

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Incipit sextus liber decretalium

Bonifatius <VIII., Papst>

Uenecis, 6.XI.1484

Incipit sextus liber decretalium

[urn:nbn:de:bsz:31-321570](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-321570)

Quia preposterus est ordo prius humana subsidia petere ut illis deficientibus divini favoris gratia postuletur. de co. di. i. ois xpianus. in fi. Tercio ego Jo. an. bononi. in oibus iuuenis in decretoz doctores lz minus tñ indigni cupies huius operis mei fore pñ

Quius ad invocati-
onē honorē & laudē
nois iesu xpi quod
qñ scolo flecter de-
beo genua saltē cor-
de. j. d. imu. ec. decz
prius ad eū inq̄rū
possū humiles por-
tū p̄ces ut non
pōderatis hūanis
demeritis sui sola
elemētia i me sut ce-
lestis irrigui vel re-
gni grāz illuat scie
et eloquētie supplē-
do defectū augēdo
ingenij moduluz et
memorie q̄ritatem
ut possim scriptura
rū huius libri verita-
tē p̄dere: errores
fugare: enigmata referare: nodos solvere: obscura dilucidare: & du-
bia declarare. j. de reliq. c. i. Vel ut sic conservet & augmentet scia
virtus & gra in meipo ut in v̄bū ps. Cū de v̄tute ambulē in v̄tute
de pe. di. ij. dū sanctā: plāter edificet: roboret: & p̄servet huius iuris
scia in mētibus desideratiū auditorz. xxiiij. q. i. aduocavit. i. fi. ut p
eā ipoz honorificata & ditata sint corpa. s. de pben. de multa. in fi.
ipozqz corpoz mēbra reddant iusticie seruitura. ut. xlvij. di. oēs
ut sic erudite sint aie & a deo piete induteqz iusticia beatitudinē me-
reant. de pe. di. ij. illa aia. & c. seq. sit autē hoc opus memoriale pue-
ctis iuuenes instruat: cū paribus cōferat & desideres excusso negligē-
tie somno. j. de homi. p. hūani. assiduos & vigilātes reddat ad stu-
diū ut fmo meus scintillā amoris huius scie in eis iuuenēs in illam
influat & nutriat ut cū creverit flāmā dignissimā faciat. d. pe. di. ij. si
fmo. Laudātes igit h̄ opus melioribz rōibus roborātes & merito
rephēdētes āp̄lector: detractibus autē nō resisto s; velut agnus
corā condēte nō aperiā os meuz. de pe. di. ij. si enim inquit. ad fi. p.
me colūne. paratus ab amiculo doceri. xxiiij. q. ij. c. i. Ascribatur
igit insufficientie mee quicquid in h̄e opere reprehendenduz ex-
istit. ne tñ reddant aliquāter in his excusatum cognoscende veri-
tatis affectus & nō debilis amor quem corde gero fixum ad studiū
& studentes quibus attrahoz & absolute cōpelloz manū ad calamū
mittere. licet ad id insufficientissimū me cognoscā. Si quid autem
vbi fuerit nota dignū & vtile prius diuine potentie. secundo reuerē-
dissimo patri sub cuius umbra quiesco & doctor sedeo lz indignus:
dño Guidoni de abayio archidia. bon. ex cuius scriptis & dictis q̄
nō in glosas recipio s; in textū. & maxime lectura p̄ ipm super libro
decretoz nouiter op̄ilata infra scripta collegi. Et lz omnū peritoz
huius iuris dicta vel scripta suo iudicio putē esse summissa ut qd ap-
probat approbatū. & qd reprobat habeat a singulis reprobatū. filia
li tñ audacia huius operis scripta sue correctioni subijcio: & p̄fiteor
me tenere qd approbat & nō tenere qd reprobat. Et si qua in h̄ ope-
re suis dictis vel scriptis essent cōtraria habere cogito illa pro non
scriptis. & per hoc cunctis pateat me rephēdi nō posse. ut. xxiiij.
q. i. ecce est fides. de sum. tri. dānamus. in fi.

Bonifacius ep̄us. ea ratione motus qua in principio secu-
di tertij quarti & quinti libri decre. Querere nō solemus
de his. v. vel. vi. que sunt in cuiuslibet libri principio atē-
denda. sed in principio voluminis sufficit quesuisse in
principio huius. vi. libri: lz nō idem sit auctor querere pretermittā:
ut sic breuitatis causa ad ea sufficiat remississe que in principio Bre.
cōpilationis per Ber. notata fuerunt. Et lz antiqua sit r̄betoz
altercatio an salutatio sit pars epistole: id eozū disputationi & solu-
tioni relinquens hoc proemū in quattuor diuideo partes. In qua
rum prima salutatio ponitur vsqz ibi sacrosancte. In secunda exor-
diū vsqz ibi sane. In tertia narratio. vsqz ibi vniuersitati. In quar-
ta conclusio vsqz in fi. Primo igit dñs Bonifacius doctores & schola-
res morātes boni. salutet & bñdicat. Secdo exordiedo dicit q̄ intēdit
solicite circa q̄moda subditoz & volūtarie laborat. & interdū totis
nocribus vigilar antiqua iura declarando & noua cōdēdo: ut ipso
rū scandala tollat & lites repimat ad quod se teneri fatef ex officio
disp̄sationis sibi credite eo q̄ p̄est sancte ro. ecclesie q̄ a deo plata
sunt cūctis ecclesijs & effecta toti orbis magistra. Tertio narrat se
a multis requisitū instānt ut elucidare deberz q̄ eē vagātibz edi-
tis post op̄ilationē Bre. ix. ab ipō vel alijs ro. pō. tēneri & q̄ refuta-
ri dērent & q̄ fuerint auctores ipaz. Qd efficere desiderans p tres
noiātos in lra cōuagātes ipas fecit diligētē recēseri quaz multe re-
secate fuerūt. qz ipales vel iuri Bre uel in p̄sue reliqs in meli refoz

matas cū vtilibus ostitutiōibz p̄ ipm nouiter editis mādauit in vno libz re-
digi & sub debitis titulis collocari. Illūqz libz vult adiūgi. v. libz decre. et
vocari sextū: cū senariū numerū sit p̄fect. Dicit demū q̄ iō nō mādauit has
ostitutions in op̄ilatiōe Bre. sub suis titulis poni. qz oportuisset multos li-
bros destrui & novos fieri cū maximis laboribz & expēsis. Quarto cōcludēdo
mādat ip̄s doctozibz & scho-
laribz q̄ ip̄s libz mature cō-
positū quē eis sub bulla trās-
mittit affectuose recipiāt illo
ysuri in iudicijs & scholis. et
p̄cipit q̄ vteri nō recipiant
nec pro decre. habeant aliqs
ostitutions ro. pō. editas post
op̄ilatiōz Bre. ix. que in ipso
sexto libro inferte uel resera-
te nō sint hoc dicit proemū.

Incipit sextus liber decretalium.

BONIFACIUS Episcopus
seruus seruoꝝ dei dilectis fili-
is doctoribus & scholaribus vni-
uersis boni. cōmorantibus salu-
tē et apostolicā benedictionē.

Bonifacius ep̄us. ea ratione motus qua in principio secu-
di tertij quarti & quinti libri decre. Querere nō solemus
de his. v. vel. vi. que sunt in cuiuslibet libri principio atē-
denda. sed in principio voluminis sufficit quesuisse in
principio huius. vi. libri: lz nō idem sit auctor querere pretermittā:
ut sic breuitatis causa ad ea sufficiat remississe que in principio Bre.
cōpilationis per Ber. notata fuerunt. Et lz antiqua sit r̄betoz
altercatio an salutatio sit pars epistole: id eozū disputationi & solu-
tioni relinquens hoc proemū in quattuor diuideo partes. In qua
rum prima salutatio ponitur vsqz ibi sacrosancte. In secunda exor-
diū vsqz ibi sane. In tertia narratio. vsqz ibi vniuersitati. In quar-
ta conclusio vsqz in fi. Primo igit dñs Bonifacius doctores & schola-
res morātes boni. salutet & bñdicat. Secdo exordiedo dicit q̄ intēdit
solicite circa q̄moda subditoz & volūtarie laborat. & interdū totis
nocribus vigilar antiqua iura declarando & noua cōdēdo: ut ipso
rū scandala tollat & lites repimat ad quod se teneri fatef ex officio
disp̄sationis sibi credite eo q̄ p̄est sancte ro. ecclesie q̄ a deo plata
sunt cūctis ecclesijs & effecta toti orbis magistra. Tertio narrat se
a multis requisitū instānt ut elucidare deberz q̄ eē vagātibz edi-
tis post op̄ilationē Bre. ix. ab ipō vel alijs ro. pō. tēneri & q̄ refuta-
ri dērent & q̄ fuerint auctores ipaz. Qd efficere desiderans p tres
noiātos in lra cōuagātes ipas fecit diligētē recēseri quaz multe re-
secate fuerūt. qz ipales vel iuri Bre uel in p̄sue reliqs in meli refoz

Bonifacius ep̄us. ea ratione motus qua in principio secu-
di tertij quarti & quinti libri decre. Querere nō solemus
de his. v. vel. vi. que sunt in cuiuslibet libri principio atē-
denda. sed in principio voluminis sufficit quesuisse in
principio huius. vi. libri: lz nō idem sit auctor querere pretermittā:
ut sic breuitatis causa ad ea sufficiat remississe que in principio Bre.
cōpilationis per Ber. notata fuerunt. Et lz antiqua sit r̄betoz
altercatio an salutatio sit pars epistole: id eozū disputationi & solu-
tioni relinquens hoc proemū in quattuor diuideo partes. In qua
rum prima salutatio ponitur vsqz ibi sacrosancte. In secunda exor-
diū vsqz ibi sane. In tertia narratio. vsqz ibi vniuersitati. In quar-
ta conclusio vsqz in fi. Primo igit dñs Bonifacius doctores & schola-
res morātes boni. salutet & bñdicat. Secdo exordiedo dicit q̄ intēdit
solicite circa q̄moda subditoz & volūtarie laborat. & interdū totis
nocribus vigilar antiqua iura declarando & noua cōdēdo: ut ipso
rū scandala tollat & lites repimat ad quod se teneri fatef ex officio
disp̄sationis sibi credite eo q̄ p̄est sancte ro. ecclesie q̄ a deo plata
sunt cūctis ecclesijs & effecta toti orbis magistra. Tertio narrat se
a multis requisitū instānt ut elucidare deberz q̄ eē vagātibz edi-
tis post op̄ilationē Bre. ix. ab ipō vel alijs ro. pō. tēneri & q̄ refuta-
ri dērent & q̄ fuerint auctores ipaz. Qd efficere desiderans p tres
noiātos in lra cōuagātes ipas fecit diligētē recēseri quaz multe re-
secate fuerūt. qz ipales vel iuri Bre uel in p̄sue reliqs in meli refoz

Bonifacius ep̄us. ea ratione motus qua in principio secu-
di tertij quarti & quinti libri decre. Querere nō solemus
de his. v. vel. vi. que sunt in cuiuslibet libri principio atē-
denda. sed in principio voluminis sufficit quesuisse in
principio huius. vi. libri: lz nō idem sit auctor querere pretermittā:
ut sic breuitatis causa ad ea sufficiat remississe que in principio Bre.
cōpilationis per Ber. notata fuerunt. Et lz antiqua sit r̄betoz
altercatio an salutatio sit pars epistole: id eozū disputationi & solu-
tioni relinquens hoc proemū in quattuor diuideo partes. In qua
rum prima salutatio ponitur vsqz ibi sacrosancte. In secunda exor-
diū vsqz ibi sane. In tertia narratio. vsqz ibi vniuersitati. In quar-
ta conclusio vsqz in fi. Primo igit dñs Bonifacius doctores & schola-
res morātes boni. salutet & bñdicat. Secdo exordiedo dicit q̄ intēdit
solicite circa q̄moda subditoz & volūtarie laborat. & interdū totis
nocribus vigilar antiqua iura declarando & noua cōdēdo: ut ipso
rū scandala tollat & lites repimat ad quod se teneri fatef ex officio
disp̄sationis sibi credite eo q̄ p̄est sancte ro. ecclesie q̄ a deo plata
sunt cūctis ecclesijs & effecta toti orbis magistra. Tertio narrat se
a multis requisitū instānt ut elucidare deberz q̄ eē vagātibz edi-
tis post op̄ilationē Bre. ix. ab ipō vel alijs ro. pō. tēneri & q̄ refuta-
ri dērent & q̄ fuerint auctores ipaz. Qd efficere desiderans p tres
noiātos in lra cōuagātes ipas fecit diligētē recēseri quaz multe re-
secate fuerūt. qz ipales vel iuri Bre uel in p̄sue reliqs in meli refoz

Bonifacius ep̄us. ea ratione motus qua in principio secu-
di tertij quarti & quinti libri decre. Querere nō solemus
de his. v. vel. vi. que sunt in cuiuslibet libri principio atē-
denda. sed in principio voluminis sufficit quesuisse in
principio huius. vi. libri: lz nō idem sit auctor querere pretermittā:
ut sic breuitatis causa ad ea sufficiat remississe que in principio Bre.
cōpilationis per Ber. notata fuerunt. Et lz antiqua sit r̄betoz
altercatio an salutatio sit pars epistole: id eozū disputationi & solu-
tioni relinquens hoc proemū in quattuor diuideo partes. In qua
rum prima salutatio ponitur vsqz ibi sacrosancte. In secunda exor-
diū vsqz ibi sane. In tertia narratio. vsqz ibi vniuersitati. In quar-
ta conclusio vsqz in fi. Primo igit dñs Bonifacius doctores & schola-
res morātes boni. salutet & bñdicat. Secdo exordiedo dicit q̄ intēdit
solicite circa q̄moda subditoz & volūtarie laborat. & interdū totis
nocribus vigilar antiqua iura declarando & noua cōdēdo: ut ipso
rū scandala tollat & lites repimat ad quod se teneri fatef ex officio
disp̄sationis sibi credite eo q̄ p̄est sancte ro. ecclesie q̄ a deo plata
sunt cūctis ecclesijs & effecta toti orbis magistra. Tertio narrat se
a multis requisitū instānt ut elucidare deberz q̄ eē vagātibz edi-
tis post op̄ilationē Bre. ix. ab ipō vel alijs ro. pō. tēneri & q̄ refuta-
ri dērent & q̄ fuerint auctores ipaz. Qd efficere desiderans p tres
noiātos in lra cōuagātes ipas fecit diligētē recēseri quaz multe re-
secate fuerūt. qz ipales vel iuri Bre uel in p̄sue reliqs in meli refoz

Bonifacius ep̄us. ea ratione motus qua in principio secu-
di tertij quarti & quinti libri decre. Querere nō solemus
de his. v. vel. vi. que sunt in cuiuslibet libri principio atē-
denda. sed in principio voluminis sufficit quesuisse in
principio huius. vi. libri: lz nō idem sit auctor querere pretermittā:
ut sic breuitatis causa ad ea sufficiat remississe que in principio Bre.
cōpilationis per Ber. notata fuerunt. Et lz antiqua sit r̄betoz
altercatio an salutatio sit pars epistole: id eozū disputationi & solu-
tioni relinquens hoc proemū in quattuor diuideo partes. In qua
rum prima salutatio ponitur vsqz ibi sacrosancte. In secunda exor-
diū vsqz ibi sane. In tertia narratio. vsqz ibi vniuersitati. In quar-
ta conclusio vsqz in fi. Primo igit dñs Bonifacius doctores & schola-
res morātes boni. salutet & bñdicat. Secdo exordiedo dicit q̄ intēdit
solicite circa q̄moda subditoz & volūtarie laborat. & interdū totis
nocribus vigilar antiqua iura declarando & noua cōdēdo: ut ipso
rū scandala tollat & lites repimat ad quod se teneri fatef ex officio
disp̄sationis sibi credite eo q̄ p̄est sancte ro. ecclesie q̄ a deo plata
sunt cūctis ecclesijs & effecta toti orbis magistra. Tertio narrat se
a multis requisitū instānt ut elucidare deberz q̄ eē vagātibz edi-
tis post op̄ilationē Bre. ix. ab ipō vel alijs ro. pō. tēneri & q̄ refuta-
ri dērent & q̄ fuerint auctores ipaz. Qd efficere desiderans p tres
noiātos in lra cōuagātes ipas fecit diligētē recēseri quaz multe re-
secate fuerūt. qz ipales vel iuri Bre uel in p̄sue reliqs in meli refoz

Sacrofancte. exordium. et ideo sacrosancta dicitur. quia consecrata fuit mar-
tyrio apostolorum petri et pauli. xxi. di. quibus. xxiij. di. c. ij. de elec. fun-
damenta. et de reliq. c. i.

Imperfectibilis. vñ altitudo diuitiarum sapientie et scie dei q̄ imperu-
tabilia sūt iudicia ei⁹ et inuestigabiles vie ei⁹. ad ro. xi. et d̄ pe. di. iij. si ex bono

Incōmutabilis. xxiij. q. iij. in-
cōmutabilis. s. de sum. tri. firmiter.

Pretulit. per illa verba: tu
es petrus. et. xxi. di. in nouo
et. c. seq. vel p̄face oues meas
de elec. significasti.

Adagistratū. xxiij. di. c. i. et
ij. s. de sum. tri. c. dānamus.
ad fi. s. de p̄mi. antiqua. L.
de sacrosan. ec. l. iubemus. et
j. ti. p̄xi. c. vno.

Dispensationis. xliij. di. di-
spensatio.

Modis. in his p̄cipue
quibus animarū saluti cōsuli-
tur. j. de p̄ben. c. i. de cōsti.
c. vlti. cum si.

Prosp̄ramur. j. de offi.
leg. officij.

Congi. i. cōtinuo.

Labores. idē dicit impera-
tor in aut. ut diu. inf. subscri.
ba. glo. quest. in p̄n. col. viij.

Infōnes. in aut. ut iudi. si
ne quoquo suffra. in p̄n.

Somas. L. de vet. iu. e.
nu. l. ij. s. sed q̄ diuine.

Declaratōe. ut. j. de elec.
statutū. de p̄bē. q̄ sepe. cū si.

Iuriū. nunc antiquoz in
nouatione verbū clemētis. j.
de p̄bē. c. i. cū si.

Possibile. hoc dicit. q̄ na-
tura est introductū plura eē
negocia q̄ vocabula. ff. de p̄-
scrip. y. l. natura.

Sane narratio.

Prouide. L. de no. co. cō-
po. in prima constitutione.

Antiter. di. iij. erit.

Ab eo. ut. j. de rescrip. c. i.
de testi. c. i. et. ij. de deci. c. i. de
bere. c. i. de testi. in integ. c. i.

Alijs. ut per te. j. videbis.

Successiue. et sicut successiue sic ordinate poni debuerūt: ut ex ordinatōe
ipsaz quis prior fuerit pateat. ut in prima cōsti. L. de no. co. cōpo. q̄ in hui⁹
libri cōpilatione bene seruat. vnde si que decretales greg. ix. ponunt in ti. il-
le sunt p̄ime: bonifacij semp sunt vltime. In decretalib⁹ tñ eiusdēz auctoris
dici solet q̄ hic ordo nō semper seruat q̄ solet p̄bari. s. de offi. archi. ad b.
et. c. ut nostrū. et. s. qui si. sint le. causam. i. et. ij.

Auctoribus. sicut erat in decre. greg. ix. j. de restit. in integ. c. i. quaz qui-
dam attribuebant alexā. iij. et idem in similibus.

Ap̄icē. idē verbū habes. xl. di. nō nos. ibi. Quis enī sanctū dubitet que a-
p̄tate dignitatis attollit alias extollit. ut. j. de p̄cel. p̄ben. c. vlt. in p̄n.

A multis. me teste fuit super hoc requisitus ab vniuersitate bononiē. per
nunciū suū ad hoc missū discretū virum bone memorie dominus Jaco-
bum de castello mansionariū. bononi. qui homitio erat. i. paruus homo cor-
pore. Et intelligas q̄ magnus fuit in huius iuris scientia. Quis proponeret
coram papa Bonifacio stans: bonifacius p̄cedens genu flexū monebat cum
ut surgeret. et tunc fertur Portuensem. s. fratrem mathe. de aquaspreta dixit
se ad papam. Jachens est.

Dispensium. coartandum fuit. j. de rescrip. c. iij.

Teneri. s. inserte in hoc libro vel reseruate.

Refutari. s. que hic inserte uel reseruate nō reperient. ut. j. in fi. p̄mij.

Publica. iij. di. erit. in fi. Jo. an.

Cliccancellariū. tūc: nunc diaconū cardinalē. ti. sancti eustachij.

Doctorē. bi erāt gloriofi nō solū doctrina legū s̄ etiā experiētia rerū. et ta-
les debent esse iuris p̄positoies. L. de no. co. cōpo. in prima cōsti.

Diuisimodi. s. editas post volumen Grego. ix.

Contrarie. q̄ in iure repiri nō d̄z. ut. s. in pe. gre. ix. et. L. d̄ ve. in. emu. l. tāta

Abbreniatis. ut est videre in decre. greg. ix. j. de deci. c. i. que per longio-
ra verba extrauagabatur: et incipiebat grauem nobis cuius cum similibus.

In toto. ut p̄z in decre. Inno. iij. q̄ incipiebat graue nimis. q̄ per breuia
yba ponit ne ele. uel mo. c. ij. et p̄ decre. q̄ olim incipiebat sic dilecti. q̄ per bre-
uia yba ponit. j. de elec. statutū. et i decre. j. de testa. c. i. q̄ olim incipiebat Joā-
nes frāgepa. et uagās. Inno. iij. maxie in textu. et multe sūt similes. Jo. an.

Aduratis. j. de rescript. statutum.

Sacrofancte romane ecclesie
quā imperabilis diuine p̄-
uidēte altitudo uniuersis disposi-
tione incōmutabili p̄tulit eccle-
sij et ton⁹ orbis p̄cipuū obtine-
re uoluit magistratū: regimini p̄e-
sidentes sollicitamur curis p̄tinuis
et assidua meditātōne urgemur: ut
iuxta credite nobis dispēsationis
officiū subditoz p̄modis: in quo
rū prosperitate utiqz p̄speramur
iugi quantū nobis ex alto cōcessū
fuerit sollicitudinis studio intēda-
mus. Amplectimur quippe uolun-
tarios pro ipsoz quiete labores: et
noctes q̄nqz trāsimus infōnes: ut
scandala remoueamus ab ipsis
Et quas būana natura noua sem-
p̄ deproperās edere formas lites
quotidie inuenire conat: nunc an-
tiquoz declaratione: nūc uero no-
uoz editione iuriū prout nobis ē
possibile reprimamus. Sane
cū post volumen decretaliū a feli-
re. gre. pa. ix. p̄re. n. tam prouide-
quā utiliter compilatū nōnulle ab
eo et ab alijs romanis ponti. suc-
cessiue sup̄ diuersis dicerent arti-
culis edite decretales: de quarum
aliquibus an decretales existerēt:
earūqz auctoribus dubitabat sol-
licite in iudicijs et in scholis.
Nos ad apicē sūmi pontificatus:
sup̄na dispositione uocati: sup̄ hoc
cū instantia requisiti a multis am-

Confectionib⁹. ut. j. de heret. quicūqz. ad fi. ut ibi dicā. io. an.
Detractioib⁹. ut. j. de rescrip. c. i. ad fi. et de testi. c. ij. ad fi. et du-
pliciter. j. de sen. ex. q̄ periculosum. ut in omnibus his dicaz.

Additionibus. ut. j. de regu. nō solū. ut ibi dicam. idem esset vi-
dere in decre. j. de p̄ben. si pro clericis pau. et. j. de concef. p̄ben. ne
caprande. v. licet. et
in decre. executor.
y. p̄t. tñ. habito re-
spectu ad antiquas
vnde tracte fuerūt
n. Adim⁹. s. d̄ cō-
sang. nō debet.
o. Correctionē mo-
rii. q̄ hoc solūz bo-
ne agit ut vita ho-
minuz corrigat. xx
ij. q. v. p̄deli. et im-
perato: dicit. Legi-
bus nris mores in-
tendimus corrigē
L. de se. nup. l. i. ad
idē. xvi. dist. c. i. ibi
ne elatit morib⁹. et
et. s. de vi. et ho. de.
ut clericoz.

Citulis. Nō ru-
bricas esse auctēti-
cas. ad hoc de pe.
di. i. s. bec aut. s. ne
se. va. c. i. ut ecc. de.
c. i. ff. q̄ quisqz. ut.
l. i. Jtē nō rubricas
de textu: per q̄ col-
lige scriptorē qui p̄
misit textū scribere
illas ponere debet.

Columē. decre-
taliū.

Perfect⁹. ut. xxy
q. iij. c. vno. Sex e-
ni etanb⁹ mūdi ge-
neratio et hois sta-
tus finit ut ibi. Pri-
ma enī etas in boie
est infanta que du-
rat vsqz ad. vij. an.
Secunda pueritia
vsqz ad. xij. uel. xij.
ij. Tertia adolecē-
tia. vsqz ad. xxv. Quarta iuuetus uel virilis etas vsqz ad quinqua-
ginta. Quinta senectus vsqz ad. lxx. Sexta ab inde. et dicit senium
altaz etatū termin⁹. L. de sacrosan. ec. ut in diuini. Sic et sex ge-
nerationes mūdi. Quaz prima vsqz ad noe. Secūda vsqz ad abra-
am. Tertia vsqz ad dauid. Quarta vsqz ad trāsmigrationē babilo-
nis. Quinta vsqz ad aduentū xp̄i. Sexta vsqz ad finē seculi. Est autē
ad h̄ fi. s. de p̄san. nō d̄z. de cō. di. iij. de trina. s̄ h̄ bone sint iste
similitudines. nō tñ inferūt ipm senariū numerū fore p̄fectus. vnde
dic fm arithmeticos q̄ttuo: esse ḡnations numeroz. Prima q̄ in-
cipit ab vno et durat vsqz ad. x. et dicit ista numeroz monadicoz:
a mona q̄ est vñ. xvi. q. i. placuit. ij. q̄ ab vno incipit. Secūda dicit
decadicoz. a decade q̄ est decē et durat vsqz ad centū. Tertia dicit
tur centedicoz. et incipit a centū et durat vsqz ad mille. Quarta d̄
milledicoz a mille incipiens et durat vsqz in infinitū. Ex his q̄ttu-
oz generibus numeroz est recipere alios p̄fectos paucos tñ: alios
imperfectos. Ex imperfectis ē repire alios diminutos alios abūdātes
Dicit autē numerus perfect⁹ qui cōstat uel resultat p̄cise ex oibus
p̄tibus suis aliquotis simul aggregatis. Est q̄ videndū q̄ sunt p̄tes
aliquote. et sunt partes aliquote que aliquotis sumpte reddūt suū
totū p̄cise. i. nō plus nec minus. vide h̄ in senario qui est p̄mus p̄fe-
ctoꝝ et solus in monaticos p̄fectus. nā sex vicibus vñ sex sūt ter-
duo sex sunt: bis tria sex sunt. Ab inde nō sunt p̄tes aliquote. quia
quatuor aliquotis sumptū faceret. viij. uel plus. q̄ omnes p̄tes ali-
quote sunt dec. vñ duo tria. s̄ vñ duo tria faciūt. vi. q̄ senari⁹ nu-
merus est p̄fectus fm diffinitionē sup̄iorē: que h̄z q̄ numerus p̄fe-
ctus resultat p̄cise ex oibus partib⁹ suis aliquotis simul aggregatis
vide in alio numero p̄fecto. in ḡnē enī decadicoꝝ alius et solus nu-
merus est p̄fect⁹. s. xxvij. tolle partes. s. dimidiā et c̄ca. ff. de vdo.
sig. nomē. q̄ vltra dimidiā nō cēt repire aliquotas. ut. s. dixi. xiiij.
est pars aliquota. q̄ bis sumptū facit. xxvij. xiiij. xi. x. ix. viij. nō
sunt p̄tes aliquote de. xxvij. q̄ aliquotis sūpte nō inferūt p̄cise su-
um totū s̄ plus uel min⁹. nā. xiiij. bis sūptū facit. xxvi. ter sumptuz
facit. xxxix. et sic plus uel iij. et sic de singulis. vij. est p̄ aliquota
q̄ quat sūpta inferūt suū totū. vi. et. y. nō sunt p̄tes aliquote. iij. vō

Quarta iuuetus uel virilis etas vsqz ad quinqua-
ginta. Quinta senectus vsqz ad. lxx. Sexta ab inde. et dicit senium
altaz etatū termin⁹. L. de sacrosan. ec. ut in diuini. Sic et sex ge-
nerationes mūdi. Quaz prima vsqz ad noe. Secūda vsqz ad abra-
am. Tertia vsqz ad dauid. Quarta vsqz ad trāsmigrationē babilo-
nis. Quinta vsqz ad aduentū xp̄i. Sexta vsqz ad finē seculi. Est autē
ad h̄ fi. s. de p̄san. nō d̄z. de cō. di. iij. de trina. s̄ h̄ bone sint iste
similitudines. nō tñ inferūt ipm senariū numerū fore p̄fectus. vnde
dic fm arithmeticos q̄ttuo: esse ḡnations numeroz. Prima q̄ in-
cipit ab vno et durat vsqz ad. x. et dicit ista numeroz monadicoz:
a mona q̄ est vñ. xvi. q. i. placuit. ij. q̄ ab vno incipit. Secūda dicit
decadicoz. a decade q̄ est decē et durat vsqz ad centū. Tertia dicit
tur centedicoz. et incipit a centū et durat vsqz ad mille. Quarta d̄
milledicoz a mille incipiens et durat vsqz in infinitū. Ex his q̄ttu-
oz generibus numeroz est recipere alios p̄fectos paucos tñ: alios
imperfectos. Ex imperfectis ē repire alios diminutos alios abūdātes
Dicit autē numerus perfect⁹ qui cōstat uel resultat p̄cise ex oibus
p̄tibus suis aliquotis simul aggregatis. Est q̄ videndū q̄ sunt p̄tes
aliquote. et sunt partes aliquote que aliquotis sumpte reddūt suū
totū p̄cise. i. nō plus nec minus. vide h̄ in senario qui est p̄mus p̄fe-
ctoꝝ et solus in monaticos p̄fectus. nā sex vicibus vñ sex sūt ter-
duo sex sunt: bis tria sex sunt. Ab inde nō sunt p̄tes aliquote. quia
quatuor aliquotis sumptū faceret. viij. uel plus. q̄ omnes p̄tes ali-
quote sunt dec. vñ duo tria. s̄ vñ duo tria faciūt. vi. q̄ senari⁹ nu-
merus est p̄fectus fm diffinitionē sup̄iorē: que h̄z q̄ numerus p̄fe-
ctus resultat p̄cise ex oibus partib⁹ suis aliquotis simul aggregatis
vide in alio numero p̄fecto. in ḡnē enī decadicoꝝ alius et solus nu-
merus est p̄fect⁹. s. xxvij. tolle partes. s. dimidiā et c̄ca. ff. de vdo.
sig. nomē. q̄ vltra dimidiā nō cēt repire aliquotas. ut. s. dixi. xiiij.
est pars aliquota. q̄ bis sumptū facit. xxvij. xiiij. xi. x. ix. viij. nō
sunt p̄tes aliquote de. xxvij. q̄ aliquotis sūpte nō inferūt p̄cise su-
um totū s̄ plus uel min⁹. nā. xiiij. bis sūptū facit. xxvi. ter sumptuz
facit. xxxix. et sic plus uel iij. et sic de singulis. vij. est p̄ aliquota
q̄ quat sūpta inferūt suū totū. vi. et. y. nō sunt p̄tes aliquote. iij. vō

est pars aliquota. qz septies sumptū infert suū totū. tria n̄ est pars aliquota s; duo & vnū bene sunt ptes aliquote. qz. xiiij. vicibus duo facit. xxviii. & xxviii. vicib; vnū facit. xxviii. q̄ restat q̄ oēs ptes aliquote de. xxviii. sunt. xiiij. vij. iij. duo & vnū. s; ex his aliquotis simul aggregatis resultat p̄cise totū. qz. xiiij. vij. iij. ij. & i. faciūt. xxviii. q̄ fm̄ diffinitōz supiorē. xxviii. ē nu merus p̄fect; & sic etiā de alijs p̄fectis. Cōputauit aut̄ de isto ut melius in telligeret dictuz de senario. Ex imp̄fectis dixi q̄ alij sunt diminiuti. de quib; solet poni exemplū in octonario. tres enī sūt ptes aliquote de octo. s. iij. ij. & vnū faciūt. vii. & sic est ip̄fectus dimi nutus. vide in q̄ter nario cui; due sunt ptes aliquote. s. ij. & vnū qz bis. ij. iij. & quater vnū. iij. s; duo & vnū faciunt tria. q̄ est q̄ternari; numerus imp̄fectus diminiutus. vi de in nouē cuius etiā due sunt ptes aliquote. s. tria. & vnū. sed tria et vnū faciunt quatuor. & sic est imp̄fectus diminiutus. In imp̄fecto abūdāti solet exemplū poni in duodenario cui; aliquote sunt. vi. iij. iij. ij. & vnū. s; iste aliquote simul aggregate reddūt plus q̄ totū. s. xvi. q̄ est imp̄fectus abūdās. vide in. xx. cui; ptes aliquote sunt. x. v. iij. ij. & i. que simul aggregate reddūt plus q̄ totū. s. xxii. & sic ē numerus imp̄fectus abūdās. hec late clare & cōputādo posui. ut bñ intelligat̄ hoc qd̄ nō est de materia in̄clarum.

- a Nec sine. antipophora. r̄ider enī tacite questioi qua queri poss; quare n̄ mādabat istas decr. poni in antiq; op̄ilatione gre. sub suis ti.
- b Predecessor. inno. iij. & greg. x. scripserūt enī hi in. p̄missis suis doctorib; & scholarib; ut decr. quas mittebat̄ sub suis ti. p̄t̄ exp̄imebat̄ in ip̄is inferi facerēt. vii quidā faciebāt̄ ip̄as scribi in fine tituloz op̄ilationis gre. & isti seruabāt̄ mandatū. quidā faciebāt̄ de eis voluia. & isti nō seruabāt̄ mandatū ip̄soz ut h̄ ps. 30. an.
- c Promulgabāt. leges instituunt̄ cū pmulgant̄. iij. di. s. leges.
- d Infinitos. oēs. s. editos ante huius libri op̄ilationē.
- e Laborib;. nō maxios labores eē in libris scribēdis. & est s̄ scholares q̄ semp̄ dū sūt i studio faciūt scribi libros dū laborare dērent ad studiū. laborib;. n. talib; & exp̄p̄ p̄cendū ē. de do. & cō. finē. io. ā.
- f Anueritati. conclusio.
- g Adaturitate. qd̄ fieri debet. ut. xxxv. q. ix. apostolice. & s̄. de rescript. ad audientiam. i.
- h Bulla. alias nō creditur mandatū p̄ncipis. ut. xxvij. di. nobilif simus. vbi de hoc. & c. de man. p̄ncipi. l. vna.
- i Decetero. cōstitutio ergo respicit futura. quid de pendentibus. dicam. i. de elec. licet canon. Quando incipiant ligare cōstitutiōes huius sexti libri. dicam in fi. sexti libri super data.
- k Scholis. hoc expone ut no. in proemio grego.
- l Reservat̄. sicut decr. exijt qui seminat. reuata. j. de v̄. sig. Et cōstitutiōes oēs edite sup̄ negocio hereticę p̄uitatis nō cōtrarie cōstitutiōibus huius libri sexti ut. j. de heret. c. vl. in fi. Itē posset dici de reuocatorijs d̄ quib;. j. de p̄ben. c. pe. & anpe. & d̄ cō. p. c. vl. io. ā.
- m Voluminis. s. cōpilationis greg. ix. & sic vides hodie per hunc finem qd̄ decr. de fi. instr. pastoralis. nō habz locū in decretalibus editis post cōpilationē gre. ix. & ante hunc librū. sed posset habere locū in decr. bonifacij editis post cōpilationē huius sexti libri & in omnibus per eū vel eius successores edendis.
- n De summa tri. huius. vi. li. rubrice iudicō meo p̄tinuāde nō sūt rō. qz fm̄ hoc qd̄ occurrēbāt̄ aliq̄ addēda mutāda detrahēda vel cor rigēda. sic addita mutata detracta vel coniecta fuerūt habito respec tu ad op̄ilationē antiq̄ā & ip̄si; rubricaz̄ hic ordine retento. si n̄ bil in titulo volebat̄ addere vel mutā illo omisso trāsibat̄ ad sequē tes. vii fm̄ rei veritatē decr. huius libri in cōpilationē antiq̄ā debe bāt̄ sub suis titulis collocari. s; omisso fuit ex cā. ut. s̄. in. p̄mio ver. nec sine causa. de istius tamen rubrice cōtinuatione & materia; dic ut no. ber. s̄. eo. ti.

Fideli. errore grecoz: qui dicebant spiritum sanctum procedere a solo patre. extirpato per canones. de conse. di. v. c. penult. & vlti. Ad hoc quidam in errores alios inciderunt negantes spiritum sanctum eternaliter processisse a patre & filio. alijs dicentibus qd̄ ab vtroq; procedebat. nō tanq̄ ex vno principio sed tanq̄ ex duobus principijs & duabus inspirationibus. Gregorius. x. in generali cōcilio lugdun. Primo ponit cōfessionem suam quam etiā dicit sancte romane ecclesie catholicoz patrum grecoz; doctorum & latinoz; obseruantiaz & doctrinā scilicet qd̄ spiritus sanctus eternaliter a patre & filio et tanq̄ ab vno principio & vnica spiratione procedit. & vnica spiratione procedit. demuz reprobando damnāt omnes qui p̄missa negare: vel contrarium asserere p̄sumpserint.

Grego. ix. in generali concilio lugdunē.

De summa trinitate & fide catholica. Rubrica.

Fideli ac deuota p̄fessione fatemur: qd̄ sp̄s sanctus eternaliter ex patre & filio n̄ tanquā ex duobus principijs: sed tanquā ex uno principio: nō duabus spirationibus: sed vnica spiratione procedit. Nec p̄fessa est hactenus predicauit & docuit hoc firmiter tenet: & predicat: p̄fetur & docet sacrosancta ro. ec. mater omnium fidelium & magistra. hoc habet orthodoxoz; patrū atq; doctorū latinoz; pariter & grecoz; incommutabilis & vera sententia. Sed qz non nulli p̄pter irrefragabilis p̄missi / se ueritatis ignorantia in errores uarios sunt lapsi. Nos huiusmodi erroribus uiam precludere cupientes hoc sacro approbante concilio danamus & reprobamus omnes: qui negare presumpserint eternali

principium. ut. s̄. e. firmiter. ergo nō est ibi eternitas. quia eternū vere sine principio sine fine. Solū est principium principias nō principiatū: ut referat̄ principium ad res creatas. nō ad ipsam diuinitatē.

Et filio. confundit̄ hic error grecoz; dicentium sp̄m sanctū a solo patre p̄cedere. Aboueant̄ autē euangelica. io. xvi. ibi. Spiritus scūs qui a patre p̄cedit. Item in simbolo apud eos hec dictio simplicit̄ p̄tinetur. qui ex patre p̄cedit. nos addim; filioq; ad idē lex. c. de sum. tri. l. ij. vbi dicit̄ spiritū sanctū quē ex summo rerū parente speram; & c. Sed ad hoc & simili respon det qd̄ exp̄ressio patris nō excludit filii. imo potius includit: cum ip̄soz op̄era inseparabilia sunt. xxviii. q. i. sic enī. de cō. di. iij. c. vlti. vnde cū pater & filius sint vna essentia substantia seu natura ut in p̄e. decr. firmiter. nō p̄t̄ ab vno solo p̄cedere. nec sumus ex cōcicati ut dicebat̄ greci: addēdo in simbolo filioq; qz illud potius est declarare qd̄ addere. Et adde qd̄ no. de con. di. v. c. pe. s; obijcit̄ ad hanc cōstitutionē qd̄ sit superflua ex eo qd̄ hoc idem dictuz fuerat. s̄. e. firmiter. ibi. sp̄s scūs pariter ab vtroq; & c. s; dic qd̄ hic exp̄ressio modū p̄fessionis aperit dicens. qd̄ nō tanq̄ ex duob; & c. Preterea hic damnatur asserendo vel negando cōtrariū sentientes.

Docuit. Nota qd̄ in his que sunt de fide catholica & eius articulis necessario tenere debem; & sequi quod tenet & sequitur romana ecclesia. alias esse mus heretici. s̄. eo. ti. c. i. & ij. Sed in alijs non habemus necessario sequi et tenere quod sequitur. nisi sequatur & doceat. xi. di. nolite. vbi de hoc. xij. di. nouit. xxi. di. aliter. de con. di. iij. de trina. In vna enim fide nil officit sancte ecclesie consuetudo diuersa. ut ibi.

Firmiter. s̄. eo. firmiter.
Fidelitū. de his que sunt foris nihil ad nos. xi. q. iij. inter vba. ij. q. i. multi de diuoz. gaudem; s; ab eis exp̄d̄at̄ bonū habere testimoniu; ut ibi. & viij. q. i. licet ergo. s̄. de sa. vnc. c. vno. s; ad exhibēdū. xi. q. iij. n̄ sunt. xij. q. i. nolo.

Orthodoxoz. i. catholicoz; um.
Patrum. xv. di. c. i.
Doctor. quoz; est ordo p̄cipuus in ecclesia. s̄. de beret. cū ex iniuncto. s; cū igi; & per doctores p̄dicatores & platos intelligas. xliij. di. c. i.

Latinoz. ut augustini hieronymi ambrosij & gregozij. xx. dist. de libellis. xv. di. sancta. j. de reliqui. c. i.

Grecoz. aliquoz; ut ioannis chrisostimi cirilli athanasij didimi & ephesti ni concilij patrum. greci enim contrariū dicunt ut. s̄. dixi. vel dic fm̄ Huius. qd̄ in hoc generali lugdun. concil. greci quod hic dicit̄ fuerunt publice p̄fessi & symbolū cū additione filioq; ibi publice cantauerunt de mandato impatoris & ecclesie grecoz; vtrina corde credant. xxiiij. di. psalmista.

Quera. alias possit in melius cōmutari. xxxv. q. ix. apostolice. et. c. se.

Ignorantiam. que cunctoz; erroruz; est mater. ut. xxviii. di. ignorantia. nec in his excusat̄ ignorantia. nam ignorans ignorabit. ut. e. di. qui ea. ad idē xvi. q. i. si cupis. xxi. q. ii. in quibus. & c. seq.

Precludere. ut. lxxiiij. di. error. s̄. de spon. inter opera.

Damnatus. s̄. eo. damnatus. & dic damnatus & reprobamus. i. repro bando damnatus.

asserere. s. dixi negare. quid si quis nec negat nec asserit, s. tacens sic sentit, v. n. teneri. q. tacere est pter ista duo. xxii. q. ii. ne quis. j. de regu. iur. is qui tacet. r. ff. e. l. qui tacet. Sol. l. n. ex verbis. t. ex mente indicat hereticus de heret. c. i. xxiii. q. iii. hereticus. r. c. hereticus. r. deus audit in corde. ut. xvii. q. i. s. si ergo. r. cor. interrogat. xiiii. q. v. si quid. r. xv. q. vi. c. i.

Licet. Noua constitutio principis tollit primam contrariam quous id non exprimat. Speciales consuetudines et statuta rationabilia non tollit nisi id exprimat.

Romanis. vocant interdum epi maximi pontifices. xxi. di. clericos. solus vero papa summus: uel romanus pontifex appellatur ut hic. xxiii. di. in nomine. j. ti. pro. si gratiose de sen. exc. si sumus in de.

Cura. nota ex hac lra ratione qualiter aliud in iuribus aliud in rescriptis: ut primum ius tollatur per secundum contrarium: sed non primum rescriptum per secundum. nisi de illo fiat mentio. s. de rescript. ceterum.

Habere. L. de testa. l. omnium. contra. xxiii. di. preterea. r. xxx. q. iiii. qd aut. vbi non recoluit yrbannus eius quod predecessor leo prohibuerat. solutio. ut in predicto. c. preterea. notatur.

Priorem. posteriorem directam contrariam.

Reuocare. de con. di. i. c. vasa. de cog. spi. c. i. ff. de legi. l. non est nouum. In legibus ergo contrariis stamus vltime. id est in testamentis. xii. q. ij. vltima voluntas. de cele. mis. cu. marit. ff. de leg. i. si mihi. ratio est vtrouque. q. vtriusque potest ex voluntate vnius tantum. In his autem que pendet ex voluntate duorum dic ut dixi. j. de regu. in. qui prior. r. qd de testamento dixi. l. q. vltimo stant: intelligas etiam si in ipso de primo non fiat mentio. Fallit in duobus casibus. s. si primum testamentum factum sit inter liberos. L. de testa. aut. hoc inter liberos r. cu ipse testator legem testandi sibi dixit sic: si fecero aliud testamentum: non valeat. q. tunc secundum faciendum oportet qd faciat mentionem primi. ff. de leg. iij. l. si quis. in principio.

Mosca. est contra. s. de rescript. nonnulli. de eta. r. qua. ea. te. s. d. capel. mo. ex parte. j. de exce. pla. c. vno. r. xxv. q. ij. rescripta. r. l. omnes que est. L. de si contra ius uel vti. publi. l. vlt. r. ibi de hoc. dic predicta iura non esse contraria. illa enim de rescript. datis contra legem loquuntur que non valent. nisi in ipsis fiat mentio de lege. r. maxime cu ibi cadit error facti. ut in. c. nonnulli. hic de secunda lege loquitur que prima tollit directe contrariam. l. de illa non faciat mentionem. r. potuit esse ratio. qd maturius r. deliberati sunt legis promulgatio qd rescripti accessio. ad hoc. s. in premissis huius libri in fi. In rescripto etiam dicimus qd si constaret de certa scia principis valeret rescriptum contra ius elicitum ut in contrariis notatur. s. prima facie presumit per impossibilitatem obtentum. vnde expectari solet secunda iussio in aut. ut nulli iudi. s. hec vero iubemus. colla. iij. in aut. de iudi. s. omnes aut. colla. vi. Et si rescriptum concedit aliquid contra ius iam i. commutat nomen rescripti r. dicendum est privilegium. iij. di. privilegia. de vbo. sign. abbate. Jre. q. antiquiori iuri standum est. xxiiij. q. ij. hoc ipsum. r. l. di. dno sancto. in fi. dic ut ibi in glo. pe.

Quia diuersitatis ratio.

Singularium. nota qd per hoc p3 qd generale consuetudine bene tollit noua constitutio principis r. merito. qd illius legis promulgatio alias superflua et inutilis esset. s. in singularibus secus. qd l3 lex non habeat locum bononi. habebit locum mutine padue r. locis alijs.

Cum sint ratio rationis. Facti. non enim reuocat que ignorat. Ignorat autem que sunt facti. et puto p hanc lram terminata questione illa qua queritur: an noua constitutio reuocet statuta epi contrarium quo solaz canebat ius eode. pone in terminis de re. de eta. r. quali. preterea. que quantum ad presentationes patronorum est bodie reuocata per decre. j. de insti. c. ij. Aliquid sublatum erit statutum epi quo illud simpliciter cauebat qd dicit decre. preterea. Eodem modo potest poni exemplum de decre. s. de coecl. pben. accedes. ad decre. e. ti. c. ij. r. de decre. de cens. romana. r. c. extigit. ad decre. e. ti. felicitis. dico aut qd sicut sublatum est ius commune ita r. statutum quod simpliciter continebat ius commune. cum illud non sit facti. nec consistat in facto imo sit iuris r. consistat i iure. r. facit qd no. Innoc. hosti. r. moderni. s. de rescript. c. i. vbi no. qd de rescripto uel privilegio qd simpliciter continet ius eode in secundo privilegio uel rescripto non est necesse fieri mentionem. r. si contrarium diceremus: iam epi possent tollere potestate summo potestati tollendi iura in dioe. suis statuendo simpliciter que iure canent. Jre. p bo id euidentissima r. de. Jsta decre. equiparat ista duo consuetudines r. statuta singularia. s. iam sequeret qd omnium iurium correctio uel mutatio esset inutilis. dicam enim qd l3 reuocatum sit ius eode: tunc consuetudo prescripta qua seruatur fuit ius eode reuocata non sit eade r. de qua id dicimus de statuto et id esset absurdum. Jre. non possumus dicere qd statuta continentia ius eode sunt singularium personarum qd requiritur hec decre. Jre. si papa tollit sua constitutiones qd est plus. multo fortius constitutione inferioris idem dicent quod est minus. ad hoc optime facit de fi. instru. pastoralis. vbi dicit qd si decre. extraneis co-

sonat iuri communi iudicari debet fm ipsam. qd ius est. idem igitur de cam in locali statuto qd si continet ius eode subiato iure tollit statutum qd ius eode est. Si igitur consuetudo r. statutum singularia sunt et consistant in facto r. sunt rationabilia. nec expresse reuocent eis non derogatur per constitutionem nouiter editam alias secus. hoc dicit decre.

Ignorare. s. ut eccle. bene. ut nrm.

Pro. s. pfectu. dibus r. statutis.

Rationabilia. vtriusque consuetudo sit ratio nabilis nec ne: reliquendum est iudici: cum nec certa regula tradi posset im hosti. qui hoc no. in summa de consue. s. quid sit consuetudo. v. consuetudo est ius r. bene dicit rationabilia. qd hoc solus qd rationabile est defendit ecclesia. xxiii. di. c. vlt. r. lxxxi. di. siqui sine. De rationabili aut consuetudine: pone exempla. j. d. co-

sistant: potest probabiliter ignorare ipsas dum tamen sunt rationabilia per constitutionem a se nouiter editam: nisi si expresse caueatur in ipsa: tunc intelligitur in aliquo derogare. Jre.

Aiarum periculis obuiet sententis per statuta quorumcuque ordinarioz. platis ligari nolumus ignorantes: dum tamen eorum ignorantia crassa non fuerit aut supina. Statuto epi quo in oes qui fuerint promulgati: executionis snia promulgatur: subditi eius futuruz extra ipsius dioe. promittentes minime ligari non scuntur: cuz extra territorium ius

sue. c. iij. r. iij. s. d. p. sue. cu dilect. r. fac qd dicit. j. d. elec. ex eo qd i. fi.

Expresse. j. de consue. c. i. r. ij. de elec. qd sepe. r. c. cu non debeat. in quibus reuocant etiam privilegia r. statuta. de cle. no. refi. c. vno. j. de cens. qd. de pe. r. c. ij. de big. c. vno. de. ca. mo. c. vno. cu si. que oia non videntur competere exempla: cu illa non essent rationabilia. qd verum potest dici bodie qd ius rescripti. habes exempla bodie circa consuetudines de eta. r. quali. ut hi qui. in fi. cu suis concordantibus.

Derogare. contra. ff. de sepul. vi. l. iij. s. diuus. Sol. illa lex multis modis intelligitur ut ibi no. r. ff. de legi. l. de quibus. S3 in quantum dicere videtur qd consuetudo uel statutum precedens legem tollat a lege dici potest hoc verum cu princeps hoc intendit. ut no. ber. se intelligere illa legem. s. de fi. instru. pastoralis. in glo. i. in fi. que solutio approbatur p hac decre. reprobatur aut hic op. hosti. qui p hunc tex. not. in sum. de consuetu. s. r. de vtu. v. s. spale est.

Aiarum. hec decre. edita fuit ad declarationem decre. de sen. ex. a nobis. i. r. eius qd ibi no. Et eius duo sunt dicta. Primum qd statuta ordinarioz non ligant probabiliter ignorantes. Secundum qd statuta epi extra sua diocesim subditi non ligant.

Animarum. ad idem de iure. c. i. r. de sepul. c. i.

Sententiarum. qd ligant animam ut locus habeat prima r. sed idem in alijs snijs qd penas temporales inferunt per. l. ff. de decre. ab or. fa. l. vlt. ti. vbi b3 qd municipalis statuto non ligat ignorans s3 sciens tantum. ad l3 L. de testa. l. i. iudem. in fi. r. potest dici qd in l3. puidet aiabus saltim ppter peccatum inobediencie qd est maximum. viij. q. i. sciendum. vel d3 his dixit. qd de alijs non erat dubium per dicta. l.

Statuta. de generalibus s3 statutis canonum nel legum non loquitur qd ab omnibus scari r. custodiri debent. s. de consi. c. i.

Ordinarioz. Qui dicantur ordinarij not goss. r. ber. s. de of. fi. ordi. cum ecclesiarum.

Ignorantes. contrarium no. ber. in pre. decre. a nobis. et monebat ex eo. qd incidebat in factum iam damnatum. r. qd in culpa fuit rem prohibita faciendo r. querere debuerat. sicut etiam vbi culpa pcedit non excusat metus. ff. qd metus ca. si mulier.

Supina. que est ignorare qd oes sciunt. de postu. c. i. de cler. ex. mi. apostolice. Ignorantia ergo alia facti: alia iuris. si iuris: aut communis aut singularis. statutum enim epi ius facit inter subditos qd tunc non ligat probabiliter ignorantes ut hic.

Statuto. non episcopus possit facere statuta. ad idem. s. pr. r. iso. s. d. ma. r. obe. si qd venerit. r. legat in puincia sua. s. de offi. le. c. vlt. r. sunt talia statuta perpetua etiam post obitum uel recessum ut ibi.

Comiserint. s. j. de sen. ex. romana. s. caueat. vbi dicit qd pro futuris delictis excoicatio ferri non d3. So. aliud est ferre in aliquo excoicacionis sniaz p futuro delicto. ut si dicat: excoico te si tale qd feceris qd ibi phibeat: aliud statutu generale facere excoicacionis fulminans: qd hic pmittit. ut. s. de sen. ex. a nobis. i. nel l3 ibi phibeat ferri: tunc lata tenet ut ibi no. ber. vel si dicat qd istud comiserint sit preterituz nullu dicit qd prius dixi tene. r. adde qd ibi dicam.

Furtum. qd est extractio rei aliene iusto dno fraudulosa r. aio lucranda. insti. de ob. qd ex qst deli. in pn. r. s. furtu aut. r. s. placuit. r. phibitum etiam in decalogo. xiiij. q. v. penale. r. in scda phibitioe obinet quartum locum. qd dicit ut no. xxxij. q. vij. quid in omnibus.

Diocesim. in q tota iurisdictione h3 ordinaria. r. in quolibz ipsius loco non excepto potest p tribunali sedere. j. de offi. or. cu eps.

Territorium. s. de offi. leg. nouit. ff. de iurisd. om. iu. l. vi. r. e territorium vniuersitas agroz intra fines cuiusqz ciuitatis. qd ab eo

victū quidā aiunt q̄ magistratus eius loci intra eos fines terrendi
i. submouēdi ius habēt. ff. de v. sig. pupillus. §. territorii.

Impune. i. sine pena. i. nō parēs ex eo penā non patitur.
p̄lo iure. §. sine exceptōis ope. et sic falsā puto opi. Tā. et
inno. no. §. de offi. dele. prudentiā. §. sexta. et ber. p̄pos.

no. §. e. c. sup. lris. i.
glo. hic q̄rif. et gull.
da. not. in spe. ii. de
rescripti p̄ntatione
§. rōe aut̄ ipetrātis
v. qd de p̄cessu. qui
oēs dixerūt q̄ p̄cess
fys habit⁹ per lras
ipetratas ab excōi
cato ualet si nō op
ponat̄ exceptō. et h̄
dico territ⁹. cū sup
dicti omēs excepto
tā. hāc viderint de
cre. vii. uel nō pōderauerūt h̄ verbū ipso iure positū in p̄ncipio hic
vel hāc decre. putauerūt esse correctā p̄ decre. pia. qd nō credo. cuz
pars illa que co. recta est remota fuerit. ut. j. dicam.

dicenti nō pareatur impune.
REIX.
De rescriptis Rubrica.

Ipsō iure rescriptum uel
processus per ipsum ha
bitus nō ualet: si ab excō
municato super alio quā excōicati
onis uel appellationis articulo fu

Rescriptū. s. e. dilectus filij abbas. et satis hic puto terminatā q̄
stione qua q̄ri solet vtrū reus actorē que excipiendo rescriptū et p
sonā ipulit excōicatiois vigore corā ipso delegato recōuenire possit
et p̄ q̄ nō: si enī nullū est rescriptū et quentio ē p̄ncipale recōuentō
accessorij sublatō p̄ncipali et accessorij. i. de reg. iu. accessorij. cuz
suis p̄cor. Itē cā cōuentiois et recōuentiois simul sunt tractāde
s. de mu. pe. c. i. de or. cog. cū dilectus. qd hic esse nō possit. Itē cō
uentio ē exp̄ssum recōuentio tacitū. sublatō iḡ exp̄ssō et tacituz est
sublatū. C. si reus uel accu. mor. fu. l. vl. et fac qd no. de cle. cōiu. qd
ad te. et h̄ tenuit tā. bar. brix. in q̄oe veneriali q̄ incipit: actor conue
niebat reum.

Processus. nūquid q̄ correctā est decre. pia. j. de excep. vbi dī q̄
p̄cessus hitus cū excōicato tenet donec opponat̄ exceptio: et post
modū ipso absoluto reassumat̄ cā in eodē statu. So. nō est correctā
imo potius corrigere ista p̄ illā cū illa sit posterior. est. n. inno. iij.
§. h̄c greg. ix. §. ti. p̄xi. c. i. h̄ neutra p̄ alterā corrigi h̄ in diuersis
casib⁹ loquunt̄. Nō iḡ p̄mo falsā esse opi. modernoz quā ber.
no. in decre. pia. in glo. h̄ mirū. et in p̄re. decre. dilect⁹. in glo. hic v̄
et in decre. de offi. dele. prudentiā. in glo. sic v̄ et in glo. secus eēt in
quibus dixit rescriptū ab excōicato impetratū ualere post suā abso
lutionē et uera est ipsius opi. antiqua ut per p̄dictas glo. apparet. et
de eta. et qua. cū bone. et de cle. ex. mi. proposuit. Circa hanc igitur
materiā sic distingue. aut excōicatus maiori agit coram delegato:
aut corā ordinario. In p̄mo casu subdistingue q̄ aut erat excōica
tus tempore impetrati rescripti. aut postea fuit excōicatus. In p̄
mo casu subdistinctionis habet locum hec decre. ut. i. nō ualet re
scriptū nec processus per eū habitus. nisi impetratū fuerit sup̄ cau
sa excōicatiois uel appellatōis ut hic et in cōcor. superi⁹ allegatis.
In secūdo casu. i. quando post impetrationē excōicatus fuit locus
habet decre. pia. et de offi. dele. prudentiā. §. sexta. Si agit corā or
dinario tunc tria tēpora distingue. fm̄ uetera iura nō tenebat. p̄cess
sus cum ipso habitus. s. de excep. exceptionē. alias nō uideo quare
ibi fieret cōdemnatio expensaz si tenuisset. p̄cessus ut etiā ibi not.
postmodū statuit ibi gre. in decisa huius decre. q̄ teneret. p̄cessus
habitibus cum excōicato si reus eū scienter admisit alias nō. fm̄ mo
derna uero iura tenet. p̄cessus et locum h̄z decre. pia. et sic nec corri
git nec corrigi. Si querat̄ que sit rō diuersi iuris: et dicat̄ q̄ excōi
catus impetrans peccauit se ingerendo cōioni hominum nō ualet
hec respōsio cū eadē ratio sit in ordinario. Si dicat̄ q̄ hec sit ratio
q̄ rescriptū impetratū fuit tali ueritate tacita. qua expressā litteras
nō habuisset. nō ualet etiā hec respōsio. quia tunc rescriptū h̄z eli
di exceptōis ope nō ipso iure. s. e. sup. lris. et hoc no. ber. §. c. ad au
dientiā. ij. unde satis mirandū uidet̄ q̄ si ago corā ordinario tenet
p̄cessus. et si ab eo impetro delegatū nec rescriptum ualet nec. p̄
cessus. sed pōt esse ratio. q̄ iurisdicōio delegata sumit initiū ex per
sona agentis et impetrātis. et ideo cū uiciosis fuerit p̄ncipiū. i. q. i
p̄ncipatus. nec rescriptū ualet nec. p̄cessus. ordinaria autē iurisdic
ōio ab actore agente nō incipit. et ideo ibi secus. Itē iurisdicōio or
dinaria fauorabilis: exōdinaria odiosa. ut. s. e. ad hoc. item q̄n. p̄
cedit̄ corā ordinario nel delegato impetrato ante excōicationē est
in aliquo quid imputet̄ reo qui de excōicationē debebat excipe si sci
ebat alias inuestigare debebat. sed ut plurimū delegatū impetrat
actor absente reo et ideo nō ualet impetratio nec. p̄cessus habitus
ipsius impetratōis vigore ut hic. h̄bis q̄ rōibus et excōicati odio spe
ciale dicatur q̄ in hoc casu ueritas suppressa ipso iure uiciet referi
p̄m et. p̄cessum habitum per illud.

Excōicato maiori excōicatioe. ut. s. de excep. a nob. et j. e. c. pia.

Alio. quid si excōicat⁹ impetret lras inquisitōis: nō. gōf. de offi.
dele. prudentiā. in glo. colligat̄ q̄ bene ualet lre et h̄ ideo. q̄ fama
ibi habet̄ accusatoris loco ut. s. de accu. q̄liter. et h̄ p̄mouēs inept⁹
appareat nihilominus ualet rescriptū et p̄cedet per illud. de accu.

cū oporteat. vbi idē tenet inno. et host. ad h̄ q̄ excōicatus solū ministeriū p̄
buit nec noiat⁹ fuit in lris. idē gull. i. spe. de ingli. §. i. v. qd si in lra. allegat in
no et hosti. C. de p̄ci. impe. of. l. i. et l. vniuers. et ff. de inof. testa. posthum⁹. §.
i. et l. si pars. §. vl. nō enī refert fm̄ eos a quo et quo tpe fuerit nunciatū. ff. de
peni. bere. l. itē ueniūt. §. a quo. et ff. de eue. si rē. §. vl. per hanc lram credo cō
trariū cū i oditū excōicati sit
h̄ inductū q̄ nulle lre ualeāt
nisi hic p̄tente. nec puto tutū
a lra recedere. et ad h̄ optime
facit. q̄ si excōicatus p̄ alio
lras ipetrat ad agēdū nō va
lēt. s. de p̄ba. post cessionē. et
bū refert interdū p̄ que p̄ces
offerant. j. de beret. c. ij. §. iij
ad decre. cū oporteat. r̄ide ut
ibi no. fm̄ io. in gl. pe. p̄trea
nō est iimic⁹ ita p̄sona. p̄bibi
ta ab ipetrado sicut excōica
tus. vii. agit p̄ sua iniuria q̄

Verit impetratum.

Ano. iij. in concilio lugduñ.
Quis infinitas reproberur: pro
uide durimus statuenduz: ut per
illam generalem clausulam: qui
dam alij: que frequenter in lris
nris inserit: ultra tres uel quatuor
in iudicium nō trabatur quozum

nō facit excōicatus. de indi. intelleximus. iij. q. vi. omnibus.
Excōicatiois. s. de sen. ex. cum pro causa.
Appellationis. s. de excep. cū inter. et c. significauerūt. et c. vlti.

Impetratū. et sic inspicit ips date uel impetratōis. ad idē. s. e. cam te. et j.
eo. nbi qui. de p̄ben. eum cui. sequebat̄ autē olim hic in si. talis littera q̄ co
rā eo actū est corā ordinario simili irritū est cēsendū. nisi forsitā q̄ cōuenitur
scienter admisisset eundem. remota fuit quia reuocata per decre. pia. ut dixi
s. in glo. nunquid ergo. Jo. an.

Quis in multis. per clausulā. quidā alij p̄nt soli quatuor ueniri quozū
noia in primo citatorio expriman̄ ne variationi sit locus.

Abultif. exēplifica. s. de reli. do. c. vl. et j. e. ti. religionū. s. de testi. cū cām
et c. significauerūt. ff. de testi. l. i. in si. Itē in relictis p̄ redēptione captiuozuz
restringit̄ infinitas. C. de sacrosanc. ec. ut inter diuinū. itē restringit̄ seueri
tas cū multitudine peccauit. de cle. ex. mi. latores. cū si. Itē nō onerat̄ heres in
infinitū fideicommissum soluere. ff. de leg. iij. fideicommissa. §. si quis decē. item
nō ualet. p̄missio ne vlla exceptio deserti iudicij obijciat̄. puta p̄mitto q̄ si p
casū fortuitū impeditus fuero q̄ apparere nō possim nō obijciā de casu. ff. si
qs cau. l. h̄ et si quis. §. que sitū. itē in stipulatiōe dāni infecti nō debet q̄ cē in
infinitū obligatus. ff. de dā. infe. l. qui bona. §. vl. itē legatū qd nō pōt scriri ex
testamēto. puta lego centū ei que mibi tici⁹ noiauerit nō ualet. ff. de iur. fis. l.
ita fidei. et merito reprobat̄ infinitas q̄ multitudine ē canonibus inimica. s. de
p̄ben. quia in tantū. et onerosa nil habet honesti. in aut. de referē. ad fi. col.
ij. et de hoc habes plures cōcor. de era. et quali. c. penul.

Prouide. quia per generalitatē istam derogabit̄ iurisdictioni ordinariē:
cui per hanc cōstitutionem. p̄uidetur.

Per ḡnālē clausulā. p̄ter expressos enī poterūt quatuor ueniri.

Quidā alij. s. e. pastoralis. et c. rodolph⁹. et idē intelligo de q̄libet p̄si. claus
sula. ut si dicat̄ nci⁹ et nōnulli boies ciuitatis bononi. nel si. mō. Itē si dicatur
boies talis loci. nā aut ueniet eos ut uniuersitatē. et tūc oēs h̄ntur loco vni⁹
aut ut singulos: et tūc solos q̄tuor p̄ter exp̄ssos poterit uenire ut h̄z inno.

Frequenter. et ideo. p̄uidendum fuit. ff. de legi. nā ad ea. et j. de resti. spoli.
frequens. hodie autē hec clausula nō est in usu.

In litteris nostris. quid de litteris epoz. oic fm̄ hosti. q̄ nō extendit̄ ad
illas. ad hoc. xxv. di. qualis.

Uel. quatuor. oli trabebant. xl. ar. de test. cū cām. et c. significauerūt. et de
cle. ex. mi. latores. Si querat̄ q̄ sit rō quare restricta fuit ad q̄tuor: dic q̄ arbi
traria. q̄ eque potuit restringi ad plus et min⁹. possit reddi similitudinaria quā
habes. s. de p̄san. et aff. nō debet. dico tū fm̄ ber. q̄ sup̄ re indiuisibili puta in
dicio cōi diuidido. fami. bereis. et si. possunt per ḡnālē clausulā ultra quatu
or euocari ad iudiciū. Itē oēs vltra illos q̄tuor qui ius h̄nt in re p̄nt ager uel
defēdere. p̄suo iure corā illo iudice. ar. s. de re iudi. cū super. s. de offi. dele.
super. co. ar. j. de elec. c. i.

Quoz. i. illoz quos intēdit uenire per clausulaz. et d̄z expressio in actis
scribi de p̄ba. quoniā p̄tra. et dixerūt quidā. i. inno. q̄ in q̄libet citatione illo
rū debeāt oia noia exprimi. satis p̄ḡ dici q̄ sufficit exp̄mi in citatiōe ei⁹ qui
primo citatur et scribantur in actis ut. s. dixi fm̄ hosti. vel fm̄ bar. satis est q̄
scribant̄ in actis. licet in primo citatorio nō scribantur. quia iam cessat varia
tio: quod satis credo: quasi hec littera dicere uelit q̄ ante q̄ fiat citatio nomi
na exprimenda sint illoz quatuor. et credo tutius q̄ fiat hec expressio in p̄
ma citatione que sit auctoritate rescripti etiā si fiat de expressis in eo. h̄z alij
cōtra dicentes q̄ sufficit q̄ fiat in prima citatione alterius illoz quatuor h̄z
fm̄ hoc nō est plene fraudibus p̄notisum. Et si queratur an de nō expressis
conuenire possit p̄ius q̄ cōueniat expressum: est dicendū q̄ sic. quia donare
liberare et remittere potest. nisi forte in fraudem expressisset fm̄ formam de
cre. s. eo. sedes. et hoc tenet bar. in questione veneriali. que incipit. Aliquis
impetravit. sed pone quatuor expressit. postea mutat vnam ex personis: uel
neminem expressit: postea alterum cōuenit: nihil excipitur. que titur an va
leat iudicium: et uidetur q̄ sic. q̄ hec exceptio dilatoria est ut dici p̄sueuit de
exceptionibus duarū dietarū. s. e. nōnulli. Itē quia multa fieri p̄bident. et c.
de regu. ad apostolicā. p̄trariū dico fm̄ b. q̄ si nomina in p̄mo citatorio uel
actis fuerūt exp̄ssa tpe debito. perinde est ac si in rescripto fuissent expressa
si nō fuerunt expressa tēpore debito. p̄inde est ac si nō fuisset ibi clausula. vii
de cum rescripta nō extendant̄ ad alias res uel personas. de offi. deleg. p.
et g. dico q̄ etiam si nō excipiat̄ nō ualet iudiciū.

a Nomina. et cognomina uel certas circūlocutiones. s. de testi. s. ex quadā. et ff. si cer. pe. l. certū. ut emitef equiuocatio. s. e. significante. et. c. q. nonnulli.

b Fraud. cui occurrendum est. j. de renun. c. ij. cum si.

c Ea. s. nomina.

d Possit impetrator.

e Variari. nō variationē et incōstantiā reprobari alibi p mittit qd̄ dicit ut plene dixi. j. de reg. iu. qd̄ semel. et nota p̄ hanc lram q̄ per lras gñales ad obtinēda beneficia. ex q̄ aliquid specificauit sine p̄statione: si succūbat ad aliud transire nō poterit. q̄ p̄inde est ac si in scripto fuisset ex p̄stus illud beneficiū qd̄ optauit. j. de p̄f. p̄bē. q̄ cūctis qd̄ sane intelligas fm̄ id qd̄ habet e. ti. ne caprāde. io. an.

Ospendia. si actor d̄ reū sup̄ plurib⁹ p̄sonalibus lras impetrat ad diuersos nō valent lre nec p̄cessus earū et reo cōdemnabit in exp̄sis. et idē in reo cōueniente uel recoueniente actorē eodē d̄ rāte iudicio. hoc dicit. vocat aut̄ dispendiū longū et inutile. p̄pendiū aut̄ breue et utile ad idē de accu. qualif. et q̄. ij. ad finem.

g Qua possimus. ad idē. s. in p̄mio huius libri. et h̄ fuficit. xliij. di. ep̄bē. s. xliij. di. c. vlti.

b Gregorij. hoc est vera littera et loquitur de decre. s. e. ti. c. vlti. quidā olim habebant: inno. papa. iij. et male io. an.

i Ampliantes. ampliauit in eo q̄ statuit q̄ p̄cessus nō valeat. et in eo qd̄ statuit de reo. nam hoc in decretali quā nōnulli. expressa nō fuerat.

k Personales. quasi secus in realibus. xxy. di. qualis. ff. de iudi. p̄tor. et p̄t esse ratio diuersitatis. q̄ personales alteri⁹ nature sunt q̄ reales: et facilius exp̄diunt. q̄ sepius fit. inde instrumentū uel scriptura. ar. ff. de eden. l. si le gati. et cōiter parue sunt p̄sonales q̄ones: reales uero magne. J̄tē in vna petitione pro pluribus p̄sonalibus actōibus agere p̄t cuiuslibet assignata cā. l. de anna. excep. si ex. multis. s. de libel. ob. c. vl. fm̄ ber. uerior est rō s̄j mo dernos. quare aliud in p̄sonalibus aliud in realibus. q̄ due diete que oliz dabant per decre. s. e. nōnulli. uel vna que daf̄ hodie per decre. j. e. statutū. seruata ipsius moderatione cōputantur a finibus diocē. vbi sita est res: qui agit reali. s. e. dilectus. ij. cōtingeret ergo q̄ quis nō possit ueniri sup̄ pluribus realibus corā eodē iudice: cū res essent adinuicē remote. s̄j in p̄sona libus cōputant a finibus diocē. vbi habet domiciliū. vii sup̄ omnibus ad vni iudicē p̄modius impetrant. et iō in istis aliud q̄ in illis. s̄j forte ista rō cessat hodie p̄ decre. j. e. statutū. et dic qd̄ ibi dixi in. s. cū vō. in glo. oliz dicebam⁹.

l Super omnibus. s̄j si reus appellauerit super vna p̄sonali iudex nō poterit p̄cedere in alia p̄ma nō finita cū suspectus sit illi. s. de appel. ad hoc si in vna. ergo nō est cōmodius agere sub vno q̄ sub diuersis. et sic dānosa videt̄ cōstitutio bec actori. s̄j p̄t dici fm̄ ber. q̄ iniquitas iudicis qui perperā p̄cessit nō facit q̄ reus. p̄pter hoc corā alio iudice possit trahi: et sibi imputet qui talē obtinuit iudicē. et expectet actor donec appellationis causa sit finita que si p̄nunciata fuerit iusta actor: postmodū studeat aliū iudicē impetrare. alias si fuerit iusta p̄cedet in alijs. et idē v̄ de alijs ip̄dimentis re n̄ integra.

m Questionibus. et sic ad eodē et nō ad diuersos debet litteras impetrare etiam vna lite finita fm̄ ber. licet quidā cōtra dicētes q̄ bec cōstitutio et illa: quia nōnulli. intelligunt quando actor trahit reum ad diuersos iudices uel vna pendēte coram vno.

n Impetrare. quid si coram delegato cōueniat super vna. coram ordinario super alia de hoc. s. eo. c. vlti. in glo. secus.

o Secerit cum effectu vtendo. i. pluribus litteris. quia si vnicis tantū v̄retur bñ valebit p̄cessus habitus per eadē fm̄ inno. io. an.

p Omnium. alias omni.

q Processus valeat. in hoc ampliauit statutū. q̄ nōnulli. s̄j pone p̄cessus fu it corā diuersis iudicibus et nihil exceptū: nūquid valebit sn̄a uel p̄cessus: videt̄ q̄ sic. q̄ hoc est bñficiū personale per qd̄ etiā alteri nō p̄iudicatur. de regu. ad aposto. icā. s̄j uerius est fm̄ ber. q̄ p̄cessus nō valet per hanc lram. alias nil videt̄ addere bec cōstitutio illi decre. quia nōnulli. et hoc idem tenet Inno. et dicit per curiam obseruari.

r Expensis. et in damnis. s. eo. c. vlti. io. an.

s Legitimis. de hoc dic. ij. q. i. in p̄mis. de do. et cōtu. finē. et hoc est generale ut fatigans aduersariū in exp̄sis puniat. s. de penis. calumnia. de rescrip. certum. cum similibus.

t Durante. qualiter habeat fieri recōuentio. no. s. de mu. pet. c. i. et. ij. io. an.

u Obnoxium. etiam actione reali fm̄ ber.

x Vel cōuentio. forte ponit bec duo verba. q̄ si cōueniat actor vna et ea

nomina in primo citatorio exprimat impetrator: ne loc⁹ fraudi⁹ forsitam relinquatur. si circa ea possit libere uariari.

Idem in eodem.

Ospendia litiū equitatis cōpēdio uolentes qua possimus industria coartare: statutum se. re. greg. pape. ix. pre. n. sup̄ hoc editū ampliātes decernim⁹: ut si quis cōtra aliū plures personales mo uere uoluerit questiones: nō ad diuersos iudices sed ad eodē super omnibus h̄mōi questionibus litteras studeat impetrare. Qui vō contrariū fecerit omni cōmodo careat litterarū: nec p̄cessus habitus ualeat p̄ eadē: alias reo si euz per ipsas fatigauerit: in exp̄sis legitimis p̄dēnand⁹. Re⁹ quoq̄ si eodē durate iudicio actorē sibi obnoxium duxerit recōuentōis bñficō

dem sn̄a debet causa terminari: si cōueniat reus tunc potest prius terminari prima q̄ secunda. p̄batur hoc. s. de mu. peti. c. i. et de or. cog. cum dilectus. uel forte vtroq̄ casu vna sentētia termināda est et semp eodē durante iudicio coram eodē iudice agendū est. quo finito coram alio. q̄ tunc nō possit reus agere coram p̄mo delegato

uel p̄uentionis: si p̄tra eū lras impetrare maluerit de iure suo debet ap̄t eodē iudices expiri: nisi eos ut suspectos poterit recusare simili pena: si p̄tra hoc fecerit puniendus.

Omnia. viij.

Quam aliquib⁹ recipiendis aliquem in canonicis alicuius ecclesie: nō obstantibus eiusdem ecclesie p̄uilegijs p̄suetudinibus uel statutis iuramento: p̄firmatiōe apostolica uel quacūq̄ firmitate alia roborans: p̄ n̄as lras concedimus facultatē: si canonicorū receptio alias in ipsa ecclesia nō spectat ad eos: quibus h̄mōi littere recipiunt potestatis: is qui recipit auctoritate apostolica dinoscit esse recept⁹. Si vō canonicorū receptio alias p̄tineat ad eodē nō apostolica s̄j recipiendū censet̄ aucto:

cū finita sit iurisdictione q̄tū ad p̄gnitō nē. s. de offi. dele. q̄ rēti. an aut̄ corā ordinario recouenire possit eundē eodez durate iudicio dubitat: et v̄ q̄ sic. cū h̄ dicat lra. litteras maluerit impetrare. vii solū de delegato loq̄ v̄. s̄j q̄ eadē rō est vtroq̄q̄ idēz ins v̄ eē debere s̄j ber. uel forte nō est eadē rō. q̄ iurisdictione ordinaria fauorabilis est: et cōordinaria odiosa. et iō a lūd i ordinario dici possit. ad h̄ facit qd̄ s̄j inno. s. c. vlt. y. Litteras. forte ē talis cā que n̄ cadit in p̄gnitōz delegati sine sp̄ali mandato pape. vi. q. iij. si ep̄s. s. de p̄fir. viij. uel iur. c. i. et. ij. s. d̄

restit. in inte. c. pe. alias eni quare oneraret se in lris impetrandis: qui per lras actoris potest suū expedire negotium. io. an.

3 Experiri. i. agere. quia in recouentione reus sit actor. concor. s. de cau. poss. pastoralis. alibi ponitur p̄ defendere. s. de iudi. c. i. et viij. di. quo iure. io. an.

4 Recusare. ab initio anteq̄ in eos p̄fenserit fm̄ ber. uel ex superueniente causa. de offi. dele. insinuatē. et p̄dente suspicionis p̄gnitio ne iudex nō p̄cedet in recouentionis cā per lras impetratas p̄ reū q̄ si cōtrariū diceret facile eēt deludere huic cōstitutioi fm̄ inno.

5 Simili pena. superius expressa in actorē. s. ut lris careat: p̄cessus nō valeat et in exp̄sis cōdemnetur. per quē autē fiat talis cōdemnatio. no. s. eo. ti. c. vlti.

6 Am aliquib⁹. fuit tracta de eūnagati alex. q̄ incipiebat cōtinuagat. et hoc dicit q̄ receptus per lras facultatis si ad recipiētes spectabat receptio ipsoz et nō pape auctoritate intelligit esse receptus. nisi in lris aliud esset exp̄sum. Si aut̄ receptio nō spectabat ad eos tunc apostolica auctē dicit receptus. Sed ante oia quero: ad quid expediat scire qd̄ dicit bec decre. expedit p̄pter id qd̄ habet. j. de p̄ben. hi qui auctē. et de p̄f. p̄ben. c. vlt. v. uel eos. Ema nant aut̄ ad declarationē eoz que no. inno. et hosti. de lris facultatis. s. de p̄ben. relatu. et l̄opost. s. eo. capitulū ultra duas cbarias v̄ quid si papa. et. v̄. sed pone q̄ abbati.

a Eiusdem ecclesie. ad quā recipitur.

b Consuetudinib⁹. que seruāde sunt. j. de p̄ben. cū in ecclesijs.

c Statutis. nō capitulū ecclesie posse facere statutū dūm sit licitū. ut. j. de v̄. sig. p̄stitutionē. vbi de h̄. et p̄cor. s. de p̄sti. cū omnes.

d Confirmatione apostolica. quid operet cōfirmatio. no. xvij. q. iij. frater. et. s. de cōf. p̄ben. q̄ diuersitatē.

e Firmitate alia. puta vinculo pene cui se statuētes spontance obligauerūt. uel forte per superiorē ipsis statutis apposito: uel confirmatione legati: uel alterius superioris uel alia simili.

f Concedimus facultatē. nō verbū q̄ si p̄ciperet omni casu diceret apostolica auctē recept⁹. Et nō q̄ per hanc formā cū dirigat eis ad quos spectat collatio q̄ hic vocat̄ receptio nō d̄ grauata ecclesia a deo q̄ locū habeat decre. s. e. mandatu. et. j. e. c. pe. in fi. q̄ aliud est cōcedere facultatē: et aliud p̄cipere. xiiij. q. i. quod p̄cipit. ad idēz s. de arbi. cum olim. ff. man. l. ij. in fi.

g Receptio. sumit̄ hic receptio nō pro installatione: sed pro collatione que ius cōfert. ad idē. j. de p̄ben. cū in ecclesijs.

h Ad eos. in quibusdā eni ecclesijs canonicorū receptio et p̄bēdarū collatio ad solū spectat ep̄m uel p̄latū tantū. in quibusdā ad solū capitulū uel uentū. in quibusdā cōiter ad vtroq̄. hoc p̄bat. s. de elec. cū in ecclesia. j. ne se. va. c. vno. de regu. c. vlti.

i Potestatem. recipiendi illum in canonicum.

k Ad eodēz. tantū intelligo. quid si cōiter ad eos et alios: ad huc idem credo q̄ in primo casu cum isti potestatis recipiant ex vniibus litteraz. nam qd̄ prius facere soli nō poterāt modo possunt. Et de cōmuni nullus recte dicit: hoc meū est. xij. q. i. s. vlti. et. q. ij. qui manumittitur. et. ar. ff. de serui. v̄. p̄e. l. si parietes. ibi quia volens nō

solum dominus est. et facit. i. de preben. cum in illis. in fi.
Receptus. si postea recipiat alter ante apo. secundus et non primo
 vacante prebenda habebit. ut. j. de preben. bi qui. Jo. an.
Nisi istud fuit additum quod non erat in euagari decre. ptingit.
Auctoritate nostra. tunc licet ad eos pertineat receptio apostolice
 dicitur ante re
 ceptus.

Expresse. sic. j.
 e. vno. in fi. r. j. d
 pbe. si motu proprio
 in fi.

Gratiose. re
 scriptu papa
 lego dedit primo
 to retentione primo
 beneficio vsqz ad
 biplacitu pape ex
 tinguat mortuo pa
 pa. sec. si ibi dicat
 vsqz ad beneplaci
 tu aposto. se. nec in
 telligit tale rescrip
 tu de beneficijs pri
 no canonice detentis
 hoc dicit. habu
 it autem ortu bec de
 cret. ab euagante
 clemētis. que inci
 piebat. ut petitiōni
 tue pgrue satisfiat.
 et ibi clemēs nō dī
 stinguēbat. s; sim
 pliciter dicebat. q; si papa hāc gratiā cōcesserit vsqz ad sue volūta
 tis beneplacitū q; per eius obitū nō expirabat gratia. ar. legis dicē
 tis q; usufructus relicti mibi q; diu titius remāserit in furore non
 extinguit mortuo ticio priusq; ad sanā mentem reuertat: pro eo q;
 vsqz ad omne tēpus vite mei usufructuarij poterat si mibi superui
 xisset nō fieri sane mētis. L. de usufruc. l. ambiguitatē. sic videbat
 dicendū in casu pposito. q; papa si supuixisset poterat nō mutasse
 voluntatē. ergo nō expiraret gratia. Urbanus autē cōtrariū respon
 derat uel dicebat. s. q; expirabat in sua euaganti: que incipiebat si
 gnificasti nobis. hic bonifacius distinguēdo ventatē exprimit: et de
 clarat quod nō. hosti. s. de preca. c. vlti. et vin. de elect. c. dudum. ij.
 in vlti. glo. et abbas ibidem.

Gratiose. in b fuit gra: plura beneficia simul tenere nō poterat. vi
 si primū curatū erat et scdm curatū: post receptā possessionē secūdi
 statim vacat primū. xxi. q. ij. si q; iam. s. de pbe. de multa. vel exq;
 per eū stat quo minus possessionē haberet. j. de pben. l. ij. nisi i ca
 su. j. de preb. si tibi. si. pmonebat in epm post psecrationē uel post
 decursū tēpus de psecratis epis vacabūt priora beneficia. s. de elec.
 cum in cunctis. est ergo gratia ut donec voluntas eius durauerit:
 beneficia ipsa nō vacent. Jo. an.

Aro. ponti. qui solus sub pditione et ad tēpus sicut vult pōt bñ
 ficia et platuras pferre. vij. q. i. pastoralis. s. de sil. pref. remēs. et in
 his q; vult est p rōe volūtas. insti. de iur. na. s. s; q; pncipi. ali. aut
 b nō pōt. i. q. ij. q; pio. vij. q. i. quis. lxx. di. sanctor. lv. dist. pcepta.
 Nec enī monib; nris expedit tēporales habere filios. ff. de op. le.
 l. est questum. nec actus legitim. et. j. de reg. in. actus.

Beneficia. large ponit. et nō q; dicit beneficia nō dicit fruct; be
 neficioz. ut. j. de preb. si tibi cōcesso. hoc dico ut denotē q; bibe
 neficia nō vacent. ibi tamen vacantur ibi dicam.

Promotionis. forte in episcopum. Jo. an.

Sue. f. rōe pontificis. et cōcor. s. e. lris. vbi p clausulā: nisi p nos
 et. nō intelligit dignitas sed psona scribētis. l. Per que. ratō.

Extinguit. cōcor. j. ne se. va. c. vno in fi. sic etiā crimina morte
 extingunt. xxij. di. quorū dā. et. j. de here. accusat. s. si vō. in fi. p
 terq; in casibus nōris in dicto. c. quorū dā. et. xxij. q. ij. in summa.

Expirat. expirante igit papa expirat bec gratia. et cōcor. ff. loca.
 l. iij. vbi dicit q; locatio uel precariū p te mibi pcessū q; diu volēs
 obitu tuo finit ad hoc signat cōtrariū. s. de preca. c. vlti. et. ff. de pre
 ca. cū precariū. s. i. vbi dicit q; precariū nō finit morte pcedentis:
 s; ibi simpliciter factū fuerat precariū nō adiecta aliqua cōditione
 uel termino. ut nō. in pre. decre. vlti. de preca. Itē cōtra. nōne volū
 tas pape durare intelligit donec mutata pbat. s. de bap. et ei. ef
 fec. maiores etiā post mortē. xxv. di. qualis. s; illa in bis que salutez
 anime respiciūt. Itē valde p dicit p dicit. l. ambiguitatē. L. de usufruc.
 per que iura tenebat abbas opi. clemētis. s. de elec. dudū. ij. in
 fi. s; in lege illa est fauor qui ampliandus est: hic odiuz quod est re
 stringendū ut hic in fi. uel verius redire uel nō redire ad sanā men
 tē nō erat in voluntate morientis. sed hic reuocare et non reuocare
 gratiam erat in volūate morientis. ex quo ergo adiecit donec volam
 perinde est ac si dixisset donec moriar. nisi prius reuocauero.

Apostolice sedis. nō ergo q; aliud est cū scribit persona: aliud

ritate receptus: nisi q; cū auctori
 tate nostra reciperent: in nostris
 litteris caueretur expresse.

Idem.
Gratiose tibi a romano pō
 nifice cōcedatur ut beneficia
 que tēpore tue p motionis obtine
 bas: possēs usqz ad sue uolūtatē
 beneplacitū retinere: huius gra
 tia per eius obitū: per quem ipsi
 us beneplacitū omnino extingui
 tur: coipso expirat. Secus autē
 si usqz ad apo. se. beneplacitū gra
 tia cōcedatur p dicitur: tunc enim
 q; sedes ipsa nō moritur: durabit
 perpetuū nisi a successore fuerit re
 uocata. Preteritū uero talis cō
 cessionis que debet cum sit ambiti
 osa restringi: ea solum beneficia
 que canonice obtines: potēs licē

te retinere.
Idem.
Aceptum ab ap. se. māda
 tū ut ab aliquo bñficij qd ob
 tinet resignatione recepta: ipsū al
 teri pferas et assignes: adimplere
 nō potēs: si ille antea quā relignet
 rebus extimatur humanis: cum
 nō per resignationem uacauerit s;
 per mortē: nisi de intentione man
 dantis aliud appareret expresse.
 Si duo super eodē beneficio litte
 ras impetrent primo eoz per illi
 us obitū qui tenebat: secundo vō
 per cessionē eiusdem ipsū pponē
 te uacare: secundus cū beneficiuz
 ipsum cessione non mortē uaca
 uerit: debet primo in ipsius assecu
 tione pferri.

Idem.
Gratia quā super beneficio a

ui. ex parte. et c. q; intentionis. et de cōfir. vti. nel inuti. c. cum dilectus.

Aceptū. vacatio per mortē et vacatio per renunciationē sunt diuersa. et
 ideo in lris ad beneficia impetratis vno expōso nō venit reliquū hoc di
 cit. Emanauit autē ad declarationē eoz que nō. hosti. s. de offi. dele. ex pte. i.

Apostolica sede. Idem si ab alio qui hoc mādare possit. pura legato qui
 ad hoc haberet speciale mandatum. alias legatus hoc nō potest. ut. j. de off.
 leg. c. penul. s. prohibemus.

Alii. expōso uel nō expōso nō curo. licet interdū sit differentia. ut. j.
 de offi. deleg. is cui. et. j. de preben. is cui.

Ille qui beneficium obtinebat.
Humanis. ar. cōtra. j. de offi. dele. si delegatus. i. responso. Solu. de pro
 pria significatiōe uocabuli abesse dicitur qui nō est in rebus humanis. ff. de
 verb. sig. mulieris. s. si. nō sic in propria significatiōe dicitur renunciasse. ut. j.
 dicam. qui mortuus est cum renunciatio sit voluntaria: illa coacta ideo sec.
 et strictissime fit interpretatio in rescriptis ad beneficia. j. de pben. quis. i. et
 cōcor. ad hoc. ff. de lib. et posth. l. cōmodissime.

Cum nō. ratio. io. an.
Per mortē. et in his forma mādati diligēter ē seruāda. j. de pbe. cui de nō

Expresse. q; expōsit se uelle beneficiū tali cōferri resignatiōe uel quocū
 modo uacauerit. et facit. s. e. c. ij. et. j. de preben. si motu proprio.

Primo. ex hoc videbat debere pferri. ut. j. e. tibi qui. et. j. de pben. eū cui.
 s; nō est ita. q; ille posterior sit tēpore iure tñ est potior: eo q; uerū dixit: pri
 mus aut fallum. et eadē ratione dico q; posito q; nullus impetrauerit secūdo
 beneficiū illud qd nō debet impetrari qui falsū sic expōsit: nihil enī ad rā
 brū impetratio secūdi. q; si uis habuisset in beneficio primus per superue
 niētē impetrationē sine progatiua illud perdere nō. potuisset. et est. si. s. de
 eo qui cog. cōsan. vxo. sue. discretionem.

Qui tenebat. accipe. j. illud asserente uocare alias pponente.
Eiusdem. f. qui tenebat.
Secundus. qui de cessione dixit.
Nō morte. nō ergo q; aliud est cedere aliud decedere. ad idē. j. de pbe. q;
 uis tibi. et. j. de v. sig. c. vl. sed nōne renuncias quo ad ecclesiā habet p mor
 tuo. ut. vij. q. i. s. ecce in quibus. sicut et vir ab vxore iudicio ecclesie separat
 q; tum ad ipam pro mortuo reputat. xxij. q. ij. s. i. sicut et monachus mortu
 us reputat mundo. xvi. q. i. placuit. ij. Solu. dicit lex q; per fictionē iuris ve
 ritas nō cōfundit nec deletur. L. de iur. do. in rebus. in prin. l. igitur renū
 cians quo ad ipsam ecclesiā fingat mortuus. tñ mortuus nō est. nec idē est
 per omnia in eo qd in mortuo. nam talis de nouo posset ad ecclesiā reassu
 mi. s. de renū. ex transmissa. qd in mortuo esse nō posset. bene ergo dicit io.
 qui nō. in predicta. c. placuit. xvi. q. i. q; nunq; mors ciuilis naturali cōparat
 nisi in casibus expressis in iure. ad hoc optime. ff. de ver. obi. ex ea parte. s.
 in insulā. et. ff. de do. inter vi. et vx. l. sed si mors. et l. igitur in beneficijs larga
 fiat interpretatio: in litteris beneficalibus que ambitiōse reputant fiat stri
 cta. ut. j. de preben. quis. i. intelligimus stricte de naturali morte. put uerbū
 sonat. et adde quod dicam. j. de pben. quis. ij.

Prefert. nō. s; pro illa regula q; dicit qui pōt est tpe potior: ē iure. ad qd fa
 ct. j. e. tibi qui. et de preb. eum cui. intelligit cuz vtriusq; par est cā. ut. ff. de
 reg. iur. quoniam vtriusq; et dicam. j. de regu. iur. qui prior: Si aut potior est
 causa posterioris pōt erit in iure ut hic. et. j. de pbe. bi qui. et. c. si a sede. ff. de

Prius. cre. l. pūlegia. L. qui pon. impig. habe. l. vlti.
Ratia. s; ignorans beneficiū sibi collatū in impetratione alterius illius

cū scribit dignitas. sicut aliud est cum scribitur persone: aliud cum scribitur di
 gnitati. s. de offi. dele. quoniam. j. e. c. vlt. et. j. de priu. ne aliqui.
Adotur. sic. xij. q. ij. liberti. nō enim potest esse nulla. xxij. q. i. pudēda.
 quia dominus pro eo oratur. xvi. di. s. i. ad fi.
Perpetuo. i. donec vixerit ille cui fuit gratia pcessa. ad idem. ff. p socio. l.
 i. vbi de b. Et nō q; sicut put
 legū personale ex parte eius
 cui cōceditur extinguit cum
 persona. vij. q. i. petisti. sic pri
 uilegiū personale ex parte cō
 cedentis extinguit cum ipso
 cōcedente ut hic. et sic de vtro
 q; potest intelligi. j. de regu.
 iur. pūilegiū ut ibi dixi. pri
 uilegiū autē reale ex pte con
 cedentis cum pcedente non
 extinguitur ut hic.

Restringi. q; odia restrin
 gi et fauores cōuenit amplia
 ri. j. de reg. iur. odia. cum suis
 cōcor.

Beneficia. nō per b q; hic
 et. s. in pn. dicit beneficia i plu
 rali: videt q; simul plura pos
 sit habere beneficia. de b di
 cam. j. c. ij.

Canonice. nō enī noui iu
 ris in beneficijs illis tribuit
 bec dispensatio. sed vetus cō
 seruat et pōrigat et pbat hoc
 s. de elec. dudū. ij. in fi. sicut
 de inuocatione dicit. s. de p

Aceptū. vacatio per mortē et vacatio per renunciationē sunt diuersa. et
 ideo in lris ad beneficia impetratis vno expōso nō venit reliquū hoc di
 cit. Emanauit autē ad declarationē eoz que nō. hosti. s. de offi. dele. ex pte. i.

Apostolica sede. Idem si ab alio qui hoc mādare possit. pura legato qui
 ad hoc haberet speciale mandatum. alias legatus hoc nō potest. ut. j. de off.
 leg. c. penul. s. prohibemus.

Alii. expōso uel nō expōso nō curo. licet interdū sit differentia. ut. j.
 de offi. deleg. is cui. et. j. de preben. is cui.

Ille qui beneficium obtinebat.
Humanis. ar. cōtra. j. de offi. dele. si delegatus. i. responso. Solu. de pro
 pria significatiōe uocabuli abesse dicitur qui nō est in rebus humanis. ff. de
 verb. sig. mulieris. s. si. nō sic in propria significatiōe dicitur renunciasse. ut. j.
 dicam. qui mortuus est cum renunciatio sit voluntaria: illa coacta ideo sec.
 et strictissime fit interpretatio in rescriptis ad beneficia. j. de pben. quis. i. et
 cōcor. ad hoc. ff. de lib. et posth. l. cōmodissime.

Cum nō. ratio. io. an.
Per mortē. et in his forma mādati diligēter ē seruāda. j. de pbe. cui de nō

Expresse. q; expōsit se uelle beneficiū tali cōferri resignatiōe uel quocū
 modo uacauerit. et facit. s. e. c. ij. et. j. de preben. si motu proprio.

Primo. ex hoc videbat debere pferri. ut. j. e. tibi qui. et. j. de pben. eū cui.
 s; nō est ita. q; ille posterior sit tēpore iure tñ est potior: eo q; uerū dixit: pri
 mus aut fallum. et eadē ratione dico q; posito q; nullus impetrauerit secūdo
 beneficiū illud qd nō debet impetrari qui falsū sic expōsit: nihil enī ad rā
 brū impetratio secūdi. q; si uis habuisset in beneficio primus per superue
 niētē impetrationē sine progatiua illud perdere nō. potuisset. et est. si. s. de
 eo qui cog. cōsan. vxo. sue. discretionem.

Qui tenebat. accipe. j. illud asserente uocare alias pponente.
Eiusdem. f. qui tenebat.
Secundus. qui de cessione dixit.
Nō morte. nō ergo q; aliud est cedere aliud decedere. ad idē. j. de pbe. q;
 uis tibi. et. j. de v. sig. c. vl. sed nōne renuncias quo ad ecclesiā habet p mor
 tuo. ut. vij. q. i. s. ecce in quibus. sicut et vir ab vxore iudicio ecclesie separat
 q; tum ad ipam pro mortuo reputat. xxij. q. ij. s. i. sicut et monachus mortu
 us reputat mundo. xvi. q. i. placuit. ij. Solu. dicit lex q; per fictionē iuris ve
 ritas nō cōfundit nec deletur. L. de iur. do. in rebus. in prin. l. igitur renū
 cians quo ad ipsam ecclesiā fingat mortuus. tñ mortuus nō est. nec idē est
 per omnia in eo qd in mortuo. nam talis de nouo posset ad ecclesiā reassu
 mi. s. de renū. ex transmissa. qd in mortuo esse nō posset. bene ergo dicit io.
 qui nō. in predicta. c. placuit. xvi. q. i. q; nunq; mors ciuilis naturali cōparat
 nisi in casibus expressis in iure. ad hoc optime. ff. de ver. obi. ex ea parte. s.
 in insulā. et. ff. de do. inter vi. et vx. l. sed si mors. et l. igitur in beneficijs larga
 fiat interpretatio: in litteris beneficalibus que ambitiōse reputant fiat stri
 cta. ut. j. de preben. quis. i. intelligimus stricte de naturali morte. put uerbū
 sonat. et adde quod dicam. j. de pben. quis. ij.

Prefert. nō. s; pro illa regula q; dicit qui pōt est tpe potior: ē iure. ad qd fa
 ct. j. e. tibi qui. et de preb. eum cui. intelligit cuz vtriusq; par est cā. ut. ff. de
 reg. iur. quoniam vtriusq; et dicam. j. de regu. iur. qui prior: Si aut potior est
 causa posterioris pōt erit in iure ut hic. et. j. de pbe. bi qui. et. c. si a sede. ff. de

Prius. cre. l. pūlegia. L. qui pon. impig. habe. l. vlti.
Ratia. s; ignorans beneficiū sibi collatū in impetratione alterius illius

Sppf tua. papa pcessit epo bon. onere debitoꝝ grauato pui-
legiu qꝫ fructus bñficiõꝝ primi anni vacatũ in sua dioe. pce-
peret. z erat hec gratia vsqꝫ ad quinquẽniũ duratura. appõsito in
pꝫuilegio qꝫ nõ obstatent p̃suetudines pꝫuilegia uel statuta p que
sua possent impediri p̃cessio. Vacauit quoddã beneficiũ cui reddi
tul pmi anni de pꝫ
uilegio p̃suetudine
uel statuto spectant
ab fabricã ecclesie:
uel aliũ vsuz uel ali
quã singularẽ p̃so-
nã. querit cui debe
ant. huiꝫ beneficij
reddidit pꝫimi anni
Respondet f3 vnã
lecturã qꝫ debetur
fabrice uel illi vsul
uel singulari perso
ne. nisi in cõcessiõẽ
facta epõ aliud ca-
ueret expresse. uel
dic ut. j. in vlti. glo.
b Tua debita. ad
idez. j. de preben. si
tibi. ij.

Spropter ma' debita p̃soluẽ
da fructus beneficiõꝝ primi
anni: que in tua uocabantur diocesi
tibi nõ obstantibus q̃uilibet p̃sue-
tudinibꝫ pꝫuilegijs uel statutis p
que nra impediri possent cõcessio:
usqꝫ ad quinquẽniũ de speciali grã
cõcedimus: intẽtionis nostre ne
quaquã existit si fructus huiusmodi
ecclesie tue fabrice: uel alteri vsui
seu cuiquãqꝫ singulari p̃sone de spe-
ciali cõsuetudine pꝫuilegio uel sta-
tuto forsitã debeant: qꝫ eis p̃ces-
sionẽ ipsam nisi hoc expresse caue-

tere sunt hodie reuocata z cassata. per decre. j. de elec. qꝫ sepe. z. c. statutum.
in ele. que tñ in alijs bñficijs locum nõ habet. ut. j. de offi. or. presenti. in fi.
n Concessione ipsam. sibi facram.
o Expresse. ad idẽ. s. e. c. aliquibus. z. c. susceptũ. z. c. q̃nis.

atur in ea p̃iudiciũ aliquod ge-
neretur.

Saturum quod circa iudices
sa se. ap. deputandos nuper
edidimus: cum quedã contenta
in eo que p̃mum utilitate crede-
bantur inducta: sicut experientia
docuit: tendere dinoscantur ad no-
ram: sanctionẽ presentẽ quã irre-
fragabiliter obseruari mandamus
suadente utilitate in melius duri-
mus reformandum. Sancimus
igitur: ut nullus nisi dignitate pre-

Prejudiciũ aliquod. nisi
istud verbũ est ita generale
ista decre. sic possent intelligi:
qꝫ ex ea nil sequeretur absurdũ
f. qꝫ fabrica uel vsus ille uel a-
lie singularis p̃sone sic p̃uile-
giate habeat reddidit secundũ
anni. iste aut p̃uilegiatũ ha-
beat redditus primi anni. et
ita bene p̃sequeretur fm hoc suũ
effectũ illa clausula p̃uilegijs
nõ obstantibꝫ quibilibet cõ-
suetudinibus p̃uilegijs zc.
Alij dicunt qꝫ illa fabrica uel
alij sic p̃tenti habeant reddidit
tus primi anni qꝫ papa nõ in-
tendit eis derogare s3 soli suc-
cessori. iste aut p̃uilegiatus
habeat redditus secundũ. qꝫ
ibi est primũ. alias quoad suc-

Cfructus. no. qꝫ nõ h3 retinere bñficia s3 fructus. vñ ut dixi. s. e.
si gratiose. in h3 casu vacat bñficia. vñ is ad quẽ p̃inet electio infra
tẽpus statutũ necessario h3 eligere. z facit qd nõ. ber. de magist. qz
nõ nullus. z. pbat h3 satis. j. de preben. si tibi cõcessio.

CPrimi anni. quid dices: p̃putabit ne annus iste a die fructuum
colligendorũ. an a die vacationis uel mortis: credo qꝫ a die vacatio-
nis p̃putari. vñ nõ credo h3 seruari legẽ de vasallo que dicit: qꝫ si va-
fallus decedat post augustũ z ante kalẽ. marcij qd ad dñm pertinet.
alioquin ad vasallũ uel eius heredẽ. ut in li. seu. ti. lex regni. c. si va-
fallus. s3 credo qꝫ a die vacationis vsqꝫ ad annũ quicquid obueniet bñ-
ficio z separatũ erat a solo totũ erit huiꝫ p̃uilegiatũ. p̃p̃o eni hunc
p̃uilegiatũ usufructuario qui fructus separatos z recõditos suos fa-
cit. ff. de usufruc. l. arboribus. s. iulianus. alias incipit: si fur. s3 mo-
derationẽ tñ decre. j. de offi. or. p̃senti. s. p̃o. z facit qd ibi dicam
z dico qꝫ annus iste habeat. cccxv. dies. vñ si vacauerit ecclesia p̃
ma die mens sequenti anno prima die eiusdẽ m̃sis finitus sit annus
z facit qd dicit. j. de elec. quã sit. z si esset bisextũ illi duo dies cedũt
sibi p̃o vno: p̃o vno eni p̃putant. ut. s. de v. sig. quesitũ. ff. de ver.
sig. cum bisextus. ff. de diuer. tẽ. p̃e. l. ij. in vlt. glo. s3 sit arg. d. ff. de
sta. liber. l. cã heres. s. stich. s3 illud in p̃enis uel odij q̃ sunt mol-
lienda. de pe. di. i. pene. j. de reg. iu. in p̃enis. z facit qd nõ. in p̃edi.
decre. quesitũ. z. lv. di. c. ij.

CVacabit. morte renũciatione depositione translatione uel quo-
cuqꝫ alio mō. Quid si p̃muratione: vñ qꝫ secus per decre. j. de re. p̃
mu. c. vno. s3 dñm p̃mo. qz negari nõ p̃t quin p̃pter p̃murationẽ
vacet: z equitas i eo solo casu iuris rigori p̃ferat. qz in hoc scripta
reperit in alijs nõ. nõ enim ex illo speciali casu est regula danda.

CImpediri. secus q̃ si differri. s3 intẽdat per clausulã nõ ob. impe-
dimenta tollere: dilaciones tñ tollere nõ intẽdit. s3 ex dilatiõẽ impe-
diri possent ut. j. dicam.

CQuinquẽniũ. factũ narrat. idẽ eni si in ceteriorũ z vltiorũ tpe.
b Speciali gratia. qz de iure futuris successõibus obseruari debe-
bant: uel in vtilitate ecclesiaz exp̃dit. j. de elec. qz sepe. z de offi. or.
p̃nti. z intelligo hãc grãz z illã q̃ sequit fm moderatiõẽ illiꝫ decre.
p̃senti. s. p̃o. z. qz h3 solũ intelligat de illis fructibꝫ ecclesiaz vacã-
tiũ que solutis debitis si q̃ sunt. z his que necã fuerint p̃o serui-
tibus z ministris z alijs incubentibus oneribꝫ vsqꝫ ad nouos red-
ditus reperta fuerint superesse.

CCõcedimus. an legatus de latere simlẽ grãz dare possit: tracta-
uit Jo. de deo in q̃nibꝫ suis in p̃n. z. g. in spe. ti. de legato. s. nũc
tractem. in fi. z dicit qꝫ dato qꝫ ex cã hoc possent. bñficiũ tñ uel di-
gnitas dz cũ aliquo emolumento p̃ferri. qd vey est ut dixi. s. in gl. p̃
xi. z in glo. nõ. qz. h3 dicit etiã ber. s. ut ec. bñ. ut nrm. in vlt. gl. qꝫ ep̃s
er iusta cã ad tẽpus possent fructus alicui bñficij retinerẽ. pbat per
decre. s. de v. sig. c. pe. que etiã facit qd cũ id fuerit ipetratũ a papa.
s3 p̃t dici sic fuisse de facto. ad h. s. de fi. p̃f. lras. uel illud s3 gof.
in fructibꝫ omniũ bñficiõꝝ vacatũ vsqꝫ ad certũ tẽpus ut hic etiã
in vno aut bñficio z eius p̃uentibꝫ quertẽdis ex cã in vsu p̃lati:
nõ erit necessaria licẽtia pape. quia cũ ep̃us cuz capitulo possit sup-
primere dignitatem z propter necessitatẽ possessiõẽ alienare. mul-
to fortius p̃ouentus percipere.

CIntentionis. nõ. ad intentionẽ scribentis recurrẽdũ. facit. s. e.
c. ij. z. j. de cõcel. preben. c. vlt. z. s. de deci. ex multiplici cũ fi.

CAlteri vsui. puta mense capituli.

CStatuto. nõ qꝫ omnia p̃uilegia p̃suetudines uel statuta quacu-
qꝫ firmitate vallata: p̃cessã capitulis: quẽnibus uel collegijs carbe-
draliũ: regulariũ z p̃uentualũ ecclesiarũ: seu singularibꝫ earundẽ
personis ut bona ecclesiaz ip̃saz vacatũ a p̃relatis dimissa. uel tẽ-

cessore uel beneficiatũ. z sic tertius erit primus. z sic nullũ p̃iudiciũ etiã ex
aliqua dilacione generabit fabrice. s3 fm hoc possent impediri cõcessio qd est
contra tenorẽ ipsius gratie. pone eni qꝫ in anno quinto quo finiri debet gra-
tia vacet beneficiũ si fabrica primos redditus habeat ep̃s nihil habebit. p̃tẽ
quid operabitur illa clausula nõ obstantibus zc. cũ successori sine clausula il-
la p̃iudiciũ fieret. vnde prima lectura magis mihi placet: z magis est ami-
ca littere ut dicamus qꝫ ista erat dubitatio decre. an per istam cõcessiõẽ sic
factam. f. nõ obstantibus quibuscuqꝫ zc. uideret derogare ipsi fabrice vsui:
uel singulari persone: ut ex quo ex illius p̃uilegij vigore redditus primi an-
ni habere nõ possunt amplius nil habeant. z papa respõdet qꝫ habebũt red-
ditus secundũ anni quasi ille eis sit prior: ut illa clausula nõ obstantibus nõ suc-
cessorem sed p̃uilegiatum tantum coadiuet.

CStatutũ. licet hec decretalis per paragraphos aliter diuidat: cam tamẽ
in quattuor partes diuido p̃ncipales. prima durat a p̃cipio vsqꝫ ad. s.
insuper. secũda ab inde vsqꝫ ad. s. p̃o ferendo. tertia ab inde vsqꝫ ad. s. quic-
quid. quarta vsqꝫ ad. fi. In prima statuit quibus personis et in quibus locis
causẽ a se. ap. uel legatis uel delegatis ipsius cõmitti debeat z tractari. In se-
cũda p̃uidetur circa exactiõẽ que fiebant in iudicijs ab ip̃is delegatis: af-
fessoribus uel notarijs causẽ z apponitur pena. In tertia p̃uidetur circa vo-
cationes testium ad iudiciũ que sepius maliciose fiebant: z causa fatigãdi te-
stes uel ab eis aliquid extorquendi. In vltima decernit sic cassum z irritum
quicquid fuerit factum cõtra p̃dicta statuta.

CStatutũ. loquitur de decre. sua eũuaganti que incipiebat: statum. refor-
mat etiã decre. inno. iij. e. ti. p̃nti. quã hodie nõ habem. z decre. s. e. nõ nulli.

CSede ap. legatis uel delegatis ab eis. ut. j. patebit. io. an.

CQuedã. ibi nõ distinguebatur an actor z reus essent eiusdẽz ciuitatis uel
dioe. uel diuersaz. Item additur qꝫ de exp̃fesso cõsensu partium extra locũ
quo deputatus est possit iudex cognoscere z p̃mittere si referas ad decre. p̃
senti. fm illam poterit fieri p̃missio institutis in collegiatis bonozabilibus z
in cathedralibus ecclesijs. vnde fm cam videbatur posse causẽ cõmitti man-
sionarijs z quibuscuqꝫ p̃uilegiatis in talibus ecclesijs qd erat absurdũ. hic
aut p̃uidet qꝫ solis canonicis cathedraliũ ecclesiarũ fiat cõmissio.

CComuni vtilitate. que in legibus cõstituendis attendenda est. iij. di. erit
z. s. in p̃oemio huius libri.

CRedebant. z erãt sine dubio respectu prioris tẽporis. io. an.

CExperientia. ad idẽ. j. de elec. qꝫ sit. z. ff. de le. iii. l. legatis. s. omatricibus:
z. vlt. in p̃m. s. de cõsang. z affi. nõ debet. cũ suis cõcor. sic z p̃uilegijs
cũ tendit ad noxam reuocationẽ uel moderatiõẽ a p̃ncipe recipit. s. de de-
ci. suggestum. j. de p̃uil. c. i. z. c. auctoritate. z. c. se.

CSanctione. Sanctio p̃p̃ie dicitur cui adijcitur pena. quod dic ut not. iij.
di. in summa.

CAdelius. laudabilior est autem qui rem emẽdat eo qui prius inuenit. z.
de re. iur. enu. l. i. s. sed neqz.

CReformãdũ. eo qꝫ ñ in totũ s3 p̃o pte corrigi illud statutũ ut. j. videbis.

CDignitate. dignitas sumit multis modis: qd dic ut no. io. iij. di. demqz.
z. vlt. z. ber. s. de ele. nõ resi. c. iij. hic ad lram de ecclesiasticis dignitatibꝫ in-
telligit. Et nõ mirabile: qz possunt p̃mitti cã maioribꝫ. xx. annis ut. s. de of.
dele. cũ vicesimũ a quocũqz. z etiã minoribꝫ a papa ut ibi. z. ff. de re iudi. quĩ
dã p̃sulebant. s3 certũ est qꝫ qui est in dignitate uel p̃sonatu dz attigisse saltẽ
xxv. annum. s. de elec. cum in cuctis. z sic videtur qꝫ minoribus. xxv. annis
nõ possunt causẽ cõmitti. his dico qui nõ attigerunt. Sol. si causẽ nõ possent
cõmitti nisi personis in dignitate uel p̃sonatu cõstitutis: tunc p̃cederet ob-
iectio. sed possunt etiam cõmitti canonicis ecclesiaz cathedraliũ in quibus
nõ requiritur tanta etas. ut p̃obatur. j. de elec. ex eo quod. z dixi. s. eo. si eo
tempore. z sic obiectio nõ procedit. dico etiam qꝫ dispensatiue potest aliquis
habere dignitatem uel p̃sonatũ etiam minor. xxv. annis per dispensatiõẽ

pape vel epi. primū p3. secundū probat. j. de eta. r qua. c. vr. d.

a Predia. i. pre alijs ditatis. est enim dignitas quedam preeminētia in ec-
clesia. ut. s. de verb. sig. quāvis.

b Obstantibus. idem de officialibus episcopoz principalibus r foraneis
r de prioribus religiosis cōventualibus r claustralibus. dic ut in cle. eo. ti. et
si principalis.

c Cathedralium. sufficit er-
go qd sit cathedralis. r sic sub
lamm est quod olim hic con-
tinebatur de ecclesijs collegi-
aris honorabilibus. licet ad
huc bodie in alio sit compa-
ratio. ut. j. de elect. quia sepe.
alibi equiparantur cathedra-
les r regulares. s. de elec. ne
pro defectu.

d Canonici. habentibus
igitur perpetuū officium in
ecclesia cathedrali sine digni-
tate personarū r canoniarū. de quo loquitur. j. ti. pri. c. i. nō poterit causa com-
mitti cum de his nō exprimat. Item scias qd hz isti canonici delegari possunt
cōservatores nō dari nō possunt. cum decre. vlt. j. de offi. deleg. eos nō exprimat.
sed ut. s. dixi canonicus potest esse maior septennio per decre. de elect.
ex eo. r dixi de hoc. s. eo. si eo tempore. si cōmittatur causa tali canonico: nū-
quid dicemus litteras valere: videtur qd sic. quia ista decr. vltima de hac ma-
teria hoc solū requirit qd talis sit ecclesie canonicus: ergo huic stabimus. hz
contrariū credo r dico qd si tali impuberi cōmitteret causa: nisi appareret de
certa sciētia pape nō teneret cōmissio. r idem dico si cōmittatur ab alio qd a
papa minori. xx. per predictā decrēt. cum vice simū. quam nō dico nec credo
correctā per hanc. quod enī nō mutatur. r c. de testa. sanctimus. r correctō
iurū ē vitāda. s. de elec. ecclesia. r. j. d. ele. cū expediat. in pn. nec ista decr. di-
cit qd hoc sufficit sed qd hoc requiritur. vnde nō cōtradicat. alias eadē rōne
dicendū esset qd dūmodo sit canonicus cathedralis ecclesie nel in dignitate
nel in personatu nō possit repelli pretextu exceptōnis excoicationis infamie
inimicitiaz vel alia iusta causa qd est absurdū. r est simile qd notabo. j. de
elec. licet canon. Et nō qd dicit canonicus: olim dicebat institutis. vnde vide-
batur qd cuiuslibet instituto in cathedrali etiam mansionario possent cause cō-
mitti. qd bodie per decre. hanc sublatū est. Nō ergo qd pro dignitate r loco
presumitur pro aliquo. quanto enī quis melioribus preeest tanto maior r san-
ctior est. i. esse presumitur. in aut. de defen. civi. ad fi. pme colū. s. nos igit.
col. iij. lxi. di. miramur. lxiij. di. metropolitāo. s. de p̄su. cū in iuventute. xxiiij
di. qii. de magistris. c. i. r. c. qz. r. c. super specula. cuj. si. r si tpe date quis esset
canonicus tēpore p̄sentationis nō. puto qd procedere possit: nō sic ecōuerso.
spectamus enī initium ad hoc. s. eo. c. i. r. c. si eo tēpore. s. de elec. dudum. et
quod ibi not. ff. de sena. femine. ff. de iudi. l. cecus. r hoc habes in glo. fi. in
cle. gratie. eo. ti.

e Cause. hec sine iurisdictione nō cōmittunt. s. de offi. dele. preterea. nō er-
go prohibet quin audientia alicuius articuli vel mera executio cuiuslibet cleri-
co committi possit.

f Litteraz. pone papa in lris vocat aliquē simplicem clericū: nunquid vale-
bit cōmissio: fm ber. r omnes dic qd nō habet hic locū talis exceptio: ex quo
papa sciēter cōmittit. qz facit r facere potest p̄tra cōstitutionez istam. ad hoc
optime. s. de p̄iur. cum olim. ij. v. interim. r no. qd fm inno. si cācellarius cō-
cedat iudices. r hoc constat nō habet locū hec exceptio. quare enī imputari
debet parti que talem iudicē nō petijt: qd verum est etiā fm ber. r hosti. cum
hoc ex certa sciētia facit. quod intelligo si id in lris exprimit. ut. j. de p̄ben.
si motu proprio.

g Se. ap. Quid de ordinarijs: nunquid cōprebenduntur r tenebuntur hac
constitutione: dic fm ber. r omnes qd non. r potest esse ratio. quia episcopi
r ordinarij habent melius noticiam clericorū dioec. sue qd papa clericorum
totius orbis. vnde etiam si simplici clerico cōmittant ordinarij tenet commis-
sio. Pone enim qd simplex clericus excellens sit decretorum doctor. preterea
non est ita absurdū: qd aliquis etiam rudis r pannosus clericus gerat vices
episcopi: sicut esset qd gereret vices pape. igitur ad ordinarios non extenda-
tur hec cōstitutio. Et est simile quod cōsuevit dici. s. eo. nonnulli. r inferi-
us tangam.

h Legatorum. quia verbū generaliter positū. r. xix. di. c. i. intelligam hāc
lram generaliter in omnibz legatis quoz tria sunt genera. qd dic ut. s. de of.
lega. c. pe. r. j. eo. ti. c. i. quod verum puto indifferenter: cum ex legationis vi-
gore cōmittunt. r idem intelligas in delegatis. f. cum cōmittunt delegatiōis
vigore. j. eo. c. s. in nullo quoqz.

i Decetero. Constitutio enim nō extenditur ad preterita. s. de consti. c. vlt.
Quid de dependentibus: dicam. j. de elec. l3 canon. io. an.

k Committantur. Pone questio fuerit cōmissa: pars non excipit nunquid
valet processus: Dicebat ber. r omnes post eum qd tacite r expresse poterat
pars huic iuri renunciare. Introductum est enim in ipsorū favorem: ne sez
in obprobrium propriū cogantur episcopi r magni clerici coram rudibus et
pannosis clericis litigare. r interdum propter ruditatem ipsorum ius amit-
tere suum. r facit de regulari. ad apostolicam. cum suis concordantijs. Sed
bodie per finem istius decretalis credo contrarium. vbi innotuit qd ipso iu-
re est irritum r inane quod contra aliquod istorum fit. vnde necessarium nō
credo exceptionis opem. r facit quod dixi. s. eo. ca. i. in principio. Et potest
esse ratio ut supra tēgi. quia hoc videtur nō solum in favorem partū indu-

ditis aut personarū obtinentibus
seu ecclesiarum cathedralium ca-
nonicis cause auctē litterarū se.
ap. s. nel legatorum eiusdem dece-
tero cōmittantur nec audiantur a
libi quā in ciuitatibus nel locis
insignibus: ubi possit cōmode co-
pia peritorum haberi. Cum ue-
ro eiusdem ciuitatis seu dioec. fue-

rit actor r reus: extra ipsas cau-
sa non cōmittatur: nec conueniat
aliquis eorundem: nisi ab episco-
po cōtra aliquem de sua dioecesi:
uel ab aliquo contra eum aut con-
tra eius capitulū seu cōtra vniuer-
sitate ciuitatis ville aut castri fue-
rit actio dirigēda: vel nisi actor eā-
dem ciuitate seu dioecsim intrare

ut satisfat.
m Ciuitatibus. Ciuitas murozū ambitu terminatur regulariter
tamen r si in suburbijs audiret idem credo. arg. j. de sentē. excōi. si
ciuitas. r bene dicit ciuitatibus. quia in eis presumuntur esse periti.
Sic r episcopi in solis ciuitatibus statuendi sunt. lxxx. di. c. i. de
p̄iur. c. i. r leges r artes in regijs ciuitatibus sunt docende. ut in
pro. mo. ff. s. hoc autē. r de magistris. c. i. r nomine studij nō intel-
ligitur villa vel castrum. de ele. nō res. tue.

n Locis insignibus. Quidam dicunt qd hec determinatio vbi que
statim sequitur nō refertur. nisi ad hoc quod dicit locis insignibus
Sufficit enim qd sit ciuitas licet ibi nō sint periti. r est ratio: qd cō-
muniter in ciuitatibus sunt periti: r eis que raro accidit iuriscō-
sultū nō respiciunt nec medētur: hz bis tantū que frequenter occur-
runt. in aut. ut sine probi. ma. fi. tu. ge. s. quia vero. colla. vij. ar. iij
di. erij. ff. de legi. nam ad ea. vix enim est qd in ciuitate uel ibi ppe
nō habeāt periti. vnde satis eorū copia in ciuitate haberi potest
ff. de rei. ven. que religiosis. vij. q. i. pontifices. Alij sunt contra di-
centes qd vbi est eadem ratio. primum placuit Inno. r Hostiē. fm
hoc expone quod sequitur. vbi r. c. i. in quibus locis insignibus. et
facit pro hac parte. j. eo. s. in nullo.

o Commode. xxi. q. ij. faciat.
p Copia. pro aduocatis assessoribus cōsiliarijs r alijs que emer-
gunt. ff. de postul. l. i. s. ait p̄tor. ff. ex qui. cau. ma. l. ab hostibus. s.
fi. de vi. r ho. cleri. cum ab omni. xi. q. iij. non licet. quid si inter iu-
dices r partes est contentio super hoc. quia alter dicit locum insi-
gnē: r ibi copiam peritorū haberi: alter negat: quid erit: Dic recur-
rendum ad cōmunem opinionem vulgi. ff. de supel. lega. labeo. r. s.
de spon. ex litteris. Quid si ad hoc super hoc sit cōtentio: recurrat
ad arbitrium boni viri. ff. de ver. obli. l. continuus actus. non dele-
gatorum qui iurisdictioni sue fauerēt. ad hoc. l. de arbi. l. nemini
r. j. de pe. dilectus. hz ber. r intelligo bonū vix iudicē ecclesiasticū
illius loci fm inno. Hosti. aut dicit hic recurrendū ad arbitriūz ut
dicit. i. boni viri r sic intelligit lex cōtinuus. s. cū ita. eligent s. fm
eū arbitri. s. e. pastoralis. r de offi. dele. suspitionis. nisi euidenter
notoriū esset qd ibi peritorū esset copia. ad hz de ap. cōsultit. i. Ego
credo qd cū iudex se cōstituit aduer sariū tunc locū habeat sup̄radi-
cta. s. si cōtentio esset solū inter partes: certe credo qd iudex de hz
p̄gnoscere r p̄nuiciare possit. qz video qd p̄nuiciat an sua sit iuris-
dictio qd plus est. s. eo. super lris. r facit qd recitari cōsuevit de p-
ba. post cessionē. r facit. j. s. pxi. in fi.

q Cū vero. die incipit corrigere r moderari statutū gñalis p̄cilij
s. e. nonnulli. r sūme equitatis est qd sequitur.
r Eiusdē ciuitatis. qz domiciliū habet in eadē ciuitate uel dioē. et
idē intelligo cū plura domicilia hnt qd esse p̄t. ut. ff. ad muni. affū-
ptio. qz ad hoc dico qd locū hēbit. s. iste r nō sequēs qd sans p̄bat.
s. de fo. p̄pe. ex parte. b. nec negari p̄t: hz iste etiā sit alterius ciui-
tatis quin etiam sit istius qd. s. iste requirit.

s Actor r reus. vñ dicant isti hēs. s. de v. sig. for. v. in omni.
t Extra ipsas. ciuitatem seu dioecsim.
u Nō mittat. hoc verū videt nisi ad id expressus accesserit par-
tū cōsensu. ar. j. e. s. in nullo quoqz. qd etiā facit: cuj. in illo casu
hoc sit expressum in isto nō. ar. de deci. ad audientia. nō id videtur
cū hoc solū sit in partū fauorē inducendum. de regula. ad apostolicā
cum suis p̄cor. r hz hoc sans videat rationale: nō dico tamē hoc
asserēdo per id qd dicitur in fi. c. audiui tamē curiam id seruare. et
tales cōmissiones de curia emanasse.

x Nisi. a generali dicto ponit casus exceptos.
y Ab ep̄o. hoc equissimū est ex eo maxie. qz si in ciuitate uel dio-
cesi sua aliquē ex subditis suis ep̄s iudicē impetraret recusari posse
set ut suspectus. ut. s. ut li. nō p̄stella. accedens. i.

z De sua dioecesi. idē si de aliena. qz etiā tūc nō impetrat in sua. ut
j. s. pxi. hz de sua ideo dixit. qz. s. iste tractat tantū qn reus r actor
eiusdē dioē. sunt: vnde dictio nisi: alias nō proprie poneret.

z Ab aliquo p̄ eū. vix enī inueniret actor in ciuitate ep̄i iudicem

ut satisfat.
m Ciuitatibus. Ciuitas murozū ambitu terminatur regulariter
tamen r si in suburbijs audiret idem credo. arg. j. de sentē. excōi. si
ciuitas. r bene dicit ciuitatibus. quia in eis presumuntur esse periti.
Sic r episcopi in solis ciuitatibus statuendi sunt. lxxx. di. c. i. de
p̄iur. c. i. r leges r artes in regijs ciuitatibus sunt docende. ut in
pro. mo. ff. s. hoc autē. r de magistris. c. i. r nomine studij nō intel-
ligitur villa vel castrum. de ele. nō res. tue.

n Locis insignibus. Quidam dicunt qd hec determinatio vbi que
statim sequitur nō refertur. nisi ad hoc quod dicit locis insignibus
Sufficit enim qd sit ciuitas licet ibi nō sint periti. r est ratio: qd cō-
muniter in ciuitatibus sunt periti: r eis que raro accidit iuriscō-
sultū nō respiciunt nec medētur: hz bis tantū que frequenter occur-
runt. in aut. ut sine probi. ma. fi. tu. ge. s. quia vero. colla. vij. ar. iij
di. erij. ff. de legi. nam ad ea. vix enim est qd in ciuitate uel ibi ppe
nō habeāt periti. vnde satis eorū copia in ciuitate haberi potest
ff. de rei. ven. que religiosis. vij. q. i. pontifices. Alij sunt contra di-
centes qd vbi est eadem ratio. primum placuit Inno. r Hostiē. fm
hoc expone quod sequitur. vbi r. c. i. in quibus locis insignibus. et
facit pro hac parte. j. eo. s. in nullo.

o Commode. xxi. q. ij. faciat.
p Copia. pro aduocatis assessoribus cōsiliarijs r alijs que emer-
gunt. ff. de postul. l. i. s. ait p̄tor. ff. ex qui. cau. ma. l. ab hostibus. s.
fi. de vi. r ho. cleri. cum ab omni. xi. q. iij. non licet. quid si inter iu-
dices r partes est contentio super hoc. quia alter dicit locum insi-
gnē: r ibi copiam peritorū haberi: alter negat: quid erit: Dic recur-
rendum ad cōmunem opinionem vulgi. ff. de supel. lega. labeo. r. s.
de spon. ex litteris. Quid si ad hoc super hoc sit cōtentio: recurrat
ad arbitrium boni viri. ff. de ver. obli. l. continuus actus. non dele-
gatorum qui iurisdictioni sue fauerēt. ad hoc. l. de arbi. l. nemini
r. j. de pe. dilectus. hz ber. r intelligo bonū vix iudicē ecclesiasticū
illius loci fm inno. Hosti. aut dicit hic recurrendū ad arbitriūz ut
dicit. i. boni viri r sic intelligit lex cōtinuus. s. cū ita. eligent s. fm
eū arbitri. s. e. pastoralis. r de offi. dele. suspitionis. nisi euidenter
notoriū esset qd ibi peritorū esset copia. ad hz de ap. cōsultit. i. Ego
credo qd cū iudex se cōstituit aduer sariū tunc locū habeat sup̄radi-
cta. s. si cōtentio esset solū inter partes: certe credo qd iudex de hz
p̄gnoscere r p̄nuiciare possit. qz video qd p̄nuiciat an sua sit iuris-
dictio qd plus est. s. eo. super lris. r facit qd recitari cōsuevit de p-
ba. post cessionē. r facit. j. s. pxi. in fi.

q Cū vero. die incipit corrigere r moderari statutū gñalis p̄cilij
s. e. nonnulli. r sūme equitatis est qd sequitur.
r Eiusdē ciuitatis. qz domiciliū habet in eadē ciuitate uel dioē. et
idē intelligo cū plura domicilia hnt qd esse p̄t. ut. ff. ad muni. affū-
ptio. qz ad hoc dico qd locū hēbit. s. iste r nō sequēs qd sans p̄bat.
s. de fo. p̄pe. ex parte. b. nec negari p̄t: hz iste etiā sit alterius ciui-
tatis quin etiam sit istius qd. s. iste requirit.

s Actor r reus. vñ dicant isti hēs. s. de v. sig. for. v. in omni.
t Extra ipsas. ciuitatem seu dioecsim.
u Nō mittat. hoc verū videt nisi ad id expressus accesserit par-
tū cōsensu. ar. j. e. s. in nullo quoqz. qd etiā facit: cuj. in illo casu
hoc sit expressum in isto nō. ar. de deci. ad audientia. nō id videtur
cū hoc solū sit in partū fauorē inducendum. de regula. ad apostolicā
cum suis p̄cor. r hz hoc sans videat rationale: nō dico tamē hoc
asserēdo per id qd dicitur in fi. c. audiui tamē curiam id seruare. et
tales cōmissiones de curia emanasse.

x Nisi. a generali dicto ponit casus exceptos.
y Ab ep̄o. hoc equissimū est ex eo maxie. qz si in ciuitate uel dio-
cesi sua aliquē ex subditis suis ep̄s iudicē impetraret recusari posse
set ut suspectus. ut. s. ut li. nō p̄stella. accedens. i.

z De sua dioecesi. idē si de aliena. qz etiā tūc nō impetrat in sua. ut
j. s. pxi. hz de sua ideo dixit. qz. s. iste tractat tantū qn reus r actor
eiusdē dioē. sunt: vnde dictio nisi: alias nō proprie poneret.

z Ab aliquo p̄ eū. vix enī inueniret actor in ciuitate ep̄i iudicem

qui non faueret episcopo. ar. s. ut lite. non conte. accedens. ij. ibi. et omnes existunt sub districtu zc.

a Non audens. forte Hibellimus. z ibi regunt guelpbi. uel econ uerso. uel forte relegatus.

b Potentiam. paritas in iudicijs est seruanda. sed potentioribus pares esse non possumus. ff. de ali. iudi. mu. ca. fac. quia etiam in prin.

c Adherito. nota s. b. q. si diceret se dubitare ubi non e dubitandum non excusatur. s. e. cu contingat. de symo. z si questionel cu sumi.

d E. aduersariu. e. Infra ipsas. ciuitatez z diocesim. cuius sunt ipse reus z actor.

f Secure. quod in iudicijs requirit. ut ipso iudicioz exercendoz locu sit idoneus z securus. alias locu habz appellatio. de app. ex parte. i. z tuc etiam si litteras de conductu haberet suis inimicis capitalibz se exponere no tenet. s. ut li. no pte. accedens. ij.

g Possit. non dixit debeat. unde dico q si contra episcopus uel capitulum uel potentem impetret in sua ciuitate uel diocesi bn tenet comissio. z idem ecouerso semp saluo recusationis iure. Joan. An.

b Contra predictos. episcopum uel ei aduersarium. contra capitulu uel ymueritates uel potentes uel aduersarium eius qui in ea intrare non audet.

i Quam dietam. olim dicebamus de duabus. per decre. s. e. nonnulli. Sed quid dices si agatur actione reali. nunquid fiet computatio a finibus diocesis ubi sita est res fm q olim fiebat. z nunquid erit ibi computatio duarum dietarum fm q olim erat uel vnus tantu ut hic q olim sic esset. probat. s. e. dilectus. ij. de foro cope. ex parte. b. uidetur huic nouo iuri bodie standu ultimo de hac materia. z sicut generaliter loquit. generaliter accipiendu. xix. di. c. i. ut habeatur solum vnus diete coputatio z non duaru. z cu determinatione que hic ponitur. sed a quo loco coputetur satis est dubitabile. pone enim q bononi. contra boni. super re sita mediol. litteras impetrat. ubi debeat impetrare. nunquid bononi. uel mediol. uel loco vicino infra dietam a mediol. Itē pone q bononi. contra regiu. super re mediol. quo impetrabit an regiu uel loco vicino infra dietam an mediolani uel loco vicino infra dietam. Itē uide aliud dubitabile. qd si boni. impetrat contra reginense domicilio z mutinense origine an habeat respectu ciuitatis regiu. uel mutinensis. cu rone originis dicat esse de loco. ita q episcopus loci eu ordinare. z comendaticias ad ordines sibi dare possit. sic z episcopus domicilij. j. e. li. de temp. ordi. cum nullus. i. rifo. z in loco originis dicitur domicilium retinere. ff. de sena. l. pe. satis uidetur de mente conditoris esse q habeat respectu loci domicilij. non rei uel originis. z hoc ex eo. quia de loco domicilij dicitur quis proprie trahi per illud uerbu trahatur. s. e. nonnulli. quod etiam hic repetitur. z per mentē conditoris hoc credo tenendu. ad hoc. j. de sepul. cum quis. ubi de loco originis boni. habetur ratio. z. l. de prescrip. lon. tempo. l. ulti. ubi procedit prescriptio ut inter presentes. ex quo scribens z cui prescribitur sunt in prouincia. licet res sit extra prouincia. notat etiā L. composol. in de ere. nonnulli in. iij. glo. Hui. in specu. de citatione. s. i. circa prin. q diocesanus alicuius ubi aliud non addit intelligi d. dioc. domicilij z sic disputari z determinari. z sic fiat curia romana. ut audini.

k Quobus vltimis. s. quando actor reum in ciuitate secure conuenire non potest. quia ciuitatem intrare no audet. uel quia timet aduersarij sui potentiam.

l Primo no z est simile. j. de elec. quis. z. c. prouida. ad idem. s. s. restitu. spolia. pisanis.

m Iudici. no p eo qd dixi. s. q. px. in si. iudicijs. n. est inuestigare si. l. de fideic. l. voluntatis defuncti. xxx. q. v. iudicantem.

n Saltem. no. quia si aliter fides fieri potest. primo id fieri debet. ad iuramentu enim recurritur solu in aliarum probationem defictum. s. de proba. c. ij. de procu. ex insinuatione. ff. de iureiu. admo nendi. l. de iureiu. in bone fidei.

o Per proprium iuramentum. no q iuramentu est legitima pbatio. facit quod no. lxxxiij. di. proposuisti. ad hoc de sen. excom. si vo. ij. de excep. pastoralis. j. de elec. ut circa. z. c. nulli. z adde quod dixi j. de regu. iur. presumitur igno:antia.

p In causa. principali. procedet tamen in absolueno. cognoscendo. taxando z iudicando de expensis. ut sequitur.

q Legitimus. quod dic ut no. ij. q. i. in primis. de do. z contu. finem.

r Cum autem. s. in. pxi. s. dixit. quid iuris cu actor z reus eiusde diocē. uel ciuitatis sunt. modo dicit hic quid iuris cu sunt diuersariu. De planis aut ordi nu uel locoz qui impetrant pro mēbris suis habentibz uel non habentibus speciales ad ministratores uel gubernato res dic ut in pēlio rēu. c. ii. abbates.

s Habere. i. impetrare.

t Recuset. nota q actor recusat iudices. z hoc uerū est in iudice aduendo delegato uel ordinario. unde si reus plus res habet ordinarios. actor aliterum eligit altez recusat. sed in tam adito secus. quia tunc actor non recusat sed reus bn nisi ex noua causa. uel nouiter ad eius noticiā pueniente. s. de offi. dele. causaz que. z. c. insinuante.

u Traxerit. z in quo deputatus est iudex. j. s. proxi.

x Dietaz. an dieta ista sit coputanda legaliter. s. ut. xx. miliaria coputentur pro vna dietā. ff. si quis cautio. l. vicena. an vulgariter. s. fm regionis

consuetudine. dic ut no. s. e. nonnulli. z. j. de elec. cupientes. i. rifo. z q de vulgaribus intelligi debeat. probatur. j. de preben. presenti. s. loca.

y Remotus. unde z si modicu vltra vnam dietam remotus esset locus ille. puta per vnum miliare non poterit ibi fieri conuentio. ff. de verbo. sig. l. iij.

z Predictoz. s. cu actor z reus sunt eiusde diocē. z in eadē sit iudices impetrati. uel ex causa in alia. uel sunt diuersarum et in ciuitate rei impetrati sunt iudices. uel in tertia ciuitate.

a Deputatus fuerit. no ergo q non solum requiritur q non citetur ad locu vltra dietam non remotu. sed etiā q non citet extra locu in quo deputatus est. olim aut dicebamus de duabus dietis. q si iudex exuendo locu in quo deputatus est ueniat ad locu non remotu vltra duas dietas. pcedere poterat. de excep. olim. bodie in supradictis casibus non sic. ut hic vides.

b Citet partes. z si citauerit non tenent ire. qz citatio irrita est ipso iure. ut in fi. c. z si ob hoc pcesserit ptra eos non tenet. pcessus. ut ibi. An aut citatus teneatur ire p uilegiu uel defensionē allegaturus. dic ut no. iij. q. ij. episcopus z de accusa. ueniens in ulti. glo.

c Expessus. intantū credo inherendu huic littere. q licet interueniat tacitus assensus. puta q non opponit exceptio. credo q no valeat. pcessus p fine c. Jde credo si interueniat consensus rei z no actiois uel ecouerso. licet ei tātū q p sentit videat esse sanoz eadē ratione cu littera ista dicat earundem.

d Illas. ciuitates. s. seu diocē. in quibus deputatus est.

e Designatis superioribus. s. constitutis in dignitate uel personatu uel cathedra lium ecclesiaz canonicis. approbata est igitur per hāc lraz opt. ber. z moder noz q notabāt in decre. pnti. q idē iuris erat in delegatis a se. ap. qd in legatis. In ordinarijs aut tene qd habes. j. de of. or. ut litigates. z in. c. cu epus.

f Dices suas. secus si audientia comitteret uel alique certu articulu ad hoc s. de offi. del. super questionum. z dixi. s. e. s. i.

g Insuper. quasi dicat supra. puidimus de personis z locis quibz z in quibz cause comittende sunt z tractade nunc. puidemus ad exactiones indebitas q in iudicijs z a iudicibz assessozibz notarijs fiebat. de tpe. pcessus nil dixit q satis p antiq iura. p uisu erat. s. de fer. c. ul. de of. del. consuluit in auc. de iudi. s. sedebunt. col. vi.

h Gratis. bn dicit. qz iudiciu iustu uel iniustu no lz uedere. xi. q. iij. n. lz. xiiij. q. v. non sane. de ut. z bone. cle. cum ab omni.

i Puritate. conscientie. j. e. s. accessorem. z. j. de re iudi. cu eterni.

k Iudicium. potest hic poni pro sententia. z etiā pro omni eo qd sniam pcedit. z facit quod dixi. j. de regu. iu. in iudicijs. ij. q. i. sicut.

l Corā ipso. delegato. idē in pseruatore. j. de offi. del. c. vl.

m Nullum munus. no qz triplex est munus a manu a lingua z ab obsequio no q dixit simpliciter munus. s. dixit nullu munus. ad idē. l. q. i. sunt nonnulli.

n Nisi esculentū. ergo nota. quia de aliquo qd in muneribus consistit etiā vnus denarij valore recipere non potest nisi esculentū zc.

o Vera liberalitate. ut exactum uel pettum directe uel indirecte non fuerit. id idē de symo. dilectus. ij. ad fi. Jo. an.

p Paucis. cum numerus non adijcitur. credere arbitrio boni viri relinquē dum. habita etiā p sideratione psonaz ipse iudicis recipiētis. z p snetaz expensaz q litate. z ipse dantis. ad h de symo. z si questiones z saltē duo dies non uident excludi. cu pluralis elocutio duos numero coprebendat. de con. di. i. hic quoqz. ff. de testi. l. ubi numerus. ad h. ff. de verbo. ob. l. otinu act.

q Consumi diebus. ita q non pducatur ad numez quantitatem. ff. de offi. p consil. solent in fi. Talia enim encenia non sunt lucra ut ibi. z. ff. de of. presi. plebiscito. z tolerantur ista. qz non est yerisimile qz propter ista moueretur

animus indicantis. de simo. et si questiones ad si. sicut et pro modica re non datur actio de dolo. quia non est verisimile et. ff. de dolo. l. idest. et l. precede. in si. et de modico non est curandum. de con. di. ij. reuera. alibi non distinguitur inter multum et modicum. xiiij. q. iij. pleriqz. et q. ul. c. ul. s. de appell. de appellacionibus. de si. ex tunc. insti. de rerum di. s. gallinarum.

Propter causam. i. suaden te utilitate vel necessitate cause. unde non oportet fingere occasionem. ut. j. sequit. simile. j. de iudi. c. ij. et p. b. satis videtur terminari quod solus queri. an si scholari existenti in studio papa deleget causam. ille possit petere expensas. licet ille non sit in domicilio suo sed extra non est tamen ibi propter causas sed propter studium. unde expensas non habebit per hanc litteram. et de hoc in spe. de sala. s. i. v. si alicui.

Proficiat. pone exemplum s. s. pr. s. p. scrip. q. indicat.

Moderatas. nunquam minores potest. ff. man. si quis. alias est sub. l. in causis. s. impendia. ad id. ff. de admini. tu. cum plures. s. cum tutor. erunt tamen mediocres et non delicate ff. de pig. acti. si seruos. in si. ad id. de do. et contu. finem. et c. se. de eo qui mit. in pos. cum venissent. de sequestra. pos. c. i. ad si. nec credo compensandas vel deducendas in hoc casu expensas quas domi facturus esset si quod dicere consueuimus in victorie per. l. ff. ad exhibendū sed et si. s. i. ff. de peti. here. sed et si. s. q. aut ij. et ff. de rei ven. si res. q. dico quod in procuracionibus his non deducuntur. sicut et episcopus visitans vel consecrans procuracionem integram recipit. et nil deducit. s. de simo. cum sit. et testis integre expensas percipit. iij. q. iij. venturis. et. j. c. s. penul. alias sequeretur interdum quod nil haberet. cum interdum tantundem et forte plus expendant in domo propria. preterea iam non est differentia inter delegatum et ordinarium qui quoniam proficiatur expendit que domi expensurus erat. ut in aut. de man. prin. s. illud tamen alij contra. Et non quod littera ista non distinguit. an delegatus habeat beneficia sufficientia vel non. unde dico quod siue abundet siue non expensas habebit cum proficiatur. propter eam licet hosti. dixerit delegatos pape peccare si recipiunt expensas. ex quo hinc sufficientia beneficia. et hoc no. s. de ui. et hone. cle. cum ab omni. et in istis expensis habetur ratio non solum victus sed etiam rectorum equorum et similia. Quid dicemus de delegato ordinarij? dic quod si est delegatus ad vniuersitatem causam idem quod in ordinario scilicet quod nihil habebit. immo ordinarius ei prouideat. Idem. n. est consistorij. j. de appel. romana. et ordinarius est. ut dixi. j. de offi. vic. licet. ad hoc. s. de offi. ordi. inter cetera. et i. aut. vt nulli iudi. s. nulli. col. ix. et in aut. de man. prin. s. illud. si sit delegatus ad speciale causam. et ordinarius ei causam maliciose committit idem. Si non maliciose videtur idem quod in delegato pape si inmo. qui hoc no. s. de vi. et hone. cle. cum ab omni. sed an pene habeant locum in eo que in delegato pape hic exprimuntur. vtilis est declaratio pro eo. quod pene non videntur excedere proprium casum. de pe. di. i. pene. j. de reg. iu. in penis cum suis concordant.

Recipere. no. quia non solum exigere ab inuito. sed etiam a volente recipere prohibetur. ad id. j. de cens. romana. s. pe.

Qualitercumque. no. quod si leges delegatus habet sportulas. s. duos aureos in prin. et duos in si. in aut. de iudi. s. ne antez. col. vi. et hoc si causa sit maior. c. auctoriz. alioquin delegatus etiam a principe nil habebit ut ibi. si nos nil videtur delegato dandum nomine sportularum. cum ista littera sic generaliter loquatur. et s. dixit nullum munus vel quicquam aliud. et facit. s. de ui. et hone. cle. cum ab omni. et quod ibi no.

Excedat. hoc satis. s. dictum fuerat. dum dixerat moderatas.

Quam ab alia. hoc non habet locum in casu. j. de iudi. mulieres. cum. n. te stem. pducens illum habeat procurare. h. ille pro vtraque parte testetur. j. c. s. proferedo. a simili iudice cum ad testem ex causa proficiat. Itē ubi vna pars abundat alia nihil habet. Idē dico. ut. j. c. s. vbi. vbi ibi dixit litigantes in plurali. ad h. de elec. cupientes. s. si vo. v. nisi forsa. et facit ad idē eadē de re. s. deniqz. v. ut eo.

Comune. facit. j. s. proxi. in si.

Conilitas vel necessitas. no. ista duo paria. ad idem de preben. exposuisti. et ibi de hoc. aliquando non sunt paria. de eo qui mit. in pos. cum venisset. ff. de impen. in re do. fac. l. impense. cum duabus. l. se.

Occasionē. est si. j. de iudi. mulieres.

Notabiliter. no. igitur oportet esse paupertas. ad idē. s. de vsu. cum tu.

Pauperes. paupertas non est de genere malorum. xv. q. i. illa. in si. et non quod etiam si leges in hoc casu ordinarij non habet sportulas. in aut. de man. prin. s. sit tibi. col. iij. et magister in cathedrali ecclesia institutus pauperes scholares gratis docet. de mgris. c. i. et propter paupertatem due ecclesie vniuersi. x. q. iij. vniuersi. et pauperibus preuidere oportet de aduocatis. ff. de postu. l. i. s. ait pretor.

Et quoniam. no. hinc rationem de bis que raro sunt. ad idē. ff. de sta. bo. l. no. sunt. et l. ul. s. ff. de legi. na. ad ea. So. ut no. de despon. impu. lras in glo. penul.

possit diebus: uel nisi cum ipsum propter causam sibi commissam contigerit extra suum domiciliū proficiat moderatas expensas recipere ab eisdem partibus qualitercumque presumat prouidetur attente: quod in ipsis expensis modum nequaquam excedat: nec plus ab vna parte quam ab alia exigat cum eodem generat negocij vtriusque quod quibus cause sibi commissas utilitas uel necessitas non cregerit occasionem propter habendas expensas proficiendi extra domiciliū non assumat: sed ubi notabiliter fuerit patiens peres litigantes: etiam pro expensis nil prolixius exigat ab eisdem. Assessor autem: ut quoniam faciunt aliqui fraudulenter: nisi eo indigeat: quod conscientia reliquat eiusdem sibi nequa

Srandulēter. uel ut partes grauet uel altera eaz. uel ut amicis seruiant. uel ut lucrū percipiant uel participet. ut. j. sequit. uel ut seipfos exponerent. quod facere non dicit. de offi. delega. pastoralis in prin.

Indigeat. quod forte non est peritus ut ueniat ad vniuersa puncta case rimada. uel quod varijs suis negocijs uel firmitate corporis impediat.

Conscientie. si. de renū. nisi cum p dem in si.

Relinquatur. pro hoc verbū credo quod pars non possit re terre questionē iudici delegato. s. dicēdo quod assessor non eger. cum. n. hoc conscientie relinquatur ipsius. ergo solus de us hic et nullus alius iudex uel cognitor. preterea posito quod sumus sit doctor et parum occupatus. ex quo conscientia sibi dicitur. potest assessor assumere. ut hic. ca. ueat tamen sibi ne conscientia eius ipso habilis sit. de simo. per tuas. ij.

Alioquin. s. si ad iuxerit. cum non egeret

Suspectum. no. pro suspectis qui de facto in causis dantur pro partes. **C**ompetenti salario. spe etenim premiorum inuitandus est assessor. L. de assel. l. i. et salariū bre. v. ff. de offi. assel. l. die functo. debet. in merces constitui pro labore. xij. q. ij. charitatem. nec de proprio beneficium quis facere cogit. x. q. ij. peccarie. et potest iustū consiliū vende re. xi. q. iij. non licet. et adde quod ibi no. et. xiiij. q. v. non sane. de hoc in spe. s. salariū. v. quid si duobus.

Moderato. h. q. litate cause et partium additione. et faciendū assessoris et loci consuetudinē sic de aduocato dicim. ff. de var. et extra. cog. l. i.

Comuniter. quod eodem gerit negociū. s. s. pri. et si delegatus morietur uel partes concordent. nihilominus assessor salariū statutus habebit. uel habitū non restituet. ff. de of. assel. l. die functo. ff. loc. qui operas. et l. ex p. ducto. s. itez. si. ff. de va. et extra. cog. l. i. s. diuus.

Notariū. quod oportet habere delegat. ut fideliter cuncta iudicij. acta conferbat. s. de proba. quoniam. et vocatur seruus publicus. j. de vsu. q. p. et prinat ecclesia etiam laicum hoc officio ratione peccati. ut. j. de penis felcis. s. i. cum si.

Notarios. no. plures potarios assumi ad scribendū in vna causa. cum h. non reperitur. prohibet. et hic sit concessum. et facit predicta de re. quoniam.

Adetas romis. et est istud quasi crimen percussionis ratione officij ultra debitum exigere. i. q. vij. sancimus. L. ad. l. iul. repe. l. iul.

Officij. no. iudicis etiam delegati est moderari salaria assessorum et notariorum. quod cum sit et commissum et. de of. del. preterea. et si. de iudi. c. ul. vbi bene dicebat. Huil. in spe. ti. de sala. s. ij. circa si. quod aut scriptura erat de foro et iudicialis aut extrajudicialis. primo casu puta in exceptionibus replicationibus et similibus scribendis ad officij iudicis coram quo agitur. etiam delegati prinet talium salaria moderari et a grauamibus partes releuare. s. de pe. di. i. nemo. et de of. del. c. te. et cum etiam litigatores impediunt emendare. i. q. i. emendari. de of. del. c. i. et tales improbos exactores punire. L. de of. p. fec. ap. in noie vsus si. s. hoc etiam decernim. moderabit quod de p. citatione. qd. p. termino. qd. pro contestatione. et sic de singulis. et h. inspiciet additione personarum et cause. et consuetudinis fori. et si sibi videbitur per alios fideles notarios faciet h. taxari. Si vero sit scriptura extrajudicialis. puta instrumentū redictionis de qua agitur. uel depositi uel absolutionis uel similia. expediet id per ordinariū loci. uel deputatū illi officio. puta per solum tabellionū bonū. qui si de certo salario non fuit uentū inspecta qualitate cause additione persone et consuetudine loci taxabit. uel taxari faciet per viros expertos. ff. de va. et extra. cog. l. i. et de simo. c. i. iij. q. vii. s. tria. v. apud vrbem.

Prudenter. ad idē de accu. qualiter. i.

Refrenet. alludit vocabulo. et est si. s. in. premio copilato. greg. et s. de homici. dilectus.

Receperit. s. a partibus propter esculentū uel poculentū uel ultra moderatas expensas cum proficiat. uel participando lucrū cum assessore uel notario.

Remissione. si. j. de cessi. exigit ad finē. et in cle. de here. nolentes v. quod si secus. et sic est casus ubi dicitur re suā in aliū transferre non potest. quod est regulā qua dicitur. Nihil est tā naturale quod uoluntatem domini uolentis rem suam in aliū transferre. insti. de re. diu. i.

§. per traditionē. Quid si postq̄ restituit index pars sibi donet. nū
quid hoc facere potest? credo q̄ sic. q̄ hic s̄ non prohibet. sicut nec
alia sua bona donat. p̄hibet. Et est rō q̄re aliud i remissione. aliud i
donatione remissio facilius presumit fraudulenter fieri q̄ donatio
quia facilius remitteret quis multa q̄ donaret pauca. sic alias. si
mille. ff. ad velle. §. si
si ego vbi dicitur q̄

senatusconsultū vel
letanum mulieri in
tercedenti succurre
re voluit non donā
ti. ideo quia facili
se obligat mulier. q̄
aliqui donet. et hoc
est cā quare probi
betur. ne pena inter
veniat in matrimo
nio et non arra. q̄
facilius p̄mitteret
quis. c. noie pene q̄
daret. x. noie arre.
ut recitari solet. §.
de spon. gēma. bec
oīa itelligo vera es
se. dūmodo tractat
iste in fraudē nō fi
at. q̄ tunc non cre
do iudicē absolutū
ad hoc. ff. de do. in
ter vi. et vxor. si spō
sus. §. circa. ff. ad
vellet. q̄nus. §. si cū
esset. et facit. j. de
elec. cōmissa. cū si.
et quod no. xiiij. q.
iij. pleriq̄. de p̄uil.
quanto. ff. de legi.
l. cōtra. et quod no.
quil. olim in decre.
de postul. prope rā
dum greg. x. quam
hodie non habemus.

do quoq̄ testimonio^o pretextu cu
ius aliqui alios fraudulēter inter
dum a iudicibus vocari procurant
ut eos laboribus et expensis fati
gent aut extorqueat aliquid ab eis
dem. nullum ullatenus conuocet.
nisi quando cōditio^o et status et cau
se requirent. sed nec tunc nisi a pro
ducente competentes uocato et re
deūdo faciat ministrari expensas^o
Quicquid autem contra premissa
uel eorum aliquod contigerit ante
tari. sit ipso iure irritum et inane.

Sibi qui gratiā in bittereñ. ec
clesia impetrasti a nobis cer
to excoatore cōcessio. qui te in ca
nonicum recipi faceret. et de prebē
da tibi. si qua in eadem ecclesia tūc
uacabat. alioquin de uacatura. pri
me p̄uideret ali^o similes gratiam
post tuā impetrationē obtinens in
eadē. licet priusquā tu suas litteras
presertauerit. et in canonicū sit rece
ptus in prebenda tpe tue receptio
nis. uel etiam post uacante. ex quo

- a Testimonio. ad quod ne veritas occultetur quilibet cōpellitur. xiiij. q. ij. quanq̄. de testi. co. puenit. et hoc in civilibus. In crimina libus autem quid iuris. no. e. ti. dilectio. m.
- b Laboribus. in eundo et redeundo.
- c Expensis. nō. q̄ iudex non solū parcere debet laboribus et expensis partium. ut. §. de do. et contu. finē. sed etiā testiu ut hic.
- d Extorqueant. si. §. e. ti. c. vlti.
- e Conditio et status. ut si petantur sup principali lite conte. et iura to de calūnia. et dato termino ad probandū et porrecta intentione p ducentis. tunc testes citentur. uel si petant sup dilatoria an li. cont. dato termino per iudicē ad eā pbandā. et intentione porrecta. et nō q̄ si citauerit hanc formā. citatio non ualet ipso iure. j. c. pro.
- f Pducende. no. q̄ licet testis iuret dicere veritatē p vtraq̄ par te. et que capitula iuret. habes nō. ij. q. iij. nullā. et. §. de testi. frater nitatis in ul. glo. et ad hoc teneatur. xiiij. q. v. non sane. et celare veri tatē sit peccatū. j. de cri. fal. c. i. xi. q. iij. q̄ quis. nī solus ille q̄ pducit procurat testē in veniēdo stando et recedēdo. ut hic. et. iij. q. iij. §. itē in criminali. §. v̄tūris. l. de testi. l. quoniā. l. d. app. l. cos. §. si q̄ autē. et ad h̄ cor. j. de elec. cū non deceat. §. de no. et. no. re. magne.
- g Expensas. osueuerunt aduocati sua dolositate et iperitia nesciē tes alit partes iuuare dilationes iuris petere ad testes vltimari nos uel eē. p̄uiciā. pducēdos. iij. q. iij. spaciū. poterit iudex si d̄ ma licia presumebat. s. ut id fieret cā. prelādī negociū sacramenti exi gere. s. si turabat videbat dāda dilatio. osueuerat indices alit. pui dere fm formā decre. de fideius. p̄stitur. s. ibi cōmittere receptionē testiu recepta cautione ab illo. q̄ vadat uel mittat ad videndū illos iurare. sup quo vide qd̄ ibi nō. hodie pato meli^o p̄uissim p̄ hāc l̄az si. n. dicit pars habeo testes vltimarios. et iudex dicit. parat^o sup illos citare et expectare. deponē salariū p̄ expensis testis in eundo veniēdo uel stando. qd̄ si facere nolit causam non differt.
- h Ipso iure. no. igit ius nouū. q̄ ut superius dixi in multis capi tulus superiorib^o valebat olim processus. si non opponebatur excep tio. hodie sec^o p̄ hāc l̄az. q̄ nullū ē exceptiois remediū opportunū i. §. ibi qui. q̄ decre. est aliquantulū obscurū dicitāta. vide casuz litteralem. Ego impetraui gratiam in ecclesia boni. dato exe cutoze mibi p̄ papā. ut faceret me recipi in canonicū boni. et p̄uideret mibi de prebenda. si qua tunc uacabat uel de. pximo va catura. titius a papa impetrauit secūdo loco eandē uel osimilē gra tiam in ipsa ecclesia boni. tamē preuenit me in presentatione l̄aruz et receptus fuit in canonicū. tertio loco ego litteras meas presenta ui. et auctoritate ipsarum receptus fui in canonicū boni. et tpe rece ptionis mee uacabat prebenda. uel postea uacauit. queritur cui de

beatu vel deferatur. an mibi primo impetranti secundo presentanti et secun do recepto. an illi titio secundo impetranti primo presentanti et p̄us recepto? Responderetur q̄ mibi et non illi debetur. ex quo illi ante presentationē meam non erat collata. Secundo queritur. pone retento eodē t̄emate. q̄ an rece ptionem meā uacauit prebenda. et executor meus notificauit. aut interdixit.

alteri ante tuā receptionem colla
ta non extitit. anteferri non debet
Idez quoq̄ si ante receptionē tuā
in canonicū uacauisset prebēda^o p
p̄cessū tui executoris q̄ ei ad quez
prebende collatio p̄inebat notifi
cauerat. q̄ eā uolebat p̄ huiusmōi
potestate p̄ferre. aut interdixerat ne
conferret eandē. seu illā suę refua
uerat collationi. presertim cū iter
positione decreti affecta. tūc. n. ti
bi et alteri d̄z prebenda huius
modi assignari. Quinimmo si an
receptionē et presentationē etiā tuā
prebēda uacauit idē erit cōsēndū
si in huiusmodi grā tibi facta decre
tū a nobis fuerat irritū et inane qd̄
cōtra ipsam p̄tingeret attētari. In
predictis itaq̄ casibus debes tu
prebendam uacantem potiusquaz
imperator ultimus obtinere. dum
tamen dolus tibi non possit uel no
tabilis negligentia imputari.

Si pro re^o alicui directā fuerit
scripta n̄a ut tibi d̄ canonica
tu et p̄bēda ecclesie bittereñ. si ad^o

- j. de concess. preben. c. i. et intelligitur bec clausula et precedens de prebenda nulli alij de iure debita. cum talis concessio sine alterius p̄uiciditio fieri de beat. §. e. q̄uis. et j. de preben. cum in ecclesia. et. c. si postq̄. bec vera. nisi aliud diceretur. puta quia haberet p̄rogatiuā. j. de p̄ces. preben. c. penul.
- m Prouideret. non dixit cōpelleret. et ita aliud est casus decre. j. de p̄ces. pre ben. si soli. de hac t̄i materia distingue et subdistingue. ut ibi plene dixi.
- n Receptus. uidebat q̄ fm cōmunem lecturā illi^o decre. capitulū sancte cru cis. §. e. ti. q̄ habebat q̄ illud prius ibi positū esset aduerbiū. qd̄ ille prius pre sentans debebat p̄sequi prebēda. sed absurdū erat q̄ iste secundus p̄cur reudo lederet ins p̄uim. ut hic. et. j. de p̄ben. eū cui. vbi de hoc.
- o Extitit. ergo si prius erat alteri collata. secus. qd̄ intelligas verū cū deter minatione sequentiū. sed hoc non haberet locū si canonicatus prius ei colla tus fuisset. ut. j. de preben. cum cui. et. c. si postq̄.
- p Ante receptionem. et post presentationē. ut b̄i procedat casus. f. qd̄. j. de de notificatione et. et ut differat a sequenti.
- q Prebenda. tolle quod est. j. affecta per processum et.
- r Notificauerat. sed ad quid necessaria ē notificatio. cuz sufficiat p̄sentatio ut. j. de p̄ces. p̄ben. si capitulo. So. sufficit p̄sentatio facta ei ad quem spectat collatio. ut ibi. s. non executori. ut hic. et ideo dicit ibi capitulo ipsi factam.
- s Presertim. i. maxime.
- t Decretū. decretū q̄ pape afficit etiā ignorantes. j. de p̄ces. p̄ben. c. i.
- u Predictis. s. quando prebenda uacaret tpe receptionis uel post. s. j. p̄m^o iā erat receptus. s. secundo. uel q̄ p̄mus nondū erat receptus. s. executor sal tem notificauerat. uel q̄ p̄mus nondū p̄sentauerat. s. i l̄ris ei^o erat decretū.
- x Dolus. j. de renun. c. ij.
- y Negligentia. j. de preben. si clericus.
- z Pro re. Si primo sub conditione. p̄uideri mādatur. et secundus pure impetrans priusq̄ ueniat p̄ditio a papa uel excoatore suo canonicatus obtineat in affectatione prebende primo p̄fertur. hoc dicit.
- aa Alicui executori et eadē ratione idē credo si scriptū fuisset ipsi capitulo. ut possent si uellent apostolica auctoritate recipere aliquē in canonicū et fr̄ez ut. §. e. cū aliquibus. q̄ omne ius impetrantis ferri ad diē p̄ditionis. secund^o igit p̄mo canonicatū obtinuit. p̄ferri ergo d̄z. j. c. p̄xi.
- ab Scripta nostra. per huius tenoris uel similitis scripta ecclesiam non pu to grauata. ita qd̄ locū habeat decre. §. e. litteris. et. c. mandatū. et. c. abbatem. et. j. c. p̄xi. in fi. ratio quia per hoc mandatū non grauatur. sed eoz uolunta ti relinquuntur. et aliud est p̄mittere. et aliud p̄cipere. iij. di. omnis aut lex. xiiij. q. i. quod p̄cipitur. §. de arbi. cū olim. ff. man. l. ij. in fi.
- ac Si ad id. conditio fuit. et ad huius conditionis tempus mandatū referri et decretum. si quod ibi erat insertum. ut in cle. de concess. preben. cum ei quem i. respōso. et est. si. §. de appel. preterea. de no. et. ro. re. licet. §. sc̄turus. et de cō di. ap. §. e. insti. de verbo. ob. §. ex conditionalī. et. ff. qui po. in pig. ba. l. potior i. n̄iso. licet sit contra. e. l. ij. §. et. ff. de periculis. et. cō. rei ven. q̄ si pendente.

vbi dies conditionis trahitur ad diem obligationis. sed ibi non erat in pote-
state contrahentis primo sub conditione contractu conditionalé postea pure
contrahendo reuocare. sed hic secus. qz in potestate pape concedentis erat
conditionalé gram etiá in totu tollere si voluisset. j. de pcel. preb. c. pe. r. vlt.

**Episcopi r capituli. ad quos de iure coi pertinet canonicoru receptio. de
concef. preben. postulat. de
bis que si. a prela. nouit. r. c.
quanto. de elec. cu ecclesia. et
ibi de hoc. r. tunc debet abse-
tes canonici vocari qui sunt
in loco. vñ ad electionez epi
forent vocandi. j. de preben.
cu in ecclesijs. nisi esset osue-
tudo in contrariu ut ibi. o co
suetudine aut uel privilegio
interdum pertinet ad alteruz
tantu predicta receptio. ut. j.
ne se. na. c. vno. de regul. c. ul.
r. intelligo consentire capitu-
lum si consentit maior ipsius
pars in hoc casu. ar. j. c. pxi.
cum suis concordantijs.**

**Assensus. pone mortuus
est eps nel impeditus. ita qz
consentire non potest r cano-
nici cum eo. nunquid execu-
tor statim poterit conferre r
videtur q sic. arg. j. ne se. va.
c. vno in fi. ad hoc. s. e. si gra-
tiose. sed contrariuz credo.
hic. n. sub certa forma tradita
est executori potestas. quam
transgredi non poterit. j. de
preben. cui de non. r. sub con-**

**ditione qua non existente cessat ipsius potestas. r aliud est conciliu teneri re-
quirere ut ibi. r aliud assensum ut hic. r. facit. s. d. arbi. cu olim. r. de re. ne se.
va. c. vno. loquitur in casu illo. cum ad illum ptinet electio qua facere habet
cum concilio epi. hic auté non ptinet promissio nisi a die conditionis. Itz ibi
loquit de bñficio ia vacate. vbi periculú e in mora. ut ibi. hic aut nullu piculú**

**Auctoritate apostolica. preferet ergo omnib' prius receptis auctoritate i
ferioru. j. de pben. hi qui.**

**Postmodu. vnde posterior videbat i iure sicut fuit in tempore. j. d. reg. iur.
qui prior cu suis concor. quod non est verum. ratio. j. patebit.**

**Apostolice sedis. bene dicit. quia secus de inferiorib'. quia si auctoritate
alterius inferioris receptus esset preferet iste etiá post receptus auctoritate
pape. j. de preben. hi qui. r. sic procedit scire qd dñ. s. e. cu aliquibus.**

**Promissione. qz datus erat ad promouendu. secus si ad compellendu tantu
quia tunc providere non posset. j. de concef. preben. si soli.**

Facienda. qd si post osensu habitu ipetrasset tuc sec'. ad h. s. c. px. in prin.

Tu. primo impetrans.

Predictorum. episcopi r capituli.

Vacante. quandoqz.

**Merito. quia licet ille posterior fuerit in impetratione. tñ fuit por in iure.
mandatum. enim conditionale ante conditionem existentem consensum no
habet. sicut nec matrimoniu conditionale. vnde nec ex ipso oritur publice bo-
nestatis iustitia. j. de sponsa. c. i. in fi.**

**Obus. si ex duobus impetrantib' super simili pmissione non appa-
ret quis primo si solú alteri collatus est canonicatus a papa. ille prefer-
tur alteri etiá prius presentanti r primo recepto. Si auté vtriqz uel
neutri est collatus. aut alter in presentando preuenit. aut ambo concurrunt.
si alter preuenit. ille preferitur. si ambo concurrunt ille uel illi uel ipsorum ma-
ior pars ad quos collatio r receptio spectat. alteru tenent eligere. r ille solus
admittetur uel alteri preferri. nisi papa vtriqz voluerit. puidet. r. facit de re.
ista in ar. ad questioné de his qui producant duo testameta. r no apparet qd
sit primu. r vterqz in solidu se dixit herede r in possessione mittendu q qd no
e. de edic. di. hadri. tol. l. edicto in glo. illa mitti. Jo. an.**

Quobus. idé si trib' uel pluribus. cum eadem ratio sit vtrobiqz.

**Simili. qz vterqz impetravit sibi provideri de canonicatu r prebda inte-
gra. Si auté impetratio esset dissimilis. puta qz vnus impetraret sup dignita-
te. alter super canonicatu. uel vnus ad prebendam integram. alter ad dimidi-
am. tunc quod dicitur hic locu no habet. quia si vacat integra dabitur ei qui
integra. si dimidia ei qui dimidia impetravit. nec aliud fieri potest. j. d. pben.
cui de non. uel pone dissimile. ut. s. c. pxi.**

In eadem ecclesia. quia de diversis non esset questio.

**Quobis. si autem vnus a papa. alter ab ordinario. tene quod habes. j. d. pben.
si a se. ap.**

**Si non apparet. sic. j. de preben. si a sede. r dico apparere posse p ipsas lit-
teras. puta si diceretur in eis. data die tali ante tertiam. in alijs diceret post
vesperas sed hoc non est in vsu. potest etiá apparere per testes per quos p-
bare poterit suam petitionem primo eadé die lecta r admissam per papá uel
per confessioné partis alterius poterit apparere. r. facit. s. de resti. spo. cuz ad
sedem. r. j. de confes. c. i.**

Quis primo. qz si de hoc appareret ei deberetur. s. co. tibi. j. de preben. cu

id accederet episcopi r capituli ec-
clesie prelibate assensus. aucto-
rité apostolica. puidet r alter post
modu impetrás q ex collatione a
postolice sedis uel executoris sup
hoc deputati. puidet priusqz epi
r capituli predictoz assensus ad p-
missioné tibi accederet faciendá ca-
nonicatu obtinuit bittereri. lz nu
interueniente postea predictoz af-
sensu dicti prioris mádati auctori-
tate in canonicu ipsius ecclesie sis
receptus. in prebenda vacate tibi
merito antefertur.

**Obus' super promissione si
tibi sibi faciendá in eadé ec-
clesia literas a nobis' obti-
nentibus vna die certis eis execu-
toribus deputatis. si no appareat
qs primo impetraverit ex eisdé is
eoz cui canonicatu pultim' est in
prebenda' preferendus alteri. qz a**

cui. r. c. si postqz.

Cui. soli ut. j. sequitur.

In prebenda. tunc nel postea vacante.

Spectat. de communi nel speciali iure. ut. s. dixi. c. priori.

**Receptus. non ergo in hoc casu inspicitur presentatio uel rece-
ptio. s. e. tibi. r. sub-
audi hic. r. alter om-
nino careat ipetra-
tis. nisi r. ut in fi.
r. ita subaudia eti-
am in. v. sequenti.**

**Primo presenta-
uerit. no ergo casuz
in quo statim bonie
presentationi in lit-
teris ad bñficia. co-
cordat in litteris o
iusticia. s. de ap. ut
debitus.**

**Concurrat. no
quia primo inspicit-
ur inequalitas in
data. demu in pre-
sentatione. lz si om-
nia sunt paria. tunc
locus est gratifica-
tioni. r. facit p opi-
nioné Hof. no. s. d
iudeis. c. i. r. cōcor.
ad hoc. ff. loc. in na-
ue in fi. ff. ad syll. si
quis in graui. s. cu
oēs. s. d. iurepa. cu
autem in fi. Et no**

**Quia per ambitiosam' impo-
nuntatez petentiu ta nos qua**

**pro so. ro. gov. r. ber. no. in dicta decre. cum auté. f. qz tunc demu lo-
cus est gratificationi. quando quis sit in iure potior dubitatur.**

Spectat. ex pone. ut. s.

**Collatio prebendaz. ad quam vocandi sunt absentes. quod dicitur
ut. j. de preben. cum in ecclesijs. Jo. an.**

**Maioz pars. videtur enim a toto capitulo factu quod sit a ma-
iori parte. lvi. di. apostolica. de elec. cu inter ca. in prin. de bis q si a
ma. par. ca. c. i. ff. ad municipa. quod maioz.**

Voluerint. datur ergo eis optio.

**Eligere. nec in ipsi' electi preiudiciu poterit postea variare. ad
hoc de elec. publicato. j. de postul. prela. c. vno in fi. r. j. de reg. iur.
mutare cum suis concor. r. probatur h' satis per litteram q statim se
quitur. r. facit ad id quod dixi. s. e. gratia. Jo. an.**

**Teneantur. no tenentur alteru eligere de necessitate. sed no cer-
tim. vnde non datur eis optio ut eligant nel non eligant. sed ut al-
teruz eligant. Sed pone nolunt eligere. uel pari numero discordat
in eligendo. quid erit? credo agendum cora superiore. ut eos ad eli-
gendum compellat infra certu temp' nel ad concordandum qd si no fe-
cerint credo qz superior ipse possit eligere. ad hoc. ix. q. iiij. cu scim'
de sup. ne. prela. per totu. j. ti. pxi. c. ul. j. de resti. spo. freques. j. d
pbe. si tibi. r. j. d. ele. qz sit. ff. de i. huiusmodi. s. fi. l. d. inge. ma. dista
mari cu si. r. s. de iurepa. nullus cu si. sicut igit ad superiore p lapsu
tpis deuoluit potestas eligendi. d. pcel. preb. c. ij. ita ex eoz negligé-
tia puto qz hic deuoluetur potestas eligendi. de qua hic loquitur.**

**Dino. ut nec pbe da illa nec seques nec canonicat' erit sibi debeat
f' ipsius non electi.**

**Expresse. quia in ipsis lris apposta erat clausula. non ob. si pro
alio scripserimus qz huiusmodi gram r. uel no ob. si p nos fuerit ec-
clesia v'ra grauata. uel similis clausula. Et no qz dicit expresse. r. est
simile. s. e. cu aliquib'. r. c. susceptu. r. j. de pben. si motu. p huc aut
tex. approbatu dico opi. ber. no. s. c. ti. mandatu. r. reprobatu opi.
gov. in summa huius ti. ante mediu. r. Inno. r. L'opost. s. c. capitul u.
qui dixerunt qz licet ecclesia grauata fuerit in receptione primi. ni-
bilomin' tenet scdm recipere. nisi in litteris ptinere. nisi p alio r
lz ber. dicit qz scdm recipe no tenere. qz in lris intelligit p'dicta
clausula nisi p alio. r. h' v'z nisi i ipsis lris diceret. ii ob. si. p alio
r. r. hanc opinionem ber. approbat stilus curie. r. finis istu' decre.
Hosten. distinguebat. an pmo receptus esset sub expectatione pbe
de nec ne in pmo casu non valeret lre. p secundo sine clausula. non
ob. in secundo sic. r. ita no decre. mandatu. s. e. ti. cōtra qua opinio
nem facit ipsa decre. mandatu. sed ibi erat clausula. si pro alio.**

Triqz electo. r. non electo.

Voluerimus. statur enim tunc voluntati. s. e. susceptum.

**Quia per ambitiosaz oēs indulgentie pcesse a bonifacio uel su
predecessorib' clericis de p'cipendis perpetuo fructib' suo
rum beneficiuz in absentia sunt reuocate. r. proficitur papa se illas
in posterum non daturum. r. potuit ostu' habuisse a decre. s. de ele.
non re. cum ad hoc.**

Importunitate. propter quam princeps sepe non cōcedenda cō-

cedit. ut hic videt. L. de pe. bo. subla. l. i. li. x. de pur. ca. cu in iune tute. j. de reli. do. c. i. j. de conces. pben. detestada. z ideo locuz bz ipsoz reuocatio. ut hic. xxxv. q. ix. sententia. de re iud. cu oliz. z no qd dixit ambitiosam. qz est importunitas ambitiosa. ut hic. ut cu pe titur qd tendit ad noxa. est z no ambitiosa. ut cu importune oppo tione petitur. quod est precib impetra du. de pe. vi. i. im portuna. c. di. palli um. j. de ap. ab eo cum si.

Perpetuas. i. do nec vixerint sic. j. d. ca. mo. c. i. ff. p. soc. l. i. z facit qd dixi. s. e. si gratiose. tpales gputa vsqz ad qui quennium uel simi le temp? renocare non sunt. Sed qd dices si coecessa fu it indulgentia que possz esse perpetua pura donec erit in seruitio talis princi pis uel similis. di cunt quidam talem indulgentia non re uocata. qz qd expf se non mutatur zc. L. de ap. precipim? sed contrariu cre do z puto hic casuz nonne si habeo in dulgentia donec in scholis fuero dicitur hic perpetua. z suf ficit qd indulgentia possit esse perpetua ff. de condi. inde. l.

De Consuetudine
Consuetudinem quaz in ue stra ecclesia seruata assertit tanto tempore qz in contra

- Q**uod no. de solu. c. ul. in glo. i. in fi. Jo.
- A**ultis. reuocari ergo debebat. quia tendebat ad noxam. s. de deci. ex multiplici. suggestum. z facit ad hunc casum. s. de cle. non re. cum ad hoc sint. Jo. an.
- S**tructibus. qui de iure comuni tantu residentib? dari debent. s. de cle. non resid. per totum. de psuetudine tn potest induci contra rium uel de speciali statuto. s. de consti. cum omnes.
- B**eneficiorum suorum. preteritū huius indulgentie que ambitio sa est. fructus soluz illorum bnificiorum que canonicè obtinet pote runt percipere. s. e. si gratiose. s. ul.
- D**istributionibus. que interdū manualia bnificia. interdū victua lia nuncupant. de cle. non resi. decetero. j. e. li. e. ti. c. vno. z. s. de p ben. licet. Jo. an.
- E**xceptis. ista non dantur etiā studentib? in theologia. s. d. pbe. l. s. nec bis q sūt in suitio epi uel dñi pape. de cle. non re. decetero. z c. cu dilectus. ut ibi no. nec dñt be distributiones dari etiā pntib? qui diuinis non interfunt officijs. nec ualet consuetudo in dñum. z qui pcpiant ad restitutionē tenent. j. de cle. non resi. c. vno.
- I**n scholis essent. ut legendi z proficiendi eis oportunitas pce datur in honore z augmentū vniuersalis ecclesie. q viris litteratis pmaxime noscitur indigere. s. de mgris. c. i. z potū. z. j. de elec. cu ex eo. z non solu papa. sed etiā inferiores plati dant clerico licentia se ob has causas absentandi. z hoc videtur ber. intelligere de epijs ut no. de cle. non resi. inf. qtuor. Anno. z hosti. intelligunt b etiāz de inferiorib? pla. p. decre. c. ti. relatu. ibi platoz suoz zc. dispensa tionē aut de qua loquitur decre. de elec. cu ex eo. dico qd soli epi z ipo rum superiores facere pnt. cu de eis solis caueat ibidē. z ibi dicitur.
- A**ltera. cu eas obtinet ex dispesatione. uel sunt tales ecclesie q simul possunt de iure teneri. qd dicitur ut dixi. s. e. gratia. Jo. an.
- R**omana curia. q hodie bz pntia studij. ut. j. de priuil. c. ij. per qua decre. etiā videt qd bi qui sunt in studio de iure comuni possēt percipere fructus suoz beneficiorum. quod non est verum s; illud intellige. ut ibi dicam. Jo. an.
- A**lio certo loco. puta qz in indulgentia dñ q ppetuo. donec in do micilio suo habitauerint. fructus percipere possunt.
- A**bitio. qz sic generaliter se bz indulgentia. io. an.
- S**agandi. quod facere non dñt clerici. lxxvi. di. clericū: nā z per bozam ab ecclesia non debent abesse. ut. xcij. di. c. vlt.
- D**issolutionis. que moribus z habitu est in clericis amputanda xxiiij. di. qui epus. z. c. se. xxi. q. iiii. c. i. z per totum de ui. z bone. cle. clericū. z. j. de pben. cum singula.
- A**ugeri. s. de consti. c. pe.
- D**atur. unde priuatus officio z bnificio puatus intelligitur. cum

fit ei? seq̄la lxxxi. di. eos. z. c. si quis sacerdotum. xxiiij. di. preter bec. z ibi de hoc. z. s. de cle. ex. mi. latores. de ap. pastoralis cum si. Jo. an.

- E**mendare. xxxv. q. ix. sententia. de re iud. cum olim. xxij. q. iiii. magne de ap. cu cessante. de sen. ex. sacro. z in auten. de nup. circa pn. colla. i. ibi im perator. Non erubescum? si quid melius hoz que prius ipsi diximus adinne niam? competentē prioribus imponere correctionem. ne ab alijs corrigi expectemus. ad idem de accu. qlit z qñ. i.
- Q**uantuz possumus. si. s. in proemio huius li.
- C**auere. nota futura preca neda. xxxiiij. di. in noie dñi. d. procu. c. i. de ser. non or. ca. i. z exempla pntia zc. lxxxiij. plurimos. ff. loca. si quis do mum. s. i. Jo. an.
- I**ndulgentias. perpetuas s. nā de bis. s. dixerat.
- C**el dignitatibus. si g dignitati uel ecclesie datum eet tale priuilegiū p hanc decre. reuocata non est. z potuit ee ratio. quia non tantus fauor personis debet sicut dignita tibus uel ecclesijs. de electio. cu nobis olim i. si. cu similib?
- E**arum. puidit bucus qz circa preterita. nunc cauet circa futura.
- T**empore. Quid si tales indulgentias de nouo conce dat valent. quia non potuit si bi legem imponere a qua sibi non liceret recedere. ad hoc ff. de leg. iij. l. si quis in prin. ff. pro socio cu duobus. s. pa piman? in fi. z pma pstitutio nē tollit p scdam. l. s. d. ipa nō faciat mentioz. s. e. ti. px. l. s.
- J**udicamus. si. L. de legi. digna vox. iudicare potuit. sed non legē impo nere. qz par i parē non bz imperiū. s. de elec. innotuit cu suis pcor.
- C**onsuetudine. ptextu psuetudinis etiā iurate uel quātoctuz tpe obseruare non pōt qz nisi vnicū personatū dignitatē uel aliud ppe tuum officiū simul cu canonica z penda in aliq ecclesia absqz dispesatione se dis aposto. obtinere uel tā obtēta tenere. z d psumptū irritū est omnino.
- N**o existit. si. s. de ver. sig. sup. quibusdā. z si psuetudo ista alias legitima fuisset nō esset necesse in ea titulu ostēdere. j. de pscip. c. i. vñ eniz psuetudo talis ius inducere. ff. de aq. plu. arcen. l. i. s. i. s; cu cōsuetudo talis corrupte la sit. longitudo tanti tpe non prodest. z est si. j. c. px.
- P**reposituras. certa dignitas in ecclesia. licet alias omnes qui psumt p positi dicantur. s. de verbo. signi. quis.
- O**fficia. perpetua. ut. j. sequitur.
- A**lterū cu reliquo. i. dignitate cu personatu uel ppositura uel administra tione uel officio perpetuo insimul cu pbennda pout statim sequitur.
- I**n ea. eadem ecclesia.
- L**icite. xxij. q. ij. faciat.
- S**edis apo. Nota casum in quo solus papa dispesat. tuos similes habes j. de pben. cu singula.
- C**anonicus. lxx. di. sanctor. de pces. pben. litteras. z b idem dicebat cō stituzio vrbani que incipiebat pvisionis. unde tracta fuit decre. ista.
- A**mbitionis. s. de pben. qrintantū. de elec. dudū. ij.
- I**uramento. speciali uel generali non curo. quia si specialiter iuraret hāc consuetudinez expresse seruare fuit iuramentū temerariū z non seruandū. z de eo qui iurauit posset z deberet imponi penitentia. de iureiu. sicut si gene raliter iurauit se seruaturz consuetudines ipsius ecclesie. iuramentū istud ad possibilitā z licita tantum extenditur. ut. j. de iureiu. c. i. io. an.
- V**inculū. i. vinculans uel obligans in iniquitate. z concoz. xxij. q. iiii. inter cetera. s. de iureiu. quanto. z. j. de iureiu. c. i. io. an.
- V**nicū officiū. pcor. lxxxi. di. singula. s. de bere. cu ex iniuncto. z. j. d. pbe. cu singula. q ponit simile casū z e si. s. de cele. mis. referēte. d. p. se. di. i. sufficit.
- V**nicū. q videtur qd de dispesatione inferioris a papa vnicū psonatuz uel officiū cu canonicatu z pbennda possit habere. z sic posset approbari illa oppinto posita p ber. de pces. pben. litteras in fi. vl. glo. z idē credo si b esset de statuto uel psuetudine ecclesie. s. de rescrip. eā te. ibi erat idē archidi. z ca nonicus. ad idē. j. de pben. quia sepe. s. de pces. pbe. postulastis. j. d. ap. a col latione. z. j. de pben. cum in ecclesia. in quibus habes q episcopus pbedari us z canonicus ē in ecclesia.
- Q**uocunqz noie. vñ p hoc etiā camerlangariam uel missariam uel icono matū perpetuum credo prohibitum. io. an.
- C**el iam obtenta. quid ergo de obtētis. quero quid retinere z quid dimi tere poterit. videtur qd sibi detur optio. ar. s. de pbe. referēte. z. c. p. p. rea. et melius. j. de pben. cum singula. s. i. uel dicatur qd secundo adeptū retinere

poterit: et non primum cum vacauerit primum ipso iure per predicta decre. de
concel. preb. lras. ad decre. cu singula. dici possit q in alio casu loq. io. an.
a **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
b **Q**uoniam putam. no valet consuetudo q de officiali epi ad epum appelleretur.

c **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
d **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
e **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.

Quoniam putamus illa consuetudine
quarocumq. tpe de facto fuata
psona roni q ab officiali episcopi
ad eundem episcopu valeat appellari
ne ab eodem ad seipsum. cuz sit ide au
ditoriu. utriusq. appellatio inter
posita videatur. **Idem.**
Quoniam est. du in alias sit prescri
pta canonice consuetudo qua alle
gat episcopus reprobanda. q in inq
rendis puniendis et corrigendis sub
ditorum excessibus. q silium sui capiti
tuli requirere minime teneat.

Quoniam in tua ecclesia in qua con

f **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
g **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
h **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
i **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.

k **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
l **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
m **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
n **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
o **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
p **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
q **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
r **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.

s **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
t **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
u **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
v **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
w **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
x **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
y **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
z **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.

aa **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
ab **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
ac **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
ad **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
ae **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
af **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
ag **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
ah **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
ai **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
aj **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
ak **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
al **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
am **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
an **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
ao **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
ap **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
aq **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
ar **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
as **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
at **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
au **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
av **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
aw **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
ax **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
ay **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.
az **Q**uoniam. ut possumus dicere q oibus careat. qui oia illicita occupavit facit
s. de transla. licet. r. c. quarto. et meli. j. de pbe. cu singula. i. rifo. i. fi. io. an.

o **C**onsuetudo. no simpliciter dicitur consuetudo. non dicitur prescri
pta. nota igitur q vbi consuetudo rationabilis est. et non contra ius
sufficit si sit loqeva. l. x. l. annis prescripta non sit. unde dicitur io. tunc
sufficere spacium. x. annos. hoc no. xij. di. consuetudo. et facit p his
que no. anno. et hosti. s. e. ti. c. ul. et compos. idem in pma glo. vbi di
cit sic iudicatu fuisse

per papam in me
diol. ecclesia in qua
erat consuetudo ser
uata. xxv. annis. q
antiquior canonic
posset mutare do
mus. et pronunciauit
papa illam valere.
l. x. l. annis prescripta
non esset. Si. n. pa
pa hic putasset pre
scriptione requiri.
ita hic addidisset.
ut. s. addidit. c. px.
Ista vero consuetu
do immititur roni et
equitati iuris ut p
in glo. fe. et qd hic
dicit de consuetudi
ne. puto veru etiaz
i statuto. ad b. s. e.

li. de consti. c. i. et. quod ibi dixi.
x **A**ntiquiores. non etate sed tempore quo in ecclesia militauerunt
et idem si esset consuetudo de antiquioribus etate. uel maioribus
ordine. uel aliam equitatem continens. et nota q consuetudo ista
immititur equitati canonice. que vult antiquiores prescribere cano
nicos. ad hoc. lxi. di. quid. pderit. r. c. se. ad fi. et. lxxij. di. epoz. cu si.
y **G**radatim. scilicet q primo antiquior mutare possit. et si mutare
noluerit primus. poterit mutare secundus. et nolente secundo ter
tius. et sic de singulis. et hoc vult dicere. io. an.
z **A**ntiquiores. non enim minores optare volunt. de cle. non resi. c.
i. nec vult quis iactare pecunias suas. ff. de proba. cum de indebito
et nota q in prebendis distinctis no reprobatu imparitas. et vna
sit melior altera. et facit ad ea que no. de maio. et obe. statuimus. qd
si in tali ecclesia minorem magis forte ex causa sibi gratam mutare
velit et optare antiquior canonicus. nunquid poterit. videtur q no
j. de preben. cui non sacerdotali. contrarium credo. quia per fauo
re et. j. de reg. iu. quod obgratiam. l. de legi. quod fauore. ff. de le
gi. nulla iuris ratio in fi. et ar. ff. de vsu et habi. l. vlti. et satisfactu cre
ditori intelligitur quomodocumq. satisfiat ad decre. cui de non. di
co illud in mandato speciale cuius formam transgredi non licet. ut
ibi patet. alias regulariter contra. quia cui licet plus et minus. j. de
re iudi. cui licet cum concor. suis.

aa **C**um vacant. no vacantes ergo optare uel acceptare non pot.
sed hoc quia consuetudo id non habet. idem enim de non vacanti
bus crederem. si consuetudo esset eadem ratione.
ab **C**um alios. hic enim inest regula. q id potest quis per alium qd
per se. j. de reg. iu. potest quis cu suis concor. de hoc tamen dicit ut
ibi dixi.
ac **C**um iure debita. per hoc satis patet quod fieri mutatio. consue
tudo enim est ius quoddam. ut. s. dixi. sed de consuetudine debet
hec prebenda antiquiori. qui mutare voluerit. ergo de iure. non igitur
est de iure hec prebenda debita impetranti sed alia non optata
ut. j. papa respondet. et hoc idem probabatur olim per decre. de co
cel. preben. ex parte. in fi.

ad **C**um vacans. et si non adijceretur de proxima intelligendum esset.
alias qua ratione de secunda et tertia. et sic de singulis. probatur h
ff. de verbo. obli. cum qui calendis.
ae **C**um vacans. quo mandatur tibi prouideri de preben. et.
af **C**um vacans. ex quo enim vacat pbe. necesse est ynam remane
re non optatam. de illa igitur. pvideatur impetranti.
ag **C**um vacans. pura prior tpe impetrationis. s. n. px. tibi. et. j. de prebe.
cum cui. et. c. si postq. io. an.
ah **C**um vacans. iste olim de consuetudine conferebantur a papa.
de accu. accedens. hodie vero de iure communi sedes apostolica
illa confert. j. de preben. licet. et de quibus beneficijs uel prebendis
intelligantur. dicit ut. e. ti. presenti. r. c. se.

ai **C**um vacans. sed quare dicitur hoc cum alijs de ipsis ordinare non
possit. ut dixi. s. in glo. px. dico q interdum per alios de talibus
ordinatur puta cum papa de ipsis non prouidit infra menses. ut. j.
de preben. statutum. et tunc non haberet locum. v. iste: cum locum
solum habeat cum papa prouidit. ut pater per litteras. Sed pone
de speciali potestate tributa a domino papa quia generalis non suf
ficat. ut in predicta decretali. licet. collata est per alium talis prebe
da. nunquid locum habebit iste. v. et dico q sic. argu. s. e. verbo per
se vel p alios. ut. j. de reg. iu. qui facit. cum suis. cor. hoc optime. p
batur. j. de prebe. bi qui. et. s. ti. px. cum aliquibus.

aj **C**um vacans. et si non adijceretur de proxima intelligendum esset.
alias qua ratione de secunda et tertia. et sic de singulis. probatur h
ff. de verbo. obli. cum qui calendis.
ak **C**um vacans. quo mandatur tibi prouideri de preben. et.
al **C**um vacans. ex quo enim vacat pbe. necesse est ynam remane
re non optatam. de illa igitur. pvideatur impetranti.
am **C**um vacans. pura prior tpe impetrationis. s. n. px. tibi. et. j. de prebe.
cum cui. et. c. si postq. io. an.
an **C**um vacans. iste olim de consuetudine conferebantur a papa.
de accu. accedens. hodie vero de iure communi sedes apostolica
illa confert. j. de preben. licet. et de quibus beneficijs uel prebendis
intelligantur. dicit ut. e. ti. presenti. r. c. se.

ao **C**um vacans. sed quare dicitur hoc cum alijs de ipsis ordinare non
possit. ut dixi. s. in glo. px. dico q interdum per alios de talibus
ordinatur puta cum papa de ipsis non prouidit infra menses. ut. j.
de preben. statutum. et tunc non haberet locum. v. iste: cum locum
solum habeat cum papa prouidit. ut pater per litteras. Sed pone
de speciali potestate tributa a domino papa quia generalis non suf
ficat. ut in predicta decretali. licet. collata est per alium talis prebe
da. nunquid locum habebit iste. v. et dico q sic. argu. s. e. verbo per
se vel p alios. ut. j. de reg. iu. qui facit. cum suis. cor. hoc optime. p
batur. j. de prebe. bi qui. et. s. ti. px. cum aliquibus.

ap **C**um vacans. et si non adijceretur de proxima intelligendum esset.
alias qua ratione de secunda et tertia. et sic de singulis. probatur h
ff. de verbo. obli. cum qui calendis.
aq **C**um vacans. quo mandatur tibi prouideri de preben. et.
ar **C**um vacans. ex quo enim vacat pbe. necesse est ynam remane
re non optatam. de illa igitur. pvideatur impetranti.
as **C**um vacans. pura prior tpe impetrationis. s. n. px. tibi. et. j. de prebe.
cum cui. et. c. si postq. io. an.
at **C**um vacans. iste olim de consuetudine conferebantur a papa.
de accu. accedens. hodie vero de iure communi sedes apostolica
illa confert. j. de preben. licet. et de quibus beneficijs uel prebendis
intelligantur. dicit ut. e. ti. presenti. r. c. se.

au **C**um vacans. sed quare dicitur hoc cum alijs de ipsis ordinare non
possit. ut dixi. s. in glo. px. dico q interdum per alios de talibus
ordinatur puta cum papa de ipsis non prouidit infra menses. ut. j.
de preben. statutum. et tunc non haberet locum. v. iste: cum locum
solum habeat cum papa prouidit. ut pater per litteras. Sed pone
de speciali potestate tributa a domino papa quia generalis non suf
ficat. ut in predicta decretali. licet. collata est per alium talis prebe
da. nunquid locum habebit iste. v. et dico q sic. argu. s. e. verbo per
se vel p alios. ut. j. de reg. iu. qui facit. cum suis. cor. hoc optime. p
batur. j. de prebe. bi qui. et. s. ti. px. cum aliquibus.

av **C**um vacans. et si non adijceretur de proxima intelligendum esset.
alias qua ratione de secunda et tertia. et sic de singulis. probatur h
ff. de verbo. obli. cum qui calendis.
aw **C**um vacans. quo mandatur tibi prouideri de preben. et.
ax **C**um vacans. ex quo enim vacat pbe. necesse est ynam remane
re non optatam. de illa igitur. pvideatur impetranti.
ay **C**um vacans. pura prior tpe impetrationis. s. n. px. tibi. et. j. de prebe.
cum cui. et. c. si postq. io. an.
az **C**um vacans. iste olim de consuetudine conferebantur a papa.
de accu. accedens. hodie vero de iure communi sedes apostolica
illa confert. j. de preben. licet. et de quibus beneficijs uel prebendis
intelligantur. dicit ut. e. ti. presenti. r. c. se.

a Predictae consuetudini. q. s. antioq. fuato gradu mutare n poterit
b Provisiones. prebendaru qz canonicatus collatus erat per pa-
pam. uel per executores auctoritate pape. uel conferri potest.

c Provisionibus. erant ergo dati ad prouidendum uel forte ad co-
pellendum tantum. ut. j. dicam.
d Ex. dies. similis
dilatio temporis. j.
de elec. c. i. z. c. cupi-
entes. z credo hoc
tempus currere a
tempore scientie. j.
de concef. preben.
qz diuersitate cu si.

locus predictae consuetudini no exi-
stunt. Me aut preteritu eiusde consue-
tudinis. p. uisiones auctoritate ap.
faciende ultra debitum differant. Ita-
tuim ut executores sup ipsis. pui-
sionibus deputati optare uolentes
p. xx. dies duntaxat expectent. qui
bus elapsis libere in no optant ad
exequenda sibi madata procedant
prefata consuetudine non obstante.

De postulatione prelatorum :

e Duntaxat. credo
qz ista loquatur
de omnibus optat
volentibus sicut in
plurali prolata est.
vñ non solum p. i-
mus antiquior. sed
z secundus z tertius
z quartus. z sic de
singulis inter oes
solos. xx. dies habe-
bunt. si. n. contrari-
um dicerent. iaz se-
queretur qz si vigin-
ti essent canonici. z
oes deberent. xx. di-
es habere. iam ha-
beret annu z vltra.
quod esset absurdum
z s mentis istius de-
cret. que in plurali
dicit volentes. z di-
cit duntaxat. z fm hoc antiquior optare nolens impedit alios. qz
non optabit infra. xx. dies. nec alij poterunt ante ipsuz optare. z sic
erit casus quo quis punitur sine culpa. s. non sine ca. j. de reg. iur.
sine culpa. uel est in culpa. quia capitulum poterat ipsi antiquiori sta-
tuere terminu. puta duoz dicitu ad mutandu uel optandu. z sic lo-
cus daretur sequentibus. z sic de singulis. z si hoc no fecit sibi impu-
tet. fiet. n. p. uisionis in non optata. z si de expressa voluntate canonu
corum apparet qz mutare nolunt. non habebit necesse per hos dies
expectare. in eoz. n. fauorem. est bec dilatio inducta. vnde ei renun-
tiare possunt. z facit quod dixi in glo. no enim.

Perpetuo probibem edic-
to: ne sub aliqua ex his for-
mis quas p. uisionis curio-
tas aduenit. eligo postulando. z
postulo eligendo. aut eligo postu-
landum seu postulo eligendu. cuz
nec uera electio nec uera postula-
tio resultet ex ipsis. qui sibi pon-
t inuicem aduersent. aut sub illis uer-
bis eligo in postulandu. uel postu-
lo in eligendum. cu rem imperfe-

f Mandata. ut si mandatum est qz prouideat. debeant prouidere.
si madata est qz compellant. debeant copellere. j. de p. c. preben.
executor. z duobus. c. sequen.

De electione z electi potestate.
Statimus ut si quis electio-
nem postulationem uel pro-
uisionem factam impugnat

g Perpetuo. si aliquis eligat postulando uel postulandu uel
in postulandu. uel postulet eligendo uel eligendum. uel
in eligendum. talis electio uel postulatio est irrita ipso iur
Si autem dicat eligo z postulo prout melius de iure ual-
ere potest idem. nisi probabiliter dubitaretur an esset eligendus uel
postulandus. z tunc consensus tempore eligat altera via electionis
s. uel postulationis. qua electa ad altera redire no poterit. s. dicit. z p
nidit ista decre. s. aduocatoz imperitias. qz his formis utebantur. z
edita sunt ad declaratione eoz q no. lxxij. di. valentinianus. s. e. c. ult.

De electione z electi potestate.
Statimus ut si quis electio-
nem postulationem uel pro-
uisionem factam impugnat

h Perniciosa. sunt quida qui uolunt esse curiosi vbi non expedit.
z perniciem inducunt. ad hoc. s. de referip. cuz ptingat. de sumo. z si
questiones. l. de si. instru. l. vlti. ad fi.

Statimus. primo dicit qz si aliquid apponat s. prouisionem electionem
uel postulationem factam ad personam dignitatem uel canoniā in pfo-
nam uel formam. z ob hoc fuerit appellatū ad papā appellans z de-
fendens. z quorum interest a die obiectionis infra mensem arripiant
iter eundi ad papā. Secundo qz si pars altera expectata p. xx. dies post adue-
tum alteri non uenerit. in negotio pcedet. Tertio qz non pbas qd i formā
opponit pdenat parti alteri in expsis. no pbans qd obijcit i psonā est a bñ
ficijs trienno suspensus. z ppetuo puatus. si se interim ad illa miscuerit. be pe-
ne locū no bñt. si legitime pateat eū calūniosuz no fuisse. h dicit. tria qz facit. p
mo ponit statutū. scdo penā pumacis in no ueniedo. tertio penā calūniosi.

i Eligo postulando. sicut. n. postulandus eligi non dz. s. e. c. vl. s. d.
elec. immotuit. sic nec eligendus postulari. qz postulatio soli gratie in-
nititur. s. e. bone. z. c. pe. electio aut iuri communi. de elec. publicato
z matrimoniale sbitur vinculu. de transla. inter. vñ olim indifferē-
ter utebamur his uocabulis eligo z postulo. z eligebamus postula-
dū. z postulabamus eligendū. lxxi. di. bis omnibus. lxxij. di. litteras.
hodie non sic ppter rationē supradictā. z quia qui postulat non cō-
sentit ut in viz. sed qui eligit consentit. no. tñ inno. s. e. t. c. i. qz si so-
lemniter postuletur eligendus. nihil agitur ratione pdicta. sed si mi-
nus solemniter puta quia clericus subditus episcopi peti ab eo no
est malū. postea tñ solennē electionē necesse est interuenire.

Siquis. uel siqua. xvij. q. iij. sigs suadete. z de sen. ex. mulieres. saluo tñ
eo qd dicit. j. e. indemnitate. s. p. oro. z. s. se. ad hoc. j. e. generalit. io. an.

k Eligo postulandū. ista forma approbata videbat p decre. de re-
nū. post translationē in pn. uel illa de q sequit. eligo in postuladū.

Siquis. uel siqua. xvij. q. iij. sigs suadete. z de sen. ex. mulieres. saluo tñ
eo qd dicit. j. e. indemnitate. s. p. oro. z. s. se. ad hoc. j. e. generalit. io. an.

prehendere. z potuit esse ratio. qz omni cōi iudicio ante istā decre. bec for-
ma bona putabatur. vnde inijceretur laqueus ei qui cōmuni iudicio non pee-
cauit. quod esse nō debet. ff. ad mace. se. con. l. iij. xvij. q. i. de viduis. z facit
s. de trāsla. inter cor. vñs si. ibi maiorum secutus erroze zc. z bñ etiā facit. s.
de diuoz. gaudemus in fi. z de p. se. ec. uel al. aqua in fi. vñ fm hoc ad id qd. j.
sequitur si secus actuz fuerit
zc. repete de cetero.

etiam significare noscantur. ad faci-
endas significationes uel postula-
tiones decetero procedatur. si se-
cus actū fuerit corpso irritū decer-
nentes. Sub ea etiā forma eligo z
postulo. put potest melius de iure
ualere. cū incertitudine cōtineat.
quenquā postulari uel eligi. pbibe-
mus statuentes. quod contra fa-
ctum fuerit uiribz omnino carere
nisi qñ pbabiliter dubitatur utrū
quis sit eligendus uel pon-
landus. quo casu is qui postularuf
fuerit z electus. consensus tpe uia
electionis uel postulationis. ne in i
certo uagetur eligere necessario
teneat: redeundi ad aliā postquā
vñ elegerit sibi licētia penitus in-
tēdita. Anno. iij. i. p. cil. ge. lug.

Proout potest melius. hanc
formam approbat glo. s. e. c.
ul. z inno. s. e. c. i. io. an.

De electione z electi potestate.
Statimus ut si quis electio-
nem postulationem uel pro-
uisionem factam impugnat

q Incertitudine. vota autēz
incerta in electionibus z po-
stulationibus reprobatā sūt.
j. ti. p. c. ij.

De electione z electi potestate.
Statimus ut si quis electio-
nem postulationem uel pro-
uisionem factam impugnat

r Irritū. licet igitur sequat
admissio uel confirmatio ta-
lis electionis uel postulationis
nō propterea conualescit. qz
a principio nullum erat. s. de
elec. dndz. z. c. auditis. xvi.
q. iij. s. potest. v. quod si ab
initio. j. de regu. iu. nō firma-
tur cum suis pcor. z facit qd
dicit. j. ti. p. c. qz sit in fi.

Statimus ut si quis electio-
nem postulationem uel pro-
uisionem factam impugnat

t Probabiliter. in hoc igitur
casu intelligatur illa opinio
ber. ipse etiā sic intellexit.
prout ex uerbis suis satis ap-
paret. z potest poni exēpluz
qñ dubitatur an quis in per-
sonatibus uel beneficijs cuz
cura assumendus a tigerit.
xxv. annū. uel an assumēdus
in episcopum peregerit. xxx.
annū. s. de elec. cum in curi-

Statimus ut si quis electio-
nem postulationem uel pro-
uisionem factam impugnat

u Probabiliter. in hoc igitur
casu intelligatur illa opinio
ber. ipse etiā sic intellexit.
prout ex uerbis suis satis ap-
paret. z potest poni exēpluz
qñ dubitatur an quis in per-
sonatibus uel beneficijs cuz
cura assumendus a tigerit.
xxv. annū. uel an assumēdus
in episcopum peregerit. xxx.
annū. s. de elec. cum in curi-

Statimus ut si quis electio-
nem postulationem uel pro-
uisionem factam impugnat

v Probabiliter. in hoc igitur
casu intelligatur illa opinio
ber. ipse etiā sic intellexit.
prout ex uerbis suis satis ap-
paret. z potest poni exēpluz
qñ dubitatur an quis in per-
sonatibus uel beneficijs cuz
cura assumendus a tigerit.
xxv. annū. uel an assumēdus
in episcopum peregerit. xxx.
annū. s. de elec. cum in curi-

Statimus ut si quis electio-
nem postulationem uel pro-
uisionem factam impugnat

w Probabiliter. in hoc igitur
casu intelligatur illa opinio
ber. ipse etiā sic intellexit.
prout ex uerbis suis satis ap-
paret. z potest poni exēpluz
qñ dubitatur an quis in per-
sonatibus uel beneficijs cuz
cura assumendus a tigerit.
xxv. annū. uel an assumēdus
in episcopum peregerit. xxx.
annū. s. de elec. cum in curi-

x Probabiliter. in hoc igitur
casu intelligatur illa opinio
ber. ipse etiā sic intellexit.
prout ex uerbis suis satis ap-
paret. z potest poni exēpluz
qñ dubitatur an quis in per-
sonatibus uel beneficijs cuz
cura assumendus a tigerit.
xxv. annū. uel an assumēdus
in episcopum peregerit. xxx.
annū. s. de elec. cum in curi-

Statimus ut si quis electio-
nem postulationem uel pro-
uisionem factam impugnat

Statimus ut si quis electio-
nem postulationem uel pro-
uisionem factam impugnat

cus. j. e. ti. c. ul. nullo nō se opponēte ipse h̄y inquirere de meritis eligentiū & persona electi. supplet. n. in causis electionū de facto. quod dic ut no. xxvij. di. p̄m̄. q̄. r. s. de elec. cum nobis olim. & de postu. p̄la. bone. i.

a Formā. s. e. quia propter quedā t̄i ibi p̄nta sunt de substantia. quedam vero non. ut ibi no. in glo. dic ut. j. ber. io. an.

b Personā electi. idem si opponatur in personā eligentiū. vtrunq; n. electionē reddidit invalidā. s. e. cū in cunctis. cū vitoi. p̄gregato. & in plurib; alijs. c. r. s. de p̄suet. cum dilectus fm̄ ber. olim t̄i ipse idē d̄i mutasse & dixisse cum in inno. contrariū. maxime cū hic dicat personam in singulari. nec est bona ratio fm̄ inno. dicere vitiū eligentiū reddit electionē nullam ergo eadē pena tenetur. q̄ & vitiū forme reddit nullam electionē. & t̄i nō est eadē pena que in eadem p̄sona. ut p̄ j. dico t̄i fm̄ ipsum inno. q̄ licet nō sit idē quantū ad huius p̄stitutionis penā. teneat t̄i ire ad appellationē p̄sequi & potest hec obiectio melius dici q̄tra formā q̄ cōtra personam.

c Propter hoc. nota q̄ exprimi debent oia & singula q̄ opponuntur & iuramentum interuenire. & nō expressa p̄sequi nō poterit appellā. quod dic ut. j. e. ut circa. & hec vera cum in his casibus extra iudiciū appellatur. secus si in iudicio. ut. j. e. ti. constitutio.

d Ad nos. secus si ad alios fm̄ compos. ab. autē neutru; firmanit. Alij s. f. host. satis credo per decre. j. e. cupientes. & p̄ hoc verbū q̄ hoc locū habeat solum in appellationibus interpositis ad papam cū a iure exorbitet. & sic ad cōsequentiam trahi non debet. j. de reg. iur. que a iure. cum suis cōcor. p̄bat cle. eo. ti. causam in prin.

e Appellari. etiā si non appelletur. sed immediata subiectio confirmatiōis harum deducatur ad papā. in regularibus & cathedralibus ecclesijs tene quod habes. j. e. cupientes.

f Opponit. sed nunquid illi qui se opponunt & nō appellant venire tenent? Respondeo illi soli venire tenentur qui appellant. vel quorum noie appellatum est. vel qui appellationem ratā habuerunt expresse. alij autē qui solū se opponunt venire non tenent. vident enim suo iuri renuntiare & electioni acquiescere. ff. q̄i ap. sit. l. i. §. solent. ff. de ap. scio. vnde illoz absentia non ob. p̄cedatur in negotio. tunc. n. est appellandū. cū ordo decretū electionis interponat. ut in p̄dicto. §. solent. victoria tamen eozum qui appellauerunt omnibus p̄derit. L. si vnus ex plurib; l. i. §. de ap. tua cum si. quid si ille qui appellavit dolose nō p̄sequitur. nunquid qui non appellavit potest negotiū assumere etiā invito eo qui ex fide non p̄sequitur? videtur q̄ sic. ff. de ap. l. ab exco. §. alto cōdenato. ber. & ino. & fac ad h̄ vltimū. j. e. li. d̄ ap. p̄certatōi.

g Qui defendit. s. electus. postulat. uel in cuius p̄sona facta est. p̄uisio.

h Contingit sicut adherentes. j. e. ut circa.

i Per se vel per pro. in cathedralibus & regularibus ecclesijs hoc restringit per decre. j. e. cupientes. ut per se tantū ire teneantur. nisi ex iusta cā ut ibi. & etiā de personis instructis dic ut ibi.

k Inter arripiant. statuitur hic. & j. cupientes. terminus ad iter arripiendū sic. s. de ap. ad hoc. & c. personas. & de re iud. cum causa. ber.

l Infra mensem. qui currit ab interpositione appellationis facta corā appellato vel ipsius speciali procuratore ad causam. uel post notificatiōē alteri eorum debito modo facta. quod dic ut in cle. e. ti. causam. que determinat hic & alibi scripta. ut ibi nō. in glo. i. & in glo. quid ergo.

m Alia opponens uel defendens. io. an.

n Per. xx. dies. similis dilatio temporis. s. de p̄sue. c. ul. s. de fal. dura. s. de cle. ex. mi. illud.

o Post aduentū. ego; t̄p̄is cōputatio est illa quā h̄es. j. e. cupientes. §. q̄ si p̄ s̄ nō ē mix. cū ibi pena p̄uationis imponat. hic at̄ pena solū p̄cessus i absentia

p Electionis. postulationis uel p̄uisionis.

q Cuiusq; predictorum.

r Absentia. vbi. n. agit de spiritali matrimonio cōtrahendo absentia p̄tomaticis partis non obest. ut hic. & s. e. dudū. i. & idē in carnali etiā p̄tracto. s. ut lit. non p̄te. accedens. ii. & c. quoniā. §. porro. & citata est hic pars interpretatiue. ad idē. s. de ap. sepe. terminus. n. prefixus loco peremptorie citatiōis habetur. ut ibi ber. & q̄ dicit absentia. intelligas quicunq; cōingente. siue ab initio. quia non venit. siue ex post facto. q̄ venit. & p̄tumaciter recessit. s. d̄ in di. c. i. xi. q. iiij. certū. & j. de eo qui mit. in pos. eum qui. s. ut lit. non p̄te. quoniā. §. porro. & §. q̄ si forsā. & ut dixit inno. si p̄cessus fuerit ad aliquod de illis ad quod non p̄ceditur li. non p̄te. puta ad receptionē testiū uel huiusmodi. si postea veniat ad libellum petat ut lite p̄te. fieri audiendus non est fecit enim eis p̄tumaticia q̄ lis habetur p̄o p̄testata. Item si p̄curator postmodū obijciatur q̄ nō sit p̄curator. non est postea cogendus p̄bare mandatū ratio ne p̄dicta. ff. de p̄cura. pomponius. §. rati. Alij dicunt. & videt securius fm̄ inno. q̄ licet de his qui egit ante aduentū partis non sit cogendus probare

mandatum t̄i iudex alteri nō admittet eū. p̄curatorio nomine agētem nisi mandatū probet. tum fm̄ cū cum hoc videatur esse de quadam equitate non scriptum. ar. predicta. l. pomponius. satis videt q̄ si in remotis partibus ageretur causa nec de facili posset p̄bari p̄curatio. quia forte amissa est. q̄ & tunc nō probata p̄curatore p̄cederet iudex vsq; ad si. cause. hec omnia vera dici possent ad partis petitionē. credo tamē ne iudex laboret in vanum q̄ p̄curatorem compellere poterit exhibet mā datū uel causē si dubitatur. ar. s. de p̄cura. c. i. & de iudi. causā que cū si.

lumus & mandamus. Adiciētes. ut qui plene non probauerit quod in formam opponit. ad expensas quas propter hoc pars altera se fecisse docuerit: cōdemnetur. Qui vero in probatione defecerit eius quod obicit in personā abeneficis ecclesiasticis triennio nouerit se suspensum. ad que si in fra illud tempus propria temeritate se ingesserit. eis ipso iure perpetuo sit priuatus. nullam super hoc de misericordia spem aut si duciam habiturus. nisi manifestis simis conluerit documentis. q̄ ipsum a calumnie vitio causa pro

cederet iudex vsq; ad si. cause. hec omnia vera dici possent ad partis petitionē. credo tamē ne iudex laboret in vanum q̄ p̄curatorem compellere poterit exhibet mā datū uel causē si dubitatur. ar. s. de p̄cura. c. i. & de iudi. causā que cū si. Sicut de iure. d̄ iure autē est ut distinguat an appellans sit presens an appellans fm̄ formam decre. j. d̄ ap. cordi. fm̄ inno.

t Dignitatibus. hic egparatur hec tria. dignitas. personatus. & canonica. Alibi equiparatur. dignitas. personatus. beneficium cum cura animarū. s. de si. p̄sby. nimis. alibi personatus & beneficium curam habens. s. e. ti. dudum. ij. alibi personatus & ordo p̄sbyterialis. s. de cle. uel mo. super specula. §. quia vero. In dignitatibus tamen cathedralium uel regularium ecclesiarum quarū confirmatio uel ex immediata subiectio uel ex appellatione ad papam spectat. tene qd̄ habes. j. e. cupientes.

u Plene. nota quia nō sufficit semiplena. p̄batio. ratio q̄ perit ius alterius. & sic non ob. de p̄cu. ex insinuatione cum si. & dic plene et legitime. & modos p̄bandi habes. s. de resti. spo. cum ad sedē in fi.

x Docuerit. taxatiōe & iuramento p̄missis. quod dic ut no. s. qd̄ me. cā. c. vlti. & de huiusmodi expensis. dic ut no. de do. & conti. si nem. & ij. q. i. in primis. & adde quod habes. j. de ap. cum appellationibus. & b̄i dixi taxatione & iuramento. quia taxatio iuramentū sequi non potest. nec ob. ff. de in li. i. l. videam. §. iurare. q̄ loquitur de iuramento in litē quod est in affectione. vnde illud bene potest sequi taxatio quia nulli sit verecundia iuranti. q̄ poterat ex affectu estimare centū rē. que nō valebat quinquaginta. pone exemp̄ in libro tuo sed hic loquimur de iuramento qd̄ est de veritate. vnde si postq̄ iurauit se centū expendisse de mandato iudicis fieret taxatio. iurata & verecundia esset iuranti. io. an.

y Defecerit. hanc penā incurret non simpliciter appellans. s; qui probando onus assumpserit. q̄ licitū est ab appellatione recedere. ij. q. vi. si quis libellos. & l. appellatione cessante. ff. de in ius vo. l. q̄ uis. & sic recedendo euadet hanc penā. s; nunqd̄ h̄ casu appellans qui non venit saltē appellatio in expensis cōdenabitur legitime parenti? videtur q̄ sic. L. de accu. qui crimen. nec. n. in p̄iudiciū alterius potuit mutare consiliū. j. de reg. iur. mutare. cū suis cōcor. Et contra videtur. quia non interest appellati. iam enim in absentia ei p̄cedi potest ac si presens esset. & est si. quod no. s. de do. & conti. c. vlti. ad hoc facit. ff. de arbi. l. arbiter qui. & ff. de pe. l. sanctio legum. So. dic eum teneri ad expensas. nec ob. quod dicitur. q̄ non interest appellati. quia immo interest. quia multa potuisset per confessionem eius si presens fuisset habere. nec ob. l. sanctio. quia condemnatio expensarum non imponitur sicut pena. sed tanq̄ interesse appellati fm̄ pos.

y Defecerit. intelligo fm̄ compos. hanc penam locum habere siue crimen aliquod obiectū fuerit siue defectus. cū generaliter loquatur & si p̄ura quis obicit euitat hanc penam. si vnum solum p̄bat. qd̄ ad cassationem sufficiat. s. de rescrip. inter cetera. Itē q̄ penā hanc pati ut excipiens p̄ter ius cōe. de accu. super his. item p̄dita est in illoz odium. qui ordinationem impediunt. sed ex quo vnum probauit. patet q̄ non fuit in fraude.

z Beneficij. q̄ in illa ecclesia obrinet. ut. j. e. si cōpromissarius in si. & que. beneficia.

z Tempus. trium annorum.

z Temeritate. secus enim si auctoritate superioris. uel si restituit fuisse. L. de se. pass. & re. l. i. ij. q. iiij. §. notandum.

a Priuatus. nunquid ille ad quem collatio pertinet statim possit illa conferre. dic ut dicam. j. e. commissā.

b Spem. nec enim sub spe venie debet quis peccare. ut. s. de cle. mi. illud. de conse. di. iij. quando quis.

c Manifestissimis. ij. q. viij. sciant. L. de p̄oba. scian.

d Calumnie. nota in excipiendo accusando denunciando que; calumniari. de accu. super his. ij. q. iiij. qui non probauerit. & q. viij. q̄ crimen. & de calum. cum dilectus. io. an.

Sufficiens. defecerunt testes qui testificari pmiserant. probaueram illum excommunicatum. qui in clanculo se prius absolui fecerat ad hoc. ii. q. iiii. paulu. de cle. ex. mi. pposuit. et no qm in causa appellationis no indistincte condemnatur victus. de quo dic ut dixi. j. de regu. iu. ignorantia. ternatiua et incerta in electionibz reprobanur. et habentur p no habitis et recidunt i puri pfecti etel

Scrutinijs. seruatiu multis modis dicit. s. cathacismi. de maio. et obe. his que. et d. capel. mo. dilectus. et de illis loquuntur canonel de pfe. di. iiii. ante baptisimū. et. c. se. itē dicit illoruz qui ad ordines uel dignitates pmouentur examinatio. s. de serui. c. vno. item dicitur inquisitio voluntatum. que fit secreto in electionibz faciēdis. s. e. quia propter. et sic sumit bic.

Ex qbz. s. scrutinijs et itellige publican. s. e. publicato **S**erui. saluo eo qd hēs. j. e. ppetue **E**ligēdi. uel postulādi. s. e. ti. scriptū. **C**onditionalia. idest sub cōditiōe prolata. h modo cōsentio in. A. et si noluerit consentio in. B. uel consentio in. A. si nouit iura. uel si habuit maiore partem capituli. uel si decanus in eo consenserit.

Alternatiua. eligo. A. uel. B. cardinales tñ interdū sub his formis pditionalibz et alternatiuis eligunt. et p has formas ueniūt ad duas partes ut dicunt moderni. et sit in eis spāle sicut et reliqua. s. eo. licet. et. j. c. proxi

Incerta. eligo illum quem archidiaconus eliget. oia talia uota no valent. qz certū psum non exprimunt. et ideo merito reprobanē hz olim admitterent. ut colligitur et no. lxi. di. studij. lxxxv. di. archidiaconū. sed ex illis. c. illud non colligitur. et sic etiā possit intelligi. s. e. ti. cū terra. nō qz bi sunt legitimi actus qui conditionē non recipiunt. ff. de regu. iu. actus legitimi. et. j. de reg. iu. actus. vbi de h. certa enim debet esse persona eligēdi. sicut index arbiter tutor et pcurator. s. de rescrip. ad hoc. s. de arbi. innotuit. ff. de testa. tu. l. tutor. incertus. ff. de pecu. l. ij. De procuratore tñ dic. ut. j. de pecu. c. i. Sed nunquid quod hic dicitur de postulatione et electione habeat locū in collatione seu prouisione? dic qz sic fm compos. et propter eā dem rationem. nisi talis sit cōditiō que insit de sua natura. puta cōfero tibi pbandam uel talē ecclesiaz si vacat uel si capax es. talia. n. non faciunt actum conditionalē. ut si dicat do titium tutore si satisfecerit. uel titio lego. x. si hereditatē adeat heres. ff. de tu. et cu. mu. to. s. i. de preben. significatū. vii. papa et eius executores tota die cōferunt pbandas cum pditione si vacant. sed in hoc qd dicit cōpos. qz ualeat electio facta si vacat. cōtrarium possit dici. cū tēpus eligēdi non currat ignorāti. de concess. pben. qz diuersitatē. non ergo bz eligere pūsqz sciat vacare. nec ob. quod dicitur de tutore dato si satisfecerit et legato relicto si adierit. quia ille sunt de futuro et insunt alias quare non eadem ratione ualere. consentio in illū in quē maior et sanior pars est. cuz hoc etiāz uideatur inesse. s. e. quia propter. nam et uideo qz pditio que inest si exprimat. facit legatum pditionale. ff. de le. i. l. si ita legatum sit. s. i. et. de hoc uide quod dixi. j. de spon. c. vno in vltima glo.

Residente. quia si ex. xij. canonicis. iiii. sic eligant. potestas eligēdi sic remanet apud reliquos. viii. ac si ipsi. iiii. de capitulo nō esset ita qz ualebit electio facta ab illis. viii. uel maiori parte ipsoruz. et nō qz licet pena decre. cū in cunctis. non habeat locū nisi electione secuta. ut. j. e. ti. perpetuo. Ista etiā ante electionē locū habeat. cū dicat scrutinijs. unde etiā si non sit ad electionem pcessum. dūmodo in scrutiniū fuerit votū tale depositū. incurrat deponens hanc penam ex ipso pssu? cū non dicat uoce illoz qz elegerint. sed uoce illorum qui consenserint.

Residente. alias recidente. **B**i periculum. in prima parte que durat vsqz ad. s. hoc sacro

ponitur causa constitutionis et iuris veteris conseruatio. In secunda ponitur quomodo habeat fieri romani pontificis electio quando moritur in ciuitate in qua cum sua curia residebat. In tertia que incipit ibi porro. ponitur quid iuris quādo moritur extra ciuitatē in qua erat curia. In quarta que incipit ibi preterea. dat executores huic iuri cū penis. In quinta que incipit ibi. ceterum. obtestatur cardinales. ut in electione romani pontificis deponant omnem priuatum affectum. et cassat omnia pacta obligationes et iuramentum que data uel facta essent d aliquo eligendo. In sexta q incipit ibi. quia uero. monet omnes fideles. ut statim audita summi pontificis morte eius celebret exequias. et quod tidie orent pro vigili concordie et vtili prouisione romane ecclesie. prelati autem in suis predicationibus ipsos subditos ad hoc hortent et eis frequentiam orationum et obseruantiam ieiuniorum indicāt hoc dicat in sum.

Plenius. alias penitus. **C**onsulendum. xlii. di. quiescamus. vij. q. ij. c. ult. ff. ad car. l. i. s. i. vel. iij. **E**xacti. idest retroacti. uel transacti. sic prouidetur hic ex preteritis circa futura. de hoc uide. xliiij. di. multat. xxx. iiii. q. ij. cum per bellicam. s. de presum. scribam et facit de procu. c. i. de ser. non or. c. i. **M**anifestant. ad idem. j. eo. fundamenta. io. an. **A**d inonibus. s. inferioribus ecclesiarum vacationibus. l. di. postq. de elec. ne pro dese

cty. et. c. se. et. j. per totum. et. xxi. q. v. c. ij.

Solenter. alias solerter. alias feliciter. **P**ericulosioria. sic est romane ecclesie vacatio. et est: si. j. d. imm. ec. quonia.

Accomode. i. multum commode. **P**redecessoribus. xxiiij. di. c. i. lxxix. di. per totum.

Alexandro. s. e. licet. de vitanda. io. an. **E**xperientia. sic. s. e. li. de rescrip. statutum. et. j. e. ti. q. sit.

Concilio generali. s. et edicto lug. sumit tamen ista constitutio potius uigorem ex reuocatione celestini quinti et hac approbatione et conseruatione bonifacii qz ex primeua constitutiōe gregorij. et eo quia reuocata fuerat per dominum adrianum. et per dominum iohannē. xxi. papā et pro reuocata habebatur. nec olim inter gregorianas legebatur. et certe cū constitutio ista tantū utilis reprobatione tanti pchij fuerit edita non equū fuit qz absqz requisitiōe concilij reuocata fuerat. s. de reg. iu. c. i. de plenitudine tamen potestatis id facere poterat. cum sit papa super consilia. s. e. significasti.

Ciuitate. ciuitas muroz ambitu terminat. j. de sen. excō. si ciuitas. io. an. **D**ecem diebus. nota qz constitutio ista non iubet eos citari. sed tantū expectari. et sic speciale in electione summi pontificis. cū in alijs absentes d. p. uincia sint uocandi. s. e. coram. uel saltem fm qz est consuetudo. ut ibi no. et. vii. q. i. factus. et si consuetudo esset non uocarentur. j. de preben. cum in ecclesiis. Si autem queratur que sit prouincia romana: dic ut. s. de offic. uica. sua. Sed pone cardinales quidam sunt absentes ut ita remoti qz nullo modo possent uenire infra decem dies ad locum ubi debet electio celebrari. nunquid poterunt presentes statim ad electionem procedere: uel ante lapsum horum decem dierum? Et uidetur qz sic. ff. ad uell. l. aliquando. s. si. maxime periculum moze ut supra. sed cuz hic simpliciter dicitur qz expectari debent per decem dies: simpliciter intelligendum est fm l. i. de alear. s. l. i. s. qd uero et. s. de privileg. quia circa. possent enim absentes vti felici diplomate. ff. de uerbo. obligati. continuus. s. cum ita. circa finem. unde ante decendum pcedere nō debent. et forte audientes de infirmitate pape uel alia causa uenire ceperant ante mortem: ita qz infra decem dies a morte erunt in loco: et beneficium iuris nemini est auferendum. xxviij. di. de bis. j. de regu. iuris. indultum. et facit optime. j. eo. commissa. i. responso. cum suis cōcordantijs. Sed pone aliquis cardinalis non debito tempore expectatus uult agere d. p. teptu queritur vtrum possit. Dic qz si electio facta fuit ab omnibus reliquis uel a duabus partibus eo non cōputato nulla obstat exceptio et sic nec actio. s. eo. licet. et. ff. de superfi. l. i. s. ait. in fine. s.

Omnes presentes. etiā si essent pauciores qz tertia ps p hac pstitutione.

Habitabat. si. ff. de iudi. si locus. ff. de arbi. si cū dies. s. si arbiter.

Necessitas. ut forte quia podagras patitur. ita qz necesse habet p seruientes sustineri et portari. uel alia similis causa.

Arbitrio. ut possit hēre uel uult clericos: uel uult laicos. uel alteruz clericū uel alterum laicum.

a **C**oclave. ad idē. xii. q. i. c. i. j. de sta. re. c. i. ff. de dam. infec. l. qui conclave.
b Uelamine. vtpura festozis vel cortinis.
c Aditu. xviii. q. ii. diffinit.
d Secrete. lxxxi. di. cleric. xviii. q. ii. in decima.
e Instantia. puta aduocati uel iurisperiti uel religiosi viri uel tabelliones.
f Incurrat. nota canonē la te sententie. alius habes. j. e. c. §. quod si. alius huiusmodi iuris noui nō ut. j. de sen. ex. eos. et cū nō reseruauerit sibi absolutiōē: dicam⁹ q^o ordia ri⁹ absoluerit poterit. ut dicā j. eo. sciant cuncti.
g **C**ōpetēs. ita q^o nullus intrare per eā possit uel exire. ut. §. r. j.
h **C**ōuib⁹. s. quinqz diebus.
i **C**amera. sic et i clericis col legiatay cathedraū uel re gulariū ecclesiaz. j. e. q^o sepe et fuit hoc statutū: quia forte ppter bec habēda eēt in p uideō tardiores. io. an.
k **C**ōmissa. per papā cuius morte n̄ expirat officiu came rarij. ut i cle. e. ti. ne romani. §. eo tamen.
l **C**eleritāda. sic. j. e. q^o sepe et de offi. or. presenti.
m **C**ōmittat. si. j. de her. accusat. §. sane. et. §. seq. An collegiū cardinaliū se. pa. pa pali pteate vti possit. dicā. j. d scisma. c. i. ad fi. et expeditū hodie q^o nō nisi q^o tū bic pce dit. uel nisi circa substitutiōz camerarij uel pniarioz desti ctiū. q^o dic ut in cle. e. ti. ne romā. vbi determinat hāc cō stitutiōē uel et⁹ pte tūc p col legiū alari nō posse. io. an.
n **C**ingulis. h. alias diceret p uenerim⁹ q^o fit a maiori p te dici factū fuisse p corditer lvi. di. apostolica. et de ele. cū inf canonicos. et. ff. ad muni. q^o maior. nisi minor ps iustā eāz dictionis ondat. de bis q^o fi. a ma. par. ca. c. i. m p hāc lraz q^o h. bic expmit dico oēs esse debere cōcordes.
o **C**elerit. s. suspēso electōis negotio. et nō q^o desiderat ce leritas. d h dixi. s. e. c. vl. io. ā.
p **C**ōfirmatis. alia ergo ne cellitas nō excusat.
q **C**exire. si aut oēs exierit si mul uel successiue. dic ut i ele mē. e. ti. ne romani. §. p. ro.
r **C**ōsanitate. qd si cardina lis ppter infirmitatē nolēt in clusus stare renūciat voci sue nūquid valeat renūciatio: et nūquid rediēs admitte⁹: ho sti. cui h. de fco cōtigit: plene nō ut hāc q^o s. de renū. nisi cū pridē. §. ppter maliciā. di cēs finaliter q^o permitētes et re diēs admittēdus ē. de bis au tē q^o medio tpe facta sunt cō queri nō poterit. et bec q^o sa tis hic determinat p sequētia.
s **C**uidē. vide mirabilē ex positionē bur⁹ vbi re integra aliter exponit. s. e. in causis. vbi de hoc.
t **C**ōuenient. si. j. ut lit. pen. c. ij. in fi.
u **C**ōu. pone cardinalis ab sens venit post diez octauū a die ielature ita q^o cardiales inclusi tunc nō habebūt nisi panē ymūz et aquā ut dictū ē

palacio vni conclave nullo inter medio pariete seu alio uelamine oēs inhabitēt in cōi: quod reserua to libero ad secretā camerā aditu ita claudatur undiqz ut nullus illud intrare ualeat uel exire. **C**ul li ad eosdē cardinales aditus pate at uel facultas secreta loquēdi cū eis: nec ipsi aliquos ad se ueniētē admittāt: nisi eos qui de uolūtate oīum cardinaliū inibi pntiū p his tantū que ad electionis instāns ne gocium pertinet uocarent. **C**ulli etiā fas sit ipsi cardinalib⁹ uel eo rū alicui nuncium mittere uel scri pturā. Qui vō cōtra fecerit scriptu rā mittēdo uel nunciū: aut cum ali quo ipsoz secreta loquēdo: ipso fa cto suam excoicationis incurrat. **I**n clauitū predicto aliqua fene stra ppetens dimittat: per quā eis dē cardinalibus ad uictū cōmode necessaria ministrēt: sed per eam nulli ad ipsos patere possit igrēssus vey si qd absit infra tres dies post quā ut predictū cōclauē pstatum ij dez cardinales intrauerint: nō fae rit ipsi ecclesie de pastore. pūsum per spaciūz quinqz diez imediate sequentiū singulis dieb⁹ tā in pā dio quam in cena vno solo ferculo sint pten: quib⁹ pūsiōne nō facta decursis extunc tantūmodo panis vinū et aqua ministrēt eisdez: do nec eadē pūsiō subseqat. **C**ō uisionis quoqz huiusmodi penden te negotio dicti cardiales nihil de camera pape recipiāt: nec de alijs eidē ecclesie tempore uacatiōis ob ueniētibus vndecunqz: s3 ea oīa ipsa uacatione durante sub eius cu ius fidei et diligētie curam eadē est cōmissa: custodia maneat per eum dispositioni futuri pontificis reseruāda. **C**ui aut aliquid rece perint teneant extunc a receptione quozlibet reddituum ad eos spe ctantium abstinere: donec de rece ptis saluter plenariā satisfactionem impendant. **C**idem quoqz card iales accelerande pūsiōni s3 ua cent attentius: q^o se nequaquā de a lio negotio intrōmittant: nisi for san necessitas adeo ugens incide ret: q^o eos oporteret de terra ipsi⁹ ecclesie defendēda: uel eius parte aliqua: uel nisi aliquod tā grāde et tam euidēs periculū imineret: qd omnibus et singulis cardinalibus presentibus cōcorditer uideretur illi celeriter occurrēdū. **C**ane si aliquis ex predictis cardinalib⁹ cōclauē predictūz ut supra exprimi tur nō intrauerit: aut intrās abiqz manifesta causa infirmitatis extierit ipso minime requisito: nec in eius dē electionis negotio ulterius ad

mittēdo per alios ad eligendum substituendū pontificē libere pce dat. **S**i vō infirmitate supuēte idē clauē ex eis aliquē exire ptingat: ipsa etiā infirmitate durate po terit eis suffragio nō requisito. pce di: s3 si ad alios post sanitatez sibi reddita seu an redire uoluerit uel etiā si alij absentes quos p decē di es dixim⁹ expectādos supuenerit re integra: uidelz antequā eidē ec clesie sit de pastore. pūsiō: in eodē negotio in illo statu in quo ipsū in uenerint admittant: premisa tam de clausura quā de seruiētibus ci bo ac potu et reliquis cū alijs sua tur. **P**orro si qm romanū ponti ficē extra ciuitatē predictā in qua e rat cū sua curia residens pgerit ab hac luce migrare: teneant car diales i ciuitate in cui⁹ territorio seu districtu idem pōtifer obijt cō uenire: nisi sit foris interdicta: uel ptra ecclesiā romanā in aperta re bellione pūstā: quo casu i alia uici niozi pueniāt: que similis nec iter dicto subiaceat: nec sit ut predictū aperte rebellis. **I**n hac etiā ciui tate tā quo ad expectationēz absen tiū quā quo ad habitationē cōcm clausurā et cetera omnia in domo e piscopali: uel alia qualibet eisdem cardinalib⁹ deputāda eadē obser uent que supius obēte dicto pō tifice in ea in qua cum sua curia resi debat sūt expressa. **P**reterea qz parū est iura p dēre nisi sit qui eadē tueat: adijciēdo sancimus ut dñs alijqz rectores et officiales ciuita tis illius in qua romanū pontificis electio fuerit celebranda: auctori tate nra et eiusdē approbatione cō cilij potestate sibi tradita: premis sa oīa et singula plene ac iutolabili ter sine fraude ac dolo aliquo faci ant obsuari: nec cardinales ultra quā premittit arat psumāt. **S**u p his aut talis obsuādis stati audi to sūmi pon. obitu corā clero et po pulo vniuerso ciuitatis ipsi⁹ ad hoc spālūt uocādis prestēt corporali⁹ iu ramētū. **C**ōd si pmissa diligēt n̄ obsuauerit: aut fraudē i eis uel cir ca ea pūserit cuiuscūqz sint pmi nētie p dūōis aut stat⁹ oī cessāte pri uilegio eo ipso suāz excoicationis incurrat et ppetuo sint ifames: nec unquā eis porre dignitatis pateāt nec ad aliqū publicū officiu admit tāt. **I**psos insup feudis et bōis ce teris que ab eadē ro. ec. uel qbus libz alijs ecclesijs obinēt ipso fco decernim⁹ eē priuatos ita q^o ad ec clesias ipsas plene ac libere reuer tāt: administratoz earū dē ecclesi az arbitrio sine ptradictōē aliqua disponēda. **C**uinitas vō predicta

loco remāisset au diētia lraz et carūz h3 suspēsa. ibi cele braret electio ut in pti. eo. ti. cle. ne ro mani. §. sane. in fi.
Y **T**erritorio. siue districtu. qd sit ter ritoziū dixi. s. de cō sti. c. ij. quo ad hūc casū ponit p dioce si. ut i cle. e. ti. ne ro mani. §. sane. et per hanc lraz puto q^o si mouat in mari: car diales debeāt pue nire in ciuitate per quā loc⁹ ille maris distringit. ad h. ff. de v. sig. l. pupillus §. territorij. ff. d in di. insule italie. et si nō distringat p ali quā ciuitatē dicerē in yciniozi id faciē dū. ad h. s. d. p. sue. cū olim. ff. de v. sig. notione. §. i. ad h. j. eo. §. i. ibi: in alia vi ciniozi. et.
3 **I**nterdicta. nō q^o in loco interdicto n̄ pōt electio celebrari nisi uelut diceret hoc spāle in electōe ro mani pōtificis. et po sito etiā q^o in tali lo co celebrēt nihilominus ualet. qz nil la exceptio admitti tur. ut. s. dixi.
2 **C**ueat. ut. ff. de ori. iu. l. ij. §. post ori ginē. c. j. d sta. reg. c. vno. §. et quonia.
2 **C**elebranda. h3 distinctionē superi us factam.
2 **P**resumāt. quia tunc essent excoica ti. sicut et in se defē dēdo modum exce dēs. qd dic ut. s. de rest. spo. olim. in fi. Et nō casuz in quo hie⁹ auctē canonis pteatem h3 in cleri cū: ptra id. xvi. di. bene quidē. de sen. ex. si vero.
a **C**ōpōsalit. vi de qd no. in. c. j. p ximo.
b **C**ateat. s. de ex ces. pla. in dilectos j. de reg. iu. ifamb⁹
c **P**riuatos. sic. j. eo. fundamenta. §. q^o si secus. s. de pre ben. in quibusdam et. j. e. ti. felicit.
d **C**ōtradictōe. p scribi tū possunt. quod dic ut. j. de p scrip. c. ij.
e **P**redicta. in quz h3 supiorē districtōz erat electio faciēda

- a Privata. sic. j. de penis f. lictis in fi. r. xv. q. ij. ita nos.
- b Captivat. i. quasi captivatum facit & tenet. io. an.
- c Certum. puta talem eligendum. io. an.
- d Electio. q. libera d. e. cu. ex ofensu. pcedat. ad ide. d. sp. cu. locu.
- e Sua sunt. de censu. cu. apostolus.
- f Possibilitas. q. vltra posse nemo. rxi. q. ij. facit. j. de regu. iur. nemo. s. de pac. e. ul.

g Idoneo. tenentur cardinales idonei eligere. licet vi camus q. nulla ex ceptio admittitur contra electu a dua bus partibus. s. e. licz. quid ergo si lai cum illiteratus vxo ratus eligant? de h vide. lxxix. di. sigs pecunia.

h Diuine. ad hoc i. co. comissa in fi.

i Crani. fuit ergo grauis offensa. rxi. ij. q. i. n. asseram?

k Carere. cocoz. j. d. offi. oz. q. pleriqz

l Humana. L. de nup. auten. q. eis. ff. de obse. l. nullu. ff. de le. i. si quis in quilinus. ff. d. pac. iur. gentium. s. generaliter. io. an.

m Oratoris. xx. iij. q. viij. i. qualibet alias e. sub. s. quis ibi scientes magis religionibus q. of ficijs. r. labore cor poris uel sudore no stram republica pneri.

n Ubi primu. i. q. primu. io. an.

o Circumstantie. puta q. timetur de zizania & magna di scordia inter card nales.

p Ieiuniorum. ad hoc concor. de vo. r. vo. red. magne. r. vigiliarum exer citium. ut ibi.

q Circa. ap pellates co tra electio nes postulationes uel prouisiones oia que obijcere inten dunt contra perso nam uel formam tenentur exprimere & iurare q. illa credunt vera esse. & ea posse probare. super non expressis ipsi uel adherentes no audientur. nisi de nouo emergant uel peruenerint uel superueniat probandi facultas. super quo iurare debebunt. statutu. inno. editu contra non probantes que obijciuntur in personam uel formaz in suo robore conseruatur. r. fm gar. r. io. mo. bec decre. in sex partes diuiditur. quarum prima vsqz ibi. edicto. in qua ponit pstitutionis causa. secunda vsqz ibi. alioquin. r. ponit ibi constitutionem. tertia vsqz ibi. nisi aliquid. r. ponit ibi pena non obseruantis pstitutione. quarta vsqz ibi. super huiusmodi. in q. facit exceptione. quinta vsqz ibi. illa sane. in qua de iuramento ponit super exceptione prestando. sexta ibi. illa sane vsqz in fi. in qua co: roborat dñi inno. decre.

r Electiones. no hie tres modos tangi quib. puidetur ecclesijs. sic. s. e. c. i. e. li. quoz duo pertinent ad subditos. alius ad pzelatos. qui coipso q. prouident pfirmant. qd est veruz si eode iure spectat ad illos eligere & pfirmare. lxxii. di. in synodo. ff. de auc. tu. l. iij. se cus si diuerso. r. sic intelligitur. s. e. cum inter canonicos. vbi de h. r. de fi. instru. inter. s. ceterum.

s Etiam malicijs. j. c. proxi. de rescrip. sedes. r. c. plerunqz. s. qui

non soluz sit interdicto supposita: sed & pontificali dignitate priuata. Ceteruqz cum arbitrium uel inor dinatus captiuat affectus. uel ad certum aliquid obligationis cuius quam necessitas adigit. cessat ele ctio dum libertas adimitur eligen di. cardinales eosde obsecrantes per viscera misericordie dei nostri p aspersione sui preciosi sanguinis obtestamur. ut pefantes aten. qd eis imminet. cu agit de creatione uicarii ihesu christi successoris pe tri rectoris uniuersalis ecclesie gre gis dominici directoris omni pri uate affectiois inordinatioe deposti ta. r. cuiuslibet pactionis puentiois obligatiois necessitate. ne eno. p di cti r. interdimenti contemplatione ces santib. no in se reciprocant pside rationis intuitu uel i suos: no que sua sunt querant. no comodis pri uatis intendant. sed nullo arrante ipsoz in eligendo iudiciu nisi deo puris r. liberis mentib. nuda electio nis psciencie utilitate publica libere psequantur omni conatu r. sollicitu dine. put possibilitas. pan. id actu ri tantummodo ut eoz ministerio ac celerec utilis r. pncessaria totius mundi. puiio. idoneo. celeriter ei dem ecclesie spso dato. Qui aut secus egerint. diuine subiaceant ulno. eoz culpa nisi graui. ppter hoc peracta penitencia nullatenus abolenda. Et nos nihilomin. pa ctiones. puentiones. pdicta. et in tendimenta oia siue iuramenti si ue cuiuslibet alteri fuerit in uinculo firmitatis inera. cassam. irritam. r. uiribus decernimus omnino ca rere. ita ut nullus ad illa obfuda quomodolibet sit astrictus. nec qd qua ex eoz trasgressione nota ue reaf fidei non seruare. s. non indi gne laudis titulu potius mereaf. cu lex etiā humana. testet deo ma gis trasgressioes buiulmoi quā u

qui ma. accu. pos. significante. ff. de rei ven. in fundo.

r Possibile. non enim omnib. hominu malicijs vias. pcludere possit. vi. q. i. si omnia. malas. n. hominu voluntates ad plenu cobibere non possumus. rxi. q. i. rone in fi. n. l. n. est quod homo semel deditus malicie non adinueniatur. in aut. col. vi. ut bi qui se ob. ba. perbi. res. m. in prin. r. idem. ff. como. ad eos. ff. de pscript. v. natu. ra. l. man. l. ab. anastasio.

rifuradi obfuationes acceptas. qz vo fidelib. no e. ra. de sollicita quan tumcunqz inuentione fidendu qua de instana ofonis. humilis r. deu uote sperandu. huic aduicim. fan ctioni utin omnib. ciuitanb. cete risqz locis isigimb. vbi primu de memorati potificis obitu certu do claruerit. a clero r. populo sole mb. p eo exequis celebratis singu lis dieb. donec de ipsi ecclesie. p uisioe indubitan. rumor prulerit ueritate. humiles pcessundant ad dñm. apud eu deuons ofonib. in sistant. ut ipse q. cordia facit i subli mib. suis. sic efficiat eorunde. car dinaliu corda in eligedo. p cordia. q. puiio celer. pors. r. utilis. put animaz salus exigit. r. toti. orbis requirit utilitat. ex ipsoz unanimi tate sequat. Et ne ra. salubre ptefe tis sanctionis edictu ignorane ne. gligi ptefextu. ptingat. districte pre cipim. ut patriache. archiepisco pi. episcopi. r. alii ecclesiaz. pzelati ceteriqz quibus pcessum est. ppo nere uerbu dei. clez. r. populuz. p pter hoc specialiter frequetius co gregados in suis sermonibus ad suppliciu precu suffragia. p celeri r. felici exitu. tanti negocii frequen tando solerter hortentur. r. ipis ea dem auctoritate. no solu orationu frequetia. sed obseruantia. prout circumstantie. pensande. suaserint ieiuniorum. indicant.

Dem in eodem.

Q Circa electiones postulatio nes r. prouisiones ecclesiasti cas uia malicijs. put est possibile. precludamus. ne diuin. periculo se. uacent ecclesie. uel psonatu di gnitatu. r. alioz. ecclesiasticoz. bn ficiozum prouisio differatur. Edi cto perpetuo. prouidemus ut si quando aliqui. electionib. postu lationibus uel prouisionibus se opponunt. pponendo. aliqua. pra

moris non pcedunt ex ipsa origine. s. ex acciden. hominis operatioe. r. pos set maioris estimationis esse ipm additu tincture uel speciei q. ipfuz. pncipa le. sed qñ omniu particulariu eade est ratio r. ordinio ut prius. qz non varian tur per accidens. s. forte sit ibi imparitas ex origine. puta qz alia lana melioz r. nobilioz ex origine. idem in marmore. tunc in d. finita. negatiue uel affirma tiue. plata equipollet uniuersali. ff. de le. ii. si pluribus. r. l. si ita. ff. de re. ou. l. si is qui. s. vtrum in fi.

- 3 Perpetuo. i. generali. sic. s. e. massana. r. sunt bec signa cognoscede genera lis pstitutionis cu edicti uocabulo nuncupatur bic. si mittat. venerabili cetui si pceptur p ocs populos diuulgari scriptura publice. pcedente. si dicat. idez in similibus obseruandu. si lex uel canon appellet. gnalis. si iuberetur. expresse ad omnes pertinere. hos modos habes. L. de legi. l. iij. io. an.
- 4 Aliqui. quoz interest. ut qz canonici parrochiani uel patroni. xvi. q. vii. si liti. r. si collegiu obijcit. ad h. tenet. ff. qd me. ca. l. metu. aut pntem. s. anim aduertendu. dixit gar. q. romana curia quelibet clericu de diocesi uel ciuitate admittit. cotra electum episcopi. siue beneficiatus sit siue inde oriundus. si uult obijcere in persona. contra forma. autem non. nisi canonicos admittit.
- 5 Proponedo aliqua. si ergo que opponuntur non sunt talia. sed directe respiciunt ius ecclesie uel opponentis persone. constitutio ista non artat. ut in

ad eos. ff. de pscript. v. natu. ra. l. man. l. ab. anastasio.

u Periculose aduerbiallyter ponitur. sic de pe. di. i. pericu lose. r. est periculū in spiritua libus r. temporalib. s. e. ne p defectu. l. di. post. q. r. j. co. q. sit.

x Dignitatum. de quibus e idem iudiciu habendu. s. e. ti. vndu. ij. r. s. d. pbe. d. multa

y Aliorum ecclesiasticorum. omniu. vniuersaliter. rix. di. c. i. ff. de offi. psci. l. iij. igitur siue super simplici beneficio appelletur siue super alio lo. euz habet bec decre. Dicit. n. solet q. indefinita canonis uel legis regula tradere inteden tis equipollet uniuersali. in. definita. cois locutionis non fm iuristas. uel fm logicos indefinita equipollet uniuersali in materia necessaria. ut homo est animal. ergo omnis homo. In materia uero con tingenti fecus. ut homo cur rit ergo omnis homo. non se quitur. Sed contra q. etiam fm iura indefinita non equi pollet uniuersali. naz si lego alicui omne marmor. uideoz legasse r. statuas marmoreas r. ceteras species ex marmo re factas. ff. de le. iij. heres meus. s. i. r. de au. r. ar. l. i. i. r. si si legetur marmor. inde finite. sub legato. coprehendi tur sola rudis materia. r. non species de marmore facte. ff. de le. iij. l. que situm. s. illud. fortasse. Item si lana indefi nite legetur tincta non pñe tur in legato. ff. d. le. iij. l. sicut in prin. r. si legatur omnis la na. etiā tincta cedit legato. ff. de au. r. ar. l. l. pediculus. s. labeo. ergo indefinita no equi pollet uniuersali. Item aliud quando transigitur sup gene rali petitione. aliud quando sup indefinita. ut nota. s. de transac. c. i. sed dic q. quado no est eade ro. r. ordinio. ppter aliquod accidens omniu par ticulariu i uniuerso coprehen foruz indefinita no equipollet uniuersali. ut p. in p. r. i. s. q. tinctura lane r. species mar

cle. e. ti. constitutionem. i. niso.

a Formam. ut quia seruata non fuit forma decre. quia propter. in electione contra formam postulationis obici potest qd non est deors. uel saltem a duabz partibus celebrata. et hoc quando vnus postulat et alter eligit. s. e. scriptur. uel qd postulatus est qui debuisset eligi. s. ti. pxi. c. vno. contra. pusionem pot opponi. qd adhuc non sit pro uidendi potestas ad superio- rem deuoluta. uel qd per litte- ras surrepticias sit facta. pui- sio. de. rescrip. super litteris.

b Eligentium. ut qd sunt ex comunicati maiori. uel ab ho- mine suspensi. s. e. cu inter. d. cofue. cu dilectus. uel puati a canone. ut quia scienter ele- gerunt indignum. s. e. cu3 in cunctis. uel sunt infames. qui- bus sunt actus legitimi in- dicti. ff. de reg. iur. actus sed eligere est actus legitimus. j. de sen. excō. solet ad fi.

c Electi. puta defectus eta- tis scientie et nataliuz. s. e. cu i cunctis. obiectoz aut exami- natio fiet. ut tradit. j. si forte.

d Facienda. quod igitur hic de pusionem dicitur repetitum intelligat in po- stulatione et electione faciendis. qd iuris. n. in vno et in reliquo. et h. v. si d. certa personam appellet. ut non eligat uel postulet si aut d. incerta huiusmodi constitutionis formam non est necesse seruare. j. e. qui contra certam.

e Appellari. ad papam fm Guil. et est ratio. quia appellationis interpositae ad papam magis pfuenerunt protegere negotia ecclesiarum. de ap. sepe. et ad ea q frequentius accidunt et. ff. de legi. nam ad ea. et ista pstitutio videt supplere illam. s. e. statum que expresse de appel. interposita ad papam loquit. ar. ad b. j. e. is qui. et. c. se. tu die fm gar. qd hoc decre. etiam locū h3 in appellationibz ad inferiores interpositis. cum generaliter loquat. et sic sit generaliter intelligen- da. ff. de offi. p. r. l. p. r. x. di. c. i. ff. quod me. cā. l. metū aut. §. animaduer- tendum. ff. de publi. de p. cio. Preterea hostie. intelligit illā decre. s. eo. statui- mus. licet ibi exprimat ad nos. etiam in appellationibz ad inferiores interposi- tis. qd facit p hac parte. tū id non puto verū. ut ibi dixi. bec aut decre. scdm gar. locum habebat siue in iudicio siue extra iudiciū appellaretur. qd non est hodie verum. non enim locū debet nisi appellationibz extra iudiciū interpo- sitis. ut declaratum est. j. e. constitutio.

f Publico facto. s. per manum tabellionis. qd sit publicū instrumentum. nō s. de fi. instru. c. ij. et dic publico. s. super appellatione confecto.

g Litteris testimonialibus. s. sigillo autentico sigillatis. j. de offi. or. si cano- nici. et in decre. cum medicinalis. j. de sen. excō. uel dic q sufficit. si per suam uel alterius priuati manu fuerint littere pscripte. pbabit in talis scriptura p testes. tū fm Guil. pōr intellectus pualet. et ideo dictū est de litteris. qz in ple- risqz locis vsus tabellionū nō habet s3 instrumentoz loco habet officialiū lre.

b Omnia et singula. quid ergo si dicat electū periurum uel homicidā uel ex- comunicatum. nunquid sufficit talis expressio: de hoc fert tēpore mortis io- hannis et nicolai multum disputatū. et diuersē declarationes facte dicunt su- per hoc. et videtur qd satis hoc sufficiat. qz quodlibet periurū uel homicidū repellit. sed dic d. p hanc litterā. alias qre fieret bec verboz geminatio: et p- batur hoc satis. j. de excep. pia. et meli. et j. e. pcurator. et in cle. pstitutionez eo. ti. i. niso. ad idē. ff. de dolo. l. si ex dolo. §. si. j. de testi. p. sentiū. §. testes. ij. q viij. libelloz. de pe. di. v. p. sideret. et tutum est qd iuret p hunc modū iuro om- nia et singula et.

i Coram. hic fit. v. refertur. n. ad inferiora nō ad superiora. corā aliquo aut fieri dicitur. quod sit eo sciente et intelligente. licet non consentiente. ff. de. v. sig. corā. sed et hic eius testimonium requiritur. ut. j. dicam.

k Corporali per hoc dicas fm Guil. et gar. qd si iuret p. sente textu euāgelioz et non tangat. qd huc constitutioni satisfactū non est. et sic papā nicolaum in hoc interlocutū dicunt. si autē euāgelia tangeret pede uel cubitu. si manus habet non sufficit. qz singula mēbra singula hnt officia. lxxix. di. singula. s. d. bere. cū ex iniuncto. facit. n. d. generalē p. suetudinē que est optima interpretis legum. s. de p. sue. cum dilectus. Quid si sit episcopus qui appellat. quero an teneatur agere sacra: dixit gar. qd sic. qz generaliter loquitur bec decre. et sic generaliter intelligenda. xix. di. c. i. ff. de offi. p. r. l. iij. Item p. uilegium epō- rum est corpore iuris clausum. unde p istud tolli videtur ac si ius esset. s. de p. sti. licet cum suis concor. Guil. contra dicens qd epī tangere non tenent. xi. q. i. nec bonore. C. de epi. et cle. autē. sed iudex. s. de iura. calū. c. ul. et hoc cre- do verius. licet opinio gar. sit tutior. et facit qd dicā. j. c. pxi. sicut. n. p illā de- cre. non tolluntur illi speciales casus in quibus quis administrat ante confir- mationē de iure veteri. sic et per istā sublatum non credam illū casum in quo quis tangere non tenetur. s. in epō. pcederet hoc dictum. si p. uilegium epōz esset generale. et tunc responderetur ad p. traria. j. signata qd ponunt casus spe- ciales. sed qz per iura superi. allegata et per auten. de sanctissimis episcopis col. ix. §. sed nulli. potius p. batur istud speciale in iuramento testium. postea p. rogatum ad iuramentū calūnie p predictā decre. vlti. de iura. calū. ibi si- cut in dicēdo testimonio et. dicā qd in alijs tāgere tenentur. ad hoc. i. q. vii. quorsens. i. s. de iureiu. ego. no. in fi. de purg. can. quotiens. §. p. rōrō in prin. et in fi. j. de senten. excō. venerabili.

electionis postulationis seu pusionis formam aut psonas eligentium uel electi: siue illi cui erat pusionem faciendā siue facta: et propter hoc contigerit appellari: appellantes in instrumento publico seu litte- ris super appellatione confectis omnia et singula expriment: que i formam intendunt obicere uel p- sonas coram personis autenticis aut persona que super hoc testimo- niuz perhibeant ueritati: corpora- li prestito iuramento qd credunt ea que sic expriment esse uera. et se

i Prestito. pone qd vna die appellauit. sequenti die iurauit. querit an sit huic constitutioni satisfactū: et dixerunt Guil. et gar. qd non. et sic dicebant fuisse declaratū p nicolaū. et ar. ad b. ff. de dā. infec. qui bona. §. si quis stipulaturus. et. s. d. elec. quia ppter. in quibz babes qd stipulaturus de dāno infecto eodez tpe debet iurare et stipulari. alias non est et ca- uendum et publica tio seruumi collatō et electio simul fieri debent non ex in- teruallo. unde hoc videt fuisse istū cō- stitutionis mēs qd incōtinenti sup. p- positus in appella- tione iuref. ad idēz ff. de testa. heredes palā. §. si. Item fm eodēz dicas et bñ qd si appellans di- cat sic. off. rō me pa- ratuz iurare omnia et singula et. nō est huic constitutioni satisfactum. qd p. sti- tutio ista iuramentū exigit non pollicitationē. ad idēz. L. de vsur. acceptā vbi dicit. qd aliud est soluere. aliud esse paratuz soluere. ad idēz. s. de eo qui mit. in pos. c. i. Item fm eos ut plene et in omnibz huic pstitutioni satisfiat. primo ipse tabellio fidē faciat in instrumē- to de sacramento. faciat etiā fidē de tactura. licet enim durū videat qd ob hoc non valeat appellatio. si aliter probari possit tactura. ta- men sic fertur per nico. fuisse declaratum.

m Probare. si aut dicat se credere posse probare ea que sufficiant ad victoriā sue cause. nō est huic pstitutioni satisfactum. nec valet appellatio. j. e. is qui. quid si appellans quedā p. bavit ex oppositis et iuratis. que bene sufficiunt ad victoriā sue cause. et quedā non p. bavit. quid erit: dicunt quedā eū succumbere. ad hoc de p. ba. licet. v. Item quoqz. et ita dicunt quedā nicolaum interlocutū. contrariū tū est verum. quia pstitutio ista intendit ut videtur solam calumniam excludere. non enim iurat qd sint vera. sed qd credit ea vera. sic etiā intelligit hostien. s. e. statum. decre. illa. licet non ob. quia ibi se- astringit ad vtrūqz p. bādū. vñ mos gerēdus fuit. ff. d. p. ba. l. circa

n Alioquin. i. si nō expresse sint omnia que intendunt opponere. alij exponunt et male. alioquin. i. si non iurauerint. unde dicunt qd pena istius constitutionis est solum qd si non iurat. nō audiatu- sur per non expresse. Sed hoc est falsum. quia si non seruat constitu- tionē. in nullo valet appellatio. et est expresse. j. e. is qui. et ibi etiā dicam. et probat hoc cle. eo. ti. constitutionem in fi.

o Adherentes. dixit gar. qd adherentes debent seruare hāc cōsti- tutionem. ut principalis. alias non audirentur. alias enim non pre- cluderetur via malicijs. quod intendit ista constitutio. ad hoc. j. e. auaricie. et ita dicit papam nicolaū interlocutū. Sed Guil. cōtra. qd potius credo. cum bec pstitutio nulla quantū ad hoc de adherentibus mentione facta dicat appellanti iurare debere et crimina speci- ficare. adherentes ergo qd iū appellans. psequetur negociuz. ad hoc non tenentur. ar. de deci. ad audientiam. nec sit tutū nec hone- stum cogi multitudinē ad iurandū. illo yero defuncto uel psequi omittente. si ipsi velint. psequi bene iurabunt et specificabunt. et scias qd non admittent ex virtute appellationis adherentes. nisi infra tēpus quo appellasse debuissent. appellationē expresse ratificauerint et dixerint se adherere velle. ij. q. vi. non solent. ff. rē ra. l. bonorum.

p Expresse. singulariter. ut dictum est.

q Interdicta. alius aut qui non appellauit nec adbesit poterit se opponere. non potest tū psequi in cā illa pro interesse cōmuni arti- culos non specificatos. qd dic ut in cle. e. ti. constitutionē. §. ij. et sic debet intelligi. j. e. si forte ibi autem dabit intū et. uel superior ex officio suo inquirat hoc. ne electus forsan criminosus ascendar ad apicem. xxij. di. qui epus. Quid si appellans qui deficit in p. batoe obiectoz. uel cuius appellatio reijcitur. offert se paratum probare incōtinenti electū excomunicatuz: dic fm Guil. et gar. qd nō admit- tetur tanqz pars. quod dic ut in cle. e. ti. constitutionē. §. insuper. nā etiam per modū querele non audiretur ut ibi. sed superior ex offi- cio inquirat de hoc. et hoc si p. bationes sunt in p. pto alias nō sic eni retardaret pfirmatio. taceat g. ij. q. viij. pleriqz. vi. q. ii. si tantuz

r Emerferit. ut si de nouo homicidū commisit uel aliud mortale.

s Antiquis. tunc notis sed non oppositis. si vō fuissent opposita circūstantijs omiſſis nō audiret volens illa expmre etiā cū iura- mento quod seq. ut in cle. eo. ti. pstitutionē. ii. niso. et qd ē ibi nō.

t Superuenerit. cū. n. ab initio pbandi non habuit facultatē exp- mēre nō debuit. ii. q. viij. pleriqz. nō sic in casu. j. e. nulli. ut ibi dixi. io.

u Verisimiliter. ut qd non pfuenerant multā familiaritatē habere cū isto electo. et qd opponuntur non erant publica. et in facto alieno est probabilis ignorantia. ff. pro suo. l. ul. gar.

Ignorantia, ut in ultimo casu quo de ignorantia dicitur.
Superuente: ut in secundo casu. In primo ergo casu non iuratur, nisi ut excludat calumniam, ut sequitur.
Per proprium, nota ignorantia p[ro]bati per iuramentum. j. e. nulli. et ideo cōpelluntur iurare, quia debuerunt ab initio querere. et q[ui] presumuntur maliciose hoc opponere, alias quilibet p[ro]sumitur ignorans. j. de reg. iur. p[re]sumitur. vbi d[icitur] hoc dixi. per hanc s[er]mōem p[ro]p[ri]um. dicit. g[ra]u[is]. q[ui] generalis p[ro]curator non p[ro]stabit hoc sacramentum. s[ed] specialis. s[ed] habens ad hoc mandatum b[ea]t[us] sic dicit se obtinuisse. ad hoc. ff. de iur. iur. iurandus. §. p[ro]curator. l. de p[ro]cura. l. in pecuniarijs. ad hoc. j. e. p[ro]curator.
Statuit. s[ed] e. statutus. ibi. n. ponitur pena deficientis in p[ro]batione. hic pena non seruatis hanc penā in appellando.
Avaricie. elect[us] ante cōfirmationem administrare non debet p[er] se uel per alium in totū uel in partem sub quocunq[ue] colore qui contra fecerint ipso iure p[ri]uati sint iure ex electioe questio.
Cecitas. nō avarum appellari cecū et ambitiosum. j. e. quorundā. excecāt enim ista animos. ut agenda non videant. et a p[ro]hibitis non declinent. ut ibi. et. xlvii. di. vii. et. c. sicut bi. et quis dicatur avarus. quis largus. quis prodigus. no. s[ed] de consue. ex parte. io. an.
Interdicta. s[ed] ante confirmationem administrare. s[ed] e. nosti. et. c. qualiter. et. s[ed] de p[ro]ben. cum iam dudum.
Fraudibus. fiebat fraus quasi de contractu ad contractum. et h[oc] prohibitum est. quod p[ro]sequere. ut no. xliii. q. iii. pleriq[ue] s[ed] de p[ro]u[is]. quanto. et. ff. de legi. contra.
Eccl[esi]arum. omnium. cum indefinite loquatur. q[uo]d uerum intelligas. nisi in papa. s[ed] e. licet. et idem est fm hug. et io. in imperatore. q[uo]d hoc no. lxxxiiij. di. legitur. alij d[icitur] s[ed] e. venerabilē. et in casu. j. eo. in demeritatib[us]. §. si uero. et. §. ceterum. et in vlt[er]montano concordat electo immediate subiecto d[omi]no pape. s[ed] e. nihil ad si.
Ingere. vocari enim debent a deo tanq[ua]m aaron. s[ed] e. qualiter.
Indulgentum. s[ed] c. pxi. ff. de rei ven. in fundo.
Latius. i. late. sic. s[ed] de accusa. licet. p[ro]pe si. ibi potius. et. j. de iniurijs et si pignorationes. ibi districtius. h[oc] dico. q[uo]d idem p[ro]u[is]um est ex mente p[ro]u[is]um iurij. uel dic. p[ro]p[ri]e q[uo]d hec cōstitutio latius et clarius exprimit. s[ed] olim irritabat electio. hodie aliter est. ut. j. sequet[ur].
Confirmet. et tunc administrabit q[ui] iurisdictiones sunt. nō q[ui] ordines. ut. s[ed] e. transmissam. et est ratio q[ui]e electi ante cōfirmationē nō administrant. q[uo]d alias de cōfirmatione nō curarent. maxime hi qui non habent cōsecrari. et etiam cōfirmatio nil operaret. si administrationē p[er] electionē haberent. Item si contingeret electionē cassari nō possunt sic de facili remoueri. quid dices de electo cōfirmato. a cui[us] cōfirmatione est appellatū. nunquid si administrabit appellatōe pendente incurrat penā? et fuit disputatū et terminatū olim boni. q[uo]d administrator talis incurrat penā. p. l. ff. de mu. et ho. l. reus. §. eū contra quem. et hoc nisi talis esset appellatio que non teneret. et sic intelligitur de appel. constitutis. ij.
Cononomatus. iconomus cui res eccl[esi]astica gubernanda mandatur. l. de sacrosanc. ec. l. iubem[us]. circa p[ro]ncipium. io. an.
Procuratoris sumebant hanc fraudē ex decre. s[ed] e. cum nobis olim in fi.
Colore. quicunq[ue] fuerit ille. puta vicaria cōmenda castaldionar

us. uel dicebat se facere id ut canonicū fm opinionē lau. qui no. h. s[ed] e. q[ui] liter
In spiritualib[us]. ut excommunicare absolueret interdiceret penitentias iniungeret et similia. s[ed] de excels. p[re]la. accedentib[us].
Temporalibus. ut recipere census et debita. habere curā colligendorū et conseruandorum fructuum et similia.
 alio de nouo quesito colore i spiritalib[us] uel temporalib[us] per se uel per aliū p[ro] parte uel in totū gerere uel recipere: aut illis se immiscere presumat: oēs illos q[ui] secus fecerint iure: siquod eis p[er] electionē questū fuerit: decernētes eo ipso p[ri]uatos.
Dem in eodē.
Quia sit ecclesius ipsaz disp[os]itio vacatio: quā periculosa etiā esse soleat animab[us]: non soluz iura testant: sed etiā magistra rex efficac[er] experientia manifestat. Lu pientes itaq[ue] competentib[us] remedijs uacationum diuturnitatibus obuiare hoc p[ro]petuo decreto statui mus. ut si quando fuerit electio in aliqua eccl[esi]a celebrata electores electionē ipsā quam citius cōmō de poterunt electo presentare ac petere p[ro]sentum ipsius p[ro]curent: electus uero illū adhibere infra mēsem a tēpore p[re]sentationis huius modi teneatur. Quem si electus ipse ultra prestare distulerit iure: si quod ei ex sua electioe fuerat acquisitū: extunc se nouerit eo ipso p[ri]uatu: nisi forsan ea sit electe persone p[ro]ditio: ut electioni de se celebrate absq[ue] superioris sui licentia ex prohibitione seu quauis p[ro]uisione sedis apostolice p[re]sentire nō possit: quo casu idem electus seu electores ipsius p[re]sentēdi licentias
Tura. l. di. postq[ue]. s[ed] e. ne pro defectu. et. c. cum inter vniuersas.
Magistra rerum. dicit philosophus. natura potentem. ars facilem vsus promptū reddit artificem. et cuiuslibet artificio p[re]bet experientia nutrimentū ff. de le. iij. l. legatis. §. ornaticibus.
Quam citius. est hoc tēpus ad arbitrium boni viri cum lege uel canone non terminetur. ff. de iur. deli. l. i. et de offi. dele. de causis. et magis intellectu q[ui] elocutione certa exprimi potest. de dona. apostolice.
Comode. s[ed] e. q[ui] p[ro]pter. xxij. q. ij. faciat. ff. de ver. sig. l. nepos p[ro]culo. si aut electores fuerunt negligentes in p[re]sentando non nocet electo. quia nō debet per alterum alteri iniqua p[ro]ditio asserri. ff. de reg. iur. non debet. et est expressum. j. e. cupientes. §. ceterum. et tene hodie q[uo]d ibi babes. q[uo]d si eligentes distulerunt electionem presentare infra. viij. dies postq[ue] cōmōde poterunt totalit[er] quo ad se exclusi sunt a p[ro]secutione p[ro]cessus. et ab eccl[esi]asticis beneficijs q[ui] in illa eccl[esi]a obtinent per triennium cōtinuū sunt suspensi. electo p[ro] nullū sit p[re]iudiciū. h[oc] babes in p[ro]dicto. §. ceterū et scias q[uo]d illud locū habet generaliter in omnibus electionibus. non in illis tantū de quib[us] alias loquitur de ere. cupientes. ut ibi dicam. et hoc probat p[ro]ncipium ipsius decre.
Adensem. subaudi computandū a tēp[or]e et. et dic fm g[ra]u. et gar. q[uo]d tot dies habebit iste mēsis quot habuerit ille in quo p[re]sentata fuit electio. et si dies aliq[ui] lapsi erāt supplēt de mēse sequēti. et p[ro]bat h[oc] aperte. s[ed] de sup. negl. p[re]la. l. ybi duo semestria faciunt vniū annū. Si. n. dicerem[us] q[uo]d mēsis deberet. xxx. dies habere. iā non faciūt duo semestria integrū annū. sed solū. ccc. lx. dies. si. xxxi. essent. ccc. lxxij. si. xxvij. ecc. xxxvi. ē ergo necessario p[ro]cludere. q[uo]d fieri debet cōputatio fm q[uo]d menses occurrunt et faciunt ad hoc que. no. ff. de diuer. et tem. rescrip. l. ij. et idē intellige in tribus mensib[us] datis ad eligendū. et tribus ad confirmationem petendum. ut. j. sequitur.
Distulerit. per h[oc] patet q[uo]d si impedit[us] fuerit nō occurrit ei tēp[us]. q[uo]d impedit[us] non differt. de p[ro]ben. q[ui] diuersitatē. et facit q[uo]d in vlt. casu inferi[us] dicitur.
Extunc. extremum tempus significat. ff. de p[ro]di. et demō. si is. §. si ita. vnde vsq[ue] ad finem mēsis poterit expectare.
Coispo. nec requirit[ur] alia p[ro]uisionis sententia. licet vbi dubiū esset declarari possent sententia illam esse p[ri]uatu. et adde q[uo]d dicā. j. e. cōmissa.
Conditio. quia papa p[ro]hibuit q[uo]d nō p[re]sentiret electioni de se facere. uel monachus canonicus regularis uel alius frater ē qui sine licentia superioris cōsentire non possunt. j. e. si religiosus. i. r[ati]o. Licentia autem obtenta dico q[uo]d

Pro parte. gerere. n. vide tur qui minima parte attigerit de hereditate. ff. d[icitur] acqui. bere. si seruum. §. si q[ui] seru[us].
Derere. in iudicio uel extra de verbo. sig. verba. et. l. licet inter gesta.
Recipere. de p[ro]u[is]ib[us]. sic dicit lex i tutore. l. ar. tu. l. si.
Coispo. f. q[uo]d se administrationi immiscuit. nō aut eo q[uo]d fecit se p[ro]curatores uel iconomum constituit. si se non immiscuit. bec p[ro]batur per superiorē litterā. et verba cū effectu et. de cle. non resi. relatum cum si.
Prinato. ipso iure. oliz v[er]o per sententiā. nisi velis dices q[uo]d administrat[us] ut electi nullo colore quesito p[ro]u[is]i sint per sententiā per antiqua iura. administrat[us] quesito colore p[ro]u[is]i sint ipso iure ut hic quod satis mihi placet ut cui tetur correctio. ut. j. e. cū expediat. sed primū verius fingar. et pro eo. j. e. cupientes. §. ceterū. et si electus alias nullum ius habeat ex electione. uel ei renunciauerat. tenetur ad fructuum restitutionem. et alias iudicis arbitrio puniri debet h[oc] g[ra]u. s[ed] e. dudū. ij.
Quia sit. eligentes q[ui] cito commode possint electionē electo p[re]sentent. electus infra mensem consentiat. alias p[ri]uatus est iure q[ui] sito. nisi conditio persone ipm excuset. post consensum p[ro]sentatiōz petat infra tres mēses. alias electio viribus vacuet.

habebit mensuram integrum. illi enim non currit nisi ex quo sentire potuit. s. eo. v. electus de concess. preben. quia. l. de anna. excep. l. i. §. si.

Celeritate. si hoc in dubium reuocetur. boni viri arbitrio terminetur. ff. de verbo. ob. l. continuus. §. it. de dona. apostolice.

Obtinere. si superior illam dare nolit. dic ut dicā. j. e. si religiosus et voluit quilibet. instanti adberere huic littere quod dixit. quod nisi obtineatur. puta quod superior non vult dare. quod electores ad electionem. pcedere possunt. quod satis videtur iniquum. vñ intelligo obtinere inquantum in eo est. fm gar. veri est dicitur quilibet. ut in glo. se.

Facultate. supple. et electore iure si quod sibi competebat sit eoispo puatus per extrauag. bñdicti. e. ti. si religiosus.

Tres menses. de diversis temporibus. vide quod dicam j. eo. si electio.

Petere. sufficit petere. licet non obtineat ex quo per eum non stat. in confirmationibus cathedralium vel regularium ecclesiarum. que ex immediata subiectione vel appellatione habent peti a papa. serua decre. nicolai. j. e. cupientes. et scias fm guil. et gar. quod sufficit si electores petant. s. e. cū inter canonicos. et. c. cuz dilectus. et. c. dudum in pn. et electo tunc nil petente vitatur hec pena. Item electus per suum procuratorem confirmationem petere poterit. s. de rescrip. cum dilecta. salvo quod semper decre. cupientes. seruetur in suo casu. sed pone quod amicus eius nomine confirmationem petijt sine mandato. nunquid sufficit. sic dūmodo ratū habeat. quia et in iudicijs. ut. ff. de iudi. l. licet. et in tractibus. l. ad mace. l. vl. et in maleficijs. ff. de vi et vi ar. l. i. §. quotiens. ratibabitio retrotrahitur et comparatur mandato. j. de sen. excō. cum quis. et. j. de reg. iu. ratibabitio. vbi dicā de hoc. et intelligas quod debet ratū habere ante lapsum illoz trium mensū. alias ratibabitio postea facta non prodesset. ff. rem ra. ba. l. pe.

Iusto impedimento. puta infirmitate viaruz. discrimine. superioris impedimento. frequenti curie mutatione vel alio simili. ff. si quis cau. l. ij. §. de pigno. significante. de appel. cū parati. xviii. di. si episcopus. cum si. Et nota hoc tempus quodam modo vitale. quia non cessantibus non officit. l. de inoffi. testa. contra maiores. s. de rescrip. si autem. et. c. plerūqz.

Cacuetur. dicit gar. per sententiam. et ideo aliud in isto casu quod superiori. quod maius vinculum tractum est post consensum quod ante. et ideo difficilius rumpitur. guil. §. quod puto veruz cū hic dicat littera. eoispo viribus vacuet. per quod satis patet quod est canon late sententie non ferēde. B est ergo ius nouum. nam olim si post pñtum consensum non petebat electus confirmationē. nunquid propter hoc cadebat a iure sibi per electionē iam qñto sed per superiorē cogebatur ad confirmationē petendā fm ea que no. immo. de elec. cū in cunctis. et no. fm guil. quod hic statutū est in electione intelligi et in postulatione. quia eadē est ibi ratio. de pñti. translatō. Quid si postea confirmationē petat electus et eā obtineat. dic nō posse qualescere quod a principio fuit nullum. et peccat detinendo episcopatum. nec facit fructus suos. nisi confirmatio scienter fuisset facta per illum qui alias suo iure conferre potuisset fm guil. et facit quod no. s. de eta. et quali. cum bone.

Perpetuo. si non sequatur electio. non est quis ex consensu in scrutinio scienter habito in indignum eligendi potestate priuatus. hoc dicit.

Perpetuo. i. generali. nel. i. ppetuo durato. xxv. q. i. que ad perpetuam.

Oraculo. i. responso. l. de legi. digna vox. et dī oraculū quod orando seu precando impetrat. concor. xxv. q. xii. legimus. et de testi. cogē. eum qui.

Suffragium. i. consensus in scriptis redactum. cum scilicet dicit. ego talis talē nomino in prelatū. et sumitur suffragiū pro auxilio consilio seu seruitio. xij. q. ii. quicunqz suffragio. l. de suffra. l. vna. §. de cele. mis. cum marte in fi.

Perfisterint. sed nōne publicato scrutinio compelluntur ad electionē. s. e. publicato. et. c. in electionibus. sed dic illud verum cū dignum nominat. si autem in collationibus forte appareat vel prius apparebat eum indignum. tunc locum habet hec decre. et quod hic dicitur de peccato in personam. idē intellige de peccato in formam. et multo fortius. quia minus est peccatum.

Priuent. idem intelligo fm gar. et guil. de pena suspensionis a beneficijs: cum ea non puniantur nominates sed eligētes. s. e. cū in cunctis. §. clerici. et nō quod constitutus in mortali eligere pot sicut et excoīcatū minori. s. de cle. ex. mi. si celebrat. et interdū eligitur etiā q mortaliter peccauit. s. de iureiu. sicut.

Obligatam. sic. l. de sum. tri. l. i. et. s. e. vbi. v. qui autem.

Formidare. quero que fuerit ratio dubitationis huius constitutionis. So

ab eius superiore cū ea celeritate quam superioris ipsius presentia vel absentia permiserit. petere studeant et habere. Alioquin si lapsa tempore pro eiusdem superioris presentia vel absentia ut premittitur moderando huiusmodi licentiā eos nequaquam obtinere ptingat. electores extūc ad electionē aliaz procedendi liberā habeāt facultatem. Ceterum quivis electus in fra tres menses post consensum electioni de se celebrare presitum confirmationē electionis ipsius petere non omittat. quod si iusto impedimento cessante infra huiusmodi trimestre tempus omiserit. electio eadem eoispo viribus nactuetur.

Dem in eodem. **P**erpetuo sanctoris oraculo declaramus: quod scienter i electio nibus nominates indignum propter suffragium in scrutinio presitum. nisi adeo in eo persistit quod ex votis eoz communis electio subsequatur: nequaquam eligēdi potestate priuent. l. j. p eo quod indignū noian

lutio. dicebant quidā olim videlicet inno. et hostien. s. e. dudum. quod scienter nominantes indignū in scrutinio erāt priuati potestate eligendi. et pbant hoc tali ratione. certū est quod tpe decre. cū in cunctis innotuit. cū vintoi. ad huc non emanauerat decre. quod propter. vñ ex solis consensibus videbat illa pena inferenda. quod non erat tunc necessaria alta communis electio. Sed cōtrarium est verū. ut hic vides. et triplici ratione. primo quia illa iura ponunt eligentes tantū. secundo quod nec nominatio nec votoz publicatio dici potest communis electio. s. eo. in geneli. tertio quia simplex nominatio nō tribuit ius s. eo. quod sicut. ad id quod dicitur quod an de cre. quia propter sufficientē consensum veruz est tales qui electionez inferrēt. vnde non dixit de cre. cū in cunctis. quod in quenquē conferint sed elegerint et vnde et olim suo modo necessaria fuerit electio. Et hodie suo modo adhuc ē ut locum habeat illa pena fateor tamē quod pena decre. s. e. li. e. ti. c. ij. bene habet locum ante electionem. ut ibi dixi in glo. pe.

do scientes pro conscientias suas agunt. et diuinā uindictā et apostolice ultionis motuz quem qualitas facti suaserit possint non immerito formidare. **D**em in eodē.

Quā in scrutinio noiauerit aliquis: et electio fuerit subsecuta vel postquā presitit electōi de ipso ab alijs celebrare consensū illū super electionē ipā. nisi ex causis postea emergentibus impugnare vel nisi ei mox ipsi antea celata de nouo pandat improbitas. seu alicui alterius latēti vitii vel defectus que veri similitudo ignorare potuerit: veritas reuelat de huiusmodi aut ignorantia fidem faciat proprio iuramento.

Dem in eodem. **S**quando contigerit duabus electionibus celebratis partē alterā eligentium duplo maiorem numero inueniri contra electores quod partē reliquā sic excedit: ad extenuationē zeli meriti vel auctoritatis ipsoz reliqs vel electo ab eis aliquid opponēdi omnē presentia

Quā licere. eligens vel electioi consentiens electū. nisi ex noua causa vel noui ei pandita se nequit opponere vel renunciare.

Scrutinio. quid sit habes. s. e. quia propter.

Subsecuta. vel scrutinio publicatū quod post publicationē scrutinij nō ē locus variationi. s. e. publicato. et dic ut ibi. nisi in casu pcedentis decre. vt vbi dicitur ē. et quod dicit subsecuta intelligas ex illis pñsibus vbi n. sūt cū effectu intelligēda. d. cle. n. re. relatū. ff. quod qñs iuris. l. i.

Celebrare. nō hic paria eligere vel eligentibus consentire. sed non per omnia. ut. s. de elec. ecclesia vestra. ij.

Emergentibus. et sic nouo auxilio opus est. de offi. dele. in finem te. ff. de interroga. ac. de eta. §. ex causa.

Impugnare. s. de preben. per tuas. l. de non mune. pe. l. generaliter. et sic nō quod semel approbatū nō possum reprobare. et quomōdō intelligat. hic habes. et vide quod plene dixi. j. d. reg. in. quod semel.

Moribus. debet. n. esse moribus reprobatus et boni mores plusquam diuine operantur. ff. de tu. et cu. da. ab bis. l. scire. et decorari non debēt pallio moribus indecori. c. di. contra morem.

Latēti. i. quod latebat electores tpe electionis. puta luxuriosus erat vel adulter. vel id simile. vñ in redibitione erat. ff. de edil. cū lex. et l. ob que vitia.

Defectus. scientie etatis ordinū vel alicuius irregularitatis. **C**erisimiliter. alias de facili non crederet. ut circa ea que publice facta sūt vel que oēs sciūt. xvi. di. quod dicitis d postu. pla. c. i. cū similibus.

Reuelat. que non posuit certū casu. s. si sup antiqs supueniat pbatio. ut fecit. s. e. ut circa. rideo ut ibi dixi bñ facit appellās n exp mēdo crimē. quod pbare n poterat. s. hic male fecit eligēs eligēdo criminosū. l. j. id pbare non posset. cū pbatio nō quererēt ab ipso.

Juramento. s. e. ut circa.

Squando. dō electū a duplo maiori parte vel electores ipsi nil a reliq parte pot poni. quod votuz extenuet. s. j. id bñ opponit quod votū annullat. s. scire vēs quod extenuare votū est illud obijcere quod nō annullat penitē votū. s. j. illud minoris reddit auctoritatis. sicut ego litteratus. tu illitteratus. ego i dignitate. et tu simplex canonicus vel bis similia. Annullare ē nullū reddere. ut sigs dicat excoīcatū maiori vel ab homine suspēsus vel incidisse in decre. cū in cunctis. vel i decre. s. e. c. ij. vel bigamū vel miles factū vel vxorē duxerit. vel canonicatū renūciauerit vel voci sue. vij. q. i. quod periculosū. vel bis similia. et hec bene obijci pñt a tertia parte dō duplo maiore. ut hic.

Sic. excedunt in duplo maiori numero.

Reli meriti. de bis ut dixi. s. e. ecclesia. ij.

Reliquis. paucioribus. i. f.

Opponēdi. post electionē intelligas. quod ante bene fiet de istis collatio. nec b hic pbibet. vñ dixi in pn. electionibus celebratis.

Interdicimus. no. q. numerus duplo maior pferatur auctoritati et presumitur zelus melior. et facit ad ea que no. s. de testi. in nostra. Si aut numerus maior esset. sed non in duplo. est ar. a contrario q. numerus non pferatur. sed de hoc no. s. e. ecclesia. ij. in glo. que incipit ab hac. et no. q. in hoc interdicto videtur cauere solum de electo ribus. unde videt q. contra electu. bis possz opponi aliqd quod ad extenuati onem ptineat. sed non est verum fm guil. p. litteram. s. q. dixit meriti. quod p. respicit electu.

Nullum reddat pone exempla que posuit. s. Quid si a liquis excommunicatus erat ex eligenti b. an tenet electio. no. si scienter ei com muniuerunt. ali as sic. de sen. et re iudi. ad probandu de hoc. ix. q. i. nos in hominem. et per modernos. s. e. illa

Quamuis. ap. bellatio iudi cialis uel extra. de uoluit causas elec tionu. episcoporu. et superioru ad papaz si i scriptis et ex cau sa probabili fuerit i teriecta. alias non. et ab ea possunt par tes sine puitate re ceder. p. iust. pape presentata fuerit. et an in recessu interuenerit prauitas. inferiores iudices ante omnia debent inquirere. qua si reperint. de ca non co gnoscant. sed statuent partib. terminu in quo cu actis et munimen tis se apostolico conspectui representent. io. an.

Constitutio. q. incipiebat dilecti filij. gar. habebat ea sub rubri. de electione. guil. de referip. hostien. de appel. qui tractat de ipsa d accusa. cu dilectus. et compos. s. e. statuimus ad si. bodie non habe mus eam. et est ar. q. cum vnum ius reuocatur per aliud. facienda sit de ipso mentio. quod non est verum. ut. s. e. li. de consti. c. i. vbi de hoc. et. xvij. di. quoniam.

Causas. electionum principales scilicet.

Exortas. accidentaliter et in processu.

Ad maioribus. que sint nota. xij. di. p. ceptis. s. de offi. lega. post translationem.

Qualibet etiam frustratorias. et erat hoc contra ius comune. et per hoc manebant longo tempore ecclesie viduate. et ideo fuit cor rectione dignum. et inuisus fuit alex. opinioni inno. quam no. s. de appel. ut debitus. in ul. glo. sua. vbi numerat causas electionu. epi scoporu. inter maiores causas. sed fm guil. salua pace inno. alexa. vincen. et alioz id dicentium illud saluis et. est quedam protestatio quam papa fecit de iure suo. sic. ix. q. iij. saluo. et de sup. neg. pla. l. s. absurdum enim videtur dicere qualibet appellatione. illas causas ad papam deferre. de quibus alius q. papa cognoscere non potest.

Extra iudicium. idem si in iudicio. ut. j. sequitur.

In predictis. episcoporum.

Ad maioribus. ut archiepiscopatus. patriarchatus. primarijs. sed idem bodie in regularibus. quod dic ut. j. e. si post. i. r. i. fo.

In scriptis. nota appellandum in scriptis. et est hoc generaliter vey sine in iudicio sine extra appelletur. nisi cu a diffinitiva et incō tinenti appellet. tunc appellari potest viua voce. ff. de ap. l. ij. C. de appel. litigatoz. ij. q. vi. ad si. questionis. nisi diceres orium in ca su huius decre. etiā in diffinitiva. et adde qd dicit. j. de ap. cordi.

Probabili. dixit gar. q. b. speciale inducit hoc decre. q. siue a dif finitiua seu ab interlocutoria appellat. teneat rationabile causa exp mere. licet alias regulari sit secus in diffinitiva. guil. videt tenere contrariu. qd satis vey crederet. sed primum dictum est tutius.

Legittima. ergo si est expssa legittima. defert negociu ad se. ap. sed non manifeste frustratoria. puta ne fiat electio regis p. cibus no expectatis. ut dicebatur in illa p. stitutione dilecti. vel ne eligat nisi doctor decretorum uel magister in theologia uel bis similia. tunc no defert. sed quid in dubio. dic fm guil. et gar. differri. ut illud dubiu. papa decidat. vi. q. iij. ofius. Quid si appellauit. et nullā causam ex pressit. dicas idem ac si expressisset frustratoriā fm predictos. quia nullum et inutile equipollent in iure. s. de transla. in. ff. qd cuiusqz

decreto interdiciamus facultatez.

Siquid autem opponere uoluerint. quod uonum illius cui opponitur nullu redderet ipso iure. id eis non intelligimus interdictu.

Idem in eodem.

Quamuis pstitutio felicitis re cordationis alexadri pape. iij. pre. nri causas electionu episcopa lium seu sup electionib. episcopo rum exortas no immerito maiori b. causis annumeras cognitiōes ipsaz per appellationes quilibet deuolui asserat ad apo. se. examē. Nos tñ et temerariam appellanti um audaciam et effrenatā appella tionum frequentiam refrenare uo lentes hac generali pstitutione du rimus. puidendum: ut si extra iu dicitum in predictis electionibus uel in alijs dignitatib. episcopatu maiorib. celebratis expressa cau sa manifeste friuola pgerit appel lari. p appellatione huiusmodi ne quaqua ad sedē eandē negociū de uoluat. s. cū in electionu earundē

uniuersitatis. l. i. s. et quidem. fuit. n. promulgata constitutio ista. ut refrenare tur temerarius appellandi usus. sed ita potest quis appellare temerarie non exprimendo sicut exprimendo videbatur aut p. trariuz. q. in ca non expressa nihil immutatu videtur. s. antiquo iuri standu est. C. de appel. precipim. in fi. sed p. dictu vey est. quia hoc pstitutio non vult q. cause hic deferantur

negociis in iudicio uel extra iudi cium appellat in scriptis ex ca. pba bili. que p. b. a. deberet legitima reputari. ad sedē ipsaz huiusmodi negocia deferantur. Ceterum in premissis omnibus casibus li ceat partibus ab huiusmodi ap pellationibus nulla tamen interue niēte prauitate recedere. antequā p. f. a. t. e. d. fuerint p. f. e. t. e. Infe riores autem iudices quozuz erat ipsarum causarum cognitio appel latione cessate. an in hoc prauitas intercesserit ante omnia diligenter inquirant. et si eam intercessisse re pererint. se de causis ipsis nullate nus intromittant. sed p. f. i. g. a. n. t. di ctis partibus terminuz p. r. e. m. p. t. o. r. i. u. m. competentem in quo cuz om nibus actis et munimētis suis apo stolico se conspectui representent.

Idem in eodem. S forte inter cetera que obi ciuntur electo aut postula to seu alias promouendo ad ali quam dignitatem euidentem sci

ad papam nisi ex ca expressa. p. b. a. b. i. l. i. q. d. e. a. t. r. e. p. u. t. a. r. i. l. e. g. i. t. i. m. a. p. p. r. e. m. i. s. s. i. s. c. u. f. a. p. p. e. l. l. a. t. u. e. x. c. a. p. b. a. b. i. l. i. i. u. d. i. c. i. o. v. e. l. e. x. l. i. c. e. a. t. q. d. o. l. i. z. n. o. l. i. c. e. b. a. t. p. e. r. p. r. e. d. i. c. t. a. c. o. n. s. t. i. t. u. t. i. o. n. e. m. a. l. e. x. a. n. d. r. i.

Partibus. per h. videt q. nisi ambe partes consentiant. non potest fieri renunciatio. qd vey puto fm guil. et gar. re non integra. sed re integra solus appellans hoc poterit. ad hoc de elec. in causis. ff. d. regu. tu. nemo. et ad hoc si res non est integra et velit satisfacere aduersario de suo inter esse ad hoc poterit peniter h. ea q. no. in spe. ti. de excep. s. v. i. s. o. v. s. n. u. n. q. u. i. d. i. n. d. e. x. e. x. q. u. o. t. r. i. a. p. p. e. l. l. a. t. i. o. p. r. e. s. e. n. t. a. t. e. p. a. p. e. v. l. t. e. r. i. r. e. c. e. d. e. r. e. n. o. p. o. s. s. u. n. t. e. t. i. a. s. i. v. t. r. a. q. z. p. a. r. s. p. r. e. s. e. n. t. i. a. t. q. d. p. r. o. b. a. t. u. r. i. v. b. i. d. i. c. i. t. a. n. t. e. q. p. r. e. s. e. d. i. t. e. c. a. d. h. o. c. d. p. o. s. t. u. l. b. o. n. e. i. j. v. n. e. c. n. o. c. e. b. a. t. d. e. o. f. f. i. l. e. g. a. t. l. i. c. e. t. i. n. f. i. e. t. m. a. x. i. m. e. q. u. i. o. b. i. j. c. i. u. r. c. r. i. m. i. n. a. u. e. l. d. e. f. e. c. t. u. s. d. e. c. o. l. l. u. d. e. t. e. c. r. i. m. i. n. a. x. x. i. i. j. q. i. i. j. e. c. c. e. S. o. l. e. t. q. u. e. r. i. v. t. r. u. m. e. l. e. c. t. u. s. s. i. n. e. s. u. p. e. r. i. o. r. i. s. l. i. c. e. n. t. i. a. s. u. o. i. u. r. i. r. e. n. u. n. c. i. a. r. e. p. o. s. s. i. t. d. e. h. o. c. d. i. c. a. m. j. e. s. i. e. l. e. c. t. i. o.

Pravitate. ut simoniaca pactione uel aliqua illicita donatione uel promissione uel violentia uel metu. xx. q. iij. p. f. e. n. s. si autē electus ius habeat. an liceat ei verationem redimere. dic ut no. de simo. dilectus. l.

Appellatione cessante. i. si appellatio interposita non fuisset.

In hoc. in renunciatione appellationis.

Inquirant. q. si huiusmodi inquisitione omitta ad eosdem confirmandos uel consecrandos p. cesserint. uel alios in causa fecerint. confirmatio uel consecratio uel p. cesserint illi sunt nulli. et confirmantes et p. cesserantes ab epozuz cō firmatione et p. cesseratione p. annu. continuu sunt suspēsi. j. e. ti. p. u. d. a. i. n. f. i.

Peremptoriu. et ad hoc habebit locum expectatio. xx. dieruz formā decre. s. e. c. i. fm. guil. et gar.

Ad iudicium. i. p. bationib. et instrumentis sic dictis. q. causā muniant. alias monumentis. moment. n. informant iudicem quid facere debeat.

Representent. q. si no. venerint. p. cedat ad p. firmandā electione. ac si ap. pellatū non esset. quia no. appellare et appellare et appellatione no. p. sequi sūt paria. de offi. dele. grati. de testi. cu. venisset. C. de rem. ap. l. ij. in fi. licet non p. omnia. ut. j. de sen. excō. licet. et. s. de eo qui mit. in pos. cum venisset.

S forte. si inter reliq. que obi ciuntur. p. mouendo ad dignitatē obi cīt cui dēns defectus sciētie vel p. sone. illud ante oia examinari debet. et si re perierit falsum opponēs a p. secutione negocij repelletur. et p. n. i. e. t. p. e. r. i. n. d. e. ac si defectus in p. batione omnium obiectorum.

Cetera. v. t. p. u. t. a. q. e. s. t. h. o. m. i. c. i. d. a. p. i. u. r. u. s. e. x. c. o. m. m. u. n. i. c. a. t. u. s. u. e. l. b. i. s. s. i. m. i. l. i. a. q. i. t. a. d. e. f. a. c. i. l. i. p. b. a. r. i. n. o. n. p. o. s. s. u. n. t. s. i. c. u. t. e. u. i. d. e. n. s. d. e. f. e. c. t. u. s. s. c. i. e. n. t. i. e. v. e. l. p. s. o. n. e. q. p. e. r. o. c. c. u. l. o. r. u. m. i. n. s. p. e. c. t. i. o. n. e. u. e. l. e. x. a. m. i. n. a. t. i. o. n. e. m. d. e. f. a. c. i. l. i. p. b. a. r. i. p. o. s. s. u. n. t.

Promouendo. puta per superiorē ad quez deuoluta est potestas. uel quia plures nominati sunt domino pape et petitur de altero. p. u. d. e. r. i. l. x. x. v. d. i. a. r. e. b. i. d. i. a. c. o. n. u. m. et de hoc. s. e. q. s. i. c. u. r.

Dignitatem. non est q. ad simplicia beneficia hoc extendendum. cum si d. eis intelligi voluisset uel expressisset. uel generaliter locutus fuisset. de deci. ad audientia. ad hoc. j. e. ab eo. et. j. de verbo. sig. c. ij. vbi semper hoc reperit.

Euidētē. si ergo defectum opponit sed non euidentē non habet locū p. na. sed si opponit manifestu. idē cū hec sint synonyma. s. de verbo. sig. cum olim. et est expressum. j. de verbo. sig. c. ij. sed pone plures oppnit euidentes defect. al. t. e. x. p. b. a. t. a. l. t. e. x. n. o. q. u. i. d. e. r. i. t. S. o. s. i. d. e. f. i. c. i. t. i. n. p. m. o. r. e. p. e. l. l. i. t. i. p. s. e. o. p. p. o. n. e. n. s. s. i. p. b. a. t. p. i. n. u. m. r. e. p. e. l. l. i. t. e. l. e. c. t. u. s. s. i. a. u. t. s. i. m. u. l. e. x. a. m. i. n. a. t. i. f. u. e. r. i. n. t. s. i. s. u. f. f. i. c. i. e. n. s. e. s. t. d. e. f. e. c. t. u. s. q. u. i. v. e. r. u. s. r. e. p. e. r. i. t. r. e. p. e. l. l. e. t. e. l. e. c. t. u. s. s. i. z. o. p. p. o. n. e. n. s. e. t. i. a. d. c. a. l. u. n. i. a. p. u. n. i. c. i. t. n. i. s. i. i. u. d. e. r. v. i. d. e. r. i. t. i. p. s. u. m. p. b. a. b. i. l. i. d. e. c. a. a. c. a. l. u. n. i. e. v. i. t. i. o. e. x. c. u. s. a. r. i. u. t. i. n. a. u. c. d. e. i. n. d. i. s. o. p. o. r. t. e. c. o. l. v. i. s. d. e. a. c. c. u. a. c. c. e. d. e. n. s. z. s. e. c. i. Si aut op. poneret no. euidentia. fateor q. sufficit al. t. e. x. p. b. a. r. i. u. t. d. i. r. i. s. c. i. z. s. e. u. t. c. i. r. c. a. z. d. e. r. e. i. u. d. i. c. i. j. z. A. sed nunquid iudex ex suo officio talē discussionē facere potest etiā parte no. petēte. dic q. sic fm gar. q. laborare debet. ut bre. uientur lites. ff. si cer. pe. l. quidā estimauerūt. ff. de postu. l. quos p. tor. ff. d. p. c. u. l. s. i. l. i. t. u. s. s. i. i. n. u. i. t. u. s. s. d. e. x. c. e. p. t. i. o. n. e. h. i. d. e. p. o. t. e. r. i. t. e. t. i. a. s. i. a. b. e. p. a. r. t. e. s. e. x. p. r. e. s. s. e. r. e. n. u. n. c. i. e. t. p. i. u. r. a. p. d. i. c. t. a. z. p. l. e. g. e. C. d. i. u. r. a. c. a. l. u. l. i. j. s. s. z. q. z. v. e. r. e. m. u. r.

si aut tacite. s. intrando iudiciū. et p̄mixtim examinando oppositiones tū cui denū defectū q̄ alias. et alie reperuntur vere. oppositiones vero euidētū defectū false. non h̄z locū pena huius canonis. p̄pter impossibilitatē sui. ad idē. j. e. indēnitatib⁹ in fi. pena. n. ē q̄ repellat a p̄secutione. sed isti iaz sunt p̄secuti. et sic non potest locū habere pena. nec ob. q̄ nō p̄it renūciare ex p̄esse. q̄ multa possum⁹ tacte q̄ non possum⁹ exp̄sse. ff. d. p̄ocu. filius. §. veterani. l. de iura. cal. l. ij. §. q̄ veremur. et. j. de iura. ca. c. i. et sufficere d̄z ad repulsiōē electi. q̄ ali- quid inuenit p̄batū qd̄ eū re- pellat. q̄ r̄ncūq̄z crimina cla- ruerint. c. xxij. q. iij. ecce. et de iudi. exhibita.

Scientie. q̄ etiā in laicis i- tollerabilis ē. xxvij. di. si in laicis. §. nō q̄ est quedā intri- seca q̄ritas. cū q̄ homo nascit̄ scilicet q̄ aliq̄ sit castus. paci- ficus. sobri⁹. et hanc quis p̄su- mitur habere. donec p̄rius p̄- detur. sic intelligit̄ de p̄sum. dndū. de scri. c. vno. est que- dam extrinseca ut litteratura et talis qualitas non p̄sumit̄ nisi p̄betur. et ideo sup̄ h̄ exa- minatur. et sic intelligit̄ hic cū suis similib⁹. de negativa fa- cti iuris et q̄ritatis dic ut. vi. q. ul. actor. de elec. bone. i.

Defectū. s. si electo oppo- natur q̄ sit illegitime natus. quis h̄z h̄ pbare. dic q̄ oppo- nens p̄bat p̄ notata p̄ inno. i. c. super bis de accu. et de do. et contu. cum olim.

Contingat. nec poterit postea renocare. j. n. ab eo.

An te oia. nota q̄ cum plura obijciuntur quorum quodlibet p̄ se sufficit. illud quod facilius probari potest. primo probandum est.

Initiū. videtur q̄ hec pars huius disjunctive locum habere non possit q̄ aut elect⁹ inuenit̄ insufficiēs. et tūc penitus repellit̄. aut sufficiēs. et tunc re- pelletur opponens. et sic nullo casu obiectoꝝ discussio sumet̄ initiū. dic q̄ ve- ra ē obiectio si insufficiēs reperit̄ elect⁹. s. si sufficiēs reperit̄. adhuc locū h̄bit alioꝝ obiectoꝝ discussio. q̄ sup̄io: inq̄ret ex officio suo illo repulso de alijs obiectis ne p̄ surreptionē. c. s. e. cū nobis. et. j. e. indēnitatib⁹. et. c. vi. uel admit- tet̄ alius cuius interfit. h̄z iste repellat̄. p̄pter eandē rōnem. uel dic h̄z tūc locūz h̄re. cū defect⁹ opposit⁹ reperit̄ ver⁹. sed nō sufficiēs ad repulsiōē electi. et tunc alia examinabunt̄. admitti tū nō debuit̄ ad opponendū talē defectum uel dic q̄ro q̄ opponēs admittet̄ ad alia p̄bada. si p̄babilis et sufficiēs cā eū a calūmia excusauerit. s. e. c. i. ad fi. vt q̄ tales fuerāt verisimilitudines de de- factu illo. q̄ dici uel credi poterat euidens. et sic calūniat⁹ non fuit fm gar.

Opponentes. nota q̄ dicit opponentes repellendos non alios quoz̄z in- terit. p̄ eo qd̄ dicit. s. glo. pr. in secunda solutione.

Obiecerunt. et defecerunt.

Defecissent. ut. s. e. c. i.

Siat. q̄ grauauerit aliq̄ p̄sonā ecclesiasticā uel ei⁹ p̄sanguineos uel eccle- sias seu bōa. p̄ eo. q̄ eū p̄ q̄ rogabat eligē noluit ipso facto excoicatus est.

Cuncti. etiā epi. nec ob. j. de sen. excō. q̄ periculosum. q̄ non de sentētia excoicationis. sed suspensionis et interdici loquitur.

Ecclēstias. ut queros tēplarios uel hospitalarios. qui licet nō sint cle- rici. sunt tū ecclesiasticę p̄sone. xvij. q. iij. quicūq̄z.

Spectat. de iure cōi in collegiata ecclesia ad collegiū spectat electio de iu- repa. nobis. xvi. q. vi. q̄gregatio. si non est collegiū spectat ad pat̄ronū de iu- repa. postulat̄. et hoc de iure cōi. nisi aliud inducat̄ de p̄suetudine de cā pos- set. cū ecclesia. si aut non esset ibi collegiū uel pat̄ronus p̄ dioecesanū habz or- dinari. x. q. i. regēda. xvi. q. vii. oēs basilice. et hec verba quo ad electionē pla- ti de inferioribus. no. s. e. cū ecclesia vultana. dic ut ibi gar.

Rogati. an p̄ces inducant fumoniā. dic ut no. viij. q. ij. in sum. et. q. i. moy- ses. et. s. de eta. et quali. nam.

Inducti. per p̄missiones uel alio modo.

P̄sanguineos. nō speciales casū in q̄ laicū p̄tens excoicatus est ip̄o iure. ad idē. j. de sen. excō. quicūq̄z. et de immu. ecc. quoniam.

Alios. q̄ qui p̄ aliū facit. ff. de admi. tuto. ita tū. §. gessisse. et sic et in ma- lesicijs tenet̄ mādator. ac si p̄ se faceret. ff. de vi et vi. ar. l. i. §. deiecit. §. quo- tiēs. et h̄z vez de bis q̄ p̄ alios explicari possunt. secus in adulterio et similib⁹ q̄ nō possunt p̄ alios explicari. l. de cadu. tol. l. vna. §. ne aut̄. et mādatorius etiā excoicatus hic erit. de sen. excō. mulieres. et. c. vniuersitatis. S; nunq̄d hui⁹ decre. pena locū habebit in presentante pat̄rono. et videt̄ q̄ nō. q̄ d̄ ele- ctione tantū loquit̄. et nō p̄sentatione. et est penalis et restringēda. j. e. ti. si sta- tutum. dic q̄ si pat̄ronus est clericus uel p̄sona ecclesiastica locum habebit cō- stitutio. nec est h̄ odiosū imo fauorabile ecclesię fauore qd̄ p̄p̄ h̄ meli⁹ p̄- uidebit̄. et q̄z decre. indefinite loq̄t̄ indefinite intelligit̄. et dicit clericos. Si aut̄ p̄sonus est laic⁹ pena locū nō habebit. cum p̄stitutio dicat clericos uel ec-

clesiasticas personas.

P̄sumpserint. si. de excō. p̄ela.

Sententia. si. j. de sen. excō. quicūq̄z. et fm guil. epi bene poterit absolueri ab hac sententia. ex quo cōditō huius canonis sibi abso- lutionem non reseruaui. de sen. excō. nuper. et ar. p̄dicte. decret. quicūq̄z in fi.

Generali. decr. ista diuiditur in q̄e- tuor partes. quarū in prima ponit̄ vsu- pantes de nouo cu- stodiam vacantūz ecclesiāz. et durat vsq̄z ibi clericos. In secūda que du- rat vsq̄z ad illos ve- ro. punit clericos et monachos hoc fie- ri p̄curantes. In tertia que durat vsq̄z ibi qui antez. pu- nit clericos se talib⁹ non opponentes. In quarta que du- rat vsq̄z in fi. ponit̄ qualiter debeant se habere habētes ta- lem custodiam ab antiquo.

Vniuersos. et vniuersas. nam ap- pellatione siquis et siqua cōtinetur. ff. de ver. sig. l. i. ff. de pactis. tres fratres

et de consti. prin. l. i. §. i. ar. d̄. quia si pater exheredat filium nascitu- rum si nascitur filia non erit exheredata. ff. de ven. in pos. mit. l. i. §. queritur. Cōmuniter dici solet. q̄ in fauorabilibus masculinum cō- cipit femininum. in odiosis non sic soluitur. ff. de verb. sig. l. i. Alij dicant q̄ si masculinum uerbum p̄feratur ab homine et est odio- sum. non cōp̄bendit feminam. et sic intelligitur p̄dictus. §. que- ritur. sed si a lege siue sit odiosum siue non. femina continetur. ff. d̄ iuris. om. in. siquis id. odofredus dicebat. q̄ etiā si a lege p̄ferat̄ uerbum odiosum non cōp̄bendit feminam nisi id lege caueat̄: dic fm gar. q̄ uerbum masculinum prolatum a canone cōp̄ben- dit feminas. quod probatur. xvij. q. iij. siquis suadente. conuincto cum de senten. excō. mulieres. quod est uerum. nisi eadem uel alia constitutione excipiat̄ femina. j. e. indemnitatib⁹ us. §. sed cū eos.

Regalia. i. collecta que sit regis ratione uel imperatori uel tribu- tum quod debetur regi. x. q. i. si tributū. sic solet exponi de iurepa. p̄terea. ij. uel. i. iura que ad imperatorem p̄tinent p̄sueuerunt. ut portus et vectigalia. sed illa erant ecclesijs concessa. et modo vo- lebat ea de nouo aliquis occupare. ut in li. seu. ti. que sunt regalia. alias est sub. l. imperialem.

Custodiam. et cetera que sequuntur expone fm gar. i. in p̄pat̄ro- natus. quod fm diuersas regiones diuersa s̄titur uocabula. j. de iurepa. quia clerici. et. c. p̄terea. ij. de sta. mo. in singulis. §. i. xvi. q. vij. pie mentis. et. c. frigentius. quocūq̄z ergo nomine censatur. vsurpates de nouo tale ius in ecclesijs et alijs locis p̄ijs. et bona ip̄o- rum locoz̄ vacantium occupantes excoicati sunt ipso iure.

Aliis. ut hospitalibus uel alijs quocūq̄z noie uocatis.

De nouo. s. a. xl. annis citra fm gar. de p̄sue. c. vi. de p̄scrip. de quarta. xvi. q. iij. quas actiones. et hoc per litteraz que sequit̄ uel ex- antiq̄ p̄suetudine. c. l. h̄matū tū matrimoniū mancipiū uinum dicuntur noua que non excedunt annūz. uetera que excedunt. pro- batur primum de conse. di. iij. litteris. l. cōm. xxxv. q. viii. c. i. tertiu- um. ff. de publi. et. v. l. i. §. quotiens. quartūz. ff. de vi. tri. et ol. leg. uetus. alibi dicit̄ nouum cui⁹ extat memoria: et ei⁹ d̄rius dicitur uetus. ff. de aq̄ plu. ar. l. i. §. si. et. l. in sūma. §. i. l. d̄. sig. sup̄ q̄busdā.

Bona. de quibus nulla est laicis attributa facultas. xvi. di. bñ quidem. de consti. ecclesia.

Occupare. in mala parte ponitur. sic. s. e. ut p̄terite. alibi in bo- na. vii. q. i. factus est cornelius. et. s. de p̄ocu. non iniuste. et. j. de p̄- cu. si duo. et de p̄se. di. v. nunq̄. et p̄p̄ie mobilia dicuntur occupari uel rapti. immobilia dicunt̄ inuadi. sepe tū sumit̄ vñ pro reliquo. xlvij. di. sicut bi. xij. q. ii. quicūq̄z. s. de resti. spo. sepe. l. vii. in sigs in raptā. in fi. vi. bo. rap. §. q̄ non solum.

P̄fulgeant. hic assume litterā in fi. sequentis s̄. eo ip̄o. et. et ma- iori pena sunt digni quibus cum pluribus bonis defertur inueni- untur in crimine. v. q. vi. p̄sbyteri.

Procurant. forte occasione discordie inter ipsos suscitare. et di- cantur procurare ope cōsilio p̄suasione et operatōe. de homic. sicut dignum. de offi. dele. c. i. ff. de ser. cor. l. i. §. p̄suadere.

q: commissio non pot purgari. L. de contraben. et omit. sti. l. magnaz. et adde quod dixi. j. de reg. iii. moza. et s; tam modicu tempus restet de anno: q: certum est cum non posse promoueri: non est priuatus. i. e. commissio. j. rifo. et dico q: pena illius constitutionis cum in cunctis. non est remota per istam: q: si talis ecclesia collata fuerit diacono: et monitus pmoueri nolit: etiã infra annu p riuari poterit fm tenorez ipsi? decre. et si queratur quãdo in cipiatur currere tempus illi ad que spectat collatio: dicaz. j. e. commissio. Nota autẽ ex hac decre. q: copellit quis ad ordines per subtractionẽ beneficij: s; q: iura super hoc variãnt: distinguas fm gar. aut beneficiu habet certu ordinẽ annexu: quo casu psum est bodie per cle. d. eta. et qli. vt hi qui. ij. rifo. aut non. si habz: aut iusta causa excusat illu: utpote irregularitas in quã postea incidit sine culpa sua: vt q: oculum vel manu amisit: tunc nec collendus nec priuandus. s. e. cum in cunctis. s. hoc sane. si aut incidit in talem irregularitaz culpa sua: debet admittere beneficiu: et sic intelligi de eta. et quali. c. j. Idem si ante adeptum beneficiu in illa irregularitate incidit qua literuq: q: id in pmotione sua tacere non debuit. xxiii. di. qn. t. c. vlt. et de cor. vlt. exposuisti. de renu. nisi cum pridem. s. persone. si aut iusta ca cum nõ excusar: aut est parrochialis ecclesia et tunc elapso anno priuatus est ipso iur etiã si non moneatur: vt hic. aut est aliud beneficiu: et tunc si monitus non vult pmoueri priuandus est. s. e. cum in cunctis. s. inferiora. In epatu autẽ non requiritur monitio: sed sufficit negligentia electi per tps a canone terminatum. c. di. c. j. circa fi. Si vero beneficiu non habet certum ordinẽ annexu et ecclesie necessitas vel utilitas non exigit: iustus cogi non dz: et punitur qui eũ copellit. lxxiii. di. c. j. et. c. vbi ista. si aut necessitas vel utilitas ecclesie requirit vt pmoueat clericu: si se excusat ptextu criminis: quod se commississe pponit: aut si proponit aliud impedimẽtu in quod incidit culpa sua: tuc eps dz inferiores idoneos pmouere: et ipsum clericu ab ipso beneficio penitus amouere: nisi alias valde vtilis et necessarius esset illi ecclesie: de eta. et quali. queris. vbi vero impedimẽtu tpele ppretendit puta infirmitate: vel etiã per petuu ex delicto suo non proueniens nõ solum non cogit: sed etiã si ei? excusatio non admittitur poterit appellari: sicut et tutor appellat ob excusationem rãnabilem nõ admissam. ff. qn ap. lit. l. i. s. si quis tutor. qd si volũtate sola renuit ordinari nil pretendẽs: nisi q: nõ vult: debet compelli appellatione remota per subtractionem beneficij et officij. lxxiii. di. c. iij. et. iij. de regularibus dic vt in cle. de sta. reg. ne in agro. s. antepe.

Super residentia vero ut premit titur faciẽda possit ordinarius gratiam dispensatiõis ad tempus facere: put causa rationalis id expo scit. Idem in eodem.

Aemo deinceps parrochiales ecclesia alicui nõ constituto in etate legitima et sacerdotio comẽdare presumat: nec tali etiam nisi

Ordinarius. i. suus superior siue sit eps siue maior vel inferior: episcopo: de cle. non resi. relatum. et sic illud intelligit inno. et host. dispensatiõem autẽ illi? c. j. e. cu ex eo. nõ pnt inferiores episcopis facere: vt ibi dicam.

Ad tempus. bene dicit: q: nec papa super residentia dat perpetuas indulgentias: et datas per predecessores reuocant: vt. s. e. li. de rescrip. c. vlt.

Aemo. parrochialis ecclesia non comẽdatur nisi constituto in etate legitima et sacerdotio: et tali non nisi vna: et illa tunc demũ cũ necessitas vel utilitas exigit. talis autẽ comẽda ultra sex menses non duret: qd ptra pdicta factum fuerit est irritum ipso iure.

Deinceps. per hoc verbum apparet q: bec constitutio ad preteritas comẽdas nõ extenditur: et q: natura constitutiõis est q: non extendatur ad preterita: et de hoc. s. c. p. r. o. r.

Parrochiale. in alijs ergo nihil immutatur: sed remanet ius antiquum fm guil. ad hoc. L. de ap. precipimus.

Etate. s. q: attigerit. xxy. annum. s. c. p. r. o. r. i.

Sacerdotio. vt possit interim ipsi ecclesie in sacerdotali ordine deseruire et nõ q: parrochialis ecclesia pot intitulata dari etiã non presbytero. s. c. p. r. i. j. e. cum ex eo. j. de insti. c. ij. comẽdari aut nõ: et hoc est nouu: q: ante constitutionem istam hoc non erat.

Commandare. commendare idem est qd deponere. ff. de ver. sig. l. comẽdare. ff. de positi. l. luti. q. ii. nequis arbitretur. s. de positi. c. j. Quãq: accipitur comẽdare pro verbali bonore alicui impenso: vt cũ quis de aliquo laudatur: vel quãdo amicũ comẽdo: vt ei verbalem bonorem faciam. ff. man. si vero. s. cũ quidam. et ea que comẽdandi causa dicunt non obligant. ff. de edili. edic. sciendum. ff. de contraben. emp. ea que. nec comẽdandi sui causa debet quis facere qd alteri noceat. xj. q. iij. si quis vero. sed hic de comẽda agim: q: est custodia ecclesie alicui commissio. Et primo q: an talis sit p̄lat? et dico q: nõ: sed procurator tantũ: habet tamẽ legitimã administratiõez. xxi. q. j. relatio. s. e. cũ nobis olim. ii. s. fi. et sic nõ. xxi. q. j. qui plures. sed nõquid interim dicitur vacare: dic q: non: q: titulus iste est canonicus sicut et alij. s. eo. dudum. ij. et in predicto. c. qui plures. et cum modo debito fit vt hic. Sed nõquid facit iste talis fructus suos: dic q: non s; gar. quia custos est: nec in ecclesia ius habet nec etiã in fructibus: nisi ad colligendum et gubernandũ et prouidendum sibi et ministris: et qd superest in vtilitatem ecclesie conuertẽdum: sicut et de visitatoe dicitur. lxi. di. obitum. et. c. catbinensis. et hoc tenet host. in decre. dudum de elec. tamẽ contrarium fit de facto. Sed nõquid hinc talem comẽdam impetrãs ecclesia tenetur de comẽda facere mentionem dic q: sic: ar. decre. de concef. preben. cum nostris. et. c. litteras. Nunquid ad talem comẽdam vocabitur patronus: dic q: sic fm inno. host. et gar. ar. xvi.

q. vi. filijs. idem in alijs: qui ex tali comẽda leduntur. ff. de adop. l. nam ita. ff. de mi. l. in cause. ff. de offi. archid. ad hoc. s. fi. si autem fuerint cõmunes vltimus non audiatur. i. qui si. fm leg. perlatuz s; quero an per ordinariu reuocari poterit vel interim conferri: et dic q: nõ fm gar. nisi cesset causa ex qua facta fuerat. ar. de vo. et vo. re magne ad fi. lxxiii. di. s. verum

unam et euidenti necessitate vel utilitate ipsius ecclesie suadete: huiusmodi autẽ commẽdaz ut premit tit rite factã declaram? ultra semestris tẽporis spatũ non durare? ita tuẽtes quicquid sec? de comẽdis ecclesiarum parrochialium actum fuerit esse irritum ipso iure.

Nicolaus. iij.

poterit retinere: non s; guil. cuz comẽda ius tribuat vt. s. dixi. dicunt autem quidam q: eps comẽdare potest tãtum vsq; ad illud tempus quo potest conferre. s. vsq; ad sex menses. sed certe hoc s; guil. falsum est. si. n. secunda vel tertia die post vacationem comẽdaret: iam non duraret comẽda bec per sex menses: quod tamen potest per hanc constitutionem. si igitur vltima die sex mensuz fiat comẽda: durabit per sex menses: et hoc dicit bec constitutio: caueat tamen ordinarius vt priusquam totũ tempus suũ labatur: comẽdaz faciat: quia postea se intromittere non poterit: ar. de offi. dele. de causis. vel dic q: etiã illo finito poterit eam comẽdare alicui custodiendam et saluandã: donec superior pvideat: ar. de ap. cum teneamur. et de offi. or. cum vos.

Hec tali. s. constituto in etate legitima et sacerdotio.

Conã. ergo duas comẽdatas habere non licet: sic nec duas intitulas: sed q: possit habere vnam intitulatam et aliam comẽdam tam non prohibetur: immo pmittitur: vt. xxi. q. i. qui plures. cui antiquo iuri standũ est cum reuocatum non sit.

Necessitate. ista duo in dispensatione ecclesiasticaz rerũ attẽda sunt. xii. q. ii. sine. de prebẽ. exposuisti.

Quismodi. s. factam constituto in etate legitima et in sacerdotio et ex causa et de vna tantum parrochiali ecclesia.

Declaramus. de hoc erat antiquorum altercatio: quidam dicebant eam ultra durare: quidam non.

Semestris. olim dubia erat littera ista: quia quidam libri habebant trimestris: quidam semestris: et litteraz trimestris dicebat do minus guil. se habuisse de bulla.

Durare. nunquid finitis. vi. mensibus poterit ordinari? eandẽ iterato eidem vel alteri commendare? videtur q: sic ex causis hic expressis: ar. L. de dona. sancimus. s. si quis autẽ ex diuersa. q: tps lateran. concil. non currit pendente comẽda ex causa facta: s; certe mēs huius constitutionis contradicit: alias fraus ei fieri posset et ppetuo fieri: ar. j. de diuor. quãto. s. fi. et facit optime. j. e. commissio. uel distingue vtz comẽda fiat intuitu ecclesie vel persone: sed nõquid comẽda expirat morte comẽdantis: dic s; guil. q: nõ. s. de preca. c. fi. et de commo. c. vno. de dona. cum dilectus.

Quipientes. casus tria tpa statuerat greg. x. circa expeditiõnẽ ecclesiaz vtilia. s. eo. quã sit. Primũ de electiõib? p̄ntan dis electis. Secundũ de exhibẽdo consensu. Tertiu de pfirmitate ne petẽda. Primũ pfirmitat papa nicolaus cũ tertij tps adiuuione statũs q: si infra octo dies ex quo comode poterũt eligẽtes electio nes electis distulerint p̄ntare: qui culpabiles in hoc fuerint a profecutione electionis in totũ sint exclusi: et beneficijs que obtinent in ipsa ecclesia p triennũ suspensi: ad que si infra illud tẽp? se temere vel colorate miscuerint: illis ppetuo sint p̄uati. Scdm p̄cise pfirmitat ut iacet. Tertiu murat circa pfirmitates cathedrãliũ ecclesiaz vel regulariũ que ex imediata subiectiõne vel appellatiõis deuolutione hnt peti a papa: et statuit q: pdicti electi post pfensũ uel post habitã de electione noticiã: si ipsam debito tpe non cõtingeret p̄ntari ifra mensem iter arripiãt eũdẽ ad sedẽ apo. p pfirmitate petẽda et cã p sequẽda cũ oib? actis et munimẽtis. finito aut mense siue iter arripuerint siue nõ: habebũt tẽpus arbitrariũ. s. infra qd comode veniũ possint: pfirmitatis que circa id pfirmitãda fuerit: adhuc post istud tẽpus arbitrariũ habebũt. xx. dies: infra quos si psonaliter nõ venerint iusto impedimẽto cessante vel iustu impedimẽtu habuerint: sed infra predictũ tẽpus id pponi nõ fecerint: vel pponi fecerint infra debitũ tẽpus impedimẽtu: sed illud nõ pbauerint infra. xv. dies ad hoc assignatos: uel bñ pposuerũt: et pbauerũt debito tpe tamẽ nõ miserũt. pcuratozẽ sufficiẽter instructũ: uel miserũt. pcuratozẽ istructũ in impedimẽto cessante ifra tẽpus debitũ psonaliter nõ venerũt In his casibus gnq; ut. j. patebit: uel ipsorũ altero p̄uati sunt ipso iure oĩ iure sibi per electiõem quesito. si aut in aliquo predicto: um nõ peccauerũt p̄uatiõis penã nõ patiũt. sed si sine munimẽtis venerint patiũt hãc penã: q: p ipsiõ pducẽdis dilatiõem eĩ curiã nõ

habebunt nisi ex iusta causa. Statuto igitur de adventu electi statuit de adventu eligentium distinguens an electio una vel plures in concordia vel discordia fuerit vel fuerint celebrata: et dicit quod si una tantum electio in concordia fuerit celebrata: duo de eligentibus sufficienter instructi infra supradictum tempus mitti debent per capitulum ad curiam per instruendo electionis negotio: et mittent expensis dignitatis si bona ipsius sunt discreta vel de coibus: vel per capitulum alium de p... uis si de illis hinc non possint. Si autem plures electiones facte fuerint tunc pro qualibet parte mittent ille due persone expensis electorum: vel si unica fuerit electio cui aliqui se opponunt: mittent ille persone per parte electi suis expensis: et per parte opponentium si sint duo vel plures

salte duo expens opponenti sufficienter instructi et si electi noluerint expensas ministrare sicut qualitate negotij: nisi forte sint pauperes privati sint tunc iurati sibi ex electioe qdito. Si autem eligentes supradictas personas non miserit et si electi vel opponentes neglexerit venire vel expensas ministrare suabunt a totali care psecutione quo ad se et puenibus beneficiis que habent in ipsa ecclesia per trimum: hoc uerum nisi paucitas capituli eligentium vel contradicentium ipsos excusaret: seu alia iusta causa tunc mittant percuratorem sufficienter instructum: et cessante impedimento mittant supradictas personas alias patientes penam predictam: et eadem sit pena opponenti vel opponentibus cum unica est electio. tam licet opponentes vel eligentes in predictis casibus priuati a psecutione pcessus electis tamen nullum preiudicium generent. Et ea que dicta sunt de electis et eligentibus in concordia vel discordia saluo eo quod dicitur de exhibendo pensu et ministrandis expensis ad que non teneant postulari: intelligantur repetita cum suis pensis in postulatibus et postulantis si ideo sint postulati: quod in ordinibus etate vel similibus defectu patiuntur. Si autem tunc postulerentur: sunt alij ecclesijs alligati antiqua iura seruati: postulationes tamen nihilominus pendunt ex gratia sicut olim. Ultimo dicit nicolaus quod in omnibus supradictis casibus in recuperandis expensis electi et eligentium: postulati et postulatum uult iura antiqua seruari.

Capientes. decre. ista est obscura dictamine: et quod bonifacius dum esset notarius nicolaus fuit dictator: ipsius ideo ea per opilationes huius libri mutari: et clari dictari uoluit: et est utilis ualde: dummodo quod in ea statutum est non trahat ad noxam: quod esse non debet. de deci. suggestum. l. de usura. p. emp. l. ult. Et diuidit in vii. partes principales secundum gar. In quarum prima ponit sue constitutionis causam: et qualiter: et infra quod tempus electi cathedralium vel regularium ecclesiarum quorum electionum confirmationes appellatio vel immediata subiectio deuoluit ad papam uenire debeant et durat usque ibi quod si per xx. In secunda ponit penam electorum non uenientium vel uenientium sine munimentis: et durat usque ibi ad hoc. In tertia uidetur de personis ad instructionem cause que facta est electio in concordia: et durat usque ibi si uero. In quarta qualiter mitti debeant persone instructe et opponentes venire quando electio vel electiones in discordia celebrantur: et durat usque ibi ceterum. In quinta qualiter puniuntur eligentes si electione debito tempore non presententur: vel si personas non mittant instructas et durat usque ibi porro. In sexta dicitur quod iuris sit de postulatiuibus et durat usque ibi porro. In septima que durat ab idem usque ad finem: dicitur quod iuris sit de recuperandis expensis.

Capientes. teneat ad hoc ex credite sibi dispensationis officio: ut in premio huius libri cum suis concord. Ecclesiarum. cathedralium et regularium: quarum confirmationem appellatio vel immediata subiectio deuoluit ad papam: ut i. sequitur. vel ecclesiarum omnium saltem quo ad presentandas electiones: ut dicitur. i. c. ceterum. Vacacionibus. qualitercumque vacauerint siue per mortem prelati siue per cessionem depositionem vel alio modo: cum eadem sit ratio in quolibet premissorum: nec aliter exprimat. s. de rescrip. susceptum. Periculosus. s. eo. ne per defectu. l. di. postquam. et huius locum: hec constitutio etiam si uacatio periculosa non sit pura quod est qui ibi in spiritu alibus et temporalibus ministrat. lxi. di. obitu. et c. cathinensis. quod tali causa cessante non cessat constitutio. ff. de postula. l. i. §. sextum. xxxi. q. vii. tantum. quod et finalis huius constitutionis ratio est: ut celerius expediantur ecclesie: ad hoc optime. i. e. si postquam. §. i. et quere de hoc. s. de renu. post translationem. et lxi. di. §. bis omnibus. alias. c. neopbitus. Malignantiu. per hoc soluitur dicitur de canone. iiii. q. iiii. nullus. ubi habes quod reor est subterfugere. pot. n. reus subterfugere opponendo legitimas et veras exceptiones non autem malitiosas et falsas: ut hic consuevit dici quod qui huius in principali cauillatione et malicias aduer-

fari potest per alias repellere: et sic possit intelligi. c. nullus. et de hoc. xlii. q. ii. dicitur nos. et ar. ad hoc. s. de sumo. dilectus. j. Obuiare. tolle hic uerbum quod est infra subiungimus. Jam promissis remedijs. scilicet quod fiat electio infra tres menses. l. di. postquam s. eo. ne per defectu quod fiat in his ecclesijs de quibus hic agit sub certa forma. s. eo. q. pp. Item media que sunt. s. e. c. i. et c. eo. q. sit. et c. di. c. i. et alia multa. s. c. ti.

re uolentes: sed quod de trimestri tempore post consensum ad petendas confirmationes instituit quo ad illas que petuntur uel peti debent a sede apo. temperate: cum interdum aliquorum locorum uicinitas minus exigit: aliquorum distantia prolixius tempus exposcat: hac generali et perpetua ualitura constitutione sancimus: ut omnes electi cathedralium uel regularium ecclesiarum quorum electionum confirmationes uel confirmationes ad ipsius sedis examinem deducit immediata subiectio: uel appellatio interiecta deuoluit infra unum

Presentandis. l. quacito comode presentari poterunt. Adhibendo. infra mensem a tempore presentationis. Statuit. s. eo. q. sit. Temporis. l. octo dierum. j. eo. §. ceterum. Moderatione. i. moderati tempore adiunctio: quod uerbum moderationis diminutione continet. s. de ver. sig. c. ult. hic autem tempus auget ut. j. §. ceterum. vel quod penam apponit que non erat olim appositae ideo moderari uidetur. Instituit. s. eo. q. sit. circa fi. Jo. an. Debent ex immediata subiectione vel appellatione: ut sequitur. Locorum. s. quod ex dicta locorum aliquod discrimen inducit quod lex absurdum reputat. l. de tempo. in inte. resti. supuacua. So. lex illa loquitur in eo casu cum legislator inspectis locorum circumstantijs certum tempus limitauit quod ad quolibet locum sufficere reputauit: ut in tempore restitutionis petende. et ad idem. ff. de instro. cum interdum. ubi locum non mutat causam institutionis actiois. s. quod hic et in similibus dicitur in tempore limitato: s. arbitrario locum huiusmodi gar. s. de dolo et metu. cum oli. et de eo. q. cer. lo. l. i. §. q. scim? quod varia sunt preta reze per singulas citates et c. io. an.

Qualitudo. idem si hoc dictum non fuisset. l. de ap. precipimus. Electi. de postulatis uidebitur. j. §. denique. Et quid de punctionibus: dicitur idem iuris in illis quod hic in electionibus statuit. et quod hic de electis dicitur etiam de confirmationis intelligas si a confirmatione appelletur. hic habes expresse. j. e. si postquam. §. vlti. et dicitur hic Bar. et Guil. quod hec constitutio locum non habet in electo in magistris hospitibus ecclesia vacare non dicitur: quod regimine ecclesiarum non cadit in laicos. s. e. sacrosanctam et quod aliud hospitale: aliud ecclesia: ad hoc. s. e. sciat. et quod milites sunt quos armare scire uolumus et non leges. l. de iure deli. l. sancimus. l. loca. et pdu. l. milites. Regularium. viros intelligas. in monasterijs. n. monialium non sibi per omnia locum predicat hec constitutio. i. e. indendentibus. §. s. cum eas. nec huiusmodi locum hec constitutio in dignitatibus ecclesiarum cathedralium vel regularium que sunt sub episcopo vel abbate vel priore: sicut sunt archidiaconi: archiepiscopi: subpores: vel priores sub abbatibus vel alijs prioribus. per mortem. n. talium non dicitur ecclesie viduate quod requiritur hec constitutio. et est simile quod dicimus. s. e. ne per defectu. et c. q. ppter. fm. guil. et gar.

Quorum. electorum alias quarum: s. prima melior: quod respicit electi: quod est. s. Immediata subiectio. in hoc casu sufficit adire legatum de latere quod episcopus et archiepiscopus exceptorum electiones confirmare potest. i. e. si abbatem. et seruanda erit hec constitutio: quod satis est illud ap. se. examinem fm. gar. guil. hic non determinat. dicitur enim quod alij dicitur dicitur per lram ap. se. et quod in legato non est distantia uariu ita quod dicitur facili poterit hinc quos uolet. s. huiusmodi ratione sequeret quod ista decre. non haberet locum in vicinis romane curie. gar. etiam dicitur tamen guil. fouet dicitur quod si ecclesia non est alias immediate subiecta pape: puta quod metropolitanus huiusmodi si metropolitana ecclesia est scismatica: uel a saracenis capta habebit locum hec constitutio. is enim proximus est quem nullus aucedit. ff. de ver. sig. l. proximus. ad hoc. s. e. quod diligenter. et huiusmodi facit per gar. j. de of. dele. si is cui. quod non credas reze si solus archiepiscopus ab ipsis paganis vel scismaticis captus esset: ut. j. de sup. neg. pla. si episcopus. Item scias quod si pres sola uoluntate uadit ad papam non habet locum hec constitutio licet bene faceret si ea seruarent. ista. n. constitutio non astringit nisi in his duobus casibus. i. cum immediata subiectio vel appellatio deuoluit ergo in alijs locum non habeat fm. guil. et gar. unde et si relatione iudicis deuoluit ad papam non habebit locum fm. guil. graue. n. esset tamen penas uel causas imponere in illo casu non expresse. idem dicitur fm. eu. si papa reuocat ad se tale negotium quod forte coram ordinario pedebat nisi in reuocatione exprimat hanc constitutionem uelle seruari: et tunc non ex vi constitutionis sed ex vi mandati tenebuntur ad illam seruanda: sic. s. de iudi. q. v.

Appellatio. in hoc casu non sufficit adire legatum fm. guil. et gar. nisi forsitan partes concordarent appellationi rennunciando. de ap. constituta. de of. dele. studuisti. et c. h. et dicitur appellatio non manifeste frustratoria: quod talis non deuoluit negotium ad papam. s. e. q. uis. et sic non habet locum hec constitutio que requiritur quod talis sit que deuoluit. l. interposita in scriptis et ex causa probabilis: ut ibi: et que presentenerit ad noticiam appellati: de consti. cognoscetes. quod dicitur in cle. e. ti. cas. c. ii

a **C**onsensum. iste mensis datur ad parandum se ad iter.

b Post consensum. sup. quando debito tpe fuerit pntata electio alias locū habebit sequens clausula.

c Post obtentā. subaudi fm gar. et post tēpus in quo debuit pntari et quo debuit deliberare: vel postq̄ deliberavit. absurdū. n. esset q̄ in hoc casu nō haberet inducias ad deliberandum maxime cū decre. q̄ sit s. e. hic sit reservata: vt. s. v. disti. quō enī veniet nisi p̄rio deliberet an consentire velit et quō deliberabit nisi tēpus habeat. l. di. ponderet. tamē tutius videt sibi et dno guil. vt dicamus q̄ in hoc casu cū electio debito tpe nō pntatur habeat vñū mensem ad deliberandū et parādū se ad iter nec illius mensis dimissio sit absurda q̄ sit ex cā: et ne fraudi locus relinquatur fm eos et sufficit sic scriptū esse. ff. qui. et a quib⁹. l. p̄p̄xit. s. nōne rogat⁹ d̄z recedē iutar⁹ fugere et sola d̄z illi suffragari necessitas excusadi. l. d̄z epi. et cle. si quēq̄. quō ergo se ingeret nisi iuuet⁹ et roget⁹: dicat q̄ ex quo elect⁹ est iutar⁹ et rogat⁹ vt et aucte ipsi⁹ p̄sonis sine nota abitiōis hoc facere poterit. alias. n. laqueus pararetur qd̄ esse nō debz. xxvii. q. j. de viduis. de rest. spo. lras.

d **N**oticiā. certā et idubitātā: puta q̄ ibi p̄ns fuit erat forte canōic⁹ vel boief fide digni referūt. p̄ certo sic esse: ar. de postu. c. i. de cle. ex. mi. illd̄ uel ide litteram recepit auctēticā. nō. n. cui libet referēti credere tenet: ad hoc de do. et cōtu. cū olim. et qd̄ ibi nō. Quid si scit se electū sed nescit appellatum: dic q̄ si ecclesia non p̄inet immediate non currit iste mensis immo tenet suare d̄eret. q̄ sit donec scierit appellatū fm guil. et gar.

e **D**ebito tpe. i. infra octo dies postq̄ cōmode pntari potuit. j. s. cetez. et sic iste mensis non currit nisi a tpe quo electio pntari debuit fm gar.

f **E**xtunc. i. elapso p̄dicto mense et designat extremū tēp⁹ ist⁹ mēsis. ff. de cōdi. et demon. si is. ad si. Alij exponūt extūc. i. arrepto itinere qd̄ est falsum p̄ id qd̄ sequit̄ siue infra p̄scriptū tē. et sequeret fm id q̄ post decē annos arripiendo iter tunc inciperet sibi currere tēpus qd̄ est absurdum.

g **S**ive non. et sic de arreptōe itineris nō curat dūm veniat tpe p̄petēti.

h **A**bsq̄ fraude. si ergo electus duplex habebat domiciliū dico q̄ p̄putatio fiet ab eo loco vbi tūc erat absq̄ fraude p̄ hāc litterā: et idē dico si extra domiciliū esset fm gar. et guil.

i **C**ōmode. xxii. q. ii. faciat. ff. de ver. sig. nepos. et h̄z iudex hic arbitrari iſpecta q̄litate p̄sonaz locoꝝ et tēporē et etatū. ff. de ver. obl. p̄tinu⁹. s. i. et p̄z i p̄n. se. s. et dico q̄ arbitrari d̄z iudex fm vulgares dietas: vt. p̄bat. j. d̄ p̄bē. p̄iti. s. loca. si. n. qd̄ ibi dicit̄ sp̄ale est ergo ipsius d̄riū regulare: et q̄ lex d̄z patrie cōuenire. iij. di. erit et vsui stat̄ etiā p̄tra nām vocis. ff. de le. iij. l. v. xxi. in p̄in. et multū opat̄ regionis cōsuetudo. ff. de sū. instru. l. cū delationis. s. asina. et i arbitratiōe vulgariū semp̄ respiciā cōditionē p̄sonaz et tēp⁹. vt. s. dixi. nō aut̄ arbitrabit fm singulares que sūt cū q̄s vñf̄ diplomate. ff. de ver. ob. cōtinu⁹. s. ii. vel fm legales. ff. si quis cau. l. i. et si babita p̄putatiōe aliquid superest. p̄ illa dabit̄ vna dies. ff. de ver. sig. l. iij. si non appareret vulgares nō crederē rarari fm guil. et gar. si recurreret ad legales. dum tū qualitas cause p̄sonarum locoꝝ et tēporū id patiat̄. Et scias q̄ si electus venit ante tēpus qd̄ alias arbitrarēt iudex residuū eius arbitriū nō p̄pter hoc habet de lucro: q̄ in eo qd̄ finitū est cōiecturis non est locus. ff. de ver. ob. l. cōtinuū. s. si. diplomate. Si aut̄ modicūm restat de tpe vtedo diplomate penā euitat: p̄ueniēdo vero nil lucratur p̄ p̄dictū. s. Item scias q̄ si elect⁹ qui per. x. dietas distabat in p̄ncipio mensis iter arripens. xi. die sit in curia tenetur ex citatiōe illius canonis nisi alias citetur a papa coram papa cōparere si nō vult nisi primo labat̄ mensis et decem dies quibus venire poterat et. xx. quibus postea debuit expectari: et hoc p̄bat lra superior cū dicit: extunc siue infra p̄scriptū mēsem venit siue nō: et beneficiū iuris nulli est auferēdū. xxviii. di. de bis. j. de reg. iij. indul. tum. cū suis conco. Nec ob. hoc ei quod dixi. s. q̄ p̄ueniēdo non lucratur tpe q̄ illud h̄z locū in tpe qd̄ iudex h̄z arbitrari: vnde p̄ueniēdo nō arbitrabitur iudex nisi tēpus in quo venit fm gar. s. h̄z nūc loquor: de certo tpe et a iure limitato et de eo in quo venit qd̄ alias habebat iudex arbitrari. Et scias q̄ si electio facta est in ipsa ciuitate vbi est curia et electus est p̄ns de tpe arbitrario nihil habebit sed mensem et illos. xx. dies habebit fm guil. et gar. rō q̄ i tpe certo et limitado a iure locoꝝ varietas varietatē iuris non inducit. l. de tēp. in integ. re. l. sup̄nacuā. Sed quero an iudex arbitrādo dare debeat aliquos dies ad quiescēdum pone vñū in septimana: et videtur q̄ non quasi illi. xx. di. ex ob hanc cām dati sunt. sed dic cōtra fm gar. et guil. cū enī p̄ter mēses et. xx. dies detur hic tātū tēpus q̄to cōmode venire possit quis impius iudex arbitrat̄ q̄ per. xl. dietas vel plures venire cōmode possit nō quiescēdo: nec illi xx. dies ob hoc dati sunt sed q̄ iudex in pemptorio non multū d̄z contra abūtem festinare. ff. de dam. infec. si finita. s. si forte. credo q̄ p̄pter equitatē illi⁹ l. seruandā isti. xx. dies dati fuerunt ad idem. s. de re iudi. cū bertold⁹. arg. s. j. de of. ordi. q̄uis. ibi continuatis tē. sed non est d̄: vt ibi dicaz.

k **P**etituri. post consensum.

l **P**rosecutori. referas ad id qd̄ dixi. post obtentā tē. q̄ dicit h̄z gar. post cōsensum poterit cōfirmatiōem petere sed post noticiā petet vt cōpellatur electores electionē pntare. Alij dicūt q̄ post obtentā noticiā pot̄ electōi nō pntate consentire et confirmatiōem petere p̄ior lectura magis placuit gar.

mensē post consensum uel post obtentam de ipsorum electione noticiā si eam debito tpe nō cōtingerit pntari ad sedē ipsā ap. iter arripiat et extunc siue infra p̄scriptū tēpus iter arripuerint siue nō: absq̄ fraude quāto poterūt cōmode loco / r̄ ū cōsiderata distantia petitori sua r̄u electionū cōfirmatiōes. uel pro

m **C**uribus. i. rōnibus cōsistētib⁹ circa factū q̄ papa oīa iura h̄z in p̄ctore: de ap. sepe. l. de testa. oīum. s. e. li. de consti. c. j.

n **A**unimētis. i. bis per que cā sua muniri p̄t. vt pote cū decreto electiōis cum instrumēto appellatiōis p̄statiōnū et similibus.

o **C**ontingētibus. vt dispensatio sup̄ pluralitate beneficiōrū sup̄

secuturi electiones suas: quib⁹ poterūt modis licitis p̄parere cū omnibus actis iurib⁹ et munimentis suis et processibus p̄tingētibus corā nobis p̄sonaliter teneantur. Quod si per uiginti dies post lapsū ex qualitate locoꝝ moderā / da tēponi expectant: siue eligētēs siue opponētēs uenerint: siue non

naralibus et similibus: si talia opposita sunt. si. n. opposita nō fuissent a p̄ncipio sed modo opponuntur: forte eomō quez habes. s. eo ti. vt circa dico q̄ diuinare non tenebatur et haberet eo casu dilationem etiā extra curias. j. c. ver. electos: et in casu in quo non est

pntata electio habeat illa munimēta que habere p̄t ad alia non teneatur. ff. de re. iij. impossibilitū. ar. in se. s. ver. electus. ibi nisi iusta cā tē. nec dico q̄ in continētī qñ venit deat̄ ostendere munimēta sed sufficit q̄ paratus sit illa ostendere termino sibi assignato: vt p̄ sequentia patebit fm guil. et gar.

p **C**oram nobis. per hāc lram dicit archidiaconus q̄ elect⁹ nō veniēs ap. sede vacante nō incidit in penā gar. et Jo. mo. s. f. q̄ incidit h̄z de equitate pena remitti deberet: expeditū est q̄ scidit p̄ cle. eo. ti. ne romani in fi.

q **Q**uod si p. xx. seda ps. Quicquid dixerit hic gar. et alij dic plenus q̄ iste. s. ponit quinqz casus in quibus priuatus ē electus ipso iure: Primus cū iusto impedimēto cessante infra tempus statutum nō venit. Secundus cū iuste fuit impeditus sed infra tēpus debiti impedimētum pponi non fecit coram papa. Tertius cum bene fecit proponi impedimentū tempore debito sed statuto tempore nō p̄bauit. Quartus cum statuto tempore opposuit et p̄bauit: sed p̄cu. non misit infra illud tempus sufficienter instructum. Quintus cum misit p̄cu. sufficientem. tamē cessante impedimēto infra tempus debiti p̄sona iter non venit. In his casibus vel altero ipsorum priuatus est ipso iure. si aut̄ in neutro ipsorum peccauit: penā nō patitur priuationis. Ultimo ponit penā electi veniētis vel mittētis eo casu quo mittere p̄t sine munimētis: et sic construe hāc lram q̄ si expectati p. xx. dies post lapsū tempozis moderandi ex qualitate locoꝝ cōtempserint p̄sonaliter cōparere: et petere suarūz electiōnū confirmatiōem vel p̄secutiōem: seu executiōem siue opponētēs uenerint siue non electiōem de ipsis tē. vsqz ibi infra priuatos. bec vera si contēpserint nulla iusta cā interueniēt: de qua p̄posita infra p̄dictos. xx. dies corā nobis vel alio seu alijs deputādo vel deputandis a nobis si videbitur admittēda teneantur infra. xv. dies post tempus huius apud se. ap. facere plenā fidē: subaudi: alioquin electiones de ipsis tē. vsqz priuatos nisi contingeret talia vel tam uerisimilia pponi: vel infra eosdem. xx. dies seu p̄dictos. xv. eo casu tātū: cū vt p̄dicatur fuerint concessi ad p̄bandam p̄dictā cām appositā et admittam: que merito excusaret electos ipsos ab infra scripta: id est sup̄ascripta fm constructum pene: et p̄pter qd̄ videretur forsitan indulgēdū eidem. l. electo. si intelligas p̄sidenti cōiunge cū videretur tempus p̄lixius ad p̄dictā p̄paritiōem. Insuper eo etiā casu quo contigerit pponi vel pzo. i. et admitti aliquam iustā cām ad excusandā p̄sonalē p̄paritiōem electoꝝ: nisi tunc infra idem tempus se p̄ntauerint per p̄curatorem sufficienter instructum ad oīa p̄missa electiones tē. bec vera iusto impedimēto cessante: et subdit tūc: nihilominus. i. non obstāte q̄ p̄curatoꝝ miserint: nisi ipsa cā cessante se p̄ntauerint p̄sonaliter: vt p̄mittitur electiōes tē.

r **P**ost lapsū. rōnabilior est bec p̄putatio: q̄ illa q̄ sit p̄ decre. statim. s. e. vbi p̄putat̄ dies post adnētū p̄ris. qd̄. n. si. ps vñf̄ diplomate: dieta incōueniens sequetur ex eo. Sed nō mireris: q̄ hic maior pena imponit: vt ibi dixi in glo. equiori.

s **M**oderāda. vt. s. dixi sup̄ verbo cōmode.

t **E**xpectati. sed pone q̄ facta cōputatiōe recta in oib⁹ reperitur vna die venisse post terminū non allegās impedimētum: nunquid moram purgat: dic fm gar. et guil. q̄ cum bec snia lata sit a canone p̄pter moram statim elapso termino cōmissa est pena p̄uatiōis ipso iure: que amplius purgari non poterit. sicut. n. a snia legis vel canonis nō appellat̄. s. de ap. q̄ nos. ff. de ver. sig. si qua pena. sic nec purgat in ea mora. cū enim statim electio nulla sit: amplius p̄ualecere nō possit et. s. e. auditis. et. j. de reg. iij. non firmat. et adde qd̄ dicam. j. de reg. iij. mora.

u **E**ligentes. hoc dicit ne credat aliq̄s q̄ veniētibus eligētib⁹ non teneatur electus venire: hoc ergo remouet.

x **O**pponētēs. quare puniūt electus non veniens: equo non uenerunt eius aduersarij: cum in eius aduentu nulla uideatur utilitas: ad hoc. ff. si quis in ius vo. l. ij. ad si. et nō. s. de do. et p̄tu. c. vlt. Dic q̄ aduersarijs non ueniētibus ipse venire tenet: ideo q̄ i ipsorum absentia procedi potest. s. eo. c. j. de eo qui mit. in pos. c. j. et. s. vt

lite non conte. quonia. & etiã cessantibus aduersarijs ibi locum ha
bet iudicis officium. s. eo. cum nobis olim: cum similibus.

Comparere. Quid si electus venit infra tempora constitutionis
& negotio non finito illicentatus recessit: nunquid incidit in pena
illius constitutionis: dic q sic. j. co. si postquam. s. i. Sed pone non
venit electus infra
tempus legitimum
nec p^o petit aduer
sarius pronunciari
ipsum in hanc con
stitutionem incidit
se: apparet procur.
electi: qui dicit hanc
constitutionem in
eo locum non ha
buisse: puta qz non
pertinet immedia
te: vel quia appella
tio non fuit talis q
denolueret. replica
tur q hoc dicitur p
poni infra tempus
de quo dictum e su
pra qritur qd iuris
dico hz guil. & gar.
procuratores audi
endum. si enim no
habet locus consti
tutio. satis est claz

q non habet locum eius pena vel temporis artatio. de hoc igif co
gnoscendum est. sed pone electum in tempus feriatuz incidisse: cu
ius temporis si fiat computatio non venit electus infra tempus. ve
nit tamen post tempus ante qz iudex sedeat pro tribunali: querit an
incidat in penam: & videtur q non. ad quid enim pdesse venisse
exquo si venisset processum non fuisset. Dico tamẽ fm gar. & guil.
ipsum in penam incidisse. debuit enim venire & se pñtare & tali tem
pore potuit libellũ offerre. ff. de adul. miles. s. sexaginta. si enim cõ
trarium dicatur eadem ratione sequitur: q dies festi & octaue de ta
li tempore detraberentur. Preterea ex causa in causa electionis p
cedi potest tempore feriato. arg. s. de ser. c. vlt. vbi hoc no. Jnn. ob
ff. si quis in ius voca. l. ii. ad si. qz nec ibi dicitur q no committatur
pena: sed q pretor eam remittere potest si vult: sic & in hoc casu po
terit si voluerit papa remittere.

Executionem. forte per hoc verba denotare voluit electum pre
sentem esse debere vsqz ad finem cause: vt per hoc q dicit cõfirma
tionem notaret principium: per hoc q dicit prosecutionem mediũ
per id q dicit executionem finem: & est expressum. j. co. si postquaz
s. j. vel forte loquitur cuz petitur executio late sine super confirma
tione a qua appellatum fuit: qz & tunc locus habet constitutio: vt in
predicta decre. si postq. s. vlt.

Petere. exquo autem personaliter venerit ad curiam fm gar. &
guil. etiam per procuratorem confirmationem petere poterit sicut
ante constitutionem hanc poterat. cum enim hoc expresse reuoca
tus non inuenitur: antiquo iuri stabitur. vnde notabiliter posuit p
sonaliter ppe verbum comparere: & non prope verbus petere. nec
obstat q aduerbium personaliter intelligatur repetitum: quia per
subauditiones & repetitiones tacitas iura renocanda non sunt sed
potius concordanda. L. de inof. doti. l. vna. & j. e. cum expediat.

Iusta causa. puta infirmitatis: aduersitatis maris vel byemis
vel incurfus latronũ. ff. de execu. tu. l. scire. s. observabunt.

Cõtempserint. nõ facias hic differẽtiã inter cõtẽnere & negligẽ
lz alias videatur fieri. xx. di. si decreta. siue enim negligat siue pñ
nat pñnit: & pbat hoc. j. co. s. penult. guil. & gar.

Proposita. si misit nunciũ ad pponendũ: & nunciũ impeditus
fuerit: & de hoc pster: non nocebit ei dũmodo postea nõ sit negligẽs
& pbat hoc. j. co. ver. insuper. ibi iusto impedimẽto cessante: & si in
fra illos dies papam vel auditorem habere non potest: protestetur
hoc ne de negligẽtia notet: & habet ptestatio pro ppositione. ff. de
nau. se. l. ii. Sed solet queri: an sufficiat semel ptestari: qd videt qz
vnica ptestatio currentẽ prescripõem tẽporis interrũpit. j. de ap.
si iustus metus. de of. ordi. pastoralis. L. de ama. excep. l. vt perfe
ctius. & vnica debiti oblatio vsuras currentes impedit. L. de vsur.
si p te. & vnica solẽnis depositio impedit iam currẽtes: dũmodo pre
cedat oblatio & consignatio. L. de vsur. acceptã. econtra videt: cuz
instanter apostoli petẽdi sunt. ff. de lib. dimis. l. vna. de ap. vt super
& pallũ & lre dimissioe. c. di. pñca. lxi. di. eps. & sollicitus debet eẽ
ad hoc. L. de temp. ap. cum anterioribz. s. in his. Credo fm gar. &
guil. tutum esse electum plures ptestari: ne de negligentia arguat
& sic doceat se agere voluisse qd no. Jnn. de prescrip. ex trãmissa
ad hoc. L. de vsur. pupil. l. si. in si hora & loco cõpetentibz papã re
quisiuit & eius copiam habere non potuit: & hoc legitime fuerit p
testat: sibi tempus non curret donec papa copã sui fecerit: qz talis
lz vnica ptestatio cursuz temporis impedit. ff. qñ ap. fir. l. i. s. biduũ

ver. dies. & ii. q. vj. biduũ. & ar. in. l. vt perfectius. Et si papa electos ad came
ram consuevit admittere: licet in publico non faciat copiam sui: hoc corã offi
arijs tabellione & psonis que occurrerint. ptestetur. j. de ap. si iustus. & predi
cta. l. vt perfectius & in scriptis. ptestetur: in auc. de temp. non solu. pc. s. con
stitutionem. col. vij.

& propter quod forsitan uideretur
eidem ad predictã comparinõez
tempus prolixius indulgendum.
Insuper etiam eo casu quo ad per
sonalem electorum comparitionẽ
excusandam aliquam iustam causã
proponi contigerit uel admitti: ni
si tunc infra idem tempus iuste im
pedimento cessante per procurato
rem ad premissa omnia sufficiẽter
instructum: & nihilominus ipsa cã
cessante ut premittitur se personali
ter presentauerint: electiones de
ipsis factas coipso uiribus uacuan
tes: ipso omni iure si quod eis per
electionem huiusmodi quesitum
esset decernimus esse priuatos ele

Tempus huiusmodi. xx.
dieruz.
Cuidebitur. quid si dũ iu
dex deliberat an sit admittẽ
da vel non: labitur tempus
nunquid nocet electo: credo
q non fm gar. & guil. s. d ap.
ex insinuatõẽ. ii. q. vi. biduũ
L. de temp. ap. auc. si lis.
Apod sedem. ergo nõ ali
bi: nisi forte iusta cã suaderet
contrarium. j. e. ver. electos.
Sidẽ. p testes vel alius le
gitimũ modũ. s. pbandi: de re
sti. spo. cum ad sedem. & si ex
pte electi pbetur iusta causa
abint: & opponẽs vult dñuz
dicere: bene audietur: ne qz
p testes falsos obtineat: de te
sti. pñtum. & qz pbare volen
ti mos gerendus est. ff. de p
ba. circa. iudex tñ accelerare
debz quãtum pñt: qz hoc est
huius constitutionis mens.

fm gar. & guil.
Cõfisi vel hic est ver. & exceptio: ab eo qd dictum erat: q debeant electi pso
naliter cõparere: alias cadant a iure suo: & hoc verum est nisi tẽ. & hoc pbat
lra infra comparitionem.

Ex. qui dant ad pbendam cãm ppositam: sed nõquid iudex datus a pa
pa illos dies poterit abbreviare vel prolongare: dic q non fm guil. & gar. cuz
sit tempus limitatum a iure: sicut nec dies qui dantur ad appellandum. ii. q.
vi. anterior. & qui dant ad in integrũ restitutõem petẽdã. L. de tẽpo. in ite.
rest. l. superuacua. & facit de. de in inte. resti. ab ecclesia.

Propositam. qui eam pponit: õz habere mandatum: alias nõ videt huius
constitutionis satisfactum: cum infra dicatur per procuratorem ad premissa tẽ.
si tamen gerens negocium sine mandato excusat: & admittatur si electus ra
tum habet infra tempus infra qd se debuit excusare credo q sufficit. ff. rem
ba. l. pe. & facit qd dixi. s. e. qz sit.

Cõfisi. si aut pponat cãz legitimã quo ad ius: nõ tamẽ quo ad factũ
& vult probare infra tempus debitum audietur: qz plena pbatio presumpcio
ni pferenda est. ff. de his qui sunt sui. l. filium. & pone exemplũ fm gar. qz val
de potens homo dicit se ab impotente detentũ vel corã iudice impressionem
passus. ff. qd me. cau. non est verisimile.

Presidentis. summi pñtificis vel alterius ab eo dati.
Comparitionem. personaliter faciendãz.

Prolixã. arbitrariũ habita tñ cõsideratione ipedimẽti & qlitatis negocij.
Cõfisi. pro et.

Tunc. s. cũ iusta causa pponitur admittitur & probatur.
Tempus. infra qd debuit electus personaliter comparere.

Impedimẽto. & sic in penã nõ incidit: si iustus impedimẽtũ aduentũ pec
impedit: & credo hz gar. qz seruetur illesus ipso iure sine aliquo restitutõis
auxilio p hanc lram. Si aut electus infra tempus nec venit nec misit: & aduer
sarius pñtens petat pronũciari ipm in cõstitutõem hanc incidisse: iudex in
hoc casu benefaciet non multuz accelerando: maxime si sit spes de vicino ad
uentu. s. de do. & contu. cum dilecti. sed si pcesserit iudex & electus veniens
probat impedimẽtũ: propter qd nec venire nec mittere potuit: restituet cõ
tra processum. s. de re iudi. cuz bertoldus. ff. de dã. insec. si finita. s. si forte.

Procuratorem. spãlis casus: cuz alias in arduis impeditus nõ cõpellatur
procuratõẽ pstituerẽ. s. de pec. querelam. vbi de hoc. & v. q. iii. si egrotans.

Premissa oia. s. pponẽdũ & pbandũ iustã cãm absentie: & petẽdã confir
mationẽ & psequẽdã electionẽ. Et sic nota q pponens causas absentie de
bet habere mandatum: vt. s. dixi.

Nihilominus. i. non ob. qz pcuratorem misit.

Causa impedimẽti. ppter qd alias ppter quam electus se personaliter p
sentare non potuit.
Pñtauerit. Dato sibi post impedimẽti cessatiõem omni tpe: qd a principio
hac cõstitutõẽ dabat. vnde habebit mensẽ ad se parandũ: & tempus arbi
trarium & adhuc. xx. dies: & hoc voluit dicere superior lra: vt pñmittit: & qd di
co de mensẽ qui datur ad ter: intelligo cum tale fuit impedimẽtũ: qd nõ solu
iter sed paramentum etiam impeditur: fm gar.

Priuatos. & pertineat prouisio ad papã hz gar. cuz mens cõditõis fuisse
videatur exquo negociũ esset in curia qz papa puidere deberet: alias nõ essz
celeris ecclesiãz expeditio: ex pñtis seu plenitudine papa pñt facere qd vult
sed de iurẽ credo dñuz: & dico q si canonici deliquerunt in psonaz vel formaz
tũc locũ habet decre. j. co. quãqz. si aut non deliquerint: electio reuertitur ad
eisdem. j. co. si electio. nec dicam dñuz in hoc casu cũ nõ reperitã expñsũ: nec
p subauditiões sunt iura reuocanda: ut dixi. s. co. s. in gl. ex quo autẽ. Si aut
iudex datus a papa pñnuciat electum incidisse in hanc constitutionẽ: si cõ

stat eum non incidisse vel est dubium admitteretur: eius appellatio. si autem constat eum incidisse non admitteretur: quia a pena legis vel canonis non appellatur. s. de ap. q. nos. ff. de ver. sig. si qua pena. fm. guil. & gar. Et si electus puatus hac constitutione opponat se alteri electo: ut vni de capitulo admittend. videtur: q. exclusus ab illa parte vni liberi admittit ab illa parte vnde legitimi. ff. de suc. edic. l. i. §. quibus. qd. in telligo vey. fm. gar. si in alio capite satisfactum est constitutioni: q. persone instructe misse sunt: puatus est eni solus iure sibi quesito p. electionem ut dicitur bec lra.

a **P**remittitur. s. i. casu i quo mittendo excusatur.

b **E**o casu. s. q. veniunt vel mittunt sine actis.

c **E**x iusta causa. vt q. instrumentum detulit & misit: vel aliqua de nouo opponitur: vt dicitur s. in glo. vt dispensatio que e. glo. vlt. s. in. p. pte.

d **A**d bec. tertia pars postquam dicit ad quid tenentur electi dicit ad quid tenentur electores: & dicit ad bec. i. pter bec.

e **E**lectionibus vt si forma dicitur. q. ppter fuerit obseruata: & queri debet distincte de quolibet ipsius decre. articulo de quo in dubiis reuocatur.

f **E**ligentibus. vt ex dicitur maiori ab homine suspensi priuati a canone. bi eni eligere non potest. s. eo. cu. i. cunctis. & c. cu. iter. R. de ofue. cu. dilect. cu. si. id e. alijs q. circa hoc fuerit i dubiis fuocata.

g **E**lectis. in gre. circa h. d. bis q. bes. s. e. cu. i. cunctis. & c. xxv. di. vsq. ad. xlix.

h **P**remissa. electiones electores & electos.

i **P**lena. p. hac lram & sequente dico h. gar. & guil. q. si mittat candidi: q. tri non inter fuerit negotio: q. non sufficit: cu. & j. dicitur ex ipsi electoribus & c.

k **A**bsentes. qd. alias esse potest. j. de. p. licet.

l **P**rouenire. & h. p. talem pcuratorem posset instructio. puenire nihilominus veniunt de p. sone fm. guil. & facit qd. dicit in p. super verbo periculosus.

m **D**ue p. sone. de p. sone pcuratorum ab eligentibus habere debent: vel alias apparere quod transmissi sunt: ar. s. de bere. cu. ex inuncto. & si iste p. sone non venerint: elector vult in plena instructionem facere p. alios: sufficit quod ad se: sed non quo ad electores: q. pena incurrit. j. e. §. ceterum. Et si p. sone instructe venerint. & ante instructionem cause decesserint postquam sciverint hoc eligentes: tenentur alias p. sones mittere infra tantum tempus quantum superius est taxatum: alias ppter noui contentum penam incurrunt: s. a principio negligentes non sufficent: ad instar eius quod dicitur de electo. s. eo. §. prox. ver. isuper.

n **P**remittit. ergo venient cu. actis iuribus & munimentis: ad id e. j. §. primo.

o **C**oncordie. h. quida dicit electione concordie que a maiori parte capituli facta est: tu dicit fm. guil. & gar. concordie: q. oes consentiunt nemine discrepate. Ille. n. intellectus est contra significacione vocis: & pbat hoc. j. §. p. r. i. e. quozudā.

p **A**d tempus. infra quod electus debet psonaliter copare: & si electus sit remotior: q. electores: sufficit q. p. sone instructe veniat infra id tempus: infra quod electus remotior venire dicitur fm. guil. & gar. Si autem electus esset p. p. quozudā dico eligentes habere mensuram & tempus arbitrarium & xx. dies. ad impossibile enim non obligatur. j. de reg. iu. nemo cum suis conxor. & verba sunt civilis modo intelligenda. ff. ad ex. l. i. pe. Et dico fm. guil. & gar. q. si in curia ille sit qui e. electus vltra montes habebunt p. sone instructe tempus ad veniendum: quod haberet electus si esset i ecclesia: & curreret a die eis notificati consensus exhibiti. tutius tamen esset q. cum mittunt pro consensu: mitterent etiam p. sones instructas fm. formam huius decre. tam e. h. hoc non fecerint non incidit in penam. Qualiter enim artari debent ad p. sone instructionem cause donec sciant an electus consentiat: Idem dico fm. eosdem: q. si duo sunt electi: quorum vnus e. in curia: alter in ecclesia: ille qui est in ecclesia statim post suum consensum exhibitum artatur hoc tempore. cum enim decre. ista dicat post consensum exhibitum textui: nec dicemus q. habeat vel possit expectare consensum alterius electi.

q **E**xpensis. necessarijs & moderatis. vt in se. §.

r **D**iscreta. si autem aliqua sint discreta: aliqua communia fiant de discretis pertinentibus ad prelatum si sufficiunt. alias quod de est per hanc litteram de communibus suppleatur: sed si de bonis ecclesie plus recipit vnus q. alter dabit ne tantum vnus sicut alius: dicas fm. gar. q. est triplex genus expensarum. In expensis que fiunt in causis vel negocijs generaliter ad totam ecclesiam pertinentibus fit contributio fm. facultates vt qui plus habet plus soluat. de cens. sopite. & c. cum instantia. sicut & in nauis iacture summam p. p. cio rerum distribui oportet: & qui plures res saluabit plus conferet. ff. ad. l. rbo. de iac. l. i. §. iacture summam. Alie sunt expense pertinentes tantum ad bona discreta: puta ad dignitatem: tunc de illis bonis discretis fieri debent expense dummodo sufficiant. In expensis vero que pertinent ad bona communia de communibus de fieri debent: hoc satis probat bec littera h. gar.

r **A**lioquin. i. si bona discreta non sunt.

t **A**liunde. contrahent mutuum: cum manifesta sit in hoc ecclesie utilitas. x. q. ii. precarie. xii. q. iii. quicunq. vel si id commode fieri non potest a vioc. clericis charitatum petunt auxilium: de cens. cum apostolus. §. prohibemus. tractatur enim subditorum sal. l. xi. di. miramur.

v **P**ossunt. comode. ff. de ver. signi. nepos.

x **I**nstructi. instructe debet dicere cu. supra dicat p. sone. Har.

y **T**ransmittantur. non ergo sufficit eos eligere nisi transmittantur. Si ergo electi primo nolunt ire alios eligant & transmittant. illi autem electi qui veniunt non luerit. hac pena tanquam culpabiles puniantur. j. §. ceterum quod. n. fit a maiore parte capituli: minor pars sequi tenetur nisi rationabile quod ostendat: d. bis q. si. a. ma. par. ca. c. j. vnde veniunt tenebatur ad idem. iij. q. i. nulli. vii. q. i. q. frater. xvi. q. i. vos au

si sint discreta alioquin de communibus: uel per ipsum capitulum aliunde prouisis: si de ipsis discretis uel communibus tunc haberi non possunt ad omnia instructi plena rite transmittantur. Si uero in discordia electio uel electiones ipse processerint: tunc due persone ad minus de parte qualibet cum sint plures uel de parte electi: cum electio una processerit in necessarijs & moderatis expensis electorum quas si electi exhibere contempserint: nisi forsitan ipsos facultati impotentia pro qualitate negocij excusaret: omni iure ipsis ex tali electione quesito priuentur: & quando unicuique electus: cui aliquis uel aliqui se opponunt: in expensis ipsorum proprijs eo casu tam opponens quam opposentes huiusmodi: si duo tantum uel si plures

tem fratres. & quod ibi notatur.

3 **S**i uero. quarta pars ponit quid iuris de missione personarum quando electio facta est in discordia.

4 **D**ue p. sone copareat: qd. est. j. & si iste persone se aduersarios in iudicio constituant: nihilominus instruere possunt: cu. & infra dicatur opponentes instruunt: nec sunt isti proprie testes: sed instruunt causas cum actis iuribus & munimentis: & per eos instruatur papa vel auditor in facti veritate.

5 **P**lures electiones: & intelligas siue sint due siue plures dummodo oes suas psequantur electiones.

6 **N**ecessarijs. que sunt ille quibus non factis res peritura erat vel deterior futura. viles que meliorem causam faciunt deterior esse non sinunt. ff. de ver. sig. l. impense. & dico q. conditio ex hac decre. electi non tenebatur ad utiles: cu. de necessarijs tantum dicatur: s. actio ne neg. gesto. bene. ff. de neg. ge. sed an vltro. s. de pcur. cum pro causa.

a **C**ontempserint. sed an teneatur offerre: an sufficiat q. paratus sit soluere dubitatur: & videtur q. teneatur offerre. L. de straben. & comit. stip. magna. ff. de leg. comit. l. si fundus ad si. vbi dicit q. offerre tenetur. alias in penam incidit & s. de loc. ponit ar. s. ff. quorum legatorum. l. si. §. i. vbi dicit q. sufficit si paratus sit satisfacere: nec tenetur offerre. sed moram petenti non facere. ff. de ope. liber. cum patronus. ff. de dam. insec. l. iij. §. bec autem. So. dico fm. guil. & gar. per iura vltimo allegata & per decre. de iureiur. breni. & j. de sen. ex. cum medicinalis. §. exemplum. & per litteram istam que dicit contempserint q. sufficit si soluere sit paratus: & straria loquuntur cum statuta est dies que interpellat.

b **I**mpotentia. & tunc expensas dare tenentur electores. vbi enim ius postulatum excusat: incumbit hoc onus postulantibus. j. §. p. a. simili vbi ius excusat electum incumbat onus expensarum electoribus & satis hoc patet. j. §. p. r. ver. vel si personas. & idem dico si electi possunt. sed nolunt has expensas soluere p. p. call. ver.

c **P**riuentur. per sniam. vbi. n. vult decre. hoc q. sit canon late sententie bene hoc exprimit. ita & hic fecisset si hoc voluisset. s. de dec. ad audientiam.

d **C**anicus. si ergo sunt plures electi: dico per hanc lram & p. illas j. §. p. r. opponens vel opponenti cu. vnice est electus: q. opponentes venire non tenentur. ista. n. decre. non compellit alios venire nisi electos postularos & personas instructas & opponentes. cu. vnice est electus. a verbis ergo non recedat. imo verbis edicti dferunt. ff. de le. iij. non aliter. s. de rescrip. susceptu. & hoc intellexit guil. & gar. de bis opponentibus qui sunt de electoribus. p. illis. n. veniunt electi & p. sone instructe sed si aliqui sint opposentes preter electores: puta dioc. clericis vel alij quorum intersit ipsi venire debent. sed eade rone qua supra dicitur posset: q. i. eis locum non habeat bec decre. h. illa. s. e. statum.

e **O**pponit. in forma vel persona aliquid obijciedo. s. e. c. j.

f **O**pponens. dixit guil. & gar. q. si archiepiscopus vel episcopus se opponit psonaliter venire non tenetur. q. durum esset q. occasione huius oppositionis suam ecclesiam vel puincia derelinquat. & ideo sufficit

si procuratorem mittat sufficienter instructum tanquam iusta et rationabilis causa eum excuset. j. s. p. x. ver. vel si personas. r. j. e. s. p. c. ubi non astringit personaliter venire ecclesie alligatum: etiam si postulatus fuerit.

Quo ad minus. si autem x. sunt opponentes: et diversa crimina opponunt: vix potest vni adulterium. aliud homicidium et sic de singulis. sufficit duos mittere sufficienter instructos secundum quilibet. et gar. cum hic infra non distinguat et sic satisfactum dicitur hinc constitutioni. et inconueniens esset tot opponentes compelli venire: et electi per tot distingui. ff. de exer. ac per plures l. 3. si ar. contra. q. si plures de vno crimine accusant. magis idoneus eligatur a proce. si autem de diuersis omnes venire tenentur nec admittitur vnus pro alio. ff. de accu. si plures. l. de accu. l. qui de crimine. Sed illud quia vbi criminaliter de crimine agitur non potest procurator iteruenire. sed hic agitur civiliter et ideo secus de accu. super his.

Expensis. quas si dare noluerint: et ita nullus venit tanquam culpabiles puniantur. j. s. p. xi. ver. vel si personas.

Instructi. respicit illud due persone alias instructi. et respicit illud duo ex opponentibus et an illi duo tribuere teneatur. dixi. j. e. cu non deceat.

Compareant. infra idem tempus infra quod electi venire tenentur: vt intelligatur repetitum. s. de ap. sedo requirit. et si electus obijciat opponenti: quod tempora non seruauit. et opponens idem obijciat electo primo discutietur de iure opponentis tanquam de preiudiciali. l. de adul. quonia. s. de or. cog. tuam. prius enim persone opponentium discutende sunt. xxiii. di. illud de accu. c. i. et simul de vtroque cognoscere non debet. s. de iudi. exhibita. fm. guil. et gar. Dico tamen quod iudex exclusio contradicente ex officio suo cognoscat. vt electus tempora seruauerit. s. e. cum nobis olim. quid si opponens a principio non venerunt infra tempora sed post: et se petant admitti ad ea que de nouo puenerunt: nuquid admittentur: videtur quod sic. s. e. vt circa. s. alioquin. s. e. c. j. s. qui ma. ac. pos. cum in tua. Et ne per surreptionem et. s. eo. cum dilecti. s. nos vero. Sed dic contra per hac decre. que excludit eum a totali prosecutione. pcessus et qui contra te calumniatus est nec de illo nec de alio crimine te accusat. ff. de accu. si. iiii. q. x. si accusatorum. non ob. decre. vt circa. punitur enim ibi qui non expressit. sed exprimere non potuit quod ignorabat: hic autem punitur quia contempsit. decre. autem statuimus. non ob. quia ibi non priuatur prosecutione. pcessus: sed in hoc punitur quod in eius absentia pceditur. veniens igitur admittitur in eo statu in quo causa reperitur. dicamus igitur hoc per decre. istam specialiter introductus non ob. decre. cum dilecti. quia officium iudicis non deficiet. vt in predicta decre. cum nobis.

Instrui. ita quod finiiri possit.

Informari. qui non est tale quid pbatum: per quod negocium decidit possit.

Alijs circumstantijs. quid enim si per istos informatur iudex: quod pbationes de facili pnt haberi in curia vel non nisi cum magna difficultate: hoc inspecto vel commissioem faciet: vel ad pbationem faciendam in curia compellet. Bar.

Alibi. ad quid fiet ista commissio: cum electus et opponentes duce re teneantur omnia munimenta: dic illud verum de pbationibus per instrumenta faciendis sed ista commissio fit rone probationum faciendarum per testes quos ad curiam ducere esset difficile de fidelibus. constitutus. u. q. ij. c. vlt. gar. et guil. et idem posset intelligi si haberet pbationes per instrumenta que secum ducere non potuit: puta privilegium quod alterius erat non suus. nec illud habere potuit: vel impeditus fuit per aduersarium quo minus habere posset vel similia ad hoc de si. instru. c. contingit. r. c. accepimus de testi. cogen. peruenit primo guil.

Artande. et testes compellendo ad curiam venire. s. de testi. c. ii.

Eterum. quinta pars.

Electiones. scias fm. gar. quod hoc quod hic dicitur habet locum non solum in electionibus cathedralium ecclesiarum vel regularium: de quibus hic loquitur decre. sed et in omnibus alijs electionibus. quia. s. in pmi. decre. nicolaus corroborat quod statuerat greg. cum hac temporis moderatione. Greg. autem de qualibz electione loquitur. sic in qualibet electione locum habebit moderatio.

Decto dies. et si extiterunt copetenti tempore ad putandam electionem

nem excusabuntur propter supuenientem casum. si autem extiterunt eo tempore quo venire poterant viendo diplomate: impedimentum superueniens non excusat eos. ff. si quis cau. l. ii. s. si quis tamen. s. e. cu in veteri. fm. guil. et gar.

Electis. si autem pntarent generali procuratori electi non sufficit: quia temporalis hereditas per talem non acquiritur. ff. de acqui. heredi. p. procuratorem

multo minus spiritualis: nec matrimonium carnale per talem contrahitur. j. de p. c. vlti. ff. de ritu nu. generali. ergo nec spirituale quod est verum. nisi electus ratum haberet infra id tempus: infra quod sibi obui presentari. ff. rem ra. ba. l. pe. Si autem pntetur procuratori ad hoc spali sufficit per eadem iura ad hoc. s. de prebe. accedens. xxxii. q. ii. honozat. l. de acqui. pos. l. i. cum si.

Qui culpabiles. si si ignocet quod erit videtur quod nullus incidat in pena. quod sanctius est et. ff. de pen. absentem et. ar. contra quod si plures pcesserint: et vnus solus letaliter et ignoretur quis oes de occiso tenentur xxxii. q. vlt. c. vlt. ff. ad. l. acq.

Ite mela. s. sed si plures. So. lapsus temporis pbat oes culpabiles. nisi dicitur aliqui ostendant puta de sua diligentia vel quod miserunt. et missus fuit ipeditus vel negligens fm. gar. non tamen videtur quod negligentia missi excuset eligentes. j. eo. si compromissari. j. r. i. nisi hic dicas quod hoc verbum culpabiles. non ob. dicitur: quod cum sunt plures et vnus deliquit et alter non. tunc hinc locum lex illa abiitem. s. cu oes deliquerunt s. non equaliter tunc habeat locum iura per hac parte inducta. nec enim potest aliquis innocens appellari. ut in l. abnate fm. guil. et gar. hic autem oes pntare debebat: nisi si ergo pbetur contrarium dicam omnes in culpa.

Totaliter. per hac lram dico quod nec electionem alterius partis poterunt impugnare alias non essent totaliter exclusi. ad hoc. j. e. ver. opponentis.

Excludentes. et sic exclusi sunt ipso iure. et si cu eis de facto pcessu est: si postea excipiat in medio cause. de tali pcessu se innare non poterunt. iudex tamen ex illo pcessu posset animam informare cu casus sit iste in quo pcedit ex officio suo vt pluries supra dixi.

Beneficijs. non ergo officijs et merito. pone. n. quod fuissent oes culpabiles quis interim officaret ecclesiam: et si nollet isti interim officiare per puatices beneficiorum pcelleret eos episcopus. si eam rationabile non alleget. de de. non refi. inter qutu or. vel salte si uult eos ob multitudinem sustinere fm. guil. et gar. de ipsoz beneficijs faciet ecclesie deseruiri: de clerici. non refi. c. penul. et de appella. puenit. ii. et si hac suspensioe durante uacat ecclesia eligere possunt. alias decre. cuz in cunctis. s. eo. ti. non puasset eos spaliter hac parte. ad hoc eo. ti. cu vinton. eligi aut non possunt medio tpe in illa salte ecclesia in qua suspensi sunt fm. gar. et guil. s. eo. ti. per inquisitionem.

In ipsa ecclesia. non suspensio a beneficio in vna ecclesia. non propter hoc suspensum in alia ad idem. j. eo. si compromissarius in si. r. j. de re. ec. non alie. hoc consulti sumo. r. j. de of. or. si canonici. secus in excicatioe uel ab officio suspensio. iiii. q. v. quisquis. vii. q. j. si quis presbyter.

Extunc. s. post predictos octo dies.

Suspensos. est ergo canon late sentente. sic. s. e. cu in cunctis. Et si episcopus eest qui vocem haberet. puta in electione metropolitani euitat hac pena. cu de ipso non caueat expse. j. de sen. excoc. q. piculosu. r. j. e. si compromissari. s. huius. pena autem superiose non euitat. s. ut totaliter a prosecutione et. Et si qrat an episcopus taliter suspensos possit absolue. dicendum est fm. guil. et gar. quod non. ar. decre. s. e. c. j. ibi nulla et. r. s. de testi. ta lris. ibi donec nram mereat et. facti. n. qstio in arbitrio est iudicatis. pene uero psecutio et. ii. q. iiii. s. notadu. ff. de abol. l. i. s. ii. ta. n. si diceret dnu. illuderet huius canonis pena et similitu. quod icoueniens esset non ob. decre. nup. s. de sen. excoc. q. loq. in excicatioe fm. gar. vbi maius uertit periculū. et ideo facilius remouet. quod nullus usq. ad certu tps excicatur sed donec satisfaciatur uel caueat de ver. sig. ex pte. unde vere loquedo ibi pena non remouet. s. quod ius statuit adimplet. S. qd dices si electio non fuit putata tempore debito. electio post nonicia iter arripuit fecit expsas postea pntat sibi electione. electio reperit ea min. canonicam non uult consentire. quero nuqd electores teneat et ad expsas qz factur non fuisset. si ipsi debito tpe pntassent. dico sic fm. gar. et guil. alias electio per substitutionem hac laqus pararet. ad hoc. ff. de peri. r. mo. rei ven. l. ult. l. de iudi. facim. r. j. de of. or. si canonici. j. r. i. s. j. j.

Alio colore. puta quod se ingerit de alicuius superioris aucte uel pde exeplyz s. e. auaritie: et quod dixi de superiore intelligas qui id non possit concedere.

Perpetuo. intelligebat et si non fuisset appositu. ex quo. n. puat ppetuo puati intelligit. l. de penis seru. l. di. c. l. qd dic vt. s. d. p. sti. ex lris. et per hac lraz ppetuo dico quod si episcopus ipsis priuatis ea uellet de nouo offerre non possit. ad idem s. e. cu in cunctis. r. c. l. canon. r. c. auaritie. et melius. j. eo. c. commissi. s. porro.

Uel si viso qualiter puniantur eligentes. si electione tempore debito non pntat. est videndum qualiter puniuntur eligentes si personas non mittunt instructas et hic assume quod sequitur infra. s. destinare neglexerint.

Ut premititur. in. s. ad hoc et in. s. si uero.

Electi. sed ad quid debent venire persone instructe. ex quo non venit nec mittit electus. cum ex eo priuatus sit ipso iure. respondeo vt instruat papa

super toto negotio: et forte possibile est: quod electus qui non venit impeditur fuit ad ueniendum et mittendum: et sic non est primatus. s. eo. ver. insuper. et super hoc ipso vtilis esset instructio et super alijs occurrentibus.

a **Administrare.** et ministrabunt tunc electores quod ipsi tenentur mittere: et missi suis stipendijs non debent ministrare. x. q. ii. precarie. sed ex quo electi eodem nunt ministrare expensas parant sunt ad quid ergo veniunt persone instructe. dic ut di xi. s. go. pri.

b **Neglexerint.** assume hie hram et a totali quo ad se. et. que est infra.

c **Los.** negligentes et opponentes.

d **Contradictentium** paucitas. quomodo hoc cum non possunt esse pauciores quam unus vel duo. qui tamen venire tenentur. s. s. pr. rideo. quod non sunt alij qui ecclesie deserunt nisi contradicentes qui sunt tam pauci: quod si mitterent non essent qui desererent ecclesie. sed nonne sunt electores. forte omnes contradicunt puta cum superior. prouidit sed illi sunt pauci vel electores infirmi sunt vel mortui vel abites sunt ita quod nulli ecclesie deserunt preter contradicentes et illi sunt pauci. sed quot dicemur paucos. hoc relinquam arbitrio iudicantis si reuocet in dubium. alique enim ecclesie indigent pluribus seruitoribus: alique paucioribus. et sic non potest elocutione exprimi. ff. de solu. ratu. et quia respectiue quedam dicuntur pauca et multa. xlv. di. disciplina. insti. de iur. perso. s. si.

e **Alia iusta.** puta incurfus hostium infirmitas: nimia paupras. ad hoc. s. s. pr. ibi facultatum impotentia. uel est obligatus ecclesie cathedrali: ut eps uel archieps. vt. s. dixi. Bul. et gar.

f **Probabilis.** infra tempus iudicis arbitrio taxadu. pbanda. ex quo hic non determinatur fm. gar. ff. de iur. deli. l. j.

g **Procurator.** etiam extraneus qui non sit de electoribus nec de opponentibus vt declarat sequens littera. ibi dictas personas dirigere teneantur. Bar.

b **Abilominus.** si vero antequam cessaret impedimentum esset negotium in curia terminatum. non credo quod personas dirigere teneantur. cum iam instructioni ulterius non sit locus. ad quid ergo inanibus sumptibus se vexarent ff. de inoffi. testa. l. i.

i **Priuentur.** per sententiam: et priuabit eos papa: uel iudex ab eo datus et si idem facere poterit episcopus. prius qui debet canones obseruare. et a subditis facere obseruari. et sacrorum canonum est minister. xxi. dist. s. i. et ideo non credo hie gar. quod si in isto termino se ingesserit: quod sint priuati perpetuo. ut s. in alio casu. ex quo repetitum non est cum sit penale et restringendum. iudex tamen ex eo poterit eos punire. sed queritur quare in precedenti casu priuatur ipso iure et hic per sniam. dixi gar. hoc ideo quia papa reputauit eos amplius deliquisse. et quia hic est iam quasi iudicium. et ibi quasi extrajudiciale et ideo forte iudex non esset ita paratus ibi. ut hic.

k **Contumacia.** ut quia non venit. cum sunt unus uel duo. uel quia duos esse non mittunt cum sunt plures. Sed nomine ex istorum repulsionem possit se qui iniquitas. pone. n. electum indignum. So. h. isti repellantur. officium iudicis non quiescit. sicut et ubique periculum anime vertitur. supplet. s. eo. cum nobis. de excep. exceptioem. et ubi publica offenditur utilitas ut in milite. procuratore. C. de procu. l. militem. et de his que constat sibi tam iudici de post. prela. bone. j. ubi de hoc. et supplet ea quibus ommissis non ualere. processus. d. libel. ob. c. i. de lite contest. c. vno cauere etiam debet ne sibi illudatur. ff. de iudi. si pretor et ne in vanum partes vexentur: s. de offi. dele. super questionum s. porro ad fi.

l **Pena.** excluduntur ergo a prosecutione processus. et beneficijs per triennium priuabuntur. sed isti opponentes quare puniuntur in beneficijs. none a sua oppositione sine pena desistere possunt. intellige hie gar. et guil. hoc de illis qui in sua oppositione persistunt vel recedunt ab ea eo tpe: et modo quo ab ea recedere non potuerunt. j. eo. ab eo. s. e. quauis. et c. statuimus.

m **Plecteda.** argue fm. gar. et guil. quod non est cano late sententie quo ad hoc et dicit gar. quod isti opponentes per modum denunciationis priuati dicere electionem nullam. ar. s. de accu. ueniens. et c. prelatoy. sed per modum oppositionis uel exceptionis non. quia a totali prosecutione et. officium tamen iudicis non cessat. vt pluries dixi.

n **Abilominus.** i. non obstante quod illi excluduntur.

o **Premissis.** s. cum eligentes excluduntur. quia electionem non priuauerunt vel personas instructas non miserunt. et etiam cum opponentes puniuntur. quod hanc deere. non seruauerunt. Jo. an.

p **Priuantur.** supple vel priuari mandantur. ppter casum precedentem.

tere uel uenire seu expensas ministrare contemnant: destinare neglexerint nisi eos capituli uel contradicentium paucitas seu alia iusta et probabilis causa euidenter excuset: in quo casu procuratores sufficienter instructum mittere et nihilominus cessante causa dictas personas dirigere teneantur et a totali quo ad se prosecutione processus: et a priuentuum beneficiorum que in ecclesia ipsa obtinent per triennium continuum perceptione priuentur: opponentes uel opponentes cum unicus est electus contumacia simili pena plecteda: nihilominus tamen in premissis casibus quibus eligentes uel opponentes quo ad se processus prosecutione priuantur: electis per hoc in prosecutione sui iuris nullum preiudicium generetur. Denique cum ad postulationem concordem uel discordem procedi conti

q **Nullum preiudicium.** et ita ex iudiciali negligentia eligentium non nocet huic electo. sed nunquid processus eligentium hitus ipsos noceret electo uel alijs qui in iudicio non fuerunt: dic fm. gar. quod electo sciēti iudicabit ignorati non. iii. q. vi. bec quippe. s. de do. et cotu. cum olim. s. de re iudi. quis. alijs aut quoz interest non quod sint electi. sed

aliter nocet et scientibus et ignorantibus vt in actioe populari dicitur: in qua processus vnu iudicatur alijs etiam ignorantibus nisi doceat dolusione vel de proprio interesse. ff. de accu. sicui. ff. de iur. iur. cum qui. s. in popularibus.

r **Denique.** sexta pars et s. plene dicit quod ter debeat se habere eligentes et electi et etiam opponentes. modo vult dicere qualiter se debeat habere postulates et postulati gar.

s **Et aliqui.** et pro. i. vel pprie.

t **Elerate.** quod partantur in his defectu collige. s. e. cu. i. c. u. etis. et c. h. cano. s. d. eta. et qua. p. t. c. cu. patenti. aut defectu in ordinibus dispensant epi. vt i

predicta deere. p. t. e. et eo. ti. tua in epatibus papa. de of. lega. quod translatione. de excep. prela. sicut venire. cum patientibus defectum in etate quo ad epatus solus papa dispensat. s. eo. ti. cu. nobis oli. s. fi. quo ad dignitates tene quod habes. j. de eta. et qua. c. vno quo ad parrochiales ecclesias tene quod habes. s. e. licet canon.

u **Similes.** ut illegitime nati. s. eo. innotuit.

x **Postulerunt.** intelligas istu. s. indistincte: siue immediate pertineant vel appelletur siue no: quia ex quo non pot alio dispensare quo ad hoc immediate dicitur primere. Ite cu postulati ad regulares ecclesias et appellati est. uel immediate pertinet ecclesie. uel talis est casus in quo non pot alius quam papa dispensare. quod tunc quo ad hoc immediate primere dicentur.

y **Alligati.** vt epi archiepi vel similes quod in alligatis inferioribus ecclesijs puta abbatibus exceptis. oli. erat dubitatio. an tales deberent eligi uel postulari: quod eminata e. j. e. si abbat. f. quod debet eligi et sic non habet locum iste. s.

z **Nostra.** non ergo loquitur de his qui sunt talibus ecclesijs alligati: quod sufficit alterius licentia.

et **De veteris.** seruetur illi deere. s. e. c. j. Et ex quo postulati in hoc casu non tenent ad hoc ius suadum. pp. equitate suadum in iudicij. dico quod nec opponentes venire tenent. s. sufficit quod seruetur ipsu ius antiquum non etiam priuilegium vnius partis sepe ad alia extendit. C. de fruc. 2. lit. expen. l. vit. s. de mu. pe. c. ii

et **Postulatos.** huiusmodi. s. patientes defectu in ordinibus vel etate uel his similes.

et **Moderata.** hoc dixit ob id quod sequitur ut eo saluo et.

a **Consensu.** s. ex quo consentire non debet. quod incipiet eis currere tē p. rideo fm. gar. et gar. quod deliberauerunt de non dissentiendo uel ruderit se non dissentire. vni dixi guil. quod eps postulari ad ecclesiam sic dicitur rideo: nec consentio nec dissentio. s. i. h. me uoluntati dñi pape suppono. ad h. viii. q. i. i. scripturis. quod infra mēsez facer debet. s. e. q. sit. Et dico quod postulatio dicitur priuari postulato. alias quod iter de iberaret d. dissentiendo uel non dissentiendo et si postulates negligentes fuerit i priuatio punietur ut electores p. l. am. q. seq. et negligentes statuta ibidem similes et. b. Dicitur est. s. s. si vero.

c **Aliquibus.** vt personis instructis uel alijs.

d **Subministrat.** eadem distinctio seruata quod supra dicta e in eligentibus. an sit celebrata in concordia. an in discordia fm. gar. Jo. an.

e **Non dissenserunt.** non mediū inter consentire et dissentire. s. non dissentire. cōcor. j. de reg. iur. is qui tacet.

f **Instructas.** et dic fm. gar. et gar. hie hic textus non exprimat: quod etiam opponentes tenent venire. quod ppter parē rōnez habuit. p. exp. ad hoc. s. c. i. et c. vt circa et eadē est ibi ratio. s. ecclesiaz. p. uisio.

g **Demittitur.** in. s. ad hoc et. s. si vero.

h **Negligentes.** s. postulates et postulatos negligentes i ueniendo uel mittendo.

i **Similis.** pena. inquam tē pot. elect. n. puat est iure iā sibi acq.

sito. postulat aut solū spe grē quā hēbat. et idē dico in eligētibz.

A nec p hoc ne credat aliquis: qz postulati cogūf ad ueniendū habeāt maius ius hic remouet.

B Pro celeri. no. hic mentē et cām huius constitutionis.

C Gratia. f. illa generalī. de qua dicitur. s. de rescrip. sedes. r. c. nō null i et vl. r. s. d. tor

ne. c. ii. et hoc si postulatio concors, su it vel saltē a duabz

ptibus facta: i quo casu fm quosdam pōt peti pfirmatio

s. eo. cū monasteri um r. c. officij. s. fi. et si talem admise rit superior dicef fa cere gratiā: et si nō admiserit facit iu rīā. ff. de aqua. quo ti. r. est. l. j. s. pe. Si aut non sit facta in concordia vel a du abuz partibz et ex cā dependet ex gra spālī. s. ti. pxi. po stulatiōez. r. c. bōe fm gar. qui hic pfe ctus fuit quādam materiāz extraneā de attentatis quāz videbimus. j. d. ap pel. non solum.

D Porro. septima pars in qua qz sup dix erat electos et eligentes postulatof

et postulantes teneri ad quasdam expensas faciendas dubitaret a liquis vtz postea possent recuperare: ideo addit quod sequit. gar.

E Reddendis. nec dabitur conditio ex hoc canone ad repetitionē ipsaz: quia nulla hic noua obligatio. ff. de pdi. ex lege. l. vna. quod enī statutum iam erat hic obseruari precipitur. potius ergo dab it fm quil r gar. cōdi. ex decre. vt preterite. s. eo.

F Eligentium. i. quas fecerunt eligentes in profecutione electiōis et sic expone sequentia.

G Judicabit. sed quid est iustuz: vel quid iudicat equitas canonū rindeo fm gar. si. electio uel postulatio facte sunt in concordia pnt eligētes uel postulatōez expēfas facer de bonis pertinētibz ad platiū et si de suo fecerit: recupare pnt factas. s. e. ut pterite. r. s. e. c. s. ad bec. uel iudicis officio uel cōditōe p dicitē decre. et hoc intelligo siue obtineat siue nō siue dignū elegerint siue indignū: dūmodo igno rante. sufficit. n. qz non fuerūt in dolo. ff. de bo. au. iudi. pos. l. pre tor. s. ii. si aut electio in discordia fuerit celebrata: et maior pars pfe quatuz negociū electionis: dūmodo vtliter incipiat. psequi expen sas habebit. non tū sufficit qz sine dolo: ut in casu precedētī. sed est necesse qz vtliter. ff. de. neg. ge. sed an vltro. minor aut pars ita de mū habebit expēfas: si obtinet: qz apparet qz vtliter cepit iudiciū psequi. Immo. tū dicit qz cū facta est electio in discordia. illa pars habebit ab ecclesia expensas. de qua postea fuerit diffinitū p capi tulum super hoc quocatiū iterū. hoc tū qd de expensis dictum est: cum electio facta est in discordia. dicit gar. nō seruari. si. n. obtinet electus sibi satisfaciāt de testa. relatū. s. nomine. si uero succūbit nō repetit expensas: qz suū negociū egit. r. de neg. ges. l. j. et de statu. r. ma. l. vl. Idem de postulato intelligas per eadē iura: et hoc non intelligas in casu illius decre. s. e. n. qz ibi electus administratio nem habet. si aut aliquis se opponit psequitur ius ppiūm: pu ta dicens se cōtēptū: et tūc nil repetat: qz suū negociū egit. aut egit de iure tāgēte ecclesiam dicendo personā non idoneam uel formā uon seruatam. et tunc si succūbit nil repetit: qz inutiliter excepisse p sumitur. ff. iudi. sol. iam tū. s. anpenul. si obtinet recuperat a capitu lo. ar. s. de pru. cū p cā. r. s. de re. ec. nō alie. ad nostram. et sic litis terminū declarat negociū expēfaz. ar. ad hoc. l. de iudi. rem non nouā. victus etiā condēnatur victori in expēsis: et si nō est soluēdo restituitur actio aduersus capitulū. Hec aut uera inter seculares q ppiū bnt. si aut sit regularis qui non bz ppiūm: tunc etiā ad pfe ctionē cause expēfas habebit: alias cū ipse nil habeat periret ius suū et ecclesie. s. de accu. ex parte. r. c. pe. r. d. his vide per Ber. In no. r. host. s. e. vt preterite.

H Andamēta. decre. hanc que localis est in quattuor par tes diuido: quarum prima durat usqz ad. s. p. inde. secū da usqz ad. s. vt aut. quarta usqz ad fi. In prima aut pre ponit pstitutionis causā et origo. In secūda ponit pstitutione. In ter tia pena trāsgressozum. In quarta quedā pstitutionis moderatio Quāz prima subdividitur in alias quattuor partes. prima durat

lat: nec per hoc qz de postulatis p celeri ecclesiarum expeditione sta tuitur. postulationes ipse minus dependere intelligantur a gratiā quam antea dependebant. Por ro in singulis casibus supradictis in recuperandis uel reddendis ex pensis eligentium electozum po stulantium et etiam postulati illud seruari decernimus: quod iustum fuerit seu equitas canonum iudica bit.

I Dem.

Fundamenta militantis ecclē sie in montibus sanctis pro pbeta rememorans per montes a postolos et predicatores patenter insinat: quibz tota huiusmodi edi ficij fabrica confidenter inmittit qui firme bases ecclesie super fun damēto: preter quod nemo aliud ponere potest: quod est christi ius: ueluti summo angulari lapide solidantur: ut ueritas que antea le

usqz ad. s. ne aut. secūda usqz ad. s. decet. tertia usqz ad. s. digne. quarta usqz ad fi. ipsius partis. In prima aut particula dicit Nicolaus et pbat auctoritate psal. nostrā militante ecclesiam fundatā esse super apostolos et predicatores quozum fundamētū et solidatio est in christo iesu. hōz aut precipuus fuit be atus Petrus: cui superna dei pmissio beatum paulum adiunxit: qui duo sub vno psecutore codez die et lo

co ciuitatem romanam suo glorioso cruor martirij xpo dno cōsecrarūt. Secūdo dicit ipsam ecclesiam diuino mira culo spālibus adiurā auxilijs dum. s. pstantin⁹ imperator ipsi ecclesie in psona beati fil uestri quarto die sui baptis matis donauit ciuitatē roma nam: ut ibi collocata petri se des gauderet plenaria liber tate. Tertio dicit decens esse omnē materiam et modū tol li: per quos metus uel terroz aliquis imminere possit ipsi pōntifici romano uel suis fra tribus in consilijs sibi exhibēdis et alijs negocijs roma ne ecclesie. que iminēt p tem pore faciēda et in creatiōe pō tificis et in pmotione cardī naliū cum occurrerēt. Quar to dirigens mentem suāz ad urbem ad memoriāz reducit multa discrimina: magnaqz pcula que sustinuit vniuersa lis ecclesia ppter peregrina regimina et senatores inco gnitos qui pferuerūt ipsi ciui tati romane et maxime tēpo re corradini. In secūda pte pncipali volens circa futura pericula exhibe re salubre remediū statuit qz null⁹ imperator: rex: pnceps marchio: dux: co mes: aut baro uel aliquis alius qui sit notabilis peminētie dignitatis pntis uel excellētie. frater filius uel nepos ipsozum possit assumi ad tēpus uel in p petuū in senatorē uel rectorē urbis rome quocunqz noie uocet ipsa rectoria. Item nullus alius pter pdictos assumi possit ad ipsius ciuitatis regimē ytra anū. bec uera nisi spālīs interueniret ap. se. licentia per ipsius sedis lit teras expmēda. Tertio pfaciētibz penā iponēs statuit qz noiantes: eligen tes uel assumentes noiatū uel electū: uel assumpti si pfererint et eis obedientes dātes auxiliū piliū uel sanozes ipso facto sint excōicati: et ipsi assumpti uel ele cti ex quo pfererint uel se de regimine intrōmiserint: sint cum suis posteris in ppetuū puati oibus feudis pūlegijs immunitatibz uel gratijs et honoribus que a romana uel alijs bnt ecclesijs et bi ad quos illa prinēt de ipsis disponē di liberā habeāt facultatem. Itē statuta pcepta sine pntis: et oia que fecerint tāquā senatores uel rectores urbis irrita decernit et uacua: iudices et tabellio nes qui patrocinant talibus uel instrumēta pscribūt iudicāz et tabellionat⁹ pnat officijs. pcepit etiā qz a supradicta excōicatiōis snia pdicti nō possint ab solui sine licētia dñi pape spālī. Quarto dicit qz romani origine uel ibi incole ad vnum annum uel tēpus breui⁹ bene pnt in senatores romanos assumi: lz supradictoz fratres sint filij nepotes aut sub comitatus uel baronie noie ex territorij urbis iurisdictionē ppetuā uel tēporalē obtineāt: dūmodo non sint tāte peminētie uel potētatus qz cū personis supra pbitis merito debe ant numerari.

I Propbeta. danid psal. lxxvi. qui incipit fundamenta.

K Ymnit. e. n. pcpū in ecclesia p dicator et doc. ordo de bere. cū ex iūcto.

L Bases. i. colūne et dicit solēt colūne ex petra durissima.

M Ponere pōt. j. ad corinth. iij. j. q. i. cū paulus de psby. n. bap. uenies.

N Antea. in veteri testamēto.

O Pconio. xliij. di. sit rector.

P Elebebat. i. quasi uehiculo ducebat et trāsfundeat in orbē.

Q Tubam. csa. lviij. Clama ne cesses: quasi tuba exalta uocem tuam. xliij. di. sit rector. io. an.

R Scriptum est. psal. xlvj. celi enar.

S Muneris. predicandi.

T Sumo administratiōe. lxx. di. in illis in fi. ibi inter apostolos nō fuit par institutio: sed vnus p fuit oibus nō aut meritis: ne obset infra vbi dicit. p pa rili uirtute rē. ii. q. vii. paulus. r. xxi. di. in nouo.

U Hinc. beatum petrum.

X Omittis. ipi xpo p vnionē cbaritatis et grē. s. de sū. tri. damnam⁹. de cō se. di. ii. in xpo p. r. nō qz vnitate in militāti ecclesia esse uoluit dum sup vniū fundamit. xxiii. q. i. loquif. scismatici aut t conātur hāc scidere. j. de scif. c. vno

Y Ipse erat. f. petrus: iuxta id. petr⁹ aut erat christus.

Z Pcedo. mathei. xvi. r. xxiii. q. i. loquur. xxi. di. in nouo.

AA Petra. a soliditate fidei sic dictus. l. di. fidelioz.

BB Cui. petro.

CC Adradā. ut in proc. huius li. r. j. de reliqui. c. j.

DD Dexterās. per dexterā pignus. pacis et testis fidei solet dari: alias dicitur

q. iii. deus quando.

a Notitiam q. positum ne quis crederet solum in prima electio ne senatoris hanc constitutionem locum habere.

b In nomine. s. co. avaritie. xliii. q. iii. pleriq. s. de sumo. ea que.

c Alius imperator. puta grecorum. io. an.

d Princeps. quia si primum locum capiens et potest esse dignitatis et ordinis hoc nomen.

e Marchio. in li. seu. tit. quis dicitur: marchio comes capitaneus. uel ualassor habet ad litteram hec verba qui a principe de ducatu aliquo inuestitus est: dux solito more vocatur. qui vero de marchia. marchio. dicitur autem marchia qz cara idest collecta et iuxta mare plerumqz sit posita. qui uero de comitatu aliquo inuestitus est comes appellatur qz a principe uel prate aliqz d plebe aliqz uel plebis pte fuerit inuestitus ca pitaneus appellatur qui proprie maior ualassor: oliz dicebatur. qui uero a capitaneis antiquit? feuduz tenent. ualassores sunt qui a ualassoribus ualassini idest minores ualassores appellantur.

f Perpetuum. idest ut ad heredes transeat uel idest donec uixerit ad idem. s. e. li. d. rescriptis si. gratiose. r. ff. p. soci. l. i.

g Litteras. nota casum in quo scriptura requiritur: a lios nota. j. de celsi. romana. s. postqz.

h Exprimentes. sic. j. de tpo. ordi. c. j. de ap. cordi. j. de senten. excō. cū medicinalis.

i Antecedentes. idē uerbū. s. eo. vbi periculum. s. ceteruz r. s. sequen.

k Dignitatis. etiā si episcopi fuerint nec obstat. j. de sct. excōmu. quia periculofum. que in sē. excōi. nō loquitur.

l Incurrant. r. ab soluentur a solo papa. j. eo. s. cōtēpto res. io. an.

m Liberam. etiā illis non uocatis. j. de preben. l. j. episcopus. r. hoc itelligit saluo eo qd dicitur. j. d. prescrip. c. ii. io. an.

n Floriari. s. de postula. c. i.

consilio hec irrefragabili et in perpetuum ualitura et constitutione sancimus ut quoad quocumque et quocumque senatoris electio uel alterius quocumque nomine censeatur: qui quocumque modo uel quocumque titulo ipsius urbis debeat preesse regimini: in posterum iminebit: nullus imperator seu rex romanorum aut alius imperator uel rex: princeps: marchio dux comes aut baro: uel quicumque alterius notabilis preeminentie: potentie seu potestatis excellentie uel dignitatis existat: frater filius uel nepos eorum ad tempus uel in perpetuum seu quouis alius ultra annale spatium quouis modo colore uel causa per se uel aliam personam quomodolibet submittendam in senatore: capitaneum patricium aut rectorem uel ad eiusdem urbis regimē seu officium nomine eligatur seu alias etiā assumat absque licentia sedis apostolice spali per ipsius sedis litteras concessione licentia huiusmodi spali exprimentes.

Quod si secus factus fuerit nominatione electionem et assumptionem huiusmodi decernimus esse nullas: ac careat omni robore firmitatis et non solum nominatores electores et assumptos. uerum etiam nominati electi et assumpti: si huiusmodi nominationi electioni seu assumptioni consenserint: aut se de ipsis quolibet modo intromiserint: inter dentes et obediētes eis de: et hoc omnes dantes ipsis nominatoribus electoribus: assumptoribus aut nominatis: electis uel assumptis auri lium consiliū uel fauorem publice uel occulte cuiuscumque dignitatis uel preeminentie conditionis aut status extiterint eo ipso finiam excōiario nis incurrant: ac nihilominus ipsos nominatos electos seu assumptos si contra constitutionem presentem predictis nominationi: electioni uel assumptioni consenserint: aut se quoquo modo illis ingererint: et eorum posteris in perpetuum omnibus feudis priuilegijs libertatibus immunitatibus gratijs et honoribus que a predicta seu alijs tenent ecclesijs censemus esse priuatos: ita quod illi ad quos eorum collatio concessio seu dispositio pertinet presument di ea aut retinēdi pcedendi seu pferēdi alijs seu de ipsis etiā disponēdi. put ad eos pertinet liberam habere potestatem: et ne taliter nominati electi uel assumpti sua pertinacia uel contemptu ualeant gloriari nos quelibet in data precepta: ordinationes et statuta que fecerint: oēsque finias quas tulerint: et quicquid penitus in contractibus et obligationibus seu quibuscumque alijs urbis no

o Iudices. idest aduocati: et loquitur ad modum uulgarium per id quod dicitur. j. patrocinari. uel pprie ponitur.

p Adoris. iste casus semper excipitur sic. xvii. q. iiii. si quis suadente. r. s. d. of. or. pastoralis. ii. responso.

q Portantur. olim etiam romani spalia habebant priuilegia. unde paulus aduersus iuriosos se romanum ciuem testabatur. r. di. si in adiutorium.

o mine uel tanquam senatores capitanei patricij aut rectores uel officiales ipsius egerint irrita prorsus ex nunc et uacua nūciamus. Iudices uero et tabelliones qui super his aut eorum aliquibus contra presentis constitutionis edictum patrocinari: uel instrumenta conficere forte presumpserint iudicatus et tabellionatus officijs se nouerint esse priuatos: cōtēptores quoque seu uiolatores premissorum uel aliquorum uel alicuius eorum ab huiusmodi excōiatiois sententia: preterquam in mortis articulo absolui non possunt nisi per romanum pontificem uel de ipsius petita et obiecta licentia spali non obstantibus aliquibus priuilegijs indulgentijs concessiōibus et institutionibus consuetudinibus et statutis quacumque firmitate uallatis: que in premissis oibus nolumus aliquibus uel alicui suffragari: sed omnia quo ad illa discerni mus non tenere. **U**t autem ciues romanorum qui ex ipsa urbe naturalem duxisse noscuntur originem aut quouis alij qui in ipsa eiusdem territorio non aduene sed cōtinui habitatores extiterint quo ad honores ipsius urbis: aut regimē gratiosis sūctionibus portantur non intendimus: quod presens cōstitutio tales excludat: quin ad unum annum durat uel ad aliud tempus breuius nominati ad ipsius regimē et officium eligi ualeant ac assumi: etiā si predictorum principum et aliorum fratres filij uel nepotes existant: aut etiam si extra urbem et ipsius territorium sub noie comitatus baronie seu cuiuscumque alterius tituli in hominibus uel locis aliquibus iurisdictione seu potestate aliquam tēporalem uel perpetuam obtinerent: dum modo predicta iurisdictione uel præs extra urbem et territorium prefata consistens: non tante preeminentie uel notabilis potentatus existat quod eam obtinentes eius occasione uel causa cum alijs exclusi a dicto urbis regimine ut premissis priuilegijs et institutionibus oraculo rōnabili includantur.

o nifacius octauus. **Q**uamquam in casu negligētie sit statutum a iure ut ecclesia cathedrali uacante si per eos ad quos spectat non fuerit electio de prelato infra tēp? debitum celebrata: eligēdi præs ad superiorem proximuz deuoluatur: hoc tamen non est ad casum alium extendendum: igitur si electores in huiusmodi ecclesia uel ipso iure cum eligunt scienter indigni uel per sententiam cum formam traditam in generali cōcilio non obseruante eligēdi prate priuentur non ad dictum superiorem: sed ad romanum pontificem potestas eadem deuoluetur.

r Excludat. sicut ergo ciuis romanus senator ipse citatus esse potest et preter. l. d. of. preter. l. ii. alias non potest presidere uel assistere in prouincia uel ciuitate sua sine principis licentia. l. de cri. sacri. l. vlt. ff. ex qui. cau. maio. l. bi qui. r. l. sequenti. r. l. de of. asse. l. in consiliarijs.

o Quamquam. canonicis cathedralis ecclesie ipso iure uel per finiam preterquam in casu negligētie eligendi prate priuatis ad papam ius deuoluit eligēdi: in inferioribus ecclesijs semper ad proximū superiorem deuoluitur. hoc dicit. Emanauit ad declarationem eorum que non. ber. s. e. bone. j. in ultima glo. r. moderni. s. e. cū in cunctis. r. c. ne p. defectu vt. j. clarius dicam. Et primum dictum huius decre. fuit super priuilegijs alex. dilecti i. si. de qua facta fuit mentio. s. e. quauis.

t Iure. s. e. ne pro defectu cathedrali. r. idem in hoc casu statutum est de regularibus: ut ibi et de inferioribus oibus. s. de concess. preben. c. ii. sed h. quo ad casum negligētie sint hec paria. non tamen quo ad alios casus. ut. j. in si ne parebit.

x Spectat. quocumque modo siue iure cōi siue priuilegio uel scripta consuetudine. s. e. cū ecclesia. de cā. pos. cū ecclesia cum si.

y Debitum. triam mensium l. di. postqz. s. eo. ne pro defectu. saluo eo qd dicitur. j. de pben. c. ii. r. iii.

z Alium. a casu negligētie: et sic aliud est esse in negligētia. aliud in dolo. pbat. idē. j. e. si cōpromissarius. sicut et aliud est remitti in vno qz in alio. ff. de bis qui no. infra. l. j. r. ii. ad idē. ff. de suspē. tu. l. beenim. s. eo. ti. super eo.

z Eligunt. hoc itelligit siue simul et semel eligant siue separatim. s. eo. t. bone. j. l. j. qdaz olim dixerint. s. f. Lan. sed hoc est tenendum: ut ibi no. i. vl. gl. r. idē ibi no. moderni oēs.

z Sciēter. secus si ignoranter qz tūc ad eos rediret electio et a die cessationis tēpus integz hēret. ut. j. e. si electo.

z Indignū. s. e. cū i cūctis generali cōcilio. s. e. qz ppdictū supio. s. l. pximū.

c Ad eligēdi uel puidēdi ipsa cathedrali ecclesia.

d Deuoluet. ut plene scias hanc materiā et huius iuris originēz scire debes qz ber. in quadam sua antiqua glo. quam hodie non habemus per. decre. s. eo. ne p defectu

Sicut cũ per formã. si cõpromissum est in plures ut eligãt per vnũ faciendã est electionis pñunciatio. sicut quãdo pcedit per formã scrutini: aliter electio facta nõ tenet. Ortum aut̃ habuit bec decre. ex his que no. per inno. hosti. z ppost. s. e. q. ppter. z. c. in genesi. ut infra patebit.

a Formã. nota qd ista decr. locũ habz in his electionibus in quibus debz forma seruari decr. qz ppter. z. c. i. genesi z fm ber. qui h̃ ibi no. in p̃ma glo. z in no. z ppost. in p̃ma decr. illa locũ habz in electionibz epoz vel inferiorz prelatoz qui p̃sunt colle glo. z p̃ quoz morie ecclesia d̃r vidua ta: in alijs nõ. Hof. aut̃ illã intellexit etiã in quocũqz bñficiõ vel canõdia cuius electõ ad plures ut ad collegiũ p̃tinet. ut ibi not. circa p̃n. p̃mos sequoz. fm hoc ergo dicem⁹ qd hic dicit de cõi pñunciacione h̃re locum in his in quibus seruanda ẽ p̃dicta forma. In canonijs ṽo uel bene

Sicut cũ per formã scrutini ad electionẽ pcedit est per vnũ pronũcianda z faciendã cõis electio fm canonica instituta: sic z per vnũ debet fieri cũz per formã procedit p̃promissũ. quãuis in arbitris p̃promissarijs lex humana innuat qd ab eis omnibus sit pñuciatio faciendã. alioquin a pluribz cõpromissarijs facta si mul electio: eo ipso iuribus nõ subsistat.

Tatutũ felicijs recordatiõis gre. decimi pape p̃decessoris nr̃i de his qui ad parrochialiũ ecclesiã regimẽ assumunt p̃mo ued̃is ad sacerdotiũ infra annum alioquin eisdẽ ecclesijs sint priuati qd cũ sit penale restringi potio p̃uẽt quã laxari declaram⁹ ad collegiã ecclesiã: etiã si alias parrochiales exiterit z ad assumptos ad eaz regimẽ nõ extẽdi: s̃z antiqua

b Per vnũ. qd dicit decr. qz ppter. ut is collatione habita eligatur intelligitur per iura postmodũ subsecuta per vnũ omnũ vice. Notabat tñ ibi Hof. qz hoc seruaret curia tñ satis erat si omnium vno ore sermo pcederet. ad hoc. L. de epi. z cle. l. quoniã uenerabilis. ibi ab oibus vno ore dñaret. z nõ ob. fm id decr. in genesi. qz ibi singulariter nõ vno ore cõiter elegerãt. s̃z hoc est falsum ut hic vides. z qd dicit vnũ si querat per quẽ dic per eũ qui habet primã vocẽ. uel eũ cui capitulũ p̃miserit. s̃z si capitulũ uel illi qui cõsenserũt nõ p̃mittãt hoc expresse alicui vnus p̃sentibus alijs facta collatione eligat vice capituli uel p̃sententiũ z satis est. qz ratiõ abito z ratiõnitas mādato cõparant saltẽ in re appenibili z meritoria. sicut est qd per electionẽ canonicã p̃uideat ecclesie. ff. mã. qz si fideiussor. z. L. man. si fideiussor. secus in onerosa: vbi requirit exp̃ctus p̃sentibus. ff. de p̃cu. filius. s̃. inuitũ. fm inno. qui hoc no. in decr. in genesi. z ppost. in decr. qz ppter.

c Cõis. s̃z nõne suffiunt singulares p̃sentibus. ff. de ser. ru. p̃e. p̃ fundũ. ff. cõia p̃di. receptũ. ff. de aq̃ pl. ar. l. si aut̃. Sol. leges iste loquunt̃ de actu qui diuisionẽ recipit. nec est ibi cõio collegiatõnz sed singulariũ. quod dic ut no. s̃. de consti. cum omnes. s̃z hic de ne gocio loquitur qd diuisionẽ transmutationẽ uel omissionẽ nõ recipit. z ideo secus. ff. de ver. obli. l. ij.

d Instituta. s̃. eo. ti. in genesi. **e** Debet fieri. z pñunciari cõis electio ut dicit̃ est. s̃. **f** Cõpromissũ. z vtrõiqz faciendã est per verba singularis numeri ut. j. de re iudi. cũ ab vno dicebat decr. qz ppter. qui vice omniũz ecclesie viduate p̃uideat. vnde videbat qd oēs haberẽt. p̃uidere qd ṽez est. s̃z vnus oium vice pñuciare z electionẽ facere ut hic. **g** Humana. ff. de arbi. l. ite si vnũ. s̃. ite si plures. vbi d̃r qd aut oēs sniaz dicat̃ aut nullus. tñ fm nos vnus alijs p̃ntibus z mādantibus sniaz per ṽba tñ pluralis numeri poterit recitare. z idẽ in pluribus iudicibz. j. de re iudi. cũ ab vno. z etiã not. ff. de arbi. l. sicuti.

h Subsistat. ratio qz tot videtur esse lectiones quot sunt numero eligentes. ut. s̃. eo. in genesi. **i** Statutum. decr. s̃. eo. licet canon. in collegiãis parrochialibus ecclesijs z assumptis ad ipsarũ regimẽ locuz nõ habet. Et nota qz decr. cum in cunctis. ponebat de dignitatibus z beneficijs curatis z parrochialibus ecclesijs. decr. ergo s̃z canon. solũ de parrochialibus dicẽs ecclesijs ad dignitates extẽdi nõ debuit p̃cipue cũ institutio sit penalit ut sequitur. **k** Statutum. s̃. c. licet canon. **l** Parrochialiũ. qd dicant̃ parrochiales. dic ut dixi. s̃. eo. s̃z canõ. **m** Promouẽdis ad sacerdotiũ. hoc ṽez nisi in casu. j. c. ti. cũ ex eo. **n** Infra annũ. numerandũ a die quo possessionẽ pacificã habuit vel per eũ stetit quo minus haberet. j. c. i. de pben. l. ij.

nec currit iuste impedito ut in p̃dicta decr. cõmissa. **n** Quoquin. i. si se nõ fecerint infra annum p̃moueri. **o** Privati. intelligas integro lapso anno. qd dic ut. j. c. cõmissa. l. respo. **p** Quod statutum. **q** Restrungi. nam odia restringi z fauores zc. j. de reg. iur. odia. cũz suis cõ

iura seruari debere potio in eisdẽ. **Dem.**

Sicut eligendi p̃rãs data fuerit sub hac formã ut ipse secreto z sigillatim uonis singulorũ de capitulo exquiritis z in scriptis redactis illũ eligat in quẽ plures de capitulo partũ p̃parandẽ minoz p̃sentierint. s̃z cõsentientes maiorẽ partem totius capituli nõ attingãt ipseqz factõ huiusmodi scrutiniõ z in scriptis redacto: iuxta traditaz sibi formã cum in quem non maior pars sed plures de dicto capitulo quã in quẽquam alium direxerant uota sua: duxerit eligendũ: talis electio cũ p̃ter formas quas generale conciliũ seruare statuit in electionibus celebrãdis: decernẽs eas si aliter fierent nõ ualere: fuerit attentata robur non obtinet firmitatis. **Dem.**

cor. z. ff. de libe. z posthu. cũz quidam. z benignoz interpretatio faciendã est in penis. j. de regu. iur. in penis. cũz suis cõcordãtis.

r Declaramus. hoc olim facta erat etiã declaratiõ per quãdam extrauagantẽ alectã. de qua dixi. s̃. c. q̃uis. z. c. q̃p. que incipiebat: dilecti.

s Collegiãtis. Nõ ergo qd aut sunt ibi plures ut collegiũ aut nõ s̃z ut singuli. in p̃mo casu locũ habebit decr. bec: in secundo non. z super hoc vide quod no. ber. s̃. eo. ti. c. i. z de iure patro. postula sti. Si queratur quomodo h̃ cognoscatur. quia iste ibi est rector: ut caput z canonicũ ut membra: super his tamẽ vide quod no. de excẽs. prelat. dilecta. S̃z quero: pone qd ecclesia fuit collegiãta nunc de finit̃ ibi esse collegiũ. quid erit: habebit ne locuz bec decr. z videtur qd nõ. quia deficientibus personis definit esse collegiũ. ff. ad munic. sicut municipiũ. ad hoc. s̃.

z. i. x. q. iij. vnũ. ff. de verb. signi. neracius. z grex esse definit. si vnũ animal tantũ remansit in grege. ff. de leg. i. si grege. arg. contra. xij. q. iij. que semel. vij. q. i. pastoralis. cũ similibus. Dico z breuiter qd si collegiũ desinat ibi esse pura canonicorũ morte: locum habet decr. qui alij habet substituit. z si hoc nõ faciant hi ad quos primo pertinet infra debitum tempus ad superiorẽ denoluerit. z sic de singulis vsqz ad papam. et ius collegij bene remanet in vno quod dic ut not. s̃. de postu. gratum. Si autem destruat̃ collegiũ superioris auctoritate. puta quia hoc facit ex causa: tunc nõ habebit locum decr. Donec exemplum de no. ope. num. c. ij. z ibi de hoc per inno. z facit quod no. lau. z Jo. xvi. q. vij. z hic diximus.

t Ecclesiã secularẽ. nam hodie secus in regularibus. quod dic ut in cle. s̃. sta. regula. ne in agro. s̃. ceterum.

u Antiqua iura. s̃. eo. ti. cum in cunctis. s̃. inferiora. z de hac cõpulsione ordinum plene dixi. s̃. eo. l. canon. in fi.

v Cui. Si cõpromissarius fm traditã sibi metã scrutatis z in scriptis redactis voluntatibus singulorũ illum eligat in quem nõ maior pars capituli sed plures alioz cõparacione consenserant nõ tenet electio. cum p̃ter formas concilij fuerit celebrata.

y Cui. idẽ si pluribus cũ ratio capituli semper remanet. z debet ista decr. iungi cum decr. j. eo. cum expediat.

z Forma. que nõ est de p̃missis immo p̃hibita. ut. s̃. e. quia ppter. z. e. ti. ecclesia vestra. per hanc enim erat reperire electũ non a maiori parte totius capituli p̃fici ecclesie.

z Secreto. idẽ z multo magis si nõ secreto. quia tunc esset obuia concilio quia ppter. z semper locum habet ratio finalis.

z De capitulo. idẽ si nõ essent de capitulo s̃z vocem haberent. ut. s̃. de ca. pos. cum ecclesia futirina. z. s̃. eo. cumana.

z Dinor. p̃ntã cũ ex. xij. canonicis. v. cõsentiant in vnũ. iij. in alijs. iij. in alium. electus igitur a. v. electus est a maiori parte p̃paracione partũ. sed nõ a maiori parte capituli. qz. v. nõ sunt maior pars de. xij.

a Ipseqz. in quem tradita est potestas huiusmodi.

b Nõ maior pars. s̃z a trio si eligeret illũ in quẽ p̃sentisset maior pars valeret electio. j. e. cũ expediat. qz illa forma p̃ oculũ subsequẽs sublata nõ ṽt ut ibi.

c P̃ter. Hora ista duo equiparari p̃ter z cõtra. simile de fide instru. pastoralis. Sed nõne nominatus a maiori parte alioz cõparacione: ex quo placuit omnibus qd ipse eligeretur est nominatus ab omnibus. vnde z in electõne romani pontificis seruatur interdum hoc qd nominatus a minus qd a duobus partibus de cõsensu omniũ habeat pro ro. pon. ut no. ppost. s̃. eo. l. z. guil. s̃. e. vbi periculũ. dic qd iura voluerũt certas formas seruari. z s̃z omnes cõsentiant si nõ seruãt forme nõ tenet electio. cardinales nec artant̃ nec de facto seruãt formas: s̃z sufficit qd due partes cõsentiant. s̃. e. licet.

d Conciliũ. s̃. e. ti. qz ppter. z aduerte qd sicut dixi. s̃. e. sicut. cũ ista decr. fundet̃ sup formas d̃clij. dicã qd vbiqz nõ habet locũ ille forme nõ habeat locũ ista decr. si igit̃ in dignitatibz p̃ quas viduate nõ sũt ecclesie. suãt bec forme. uel bñficijs uel canõijs si viciãt electõ. sup qd vide qd ibi dixi. io. s̃.

e Non ualere. ipso iure.

f Firmitatis. Et sic etiã eligentes priuari debent ea vice potestate eligendi. ut. s̃. eo. quia propter.

Quoniam oculos. Dece. diuide in quattuor partes. In prima ponit co-
stitutionis causam. In secunda constitutione circa mendicantes. In quar-
ta decretum. Et dicit in summa quod ex vocacione quocumque modo facta in discordia
de religioso mendicante ad platuram extra administrationem sui ordinis non ac-
quirat illi ius. nec presentire poterit etiam de prelati licentia. idem de vocacione fa-
cta a minori parte numero ad
quolibet prelatione de religi-
oso non mendicante. et secus
factum irritum decernit.

Oculos. est oculus men-
tis qui parus esse debet ut h
z. i. q. i. c. multi. Est oculus cor-
poris qui debet esse pudicus
ut. xxxii. q. v. qui viderit. Est
oculus administrationis qui
debet esse pudicus. xlii. dis.
diaconi. i. r. ii. r. vi. q. i. oues.
r. s. de offi. archidia. ad hoc.

Execat. sic. s. e. auaricie.
Gimmemores. mens au-
da potentie nec abstinere no-
uit a vetitis nec gaudere con-
cessis: nec adhibet pietati co-
sensum. xlvij. di. viru. z. j. de
cocef. preben. detestanda.

Honoribus. xxvii. q. ii. scri-
psit. de sta. re. ea que.

Divitiis. i. q. ii. s. veru. re-
tentio enim proprio monacha-
tu est straria. de sta. reg. cuz
ad monasteriu. in fi.

Divitiis. xii. q. i. no dicat
j. e. si religiosus.

Dissa. et sic non sunt apti
regno dei. luce. ix. ca. z. s. de
po. z. po. re. c. magne.

Litigior. que a monachis
uel religiosis sunt penitus e-
uitanda. s. e. de sin. c. vno. cu
suis cocoz.

Inuoluunt. et sic oues con-
uertunt in lupos. s. de renu.
nisi cum prides. s. ppter ma-
liciam.

Solius. s. eo. fundamenta
s. ne que. in fi.

Electionibus. ergo eligi possunt. quod dicitur ut dicam. j. eo. nullus.

In discordia. intelligo in discordia fieri siue due siue plures celebrate sint
electiones siue vna tantum aliquibus ex his contradicentibus ad quos spe-
ctat electio. ut. s. eo. cupientes. s. si vero.

Superiore. cuius solius licentia alias sufficit. j. e. si religiosus. si. resposo.

Exortio. et sic non valeret si de hoc constaret. s. de priuil. cum olim. ij. sicut
nec confessio extorta. s. quod me. cau. c. perlatum. xv. q. vi. c. i. nec absolutio.
j. quod me. cau. c. vno. nec licentia extorta a preiudicat repetenti coniuges. s. de
conper. coniuga. accedens.

Dispedia. vitanda. s. eo. cupientes. s. de fi. instru. qd super bis. j. de vsur.
vsurarum. de consti. c. ij. j. de sepul. c. i.

Adiora. si. de collu. intantum.

In antea. occurrendum fuit: de ser. no. or. c. i. de. p. r. e. i. cu. suis. cocorda.

Predicator. non semper predicatorum premissi. qz antiquior fuit ipsoz in
stitutio. ad idem. s. de excels. pla. nimis. ii. de p. r. i. in bis. j. de excels. prelat. c.
vno. j. de deci. c. i. in superscriptione. cu. si. r. de reli. do. c. i.

Mendicantiu. mendicantes qui certas possessiones uel redditus habe-
re non possunt sed per questum publicum eis victum prebet incerta mendicatas.
j. de reli. domi. c. i. Quid si mendicans episcopus postuletur ad archiepatus
uel epatum alium: satis puto eum sub hac prohibitione includi. qz hz sit epi-
scopus nihilominus est de ordine mendicantium.

Ordinis. in illis enim hic nil noui iuris statuitur.

Discordia. quid si opponatur aliquid quod votum discordantium nullum
reddat: puta qz tales erant qz si consensissent electioni huic et cu alijs elegisset
non valeret electio. ut excoicati suspensi uel irregulares nunquid tunc poterit
consentire: satis credere qz in eo casu non obstaret hec constitutio. ar. s. eo. si qui.
et pone exemplum. j. eo. ex eo. et hoc ante omnia videretur examinandum cuius
eventus r. s. e. si forte. et hoc maxime cum supradicta dicuntur notoria et pro-
bationes parate offerunt. ad hoc. s. de resti. spo. litteras. ff. ad exbi. l. iii. r. a-
lij cotra dicentes simpliciter debere huius ratione numeri. et sup hoc vide qd di-
ca. j. e. indemitibus. s. i. Declaratum est hodie qz hic simpliciter inspicitur dis-
cordia. r. j. s. pxi. minoritas que consistit in facto non in fictione uel iuris effe-
ctu. ut in cle. eo. ti. quod circa.

Acquirat. qz confirmatio peti non poterit que ius antiquum habet firmare. s.
de fide instru. inter.

Priores. fm qz in diuersis ordinibus diuersa sunt presidentiu nomina. et
habes idem. j. de pactis. quia ex eo.

Quoniam oculos sic viciuz
ambitionis execat: qz quasi
sue pfectionis inmemores: qua co-
teptis honoribus abiectis diuitijs
sprensisqz delitijs arbitriu propriu
subingarut alterius ditione: retro
rspicunt ad aratru manu missa: du
precipitater ruunt in litigior anfra-
ctus et causaz strepitibus se inuol-
uunt: et extra administrationes. p
prij ordinis soliu prelature conscen-
dere molunt electionibus postu-
lationibus seu puisionibus de se in
discordia celebratis iprouide pre-
stando consensum: prebedi assensuz
a suo superiore nonnunquam extor-
ta licentia potu qua obtenta: exquo
animaz et ecclesiaz dispedia nosci-
mus. puenisse: et puentura maiora
in antea verisimilit formidamus.

Volentes igit huic pesti salubri
remedio obuiare presenti pstituto
ne sancimus: ut nulli religioso pre-
dicatoz minoru heremitaz sancti
augustini aut quorulibet mendica-
tiu ordinu ex electione postularo
ne puisione seu uocatione ad ali-
qua extra administratione sui ordi-
nis prelaturam in discordia de se fa-
cta ius decetero acgrat. nec eoz
aliquis tali electioni postulationi
puisioni aut vocatioti quoquo mo-

Alios. non qz per hoc verbu dico qz circa mendicantes vocatos
ad administrationes sui ordinis non habebit locum iste. s. hz stabit in
ribus antiquis.

Numero. non qz hz minor pars est sanior non tñ poterit electioni
dare presentire per hac lram. credo tñ ut. s. s. p. dixi qz si maior ps
puata est ipso iure.
ita qz vota scideret
in minore qz tñ po-
terit presentire. qz no
est electus a minori pre-
imo a toto capitulo
facit qd not. de po-
stu. gram.

Quilibet siue p
prij ordinis siue al-
teri siue seculariu
ecclesiaz. et sic gna
lior est phibitio hec
qz ad platuras qz s.
prima. Alij p. s. qz
administrationes. pprij
ordinis non pprehē-
dat ut rō capituli in
pñ. c. posita sit gna
lior ad non medican-
tes. pñu teneo. et si
papa id voluissz ex
psisset ut fecit. s. p
xi. s. ad hz d. deci. ad
audiētia. j. de pñl.
si papa. i. rñso. i. fi.

Confirmationem petat ex eis: cum non nisi ex
vna ipsaz valeat ius habere ratio-
ni consonum non putamus: etiam si
se contentum esse uelle altera per
quam sue intentionis consequi po-
ssit effectum in initio proteltetur
oportet ergo eum ne cum ipsius eccle-
sie uel sui aduersarij: si quem ha-
ber: discrimine in incerto uagetur

Quilibet siue p
prij ordinis siue al-
teri siue seculariu
ecclesiaz. et sic gna
lior est phibitio hec
qz ad platuras qz s.
prima. Alij p. s. qz
administrationes. pprij
ordinis non pprehē-
dat ut rō capituli in
pñ. c. posita sit gna
lior ad non medican-
tes. pñu teneo. et si
papa id voluissz ex
psisset ut fecit. s. p
xi. s. ad hz d. deci. ad
audiētia. j. de pñl.
si papa. i. rñso. i. fi.

Confirmationem petat ex eis: cum non nisi ex
vna ipsaz valeat ius habere ratio-
ni consonum non putamus: etiam si
se contentum esse uelle altera per
quam sue intentionis consequi po-
ssit effectum in initio proteltetur
oportet ergo eum ne cum ipsius eccle-
sie uel sui aduersarij: si quem ha-
ber: discrimine in incerto uagetur

Quilibet siue p
prij ordinis siue al-
teri siue seculariu
ecclesiaz. et sic gna
lior est phibitio hec
qz ad platuras qz s.
prima. Alij p. s. qz
administrationes. pprij
ordinis non pprehē-
dat ut rō capituli in
pñ. c. posita sit gna
lior ad non medican-
tes. pñu teneo. et si
papa id voluissz ex
psisset ut fecit. s. p
xi. s. ad hz d. deci. ad
audiētia. j. de pñl.
si papa. i. rñso. i. fi.

Confirmationem petat ex eis: cum non nisi ex
vna ipsaz valeat ius habere ratio-
ni consonum non putamus: etiam si
se contentum esse uelle altera per
quam sue intentionis consequi po-
ssit effectum in initio proteltetur
oportet ergo eum ne cum ipsius eccle-
sie uel sui aduersarij: si quem ha-
ber: discrimine in incerto uagetur

Quilibet siue p
prij ordinis siue al-
teri siue seculariu
ecclesiaz. et sic gna
lior est phibitio hec
qz ad platuras qz s.
prima. Alij p. s. qz
administrationes. pprij
ordinis non pprehē-
dat ut rō capituli in
pñ. c. posita sit gna
lior ad non medican-
tes. pñu teneo. et si
papa id voluissz ex
psisset ut fecit. s. p
xi. s. ad hz d. deci. ad
audiētia. j. de pñl.
si papa. i. rñso. i. fi.

Confirmationem petat ex eis: cum non nisi ex
vna ipsaz valeat ius habere ratio-
ni consonum non putamus: etiam si
se contentum esse uelle altera per
quam sue intentionis consequi po-
ssit effectum in initio proteltetur
oportet ergo eum ne cum ipsius eccle-
sie uel sui aduersarij: si quem ha-
ber: discrimine in incerto uagetur

Quilibet siue p
prij ordinis siue al-
teri siue seculariu
ecclesiaz. et sic gna
lior est phibitio hec
qz ad platuras qz s.
prima. Alij p. s. qz
administrationes. pprij
ordinis non pprehē-
dat ut rō capituli in
pñ. c. posita sit gna
lior ad non medican-
tes. pñu teneo. et si
papa id voluissz ex
psisset ut fecit. s. p
xi. s. ad hz d. deci. ad
audiētia. j. de pñl.
si papa. i. rñso. i. fi.

Confirmationem petat ex eis: cum non nisi ex
vna ipsaz valeat ius habere ratio-
ni consonum non putamus: etiam si
se contentum esse uelle altera per
quam sue intentionis consequi po-
ssit effectum in initio proteltetur
oportet ergo eum ne cum ipsius eccle-
sie uel sui aduersarij: si quem ha-
ber: discrimine in incerto uagetur

Quilibet siue p
prij ordinis siue al-
teri siue seculariu
ecclesiaz. et sic gna
lior est phibitio hec
qz ad platuras qz s.
prima. Alij p. s. qz
administrationes. pprij
ordinis non pprehē-
dat ut rō capituli in
pñ. c. posita sit gna
lior ad non medican-
tes. pñu teneo. et si
papa id voluissz ex
psisset ut fecit. s. p
xi. s. ad hz d. deci. ad
audiētia. j. de pñl.
si papa. i. rñso. i. fi.

Confirmationem petat ex eis: cum non nisi ex
vna ipsaz valeat ius habere ratio-
ni consonum non putamus: etiam si
se contentum esse uelle altera per
quam sue intentionis consequi po-
ssit effectum in initio proteltetur
oportet ergo eum ne cum ipsius eccle-
sie uel sui aduersarij: si quem ha-
ber: discrimine in incerto uagetur

Quilibet siue p
prij ordinis siue al-
teri siue seculariu
ecclesiaz. et sic gna
lior est phibitio hec
qz ad platuras qz s.
prima. Alij p. s. qz
administrationes. pprij
ordinis non pprehē-
dat ut rō capituli in
pñ. c. posita sit gna
lior ad non medican-
tes. pñu teneo. et si
papa id voluissz ex
psisset ut fecit. s. p
xi. s. ad hz d. deci. ad
audiētia. j. de pñl.
si papa. i. rñso. i. fi.

Confirmationem petat ex eis: cum non nisi ex
vna ipsaz valeat ius habere ratio-
ni consonum non putamus: etiam si
se contentum esse uelle altera per
quam sue intentionis consequi po-
ssit effectum in initio proteltetur
oportet ergo eum ne cum ipsius eccle-
sie uel sui aduersarij: si quem ha-
ber: discrimine in incerto uagetur

Quilibet siue p
prij ordinis siue al-
teri siue seculariu
ecclesiaz. et sic gna
lior est phibitio hec
qz ad platuras qz s.
prima. Alij p. s. qz
administrationes. pprij
ordinis non pprehē-
dat ut rō capituli in
pñ. c. posita sit gna
lior ad non medican-
tes. pñu teneo. et si
papa id voluissz ex
psisset ut fecit. s. p
xi. s. ad hz d. deci. ad
audiētia. j. de pñl.
si papa. i. rñso. i. fi.

Confirmationem petat ex eis: cum non nisi ex
vna ipsaz valeat ius habere ratio-
ni consonum non putamus: etiam si
se contentum esse uelle altera per
quam sue intentionis consequi po-
ssit effectum in initio proteltetur
oportet ergo eum ne cum ipsius eccle-
sie uel sui aduersarij: si quem ha-
ber: discrimine in incerto uagetur

Quilibet siue p
prij ordinis siue al-
teri siue seculariu
ecclesiaz. et sic gna
lior est phibitio hec
qz ad platuras qz s.
prima. Alij p. s. qz
administrationes. pprij
ordinis non pprehē-
dat ut rō capituli in
pñ. c. posita sit gna
lior ad non medican-
tes. pñu teneo. et si
papa id voluissz ex
psisset ut fecit. s. p
xi. s. ad hz d. deci. ad
audiētia. j. de pñl.
si papa. i. rñso. i. fi.

Confirmationem petat ex eis: cum non nisi ex
vna ipsaz valeat ius habere ratio-
ni consonum non putamus: etiam si
se contentum esse uelle altera per
quam sue intentionis consequi po-
ssit effectum in initio proteltetur
oportet ergo eum ne cum ipsius eccle-
sie uel sui aduersarij: si quem ha-
ber: discrimine in incerto uagetur

Quilibet siue p
prij ordinis siue al-
teri siue seculariu
ecclesiaz. et sic gna
lior est phibitio hec
qz ad platuras qz s.
prima. Alij p. s. qz
administrationes. pprij
ordinis non pprehē-
dat ut rō capituli in
pñ. c. posita sit gna
lior ad non medican-
tes. pñu teneo. et si
papa id voluissz ex
psisset ut fecit. s. p
xi. s. ad hz d. deci. ad
audiētia. j. de pñl.
si papa. i. rñso. i. fi.

Confirmationem petat ex eis: cum non nisi ex
vna ipsaz valeat ius habere ratio-
ni consonum non putamus: etiam si
se contentum esse uelle altera per
quam sue intentionis consequi po-
ssit effectum in initio proteltetur
oportet ergo eum ne cum ipsius eccle-
sie uel sui aduersarij: si quem ha-
ber: discrimine in incerto uagetur

Quilibet siue p
prij ordinis siue al-
teri siue seculariu
ecclesiaz. et sic gna
lior est phibitio hec
qz ad platuras qz s.
prima. Alij p. s. qz
administrationes. pprij
ordinis non pprehē-
dat ut rō capituli in
pñ. c. posita sit gna
lior ad non medican-
tes. pñu teneo. et si
papa id voluissz ex
psisset ut fecit. s. p
xi. s. ad hz d. deci. ad
audiētia. j. de pñl.
si papa. i. rñso. i. fi.

Confirmationem petat ex eis: cum non nisi ex
vna ipsaz valeat ius habere ratio-
ni consonum non putamus: etiam si
se contentum esse uelle altera per
quam sue intentionis consequi po-
ssit effectum in initio proteltetur
oportet ergo eum ne cum ipsius eccle-
sie uel sui aduersarij: si quem ha-
ber: discrimine in incerto uagetur

Quilibet siue p
prij ordinis siue al-
teri siue seculariu
ecclesiaz. et sic gna
lior est phibitio hec
qz ad platuras qz s.
prima. Alij p. s. qz
administrationes. pprij
ordinis non pprehē-
dat ut rō capituli in
pñ. c. posita sit gna
lior ad non medican-
tes. pñu teneo. et si
papa id voluissz ex
psisset ut fecit. s. p
xi. s. ad hz d. deci. ad
audiētia. j. de pñl.
si papa. i. rñso. i. fi.

Confirmationem petat ex eis: cum non nisi ex
vna ipsaz valeat ius habere ratio-
ni consonum non putamus: etiam si
se contentum esse uelle altera per
quam sue intentionis consequi po-
ssit effectum in initio proteltetur
oportet ergo eum ne cum ipsius eccle-
sie uel sui aduersarij: si quem ha-
ber: discrimine in incerto uagetur

Quilibet siue p
prij ordinis siue al-
teri siue seculariu
ecclesiaz. et sic gna
lior est phibitio hec
qz ad platuras qz s.
prima. Alij p. s. qz
administrationes. pprij
ordinis non pprehē-
dat ut rō capituli in
pñ. c. posita sit gna
lior ad non medican-
tes. pñu teneo. et si
papa id voluissz ex
psisset ut fecit. s. p
xi. s. ad hz d. deci. ad
audiētia. j. de pñl.
si papa. i. rñso. i. fi.

Confirmationem petat ex eis: cum non nisi ex
vna ipsaz valeat ius habere ratio-
ni consonum non putamus: etiam si
se contentum esse uelle altera per
quam sue intentionis consequi po-
ssit effectum in initio proteltetur
oportet ergo eum ne cum ipsius eccle-
sie uel sui aduersarij: si quem ha-
ber: discrimine in incerto uagetur

Quilibet siue p
prij ordinis siue al-
teri siue seculariu
ecclesiaz. et sic gna
lior est phibitio hec
qz ad platuras qz s.
prima. Alij p. s. qz
administrationes. pprij
ordinis non pprehē-
dat ut rō capituli in
pñ. c. posita sit gna
lior ad non medican-
tes. pñu teneo. et si
papa id voluissz ex
psisset ut fecit. s. p
xi. s. ad hz d. deci. ad
audiētia. j. de pñl.
si papa. i. rñso. i. fi.

Confirmationem petat ex eis: cum non nisi ex
vna ipsaz valeat ius habere ratio-
ni consonum non putamus: etiam si
se contentum esse uelle altera per
quam sue intentionis consequi po-
ssit effectum in initio proteltetur
oportet ergo eum ne cum ipsius eccle-
sie uel sui aduersarij: si quem ha-
ber: discrimine in incerto uagetur

Quilibet siue p
prij ordinis siue al-
teri siue seculariu
ecclesiaz. et sic gna
lior est phibitio hec
qz ad platuras qz s.
prima. Alij p. s. qz
administrationes. pprij
ordinis non pprehē-
dat ut rō capituli in
pñ. c. posita sit gna
lior ad non medican-
tes. pñu teneo. et si
papa id voluissz ex
psisset ut fecit. s. p
xi. s. ad hz d. deci. ad
audiētia. j. de pñl.
si papa. i. rñso. i. fi.

Confirmationem petat ex eis: cum non nisi ex
vna ipsaz valeat ius habere ratio-
ni consonum non putamus: etiam si
se contentum esse uelle altera per
quam sue intentionis consequi po-
ssit effectum in initio proteltetur
oportet ergo eum ne cum ipsius eccle-
sie uel sui aduersarij: si quem ha-
ber: discrimine in incerto uagetur

Quilibet siue p
prij ordinis siue al-
teri siue seculariu
ecclesiaz. et sic gna
lior est phibitio hec
qz ad platuras qz s.
prima. Alij p. s. qz
administrationes. pprij
ordinis non pprehē-
dat ut rō capituli in
pñ. c. posita sit gna
lior ad non medican-
tes. pñu teneo. et si
papa id voluissz ex
psisset ut fecit. s. p
xi. s. ad hz d. deci. ad
audiētia. j. de pñl.
si papa. i. rñso. i. fi.

Confirmationem petat ex eis: cum non nisi ex
vna ipsaz valeat ius habere ratio-
ni consonum non putamus: etiam si
se contentum esse uelle altera per
quam sue intentionis consequi po-
ssit effectum in initio proteltetur
oportet ergo eum ne cum ipsius eccle-
sie uel sui aduersarij: si quem ha-
ber: discrimine in incerto uagetur

Quilibet siue p
prij ordinis siue al-
teri siue seculariu
ecclesiaz. et sic gna
lior est phibitio hec
qz ad platuras qz s.
prima. Alij p. s. qz
administrationes. pprij
ordinis non pprehē-
dat ut rō capituli in
pñ. c. posita sit gna
lior ad non medican-
tes. pñu teneo. et si
papa id voluissz ex
psisset ut fecit. s. p
xi. s. ad hz d. deci. ad
audiētia. j. de pñl.
si papa. i. rñso. i. fi.

Confirmationem petat ex eis: cum non nisi ex
vna ipsaz valeat ius habere ratio-
ni consonum non putamus: etiam si
se contentum esse uelle altera per
quam sue intentionis consequi po-
ssit effectum in initio proteltetur
oportet ergo eum ne cum ipsius eccle-
sie uel sui aduersarij: si quem ha-
ber: discrimine in incerto uagetur

Quilibet siue p
prij ordinis siue al-
teri siue seculariu
ecclesiaz. et sic gna
lior est phibitio hec
qz ad platuras qz s.
prima. Alij p. s. qz
administrationes. pprij
ordinis non pprehē-
dat ut rō capituli in
pñ. c. posita sit gna
lior ad non medican-
tes. pñu teneo. et si
papa id voluissz ex
psisset ut fecit. s. p
xi. s. ad hz d. deci. ad
audiētia. j. de pñl.
si papa. i. rñso. i. fi.

Confirmationem petat ex eis: cum non nisi ex
vna ipsaz valeat ius habere ratio-
ni consonum non putamus: etiam si
se contentum esse uelle altera per
quam sue intentionis consequi po-
ssit effectum in initio proteltetur
oportet ergo eum ne cum ipsius eccle-
sie uel sui aduersarij: si quem ha-
ber: discrimine in incerto uagetur

Quilibet siue p
prij ordinis siue al-
teri siue seculariu
ecclesiaz. et sic gna
lior est phibitio hec
qz ad platuras qz s.
prima. Alij p. s. qz
administrationes. pprij
ordinis non pprehē-
dat ut rō capituli in
pñ. c. posita sit gna
lior ad non medican-
tes. pñu teneo. et si
papa id voluissz ex
psisset ut fecit. s. p
xi. s. ad hz d. deci. ad
audiētia. j. de pñl.
si papa. i. rñso. i. fi.

Confirmationem petat ex eis: cum non nisi ex
vna ipsaz valeat ius habere ratio-
ni consonum non putamus: etiam si
se contentum esse uelle altera per
quam sue intentionis consequi po-
ssit effectum in initio proteltetur
oportet ergo eum ne cum ipsius eccle-
sie uel sui aduersarij: si quem ha-
ber: discrimine in incerto uagetur

Quilibet siue p
prij ordinis siue al-
teri siue seculariu
ecclesiaz. et sic gna
lior est phibitio hec
qz ad platuras qz s.
prima. Alij p. s. qz
administrationes. pprij
ordinis non pprehē-
dat ut rō capituli in
pñ. c. posita sit gna
lior ad non medican-
tes. pñu teneo. et si
papa id voluissz ex
psisset ut fecit. s. p
xi. s. ad hz d. deci. ad
audiētia. j. de pñl.
si papa. i. rñso. i. fi.

in multis. s. de rescrip. ad h. de ap. c. ij. cu. si. ar. q. q. liceat in incerto vagari. ff. de rei ve. que de tota. s. icerte. ff. coi. diu. et si no. ocs. s. si incertu. s. specialia sunt qd dic ut no. de li. ob. c. ij. et facit decre. ista ad questionem qua anno disputavi an valeat alternativa appellatio. f. appello ad archiep. uel ad papa. sup. quo dic ut ibi dixi. j. de of. fi. dele. c. si is cui.

Eligere. pponē do ergo nō incurrit penā s. sufficit qd al terā eligat. et sic te net eligere ut i actō mb. dicit solet. aut e nim sū certus q mi bi ppetit actō tūc eligere debeo. ff. de tribu. q. in beredez. s. eligere. aut incertus et distingue tūc qz aut suz incertus p iuris imperitiā. et tunc nihilomin. eli gere debeo. qz perit iores consulere de bui. et ignorātia iuris nō excusat. ut. i. q. iiii. s. notandū. j. de reg. iu. ignorātia

eligere quā prosequi uelit ex illis et cōfirmationē petere tantūmodo ex eadē regressū ad aliā cui per electionem alterius renūciare sibi qz ius ex ea nō ppetere. psteri uidet nullatenus habituz. **I**dem.

Electio ex eo nō formatur effectū: qz electus p sentire re cufat: uel post cōsensum renūciat iuri suo: aut forte diem claudit ex tremū: seu propter occultum eius nitium irritatur: electores qui iam fecerant quod spectabat ad ipsos infra iuris terminum eligendo ha bebunt a dissensu renūciatione morte uel irritatione predictis: ac

ff. de iu. et fa. ig. l. regula. aut per errozē facti. et tunc subdistingue. qz aut erat error pprij facti aut alieni. aut eius in cui. locū successi si ex errore pprij facti eligere debeo. qz in pprio facto intolerabilis est ignorantia. ff. ad vel. l. q. p. si ppter errozē facti aduersarij tunc nō teneor eligere. ff. quoz leg. l. i. s. q. aut. si ppter factū eius in cuius locū successi eligere teneor. ff. de reg. iu. qui in alteri. in fi. et. j. de reg. iu. is qui in ius. et adde qd dixi. j. de re iudi. abbate. in prin

Renunciare. et est rō. qz sibi sunt hie ut. s. vidisti. et est si. l. de fur. l. i. ibi eni agendo mādati approbat factū serui. agendo furti re probat. et tō vna electa sit alteri p iudiciū. ad idez. l. si ser. ex te. se. mā. emi. l. vna. vbi si ex peculiaribus nūmis seruus se mādauit emi et emptus est. dñs agit ex vendito ad precii. qz ex illo pco nō ppetit emptori liberatio. uel agit mādati ad mācipiū. s. vna electa sibi p iudiciū facit in alia ea ratioe qua supra. ad idez. l. de codicil. l. vl. ff. de le. ii. cū filius. s. varijs. l. de pac. iter emp. et v. l. omissoz. **Q**uod ergo dicit qz edita actio pōt mutari emēdari et corrigi sicut placet vsqz ad litē cōtestatā. ii. q. viii. libelloz. l. de eden. l. edita. v. et est in his in quibus vna nō tollit per electionē alterius ut hic et in predictis pcor. ut no. de libel. ob. c. ii. in glo. magna in fi. De hac tū materia plene no. ff. de tribu. q. in beredem. s. eligere.

Electio. Si electus nō cōsentit: uel post cōsensum renūciat: uel morit: uel ppter occultū sui viciū electio cassat eligentes ad eligendū: extūc integrū tēpus habebūt: nisi circa id egerit frau dulenter. et determinat hec decre. qd tangebatur per hosti. et cōpost. s. e. ne pro defectu. per vin. et abba. s. de ma. et obe. cum olim.

Effectum. cōfirmationē. s. c. pri. si eni cōfirmatus esset et cassa ret cōfirmatio. dic ut. j. e. si cōfirmationē uel cōsecrationē si talis est electus. s. eo. cum in cunctis. s. de accu. super his.

Renūciat. an electus post cōsensum sine superioris auctoritate possit renūciare electioni de se facte. fuit cōtentio inter doctozes: et dixerunt Jo. ber. inno. pe. de samp. et abb. s. de transla. inter cor poralia. qz potest. Hosti. et hosti. ibi tenent dñum. Dixit igitur ber. et inno. de resti. in integ. c. ii. qz post cōsensum et ante cōfirmationez sufficit renūciare in manibus eligentiū. tu die fm guil. qui hoc no. s. e. q. uis. ad fi. qz nō cōfirmatus aut renūciat electioni priusqz nego ciū ad superioris deferaf examen. aut post. pmo casu hoc ei licz s. e. cum inter canonicos. de transla. inter corporalia. de resti. in in te. c. ii. vii. q. i. qz periculosū. si delatū est: aut pponitur tale quid cō tra electū qz electionē nullam reddat et eligentes potestate puat eli gendi: aut nō. in primo casu s. teneat renūciatio quo ad ipsum: non tū quo ad superiorē quin facta renūciatione possit super ppositis veritate inquirere. et si de ipsis cōstiterit eligere ac prouidere: ac si pnuantiū esset. de sup. ne. prelat. licet. alias sibi possit illud. s. de postu. bone. ij. s. nec nocebat. et crimina vndecūqz et. xxiiii. q. iiii. ec ce. de collu. c. i. sicut qnqz de iure defuncti querit ut ferri possit de iure superstitis. s. de arbi. ex parte. Itē secundus accusator: de pri oris preuaricatione docens admittit. ff. de pua. l. iiii. l. de accu. si quis homicidij. In scdo casu tener in totū renūciatio. in nullo eniz p iudicatur superiorē corā quo questio pender. puta si dicatur qz electio facta sit contra formā concilij. quia propter. Ego dico qz eti am si nō sit delatum negotiū ad superiorē uel etiam in secūdo casu distinctionis cum delatum est. f. et nō opponitur id per quod sunt p uati. s. teneat renūciatio quo ad electum fm opinionē ber. et sequa cū quā credo veram esse. tamē in nullo casu tenebit quo ad superi oris p iudiciū. nam etiā si peccatū sit in forma habet superior tūc prouidere. ut. s. e. q. p. Dico ergo breuiter qz in omni casu ante cō

firmationē tenet renūciatio quo ad electū: quo ad superiorē in nullo casu sit sibi p iudiciū per iura pro hac parte inducta. et ar. j. e. ti. ab eo.

Occultum. idem si ppter superueniens delictū uel factum. pone qz pecca uit in decre. s. eo. q. sit. uel in decre. cupientes. uel in decre. j. eo. si religiosus redibit pās ad electores cum in culpa nō fuerint. et ideo dicit de occulto. qz

si uacatio noua esset: tempus inte grum ad electionem aliam cele brandā: dūmodo nil fraudulenter egerint in premisis.

Idem. **S**i religiosus cuius arbitri um nō ex sua: cum uelle uel nolle nō habeat: s. ex illius quem uice dei supra caput suū posuit et cuius imperio se subiecit: uoluntate depēdet: electioni de se ad prelatō nē aliquā extra suū monasteriū uel suā ecclesiā celebrare sui superioris qui dare ipsā ualeat nō petita licen tia et obiecta presumpserit p sentire p sensus sic p restitus nō teneat et in

si sciēter elegissent pās eli gēdi nō rediret ad eos s. ad superiorē deuolueret fm di stinctionē decre. s. eo. q. p. et sic nō pcederet questio qnū tēpus deberēt habere. qz nul lū. s. pone qz sciēter elege runt indignum ita qz priuati erant potestate eligēdi. papa de gratia eos restituit: nūqd habebunt integrū tēpus. uel tantū qd superat. dico qz inte grū p hanc decre. et p decre. s. ma. et obe. cū olim. qz integre restitui intelligūt. ii. q. iiii. no tandū. l. de sen. pas. i. et ita no. viii. inno. et ab. in predcā decre. de ma. et obe. cū olim.

Dissensu. ut supra in pri mo casu. **R**enūciatione. f. post cō sensum.

Integrum. l. trium mensium in cathedralibus uel regularibus ecclesijs. s. eo. ne pro defectu. in minoribus sex menses. de concess. preben. c. ii. Et idem intelligo repetitum in mense qui datur pape ad electionē beneficiōz in curia vacantiū. j. de preben. statutum. et intellige hanc decre. in his qui de iure pro prio habent eligere. quia fecus si ex iure deuoluto fm ea que nor. ber. tan. et hosti. s. eo. ne pro defectu. qui dicunt negligētes esse priuatos tantū in pma electione que occurrit. vnde fm hoc si archiepiscopus ad quem ex iure deuo luto spectat eligere: eligit et electus dissentit uel renūciat uel moritur ad canonicos redibit electio. Sed Hosti. intellexit negligētes priuatos in tota il la uacatione. sed prior opinio uerior uidetur. quia si culpa ex delicto proueni ens ex prima electione tantum punitur. s. eo. cum vintoi. multo fortius hic erit culpa que prouenit ex negligentia. cum minus puniri debeat negligētia qz dolus. s. eo. nihil est. de cri. fal. ad falsariorum.

Aliam. eadē ratione idem dico in tertia et in quarta: si secūdus uel tertius dissentit renūciat moritur. uel occulto suo vicio cassatur. et idem in vltiori bus. Nota igitur tempora que dantur in expeditionibus ecclesijs vacantiū Primo dantur tres menses electozibus ad eligendū: uel sex menses fm di stinctionē. s. eo. ne pro defectu. de concess. preben. c. ii. et seruata forma istius decre. ad presentandū. n datur tempus qz citius fieri potest et adhuc octo di es. s. eo. q. sit. et. c. cupientes. in prin. et. s. ceteris. ad consentiendū dai vnus mensis electo si libertatem habet consentiendi. alias quantū iudex arbitraf. ad petendā cōfirmationē dantur tres menses. s. eo. q. sit. ad cōsecrationez alij tres. c. di. quoniam. et. lxxii. di. c. ii. et si debet palliū petere. hoc faciat a tē pore cōsecrationis infra alios tres menses. c. di. c. i. In causis autem regula rium uel cathedraliū que ex immediata subiectione uel appellatione deuoluū tur ad papam. serua decre. nicolai. s. eo. cupientes.

Fraudulenter. pone in vltima die trium mensiū dixerunt canonic: eligamus talē qui dissentiat. et sic a die dissensus adhuc habebimus tres menses et sic fraudē faciendo reperiebant sex menses habere. in cathedralibus uel regularibus uel in inferioribus annū qd esse nō debet. s. eo. auaricie. Et di co qz qui fraudem allegat eaz probare debet. ff. de proba. quotiens. s. qui do lo. Nota ergo hanc decre. que facit pro his que no. per Inno. et Hosti. de ap pel. ex ratione. qui ibi no. qz si vna die quis fuerit impeditus de anno appel lationis prosequende habebit integrum annum per predictam decre. et eo. ti. cum sit. ii. q. vi. ei qui. et in auc. de his qui ingre. ad app. in prin. s. i. ii. c. iiii. colla. viii. Sed si beneficio restitutionis ei subueniretur tunc nō habebit ni si tantū tempus quantum amisit. ff. in qui. cau. ma. in inte. resti. l. ab hostibz. s. fi. ibi de hoc per eos plenius videre poteris.

Religiosus. si religiosus nō obtenta licentia cōsentit electioni de se fa cte extra suum monasterium non valet consensus et irrita est electio. Secundo dicitur: qz solus superior sine capitulo dare potest consentiendi et transeundi licentiam.

Arbitrium. dependet ex voluntate illius cuius imperio. et c.

Habeat. xii. q. i. nō dicatis. et. s. e. quorundā. j. de sepul. c. vlt.

Suam. in alijs ergo nō habet locum hec cōstitutio.

Superioris. solius etiā sine cōsentu. ut. j. pxi. responso.

Obtenta. debito modo et nō per extortionem. ut. s. e. quorundā. ad idem j. de his que vi metusue cau. fi. c. i. Et nota casum in quo nō sufficit petere li centiā: nisi et obtineatur. interdum sufficit ut. s. de regu. licet. Sed quid si su perior licentiā dare noluit: dixerunt tan. et ber. s. de renū. post translationez in prin. ipsum per suū superiorē cōpellendum: nisi habeat iustam causam de negandi. j. de iurepa. nullus. si habeat iustam causam nō cōpelleretur. lxxiii. di. litteras. lxxii. di. c. ii. et. iii. Sed quia solius principis priuilegiū videtur priua re aliquem re sua. dicunt quidam per superiorē papam intelligendum. et sic loquitur illa decre. nullus. que in in papa loquitur.

Non teneat. sic. s. eo. quorundam.

Exceptis que nec dantur studentibus in theologia. s. de prebe. licet. nec dantur presentibus qui non inter sunt horis canonicis. j. de ele. no. res. c. vno. et licet ista constitutio fingat ipsum presentem non fingit ipsum diuinis officiis interessentem. habeat ergo quod preses haberet qui diuinis officiis non interesset ut in predicto. c. vno. qd. etiam est contra. cum dicat distributiones quotidianas concedi his qui prosequuntur ecclesiarum utilitatem et ibi soluit.

Propria nota legem pro instruendo negocio electionis iuxta predictas constitutionem. et facit ad id quod dixi in glo. ij.

Hac de causa. si ergo facta instructio et finito negotio sola voluntate vel per aliorum suorum negotiorum expeditione maneret in curia tunc cessabit privilegium hoc. et est huic simile quod dicit lex quod non vere reipublice causa abesse dicitur is qui propter com. modi causa in legatione est. ff. ex qui. cau. ma. l. non vere sed postea ex quo redire inciperet competere ei hoc privilegium. redit enim de itinere quod ob hanc causam fecit. et est simile huic quod dicitur de teste. s. eo. li. de rescript. statutum. in fi. cum suis cocor.

Effectus contra quia est statutum consuetudo vel privilegium in ecclesia quod quacumque de causa quis absit etiam si utilitatem ecclesie prosequatur nihil percipiat. Quid si talem consuetudinem vel statutum iurauerit non credo quod tunc locum habeat hoc privilegium. quod iuramentum illud potest servari sine periculo anime. s. de iureiur. si vero. et quia hic non dispensat contra iuramentum. ut. s. de rescript. cum aliquibus. cum suis si. nec obstat si iuramentum vel consuetudinem quod est principale. ergo et iuramentum de illo seruando quod est accessorium tolle enim instantiam. s. de iureiur. cum contingat. et quod ibi no. Hec decre. bene facit ad questionem de qua querebat olim gar. in decre. cupientes. s. eo. an. due persone de opponitibus que vadunt pro instruendo negocio ad curiam contribuere debeant ad expensas fiat quod inter eos conuenit. ff. de po. l. i. s. si conuenierit. si nil erat conuentum dicebat iudicis arbitrio relinquendum per fas laboris et facultatibus mittentium et missorum cum ista decre. privilegiet eos in fructibus percipiendis satis arbitrat iudex eos conferre debere.

Hic eo qui contra. Is qui opponit evidentem defectum scientie vel persone contra promovendum ad aliquam dignitatem penitere potest causam reddere.

Promovendum ista igitur tria sunt paria. conco. s. eo. ut circa. Et nota quod dicit dignitatem. et idem dicit. s. eo. si forte. et idem. j. de ver. sig. constitutione. per quod apparet quod decre. illa si forte. non habet locum in alijs beneficijs ut ibi dixi.

Ad manifestum ista enim quo ad casus nostrum sunt synonyma. et idem designant. ut. j. de v. sig. constitutione.

Vel eius qualitas. hoc vult dicere is qui opposuit forte vult obiectum reuocare. unde cum opposuisset evidentem defectum scientie vel persone. dicit quod vult instare alijs obiectis et recedere ab illo. vel non reuocat obiectum sed qualitate. unde nunc vult simpliciter dicere quod pariter defectum. sed reuocat id quod dixerat quod defectus erat evidens istud est reuocare qualitate tantum et neutrum potest ut hic vides.

Excludi ut. s. e. si forte.

Defecisset ut. s. eo. ti. c. i.

Penitere ut sic sibi non liceat mutare consilium in alterius detrimentum. j. de reg. iur. mutare. cum suis cocor. ad idem. s. de elec. publica to. nam et quod semel placuit non potest amplius displicere vbi versatur alterius interesse. j. de reg. iur. quod semel. nisi in casibus in quibus iura penitentiam et variationem admittunt quorum aliquos ibi nota. et est simile huic. s. e. ut quis duas. Quid dices pone promovendus consentit quod opponens renunciet obiectum vel qualitati obiectus iudex non consentit. nunquid hoc poterit opponens? et videtur quod non. quia quos preter. phibet. et. ff. de postu. l. quos preter et conco. s. de excep. c. vlt. maxime cum in huiusmodi electionibus exuberet iudicis officium. s. de elec. cum nobis olim. cum si. In co

distribucionibus duntaxat exceptis recipiatur ad sedem propterea uenendo eandem ibidem hac de causa morando et ad ipsas ecclesias redeundo ac si personaliter in eisdem ecclesijs residerent: non obstantibus quibuslibet consuetudinibus vel statutis ecclesiarum ipsarum contrarijs: seu privilegijs quibuscumque: per que premissorum effectus possit quomodolibet impediri.

Item.
Ab eo qui contra electum vel postulatum seu promovendum ad aliquam dignitatem inter cetera que obijcit evidentem notorium seu manifestum scientie vel alium personae defectum opponit: ipsius defectus oppositio vel eius qualitas nequeunt postea reuocari. **Cum** enim opponens siquod de defectu opposuit huiusmodi destitui veritate con-

trarium videtur per hanc litteram que dicit in preiudicium eius contra quem et. et quilibet potest renunciare iuri pro se introducto. s. de regu. ad apostolicas. L. de legi. q. fauore. j. de reg. iur. q. ob gratia. satis videtur per prima iura et maxime ea ratione. quod si probetur talis obiectus promovendus statim debet repelli quod ipse huic iuri renunciare non possit. cum istud ius huius et faueat si non probatur obiectus. tamen et nocet si fuerit probatum. et sic videtur renunciare non posse huic iuri invito iudice. et facit quod dixi. s. eo. si forte.

tingat: a prosecutione cause debeat omnino excludi et puniri punde ac si in probatione omnium que obiecerat defecisset: iustus est ut postquam ad oppositionem eandem procedit nequeat in preiudicium eius contra que opposuit ulterius penitere.

Item.
Ab eo qui ad electionem episcopi que te in pupillari constituto etate in tua ecclesia extitit celebrata cum ceteris eiusdem ecclesie canonicis non fuisti admissus de cetero potui queri aut electionem eandem impugnare non potes: cum tam iuris quam rationis existat: ut tales cum discretionem careant ad prestandum in electione suffragium nullatenus admittantur. **In** ecclesijs quoque regularibus vel monasterijs hi qui non sunt tacite vel expresse pfecti: non debent cum pfectis vel pueris laici cum clericis

Ab eo qui ad electionem impubes ad electionem non vocatus non agit de contemptu non pfecti cum pfectis vel conuersi laici cum clericis electioni interesse non debent. Emanavit primum dictum ad declarationem eorum que no. vincet. tan. gos. ber. et moderni de era. et quali. ex ratione. Secundum ad declarationem eorum que no. ber. imo. et hosti. de insti. c. ij. et abb. s. eo. ti. in genesi.

Episcopi quid de inferioribus dignitatibus ex his vult garibus iuris quibus arguimus a verbis. j. de pui. si papa. i. responso. in fi. cum si. videretur quod in inferioribus seculis cum si de inferioribus idem voluisset intelligi id expressis fecit. s. de deci. ad audientiam. Contra puto cum ratio. c. q. j. sequit sit generalis. nec ibi

- repetatur de episcopo. et dicit ad prestandum in electione suffragium. et. et hoc bene probatur. j. eo. indemnitatibus. in prin.
- Pupillari** que est in mare minor. xliij. an. in femina minor. xli. nec distinguimus an malicia suppleat sicut nec in finienda tutela. L. quando tuto. uel cura. l. indecoram. insti. qui. mo. finiatu tute. in prin. h. secus in matrimonio ut. s. de despon. impu. puberes. vbi de hoc. ad idem. j. eo. indemnitatibus. in prin.
- Tua** ecclesia. Nota quod minor. xliij. an. dicitur idoneus ad beneficium etiam ad canonicam cathedralis ecclesie. de hoc. s. de preben. super inordinata. et. s. e. li. de rescript. si eo tempore.
- Contemptu** quod alias castigatione inducit. et plus in electione nocet quam multorum contradictio. s. eo. venerabilem. et. c. bone.
- Cyris** scripti.
- Quam** ratiois. que deficiente iure scripto allegari potest. viii. di. frustra. et. ix. di. sane quippe. s. eo. ut quis. lex enim est omne quod ratione consistit. l. di. consuetudo. et Seneca in epistola. xxxviii. ad Lucillum. Si vis tibi omnia subijcere te subijcias rationi.
- Discretionem** iij. q. vii. s. tria. de corpo. vi. ex parte. L. de fal. mo. l. i. Et per hanc litteram dico idem de furioso per predictum. s. tria. et. xv. q. i. s. ut itaqz de suc. ab intesta. cum dilectus. ff. de iur. l. illud. cum nec tales matrimonium carnale contrahere possint. de sp. dilectus. xxxii. q. vii. neqz furiosus. nec religionem vouere. de regu. sicut. i.
- Suffragium** ff. de iur. immu. l. ii. s. impuberes. et dicit lex. Indignum nobis videtur eum qui stabile mentes nondum adeptus est propter privilegia militum sapientium hominum iura tractare. L. de testa. milit. l. vlti. et minores sportulas decurionum accipiunt. suffragium tamen inter alios non afferunt. ff. de decurio. l. spurius. s. minores. et si princeps det veniam etatis minoribus non videtur concessisse quod sine decreto alienent. vel circa perfectam etatem liberam administrationem habeant. L. de his qui ve. eta. impe. l. eos. isti enim accusare non possunt nec testificari. ii. q. i. prohibentur. iiii. q. iii. c. i. nec testamenta facere. ii. q. vi. s. diffinitiva. et talis etas prona est ad malum. xii. q. i. c. i. et est hec littera contra. tan. et bar. brit. qui dixerunt in questione dominica li que incipit. tutor cuiusdam. quod si pupillus patronus maior. vii. am. presentat vnum et tutor eius alium. presentatur presentatus a pupillo pro eis facit. x. vi. q. vii. decernimus.
- Qui** s. fratres vel monachi. nec distinguo in his an sint clerici put distinguitur in conuersis. ut. j. dicam in glo. ii.
- Tacite** in electis autem requiritur expressa professio. s. eo. nullus. sic. j. e. indemnitatibus. in prin. Nouitj ergo non admittuntur. et sic tenebat abbas in glo. in prin. allegata. ad hoc. ff. de sta. liber. l. statuliberum. h. tales gaudent privilegio canonis. ut. j. de sen. exc. religio. tamen non sunt veri religiosi. ut ibi.
- Conuersi** laici. de conuersis ergo hic loquitur. monachi ergo vel fratres pfecti indistincte admittuntur ad hoc. s. de ar. cum olim. de sent. exc. canonica. et. xvi. q. i. generaliter. xlii. di. a subdiacono. bodie sec. qd. dicit in cle. de eta. et qua. ut bi qui.
- Cum** clericis. in plebibus ergo vbi sunt clerici et laici conuersi non admittuntur conuersi laici. ergo in hospitalibus et locis huiusmodi vbi sunt solum laici conuersi isti bene eligunt sibi priorem rectorem magistrum vel massarium. s. de arbi. cum olim. nec hoc hic phibet. et. ad hoc. j. e. indemnitatibus. s. pe.

Episcopi. h. igitur inferiores prelati possint ex causa sup residencia dispensare. s. de cle. no resi. relatu. z ita ibi sentit inno. hosti. z gar. s. e. l. in vlt. glo. hoc in casu no dispensabunt minores epis. zin. s. p. no. idem repetit. Sz nunquid solus eps sine capitulo hanc z alias dispensationes facere poterit? z videt expressum q no. l. q. v. c. vlt. in fi. vbi etiaz de hoc. z. l. di. ex pe nitentib. z ad idez i. de excels. pla. c. i. z s. de his que si. a p. la. nouit. z. c. fe. In s. rium videt p hac littera z per decre. at si clerici. de iudi. cu in his iurib. dicitur de epis nulla mentione facta de capitulo. ad ide de ordi. ab epi. qui renu. epif. c. i. z. ij. de cle. pug. sane. ij. de cle. pug. in dnel. c. i. ad ide. j. de eta. z qua. c. vno. de fi. pres. c. i. cu multis si. z h. vltimu credo z coiter obseruat fm hosti. qui hoc no. de tem. ordi. dilectus. in fi. magne gl. z guil. in spe. ti. de legato. s. anipe. in p. n. ipse ti hosti. no. s. rium de sta. reg. q dei timo re. in posito q d iur

re solus dispensare no possit de consuetudine prescripta sibi pot hoc ius accipere. s. de his q si. a pla. ca. noscitur. i. fi. z. s. e. li. de p. sue. c. ij. b. huiusmodi. parrochiales. f. c. Subiectas. no qz lz quo ad dadas dimissionas equiparent? epm originis domicilij z beneficij. ut. j. de temp. or. cu nullus. i. resp. so. quo ad casum istu secus. vbi si boni. talem ecclesia habet mutine mutinet. epus no bono. habebit dispensare per hanc lram. d. Obiunt. si iam elapsus esset annus ita q privati essent: tunc eas no obtinet sz obtinuerunt. z sic hmoi disp. ratio locu no habet. e. Septenniu. no in septennio scolaru esse debere. puectu studens in theologia in quinquennio. s. de magis. c. vlt. z etia studens in iure civili ut in proe. ff. ibi: z in quinti anni zc. z si voluerint episcopi: in cetero tempore dispensare. bene id poterit sz in vltiori no. de re iudi. q ad consulatione. de appel. oblate. j. de reg. iur. cui licet. Sz nunquid epus qui dispensauit in septennio ante illud tempus finitum poterit dispensatione reuocare. puto q no per reg. j. de reg. iur. de cet. z. s. de fi. pres. ex tua. vbi de hoc. z hoc dico nisi euident causa suaderet contrariu. z sic potest intelligi de cle. no resi. c. vlt. vbi z priuilegiu reuocatur cu tendit ad noxaz. de deci. suggestu. Quid si pedente dispensatione mecu facta de isto septennio assumor ad aliam parrochiale ecclesia sine fraude. nuquid adhuc poterit in septennio mecu dispensari? z satis videt q no per hanc littera cu videatur in spici tempus ratione persone. z fm hoc z per ea que dixi in prin. glo. videt q tempus istud incipiat a tempore dispensationis. sz fm hoc est fet reperire q per. ix. annos uel quasi. progaree receptio ordinis p sbyteralis. z in hoc vtilis esset declaratio.

f. Litteraz. cu no distinguat. intelligo generaliter siue in gramati ca siue in iure canonico uel civili uel scientia theologie studeat. z ca ueant epi ne dispensent cum his qui doctiles non sunt. iam enim in eis cessat huius constitutionis causa vnde nec fiat dispensatio. i. q. vij. qd pro remedio. z haberes dispensatione ppter studiu studere debent no in castris uel villis sz in studio generali. ut. s. de cle. no resi. tue. alias priuilegiu non habebunt ut ibi.

g. Subdiaconatus. per hoc dicunt quida q sine dispensatione de coi iure potest in minoribus constitutus eligi ad parrochiale ecclesia. am. ad ide allegant. j. de pben. si pro clericis. z. j. de instit. c. ij. Sed puto qtra z dico ab antiquo iure illius decre. s. de eta. z qua. prete rea. no recedi. nisi inquantu reperitur expressum. nec ob. hec decr. poruit eniz dispensari uel per lras apostolicas uel per pntationez patroni cosequi parrochiale ecclesia in minoribus constitutus si dispensetur cum tali necesse habet infra annu subdiaconus fieri. z sic intelligo istu tex. z dixi de hoc. s. in p. dicta decre. si pro clericis.

h. Christi. no dnuuz bonoz ecclesiaru esse penes xpm. de hoc. xij. q. i. expedit. xvi. q. i. quonia qequid. s. de v. sig. causa. i. Quoscuq. no ex preteritis cica futura cauere. xxiii. di. in noie. de p. cu. c. i. z. s. eo. fundamenta. s. digne.

k. Retrocedere. militando negociando uel prorem accipiendo. qd possunt ipsi clerici in minoribus constituti. s. de cler. pug. c. i. sed

qui sunt in sacris no. j. de voto. c. vno. l. Pena. priuationis ipso iure. m. Exerceatur. prouidit hec constitutio ecclesie z personis. sic. s. eo. cu no bis olim. in fi. z. j. de regula. beneficium. n. Abiustrent. no. n. debet. pprijs militare stipendijs. xii. q. ii. c. charitate.

o. Septennio. idem est de mi nori tempore si ad minus tepus dispensatu fuisset qd sic ri pot ut superius dixi. p. Alioquin. extic. i. elapso anno a fine septenij. q. Penam priuationis. q. Ommissa. quattuor di cit. Primo q ad penaz priuationis rectoris parrochi alis ecclesie no pmoti requiritur q annus integer sit copler. Secdo q annus ille no currit iuste impedito. Tertio q post priuatione ecclesia ei de coferru no potest. Quarto q no pmotus si eo animo recepat ecclesia ut fructus anni percipet teneat ad restituti one ipsoz qui ea mente cotu lit ecclesiam seruare debet in demum.

s. Parrochialis. no collegia ta. s. eo. statutum. t. Tantus. qz ammodo ante fine anni no expectamus ali qua tepora statuta ad ordies recipiendos. de quib. s. de tepo. or. de eo. uel si suspes vnu tempus adhuc non est diaco nus uel subdiaconus.

u. Lugdun. s. eo. lz canon. x. Elapsus. facta computatione. ut dicit. j. s. pxi. In s. rium videbat. qz lex di cit q si pmisisti mihi facere insulam infra certu tempus z iam tempus tantuz elapsum est q ammodo infra illud tempus fieri no pot. lz totu tempus no tran sicut extra te agere possum. ff. de v. obli. l. hoc iure. z. l. si ita stipulatus es. zc. vnde ex quo certu erat illu infra die pmoueri no posse videbat pena ommissa sz s. rium est veru ut hic pz. z hoc tenebat guil. z gar. s. e. lz canon. per. l. ff. de v. obli. l. in illa stipulatione. z. l. insula. vbi expresse dicit stipulatione penalez no pmitti ante diem. etia si sit certu parere no posse. Itē lz certu sit conditione extitit a expectari debet donec existat. ff. qui di. le. ce. l. huius legati. Ad cotraria pot responderi ut no. in dicta. l. hoc iure. uel dic ante die agi posse qua ti interest opus inchoatu no esse ut in primis iuribus. sed ante penam non ut in secundis z hic.

y. Volente. z merito no potest coferru. quia no coferruntur beneficia anteq vacent. s. de pces. prebe. c. i. z. ij. Anno aut elapso libere potest pferri no ob illius possessione. j. de pben. lz epus. idem vides in morte naturali. qz lz certum sit clericu morituru no tū cofertur eius beneficium ante morte. ut. s. de concef. preben. c. i. z. ij.

z. Pacifica. Quid si nactus est possessione solu minoris partis bonoz. Dicunt quidam q no currit tempus. secus si maior. ar. j. de restit. spo. frequens. die fm guil. qui hoc no. s. e. lz. qz si liberu habet exercitiu cure animaz tene tur hac constitutione. lz tantu minoris partis bonozum possessione habet. qz cura pars principalis est z dignior. de eta. z quali. cum sit. ad hoc de cose. ec cle. uel alra. q in dubijs. z eius ratione teneatur ad sacerdotium promoueri. de preben. extirpande. secus si no habeat liberum cure exercitiu. lz possessionem habeat etiam maioris partis bonoz. ad idem. s. eo. ti. dudum. ij. circa prin. vnde dixit hic littera ipsius ecclesie regimen. zc. Quid si postq nactus est possessione mouet sibi cotroneria: dicit guil. q si incotinenti in ipsa possessione lis sibi mouetur z possessio cotinue turbatur. pmoueri no tenetur. quia que incotinenti fiunt in zc. s. eo. officij. ff. si eer. pe. lecta. z quia no vide tur pacifica fuisse que no durauit. ad hoc. s. eo. si postq. s. ii. s. de v. sig. nam z ego. z. ff. de in. re. ver. si p. patre. s. versum. de pe. di. i. diuortium. z litis eue tus dubius est. ff. de pecu. qd debetur. possit ergo esse q ecclesiam perderet z sic in presbyter ordinatus absqz beneficio medicaret. xciij. di. diaconi. vlt. Si aut possessione aliquā diu obtinuit sine litigio hac constitutione artatur. z sufficit q semel cepit pacifice possidere. s. eo. duduz. ff. de ac. emp. lex emp. to. in prin. alias suo velle quilibet possit sibi litem cofringere in fraudez hu ius constitutionis. nec ob. q iste succubere poterit. qz mala electio est in culpa

de acqui. pos. l. vlt. c. de iur. deli. sancimus. z. Per te stetit. sic. j. de preben. lz episcopus. q. Quis impedimento. sic. s. eo. q sit. ad si. pone q toto illo anno egrotauit uel absens erat episcopus z comendaticias habere no potuit. uel cum epus ordinare noluit nel his similia. he eni sunt iuste cause que excusabunt eu. z p pter hanc causam dico q elapso anno statim illo no vocato possit alteri eccle sia conferri. ut in p. dicta decre. lz. tamē tutius z honestius esset ipsum curari. z facere pnunciari illu priuatu si no ostendit dispensatione uel iustuz impedi metu. na si hoc omisso fiat collatio ipse postea venies z de iusto impedimeto

ria zgrue ministrent. Elapso vo dicto septenio bi cu quibus fuerit ut premitit dispensatu ad diacona tus z presbyterat. ordines infra an nu se faciāt. pmoueri: alioquin ex tuc dicta pena nisi iusta de ca id o miserit: ipso iure se nouerint incur suos. Idem. Ommissa tibi parrochialis ecclesia quaqua tantu de ano traherit q infra ipsuz nequeas iura statutū generalis concilij lugdu nensis ad sacerdotiu pmoueri: no est nisi tunc demu cu ex toto fuerit ipse annu elapsus cefenda uacare nec pot alteri antea te nolere pferri Annus aut huiusmodi qui a tepo re illo incepit quo ipsius ecclesie regimē comissum tibi extitit: et pos sessione eius pacifica habuisti: uel per te stetit quo mino haberes ea de: tibi no currit si pmoueri iusto impedimento detetus infra tepus

ria zgrue ministrent. Elapso vo dicto septenio bi cu quibus fuerit ut premitit dispensatu ad diacona tus z presbyterat. ordines infra an nu se faciāt. pmoueri: alioquin ex tuc dicta pena nisi iusta de ca id o miserit: ipso iure se nouerint incur suos. Idem. Ommissa tibi parrochialis ecclesia quaqua tantu de ano traherit q infra ipsuz nequeas iura statutū generalis concilij lugdu nensis ad sacerdotiu pmoueri: no est nisi tunc demu cu ex toto fuerit ipse annu elapsus cefenda uacare nec pot alteri antea te nolere pferri Annus aut huiusmodi qui a tepo re illo incepit quo ipsius ecclesie regimē comissum tibi extitit: et pos sessione eius pacifica habuisti: uel per te stetit quo mino haberes ea de: tibi no currit si pmoueri iusto impedimento detetus infra tepus

ria zgrue ministrent. Elapso vo dicto septenio bi cu quibus fuerit ut premitit dispensatu ad diacona tus z presbyterat. ordines infra an nu se faciāt. pmoueri: alioquin ex tuc dicta pena nisi iusta de ca id o miserit: ipso iure se nouerint incur suos. Idem. Ommissa tibi parrochialis ecclesia quaqua tantu de ano traherit q infra ipsuz nequeas iura statutū generalis concilij lugdu nensis ad sacerdotiu pmoueri: no est nisi tunc demu cu ex toto fuerit ipse annu elapsus cefenda uacare nec pot alteri antea te nolere pferri Annus aut huiusmodi qui a tepo re illo incepit quo ipsius ecclesie regimē comissum tibi extitit: et pos sessione eius pacifica habuisti: uel per te stetit quo mino haberes ea de: tibi no currit si pmoueri iusto impedimento detetus infra tepus

ria zgrue ministrent. Elapso vo dicto septenio bi cu quibus fuerit ut premitit dispensatu ad diacona tus z presbyterat. ordines infra an nu se faciāt. pmoueri: alioquin ex tuc dicta pena nisi iusta de ca id o miserit: ipso iure se nouerint incur suos. Idem. Ommissa tibi parrochialis ecclesia quaqua tantu de ano traherit q infra ipsuz nequeas iura statutū generalis concilij lugdu nensis ad sacerdotiu pmoueri: no est nisi tunc demu cu ex toto fuerit ipse annu elapsus cefenda uacare nec pot alteri antea te nolere pferri Annus aut huiusmodi qui a tepo re illo incepit quo ipsius ecclesie regimē comissum tibi extitit: et pos sessione eius pacifica habuisti: uel per te stetit quo mino haberes ea de: tibi no currit si pmoueri iusto impedimento detetus infra tepus

ria zgrue ministrent. Elapso vo dicto septenio bi cu quibus fuerit ut premitit dispensatu ad diacona tus z presbyterat. ordines infra an nu se faciāt. pmoueri: alioquin ex tuc dicta pena nisi iusta de ca id o miserit: ipso iure se nouerint incur suos. Idem. Ommissa tibi parrochialis ecclesia quaqua tantu de ano traherit q infra ipsuz nequeas iura statutū generalis concilij lugdu nensis ad sacerdotiu pmoueri: no est nisi tunc demu cu ex toto fuerit ipse annu elapsus cefenda uacare nec pot alteri antea te nolere pferri Annus aut huiusmodi qui a tepo re illo incepit quo ipsius ecclesie regimē comissum tibi extitit: et pos sessione eius pacifica habuisti: uel per te stetit quo mino haberes ea de: tibi no currit si pmoueri iusto impedimento detetus infra tepus

ria zgrue ministrent. Elapso vo dicto septenio bi cu quibus fuerit ut premitit dispensatu ad diacona tus z presbyterat. ordines infra an nu se faciāt. pmoueri: alioquin ex tuc dicta pena nisi iusta de ca id o miserit: ipso iure se nouerint incur suos. Idem. Ommissa tibi parrochialis ecclesia quaqua tantu de ano traherit q infra ipsuz nequeas iura statutū generalis concilij lugdu nensis ad sacerdotiu pmoueri: no est nisi tunc demu cu ex toto fuerit ipse annu elapsus cefenda uacare nec pot alteri antea te nolere pferri Annus aut huiusmodi qui a tepo re illo incepit quo ipsius ecclesie regimē comissum tibi extitit: et pos sessione eius pacifica habuisti: uel per te stetit quo mino haberes ea de: tibi no currit si pmoueri iusto impedimento detetus infra tepus

ria zgrue ministrent. Elapso vo dicto septenio bi cu quibus fuerit ut premitit dispensatu ad diacona tus z presbyterat. ordines infra an nu se faciāt. pmoueri: alioquin ex tuc dicta pena nisi iusta de ca id o miserit: ipso iure se nouerint incur suos. Idem. Ommissa tibi parrochialis ecclesia quaqua tantu de ano traherit q infra ipsuz nequeas iura statutū generalis concilij lugdu nensis ad sacerdotiu pmoueri: no est nisi tunc demu cu ex toto fuerit ipse annu elapsus cefenda uacare nec pot alteri antea te nolere pferri Annus aut huiusmodi qui a tepo re illo incepit quo ipsius ecclesie regimē comissum tibi extitit: et pos sessione eius pacifica habuisti: uel per te stetit quo mino haberes ea de: tibi no currit si pmoueri iusto impedimento detetus infra tepus

concel. preben. e. ij.

A Impotent. puniunt enim ex proprio facto no ex alieno. quia ne

B In talem. negligentem. f.

C Huiusmodi. eligendi episcopum.

D Transulerunt.

poterat eni sibi pui dere sollicitu eligē do. Itē alio mō. l. n dādo eis totū tps qd habebāt. ad hoc de elec. cū in veteri cū si. et sic nō q ne gligētia. pcuratoris nocet dno. de h. s. ut li. nō pte. c. i. in glo. vlr. perdūt eniz ius ex q p se uel pa liū debito tpe vsi n sunt. ff. quēad. fuit. amit. l. vlu. Ad hāc primā partē dicit expse. l. de tēpo. ap. aut. si tū. vbi dī q si in cā appellatō nis eligant arbitri: nō currit biennium appellatōis. psequē de pēdēte corā arbi tris cā: etiā si mille anni trāsirēt. s; tūc currit cū arbitriū d fertū fuerit. So. ibi pmissū factū est de volūtate p̄scribē

promittētes impotent: qui in talē potestatem huiusmodi transule / runt. **S**i vō eligat s; indignum tunc siue scienter id fecerit: cuz do lus ipsius eis qui nō sunt in culpa non debeat imputari: siue etiam ignoranter cum suo sit functus of ficio: eligendi potestas: nisi ipsi scienter electionē talem ratam ha buerint: libere reuertit ad eisdē idem fit cū eligit idoneū: s; elez crus renuit p̄sentire. **N**ono eo casu cum s; indignus eligat ab eo dem: cōpromittentes quos illius odio nō puenit p̄grauari: nequa quā nisi sicut p̄mittit ratuz habu erint puniuntur: s; ipse ut pena su um auctorem teneat a beneficijs ecclesiasticis triennio iuxta lateran. conciliū suspendit ipso iure.

Huiusmodi quozq; pena nec in e piscopo si ad eligendū fiat cōpro missarius sic peccante: cum de iu

vbi ab homine vnica electione p̄sumit ptās. ff. de v. obli. eū qui certaz. §. vi. nō ob. fm cum. ff. de op. le. l. ii. vbi electio delata ab homine vnica electōe nō cōsumit. qz ibi nō fuit exhibita tota familia in qua debebat fieri electio. **D**istin xerūt quidā an detur ptās. puidendi an eligendi: ut in p̄mo casu iterum possit eligere et in secūdo nō. que distinctio satis equa videt. nec ista decret. p̄tradit. qz de potestate eli gendi loquitur ut patet in ipi us principio.

Re nullā sententiaz suspensionis in currat: nisi de ipso expressa mentio habeat: nec in alioz quā episcopo rū et superiorz ipsoz electionibus cū peccatur in ipsis vēdicat sibi lo cum. **R**estringitur etiaz dicta pena solum ad ea beneficia que sic peccās in illa obtinet ecclesia: quā taliter eligēdo specialiter nōscitur offendisse. **E**t idē in illius bene ficijs est censendū qui alicuius ele ctionē postulationē aut prouisionē impugnans in probatione deficit eius quod obicit in personam.

Procurator ad appellanduz contra electionem postulatio ne aut p̄uisionē alicuius nō aliter idoneus decetero reputet: quā si oia que ibi formā obijcere uel per sonas et propter que appellare in tendit: singulariter et clare in ei procuratorio sint expressa: hēatqz

tenebat hosti. de elec. cum in cunctis. et. s. eo. ti. causam. in fi. et dic huiusmodi
f. pena suspensionis per trienniu a beneficijs.
A Eligendum. episcopum uel superiorem per id quod statim sequitur.
B Cōpromissarius. s. eo. causam. et idem si episcopus elegerit. p̄prio iure ut quia habet vocem in electione patriarche uel archiepiscopi uel alterius epi. quia eadem est ratio.
C Sic peccante. f. in eligendo scienter indignum.
D Iure. j. de sen. ex. quia periculosum. Nota qz s; hoc teneat hosti. in supra dictis glo. et gar. in decre. cupientes. s. e. §. ceterū. tamē olim dubitabatur ideo quia decre. illa quia periculosum. videtur de sui mente intelligenda de suspē sionibus ab officio uel coherentibus officio. puta ingressu ecclesie et similib; ibi p̄pter excusationē pontificalis officij et. s; laudetur deus et dominus bo nifacius qui dubitationē illam mihi sustulit per hanc litterā. et potuit esse ra tio. quia spiritalia sine tēporalibus diu esse non possunt que habent se ut cō nexa. i. q. iii. si quis obiecerit. et. c. saluator. et esset yerecundum episcopos mē dicare. s. de renū. ad supplicationem.
E Locum. cōtra. s. eo. q̄p. in fi. ibi soluitur.
F Restringitur. dicebat hosti. in decre. cū in cunctis. qz super hoc puncto ne cessaria erat interpretatio. fonebat tamē contrariā opinionē. quia indefinite loquebatur p̄cium. et quia cōstitutio illa fauorabilis videbatur ecclesijs. **C**ō cordat autem ad hunc. §. s. eo. cupientes. §. ceterū. Et nota penas restringē das. j. de regu. iur. in penis. vbi de hoc.
G Taliter. f. scienter indignum.
H Sp̄aliter. qz et ḡnalē offendit ecclesiā que vna sola est. xxiii. q. i. loquitur.
I Offendisse. quantum in eo fuit. s; conatus nō habuerit effectū nō tū fuit vo luntas suis terminis p̄tenta et ideo puniēda. de pe. vi. i. §. cogitatio.
K Illius. f. que in ipsa ecclesia obtinet ut hic vides. et sic declarat decre. pri ma istius ti. circa fi. et sic aliquis est suspensus a beneficio in vna ecclesia non in alia. sic. s. e. cupientes. §. ceterū. j. de offi. or. si canonici. de re. ec. hoc cōsul tissimo. Quid si in his casibus eligens uel opponens nō habet in illa ecclesia beneficiū: dic qz pena extraordinaria puniri poterit. s. de accu. super his. de iude. ad liberandam. l. de sepul. vio. l. vlt. in fi. cum fi.
L In personam. quia a beneficijs ecclesiasticis triennio est suspensus.
M Procurator ad appellandū. extra iudiciū. decr. eni ista in his casibus lo cū habet in quibus decre. ut circa. s; decre. illa locū nō habet in appella tionibus interpositis in iudicio. j. e. cōstitutio. ergo nec ista. s; alias dicamus qz pcurator est qui de mandato dñi aliena negocia in iudicō administrat. ff. de pen. l. i. s; ad negocia cōstitutur. j. eo. qui generaliter. et qz dicit ad appel landū intelligo ad quēcūqz etiam inferiorē papa fm gar. qui in omnib; ap pellationibus dixit illā decre. locū habere. s; guil. p̄tra ut ibi dicit.
N Prouisionem. factam uel etiam faciendam: si contra certam personā ap pellatur. s. eo. qui contra certam.
O Decetero. extenditur ergo ad futura. de hoc. s. eo. s; canon.
P Formam. s. eo. quia propter.
Q Personas in plurali dixit: ut comprehenderet electum et eligentes. s. eo. ut circa.
R Singulariter. et clare per hoc satis reputo solutam questionē quam olim formabant guil. et gar. in decre. ut circa. s. eo. an. f. sufficiat opponenti dicere

no. qui hoc no. s. e. ne pro defectu. in p̄n. nec per oia est idem in ar bitris p̄promissarijs: et p̄promissarijs datis ad eligendū. ut p̄. s. e. sicut. et. j. de re iudi. cū ab vno. Si querat an p̄promittētes hoc mā datū reuocare possint: dic ut no. s. eo. in antepenul. glo.

Eligat. infra debitum tempus.

Imputari. in hoc p̄cordabant predicti doctores in glo. s. in p̄n. allegatis. c. s. e. in causis. et bar. brix. in q̄de venerali que incipit: ca nonic cuiusdā ecclesie. peccata eni suos pebent et. j. §. pono. cū su is cōcor. excepto p̄post. qui tenebat in totū cōtra istum. §. in decre. s. e. in causis. in fi. dicebat eni in hoc casu ad supiorē ptatem deuol ui cum vice capituli p̄promissarij p̄dici fungantur.

Ignorant. hic olim erant opi. ber. tenebat hanc opi. que hic ap probata est. s. e. causam. et in p̄dicta decre. p̄stitutus. de p̄ces. p̄bē. et eadē ratione hosti. ibi et p̄post. e. ti. in causis. in fi. dicebant d̄riuz per decre. s. e. cum terra. que decre. nō ob. et intellige eaz ut ibi no. Itē illa rōe hoc dicebant qz isti cōpromissarij fungunt vice capituli. s; capitulū eo casu iterū possēt eligere. ergo et iste p̄promissarius s; non est verum ut hic vides.

Sunct. sic in iudice siue bñ siue male semel indicāte. de of. del. in lris. et. c. venerabilis. ff. de re iudi. l. iudex. et. l. paulus. cuz si.

Scienter. bene dicit. qz sicut a p̄ncipio si ignoranter elegerit non haberet locū pena concilij ita nec si ignoranter ratificent.

Ratā. trahit enim ratibabitio retro et cōparat mādato. ff. de re gu. iur. hoc iure. §. deiecit. et. l. semper. §. i. j. de sen. ex. cū quis. et. j. de reg. iur. ratibabitio. cū suis cōcor. et bene poterāt ratā habere qz suo nomine id erat factū. alias secus ut in p̄dicta decre. cū quis j. de reg. iur. ratum quis.

Habuerint. in quo casu deuoluit p̄uisio ad papā. s. e. q̄p.

Libere. qz habebūt liberum tempus ac si noua esset vacatio ut s. eo. si electio. si. de maio. et obe. cum olim.

Eisdē. pbabamus h̄ olim per decre. de renū. post translationē in fi. nam ibi nō valuit electio uel postulatio facta per p̄promissari um: et nihilominus papa mandat qz p̄promittentes eligant.

Adem sit. f. qz electio libere ad eisdē reuertitur p̄promittentes.

Eligit. compromissarius.

Idoneum. s. eo. cum in cunctis.

Renuit. uel p̄ p̄sū renūciat uel diē claudit extremū. s. e. si electō

Presentire. approbant hic sup̄dicte glo. ber. et reprobat opinio hosti. qui in hoc p̄ucto dicebat cōtrariū in p̄dicta decret. cām. in fi. ratione per eū in sup̄iori casu reddita. qz verba cū effectu sūt intel ligēda. s. de ele. nō refi. relati. et capitulū. possēt ergo et ipse qui ipsi us vicē gerit. xxiii. di. c. i. cū si. s; hoc est falsū. p̄pter sup̄iorē rationē qz fructus est. et. Et qd dicit iste. §. et. §. pr. quo ad secundū casum verū intelligas nisi aliud caneret in mādato: puta qz possit eligere semel et pluries. et. et ita terminant bar. brix. in q̄one sua dñicali q incipit: quidā dederūt ptātes. vii dicebat damasius. s. in p̄dicta de cre. causam. vbi electio defert a iure p̄t̄ sepius fieri et variari. sed

oppono homicidii perituri et simoniaci. et dico per hanc litteram quod non ad quod
eni in procuratorio sic singulariter et clare fieri deberet expressio. si in appella
tione id idem fieri non deberet. et de his dixi in ipsa de re. ut circa. in glo. quid s.
a **S**peciale. Nota quod non tantum valet genus quo ad speciem quantum spe
cies. de hoc vide. xxiiij. di. q. p. et s. de offi. ordi. si sacerdos.

b **M**andatum. non credo quod
in casu isto locum habeat de re.
illa. j. de. p. cu. qui ad agendum
quod casus iste est spalis in quo
semper requiritur expressio. ideo
credo in matrimonio contra
bendo ut eo. ti. c. vlt.

c **C**orum animas. hii dicit. ali
as eni non puidere malicie.
posset eni esse quod procurator
dicit ea vera esse que non credit
dicit. procurator ergo iurat in
aias dicit non in p. p. a. super h
dic ut. lxxiiij. di. tibi dno. et de
iura. ca. in p. tractadis. de fac
meto aut calu. dicit. j. d. iura.
calu. c. ii. ii. responso.

d **E**ste. repete credunt.

e **C**onfirmatione. cassata
confirmatioe uel cassata nu
ciata. ppter defectum iurisdic
tionis uel solennitate omiffa
non ppter hoc electio cassata
dicit. et pbat quod hic dicit. s.
de pben. cu iam dudum. maxie
per integra. quia ibi confirma
tus fuit electus et cassata confir
matio ppter iuris ordinem non
seruatum: et iterum papa de ele
ctione mandatum inquiri per de
re. s. de re iudi. ad pbandum
vbi cassata est confirmatio. p
pter defectum iurisdictionis. et
iterum de electione querit.

f **E**lectionis. si aut cassaret
electio seruandum est quod dicitur. s. eo. q. p. et c. si electio.

g **I**uris solennitate. s. eo. q. p. et c. si electio.

h **P**otesstatem. puta quia alias non erat iudex. uel legitime appellatum erat
ab ipso. uel papa inhibuerat. j. de appel. non solum. uel excomunicatus publi
ce iudex. de re iudi. ad probandum. uel ante confirmationem referuauerat pa
pa episcopatum. j. eo. si eo tempore. uel his similia. et propter hoc non ualuit
ipso iure confirmatio.

i **P**ropter hoc. ppter cassationem. s. confirmationis.

k **C**anonica. ex personis et forma. s. e. quia ppter. et c. cum in cunctis.

l **C**onfirmari. immo iterum petitur eiusdem electionis confirmatio coram de
bito iudice et seruabitur debitus ordo. et sic non ex hac de re. quod principale non
sequitur naturam accessorium. s. accessorium sequatur principalis naturam. j. de
offi. deleg. super gratia. et de regu. in. accessorium. cum suis cōcor. Sed quid
dices. put apparet ex de re. si iudex cassat confirmationem vicio electionis.
clarum est si ppter solennitatem omiffam et hoc est clarum ut hic: quid in du
bio: satis uidetur dicendum inspici debere quod opponebatur. et si contra ele
ctionem erant obiecta: dicatur facta cassatio vicio electionis si de solennita
te omiffa tunc locum habeat de re. In dubio dicatur vicio solennitatis fa
cta cassatio confirmationis. ad hoc. ff. de suspect. tu. bec eni. s. i. et facit quod ibi
no. ad idem. ff. de excep. rei iudi. si ex testamento. ff. de penis. si preses. et j. de
reg. iur. in penis. et facit quod no. l. di. c. i. et de consti. ex litteris. Consulte tri
facit iudex si decernit ad instar eius qui remittitur de exercitu. ff. de his qui
no. infra. l. i. et ij. et facit ad hoc quod no. moderni. s. e. super eo. et bec vera di
cantur cum iudex cassat confirmationem tantum. secus si confirmationem et electio
nem. quia tunc non est dubitabilis bec questio. io. an.

m **Q**uia sepe. Si vacante cathedrali regulari uel collegiata ecclesia singu
lari persone capituli uel uentus occupat bona a prelato dimiffa uel
vacationis tempore obuenientia: donec plene restituant ab officio et quibus
cunqz beneficijs sunt suspensi. non ob. priuilegijs statutis et consuetudinibus
quacunqz firmitate uallatis. et aduerte: quia de re. ista non principaliter facit
ad titulum. sed quia vacante ecclesia cum imminet electio facienda si canoni
ci uideant bona uacantis dignitatis sibi debere difficultates ingerunt et tar
dius eligunt ideo hic. puidit. et sic etiam electioni faciende prouidit. Item di
co de de re. s. eo. sciant. et c. generali. et facit. s. e. vbi periculū. s. p. uisionis.

n **S**epe. debuit igitur ius super hoc prodire. ff. de legi. naz ad ea. j. de resti.
spo. frequens. cum si. et est si. j. de preben. quia sepe. et de hoc de despō. impu.
litteras. in glo. penul.

o **C**ollegiatis. in alijs non habet locum bec de re. sed illa. j. de offi. ordi. pre
senti. et que dicuntur ecclesie collegiate. dixi. s. eo. statutum.

p **V**acantibus. principali prelato per cuius mortem dicuntur uiduare. s. e.
ne pro defectu. et c. quia propter.

q **C**arandem. Nota quod ad extraneos et qui non sunt de collegio non extendit
bec constitutio ut hic uides.

speciale mandatum iurandi corpo
raliter in eorum aias quorum procura
tor existit: quod ipsi credunt expressa
huiusmodi uera esse et se posse pro
bare.

Sed confirmatioe electionis
ppter debitam iuris solennitatem
in confirmatione ipsa omiffa: uel ex eo
quod ipse qui confirmauit: firmam non
habuit potestatem: cassari seu cassari
et irritam nunciari: pringat: non ppter
hoc precedens electio si alias sit ca
nonica intelligitur infirmari.

Quia sepe contingit quod cathe
dralibus et regularibus ac colle
giatis ecclesijs uacantibus capitu
la uentus collegia et singulares ea
rundem persone bona a prelatis ipsarum
dimiffa uel uacationis tempore obue
niencia que in utilitate dictarum eccle
siarum expendi: uel futuris deberet
successoribus fideliter referuari:
occupant: inter se diuidunt: surripi
unt: dilapidant: dissipant: et consumunt
in earum graue dispendium et iacturam
nos ipsorum ausus reprimere ac ec

r **D**imiffa. de quibus an testari potuissent. dicit. j. de offi. or. p. i. i.
s **E**xpendi. ut. s. eo. cupientes. et de offi. or. presenti. s. p. o. r. o.
t **R**efernari. lxxv. di. quoniam quidam. xii. q. ii. non licet. et c. illud.
et fiet bec referuatio per iconomum si eum habeat. ut in predictis iu
ribus. uel per uisitatorem uel administratorem ecclesie si quem ha
bet. j. eo. is cui. et de
sup. negli. p. i. e. l. ec
clesie. et sup. hoc ad
de qd no. io. in pre
dicto. c. illud. xij. q.
ii. s. pone vacan
te sede certus est quod
capitulum succedit
in iurisdictione. s. de
maio. et obe. cu oliz
et j. eo. ti. c. vno. et d
insti. c. ij. nisi eēt vi
sitor: datus a pa
pa. j. eo. is cui. ratio
ne istius iurisdic
tionis aliqua pronent
unt: puta ex condē
natione uel huiusmo
di. nunquid in his lo
cum habet de re. pu
to quod non. quia ex q
cōpetit eis iurisdic
tio. ergo et omnis
iurisdictionis fru
ctus qui accessori
est. de reg. iur. acces
sorium. cuz suis cō
cor. et hoc fore uol
uit dicere illud re
latium qui in utili
tatem et. Arch. cō
tra quod est hodie
approbatum per cle.
e. ti. statutum. et ibi vi
de. in glo. hic patz.

clesiarum indemnitatibus precauere
uolentes: decernimus ut hi qui pre
missa decetero presumpserit: eo ip
so sint: et tunc diu maneant ab officio
et beneficijs quibuscunqz suspensi
donec plene restituerit: quicquid de
bonis pceperint supra dictis non ob
stantibus quibuslibet priuilegijs
uel indulgentijs aut p. rarijs p. suctu
dinibus constitutibus uel statutis
iuramento confirmatione se. ap. aut
alia quacunqz firmitate uallatis:
que omnia quo ad hoc auctoritate
apostolica reuocamus cassamus et
irritamus: ac nulli deinceps uolu
mus esse firmitatis.

Idem.
Constitutio felicis recordato
nis greg. pape predecessoris
nri edita in concilio lugdunensi forma
exprensens hinc qua ab his qui in e
lectionibus postulationibus aut p
uisionibus se opponunt debeat ap
pellari: locum sibi non uendicat: nisi
sollu cum in eis extra iudicium appel
latur. quando uero in iudicium in hu
iusmodi negocijs appellari cōtin
git: anteriora iura: cum per cam

u **C**arum ecclesiarum cathedralium regularium et collegiarum.
x **A**bscancant. quod non dimittitur peccatum nisi restituat ablatum. j. de
regu. iur. peccatum. cum suis concor.

y **O**fficio. puidetur autem quod de ipso fructibus officiorum ecclesia.
s. eo. cum ex eo. s. p. o. r. o. et s. de appel. peruenit.

z **B**eneficijs. quibuscunqz. aliud in casu. s. eo. cupientes. s. ceterum
et s. e. si compromissarius. s. penult. et vlt. Si queratur que est ratio
quare ibi solum a beneficijs ipsius ecclesie suspensus est. hic uero
ab omnibus que etiam extra illam ecclesiam habet. Breuis est so
lutio. quia hic ab officio suspensus est: ibi uero non. cum ergo ab offi
cio suspensus sit et ab omnibus beneficijs dicitur esse suspensus. lxx
xxi. di. eos. de cleri. excō. mini. latores. et grauior pena bene debuit
hic apponi cum possit statim sibi prouidere restituendo ibi suspen
sus est usqz ad triennium.

aa **D**onec. ipsi igitur restituentibus ipso iure sine alia sententia re
stituti erunt. ut not. io. lxxxi. di. si qui. xvi. q. vi. si quis deinceps. et
ber. s. de mat. cōtra. p. tra interdic. ec. de muliere.

ab **P**lene. etiam usqz ad ouum. iij. q. i. reintegranda.

ac **R**estituerint. non credo hic cautionem sufficere. tam enim hoc
fuisse expressum sicut. j. de vsu. c. ii. ad hoc. s. de deci. ad audientiam.
sic etiam excomunicato pro manifesta offensa uel p. tumacia non
sufficit cauere. j. de sen. excō. venerabilibus.

ad **C**onsuetudinibus. multum uigebant de consuetudines in partibus
gallicanis. et per hanc de re. et s. eo. cum non debeat. potes exempli
ficare id quod dicitur. s. eo. li. de p. s. i. c. i. ut ibi dixi.

ae **C**onfirmare. puta confirmatione inferioris a papa uel appositioe
pene uel his similibus.

af **O**mnia. indulgentias priuilegia uel statuta. in alijs autem eccle
sijs non sunt reuocata predicta. seruari tamen debet quod dicitur
j. de offi. ordi. presenti. s. p. o. r. o. et ideo statim sequitur quo ad hoc.

ag **C**onstitutio. Declarat de re. ut circa. dicens quod solum in extra
iudicialibus appellationibus locus habet. l. habuit ortum bec
decreta. ex his que not. Huil. s. eo. ut circa. in glo. nota ergo et gar.
ibidem in glo. sed nunquid. vbi dicebant contrarij eius quod hic
dicitur. s. q. v. trobiqz de re. illa locum habeat. allegabant de re. s.
eo. quāuis. et generalem rationem de re. f. ut via malicijs p. cluda
tur. Sed magis habemus parata remedia in iudicio quod extra iudi
cium. et ideo maior fuit extra iudicium adhibenda cautela. et de re.
q. uis. in alio casu loquitur.

ah **C**onstitutio. s. eo. ut circa. alias constitutio. alias constitutum.

ai **N**egotijs. electionum postulationum aut prouisionum.

aj **A**nteriora. de ap. ut debet. et j. e. ti. cordi. et s. e. c. i. cū mille si.

ak **C**am. constitutionem. ut circa.

a Immutata. Nota correctione iurium evitanda. s. eo. cum ex
pediat. cum suis concordantijs.

b S. cui. et libera. Ad ar. q. p. latus h. libera et g. n. l. et hoc not.
io. v. q. iij. c. vlt. in fi. magne glo. alibi no. d. rium. xii. q. i. c. vi. p.
p. ma parte facit. vii. q. i. c. i. xvi. q. i. et t. p. is. xxi. q. i. relatio. et s. eo. cu
nobis olim. in fi. si
ue dicat h. re libera
et g. n. l. sine g. n. l. e. z
no libera siue eco
verso donare si pot
nisi habeat p. s. u. e. t. u.
do et modica de do
na. ceterum.

c Sp. ualib. possit
igit dare lras p. me
daticias ad ordies
j. de t. po. or. cu nul
lus. s. pe. et puto q.
iste administrator:
dispensatione decre.
cu ex eo. s. e. ti. fac
possit p. hac decre.
d Soli. p. r. q. in
casu. j. de sup. ne. p.
lato. ecclesie cathe
drali.

e Immobiliu. pu
to q. mobilia et pre
ciola possit in casu
licito alienare. d. his
eni q. servando serua
ri no p. ut no est du
biu. L. de adm. tu. lex q. si voluisset papa q. alia mobilia alienare
no posset hic g. n. l. locut. fuisse. sicut fecit. s. e. ti. nihil e. in fi. et s.
de accu. c. vlt. j. c. p. xi. s. si vo. aliquid eni debet verba opari. j. de p.
u. l. si papa. i. r. in fi. et s. de deci. ad audientia. L. de codicil. si ide
ad hoc verbu istud qd infra sequit d. u. taxat. et sic no. ex hac decre. et
ex p. di. decre. nihil est. et j. c. p. xi. administrator ecclesie vacantis.
siue datus a iure uel ab boie immobilia alienare no posse.

f Confirmatus. que sunt ista vides no. s. e. transmissa. dubitari so
let an isti administratoris officii expiret mortuo papa. et dixit Co
post. s. e. cu nobis olim. ad fi. q. no expirat ordinaria eni h. p. r. atez
ad hoc. ff. de iurisd. om. iu. l. et q. et j. de offi. le. c. ii. No. etiā ibi q.
eo ipso q. papa dat administratorē uel visitatorē ecclesie cathedrali
si postea canonici etiā ignorant eligant epm no tenet electio q. si pa
pa dando visitatorē ad se. p. uisionē reuocauerit. et sic dicit. p. nuncia
tū in curia. s. j. no bene. p. batur iure.

g Expediri. cōcor. vii. q. i. p. n. fices. et sic mandat qd per se no pōt
qd dic ut. s. e. suffraganeis. et s. de transla. c. i.

h Ademittantibus. diuide decre. in septē partes. In p. ma ponit
tur p. s. titutionis cā et p. s. titutio circa personas eligētes: et eligē
das in monasterijs monialiū. In secūda ibi: sane. ponit quid iuris
cū in ip. s. monasterijs plures fuerint electe in discōrdia per formā
scrutinij. In tertia que incipit ibi ceteru. ponit quid iuris cū electe
per formā p. p. m. i. s. i. aliqua pars se opponit. In quarta ibi perro.
declarat an decre. ut circa. et decre. cupientes. s. e. ti. habeat locuz in
causis ip. s. r. u. electionū. In quinta ibi postremo. excōdicat aduoca
tos et alios vocatos. p. dictis electōibus qui discōrdiā seminauerint
uel exortā nutriuerint. In sexta ibi sup. dicta sit ampliatio p. s. titutio
nis ad canonicas no. p. s. f. l. as et que habēt. p. p. r. i. u. In septima ibi ad
hoc. sit quedā protestatio et antiquoz iurū saluatio. et prima pars
hoc dicit. Adomialis no. eligit nisi peregerit. xii. annum. et sic tacite
uel expresse. p. s. f. l. a. nec eligitur nisi peregerit. xxx. annum. et fuerit
expresse professā.

i Que. f. monasteria.

k Dispendia. s. eo. quia propter.

l Affectantes. s. eo. cupientes.

m Duodecimū. q. tunc of. pubes de despō. impu. p. n. beres. et idem
est in viro. q. ante pubertatē ad eligēdū no. admittit. s. e. ex eo qd.

n Peregerit. sic. j. e. cū in cunctis. s. de eta. et qua. c. vno. s. de offi.
delega. cum vigesimo.

o Tacite. idem in monasterijs viroz. s. eo. ex eo. quod. in fi. s. eo.
anaricie. et c. fundamenta. s. proinde.

p Alijs professie.

q Priorissam. idē si alio quocūq. nomine vocetur ad hoc.

r Duberna. j. de sta. reg. c. vno. et per hāc lram puto q. in prioris
sam uel supriorissam claustralē bene possit assumi minor. xxx. an.
et de talibus. s. de sta. mo. cū ad monasteriū. v. prior autem.

s Eligat. eligi p. b. i. b. e. t. s. j. no. postulari. sic in epō qui infra idem tē
pus no. eligi. s. e. cum in cunctis. s. bene postulat. s. eo. innotuit. et
puto q. debeat postulari a papa. j. de eta. et quali. c. vno.

t Trigessimū. olim abbatissa debebat esse sexagenaria. xx. q. i. in
uenculas. s. j. no. yrebat illo iure. sed per decre. s. eo. cum in cūctis

s. inferiora. eligebatur que attigerat. xxx. an. nunc autē imposita est certa me
ta: quam licet in abbatissis seruemus. in abbatibus locum habere nego. ut. j.
in fi. capituli.

u Expresse. Nota q. in eligente sufficit q. sit tacite professā. qd sit cū maior
sciēs et spōte sufficit habitum professoz infra annū et triduo perseverat. uel
cum stat in religione vltra an
nū. his modis sit tacite p. s. f. e.
no mendicantibus. probatur
hoc. s. de regu. ad nostrā. et c.
ex parte. et j. e. ti. p. s. titutionē.
In electa requiritur expresse
professio ut hic. et idem p. om
nia in monasterijs viroz. ut
s. e. nullus. et c. ex eo qd. i. fi.
et c. secunda pars.

currere desiderabilis affectantes
statuim. ut cū in eis fuerit electio
facienda: nulla monialis nisi duo /
decimū annū peregerit et p. s. f. l. a
fuerit tacite uel expresse ad eligen
dum cum alijs admittatur. nec in
abbatissam aut priorissam vbi per
priorissam monasterium guberna
tur: decetero eligatur aliqua: nisi
tricesimū annū p. pleuerit: et expre
sse professā fuerit ordinem regula
rem. Sane si ad electionē per
formam scrutinij procedatur: et vo
tis in diuersa diuisis electionēs plu
res in discōrdia celebrari cōtingat
ea que a duabus partibus nume
ro fuerit celebrata: exceptione seu
contradictione: aut appellatione
quacūq. partis alterius non ob
stante per superiorem prius tamē

x Sane. secunda pars.
y Diuisis. quod si est no. est
nouū nec reprehēsbile. lxxij.
dis. nosse. et c. vlti. et viii. q. i.
nec nouum.

z Duabus. si. s. e. si quando.

aa Non obstante. hoc intelli
go nisi opponatur id qd est /
gentis votū nullū reddat. ita
q. no. remanēt due partes ar.
s. e. si q. pone enim q. oppo
natur q. eligentes no. sunt ta
cite uel expresse p. s. f. l. a. nec si
sunt puberes. s. p. xi. respōso
uel q. in monasterijs no. men
dicantibus sunt alique rece
pte quarum no. ualet receptō

j. de stat. mo. c. vno. s. sane. Dico tales exceptiones admittendas. ad hoc de
offi. deleg. ex parte. ij. et facit quod dixi. s. eo. quozundā. vbi ergo de duabus
partibus cōstat nec opponitur aliquid quod illas minuat aliqua no. obstant
exceptio. et sic intelligas hanc litterā. Alij contra dicentes hic speciale in ca
su nostro q. excōdicatē suspensē et interdite et similes persone et eligentes sciē
ter indigna admittentur et cōputabuntur in numero. s. que no. sunt professē
uel minores no. quia no. faciunt numerū. Quidā vero dicunt exceptionē ex
cōdicationis bñ admitti cōtra eligentes. quia excōmunicatio priuat voce et nu
mero. ii. q. i. nomen. ibi: de numero collegarū eius suppressere uel delere et.
s. j. scienter eligens indignā licet priuetur voce no. numero. et ideo no. obstat ta
lis exceptio superioris. tñ officium his casibus no. deficiet ut sequitur. ego iā
bis in iudicialis conabar defendere q. eligētes scienter indignam tanq. suspē
se et irregulares repellantur et votorū suozum non habeatur cōputatio: ita q.
fm hoc electio a minori parte numero possit ualere. quo eniz ad illam electio
nem dicā illas in numero no. p. utandas ut videretur antiquoz iurū correctio
si enim ita simpliciter statum numero quid dicemus? si. xii. sunt moniales:
vii. nolunt eligere instat finis termini. alie. v. eligunt: quare ualuit electio fa
cta ab ipsis. v. quid si papa interdixit. vii. monialibus ne eligant quare no. va
lebit electio facta a. v. si hoc est in interdico hominis quare no. erit in interd
cto iuris no. video? Item pone q. alique moniales elegerūt alternativē cōdi
tionaliter uel incerte ita q. vota earum transferant in alias. s. c. ij. dicem. ne
uoces alterius partis s. forte sit minor numero no. ualere? Ex his et similib.
rōibus videt no. haberi debere rationē votoz illarū que elegerūt scienter in
dignam. sed cōtra hoc facit. quia si no. fit collatio in electionibus monialium
ut. j. eo. c. s. ut autē. ergo pena priuationis in eis locum no. habet. s. hoc non
est verum ut ibi. j. dicam in glo. not. ex hoc. Item cōtra id facit finis. c. vbi di
citur: multa specialia statuta in his electionibus. sed id non ob. quia preter
illud sunt specialia multa ut. j. patebit. Item obstat qd littera dicit nume
ro. Item quia fm hoc nihil esset quo ad hoc nouū in electionibus monialiū
quia id erat statutum. s. eo. si quando. per quod. c. ex p. m. et fi. et per decre. s.
eo. scriptum. inquantū in illis dicitur q. cōtra duplo maiorē partem numero
potest obijci id quod votū annullat probari videtur q. votū nullū compute
t in numero. et si dicamus vota talium cōputari. multo fortius vota cōtempto
rū. vnde iam in causis succubui et iudicio meo no. solum vtilis: immo et neces
saria esset declaratio. et idem dico circa decre. s. eo. quozundam. vbi hec om
nia intelligantur repetita. recepi quod seruat curia q. in ista decre. et decret.
quozundam. precise stetur numero ita q. no. habeatur ratio excōmunicatōnis
suspensionis irregularitatis et aliorum que reddunt votum nullum. et audiui
bonū. papam sic in cōsistorio dixisse. vide in cle. eo. ti. quod circa. et qd ibi not.
Quid dicemus si in concordia uel a duplo maiorē parte sit facta electio: erit
ne de necessitate q. fiat proclamatio fm formam decre. vlt. j. e. ti. ita q. aliter
no. valeat cōfirmatio? Et procedit dubitatio ista. quia ex eo casu no. admittit
aliqua exceptio ut hic. ad quid habet fieri proclamatio? puto cōtrariuz cum
illa decre. indistincte loquatur. preterea posset esse moniales illas non esse p.
fessas uel no. esse etatis legitime. et iste saltem exceptiones no. possunt nega
ri quin admittantur cum numerum diminuunt ut supra dixi. Item forte de
cōsuetudine prescripta uel privilegio no. ad cōuentum s. ad alios spectat eli
gere. fiat ergo citatio ut et hoc sciatur: uel forte tenentur eligere de certo loco
s. de consue. cum dilectus. de ver. signi. cū abbate. Item quid dicemus in mo
nasterijs que per mares reguntur. Sunt enim quedam monasteria moniali
um que per priorem reguntur: et moniales eligunt sibi illū priorem. ista talia

monasteria sunt mibi nota habebit ne locum hec decre. in talibus electionibus: et per principi. c. vbi dicit statumimus. ut cum in eis fuerit electio facienda: et per finem vbi dicit in. §. vlt. in prin. in quibuslibet mulierum monasterijs etc. videtur qd sic. satis credo qd inquantum decre. ista inspiciat eligentes et factum ea rum etiam in talibus electionibus haberet locus hec decre. puta qd et tunc eligentes sint pfecte sint etatis legitime possent accedere collatione zeli et meriti omittente et his similia. s; inquantum cōstitutio inspiciat electā puta si sit. xxx. an. qd administrat ante cōfirmationez electa a maiori parte et his similia. forte in illis locum nō habent. et in dicio meo circa hoc etiā esset necessaria declaratio.

a Officio. ex quo examinare habet et suppler e in his canōeriam de facto. s. eo. cum nobis olim. et ibi de hoc. s. d. postula. bone. i. et. xxviii. di. pri. vlt.

b Diligenti. s. eo. nihil. et de preben. graue. nemini eniz cito debet manū imponere. ut xxiii. di. §. i. lxxviii. di. qd est cito. s. eo. cum nobis. et. j. eo. c. vlti.

c Canonica. ex forma debita et persona idonea. vñ si eēt illegittima nata. s. eo. cum in cunctis. de fil. presby. per totus. vel corrupta. xx. q. i. iuueculas. vel alias indigna: non confirmabitur.

d Abbatissa. Nota qd priorisse nō benedicuntur sed abbatisse. et negligentibus recipere benedictionez infra annum a tempore cōfirmationis: imponit pena per concilium vici. de sta. reg. attendentes. §. statumimus.

e Earundē. ad quas pcessum fuit per formā scrutinij.

f Processum. hoc est cōtra iura. s. eo. publicato. s; est in hoc casu speciale ut dicit in fine. Idem in electione summi pontificis. s. eo. l3 de vitanda.

g Diuertant. non sic in electione pape. quia etiam postq̄ diuerterunt cardinales ad alios actus possunt accedere. s; hic secus. et potest esse ratio. qz maior cōstantia est in viro q̄ in muliere. et qz in electione requiruntur necessario due partes: s; hic nō necessario. et adde rōem ipsius decre. l3 de vitanda. in fi.

h Extraneos. sic. s. eo. quia propter. et. c. cum post petitz. et est simile quod de teste dicitur. s. de testi. cog. preterea.

i Omni prauitate. ut simoniaca datione del aliqua pactione illicita vel coactione vel extorsione. si. s. eo. q̄nis. et. j. c. pri.

k Maiorem. secus de minori. j. eo. c. §. si qua.

l Computatis. ille eni dissentire nō poterunt cū de illis cautum nō sit.

m Benedicat. si fuerit abbatissa. ut. s. pri. §. in fi.

n Ab initio. j. de regu. iur. ratihabitione. cum suis cōcor.

o Premissum. scilicet contradictione exceptione vel appellatione partis alterius nō ob. premissa tñ diligētī inquisitione ex officio suo hoc fuit pmissū. Talis. s. que ab initio vel per accessum habuit duas partes.

q Possessionē. a qua nō impeditur alias quis post cōfirmationē nisi crimē cum infamia opponatur. s. de accu. accedens.

r Facultas. sic. s. de concef. preben. post electionem. in fine. et de appel. constitutus. in fi. Et sic nota. qd datur actio cui denegatur exceptio. contra id. ff. de reg. iur. in ius. §. cui damus. sed est speciale. et adde quod dixi. j. de reg. iur. qui ad agendum.

s Alterius. s. minoris.

t Inquirenda. s. de forma electionis et persona electa.

u Strepitu iudicij. sic. s. de accu. olim. vbi de hoc. vtrum legatus vel index inferior: possitmittere causam decidendam sine iudicij strepitu. et qd importent verba ista. vide qd dixi. j. de here. c. vlti.

v Interim hac causa pendente.

y Auctoritate. Ad nouū casū hic et. j. §. ceter. vbi electa ante cōfirmationez administrat. alii habes. s. e. nihil ē. alii. s. e. l3 de vitanda. xxiii. di. in nomine alii fm quosdā in imperatore ut sola electione administrat. xliij. di. legim⁹.

z Libere. ut. s. eo. cum nobis olim. in fi. et. s. c. pri.

aa Rebus strictius loquitur q̄. s. e. c. pri.

ab Recipiat. contentus tamen recipere poterit fm distinctionem. j. ne se. va can. c. vno. et de regu. c. vlti.

ex officio. put spectat ad ipsum diligenti examinatōe premissa si alias inuēta fuerit canonica cōfirmet et cōfirmare electe si abbatissa. extiterit: benedictio impendat. **S**i autē nulla earundē electionū a partibus fuerit celebrata duabus: tunc nō obstante qd sit publicatū scrutiniū et ad electionē processum: possint moniales que in aliā uel in alias direxerant: vota sua licite p cōsensum antequā ad actus diuertat extraneos: omni prauitate cessante ad illam accedere: que ab alijs maiore parte puenit numero facientibus est electa. et si per accessum huiusmodi ad duas partes perueniri poterit: illis que antea in eā consenserant cōputatis cōfirmetur et benedicatur: ac si duas partes ab initio habuisset ut in casu proximo est premissum. **C**eterū si que fuerint moniales que postquā in premissis casibus talis cōfirmata et benedicta extiterit: ac possessio / nē sue administrationis fuerit assecuta voluerint in modū denunciationis uel accusationis: ut a dignitate deiciat adeptis: proponere aliquid cōtra ipsam: eis per predicta pponēdi minime sit sublata facultas. **S**i vō ad illas que a maiori parte ut premititur est electa noluerint alie accedere moniales: uel

A minori parte. aduerte decre. ista bene determinat quid iuris quando facta est electio a duplo maiori: et a maiori et a minori. quid dices in quarto gradu cum electiones pares voces habeant numero: nunquid altera poterit per accessum ratificari: credo qd nō. accedat ad hoc quod no. s. eo. ecclesia vestra. ij. ad fi. et hoc credo pceptue ista rōne. electio facta a minori parte ad quācumqz dignitates nulla est ipso iure de religio so quocumqz. s. eo. quorundā. et. j. stati sequit. hec igit est ratio quare per accessum ratificari nō pot. quia quod a sui principio sic nullus fuit tractu tēporis nō cōualecit. j. d. regu. iur. nō firmat cū suis pcor. et. s. e. auditis. sed electio facta a media parte etiam nulla est. s. e. qz propter. et. c. ecclesia vestra. i. et. ij. ergo per accessum ratificari nō poterit. pterea duplicato scrutinio et. s. eo. c. publicato. s; iurū correctio est vitanda. s. e. cū expediat. ab illo igit iure nō recedā nisi inquantū expressū inuenio. sed in electione facta a maiori parte inuenio expressū qd auget p accessum. hunc igit casū nō extendā. ad h. j. in fi. c. dicas. ergo fm hoc minore parte illam que nō est maior: ita qd accessus haberi nō possit.

a Obtinere. s. eo. quorundam.

si accesserint nō tot tñ quorū aliis prius in eam cōsentientibus fuerint duas partes: tūc super obiectibus partis alterius si qui fuerint: et sup alijs que in tali negotio sunt ex officio inquirenda: plene sine strepitu iudicij et figura p superiore in grat primitus antequā cōfirmet eadem electio uel etiā infirmet: s; interim presentis cōstitutionis auctoritate in spiritualibus et tēporalibus libere administrat: sic tñ qd de rebus monasterij nil penitus liener: nec aliquā in moniales recipiat quoquo modo. **S**i qua vō a minori parte cōuentus numero notata fuerit uel electa: ex nominatione uel electōe huiusmodi quas coipso qd pars minor eas fecerit uel res aliquas nolunt obtinere ipsius aliq̄ quomodolibet nō querat. nec ad eā ab alijs per cōsensum in hoc casu ualeat accessus haberi. **C**eterū cū per predictas formam proceditur: facilius in huiusmodi monialium electionibus ad concordiam veniatur decernimus: ut nō zeli ad zelū nec meriti ad meritū sed solū nūeri ad nūmerū fiat collatio in eisde. **C**eterū si per formā cōpromissi fuerit in electōe pcessū et electe pars aliqua se opponat: si minor ipsi: ut in forma scrutinij statuitur: cōfirmetur eadez electio

b Ipsi. electo uel nominato a minori parte.

c Collatio. Nota ex hoc et superioribus reprobata opinione illorum qui dicebant. s. eo. quia propter. in prin. qd decre. illa in mulieribus locū nō habebat quibus licebat ignorare iura. ff. de iur. et fa. igno. l. regula. et per hanc litteram que dicit collationē zeli et meriti in huiusmodi electionibus nō habere locum. **D**icunt quidā qd monialis eligens scienter indignam nō est priuata potestate eligendi: quasi priuatio ex collatione procedat. sed certus est qd tempore decre. s. eo. cum in cunctis. in electionibus nō erat necesse collationes fieri. quia adhuc nō emanauerat decre. quia propter. et tamen tunc sine collationibus eligentes indignos erant priuati potestate eligēdi. ergo bene inferitur qd ex collationibus priuatio nō procedit sed ex electione. ut. s. eo. ti. perpetuo. nam ut ibi dicitur etiam si post collationem nō sequatur electio nō habet locum pena.

d Ceterum. tertia pars.

e Cōpromissi. Quid si pcedat per formā. s. e. cū dilecti. et. c. cum expediat. habebit ne locū qd hic dicit. uel an qd dicit in superiori. pri. parte: credo qd locū hēbit p̄tula huius decre. qz forma illa potius cōpromissi est q̄ scrutinij ut pbat per ipsas decre. cū expediat. et dico qd illa forma nō est forma per se: s; est quedā species forme cōpromissi qd hoc sit verus. pbat ex eo qd omnes alic forme sublatae erant per decre. quia ppter. si ergo illa fuisset per se forma necessario esset cōcludere illā fuisse sublata. s; nō fuit. quia species ē forme cōpromissi ut dixi sicut et cōpromittit ad aliā certā metam. s. e. cū in veteri. et facit. j. c. pri. §. porro. et hoc pbat tex. ipsius decret. cū expediat ibi in electionibus cōpromitti. io. an.

f Si minor. satis credo ut dixi in. pri. parte. idem de media. et fm hoc dicam⁹ minore parte illā que maior nō est. uel necessaria esset in hoc puncto declaratio. uel standum antiquo iuri.

g Et in forma. j. exponit ibi partis eiusdem. et.

h Statuitur. s. quando a principio uel per accessum electa est a duplo maiori parte. s. eo. §. sane. et. §. se.

i Cōfirmet. aduerte: qz in isto casu et in casu. s. e. §. sane. et. §. se. nō credo qd ante cōfirmationē ministrare possit. et est mirabile. qz si est electus a duplo maiori parte: ergo a maiori. ergo videt qd ante

Rouida. C. Si ordinarius post recessum appellationis interiecte ad curiam in causis electionum episcopatum non inquisito an prauitas in teruenierit. pcedit: pfirmat uel psecrat. pdicta non tenent et ipse ab epozum cofirmatione et psecratione est suspensus p annu. co. ti. q. uis.

Lugdun. s. e. ti. q. uis. io. an.

Concessit. quia id prius p alexan. pbibitum fuerat. vt ibi dixi.

Cel extra. latior est ergo ista decre. et illa. s. e. ti. q. uis. q. illa. s. e. ut circa. que locuz habet solum in appellationibus extra iudiciu interpositis. s. e. constituitis.

Cad se. apo. in aliis secus: cum cautu non reperitur.

Superiorum. archi. poru patriarchaz et primatu.

Deferruntur. nam frustra rone non deferuntur. s. e. q. uia. licet olim secus. ut ibi.

Partes. ergo altera pars tantum hoc no possit. quod dic ut dixi. s. e. q. uis. et sequetia exponit etia ut ibi exposui

Ceterum. secunda pars.

Abentes. et sic privilegium uel concessione amittere debuerunt. ut. s. de pui. tuaz de sen. excd. cu illoz. r. c. c. ottingit. xi. q. iij. p. uilegiu. cu si.

Prefata. san i illo recessu interuenit prauitas. nec ne

Negociis. s. epoz electione et suozum superiorum.

Expressi. hoc dicit ex eo quia satis erant nulla que p illos fiebant p ipsam decret. q. uis. qz satis est legislatoz aliq. pbibuisse. et si no adiciat quod contra factu fuerit non ualere. C. de legi. no dubium. et expressius etia ppter penam quam addit.

Consecrationes. consecrationez enim precedere debet confirmatio. alias non ualet psecratio. s. de do. et contu. cum olim. B. hic autem confirmatio non pcessit. quia idem est non esse quod nullum esse. s. de transla. inter corporalia. patet ergo quod non tenuit consecratio.

Firmitatis. electio tamen ppter hoc non uitatur. sed de nouo petetur confirmatio coram papa. non coram illo qui prius confirmauerat. qz suspensus est p annu continuu a pfirmationib epozum. ut sequit. r. s. e. si pfirmatione. qua explicare potest p ista ut ibi dixi. s. si reperitur electio canonica. de nouo confirmabitur. ut. s. dixi. sed nunquid de nouo psecrabitur: et uide tur qz sic p ista littera: credo qz cu e character impssus fuerit anime ad instar epi ordinatis. que ordinare non poterat. puta non suu subditu. uerus episco palis ordo collatus fuerit. s. non eius executio. et sic intelligit consecrationez esse nullius fraternitatis quo ad executione: ad ide. ix. q. i. c. i. r. c. ordinatio nes. r. q. ij. c. i. r. c. epum. s. de tempo. or. qz translatione. fm b ergo illi ordi nis sibi tradetur executio. facit qd no. de renun. post translatione ad fi.

In quo. ppter hoc dico qz si solum confirmauit a confirmatione tantuz suspensus est. si consecrauit et confirmauit. suspensus erat ab vtraqz

Pumantur. s. de tempo. or. litteras. cum si. io. an.

Continuus. credo qz a die confirmationis incipit annus suspensionis a cofirmatione. a die consecrationis annus suspensionis a consecrationibus.

Suspensos. repete decernimus quod est. s.

Seo tpe. si papa sibi. pusione ecclesie cathedralis: inibit et decreuit non est vitata electio que pcesserat. oia tu que reservatione sequunt carent effectu. Causa dedit huic deere. quia vacate ecclesia boni. p morte bone memorie dñi octauiani ipsius ecclesie epi infra biduuz canonici de reservatione timentes elegerunt bone memorie dñi scilata fratre suu. postmodu papa bonifaci audies de morte. o. reseruaui. inibit et decreuit. post triduum audiuit de electione facta de domino scilata predicto: satis gratu habuit: sed ab astantib iurisperitis quesuit an ad ipsum an ad archiepiscopu ipsi electionis spectaret confirmatio: quod hic determinat: et terminatur p hac deere. que no. s. e. innotuit. in fi.

Cathedralis. quid de inferioribus: uide qz in eis locu non habeat. quia si de eis uoluerit intelligi: illud expressisset. s. de deci. ad audientia. et ad hoc faciunt oia argumenta que inducuntur a uerbis. qz uide qz idem sit in alijs: cu eadē sit in eis ratio. ergo ide ius. et est si. qd dixi. s. e. ex eo. qd satis potest dici qz esset standu lre. ut in cathedralib tantu locu habeat deere. nec est uerum qz sit eadē ratio: quia cause episcopatu sunt merito connumerande maioribus causis. s. e. q. uis in pn. qd no est in alijs et ideo licet iurisdicatio pape sit puenta. tu ppter maioritate sua deferentur ad papā in inferioribus yd. q

Rouida. p consideratione generale conciliu lugdunense co cessu ut ab appellacionib in iudicio uel extra iudiciu ad sede apoliticā in electionu episcopozum et eoz superiorum negociis interie ctis p quas ad sede ipsam eadem negocia deferunt partes nulla in terueniente prauitate recedere ualeant antequā ipsi sedi appellaciones eadem fuerint presentate. sed inferiores iudices quoz est appellacione cessante negocioz cognitio eorunde: si i hoc prauitas intercef ferit: ante oia diligenter inquirent et si eā intercessisse repererint: se no intromittat ullatenus de eisdē: sed pfigant ipsis partib pemproziū terminu cōpetentem. quo cu actis et monimētis suis apostolico se cō spectui representent. Verum cuz nonnulli concessione huiusmodi abentes suam inquisitione pfa ta omīssā cognitionem in eisdē negociis interponat ad confirman das electiones et consecrados electos temere procedendo: nos su per hoc expressius puidere uolentes: pfirmationes et cōsecratio nes buiusmodi et quocunqz pro

non sic connumerantur maiorib sufficiet puentio: unde ex quo pces serat electio. reservatione poterit quicquid faciendū immineat per ordinariū expediti. alias graue esset qz ppter reservatione que electione alicuius bificiatu sequit. necesse esset p cofirmatione papā adire. nec hic eparabo regulares cathedralib. sicut nec. s. e. q. qz. licet equiparent. s. e. si post qz. unde si post pfirmationez abbas fiet reservatione ante benedictione benedict or dinarius. bec uera nisi papa aliud i reservatione iussisset et sic no habilitabo uerba: nec recedā a littera.

Cessus alios quos inquisitione premissa non habita contigerit decete ro in talibus negociis attentari decernimus nullius penitus existe / refirmitatis: et confirmantes et cōsecrantes eisdem: ut in eo in quo peccauerunt puniatur: ab episco pozum confirmatione ac consecra tione per annum continuu ipso iure fore suspensos. Idem.

Seo tempore quo p uisio / nez alicuius ecclesie cathedra lis ex quauis causa dispositioni seu ordinationi se. apostolice. re / seruam inibitentes ne ad electio nem uel p uisionez faciendam in ea quomodolibet procedatur: et decernentes si secus super hoc a quoquam scienter uel ignoranter attentatum extiterit irritum et inane. si uero iam ad electionem for sitan sit processum in ipsa: present i constitutione sancimus: qz licet re seruatio inibitio et decretum bu / iusmodi no afficiat electioem uel alia que pcedunt officium. tamē ut effectui careant ea que postmo dum subsequuntur. Idem.

Siquis iusto impedimento

de concess. pben. si soli. p. quaz deere. uide qz inibitio bene suffi ciat sine decreto. hoc uerum ad cassandum ea que scienter post in hibitionem sunt facta: sed ad hoc ut ab ignorantibus facta uitiēnt necessarium uideatur decretum. ut hic ioannes.

Ignoranter. No. qz deere. ignorantes afficit. sed notare potes contrarium. si enim ignorantes afficeret. quare hic additum fuisz uel ignorat: superflua fm hoc uideretur bec lra. in decreto pape dicimus qz ignorantes afficit. j. de concess. pben. quia cunctis.

Iam ad. s. ante tempus quo facta fuit reseruat. quid si eadem die facta fuit reseruat et electio: dico qz si potest apparere que pri mo puta per instrumenta electionis et reservationis: puta si in eis dicatur de die et hora. uel p testes qui pdictis interfuerunt. hic nul lum dubium. si autem hoc nullo modo potest apparere. dico nego cium ad papā deferendum. ut sua uoluntate determinet per deere. s. de reserip. c. pe. e. li. cum enim hic de iure pape querat. quod du bium est: non poterit inferior ipso gratificare. et hoc non reseruaui tantum. sed si reseruaui et contulisset. pferetur. datus a papa in co casu. j. de pben. si a sede.

Et decretum. nota copulatiue et non disiunctiue ponuntur. et fa cit pro his que. s. dixi.

Cel alia. si ergo confirmatio et consecratio pcessissent decre tum. esset electi negocium expeditum. si autem sola electio confir matio et consecratio pertinebit ad papam. si autem pcesserat ele ctio et confirmatio. tunc sola consecratio ad ipsum pertinebit.

Effectu. si ergo ante reservationem electus. et post reservatione confirmatione fuerit. no ualet pfirmatio etia ab ignorantib exhibi ta et recepta. electio tu ppter uitiola pfirmatione non uitiat. s. e. si confirmatione. qua per hanc exemplificare potes. et adde quod dixi. s. eo. c. p. or. i.

Postmodum. s. post reservatione inibitione et decretu. et argue ex hac deere. qz si papa puidit alicui de epatu. ali qz papa sine eius mandato illu no poterit psecrare. ar. ad idez de accu. meminimus.

Sis iusto. hanc deere. diuido in tres partes. pma durat vsqz ad. s. poro. secunda vsqz ad. s. absens. tertia vsqz ad fi. Aliqs iusto impedimento detentus in electionis negocio comisit plurib vices suas. querit an ualerit commissio: ruidetur qz sic: dummodo in solidu dati fuerint. et erit melior tuc occupatis p dicit. si aut nullus occupat: sed ambo simul occurrunt: admittetur ille que capitulu uel maior pars elegerit. si aut capitulu no concordat. ille admittet qui pmo in instrumento pcurator extiterit nominatus. Et ratio quare

alter hinc ad e sic res non factum non e sibi impo e noie dim qz. querit an sit reseruat uis de. eignit. s. e. si post qz. unde si post pfirmationez abbas fiet reservatione ante benedictione benedict or dinarius. bec uera nisi papa aliud i reservatione iussisset et sic no habilitabo uerba: nec recedā a littera.

Ex quauis cau sa. ex sola etiā uolū tate. sibi enim sola uoluntas est pro ra tione. de concess. p ben. proposuit cuz suis concoz.

Reseruat. has reservationes lega ti etia de latere fa cere non possent. j. de offi. dele. de be rationem in pn.

Provisione. pu ta faciendam ex iu re deuoluto. s. e. q. qz. nunquid sola re seruatio sine inibi tione sufficere: cre do qz non ad cassationem. s. de pben. di lectus. puniendi tamē essent qui ele gerunt postqz refu sationez scierant esse facta ut ibi r. j.

alter hinc ad e sic res non factum non e sibi impo e noie dim qz. querit an sit reseruat uis de. eignit. s. e. si post qz. unde si post pfirmationez abbas fiet reservatione ante benedictione benedict or dinarius. bec uera nisi papa aliud i reservatione iussisset et sic no habilitabo uerba: nec recedā a littera.

alter solus admitti debet est. quia possent vota dirigere in diversos
 & sic res non haberet exitum. & quod fieret non valeret: si aut non
 fuerint dati in solidum: tunc neuter admittet. ppter superiorē rōnez
 & sibi imputet qui sic eos instituit. Secundo querit. aliquis dedit
 procuratorē in negotio electionis: ille procurator noie suo eligit vnu.
 & noie dñi aliuz eli
 git. queritur an pos
 sit: respondet qd nō
 nisi de certa psona
 eligenda habuerit
 speciale mandatū.
 Tertio querit: po
 ne canonicus absēs
 non invenit aliquē
 procuratorē in col
 legio. querit an pos
 sit dare extraneuz:
 & respondet qd nō
 invito capitulo. sed
 queritur an saltem
 votū suū possit exp
 mere per litteras:
 & respondet qd nō:
 qd votū in ipso scru
 tinio secreto & sigil
 latim tantūmodo ē
 exprimendū: & non
 ante scrutiniū. ema
 navit hec decre. ad
 declarationem de
 cre. de elec. quia p
 pter. s. penul. & eorum que ibi no.

detētus^b in electionis negotio ne
 queat cōmode interesse pōt neduz
 vni put dñ in p̄cilio generali. sed &
 plurib^o cōmittere vices suas. duz
 tñ eoz cuilibet det in solidū pote
 statem. & erit tūc melior dōdino oc
 cupantis. Verum si ambo concur
 rant in solidū. & postulent se admit
 ti audiri eos nō expedit. qz possēt
 uota sua dirigere in diversos sicqz
 res non haberet exitū. & quod ab
 eis hoc casu fieret nō valeret. s; is
 admittatur dūtaxat que capitulum
 uel pars maior elegerit: uel si cō
 cordare nequeat. is q primo i in
 strumēto uel lris. pcuratiois extite
 rit noiat^{us}. Si aut null^o ipsoz in
 solidum fuerit deputatus. tunc p
 pter^o rationem eandem ipsozum

- a **Iusto.** hoc relinquendum est iudici: quia nec numerari possent: exempla tamen habes. ff. si quis cau. l. ij.
- b **Detentus.** & in loco existens de quo debeat euocari. alias locuz non habet cōmissio. s. e. q. ppter. s. pe. & de hoc impedimēto si op^o fuerit fidem facere debet iuramento: ut ibi. vnde non est de necessitate qd iuret in instrumēto procurationis ipse dñs. sed cautū est qd det mandatū ipsi. pcuratozi iurādū in animā suā: qd ipse tali impedimēto detentus est fm oēs modernos qui hoc no. in decre. qz ppter & est ratio. quia si capitulū requireret iuramentū. pcuratoz iurare non posset. nec pterea vltierius expectaret. fuit. n. pcuratoz minus sufficiens. & ideo sibi constitutus imputet. ad hoc. j. s. si aut. nec d; dicere. pcuratoz. dico dñm in loco in quo debet vocari & iusto impedimēto detentū: quia ista sunt verba iuris. s; dicere debet verba facti. dico dñm in tali loco & tali impedimēto detentuz. puta tali infirmitate vel talibus inimicitijs. & tunc si non admittatur. appellet fm hosti. qui hoc ibi no.
- c **Concilio.** s. e. quia ppter. ista emz fuit dubitatio. quia ibi dicebatur. committat vni de collegio.
- d **Pluribus.** idem no. vni. & cōpōste. s. e. q. ppter. & qd dicit pluribus. intelligo sine duo fuerint siue plures. dum tamen in solidum ut sequitur. quia eadem est ratio.
- e **In solidum.** aliter neuter admittetur. j. e. s. si autem.
- f **Tunc.** cum potestatem habent in solidum.
- g **Occupantis.** s. de procu. non iniuste. vbi de hoc.
- h **In solidum.** ita qd non apparet quis primo.
- i **Dūtaxat.** i. tantūmodo. vñ isto electo alē omne ius amittit. & si. s. de rescrip. c. pe. qd vey credo. nisi instrumēto diceret meliozes non esse conditionē occupantis. & qd vnus incepisset. alter finire posset. ar. ad hoc in predicta decre. in fi. & j. de pecu. si duo.
- k **Datio.** pars. sic. s. e. li. de rescrip. c. pe. ad idem. lvi. di. apostolica. de elec. cū inter canonicos. ff. ad munic. qd maior.
- l **Elegerit.** nec credo qd variare possint. ut. s. e. vt quis duas. d. p. su. c. vno. in fi.
- m **Nequeat.** quia nolunt eligere. vel pari numero discordant. & nō qd pmo recurrendum est ad electionē capituli. secundo ad ordinē scripture. tabelliones. n. preponunt quos volunt in instrumētis: & ideo fuit equius primo recurri ad electionem capituli. per quam magis electionem eligetur. ad hoc. j. de procu. si duo. ff. de accu. si plures. secundo ad scripture ordinem in subsidium.
- n **Noiatus.** p ordinē scripture. ocoz. optime. j. de pben. mādato ad idē. xliij. di. sit rector. in fi. cū suis ocoz. & s. de rescrip. cū dilecta cū suis ocoz. & facit. ff. de le. ij. l. cū pater. s. pe. qd si non apparet. pu to qd duo sūt instrumēta. nec apparet qd pūs. puto qd mutuo se im pediant. ff. de vsufruc. l. quotiens. & imputet sibi q sic eos pstituit.
- o **Propter rationes eandē.** quia possent vota dirigere in diversos & sic res non haberet exitum.
- p **Admitti.** quid ergo. nunquid de nouo citabit ipse canonicus: & no. alias quid sibi imputaret ut sequit. idē. n. nō est venire. qd non sufficienti venire. p̄max q fuit. & pcedent ipsi socij ad electionē. s. j. de pecu. si duo. vbi dñ q si in causis electionuz sunt dati plures procuratores. s; nō in solidū. iudex eligit idoneioz: So. ibi loquit

de pecu. dato ad iudicia in causis electionum postulationum vel prouisionū.
 hic de pecu. dato ad negotiū. s. ad ipam electionē faciendā. & ibi de iure tā na
 to. hic d nascituro. qd minus fauorabile ē: & vtrobiqz vili prouisio ob celere
 expeditionem.

Indiscrete. non enim debent stulti melioris esse conditionis qd periti. j. d
 pben. eū qui beneficium.
Porro. secunda pars. hic
 approbat opinio vni. & cōpo.
 s. e. quia ppter. & ab. e. ti. con
 gregato. tñ gōf. & hostien. ibi
 no. qd satis poterat dici vale
 cū in diversos cōsentit. dum
 modo neuter sit malus quod
 falsum est. ut hic vides.
Abil agit ratio. qd qd scie
 tia tenet melioze eligere suo
 noie. eadē rōne tenet ad idēz
 noie dñi sui. ad hoc. xli. di.
 sicut non suo. & incerta viden
 tur. hoc. no. s. e. c. ij. qd dicit
 nihil agit. intellige qd neutru
 votū valet. & est simile qd di
 cimus in delegato. qui subde
 legationē recepit a socio. s. d
 offi. del. sup. qomuz. in. s. si vō
De certa. Ita. approbat
 opi. cōpo. & inno. & reprobat
 opi. vnicen. qui dicebat. s. eo.
 congregati. qd nō pote rat fie
 ri cōpromissum uel mandatū
 de certa psona. dicebat enim

q videbatur singularis electio. & sic non valebit. supra. e. in geneti. Item ta
 lis commissio est contra concilium. quod requirit qd committat vicem suam
 sed istenon committit vices suas qui dat man datum de certo: sed falsum
 est. ut hic patet: & de hoc p ab. s. e. congregato. Sed nunquid pcuratoz ad
 eligendum datus poterit aliū substituere: dic fm cōpo. qd sic. qz pcuratoz est
 ad negotiū. qui aliū pcuratozem dare potest. j. de pecu. c. i. in fi. ff. māda. si p
 curatoz. Est in ar. s. j. de of. dele. is cui. & s. de offi. dele. c. ul. So. illa loquun
 tur in iudicib^o non in pcuratoze. Item quero. nunquid pcuratoz datus ad
 eligendū cōp. omittere poterit: dic fm cōpost. qd si liberū mandatū habuerit.
 compromittere poterit. quia id potest quod dominus. si autem ad certā per
 sonam tunc compromittere non potest. quia sola necessitas forma. s. scribitur
 tunc intelligitur demandata. ar. ff. de pecul. licet. s. si seruus.

- 1 **Illam.** certam personam de qua habuit mandatū expressum. & nō illam
 quia aliā eligere nō pōt. quia faceret cōtra formā mandatū. s. de rescrip. cum
 dilecta. & ff. man. diligenter. & j. de pben. cui de non.
- 2 **Consentire.** Ita ar. qd habens speciale mandatū id potest qd alias nō pos
 set. ad idē. j. de pcura. c. i. & vlt. & facit ad questionē quam hoc anno disputa
 ni. an delegatus ab alio qd a principe habens speciale mandatū subdelegādi
 subdelegare possit: & de hoc dixi. j. de offi. dele. is cui.
- 3 **Absens.** hic in pmo dicto approbatur glo. ber. s. e. quia ppter. in glo. pe.
 & omnium modernozum idē ibi notantium. sed in secundo puncto reprobat
 eiusdem ber. opinio in eadem glo. & quasi hostien. consentiebat. sed ibidē in
 no. & ber. & cōpost. cōtra. & eozuz approbatur hic opinio. & intelligas hanc lit
 teram de supradicto absente qui compromittere potest. s. iuste impedito & ex
 istente in loco de quo & c.
- 4 **Procurator.** dicebat gōf. qd putabat talem canonicuz indirecte contēpnū.
 alij dicebant qd cōpelli debebat aliquis de capitulo. ut ab ipso mandatū sus
 ciperet. sed nō est verum. a pncipio enim nullus cōpellitur pcurationem re
 cipere. L. de pcura. in ius. insti. manda. s. mandatū. io. an.
- 5 **Volente.** si enim capitulum vellet bene tunc posset extraneum deputare:
 sed invito capitulo non. & sic debet intelligi decre. quia propter. extraneum
 enim etiam sine mandato admittere posset. & sibi preiudicare & in extraneuz
 etiam compromittere. s. e. causam. cum si.
- 6 **Etotum suum.** ber. contradicebat. ita tñ qd publicatio ipsius voti fieret tā
 tum: cum aliozum fiebat publicatio. sed etiam expressio in scrutinio tantum
 fieri debet. ut sequitur.
- 7 **Exprimendum.** Nota non sola publicatio inspicitur. sed etiam expressio
 sed contra. s. p̄ori. s. vbi exprimit votum consensus ante scrutinium dando
 scilicet procuratozi mandatū de certa persona eligenda. Solu. falsum est.
 qd tunc exprimat votum. sed mandatū dat de voto exprimendo. sic aliud est
 inuestire. aliud mandare de inuestiēdo. de his que si. a maio. par. capi. ex
 ore. vnde aduerte. pone qd procurator qui mandatū habuit de certa per
 sona eligenda non eligit. ille electus fuit a quibusdam alijs. nunquid vox illi
 us absentis & mandatis augebit numerum illius. ut possit dicere qd electus
 sit a decem. quia nouem elegerunt. & decimus mandauit de eo eligendo: ab
 sit. dicas ergo qd aliud est dicere. consentio in talē. & hoc debet fieri in scru
 tinio & secreto & sigillatim. ut hic. & tali modo cōsentit in spirituale matrimo
 nium. & aliud dicere. do mandatū titio de tali eligendo: quia istud non est
 votum. nec p hoc contrahitur matrimonium. & ideo ante scrutinium fieri po
 test. vt ibi. sic vides in matrimonio carnali. aliud est cōtrahere. aliud est dare
 mandatū de contrahendo. hinc est qd qui contrahit amplius non penitet.
 sed qui mandatū dedit penitet ante contractum. j. de pcura. c. vlti. sic ergo

vij. q. i. §. ecce in quibus. r. xxxij. q. ii. §. i.

Aum eiusdem. postea enim ipsius constitutio non valuisse. qz pontifex non erat. ut. j. patebit.

Bratribus. cardinales ergo fratres vocat. cum de ipsis permittim loquitur. j. de offi. lega. officij.

Cstatuit. credendum est pape h[ab]ere referenti. s. de testi. cu a nobis. in fi.

Designare. hoc expresse no. io. vij. q. i. non aut in glo. magna. in fi. r. facit qd no. lxxix. di. sigf pecunia. xviii. q. ij. qz sit.

Etemporis. hinc est qd antiquorum memoria melius p[er] scripta tenetur. r. d[icitur] hoc vide quod no. s. de proba. tertio.

Fobliuioni. omnium. n. habet memoriam r. in nullo peccare r. s. ut ec. bene. ut nostrum.

Grecidivam. qd esse non dz. s. de v. signi. ex parte. ij. cu suis concoz.

Heremiam. facit. j. de re iudi. ad apostolicam i. super p[ro]prietate. r. qd ibi dicitur in prima glo.

Ite prebendam si in fraude expectantis primam vacaturam cum in proximo crederet pinguis vacare. renunciet aliquis tenuem quam habebat. non tenetur expectans illam recipere. immo illa dimissa expectabit aliam sine fraude vacantem. r. si illi renunciante illa pinguis postea conferatur. hoc ipso pbata sit fraus. r. carebit vtraqz. Scire debes qd quia nemo videtur fraudare eos qui sciunt r. consentiunt. ut. ff. de reg. iur. nemo videtur. r. j. e. ti. scienti. puto nec decre. istam nec eius penam locum habere. vbi expectans consentit hoc sciens voluit illam tenuem habere. pone enim qd plus sibi placet. p[ro]uiso tñ qd non committatur simonia.

Kproximo vacaturaz. debeatur. n. sibi primo vacas. r. sic p[er] fraudes videbatur via p[re]cludi ad aliam. secus si habet litteras super ea quam duceret acceptanda. quia tunc fraus ista sibi non p[re]clusisset viam. quod est verum. nisi acceptasset primam que vacaret. qd potest. licet certa r. nominataz talis acceptare non possit. j. de concess. preben. ne captande. quia tunc per omnia idem.

Lapostolica. qd est etiã in casu decre. j. de p[re]ben. hi qui. r. c. si cu. r. s. de rescrip. cum aliquib[us]. cu si. alius. n. qd papa ad vacaturas d[icitur] laterani. concilii. ius non tribuit. ut. s. de concess. preben. c. ij.

M dignitatem. singula singulis refer.

N in eadem. ecclesia. s. in qua expectans. r. idem si expectabat in civitate vel p[ro]vincia. si in ea fieret talis fraus. cum eadez sit ratio.

O renunciet. de vacatione per renunciationem dicit. quia de illa ad titulu[m]. sed idẽ credo si in fraudem occideretur vel deponeretur scilicet qui tenuem obtinebat. ut p[re]cluderet expectanti via ad pinguiem. r. sim hoc dicam qd expectans primam vacaturam. primam si vacat in eius fraudem recipere non tenetur.

P illa. tenui renunciata.

Q tibi. cui debeatur prima r. non secunda.

R alius. quia valde fener est. vel infirmus valde.

S el alias. puta quia tractat ille qui in sacris non est de matrimonio contrahendo. vel quia electus est. vel eligi speratur in epum. vel religionem vult profiteri. vel de crimine accusatur. propter qd creditur deponendus. vel bis similia.

T proximo. idem credo si non in proximo. d[icitur] modo fraudulenter fiat renunciatio talis. r. possit id alias costare. quia semper ratio remanet. pone. n. qd litteras habeo ad primam vacaturam r. titulus. licet no speret de p[ri]ma vacatione. tñ qz odio me p[er]sequi renunciet p[re]ben

de que valet vnu[m] florenu[m]. ut sic me impediatur in pinguis si vacarent. certe cum eadem sit ratio idem credo.

U coniecturas. Nota qd dolus pbatur ex perspicuis coniecturis. r. qui euz allegat. probare illum debet. ff. de p[ro]prietate. l. quoniam. §. qui dolo.

X omnia. non. n. dz acceptare si hoc sciunt sed omittere. ut hic vides.

prebendam uel dignitate pinguiorem habebat. infirmitate graui detinebatur. uel aliquid aliud imminebat. propter quod illius prebenda seu dignitas vacare in proximo pbabiliter credebatur. nulluz tibi uolumus obstaculum interponi. quo minus prebenda uel dignitate predicta sic fraudulenter renuciata omittat possit dicta pinguiorem cum eam uel aliam si prius ipsaz uacare contigerit auctoritate prefata libere petere. ueluti tibi debitas r. habere. Et ex si predicto renuciante huiusmodi prebenda uel dignitas pinguior forsitan p[er]ferat. eo ipso dicta fraus intelligat esse pbata. r. idẽ renunciatis habita omni no careat r. ambita.

Anno. quartus.
De suppleta negligentia prelatoru[m].

Romana ecclesia. r. infra Edictuz vo per reme[m] p[ro]uinciam publicatuz ut a subditis episcopoz ipsius p[ro]uincie p[er] audie[m] r. terminadis eoz causis libere ad reme[m] curia accedatur penitus reuocam[ur] qz etiã si tenerent idẽ epi. p[er] suis culpis uinculo exco[m]municationis astricti: non tñ ex culpis ipsis: cu id no inueniatur a iure p[ro]cessum: ad reme[m]. archiepiscopum iurisditio deuolueretur eoz: sed alia forte p[er]

Y Aliam. puta non vacauit illa de q[ua] sperabat s[ed] alia. io. **Z** Debitam. licet. n. ista non sit primo vacans sed secundo. tñ rone fraudis p[ri]mo vacans fingit. r. est si. s. de rescript. si p[ro]pter. eo. li. r. in h[ab]ere p[re]fere[m] eq[ui]tas rigori. p[ro]pter fraudez. ad idẽ. l. d. iudi. l. placuit. l. d. fur. r. ser. cor. siquis fno. r. j. de re. p[ro]m. c. vno. r. sic no. ca sum in q[ua] l[et] scribat de p[ri]ma vacatura. debet secunda. alios casus h[ab]ere ad idẽ de p[re]ben. c. ij. in fi. e. ti. qz sepe. r. c. euz in ecclesia. r. c. ei cui. r. j. de re. p[ro]m. c. vno.

Ambita. cui semel renuciata ut r. sic reperere no poterit. vij. q. i. q[ua] periculosuz. euz si.

Ambita. l. p[er] cupiditatez r. fraude. r. est si. s. de tr[an]s[act]o. l. j. r. c. q[ua]to. vij. q. i. siquis ep[iscop]us. suis g[er]minis sit quisq[ue] co[m]t[er]tus. nec vltra mensuras sui iuris affectet augeri. ut i p[re]dicto. c. siquis. in fi. ambita aut ideo carere dz. qz expectanti debet. sed etiã si no deberet puta qz vacauit alia ante illa ob quam fiebat renunciatio. tñ non debeatur renunciari q[ua] ea adeptus est. cu iste finis non distinguit. r. ad hoc faciunt p[re]dicta iura.

Romana. du[m] archiep[iscop]us remensis visitaret p[ro]uincia remense[m]. r. non debito modo fuisset a suffraganeis receptus. exco[m]municauit eos. r. fecit p[ro]poni edictuz p[ro] totam p[ro]uincia remense[m] q[ua] o[mn]es subditi ipsoz suffraganeoz

adirent ipsum pro suis causis dirimendis. papa immo. renocat hoc edictum. r. dicit qd licet ipsi suffraganei p[er] suis culpis exco[m]municati sint. non tñ ad ipsuz archiep[iscop]um iurisditio ipsoz deuoluit. cum id cautu[m] non reperiatur in iure. licet r. alias p[er] culpis ipsoz possit debita pena punire. in summa hoc dicit. Iurisditio suffraganei exco[m]municati ad metropolitanu[m] non deuoluitur.

A Romana. multas decre. eiusdem nominis r. auctoris r. de eade[m] causa que erat inter remensem r. suffraganeos habebis in p[ro]cessu huius libri.

B publicatum. ex parte archiep[iscop]i remensis.

C subditis. in quos archiep[iscop]us iurisdictione non habet nisi in certis casib[us] expresse a iure. r. no. s. de offi. ordi. p[ro]uincialis. r. ideo edictu[m] istud reuocare debuit. cu[m] uergeret in p[re]iudicium suffraganeoz r. alioz inferioru[m] iurisdictionem habentiu[m]. r. suum ius absorberet. quod esse no dz. cum non nisi p[er] appellationem ad ipsum questiones tales deferantur. nec ipse plus iuris sibi potest vindicare. q[ua]m] ei p[er] canones sit p[ro]cessum. de offi. ordi. duo simul. ix. q. iij. co[m]que stus. r. q. ii. c. ii. r. x. q. iij. quia cognouimus. r. xvij. q. ij. c. i.

Causis. quas inter se habent ipsi subditi. no intelligas de causis quas haberent subditi contra suffraganeos ipsoz. quia tunc licitum esset edictuz. xi. q. i. p[er]uenit. r. c. siquis cum clerico.

Tenerentur. hoc dicit. quia forte non constabat an iuste fuissent exco[m]municati.

Suis. p[ro] alienis. n. non debent exco[m]municari. ut. xxij. q. iij. si habes.

Culpis. No. qd licet ex sua culpa exco[m]municatus sit ep[iscop]us. ita qd iurisdictione exercere no possit. no tñ p[ro]p[ter] h[ab]ere ad metropolitanu[m] suu[m] transferri iurisdictione[m]. s. de concess. p[re]ben. qz diuersitate. s[ed] p[ro]p[ter] negligentia[m] b[ea]ti transferri iurisdictione[m] r. p[re]bendam donatio de ep[iscop]o ad archiep[iscop]um. ut ibi. r. s. e. ti. p[ro] totu[m]. No g[er] licet in negligentia ep[iscop]i archiep[iscop]us suppleat vices ei[us]. no tñ in delicto. r. p[ro]cor. opti. s. e. li. d. elec. q[ua] q[ua] s[ed] j. d. tem. or. c. ii. vbi vicini ep[iscop]i supplet p[ro]tatem qua[m] p[er]didit ep[iscop]us p[ro]pter delictu[m] suu[m]. r. illud sp[irit]uale p[ro]p[ter] sanore ordinu[m] suscipiendoz. in quoz dilacione possit ee periculuz. r. p[ro]cedit ex p[ro]cessione exp[re]ssa ipsi[us] decre. Jre d. j. de offi. del. si is cui. vbi p[ro]p[ter] delegati exco[m]municatione de subdelegato appellat ad p[ro]p[ri]u[m] delegante[m]. So. no sic dep[er]det iurisditio ep[iscop]oz ab archiep[iscop]o sicut delegatoru[m] pape ab ipso papa. ad h[ab]ere. s. de re iud. duob[us]. r. i appellatõe q[ua] habet fieri in fra certum tempus r. p[ro]sequi etiã immineret periculuz. si ibi primus delegatus non suppleret. r. ideo alibi ibi.

Concessum. si. j. de sen. exc[om]m. is q. Et no. intelligi pbibitu[m] qd non est concessum. de tem. or. dilectus. de tr[an]s[act]o. inter. vbi de h[ab]ere. r. facit ad ea que notant

de dispensatione episcoporum. s. d. iud. at si clerici. z. l. di. in summa. z. c. miroz.

a Pena. fm qualitatem delicti uel cause. s. de offi. dele. sane. i.

b **R**andi. rex portugalie negligens erat. z remissus circa regnum z subditos eius prodigus z dissipator erat. permittit ecclesias monasteria z pia loca regni sui z ipsas personas ecclesiasticas aggrauari. viduas etiā pupillos z orphanos z ceteros in regno suo degentes grauabat. uel grauari sinebat. quare papa supradicto regi z regno z omnibus ibi degentibus prouidere uolens dedit ipsi regi in coadiutorē nobilem uiz comitem boloni. fratrem predicti regis deuotū circūspectū magnanimū z potentē. z per quē sperat futurā reformationē ipsius regni. Adandam s. baronibus z comitibus ipsius regni portugalie q̄teno dicto comiti z coadiutori. cum ad eos accesserit nō obstantibus aliis quibus fidelitatis homagium seu pactis uel iuramentis si in aliquibus his sunt regi astricti debitum honorem exhibeāt. z eum cum omnibus suis recipiāt in ciuitatibus et munitioibus villis castris z singulis locis ipsius regni et eius mādatis obediant. z si bi auxiliū cōtra quoslibet uolentos z repugnantes impendant de redditibus z iuribus omnibus ipsius regni sibi integre respondendo. ut dicto regi fm q̄ decet excellentiam suam z sibi z suis de predictis z necessitatibus regni prouidere valeat. uult tū q̄ psonam ipsius regis uel sui legitimi filij si quem illuz habere ptingeret debeat fideliter cōseruare. Notificat autē eis q̄ si ipsi predicta non fecerint. ipse mādauit duobus iudicibus q̄ eos ad id ec. ap. cesante cōpellant. prestatur in fi. q̄ p hoc non intendit regi prefato uel suo legitimo filio si quē habuerit predictū adimere regnū. sed solum p prudentiam ipsius comitis p̄sulare ipsi regi regno z subditis. hoc dicit in summa. hoc decre. Si ille q̄ p̄est est negligens z remissus d̄ superior illi dare idoneū coadiutorē.

c Prefati. in decisione sub illo. j.

d **R**egis. rex iste dissipator z negligens erat. ut p̄ inferiora. z per vtrūq̄ uidetur q̄ potuerit remoueri. p̄mum. p̄batur. s. de elec. q̄ sicut. in fi. xij. q. ij. monemus. secundum. s. de offi. cu. c. i. i. q. i. s. ecce cum bonis. lxxi. di. dictum. ubi de hoc. z sic nō debuit ei curator dari. sed potius debuit regno priuari. z sic ad fratrem ordine geniture conuerti. cum filios non haberet. s. de voto l̄. die q̄ rex cui per successionem regnū defertur. propter supradicta priuari non debuit. sed curator dari. ut hic factum fuit ad instar furiosi seu p̄digi. ff. de cu. fu. l. i. z custodiet regnum. z reget sicut ipse curator z furiosum et patrimonij. ff. e. ti. l. cōsilio. z satisfactio talis rem erit cui datur saluam fore. ff. e. ti. l. obseruare. z. l. se. z. l. de cu. furi. l. vlti. s. sed cū antiquitas. papa autē hic non curat cautionē requirere. p̄pter delictū. aut bene puatur rex regno p̄ superiorē suū. uel per ecclesiam cum superiorē non habet. de re indi. ad apostolicē. xv. q. vi. alius. z. j. de vo. licet. z tūc uel succedet proximus. s. cū per successionem defertur. uel eligent illi ad quos p̄tinet aliū. s. de elec. venerabilē.

e **F**ratrē. s. ff. vbi pupil. mo. uel edu. de. l. i. z pe. vbi dicit q̄ pupillus apud illas psonas educari non debet. que ad ipsius successionē aspirant. z facit. s. de puer. infideli. c. ul. sed fm ber. rex iste non educabit apud fratrem sed p se z cum sua honorabili familia z curia. nec erat iste frater suspecta persona.

f **D**euotione. circa deum scilicet z romanam ecclesiam.

g **C**ircūspectione. erat enim plenus oculis. s. de elec. scriptus. z tales debēt esse etiam archidiaconi. xxiij. di. diaconi.

h **C**ommendatum. multis modis sumitur commendare. quod dicit ut. s. de accu. si constiterit. z. s. e. li. de elec. nemo.

i **L**egittimo. illegittimus. n. non succedit. ut. s. qui si. sint legi. p venerabilez in fi. nec educari uel ali d̄. ut ibi de quo dicit ut. s. de eo qui duxit in ma. quaz pol. p adul. cum haberet. nec ad ordines promoueri uel ad beneficia ecclesiastica sine dispensatione. quod dicit ut. j. de fil. presby. c. i. io. an.

k **I**ure regni. quia debebatur ex successionē. hoc uult dicere.

l **C**ui. regnum ipsum reformaturus ē.

m **C**onsecrōis. quod. n. q̄ non diligit. facile cōtempnit. xi. q. iij. presens.

illis pena ipsi canonica posset infligi. **I**dem baronibus z comitibus regni portugalie.

Randi non immerito. z in fra. Adandam quatenus dilectum filium nobilem uirum comitem boloni. prefati regis portugalie fratrem de deuotione. p̄bitate ac circūspectione multipliciter comendatum. qui eidē regi si absq̄ legitimo decederet filio. iurē regni succederet. quiq̄ examine dilectionis affectu quo uos z predictū regnum. p̄sequit. magnanimitate ac potentia sibi plurimū suffragantibus regnū ipsū maturū reformaturus firma credulitate sperat. prefertiz cū ad curā z administrationem generalem z liberā regni eiusdē tam pro sepe predicti regis quā ipsi regni utilitate si p̄uide atcedat. ac ad defensionē ecclesiarū monasteriorū aliorūq̄ pioz locoz regni prefati z psonarū ecclesiasticarū taz religiosarū quā seculariū necnō uiduarū orphanoz z ceteroz ibi dem degentium ac deperditoz ubi recuperationē salubriter. ut i domino p̄sidimus. sit assumptus. cū ad uos accesserit fidelitate homagio iuramento seu pacto. si aliquibus forte prefato regi uel cuiusq̄ alij p̄one tenemini. aut etiā ipsi regis s. p̄hibitionē dūmodo personā ei z uitā ac legitimi sui filij si aliquez

n **P**otentia prodest potentia. ut hic. et de hoc. s. de ap. p̄stitutiō. ij. interdum. nocet. s. de elec. fundamenta. s. proinde. cum similibus. s. de loca. potuit cum concor.

o **L**iberā. licet liberam habeat. donare non potest. ff. de pac. s. in ris ciuilib. ff. de dona. l. filius. si tū iusta rōne motus donauerit. va

let donatio. ut in p̄dicta. l. filius. tenet aut reuocat ea que male sunt alienata. ut. j. ibi deperditorum recuperationē immo z ipse rex reuocare debet. nō obstante iuramento de non reuocandis. s. de iureiu. in tellecto fm ber.

p **D**efensionē. ad quas tenentur ipsi principes seculares ut. xxiij. q. v. principes. z. ca. regum. z c. administratores io an.

q **A**d monasteriorū. Nota az. noie ecclesiarum monasteria non comprehendit. ad idem. s. de elec. idēz. s. de elec. sciāt eo. li. z. j. de sen. ex. c. ult. s. ad iudicium. cōtra. liij. di. s. hac auctoritate.

r **C**onduarum. de quibus an p̄tineant ad iudicium ecclesie. dicit ut no. s. de fo. cōpe. ex tenore.

s **D**e perditozum. propter regimē malum. s. de elec. fundamenta. s. digne itaq̄.

t **P**acto. ad idem. j. de offi. or. q̄ ple. riq̄.

u **P**rohibitionē. nō enim potest subditis p̄hibere quin obediant z intendant curatoz in his que ad curā regni z ipsius regis honorem p̄tinent. cum ad hoc procurandum assumptus sit. impediretur enim ipsius officium.

x **C**onseruatis. ad hoc. s. de iureiu. petitio.

y **H**onorem. ut. vii. q. i. quia frater.

z **C**onstituitur. que murorum ambitu terminantur. ut. j. de sentē. excom. si ciuitas. io. an.

z **P**rocuratis. bucusq̄ est littera suspensiuā. ber.

z **C**olentos. sic. n. iuste bellabit se defendendo. xxiij. q. ij. c. i. z. ii. z. s. de iureiu. sicut. iii. z sic obedire debēt. ex quo constat iustū esse bellū. sed z idem est cum dubitatur. an sit iustū nec ne. ut. xxiij. q. i. quicquid culpatur in fi. cum aut certū est bellum iniustū. secus. xi. q. ii. iulianus. z. c. si dominus. z. c. non semper. cum si.

z **R**edditibus. generale nomen est. plus enim est in redditu q̄ in fructu. ut z partus ancille. ff. de vsur. in pecudiū. s. partus. ff. ad tre. bel. d̄ ducta. s. hereditatem. z dixi. s. de elec. generali.

a **D**iminutione. ad idem. s. de ver. sig. cum inter uos.

b **E**xcellentia. facti. s. de p̄ben. de multa. in fi. vij. q. i. q̄nis. sed remoto pro crimine sumptus non ministrantur. quia male meriti debent egestate laborare. ff. de p̄posi. bona fides.

c **A**liquin. i. si eum recipere mandatis parere adiuuare de redditibus integre prouidere predicto comiti contempseritis.

d **P**remissa que semp̄ excoicationem p̄cedere debet. xij. q. ii. indigne. xxiij. q. iii. de illicita. s. de sen. excō. sacro. cum si.

e **I**n uita eiusdē. No. coadiutoris officij expirare morte eius cui adiutor datus ē. tūc. n. potestas ad capitulū p̄tinet in ecclesia cathedrali. j. c. i. z. ii. moztuo aut rege aut reliquit filij qui ex successionē rex erit. z sic cessat istius coadiutoris officium aut non. z sic iste rex erit. z deficiet esse coadiutor. z ideo dicit in uita.

S Bonifacius octauus. Episcopus a paganis a aut

Episcopus a paganis a aut

f **S** capto non archiepiscopus s. capitulū administrat. nisi papa q̄ cito b fieri poterit sup hoc per capitulū p̄sulendus aliter ordinaret. habuit ortū hoc decre. ex his q̄ no. hosti. s. de ma. z obe. cum olim.

g **P**aganis. uel hereticis de quibz idem iuris. ut. s. de hereti. sigs

de dispensatione episcoporum. s. d. iud. at si clerici. z. l. di. in summa. z. c. miroz.

a Pena. fm qualitatem delicti uel cause. s. de offi. dele. sane. i.

b **R**andi. rex portugalie negligens erat. z remissus circa regnum z subditos eius prodigus z dissipator erat. permittit ecclesias monasteria z pia loca regni sui z ipsas personas ecclesiasticas aggrauari. viduas etiā pupillos z orphanos z ceteros in regno suo degentes grauabat. uel grauari sinebat. quare papa supradicto regi z regno z omnibus ibi degentibus prouidere uolens dedit ipsi regi in coadiutorē nobilem uiz comitem boloni. fratrem predicti regis deuotū circūspectū magnanimū z potentē. z per quē sperat futurā reformationē ipsius regni. Adandam s. baronibus z comitibus ipsius regni portugalie q̄teno dicto comiti z coadiutori. cum ad eos accesserit nō obstantibus aliis quibus fidelitatis homagium seu pactis uel iuramentis si in aliquibus his sunt regi astricti debitum honorem exhibeāt. z eum cum omnibus suis recipiāt in ciuitatibus et munitioibus villis castris z singulis locis ipsius regni et eius mādatis obediant. z si bi auxiliū cōtra quoslibet uolentos z repugnantes impendant de redditibus z iuribus omnibus ipsius regni sibi integre respondendo. ut dicto regi fm q̄ decet excellentiam suam z sibi z suis de predictis z necessitatibus regni prouidere valeat. uult tū q̄ psonam ipsius regis uel sui legitimi filij si quem illuz habere ptingeret debeat fideliter cōseruare. Notificat autē eis q̄ si ipsi predicta non fecerint. ipse mādauit duobus iudicibus q̄ eos ad id ec. ap. cesante cōpellant. prestatur in fi. q̄ p hoc non intendit regi prefato uel suo legitimo filio si quē habuerit predictū adimere regnū. sed solum p prudentiam ipsius comitis p̄sulare ipsi regi regno z subditis. hoc dicit in summa. hoc decre. Si ille q̄ p̄est est negligens z remissus d̄ superior illi dare idoneū coadiutorē.

c Prefati. in decisione sub illo. j.

d **R**egis. rex iste dissipator z negligens erat. ut p̄ inferiora. z per vtrūq̄ uidetur q̄ potuerit remoueri. p̄mum. p̄batur. s. de elec. q̄ sicut. in fi. xij. q. ij. monemus. secundum. s. de offi. cu. c. i. i. q. i. s. ecce cum bonis. lxxi. di. dictum. ubi de hoc. z sic nō debuit ei curator dari. sed potius debuit regno priuari. z sic ad fratrem ordine geniture conuerti. cum filios non haberet. s. de voto l̄. die q̄ rex cui per successionem regnū defertur. propter supradicta priuari non debuit. sed curator dari. ut hic factum fuit ad instar furiosi seu p̄digi. ff. de cu. fu. l. i. z custodiet regnum. z reget sicut ipse curator z furiosum et patrimonij. ff. e. ti. l. cōsilio. z satisfactio talis rem erit cui datur saluam fore. ff. e. ti. l. obseruare. z. l. se. z. l. de cu. furi. l. vlti. s. sed cū antiquitas. papa autē hic non curat cautionē requirere. p̄pter delictū. aut bene puatur rex regno p̄ superiorē suū. uel per ecclesiam cum superiorē non habet. de re indi. ad apostolicē. xv. q. vi. alius. z. j. de vo. licet. z tūc uel succedet proximus. s. cū per successionem defertur. uel eligent illi ad quos p̄tinet aliū. s. de elec. venerabilē.

e **F**ratrē. s. ff. vbi pupil. mo. uel edu. de. l. i. z pe. vbi dicit q̄ pupillus apud illas psonas educari non debet. que ad ipsius successionē aspirant. z facit. s. de puer. infideli. c. ul. sed fm ber. rex iste non educabit apud fratrem sed p se z cum sua honorabili familia z curia. nec erat iste frater suspecta persona.

f **D**euotione. circa deum scilicet z romanam ecclesiam.

g **C**ircūspectione. erat enim plenus oculis. s. de elec. scriptus. z tales debēt esse etiam archidiaconi. xxiij. di. diaconi.

h **C**ommendatum. multis modis sumitur commendare. quod dicit ut. s. de accu. si constiterit. z. s. e. li. de elec. nemo.

i **L**egittimo. illegittimus. n. non succedit. ut. s. qui si. sint legi. p venerabilez in fi. nec educari uel ali d̄. ut ibi de quo dicit ut. s. de eo qui duxit in ma. quaz pol. p adul. cum haberet. nec ad ordines promoueri uel ad beneficia ecclesiastica sine dispensatione. quod dicit ut. j. de fil. presby. c. i. io. an.

k **I**ure regni. quia debebatur ex successionē. hoc uult dicere.

l **C**ui. regnum ipsum reformaturus ē.

m **C**onsecrōis. quod. n. q̄ non diligit. facile cōtempnit. xi. q. iij. presens.

episcopus. et scismatici dicuntur. xxiii. q. iij. inter berefim. io. an.

Archiepiscopus. cu h n reperiat i iur expsum. ut. s. e. c. i. j. c. pxi.

Sed capitulu. ipsius cathedralis ecclesie cui epus captus est. Et sic nota q sicut capitulu cui vacat ecclesia supplet vicem epi in iurisdictione. ut. j. c. px. j. de insti. c. i. s. de maio. et obe. cum olim. et j. de ma. et obe. c. i. sic et cum quasi vacat. ut bic. et sic no. civile mortem equi parari naturali. et e si. l. de dona. inc vi. et vro. res vxoris. vbi donatio ca mortis cofirmatur morte civili sic naturali. ad idem. l. de epif. et cle. l. vlt. d h in die. ut no. io. x. vi. q. i. placuit. ij. io.

Adore. renunciacionem traslationem depositionem uel alio modo.

Spiritualibus in his que requirunt ordinem vocabuntur vicinos epus cum cautele studio. vii. q. i. pontifices. s. e. li. de elec. is cui. bnficia aut q spectant ad collationes soli epi non pferent. ut s. ne se. va. c. ii. z. j. e. ti. c. vno. quia id non facerent si per morte naturalem vacarent ut ibi. nec dant clerico licentia transeundi ad aliam dioce. lxxi. di. fraternitatem.

Temporalibus. ita q de immobilibus bonis nihil alienet. s. eo. li. de elec. is cui.

Debebit. pone archidiaconus post epum post capitulo. epus a scismaticis captus est. et postmodu archidiaconus mortu. que capitulu bz eligere et epus confirmare. elegit capitulu. l. in archidiacono. querit q habeat confirmare. et videt q capitulu tale confirmare no possit. qnis. n. circa inferiores inueniam pmissus capitulo sup plere episcopale iurisdictione. circa superiores non reperimus pces sum immo vr phibitu. ad h. s. de maio. et obe. cu inferior. z. xxi. di. cu inferior. quida dixerunt papa et no aliu hunc confirmare posse. ad h. j. de offi. vi. c. i. alii de archiepo dixerunt. hz hosti. in hac questione. no. de maio. et obe. cum olim. q capitulum tale confirmabit. l. n. canonici in eo q canonici sint inferiores. tñ in eo q capitulu superiores sunt. ff. quis et aquo ap. fir. l. fi. ad hoc. s. de offi. or. irrefragabili. s. excessus. et marie in eo q epi vices gerunt. s. de of. del. sane. ii. z. xxiij. di. c. ult. z. xxiij. di. c. i. et h vez credo. ar. j. de appel. c. pe.

Libertati. seruus. n. factus erat. insti. de iur. pfo. s. ul. ff. d cap. et possli. reuer. l. v. z. ff. de reg. iur. fuitus. recuperat q iura sua qñ iure possimini. vt. xvi. q. i. pma actioe. vii. q. i. pastoralis. insti. qui motus. pa. po. sol. s. si ab hostibus.

Consulendam ad idem. j. de cle. ergo. c. vno.

Ordinari. aliter. puidendo. nel forte visitatore vado. ut. j. c. pxi.

Ecclie cathedrali. opiniones erant olim. q possit visitatore dare cathedrali ecclesie. Itē an visitator possit pferre bnficia vtriusqz boz determinat hic papa. ortu bz pñu dictu hui' oecre. ex his que no. lxi. di. quoniam festus. et per imo. et hosti. s. ut ec. be. ut nostrum. secundum ex his que no. lxi. di. obitum.

Vacanti. idem in quasi vacante. ut. s. c. pxi.

Visitato. idem qd administrator. de quo. lxi. di. catbedrali. z. c. quoniam festus.

Pontifice. cui' interest ecclesiaz necessitatib' puidere. s. c. px.

Non potest. hoc paise tenebat io. in pdic. c. quoniam festus. bar. brix. et bu. ibi s tenebant. f. q archiepiscopus h poterat. sicut et pre ses dat curatore. insti. de cura. s. vl. et qz phibitum non reperiebat Lau. idē dicebat. tñ dicebat clericoz requirendu psum. imo. et hosti. ut ec. bñ. c. vno. distinguebāt ut bic. f. q alius q papa sine cause cognitione et vocat is his qui vocadi erant. f. capitulo no poterat visitatorem dare. et est ratio. qz archiepus no pot tollere ius suu capitulo sine ca. quod est qd ipsos vacate sede pñeat administratio spiritualiu et temporaliu. s. c. px. cu pcor. ibi signatis. papa autē et potestatis sine plenitudine h bñ potest. de pccf. pben. proposuit.

Negligenter. ecce primum casum.

Aut perperā. ecce secundū. Nota hic equiparari negligentiam et delictuz. alibi differunt. s. de elec. si compromissarius. pzo vtraqz parte. e. ti. qz. iohannes andree.

Vocato. sunt. n. vocandi. qz eoz interest. s. de offi. archi. ad hoc de tempo. or. si archiepiscopus. et quomodo interfit. s. dixi.

Premissa. quod si non fiat. dico visitatores datione non valere. ad hoc. s. eo. li. de elec. qnis. z. c. puida. sufficit. n. legislatorē aliquid pbibuisse. et si no adiciat quod factum fuerit no valere. l. de legi. non dubium.

Huiusmodi. s. datus ecclesie cathedrali.

Legitima. lxi. di. catbedrali. z. c. quoniam. z. s. de elec. cu nobis oli in fi. no enim sequit qz bz administracione legitima. s. bnficia confert. vide instantia in capitulo vacante sede. s. ne se. vac. illa. et sufficit dare instantiaz. ut. i. q. i. sicut yrgeri.

Episcopi. solus. alias illa cu capitulo pferit. qd dic ut. j. ne se. va. c. vno. et d regula. c. vltimo.

No potest. sup h vide qd no. de ma. et obe. cu oliz. Scire debes q io. et bug. tenebat pñum. dicebat. n. indistincte q visitator poterat bnficia coferre. et h no. lxi. di. obitum. Lau. s. opinio q lau. vera in visitatore dato ab alio qz a papa. pma in visitatore a papa dato. debet. n. ppter ampliorē dātis progatiua ampliore fungi potestate. ad h. j. de preben. si a sede. sicut et delegat' a papa subdelegatū dat. ab alio n. l. d iudi. a iudice. d of. dele. pastoralis. z. c. ul. ad idē. j. de preben. bi qui.

Ab alio. puta archiepo. in casib' supdictis. uel a capitulo si alicui comitteret vices. ille diceret visitator. et deputatus. ille ergo bene hoc poterit. quia omnia potest que electus confirmatus. s. c. li. de elec. is qui. io. an.

Sepe. epus italie vltromontanu non ordinet nisi de speciali licentia pape uel p patentes litteras epi sui pñentes iustam causaz quare nolit. uel non possit illu ordinare. si secus factum fuerit. ordinans punietur pena condigna. et ordinatus manebit suspensus. ita q etiā a penitētiarjs pape sine ipsius speciali licentia absolui non poterit.

Sepe. fuit igitur prouidendum. s. de appel. sepe. s. de elec. quia sepe. j. de resti. spo. frequens. ff. de legi. nam ad ea.

Clerici. no. pro his que. j. dicam.

Excommunicationis. de talibus in excoicatione maior' ordinatis dic ut. s. de sen. excō. cum illoz. et distingue inter regulares et seculares. et inter scientes et ignorantes ius uel factum. ut ibi.

Apostate. qui excoicati non sunt. de hoc. xx. di. siquis. s. de vi. et hone. cle. c. sigs. de apos. c. iiii. nisi in casu. c. ut periculosa. j. ne cle. uel. mo. ut periculosa. qui aut in apostasia recipit sacru ordinē etiā si religiosus sit no dispēsat cū eo p aliu qz p papā. s. de apo. c. ul. qd itellige si vera erat apostasia. p id qd habes. s. c. ex parte. et ibi no. apostate aut infames sūt. vt. q. i. infames. z. iij. q. iij. siquis a suo. et sic non pmouendi. xxiiij. di. quando. io. an.

Irregulares. siue ex crimine siue ex defectu. puta bigamia illegitimate coz poris vitio uel alio defectu. io. an.

Patriam. de q inquirere bz examinans ordinandos. xxiiij. di. qñ propter patriā etiā et naturitātē carius uel vlt' emi solet mancipiu. ff. de edil. edic. qd si nolit. s. si mancipia. s. s. de iudi. cu deputati. So. non loquitur in ordinando qui subtiliter examinandus est. ut. s. de pur. c. constitutus.

Mortis. et ideo in bis fieri bz examinatio. s. de elec. postq cu suis pcor.

Engientes. xix. q. ii. due sunt.

Huiusmodi. s. sacros.

Episcopoz. abbates etiā ordines pferunt. lxi. di. quoniam videmus. s. de eta. z. qñ. cum ptingat. hz talib' pferre no possunt. qd dic ut. j. de pñuile. abbates in fi. et presbyteri pferunt psalmistatū. ut. xxiii. di. psalmista.

Italie. quid econuerso si epus vltromontanus ordinet italicu. no videtur bec decre. locū habere. qz penalis est. et sic restringenda. et sic proprium non excedit casum. s. e. li. de elec. statutū. de pe. di. i. pene. In contrarium videtur cum p omnia sit eadem ratio vtrobiqz. s. idēz ius. nec videtur ista amplificatio uel extensio fm ea que vides. s. de elec. si postq. vbi pstitutio illa cupiētes. hz penalis locum habere. declaratur in prouisionibus et appellationibus et confirmationibus. de quibus ibi cautum non erat: ad hoc. ff. de verbo. ob. l. a titio. vbi enīz est eadē ratio et penitus omnimoda similitudo. no pprie dicim' extendere. ff. ad. l. iul. de adul. l. si postulauerit. s. idem. ff. de eden. quedaz. s. nūmularios. tunc enim pene dicuntur extendi quando ad casū no omnino si milē extenduntur. et sic intelligūt pñia. facit ad hāc questionē qd no. moder ni et hosti. pcepue. s. de elec. nihil. et guil. et gar. c. ti. auaricie. dubitando credo per primam rationem qz bec decre. in italicis vltra montes ordinatis locum non habeat et potest esse ratio. quia vltromontanus citra mōtes existēs habet duo remedia ut cito mittat ad proprium episcopum uel ad papam saltem qui sibi vicinus est. licentiam postulet. quod non sic facile potest italicus vltra montes existens. habeant ergo in hoc casu locum antiqua et moderna iura. istud autem suum scriptum casum non excedat.

Andultum. suban. uel nisi habeant ex consuetudine prescripta. ut h. facere possunt. in h. n. casu bñ valet consuetudo fm io. q. 13 no. ix. q. ij epum. et facit qd no. ber. s. de offi. archi. significasti. nec. n. consuetudo reuocatur per nouam constitutionem. s. de consti. c. i. eo. li.

Excedat. nisi habeat spale mandatu ad h. s. de offi. ui. c. ii. et. iiii.

Episcopo. super hoc vide quod no. ber. et moderni de of. archi. significasti

Remotis. quem locum dicitur remouit. dicunt quidam dicitur ad vltra motes per decre. s. de elec. nihil. sed hoc est falsum qd solum talis locus dicitur remotus. qd aliud e dicere valde remouit ut ibi. et aliud remouit ut hic. sicut aliud est dicere cautio quia tunc intelligit nuda cautio. ut. l. de ver. sig. sancim. et aliud sufficiens cautio. et tunc intelligunt pignora uel fideiussores. ff. ma. da. si ma. dato. s. vl. Sed videtur qd remouit dicant extra puincia. s. de elec. cora. l. d. prescrip. x. vel. xx. an. l. ul. uel vltra duas dietas. s. de rescrip. nonnulli. uel vltra vnam. ut. e. li. e. ti. statutu. satis crederem hoc arbitrarium iudici quis locus dicitur remotus.

Capitulu qd tuc in spualib. administrat. ut. s. ti. pri. c. ul. et. pe.

As puta visitator. lxi. di. quonia. s. ti. px. c. ul. s. de elec. c. is. cui.

Religiosi. etia. exep. ut aliqua fuerit dubitatio. et p id qd dicit in non exep. uel fuerit dubitatio. qd non erat ppetu. et h. e. ver.?

Socii. non. n. ibi debent esse soli. quia ye soli et. ecclesiastici. iiii. vij. q. i. illud. de sta. mona. monachi. et pbatur eo. ti. qd dei timore.

Oriundi. quia tunc possent ratione originis. ut. s. i. rifo. et sicut possunt ordinare. ita dico qd comendaticis ad ordines dare. ut ibi

Allus episcop. alius puta abbas uel presbyter qui psalmista

Antum. ferre possunt. lxi. di. quonia. et. xxiii. di. psalmista.

Instanti. l. minori. vii. amoz. septenni ergo potest conferre tosuram. xxviii. di. de his. et. lxxvii. di. in singulis. et facit. s. de elec. ex eo quod de preben. super. et quod ibi no. io. an.

Intraret. ergo minor. vii. an. potest religionem intrare. quod verum est. sed precise non obligatur. ut. s. de regu. quia in insulis. et. c. ad nostram. et dic ut. j. de regu. is. qui. et. c. non solum. et. c. se.

Superioris. ut. s. c. pri. i. rifo. io. an.

Homini. laico. quod apparet. quia confert primam tonsuram. ois volebant quidam dicere qd clericu alterius epi quis non potest ordinare. sed laicum sic: et hoc dicebant per decre. s. e. eos qui. et hoc falsum erat. ut. lxxi. di. primatus. vbi etiam de laico expsum erat.

Aliene. idest no. sue: quia etiam si aliene essent dummodo et sue nihilominus poterat ordinare.

Tonsuram. per quam immunitate gaudet. et clericalis ordo confertur. s. de eta. et quali. cum contingat. io. an.

Diffinitum. quod dic ut no. s. de conuer. coniu. coniugatus.

Peccauerit. de his que fi. a ma. par. ca. quesuit.

Annum. integrum et continuu. s. de elec. puida. e. li. quid si sit biseruus. dic ut no. io. lv. di. c. ii. et ber. s. de ver. sig. quesuit.

Huraxat. i. tantummodo. et no. pro eo quod dixi. s. eo. ti. eos qui. quia si ibi papa voluisset solu illos esse priuatos a collatioe ordinis quem inique contulerunt hoc expressisset sicut et hic fecit. ad idem s. eo. litteras. et. c. dilectus. et. s. de deci. ad audiencia. et intelligo h. verum quando solam clericalem tonsuram contulit. alias etiam in vltimis quos contulit punientur p iura supradicta. et. i. q. i. siqui.

Suspensum. ipso iure. sed nunquid tonsuram licebit tunc ab alio episcopo subditis suis recipere? dic qd cum hoc non reperitur expressum non videtur sic licere.

Emittimus. determinatur per istud. c. no. per ber. s. de elec. cum in cunctis. s. inferiora. et. e. ti. cu dilecti. et. s. eo. ti. indecorum. et. c. preterea. per ipsum et modernos.

Permitimus. videbatur permissus etia in ceteriori etate. ar. a. r. io illius decre. s. e. indecorum. et ar. directo illius decre. e. ti. ex rde et ar. a pari illius eo. ti. preterea. nam in decre. ex ratione. dispensant cum decet. in decre. preterea. dispensant in ordine. ergo pari rone etate. ut ibi no. hosti. Sed ad primu dic qd ar. a contrario non p

cedit vbi reperitur in iure contrarium: licet alias sit fortissimum. de his que sunt a prela. cum apostolica in fi. sed contrarium reperitur. s. de elec. cuz in cunctis. s. inferiora. ergo non pcedit argumentatio illa. Ad decre. ex ratioe. dico illud fuisse ex speciali mandato pape. Ad decre. preterea dico valde maius esse pati defectu in etate quam in ordinibus: ut per te vides et pbatur de insti. c. ii. j. eo. li. et de pben. si pro clericis. noua sit igitur bec permissio.

Episcopi. inferiorib. credo vetitum. et facit. s. ti. pri. c. iii. i. et. ii. rifo. s. de elec. cuz ex eo.

Compleuerint. No. non sufficit attingere sicut in episcopo. s. de elec. cum in cunctis. et in abbatissa. s. de elec. indentatibus. i. rifo. et in de legato. s. de offi. dele. cu vice simuz. et quod dixit hic papa de. xx. an. idem si voluisset dicere potuisset de ceteriori uel vltiori tempore. quia ista talia sunt illa de quibus dixit lex qd non omnium que a principibus sunt ratio reddi potest ff. de legi. non omnium. et de hoc. s. de rescrip. siqui. tamen satis eque concordando ad alia iura de. xvij. an. constitutus sicut in procuratore ad negocia dicimus. j. de p. q. generaliter. s. ul. et sicut de ad uocato. ff. de postu. l. i. et. iii. q. vij. s. tria. s. ut predixi sic pla

cuit principi. et sufficit sic scriptum esse. ff. qui et a quibus prospexit. vi. q. iij. scriptum est in lege. s. de fer. c. ij. in prin.

Non imminet. in illis ergo secus sicut et in parrochialibus ecclesijs. s. de elec. licet canon. et hoc forte voluit dicere io. qui no. de elec. cum dilecti. qd in minoribus dignitatibus simplex episcopus dabit veniaz etatis. uel forte aliter intellexit.

Canicum. quia non sunt illegitimi. non corpore vitati nec bigami nec criminosi.

Dispensare. sed nunquid pmouendo dispensat: de hoc vide. li. di. qui in alio quo. liij. di. si seruus in pma glo. lxxi. di. si quis sine. xvi. q. i. ecclesia. de con. cef. pben. litteras. de scif. fraternitatis. et per modernos de fi. p. v. veniens. et de ele. coniu. diuersis. et satis est euident ar. qd promouendo non dispensat quia punitur promouens. s. de elec. nihil est: sed hic determinatus est de patiente defectu in etate. quid de patiente defectu in ordinibus si eligatur ad tales personatus uel dignitates sine cura. nunquid necessaria est episcopi dispensatio: uel an de iure comuni ad illa tales eligi possint: tenent inno. ber. et copost. qd de iure coi ad illa tales eligi possint: ar. a contrario decre. cum in cunctis. s. inferiora. et dicit idem eodem ar. per decre. s. c. preterea. ad. c. lx. di. p totum respondent illa correcta contraria consuetudine: uel cuz ibi dicitur in archidiaconum non debere que assumi. nisi sit diaconus. in prepositum nisi sit presbiter. patet illa correcte per decre. cum in cunctis. s. inferiora. que de ordine nihil dixit. et per id quod ibi dicit si moniti non fuerint et. et hoc inno. in predicto. s. et de re iud. cuz olim. et compost. e. ti. dudum. i. ad decre. dudum. ij. dicunt qd idem iudiciu est quo ad pluralitatem. uel allegatio fuit illa. hosti. contra in decre. predicta preterea. et in decre. cuz in cunctis. pro quo facit qd no. ber. de his que fi. a ma. par. ca. ex ore in glo. quia erat. et bec opinio expressa erat in decis. ipsius decre. ex ore. et probatur optime. de elec. dudum. i. ad id quod dicitur de capitulis. lx. di. per totu. in quibus dicitur qd archidiaconus diaconus et prepositus presbyter debet esse. dico fm hosti. ibi subaudiendum. uel subdiaconus cum in episcopum etiaz possit eligi. de eta. et quali. a multis.

S qui. cum illegitime natis dispensant episcopi in minoribus ordinibus et beneficio sine cura. dummodo sit tale in quo alias dispensare possit. in alijs dispensatio pape requiritur. si dispensatum fuerit cum aliquo qd non obstante vilo defectu possit ad curatum beneficium promoueri pretextu illi dispensationis non poterit duo beneficia simul obtinere. emanauit ad declarationem eorum que no. s. e. ti. c. penul. et ul.

Defectum indistincte intelligo prout tacet de quocunq. defectu. sine sit spurius siue adulterinus uel naturalis. licet alias quo ad successiones distinguatur. nec ita de facili dispensetur cum vno sicut cum reliquo. et sic intelligatur. s. de renun. nisi cum pidem. s. persone vero et. est enim dignus venia qd alieno vitio laborat. l. de naturali. libe. l. legem.

Dispensatione. nunquid promouendo dispenset: vide remissiones quas dedit. s. c. proxi.

Episcopi. in contrarium videbatur. s. e. litteras. vbi papa cum talibus in clericatu dispensat. sed ratio est quia petatum fuit a papa. nam et episcopus poterat. ut no. ber. e. ti. c. vl.

Canicum. facit quod dixi. s. c. proxi.

dinari a sede apostolica spaliter sit indultu: uel officiales episcopi. cu ad hoc se ipsi officiu no exte dar: huiusmodi nequeut Iniam impartiri. Episcopo aut in remotis agente ipsi in spiritualib. uicarius generalis uel sede uacante capitulu seu is ad que tunc tps administratio spiritualiu noscitur prinere: dare possunt licentia ordinadi. Et religioi vo a suis superiorib. in no exep. priozatibus deputari priores et eoz socij pnt a locoz dioecesanis quadiu morant i ipsis priozatib. ordiari licite. lz n. sint de eoz riu dioecisib. oriundi.

Allus episcop. uel quis ali. Infantu nisi forte religionem intraret: seu illiterato: s. nec absq. sui superioris licentia hominu dioce. aliene clericali presumat pferri tonsura: nec etia iugato: nisi uole

ti religionem intrare aut ad sacros ordines pmoueri. put est sacris canonib. diffinitu. Qui uero cotrafererit: ut in quo peccauerit puniatur per vnu annum a collatioe clericalis tonsure duraxat nouerit se suspensum. **D**ns. viii. **D**e etate et qualitate et ordine presbiterorum.

Emittimus ut episcopi cum his qui. xx. annuz compleuerit: qd dignitas uel personatus quib. anima rum cura no imminet ualeant obtinere possint si aliud no obstat canonicum libere dispensare.

Dns. octauus. **D**e filiis presbiterorum.

Is qui defectum patitur nataliu. ex dispensatione potest episcopi licite si ei aliud canonicuz no obstat

cuit principi. et sufficit sic scriptum esse. ff. qui et a quibus prospexit. vi. q. iij. scriptum est in lege. s. de fer. c. ij. in prin.

Non imminet. in illis ergo secus sicut et in parrochialibus ecclesijs. s. de elec. licet canon. et hoc forte voluit dicere io. qui no. de elec. cum dilecti. qd in minoribus dignitatibus simplex episcopus dabit veniaz etatis. uel forte aliter intellexit.

Canicum. quia non sunt illegitimi. non corpore vitati nec bigami nec criminosi.

Dispensare. sed nunquid pmouendo dispensat: de hoc vide. li. di. qui in alio quo. liij. di. si seruus in pma glo. lxxi. di. si quis sine. xvi. q. i. ecclesia. de con. cef. pben. litteras. de scif. fraternitatis. et per modernos de fi. p. v. veniens. et de ele. coniu. diuersis. et satis est euident ar. qd promouendo non dispensat quia punitur promouens. s. de elec. nihil est: sed hic determinatus est de patiente defectu in etate. quid de patiente defectu in ordinibus si eligatur ad tales personatus uel dignitates sine cura. nunquid necessaria est episcopi dispensatio: uel an de iure comuni ad illa tales eligi possint: tenent inno. ber. et copost. qd de iure coi ad illa tales eligi possint: ar. a contrario decre. cum in cunctis. s. inferiora. et dicit idem eodem ar. per decre. s. c. preterea. ad. c. lx. di. p totum respondent illa correcte contraria consuetudine: uel cuz ibi dicitur in archidiaconum non debere que assumi. nisi sit diaconus. in prepositum nisi sit presbiter. patet illa correcte per decre. cum in cunctis. s. inferiora. que de ordine nihil dixit. et per id quod ibi dicit si moniti non fuerint et. et hoc inno. in predicto. s. et de re iud. cuz olim. et compost. e. ti. dudum. i. ad decre. dudum. ij. dicunt qd idem iudiciu est quo ad pluralitatem. uel allegatio fuit illa. hosti. contra in decre. predicta preterea. et in decre. cuz in cunctis. pro quo facit qd no. ber. de his que fi. a ma. par. ca. ex ore in glo. quia erat. et bec opinio expressa erat in decis. ipsius decre. ex ore. et probatur optime. de elec. dudum. i. ad id quod dicitur de capitulis. lx. di. per totu. in quibus dicitur qd archidiaconus diaconus et prepositus presbyter debet esse. dico fm hosti. ibi subaudiendum. uel subdiaconus cum in episcopum etiaz possit eligi. de eta. et quali. a multis.

S qui. cum illegitime natis dispensant episcopi in minoribus ordinibus et beneficio sine cura. dummodo sit tale in quo alias dispensare possit. in alijs dispensatio pape requiritur. si dispensatum fuerit cum aliquo qd non obstante vilo defectu possit ad curatum beneficium promoueri pretextu illi dispensationis non poterit duo beneficia simul obtinere. emanauit ad declarationem eorum que no. s. e. ti. c. penul. et ul.

Defectum indistincte intelligo prout tacet de quocunq. defectu. sine sit spurius siue adulterinus uel naturalis. licet alias quo ad successiones distinguatur. nec ita de facili dispensetur cum vno sicut cum reliquo. et sic intelligatur. s. de renun. nisi cum pidem. s. persone vero et. est enim dignus venia qd alieno vitio laborat. l. de naturali. libe. l. legem.

Dispensatione. nunquid promouendo dispenset: vide remissiones quas dedit. s. c. proxi.

Episcopi. in contrarium videbatur. s. e. litteras. vbi papa cum talibus in clericatu dispensat. sed ratio est quia petatum fuit a papa. nam et episcopus poterat. ut no. ber. e. ti. c. vl.

Canicum. facit quod dixi. s. c. proxi.

a Beneficium intelligo simplex. quia in personatu uel dignitate etiam sine cura. ut. s. c. px. non credo qd dispensare possint. ad hoc in co. ti. r. de preb. c. ul. r. de hoc de elec. dudum. ij.

b Tale. qz non paterni immediate sup quo non potest epus etiam cum legitimo dispensare fm vin. s. e. ex tua. gof. in summa huius ti. s. circa aliud.

pe. de samp. in predicta dec. ex tua. r. inno. e. ti. c. ul. s. 3. io. qui hoc no. lvi. di. in summa. r. tan. in dicto decre. sed dixit vin. qz si tamen esset epus b. facere non anderet. gof. s. de elec. innotuit. Rai. in summa huius ti. r. hostie. in dicta de cre. tenent contrarium. Ad de cre. pe. s. e. ti. respondent qd de illegitimo loquitur. de ta li forte beneficio loqui voluit hec littera. uel intelligas b. beneficio quod habet ecclesi am curata amera. ad hoc. j. de preben. super eo. uel d. b. n. ficio quod ex privilegio consuetudine uel statuto requir rat sacrum ordinem. qz cum in ordine tali dispensare non possit. ergo nec in beneficio quod illum ordinem requirit de consti. translato. i. q. iij. si quis obiecit. r. c. si quis ppe vendas. r. est si. quod dixi. s. de rescrip. si eo tempore.

c Adiores. hoc intellige b. seculari clerico. nam in regulari secus est. quia de in ta lis pmouetur ad sacros. s. e. ti. c. i. lvi. di. c. i. r. c. nasci. r. b. tenet io. lvi. di. in summa. ber. s. e. c. ul. gof. in summa huius ti. in. s. circa filios. nec per b. intelligitur dispensatu in epi scopatu. ar. de sen. excom. qz periculosum. de concess. pben. dilectus. vbi de hoc per inno. r. hostien. xii. di. nos consuetudinem. r. j. c. proxi.

d Sedis apo. nec sufficit dispensatio legati. ut. s. e. ti. c. pe. r. dic ut ibi. Sed quero quare epus dispensat in criminibus ab adulterio citra. r. non in defectu. So. facilius deletur irregularitas. pueniens ex crimine. purgatur enim per penitentiam. non sic in defectu. xxvi. di. deinde. uel maior est irregularitas pueniens ex origine qz ex crimine. quia prima ex natura. secunda ex accide ti. sed naturalia immutari non possunt. vi. di. s. vi.

e Sedem. eadem ratione. dico idē de illo cu quo dispensatur p epuz. ut pos sit ad minores ordines r. ad beneficiu sine curalitate. pmoueri. cu eadē sit rō

f Defectu. propter hoc a secularibus non repellitur honorib. ff. de decuri. l. spurij. r. l. generaliter. s. spurij. io. an.

g Diodam. j. de reg. iu. odia. cum suis concor.

h Obtinere. concor. j. de preben. non potest. ii. r. i. so.

i Si cum quo. Si ille cum quo super defectu originis in curato benefi cio fuerit dispensatum eo tacite super pluralitate dispensationes obtineat. nō valet dispensatio.

k Sedem. quia alius non poterat. s. c. pri. r. eadem ratione idem credo in episcopo. qz si dispensauerit cum tali qz possit ad minores ordines r. simplex beneficium pmoueri. r. postmodum tacito de defectu impetretur dispensa tio super pluralitate talium beneficiorum non valet dispensatio. ppter eandē rationem. quia non est verisimile rē.

l Defectu. iste defectus tribus de causis ordinum r. beneficiorum pmotiones impedit. primo ob ordinis prerogatiuam. xxvi. di. c. pe. r. vlti. de exco. prela. inter dilectos. l. de digni. neqz famosis. li. xij. secundo ob deestationem pa terni criminis quod puniatur in filio. ut p id puniatur pater. xxiii. q. iij. s. sed qui. ff. qd me. ca. l. isti quidem. s. ul. tertio. ppter incontinentiaz paternā. que timetur in filio. iuxta illud. Sepe solet filius rē. vi. q. i. s. verum. r. ideo filius est curie. si paterne non sit rē. defectus autem est. sed non culpa. lvi. di. nasci. r. de pur. c. accedens.

m Omnes. caute ponitur hoc in dispensatione. r. super hoc vide quod no. ber. r. modern. s. eo. litteras.

n Defectu natalium. super quo dispensationem habuerunt. sed nonne sub latus erat ille defectus per primam dispensationem. pnde igitur debet habe ri. ac si illegitimus non fuisset. r. sic est contra. ff. d. edil. edic. l. quod ita. l. di. ferrum. de rescrip. eaz te. in fi. ff. de natal. resti. l. queris. littera infra cum nō sit verisimile rē. soluit contra. nec ob. l. quod ita. quia hic de originis natura li defectu loquitur. ibi de morbo accidentali. quod facilius tollit. ut. s. dixi. c. proxi. c. ferrum. loquitur quo ad salutem anime. r. de peccatis que purgant et sic. e. cam te. r. l. queris loquunt de quadā plena restitutione natalium.

o Sede prefata. alius enim dare non posset. ad b. facit. j. de preben. sup

ad ordines promoueri minores et obtinere beneficiu cui cura nō imminet animaruz: dummodo sit tale super quo per ipsu episcopuz valeat dispensari. Ad ordines quo qz maiores vel beneficia sup qui b. nequit episcopuz dispensare: sine dispensatione sedis apostolice. pmoueri nō potest. Ille vero cū quo per sedem dispensatur eandē: vt premisso non obstate defectu valeat ad beneficiu etiam si curam animarum habeat promoueri: ne quit preteru dispensationis huius modi quā exorbitatē a iuz oportet veluti odiosa restringi: nisi vnicuz beneficiuz obtinere.

Dem.
Sis cū quo fuit per se. apo. dispensans. vt non obstante de fectu natalium quem paritur ad omnes ordines pmoueri valeat: r. obtinere beneficiuz etiaz si curam habeat animaruz dispensationē aliā tacito de predicto defectu postmo dum obtineat a sede prefata: ut duo aut plura beneficia similem curam habentia possit recipere: si ei alias canonice conferantur. et

eo rē. non potest. r. c. cum singula. hoc tenet ber. de ele. dudum. ij. bar. brix. lxx. di. sanctoruz r. inno. s. de preben. de multa. hosti. aure dixit qz in dispensatione que habet fieri ppter necessitatē uel utilitatem ecclesie. eandem potestatem habent epi post decre. de multa quam pmo habebant p predictu. c. sanctoruz. sed illā que habet fieri

ea simul licite retinet talis dispensatio cum non sit verisimile sedem ipsam cum illo predictum pariente defectum uoluisse: si hoc fuisset expressum eidem in pluralitate beneficiorum huiusmodi dispensare ueluti per surreptionē obtenta nullus penitus est momenti.

Grego. x. in p. cil. gene. lugd.
De bigamis.
Altercationis antiquae dubium presentis declarationis oraculo decidens bigamos omni privilegio clericali declaramus esse nudatos: r. coercionem fori secularis addictos con suetudine contraria non obstante ipsis quoqz sub anathemate prohibemus deferre tonsuram uel habitum clericalem. Anno. iiii.

De officio vicarii.
Romana ecclesia. r. in fra. Lum remen. ar / chiepiscopus in officialem alicuius suffraganei sui excomunica tionis sententiam ex aliqua rationabili causa pferit illos qui uices

Altercationis. hoc ideo dicit. qz olim sup hoc erant opinioniones. dicebat hu. qz bigamus gaudet privilegio clericali r. canonis. quia tenebatur portare tonsurā. s. de ui. r. bone. cle. clericus si tonsurā. r. erat d. foro ec. ar. lxxi. di. dictū. r. ad minores ordines ascendere poterat. xxiii. di. si quis vidua. ii. in fi. a. p. r. i. o. s. u. r. c. lector. io. r. alij cōtra. p. c. lxxiii. di. quisquis. r. ibi hec altercatio. vbi dicit quisqz clericus vidua aut secundam uxorem duxerit omni ecclesiastica dignitatis privilegio mox denudet. laicali sibi tantū cōmunionē concessa. et p illud denudetur videbatur non esse priuatus sed priuandus. p. sens ergo pstitutio declarat hoc. si. l. ar. tute. l. veteris. l. de postu. bere. insti. l. quod certum. l. de furtis apud antiquos.

Bigamos. vere uel interpretatiue. ut qz duas uxores habuit. uel cum vidua uel corrupta p. traxit. s. c. de bigamis. xxvi. di. deinde. et hoc verum est de his qui sic in minoribus ordinibus p. traxerunt. secus si in sacris. s. e. m. p. r. z. c. a. nobis.

Omni privilegio. quod multiplex est. xvii. q. iij. si quis suadente. s. de fo. cope. c. ij. r. hoc quo ad personam. Itē qz non videntur aliquibus vexationibus in p. sona uel rebus. l. de epi. r. cle. l. i. r. ij. r. l. generalis. r. s. de ui. r. done. cle. c. ul. r. ideo dicit omni privilegio. r. cōprehendit etiam privilegium fori. r. hoc sequetur.

Addictos. i. astrictos. l. de epi. au. l. addictos.

Consuetudine. que erat in quibusdā locis francie. non ergo va let consuetudo in hoc casu. sicut nec in illis. s. de consue. c. i. r. ij. s. de elec. quia sepe. de qua dic ut. viij. di. frustra. de consue. c. vlti.

Anathemate. interminatio est non canon late sententiē. quod probatur de iurepa. relatum. de quo dic ut. s. de sagit. c. vno. de simo. si cur. tuis. r. p. io. lxxii. di. salonitane.

Romana. successor officialis excommunicati excommunicatus non est nisi in crimine damnato cōmunicet. illa autem que exerceat illo excommunicato manente non valet. si iurisdictione solum ab eo recepto hoc facit.

Excommunicationis. maioris. nam excommunicatus minori ea qz sunt iurisdictionis exercet. ut. s. de cle. ex. mi. si celebrat.

Rationabili. cā. aliter non debet ferri excoicationis sententia. j. s. sen. exco. cum medicinalis. r. potuit esse rationabilis cā cum officia lis epi peccat in his que sunt iurisdictionis. qz idem est consistoriuz episcopi r. sui officialis. tunc archiepiscopi eos sicut episcopi punire possunt. j. de ap. romana. i. resposo. Si vō officialis episcopi alij quid possideret uel faceret ut priuatus. tunc archiepiscopus eum plus punire non posset nisi sicut alios subditos episcopozum. in ca sibus. no. s. de offi. or. pastoralis. hoc. p. bar. j. de fo. com. romana

brachii secularis. s. de offi. ordi. c. i. r. e. quonia. r. xxiii. q. v. administratores.
a **D**efendere. hoc intelligi potest de commissa r. committenda. pone enim paratos ad exercitum r. violentiam inferendam illis quorum conseruator e probibere poterit excommunicare r. punire. de senten. excom. sacro. r. j. co. ti. romana. s. caueant. in comissa defendet per distinctionem ecclesiasticam compellendo iniuriatores. ut satisfacciant lesio. et etiam seculare brachium inuocando. ut superius dixi.

b **I**ndaginez. i. cause cognitionem seu ipsius examina- tionem. quia dubia sunt. et si de talibus se intronittur. pe- nam incurrunt. de qua. j. co. c. ul. s. ut autē nec ualet quod agitur. ut. e. decre. s. vl. que e glo. istius. s.

c **U**ia poti. In coactōib⁹ et penis pontificali di- gnitati defertur. exemplificat quod habetur. s. e. sane. ij. et c. pastoralis. in prin.

d **P**reditis. idest p̄ aliis do- tatis.

e **O**fficii. r. cor. j. de senten. excommu. quia periculosus. et. xi. q. iii. abstr.

f **D**ecet. inspicimus quid de- ceat. sic. s. e. li. de elec. cuz nō deceat. cum suis concor.

g **I**udicibus. potest referri ad id quod. j. sequitur. depu- tatis. uel puncta hic. et dic iu- dicibus quibuscumqz.

h **I**ngressus. et si durate ta- li interdico in ecclesia solen- niter celebrat irregularis effi- citur. j. de sen. exco. is cui.

i **S**acerdotale. sine quo pō- tificale officium exerceri nō potest supra de exce. prela- to. ex litteris. sed uidetur qd ab ipso principio isti actus quam reliqui puniri deberent. ut. v. q. vlti. prebyteri. que est lex. L. de epi. r. cle. l. presbyteri. vbi di- citur qd multo maiori pena sunt digni. quibus cum plurimuz honoris per no- stram iussionem delatus est. occulto reperiuntur in crimine. lex illa loquitur de illo qui deliquit in eo in quo honorabatur scilicet in sacerdote. qui in testi- monio dicendo honoratur. ut non torqueatur. r. ideo verum tacuit. uel falsuz dixit. uel dic qd minor pena maior est in maiore. fm ea que no. de cleri. vena. ca. primo.

k **A**lter. ut scilicet supponentur tanta modestia. ut quia iniurias uel contu- meliosa verba profert in iudicem. s. de pe. dilectus. Quid si iudex non serua- ta forma huius decre. statim excommunicet uel suspendat episcopum uel su- periozem. tenet ne sententia. dic qd sic. licet reprehendendus sit iudex qd hanc modestiam non seruauit. xi. q. iii. c. i. s. de senten. excom. sacro.

l **S** duo. edita est hec decre. ad declarationem eorum que no. ber. inno. r. hostien. s. e. super questionum. s. si vero. ad fi.

m **I**no. idem de vno r. multo fortius quia maior dubitatio est quando duo ex tribus subdelegent. qd quando vnus tantum. videbatur enim inspicere de- bere maiorem numerum. quia ergo duo erant subdelegati. r. tertius delegatus. quia maior pars huius iurisdictionis subdelegata erat. nō videbatur ap- pellandum ad primum delegantem. sed secus est. ut hic vides. cum enim in hoc casu diuersis respectibus emergant aduersa. eligere debemus quod mi- nus in se habet captionis. ff. de regu. iu. quoniam. captionum enim esset si d̄ pari ad parem appellaret. ad primum ergo appellari delegantem debet.

n **A** sede apostolica. ideo dictum. quia delegatus ab alio non delegat. s. co. pastoralis. c. ul. L. de iudic. iudice.

o **D**uobus alijs. idem si subdelegarent illi college. sed de hoc videbatur di- ctum. s. e. super eo. s. si vō. fm vnam lecturam que ibi amplectenda est. quia si ibi queretur de eo qui totum subdelegauerat non erat questio. quia per precedentia decisa erat.

p **N**on in totum. bene dicit. quia si in totum subdelegasset non esset questio quia tunc semper appellatur ad primum delegantem. s. e. super questionum. s. poro.

q **C**um delegato. Nota quia si in rescrip. esset clausula. qd si non omnes. r. duo committerent. tertius se excusaret nec committeret in hoc casu ab illis duobus subdelegatis ad delegatos subdelegantes appellaretur r. non ad p̄- mum delegantem. cessat enim ratio. r. hoc voluit hec littera.

r **A** ip̄s. delegato r. subdelegatis.

s **C**ondelegatos. quia appellatio est de minori ad maiorem r̄. hic autē par- tim appellaretur de pari ad parem. quod esse non potest. r. adde quod dixi s. e. li. de consue. c. ij.

riis r. uolentiis defendere pos- / sint: quos eis committimus defen- / dedos: nec ad alia que iudicialem / indagine m̄ exigunt suam possint / extendere potestatem.

Alexander. iiii.

Quia pontificali dignitate / predictis ob reuerentiam / sacri officii quod exercet / plurimum deferri conuenit. r. eos / plus aliis honorari decet: ut cum / a iudicibus uel conseruatoribus / a sede apostolice deputatis contra / eos ad coactiones aliquas siue pe- / nas fuerit procedendum gradus / r. modestia in huiusmodi processu / seruetur. ita quod eis quadam cō- / digna reuerentia supportatis ingres- / sus primo ipsis ecclesie uel sacer- / dotale interdicitur monasterium / ac deinde ab officio suspendantur / r. subsequenter aggrauetur censu- / ra ecclesiastica contra eos. nisi for- / te aliter fieri suaserit nimia contu- / macie proteruitas siue culpa.

S contra vnum. Tres casus ponit in quibus suspicionis cau- / sa coram arbitris non tractatur. Primus cum recusatur vno / ex delegatis datis cum clausula. qd si non omnes. Secundus cum / recusatur delegatus episcopi. Tertius cum recusatur officialis. Et / reprobat p̄ una pars quod no. inno. s. e. cuz super r. approbat qd / ibi no. hosti. r. ab. / Et probabatur oliz / per deciam ipsius / decre. r. ipse hosti. / s. e. super questio- / num. s. qui vō. r. j. / de appel. legitima / r. guil. in spe. de re- / cu. s. vlti. v. quid si / vnus.

Bonifacius octauus.

S duo ex tribus a sede apo- / stolica delegatis duobus / aliis non in totum subdelegau- / rint uices suas. ipsique subdelega- / ti cum delegato tertio in causa p- / cesserint delegata: si appelletur ab / ipsis non ad condelegatos sed ad / primum delegantem tantummo- / do appellari debebit.

Idem.

S contra vnum ex duo / bus iudicibus cum illa / clausula: qd si ambo inter / esse non possunt alter eo- / rum in causa procedat. a sede apo- / stolica delegatis suspicionis cau- / sa legitima proponatur. causa ipsa / suspicionis coram nō recusato con- / iudice. ad quez ex vi predictę clau- / sule debet ipsius cause cognitio p- / tinere. probari r. ab eo expediri / debet: **U**bi uero nō est dicta / clausula in rescripto: debet super / hoc ad arbitros recursus habe- / ri. **C**um autem ipse delegatus

ibi no. hosti. r. ab. / Et probabatur oliz / per deciam ipsius / decre. r. ipse hosti. / s. e. super questio- / num. s. qui vō. r. j. / de appel. legitima / r. guil. in spe. de re- / cu. s. vlti. v. quid si / vnus.

Duobus. idem / si ex pluribus. cum / eadem sit ratio.

Non possunt.

Est ergo necesse qd / de eius impotentia / pateat anteq̄ colle- / ga procedat. s. eo. / prudentiam. secus / cum scribitur. ut. j. / eo. cum plures. p̄ / mo responso.

Causa. principa- / li. vnde nō videba- / tur qd d̄ impedimē- / to cognoscere de- / beret. quod sibi cō- / missum non videat- / ur. s. cognoscit an / sua sit iurisditio. ff. / de iudi. si quis ex a- / liena. s. de rescrip. / super litteris. licet / hic cognoscit. an / collega suspectus / sit. ut sic videat an

fit iudex sine illo extenpe vigore. / **S**e. ap. Idem videretur in delegatis ab alio. nec ob. j. s. prox. qz / ibi loquitur fm hanc rationem vbi vnus solus est delegatus.

Legitima. recusatur iudex propter vnicam causam scilicet pro- / pter suspicionem. j. ca. proximo. Sed illa ex multis causis insurgit. / pone exemplum. s. eo. causam que. et capitulo cum. R. r. c. infirmā- / te. de iudi. causam que. ut lite non conte. accedens. i. r. ij. de ap. ad / hoc. r. c. postremo. cum si.

Probare. bene dicit coram quo habeat probari. r. per quem ha- / bet expediri. sed non dicit coram quo habeat proponi. coram quo / ergo proponetur. an coram ambobus. an coram altero tantum: sa- / tis videtur per istam decre. qd coram omnibus sit proponenda. et / coram collega probanda. olim dicebat inno. s. e. cum super. qd licet / bonum esset qd coram omnibus proponeretur. sufficiebat ra men / si proponeretur tantū coram recusando. cum arbitri deberent co- / gnoscere. qd hodie posset locum habere in delegatis datis sine clau- / sula. ut. j. sequitur. Sed nunquid medio tempore pendente pro- / batione corā collega poterit ipse collega in principali procedere: et / videtur qd sic. quia medio tempore ille cognoscere non potest. ergo / ex vigore clausule collega cognoscere poterit. Sed dic cōtra. quia / primo constare debet de impotentia anteq̄ solus procedere possit / s. e. prudentiam. sed pendente causa suspicionis ille vult interesse. / nec adhuc apparet eum non posse. igitur collega in principali nō p- / cedet. S; io. card. sentit contra. et dicit qd medio tēpore est locus / dicte electioni. qd si non oēs r̄. sed d̄ qd expectari debet finis cau- / se. ad hoc optime. ff. de excu. tu. l. diximus. circa prin. Sed nonne / honor est iudicē eē. ut. s. de appel. ut debitus. r. L. qm̄ prouo. non / ē ne. l. omnē honorē. r. maior honor videt solus iudex eē qd cū alio / ad h. j. de p̄ces. p̄ben. c. ul. videt qd collega suspectus in p̄nunciādo / facilius illū suspectū. ut solus iudex remaneat. S; dic qd licet iudi- / ci debeat honor. tñ idē onus. ut. s. e. pastoralis. ibi exonerare r̄. / r. ff. de mu. r. ho. l. ul. s. indicandi. vñ non est ibi tāta suspitio: quia / nō p̄sumitur quis appetere onerosa. r. ideo in his taciturnitas nō / habetur p̄ sensu. ff. de pec. filiussa. s. inuitus. r. dixi de hoc. j. de / regu. iu. is qui tacet. Preterea si male pronunciat in hoc casu non / deest appellationis refugium. j. e. ab arbitris.

Clausula. ex quo enim simpliciter datus sunt. vno sine altero pro- / cedere non pōt. s. e. causā matrimonij. r. c. vno. impedito ergo vno / ita qd non possit committere. alij p̄cedere nequeunt. io. an.

Cum autem. hoc no. ber. s. e. super questionum. s. quem vō. in / ul. glo. r. hostien. ibidem.

Episcopi. idem in subdelegato delegati pape. qui delegavit non in totum. ut in predicto. §. quem vero. si aut ipse eps recusaretur. eligentur arbitri. §. de ap. cum spali. sed quare tunc non aditur superior: sicut et hic rō qz iurisdictione ordinaria favorabilis. Item nō ita de facili pōt haberi superior ordinarius. licet interdū possit sed ad ea que frequentius

et. ff. de legi. nam ad ea. sic nec sic de facili pōt adiri papa et ideo si recusat delegatus ipsi ad arbitros. oī ergo casu papa laboribus et expensis partium voluit p̄videre.

Idem est. §. q. co ram epo pbabitur cā recusatōis. et hoc no. hostiē. j. de ap. legitima.

Appellari. nec valet cōsuetudo in p̄rium. ut. §. e. li. d. cōsue. c. ii. et sic no. qz qz quo ad quedā sit idēz cōsuetudinē epi et sui officialis non tñ quo ad oīa ad idēz. §. ti. px. c. ii. et iii. Sed nōne appellatio et recusatō sūt paria. ut. §. de ap. super eo. ii. rīso. Dic qz istud intelligitur quo ad modū vt ibi no. i. sicut nō admittitur frustratoria appellatio ita nec frustra

toria recusatō. vnde recuso et si non grauer. tñ nō appello nisi grauer appello a iudice in quem consensu. que tñ non recuso in multis alijs est dissimile. et quo ad casum nostrū est rō. qz lz de natura appellatōis sit. ut eatur ad maiorem. vt dixi. §. c. px. non sic in recusatōne. ut pz. j. rīso. et in hoc itur ad arbitros. ut. §. e. suspitōis. et d. ap. cum speciali.

Idem declarat notata p ber. §. de ap. sedo requiritis in gl. pe. et per modernos ibidem. et per gos. in sūma. de ap. §. dubitari et gūl. in spe. de recu. §. vl. ver. sed quid si is iudex distinguit tria tpa ad sciendū an iudex suspectus cōmittere possit. qz aut non est p̄posita recusatō et tunc in totum per euz facta p̄missio tenet. aut est p̄posita. sed nondū p̄nūciatū super ea et tunc volente recusatōre p̄mittere pōt. alias non. aut iam p̄nūciatū est illum esse suspectū et tunc etiam volente recusatōre p̄mittere nequit.

Ap. se. ideo dictū. qz delegat ab alio non delegat ut dixi. §. e. si duo.

Legitime aliquas p̄cordantias dedi. §. c. prox.

Proponatur. in p̄trariū videbatur. quia inefficax est apud ipsūz iurisdictione. ex quo eligi pōt. qz nihil refert an aliquid ipō iure inefficax sit. an per exceptiōem. ff. de reg. iu. nihil interest. ff. ex quibus cau. pos. ea. l. fulcinius. §. si in diem. si ergo inefficax est iurisdictione in delegatē. ergo et in delegatō qui partibus eius fungitur. ff. de iur. om. iu. l. et si p̄tor. et ff. de offi. eius cui man. est iurif. l. j. §. q. mā data. Item pars iurisdictionis est delegare. ff. de iurif. om. iu. l. iii. in fi. cum ergo alias partes iurisdictionis aggredi non possit. ergo nec istam. inspicimus enim an delegans cognoscere valuerit. ut sic demum delegatio valeat. C. qui pro sua iurif. l. vna. hinc est qz si proconsul committat cām anteq̄ ingrediatur p̄uinciā qz tunc cognoscere non potest. nec delegatus ab ipso. nisi tunc demum euz in gressus fuerit. ff. de offi. p̄tor. observare. §. vl. Item delegatus p̄uenire non potuit diligentia recusantis. ad hoc. §. de appel. sepe. et c. oblate. Item exceptio que obstat venditori et emptori. ff. de dō. emp. l. doli. §. i. Pro ista parte facit. qz cā suspitōis p̄sonā afficit. vñ cōtra subdelegatū non cōpetit. ff. de diuer. et temp. p̄scrip. l. an vitium et personales exceptiōes personas nō egrediuntur. ff. de excep. exceptiones. vnde mutatione p̄sonē vitii aboletur. j. q. j. cito. de filiis p̄sby. ex trāmissa. ff. vti pos. si duo. §. non videoz. Item videmus qz ordinarius etiā recusatō delegat. de foro p̄pe. si quis contra et de ap. cū speciali. Item lz iudex sit suspectus. dū tñ non recusetur. tenet eius processus. vnde tria tēpora distinguens hoc decret. altercationem determinat.

Aequibit. intellige cum inceperit subdelegatus vti iurisdictione j. c. prox.

episcopi recusat recusatiōis cā corā epō est pbāda. Idē est si officialis recuset eiusdez lz ad ipsū ab eodem officiali nequeat appellari.

Idem. **I**dem ab apo. se. datus quamuis legitime recusari valeat ut suspectus: pōt licite nices suas cōmittere anteq̄ recusatō cōtra ipsum p̄ponat et si in totū p̄miserit recusatari ulterius. aut facta p̄eū p̄missio impugnari nequibit quod posset sibi de iurisdictione aliquid referuasset. Post recusatōem quoque p̄positā p̄mittere nisi de recusatōis p̄cedat assensu nō pōt. lz eo volente hoc potest etiā si iā recusatō eadē sit. pbata dūmodo p̄nūciatū non fuerit super ea. Ex tunc enim cum omnino iudex esse desierit nullā etiā cū illius assensu potest fieri cōmissio per eundem.

Idem. **Q**uamuis alicui uices tuas i cā tibi a sede apostolica delegata in totum p̄mississe noscaris. si tamē anteq̄ ille iurisdictione usus fuerit: p̄missio huiusmodi per te reuocet ab ipso uel cū rebus eximi contingat humanis cām ipsam resume poteris: cū iurisdictione ex quo ipsa usus nō extitit nō cōstat in eū efficaciter transiisse.

Quod posset. f. recusari et facta commissio impugnari. **Q**uod si quis sit illud ad idem. j. c. ii. ex quo. n. sibi aliquid referuauit saltem in referuato iudex remanet. Item de suspitōe subdelegari hz cognoscere. item reuocat ad se iurisdictionem. §. e. super qōnū. ff. de iudi. l. iudicium vnde adhuc recusari pōt et cōmissio impugnari.

Recusatoris. non est ergo necessarius cōsensus aduersarij. hz. n. delegatus hoc a lege vt delegare possit. impeditur aut in hoc ex facto recusantis. volente ergo illo hoc poterit et si aduersarius contradicat. §. e. ti. c. vl.

Super ea. ergo ista non sunt paria. aliquid esse pbatum et hinc pbata eē iudicatis

Et tunc. id est ex quo p̄nūciatū fuerit illuz esse suspectum.

Desierit. §. eodez litteris et. c. significauit. et. c. venerabili. ff. de re iudi. l. iudex.

Assensu. cum enim ibi desinat iurisdictione nō est quid progetur de quo dic. §. eo. p. et. g.

Quamuis. Declarat notata. §. eo. super qōnū. §. si uero in glo. patet. et. §. eo. venerabili in gl. penul. et. vl. et ibi etiā no. p̄ modernos. et. gūl. in spe. ti. j. §. restat vltra medium. et. hosti. plene in sūma eo. ti. §. delegari. ver. sed nunquid pōt reuocare et hoc dicē Delegatus subdelegas etiā in totū re integra cāz reallu mere poterit.

Sede apostolica. qz delegatus alius non potest.

In totum. qz si referuasset iudex remanebat. vnde non erat sic dubitandū in eo casu. videbatur. n. in totū cōmittendo ita esse officio suo functus. qz resumere nō posset. ad hoc. §. c. pxi. in fi. cū suis cōcor. et hoc dixit. Zan. et ber. olim secutus est eum. sed postea mutauit vt patet per supradictas glosas.

Alius. qualitercūqz ad idem. §. c. lz vndiqz.

Efficaciter. vides. n. in casu p̄uero. pone qz moritur subdelegans re integra. certū est qz subdelegatus non p̄cedet. §. e. lz ergo pz qz adhuc efficaciter iurisdictione non hz. retinet delegatus etiā p̄tatem cōpellēti. nisi maliciose seipsum et. §. e. pastoralis. Aliud ergo est in p̄curatore qui hz mandatum ad substituendū. quia dādo substitutū qui mandatū suscepit. amplius re integra nequit cām realluere. aliud in delegato ut hic vides et est expressum. j. de p̄cu. is qui. et que sit rō diuersitatis ibi dicam.

Subdelegatus. Si delegatus subdelegauit quoties abesse. uel donec reuocaret. et mortuū sit re nō integra subdelegatū p̄cedit et semp de subdelegato ad delegatū qz sibi aliquid iurisdictionis referuauit appellari oīz etiā post finiam. hoc dicit. approbat p̄mū dictū no. p̄ inno. et hosti. §. e. lz vndiqz in p̄n.

Delegatus. ap. se. vt. §. c. px.

Absente. idem dicebat p̄dicti doctores per. l. ff. de ver. sig. l. in m̄teris. §. j. vbi dicitur abesse ea res que in rebus humanis nō est: sed nō ouertit. est ergo de significatiōe vocabuli aqua recedendū nō est. nisi ubi res aliter salua esse nō pōt. ff. delega. iij. nō aliter. immo tūc vere et finaliter abesse. f. nō reuertur.

Ceteri qualitercūqz etiā citra litis p̄testa. §. e. relatū. et. c. lz.

Idem. f. p̄missū tibi negociū libere diffinire.

Reuocādas. reuocare iurisdictionis est. ff. de iudi. l. iudicium solui. retinēdo ergo reuocādi p̄tatem aliquid de iurisdictione retinuit.

Cōmitti. reprobaf lectura innoc. et ab. qui no. §. e. si pro debilitate. qz p̄talem p̄missiōem nō trāsserebat snie platio. qz per illā clausulā. donec duxero et. videbat sniam retinuisse. ut illa clausula aliquid oparef. qd esse dz. ff. ble. j. si qñ quis vxori ad idē. j. de p̄uile. si papa. j. rīso in fi. Cōtrariū tenebat ibi hosti. cuius opinio hic approbat. nec ob. qz dicit qz clausula debz aliquid operrari. satis. n. opaf qz reuocare poterit delegas qz simpliciter vel totū p̄mittendo nō potuisset. Itē qz ex vigore clausule illi ad eū appellabit. ut dz in fi. c.

Morte. quid si delegatus vsqz ad sue voluntatis beneplacitū subdelegauerit. Videref p̄ma facie p̄ decre. §. de r̄scrip. si gratiose. qz illo mortuo expiret iurisdictione. Cōtrariū videt p̄ hāc decre. ad hoc. §. de vap. maiorē. et. de vsu fruc. l. ābignitātē. nec ob. illa decre. que in odiosis et restringendis loquit. hic aut favorabile p̄uro. meli⁹ est. n. hūc iudicē p̄cedere qz nouo et incognito cāz delegare. ff. de vac. mune. l. p̄tor. §. vl. ar. xix. q. iij. monasterijs. et. §. de renū. c. j. et lz hoc videatur equum. p̄mū videt verius ad idem. ff. loca. l. iij.

Catū. hic reprobaf opinio tan. qui dicebat delegatū sibi referuare nō posse tantū executionem snie. et reprobaf opinio ber. et inno. qui dixerunt. qz lz executionem referuare possit. si tamē appellet a snia nō appellabit ad eum sed ad p̄mū delegantē. super hoc vide qd no. §. eo. super qōnū. §. porro. in gl. ij.

an ipse subdelegas esset absolutus: credo qd teneret appellatio al-
ternativa ppter pbabile dubium. ad hoc. s. eo. li. de postu. c. vno.
sicut etiā ppter dubitationem pbabilem format actor libellū alter
natiū. ff. quoz legator. l. i. §. qui autē. alias n̄ credo maxime fm
canones. qd licet alternative appellari. ne liceat vagari zc. s. e. li. de
elec. vt quis duas
ad idem bene facit
e. ti. c. ii. vbi non te-
nent vota alterna-
tina s; canones vi-
xi. q; fm leges non
appellat ad impera-
torem omisso me-
dio: z si appellaret
imperator remittit
ad eum ad quez de
buerat appellari. ff.
de appel. l. impera-
tores. vno si appel-
letur ad imperato-
rem vel ad preside
tenere posset appel-
latio ad psidem p-
dicta rōne. sed fm
nos appellari pōt
ad papam omisso
medio. s. de appel.
dilecti vl. z ad lega-
tum. s. de offi. leg.
c. i. vno si appellās
de epō dicat. appel-
lo ad archiep̄m vel
ad papā. non puto
appellationē tene-
re nisi alterū eligat in
fra id tempus isra
qd potera t appella-
ri. ar. s. de postu. c. i. §. si. ne cum discrimine appellati liceat sic vaga-
ri. ff. de iur. l. p̄tor. l. 3. gūl. foueat cōtrariū in spe. de appel. §. nūc
tractemus. ver. sed pone aliquis. z ver. quid si dicat. bene autē facit
hec decre. z illa. j. eo. si a subdelegato ad questionem no. s. de foro
cōpe. si quis contra clericum. in glo. it. f. ad quem appelletur de de-
legato ep̄scopi recusant. z dicebant vincē. z tan. qd appellari pōt ad
archiep̄m. nō ob. decre. dilecti. cū hic iam per recusatiōem sublatū
sit mediū: p quibus in ar. faciunt ista iura.

Prorogari. circa quod debent iudices. puidere. s. de do. z pu.
finem. j. de of. or. vt litigantes.
Arbitris. approbat qd no. ber. s. eo. suspitiōis circa p̄n. i. g.
z gūl. in spe. de appel. §. nūc tractemus ver. sed ad quem. Et
breuiter dicit qd ab arbitris iuris appellat ad papam.
Curis. vbi sunt iura videbis infra. z ista est ratio quare debet ap-
pellari ad papam. qz cū isti arbitri fm iuris formā sint electi ad ip̄z
ins a quo p̄tatem habēt oportet appellari z sic ad papā q est lex ani-
marū in terris.
Judicem. delegatum pape. supra eodem suspitiōis. quod intel-
lige ut supra eodē si contra unū. z si idē recusetur ordinarius supra
de appella. cum speciall.
Concordare. nec sibi inuicem deferentibus. supra de rescript.
pastora is in principio.
Trauerint. siue in sententia. puta quia iniūque p̄nunciant illū
suspectum. quia suspectus probatus non est. vel eōuerso vel ante
sententiam puta nimis breuem dilationem dando. supra de dila. c.
i. quod est ip̄sorum officium. s. eo. suspitiōis.
Appellandum. contra. L. de arbi. l. i. §. q. vi. a iudicib. in quib.
dicitur qd non appellat ab arbitris. So. sunt quidam arbitri qui cō-
promissarij vocantur z voluntate aduocant z ab istis non appellat
z sic loquant p̄ria. Sunt alij qui de necessitate iuris habēt assumi
de quibus loquitur hec decre. z a talib. bene appellat vt hic z sic eti-
am poss; intelligi lex illa. L. de iudi. l. vltima. z hac rōne puto hāc
decre. locum habere in arbitris electis ad audiendā cām quaz mo-
uet ep̄scopus contra suū subditū. cū etiā illo casu de necessitate eli-
gant arbitri. ri. q. i. si clericus. z de hoc supra de offi. or. irrefragabi-
li in glo. penult. sic etiam magis fauet lex et qui necessariā satisfac-
tionem prestare debeat qd ei qui voluntariā. quia p̄mū si sibi satisfac-
re non pōt. alio loco satisfacere p̄mittit. secundū nō. ff. q. satisfda. cogū.
l. si fideiussoz. ad idem. L. de rebus credi. generaliter in fi. i. r̄iso.

Item. supra fuit de extrava. que icipiebat. quesuit a no-
bis. z declarat ista decre. z sequens decre. vlt. s. e. ti. §. is autē
z in summa dicit qd executor datus a papa vt p̄uideat p̄sone subde-
legate si detur vt p̄uideat ecclesie non expressa p̄sone nō subdele-
gat nisi habeat sp̄ale mādaturū z cām reddidit.
Apo. se. sp̄ale enim est delegati a p̄ncipe qd subdelegare pōt. L.
de iudi. a iudice. s. eo. c. pastoralis. z. c. vlt.

Statum. ut is p̄ que ab apo.
Statum. ut is p̄ que ab apo.
Statum. ut is p̄ que ab apo.

Statum. ut is p̄ que ab apo.
Statum. ut is p̄ que ab apo.
Statum. ut is p̄ que ab apo.

Statum. ut is p̄ que ab apo.
Statum. ut is p̄ que ab apo.
Statum. ut is p̄ que ab apo.

Statum. ut is p̄ que ab apo.
Statum. ut is p̄ que ab apo.
Statum. ut is p̄ que ab apo.

Statum. ut is p̄ que ab apo.
Statum. ut is p̄ que ab apo.
Statum. ut is p̄ que ab apo.

Provisio. etiā si committatur et qd inquirat de illius vita z p̄uersatiōe vt in
cle. eo. ti. iudices.
Provisio. s. nō requirit qd beneficiū sit certū. sufficit qd sit certa p̄sone. l. 3
incertū bñficiū. ut subdelegare possit in b̄ casu nō b; locū decr. vl. s. e. ti.
Nō pōt. z sic intelligat. s. e. c. vl. §. vl. is enī cur̄ industria eligi n̄ subdelegat
z ibi plene de hoc.

Per alium. ergo qd de iu-
re cōi nō pōt ex p̄tate cōmis-
sionis poterit. ad idē. j. c. vlt.
§. vices. z faciūt hec ad que
stionē quam disputant an de
legat ab alio qd a p̄ncipe ha-
bens sp̄ale mādaturū subde-
legandi subdelegare possit
z credo qd sic. qz sicut isti nō
hnt a lege qd subdelegat pos-
sint. tñ si ad b̄ haberēt sp̄ale
b̄ possēt sic dicat qd b̄ delega-
tus ab alio qd a p̄ncipe nō ha-
beat hoc a lege z sic loquunt
p̄ria. tñ si habet hoc ab hoīe
subdelegare poterit. ad hoc
optime facit. j. de p̄cu. c. i. ii.
r̄iso. vbi p̄curator ad iudi-
cia ante lit. p̄te. non substitu-
it ex p̄tate legis nisi eēt dat.
in rem suā. tamē si habet sp̄a-
le mādaturū substituit pōt. ad
idē supra eodē ti. c. vlt. vbi p̄-
curator datus ad matrimo-
niū b̄hendū nō substituit. nē-
si habeat sp̄ale z p̄promissa-
rius datus ad eligendū non
eligit vnum nomine suo. z
alium nomine dñi ex p̄tate
legis. tñ si habeat sp̄ale. hoc
pōt ex p̄tate hominis. s. e. li.

Si subdelegato cui delegatus
n̄ i totū. p̄miserat uices suas ex
eo fuerit appelladū: qz exceptiōes
corā se. p̄positā qd anquā p̄ cū vel p̄
ipsū delegatū in aliquo processū fu-
iss; delegatū uia fuerat uniuerse car-
nis igressus: admittit recusari n̄
ad delegatū: cū iurisdictionem nege-
tur habere: s; ad delegatū pot; ap-
pellari debebit. **I**dem. sicut in

de electio. c. penult. §. porro. ad hoc etiam facit infra titulo. pximo. c. i. z. s. ti.
pximo. c. ii. z. iii. z infra de regulis iuris. qui per alium. z in regula potest qd
stabo igitur regule cum p̄rium non reperit. z dicit lex qd nō refert an ipse or-
do decurionum elegerit. an is cui ordo ipse negociū dedit. ff. qd cuiusq; vni-
uer. l. itē eoz. §. si decuriones. ad hoc etiā facit supra de rescrip. cū aliq; z. j.
de p̄ben. hi. qui. ii. r̄iso. z insti. de attili. tuto. §. sed qd iure veteri.

Statum. ut is p̄ que ab apo.
Statum. ut is p̄ que ab apo.
Statum. ut is p̄ que ab apo.

Statum. ut is p̄ que ab apo.
Statum. ut is p̄ que ab apo.
Statum. ut is p̄ que ab apo.

Statum. ut is p̄ que ab apo.
Statum. ut is p̄ que ab apo.
Statum. ut is p̄ que ab apo.

Statum. ut is p̄ que ab apo.
Statum. ut is p̄ que ab apo.
Statum. ut is p̄ que ab apo.

Statum. ut is p̄ que ab apo.
Statum. ut is p̄ que ab apo.
Statum. ut is p̄ que ab apo.

Statum. ut is p̄ que ab apo.
Statum. ut is p̄ que ab apo.
Statum. ut is p̄ que ab apo.

Statum. ut is p̄ que ab apo.
Statum. ut is p̄ que ab apo.
Statum. ut is p̄ que ab apo.

Statum. ut is p̄ que ab apo.
Statum. ut is p̄ que ab apo.
Statum. ut is p̄ que ab apo.

delegantem.

Alijs casibus. puta q: dicit rescriptū ipetratū ab excōicato. s. e. li. d. rescrip. ei. vel ipsum delegatū subdelegatē excōicatū. s. de re iudi. ad pbandū. vel delegatū nō esse talē. qualem requirit pstitutio. s. e. li. de rescrip. statutū. i. rī. uel pmissionē ad eū factā extra locū de quibus ibi dicit: uel rescriptum impetratum esse per surreptiōem ita q: nō valz suata distictio ne decre. s. de rescrip. sup lit teris. uel q: ipse delegat⁹ sub delegans est seruus uel infamis. de rescrip. sciscitatus. uel non est etatis idonee. s. e. cū uicesimū. uel q: ipse pmiss⁹ delegans renouauerat delegatum subdelegantem. ff. de iudi. l. i. iudiciū. uel q: ipse delegatus retulerat. s. de ap. intr masti uel ab eo fuerat legitime appellatū. s. de ap. ut ubi tus. bec ⁊ similia corā subdelegato opponitur: per que d delegatum negatur iurisdictionem habere.

Ad ipsum delegatū subdelegantem.

Qui. sic appellādo ad euz que negat iudicem.

Contrarij sibi ipsi. ⁊ sic nō audiendus. de ap. sollicitudinem in fi. C. de furtis. l. i. cū fi. ⁊ hoc ē mirabile. q: si iste delegatus non subdelegassz corā ipso potuisset pponi exceptio per quam negaretur eum iurisdictionem habere. ⁊ super ipsa posset pnuciare. s. de rescrip. sup litteris i fi. ff. de iudi. si quis ex alia. tñ si coram subdelegato pponatur ⁊ ppter hoc appellet: nō appellabit ad delegatū s: ad pmissū delegatē. appellādo. n. fungitur vice actoris ⁊ in agēdo non licet hria pponere: qd tñ licet in excipiendo. j. de reg. in. nullus. ad hoc. s. d. ex cep. cum inter porem.

Ac constitutiōe. quedā

ex istis sumpta fuerunt de extranagari alex. que inci pibat q: de cōseruatoribus

Tueatur. de hoc. s. c. i. in glo. ii.

Obtinētes. ecce vna differentia inter delegatum ⁊ cōseruatores. q: delegatus pōt esse canonicus ecclesie cathedralis. cōseruator non ⁊ in hoc constitutiō alex. immutatur que id pmittebat.

Cōseruator: ecce alia differentia. q: eius qui est mihi iudex delegatus possum esse delegatus saluo iure recusationis. sed in cōseruatore secus ut hic qd intellige etiam si non opponat exceptio per fi. huius. c.

Exceptis. est si. j. de pmi. ne aliqui.

Ecclēsiastico. s. vt li. non conte. accedens. j.

Oel tpali. vt lit. non conte. accedens. ij. ⁊ ecce tertium quia saluo iure recusatiōis subditū mihi bene possū imperrare delegatum: cōseruatore nō ut hic.

Non psumant. idem in delegato eo saluo. q: delegatus de expssō consensu partiu: hoc bene possēt. s. de rescrip. statutū. s. in nullo. qd in cōseruatore non credo. quia si hoc uoluisset. hoc addidisset hic. sicut ibi fecit. ⁊ hoc maxime per fi. huius. c.

Committere. guil. no. hriū in spe. ti. i. ad fi. ver. sed nunquid cōseruator. ubi dicebat q: cōseruator in eo in quo iurisdictionē hz: vices suas alijs committere poterat. ⁊ ecce quarta differentia inter istum ⁊ delegatū a pncipe. qui pōt in totum ⁊ in partem committere. s. e. pastoralis. ⁊. c. ult.

Litterarum. ad idem. s. eo. is cui in fi.

Nec tunc. s. cum hoc competit eis ex beneficio litteraruz.

Superius. s. in pmo rīso. ⁊ idem in delegato. q: subdelegat⁹ talis esse d: cui posset delegari. s. de rescrip. statutum. s. in nullo. in fi.

Actu pene. ad idem. s. de elec. cum in cunctis. de vi. ⁊ ho. cle. vt clericoz

Scienter. si ignorantia esset iuris uel crassa uel affectata. idem esset. j. d. regu. iu. ignorantia. s. e. li. de temp. or. eos. s. de cā. despon. c. j.

Officio. ⁊ a beneficio qd est eius sequela. xxxiii. di. pter hoc. lxxxi. di. sig.

alijs casibus: in quibus delegatus iurisdictiones habere negatur: alias si appellari deberet ad ipsum: esset appellans qui sic fateri uideretur eadē iurisdictionem habere quod ante negauerat: contrarius sibi ipsi.

Idem.

Nac constitutiōe perpetuo ualitura sancimus: ut cōseruatores qui aliquibus ut a manifestis iniurijs ⁊ uolentijs tuentur eisdem: plerumq: a sede apostolica conceduntur: decetero deputari non possunt: nisi episcopi uel eorum superiores aut abbates seu dignitates uel personatus in cathedralibus uel collegiatis ecclesijs obtinentes: nullusq: deputati sibi cōseruatoris esse ualeat cōseruator. **N**ec aliquis regibus ⁊ reginis qui sicut dignitatis altitudine preeminet: sic prerogatiua gratia ipsos conuenit anteferruntaxat exceptis: deinceps cōseruatores habeat eum qui sub ipsius iurisdictione dominio uel districtu ecclesiastico uel temporali consistat. **C**ōseruatores autem huiusmodi extra ciuitates seu dioce. in quibus fuerint deputati contra quoscunq: procedere aut aliquos ultra unaz dietam a fine dioce. eorundem trahere non presument. **A**ices quoq: suas citationibus duntaxat exceptis: quas per alios ualeant exercere nulli committere possunt: nisi hoc eis competierit ex beneficio litterarum: sed nec tunc nisi infra ciuitates seu dioce. in quibus deputati fuerint ⁊ personis tantum que superius sunt expressse. **A**t autem cōseruator

Innocentius quartus.

De officio legati.

Officij nostri debituz remedijs iuigilat subditorum: quia duz eorum executimus onera duz scandala remouemus: nos in eorum quiete quiescimus ⁊ fouemur in pace. **P**ro inde presenti decreto statuimus: ut ecclesie romane legati quantumcunq: plenam legationem obtineant: siue a nobis missi fuerint: siue suarum preteritu ecclesiaruz lega

Suspensi. ecce quintum spāle in cōseruatore. qd non est in delegato. q: dato q: delegatus intronitrat se de eo qd non est sue iurisdictionis non ppter locū hz pena. cum in illo non inueniatur expressa.

Incurrat. no. nouum casum quo quis excōicatus est ipso iure: alios not. j. de sen. ex. eos.

De expēsis. ad idē. j. de immu. ec. quomā in fi.

Quorūcunq: qsi di. siue sint dari ad cōseruationem pni legioz uel ad defēdēdū a manifestis iniurijs uel alio mō ut dixi. s. e. c. i. io. and.

Ipsa iure. unde si postea pcederet in non ceptis. pces sus esset nullus ad idem. j. in fi. c. ⁊ hz opt. gof. ino. ⁊ bar. brix. hic est alia differentia. s. fm ber. ⁊ host. secus. de h. s. de testi. cum uenisset.

Expirat. saluo eo qd dicitur. s. e. cum plures in fi. q: si plures essent cōseruatores. quo ad negocium ceptum p vni ppetuata sit iurisdictione quo ad omnes. Et nota q: hz ptas executoris dati ad grām non percat re integra mortuo papa. ut. s. eo. li. si super gra. tñ ptas cōseruatoris puilegioz. in qbus continentur gratie bene perit quo ad nō cepta morte cōcedēris ut hic.

Edita. s. de rescrip. statutuz. in h ergo cōparat alij d legati ⁊ cōseruatores hz discrepēt i qnq: superius enarratis. s. q: canonicus ecclesie cathedralis pōt esse delegatus. sed non cōseruator. **S**ecūdo q:

Edita. s. de rescrip. statutuz. in h ergo cōparat alij d legati ⁊ cōseruatores hz discrepēt i qnq: superius enarratis. s. q: canonicus ecclesie cathedralis pōt esse delegatus. sed non cōseruator. **S**ecūdo q:

Edita. s. de rescrip. statutuz. in h ergo cōparat alij d legati ⁊ cōseruatores hz discrepēt i qnq: superius enarratis. s. q: canonicus ecclesie cathedralis pōt esse delegatus. sed non cōseruator. **S**ecūdo q:

Edita. s. de rescrip. statutuz. in h ergo cōparat alij d legati ⁊ cōseruatores hz discrepēt i qnq: superius enarratis. s. q: canonicus ecclesie cathedralis pōt esse delegatus. sed non cōseruator. **S**ecūdo q:

Edita. s. de rescrip. statutuz. in h ergo cōparat alij d legati ⁊ cōseruatores hz discrepēt i qnq: superius enarratis. s. q: canonicus ecclesie cathedralis pōt esse delegatus. sed non cōseruator. **S**ecūdo q:

Edita. s. de rescrip. statutuz. in h ergo cōparat alij d legati ⁊ cōseruatores hz discrepēt i qnq: superius enarratis. s. q: canonicus ecclesie cathedralis pōt esse delegatus. sed non cōseruator. **S**ecūdo q:

Edita. s. de rescrip. statutuz. in h ergo cōparat alij d legati ⁊ cōseruatores hz discrepēt i qnq: superius enarratis. s. q: canonicus ecclesie cathedralis pōt esse delegatus. sed non cōseruator. **S**ecūdo q:

Edita. s. de rescrip. statutuz. in h ergo cōparat alij d legati ⁊ cōseruatores hz discrepēt i qnq: superius enarratis. s. q: canonicus ecclesie cathedralis pōt esse delegatus. sed non cōseruator. **S**ecūdo q:

Edita. s. de rescrip. statutuz. in h ergo cōparat alij d legati ⁊ cōseruatores hz discrepēt i qnq: superius enarratis. s. q: canonicus ecclesie cathedralis pōt esse delegatus. sed non cōseruator. **S**ecūdo q:

Edita. s. de rescrip. statutuz. in h ergo cōparat alij d legati ⁊ cōseruatores hz discrepēt i qnq: superius enarratis. s. q: canonicus ecclesie cathedralis pōt esse delegatus. sed non cōseruator. **S**ecūdo q:

Edita. s. de rescrip. statutuz. in h ergo cōparat alij d legati ⁊ cōseruatores hz discrepēt i qnq: superius enarratis. s. q: canonicus ecclesie cathedralis pōt esse delegatus. sed non cōseruator. **S**ecūdo q:

Edita. s. de rescrip. statutuz. in h ergo cōparat alij d legati ⁊ cōseruatores hz discrepēt i qnq: superius enarratis. s. q: canonicus ecclesie cathedralis pōt esse delegatus. sed non cōseruator. **S**ecūdo q:

Edita. s. de rescrip. statutuz. in h ergo cōparat alij d legati ⁊ cōseruatores hz discrepēt i qnq: superius enarratis. s. q: canonicus ecclesie cathedralis pōt esse delegatus. sed non cōseruator. **S**ecūdo q:

Edita. s. de rescrip. statutuz. in h ergo cōparat alij d legati ⁊ cōseruatores hz discrepēt i qnq: superius enarratis. s. q: canonicus ecclesie cathedralis pōt esse delegatus. sed non cōseruator. **S**ecūdo q:

Edita. s. de rescrip. statutuz. in h ergo cōparat alij d legati ⁊ cōseruatores hz discrepēt i qnq: superius enarratis. s. q: canonicus ecclesie cathedralis pōt esse delegatus. sed non cōseruator. **S**ecūdo q:

Edita. s. de rescrip. statutuz. in h ergo cōparat alij d legati ⁊ cōseruatores hz discrepēt i qnq: superius enarratis. s. q: canonicus ecclesie cathedralis pōt esse delegatus. sed non cōseruator. **S**ecūdo q:

Edita. s. de rescrip. statutuz. in h ergo cōparat alij d legati ⁊ cōseruatores hz discrepēt i qnq: superius enarratis. s. q: canonicus ecclesie cathedralis pōt esse delegatus. sed non cōseruator. **S**ecūdo q:

Edita. s. de rescrip. statutuz. in h ergo cōparat alij d legati ⁊ cōseruatores hz discrepēt i qnq: superius enarratis. s. q: canonicus ecclesie cathedralis pōt esse delegatus. sed non cōseruator. **S**ecūdo q:

Edita. s. de rescrip. statutuz. in h ergo cōparat alij d legati ⁊ cōseruatores hz discrepēt i qnq: superius enarratis. s. q: canonicus ecclesie cathedralis pōt esse delegatus. sed non cōseruator. **S**ecūdo q:

Edita. s. de rescrip. statutuz. in h ergo cōparat alij d legati ⁊ cōseruatores hz discrepēt i qnq: superius enarratis. s. q: canonicus ecclesie cathedralis pōt esse delegatus. sed non cōseruator. **S**ecūdo q:

Edita. s. de rescrip. statutuz. in h ergo cōparat alij d legati ⁊ cōseruatores hz discrepēt i qnq: superius enarratis. s. q: canonicus ecclesie cathedralis pōt esse delegatus. sed non cōseruator. **S**ecūdo q:

Edita. s. de rescrip. statutuz. in h ergo cōparat alij d legati ⁊ cōseruatores hz discrepēt i qnq: superius enarratis. s. q: canonicus ecclesie cathedralis pōt esse delegatus. sed non cōseruator. **S**ecūdo q:

Edita. s. de rescrip. statutuz. in h ergo cōparat alij d legati ⁊ cōseruatores hz discrepēt i qnq: superius enarratis. s. q: canonicus ecclesie cathedralis pōt esse delegatus. sed non cōseruator. **S**ecūdo q:

Edita. s. de rescrip. statutuz. in h ergo cōparat alij d legati ⁊ cōseruatores hz discrepēt i qnq: superius enarratis. s. q: canonicus ecclesie cathedralis pōt esse delegatus. sed non cōseruator. **S**ecūdo q:

Edita. s. de rescrip. statutuz. in h ergo cōparat alij d legati ⁊ cōseruatores hz discrepēt i qnq: superius enarratis. s. q: canonicus ecclesie cathedralis pōt esse delegatus. sed non cōseruator. **S**ecūdo q:

Edita. s. de rescrip. statutuz. in h ergo cōparat alij d legati ⁊ cōseruatores hz discrepēt i qnq: superius enarratis. s. q: canonicus ecclesie cathedralis pōt esse delegatus. sed non cōseruator. **S**ecūdo q:

Edita. s. de rescrip. statutuz. in h ergo cōparat alij d legati ⁊ cōseruatores hz discrepēt i qnq: superius enarratis. s. q: canonicus ecclesie cathedralis pōt esse delegatus. sed non cōseruator. **S**ecūdo q:

Edita. s. de rescrip. statutuz. in h ergo cōparat alij d legati ⁊ cōseruatores hz discrepēt i qnq: superius enarratis. s. q: canonicus ecclesie cathedralis pōt esse delegatus. sed non cōseruator. **S**ecūdo q:

Edita. s. de rescrip. statutuz. in h ergo cōparat alij d legati ⁊ cōseruatores hz discrepēt i qnq: superius enarratis. s. q: canonicus ecclesie cathedralis pōt esse delegatus. sed non cōseruator. **S**ecūdo q:

.i. cum si.

A Legatiois. q. di. si alio iure hoc eis peteret. legatio illis non potest. Potestatem. ptra. s. de sup. neg. pla. lras. vbi legati qui cardinales non erant. vt ibi patet ex suprascriptione beneficia conferunt: dic qd illud fuit ex speciali mandato: et sic non contradicit. sed potest dat ei qd statim sequitur nisi hoc etc. multa ergo licet ex spali demadatione que ex generali vir rure legis non licet de his vide. s. titu. pr. is cui in fi.

Fratrib' nostris no. qz cum papa p miscue de cardina lib' loquit. uocat il los fies: si spaliter episcopos cardinales vocat fratres reliquos filios. s. de test. l. iiii.

Legatione. repete ecclesie roma ne. de qua. s. tracta uerat.

Perrogatione. co cor. s. ti. pxi. c. vlt. s. i. r. j. de pntle. ne aliqui.

Ampliori. vnde beneficia conferre poterunt cum restrictione ta men et determinatione. quam habes. j. e. presenti r. c. se. Sed quid dices. pot ne legatus cardinalis conferre beneficia: quorum collatio deuoluta est ad papam plate. conc. videtur qd sic per decre. s. de pben. c. penul. vbi legatus tale beneficium contulit. dicebat. n. vin. qd talis legatus hoc non poterat sine speciali madata. et ideo ibi in stiterat ipse legatus apud papam qd illam collationem confirmaret et sic faceret illam ualere. gof. ibi reprehendebat vin. et inno. c. cor. ibi gof. et guil. in spe. ti. de legato. s. nuc tractemus. circa pn. qui om nes dicunt qd legatus de latere bene potest conferre talia beneficia per pdictam decre. immo dixit gof. qd illa pcpue potest conferre qd sunt ad papam deuoluta. cuius vices gerit in puincia. allegabat eti am decre. s. e. dilectus. r. s. de iurepa. cum dilectus. pro hoc etiam bene facit. s. eo. li. de elec. si abbatem. it. r. i. vbi confirmat electiones. quarum confirmatio spectat ad papam r. j. de ver. sig. c. i. i. r. i. fo. qd ergo petijt in pdicta decre. penul. ille legatus: qd papa collati onem per eum factam psequeretur benigno affectu intelligat quo ad facti executionem. quia legato non parebatur. Certu est autem qd legatus etiam de latere non potest conferre beneficia vacatia in curia sine speciali mandato. ut. j. de pben. l. j. in fi. quod intelligo in fra mensum. ut eo. ti. statutu. Et nota qd vbi est legatus cardinalis in puincia uel alius habens spale mandatum possent tres concurrere in collatione beneficij. s. papa legatus r ordinarius r si appa ret quis primo contulerit. non est dubium. si uero non apparet qd primo contulerit. tene qd habes. j. de pben. si a sede.

Legatos. extrauagans fuit eiusdem clementis. r incipiebat ex pre. r approbat bec decre. quod no. io. vii. q. i. sicut vir. r. rrv. q. ii. igitur. Jo. de deo in questionibus suis in prin. imo. de offi. d. le. l. j. hosti. de resti. in inte. tum ex lras. r. s. eo. c. vlt. r guil. in spe. e. ti. s. superest. ver. quid de sententia. r. s. finitur. ver. pone ergo r. s. seq. r in summa dicit qd legatus habet ordinaria. vnde per mortem pape non expirat eius officiu. Et no. qz decre. diriga' legato car dinali. tamē indistincte loquit de oibus legatis. ex quo infert postea solutiōem ad ipsum legatum querentem. qd etiaz patet ex eo quod infra dicit. ceterorumqz psidium. l. j. ergo quo ad quedā sit differen tia inter eos. vt dixi. s. c. pr. nō tamen quo ad hoc. ut hic vides.

Dissipent. vitia.

Plantent. virtutes. r ista pprie sunt ordinariozum. s. de offi. oz. c. i.

Proconsulum. legatos cardinales equiparat pconsulibus. reli quos psidibus. Nam pconsul est qui ex consulibus ab imperato re ad regendam certam puinciam mittitur. pcesides autem illi di cuntur qui cum non essent prius consules. mittebantur ad regimi na puinciarum. ff. de offi. p. l. i. vbi de hoc. r. l. ii. r. ff. de offi. que sto. l. i. s. ex his. vnde arguendo a nomine legati cardinalis qui ex latere pape r ex consulibus suis assistunt. n. sibi in secretis cōsilijs s. e. lib. de elec. fundamenta. s. deced' r qui mittunt ad regēdā pro uinciam equiparantur pconsulibus. s. de senten. excō. ad emine' tiaz ff. de offi. pcon. l. ii. Reliqui aut qui secretis cōsilijs non assistunt missi ad regendas puincias equiparantur psidib'. sed illi habent ordinariam. ergo r isti.

Reputantes. hie incipe pstructum nos reputantes legatos etc. r merito dicuntur ordinarij. nec expirat eoz officiu. faciūt. n. statu

ta ppetua. s. de loc. c. i. r. s. e. ti. c. vlt. r adennitur per queresam. s. e. ti. c. i. r de hoc. ii. q. vi. c. iii. Item habent imperium. s. e. li. de elec. si abbatem. ff. de of. pcon. l. r ideo. ad idem. eo. ti. l. i. r. ii. r. l. de offi. eius qui vicem alt. iu. ob. l. i. r. ii.

Declaramus. non est ergo iuris noui. pmulgatozia sed ueteris declarato

ria. qd ergo dicit in predicta decre. tuz ex litteris. de rest. in inte. in pn. cui etiam alex. successor ipsius anastasi. of ficio legationis demuo i pri bus illis fungenti etc. illud s nuu determinat uerbum cō misit quod sequitur. non enī morte anastasi expirauerat legatio. no. tamen goff. in sū ma istius r. s. finitur. qd moz te pape l. j. expiret legatio. nō tamen iurisdicchio quo ad ce pra. l. j. nec expirat legatio. ut j. sequitur. nec mirum. legat' enim pape dicitur legatus se dis apo. sed sedes ipsa non mouitur. xii. q. ii. liberti. ii. s. eo. lib. de rescrip. si gratiose. Et nota quia ista decre. non distinguit. an ille legatus tpe mortis ingressus fuerat pro uinciam uel non. unde sicut in reliquis ordinarijs non in spicimus mortem constituen tis ita nec in isto. An autem vacante sede cetus cardinalium reuocare possit legatum forte cōter a papa r cardinalibus deputatum: no. hosti. in predicta decre. tuz ex litteris. r Guil. in pdicto. s. finit' ver. sed nunquid qd ex magna r evidenti causa hoc possent. alias hoc non debent. De pte tamen cardina lium sede vacante vide qd dixi. j. de scisma. c. vno.

Expirasse. ides habes de inquisitionibus heretice prauitatis. j. de here. ne aliquid. io. an.

Presenti. ista decre. r sequens restringit generalem ptem legatorū cir ca beneficia conferenda. de qua. s. eo. c. i. verum est tamen qd primum dicituz huius decre. declaratorum est iuris ueteris vt in pn. p. Et hoc dicit finita le gatione expirant reservationes legatorum r omnis pcessus habitus super il lis. nisi tunc illa beneficia iam vacantia sunt collata. demum dicitur qd pendē te vna sua reservatione in ecclesia collegiata uel de beneficio spectate ad col lationem eiusdem. aliam facere non potest. r quod sit contra predicta irrituz decernitur. r determinat bec decre. no. per host. s. e. c. vlt. r per eū r per ber. s. de iurepa. c. i. dilectus. r guil. in spe. eo. ti. s. nuc tractemus. ver. sed ecce.

Sue legationis. quasi si ex speciali auctoritate sibi tradita a papa hoc fa ceret. tunc secus ad hoc. j. de pben. bi qui. ii. r i. fo. r no. qz si legatus non car dinalis non potest conferre bnificia vacatia iure legatiois. s. e. c. i. multo mi nus ergo possit reseruac in cardinalibus ergo hz locum bec decre.

Ad collationē. ergo non sufficit qd vacauerint. nisi priorz bnificioz vacan tium sit facta collatio. r est si. j. de pben. c. vlt. s. vlt. vbi non sufficit qd bnificia vacauerint. r qd ab executoribus fuit petitum ut conferrēt si ipsoz nō fu erit facta collatio. immo habebit locum reuocatoria.

Finitur. hoc pot esse multis modis. puta quia datus fuit legatus ad tēp' finito tempore finita est legatio. s. de offi. deleg. de causis. Item quando re uocatus est. ff. de iudi. l. iudicium. Item quando egressus est legationē anti mo non redeundi. legationem ideo dixi. quia si esset egressus vnam prouin ciam is qui est legatus in pluribus. ex quo non est egressus legationē. adhuc non expirauit eius iurisdicchio. s. e. ti. nouit. sic. n. legat' in qualibet parte lega tionis existens iurisdictionem exequitur. sicut episcopus in qualibet parte dioc. j. ti. proxi. cum episcopus. Item finitur legatio personalis morte ipsius legati. non tamen morte constituentis. s. c. prox. personalis ideo dixi. quia si esset realis. puta que competeret dignitati non expirasset morte legati. ut. s. e. c. i. r. s. de of. dele. quonia abbas. r quod supra dixi his modis legationē fi niri. dic uerum in sui persona. r quo ad non cepta per delegatos. sed si quas causas commississet r res non esset integra durat finito eius officio illius de legati potestas. s. e. c. vlt. Et ē mirabile. quia iurisdicchio delegati a legato bñi perpetuatur per citationem r alium iudiciale actum. sed notificatio inhibi tio r decretum non perpetuant iurisdictionem executoris hoc r alios proces sus facientis. sed reservationes beneficiorum sunt odiose propter duo. quia per eas datur via ad uacaturaf. r quia puidicant ordinarie potestati. igitur sunt restringende. sed potestas executorum datorum a papa super gratia fa cta etiam re integra r super facienda re non integra bene perdurat post moz tem pape. quia potest ins ad uacaturas dare. sed non sic legatus. s. eo. titu. proxi. si super gratia. r. j. de pben. sicut in fi. bene ergo potest legatus do nec durat in officio suo impedire ordinariuz in conferēdo: sed finito officio nō vt hic.

Restringere. causam huic edicto r ei quod dicitur. j. c. proximo. dare po tuit cardinalis sancte Adarie noue. qui in pluribus prouincijs legatiois pa pali fungens officio omnes dignitates personatus r beneficia in legatione sua vacatia sue collationi reseruauit. restricta est s' bodie eoz pte. ut. j. p. f. iiii.

Soraneos. quia foris in dioc. constituebant qd archiepiscopus facere non potest. quia in dioecesi sui suffraganei etc. vt. j. sequit. uel foraneos. i. qui forum teneant. de ver. sig. forus. uel foraneos qz de foris ueniunt. ut aduene uel peregrini dicantur. quozuz sunt repro bata iudicia. iiii. q. vii. peregrina. z. c. se.

Ingredientur. quod ergo uisitantur z puracione recipient z sic est contra s. de pscript. cuz ex officij de censu. s. pite. z. c. nup. z. j. e. ti. romana. z. c. vlt. cum suis si. So. h non pnt nisi in casibus pmissis quoz iste unus est z uide qd no. io. ix. q. ii. in suma. z. c. ii. z ber. s. de of. or. pastora lis.

Judicent. p tribunali sedendo.

Disponat. ex iudicijz faciendo coram se celebrari z ante se recognosci contractus. j. d. fo. ope. romana. s. vl. de celebratione so diuinoz dic hodie vt in cle. de puile. archiepiscopo.

Agant conferendo ordines z sacramenta z familia faciend.

Canonica. loqr de his canonibus ix. q. ii. c. ii. z. q. iii. nullus pmas. z. c. oquest. z pcor. lex in auc. de defen. ci.

Interim. col. iii. ubi ptes puincie qui potest pparari archiepiscopo non pibet defensori ciuitatis qui pot pparari ep. quo minus utatur iurisdictione sua. no sic aut in ep. circa subditos suozuz subditoz de hoc. s. eo. cu ab ecclesia. z. pbat in auc. e. in pn. vbi dicitur qz defensor ciuitatis pot de causis inferiorz ptermisiss magistratibus municipalibus cognoscere. z de hoc. xi. q. i. de psona.

Per alios. qd. n. quis per se no pot nec p aliu. xlv. di. sicut. ff. de adm. re. ad ci. per. l. ii. s. i. ar. d. lxxxvi. di. no liceat. j. ne cle. vel mo. c. vlt. cu si. pmi est generale. scda fut spalia. qd dic ut. lxxxviii. dist. eps gubernatiom qd etiā est d. j. de re. tu. pot quis.

Nec p eo. olim hic erat duplex lra. f. bec. put tacet. alia fm cas per ap. zc. z hac lram coter habebam. z hac secutus ber. posuerat gl. q fm hac lram nec p eo falsa est dicēs q archieps poterat tales officiales in causis ap. pstituire. s. de illis in quibz appellatū no est nullā habebāt pntem nisi de consuetudine zc.

Possunt z debent. qd dic vt. j. e. ut litigātes.

Delegare. no tñ retinentem pcellere ad delegatiom suscipiēdā s. e. pastoralis. i. rñso. z ibi plene de hoc. z. j. de fo. ope. romana. ii. responso.

Inbibitiones faciāt. s. iudici ap. ne vltius in causis pcedat. ut j. e. z a quibus. z. j. de ap. romana. s. si aut. z de effectu huius ibibitionis. dic ut. j. e. non solum.

Copia in causis. similitudinē improbat.

Noscuntur. no. qz eoipso q appellatū est iurisdictionem bz in cā unde uidetur qz statz possit inibere. sed de hoc dic ut dicā. j. in de cre. de ap. romana. s. si autem. z in decre. j. non solum.

Vices suas. qz possunt per alium quod per se. j. de re. in. pot cū suis concoz.

Nondum. nemo dat quod non habet. i. q. vii. daibertum. de iur. pa. qz autem. z concoz. ff. de. off. pcon. obseruare. s. vlt. de rescrip. c. pastoralis in fi.

Futuris. tractus futuri temporis zc. ff. de vsur. l. i. s. i. z de hoc s. de pca. auditis in vlt. glo.

Consuetudine. pscripta. s. de consue. c. vlt. ad idēz. s. e. li. e. ti. c. iii. z pcor. ad hanc litteram. j. e. ti. vt litigātes in fine.

A quibus. scilicet officialibus. z idem dic de ipsis archiepiscopis eadem ratione.

Circa illam. puta vicine puincie infra duas dietas vulgares. s. de rescrip. nomulli. vel legales vt. j. de pben. pnti. s. loca. uel dic ar bitrarium. z adde quod dixi. s. de temp. or. cum nullus. s. eps.

Exiterit. s. archiepiscopus.

Assentent. lz de iure hoc possunt. qz licet sint minores ordine. sunt maiores iurisdictione propter eos quozum vices gerūt. xciii. dist. c. vlt. z. xciii. di. c. i. de offi. dele. sane. ii. tamē in honestuz erat. z ideo papa hoc pbitur. Sed quid si excōmunicet nunquid tenet. videtur qz non. quia sufficit legillatoz aliquid pbituisse. etiaz si no adiciat zc. L. de legi. no du bium. So. dico cuz ber. qz re net. quia speciale ē in his sen tentijs qz inuste late ligant. xi. q. iii. c. i. de sen. exc. sacro pnter tamen qui hoc fecit. ut ibi.

In causis priusquā ad remensez cu riam appelletur fieri penitus inibi bem. **O**fficiales autē remensis archiepiscopi quādiu in sua puin/ cia uel circa illaz extiterit in suffra ganeos interdicti iuspēsiōis uel ex cōicatiōis pferre snias no attēct. **E**t hoc idēz ab officialibus alioz metropolitanozum circa ipsozum suffraganeos: quibus ob reueren tiam pontificalis officij deferri uo lumus in hac parte precipimus ob seruari.

Rego. decimus in generali cō cilio lugdunenē.

Suoluerint prout in ecclesijs a liquibus sibi ex consuetudine uel alias uendicant: antequā ad cessa/ tionez huiusmodi quoquo modo pcedāt in instrumēto publico uel patentibus litteris sigilloz suozū aut alterius auctēntici munimine ro boratis cessationis ipsius causam expriment z illud uel illas ei con tra quez cessare intendunt assignēt

Scituri: qz si hoc pretermisso cessauerint: uel causa quam expref serint non fuerit inuenta canonica omnia que de quibuscunqz prouē

contra quem cessant. causa legitima inuenta tenetur ille ad interesse canonici z ad certam quantitatem ecclesie superioris taxandam arbitrio. Ultimo reprobatur consuetudo qua imagines sanctorum in dicta cessatione spinis z viticis supponebantur. z statuitur contrariū facientes grauitur puniendos.

Canonici seculares. non enim in regularibus locum habet bec constitu tiō fm guil. quod est falsum. j. eo. quamuis in puinci. z dic canonici z capituli. qz pauci hoc non possent facere supra de his que fi. a ma. par. cap. q̄s uuit.

A diuinis. s. officijs.

Cessare. de ista cessatione dicitur. s. eo. irrefragabili. s. ceterum. nec me dio tempore dicitur talis ecclesia interdicta. sed suspendunt isti organa sua. unde tali cessatione durante potest ibi episcopus z alij celebrare sine irregu laritatis pena. ut in predicto. s. ceterum. quod non esset si esset interdicta de cle. ex. mi. postulasti. de excels. prel. tanta fm guil. z gar. nec possent ipsi ca nonici sine episcopo ecclesiam interdicere. de his que fiunt a ma. par. ca. c. q̄. fuit de iure cōmuni. quia de speciali non loquor. z sic pot intelligi. s. de ap. di lectis z vacante sede de iure cōi hoc possent. s. de here. ad abolendam. s. de ma. z obe. cum olim. j. e. li. e. ti. c. i.

Ecclēsijs. ut lugd. vien. claremōten. attrebatē. z quibsdāz alijs fm guil. z gar.

Ex consuetudine. nota. qz consuetudo iurisdictionem tribuit. ut. ix. q. iiii. conquestus de fo. ope. cum contingit de arbi. dilecti. L. de emā. l. j. z fi.

Alias. ut ex privilegio.

Huiusmodi. s. posse a diuinis cessare.

Instrumento. ad idem. s. eo. li. de elec. vt circa. z dic z ibi.

Patentibus. ad idem de temp. or. c. i. j. de sen. ex. cum medicinalis.

Alterius. nota ex vi relatiui sigillum capituli auctēnticū. de hoc de proba. post cessiones. z plene per modernos de fi. instru. c. ii. z in spe. de instru. ed. s. videndum uer. x. Item nota. qz pot quis alieno sigillo signare sic in testa mento. L. de testa. si vnus. ad idē. lxxxiii. di. in nomine. ad hoc. s. de re iudi. cum inter vos. glo. q̄m.

Illud. instrumentum.

Litteras. s. patentes litteras.

Hoc pretermisso. i. causa non expssa in patentibus litteris vel instrumen to publico z assignatione non facta.

Causa. que manifesta z rōnabilis debet esse. s. e. irrefragabili. s. ceterum. z super ea debet interuenire tractatuf. z seruari forma decre. j. e. q̄uis. nō. n. p pensione subtracta uel minima offensa fiet cessatio. sed ppter grauez inu riaz. puta fiunt statuta tra libertatē imponūtur tallie uel collecte clericis de tingur clericis uel canonicis p secularem bailium uel his similia.

Inuenta. per superiorem. j. eo. q̄uis. s. per papam.

et hia de sen. ex. inter alia. l. de legi. l. vlt.

a Sui. no. solū papā dispensare in pluribus curatis p bis que no. s. de pbe. de multa.

b Quid supra fuerunt hec verba ex. l. ff. de re. iu. neratus in si.

c In cōferendis. dixit de pluralitate bñficioz que obtinebāt. hic dicit de bis qui ob tinere volunt.

d Quidam. quasi p oter iuris trāsgres sionē sit inhabilis ad beneficiū obti nendū. s. de pben. cum iam dudus.

e Ea que. no. q i plurali dicit ea que tenet ergo omnia habita renunciare si vult d nouo aliō obtinere. nec vnus pōt in aliud pmuta rez lz potuerit duo uel tria que dispen satue habebat reti nere modo nō pōt de nouo habere ni si vnū nisi aliud vi cas in dispensatiōe z est rō. qz odiose sunt tales dispensa tiones. ut dixi. z p batur expresse hoc bodie. j. de pben. in pōt. i. rñso.

f Aliter. i. dispen satione non obten ta vel obtenca si p mo non renunciat habitis cum nō ex tendat dispensatio ad tot beneficia.

g Talibus. idest habentibus plura bñficia cū cura uel dignitates uel per sonatus uel alterū cum altero.

h Nullius. est ne reuocata decre. de multa. ubi dicit qz primū simile vacat ipso iure. sed tenet secūdi collatio. hic dicit qz nō tenet posterioris collatio qz pmpū est iura iuribus concordare z expediens. s. de elec. cū expediat dic fm gar. qz decre. d multa loq tur in eo qui vnū tantū beneficiū obtinebat qd erat de iure com muni. hic loquitur de illo qui ante obtinebat plura qd erat contra ius cōe. z qui non est habilis ad aliud obtinendum nisi dispensatio nez habet cū sit trāsgressor canonū. ut predicti. adde in cle. de pbe. si plures. z qd ibi no. in glo. si intelligas. io. an.

i Quia pleriqz. precipit papa. ne prelati subditis interdican: ne statum ecclesiaz z personarum superioribus inquirentibus manitessent: nec eos ad id celandum iuramentis: pmissiōibz ob ligatiōibus alijs aut penis astringant. decernit autē qd cōtra factū fuerit irritum z inane z sententias iuramēta pmissiōes uel penas non ligare z presumptores precipit pena condigna a superioribus eisdem puniri. hec decre. oliz erat extranagans. z incipiebat ad au dientiam nostram.

k Pleriqz. ut potes videre. s. de accu. olim.

l Audacia. ad hoc. j. de ver. sig. constitutiōe. ii. rñso. z est audacia quia tacere ueritatem mortale peccatū est. xi. q. iii. quisquis. de cri. fal. c. i.

m Interdicūt. hoc ipso se reddebāt suspectos. s. de testi. pstitutis z se ostendit iniquas cām fouere. ut ibi. z. s. de testi. cogē. peruenit z. l. de postulan. puidendum. z. ii. q. vii. §. uerum. uerficu. siquis autem.

n Superioribus. pone gradus in archiepiscytero circa epm. epō circa archiepim. et sic de singulis.

o Inquisitoribus. qui non possunt alijs cōmittere vices suas. s. d offi. deie. c. vlt.

p Corrigendum. crimina.

q Reformandum. mores. io. an.

r Ecclesijs. quarum appellatione monasteria pprehēduntur. liiii. di. §. hac auctoritate.

s Personis. puta familiaribus ipsoz superiorū legatoz uel inqui sitozum.

t Statum. ad quod tales teneitur habita distinctione fm duplicem for mam iuramenti. de qua uel quibus babes supra de accusa. cum dilecti.

u Balicie. si. s. de offi. dele. statum. ii. io. an.

x Predicta. interdictum. penas sententias iuramenta promissiones uel ob ligationes.

y Inhibemus. si. est qd dicit lex qz domina accusata d ad ulterio non pōt mammittere seruos suos. z hoc ideo vt p ipsos ueritas inquiri possit ff. qui z a qui. ma. li. non si. l. prosperit.

z Sententijs. dico hunc ca sum specialem in quo non te net sentētia excōicatiōis ipō iure. z addendū ad alios qui recitari solēt. s. de sen. excōi. per tuas. z dicam. j. eo. li. z. e ti. presenti.

aa Astringi. si non tenuit pn cipale nec accessorium. j. de re. iu. accessorium cum suis cō cor. z merito hoc ligare non debet ad hoc ut possit ueritas reuelari. z cōcor. ad hoc s. de testi. cogen. c. vlt. Expe dit. n. peccata nocētū eē no. ff. de injur. cum qui. §. i.

bb Presumptores. ipsoz pre latos.

cc Impunita. qd esse nō dz s. eo. si canonici in si.

dd Condigna. intelligam ar bitraria ex quo certa nō exp mitur. s. de of. dele. de causis ff. de iu. deli. l. i. z. dixi. s. eo. si canonici in si.

ee Precipim. z si ipse prela rñ facit h peccat. qz qd pci pit iperat qd ipat necesse ē fieri. xiiii. q. i. qd precipit de uer. sig. in bis z sūt culpe z c. xxviii. di. quia sunt.

ff Litigantes. emanant hec decr. ad declaratio nē illi uer. s. e. c. i. uer. nec p eo z c. ibi dicebat in genere suffraganeoz suoz. z de qui b non dicebatur. z eoz que

ibi no. hosti.

g Expensis. ad hoc intendere debet iudex. ut. s. de dolo finē cū suis cōcor. Sed pone de pnsu partū archieps audit uel cōmittit cām extra loca. de g b dicit. j. quero an qd agit valeat: z videt qz sic. qz cū hoc ius sit in fauorem litigantiū introductū. illi renūciare pñt. de reg. ad apostolicā. cū similibz ad h s. de rescrip. statutu. §. in nullo. z hoc satis neqz puto dūmodo ipse uel delega t^o ei^o habeat licentiam epī illi^o dioc. ut ibi p tribunali sedere possint. ista enī fuit pbitiōis ratio qz archieps nō pōt ingredi suffraganei sui dioc. ut ibi a liquid agar uel iudicet nisi in casibz pcessis. s. eo. c. i. Si autē cā bononie defe ratur equū nō est qz ppter illā possit mutin. sedere. Si autē mutin. episcopus consentit z ipse partes. satis credo qz possit. alias nō. ut. ix. q. ii. c. i. ii. z. iii. ff. de offi. presi. l. ut. ff. de iuris. om. iu. l. vi. et facit de of. lega. nouit. et qz ibi no.

h Statutus. videtur qz noua sit constitutiō. alias dixisset inuouam. s. de treu. et pa. c. ii. ubi inouatur qd statutū erat. xxiii. q. iii. siquis romipetas. et c. paternarum. videbatur enim qz sicut legat^o in qualibet parte. p uincie pōt sedere sic et archiepiscopus possit. sed propter rōnem quā dixi. s. pri. glo. satis videbatur esse constitutiō ipsa uel eius ratio antiqua. que idē est qd ius i. di. consuetudo. fm qz restaret qz legitime deberet esse prescripta. l. spatio. xl an. vi. s. de consue. c. vlt. de cā pol. cū ecclesia. nec sufficeret prescriptio. x. an. fm qz in bis que sunt preter ius fm id qd no. xii. di. consuetudo et dixi. s. e. li. de consue. c. vlt.

i Metropolitico. super hoc vide qd no. io. ix. q. iii. in sum. et ber. s. eo. ti. pa storalis et aduerte. quia interdum cognoscit archiepiscopus ut delegatus pa pe. ut. s. eo. irrefragabili. §. ceterum et in eo casu forte possit dici qz eo modo et bis personis possit delegare quo z quibus delegati pape qd dic no. s. d rescrip. statutu. et ideo non dixit simpliciter deuoluuntur. sed dixit iure me tropolitico.

j Vel dioc. satis per hanc litteram terminatum erat quod dixi. j. eo. cū epī scopus.

k Appellatū extitit. hoc cum causa per ap. defertur.

l Dinoscuntur. cum deferuntur cause iure metropolitico. alias qz per ap.

m Comittat. no. quod non potest per se nec per alium. s. e. c. i. sic econuerso quod potest per se et per alium. ut ibi et. j. de re. iu. potest. ybi de hoc.

n Consuetudine. sic. s. eo. c. i. uer. nisi aliud. sicut ergo hic consuetudo potest

inducere vt alibi possit committere et audire sic et consensus dioce. loci et partium consensus. vt. s. dixi sicut equiparantur pactum et consuetudo in dote lucrandam uel dona: propter nuptias. ut. s. de do. post diuor. resti. c. ultimo. Quid dicet clericus agit contra episcopum ad metropolitanum debet questio deferri. xi. q. i. si quis cum clerico. non uult uel non potest committere in sua ciuitate nunquid poterit audire uel committere extra ciuitatem ipsius episcopi h3 id quod dicitur. s. eo. li. de rescrip. statum. s. cum uero. et satis id videtur per predictum. s. quod uerum puto. si de consensu. pcedat episcopi illius in cuius diocesi causa auditur vt dixi s. in glo. i.

Parte. no. scilicet in audiendo uel committendo extra loca predicta et sic no. q. consuetudo dat iurisdictionem. ix. q. iii. conquestus. de foro compe. cum contingat. s. eo. li. de consue. c. iii. L. de eman. l. i. et si. et. s. e. ut. c. i.

Sepiscopus. si episcopus cum potest sua diocesim uisitat per alium habet illi in necessarijs puidere. uisitati autem in uisualibus puidetur ipsi uicario uisitati et non episcopo. hoc dicit. Emanant autem hec de. ad declarationem eorum qui no. hosti. s. eo. inter cetera. super uer. subministrat. et uul. et gar. j. de censu. exigit. super uerbo impeso. qui omnes tenebant quod hic dicitur.

Permititur. scilicet cum id personaliter exequi non potest. s. de offi. ord. inter cetera et semel in anno. x. q. i. de cernimus. et duobus. c. seq. et. s. de of. archid. mandam nisi ex causa. et tunc etiam pluries id poterit. ut. s. de censu. cum venerabilis. et. xviij. q. ii. uisitandi. et. c. non semel cum si. io. an.

Per alium. sed uisitans predicare debet. x. q. i. placuit. j. de censu. c. i. s3 officium predicandi non delegatur. ut. s. de offi. delega. c. vlt. ergo uisitatio delegari uel demandari non potest. sed uic. fm. innocen. Hostre. et modernos q. hoc no. in deere. inter cetera. s. eo. aut hoc pertinet iure ordinario. et tunc bene demandatur ut ibi. et hic. aut iure delegato et tunc non demandatur vt in contrario nisi haberet ad id speciale mandatum. ut. s. eo. li. de offi. dele. is. cui. et. c. vlt. s. vices.

Ipsa episcopus. f. illi. uicario.

Providere. et sic intelligi debet deere. illa inter cetera. ubi dicitur episcopi ipsi uicarijs cum indiguerint necessaria congrue subministrant. f. vt parent sibi equos vestes familiam et alia oportuna preter uisualia et sic intelligebat hosti. inno. intelligebat etiam de uisualibus. et tunc scilicet cu uisualia sine scandalo per uicarios a subditis haberi non poterant. pua ya vt hic uidet nec per hoc secundam reprobo.

Uisualium. in uisualibus eni tantu debet recipi. pcuratio. quod dicit ut. j. de censu. c. i. ii. et. iij.

Uisitati. illi uicario.

Apostoli. paulu. i. ad corinth. ix. c. et habes hoc idem. s. de prescrip. cum ex officio. et. j. de censu. c. iii. ad fi.

Debetur. de hoc querebatur in glo. de quibus in principio. c. dixi et uidebat q. ex quo iure concedente per alium soluere poterat debitum ad quod subditis tenebatur suum debitum recipere posset. ar. s. de elec. significasti. sed pro ut dicebat deere. cum venerabilis. s. de censu. tunc demum episcopus pcuratorem habebit cum accesserit et. si ergo non accedat. sed mittat non habebit ipse: sed missus: ut hic uidet. non. n. ferendus est qui lucrū amplectitur. et. L. de caduc. tol. l. vna. s. pro secundo: et ad quez spectat omis et. xii. q. ii. cba ritatem et. c. quicquid. et. c. ecclesiasticis.

Quam episcopus. in quolibet loco dioc. non exempto: per se et per alium potest eps pro tribunali sedere et libere exequi que ad ipsius spectant officium.

Episcopus. ides est i legato circa suam legationem. s. de offi. lega. nouit. idem in archiepiscopo circa sua ppriam dioc. s. eo. vt litigantes. sed no quo ad prouinciam ut ibi. et. s. c. i. et. ix. q. ii. c. i. ii. et. iij.

Tota. ita q. nullus alius in tota ipsa dioc. sub eo iurisdictione habeat. i. par se aut bii: qd dicit ut no. x. di. plectis. et fac qd no. hosti. de of. archiepiscopi. c. vi.

Habere. ita q. intentio sua fundata est de iure cot: ita q. qui se dicit exemptum habet hoc ostendere. c. vi. contra moe. quod dicit ut. j. de priu. cu psona.

petat in hac parte. **I**n eodez.

Episcopus sua diocesim ubi ei a iure permittitur faciat per alium uisitari: h3 ipse illi habeat in alijs necessarijs prouidere: h3 tamen qui uisitantur ministrare tenentur expensas uisualium uisitantium: cum fm apostolum non sit magnu si ab eo metantur temporalia per que spu alta seminatur. **I**dem tamen episcopus cu3 personaliter non uisitat. nil proxius ab his: qui per illum quem deputat fuerint uisitati: exigere poterit aut debebit.

Quam episcopus i tota sua diocesi iurisdictione ordinariay noscatur habere: dubium non existit: qui in quolibet loco ipsius diocesis non exempto per se uel per alium possit pro tribunali sedere: causas ad ecclesiasticum forum spectantes audire: personam ecclesiasticam cum earum excessus exegerint: capere ac carceri deputare: nec non et cetera que ad ipsius spectant officium libere exercere. **I**dem.

Quibus super cessationibus ad diuinas que a capitulis: conuentionibus: siue collegijs seculari3 uel

Loco. honesto tamen maxime cum tractat causas spirituales. s. de ap. qua fronte.

Exempto. ad cognoscendum locum exemptum: uide. j. de purl. si papa. et bene dicit non exempto: quia in loco exempto cathedra collocare non potest. vt iudicia exerceat: ut expresse probatur. xvij q. ii. luminoso.

Aliis. quod n. potest per se et per alium. j. de re. iu. pot. et dicit ut ibi.

Seder. quod requiritur i cognitio ne et decisione carz iij. q. iij. s. spacium. j. de re iudi. c. vlti. Jo. an.

Spectantes. ut. s. de ver. sig. sup quibusdam in fi. s. de foro compe. cu3 sit. ibi de hoc.

Exegerit. alias non debet eos retinere si de parendo iuri dederint fideiussoriam cautionem. j. de sent. ex. si clericos in fine.

Capere. idest capi facere. quia manus iniicere in aliquem non debet episcopus. lxxvi. di. non liceat. L. de epi sco. et cleri. au. sed neq. et de ipse ma dato capientes excommunicati non sunt s. de sen. exc. ut fame. et. j. e. li. et. ti. si clericos.

Carceri. qui h3 i stitutus fuerit ad reorum custodiam interdum est pena. j. de pen. quibus. et. s. de v. sig. nonimus in fine.

Officiu. ordines celebrare uirgines et ecclesias psecrare. et his similia.

Libere. ac si esset in propria ecclesia uel palatio iuridico. io. an.

Canonicis. canonici qui a diuinis cessare possunt. cum cessare uoluerint. uocabunt absentes: sicut si immineret electio facienda cum quibus de cessatione deliberabunt et si deliberant cessare requirent prius eum contra quem cessant ut irrogatam offensam emendet. quod si fecerit non cessabunt. alioquin cessare poterunt ita q. a cessatione infra menses ytraq. pars et cessans et contra qua cessatur. iter arripiat eundi ad papam. uel per se uel per procuratores sufficenter instructos. nisi interim interuenerit concordia inter ipsos et continuatis dietis q. cito poterunt se coram papa present. ut utraq. parte pite uel altera contumaciter abente papa diffiniat negotiu: et culpabiles puniat: et si pars cessans predicta non seruet: cessatio non seruetur.

Inno. iij. s. eo. irrefragabili. s. ceterum.

Regorio. x. s. e. si canonici.

Rationabiliter. i. sine rationabili et manifesta causa et illorum iurium forma non seruata.

Regulari. reprobata est igitur opinio domini guil. durā. qui no. s. e. si canonici. q. deere. illa non habebat locum in regularibus. sed solum in secularibus. quia dicebat canonici: ut ibi dixi.

Conuentu. intelligas q. sibi uendicet ius cessandi ex consuetudine uel alio iure. ut. s. e. si canonici in principio.

Cessationes ipse. aliquatenus attententur: quod est infra.

Pout sunt. f. de puincia. s. de elec. coram. ubi de hoc. et. vii. q. i. factus est cornel. In his aut uocationibus q. de remoto loco fiant statum consuetudini. ut eo. ti. cu inter yniuersas. et. c. bone. ii. Sed an uocetur uel non. no stat consuetudini fm quosda. qd no est ueruz per deere. j. de preben. cu3 in ecclesijs ynde credo q. si in ista ecclesia eet consuetudo abentes no uocari ad electionem nec ad hac cessationem uocari debebit p hac lram que dicitur pnt snt et. Et no. ex hac littera. q. in alijs tractatib. ecclesiaz q. electioib. no debet uocari abentes. alias quare dixisset prout sunt in electionibus et. et facit ad ea que no. x. q. ii. hoc ius porrectum. et. j. de testi. priuim.

Deliberatioe. Nota casu in quo precedere dz tractatus. sic et in alienatioe ppetua rez immobilium ecclesie. j. de re. eccle. no alie. dudū.

Sterit. si. s. e. li. de elec. pmissa. s. am. et. j. de pben. licet.

Text from the right margin, partially cut off. Visible words include: "de elec. q. i. si quis cum clerico. non uult uel non potest committere in sua ciuitate nunquid poterit audire uel committere extra ciuitatem ipsius episcopi h3 id quod dicitur. s. eo. li. de rescrip. statum. s. cum uero. et satis id videtur per predictum. s. quod uerum puto. si de consensu. pcedat episcopi illius in cuius diocesi causa auditur vt dixi s. in glo. i." and "de elec. q. i. si quis cum clerico. non uult uel non potest committere in sua ciuitate nunquid poterit audire uel committere extra ciuitatem ipsius episcopi h3 id quod dicitur. s. eo. li. de rescrip. statum. s. cum uero. et satis id videtur per predictum. s. quod uerum puto. si de consensu. pcedat episcopi illius in cuius diocesi causa auditur vt dixi s. in glo. i."

a Extunc. i. post cessationem.

b Absentis. quot dies computantur in mense: sic ut dixi. s. eo. lib. de elec. q. sit.

c Inter arripiant. datur ergo dilatio ad iter arripiendum: et postea tempus arbitrium ad se presentandum: sic. s. eo. lib. de electio. cu pientes. Sz vnum nota. quia in decr. cupientes. siue arripuerint iter infra mensem siue non: debet postea ire: et post tempus arbitriuz expectetur per viginti dies: sz hic ex quo non arripuit iter infra mensem. habent locum pene debite nec p^o arbitriuz temp^o expectatur.

d Continuatis. n. credo q^o propter h^o compellatur omni die p^oficisci: et nuq^o quiescere: quis em impius iudex arbitretur. q^o per. xl. di etas deberet venire non quiescendo et hoc pbatur dum dicit q^o cito poterit et illud dicitur posse quod possumus de iure et comode xxi. q. ii. facit. ff. de ver. sig. nepos proculo. et de hoc dixi s. de elec. cupientes in prima particula super ver. comode.

e Partibus. quarum assertioe pandunt merita causa ruz. s. de restitu. in inte. tuz ex litteris.

f Pena docente. xxxvii. di. qui ea. s. offi. lega. nisi specialia.

g Et manifesta. s. e. i. refragabili.

h Cessando. scilicet vt nocentur absentes: deliberent et requirant prius q^o fiat cessatio.

i Adittendo. s. iter arripiendo infra mensem: et dietas prout congrue poterunt continuando. no. igitur in summa ad hoc q^o fiat cessatio. necesse est hoc intervenire. Primo q^o qui cessant hoc babeant de consuetudine vel alio iure vt cessare possint. Secundo q^o uocent absentes ad tractandum de cessatione. Tertio q^o tractent. Quarto q^o de cessando deliberent. Quinto q^o sit manifesta offensa ppter quam cessant. Sexto q^o sit rationalis. Septimo q^o ante cessationem instrumento publico vel patentibus litteris autentico sigillo munitis causam cessationis exprimant. Octavo illud instrumentu vel litteras tradant ei contra quem cessant. Nono q^o requirent illuz q^o emendet competenter iniuriam vel offensam ppter qua cessare volunt quod si non fecerit tunc locum habet cessatio. Post cessationem debet vtraq^o pars arripere iter ad sedes apostolicam infra mensem per se vel per procuratores sufficienter instructos extunc continuatis dieb^o habet tempus arbitriuz quo comode possit ire. oibus his non seruatis non seruetur cessatio. et habeant locum pene s. e. si canonici. et preter illas arbitraria sumi pontificis vt hic.

k Resenti. Primo ponit constitutionem de bonis dignitatum: uel ecclesiarum vacantium non occupandis per eos ad quos collatio pntatio: uel custodia pertinet nisi d^o spali iure id eis ppetat et facientibus penam imponit. Secundo ostendit de quib^o bonis intelligatur cum de speciali iure id alicui competit. Tertio decr. q^o sepe. s. eo. li. de elec. dicit non esse correctaz.

l Superiores. archiepiscopi uel patriarche.

m Ecclesiastice. In secularibus no possit habere locum pena inferius posita.

n Vacantibus. vacare etiam dicuntur si sint manualia. no de mela. sed habetia bona discreta: et in his locum habet bec constitutio:

ut in cle. de supplen. negl. prela. quia regulares que determinat quod hic archidi. prolixo no.

o Quibuscumq^o. in hoc directa decre. quia sepe. s. eo. li. de elec. vt patet. j. in fine.

p Collatione. inter bec et sequentia magna est differentia. j. de pb. cu in illis.

q Custodia. s. eo. li. de elec. generali. et lxiii. di. si pleb^o de insti. cum uenissent de ap. bone.

r Reservari. Per iconomum si est in ecclesia uel eu qui custodiaz haber. quod dicitur ut dixi. s. de electio. quia sepe. Et nota q^o dicit reservari. p hoc enim videtur q^o de illis non possint decedentes testari. s. hoc no. gar. de re. eccle. non alie. hoc consultiusimo et distinctiue put distinxerat host. s. de pecul. cle. si quis sane. i. ter clericum habentes admistracione: et no habere. Ita clericus habens admistracionem quadiu uiuit et sanus est. dare pot. moderate tuz. s. de dona. ceterum. comparat enim eu usufructuario. q^o eius ius morte finit sicut usufructuarij vt in predicta decre. si quis sane. et s. de dona. consultiusimo. s. de pigno. c. vlt. insti. de usufruc. s. finit. pot. q^o diu uiuit uoluntate sua facer diuimodo moderate donet cu incipit infirmari parat usufructuario. et ita nihil h^o nisi usufructuarij elemosynam facer pot. s. de testa. ad hostestari non e. ti. cu in officijs cu si. Si uero sit clericus non habes admistracione sed personaliter et simpliciter beneficiat^o et in vita et in morte coparat usufructuario quatu ad faciendu fruct^o suos et de ipsis possit testari. ecclesia tamen succedit eis in istis. si decedant ab itestato. s. de testa. relatuz. pbat satis ista distinctio. s. de testa. requisiti. s. illud. et consuetudo generalis quasi vbiq^o ea approbat. et q^o dicitur est de clerico simpliciter beneficiato q^o facit fructus suos. intelligenduz est de pceptis et reconditis. alij uero p iura allegata ad ecclesia ptinebunt.

s Privilegio. s. de rescrip. si pp. j. de pb. si tibi pcesso. et s. d. v. sig. c. penult.

t Legitime. xl. an. spatio. s. de psue. c. vlt.

u Causa: puta onere imposto in fundacione. xviii. q. ii. eleutherius. et c. seruitium. de inrepa. preterea uel statuto. ut in predicta decre. quia sepe.

x Ecclesie. ad id. s. e. li. de offi. dele. c. ii. et si sic suspensus celebraret in ecclesia irregularis esset. ut. j. de sen. ex. is cui. secus si extra ecclesiam. ut ibi dicitur.

y Ceteri. inferiores episcopis.

z Officio et beneficio. die quibuscumq^o: ut. s. de elec. q^o sepe. no sic in casu. s. e. li. de elec. cupientes. s. ceteruz. et c. si compromissarij in si. et est ratio. q^o hic ab officio suspensus est ibi non: ut in predicta decre. dixi. q^o sepe.

aa Quousq^o. facta s^o restitucioe n^o erit necessaria aliq^o absolutio: ut no. io. lxxxi di. sig. et xvi. q. vii. sig. deincepa. et ber. de ma. s. co. iterdi. eccle. de muliere.

ab Restitucioem. et sic no sufficit cautio. ia. n. hic fuisse exp^osi. sic. j. de usuris c. ii. ad hoc de deci. ad audientiaz. et si. j. de ver. sig. ex parte. j. de sen. ex. venerabilibus. s. sane. et facit. s. de re iudi. cu aliq^o. ff. de pig. ac. l. non est.

ac Porro. sumptuz fuit h^o de eo q^o no. hosti. de ver. sig. c. penult.

ad Supradicta. s. dimissa tepeze mortis et obuientia tepeze vacationis.

ae Rebitis. ad que rmanet ecclesia obligata et successio: sicut heres filius ad paterna: ut. s. de solut. c. i. sic etia dicit lex q^o si mulier dedit bda sua i dot. de disse videt. q^o supes^o deducto ere alio. ff. d. iur. dot. l. mulier. et h^o debet pns ipsi ecclesie obita solui: q^o agris ei^o siticrib^o alios irrigat^o n^o d^o. l. d. hui. ptes.

af Onerib^o. fabricz hospitalitatis receptiois legatoruz et nuncioz se. ap. et reliq^o similib^o. xxi. q. i. c. i. d^o pb. de modicis d^o prescrip. accedentes. d^o celi. cu istantia.

ag Superesse. bodie die ut in constitucioe io. que incipit suscepi.

ah Edidimus. s. de elec. q^o sepe.

ai Singulares psonas. ipsaz ecclesiaz de quibus loquit^o decr. q^o sepe.

aj Vacantiu. principali prelato. ut ibi dixi.

ak Derogari. s. in quo poterat derogari: So. in eo q^o hic reservat^o psuetudine

nes. statuta & privilegia. ibi vero reprobat̄ur & ex hoc forte credidisset aliq̄s derogatum fuisse.

Episcopali capitulum vel is ad quem administratio pertinet vacante sede eos absoluet quos absolueret possit episcopus si uiueret. nisi a sede apo. id fuerit interdictum. Edita sunt ad declarationem eorū que not. s. e. bis q̄ & improbat quod tenebat gos. s. e. ne se. va. illa.

Clacante. idem si episcopus a paganis uel scismaticis captus esset: ut. s. de supplē. neg. prela. si episcopus.

Cis ad quez. puta uisitatoz datus a papa. s. eo. li. de elec. is cui. uel ab archiepiscopo i casu. s. eo. li. de supplē. neg. prela. c. vlt. uel electus ad is per capitulum.

Circa temporalia & spiritualia uel saltem circa spūalia: ut. s. de tempo. or. cum nullus eo. li.

Cum tempore. vacante sede.

Circa iuris. a qualibet iuris ex communicatione absoluit episcopus. si absolutio non sit summo pōtifici referuata. s. de sen. ex nuper. & dixi. s. eo. li. de elec. sciant cuncti.

Circa dominis. puta ipsius episcopi mortui. uel sui vicarij uel delegati: quod dic ut. s. d. offi. deleg. prudentia. uel inferioris prelati: qd̄ dic ut. s. de offi. or. cū ab ecclesiarij.

Circa imparti. hoc tenebant hug. viii. ber. & host. s. goffr. contra p. c. xi. q. iiii. si episcopus ante dānati. ubi dicebat q̄ mortuo episcopo debebat successor excoicatu a predecessore absolueret. unde dicebat q̄ capitulum id non poterat sed falsum est: ut hic uides ad hoc de bereri. ad abolendam. s. eo. cum olim. s. e. li. de sup. neg. prela. c. penul. & vlt. i. de insti. c. ii. cum similibus. ad illud. c. si episcopus dic q̄ ibi dicitur: q̄ successor poterit illum absolueret. sed non ibi dicitur q̄ episcopus solū hoc facere debeat. & pot̄ etiam dici capitulum uisitatoz uel successor cum in iurisdictione succedat: ut per iura superius allegata pbatur.

Circa i. capitulo: uel iurisdictionem episcopalem habenti.

Circa se. apo. non credo inferiorē hoc posse. & facit qd̄ dixi. s. de supplē. neg. prela. c. vlt. & in anc. de defen. ciui. s. interim. col. iii. & dixi. s. ti. pr. c. i.

Circa actum. monachi habentes liberam a sede apo. sepulturam si paucis de nō recipiendis aliquib⁹: uel certis parrochianis ecclesie alicuius seruare p̄pelluntur pactū. nec illos sepelire poterunt. licet apud eos elegerint sepeliri. cū per pactū p̄uilegio renunciauerint emanauit ad declarationem eorū que no. immo. & host. de sepul. c. i.

Circa pactum. quid sit pactū: babes. s. de uer. sig. pactum.

Circa certos. puta masculos: uel tales de tali domo.

Circa libera. hoc inducebat dubitatioem. ex quo. n. habebat liberā. uidebat q̄ omnes sepelire possent nō obstā. pacto: s. nō est uer. sicut & ille qui liberā h̄ nō donat. ut. s. de offi. vica. c. vlt. & de elec. is cui cū similib⁹. & l. de inoff. testa. siq̄ in p̄n. & est ratio hui⁹. c. q̄ pactū p̄uilegio renunciauerit ut seq̄tur.

Circa elegerint. quod poterant etiam si minus religiosus esset locus electus q̄ dimissus. ut. j. de sepul. c. ii. in fi. sed ex uirtute pacti hui⁹modi electio predicta caret effectu. Et nō. q̄ h̄ tale pactum inter ecclesias inuitum ualeat. non tamen ualeat pactum qd̄ parrochianus p̄mittit uel obligat uel iurat se sepulturā electūz uel electā non dimissūz. j. de sepul. c. i. ad hoc. s. e. pleriq̄z.

Circa derogetur. si pactum secutum est p̄uilegium non est dubiū. q̄ non obuiat p̄uilegium quo ad illa quibus derogatum est per pactum & est casus. s. d. p̄scrip. cum olim. si autem p̄uilegium secutum fuerit compositionem non ualuit contra compositionem: ex quo in illo facta non fuit in de mentio. ut. s. de deci. ex multiplici. omni ergo casu seruandum est pactum.

Circa contenta. pactum factum patri a filia. dum tradebatur nuptui. q̄ pote cōtenta nullum habebit ad bona paterna regressum si iurauerit id ipsa filia omnino seruare tenebitur.

De maiestate & obedientia.

Episcopali sede uacante pot̄ capituluz: seu is ad quem episcopalis iurisdictione tūc temporis noscitur pertinere: bis quibus posset episcopus si uiueret ab excommunicationis sententia siue iuris siue hominis fuerit: absolutionis beneficium impartiri: nisi ei fuerit a sede apostolica specialiter interdita potestas.

Bonifacius octauus.

De pacis.

Actum cum rectore parrochialis ecclesie factuz a uobis ne aliquos: uel certos ipsi ecclesie parrochianos recipiant a ecclesiasticam sepulturā: omnino seruare debetis: quāquā sepultura libera sit monasterio uestro ab apo. sede indulta & illi apud uos elegerit sepeliri: cū per dictū pactū indulto hui⁹modi derogetur. **I**dem.

Quāuis pactū patri factuz a filia dum nuptui tradebatur ut dote contenta nullum ad bona paterna regressū haberet improbet lex ciuili: si tamen iuramento non iurauerit nec dolo prestito firmatū fuerit ab eadez: omnino seruari debet: cū non uergat in eterne salutis dispensationem: nec redundet in alterius detrimentum. **I**dem.

Quia ex eo: q̄ fratres predicatorum & minores & alij mendicantes compositiones & pacta cū prelati capitulis rectoribus & personis ecclesiarum ciuitatum castro

Quāuis. tolle lex ciuili improbet quod est. j.

Contenta. ipsa filia.

Improbet. q̄ est d̄ futura successione. que siue sit de succedēdo siue de nō succedēdo: nō ualeat fm̄ leges. l. de inof. testa. siq̄. s. i. l. de pac. l. pactū qd̄ dota. li. & l. vlt. l. de coll. l. pactū dotali. cū si.

Lex ciuili. predicta. l. de coll. l. pactū dotali. s. mirū quare fm̄ leges nō ualeat tale pactū cū fm̄ eas bñ ualeat pactum ne p̄ filio succedat. ff. si a pa. l. i. s. si uel parens. So. non ita debet patri hereditas filij: sicut patri filio ff. de inof. testa. nā & si. uel uerius nō vi pacti ibi repellit s. p̄pter delictum q̄ p̄ctū emāpationis recepit. l. d. ope. lib. l. siquā. uel aliter ut no. in predicta. l. pactūz.

Non vi. an iuramentū p̄ metu extortū obliget dic ut no. io. xxi. q. iiii. in ter cetera. & xv. q. vi. auctoritatem. & ber. s. de iureiur. si. vō. & s. qd̄ me. cau. abbas. ista lra. & s. de iureiur. cū p̄tigat & j. e. li. eo. ti. s. faciunt p̄ illa opinioe q̄ non obliget.

Seruari debet approbata est ergo opinio pla. no. in p̄dicta. l. pactūz. qui hoc dicebat. s. Accur. ibi contra per l. de legi. & p̄sti. non dubiū. & l. d. nup. anc. q̄ eis signata. super. l. imperiali. s. d. turpi iuramento loquitur. Quā autē rōne fm̄ leges tenet contractus puberis si iurauit.

alias nō t̄. l. si aduer. ven. auc. sacramēta. eadē rōe tenere d̄z pactū istud iurātū & idē i casu. s. d. iureiur. cū p̄tigat. & uide qd̄ ibi no. & j. e. li. e. ti. s. q̄ p̄cor. ad istā decr. n̄ t̄ multū faciūt. & cōpelli debe bñt p̄cūsurā eccl. iudices seculares ad hoc ius canonicū obseruādū p̄dictā decr. s. ad idem de sen. exc. decernimus.

Dispēdiū. tūc. n. hui⁹modi nō est. xxi. q. iiii. p̄ totū. & s. de iureiur. si vō etiā fm̄ leges. ut in palle. auc. l. de nup. anc. q̄ eis. ff. de l. c. si quis inquilinus in fi.

Detrimentū. s. p̄ncipale. secundario. n. ibi posset detrimentū repēri si filijs uel uirō uel ueniētib⁹ ab intestato uel similibus personis.

Quia ex eo. pacta inita p̄ fratres predicatorum uel minores uel alios medicantes cū rectorib⁹ parrochialium ecclesiarum sup̄ parrochialib⁹ iurib⁹. si facta sūt p̄ p̄ores uel guardianos de suoz p̄uilegio ipsoz locoz p̄sensu. s. auctoritas se. apo. nō interuenit uel licētia p̄oris uel ministri generalis. aut magistri uel p̄uicialis ministri. uel capituli p̄uicialis seruāda sūt. dūmodo alias sint licita & honesta h̄ dicit.

Predicatorum. h̄ p̄ponūf. q̄ atiq̄: ipsoz institutio. ad idē. s. d. excels. pla. nimis. s. d. p̄ui. i. bis. s. e. li. d. elec. quoz. & ibi dixi. m. glo. p̄.

Medicantes. ut sūt heremitani sci aug. uel quibus alij. **D**etrimentū. q̄ mutar̄ uel alias d̄ nouo acgreer̄ nō p̄nt uel atiq̄s dimitter̄. uel aliquo titulo i alios trāsferre sine sp̄ali licētia se. a. ut. j. de excels. prela. c. vno. **P**arrochialib⁹. ut exhibitōe sacramētoz decimis p̄mittijs oblatiōib⁹ iure funerādi & his simili.

Alij. et iura parrochialia. put multa potes exēpla p̄ te uidere. **A**ntecessorib⁹. ad q̄ tenet successor sic ipse p̄decessor ad h̄ d̄ sol. c. i.

Licita. alias n̄ ualeat & fac. s. d. pac. c. vl. **H**onestā. s. e. possibilia q̄ nullū ad impossibile obligari possit. s. e. c. vl. & j. de re. iur. nō p̄nt.

Dixit. d̄ eis dixit. q̄ d̄ ipoz exēptōe p̄stabat uel q̄ dicebat p̄uilegiati q̄ nulla ipoz pactū uel obligatō tenet scā sine inia dñi pape.

An indiscrete. laicus pot esse procurator ad agendum et defendendum in causis spiritualibus. procurator post li. 2. re. pot dare alii procurator ante no: nisi dat fuerit in rez sua. uel a dno habuerit mandatu de substituendo etia no certa psona procurator ad negocia pot dare alii procurator libere et qncunq

Indiscrete. si. s.
e. no intusse. 7. j. de iura. ca. c. vlti.
Laicu. intelligo
qui nullu heat ordi ne. nec sit alias ecclesiastica psona. xij. q. i. c. duo.

De procuratoribus.

An indiscrete iudex cetur egisse: procuratorem laicum ad agendum uel defendendum in causis spiritualibus admittendo: cum regulariter qui non prohibetur ex parte ad exercendum procuratoris officium: idoneus debeat reputari. **U**icet autem a procuratore post litem contestatam ab eo possit cum dominus sit litis effectus dari alius procurator: antea tamen non potest: nisi in rem suam sit datus: uel a domino substituendi alium etiam certa non expressa persona sibi fuerit concessa potestas. **P**rocurator vero datus ad ne-

Spualibus. s. s.
de iudi. c. ii. So. ibi loquit de laicis qui tractant causas spirituales suo nomine quasi ius in eis habentes. et sic no est contra. **N**ot. tñ ber. s. de excep. apostolice. q. quis no pot agere pro se uel pro alio pro eo q possidere no potest. s. in actibus spualibus: tunc id posset hñe locu. in iudicialib autē super spualib locu no habet ut h vides. et super hoc vide qd no. hosti. in summa huius ti. s. qui dari. v. vlt. et guil. in spe. e. ti. s. i. v. item q est laicus. et qd no. s. de iudico. c. vno.

Reputari. ff. de procura. l. mutus. s. i. et ibi de hoc. et institui. per quas per. no. acqui. s. vlti. et simile in teste. ff. de testi. l. i. et in contra bendo matrimonio. xxx. q. iiii. qui spiritualē. s. de spon. cum apud cum ergo no reperiamus hunc expresse prohibitu erit ergo admittendus. et ideo dixit expresse. quia tacite videbatur phibitum fm cum modu quem supra dixi fm ber.

Ab eo. f. procuratore. si ergo dominus cōtestatus litem dat. pcuratorem postmodu ad litem iste sic datus no substituit hic pbatur. s. videatur arg. contra. l. eo. ti. nihil arbitramur interesse. sed ibi loquitur de facultate dandi non de facultate substituendi ut ibi no. **Et nota quia approbataz puto opinionē io. quā ibi not. Accur. s. q. procurator datus post litem no substituit. et Guil. in spe. huius ti. s. i. v. quid si procurator intercesserit. Accur. dicebat q forte idēz vtrobiqz dici poterat per. l. de cōfor. eius. li. l. ii.**

Litis. et exponit legis. i. instātie. ut. l. de iudi. pperandū. fm nos no poterit instātia. vñ intelligim. p. p. s. de iudi. c. pe. et sic vñ snia in eū formāda no in dñm. de quo dic ut. s. de elec. querelam.

Procurator. ut. l. eo. l. nulla. et l. pe. et l. neqz. in fi. et ff. e. in cau. s. ff. de ap. l. ab executorē. s. fi. et ff. de doli excep. si. procurator agit s. i. et hoc veru intelligo vbi fuerit simpliciter cōstitutus uel no expresse phibitus. alias si constitutus fuerit usqz ad litē ptest. et expf se phibitus ne vltra pcederet secus. de quo dic ut no. inno. et host. s. e. petito. perficiat ergo dñs per se uel per aliu litem cēptam et ad instar huius dixit dñs. **Azo q delegatus ab alio q a pncipe post litē cōtesta. delegare potest qd fm nos videt no veru. ut. s. de app. cum causam. et de hoc. s. de re iudi. cū bertoldus. nec est faciēda cōparatio. qz etiā post li. ptest. ordinarius reuocat delegatu suu. ff. de iudi. l. iudicium. sed procurator no nisi causa cognita. ut. j. c. proxi. et rationem quere. ff. eo. ti. post litem.**

Antea. li. conte.

Non potest. f. dari alius procurator. ff. e. l. q. quis.

In re sua. ut si titulo donatōis cesset sūt actōes mibi et dar sum procurator ad eas intēdendas. iste ē casus. l. de dona. l. illā subtilē.

Substituendi. tunc eni substituit vñ uel datus ab ipso dno. ad b. ff. q. cuius. vni. l. itē eoz. s. si decuriones. et per h et alia quedā iura solui questionē de delegato ab alio q a pncipe qui habz speciale mandatu subdelegandi. f. q. subdelegare possit. ad idem. s. de offi. dele. is. cui. vbi de hoc. et. c. vlti. s. vices.

Certa persona. In contrariu videbatur quia procurator debet esse certus. ff. eo. ti. l. ij. sicut et arbit. ff. de arbit. item si vnus. s. si in duos. et. s. de arbi. innotuit. sicut et tutor. ff. de testa. tut. tutor incertus. et. l. duo sunt ticij. et hoc per predicta iura tenebat **Uber. de bobio. ut not. **S**uil. in spe. ti. l. s. iam nunc. v. quid si in delegatione et **A**ccur. videtur idem tenere. ff. eo. l. i. in glo. i. sed illa glo. et. l. i. e. ti. possent intelligi de procuratore incerto fm modū illius. l. duo sūt ticij. ff. de testa. tu. quia plures sunt ticij. et fecit ticiu procuratorem et non apparet de quo senserit.**

Negocia. et ad vnu etiā negociu dari pot. ff. eo. l. i. de neg. ges. l. iij. s. negociu. ad idem. ff. vi. bo. rap. l. ij. s. q. ait.

Deputare. ff. mā. si procurator. et sic no vna differentia inter procuratorē ad negocia et ad iudicia. alia videbis. j. e. qui gñalif. in fi. tertia. s. de rescrip. ex pte decani. ff. mā. si mandassem. et qd hic dicit dic veru nisi in casu. j. e. c. vlt.

Quamuis. procurator ante litem cōtest. etiā sine causa reuocari pot post litē ptest. no sine rōnabili causa. dñs tñ bene potest adesse cause cū ipso procuratore. maxime si de collusione timeat.

gocia potest libere quandocunqz alium deputare.

Quamuis procurator possit ante litem contestatam etiaz sine causa libere a domino reuocari: postea tamen ipso nolente nequibit: nisi eum domino inimicum fieri: uel suspectum: aut aduersario affinitate coniungi: uel eius heredem fieri: seu ingredi religionem: aut in longum peregrinari: uel egritudine: aut vinculis detineri contingat: seu alia rationabilis causa subit: propter quā sit merito reuocandus. **Ueruz quāquam nisi ut premititur reuocari non possit: dominus tamen sue cause vna cum eodem procuratore. **M**axime si de collusione**

Reuocari. s. nūquid in b casu reuocatio puenire deat ad iudicē uel aduersariū. dic ut. s. e. mādato. **Et vñ q non ar. a pcurario illius decre. et h ibi tenet tan. et goff. ber. et in no. ibi tenet ptra. et subaudiunt maxie. et eoz rōnes ibi vñ de. et guil. in spe. e. ti. s. i. v. itē q mandatu. hosti. no. e. ti. au ditis. q. reuocatio tenet indistincte quoad p iudiciū reuocatis. **S**i quera de p iudicio aduersarij si fit ante li. pte. et iudex uel aduersarius certificat fuit vel certificari pot de mādato no obest reuocatio nisi ad alteru puenit. o. n. gnozātia pbabilis eē excusata. de ele. ex. mi. apostolice. ff. iud. sol. si aut. multo minus valet post li. pte. nisi ad alteru p dicitōz pueniat quibus semel de mandato extitit facta fides. s. e. mādato. ff. e. si procuratorē. s. si celet. procurator obligat dno. ff. de do. eleganter. s. pe. et si no est soluēdo tenet aduersarius si piceps sit delicti. ff. manda. si procuratorem. s. i. sin aliter sibi imputet qui talem elegit. ff. de mi. cum mandato. in fi. vnde si reuocatio ad iudicem uel aduersariūz pueniat id super quo cōclusum est non impedit. alia sic. ut in predicta decret. tenet reuocatio. et sic intelligat. s. eo. in nostra. et. c. ex insinuatione. et. ff. e. in cause. et cōtrarius sensus. s. e. mādato. et sibi imputet qui eā no exegit. si aut satisfactō nē exegit in procuratorem celantē reuocationē redundabit et aduersarius erit sine dāno. vnde si erat. procurator actoris cōmissa est satisfactio de rato. ff. rem. ra. ba. l. ii. si procurator rei satisfactio iudicatus solui et de dolo cōmittet. ff. iudi. sol. l. iudicatu solui. et. ff. eo. plantius.**

Postea. i. post li. pte. et intelligas ab ipso procuratore. ut dixi. s. c. pxi.

Ipso nolente. secus si volente. et sic possit itelligi. s. e. mādato. ut ibi no. qñtū euz tñ procurator dicit no pcedet cū eo post reuocatiōez quousqz de causa reuocatiōis cognitū fuerit. no eni debet se ingerere. procurator s. debet ei sufficere q sine suspitionis nota remoueat. ff. e. l. que omnia.

Nequibit. cōtra. j. eo. si quem. fo. ibi.

Nisi eum. hos casus qui sequuntur habes. ff. e. ti. l. filius. s. fi. et. l. se. usqz ad l. sed etiā. et. l. post litem. usqz ad. l. que omnia. s. i.

Inimicu. et que inimicie hic veniant arbitratif iudex. facit qd dicit de indice et de teste. iij. q. v. c. ij. de simo. per tuas. et de accu. cū oporteat. **Nō tñ dico q requirant capitales. et hoc sonat littera que dicit uel suspectu. s. vide atur ptra. ff. e. l. filius. ad fi. et. l. si post datu. **S**z in procuratore pro quo pmi sit dñs iudicatu solui loquit qui pcellitur. psequi. nisi capitales inimicie in terueniant uel alie iuste cause de quibus ibi dicitur. et ideo. l. eo. ti. uel exilio: que loquit de casu nostro no posuit capitales in textu.**

Suspectu. et est suspitio allegāda et pbanda sicut ptra iudicē. s. de app. cū speciali. s. hoc ipso q opas ingerit in inuitu suspectus est. ff. e. ti. l. que oia. et sic etiā ex falsa cā dñs poterit ipsum reuocare. qz ptradidēdo suspectus erit. et sic habebit locū hec lra. **Sz potest dici ut no. **A**ccur. ff. e. ti. l. que oia. q aut procurator solus resistit et tunc pcedat et vera sit obiectio. aut aduersarius uel procurator et aduersarius et tunc secus. et sic possunt intelligi. ll. palle. et decre. ista. s. lra ista solū dicit ipso nolente. vñ et postea dicit idē accur. dic eum suspetū qualitercunqz s. no ita q remoueat. uel suspectus est interim donec causa remotionis tractat. alias eni ad quid remotionis causa tractaret non vido. s. dñs **A**bar. ibi primā consueuerit approbare.**

Affinitate. qz tunc dno timeat periculū. l. de excu. tu. humanitatis.

Aduersarij. et tūc ipse procurator aduersarij ē et poterit dicere pñu ei qd pmo petebat. ad b. iij. q. vii. s. tria. v. si p patrē. ad idē. ff. de postu. l. vlt.

Ingressi. etiā no pfitendo s. solum pbationis causa. ad hoc. j. de sen. ex. religioso. ij. rñso. et. j. de regu. c. i. in prin.

Longu. arbitrio iudicis credo terminādū bita p sideratione cāe et viaz.

Vinculis. predonū uel hostiū p tate. ff. e. ti. item si suspectus.

Alia rationabilis. nputa etas nimis decrepita uel nimis iuuenis. et tunc reuocaret de facto. ut. ff. e. ti. l. post litē. in fi. nel qz latitat. ff. e. l. uel exilio. uel iudicio publico uel privato detinet. ut. ff. e. ti. l. uel iudicio. et idem in fi.

Possit. inuitus. ut. s. vidisti.

ar. l. insti. qui. mo. tes. infir. §. posteriore. vbi dicit qd scdm testamen-
tū rūpit pūmū. s; ex secūdo testamēto aliq; heres factus nō sit uel
esse noluerit. sic z hic ar. p̄dictoz iurū. z hoc tractat guil. in spe. e.
ti. §. rōne autē. v. s; cum dato secundo.

a In solidū. aliqd operat s; nō per oia qd sonat ut. j. p. 5.
b Admitti. aliud i
excutoribus vltime
voluntatis. ut. j. de
testa. c. rlt. in fi. z in
procuratoribus da-
tis ad iudicia spiri-
tualitū causarum. ut
j. eo. §. sane. z in tu-
toribus. ff. de admi.
tur. decreto. in fi. et
in his de benignita-
te secus est receptū
ut ibi. Et est ratō di-
cti. quia hi duo cen-
sentur p vno. s. eo.
li. de elec. c. pe. §. i.
Est ergo hic neces-
se qd vterq; admit-
tat sicut in iudicijs
datis sine clausula
s. de offi. dele. cām
matrimonij. S; ad
dices. ecce vnus cō-
fiteat z alter negat:
quid erit? Super h
fuit dissensio. dicit
quidā qd facta est li-
tis. z statur p̄fes-
sioni qd sic p̄batur
si dñs p̄sens cēt et
cōfiteretur z nega-
ret statetur cōfessio
ni que cōtra euz est
ff. de inter. ac. de e-
tate. §. i. ergo idē in
his qui personā do-
mini representant.

Alij dicunt qd eligere potest dñs vtrū stetur negationi uel cōfessio-
ni. ar. s. de re iudi. duobus. z. ff. de re iudi. duo iudices. Tertij di-
cunt z forte melius fm inno. qd per talem responsionē nō sit lit. zte.
s; procedendū est cōtra dñm tanq̄ cōtra contumacē. p eo qd nō mi-
sit p̄curatores instructos. de iura. calū. in pertractandis. prima opi-
nio placuit hosti. s. eo. in nostra. Adibi placet vltima quia cōfessio
uel negatio vnus solius etiam altero nō resistente nō valet. ut. s. in
prin. multo minus altero resistente. ad hoc. s. eo. li. de elec. c. pe. §.
si autem. Et ppter euitanda hec dicebat ber. s. eo. nō iniuste. qd sa-
tis erat equum qd sine adijceret in solidum sine non semper iudex
eligeret idoneiorem. ad hoc. ff. de accusa. si plures. ff. de admi. tu. si
plures. s; nō est verum nisi in casu. j. eo. §. sane. Vinc. autē dicebat
ob predictā causam p̄cura. tales nō admittendos. S; vera est eius
opi. in casu. s. eo. li. de elec. c. pe. §. si aut. alias nō ut hic vides.

c Secus. s. quia tunc vnus admittetur sine altero.
d Litis cōfess. quia tunc demū agere videtur. ff. rem ra. ba. l. am-
plius. ad hoc. s. de offi. dele. relatū. z de v. sig. ex parte. ij. z concor.
ff. eo. l. pluribus. Interdū autē dicitur quis occupare. quia pmo ad
sententiā deuenit. ut in actio. de pecul. z in noxali. ff. de pecul. si vō
ff. de noxal. si quis a multis. quia nō presumitur quis astrictus. z iō
ibi ante sententiā nullus occupare videtur. arg. l. de act. z obli.
l. negantes. Et delegatus cum clausula. vos uel alter vestrum occu-
pat per quālibet inchoationem iudicalem. s. de offi. dele. cum plu-
res. aliquando nihil operatur occupatio. ff. de dam. infect. si finita.
§. iulianus. ff. ut in posses. lega. l. is cui. §. qui prior. vbi omnes equa-
liter in possessionē mittunt. h; partes sibi faciāt per p̄cursum.

e Occupabit. in bona significatione. sic. vii. q. i. factus est cornel⁹
alibi in mala. s. eo. li. de elec. generali. vbi de hoc.
f Dominus. s. eo. c. i. cum suis cōcor.
g Occupantis. z nihilominus cōtra voluntatē domini melior fiet
ipsius occupantis conditio. quia statum iuris imutare nō potuit in
totū. ad hoc. s. de testa. requisisti. z. c. tua. ff. de le. i. l. nemo. si ergo
nō valet in totum ut agit valeat pro ea parte z eo modo quo valere
potest. ad idē. j. de despon. impu. c. i. §. i. z determinatum est hic qd
dubie tractabat guil. in spe. e. ti. §. ratione autē. v. quid si dictū fuit.

h Inchoatum. si. s. eo. li. de offi. dele. cum plures.
i Preferri. est enī constitutus ab eo qui potior est clausula nō ob-
nt. s. vidisti. excludet ergo. illum cum vices potioris grat. ad hoc
xciii. di. c. vlt. z. xciii. di. c. ii. de preben. bi. qui.
k Substituto. ab occupatē. nunquid hunc renocare possit? dicit ut
dixi. s. eo. ti. is qui.

l Alter. collega datus cum eo in solidum.
m Ipsum. negocium.
n Cessante. ar. s. e. li. de elec. cupietes. §. q. si. z. j. d. sen. ex. eos qui. vbi cef-
sante impedimēto tenet quis ad hoc ad qd p̄us tenebat. s; hic iam alius oc-
cupauit z eo casu quo potuit. vñ nec vñs clausule hoc operat ut vides.

o Impedi. z tunc ille assu-
mer. nec ille substitutus dare
poterit cū litē nō fuerit conte-
stata. s. e. c. i. §. i.
p Causis. secō in negocijs e-
tia spūalib; ut p. s. de elec. c.
pe. §. si aut. qd est s; z ibi dixi
q Celeriore. de hoc vide qd
dixi. s. e. li. de elec. c. vlt.
r Spūaliter. nō s; qd sanor ali-
quid inducit s; ius positum;
qd habuisti. s. in pn. decr. Et
nō per hāc lram reprobatā il-
lā opi. q̄ videbat equa. ber. s.
e. nō iniuste. qd sine esset clau-
sula in solidum sine nō iudex
poterat eligere. s; nō ē veruz
nisi in spūalibus ut hic vides
et fac. p illa opi. ff. de popul.
ac. l. ii. s; nō ob. qd ibi plus tā-
gū vniuersitas qd priuata p̄so-
na. z iō fuit electio magis?
s Cō in solidū. si enī in soli-
dū nō esset spūale. qd omni ca-
su iudex eligeret si ambo con-
currerent z simul occupatē.
ad hoc. s. de elec. c. pe. §. i.
t Intricari. ut ex contrarijs
rationibus. parat igit vñ ex
petitioni negocij puidet do-
mino absenti occurrat partiz
laboribus z inuitibus expē-
sis ad que omnia tenetur iu-
dex. s. eo. li. de offi. ordi. ut li-
tigantes. de rescrip. statutuz.
u Idoneiorem. ff. de accu. si
plures. ff. de admi. tur. si plu-

erint nō in soliduz deputati: iudex
ne propter eoz concursum nego-
cia eadē intricari p̄ngat; idoneio-
rez ex ipsis eligere valeat: z ille so-
lūmodo. psequat: habeatq; quic-
quid cū illo sic electo factum exti-
terit: plenā roboris firmitatez: nec
ad p̄sequendū alius admittatur
postmodū: nisi prout eum qui non
occupat negociuz: censuimus post
occupationē factam ab alio super⁹
admittendum.
Dem.
Uter is qui p̄curator⁹ consti-
tuitur ab absente dixerit p̄e-
sentatū sibi suscipere nolle manda-
tū hoc nō nequaquā obstantē quā-
diū p̄stiterit in eadē p̄stiterit uo-
luntate: ipsū⁹ acceptare poterit qñ/
cunq; placebit.
Dem.
Ste abesse⁹ p̄tulerit: cōstitueris
p̄curatorē ad causā: nō ideo lz tra-
ctes eā postmodum per teipsum:
procuratorē ipsuz dinosceris reuo-
care: quinimo p̄curator idem pro-
curatoris assumet⁹ officij: quādo
cūq; te cōtulerit absentare. **Se-
cus** si simpliciter a te fuerit cōstitu-
tus: tunc enī siue ante⁹ litē p̄testatā

res videtur idoneior: magis honestus z qui melius merita cause mouit. s;
de iura. calum. in pertractandis.

x Admittendū. s. qñ nō dedit substitutū z nō p̄t uel nō p̄t vult p̄sequi.
y Uter. p̄curator qui renuit acceptare mandatū penitere potest q̄diu cō-
stituitur in eadem perseuerauerit voluntate.

b Procurator. ad iudicia uel negocia nō curo cum nō distinguat. z eadez ra-
tio sit vtrobiq;.

c Absente. p̄sens igitur z absens quis potest p̄stitui p̄curator: ut hic. z. ff.
e. l. s. de confir. vti. uel inuti. cum dilecta.

d Suscipere. qd si sciēt illad sine p̄testatione recipit dñm qui pro eo debite
cauerat sup inclutis in p̄curatorio defendere cogit. ut in cle. eo. ti. c. i.

e Nolle. de nolle z velle quomodo alterū extensiuū alterū nō. vide qd not.
ff. de verb. obli. si quis stipulatus sit.

f Obstat. z sic nō spūale s; regulā. j. de reg. iu. qd semel. cū suis cōcor.
g Quādiu. si ergo mutasset voluntatē uel causam agendo uel aliū p̄curato-
rem dando secus est. ut dixi. s. c. pxi. in pn. ad hoc. j. c. pxi.

h Ipsum. mandatū.

i Placebit. ar. z. ff. de suc. edic. l. i. §. qui semel. vbi si ille qui est primi gra-
dus dixerit se nolle succedere statim ius deuoluitur ad eū qui est secūdi gra-
dus. s; ibi erat ad que ex renūciatione ius deuoluebat. hic ad nullum aliū qd
ad dñm ipsum p̄curatorē p̄stuentez. vñ satis dicit p̄t qd de quadam perse-
uerantia voluntatis z equitate ille uel non desinit esse procurator. uel si desi-
nit iure permittente reassumere potest. z forte statutum fuit ne contingat p̄-
pter procuratoris defectum negocia p̄telari. ad hoc. s. c. pxi. Credo tamē
per predictam. l. z per hanc litteram q̄diu. zc. si dominus dixisset. constituo
talem. qui si renuerit: talem constituo. nō habere tunc locum hanc decre. Et
not. arg. qd si electus p̄sentata sibi electione renuat cōsentire: adhuc electo-
ribus in eadem voluntate manentibus poterit consentire alias nō. quod ve-
rum est quia a principio renuunt z quasi inuiti trahuntur. viii. q. i. qui episco-
patum. z. c. in scripturis. io. an.

k Quem sub ea. dominus dans procuratorē: quotiens contingit eum
abesse: causam tractando procuratorē nō intelligitur reuocare. secus
si simpliciter: nisi expresse p̄testetur qd ipsum reuocare nō intendit uel ali-
as hoc appareat ex probabilibus cōiecturis. Decre. ista approbat quod no.
per Inno. z hostiē. s. eo. c. petitio. z vide quod not. ff. manda. qui mutua.
§. non ideo.

l Abesse. sub hac ergo forma potest dominus p̄curatorē dare. sic z delega-
tus pape subdelegatum pape. s. de offi. dele. si delegatus. eo. li.
m Assumet. si. l. de cura. furi. l. pe. ff. manda. qui mutua. §. nō ideo. io. an.
n Secus. s. quia non assumet. z. j. declarat quare.
o Ante litē. tunc reuocat sine causa z inuitus. ut. s. e. c. ii. cū suis cōcor.

ditor canonis sibi non retinuerit absolutione. j. de sen. ex. nup. et dixi
s. c. li. de elec. sciant. et in hanc pena incidit qui per pena amissionis
reru ad hoc copellit ipsum excōicatore. ut. s. eo. c. abbas.

Subiocere. Quid si opulit per vanu metu de quo timere no de
bebat nuquid tuc locu bz bec pena: dic q no fm gar. q: talis met?
no inducit restituti
onem nec pprie ap
pellat met. ff. eo. l.
metu. cu. ll. seq. z. l.
nec timores. Et qd
sit iustus met. no.
s. eo. cu dilecti. ille
q met? qui putat iu
stus ad reuocandu
ea q per illu fut: il
le pena pstitutiōis
inducit: alius no.

Ecclēsia. que. Ecclēsia p
qdriēniū
no admittit ad petē
dū restitutiōz sēn
tentiā uel hētū. nisi
rōnabilis aliq cā b
suadeat. Qlz cū va
gabāt decre ista. et
quidā intitolabant
eā alex. alij greg. ix
et ei fuit ut b videl
excepto sine qui su
padditus fuit ut ibi
dicā. Emanauit aut ad declarationē eoz que not. in glo. z omnes
antiqui z moderni. s. eo. c. i.

Ecclēsia. que fungit iure minoris facti maioris z iure reipubli
ce. quod dic ut not. eo. ti. c. i.

Snam. C. si aduer. rem iu. l. i. z. s. eo. tum ex litteris.

Contractū. C. si aduer. ven. l. i. C. si aduer. do. l. i. Idē si aduer.
lus cōfessionē. j. c. px. uel aduersus pbationē omiffam. s. e. cū ve
nissent. z. c. auditis. an autē p̄scriptiōne restituat ecclesia: dic ut. s.
e. auditis. in glo. anipe. uel h̄ lapsūm t̄pis ex quo lesa est. z tunc resti
tuit infra quadrienniū a tēpore lesionis. s; ad idē tēpus tantū quo
lesa fuit. ut in cle. e. ti. ab ecclesia. Nō tū q qn ecclesia h̄ tractum
restitutionē petit mai? est suū p̄uilegiū q̄ minoris in hoc. q: si mi
nor iurat nō h̄uenire nō restituit. C. si aduer. ven. auē. sacramenta
puberū. Si autē platus iurat nō repetere uel h̄uenire in tractu dā
noso e ecclesie sic iurando deierauit z ecclesia eodē petente uel alio
ex iudicis officio restituit. xxxv. q. ix. quod quis. de re. ec. nō alie. si
quis. de iureiu. sicut. z. c. intellecto. de infli. cum venissent.

Beneficiū restitutionis. q: si per viā iuris cōis secus. ut si diceret
sniam nullā h̄ctum nullū fuisse. uel in casu. j. c. pxi. Et scire debes:
q: si p̄fessē restitutio quilibet recuperat qd prius suū erat. ff. de mi
no. qd si minor. §. restitutio. z. l. intra vtile. C. de repu. l. vna. et. C.
si aduer. vsuca. l. vna.

Quadriēniū. spaciū qd dat̄ minori facto maiori infra qd oportet
q̄ assumat z finiat cām. qd dic ut dicū in cle. e. ti. ab ecclesia. C. de
tē. in inte. resti. l. petēde. z. l. si. ff. de mino. l. papi. exuli. nisi p̄ iudicē
uel reū steterit. ut in dicta. l. petēde. in fi. z sic possent intelligi. s. e.
tū ex lris. z. s. de re. ec. nō alie. ad nostram. ut. j. dicam.

Negligenter. nō delictū prelari in omittēdo p̄iudicare ecclesie.
ut no. xvi. q. vi. si ep̄m. de hoc dicam. j. de reg. iu. delictum.

Admittēda. reprobata est ergo opi. ala. guil. na. z goff. qui no. s.
e. c. i. z ipse goff. in sum. huius ti. §. fit cōputatio. z. §. qn autē. q: etiā
indistincte post quadrienniū restituit ecclesia. hoc probant per de
cre. predictā. s. e. c. i. ibi: semper debeat illesa zc. z per. c. s. e. ti. tum
ex lris. z. s. de re. ec. nō alie. c. ad n̄fam. Approbata est aut opinio
vin. ber. io. inno. z hosti. z ab. qui omnes dixerūt cōtra. Ad iura in
cōtrariū allegata r̄n. ut in ipsis iuribus not.

Preuaricationis. preuaricator est qui corruptus in totū ab accu
satione desistit. ff. ad turpil. l. i. ti. q. iii. §. notandū. s; hic nō proprie
ponit. q: de tali nō loquitur. s; p̄uaricator q̄si varicator: qui ex vtra
qz parte p̄sistit quinimo ex altera. sic isti fingūt exterius se bene ad
ministrare z tñ spoliant uel dāna inferunt. vel dic preuaricationis
quo ad sententiam fraudis quo ad contractum.

Manifeste. i. euidentis. z sic est nomen z casus genitiui. uel est
aduerbium. z expone manifeste. i. clare.

Probetur. q: qui doli allegat. zc. ff. de pbat. quotiēs. §. q dolo.

Comentū. i. deceptionē uel occultū uel maliciosum tractatus. et
hoc casu s; petens ecclesia restitutionē fuerit in culpa: ille p̄tra quē
petit fuit in dolo ne beneficiū illud peteret infra quadrienniū z do
lus culpe preponderat. ff. ad. l. aq. item si obstetrix. in fi.

Aut alia. possibile est q: ista verba fuerunt Grego. tamen in eē
trauaganti sua qua vtebamur nō erant. vii credo q: addita fuerint

per Bonifa. z est si. de preben. dilectus filius. g. in fi.
Causa. ut. s. eo. ti. tum ex litteris. uel vixit ille prelatus male contrahens
tanto tempore. vnde tunc nō currit p̄scriptio. xvi. q. iii. si sacerdotes. ut tenet
inno. in dicto. c. tum ex litteris. uel multas novas mutationes prelatoz ba
buit ecclesia. uel eminentissimū fuit damnu ipsius.

Saduersus confessionē
ecclesia cōtra confessiōz
qua lesa fuit admittitur infra
quadrienniū per beneficiū
restitutionis in integrum po
stea nō nisi per viam iuris cō
munis. declarat quod not. in
no. hosti. z moderni. s. eo. ti.
auditis.
Confessionem. ergo con
tra cōfessionem datur restitu
tio. ff. de confes. certum. §. pe
nul. S; contra. aut p̄fessa est
veritatem contra quā non da
tur restitutio. aut falsitatem:
z hoc probato nō nocet cōfes
sio ut infra sequitur. non est
ergo recurrendū ad extraor
dinarium ex quo ordinarium
competit. ff. de mino. in cause
ij. Solu. dixit host. q: possit
esse q: falsitas cōfessa proba
ri nō possit. vnde expedit re
stitutionem dari. Uel dic q:
fuit confessio non per erroz
vel nō potest erroz probari s;
lesio. Uel fuit confessio tem
pore quo nō debuit. uel lata est sententia tamen est ad huc infra quadrienni
um a die cōfessionis ut. j. dicam. Idem si contra sententiā uel cōtractum uel
aliam lesionem. ut dixi. c. pxi.

In iudicio. ideo dicit: quia extra iudicium facta non nocet. quod dic ut. s.
de confes. c. vlt.

A se. uel a procuratore. s. de re iudi. suborta. de cōfes. c. vlt. uel ab aduoca
to parte absente. s. de appel. cum causam. de cens. olim.

Lesa enormiter. quia pro leui lesione non datur restitutio. ut. s. de re. ec.
nō alie. c. pe. ff. de in inte. re. l. scio illud. ff. de mino. si ex causa. i. respōso. in fi.

In integrum. quid operetur dixi. s. c. pxi.

Computandū. in hoc differt mino: a maiore. quia etiam post sententiā
infra quadrienniū restituitur mino: contra confessionem. maior non nisi
ante sententiā z ostenso de erroze.

Negligenter. secus si p̄uaricatione uel aduersarij fraude. ut. s. c. pxi.

Rationabile. ut dixi. s. c. pxi.

Aliud. f. contrarium.

In facto. qui nemini nocet. ff. de iur. z fac. ignorā. l. erroz. dummodo pro
betur negocio nodum finito. s. de confes. c. vlti. z hic. erroz autem iuris non
excusat. ff. de iur. z fact. ignorā. l. ij. z. l. cum quis. z de hoc. j. de regu. iuris.
ignorantia.

Iuuare. potest ergo aliquis cōtra factū suū venire: hoc est ratione erro
ris. quia nil tam cōtrariū consensui q̄ erroz. ff. de iurisd. om. iu. l. si per erro
rem. sic z in matrimonio. s. de cōiu. ser. c. vlt.

Poterit. z sic vna via admittitur ad id a quo alia prohibetur: quia per for
mam iuris communis admittitur: ad id a quo prohibetur per restitutionis
beneficiū. sic interdum eōuerso per formam iuris cōmunis repellitur: et
per beneficiū restitutionis admittit. s. eo. ti. coraz. vbi de hoc. ad hoc contra
j. de reg. iu. cum quid. cum suis cōcor. s; solue ut ibi dixi.

Similitū. quocunqz modo: puta sententiā uel transfactōne. quod dic ut dicā
j. de li. conte. c. exceptionis. z huic decretali concor. j. de appel. cōcertationi.

Sex tribus. Si ex tribus arbitris duo cōcordant in summa tenet
illoz sententia: si omnes discordant tenet sententia de summa
minor.

Duorum. f. qui p̄denauerunt in decem: z quidam dicebant contrarium:
arg. eius quod statim sequitur. z hoc tenebat Huil. in specu. eo. titu. §. vlti. in
principio. cuius hic reprobatur opinio. quia illud veruz cum omnes dicunt
de dispari summa. z sic reprobatur quod not. Accur. ff. eo. ti. l. diem. §. si plu
res. z approbatur opinio Placentini que placuit Huil. z quando duo prote
stantur q: non consentiunt in minori summa. Et quod dicitur hic de tertio:
qui cōdemnat in minori summa dicas idem. z multo fortius si cōdemnaret
in maiori. quia tunc minor est dubitatio ut. s. dixi. Idēz si absolueret: uel nil
pronūciaret. ut. j. c. pxi. z per hoc dicemus idem in termino solutionis fa
ciende. ut si duo assignant t̄romenses: alius vnu: tenet dilatio duoz si om
nes discordant tenet minor.

Licet cum vnus. hoc sumitur. ff. eo. ti. diem. §. si plures.

Adinori. f. de v. Et est ratio que sequitur. plus enim semper in se conti
net quod est minus. ad hoc. xxiii. q. i. si quis dederit. z. j. de reg. iu. plus sem
per. vbi de hoc. z. ff. de regu. iur. in eo q: plus. z in obscuris minimum sequi
mur. j. de regu. iur. in obscuris. quod dic ut ibi. Quid si ille qui condēnat in
xv. protestatur q: ita condēnat in xv. q: nō consentit in minorez summa. licz
quidam cōtrarium dicant: satis credo ad huc tenere sententiā in. v. cum illa
g. ij.

protestatio impossibilis videatur et videatur sibi contrarius. de costi. c. ad. **Q**uestionibus. Si ex tribus arbitris vnus nolit examinatio uel diffiniendo negocio interesse duo procedere poterunt. ac si ille presens esset circa iudices autem antiqua iura seruentur.

Maliciosam. ut seruirent. s. parti que eos elegerat quam videbant succubere. io. an.

Imponatur. ad quod pro uidere debet iudex. s. de do. et contu. finem. ff. si cer. peta. l. quidam. Et nota qd hic de sideratur acceleratio. qd dicitur ut dixi. s. de elec. c. vlti.

Electis. simpliciter. quia si esset ibi clausula vos uel alter vestrum. vel qd si non omnes non procederet decreta. dubitatio. sicut nec in iudiciis sicut dicam in fi.

Legitime. per litteras suas uel nuntius litterarorie destinationum. uel per iuratum nuntium. quod dicitur ut. s. de offic. deleg. presentiam.

Diffiniendum. cum. s. conclusus est qd non restat nisi ferre sententiam. s. de fid. instru. cum dilectus.

Impedimento. ergo tunc stabimus legi: cum habet impedimentum legitimum quod rescribere debet collegis. ut in predicta decre. prudentiaz de delegato dicimur: vel pars id coram eis probare debet.

Quos. decernimus totalem potestatem etc. quod sequitur.

Civilis. ff. eo. ti. l. si in tres. alias est. s. sub. l. item si vnus. et bona etiam sunt legis consideratio que uoluit qd presentia et contradictio non noceret. sed sic absentia. quia forsitan ille si presens fuisset. traxisset alios in partes suam. et est si. cum dicimus qd aliquis tenetur consilium requirere et non sequi. ut no. s. e. ti. cum olim. sic dicitur de elec. qd in electionibus plus nocet contemptus qd contradictio. s. de elec. venerabilem. et c. bone. Sed decre. ista uoluit illum fingere presentem et contradicentem ut. j. sequitur. ex consideratione equitatis que ponitur in principio. et sic diuerso respectu vtriusque bona fuit consideratio. etc. et est simile quod not. s. de iur. iur. cum contingat. s. de rescrip. c. vlti. Sed quid dices: nunquid seruabitur hec decre. in foro seculari? Dic qd no in locis que non sunt in temporalis iurisdictione ecclesie. qd dicitur ut dixi. j. de regu. iu. c. ij.

Potestatem. Si compromittentes dixissent: qd si non omnes etc. hoc possent duo. et hec decre. supplet ac si ipsi dixissent. et est simile. l. de rei. pro. acti. l. vna. circa principium.

Libere. unde si nolit interesse examinationi: non tenentur ipsum in sententia vocare per hanc litteram. arg. ad hoc. j. de dol. et contu. euz qui. sed dicitur ad omnia citandum. arg. eius quod ibi dicam.

Diuina. ad hoc. l. de iudi. propterandum. s. cum autem heremoditium. s. de do. et contu. veritatis. cum si. j. de eo qui mit. in pos. c. vno.

Presente. per hoc dico qd non est idem in duobus arbitris: quod hic dicitur in tribus. quia ex duobus vnus se absentat maliciose alter non potest procedere. quia in tribus duo sunt maior pars. s. c. proci. Preterea ille absens habetur pro presente et contradicente ut hic vides. ergo neutrius valet sententia. s. de re iudi. c. vlti. Nam tunc valet sententia presentium in hoc casu: quando valeret eo contradicente alias no. et per hoc dico etiam qd si in compromisso hoc actum est qd non valeat ipsorum trium arbitrorum sententia nisi omnes concorderent qd non habebit locum decre. ista eadem ratione. unde tunc locum habet decre. cum simpliciter sunt assumpti ut. s. dixi. in glo. sup. verbo eligendi.

Circa iudices. protestatio quedam uel tacite questionis responsio. Circa eos ergo dicitur qd aut sunt ordinarij: aut delegati. Si ordinarij: aut quilibet per se et insolidum iurisdictionem habet. et tunc potest alter alterum preuenire. s. de fo. cope. c. penul. et not. s. de appel. ut debitas. aut non insolidum et per se sicut in capitulo uel syndico: uel hi qui audiunt causas presbyteri: diaconi: et subdiaconi: in his casibus omnes citare debent. et si due partes sunt presentes sufficient. ff. quod cuiusque vnuer. plane. de decr. ab ord. faci. l. ij. nisi in predictis casibus ubi certus requiritur numerus. xv. q. vij. si autem. c. c. felix. de re iudi. no potest. aut sunt delegati et tunc subdistingue. aut sunt dati simpliciter: et tunc vnus sine alio non procedit. s. de offi. dele. causaz matrimonij. aut cum clausula: et tunc iterum subdistingue: quia aut cum clausula ista: vos uel alter vestrum. aut cum illa: qd si non omnes. In primo casu tene quod habes. s. eo. li. de offi. deleg. cum plures. In secundo qd habes. s. de offi. deleg. prudentia. Sed queres: quare ius diuersum inter arbitros simpliciter: datos et delegatos simpliciter datos ut per superiora patuit? Dic qd ius quod minus dicitur est a partibus suppletur. sic alias. ff. eo. ti. ite. si vnus. s. principaliter. Iudices autem maiori maturitate creantur. ut. s. de rescript. statutuz. et ideo ius in eis supplere non vult. Item in iudiciis rigor attenditur. quia clementiores lege esse non debent. in aut. de iudi. s. oportet. colla. vi. arbitri autem prout visum eis est pronunciant. et plerumque eliguntur amici: et possunt viles esse. et ideo ius magis

sententia efficaciter censeatur. **I**dem.

Questioibus que plerumque propter arbitrorum uoluntaria seu maliciosam absentiam remanent in decise: finis celerius imponatur: ita tuimus ut si ex tribus arbitris a partibus electis eorum aliquis ab alijs legitime requisitus ad examinandum uel diffinendum vna cum eis negotium super quo in ipsos extitit compromissus non curauerit cessante impedimento legitimo conuenire: duo presentes penes quos lex civilis aliud inuenire uideatur: toto talis eo casu remanere decernimus potestatem: possint maliciose seu uoluntaria illius absentia non obstante dictus examinare negotium: et liberere diffinire sicut possent illo presente: nec uolente cum eis in vnaz sententia concordare: ut sic ipsius absentia presentia repleta diuina cum

circum illos prouidere et considerare uoluit ut. s. in prin. decre. **A**ris esse ambiguum. Iudex delegatus non habens ad hoc speciale mandatum a papa. non potest compellere partes ut personaliter coram eo compareat nisi ex rationabili causa.

Ambiguum. Ambiguum est ubi opiniones sunt et iura varia uidentur. s. de sen. excō. inter alia.

Non videtur. nec est. ff. de ar. questu.

Delegatus. a contrario sensu: videtur secus de ordinario xxv. dist. qualis. de bis que si. a prelat. cum apostolica. s. idem in ordinario: fm ber. no eniz potest compellere partes coram se venire personaliter: nisi in sequentibus casibus. l. de procu. l. vlti. et ideo de ipso dictum non fuit. quia de ipso non dubitatur per predictam. l. sed de delegato pape dubitatur qui videbatur posse idem quod papa: quo ad illam causam. liberum eniz est cuiuslibet per se uel procuratore respōdere. l. de bis qui

Aris esse ambiguum non videtur: iudice delegatus qui a sede apostolica mandatum ad hoc non receperit speciale iubere non posse alterutram partium coram se personaliter in iudicio comparere: nisi causa fuerit criminalis. uel nisi pro veritate dicenda uel pro iuramento calumnie faciendo: uel alias iuris necessitas partes coram eo exegerit personaliter presentari.

Alieres quas uagari non ad eccle. cofu. l. presenti. s. cum autem. ff. de procu. l. i. j. de iura. calum. c. vlti. de procu. querelam. beneficii autem iuris nemini aufertur. ut. xxvij. di. de bis. j. de reg. iur. indulgum. cum suis cor. Ar. contra qd personaliter citatus personaliter venire teneatur. s. de dolo et cotu. cum dilecti. Dic qd illud obtinet in papa ut ibi no. et sic etiam. s. de maio. et obe. humilis. de dila. c. vlti. et habent hec locum in causis priuatorum. In causis uero ecclesie collegij uel vnuer. sitatis de necessitate interuenit syndicus. de iura. calum. in pertractandis. et c. seq. fm ber.

Speciale. quia tunc sicut papa id potest et ipse similiter. s. de p. cu. c. penul. cum suis cor. **J**udicio. de extra iudicium non dubitatur. et est simile. s. eo. li. de resti. in integ. c. ij. **C**riminalis. intelligas criminaliter intentata. Si enim de crimine agitur civiliter bene interuenit procurator. s. de procura. tue. de accu. super bis. unde tunc personaliter venire compelli non poterit. Si autem criminaliter intentatur procurator non interuenit. nisi in casibus nota. ij. q. vi. siquado. et s. de accu. veniens. Sed querebat hic Ber. si admittatur procurator in causa criminali: an valeant que facta sunt eorum. Et videtur qd sic: si non opponitur exceptio. l. de procu. ita demum. ff. de procu. filiustamil. s. veterant. et ea que sunt cum falso procuratore valent per consensum. ff. de iudi. licet. ff. rem. ra. hab. l. ij. s. falsus. Sed contra videtur. quia contra legem actum est ff. de publi. iudi. l. penul. s. ad crimen. et v. q. iii. s. in criminalibus. dicebat Ber. qd valet quod cum eo actum est per prima iura: ex quo non fuit obiectum. Iudex tamen talem procuratorem ex officio suo potest et debet repellere. s. de except. exceptionem. cum suis cor. et j. de accu. cum. p. nec ob. si iudex debet repellere. ergo non valet iudicium: vide instantiam in excomunicato per predicta decreta. exceptionem. j. de excep. pia. et cum ber. cor. Huil. in spe. de p. cu. s. i. v. sed pone qd in causa tali.

Dicenda. puta prestando iuramentum de veritate: quod solum olim prestabatur in spiritualibus. hodie secus. j. de iura. calu. c. i. in fi. et differt in eo a iuramento calumnie. quia per illud respondetur de eo quod credit et estimat. l. de iura. calu. l. ij. s. fin. autem. per illud iuramentum de veritate responderet ut fra sonat. s. de elec. dudum. ij. **C**alunie. quod principales persone prestare debent. l. de iura. calu. au. principales. et j. de iura. calu. in pertractandis. quod vix est: nisi procurator habeat ad id speciale mandatum. j. de iur. calu. c. vlti. in quo casu dicam qd delegatus principalis ad iurandum compellere non poterit: cum ibi tunc non sit iuris necessitas de qua sequitur nisi forte principalis iustor sit qd procurator: et natura cause hoc requirat. vel scit melius veritatem. ut. l. de p. cu. l. vlti. et facit ad hoc s. de procu. siquem. in fi. eo. li.

Alieres quas personaliter ad iudicium quacumque causa in iure testimonium in causa: iudex expensis producentis interdum ibi: interdum mittit: et iudex fraudulenter vadens excoicatus est. **A**lieres religiose etiam volentes extra monasterium suum ex aliqua causa perso-

ad eccle. cofu. l. presenti. s. cum autem. ff. de procu. l. i. j. de iura. calum. c. vlti. de procu. querelam. beneficii autem iuris nemini aufertur. ut. xxvij. di. de bis. j. de reg. iur. indulgum. cum suis cor. Ar. contra qd personaliter citatus personaliter venire teneatur. s. de dolo et cotu. cum dilecti. Dic qd illud obtinet in papa ut ibi no. et sic etiam. s. de maio. et obe. humilis. de dila. c. vlti. et habent hec locum in causis priuatorum. In causis uero ecclesie collegij uel vnuer. sitatis de necessitate interuenit syndicus. de iura. calum. in pertractandis. et c. seq. fm ber.

Speciale. quia tunc sicut papa id potest et ipse similiter. s. de p. cu. c. penul. cum suis cor. **J**udicio. de extra iudicium non dubitatur. et est simile. s. eo. li. de resti. in integ. c. ij. **C**riminalis. intelligas criminaliter intentata. Si enim de crimine agitur civiliter bene interuenit procurator. s. de procura. tue. de accu. super bis. unde tunc personaliter venire compelli non poterit. Si autem criminaliter intentatur procurator non interuenit. nisi in casibus nota. ij. q. vi. siquado. et s. de accu. veniens. Sed querebat hic Ber. si admittatur procurator in causa criminali: an valeant que facta sunt eorum. Et videtur qd sic: si non opponitur exceptio. l. de procu. ita demum. ff. de procu. filiustamil. s. veterant. et ea que sunt cum falso procuratore valent per consensum. ff. de iudi. licet. ff. rem. ra. hab. l. ij. s. falsus. Sed contra videtur. quia contra legem actum est ff. de publi. iudi. l. penul. s. ad crimen. et v. q. iii. s. in criminalibus. dicebat Ber. qd valet quod cum eo actum est per prima iura: ex quo non fuit obiectum. Iudex tamen talem procuratorem ex officio suo potest et debet repellere. s. de except. exceptionem. cum suis cor. et j. de accu. cum. p. nec ob. si iudex debet repellere. ergo non valet iudicium: vide instantiam in excomunicato per predicta decreta. exceptionem. j. de excep. pia. et cum ber. cor. Huil. in spe. de p. cu. s. i. v. sed pone qd in causa tali.

Dicenda. puta prestando iuramentum de veritate: quod solum olim prestabatur in spiritualibus. hodie secus. j. de iura. calu. c. i. in fi. et differt in eo a iuramento calumnie. quia per illud respondetur de eo quod credit et estimat. l. de iura. calu. l. ij. s. fin. autem. per illud iuramentum de veritate responderet ut fra sonat. s. de elec. dudum. ij. **C**alunie. quod principales persone prestare debent. l. de iura. calu. au. principales. et j. de iura. calu. in pertractandis. quod vix est: nisi procurator habeat ad id speciale mandatum. j. de iur. calu. c. vlti. in quo casu dicam qd delegatus principalis ad iurandum compellere non poterit: cum ibi tunc non sit iuris necessitas de qua sequitur nisi forte principalis iustor sit qd procurator: et natura cause hoc requirat. vel scit melius veritatem. ut. l. de p. cu. l. vlti. et facit ad hoc s. de procu. siquem. in fi. eo. li.

Alieres quas personaliter ad iudicium quacumque causa in iure testimonium in causa: iudex expensis producentis interdum ibi: interdum mittit: et iudex fraudulenter vadens excoicatus est. **A**lieres religiose etiam volentes extra monasterium suum ex aliqua causa perso-

ad eccle. cofu. l. presenti. s. cum autem. ff. de procu. l. i. j. de iura. calum. c. vlti. de procu. querelam. beneficii autem iuris nemini aufertur. ut. xxvij. di. de bis. j. de reg. iur. indulgum. cum suis cor. Ar. contra qd personaliter citatus personaliter venire teneatur. s. de dolo et cotu. cum dilecti. Dic qd illud obtinet in papa ut ibi no. et sic etiam. s. de maio. et obe. humilis. de dila. c. vlti. et habent hec locum in causis priuatorum. In causis uero ecclesie collegij uel vnuer. sitatis de necessitate interuenit syndicus. de iura. calum. in pertractandis. et c. seq. fm ber.

Speciale. quia tunc sicut papa id potest et ipse similiter. s. de p. cu. c. penul. cum suis cor. **J**udicio. de extra iudicium non dubitatur. et est simile. s. eo. li. de resti. in integ. c. ij. **C**riminalis. intelligas criminaliter intentata. Si enim de crimine agitur civiliter bene interuenit procurator. s. de procura. tue. de accu. super bis. unde tunc personaliter venire compelli non poterit. Si autem criminaliter intentatur procurator non interuenit. nisi in casibus nota. ij. q. vi. siquado. et s. de accu. veniens. Sed querebat hic Ber. si admittatur procurator in causa criminali: an valeant que facta sunt eorum. Et videtur qd sic: si non opponitur exceptio. l. de procu. ita demum. ff. de procu. filiustamil. s. veterant. et ea que sunt cum falso procuratore valent per consensum. ff. de iudi. licet. ff. rem. ra. hab. l. ij. s. falsus. Sed contra videtur. quia contra legem actum est ff. de publi. iudi. l. penul. s. ad crimen. et v. q. iii. s. in criminalibus. dicebat Ber. qd valet quod cum eo actum est per prima iura: ex quo non fuit obiectum. Iudex tamen talem procuratorem ex officio suo potest et debet repellere. s. de except. exceptionem. cum suis cor. et j. de accu. cum. p. nec ob. si iudex debet repellere. ergo non valet iudicium: vide instantiam in excomunicato per predicta decreta. exceptionem. j. de excep. pia. et cum ber. cor. Huil. in spe. de p. cu. s. i. v. sed pone qd in causa tali.

Dicenda. puta prestando iuramentum de veritate: quod solum olim prestabatur in spiritualibus. hodie secus. j. de iura. calu. c. i. in fi. et differt in eo a iuramento calumnie. quia per illud respondetur de eo quod credit et estimat. l. de iura. calu. l. ij. s. fin. autem. per illud iuramentum de veritate responderet ut fra sonat. s. de elec. dudum. ij. **C**alunie. quod principales persone prestare debent. l. de iura. calu. au. principales. et j. de iura. calu. in pertractandis. quod vix est: nisi procurator habeat ad id speciale mandatum. j. de iur. calu. c. vlti. in quo casu dicam qd delegatus principalis ad iurandum compellere non poterit: cum ibi tunc non sit iuris necessitas de qua sequitur nisi forte principalis iustor sit qd procurator: et natura cause hoc requirat. vel scit melius veritatem. ut. l. de p. cu. l. vlti. et facit ad hoc s. de procu. siquem. in fi. eo. li.

Alieres quas personaliter ad iudicium quacumque causa in iure testimonium in causa: iudex expensis producentis interdum ibi: interdum mittit: et iudex fraudulenter vadens excoicatus est. **A**lieres religiose etiam volentes extra monasterium suum ex aliqua causa perso-

ad eccle. cofu. l. presenti. s. cum autem. ff. de procu. l. i. j. de iura. calum. c. vlti. de procu. querelam. beneficii autem iuris nemini aufertur. ut. xxvij. di. de bis. j. de reg. iur. indulgum. cum suis cor. Ar. contra qd personaliter citatus personaliter venire teneatur. s. de dolo et cotu. cum dilecti. Dic qd illud obtinet in papa ut ibi no. et sic etiam. s. de maio. et obe. humilis. de dila. c. vlti. et habent hec locum in causis priuatorum. In causis uero ecclesie collegij uel vnuer. sitatis de necessitate interuenit syndicus. de iura. calum. in pertractandis. et c. seq. fm ber.

Speciale. quia tunc sicut papa id potest et ipse similiter. s. de p. cu. c. penul. cum suis cor. **J**udicio. de extra iudicium non dubitatur. et est simile. s. eo. li. de resti. in integ. c. ij. **C**riminalis. intelligas criminaliter intentata. Si enim de crimine agitur civiliter bene interuenit procurator. s. de procura. tue. de accu. super bis. unde tunc personaliter venire compelli non poterit. Si autem criminaliter intentatur procurator non interuenit. nisi in casibus nota. ij. q. vi. siquado. et s. de accu. veniens. Sed querebat hic Ber. si admittatur procurator in causa criminali: an valeant que facta sunt eorum. Et videtur qd sic: si non opponitur exceptio. l. de procu. ita demum. ff. de procu. filiustamil. s. veterant. et ea que sunt cum falso procuratore valent per consensum. ff. de iudi. licet. ff. rem. ra. hab. l. ij. s. falsus. Sed contra videtur. quia contra legem actum est ff. de publi. iudi. l. penul. s. ad crimen. et v. q. iii. s. in criminalibus. dicebat Ber. qd valet quod cum eo actum est per prima iura: ex quo non fuit obiectum. Iudex tamen talem procuratorem ex officio suo potest et debet repellere. s. de except. exceptionem. cum suis cor. et j. de accu. cum. p. nec ob. si iudex debet repellere. ergo non valet iudicium: vide instantiam in excomunicato per predicta decreta. exceptionem. j. de excep. pia. et cum ber. cor. Huil. in spe. de p. cu. s. i. v. sed pone qd in causa tali.

Dicenda. puta prestando iuramentum de veritate: quod solum olim prestabatur in spiritualibus. hodie secus. j. de iura. calu. c. i. in fi. et differt in eo a iuramento calumnie. quia per illud respondetur de eo quod credit et estimat. l. de iura. calu. l. ij. s. fin. autem. per illud iuramentum de veritate responderet ut fra sonat. s. de elec. dudum. ij. **C**alunie. quod principales persone prestare debent. l. de iura. calu. au. principales. et j. de iura. calu. in pertractandis. quod vix est: nisi procurator habeat ad id speciale mandatum. j. de iur. calu. c. vlti. in quo casu dicam qd delegatus principalis ad iurandum compellere non poterit: cum ibi tunc non sit iuris necessitas de qua sequitur nisi forte principalis iustor sit qd procurator: et natura cause hoc requirat. vel scit melius veritatem. ut. l. de p. cu. l. vlti. et facit ad hoc s. de procu. siquem. in fi. eo. li.

Alieres quas personaliter ad iudicium quacumque causa in iure testimonium in causa: iudex expensis producentis interdum ibi: interdum mittit: et iudex fraudulenter vadens excoicatus est. **A**lieres religiose etiam volentes extra monasterium suum ex aliqua causa perso-

naliter ad iudicium trahi non possunt: quod contra predicta fit est irritum. Ista decre. Bonifa. extrauagans erat. quia edita ante compilationem huius sexti libri.

Ammiseri. piculosa est enim sexum omittio. xvij. q. ij. diffinim.
Litterarij. generalium intelligas: puta quibus causa committitur si enim specialiter expressum esset in litteris quod mulier trahi possit. secus ad h. s. c. xxi.

Legatorum. uel delegatorum multo magis ad hoc. s. de rescrip. statutum.

Alia. puta ordinaria: uel delegata ab eo.

Anuitas. uolentes ergo possunt. et in hoc differunt religiose ut. j. sequitur.

Exprimitur. s. c. proximo.

Prohibem. no. meliore conditione mulierum quam marium: ad idem. s. de sent. excō. mulieres. z. c. ea noscitur. s. de pig. ex lris. Interdum est deterior. quod dicitur ut not. s. de peni. et re. noua quedam. ad hoc. ff. de regu. iur. l. ij. Interdum par uirtusque ea. z. de his no. in spe. de pcur. s. i.

Necessarius. quod non sunt alij qui ueritate sciunt. uel non ita bene sciunt. xiiij. q. ii. q. q.

Producētis. iij. q. iij. uenturis. s. e. li. de rescrip. statutum

L. de testi. quonia. sicut ergo pducēs tenent expēsas ministrare testi pducto. ita z tabellio uel iudici qui ad eas vadit ut hic uides.

Idoneam. presbyterum uel alium uirum honestū coram quo iurent. z ibi etiam erit tabellio: z citabitur pars aduersa ut vadat uisura eas iurare. ut. s. de testi. c. ij.

Iure. prohibete. ut in criminali z erialiter interata. ut in auē. de testi. s. z quonia. s. bec oia. z. l. de fi. istru. auē. apud eloquentissimū.

Accedat. expensis producentis. ut. s. no. eni in hoc casu credo locum habere decre. s. eo. li. de rescrip. statutū. s. in super.

Persona. puta episcopus uel superior propter reuerentiam ipsius pontificalis officij ad mulierculā eos ire non decet. ad hoc. s. de offi. ordi. c. i. eo. libro.

Possit. puta ratione infirmitatis. uel forte loci in quo moratur mulier. uel alia similia.

Abitat. tabellione uel personā idoneā ut dictū est. s. io. an.

Singatur. ut iudex possit dominas uisitare: faciebat eam nominari in testem.

Incurrat. Non reseruat absolutōnez: ergo alijs cōcedit. de sen. excom. nuper.

Aborari. ut. j. de sta. regu. c. vno.

Causa. unde nec seruare tenent decre. nicolai quo ad personale cōparitōne. ut. s. eo. li. de elec. indēntatibus. s. s. cum eas.

Earundem. not. quod non potest quis renūciare iuri suo. ad idem s. de for. cōpe. si diligenti. z quod ibi no. z de sentē. excō. contingit. Multos tales casus quere per Accur. l. de pact. si quis in cōscribendo. z. ff. de pac. z. l. pactum inter heredes. z per Hoff. de regu. ad apostolicā. Sepe etiā procurarent moniales se ad iudiciū euocari ut claustrum exirent. ad idem. s. de sen. ex. relatum.

Annum. maior. xiiij. ann. per se z procuratorem potest agere z defendere causam spiritualem minor. xiiij. per se no. agit sed per procuratorem uel per curatorem datum auctoritate ordinarij ecclesiastici iudicis z etiā delegati dati ad causas illas filiusfamilias sine patris assensu agit causam spirituale hoc dicit. Emanauit bec decre. ad declarationē eorum que not. Ber. s. de resti. spol. ex parte. z de eta. z quali. ex ratione. Hoff. Inno. z Hoff. e. ti. c. indecorum z. s. de procu. accedens.

Quartūdecimū. in mare hoc intellige: in muliere. xii. z sic intel-

lige predictam decre. de resti. spol. ex parte. z probatur. s. eo. li. de elec. indēntatibus. i. responso. s. de despon. impu. cōtinebatur. io. an.

Spiritualibus. puta matrimonio z similibus.

Dependentibus. ut dotē que dependet a matrimonio. de dot. post diuor. resti. c. iij.

nimus quoque ut ipso iure sit irritū z inane siquid cōtra premissa contigerit attentari.

Annum. quartūdecimū. tue peregristi etatis in bñficialibz z alijs causis spiritualibus necnō z dependentibus ab eisdem ac si maior. xxv. annis existeres ad agendum z defendendum per te uel procuratorem quez ad hoc cōstitutum decreueris admitti debebis.

Si uero infra quartūdecimū annum exstas per te agere: aut defendere non poteris super ipsis: s. uel per tuū episcopū uel per officialem eiusdem tibi curatorem dabitur ad lites huiusmodi exercendas: aut tuipse si maior infante fueris cū auctoritate alterius eorundem procuratorē ad eas poteris deputare.

Delegatus etiā apote. z subdelegatus ab eo tibi si non habeas curatorem dare ualeant: uel auctoritate cōstituendi procuratorem prestare ad illas causas uel lites dūtaxat que corā ipsis fuerint ventilande.

In huiusmodi quoque litibus siue causis quāquā in pte patris exstas: nec alias absqz ipsius assensu in iudicio regulariter esse possis: eiusque de his se intromittere non habeas: nequaquā re-

Eiudem. non enim sufficit: immo nec requiritur patris auctoritas. non eniz de patrimonialibus tractamus in quibus id locū habet. l. de bo. que lib. no oportet. z. l. cum no. solū. z. j. in fi. c. nec imperatoris uel alterius iudicis secularis: cum spiritualis z ecclesiastica sit causa. xvi. di. bene quidez. s. de iudi. at si. z de arbi. contingit. ar. ff. ad trebel. ille a quo. s. fi. z. l. seq.

Ad lites. ad hoc. l. de cura. in li. dan. per totū. l. de cura. fu. l. fi. in pñ.

Huiusmodi. s. spūales quasi de spūalibus no. dependentibus se intromittere no. debeat. ar. j. pxi. rīso. nisi forte rōne persone: puta si clericus esset.

Infante. i. in septennio. s. de despon. impu. litteras. z. c. accessit. minor eni etas ignorat quid uideat. l. de fal. mo. l. i. in fi. Sed dices: quam causam spiritualem potest tractare minor infante. matrimonij enim uel sponsalia contrahere non potest ut in predictis iuribus: beneficiū ecclesiasticū habere non potest. ut not. s. de preben. super inordinata. Qualis ergo erit bec causa: forte dispensatione pape adeptus est beneficiū de quo agit uel defendit: uel forte repetit. uel ab eo repetuntur usure. uel dicitur natus de illegitimo matrimonio. de or. cog. tuam. uel his similia.

Alterius. episcopi. s. uel officialis.

Ab eo. delegato ordinarij no. dicit quasi ordinarius hoc delegare no. possit. ad hoc. ff. de offi. pēd. l. nec quicqz. s. ubi decreto. z super hoc uide quod no. s. de resti. in integ. c. pe. z quod dixi. s. de offi. vi. licet.

Curatōre. forte generaliter uel specialiter ab ordinario datum.

Procuratorem. cum est maior septēnio. ut. s. v. pxi.

Ventilande. delegata eniz eis causa z omnia delegata uidentur sine quibus causa. z. c. de offi. dele. preterea.

Huiusmodi. s. spiritualibus z dependentibus.

Regulariter. z habet locū etiā in maiore. l. de bo. q. li. cū oportet. z. l. cū non solū. z est hoc uerū suo noie. secus si sit alterius pcurator. s. e. li. de p. cu. qui generaliter. ii. rīso. z. ff. de mino. cum mandato. Ideo autē dixit regulariter. quia casualiter contra: sicut in castrensi peculio: in quo etiam contra patrem agit. ff. de iudi. lis nulla. Itēz cū ipetrat ueniā etatis dūmodo sit maior. xx. l. de his qui ve. eta. ipe. l. ii. z in momentanea possessiōe. l. qui leg. perso. l. vlt. Itēz cū agit de toto uoluto. ff. de adul. si marit. s. lex iulia. z in terdicto de libero hoie exhibēdo. ff. de li. bo. exbi. l. iij. s. si mulier. Itēz fm canones uide qz indistincte cōquerat filius de patre. s. de spō. no. est. ii. q. vii. querit. ubi de hoc. z. xxiij. q. iij. si ecclesie. Itēz in casu. ff. de iudi. si lōgius.

In his z similibus minor z in potestate constitutus agit.

Habeat. habet enim locū illa regula in patrimonialibus. ut. s. dixi.

Arv. an. sine curatore: sicut maior.

Debebis. in matrimonio hoc erat expressum in predicta decre. ex parte. S. qz qui dam dicebant id speciale in carnali matrimonio. io. emanauit bec lata cōstitutio. s. qz idem esset in spirituali probatur per decre. de elec. duduz i. z de regu. postulasti. z hoc facit. quia huius voluminis compilatores de tutelis z curis no. posuerunt tanquā de materia nobis non multum necessaria. z aduerte. qz qd hic dicitur quidam tenebant indistincte. Inno. dicebat qz debebat dari curator fm qd in v. seq. de minoz. xiiij. dicitur. Hoff. autem suo capite z quadam similitudine distinguebat inf. maiores. xvij. an. ut tunc haberet locum prima opinio. quia talis prodire potest i publicū. iij. q. vii. s. tria. ad hoc. s. eo. li. de procu. qui generaliter. in fihel. xvij. s. ea que not. de offi. deleg. cūz uicesimū. z minores. xvij. ut tunc habeat locum opinio in no. z hanc uiam mediā dicebat tenendā. argu. de offi. de leg. querenti. bec no. de eta. z quali. indecorum. z in summa eiusdē ti. s. etas. s. reprobat bec opinio ut hic uides.

Hō poteris. s. tenet Ber. de eta. z qual. ex ratione. in glo. vlti.

Eiudem. non enim sufficit: immo nec requiritur patris auctoritas. non eniz de patrimonialibus tractamus in quibus id locū habet. l. de bo. que lib. no oportet. z. l. cum no. solū. z. j. in fi. c. nec imperatoris uel alterius iudicis secularis: cum spiritualis z ecclesiastica sit causa. xvi. di. bene quidez. s. de iudi. at si. z de arbi. contingit. ar. ff. ad trebel. ille a quo. s. fi. z. l. seq.

Ad lites. ad hoc. l. de cura. in li. dan. per totū. l. de cura. fu. l. fi. in pñ.

Huiusmodi. s. spūales quasi de spūalibus no. dependentibus se intromittere no. debeat. ar. j. pxi. rīso. nisi forte rōne persone: puta si clericus esset.

Infante. i. in septennio. s. de despon. impu. litteras. z. c. accessit. minor eni etas ignorat quid uideat. l. de fal. mo. l. i. in fi. Sed dices: quam causam spiritualem potest tractare minor infante. matrimonij enim uel sponsalia contrahere non potest ut in predictis iuribus: beneficiū ecclesiasticū habere non potest. ut not. s. de preben. super inordinata. Qualis ergo erit bec causa: forte dispensatione pape adeptus est beneficiū de quo agit uel defendit: uel forte repetit. uel ab eo repetuntur usure. uel dicitur natus de illegitimo matrimonio. de or. cog. tuam. uel his similia.

Alterius. episcopi. s. uel officialis.

Ab eo. delegato ordinarij no. dicit quasi ordinarius hoc delegare no. possit. ad hoc. ff. de offi. pēd. l. nec quicqz. s. ubi decreto. z super hoc uide quod no. s. de resti. in integ. c. pe. z quod dixi. s. de offi. vi. licet.

Curatōre. forte generaliter uel specialiter ab ordinario datum.

Procuratorem. cum est maior septēnio. ut. s. v. pxi.

Ventilande. delegata eniz eis causa z omnia delegata uidentur sine quibus causa. z. c. de offi. dele. preterea.

Huiusmodi. s. spiritualibus z dependentibus.

Regulariter. z habet locū etiā in maiore. l. de bo. q. li. cū oportet. z. l. cū non solū. z est hoc uerū suo noie. secus si sit alterius pcurator. s. e. li. de p. cu. qui generaliter. ii. rīso. z. ff. de mino. cum mandato. Ideo autē dixit regulariter. quia casualiter contra: sicut in castrensi peculio: in quo etiam contra patrem agit. ff. de iudi. lis nulla. Itēz cū ipetrat ueniā etatis dūmodo sit maior. xx. l. de his qui ve. eta. ipe. l. ii. z in momentanea possessiōe. l. qui leg. perso. l. vlt. Itēz cū agit de toto uoluto. ff. de adul. si marit. s. lex iulia. z in terdicto de libero hoie exhibēdo. ff. de li. bo. exbi. l. iij. s. si mulier. Itēz fm canones uide qz indistincte cōquerat filius de patre. s. de spō. no. est. ii. q. vii. querit. ubi de hoc. z. xxiij. q. iij. si ecclesie. Itēz in casu. ff. de iudi. si lōgius.

In his z similibus minor z in potestate constitutus agit.

Habeat. habet enim locū illa regula in patrimonialibus. ut. s. dixi.

Romana. pretermisso. l. per appellationē ad archiep̄m causa deuol
uatur & de ea cognoscere possit: tñ de principali questōe cognosce
re nō potest: nisi prius de appellatione cognoscat etiā partibus cō
sentientibus sine uolūate suffraganei. qz in hoc casu perinde esset:

ac si sine uolūate suffraganei per simplicē querelā cognosceret quod nō po
test facere. s. eo. li. de offi. oz.
c. i. & sic fraus fieret illi cōsti
tutioni. & hoc intellige cuz ap
pellatur ante sententiā. Itaqz
qñ appellatur a sententiā: iu
dex appellatōis statim de p̄n
cipali cognoscat. de hoc. s. d.
appell. ut debitus. in glo. pe.
& per hoc approbat: opinio
hosti. qui not. j. eo. li. de app.
eordi. qz illa decre. locum ha
bet specialiter in papa. in ar
chiep̄o enim locū non habet
ut hic uides. sic etiā soluit
contrariū illius decre. ad istā.
satis tñ uidetur qz in quolibz
inferiori a papa locum etiam
habeat decre. illa qui per sim
plicem querelam possit adiri
& sic possit intelligi opinio in
nocē. ut ibi dicam.

b Extiterit. & sic aditur per
simplicem querelam.

c Remen. uel alius quilibz
de offi. ordi. c. i. s. eo. li.

d Clericorum. in laicis sec⁹
quia privatorum consensus.
z. c. de iurisd. om. iudi. pri
uatorum.

e Iudices. bene dicit. quia
tanqz arbitri hoc possent eti
am sine ep̄scopo: cōsensu si
ent quilibet alij cum hoc pro
hibitam nō sit. ad hoc de ar.
cum tempore. z. c. dilecti.

f De facto. quia de iure nō
possunt in iudicem nō suum
etiam ecclesiasticā personaz.
& si alias p̄stet iurisdictioni:
sine pp̄ij ep̄i cōsentire licen
tia. s. eo. significasti. ybi de h
io. and.

g Suscipe. bene pōt archi
ep̄us cām uel executionē sen
tētie delegare subditis suffraganeoz suoz. s. ad illa suscipiā illos inuitos
cōpellere nō potest. nec potest cōpellere illos ut ferant testimoniu: in causis
ad ipsum per appellationē deuolutis: nisi in his casibus aliud inducat cōsue
tudo: quid ergo fiet: mādabit suffraganeo ut subdituz compellat ad testimo
niū ferendū in cā illa sicut in alijs casibus. & de hoc. s. de offi. oz. pastoralis.
Idē est in quolibet iudice. ut si de alia ciuitate petant testes: iudex eā ad iu
dicē loci mittat ut testes recipiat & ad iudicē attestaciones remittat. L. de fi.
instru. l. iudices. Et nota qz nō eandē iurisdictionem habet iudex in accesso
rio quā in principali: s. illud quia in subditos suffraganeozum iurisdictiones
non habet ut in prin. de cr. pastoralis.

b Precepta. ut quia aliquem citari mandat uel his similia.

i Cōsuetudine. cōsuetudo ergo in his iurisdictionē tribuit. ad idē. s. e. li. de
offi. oz. c. i. de fo. cōpe. cū contingat. s. e. li. de cōsue. c. iij. cum si.

k Officiales. l. n. in ep̄m iurisdictionē hēat nō tñ in officialē. ut. j. in fi. c. d̄
salarijs. taxata erāt oliz ista salaria p̄ decre. de postulā. p̄perandū. quā ho
die nō habemus. & de istis salarijs habes. L. de suffra. l. vna. L. mādā. sala
riū. & qua actione petant. L. mādā. l. i. in vlti. glo. ff. eo. l. salariū. io. an.

m Procuratorū. p̄tra. p̄curatoris officiu debet esse gratuitū. & si aliquid re
cipiat cōtra bonos mores facit & redemptor litis esse censet. L. p̄cur. litem.
L. manda. si cōtra licitum. ff. man. si vero nō remunerandi. §. vlt. l. j. leges il
le loquūtur qñ paciscitur ut habeat certam partē eius de quo est questio: qd
illicitū est. hic de salario loquitur quod datur pro remuneratione laboris: qd li
citur est ut hic. z. ff. manda. l. salarium.

n Causis. l. j. eni iurisdictionē habeat in causis nō tñ in p̄sonas rōe salarioz
ip̄oz cū alia sit cā. ar. s. L. de iudi. p̄perandū. §. p̄culdubio. ybi d̄ qz p̄pter
salariū aduocatoz nō d̄z cāe fieri dilatio. s. illud in ordinario loquitur.

o Respondere. Itō ergo qz rōe p̄tractus nō sortit quis forū. p̄tra. s. e. c. vlt.
cū suis p̄cor. So. hic de p̄tractu loquitur inuito in ciuitate suffraganei. puta cū
boni. qui appellauerat secū duxit aduocatū Ravennā: & sic p̄tractus rauēne
inuitus nō fuerat. uel dic qz locū habet qñ ibi nō inuenit. Uel dic veri⁹ qz de
p̄tractu loquitur quē quis celebrat ut viator ut tunc ibi ueniri nō possit. d̄z
eni esset ut quocūqz loco nauiget uel delatus sit respondere teneat. ff. de iudi.
l. beres absens. §. nā ybi sic uenit. & bec uera nisi se ibi p̄miserint solutores.
tunc eni suscipe cōpellerent iudiciū: cū ibi & ybi domiciliū habet ualeat pu

quiri debēbit assensus.

Inocē. quartus.

De foro competentē.

Romana ecclesia & infra
nec appellatōis articulo
p̄termisso: nec alias etiā
cū mime appellatū exti
terit remen. archiep̄s uel ei⁹ offi
ciales de causis clericoz tanquaz
iudices. l. j. in ip̄os iudē clerici de
facto p̄sentiant abiqz dioecanoz
suoz uolūate cognoscat. Neqz
suffraganeoz remēsis ecclesie sub
ditos ip̄oz delegationē suscipere
uel sententiā & precepta exequi: aut
in causis p̄ ap. deuolutis ad eos te
stimoniū: nisi aliud in his trib⁹ de
p̄suetudine obtineant: perhibere
cōpellant. Nec etiā suffragane
oz ip̄oz officiales aut archidia
conos archiep̄scopos & alios in
feriores p̄latos suffraganeis eis
dez subiectos: dūmodo aliud eis
cōtraria consuetudo non tribuat:
nec subditos suffraganeoz ip̄oz
super salarijs aduocatoz & pro
curatoz: in causis que in remēsi
uentilantur curia cogat querelan
bus in sua presentia respondere.

Contrabētes vō aliaz dioce. su
per p̄tractibus inuis in remēsi. di
oce. ab eisdē nisi inueniant ibidez
trabere corā se nō debēt inuitos l. j.
in possessione bonoz que ibi ha
bent etiā cum alibi copiā fut faciūt

niri. ff. de iudi. l. beres absens. §. illi sciendū. s. eo. dilecti. ibi eni cō
tractū nō ytiqz eo loco intelligit quo negociū gestū est s. quo pe
cunia est solueda. ff. de h. auc. in. pos. l. iij. & hic reprobari uidetur
due opi. doctoz legū. quoz quidā dixerūt qz ratione p̄tractus via

si corū auctoritate citati cōparere
contenant: possint missionem face
re cōtra eos: uel si forte maliciose
seip̄os occultent: ne citatio perue
niat ad eosdē decernere faciendaz
in possessionē bonoz: que in alia e
tiā dioecsi obtinere noscūt: s. tūc
loci dioecanus ad denunciatōne
ip̄oz faciet huiusmodi missionē.
Nec clericos suos mittat ad suf
fraganeoz suoz dioec. pro inēdis
uel recognoscendis contractibus
corā ip̄is: nec eorundē suffragane
oz subditos cōpellant corā se oc
casionē huiusmodi iuri stare.

Neqz potest archiep̄scopus ip
se in suorum suffraganeoz officia
les & subditos pro eo qz uocati ab
ip̄o nolunt querelantibus in sua
presentia responderē ecclesiasticā
exercere censuram.

Dem. octauus.

Seculares iudices qui l. j. ip
sis nulla competat iurisdicō
in hac parte: personas ecclesiasti
cas ad soluendū debita: super qui
bus corā eis contra ipsas earum
exhibentur litere: uel probatiōes
alie inducunt: damnabili p̄sum
ptione cōpellunt: a temeritate hu
iusmodi per locozum ordinarios
censura ecclesiastica decernimus
compescendos.

Dem.

Am. L. laic⁹ p quo soluiti

qz si aberat latitandi animo iudex ybi reperiebāt tenebatur remit
tere. alias debent possideri bona expeditum est ut hic uides.

Forū. archiep̄scopi uel officiales.

Uolunt. ipsi p̄trabentes. dicebāt quidā qz nullo casu iudex h
decernere poterat: quoz hic reprobat op̄i. & de hoc per hosti. in
summa. eo. ti. §. ij. v. item ratione cōtractus.

Uolunt. archiep̄scopi & officiales.

Faciet. ad idem. s. eo. postulasti.

Pro inēdis. i. faciendis uel incipiendis.

**Recognoscendis. tangit consuetudinē Francie ybi fiūt tales re
cognitiones. & concor. ad hoc. s. de iurepa. relatum.**

Huiusmodi. qz. l. inierunt uel recognouerūt cōtractū corā illis.

**Officiales. l. j. eni idē sit cōsistoriū ep̄i & officialis sui. ut. j. de ap.
romana. nō tñ iurisdictionē hz in officialē ep̄i. ut. s. e. §. ij. z. iij.**

**Seculares iudices. Iudex secularis qui uult clericū cōpellere
ad debita etiā liquida soluēda p̄ ecclesiasticū iudicēz desistere
p̄pellat. fuit tracta de si. decre. exuagātis q̄ incipiebat: qz & p̄tingit.**

**Nulla. obsequēdi eni est eis necessitas nō auctas impetrandi.
xvi. di. c. i. de cōsti. ecclesia. de re. ec. nō alie. cū laicis. cum si.**

**Ecclesiasticas. etiam si ordinē clericalem nō habeant ut religio
si & conuersi. xii. q. i. duo sunt.**

Et. secularibus iudicibus.

Earum. personarum ecclesiasticarum.

**Damnabili. qz ē hoc hō ecclesiasticā libertatē. j. de imu. ec. c. vi. & pe:
g. Compellit de facto. & est hoc cōtra bonoi. qui habet statutuz
qz omnis cōtractus factus cū rectore ecclesie ualeat: et qz potestas
teneatur illud executioni mandare.**

**Compescendos. concor. j. de iureinran. c. licet. de excep. c. ii. de
sentē. excō. decernimus.**

**Am. L. laicus. ratioe iuramēti laicus ut illud fuerit corā iudi
ce ecclesiastico cōuenitur. Tracta fuit bec decre. de exuaganti cle
mentis que incipiebat: sua nobis nobilis uir henricus. eo. ti.**

**Soluiti. an. fideiusso: qui soluit vfuras illas a debitore repetat
dic ut not. s. de fideius. c. iij. & ante solutionē agit fideiussoz contra**

In foro quodam
De lit. const. p. 100
De iuramento calumnie

debitore ut ipsum a fideiussione absoluat in casibus. s. de fideiuss. c. vlti. c. c. constitutus.

A Obligaueras. oli erat in optioe creditoris que vellet auenire de bitore vel fideiussore: hodie no. qd dic ut. s. d. fideiuss. c. ii. in pria gl.

B Indemnē. sic sentiebat damnu vnde pmtū merebatur qd esse no debet. s. de fideiuss. c. ii. vbi de hoc.

C Juramēti. xxi. q. i. c. vlt. s. de iudi. no mit. v. postremo. de elec. venerabilis. et idē in alijs criminibus ecclesiasticis: q no. s. e. ti. cum fir.

D Premissa. q sem p censurā bz pcedere. xii. q. ii. indigne xxi. q. iii. de illicita. de sen. ex. sacro.

E Teneat. ex trib tenebat de iure cōi r pacto r viculo iuramēti. ex vltio corā ecclesia cōuenit: ut hic vides. io. an.

A Exceptiois pemptoria li. cō testat. nō impedit nisi sit d re semel finita.

B Peremptorie. de p emptoris r dilato rris dic ut not. s. de excep. c. in exceptionē. in pria glo. Et est pemptoria q intētiōe agē tis pimit ut pactū de ppetuo nō petēdo r exceptio doli mali. r iura mēti de nō agēdo nel accusādo. ff. d. exce. l. ii. c. iii. s. d. ac. vltis. io. a.

C Defensionis. differentiā facit inter exceptionē r defensionē. pactū eni de nō petēdo siue iuramētū ipso iure tollit naturalē obligatiōe sicut numeratio s; nō etulē ipso iure. s; ope exceptionis illam elidit. ff. de sol. sticbū. s. naturalis. insti. de excep. s. pteea. Defensioes pprie dicunt q ipso iure actionē tollunt. ut solutio: acceptilatio. q solutioe eius qd debet r acceptilatiōe ois obligatio tollitur insti. qui. mo. ob. tol. in prin. r. s. itē p acceptilatiōe. Itē renūciatō pici pōt defensio. de renū. sup. b. vii. q. i. q periculosū. de elec. cū in ter. huiusmodi enim defensiones nō pprie dicunt exceptiones cū nō excludant actionē. quia nulla est ibi actio. ff. de excep. l. ii. s; lar ge exceptiones dicunt quia excludunt agentem fm ber.

D Obiectus. i. obiectio.

E Iudicata. L. de re. iudi. l. vlti.

F Transacta. L. de transac. causas.

G Finita. sufficiebat hoc dicere q oia pphendit ut dixi in pn. r q dicit iudicata dic cū ber. ab eo cui iudicādi ius fuit. transacta bona fide: ut trāfactio teneat. ff. de pac. tres fratres. finita p sensum vel lōgo silētiō. Et sumpra fuerūt hoc vba. ff. ad se. cō. terul. l. i. s. vlti. de v. sig. trāfacta. r. l. se. r q dixi finita p sensu pōt intelligi per iura mēti delatū a pte pri. q tale iuramētū maiorē bz autē q res iudi cata. ff. de iureiu. l. ii. s. de iureiu. rsi xpūs. ibi ois cōtrouersie. r. r post tale iuramētū nihil ē querendū. ff. e. nō erit. s. d. ar. ad hoc de accu. veniēs. merito q ista ptestationē impediūt. obligatio enim semel extincta r. ff. de solu. qui res. s. areā. de cō. di. iii. queris. L. d. remis. pig. cū ex cā. nec intēdit papa lites sopitas p sua suscitare rescripta. s. d. rescrip. nōnulli. r rescriptū imperratū tacito de re iudi cata a qua nō ē appellatū nō tenet. L. sen. resc. in. n. pos. l. impetrata r p transac. a lite recedit. L. de tranaf. fratris tui. r. l. cās. de rnsac. c. i. Itē si p iusurandū ut dicitū est finitū sit negotiū restaurari non debet. iō ista li. ptesta. impediūt. S; pone: dicit q finia nō tenuit pu ta: q iudex nō fuit qui eā tulit: vel q transactio dolo facta fuit. vel nō fuit iure finitū negotiū nūquid audiendus est? Et dic q sic fm ber. ut pz per pdictas. ll. ff. ad terul. l. i. in fi. ff. de v. sig. trāfacta. qz p iudicialia sunt ista r p r tractāda. de ordi. cog. mā. S; pone op sita est res iudi. vel trāfactio vel q finita est res. r de hoc bñ stat quō pnuiciabit iudex: sup pncipali nō pōt pnuiciare qz super eo nō est actū nec sup eo lis ptesta. s. ut li. nō cōte. p totū. r de q re rē. ff. de iudi. de qua re. de cau. pos. cū ecclesia. r. c. seq. Dic fm ber. q nō pnuiciabit sup pncipali s; sup except. rei iudi. hoc mō. qz data fuit petitiō. petir talis rem talē a ticio quā dicit ad se ptenere rē. cui fuit excipiēdo rnsūm: q cū alia vice sup ipsa petitiōe iudicatū fuer rit rtra ipsum nō est vltius audiendus rtra finiaz a qua nō fuit ap pellatū. iudex ptestata lite sup illa exceptiōe ita pcedet qz cōstitit q sup eo qd. c. petit ei obstat res iudicata a qua nō fuit appellatū: dis finitiue pnuicio ipsū sup illa petitiōe nō esse vltius audiendū sibi perpetuū silētiū imponēdo. ad hoc de accu. veniēns. in fi. uel

poterit deleg. dicere pnuicio litteras nō valere. In his tribus casib; fm ber. tutius videt pponere has tales exceptiones li. ptesta. qz tunc a pncipali de bito absoluetur.

B Litigator. reus. s.

I Impediat. ergo per talē exceptionē nō fit litis pte. alias nō requireret an impediret vel nō. j. c. pxi.

K Dicat. exceptionē pemptoria opponēdo ut n sequat absurditas de dilatoia q ve nit ante litē ptestatā.

L Obrentū. nō q perēptoria inter dilatoias pponēda nō est qz alius est ipaz effectus altera differt: altera perimit In pemptoria eni habet pcedere actio cui opponat ipa exceptio. ff. de excep. l. ii. ber. Scias aut q omnis exceptio pemptoria que perimit lit teras r gratiam opponitur r ante lins cōtestationē r post: si litteras tantū ante lins cō testatā. L. de excepti. l. vlti. de hoc vide per Inno. r hosti. s. de rescrip. constitutus.

M Exposita. videbatur con trariū. quia eadem ratio rē. s. de rescrip. super literis. in fi. sed nō est verum. quia fm id taz omnis pemptoria ex ceptio veniret in vim dilato rie. et si de replicatione dixit ser: nihilominus litteras ha buisset ut ibidē recitari solet.

N Oblato. Per exceptionē pemptoria; nō fit litis ptestatio. Emanauit decre. hoc ad declarationē eorum que not. Hoff. de elec. dudum. h. j. de dol. r contu. prout. r que ibi hostiē. r Abb. de appel. cū causam. r de excep. cum venerabilis. r. s. c. pxi. r Bul. in spe. de liris cōtesta. s. nunc dicamus v. sed nunquid per exceptionem.

O Libello. qui est de substantia iudiciarij ordinis. iij. q. iii. offeratur. s. de lib. ob. c. i. quod dicit ut ibi. m. glo. vlti.

P Peremptoria. de dilatoia nō sic dubitabaf. qz per eā nō respondef sic pe titiōi. r qz de sua natura cōtestationē pcedit ut dixi. s. c. pxi.

Q Proponaf. simpliciter r solū in modū exceptionis. ut. j. dicam. m. glo. pxi.

R Facta. dicebant quidā cōtra r videbat opinio eozū probari per decre. de do. r cōtu. prout. de appel. cū causam. vtrobiqz videtur cōtestata lis per exce ptionē pscriptiōis. de excep. cū venerabilis. per exceptionē pmutatōis de testa. rainutus. per exceptionē annalis pscriptiōis rscapionis. rē. Itē instituta actione r opposita perēptoria exceptione videt esse iudiciū. ff. de iter. ac. si filius. s. exceptionibus. S; rtrariū est verū: r hoc tenebant oēs supradicti doctores: quod optime probat lex dicens q qui vult exceptionez doli mali opponere que cōpetit ex transacione ante li. ptest. facta qd incidit in transac. ante. li. ptest. id facere debet. ff. de cōdi. inde. elegāter. s. pe. Item per liris ptesta. ordinat iudiciū per perēptoria exceptionē destruit. s; eadez res duos effectus rtrarios nō potest parere. xvi. di. deinde. s. de bap. maio res. ff. de solu. qui hominē. probaf idem expresse. s. c. pxi. si eni per perēptoria exceptionē nō debet impediri vel retardari litis pte. ergo per eam nō fit. alias nō processisset questio. Ad cōtraria respondef hoc mō. aut reus dire cte respondef libello puta cū petunf ab eo. x. ex causa mutui dicit se nō tene ri r petita fieri nō debere. cum pactū de nō petendo perpetuo sibi factū fue rit. r tunc facta est litis pte. r sic intelligunt rtraria. aut simpliciter excipit d pacto de nō petendo pscriptiōe nel alia pemptoria et tunc nō intelligit facta ut hic. Itē si excipiēdo pponeret se nō teneri respōdere libello ex eo q factū fuerat sibi pactum de nō petendo rē. ad hoc de deci. dudū. et in isto casu solemnus pōdare exceptionē intentionis exclusionē. s; qz proponit post litis cōtesta. vocatur actionis exclusio. ff. de except. l. ii. in prin. Et hic adde quod dixi. j. de reg. iu. exceptionem.

S Impediunt. ut. s. c. pxi.

T Oportebit. de necessitate iuris. quia alias processus habitus post talez ex ceptionem non valet cum lis cōtestata nō esset. s. ut lit nō contestata. per totū. sicut nec per positiones r respōsiones sit lis cōtestata. s. de elec. dudum. ij. s. de liris cōte. c. vno. io. an.

U De calumnia. tria dicit. Primo q non est de substantia q statim post litē ptestatam iuretur de calūnia. Secundo q nō annullatur processus. s; tacite omittatur calūnie iuramentū. Tertio precipit: q in spiritualibus simul de calūnia r de veritate iuretur. Emanauit ista decre. ad declarationē eozū que not. ber. de iureiurā. ex litteris. in vl. glo. Inno. r hosti. s. eo. littens. Abb. s. eo. c. i. Bul. in spe. e. ti. s. i. in pn. r ver. quartum. r. s. i. ver. quid si non. r. s. restat. r hosti. in summa. eo. ti. s. quando. v. r. vnum tamen.

X Calūnia. euitanda. sic. xii. di. nerui. ibi vnusquisqz habeat suam propter fornicationem. s. euitandam.

Y Veritate. qd solū olim in spiritualibus prestabatur. ut in fi. videbis.

¶ Existat. videbatur contra. primo ex ordine rubricae. s. eo. secundo ex ordine illius littere. s. de elec. dudum. v. lite v. r. et erat expressum. L. e. l. ii. in prin. s. eo. c. i. et c. cu. causam. ad hoc facit lex que dicit q. procurator ante lite contest. prestare debet cautione de rato. et tunc si prestata non fuerit postea non presta bitur. ff. de procu. l. pompo. s. rati. s. contrarium est verum ut hic vides. et sic p. dictorum doctorum coprobatur opinio. Et de iuramento de veritate videbatur casus de iure iurata. ex lris. ad hoc. s. de fide instru. cu. iohannes. v. verum. et j. de testi. presentium. ad l. ff. de da. infect. qui bona. s. pe. nec enim semper ordinem scripture servamus. ff. de solu. l. nec ordo. et s. de rescrip. causam q. et cum in totum tacite omittatur. ut. s. pxi. rii. multo fortius ad contraria respondeat esse id fieri debere ut dicitur hec littera: s. si non fiat non propterea viciatur. q. alijs iuribus sustinetur ut dixi. et facit quod no. s. de spon. du. ma. in vlti. glo. p. dicta lex pompo. s. rati. in alio casu loquitur. et est illud. quia per cote stationem litis factus est procurator dominus litis. s. de p. cu. c. i. eo. li.

¶ Propter. Declarat quod not. s. de testi. tuis. in vlti. glo. L. de iur. ca. l. ii. s. q. io. a.

¶ Tacite. expresse vero remitti non potest. L. de iura. cal. l. ii. s. s. quia. nec valet consuetudo de ipso non prestando. de iura. cal. ceterum.

¶ Nota causa. nendum in principio cause ut. s. pxi. rii.

¶ Legitime. puta libello dato li. cote. et iudice sententiante in scriptis sedendo et per se recitando. qd. dic. ut. s. de libel. ob. c. i. j. de sen. et re iudi. c. vlt. et non die feriato. s. de ferijs. c. vlt. io. an.

¶ Annulandus. approbata est ergo opinio Ja. bal. io. cre. p. silei et sequatium qui hoc dixerant quia tunc demum exactum prestari debebat. ff. de no. ope. nunci. de pupillo. s. qui opus. ff. de iureiur. i. iurandum. s. qui ius. ad hoc. ff. de procu. filiusfam. s. veterani. L. e. ti. ita demum. et ad hoc. s. de proba. quoniam contra. vbi de iuramento nil dicit. Et reprobata est opi. Azo. et mar. quibus consentit hosti. s. eo. ceterum. et in predicta decre. tuis. dicentes q. etiam si tacite omitteretur non valet iudicium. i. sententia. ii. q. vi. s. diffinitiva. L. de sent. et inter. om. iudi. prolata. qua. intellige cum fuerit exactum. et pro eis faciebat predicta decre. ceterum. et predictus. s. sed quia. vbi videtur q. ex dissimulatione etiam non possit omitti. s. expone ibi simulatione. s. cum simulant se non calumiose agere ut ibi dicit Accur.

¶ Juramentum. s. e. ti. c. ii. Et erat ratio. q. in spiritualibus presumebat q. semper esset deus in memoria et sic non calumiantur litigantes. et hoc pbat littera sequens. Reddebat inno. in p. dicto. c. tres rationes. Prima q. rigor in spiritualibus non servatur de do. et cotu. c. i. Secunda. q. h. iuramentum non sit peccatum. tui ex frequentatione sepe sequitur peccatum. s. de iureiur. et si xpus. maxime cu. de credulitate sit hoc sacramentum. Tertia: quia hoc iuramentum est a malo non credentis. de elec. significasti. s. parum valent de rationes. cu. et in civilibus locum habeant ut per te vides.

¶ In ipsis. et sic equum fuit ex quo cessabat causa cessaret et constitutio. s. de appel. cum cessante. cum si.

¶ Utile. i. necessarium. ff. quando. ap. fir. l. i. et. ii. q. vi. biduum. vel dic. propter: ut si iudex videat tales personas de quibus non sit aliqua calumnie suspitio exi get solui veritatis sacramentum. primum tutius et verius reputo.

¶ Observant. observabat hoc dominus Huil. ut no. in spe. eo. ti. s. i. v. quartum. notat hoc ber. equum esse. s. e. c. ii. et in p. dicta decre. ex lris. de iureiur.

¶ In eisdem. spiritualibus causis. Nunquid in criminalibus iuret de calumnia. dic. ut not. L. eo. l. i. et. s. eo. c. i.

¶ In appellacionis. in causa appellacionis iurari debet de calumnia et veritate dicenda hoc primo. Secundo dicit q. procurator deputatus post iuramentum calumnie iurabit de calumnia. Tertio q. iudex quotiens sibi videt exigit iuramentum maliciose: etiam si de calumnia vel veritate iuratum sit. Per primum dictum determinatur que not. per Accur. L. eo. l. ij. in prin. et nota. innoc. et hosti. pe. et abb. s. eo. c. i. super verbo. quecumq. causa. Huil. in spe. eo. ti. s. ii. ver. quid de causa. bar. brix. in questione venerali que incipit: que ritur vtruz in causa. Et per predicta videre potes q. hic reprobatur opinio Placen. et Azo. qui dicebant q. ex quo iuratum erat in principali non iurabitur in causa appellacionis. in auc. de bis qui ingre. ad ap. s. fi. coll. viii. et pro eis faciunt omnia iura per que probatur q. eadem sit causa ap. cum prima. xvi. di. habeo. ij. q. vi. siquis in quacunq. L. ut in una et eade causa. l. i. ff. de iudi. proponebatur. Jo. cre. Hug. Hosti. et supradicti doctores contra: quorum hic approbatur opinio pro eis. vi. q. iiii. ofius. et. ii. q. vi. si episcopus. L. de iudi. properandū. in auc. ut li. iur. in prin. ibi tamen Accur. tenet primam. ff. de dam. infect. qui bona. s. penul.

¶ In appellacionis. in causa appellacionis iurari debet de calumnia et veritate dicenda hoc primo. Secundo dicit q. procurator deputatus post iuramentum calumnie iurabit de calumnia. Tertio q. iudex quotiens sibi videt exigit iuramentum maliciose: etiam si de calumnia vel veritate iuratum sit. Per primum dictum determinatur que not. per Accur. L. eo. l. ij. in prin. et nota. innoc. et hosti. pe. et abb. s. eo. c. i. super verbo. quecumq. causa. Huil. in spe. eo. ti. s. ii. ver. quid de causa. bar. brix. in questione venerali que incipit: que ritur vtruz in causa. Et per predicta videre potes q. hic reprobatur opinio Placen. et Azo. qui dicebant q. ex quo iuratum erat in principali non iurabitur in causa appellacionis. in auc. de bis qui ingre. ad ap. s. fi. coll. viii. et pro eis faciunt omnia iura per que probatur q. eadem sit causa ap. cum prima. xvi. di. habeo. ij. q. vi. siquis in quacunq. L. ut in una et eade causa. l. i. ff. de iudi. proponebatur. Jo. cre. Hug. Hosti. et supradicti doctores contra: quorum hic approbatur opinio pro eis. vi. q. iiii. ofius. et. ii. q. vi. si episcopus. L. de iudi. properandū. in auc. ut li. iur. in prin. ibi tamen Accur. tenet primam. ff. de dam. infect. qui bona. s. penul.

¶ In appellacionis. in causa appellacionis iurari debet de calumnia et veritate dicenda hoc primo. Secundo dicit q. procurator deputatus post iuramentum calumnie iurabit de calumnia. Tertio q. iudex quotiens sibi videt exigit iuramentum maliciose: etiam si de calumnia vel veritate iuratum sit. Per primum dictum determinatur que not. per Accur. L. eo. l. ij. in prin. et nota. innoc. et hosti. pe. et abb. s. eo. c. i. super verbo. quecumq. causa. Huil. in spe. eo. ti. s. ii. ver. quid de causa. bar. brix. in questione venerali que incipit: que ritur vtruz in causa. Et per predicta videre potes q. hic reprobatur opinio Placen. et Azo. qui dicebant q. ex quo iuratum erat in principali non iurabitur in causa appellacionis. in auc. de bis qui ingre. ad ap. s. fi. coll. viii. et pro eis faciunt omnia iura per que probatur q. eadem sit causa ap. cum prima. xvi. di. habeo. ij. q. vi. siquis in quacunq. L. ut in una et eade causa. l. i. ff. de iudi. proponebatur. Jo. cre. Hug. Hosti. et supradicti doctores contra: quorum hic approbatur opinio pro eis. vi. q. iiii. ofius. et. ii. q. vi. si episcopus. L. de iudi. properandū. in auc. ut li. iur. in prin. ibi tamen Accur. tenet primam. ff. de dam. infect. qui bona. s. penul.

¶ In appellacionis. in causa appellacionis iurari debet de calumnia et veritate dicenda hoc primo. Secundo dicit q. procurator deputatus post iuramentum calumnie iurabit de calumnia. Tertio q. iudex quotiens sibi videt exigit iuramentum maliciose: etiam si de calumnia vel veritate iuratum sit. Per primum dictum determinatur que not. per Accur. L. eo. l. ij. in prin. et nota. innoc. et hosti. pe. et abb. s. eo. c. i. super verbo. quecumq. causa. Huil. in spe. eo. ti. s. ii. ver. quid de causa. bar. brix. in questione venerali que incipit: que ritur vtruz in causa. Et per predicta videre potes q. hic reprobatur opinio Placen. et Azo. qui dicebant q. ex quo iuratum erat in principali non iurabitur in causa appellacionis. in auc. de bis qui ingre. ad ap. s. fi. coll. viii. et pro eis faciunt omnia iura per que probatur q. eadem sit causa ap. cum prima. xvi. di. habeo. ij. q. vi. siquis in quacunq. L. ut in una et eade causa. l. i. ff. de iudi. proponebatur. Jo. cre. Hug. Hosti. et supradicti doctores contra: quorum hic approbatur opinio pro eis. vi. q. iiii. ofius. et. ii. q. vi. si episcopus. L. de iudi. properandū. in auc. ut li. iur. in prin. ibi tamen Accur. tenet primam. ff. de dam. infect. qui bona. s. penul.

¶ In appellacionis. in causa appellacionis iurari debet de calumnia et veritate dicenda hoc primo. Secundo dicit q. procurator deputatus post iuramentum calumnie iurabit de calumnia. Tertio q. iudex quotiens sibi videt exigit iuramentum maliciose: etiam si de calumnia vel veritate iuratum sit. Per primum dictum determinatur que not. per Accur. L. eo. l. ij. in prin. et nota. innoc. et hosti. pe. et abb. s. eo. c. i. super verbo. quecumq. causa. Huil. in spe. eo. ti. s. ii. ver. quid de causa. bar. brix. in questione venerali que incipit: que ritur vtruz in causa. Et per predicta videre potes q. hic reprobatur opinio Placen. et Azo. qui dicebant q. ex quo iuratum erat in principali non iurabitur in causa appellacionis. in auc. de bis qui ingre. ad ap. s. fi. coll. viii. et pro eis faciunt omnia iura per que probatur q. eadem sit causa ap. cum prima. xvi. di. habeo. ij. q. vi. siquis in quacunq. L. ut in una et eade causa. l. i. ff. de iudi. proponebatur. Jo. cre. Hug. Hosti. et supradicti doctores contra: quorum hic approbatur opinio pro eis. vi. q. iiii. ofius. et. ii. q. vi. si episcopus. L. de iudi. properandū. in auc. ut li. iur. in prin. ibi tamen Accur. tenet primam. ff. de dam. infect. qui bona. s. penul.

¶ In appellacionis. in causa appellacionis iurari debet de calumnia et veritate dicenda hoc primo. Secundo dicit q. procurator deputatus post iuramentum calumnie iurabit de calumnia. Tertio q. iudex quotiens sibi videt exigit iuramentum maliciose: etiam si de calumnia vel veritate iuratum sit. Per primum dictum determinatur que not. per Accur. L. eo. l. ij. in prin. et nota. innoc. et hosti. pe. et abb. s. eo. c. i. super verbo. quecumq. causa. Huil. in spe. eo. ti. s. ii. ver. quid de causa. bar. brix. in questione venerali que incipit: que ritur vtruz in causa. Et per predicta videre potes q. hic reprobatur opinio Placen. et Azo. qui dicebant q. ex quo iuratum erat in principali non iurabitur in causa appellacionis. in auc. de bis qui ingre. ad ap. s. fi. coll. viii. et pro eis faciunt omnia iura per que probatur q. eadem sit causa ap. cum prima. xvi. di. habeo. ij. q. vi. siquis in quacunq. L. ut in una et eade causa. l. i. ff. de iudi. proponebatur. Jo. cre. Hug. Hosti. et supradicti doctores contra: quorum hic approbatur opinio pro eis. vi. q. iiii. ofius. et. ii. q. vi. si episcopus. L. de iudi. properandū. in auc. ut li. iur. in prin. ibi tamen Accur. tenet primam. ff. de dam. infect. qui bona. s. penul.

¶ In appellacionis. in causa appellacionis iurari debet de calumnia et veritate dicenda hoc primo. Secundo dicit q. procurator deputatus post iuramentum calumnie iurabit de calumnia. Tertio q. iudex quotiens sibi videt exigit iuramentum maliciose: etiam si de calumnia vel veritate iuratum sit. Per primum dictum determinatur que not. per Accur. L. eo. l. ij. in prin. et nota. innoc. et hosti. pe. et abb. s. eo. c. i. super verbo. quecumq. causa. Huil. in spe. eo. ti. s. ii. ver. quid de causa. bar. brix. in questione venerali que incipit: que ritur vtruz in causa. Et per predicta videre potes q. hic reprobatur opinio Placen. et Azo. qui dicebant q. ex quo iuratum erat in principali non iurabitur in causa appellacionis. in auc. de bis qui ingre. ad ap. s. fi. coll. viii. et pro eis faciunt omnia iura per que probatur q. eadem sit causa ap. cum prima. xvi. di. habeo. ij. q. vi. siquis in quacunq. L. ut in una et eade causa. l. i. ff. de iudi. proponebatur. Jo. cre. Hug. Hosti. et supradicti doctores contra: quorum hic approbatur opinio pro eis. vi. q. iiii. ofius. et. ii. q. vi. si episcopus. L. de iudi. properandū. in auc. ut li. iur. in prin. ibi tamen Accur. tenet primam. ff. de dam. infect. qui bona. s. penul.

¶ In appellacionis. in causa appellacionis iurari debet de calumnia et veritate dicenda hoc primo. Secundo dicit q. procurator deputatus post iuramentum calumnie iurabit de calumnia. Tertio q. iudex quotiens sibi videt exigit iuramentum maliciose: etiam si de calumnia vel veritate iuratum sit. Per primum dictum determinatur que not. per Accur. L. eo. l. ij. in prin. et nota. innoc. et hosti. pe. et abb. s. eo. c. i. super verbo. quecumq. causa. Huil. in spe. eo. ti. s. ii. ver. quid de causa. bar. brix. in questione venerali que incipit: que ritur vtruz in causa. Et per predicta videre potes q. hic reprobatur opinio Placen. et Azo. qui dicebant q. ex quo iuratum erat in principali non iurabitur in causa appellacionis. in auc. de bis qui ingre. ad ap. s. fi. coll. viii. et pro eis faciunt omnia iura per que probatur q. eadem sit causa ap. cum prima. xvi. di. habeo. ij. q. vi. siquis in quacunq. L. ut in una et eade causa. l. i. ff. de iudi. proponebatur. Jo. cre. Hug. Hosti. et supradicti doctores contra: quorum hic approbatur opinio pro eis. vi. q. iiii. ofius. et. ii. q. vi. si episcopus. L. de iudi. properandū. in auc. ut li. iur. in prin. ibi tamen Accur. tenet primam. ff. de dam. infect. qui bona. s. penul.

¶ Juratum. ppter hoc erat dubitatio. q. non videbat tunc debere iurari. et q. bis iurandum non est et q. tunc superfluum videbat iuramentum qd. faciendum non est. de iureiur. et si xpus. de pba. c. ii.

¶ Juramentum. s. de calumnia iurari debet statim post lit. cote. ut. s. c. proxi. no. ergo ar. q. facienda est litis cote. in ca. appellacionis. s. hoc not. s. de testa. c. rainaldus. v. dilectus. io. an.

¶ Dicenda. si talis est ca. in q. iuret de veritate ut i. fi. c. vi.

¶ Procuratores. Emanavit iste ver. ad declaracionis glo. p. dicta. inno. hosti. et guil. in spe. e. ti. s. sequitur in fi. et eius hic approbat opi. et reprobat opi. hosti. qui tenebat contrarium.

¶ Post. hoc erat dubitatio: q. non videbatur bis iurandum. L. e. ti. auc. hoc.

¶ Deputantur. ab ipsis principalibus vel a procuratoribus qui post litis contestationem poterunt substituere poterunt. s. eo. li. de procura. c. i.

¶ Ab ipsis. Nota q. h. procurator iuret in animam dominum. xvii. q. iiii. metuetes. c. di. optatu. lxiii. di. tibi domino. vbi de h. et. s. e. li. de elec. procurator. sacramentum tui calumnie et in animam dñi et in ppriaz pber ut hic vides. alias aut quare iuraret ex quo dñs iurauerat. et in hoc casu non est necessarium speciale mandatum. de syndico vbi dicit ut. s. eo. in pertractandis.

¶ Juramentum. Nota ad questionem qua queritur: an heres vel successor teneatur iurare ex quo defunctus iurauerat. Et dicit q. sic per banc litteram et per auc. L. e. ti. principales. et per. l. ff. de dam. infect. qui bona. s. pe. potuit enim defunctus habere bonam fidem et heres vel successor mala. ff. de accu. sciui. L. de re. ere. generaliter. i. niso h. quidam contra. q. heres et successor eade persona cum defuncto censentur. in auc. iuriam. qd. a moztie presta. s. ii.

¶ Instructi. in hoc casu recitabant predicti doctores non debere procuratores iurare. quia qui per alios. et. de reg. in. qui facit p. aliu.

¶ In omnibus. declaratur per hoc quod not. s. de resti. spo. litteras. in glo. antepe. et de proba. c. ii. et reprobatur quod not. de testi. presentium. in glo. iuramentum. in fi.

¶ Malicie. h. ergo ex quo iuratum est de calumnia amplius in eadem ca. de calumnia iurandum non sit. ut. L. e. auc. in vlti. ab eode. et. s. pri. niso. de malicia tui bene iurat. puta cum suspicatur iudex q. maliciose pponatur exceptio: petat dilato. ad hoc de excep. pastoralis. de testi. vltra tertia. L. de fi. instru. l. vl. xxx. q. v. iudicantem.

¶ Emanavit ad declarationem eorum q. legunt et no. L. e. ti. l. ii. s. si aut abfuerit. et per ber. s. e. c. ii. et. c. ceterum. et per inno. et hosti. s. eo. cu. causam. et per guil. in spe. eo. ti. s. restat. v. quid ergo.

¶ In iuria. qua si inferet iudex non esset. s. de v. sig. forus. in fi.

¶ Adversarii. et sic erat procurator singularis persone. de syndico enim universitatis vel collegij non dubitamus quin iuret. s. eo. in pertractandis. et. c. seq.

¶ Juramentum. dicit quidam q. olim procuratores indifferenti iurabant. ff. de da. infect. qui bona. s. pe. s. fuit postea statutum q. solui pncipales p. sone iuret. ff. e. ti. l. ij. s. si aut. et. s. e. ti. c. i. qd. verum est nisi procuratores habeant speciale mandatum ut hic. et. ff. de iureiur. l. iurandum qd. ad pecunias. Alij dicebant q. procurator p. uati etiam cu. spali mada to ad iurandum non admittit p. prima iura. s. q. non expedit iura corrigi ut. s. e. li. de elec. cu. expediat. dic. l. qui bona. non ee correctā. s. lo qui in casu deer. isti. s. cu. habeat procurator spale mada tu. Alij dice bāt q. cu. procurator per litis prest. factus sit dñs litis: poterat de calumnia iurare: qd. verum non est nisi habeat ad hoc spale ut hic vides.

¶ Requens. in civilibus non admittit spoliacionis exceptio facta ab alio q. a core. In criminalibus admittit facta a tertio dum sit o tota substancia vel maiori pte exceptio. pbari dz. j. xv. dies. alias sit pdenario expesaz. Excipies de spoliacione facta a tertio. j. certu. rēpus a iudice statuendum dz restitutione petere. alias excusabit exceptio non obstat. Ultio dz q. ageri sup reb. ecclesiasticis non ob. exceptio spoliacionis priuataz: reru. nel eccleruo. hac decre. quidam intulabāt oli sub ti. s. excep. alij sub ti. s. resti. spo. et. bñ. ut h. videt.

¶ Requens. equum fuit ergo super hoc ius. p. uisum emanasse. ff. de

¶ Requens. equum fuit ergo super hoc ius. p. uisum emanasse. ff. de

¶ Requens. equum fuit ergo super hoc ius. p. uisum emanasse. ff. de

¶ Requens. equum fuit ergo super hoc ius. p. uisum emanasse. ff. de

¶ Requens. equum fuit ergo super hoc ius. p. uisum emanasse. ff. de

legi. nam ad ea.

Circumstrepit. i. pulsat uel ledit. et sumpta sunt hec verba ex ca
none. liij. di. frequens.

Calumniose. sic. s. de do. et contu. finem.

Exceptioni. spoliationis de qua supra dictum est.

Intermittitur.
l. differtur.

Perimitur. de fa
cto intelligas no de
iure. qz multi ppter
tot impedimenta et
timore expensaz li
te dimittunt. Et sic
expone hz ber. quia
exceptio spoliatiois
dilatatoria est no per
emptoria. no ob. l.
L. vii. vi. sigs in ta
ra. qz hz priuatio do
minij insurgat codi
tione ex illa lege no
tri ex interdicto nel
exceptione. ut no. s.
de ca. pos. pastoralis

Labores. hec ver
ba fuerut supra de
corpe auc. ut diuie.
iussi. subscript. ha.
glo. questo. in prin.
colla. ix. et pro repu
blica imperator no
ctes ducit infones.
in auc. ut iudi. sine
quoquo suff. in pn.
colla. ij. et papa ide
de se dicit. s. in pro
emio huius libri.

Statuimus. hic
fuit interpretatio ca
nonu antiquoru de
hac materia loque
tium.

Actore. hoc erat
iniquu qz reus exci
peret contra actorez
de spoliatioe facta
a tertio cu in h non
deliquerit actor. et
ideo factum alteri
sibi no debebat ob
esse. L. de inoffi. testa. si quis suo. versus si. et. j. de regu. iur. non de
bet. et peccata suos teneant auctores. L. de pe. sancimus. s. de his
que si. a ma. par. c. quesit. et recitat hic ber. se non meminisse ali
quem excipientem sic in civilibus.

Quocunqz. ecce differentia inter criminalē causam et civilez: ut
in civili non opponatur spoliatio facta ab alio qz actore. In crimē
nali sic cum moderatione que sequitur et rationes infra sequetur:

Ratur tempus. pbandi. quia maliciose sepius pponeretur ta
lis exceptio ut. s. dixit. sic in exceptioe excoicationis. viii. dies sunt
dati. i. de exceptio. pia.

Proponit. qz dies illa no pputabit in. xv. sic dies in quo pponi
tur excoicationis exceptio. j. de excep. pia. sic dies in quo cautu p
mittit et in quo sistere in iudicio oportet no pputat in vicena milia
passu. ff. sigs cau. l. i. sic et dies piratiois lra p cu pmittit ca infra
certu tempus decideda. s. de ap. sup. eo. ij. vbi de hoc. secus in. x. die
bus qui dant ad appellandu in qbus tempus snie plationis pputa
tur. ij. q. vi. bidu. vbi de hoc. s. de re iudi. ad pultatione. et vltimo
istoz. xv. dieru probari poterit exceptio. sic. ff. ad. l. iuli. de adul. l.
pater. s. sexaginta. et. l. is cuius. s. ex senatusconsulto. et pot peti bo
noz possessio infra centesimu diem: et ceterimus in eo numero co
putatur. ff. de succes. edic. l. i. s. quod dicimus. simile. ff. de v. ob.
l. qui ante kalendas.

Afferit. s. se spoliatu in civilibus ab actore. in crialibus a quocunqz.

Alloquin. i. si infra illud tempus non probauerit.

Taxatione. de qua dicit ut. s. quod me. cau. c. vlti. in glo. que inci
pit: vltra quam. ber.

Puniendus. pena arbitraria ex quo no statuitur hic certa pena.
de offi. dele. de causis. ff. de iur. deli. l. i.

Substantia. interpretatur. et exponit hic papa canoes illos. iiii.
q. ii. oportet. et. ii. q. ii. nullus. vbi sunt hec verba. Ridiculu enim vi
debat qz criminaliter accusatus accusatorē suum per exceptione
spoliatiois rei modice et vilis ab accusatione repelleret. et est si. qd
dicit lex qz tutor a tutela excusari no potest ratione prouerbie que

querela circūstrepit: qz spoliatiois
exceptio nonnunquam in iudicijs ca
luniose pposita causas ecclesiasti
cas impedit et turbat. dū eni exce
ptioni insistitur: appellatioes iter
poni ptingit: et sic intermittit et ple
ruqz perimit cause cognitio prici
palis: et ppterca nos qui volunta
rios labores appetim⁹ ut quietez
alijs preparemus: sine litibus cu
pientes imponi: et calunie materia
amputare statuimus ut in civilibus
negocijs spoliatiois obieru: que
ab alio qua ab actore facta pponi
tur: iudex in principali pcedere no
postponat. Et si in civilibus ab
actore: in criminalibus aut se spoli
atu reus asserat a quocunqz infra
xv. diez spaciū post diez in quo p
ponit: quod asserit coprobabit: a
lioquin in expensis quas inter im
actor ob hoc fecerit iudiciali taxa
tione prehabita cōdemnet: alias
si iudici equū visum fuerit punien
dus. Illū aut spoliatu intelligi
uolumus in hoc casu: cum crimi
naliter accusatur: qui tota sua sub
stantia uel maiori parte ipsius se
per violentiaz destitutu affimat: et
fm hoc loqui canones sano credē
dum est intellectu: qz nec nudi con
tendere: nec inermes inimicis op
ponere nos debemus habere emz
spoliatus priuilegium ut no possit
exui iam nudatus. Solet emz in
ter scholasticos dubitari: si spolia

est inter ipsum et pupillū suum. nisi forte de omnibus bonis aut plurima par
te bonoz sit cōtrouersia. ff. de excu. tuto. l. propter litem. insti. co. ti. s. itez p
pter litem. hz illud iure auc. immutatum videatur. in auc. ut bi qui ob. se ha. p
bi. res mī. s. ii. iii. et. iiii. colla. vi.

Tertio. i. ab alio qz ab accusatore. iiii. q. i. episcopi. et. q. ii. cum ecclesie.

Tertio de spoliatioe cōtra su
um actore excipiat: an ei tempus a
iudice debeat indulgeri: infra qd
restitutionoz imploret ne forte sic ue
lit existeret ut oem accusationē elu
dat: quod satis equitati et iuri cō
sonum estimamus: qz si infra tem
pus indultum restitutionem no pe
ticit: et causam cum potuerit non
ducat ad finem non obstante spoli
ationis exceptione deinceps pote
rit accusari. Ad hoc sancimus:
ut rerum priuatarum spoliatio a
genti super ecclesiasticis: uel econ
trario nullatenus opponatur.

Sancti nicolai se asserunt infra
parrochia ecclesie. B: clerici pos
sedisse aliquandiu: et eis per eun
dem clericum spoliatus fuisse: ne
quaqua debent restitui: nisi euidē
ter docuerint qz earum possessionē
legittime assecuti fuissent: quia eas
occupasse iniuste verisimiliter pre
sumuntur: cum proueniant ex pre
dicis infra alienā parrochiam cō
stitutis. Sitqz manifestum (ni
si aliud ostendatur) eas de iure cō
muni ad eandem ecclesiam per
tinere.

Ano. quartus.
De dolo et contumacia.

Actor qui ad terminum
venire: ad quez citari ad

quas se dicit infra parrochiam alterius possedisse non auditur. nisi probet
possessionem legitimum.

Canonicis. nomine ipsius ecclesie agentes qd possunt ut. s. de pba. ex lit
teris. de concess. preben. et parte. vbi de hoc cum si.

Afferunt. ex hoc insultrat presumptio contra eos que eis verisimiliter ob
stat. secus si hoc no constaret qz ille decime essent in alterius parrochia. et fa
cit ad ea que dicam. j. eo. li. de rescrip. c. i.

Eundē clericū. no lram. qz hic ius facit pro reo et cōtra actore. si autē spo
liati essent a tertio ius cōe hz faceret cōtra actore non tū pro reo. vnde tūc de
cre. locū habere non puto. et facit qd dixi. j. de prescrip. c. i.

Ocupasse. in mala parte: alibi in bona. viii. q. i. factus. et. s. eo. li. de pta.
si duo.

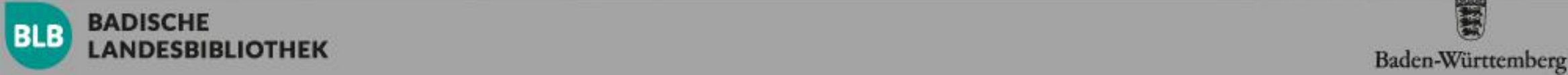
Presumuntur. No fm opt. io. qui no. xiiij. q. i. qz laicus restitutionē de
cimarū petere non poterat per decre. s. de prescrip. causam. bar. brix. no. cō
trarium cum laici decimas inter dū possideant de facto. Ad decre. illā cam.
respondebat qz decre. ipsa dicitur tenere no dicit possidere. satis puto hanc
decre. facere pro. io. ut nisi laicus probet se legitime assecutum cum sit cōtra
eum presumptio no auditur: qui enim restitutionē petit habet duo probare:
se possedisse: et spoliatum fuisse. s. e. c. olim. i. et. iii. Et aliud est possidere et a
liud in possessione esse. ff. de acqui. pos. si quis autem. et est si. s. e. ex trāsmis
sa. et quod ibi no. hic ergo est presumptio cōtra actore et ius cōe pro reo. pos
sessio ergo et spoliatio. pbare non aduocant ut fiat restitutio petitorio proba
to pro reo. ad hoc de can. pos. cum ecclesia. et. c. cū dilectus. ff. de rei ven. offi
cium. et idem videtur vbiqz factū est pro reo notorium. de diuoz. significa
sti. pprietas igitur pro reo probata ipsum in possessione defendat. ad hoc. ff.
de superfi. l. i. s. quod ait. ff. de pos. l. bona fides. in fi.

Ostendat. ut cōpositio titulus prescriptionis priuilegiū uel aliud simile.
de dona. apostolice. j. de his que si. a prela. cum apostolica. cum si.

Ecclēsiam. s. B. clerici. io. an.

Actor qui. Actor cōtumax cōdemnatur in expensis nec citatur v
terius ad sui petitionem reus nisi caueat de veniendo.

Ad terminum. cum indistincte loquatur de quolibet termino siue
peremptorio siue non intelligendū videtur sicut et in reo dici solet

q̄ pro qualibet cōtumacia etiā ante peremptoriū p̄demnat̄ in expensis. l3 so
lū post peremptoriū possit excōicari. de hoc. lxxiii. di. bonozatus. iii. q. v. in
summa. r. s. de. pecu. querelā. maior autē est cōtumacia actoris nō veniēti q̄
rei. iij. q. iij. c. i.

Curavit. cū potuisset. unde not. negligentia uel p̄emptū. ff. de re iudi. cō
tumacia. ad idem. s. ti. prox.
c. i. s. solet.

Conueniēti. ergo nō veniēti
nō p̄demnabit. s3 p̄pensetur
cōtumacia cōtumacie. ff. d̄ do
lo. si duo. ff. de p̄pen. si ambo
Si autē actor n̄ venit r̄ iudex
fuit absens uel p̄sens: s3 p̄
cedere nō poterat an fieri de
beat cōdemnatio? dic ut not.
in reo. s. e. ti. c. vlt.

Contrahit. hoc. s. rōe contu
macie. de. pecu. auditis. j. de
excep. pia. s. e. cū dilecti. r. c.
finē. Et qualif̄ cōtumaces
p̄cedi debeat. dic ut not. s. e.
put. r. c. causam.

Conueniēti. qd̄ dic ut not.
ij. q. i. in p̄mis. s. e. ti. finem.

Conueniēti. r̄ sic punie
tur in quo peccauit. s. de tem
po. q. litteras. in fi. io. an.

Conueniēti. ut sic pigno
ra uel fideiussores dentur. ff.
manda. si mandato. s. vlti. si
autem hanc dare non possit
det. iuratoriā. de dot. post di
uoz. resti. per vestras. vbi de
hoc. ad idē. l. de epi. r̄ cle. l. generaliter. Dicit autē inno. q̄ sufficit verbo ca
uere. qd̄ potest verū dicere seruata supradicta distinctione. ber.

Conueniēti. primo. f. ad hoc. ff. de v. ob. eū qui kalendis. uel dic termino quo
cūq3 quo ad eius petitionē citabit̄ reus. hec est eni indefinita legis que equi
poller vniuersali. ut dixi. s. e. li. de elec. ut circa. sic r̄ cautio p̄stat̄ de p̄seueran
tia litis vsq3 ad finem. l. de epi. r̄ cle. auē. generaliter.

Conueniēti. p̄sumit aut maliciose abesse nisi p̄trariū probet. f. q̄ impedi
tus fuerit. de re iudi. cū bertoldus. de. pecu. querelam. vbi de hoc.

Conueniēti. Iudex appellatē r̄ recedentē citare vterius nō tenet si vult
in causa procedere. nisi forsitan appellatiōis renunciet. et determinat
notata per inno. de accusa. ad petitionem. per Baul. in spe. de citat. s. vlti. de
tempoz. v. quid si quis recesserit.

Conueniēti. hoc dicit ex eo quia si appellaretur a diffinitina iam functus
est iudex officio suo. de offi. dele. in litteris. ff. de re iudi. iudex. s3 r̄ idem in
illo videt̄ quo ad executionē que post sententiā imminet faciēda cadē rōne.

Conueniēti. loquitur iudici. sic. s. de iureiu. c. vlti.

Conueniēti. r̄ frustratorie. qz si bene appellaret ex cā r̄ forma tūc ille a quo
appellauerit iudex nō esset. r̄ sic appellans p̄tūmax nō esset. De reuocatiōe
attentatoz post appellatiōē habebis. j. de ap. nō solum.

Conueniēti. nō q̄ ius fingit. p̄statiōē hocipso appellādo r̄ recedendo.
oq̄ Incumbunt. cōsiderato eo statu in quo tunc erat causa.

Conueniēti. putat qz lis erat contestata r̄ liquet de causa. uel talis est cā in qua
finiri pōt li. nō cōte. qd̄ dic ut. s. ut li. nō p̄te. quomā. r. s. eo. put.

Conueniēti. si nō esset p̄tūmax expresse citari debet ad finiam audiendam
alias nō valeret snia parte absente. ff. que sen. sine appel. rescin. l. i. s. item cū
ex edicto. r̄ de hoc nor. s. de offi. dele. consultit.

Conueniēti. qd̄ pōt. vi. q. ii. si quis libellos. l. de appel. si quis. r̄ tacite etiā
litigando coram iudice a quo appellauit appellatiōi renūciat. s. de offi. dele.
gratū. de testi. cū venisset. si tñ interest aduersarij ad ipsum interesse tenetur
qd̄ dic ut. no. s. de appel. interposita. s. ille deniq3.

Conueniēti. videbat̄ p̄trariū per decre. s. de offi. dele. cū olim. i. vbi iud
ces citauerūt appellatē que putabāt frustratorie appellasse. ad idē. s. ut lit.
nō p̄te. accedēs. i. vbi etiā iudices citauerūt que putabant frustratorie appel
lasse. ad idē. s. eo. put. vbi mandat papa citari cum qui frustratorie appella
rat. s3 dic qz de necessitate citari nō debet ut hic. Ad decre. cū olim. r̄ decre.
accedens. dic qz ibi factū narraī nō ius ponit. Ad decre. pur. dico qz p̄ ista
parte facit cū ibi papa mandat citari ad maliciā cōuincendā ergo id de neces
sitate non erat qz. citaret̄ r̄ de hoc cōsuevit recitari de accu. accedens. r. c.
ad petitionē. s3 quid dicemus de cōtumace: nūquid qui in vno actu iudicij
fuit contumax ad alios actus citabitur? Dic qz sic ut. s. de testi. cū olim. in fi.
vbi citatur contumax ad sententiā audiendā. quia l3 cōtumax in vno actu
fit nō propterea protestari videtur qz in alijs cōtumax esse velit. sed hoc ma
lum contumacie sub colore boni. f. remediij appellatiōis defendit quod sim
pliciter contumax non facit.

Conueniēti. alias de iure.

Conueniēti. Quid de iudicibus datis cum clausula: qz si non omnes. omēs
simul non pronunciauerūt. sed duo vnum: tertius vero aliud. illi duo vult
procedere ad executionem sue sententie. queritur an possint tertio non vo
cato: r̄ videtur tertium ipsum non debere vocari. arg. huius decre. r. s. hoc
li. de ar. c. i. r̄ ff. de re iudi. duo ex tribus. cum ergo ipsoz valeat sententiā:

uersariū fecerat: non curauit ueni
enti reo in expensis propter hoc
factis legitime condemnatur: ad
citationem aliam minime admittē
dus nisi sufficienter cauerit: qz in
termino fideliter debeat compa
rere. **B**oni. viij.

Quam qui a tua interlocutoria:
uel grauamine quod per te si
bi proponit illatum a tua presentia
recedit appellans cum protestari
uideatur hocipso se nolle coram te
decetero litigare: citat̄ ad alia que
postea in iudicio faciēda incum
bunt: uel etiam ad sententiā audi
endam nisi sponte appellatiōi sue
renunciet non teneris: nec iō mi
nus qz in eius absentia p̄cesseris:
tuus processus ualidus reputari
debebit.

Inno. c. quartus.

ergo r̄ executio. s3 dic qz vocāus est. nam l3 snia duoz teneat tñ
alius articulus qui emergit est omnibus cōis: ita qz ad illum duo
tertio nō vocato p̄cedere nō possunt. s. de offi. del. cām. r. c. prudē
tiā. s. ad iudicium. alias sequeret̄ qz si in aliqua termini assignatione
vnius ab alijs discordaret. illi duo illo nō requisito postea p̄cedere
posset qd̄ ē absurdū

De eo qui mittitur in posses sionem causa rei seruade.

Quam qui sup dignitate p
sonatu uel bñficio ecclesi
astico obtinendis cum
aliquo litigat possessore
ob partis aduersae contumaciā cau
sa rei seruade in ipsoz possessionē
statuimus non mittendum. **N**ec
per hoc ad ea ingressus patere ua
leat viciosus: s3 liceat in hoc casu
cōtumacis absentia diuina replen
te presentia etiā lite non p̄citata:
diligenter examiato negotio ipsū
sine debito terminare.

Bonifa. octauus.

Et lite pendente nihil innouetur

Ispedijs que p̄pter ele
ctiones diuersas ecclesie
patiunt̄ interdum occur
rere cupientes statuim⁹:

Quam qui
agitur de be
neficio ec
clesiastico ob contu
maciā rei nō fit mis
sio in possessionē s3
ad sniaz li. nō cōte.
p̄cedit. Ponit hec
decret. duos casus
spāles s3 duas regu
las. Regularit̄ eniz
qñ agit realit̄ ad cō
tumaciā rei fit mis
sio in possessionem
cā rei seruade. fallit
in h̄ casu. Itē regu
lariter nō p̄ceditur
ad testū receptiōē
uel diffinitinā sniaz
li. nō p̄te. fallit in h̄
casu. r̄ ē ad declara
tionē eoz q̄ no. s. d̄
dolo. r̄ contu. con
tingit.
Beneficio. quo
cumq3: ad hoc de p̄

ben. de maioribus. de ver. signi. c. penul.

Conueniēti. secus ergo si super tēporali p̄benda: uel tēporali
beneficio agatur. quia cum talia possint sine institutione canonica
possideri nō habebit locum decre.

Conueniēti. quid dicemus de obtētijs: pone cōfirmatus est qui
agit r̄ in possessionē inductus r̄ tandem spoliatus est. ut de cā. pos.
cū olim. r. c. cū super. uel petit qz cōfirmatio de eo facta uel collatio
sibi facta sortiat̄ effectū de cōfec. p̄ben. post electionē. de ap. consti
tutis. ii. uel petit possessionē cōditione ex canone reintegrāda ut. s.
de resti. spo. scpe. Nūquid in his casibus ob contumaciā rei fiet
missio: r̄ videtur qz sic per hanc litterā: que dicit solū de obtētijs
Sed dic qz non fiet hec missio. tum quia decret. huius ratio adhuc
locum habet. tum quia ago de obtinendo quod non habeo. s. dētē
tationē saltem que apud alium est. ff. de rei ven. officij. Item mis
sio in possessionē est quoddam auxilium extraordinariū quod ha
bet locum solum vbi deficit ordinariū. ff. de mino. in cause. ii. in
prin. sed hic procedi potest ordinario iuris ordine lite nō contesta
ta. ut sequitur. r̄ apertius hodie probatur per ele. de iudi. dispendio
sam. ergo non habet locum missio. r̄ l3 doctores sic teneant tamen
obstat littera hic posita que dicit ingressus nō dicit regressus. qua
si per id detur intelligi. r̄ per verbum obtinendis qz in recuperan
dis non habet locum decre.

Conueniēti. quid si nullus possidet sed duo pone coelecti petūt:
dic idem p̄pter eandem rationem. s. de rescrip. inter ceteras.

Conueniēti. per hoc. ratio superioris dicit.

Conueniēti. nō eni p̄t̄ ex possessione bñi s3 solū ex canonica insti
tutione. ii. q. i. legū. de insti. ex frequentibus. j. de reg. iu. c. i. ff. de de
cu. herenius. Si vō nō ageretur de ecclesia tanq̄ de beneficio sed
tanq̄ de p̄prietate tūc bene haberet locū missio ut. p̄batur. s. ut li.
nō p̄te. c. ii. de eo qui mit. c. i. s. de v. sig. dilecto.

Conueniēti. l. de iudi. p̄perandū. s. cum autē. s. e. li. de ar. c. ii. in fi.

Conueniēti. hoc semp est faciendū. xxx. q. vlti. iudicantem.

Conueniēti. ut si liqueat uel liq̄re possit de cā p̄cedat̄ ad sniaz s3 ea
que no. s. de do. r̄ p̄m. put. r̄ est necesse qz p̄stet de iure actoris ad
hoc ut sibi adiudicet. nec sufficit qz cōstet possidentē eius nō habet
ut. s. de rescrip. olim. l. de rei ven. l. vlti.

Conueniēti. si ex duobus litigantib⁹ electis alter decedat:
renūciat. uel a p̄secutiōe cāc excludat̄: si lite p̄dente cum
reliquo fuerit alta electio facta nō tenet. Emanauit ad de
clarationē eoz q̄ no. inno. r̄ hosti. s. de ar. ex pte. r̄ de elec. dudū. ij.
r̄ de resti. in inte. c. ii. r̄ cōpost. de p̄sti. cum. ad. ad finem.

Conueniēti. dicit̄ dispendium longum r̄ inutile. p̄pendium bre
ue r̄ vtile. de hoc de rescrip. dispendia.

Conueniēti. statuimus. cōstitutō ista noua est saltem in quantum dicit̄ ele
ctionem nullam maxime nō interueniente aliqua inhibitione. ut. s.
de ar. ex parte. Sed dices: nōne secunda electio facta prima nō cas
sata cassatur. s. de elec. considerauimus. Itē nōne secunda electio
facta p̄ma nō cassata valet interdū fm ea q̄ no. s. de elec. auditis.
f. quando prima nulla erat r̄ eligentes erant priuati potestate eligē
di. Solu. illa iura que in illis no. locū habent quādo secūda electio

si agat publiciana non ponat se emisse a vō dño. si agat vti possidetis. non dicat aduersariū possidere. et idem in similibus. Est autē positiois effectus ut is qui ponit. quod p̄siteri dicatur. vt. j. de iureiu. c. vlti. vbi dicitur de hoc. et an positio uel responsio ad eam reuocari possit.

Negatiuas. Que est ratio quare positio de negatiua que aliter probari nō potest. fieri nō poterat. Breuis est solutio. negatiue quedam p̄bati non possunt. sup̄ quo dicitur ut no. io. vi. q. vlti. ac tot. ber. s. de elec. bone. i. et acur. ff. de p̄ba. l. ij. sed positio in locum p̄bationis venit. illud ergo in positioe debet admitti quod admitteret in p̄batione. et de hoc no. gof. s. d. elec. dudū. ij. Item positio negatiua p̄bati debet. sed negatiua non probatur. ut. s. h. c. c. Item negatiua positio nō ponit sed remouet. et hoc siue sit negatiua explicita. puta q̄ si cognoui bertam. de frig. c. i. uel nō fui citatus. de elec. bone. siue implicita. ut pono q̄ in electione tantum quattuor canonici p̄sentes fuerunt. de causa pos. cum ecclesia. positiones ergo has negatiuas iuris rigore repellit. s̄ equitas eas admittit si iudici videbitur. ut hic.

Non possunt. pone nego litteras ad lites de mādato dñi impetratas. uel nego pecuniā numeratā quā p̄miserā instrumento solēti et spe future numerationis. hec et similia non possunt p̄bati nisi per confessionē aduersarij.

Aduersarij. dicebant quidam doctores antiqui negatiuā positionē admittendam indistincte. Et q̄ dicitur q̄ negatiua p̄bati non potest. verum est p̄ testes. per confessionē autem aduersarij bene. et probatur hoc. s. de temp. or. dilectus. de eta. et qua. c. vlti. io. an.

Judices. ordinarij delegati uel arbitri. s. de p̄ba. quoniā. ff. de arbi. l. i.

Possunt. non quicquid iudicis potestati p̄mittitur. iuris necessitati subijciuntur. ff. de iudi. l. non quicquid. ad h. ff. de offi. p̄s. l. sepe. et l. se. per que videtur q̄ optioni iudicis relinquatur peccat tñ iudex reijciens. ex quo positio facit ad causam. et equitas suadet. cū equitas scripta rigori iuris p̄feratur. L. d. iudi. placuit. d. fur. et fer. cor. l. si quis seruo. et equitate semp̄ habet d̄ p̄ oculis ut. iiii. q. iij. c. i. et j. de re. permu. c. vno. ff. de cer. lo. l. q̄ si ep̄besci. nec sit artāda p̄bada copia. xiiij. q. ii. q̄ q̄. L. de proba. l. vlt. fm̄ hosti. teneat. et si non admittat poterit appellari.

S post p̄stitū. Si reus iussus positionibus respondere recusat. uel si contumaciter recedit. habebuntur p̄ cōfessatis. secus si p̄sūp̄ sic iussus esset cōtumax fuerat. sed tunc p̄cedetur p̄ eum tanq̄ d̄ contumaces. Tracta fuit hec de re. de extraua. alex. q̄ incipiebat. retulisti. alias dilecto filio. io. an.

Iur. quo ad sp̄iales causas exponim⁹ pro et. in eis. n. in vtroq̄ iurāt. ut s. de iura. calū. c. i. s. ul. et sic est si. L. de verbo. sig. cum quidam.

Juramentū. No. pro opinioe illa que habet q̄ solum possit lit. con. fiant positiones. Sed dicitur ut dixi. s. c. p̄ori. et respicit quod communiter fieri solet.

Reus. quid de actore uel eius p̄curatore. Dicunt quidā q̄ cadit ab instituta actione. s. de iura. calū. c. vlt. et. L. de iura. calū. l. ij. s. q̄ si actor. Ad positiones. n. respondet ex vi iuramenti. et ideo pena iurare nolentis hic locū habet. qd̄ non credo. s̄ dico ut dixi. s. in. p̄xi. glo. q̄ hic respicit qd̄ cōmuniter accidere solet siue post. s. quia actores p̄bare habet. et sic positiones facere. sed idem eōuerso. cū actoris et rei sitrequa cōditio. j. de regu. iu. nō licet. cū simi.

Procurator ipsius. Nota p̄curatoris contumaciā post lit. cont. dño nocere. de hoc. s. ut lit. nō conte. c. i. in fi.

Iussusq̄ a iudice. p̄ hanc l̄raz bene videtur determinata illa antiqua altercatio qua queritur. si iudex citat partē ut veniat respondere positionibus. et citata venire non vult. an positiones habeant p̄ cōfessatis. Et licet quidā dixerunt q̄ sic. puto q̄ non. Ecce. n. q̄ textus dicit iussus a iudice. et ne credat aliquis q̄ talis iussus factus p̄ nunciū sufficeret. p̄mittit interrogatus ille igitur licet sit iussus p̄ nunciū non p̄ iudicē. et hoc concessio non tñ est in terrogatus a iudice. qd̄ requirit hec constitutio. vñ et. j. submittit verus. si an teq̄ respondere sit iussus. sic dixit. i. ab ipso iudice interrogatione p̄missa. maiorem ergo reputauit contumaciā illius qui interrogatur a iudice. et ab eo iussus respondere non vult. q̄ illius qui citatus per nunciū uel litteras etiaz hoc exp̄fesso venire non vult.

Rationabili causa. puta si positio superflua esset uel impertinens. que p̄bata non releuaret. L. de proba ad probationem. xxx. q. ul. iudicantē. ibi ad rei veritatē et. s. de offi. archidi. ut nostrum. uel obscura. iij. di. erit. de spon. de muliere. L. de transac. ut respōsus. uel generalis. ff. d. le. ii. titia. i. respōso. Item si sit de facto alieno. ut dixi. s. c. p̄xi. Item si sit captiofa. puta que detegat periuriū respondentis non est admittenda puta pater conuentus iurauit nil esse in peculio. tutus est igitur exceptione iurisiurandi a parte delati nisi pro rebus postea quesitis. postea in positione dicuntur alique res fuisse in peculio tempore quo iurauit. p̄ hanc detegitur periuriū eius. vñ respondere non cogitur. ff. de iureiu. l. duobus. s. si. nulli enim iniiciendus est laqueus. xv. q. i. de viduis. item sit multiplex. ut pono q̄ possides talem ecclesiam ad tale monasterium pertinentem. uel pono q̄ titius filius. p. debet mibi. x. uel

negatiuas que probari nō possunt nisi per confessionem aduersarij iudices admittere possunt. si equitate suadente uiderint expedire.

Sonifacius octauus.

S post p̄stitū ueritatis aut calumnie iuramentum. reus uel procurator ipsius positionibus ab aduersario sibi factis interrogatus iussusq̄ a iudice respondere absq̄ rationabili causa recuset aut nolit. seu cōtumaciter se absenter. haberi debet super his de quibus in eisdem positionibus interrogatus extitit pro cōfessio. Verum si

his similia. posset enim alterum eē verum. alterum falsum. et ideo petitur explicari. uel ipse idē explicet dicendo vtrumq̄ falsum. uel si verum. hoc falsum. uel poterit simpliciter positionē negare. etiaz si alterum verum sit. ff. de re. du. si is qui ducenta. s. vt rū. ij. q. ix. p̄ura. ix. di. si ad sacras. vnde videtur q̄ ad multiplicem positionē bene respondere teneatur. cūz habeat suap̄dicta remedia. ad hoc optime. j. ti. p̄xi. p̄sentū. L. d̄ fuerunt autez ad uocati dicere. pono hec. et si non credis conuincim. pono disuincit. ad quā tamen respondere non compellitur. ut quibusdā videtur per iura sup̄dicta non. n. ponit ut d̄. Item si positio sit iuris ut pono q̄ impubes potest cōdere testamentū uel his similia. et ad h non compellitur re

antequam respōdere sic iussus fuerit. eum contumaciter absentari cōtingat. tunc pro cōfessio non debz haberi. sed est alia contra eum tāquam contra contumacem prout ratio dicitur procedendum.

Gregorius nonus in concilio generali lugdunensi.

De testibus et attestacionibus.

Medatores per quos scelus simonie plerumque committitur ad testimonium p̄tra sceleris

spondere. cum enim ius quis probare non cogatur. sed factum. ergo nec ponere. non succedat in locum probationis. s. e. c. p̄xi. ergo tanq̄ ad superflua non cogitur respondere. Item si sit impossibilis uel contra naturam. ut ponit virginem peperisse. uel partem uinorem filio. xvi. q. ii. s. cum ergo. ad hoc. s. de cōfess. c. vi. et quod ibi no. ff. de inter. ac. l. cōfessionibus. et. l. se. Item super crimine eius contra quem fiunt non admittunt positiones. de pe. di. i. non tibi dico. he ergo et similes sint rationabiles cause. p̄pter quas respōdere non teneatur. Item si procurator fuerit positiones super aliquo emergenti de quo probabiliter non imputetur domino. si non instruxit procuratorem. bene habebit procuratorē inductus ad cōsulendum dominum. secus in principali super quo a principio instrui debuit. s. de iura. ca. in pertractadis. vbi de h. p̄ immo. et hosti.

Eisdem. s. quibus respondere non vult. et p̄ hanc litteram dico q̄ si quibusdā respondebat. et postea alijs respondere noluit. ille quibus iam responderat non habebuntur pro cōfessatis. si eas ne gaerit. pena enim alterius non debet extendi et. de his que sūt a ma. par. ca. c. quesuit.

Pro cōfessio. nunquid ipso iure. aut per sententiam. videtur q̄ per sententiam fm̄ ea que no. s. de iura. c. alum. c. vl. dicebat tan. q̄ tacens non habebatur pro cōfessio nec pro negante per regulam. ff. de reg. iu. qui tacet. et. j. e. ti. is qui tacet. ibi dixi. quid ergo fiet. s̄ eum compellitur respondere per cōmunicationē in possessionē missionem captionē pignorum multaz et his similia. s. ut li. non cōte. tue. et. c. quoniā. ff. de ven. in sp̄. l. i. s. igitur. ff. si quis ius di. l. vna et facit fm̄ hosti. de elec. bone. ver. contra legati. Sed hodie pro cōfessio haberi debet. ut hic vides. ad hoc. ff. de interro. ac. d̄ erate. s. qui tacuit. et idem iuris de obscure respondente. nisi declarat. ut. e. l. s. nihil. et q̄ hic dicit q̄ habetur pro cōfessio. intellige si confessio est damiosa. alias si esset sibi utilis haberetur pro negante. ut. ff. d̄ inter. ac. l. non alienus. et. l. de erate. s. i. vsq̄ ad. vi. In interrogacionibus procedat hoc. in positionibus non credo. in quibus satis sit ponenti q̄ habet intentum suum.

Ratio dicitur. quod dicitur no. s. de do. et contu. prout.

Medatores. socius in crimine simonie admittitur in testes. si sit socius criminis tantum. et agatur civiliter. alias non. Ista decre. et sequens fuerunt gregozij. et deberēt eē in antiqua compilatione vltime in ti. et per hanc decre. moderacionē recipiunt glo. ille. Jo. et ber. iij. q. iii. s̄ item in criminali. v. liberi in prima glo. quā quidē non habent. et d̄ testi. veniens. i. in glo. pe. q̄ indistincte dicebant q̄ in hoc crimine socius criminis tantum admittebatur in testē. criminis vō et numeris nō. distinctio. n. illa locū habet cū solum agitur civiliter. si. n. criminaliter. soci⁹ etiā tantū criminis repellitur. ut hic vides. ad hoc. s. e. testimonium.

Medatores. q̄ proxenete dicunt. et salariū qd̄ eis dat d̄ p̄xenetici. ff. de p̄xene. l. i. et. ii. Et si in sp̄ialib⁹ salariū recipit uel aliquaz p̄missionē cōmodi t̄p̄alis simoniacus est. de simo. cū essent. et tunc non admittit etiā si civiliter agat. ut hic in fi. et. s. e. veniens. i. infamis est. i. q. i. si quis ep̄us. et. q. iii. si q̄ p̄bendas. et b̄ficiis p̄uand⁹. s. de elec. per inquisitionē. et deponendus. de cōfess. c. ii. de simo. non satis ibi uel consenserit.

Per quos. i. quorum ministerio.

Plerunq̄. s̄ non semp. qz interdum sine mediatore inter se componunt simoniaci. de simo. de hoc. et. c. veniens. cū simi.

Ad testimonium. nō. q̄ ad p̄sumptionē faciendā bñ admittent. s̄ nō ad p̄bationē. iij. q. iii. s̄ itē in criminali. per. liberi. qd̄ dicit vñ no. xv. q. iii. nemini. de p̄fess. c. i. d̄ testi. veniens. i. et nō q̄ dicit testimonium

quia circa accusationem nihil hic statuit. sed stat iuri antiquo. ii. q. i. in pmissis. in si. xv. q. iii. sane. de sumo. tanta. z. c. licet beli. z. c. p. tuas z. ei quod no. ii. q. vii. in summa.

Auctores. cu interdum etiam p alios vinciri non possint. ad h. s. de testi. c. ul. vbi ad detegendam purationem inducuntur socii z iurati.

Criminis. alias tanti criminis. z co cor. i. q. ul. c. ul. s. d. simo. tanta. z. c. licet beli. vbi cu ad istar criminis z. z. p hac lram credo hac de cre. intelligenda etiam de mediatore. q no emedatur d cri mine. alias qd esset spale in hoc. ut. s. e. testimoniu. uel pot dici de emedato de bere intelligi. z bii est spale q mediator admittat. ut. j. dicam.

Criminaliter. s. eo. testimoniu.

Civiliter. s. qd regulare est q i civilib mediator d consensu partiu admittat ad testimo nium. alias non. in aucten. de testi. s. quonia vo. col. vii. Et no. ber. de testi. co. dilectoruz circa prin. glo. hic tri admittitur etia parte contradicente. quod intellige fm distin

ciusdem auctores. in detestatione criminis admittuntur si non agant criminaliter sed civiliter z emolumentu exinde non fuerint assecuti.

Presentium auctoritate mandam: quatenus in causa que inter abbatem z conuentum sancti nicolai andegauen. ex vna parte: et priorem z conuentum de paldi gen. linconen. diocesis ex altera super eo: q iidem abbas z conuentus se ab ipsis priore z conuentu de paldi. possessione subiectionis eiusdem prioratus asserunt spoliatos: z super irritanda quadam compositione olim inira inter partes. z rebus aliis uertitur: ab eisdem abbate z priore nomine suo. z in animas conuentuum eorumdem. uel maioris z sanioris partis ipsorum recepto iuramento de ueritate dicenda iniugas dictis abbatu z prioru. ut tam ponendo quam respondendo dicant ueritatem quam sup positionibus tibi sub bulla nostra

assecuti. vides quid iuris i hoc excepto crimine. s. simonte. s. z quid d aliis exceptis. De crimine lese maiestatis dic ut. vi. q. i. s. ve rum. de confes. e. c. i. De crimine heresis dic ut. j. de bere. in fauore Sed aduerte. mirabile. n. est qd dicitur hoc de cre. q socius criminis repellatur in criminali. criminis z muneris in civili. si. n. qui petit ipsum a testimonio repelli. dicat socii mibi in crimine fuisse no ege mus vterius teste. qz ex hac pessione puniendus est. de p. c. u. nec permittit canon uel lex dicit hoc no feci. qz mendaciu uel aliud peccatum non pmitunt. xxiii. q. iiii. qui peccat. z. ff. de tribu. illud s. pe. Sed dic q potest in genere dicere. non potes testis esse. qz comisihi hoc crimine qd me offero. pbaturu. z sic repellatur. qz par delictum repellit teste. s. e. personas. cu distinctione de cre. de sumo. licet beli. z. c. per tuas. uel dic precise q exceptionem obticiens no fate tur. j. de reg. iu. exceptionem. z ibi dicam. uel pone q opponat crimi nis simonie exceptio contra teste. z ille qui produxit dixit eum q probat fuisse sociu. z sic contra se fatetur. sed secundum tene quia z hic videtur fateri teste suum simoniacum.

Resentiu. hoc de cre. est practica. z per aduocatos optime scit. z ponit modu remissionis curie. z dat modu sup positionib iurandi. z dicit per que iurare debeat. dat modu rindendi. z moduz testes pbatozios repobadi. z repobatozios itez repobadi b dicat

Commentum. dic ut. s. de rescrip. edoceri.

Ex vna parte. z actores.

Ex altera. z reos. ut patet per sequentia.

Possessione. i. quasi possessione. qz de incorporealibus agebatur ff. de vsuca. sequit. s. si via. z de hoc. s. de so. cope. pquestus. Et no qz hic agebatur possessio. z tri iurat de ueritate. qd est contra id qd op. ber. s. de iura. calu. c. ii. in glo. i. in si. z. s. de testi. spo. litteras sed non prohibet hic iurari. z hodie iurandum no est per. id quod babes. s. e. ti. c. i.

Compositio. si amicabile fuerat. valere poterat. Secus si fuis set transactio. s. de transac. sup eo. de hoc de pben. nisi essent.

Rebus alijs. comissio facta cu hac clausula no extendit ad ma iora quod dic ut. s. de rescrip. sedes.

Abbate priore. vtraq. n. pars petijt positionibus suis p eos qui principales erant. z melius ueritate nouerant responderi. z ideo su per bis scripsit papa rbotomagen. ut sequit. ad h. s. d. iura. calu. in pertractandis. ff. de pcura. si actor.

Conuentu. i. singuloz de uentiu uel maioris partis. quia con uentus sicut vnuer sitas non habet animam. j. de sen. excō. romana. s. ul. Ho. ius nouu ut prelatu iuret in animam sua z fratru uel maio ris partis. olim solus platus prestabat hoc iuramentu. z de hoc. s. de elec. dudū. ij. Et nota ex hac littera q confessio solius prelati no

nocet ecclesie quia nec etiaz confessio minoris partis cum hic dicat nel malo ris z. z facit de bis que fi. a ma. par. ca. c. i.

Proloz. ibide residentiu fm imo. ad h. x. q. ij. hoc ius porrectu. hosti. s. di ces absentes vocandos si pnt comode vocari. de elec. qz ppter. facit p eo. j. d prebe. cum in ecclesijs. s. opinionem imo. credo vera p de cre. s. e. li. de offi. or. quis. ibi. put sunt in electio nis negocio zc. Si. n. in oib tractatibus vocandi esset ab sentes. non video qre expssif set de negocio electionis plus q de alijs tractatib. spale s videt in electionibus z recep tionib. z in casu isti decret. quis. qz debeant absentes re uocari. alias non. x. q. ij. hoc ius porrectum.

Ponendo. qz etia ponens contraria periurus est. j. ti. p xi. c. ul.

Transmissis. quib nil op poni poterit. cum sint exami nate z approbate p papa. xx. xv. q. ix. apostolice. c. de te sta. omniu. z h est qd. j. sequi tur nulla proz fus zc.

Mos. qz tractabat illas cu couentu. si aut sciaia plati s rra respōsioni ouentus dicat ex parte ouentus sic dico. s. sic ego credo uel dico. ad hoc ff. de admi. tuto. quonies. s. si cut fm hosti. Si aut esset in iudicio tanq platus babes d hoc. j. de postul. bone. ij. de p feri. c. ul. liij. di. generali. s. in casu pmissio cui respōsioni stabit. dic q rnsioni ouentus cu plati s rindeat ut ps ouer z maiori pti sit stadiu. ut. s. dixi

Preterea. alias postea. alias pterea. qsi dicat dixim q rindendum est posi tionib. volum instruere iudice quo habeat facer respōderi. z io dixit pterea

Sigillatim. qz positio habens plura mēbra. in vno falsa in alio vera posset esse. z sic copulatiua posset negari. ut dixi. s. ti. pr. c. vlti. ff. de re. du. si is qui ducenta. s. vtrum. z ponens debet ponere certum. z respondens respondere certum. ff. de confes. certum. z omnis distinctiua est incerta. ff. de ver. obli. l. vbi. s. qui illud. ff. de intur. pteroz. s. quid autem.

Sufficienter. s. sigillatim z clare responderi. z si respondere nollent. ha berentur pro confessatis. s. ti. pxi. c. vlti.

Contradictione. rationem dixi super verbo transmissis.

Quid sciat. qz si titubat. habebit diem ad deliberandū. ff. de pe. be. si debi tor. z si psumptio e de malicia pot iudex exigere iuramentu ab eo q malicio se b no petit. s. e. li. de iura. calu. c. ij. in si. si aut animu suu ad alia partem ap plicare nescit. tunc poterit dicere nescio. uel negatiue respondere. ut si quera tur si talis uiuat. dicat no credo. non sequitur. pterea quia credat ipsuz mor tuum fm imo. z hosti. tunc enim titubet non credens hoc uel illud.

Inquiras. Quid si syndicus confiteatur contrarium eius quod prelatu confessus fuerat. licet alij aliter dixerunt. dic fm ber. potius standum confes sioni prelati z capituli qz confessioni syndici qui non iurauit. si vo concordet cum prelatu eius confessio adiuuat.

Articulis. articulus uocatur pars intentionis continens id quod actor p bare intendit. z facit. s. de testi. veniens. ij.

Producendos. iuratos tamen. alias testimoniu ipsorum non valeret. etia si eent religiosi. s. de testi. nup. nisi iuramentu remitteret a pte. ut. s. e. tuis.

Alterius. scilicet sancti nicolai.

Productos. corā papa uel iudice ab eo dato. Et sic no qz testata erat lis aliter regulariter non valet testiu receptio. s. ut li. non cont. in rubro z nigro. Et sic nota qz licet statim post litem conte. iurandū sit de calumnia uel de ve ritate dicenda fm qz requirit causa. z faciende positiones ante pbationes. si tamen hoc ommissum fuerit. adhuc post pbationes fieri poterit. ad h. s. e. li. de iura. calu. c. i. hic. n. post testes receptos z d ueritate iurat. z fiut positōes.

Nomina. ne esse possit esse variationi locus. s. e. li. de rescrip. c. ij. Et con tinebantur isto modo. Intendit talis pbare talē teste adulteriu. p eo qz talē vxorem talis publice in suam tenuit concubinā. z hoc pbare uult per. a. b. c. Item intendit pbare qz. t. est periurus. qz deierauit corruptus in tali causa. z hoc uult pbare per. d. e. f. z sic de singulis. quia vnus testis nescit oēs arti culos intentionis. s. interdū alterum tantū. z si uellet alios qz nominatos in ducere uel eos transponere non credo qz possit fm hostien. arg. ff. manda. l. diligenter. z. s. de rescrip. cu dilecta. j. de preben. cui de non.

Calēdas. z no vltra. s. de pba. licet. nec possunt ista delegati terminos p rogare. nisi partes ambe in progatione termini psetirēt. s. de of. del. d. cāis.

Interrogatoria. interrogatoria sunt que facit pars testib. pductis s. e. et dan sup articulis de quib pmissum est. z formant fm distantias cause et p sonaru producta. ut in dicto. c. l. s. i. s. e. cum causaz. i. et. c. p tuas. pñ datis

Preterea. alias postea. alias pterea. qsi dicat dixim q rindendum est posi tionib. volum instruere iudice quo habeat facer respōderi. z io dixit pterea

Sigillatim. qz positio habens plura mēbra. in vno falsa in alio vera posset esse. z sic copulatiua posset negari. ut dixi. s. ti. pr. c. vlti. ff. de re. du. si is qui ducenta. s. vtrum. z ponens debet ponere certum. z respondens respondere certum. ff. de confes. certum. z omnis distinctiua est incerta. ff. de ver. obli. l. vbi. s. qui illud. ff. de intur. pteroz. s. quid autem.

Contradictione. rationem dixi super verbo transmissis.

Quid sciat. qz si titubat. habebit diem ad deliberandū. ff. de pe. be. si debi tor. z si psumptio e de malicia pot iudex exigere iuramentu ab eo q malicio se b no petit. s. e. li. de iura. calu. c. ij. in si. si aut animu suu ad alia partem ap plicare nescit. tunc poterit dicere nescio. uel negatiue respondere. ut si quera tur si talis uiuat. dicat no credo. non sequitur. pterea quia credat ipsuz mor tuum fm imo. z hosti. tunc enim titubet non credens hoc uel illud.

Inquiras. Quid si syndicus confiteatur contrarium eius quod prelatu confessus fuerat. licet alij aliter dixerunt. dic fm ber. potius standum confes sioni prelati z capituli qz confessioni syndici qui non iurauit. si vo concordet cum prelatu eius confessio adiuuat.

Articulis. articulus uocatur pars intentionis continens id quod actor p bare intendit. z facit. s. de testi. veniens. ij.

Producendos. iuratos tamen. alias testimoniu ipsorum non valeret. etia si eent religiosi. s. de testi. nup. nisi iuramentu remitteret a pte. ut. s. e. tuis.

Alterius. scilicet sancti nicolai.

Productos. corā papa uel iudice ab eo dato. Et sic no qz testata erat lis aliter regulariter non valet testiu receptio. s. ut li. non cont. in rubro z nigro. Et sic nota qz licet statim post litem conte. iurandū sit de calumnia uel de ve ritate dicenda fm qz requirit causa. z faciende positiones ante pbationes. si tamen hoc ommissum fuerit. adhuc post pbationes fieri poterit. ad h. s. e. li. de iura. calu. c. i. hic. n. post testes receptos z d ueritate iurat. z fiut positōes.

Nomina. ne esse possit esse variationi locus. s. e. li. de rescrip. c. ij. Et con tinebantur isto modo. Intendit talis pbare talē teste adulteriu. p eo qz talē vxorem talis publice in suam tenuit concubinā. z hoc pbare uult per. a. b. c. Item intendit pbare qz. t. est periurus. qz deierauit corruptus in tali causa. z hoc uult pbare per. d. e. f. z sic de singulis. quia vnus testis nescit oēs arti culos intentionis. s. interdū alterum tantū. z si uellet alios qz nominatos in ducere uel eos transponere non credo qz possit fm hostien. arg. ff. manda. l. diligenter. z. s. de rescrip. cu dilecta. j. de preben. cui de non.

Calēdas. z no vltra. s. de pba. licet. nec possunt ista delegati terminos p rogare. nisi partes ambe in progatione termini psetirēt. s. de of. del. d. cāis.

Interrogatoria. interrogatoria sunt que facit pars testib. pductis s. e. et dan sup articulis de quib pmissum est. z formant fm distantias cause et p sonaru producta. ut in dicto. c. l. s. i. s. e. cum causaz. i. et. c. p tuas. pñ datis

articulis petit pars terminum ad vanda interrogatoria. qui terminus tã ex predictis in tribus dari debet q̄ p̄suetudine generali que est optima &c. ff. de legi. si interpretatione. de cõsue. cū dilectus. Et sunt interrogatoria hoc mō Si dixerit testis verum esse qd̄ in primo intentionis articulo continet. Que rat̄ ab eo quomodo scit. & si ibi p̄sens erat. & ad quid ibi erat. & si vidit potuit eniz p̄sens esse & nō vidisse.

Item quo anno mense & die id fuit factum? Item in quo loco. qua domo. qua parte domus. et an domus illa sit terranea. uel in solario. et q̄ erāt ibi p̄sentes? Item si cognoscit illum de quo testificatur. & cuius est etatis stature et coloris. et bis similia fm̄ q̄ faciunt ad factum et bec interrogatoria de consuetudine et d̄ iure non dātur parti aduersene possit super his instruere testes suos. s; iudex p̄ se uel p̄ assessorem examinat illa. & si qua reperit super sua uel im pertinētia. illa refecat. hic autem non habebit locum refectio. cum fuit approbata p̄ papam. ut de articulis superius dixi.

Specificacione. Mo. pro specificacione obicetorum. ad idem. s. e. l. de elec. ut circa.

Et aliorum. forte obiciebantur aliquibus non crimina sed alia. p̄ que impediēbatur testes esse. puta q̄ erant uel fuerant aduocati uel procuratores in cā. j. c. px. uel qd̄ erant minores. iiii. q. iiii. c. i. uel his similia.

Cōuentus. originales actores.

Producendos. ad reprobationem testium productorum in principali.

Proximo. intelligebatur si non fuisset appositum. ff. de verbo. obli. eum qui calēdis.

Examinare. fm̄ interrogatoria prioris & cōuentus spal d̄gi. ut. s. in. pxi. casu dictū ē.

Simili. de qua dictum est s. priori. ver.

Observata. hos autem testes non licebit ulterius prioris & cōuentui reprobare. ut s. de testi. licet dilectus.

Juramento. s; quare exigitur iuramentum a procuratore abbatis in hac reprobatione & non in p̄ma reprobatione quā facit prior? p̄tra principales testes abbatis? So. potius presumitur q̄ hoc facit abbas ex malicia q̄ prior qui p̄mo reprobauit testes sup̄ principali. p̄ductos. q̄si prouocatus uelit vlcisci. ideo propter illam p̄sumptionē hoc exigitur iuramentum. si. d̄ resti. spo. litteras. fm̄ ber. sed dic q̄ hoc est in potestate iudicis p̄ predictas de ere. & p. c. de iura. cal. c. ii. in si. s. e. l. vii. & in p̄ma poterit exigeri si sibi videbit̄ & in secūda omittit̄. si sibi videbit̄. iste aut̄ necesse h; mādatum pape suare.

Procedant. habebant olim quidā hic plus de textu. quidam non. f. certuz nobis sub sigillo tuo &c. io. an.

Romana. Duo sūt hui⁹ decr. dicta & breuia. & iccirco eā nō summo. **Appellationis.** fuit causa dubitationis. q̄ alia videbat̄ cā appel. a principali. p̄pter aliū iudicem & alium procuratorē & aduocatū. qui frequē in ipsa interueniunt. q̄ non tenetur procura. uel aduocatus p̄ncipalis cause defendere cām appellationis. ut no. s. de p̄cura. non iniuste. & ii. q. vi. post secundā. & facit qd̄ dixi. s. de iura. cal. c. ii. i. r̄is. s; nō est alia. uel licet sit alia quo ad quid. tñ. procurator uel aduocatus in principali. in causa appellationis non debent testimonium ferre. ne memores sui officij forte p̄trariū assererēt veritatis. sicut & aduocatus nequit esse iudex. ne affectūis sue memor &c. **De affect.** l. nemo in si. Et iudex in causa qua iudicauit non debet esse testis. ii. q. vi. statuendū. vbi de h; qd̄ intellige fm̄ determinationē decre. s. c. dilecto. et. c. cum a nobis. in vno ergo et eodem negotio quis duplici officio tā suspecto fungi non debet. de cle. coniu. diuersis. ff. ad trebel. ille a quo. s. tempestiuum. ii. q. i. in primis. de verbo. sig. forus. cum si in testem ergo multo fortius non recipietur talis in principali. per iura predicta.

Fuerat. si ergo illum procuratorem constituit. s; non recipit mandatum. testificari poterit. s. e. dilecto. Idem in aduocato. & de hoc etiā no. ff. e. l. vlti.

ficacione criminū & aliorum obicetorum sibi in eisdem articulis contentorum. Si vō dicti abbas & cōuentus aliquos testes coram te. p̄duxerint contra testes ab eisdem prioris & cōuentu producendos iuxta articulos quos ipsi abbas et cōuentus tibi super reprobatione testium productorum prioris & cōuentus in eadem produxerint. recipere ac eos usq; ad calendas februarii proximo summi diligenter examinare. p̄cure similia specificacione criminum et aliorum que cōtra testes eorundem prioris & cōuentus obiecta fuerint obseruata. prius tamen prestito iuramento a procuratore dictorum abbas et cōuentus q̄ ad hoc ex malicia non procedant.

Ano cen. iiii. in generali p̄ci. lugdunen. **R**omana ecclesia & infra. i. appellationibus causa is qui appellantis. procurator uel aduocatus in priori iudicio fuerat nō recipiatur in testem. **Meq;** indistincte ipsi appellanti p̄sumptione facite pro eo deferatur etiam iuramentum. sed tunc cum inspectis personarum et ipsius cause circumstantiis id fuerit faciendum.

Colaus tertius.

De iurjurando. **Q**uod contingit in nonnullis ecclesiis de earum cōsuetudine obseruari: q̄ ipsarum prelati cum primo ad ecclesias ipsas accedunt uel cum de recipiendis ibidem nouis canonicis agitur: nec prelati admittuntur: nec canonici aliter recipiuntur in ipsis: nisi iurent sta-

In testem. intelligas pro ipso appellante. nam pro appellato bñ recipietur fm̄ ber. & modernos. tum quia ratio p̄batiois cessat. tuz quia non reperietur p̄bitum & edictum de testibus prohibitoriu est. ff. e. l. i. Et in isto casu quando procurator uel aduocatus appellantis deponit pro appellato. dico q̄ deponet etiam pro appellante

tuta & cōsuetudines ipsarū ecclesiarum scripta & nō scripta inuolabiter obseruare. Inter laicos etiaz in multis ciuitatibus castris & terris i suis potestatibus rectoribus uel officialibus assumēdis p̄suetudinis moribus irrepsit: q̄ potestates rectores & officiales huiusmodi ad potestarias rectorias & officia eadē: nisi pri⁹ seruaueros se statuta ipsorum loco clausula iurauerit: nulloatenus admittantur. Quia vō i statutis & p̄suetudinibus supradictis interdum aliqua reperiunt illicita seu impossibilia uel obuiantia ecclesiastice libertati ne sub tali generalitate iurandi sic iurantibus peccandi occasio prebeat̄ cū iuramentū nō fuerit ut esset iniquitatis vinculu⁹ institutu⁹: hac generali p̄stitutione animarū periculis obsistere cupiētes precipim⁹ a quibuscunq; sciētibus & statutis illicita impossibilia uel libertati ecclesiastice obuiantia iuramenta huiusmodi aliquatenus nō prestari: Et talia iuramenta ea intentione faciēda uel facta ut etiā illicita uel impossibilia. seu ecclesiastice libertati obuiantia obseruentur: cū etiaz sub tali intentione prestari non possint: absq; diuine maiestatis offensā decernimus in huiusmodi illicitis impossibilitibus seu libertati ecclesiastice obuiantibus non seruanda: quin potius pro animarum salute: si sub forma predicta uel simili aliquos ignorātes predicta illicita seu impossibilia uel libertati ecclesiastice obuiantia iurare contigerit: ad obseruandā dūtaxat licita possibilia & nō ob-

quia iurat pro vtraq; parte dicere veritatem. ad hoc. s. e. de testibus. in. c. i. ii. & iii. & l. d̄ questionibus. l. p̄dem & dixi. j. de reg. iur. quod ob gratiam. quid de procuratoribus ad negocia? dic fm̄ hosti. q̄ in negotio quod p̄tuitur de p̄sensu partium potest admittit̄ sicut & iste & sicut mediator. in auctē. de testi. s. quomam vō. col. vii. in aliis admitteretur etiā parte inuita. cum nec prohibeat̄. ff. e. l. i. **Presumptione.** puta q̄ habet vnuz testē. s. d̄ procu. ex insinuatione. xxiii. q. iiii. si habes. ff. de do. p̄leg. l. i. theopompus.

Personarum. et ipsius cause. quod dic ut no. s. de iure iuran. c. ult.

Quod continet prelati canonici retores & officiales locorum qui iurāt statuta & consuetudines loci uel ecclesie seruare. p̄terextu talis iuramenti non obligantur ad illicita impossibilia uel obuiantia ecclesiastice libertati. nec ad ea debet intentio sua referri. io. a. **Consuetudine.** ad hoc. s. e. clericus. **Accedunt.** in q̄ accessu antiquas ecclesie consuetudines seruare debent. ut. s. de p̄ben. dilecto.

Recipiendis. ad hoc vocari debent absentes. j. de p̄ben. cuz in ecclesiis. nisi consuetudo esset in contrariū. ut ibi.

Scripta. potest singula singulis referre.

Iuramentis. q̄ murozū ambitu terminant. j. d̄ sen. ex. si ciuitas & laudem bonorum. de homicidio postulasti. de maio. & obe. solite. & tunc minister est dei. ut. xxij. q. v. miles. & c. sequentibus.

Clausula. in hoc erat moribus. & si iurant solum seruare statuta edita ad edenda sacramento non tenentur. ut. s. e. t. c. pe.

Libertati. & ideo statutarij exdicati sunt. si infra duos menses ea de statuta deleri non fecerint. ut qui tales p̄suetudines uel statuta seruare faciunt. ut. s. de senten. excom. nouerit. ad hoc. j. de immu. eccle. c. iij. iij. & v.

Vinculum. s. e. q̄to. xxii. q. iiii. inter cetera. ad hoc. j. de regu. iur. in malis. & c. non est obligatoriu. Sed de appellationibus dicitur. s. de appel. ad nostram. & c. cum speciali. io. an.

Obsistere. ad hoc. s. e. l. de consti. c. i. j. de sepul. c. i. cum si.

Intentione. dicitur ergo iuramentum illicitum ex animo sic & sententia excommunicationis. s. de senten. excom. per tuas. & c. sacro. vbi de hoc. xi. q. iij. s. cum ergo.

Impossibilia. ad hoc nullus potest se obligare. s. de pac. c. vlti. d̄ condi. apo. c. ul. ff. de regu. iur. impossibilium. j. de regu. iur. nemo potest. Et intelligo impossibilia de iure uel de facto. ut dixi in predicta regula nemo potest.

Maiestatis. quā peius est offendere q̄ tpalem. ut. s. de bere. vergentis. & j. de immu. eccle. clericis. l. de bere. manicheos.

Declaramus. Declaratio igitur antiqui iuris est: et hoc ius no-
ber. s. de his que fi. a ma. par. ca. c. i. in glo. vl. z hosti. e. c. in glo. pe.
vnde dabat ibi consiliu hosti. q. iurans sic diceret. inra seruare sta-
tuta z consuetudines iustas possibiles z honestas. que d factio z iure
seruari poterit z multiplex est impotencia: vt no. s. de rescrip. scisci-
tatus posito tamē q.
in genere iuret. fir-
ti fm ius comune i
terpretatio iurame-
ti. z pbatur hoc sa-
tis per decre. s. eo.
ad nostraz. iij. z. s.
de ver. sig. super qui
bnfda. vnde ergo bre-
uiter quod aut quis
expresse iurat statu-
ta illicita impossibi-
lia in honesta. z tūc
eo ipso largo modo
periurus est. sic. s.
e. sicut nostris. aut
generalit iurat ser-
uare consuetudines
z statuta. z tunc di-
stingue. aut tūc scie-
bat ibi statuta esse il-
licita. z illa se obli-
gaturz seruare in
mēte gerebat. z tūc
idem qd. s. aut ne-
sciebat nec id in mē-
te gerebat: z tūc nō
peccauit. z soluz ad
licita obligatur: vt
hic. z i predictis iu-
ribus. ad idēz. ff. de
transac. q. cū turo-
bus. §. vl. ff. de pdi.
inde. si pcurator. q.
si in fi. ff. de condi. insti. pditiones. z. l. se.

Iacet mulieres que alienatio-
nibus dotium z donationum ppter
nuptias consentiunt nō cōtraueniūt
proprio iuramento firmantes ser-
uare iuramentum huiusmodi nō ui-
nec dolo prestitū de iure cōntrico
teneantur. quia tamē quidā iudices
seculares eas contra prefatas alie-
nationes audiūt. quāuis eis cōstet
legitime de huiusmodi iuramento
nos animarum periculis obuiare
uolentes eosdem iudices ad seruā-
dum hoc ius canonicum per loco-
rum ordinarios censura ecclesiasti-
ca decernunt cōpellēdos.

Idem. **S**icut mulieres que alienatio-
nibus dotium z donationum ppter
nuptias consentiunt nō cōtraueniūt
proprio iuramento firmantes ser-
uare iuramentum huiusmodi nō ui-
nec dolo prestitū de iure cōntrico
teneantur. quia tamē quidā iudices
seculares eas contra prefatas alie-
nationes audiūt. quāuis eis cōstet
legitime de huiusmodi iuramento
nos animarum periculis obuiare
uolentes eosdem iudices ad seruā-
dum hoc ius canonicum per loco-
rum ordinarios censura ecclesiasti-
ca decernunt cōpellēdos.

Iacet mulieres. per ecclesiasticum iudicē ordinariū loci cōpellit
iudex secularis ec. cen. ius canonicum. qd ad puisionem
aiarum statutu est seruare. Et fuit tracta hec de cr. p. ppositioes hu-
ius libri de extrauagati. que incipiebat. qz vō contingit.
Donationum. de his die vt. s. de dot. post. diuoz. re. nuper.
Proprio. intelligo siue iurent p se siue p procuratorem. cui ad h
speciale mandatū dederim. ad hoc. lxxij. di. tibi. z ibi de hoc d iura.
ca. c. vl. z de pcur. c. vl. cum si.
Non vi. ergo iuramentū metu extortum nō obligat. de quo dic
vt. s. qd metu causa abbas. z. s. e. si vō.
Dolo. que qui allegat probare d3 saltem ex pspicuis indicijs. ff.
de pba. quotiens. §. qui dolo. l. doli. s. e. li. de renū. c. ij.
Canonicū. vt. s. e. cum contingat. vbi de hoc. secus videt. de iu-
re civili. ff. de fun. vo. l. lex iulia. insti. quib3 alie. licet vel nō in pnci.
L. de rei vxo. ac. l. vnica. §. si.
Seculares. qui i hac parte ratione periurij cui cām dant sunt d
foro ec. s. de iudi. nouit. s. e. li. de foro. compe. c. vl.
Obiuare. s. c. px. cum suis deoz.
Canonicū. si. i. ti. pxi. c. ii. j. de sen. excom. decernim3 facit. s. e.
li. de pac. c. ii. de foro cōpe. c. ii. z sic papa tollit legē etiā quo ad forz
seculare de quo dic vt dixi. j. de re. iur. c. ii. io. an.

Censura ecclesiastica. qd pnteat ei3 noie bēs. s. de v. sig. qrenti.
Compellēdos. est enim superior ecclesiastica potestas. z ideo
coerct secularē: vt. xxij. q. v. admistratores. s. de maio. z obe. solū-
te. qui fi. sint legi. p venerabilē cum si. Quid dices si mulier iurauit
non alienare dotē vel alienationem propter nuptias. nec alienatio
ni consentire nisi ex rationabili cā z auctorizante iudice. z sic p sen-
serit reuocabit pro posse. postea iudice nō auctorizante consentit z
iurauit non cōtrauenire. quid erit? Dic fm hosti. quiboc no. s. eo.
cum contingat qd primū seruabitur ad hoc. s. e. ea te. z. c. intellecto.
z in auc. de nō alie. §. sanctissimas. col. ix. Sed s. s. e. tua nos. fo. ibi
primū iuramentū illicitum. z ideo secundum primo p iudicat.
hic primū licitū. z ideo derogat secundo.

Quam in positionibus. Electus post sacramentū ponēs vel rī-
dens contraria directe nisi rationabiliter excusetur velut pi-
rus a confirmatione repellitur. Idem si hoc fecerit. pcurator ipso
mandante vel ratū habente vel nō reuocante. hoc dicit. habuit ortū
hec decre. ex his que no. hosti. s. de fi. instru. cū iōānes. super ver-
bo vnica tantū venditio.
Electionis. idē videt si agat de iam obrēto. cū pinriū nō solū im-
pediat. s3 etiā deiciat. s. e. tua nos. z. c. querelam. z d fideius. pūit.
Post iuramentum. qz tunc faciende sunt positiones. s. de confes.
c. ii. z ibi dixi. z. c. ti. c. i.

Satis. Nota ad qōnem quā disputau. an p instrumentum pbetur crimē
qd si probat. hic enim per scripturas actorum apparet eum posuisse contra-
ria: z sic periurum. de hoc. s. de maio. z obe. cum in ecclesijs. z p modernos
de accu. sup. bis. ad idem. j. de ver. sig. c. ij.
Manifesta. euident vel notoria. j. de ver. sig. constitutionē.

Periuo. periuri sunt infa-
mes. vi. q. i. infames. z eccle-
sias regere non merentur. s.
e. querelā. nec ad testimoniū
admittūtur etiā post penitē-
tiaz. xxij. q. v. paruuli. d testi.
testimonium.

Iusta causa. vt vnū ex con-
trarijs dictis multiplici pōt
intelligi. s. de accu. cum dile-
cti. vl. probare vult se errasse
in altero de contrarijs. maxi-
me vbi poneret vel respon-
dere de facto alieno. vbi to-
lerabilis ē error. ff. pro suo. l.
vl. s. de confes. ex pte. s. e. li.
de resti. in inte. c. vl. in fi. S3
quid dices. nunquid positio
vel responsio ad ipsam reuo-
cari poterit? Et videt q non
Nam volat emissuz semel ir-
reuocabile verbum. xliij. di.
§. vl. in fi. de proba. per tuas.
L. de non nu. pec. generalit.
Ecōtra videtur q reuocari
possit. xxxij. q. i. apud. de pe.
di. i. diuozium. de ver. signi.
naz z ego. ff. de diuoz. si peni-
tuit. Dixit io. d deo si data sit
positio in scriptis non potest
reuocari. alias potest. ad hoc
de elect. scriptum. de confes.
ex parte gnil. abozret i spe. ff.
de positionibus. §. vl. ver. itē

Ano. iiii. in concil. lugd.
De exceptionibus.
Sicut mater ecclesia. q maioris
excommunicationis exce-
ptio in quacunq3 parte iu-
diciozū opposita lites differat et
repellat agentes: ut ex hoc magis
censura ecclesiastica timeatur: z cō-
munionis periculum cūterur: cō-
tumacie iudicium reprimatur: z excō-

si ponens. dicens q ex quo in iudicio proposita est siue in scriptis siue nō re-
uocari non poterit per predictaz decre. ex pte. de li. z conte. c. vno. de elec. du-
dum. ii. nisi doceret de errore. ut. s. dixi. Satis videtur q sicut testis a periur-
io excusatur. si incontinenti se corrigat. vt. s. de testi. co. preterea sic z ponēs
vel respondens eadem ratione.
Debere. nec ppter hoc coelect3 affirmabit. ii. q. i. in pmiss. s. de rescrip.
olim. s. e. li. vl. li. pe. c. i. z. ii. L. de rei ven. l. vl z sic no. q nō inspicit hic prin-
cipium. de quo no. s. de elec. dudum. i. Nam nō solū antiq. crimina repellunt
electos. s. de te. oz. c. vl. s3 et noua. pbat hoc idē. s. de rescrip. oli. s. e. li. d ele.
vt circa. sicut z noua cā non solum antiq iudicē repellit. de offi. dele. i. iūmate.
Idem. f. qz tibi silentium imponetur.
Expresse. si ergo dedit mandatū ponendi z respondendi positionib3 ge-
nerale sed nō expresse: vt sic z sic rideret vel poneret. vt. s. e. li. de iura. calū.
c. ii. ij. rii. in fi. tunc licet pcurator ponat vel rideat dria. dñs non deiecerat
nisi in casib3 sequētib3. z pcor. s. e. li. de elec. si compromissarius.
Ratum habente. z sic in maleficijs locum habet ratihabitio expressa z ta-
cita. j. de sen. excō. cum quis. z de reg. iu. ratihabitionem. vbi de hoc.
Homine. alias ratum nō possit habere qd suo nomine factum non ē. j. de
reg. iur. ratum quis. vbi de hoc.

Sicut consideratione. Sex sunt dicta huius decre. Primo ponit arengā
z ius antiquū z pstitutionis cām. Secundo dicit q re3 q d actores
de excōicatione excipit. vt ipsū repellat ab agendo: d3 ipsius excōi-
catoria spēm z nomen excōicatoris exprimere. z eaz infra octo dies
pbare. alias iudex pcedet in cā. z illum in expensis pdenabit. Tertio statuit
q si iteruz obijciat z pbe eadem vel alia excōicatio actor repellitur. s3 q acta
sunt valebūt. Quarto q vltra duas vices hec exceptio nō opponatur nisi ex
cā. Quinto q si opponi t post rē iudicatā impeditur executio sentētia nihilō
minus valet. Sexto dicitur q iudex publice excōicaturz reo nō opponente ex
suo officio debet ab agendo repellere.
Consideratione. quadruplici: vt. j. sequit ibi. ut ex hoc zc.
Statuit. s. e. exceptione.
Dationis exprimat ergo ipsius species. vt. j. statuitur.
Epposita. qd fieri pōt nō obstante lapsu preemptionij ad pponendas vilsa
torias assignati. vt in cle. c. ti. excōicationis.
Differat. Nota q ista decre. locū habet solū cum opponitur excōicatio in
vi dilatoie. vt. j. dicam.
Agentes. s3 non defendentes. s. de iudi. intelleximus. z. s. e. ti. cum inter-
cum similibus.
Ex hoc. assignat quattuor consideratōnes illius iuris.
Timeat. ligatur enim quis magis ex cōtemptu. xi. q. iii. §. si ergo. s. de sen-
en. excō. per tuas.
Periculū. qd est taz. in excōicatio q in excōicante. de cleri. excō. mi. illud.
e. ti. si celebrat. cum si.
Contumacia. ob quā solū excōicatur q3 ab homine. xi. q. iii. nemo epōuz
h ij.

Communibus olim erat duplex littera. alia civilibus alia communibus. Et intelligas communibus non solum iudicialibus. sed etiam extrajudicialibus ubi de ipsorum utilitate agatur. erunt igitur iter homines. et eorum carebit suffragiis. **L.** de apostol. ubi qui sancta. in spiritualibus aut non est dubium eos repelli. quia talium capaces non sunt de eta. et quali. cum bone. de cleri. excom. mini. postulat. cu. similibus. et h. fm. hosti. inuit littera hic communibus. qsi dicat omnes actus qui aliis hominibus sunt communes. excoicatis sint interditi. ubi de ipsorum querit utilitate. et adde qd dicit. j. de sen. ex. decernimus.

Amalicia. que semper crescit. xii. q. i. omnis etas. xx. q. iii. proclivus.

Prouisum. xlv. di. licet.

Horam. i. delictu. de hoc s. de regu. consulti in glo. ii.

Ecclasiasticis. et in et per civile iudice d3 admitti talis exceptio et seruari forma que sequitur. ut. j. d. sentie. excom. decernimus.

Differri. contra id. s. d. do. et cotu. finem. ff. si cer. pe. l. qdam estimauerunt.

Satigari. ptra id. s. d. ap. ut debitus. s. e. li. de offi. or. ut litigantes.

Irepsit. i. latenter inuasit de epi. et de. repetita.

Abedelam. no. q. medica. mina morbis et. ad hoc. l. di. ut constitueretur. s. de iura. ca. cetex. in aucten. bec constitutio. inno. costi. in prin.

Siquis. nel siqua. ff. de ver. sig. l. i. et dixi. s. e. li. de elec. generali.

Opponit. intelligas in ui dilatorie quod per superiora et inferiora probat si enim in vi peremptorie proponatur. ut si dicatur electus excommunicatus excommunicatione maiori. uel ab excommunicatis electus. tuc dabitur copectes dilatio qz hic perit ius opponetis oppositione non probata et ecouerso. ubi at differi non perit. ad hoc. s. de. pecu. ex. insinuatione. Et dic opponat coram quocumqz iudice ordinario uel delegato ecclesiastico uel seculari. ut. s. dixi. nec intelligo dilationem huius decre. locum habere. ubi negatur iurisditio. ut si dicatur impetratum rescriptuz per excommunicatu. s. e. li. de rescrip. c. i. ibi n. non principaliter de actoris persona ut hic queritur. sed de iudicis iurisdictione et sic decre. dilatio locum non habet.

Specie. hoc ideo dixit. qz duplex est excoicatio. altero at ab agedo repellit. f. maior. altera no. f. minor. iii. q. iij. engeltruda. s. de sen. excō. si quem ubi de hoc. non ergo sufficit in genere aliquid proponere. qm quelibet species generis illu non sequit effectum. ad que pponitur. quia non licet cum alteri danno in incerto nagari. s. eo. li. de rescrip. c. ii. de elec. ut quis duas. ff. de in. in. ptoz. edixit. secus uidetur quando quelibet generis spes sufficit. ff. d. pe. bere. ite ue nunt. s. a quo. ff. de admi. tu. quidam decedens. s. fi.

Nomen. proprium et appellatiuuz. uel saltē nomē dignitatis. sic dicit lex qz i tanto crimine de dolo. f. no oz nagari. ff. de dolo si ex dolo. s. fi. et. l. se. No men aut ideo debet exprimi fm ber. ut sciat. an sit ordinarius an delegat qz si est delegatus. et excoicatio illius exhibeatur sine iurisdictionis delegatione non staretur tali excoicacioni. de of. dele. cum in iure. sed in ordinario h non requiritur. Et per hanc litterā uidetur qz non sufficit opponenti probare qz actor sit denunciatus excoicatus. Tamen no. hosti. s. de offi. dele. prudētia qz credit sufficere ad excoicacionē pbandā denunciacionē pbati. S3 hoc est littera. j. apertissimis documētis. et adde quod dicam. s. de sc. ex. l3.

Regn. i. excommunicationem.

Notionē. t. iudicalem noticiā. Nomen aut notionis ad eos pertinet. qui iurisdictionem non habent. sed habent de quauis cā notionem. ff. de re iud. ait ptoz. in prin. tamen nomine notionis accipere possumus et cognitionem et iurisdictionem. ff. de uer. si. notionem. vii. expone notionē. i. cognitionē. et sūptū fuit hoc uerbū. **L.** de pba. sciant cuncti. ber. ii. q. viii. sciant cuncti.

Octo dierum. licet em. pbationū copia non debeat angustari. xiiii. q. ii. qz qz in ista exceptio maliciose frequenter oppōebatur et est odiosa. ideo restri genda fuit potius qz laxanda. s. de elec. tua in fi. j. de regu. in. odia cum suis concoz. ad idem. s. eo. li. de resti. spo. frequēs. et. j. de sen. excō. solet. si ergo in habet probationes taceat. ii. q. vii. pleriqz et si sit episcopus. vii. q. ii. si tantuz et. c. placuit. Nota tñ ber. j. de sen. excom. solet qz licet sine causa maior dilatio non debeat dari in hoc casu. tñ causa cognita maior dari poterit ex illa clau sula. si qua mihi iusta causa et. ff. ex qui. cau. ma. l. ii. in fi. Sed primū verius uidet. cu non pereat ius aduersarii. ar. s. de. pecu. ex. insinuatione. Sed quereō. quare non dantur hic. xv. dies sicut de resti. spo. frequēs. Dic qz in dilationi bus que dantur a iure voluntas ē pro ratione. sic enim poterat. xv. vel. x. uel et minus dare. et facit qz recitari solet. s. de rescrip. c. siqñ. ff. de le. l. non. oium vel dic fm hosti. hoc ideo statutū fuisse. qz de excoicacione hominis so-

llet et h3 fieri instrumentum. j. de sen. excō. cu medicinalis. s3 de spo liatione no. et ideo no ē mirū si longior ibi data ē dilatio. ad hoc. ff. de pigno. l. ptra b3 i fi. Sed quare saltem in excoicacione iur. no statuebatur. xv. dies. de qua non fit instrumentum. immo ē necesse probare factum. Dic fm eum qz idem factum diuersis mensuris metiri no debet Et quod de uno dicitur. de alio intelli gi debet. supra b3 cō stitu. translato. ma xime cum circa pzi cipale non fiat pze iudicium actori. uel dic uerius ut primo dixi.

Computato. si. supra. eo. li. de resti tu. spolia frequēs et ibi uide concoz dantias de hoc.

Apertissimis. i. indubitatuz et clarif **L.** de proba sciant ii. q. viii. quisquis. et. c. sciant.

Documentis. i. instrumentis uel te stibus. s. de testi. eo. p. uenit. ff. d. si. instru. l. i.

Quod. i. quam excoicacionem.

Actor originis.

let et h3 fieri instrumentum. j. de sen. excō. cu medicinalis. s3 de spo liatione no. et ideo no ē mirū si longior ibi data ē dilatio. ad hoc. ff. de pigno. l. ptra b3 i fi. Sed quare saltem in excoicacione iur. no statuebatur. xv. dies. de qua non fit instrumentum. immo ē necesse probare factum. Dic fm eum qz idem factum diuersis mensuris metiri no debet Et quod de uno dicitur. de alio intelli gi debet. supra b3 cō stitu. translato. ma xime cum circa pzi cipale non fiat pze iudicium actori. uel dic uerius ut primo dixi.

Computato. si. supra. eo. li. de resti tu. spolia frequēs et ibi uide concoz dantias de hoc.

Apertissimis. i. indubitatuz et clarif **L.** de proba sciant ii. q. viii. quisquis. et. c. sciant.

Documentis. i. instrumentis uel te stibus. s. de testi. eo. p. uenit. ff. d. si. instru. l. i.

Quod. i. quam excoicacionem.

Actor originis.

bus proposita fuit exceptio. quousqz proceditur in principali. de p cu. auditis.

Taxatione. iuramento premissio. de hoc de bis que ut metusue causa. c. ult.

Condemnans. intelligas hoc nisi errore probabili excusaret ut s. de sen. exc. sacro. s. e. li. de elec. c. i. in fi.

Judicii. per sententiam non finiti. ad differentiam eius quod se quitur. j. sed. si post.

Probetur. infra octo dies. ut. s. io. an.

Duraturis. etiam cum si publice excommunicato fuerit actum. licet secus in iudice. s. de re iudi. ad probandum Olim processus habitus cum actore excommunicato non ualebat. ut. s. eo. exceptio nem. alias quare fieret ibi condemnatio expensarum. et ibi de hoc contra. s. eo. li. de rescrip. c. i. ubi processus habitus cum actore excommunicato ipso iure preter aliquod exceptionis auxilium no te net. hosti. intellexit decre. istam in occulto excommunicato. S3 tu solue ut ibi plene dixi. f. qz decre. bec locum habet in processu ha bito coram ordinario uel coram delegato qm excoicatus fuerat actor post impetrationem. illa at qm actor erat excommunicatus tempo re impetrati rescripti.

Duas uices. sic in reprobationibus testium. s. de testibus licet. iii. in appellacionibus et dilationibus. s. de appella. sua nobis. ff. de dilatio. l. vlr.

Emerferit. supra de offi. delega. insinuante. et facit quod dixi. s. ti. ptoz. c. ult.

Prompta. s. de testibus ueniens. ii. s. de resti. spolia. litteras. s. preterea unde dicitur. bodie constat. bodie agamus. ff. ut impos. le ga. si is a quo. i. resposio.

Supruenerit. et si opus fuerit. de hoc fidem faciet iuramento. s. eo. li. de elec. ut circa. s. super huiusmodi. et. s. eo. pastor. alis. uel dic qz no ē necessariū iuramētū. ex quo probationem offert. hosti.

Antiqua. iam bis proposita. uel dic etiam non proposita.

Executionem impedit. Nota qz merus executor debet admit tere exceptionem excoicacionis. Idem de aliis que notan. s. de re iudica. qz ad consultationem.

Obtinebit. i. ac si ille tempore sentētie excoicatus n̄ fuisset.

Sit publice. hosti. allegat hanc litteram pro se ad probandum qz decre. ista loquit de occulto excommunicato. Sed ego dico qz lit tera ista facit solum dimissionem iter occultum et publicuz quo ad ficim iudicis non quo ad alia supradicta. suppler. n. iudex de iure et de facto notorio non occulto. ii. q. i. s. quando autem. **L.** qui et ad uer. quos in integ. resti. l. i. de hoc. s. de postu. bone. ii. In causis at electionū supplet idifficere de facto. ut. xxviii. di. priusqz ubi de hoc et. s. de elec. cum nobis olim.

Excipiat. hoc forte timore adēnatiōis expēsaz. d q dicitū est. s.

Repellere. si duret iudiciū. si autem est finitum ab executione po terit abstinere. s. ptoxi. resposio.

Um quidam. exceptio rei iudicate per ecclesiasticum iudicem ad mitti dicitur in foro seculari et conuerso.

Cognitio. et pronuntiatio: quod licet regulariter de qua re iudex cognoscit pronunciet. ff. de iudi. de qua re. s. de ea pos. cum super. vbi de hoc in glo. vlt. tamen interdum cognoscit quoniam non pronunciat. pone exemplum. s. de rescrip. cum contingat in auctoritate. s. de testa. rainutus. Item casu. v. q. iij. duodecim. iij. q. vi. accusatus. cuj. si.

Conuetudie. non quod conuetudo dat iurisdictionem. ix. q. iij. questio. s. de fo. co. cuj. contingat. s. e. li. d. of. or. romana. et de fo. co. romana. cuj. si.

De iure. de iure cognoscit ecclesiasticus iudex in laicos. vbi habet temporale dominium. de iure. venientes j. ne cle. vel mo. ca. vlt. Item matrimonialibus et spiritalibus causis. d. or. cog. tua. s. q. si. sint legi. cam. et in ecclesiasticis criminibus.

Ut no. de fo. com. cum sit. s. e. li. de fo. co. p. e. vlt. Item cum causa delegatur per iudicem secularem. s. de rap. in archiepato. Item per reuentionem. iij. q. viij. cuius in agendo. Item inter laicos qui sunt de familia ecclesie secundum quosdam. lxxix. di. iudicatu. vel vbi laicus iudex est negligens. s. de fo. com. ex transmissa. r. c. licet ex suscepto. vbi de hoc. Et quod dicit de iure supplere vel privilegio processu ab eo quod illud procedere possit. ista enim tria equiparantur. c. di. contra morem. de offi. ordi. duo simul.

Iurisdictionis. quod papa pati non dicitur. i. de immu. ec. c. vlti.

Admitti. s. vbi est idem corpus siue eadem quantitas. idem ius siue causa petendi. et eadem portio personarum et ille qui absolute possideat tempore sine. alias. n. exceptio rei iudicate non ob. ff. de excep. rei iudi. cuj. querit. r. l. se. r. l. si rem mea. r. s. e. ti. aduersario et pot. pponi bec exceptio an lit. coe. r. post. s. e. li. de lit. conte. c. i. vbi de hoc.

Compelluntur sic. s. ti. pxi. licet de fo. com. c. ij. j. de sent. excō. decernimus.

Iudicata. eo casu quo de consuetudine vel de iure ad iudicem secularem cognitio pertinebat. vt. s. in casu pverso vidisti.

Inducit. in his. n. cano tollit legem. s. de rescrip. c. vlt. s. ti. pxi. l. j.

Superiores non. n. compelluntur per ipsos seculares qui tulerunt sententiam. quod minor in maioribus. r. c. xxi. di. inferior. de ma. r. obe. cum inferior cum similibus. Minor autem est iurisditio secularis quam ecclesiastica de ma. r. ob. solite. xvi. di. si. imperator. io. an.

Debita. arbitraria ex quo certa non statuitur. de offi. dele. de causis. ff. de iure dele. l. i.

Episcopum. In prescriptionibus sufficit bona fides. vbi ius coe vel presumptio non est prescribentem alias debet allegari titulus et probari: nisi sit prescriptio cuius contrarij non existat memoria. hoc dicit. Tracta fuit bec decre. de quadam extrauaganti greg. que incipiebat venerabilium. de qua facit mentionem ber. s. de rescrip. si diligenti. in vltima glo. in fine. ad cuius declarationem etiam emanauit et eorum que ibi not. modernum.

Ecclēstias. quo ad proprietatem et iura episcopalia.

Decimas. id est quarta decimarum que debetur episcopo. s. eo. de quarta. vel proprie. s. de deci. quoniam.

Repetit. alteri episcopo loquitur. vt patet p sequentia.

Proponit. p exceptionem. prescriptio non sit lit. contest. quod dicitur dixi. s. e. li. de lit. conte. c. ij.

Constituere. et sic ius coe facit p actore. xvi. q. vij. oēs basilice. s. e. de quarta. r. de deci. dudum.

Legitime. s. spacio. xl. annor. Minor enim non currit prescriptio ecclesiam xvi. q. iij. quas actiones. s. e. de quarta.

nitus ven. si quis diuturno. Alii dixerunt. aut quis agit ex prescriptioe aut excipit. Si agit ut. xvi. q. iij. s. pōr. r. l. d. rescrip. xxx. an. si quis emptōis. necesse se habet titulum pbare si excipit vt. s. de proba. ex litteris. tunc non habet necesse titulum pbare. tum quia nemo cogitur dicere titulum possessiois sue ii. q. v. s. l. c. de pe. bere. l. cogi. tum quod non probante actore absoluitur reus vi. q. v. actor. ut ec. bene. cap. vno. l. de proba. actor. Alii dixerunt quod quocumque modo quis prescriptionem obicitat siue agendo siue defendendo tenetur titulum pbare. ut. s. e. si diligenti. Alii dixerunt et bec fuit opt. goffre. in summa huius ti. quod non est necesse pbare titulum nisi quis possideat at pro herede vel pro pos. l. de pe. bere. cogi. vel nisi sit presumptio contra possessorem. l. de proba. siue possideris. vel nisi se ad hoc obligauerit vt. s. de proba. licet. r. in hoc cau. itelligebant. s. de deci. dudum. Alii dicebant quod olim sufficiebat bona fides p decret. s. e. ad aures. hodie requirebat titulus. s. e. si diligenti bis oibus opinionibus resecatis tenet quod no. ber. r. moderni. s. eo. si diligenti quorum. hic approbatur opinio. Sz obicitio quod decre. ista et eius distinctio potius sit de verbo quam de re. quod esse non debet. s. e. li. de elec. comissa. s. pōr. fin. hoc. n. omni casu necesse erit titulum probari. cum prescriptio semper sit contra ius. et sic contra prescribentem semper presumendum. sed obiectio non est vera. non enim est contra ius aliquis in fundo meo seruitutem acquirat. immo potius preter ius. licet enim sit contra ius meum. non tamen contra ius commune vt probat. de serui. l. r. ff. imputei igitur mihi si sui negligens et remissus. s. e. vigilanti. Item voluerunt quidam dicere quod non est contra ius. quod vni episcopo sibi acquirat iura epalia. s. quod archidiaconus vel inferior episcopo sibi acquirat epalia. hoc est contra ius. et ideo sine titulo non prescribitur. ad hoc. c. di. contra morem. de excep. prela. accedentibus. Sed primum quod de episcopo dicitur falsum est. vt hic vides. ad hoc. iij. q. vi. per totum. ix. q. ii. per totum. die iudicio meo et sic breuiter interdum ius coe vetat ne prescriptio procedat et hoc facit interdum ratione rei. interdum ratione persone et hoc casus hies notatos xvi. q. iij. clerici. r. p. ber. s. de prescrip. cum non liceat. de his nihil ad nos. In terdum ius commune facit pro petitore et contra possessorem. vt in exēptis hic positus. et in decre. dudum de deci. et tunc est necesse allegare et probare titulum vt hic. ad idem. xciii. di. illud. nemo enim debet vti illis ornamentis. nisi probet a pncipe hoc sibi fuisse concessum. l. de vesti. r. aura. l. nemo. l. nulli licere infra. l. vna. li. ix. ad hoc macha. xi. vbi antiochus dedit ionatbe potestatem bibendi in auro et esse in purpura. et fibulam auream ferre. sic etiam intelligatur. c. di. contra morem. quod verum intelligo tam in excipiente: vt hic et in predictis iuris quam in agente ad hoc. s. de resti. spo. ad decimas. e. li. Idem si est presumptio contra ipsum prescribentem. vt hic. r. x. q. iij. quod cognouimus. l. de proba. siue possideris. pone exemplum. s. e. si diligenti. ibi. n. ex pcessione ipsi archiepi pisani insultabat presumptio contra ipsam. vbi sō ius coe vel presumptio non est contra ipsum prescribentem. bona fides sufficit: vt hic vides pone in terminis prescribit ecclesia domum meam vel aliam rem meam. ego repeto rem illam quam se iam ecclesia dicit prescripsisse. et ne intentio mea iure coe fundata: certe no. hic ergo prescribenti sufficiat bona fides. quod l. illa prescriptio sit contra ius meum. non in ius coe. notabiliter. n. semp habes hoc vbum ius coe. sec. n. in iure privato pone ergo. prescripsi contra privilegium. privilegium agit contra me. oppono prescriptionem. habeo ne necesse pbare titulum: certe non. quia ille non iure coe sed speciali fundat intentionem suam. Idem si cum quod me prescriperat prescribo. et idem in similibus. Conclude ergo quod vbi petitor fundat intentionem suam de iure coe. tunc prescribens habet probare titulum alias non. nisi presumptio faciat contra ipsum. Et fm hoc possemus dicere quod quando vna ecclesia petit decimas ab alia ecclesia quas possidet in iura parrochia quod ibi sufficiat prescribenti bonam fidem pbare. quia licet ius commune faciat contra prescribentem. non tamen faciat pro petente. et sic forte posset intel ligi decre. s. e. ad aures fm illos qui dicunt quod per illam decre. sufficiebat olim bona fides. et facit ad hoc. ff. si ser. ven. l. loci. s. vlt. vbi dicitur quod si domus mea que est iuxta te et seium debet seruitute seio alius non tollendi. te inuito alius tollam. nam licet non habeam ius tollendi propter seruitutem seio. tu tamen non habes ius prohibendi. Supradicta vera. nisi sit tanti temporis prescriptio r. c. vt sequitur.

Bonifa. viij. De prescriptionibus.

Episcopum qui ecclesias et decimas quas ab eo repetis proponit licet in tuelint constitute dioce. se legitime prescripsisse: allegare oportet cum ius commune contra ipsius faciat huiusmodi prescriptiois titulum et probare: nam licet ei qui rescribit ecclesiastica: si sibi non est contrarium ius commune: uel contra eum presumptio non habetur: sufficit bona fides: ubi tamen est ius commune contrarium: uel habetur presumptio contra ipsius: bona fides non sufficit. sed est necessarius titulus qui possessori causam tribuat prescribendi: nisi tanti temporis alleget

re. quod esse non debet. s. e. li. de elec. comissa. s. pōr. fin. hoc. n. omni casu necesse erit titulum probari. cum prescriptio semper sit contra ius. et sic contra prescribentem semper presumendum. sed obiectio non est vera. non enim est contra ius aliquis in fundo meo seruitutem acquirat. immo potius preter ius. licet enim sit contra ius meum. non tamen contra ius commune vt probat. de serui. l. r. ff. imputei igitur mihi si sui negligens et remissus. s. e. vigilanti. Item voluerunt quidam dicere quod non est contra ius. quod vni episcopo sibi acquirat iura epalia. s. quod archidiaconus vel inferior episcopo sibi acquirat epalia. hoc est contra ius. et ideo sine titulo non prescribitur. ad hoc. c. di. contra morem. de excep. prela. accedentibus. Sed primum quod de episcopo dicitur falsum est. vt hic vides. ad hoc. iij. q. vi. per totum. ix. q. ii. per totum. die iudicio meo et sic breuiter interdum ius coe vetat ne prescriptio procedat et hoc facit interdum ratione rei. interdum ratione persone et hoc casus hies notatos xvi. q. iij. clerici. r. p. ber. s. de prescrip. cum non liceat. de his nihil ad nos. In terdum ius commune facit pro petitore et contra possessorem. vt in exēptis hic positus. et in decre. dudum de deci. et tunc est necesse allegare et probare titulum vt hic. ad idem. xciii. di. illud. nemo enim debet vti illis ornamentis. nisi probet a pncipe hoc sibi fuisse concessum. l. de vesti. r. aura. l. nemo. l. nulli licere infra. l. vna. li. ix. ad hoc macha. xi. vbi antiochus dedit ionatbe potestatem bibendi in auro et esse in purpura. et fibulam auream ferre. sic etiam intelligatur. c. di. contra morem. quod verum intelligo tam in excipiente: vt hic et in predictis iuris quam in agente ad hoc. s. de resti. spo. ad decimas. e. li. Idem si est presumptio contra ipsum prescribentem. vt hic. r. x. q. iij. quod cognouimus. l. de proba. siue possideris. pone exemplum. s. e. si diligenti. ibi. n. ex pcessione ipsi archiepi pisani insultabat presumptio contra ipsam. vbi sō ius coe vel presumptio non est contra ipsum prescribentem. bona fides sufficit: vt hic vides pone in terminis prescribit ecclesia domum meam vel aliam rem meam. ego repeto rem illam quam se iam ecclesia dicit prescripsisse. et ne intentio mea iure coe fundata: certe no. hic ergo prescribenti sufficiat bona fides. quod l. illa prescriptio sit contra ius meum. non in ius coe. notabiliter. n. semp habes hoc vbum ius coe. sec. n. in iure privato pone ergo. prescripsi contra privilegium. privilegium agit contra me. oppono prescriptionem. habeo ne necesse pbare titulum: certe non. quia ille non iure coe sed speciali fundat intentionem suam. Idem si cum quod me prescriperat prescribo. et idem in similibus. Conclude ergo quod vbi petitor fundat intentionem suam de iure coe. tunc prescribens habet probare titulum alias non. nisi presumptio faciat contra ipsum. Et fm hoc possemus dicere quod quando vna ecclesia petit decimas ab alia ecclesia quas possidet in iura parrochia quod ibi sufficiat prescribenti bonam fidem pbare. quia licet ius commune faciat contra prescribentem. non tamen faciat pro petente. et sic forte posset intelligi decre. s. e. ad aures fm illos qui dicunt quod per illam decre. sufficiebat olim bona fides. et facit ad hoc. ff. si ser. ven. l. loci. s. vlt. vbi dicitur quod si domus mea que est iuxta te et seium debet seruitute seio alius non tollendi. te inuito alius tollam. nam licet non habeam ius tollendi propter seruitutem seio. tu tamen non habes ius prohibendi. Supradicta vera. nisi sit tanti temporis prescriptio r. c. vt sequitur.

Causam tribuat. non enim requiritur quod sit iustus titulus vel talis qui dicitur tribuar. ad hoc. s. e. venies. quod quod meum est ex vna causa r. c. de si. infr. inter dilectos. sed aliquis titulus dat causam prescribendi de quo dicit vt. s. e. si diligenti.

Proba. illud nisi venit exceptio ad id quod dixit. s. eo. titulo. non ad id quod dixit de fide quod non prescriberet talis prescriptio cum mala fide. nulla. n. antiqua dicitur possessio r. c. s. e. vigilanti.

vi. q. v. actor. ut ec. bene. cap. vno. l. de proba. actor. Alii dixerunt quod quocumque modo quis prescriptionem obicitat siue agendo siue defendendo tenetur titulum pbare. ut. s. e. si diligenti. Alii dixerunt et bec fuit opt. goffre. in summa huius ti. quod non est necesse pbare titulum nisi quis possideat at pro herede vel pro pos. l. de pe. bere. cogi. vel nisi sit presumptio contra possessorem. l. de proba. siue possideris. vel nisi se ad hoc obligauerit vt. s. de proba. licet. r. in hoc cau. itelligebant. s. de deci. dudum. Alii dicebant quod olim sufficiebat bona fides p decret. s. e. ad aures. hodie requirebat titulus. s. e. si diligenti bis oibus opinionibus resecatis tenet quod no. ber. r. moderni. s. eo. si diligenti quorum. hic approbatur opinio. Sz obicitio quod decre. ista et eius distinctio potius sit de verbo quam de re. quod esse non debet. s. e. li. de elec. comissa. s. pōr. fin. hoc. n. omni casu necesse erit titulum probari. cum prescriptio semper sit contra ius. et sic contra prescribentem semper presumendum. sed obiectio non est vera. non enim est contra ius aliquis in fundo meo seruitutem acquirat. immo potius preter ius. licet enim sit contra ius meum. non tamen contra ius commune vt probat. de serui. l. r. ff. imputei igitur mihi si sui negligens et remissus. s. e. vigilanti. Item voluerunt quidam dicere quod non est contra ius. quod vni episcopo sibi acquirat iura epalia. s. quod archidiaconus vel inferior episcopo sibi acquirat epalia. hoc est contra ius. et ideo sine titulo non prescribitur. ad hoc. c. di. contra morem. de excep. prela. accedentibus. Sed primum quod de episcopo dicitur falsum est. vt hic vides. ad hoc. iij. q. vi. per totum. ix. q. ii. per totum. die iudicio meo et sic breuiter interdum ius coe vetat ne prescriptio procedat et hoc facit interdum ratione rei. interdum ratione persone et hoc casus hies notatos xvi. q. iij. clerici. r. p. ber. s. de prescrip. cum non liceat. de his nihil ad nos. In terdum ius commune facit pro petitore et contra possessorem. vt in exēptis hic positus. et in decre. dudum de deci. et tunc est necesse allegare et probare titulum vt hic. ad idem. xciii. di. illud. nemo enim debet vti illis ornamentis. nisi probet a pncipe hoc sibi fuisse concessum. l. de vesti. r. aura. l. nemo. l. nulli licere infra. l. vna. li. ix. ad hoc macha. xi. vbi antiochus dedit ionatbe potestatem bibendi in auro et esse in purpura. et fibulam auream ferre. sic etiam intelligatur. c. di. contra morem. quod verum intelligo tam in excipiente: vt hic et in predictis iuris quam in agente ad hoc. s. de resti. spo. ad decimas. e. li. Idem si est presumptio contra ipsum prescribentem. vt hic. r. x. q. iij. quod cognouimus. l. de proba. siue possideris. pone exemplum. s. e. si diligenti. ibi. n. ex pcessione ipsi archiepi pisani insultabat presumptio contra ipsam. vbi sō ius coe vel presumptio non est contra ipsum prescribentem. bona fides sufficit: vt hic vides pone in terminis prescribit ecclesia domum meam vel aliam rem meam. ego repeto rem illam quam se iam ecclesia dicit prescripsisse. et ne intentio mea iure coe fundata: certe no. hic ergo prescribenti sufficiat bona fides. quod l. illa prescriptio sit contra ius meum. non in ius coe. notabiliter. n. semp habes hoc vbum ius coe. sec. n. in iure privato pone ergo. prescripsi contra privilegium. privilegium agit contra me. oppono prescriptionem. habeo ne necesse pbare titulum: certe non. quia ille non iure coe sed speciali fundat intentionem suam. Idem si cum quod me prescriperat prescribo. et idem in similibus. Conclude ergo quod vbi petitor fundat intentionem suam de iure coe. tunc prescribens habet probare titulum alias non. nisi presumptio faciat contra ipsum. Et fm hoc possemus dicere quod quando vna ecclesia petit decimas ab alia ecclesia quas possidet in iura parrochia quod ibi sufficiat prescribenti bonam fidem pbare. quia licet ius commune faciat contra prescribentem. non tamen faciat pro petente. et sic forte posset intelligi decre. s. e. ad aures fm illos qui dicunt quod per illam decre. sufficiebat olim bona fides. et facit ad hoc. ff. si ser. ven. l. loci. s. vlt. vbi dicitur quod si domus mea que est iuxta te et seium debet seruitute seio alius non tollendi. te inuito alius tollam. nam licet non habeam ius tollendi propter seruitutem seio. tu tamen non habes ius prohibendi. Supradicta vera. nisi sit tanti temporis prescriptio r. c. vt sequitur.

Ad memoria. no. pro bis que no. ber. io. z hosti. s. de ver. sig. super quibus
dam concor. ff. de proba. si arbiter. lxxv. di. mos antiquus. ff. de aqua quoti. z
esti. l. hoc iure. §. ductu aque. ij. q. vi. hoc quippe. ff. de aqua plu. ar. l. i. §. vlti.
Sed quomodo pbabitur tanti temporis prescriptio: dico h3 hosti. qui h3 no.
de verbo. sig. quid per nouale. q3 dicent testes prescribentis si talé hnt cōsciē
tiam. q3 se niper viderūt z au
dierūt ita esse. nec vnq3 vide
runt nel audierūt cōtrariuz.
z q3 cōmuns est z fuit sēper
opinio q3 sic fuerit. z q3 nō ex
tat p3trarij uel initij memoria
si at p3tra hoc aduersarius p3
bare uellet testes sui si de ipo
rum esse p3scientiā deberēt di
cere q3 uiderunt tali tpe con
trarium. z audierūt a suis su
perioribus p3trarium eius fu
isse. Quid ergo si utraq3 pars
probat: tunc preferūt testes
magis iddei. z qui dicūt opti
ora. s. de testi. i. nostra. ubi de
hoc. z sic illi qui dicunt se vi
diffe cōtrarium deberent pre
ferri. cum alij fatagant nega
tiuam. vi. q. vlti. actor cum fu
is si.

Siqui exigentibus. pri
uatus ipso iure uel p sen
tentiā bōis q3 tenet a romana
nel alijs ecclesijs illa minori
spatio. c. an. p3tra romanā. uel
xl. cōtra alias non prescribit.
filij aut hereticor3 qui catholi
ci putabantur bona paterna
p3tra romanā z alias ecclesias
prescribunt spacio. xl. an. z id
in extraneis.

Tenent. in feudū uel alio
modo. ut. j. dicam.

Per sententiam. q3 pp in
gratitudinē reuocata fuit do
natio. s. de dona. c. vlt. l. de reuo. do. l. vlt. ad idem. s. de pen. ad aures. j. de
scil. c. vno.

Ipsa iure. pōe exemplū. s. de penis in quibusdā. licet ibi quidam dicāt pri
uati. eos p sniam ibi priuados: ad idē. s. e. li. de elec. vbi periculum. §. ipsos i
super. z. c. fūdamēta. §. q3 si secus. j. de pe. felicit. z. s. de sen. exc. grauē ad si.
i. li. feud. de sen. non alie. imperialem. §. p3terea cū si.

Cideatur. ut in auē. de san. epis. §. si quis rapuerit. ad si. ti. per unam colū.
col. ix. vii fuit tractum. xvi. q. i. si quis rapuerit. vbi dicitur bona conūpentis
rapientis uel sollicitantis monialē vendicari debent monasterio. sed si postq3
crimen notū fuerit neglexerit ecclesia per annū petere. tunc applicantur fisco
z. facit. ff. de diuer. z tempozali. prescrip. l. in omnibus z qd ibi no.

Centenaria. xvi. q. iii. nemo. de prescrip. si diligēt. z. c. cū nobis. z ibi no.
aliter prebetur talis prescriptio.

Quadragesimaria. xvi. q. iii. quas actiones. s. de prescrip. de quarta. z. c.
ad aures. cum si.

Legitime. s. c. p3ox.

Completa: ut subducantur tempora scismatum vacationū hostilitatū z si
milia. s. e. c. i. z. c. ex transmissa. z. c. cum nobis.

Putabāt. in alijs igit hec prescriptio locū nō h3. ad h3. s. de presump. nōne.

Catholicis. bene dicit. quia secus si cēt heretici. illi. n. nihil possūt possi
dere. xxiii. q. vii. per totū. viii. di. quo iure. ergo nec prescriber. q3 prescriptio
sine possessione nō procedit. s. de pba. ex litteris. s. e. causam. ff. d. usuca. sine
possessione. j. de reg. in. c. iii.

Quibuscunq3. dum tamen catholicis. ut. s.

Bona fide. credebant patrem uel testatorem fuisse catholicum. z sic iusto
titulo in ipsos eoz bona transisse.

In hoc casu. no. specialem casum in quo quadragesimaria prescriptio
currit p3 romanā ecclesiā: z fūgitur uice aliaz ecclesiarum. sic oli oēs ecclesie
gaudebāt privilegio cētū annoz. l. de sacrosan. ec. ut inter diuinum.

Nūc. s. tpe quo ecclesia uult bona vendicare. si referat ad uerbū de regāf
uel nunc. s. tpe mortis sue. si respiciat uerbum extitisse. alias est littera nunc z
clarus.

Heretici. sed nōne tales dānant. z ipsoz memoria ēt post mortē. ut bic. z
xxiii. q. ii. c. ult. z. s. de here. si quis episcopus ergo z bona intelli guntur esse
dānata cū sint accessoria ad psonā. l. de bo. prescrip. aucten. bōa. z. facit qd
no. de cle. cōiu. q3 a te. Sol. spāle ēt hoc casu. ppter bonā fidē ipsoz catholico
rū heredū. qui tāt tps. f. xl. an. prescriptioe sibi dominiū quesuerūt. alias
lecū haberēt dāna. nā z si aliā rē ecclesiasticā prescriptibile bona fide tāto tpe
possedissent prescripissent. ergo z ista bona prescribent.

Qui eterni. Iudex qui contra iusticiam z p3tra cōscientiam aliquid
i iudicio fecerit i grauamē partis p gratiā uel p sordes p3demnā dūis
ē parti lese i estimationē litis. z p annū ē suspensus. z perpetuo si me

dio tēpore igerat se diuinis. nisi papa cū ipso dispenset.

Eterni. i. dei patris. s. de suma. tri. c. i. in prin.

Tribunal. i. locus i quo ius redditur. uel ubi p3o tribunali sedet
iudex qui alias forus uocatur. s. de uer. sig. forus.

Recum. a reatu. nō. n. qui accusat statim reus est. sed qui contin
citur criminosus.
xv. q. ult. c. ult. d. v.
sig. forus.

Index humanus
id facies errore uel
dolo z in eo qui ma
le iudicat si ē iudex
cū non sit in eoiu
sticia. xxiii. q. ii. c.
primo.

Condemnat. fu
it hoc sumptum. xi.
q. iii. z si ad tempus
z est hoc iō quia iu
diciū dei initū veri
rati. que nec fallit
nec fallitur: iudiciū
hominis opinionū.
que fallit z fallitur
de sen. excom. a no
bis. ii.

Propheta. da
uid in psalmo. noli
emulari.

Dānabit deus.

Alli. i. s. illū. idem
cū fiet iudiciū d il
lo z sunt hec uerba
xxiii. q. iii. nō i per
petuū.

Ecclēsiastici. se
culares nō ligat. cū
nec pena inferi po
sita illos ligare pos
sit. z facit. s. eo. li de
elec. indēmitatib3

Proceffibus. quibuscunq3. s. de proba. quoniam d falsam.

Edium. priuati. s. de test. quoties. lxxxvi. di. odio. xxiii. q. iiii.
duo ista.

Euertat. hec. n. quattuor. humanū solēt puertere iudiciū. xi. q.
iii. quattuor. z ueritatē i teste. s. de testi. quoties. z. c. licet ex quadā.

Stateram. xxiii. q. i. non asseramus. qui. n. recte iudicat staterā
i manu gestat. xlv. di. ois qui z ita magnū iudicabit ut paruū. de iu
di. uouit. h3 i penis deferaf dignitati z persone. s. e. li. de of. del. c. li
p

Libramine. sic z p3trabētē iustas mensuras z pondera debent
habere. s. de em. z uen. c. ii.

Cōcipiēdis. quo ad scripturā z pnuiciationem ipfarum.

Serendis. hoc quo ad prolationē uerbalē. ad hoc. s. e. c. vlti.

Deū a quo sicut iudicabūt iudicabūt. l. de iudi. rē nō nouam. z
remittentur i qua mēsurā fuerint messi. ut d pe. z. re cū ex eo.

Allius moysi. Exo. xxxii. z habes idē. ix. q. iii. summopere.

Ordinarius. fallit i epis qui aliqua suspēnsionis canonis pena nō
cōprehenduntur. nisi de ipso cancaf. j. de sen. exc. q3 periculosum.
z. s. e. h. de elec. si cōpromissarius. §. huiusmodi.

Pro dignis. sic. s. de accu. c. ult. z sic crudelis ē etiam si cōscientie
sue confidat. xii. q. ii. nolo.

Et p3tra. no. ista duo sic copulata. utrūq3. n. requiritur. ut locū
habeat pena. no. n. fm cōscientiā simpliciter iudicare dnt. sed in
formare d3 eam fm allegata z probata de hoc. iii. q. vii. iudicet. s. d
of. del. pastoralis. §. quia uero.

In gramamē. ecce tertū qd requiritur. ut locū habeat p3a.

In iudicio. quid de arbitrio. nunquid hec pena i ipso locū habe
bit. dic. fm gof. z ber. q3 nō quia de ordinario z delegato hic tantū
cauet. z ē hec pena. z sic non amptanda. de pe. di. i. pene. j. de reg.
odia. z. c. i. penis. quod est uerū fm hosti. si sit arbiter cōpromissari3
secus si in locū ordinariū uel delegati succedat ad hoc. s. de offi. de
le. ab arbitris. z eadē rōe dixit hosti. q3 nō credit hāc penā in audi
tore uel in mero executore locum habere. cum z hi non sint iudices
s. de offi. del. super questionem. §. i. z. §. uerum.

Del per sordes. hoc est quartum quod requirit. ut locū habeat
pena hec. Et dicit fieri per sordes. si p3ce precio timore uel odio
iudex corruptus sit. z ideo de his fecit superius mentionem.

Offici. qd de bñficio: dixit. hosti. q3 q3 pene sunt restringende. h3
ad bñficio non intendit. si eniz papa hoc uoluerit. id expressisset
de deci. ad audientia. in suspensione aut bōis possertabere locū q3
uspensus ab officio z a bñficio. hui3 directe no. dñuz Jo. xxvii.
di. p3ter hec. z facit qd dixi. s. eo. li. de elec. quia sepe. z quod nor.

de ap. pastoralis in fi. plenius in cle. de pe. cupientes.

Annum. extitit inchoandum. s. e. li. de elec. cupientes. s. ceteru. Quid si annus fuerit bisextilis? dic ut no. lv. di. c. ij. s. de v. sig. q. siuit

Londenmandus. L. de pe. iij. qui ma. iudi. l. vlt. z infamis est. ut ibi. ff. de iudi. si filius. z iure auctenticoz pdenma in triplu. si civilis sit ca. si criminalis punitur in confiscatione. pprie substantie. z in exilium mittitur. in aucten. ut li. i. exoz. li. i. furent. s. siquis aut. Si aut per imprudentiam iudex male iudicauerit. teneatur ex quasi maleficio in quantum bonu z equu yfuz fuerit iudici. ff. d. va. z extraoz. cog. l. vlt. isti. de obli. que ex qua si delict. in prin.

Diuinis officiis nec dixit de beneficijs fm hostien.

Irregularitatis de qua dicitur. j. d. sen. excō. cū medicinalis.

Ira qua. irregularitate. alias a quo. l. laqueo.

Per summū. si enim de casibus reseruat. ut. xi. q. iij. siquis epus dānatus. z. c. fe. d. sentē. excō cum illorū. z de hoc de cle. excō. mi. clerici.

Infligunt. nec mireris si d. vno de lico plures penas volumus irrogari. dignum est. n. zc. z ita continua. z facit qd no. de iudi. at si clerici in glo. penul.

Tor. si deū iusticia officij dbitū humanā nāz. q. d. pxi mū ē corrupt. z sic nec dū timz. nec hominē reueret. z fac s. d. cri. fal. c. i.

Casulnplici. z sic sit approbata illoz dnoz doc. legū opī. q. dicebāt in preal. ll. oēs penas habere locum.

Apostolice. Decret. hec potest diuidi in q̄tuor pncipales partes. In p̄ma p̄mittit dissolutionē. q̄ erat int̄ ecclesiā z federicū imperatorē z oblationes p̄ ecclesiā sibi factas. In secūda q̄ incipit ibi. s. licet. dicit oblationes nō fuisse receptas p̄ eū. z q̄tuor q̄ faciebant ad depositionē ei⁹ enumerat. z quintū qd̄ faciebat ad p̄uationem regni sicilie. In tertia q̄ incipit ibi. nos itaqz. ipsum deponit ab imperio. fideles absoluat. fauentez excōdicat. dat licentiā electoribus eligendi successorē. vltimo p̄testatur se p̄uisurum regno sicilie Et nō p̄mo q̄ in superscriptione d̄i sacro p̄sente p̄cilio ad memoriā sempiternā. qd̄ dicit de p̄cilio pot̄ ad honestatē q̄ ad necessitatē z sine sententiā vel licētia p̄cilio vel sententiā pape sufficeret d̄ imperatorē z quencūqz aliu. xv. q. vi. alius. ibi nō d̄i q̄ in p̄cilio facta fuerit depositio. ipse. n. habet plenitudinē potestatis. ii. q. vi. decet ro. s. de v̄supal. ad honozē. licet inferiores plati qui iudicare debēt fm canones. presentia suoz habere debeāt clericoz. xv. q. vii. ep̄s nullus. de bis que si. a pla. nouit. nisi esset cōsuetudo d̄ria. s. e. li. de consue. c. iij. papa v̄o non subicit canonib⁹. nec ab eis auctoritate habet. s. ecōtra. s. de elec. significasti. ipse ergo oēs iudicat. z nullus ipsum. xxi. di. oēs. ix. q. iij. s. sola. z. c. nemo. Quod aut dicit de memoria sempiterna non est hoc sp̄ale. qz ois sententiā est p̄petua. z fertur ad rei memoriā. z etiā instrumenta ad hoc fiunt. i. q. vii. saluberrimū. xvi. q. i. oēs femine. s. qz hoc negociū grauissimū erat. z raro p̄tingit sententiā depositionis d̄ imperatorē ferri. ut p̄ h̄ ap̄pareat quanta sit auctoritas z potestas ecclesie. z ut magis timeat ecclesia. ad hoc. s. de peni. in q̄busdā. j. de scisma. c. vno. d̄ pe. felicitas

per annū nouerit se suspensum: ad estimationē litis parti quaz leserit nihilominus p̄denandus. Scitur rus qz si suspensione durate dānabiliter igesserit se diuinitz irregularitatis laqueo se inuoluet fm canonicas sanctiones. a quas nō nisi per summū pontificē poterit liberari. saluis alijs p̄stitutionib⁹ que iudicibus male iudicantib⁹ penas ingerunt z infligunt. Dignum est eni ut q̄ in tot̄ p̄sumit offendere p̄ca multiplici castiget. De sacro p̄cilio ad memoriā sempiternā.

Apostolice dignitatis z infra sane cū dura guerraz cōmotio nonnullas p̄fessionis christiane p̄uicias diuinitz afflixisset. nos ad federicū precipuū principē seculare huiusmōi dissensionis z tribulationis actorē a felicis recordationis grego. papa. ix. p̄decessore n̄ro. p̄ suis excessib⁹ anarhematis uiculo innodatū sp̄ales nūcios z magne aucti uiros uidelicet uenerabiles fr̄es. p̄. Alba. z. M. Sabiū. ep̄i scopos. ac dilectū filiū Guillelmū basilice. xij. apostolorū p̄sbyterū cardinalē. q̄ salutē zelabāt ipsi. d̄u xim⁹ destinados faciētē sibi p̄poni p̄ ipsos qz nos z fr̄es n̄ri quātū in nobis erat. pacē p̄ oia seculū h̄ie necnō cū oib⁹ hoib⁹ optabam⁹ parati sibi pacē z tranquillitatē dar̄ ac mūdo etiā vniuerso. Et qz prelatoz clericoz oimqz alioz quos detinebat captiuos. z oim tā clericoz quā laicoz quos cepat i galleis. restitutio poterat eē pacis pluzimū inductiua: eū ut illos f̄stiueret cū hoc idē tā ipse q̄ sui nūcij aīquā ad apostolat⁹ uocati essem⁹ officiu

Precipū p̄r. referri ad auctore z etiā ad p̄ncipem. m̄ excessib⁹. i. p̄sumacia excessiū. qz satisfacere nolebat. fr̄. q. iij. n̄o ep̄oz. n̄ anarhematis. i. excōmunications cū solēnitare facte. de q. xi. q. iij. nemo. o zelabantur. q̄si feruenter amabāt. ad hoc. s. d. custo. eu. c. ii. Et tales mitti debent. qz cū is qui displicet ad intercedendū mitti irati anim⁹ ad deteriora

promississent rogari ab ipso z peti fecim⁹ p̄ eosdē. ac p̄poni isup qz ij dē. p nob̄ parati erāt audir̄ z tractare pacē. ac etiā audire satisfacionē. quā facere p̄iceps uellet de oibus p̄ q̄b⁹ erat uiculo excōmunications astrict⁹: z offerre p̄terea. qz si ecclēsia eū in aliquo p̄tra debuit leserat qd̄ nō credebatur. parata erat cor rigere. ac i statū debitū reformare. Et si diceret ipse qz i nullo p̄tra iusticiā leserat ecclesiā. uel qz nos eū p̄tra iusticiam leuissem⁹. parati erām⁹ uocare reges p̄elatos z p̄ci pes tā ecclesiasticos quā seculares ad aliquē tutū locū ubi p̄ se uel solēnes nūcios p̄ueniēt eratqz parata ecclesia de p̄cilio p̄cilio sibi satisfacere. si eū leuisset i aliquo. ac reuocare suam siquā p̄tra ipsū iuste tuuisset: z cū omni m̄asuetudine z misericordia quantū cū deo z honore suo fieri poterat recipere de iurijz z offensis ipsi ecclesie suisqz p̄ eū irrogatis satisfacionē ab eo uolebat z oēs amicos suos sibiqz ad herentes in pace ponere. plenaqz securitate gaudere: ut nunquā hac occasione possēt aliquod subire d̄i scrimē. S. l. sic apud eū. p̄ pace p̄nis monitis: z p̄cū curarem⁹ inuoluntate lenitate. Idem t̄i p̄baronis imitatus duritiā: z obturās more asp̄idis aures suas p̄ces huiusmōi z monita elata obstinatione ac obstinata elatione desperit. p̄pter qd̄ non ualentes absqz graui offensa christi ei⁹ iniquitates ampli⁹ tolerare: cogimur urgēte nos p̄sciētia iuste aiaduertere in eundē. Et ut ad p̄ns de ceteris eius sceleribus ta ceamus quantuor grauissima: que

prouocatur. iij. q. vii. in grauib⁹. xli. di. s. i.

Proponi. credendūz erat eis. quia delegatione apparebat. alias non. L. de manda. prim. l. vna. uel die qz cardinales z noti erant. etiā sine scriptura credi eis debuit. xvi. di. nobilissimus. vbi de hoc.

Nobis. erat sumptū d̄ rez bis pauli ad romanos. xii. ad corinth. viii. Si fieri p̄t qd̄ in nobis est. cū omnib⁹ hominibus pacē habentes. habes hoc. xi. q. iij. inf̄ v̄ba ad finē.

Pacē. huiusmodi iudicij ad ecclesiā spectat. s. de iudi. nouit. Et nō qz ecclesia z qui libet ali⁹ p̄mo debet aduersarium monere. ut ad pacē euz ipso remiat. Idē i eo qui agit contra ecclesiā. ii. q. vii. accusator. vbi de hoc. L. d̄ p̄igno. debitores. s. illud de vrbani tate. ut ibi no. ff. d̄ ser. vr. pre. quidam iberus.

Adundo. cuius d̄ns est. fr̄. q. iij. cuncta. z. s. in proemio huius libri.

Promississent. credendum est pape hoc referēti. s. de testi. cum a nobis. z dixi. s. de remun. c. i.

Audire. nō p̄ficere. vnde habebant ad instar auditorū referēti. s. de of. del. sup̄ q̄mū. z corrigere. xxxv. q. ix. sententiā. z. c. apostolice. s. d̄ re iudi. cū olim. in auct. d̄ nup. in fi. p̄me colū. colla. iiii.

Vocare. de gra hoc dixit. z ut euitaret oēs suspitioz ad idē. ii. q. vii. nos si icōpetentē.

Tutum. talem locū assignare d̄z iudex. alias locus est appellatiōi. etiā si sit scriptū ap. re. s. de ap. ex parte. z. xxxiij. q. ii. sine d̄ p̄ingu. ff. d̄ iudi. si loc⁹.

Parata. ecclesia. non dixit se reuocare. sed reuocare paratam. et facit ad responsiones quas faciunt iudices appellantiibus ab interlocutoriis sententijs. de hoc. s. de ap. cum cessante. z. j. ti. prox. si a iudice.

Adifericordia. xv. di. disciplina zc. z Deo. s. c. prox. b̄ satisfactionem. quā quis non tenet remittere etiā quo ad deū. rancorez antes sic. re. di. siquis contristatus. vbi de hoc. z. xxxiij. q. iiii. si is qz. z ibi d̄ h̄. c̄ uolebat. etiam ecclesia. io. an.

Pbaronis. qui monitionib⁹ et flagellis durioz est effectus. nec p̄nerti ro luit. xxi. q. iiii. nabuchodonosor. in p̄ncipio. z habes originē. Exo. vii. vsqz ad. xv. z potest dici de federico imperatore. qz magn⁹ sine cōparatione creatus sine uenia damnatus fuit sicut diabolus. de pe. di. ii. p̄ncipium.

Asp̄idis. incantate que aurem alteram calcat in terrā. altera obrurat cauda. ut incantationem audire non possit.

Elata. xvi. q. i. vos autem. ḡ grauissima. bene dixit. qz maxima cū subesse debuit imperatoris depositioni. nec est similis depositioni clericoz. qui p̄ quolibet magno peccato deponi possunt. lxxxi. di. c. i. qz vbi maius scandalū z periculū timetur. agendū est benignius. l. di. ut p̄stiueretur cum suis si. hoc aut̄ insurgit in depositione imperatoris. qui quasi p̄ceest omnib⁹ christiantis. ut. vii. q. i. in apibus. Item clerici ministrant sacramenta sed non p̄nceps. xxxi. di. tenere.

Terguerfatione. p̄babit. ad idē. s. de cōba. cle. z muli. c. ul.

Deierant. periuurū crimen ecclesiasticū est. s. de iudi. nouit. s. e. li. de fo. cōpe. c. ul. z grauissimū crimē in quolibet. p̄sertim in p̄lato uel p̄ncipe. cum eorum facta trabantur ab alijs in exemplum. s. de voto magne. z ideo graui

us puniuntur. xi. q. iiii. e. precipue.

Pacem. C. h. i. i. in morte ait. Pacem meam do vobis. pacem meam relinquo vobis. **A**dar. x. Jo. xiiii. facit. xxiii. q. i. nisi bella. non est q. heres xpi. q. pacem ei? testamento relicta non habet. principes aut maxime tenent ad hanc seruanda. xxiii q. i. noli. de tren. et pa. p. totu. in auc. de pa. tenenda in rubro et nigro. coll. x. et qui pacem ecclesie sunt si dignitate et cingulu hnt nudentur eis. xxiii. q. i. qui pacem. Et solent reddi sex cause ppter qas non est pax inter hoies. Prima q. non puniuntur maleficia ecclesiastica. iiii. q. no pzo ferti d. malos snia et. ad h. s. e. li. de offi. le. c. i. et. xxiii. q. ii. dnt. Secunda abundantia ipa lnt. gen. xiii. Facta e rixa int pastores abrahā et loth. Tertia q. no occupant i pugna d demones. ad epbe. v. No est nob colluctatio aduersus carnē. Quarta q. no pferam dāna guerre. in q dinitiat corpus et aīas pdim. Hiere. lvi. Fortis incedit in fortē et. Quinta q. no pferam dūbiū eventū belli. Regū. xij. Varii eventū belli et. Sexta q. no seruam pcepta dei. nec decimas solum. Hiere. iij. Utinā attendisses mandata mea et. xvi. q. i. reuertimini. vñ qd no accipit xps tollit fiscus. xvi. q. vii. maiores.

Sacrilegiū. qd est etiā crimen ecclesiasticū. s. de fo. cōpe. cū sit. vbi de hoc. et talium oblationes recipi pbibent. xvi. q. iiii. miro. xii. q. ij. d. vñ ro. et sacrilegiū tale in captōe clericorū excoīcationē irrogat xvii. q. iiii. siq. suadēte. etiaz in faciēte p aliū. d. sen. ex. mulieres. i. si. etiā si non irroget ipsas alias iniuria. e. ti. nup.

Cardinales. istud est crimen lese maiestatis. et d. tale. prodita est nona pena per de cre. j. de pen. felicis. io an.

Heresi. ppter qd crimē nō solū imperator s. etiā papa deponit. xl. di. si papa suspectus ē d. heresi si se non purgat. et si p annū sic steterit et iurare noluerit. puniē ut heretic. ut. s. d. here. excoīcam. s. i. et. s. sig. vñ. et est idē in excoīcato ob psumaciam in causa fidei. j. de here. cum contumacia.

Patrimoniu. xlii. di. c. i. in fi. xi. q. i. puenit. x. q. iij. relatum. io an.

Offendere. offendit. n. p. in filio. xxiii. q. iiii. s. l. q. ff. qd me. cā. l. isti qdez s. d. p. sup. afferte. dnt. in suo. ij. q. vii. accusatio. iudex i subdito. xxiii. q. ii. c. ij.

Reprehendi. qsi ista sit causa q. pvari possit regno sicilie s. non imperio.

Fortioz. genus monete. ad idē de of. c. ii. de emp. et ven. ad nram. ad fi.

Noue annos. sufficit q. empbit. coita ecclesie cesset per bienniu a pensio. ne. de loca. c. potuit. vbi de hoc. io an.

Driuari. per trienniu. C. de iure empbi. l. ij.

Vices. de transac. quanto. ut ec. bene. ut nostrum.

Victum. Darbe. xvi. et. xxiii. q. i. quodcumq. vbi de hoc.

Ligaueris. clauē non errante. s. c. proxi.

Priuamus. ppter crimina. q. deponit papa imperatorē. ut hic. Idē cuz est iunilis. xv. q. vi. ali. et dat coadiutores ipsis male administrantib. s. e. li. de sup. neg. pla. grādi. p negligentia ipsoz iurisdictionē assumit. s. de fo. cōpe. l. j. cōpellit ipsos iusticia facere. xxiii. q. v. administratores. et ius canonicū etiaz debitis casib. obseruare. s. e. li. de fo. cōpe. c. ii. de iure i. licet. j. de sen. excō. decernim. vñ. n. oportet esse pncipatū. ad quē oēs recurrāt. vii. q. i. i. apib. q. si. sint le. p venerabilē. et d. h. vide qd no. ino. et hosti. d. fo. cōpe. l. j. ex suscepto

Absoluentes. xv. q. vi. iuratos. s. de here. c. ul.

Subiacere. absolutionē sibi nō reseruat. et sic alijs vñ pmitte. d. sen. ex. nup.

Alii aut. f. archiep. magdinus colonien. et treneren. et qtuor laici. f. comes reni. dux saxonie. marchio bādaburgen. et rex boemie oli dur. Et dicūt quidā q. rex boemie de necessitate vocāsus nō est nisi cū alijs discōdat. nec istud ius hnt ab antiq. s. hodie d. scō. r. et p. host. d. elec. venerabilē. Cā nō dicit q. exercitū ipatorē fac. xlii. di. legim. ff. d. ori. in. l. ii. s. postea. et. s. deide cū esset. et. s. deinde quia difficile. et. s. nouissime. et. in. na. s. sed qd. L. de ve. in. enuc. l. i. s. h. etiā nihilomin. S. nunquid papa possit pncipes electione puare et p se eligere imperio vacante. dicit ber. q. non. dūmodo ipsi ye lnt eligere. Secus videt si nollent eligere. vel concordare nō possent. hoc. p. bat. de cre. s. e. de elec. venerabilē. et h. maxime in laicis locū habeat. ad hoc. s.

de iurepa. cum dilectus. et quod ibi no.

Eligat. nō statuit a iur certū tps pncipalib. ad imperatorē eligē dum hinc est q. papa non pōt eligere nisi pns illos admoneat. s. d. elec. venerabilē. qd nō ē in ecclesijs. i. q. s. siue sint cathedrales siue inferiores statuta sunt tpa. s. de elec. ne. p defectu. de pces. preben. c. ii. vñ tps lapsus sufficit q. dies statu ta et. s. d. loca. c. po. fuit. io an.

Abate sane. Bini dicitur hec de ere. i. sex partes. In qrum pma ponitur actoz petuo et ei. cā. In secūda q. incipit ibi. allegabat. ponit triplex defē sio reoz. In tertia q. incipit ibi. p par. te. ponit duplex actoz replicatio. In quarta q. incipit ibi s. ad h. ponit reoz duplicatio. In quinta ibi. p. factus ponit cause diffinitio per cardinalē facta. In sexta ibi. nos igitur ponit pape pfirmatio. Et h. dicit dec. in sūma. Qui petit rē certā cā expssa. si illā causā nō probat. succūbit. l. j. aliā pber maxime postmodū emergentē.

Coventu. qd sa cere d. qd dicit ut. s. de rescrip. edo. eri.

Conij. uel qsi. vñ q. talis libellus ad mittendus non sit. cū hec sint aduersa. Ex iure. n. dñij. die se dñm. ex iure qsi dñij. dicit aliū eē do minuz et sic dicit se dñm et nō dñj. et sic qsi dñij. deberet re-

Abate sane et infra. Abbas suo proponens locum de rosellis eē pdicti monasterij iure domini uel quasi. et cuz suis finibus ex lar

pellit. de ap. sollicitudinē cū suis pcor. nec d. iudiciū esse in pcedenti uel dubiū. ff. de iudi. nō quēadmodū. Circa hui. libelli formā noto q. petitio ista. peto talē rē iur dñij. h. locū cū q. s. emit rē ab eo q. illi. rei dñs est. et ei rē tradidit. et sic dñm. ff. d. acq. re. do. l. traditio. re cte s. se dñm dicit dñm siue cām siue petitionis ponit. petitio aut rei iure qsi dñij. locū h. cū q. s. bona fide rē emit a n. dño. et rē sibi traditā bona fide recepit. credēs vendentē venditōis et traditōis tpe dñm esse. ff. d. publi. l. s. et si res. s. ul. et sufficit ēptoz hūisse bonā fide. l. j. veditoz malā fidē hūier. et callido p. cilio veditoz. ut eadē. l. s. pro. ait. Si talis ēptoz anq. vsucapiat a possessioe cadit. petit rē a possessore iur qsi dñij. et appellat actio publiciana. Si aut post vsucapionē a possessioe cadat. tūc non ppetit publiciana. l. j. dar. civilis actio. l. rei veditatio fm quosdā vtilis. fm alios directa. ff. d. publi. l. i. Dicta ē aut publiciana a publicio actore q. cā inuenit. ut insti. de ac. s. alte. Et h. aut ut actor obtineat. o. s. cū. pbar. titulu. et rē sibi fuisse traditā. et bonā fidē hūisse tpe ēptionis et traditōis. qd psumit. nisi dñij. pber. et q. credat mō veditozē vel donantē tpe p. dñm n. fuisse. alias publiciana nō cōpeteret. et format libell. Peto talē rez mibi restitui iur dñij. uel qsi. h. ē dicit qsi dñij. ac si vsucapisset qd nō vsucapi. et de sola p. s. uetudie admittit talis libell. sub disunctione vñ dicit deberet. peto talē rē iur qsi dñij. q. mō cert. ē rē. In sup. dicto aut libello quācumq. parte disiuncte. pbauerit actor obtinebit h. j. for mā petitionis. et si deficiat in vna. et absoluat rē. postea poterit intē tare alterā parte disiuncte. nō ob. exceptōe rei iudi. q. hec ē mō alia cā q. pma. s. d. cā. pos. c. ul. et d. h. insti. de ac. s. alie. sicut cū in iudicio peto rōem tutele. et psequor alterā spēm tantū. l. j. fiat absolutio i illa specie uel simplici. nihilomin. alias species postea. p. q. potero. si excipias de rei iudi. te replicatioe doli repellā. L. d. iudi. l. j. S. j. ei q. dictū ē q. mala fides tradētis nō nocet accipiētē rē bona fide. quo min. vsucapiat. dicit auē. L. de p. scrip. lon. te. auc. male fidei. q. dicit in male fidei possessōe alienate cessat lōgi tps p. scrip. Dic q. l. j. p. dicte leges corrigāt p. auc. ut bona fides tradētis exigat. nihilomin. qd d. publiciana dñ. locū h. ut q. rē habuit bona fide et iusto titulo. l. j. tradēs bēat malā fidē. et l. j. accipiēs vsucapere nō possit. ppē

malā fidē tradētis. nō a quocūq; possessore p̄ter q̄ a dño publiciana rē v̄dicabit. p̄ dñm aut̄ n̄ currit p̄scriptio. l. 3. tradēs bēat bonā fidē d̄stinguī n̄ v̄t̄ dñs sciverit suā rē salū alienatā. & tūc currit ei p̄ scriptio lōgi t̄pis. nisi res eēt furtiva. q̄ tūc n̄ currit ei p̄scriptio. p̄t̄ v̄tū qd̄ ei adberet. Si ignoravit. p̄scriptio lōgi t̄pis ei nō currit. p̄ scriptio aut̄ longissi ma bñ currit. ut i p̄ dicta auc. male fidi h̄ ḡ n̄ vetat auc. quī locū bēat publiciana. l. 3. fuerit mala fi des tradētis. S̄ ad h̄ ut lōgi t̄pis p̄scri p̄tio locū bēat regri tur tradētis & acci p̄ientis bona fides fm̄ leges. fm̄ cano nes v̄o sola p̄scri p̄tio. xl. an. locū h̄z. & sp̄ cū bona fide. s̄ de p̄scrip. c. vl. ber. cui⁹ fuit bec gl. l. 3. n̄ p̄ oia ad l̄ram quas bic p̄pter suas re missiones posuit. q̄ alibi fac̄ ad cā. & vi des q̄ sentit ber. ta lē bellū de p̄suetu dine admitti. & satis eēt potest. cum p̄sue tudo sit optima legū in p̄res. s̄. d̄ cō sue. cū dilectis. & h̄ etiā no. guil. i. spe. d̄ cā pos. & p̄pe. s̄. no tandū. ver. alie. & s̄ se. i. fi. Alij ut Zan. dicūt q̄ illi subtrita civili q̄ libell⁹ al̄nati⁹ n̄ recipiāt nō est stādū fm̄ ca nonicā equitatē ad h̄. j. in fi. c. t. s̄. d̄ in di. dilecti. de i. inte. resti. p̄stitur⁹. vbi d̄ h̄ p̄ inno. & host. & p̄ hostiē. d̄ elec. q̄rela. Alij dicūt q̄ hic & i similib⁹ nō fuit ob iectū. q̄ bñ fuiss̄ re pulsa talis petitio p̄pter rōnes allega tas in p̄n. gl. & sic in telligūt p̄dictā dec. constitur⁹. Alij di cūt q̄ vbi actor icer tus ē ex facto alieno. & nil sibi p̄t̄ ip̄tari. tūc admittit̄ alternati⁹ lī bellus. ff. quoz̄ lega. l. i. s̄. q̄ aut̄ nōnunq̄. al̄tas nō. & sic solūmē p̄ ria. R̄āfre. & inno. dicūt q̄ vbi cūq; q̄s p̄babil̄ dubitat. nō solū rōe alieni facti s̄ etiā p̄prij p̄t̄ eodē i libello plures p̄ponere actiones. nec cogit̄ eligere etiā si se n̄ cōpanāt. & sic intelligat̄ dec. p̄stitur⁹. ali as si n̄ ē. p̄babile dubiū. eligē cogit̄. ff. de tribu. q̄ in heredē. s̄. eligē vbi plene d̄ h̄. & adde q̄ dixi. s̄. e. l. de elec. ut q̄s duas. Alij dicūt q̄ h̄ iste libell⁹ videat̄ p̄t̄ n̄ ē. q̄ rei v̄. & publiciana n̄ sūt p̄ria s̄ di uersa. cū ad eundē finē tēdāt. cū aut̄ tendūt ad diuersū finē. tūc h̄nt locū p̄ria. & h̄z guil. in spe. ut. s̄. & sup̄ h̄ adde qd̄ dixi. j. de reg. iur. nullas plurib⁹.

gitiōe regis aragonie ad ipsū mo nasteriū p̄ncip̄: petijt adiudicari eidē monasterio locuz ipsū: & uos exinde amoueri. Allegabat̄ aut̄. p̄ p̄te uŕa q̄ facta uobis donatio de p̄ dictis ualida existeret: quīs illa s̄b saracenoꝝ tūc existeret p̄tate. q̄ nō simplicit̄ s̄ sub cōditione fuere donata. uidelicet si ad man⁹ fidelī um deuenirēt. In quo casu p̄cessio poterat & debebat habere uigorez⁹ q̄ ipsi donatiōi reꝝ donataꝝ natu ra uel qualitas nō obstabat: & salu bre ac laudabile quidē erat specta re ac p̄stolari t̄ps̄ quo illa xp̄iano rū dño subderent. quā mor⁹ cū p̄ uenerunt ad ipsos: fuerūt ad nos torali⁹ deuoluta. multū quoq; di / stabat: an ipsi monasterio de bone fac. uel p̄dicto monasterio popu leti ab eodē regē facta donatio fuis set. q̄ si liquebat p̄dicta mona sterio populati ab ipso rege ac ab il lo abbati: & p̄uētū de bonefac. fuis se collata: nō t̄n̄ hoc p̄stabat di / ctū regē ipsi monasterio de bone fac. illa donasse uel mādasse donari

Nec p̄ eo q̄ uoluit & statuit. ut edi ficaret̄ ibi monasterium: poterat & debebat intelligi eū p̄dicta uel eoz̄ aliqua p̄struēdo mōsterio donauis se. cū illa pot⁹ sua v̄t̄ itētio. ut q̄ p̄fatū mōsteriuz populati tot & tāto rū bonoz̄ largitiōe ditabat. abbas & p̄uent⁹ ipsi⁹ p̄ sua suorūq; salute mōsterium p̄struere tenerent. p̄re fertiz q̄ mōsterio quod nondū erat: al̄ li fieri donatio nō ualebat. Premissa v̄o p̄cessio facta mona sterio de bonefac. ab abbate & con uentu monasterij populati nullum

si fundum. maxime sub conditione. ut. s̄. & ad hoc obligare potuit successorē. uel male allegabant ex eo q̄ p̄ditionalis obligatio bene astringit successorē ff. de verbo. obli. l. ex conditionalis. ff. de p̄oba. pactum.

o Separata. bonoz̄ separatio non habet locū nisi in certis casibus no. ff. d̄ separa. l. i. io. an.

p In reo. quid si rem petita tpe li. conte. possideat. sed tpe sententie sine do lo. desijt possidere. absoluitur. si v̄o tpe litis p̄te. non possideat. & tpe sentētie possidet. p̄demnatur. ff. de rei v̄. fin. aut̄. s̄. i. ff. ad exhi. l. tigni. s̄. siquis. s̄. de excep. c. pe. Sicut ergo ex causa supervenienti post lit. p̄te. absoluit̄ vel p̄dem natur re⁹. sic videt̄ in actore. ut ex causa post lit. p̄te. supervenienti sibi debeat reus condemnari. s̄ hoc non est verum. ut. j. patet. & potest esse ratio. quia q̄ agit ex certa causa maxime post li. conte. mutare illam nō potest. nec aliā alle gare. cum super alia contestatio non sit facta. & ita ex causa illa ex q̄ actū est debet ferri sententia. s̄ reus qui p̄ueniebat si non possidet tempore litis cō testa. h̄ dicere debuit. & fuisset absolutus. si id cōstint̄. imputet ergo sibi q̄ tacuit. ff. ad exhi. tigni. s̄. siquis. & s̄. certū. & de h̄. s̄. de excep. c. pe.

q Sed ad hoc. quarta pars in qua respondet ad duo proxime dicta.

r Ceterum. respondet ad secundū de quo dixerat in ver. porro. io. an.

s Speciali. i libello exp̄sa ut hic. puta ex causa donatiōis facte a rege. io. an.

t Postea. id est post litis conte. ex p̄dicta causa.

u Alias. puta quia petebatur res ex causa donatiōis. modo petitur ex cau sa venditiōis forte facte post lit. conte.

x Similis. ut curz peteretur ex causa donatiōis facte a rege. modo sit fides de donatiōe facta ab alio puta monasterio populati. ut hic allegabatur. ergo similis causa. sed ab alia persona & alio loco & tempore. et his que comitant̄ causam.

y Tunc. scilicet tempore li. conte. io. an.

d Vigore. s. adueniente cōditione ut sequit̄ & requirit̄. ad h̄. ff. de ac. emp. & v̄. l. vl. & legatū. qd̄ nō valet. si leget̄ sub p̄ditione valet p̄ditōe adueniente. ff. d̄ leg. l. cetera in p̄n. ff. de p̄di. & demō. qui heredi. in fi. & l. qui sub cōditione.

e Natura. uel q̄litas. q̄ res donata nō erat liber hō uel res sacra uel religio se uel inestimabilis. ff. de ver. ob. inē stipulantē. s̄. sacra. reges. n. qui spiritulīa possidere non possunt. nec il la p̄t̄ donat̄ & recipietes sūt sacrelegi. xvi. q. vii. sigl̄ dicept

f Laudabile. q̄si diceret. nec ex virtute p̄ditionis deuit̄ i fringi donatio. quia erat lau dabilis & honesta.

g Ador. l. d̄ sacrosā. ec. ut int̄ diuinū. & s̄. dixi. i. iiii. gl.

h Ipsos. s. christianos.

i Adultū. bonus aduocatus hospitalariōꝝ p̄mo cōfirma ut ius ipsoꝝ. secundo impu gnat ius monachoz̄ duplici rōne. Et bec est p̄ma dicebat̄ hospitalarij. monachi nō ostē dunt donatiōe regis. ut in lī bello dixerunt dicebat̄ mona chi satis esse q̄ ostendebant donatiōe facta a regere mo nasterio populati. & ab ipso mōsterio populati mōsterio d̄ bonefac. respōdebāt hospita larij id multū distare. ut seq̄

k Donauisse. bñ dicebat. q̄ ex nullo v̄bo posito in dona tiōe facta monasterio popu leti patebat fuisse h̄c volun tatē donantis. q̄ locus de ro sellis daret̄ monasterio d̄ bo nefac. & ecce qd̄ seq̄ cū illa rē

l Dicebat. ad hoc de ecclē. edl. ad audientia. ij. vbi de h̄ de despo. impu. ad dissoluen dum. & xxxii. q. ii. quod non formatum. io. an.

m Accidit. & ideo alia inter pellatione op⁹ ē. ff. de iudi. n̄ p̄t̄. l. c. solem⁹. Iudex s̄ non posset ex alia donatiōe pro nunciare. ex q̄ actū non fuit. ut in p̄dicta. l. solemus.

n Pro parte v̄o altera. s. mo nasterij de bonefac. & bec est tertia pars. & bñ allegant̄ hic monachi. si res donate n̄ p̄tinuissent ad regnū. q̄ nil disponer̄ potuiss̄. s̄ q̄ ad re gnū p̄tinebant. s̄ illa nō pos sideret. ius qd̄ in eis habuit dare potuit. ff. de fundo do.

o Separata. bonoz̄ separatio non habet locū nisi in certis casibus no. ff. d̄ separa. l. i. io. an.

p In reo. quid si rem petita tpe li. conte. possideat. sed tpe sententie sine do lo. desijt possidere. absoluitur. si v̄o tpe litis p̄te. non possideat. & tpe sentētie possidet. p̄demnatur. ff. de rei v̄. fin. aut̄. s̄. i. ff. ad exhi. l. tigni. s̄. siquis. s̄. de excep. c. pe. Sicut ergo ex causa supervenienti post lit. p̄te. absoluit̄ vel p̄dem natur re⁹. sic videt̄ in actore. ut ex causa post lit. p̄te. supervenienti sibi debeat reus condemnari. s̄ hoc non est verum. ut. j. patet. & potest esse ratio. quia q̄ agit ex certa causa maxime post li. conte. mutare illam nō potest. nec aliā alle gare. cum super alia contestatio non sit facta. & ita ex causa illa ex q̄ actū est debet ferri sententia. s̄ reus qui p̄ueniebat si non possidet tempore litis cō testa. h̄ dicere debuit. & fuisset absolutus. si id cōstint̄. imputet ergo sibi q̄ tacuit. ff. ad exhi. tigni. s̄. siquis. & s̄. certū. & de h̄. s̄. de excep. c. pe.

q Sed ad hoc. quarta pars in qua respondet ad duo proxime dicta.

r Ceterum. respondet ad secundū de quo dixerat in ver. porro. io. an.

s Speciali. i libello exp̄sa ut hic. puta ex causa donatiōis facte a rege. io. an.

t Postea. id est post litis conte. ex p̄dicta causa.

u Alias. puta quia petebatur res ex causa donatiōis. modo petitur ex cau sa venditiōis forte facte post lit. conte.

x Similis. ut curz peteretur ex causa donatiōis facte a rege. modo sit fides de donatiōe facta ab alio puta monasterio populati. ut hic allegabatur. ergo similis causa. sed ab alia persona & alio loco & tempore. et his que comitant̄ causam.

y Tunc. scilicet tempore li. conte. io. an.

a Obnoxium. talis generalis libellus in psonalibus actionibus non dicitur admitti. s. de libe. ob. c. vi. in valet si recipiatur. et sibi imputet reus qui causam non fecit exprimi in libello. l. de anna. excep. si ex multis. In realibus contra admittitur. ff. de excep. rei iudi. si mater. s. eadem. et l. sed an eadem. s. actiones. et hoc plene. s. de li. ob. c. ij. et ff. de eden. l. i. io. an.

b Quoniam. et sic primum dictum tribus rationibus probatur. io. an.

c Iudicium. ac si iuste petitis set. dummodo iuris ordo seruetur in iudicio qui seruatur dicitur. et sententia tenet. s. eum et pro eo. licet ferat. s. ius litigatoris. nisi fuerit appellatum. ij. q. vi. s. diffinitiva. et s. e. ti. cum inter uos.

d Nec etiam. secunda ratio.

e Conscientia. si enim generaliter dixerint eum obnoxium et illum iudex tpe sine obnoxium reperit. si eum absoluerit. contra conscientiam iudicaret. et in hoc casu ex absolutoria sententia perpetua. et ex omni causa paratur exceptio rei iudi. sed non sic. cum ex certa causa petitis. quia tunc tantum ex illa causa paratur exceptio. de causa pos. c. vi. et dixi. s. in magna glosa.

f Et non potest. tertia ratio

g Iudicio. videtur hic quod si iudex condemnat reum ex supuenientia causa. eadem probationes habite in primo iudicio valeant in alio iudicio ex eadem causa primum tenetur. quia noua est causa. et nouum est iudicium. vnde cum sint lite non potest. recepti quantum ad hoc non deberent valere. iuxta illam regulam. testes recepti lite non potest. non valent. Super hoc posset forsitan dici. ut traditur. s. de testi. presentata. l. e. l. vlti. Ber. uel dic quod generalis illud negatio qui se negat obnoxium intelligitur prestanta lite super omni obnoxium etiam postea emergentem. uel dic quod hec verba sunt allegatio partis. nec ponunt ius.

h Legit. reali uel personali. ut dixi super verbo obnoxium Jo. an.

i Tunc. i. tpe litis conte.

k Ante. s. ante petitionem ut litem super ea conte.

l Prefatus. itaqz quita ps.

m Diligenter. xxx. q. v. c. vi.

n Lance. s. e. ti. c. i.

o Attendit. repetit quasdam ex allegationibus.

p Specialis. ut in casu nro.

q Tempus et locus. hoc vult dicere si peto rez ex causa donationis. licet de tempore et loco non adiecerim. quia cum donationem necessario comitatur tempus et locus. mihi non prodest si post li. contes. mihi donetur eadez res. cum de certa donatione oportuerit intelligi certis loco et tempora facta. Si autem rem peto iure dominij uel quasi. hic etiam si post li. pte. ius acquiri. fertur. p me snia. ff. de rei ven. si autem. i. rns. et s. i. cum enim nullas specialis dominij causas expresserim. non sunt ibi concomitante certorum loci et temporis. Et ideo non est vis quo loco uel tempore dominij ante sniam puenerit ad me.

r Conseretur. s. donatio uel venditio uel alia causa expressa merito censetur inualida. quia in dubio regulariter pronunciat actor. s. de pba. ex litteris. cum enim non sit probata venditio certis loco et tempore facta. et sic sit dubium an ante lit. conte. uel post fuerit facta. suicubet. et sic inualidum est. pbari actori causam sine tempore. Et nota p hanc litteram quod tabellio in instrumento dicitur apponere locum contractus. Quidam tamen dicunt locum solum de consuetudine apponi. cum de iure cautum non sit. Sed dicendum p hanc litteram et p decre. s. de pba.

dere debeat diligenter: an ex ea oio eadem que prius expresse extitit uti pote que tunc etiam competeret: actoris intentio sit fundata. Secus autem cum egit uel petijt in genere nullius certe uel spalis cause facies mentioz uidelz q generalit forte pposuit a lique obnoxium esse sibi uel ad se iur dñij uel quasi re aliquam pertinere. tunc enim hoc precipue est inspiciendus iudici: an sufficient uel minime de iure uel intentione potest actoris: vnde si de hoc ex causa etiam postmodum accidenti liqueat: potest dicitur iudex etiam si appareat minus iuste a principio fore actum suum exinde animu informari quomiam si petitu fuerit idebire: non ob hoc tamen minus ualuit. et tenuit iudicium subsequenti. Nec illius acta uel gesta propterea minus ualida extiterunt: nec etiam iudex ipse cognitaliter ueritate pronunciare in primum posset cum libera conscientia et securitate. Non potest etiam multum reo: si tunc forte in ipsum ex huiusmodi supuenienti causa condemnatio non ferretur. cum mox alio iudicio foret ex illo merito condemnandus: vnde si actori sua ex supuenienti causa intentione sufficiat fundauisse cum egit aliqua causa spaliter non expressa: secus non est si certa et spales in sua petitione subiuerit. nisi postmodum intentione sua ex eadem prorsus quam prius expressit et tunc etiam competenti causa fundarit. Quare cum memoratus abbas monasterij de bonifac. pposuerit se pefatum locum de rosell. cum suis terminis ad ipsum monasterium ex predicti regis largitione spectare: nec de aliqua facta ipsi monasterio super hoc ab eodez rege processione docuerit ostenderit aut donatione quodam facta illi de bis ab abbate et puentu monasterij populi que neci sua de titioe fuerat expressa. nec etiam an facta: nullum profecto comodum ex ea reportare debebat. Prefatus igitur cardinalis premissis oibus et alijs que bincide fuerunt proposita diligenter auditis ac utriusqz partis meritis equa iusticie luce discussis prudenter attendit id quod predicti abbas et puentus de bonifac. pro

quoniam. ibi. loca designando etc. ad h. ii. q. vii. libelloz. l. de co traben. et comit. stipu. l. optimam. s. de testi. ex tenore. s. qui si. sint le. per tuas. video quod testis deponit de loco. s. de testi. cum causam. i. et in iuribus superius allegatis sed par est probatio instrumentozum et testium. de fide instru. cum iohannes. l. e. ti. in exercendis. ergo

posuerunt: intentione uidelicet actoris ex bis que post lit. pte. ac / cidunt posse fundari: eaqz debere in iudicium deuenire tunc locum hie. si cut pgrue allegatum est supra. uidelicet quando expressa causa specialit non est actum. Ex his enim que post inchoatum iudicium eueniunt: quoniam causa sunt exposita specialit: nec debet nec potest iudicis animus ad proferendam sententiam informari: quia cum certe cause facta est mentio. utpote donationis uel uenditionis aut alterius specialis oportet incepti iudicij tempus attendi: ut ligido cognoscatur: an tunc inter fuerit actoris propter illa que specialit comitantur causam: et necessario adesse debent ueluti locus et tempus et huiusmodi que sunt solite attendenda: et sine quibus causa uacua et inualida censetur. Sed cum est in genere absque alicuius cause declaratione petitus: non sic oportet accepti iudicij tempus inspicere: quia non requiruntur: nec sunt opportuna. nec attendi possunt huiusmodi comitantia in hoc casu. et licet aliquibus curiosis qui de bis que non multum expediunt: sepe disceptant. aliter forsitan appareat quoniam actum est causa aliqua non expressa utili tamen uidetur negocia tali expediri compedio quam p quandam exactam subtilitatez longo dispendio prorogari: presertim cum nonnulla pro utilitate communi contra iuris asperitatem ex equitatis mansuetudine tolerari noscant. vnde idetz cardinalis consecrans quod ipsi abbas et conuentus de bonifac. non probauerunt largitione super bis regiaz legitime sibi factam ex qua specialit uos impetere uidebantur. ab huiusmodi eorundem abbas et conuentus impetitione de mandato nostro prehabito fratrum nostrorum consilio uos durit sententialiter absoluedos. Nos igitur cardinales eiusdem sententiam ratam habentes eam auctoritate apostolica firmam.

Quoniam ab vno arbitror uel iudicium alij partibus et mandantibus scripta

et tabellio describere debet locum. preterea forte cofecit instrumentum in loco in quo non potuit.

Comitancia. s. locus et tempus.

Disceptant. quod faciendum non est s. e. li. de renun. c. i. j. de here. c. ij. l. de sum. tri. l. nemo.

Expressa. s. quod est quod actum est causa expressa. ut ueniat comitancia tempus et locus. et licet forte de iure stricto id verum esset. de equitate dicamus contrarium. ff. ad. l. agli. ita vulneratus ad finem. et equitas scripta rigori preferret. l. de iudi. placuit. ar. bo. de simo. licz best. et c. per tuas. Jo. an.

Prorogari. ad h. s. e. li. de offi. dele. si is cui. io. an.

Noscantur. pone exemplum. j. de re. permu. c. vno et c.

Huiusmodi. quasi di. si ex alia causa agat rei iudicate non obstabit sententia. s. de iudi. examinata. l. de peti. here. here. ditas. ff. de excep. rei iudi. si mater. s. i. et l. et an eadem.

Nos igitur. sexta pars.

Ab vno. si ex pluribus iudicibus uel arbitris vnus alijs presentibus et mandantibus per verba pluralis numeri ferat sententiam. tenet snia. e lectio autem pronunciat da e p vba singularia. hoc dicit. Substantio decre. huius fuit ex eo quod dicit lex quod ex pluribus arbitris aut ois dnt sententiam dicere aut nullus. ff. de arbit. l. item si vnus. in. s. ite. si plures. s. satis oes vident dicere. cum vnus alijs presentibus et mandantibus p verba pluralis numeri sniam dicit. hoc idem tenet accur. ff. de arbit. l. sicuti. io. an.

Iudicium ordinarioz uel delegatoz. sit igitur bec equiparatio inter iudices et arbitros. ad idem de offi. dele. vno delegatoz. l. in terdum sit grandis differentia. s. e. ti. c. ul. s. e. li. de ar. c. ii. cuz si.

Et mandantibus. s. si alij partes eent. s. no mandarent. secus. et sufficit ita esse scriptum. ff. q. et a. q. l. pspexit. vi. q. iii. scriptum est. et sic taciturnitas non habet hic p mandato. et facit. j. de reg. iur. is q tacet et q d ibi dixi. nec. n. in sententijs pcedit ratihabitio sicut i alijs actibus d h ix. q. ii. c. i. s. de bis q si. a. pla. cum vos. caute s facit is. p q lata est snia ab vno solo recitata. si d mandato alioz possit fide facei sic d snia. et facit quod no. s. de of. del. cum i iure.

Scripta. quod dicitur. j. c. pr.

Scripta. quod dicitur. j. c. pr.

Scripta. quod dicitur. j. c. pr.

Scripta. quod dicitur. j. c. pr.

Scripta. quod dicitur. j. c. pr.

Scripta. quod dicitur. j. c. pr.

Scripta. quod dicitur. j. c. pr.

Scripta. quod dicitur. j. c. pr.

Scripta. quod dicitur. j. c. pr.

Scripta. quod dicitur. j. c. pr.

Scripta. quod dicitur. j. c. pr.

Scripta. quod dicitur. j. c. pr.

Scripta. quod dicitur. j. c. pr.

Scripta. quod dicitur. j. c. pr.

Scripta. quod dicitur. j. c. pr.

Ordi nobis appellans ad papam in iudicio uel extra appellat debet in scriptis et causis exprimere et apostolos petere: si uult et petit appellatus principales per se uel per procuratores instructos super principali accedere debent ad papam in appellatiōib⁹ a sententia diffinitiva interpositis nil mutatur. demū appellant i et

appellato constitutionem non seruatiōem imponit pena. Et potest diuidi de re. in quattuor partes. In quaz prima ponitur constitutiōis cā. In secūda cōstitutio. In tertia ipsi⁹ declaratio. In quarta non seruatiōis pena.

Quidam estimauerunt in si. de rescrip. nonnulli. d. do. et cōtū. sicut cum suis pcor.

Subiectos. s. in proe. huius li. et de of. le. c. ii. et de of. or. vi. litigantes.

Uel extra. hoc debet intelligi quando extra iudicium appellatur tamē a iudice quod patet per id quod de apostolis sequitur in inno. ad hoc j. uer. bis que in appellatiōib⁹. ibi. n. excipit. sed alias non esset uera exceptio si non includeretur sub precedentib⁹ ff. de pen. le. l. nam q. s. fi. et in hoc q. j. dicit interlocutoria ad actum iudiciale referas. q. dicit grauiamē ad actū extraiudiciale referas.

tamen per iudices illatum. Sed alij cōtra dicentes cū appellat extra iudicium etiā si nō a iudice seruari debere ar. j. e. cōcertatiōi. ad id quod dicit de apostolis. rīdetur id locū habere quādo in iudicio appellat ad id quod dicit de uer. bis que. respōdet q. illa nō est exceptio: immo determinatio uel prestatio q. dā et hoc est tutius. et tenet hoc ber. s. de elec. considerauimus in prima gl.

Interlocutoria. Nota ius nouū appellatē ab interlocutoria debere in scriptis appellare. et equiparari appellatiōi interposita a diffinitiva ex interuallo usq; ad. x. dies: tunc enī est appellatū in scriptis. sed si incōtinēti appeller sufficit uina uoce appellari. ff. de ap. l. ij. et. ii. q. vi. ad si. sed ab interlocutoria incōtinēti et ex interuallo appellatū ē in scriptis. ut hic. Et dixit gōf. et hosti. post eū. q. aliud etiā ius nouū hic inducitur q. qui appellat cām cur appellat debet exprimere in appellatiōe: sed per uetera iura sufficiebat dicere appello ab iniqua interlocutoria. sicut in diffinitiuis et induxerunt ad hoc. s. de elec. cū dilecti. de testi. significauerūt. uer. mādam⁹. s. e. dilecti. et c. dilecti. et c. ex parte. Sed ber. s. dices hoc nouū non esse. dices q. in illis de re. bene exprimebat cā appellatū et cū ber. credo per de re. s. e. ut debet. Itē dixit gōf. q. olim extra iudicium nō pellerat quis cām exprimere. unde et quo ad hoc istud ius nouū dixit. Sed ber. s. dices q. in antiqua iura bene tenebat. qui extra iudicium appellabat cām exprimere et de hoc no. s. e. cū cām in glo. vlt. et c. se. in unica glo. Istud ergo solum dicit ber. hic quo ad hoc ius nouū induci q. in scriptis appelleretur in iudicio et c. Causa autē ideo exprimit ut uideat iudex cui porrigit appellatio. an iusta fuerit ut sic appellatē admittat uel repellat. unde semper papa in cōmittēdo appellatiōes a grauiamē interpositas scribit. si est ita.

Ad nos. maxime in quosdam in hosti. in his que de nouo inducit bec cōstitutio locū nō habet nisi in appellatiōib⁹ interpositis ad papā cū h. hic exprimat. et cū sit penalis et sic restringēda et q. solū de appellatiōib⁹ interpositis ad papā intelligat. satis pbat per de re. de fo. cōpe. romana. l. rii. ubi habes q. archiepiscopus de consensu partū nō potest de cā cognoscere appellatiōis articulo pretermisso. ergo necesse est dicere q. de re. ista loquatur in papa. S; in primā opinionē posset dici idem in quolibz alio iudice ordinario qui per simplicem querelā cognoscere possit ut legatus. ut. c. i. de of. leg. sed archiepiscopus per querelam cognoscere nō potest. et ideo primo est sibi uidentum. an appellatio deuoluat.

Appellatū. uer. q. adhuc. hodie in hosti. poterit facto appellare. ut. s. e. meminimus. et c. suggestū. et c. bec sicut de hoc. s. de ap. ut debitus.

In scriptis. istud spāle in appellatiōe ad papā interposita. Alij s. et facit per eis. s. de pba. quoniam s. Ad quod dicit hosti. q. licet nō fuerit in scriptis redactum. poterit fides fieri. Sed nūquid quelibet scriptura sufficere dicit inno. q. sic. satis. n. est q. forma qua appellatū est in scriptis. pbari possit. Expediunt tamē est et meli⁹ q. scriptura sit publica uel auctētici sigillū. s. de fi. instru. c. ii. et facit. s. de elec. ut circa.

De properet. i. festinet uel ualde pperet. ppositio de hic auget. sic. C. de iudi. pperandum.

Perat apostolos. instanter et infra. xxx. dies. j. e. ab eo ut in cle. quis eo. ii. et nō intelligas de apostolis petro et paulo. sed de litteris dimissorijs. ff. de lit. dimiss. l. vna. ff. de uer. sig. l. dimissorie.

Exhiberi. q. si non exhibeantur et postea iudex in cā pcedat. nisi appellatiōi renūciatū esset inualidus est. pcessus. j. e. ut. super. quod est uer. si debitis

Ordi nobis est lites minuere et a laboribus releuari subiectos. **S**acim⁹ igitur ut siquis iudicio uel extra super interlocutoria uel grauiamē aliquo ad nos duxerit appellatū cāz appellatiōis in scriptis assignat de properet: petat apostolos quos ei precipimus exhiberi. In quib⁹ appellatiōis cām exprimat et cur appellatio non sit admittenda: uel si appellatiōi forsitan ex superioris reuerētia sit delatū. **P**ost hoc appellatiōi in locoz distantiā psonaz et negocij qualitatem tēpore prosecutiōis indulto si uoluerit appellatus et petierit: principales persone per se uel per procuratores instructos cum mandato ad agendum: et cum rationibus et munimētis ad causam spectantib⁹ accedat

loco mō et tpe requisitus. eos expresse denegat. uel infra debitū tēpus negligenter uel maliciose tradere pretermittit. j. e. ab eo. ij. rii. Et no. q. iudex tradēdo apostolos uidet appellatū deferre. s. e. ti. dilectis ad si. qd uerum est quādo tradit dimissorios uel reuerentiales secus si refutatorios. ut sequit. sic nec termini delatio h; vim delationis ut dicaz j. eo. ti. cum appellatiōibus.

ad se. apost. sic parati: ut si nobis uisus fuerit expedire finito appellatiōis articulo uel de partium uoluntate omisso: procedatur in negotio principali: quantum de iure poterit et debet. bis que in appellatiōibus a diffinitiuis sententijs interpositis antiquitas statuit nō mutatis. Quod si appellator que premissa sūt nō obseruet: reputabitur nō appellas et ad prioris iudicis redibit examen in expensis legitimis pdenandus. Si autē appellat⁹ pretermiserit hoc statutū: i eū tāquā in cōtumacē tam in expensis quā in causa quātū a iure permittit: procedatur: **I**ustum est equidez: ut in cū iura insurgat qui ius et iudicem et partem eludit.

Idem in eodem.

gēde. Et no. q. h; iura uetera. aut recipiebatur appellatio a iudice. uel a parte aut non. nec statuebatur terminus. In secundo casu sufficit mittere procuratorem ad impetrandum et contradicendum. In primo debet mittere procuratorem ad psequendam causam: appellatiōis. sed de principali nil dicebatur per antiqua iura hodie autem si hoc petit appellatus. tenetur mittere non solū ad psequendam causam appellatiōis sed etiā pncipalē ut hic uides. si huius cōstitutiois penas euitare uoluerit. et sic addit solū ista cōstitutio et nō derogat. Sed s. s. eo. qua fronte. ubi hoc uidetur esse in optiōe appellantis. So. quidā exponit ubi si maluerit aduersari⁹. s. appellatus. Alij dicunt illud correctū per istud. Alij q. de re. illa dat optiōnem appellati ad quē appellare uelit. nō an uelit pncipalē cām ad iudicē appellatiōis deferri. uel dic q. ubi datur optio an uelit corā eo ad quē appellauit litigare uel delegatū impetra. et hoc cū appellatus non contradixit. ut hic.

Per se. non dat optio. ut personaz trahere possit sed cām unde istud uel quod sequitur. non referit ad potestatem appellati. sed appellantis. io. an.

Ad instrumentis. idest pncipalē et instrumentis et omnibus bis. per que potest causa muniti. s. de do. et contuma. c. fi. de elec. cupiētes. s. eo. li.

Sinito. p approbatiōem uel cassatiōem appellatiōis quod est officium iudicis ap. ii. q. vi. ad si. io. an.

Omissio. quod nō possit archiepiscopus. s. de fo. compe. romana. i. responso.

Antiquitas. reuerenda. s. de trāsa. quanto.

Satur. i. q. appellans in eius appellatiōis cām nō teneat exprimere. sed sufficit dicere appello ab illa iniqua snia et iudex h; appellatiōi deferre et potest statuere terminū appellati ad appellatiōem psequendam. e. ti. cum sit.

Premissa sūt. i. si cām appellatiōis nō expressit in scriptis. et apostolos nō petijt. et instructus non uenit ut hic dicit.

Condenandus. non dixit pdenat⁹. Unde dixit hosti. q. iudex pncipalis cause habet cōdenatiōem facere. Sed dic q. etiam iudex appellatiōis ipsam potest facere. j. e. cū appellatiōib⁹. i. rii. in si.

Contempserit. Quare hoc dicit. cum in uoluntate appellatis resideat ire uel non ire. **H**oc intelligit in ber. cum appellatus h; approbauit. s. cum uolebat coram superiore causam psequi. Si igitur postea nō seruauerit hoc statutum. i. si non ueniat instructus ut h; ipsum tanq; cōtra cōtumacē pcedat tam in expensis q. in causa. Et qualiter pcedat contra contumacē reum uel actorem li. contē. uel nō cōtest. uel quasi ptest. plene no. s. de do. et contu. prout.

Procedat. per illū ad quē est appellatū. s. e. sepe. et c. per. tuas. nec est mirandum si tales taliter puniūt iustum est et c.

Ius. s. e. in principio.

Iudicē. qui appellatiōem recepit. et terminū assignauit.

Partē. que uenit instructa corā papa.

Endit. quod pprobaf. s. de ali. nm. iudi. ca. fa. c. i. de postu. pla. bone. ii. s. nec nocebat. ff. de iudi. si pzetoz.

Appellatiōis admittēde uel non et tunc sequētia ueniūt expositiue ad cām ob quaz appellatum fuit.

Superioris. nō dixit pape. et sic nota p bis que. s. dixi.

Delatū. solet fieri in dubio cum dubitatur de ueritate appellatiōis. alias cancat penam s. ti. pr. c. i. io. an.

Indulto. a iudice a quo est appellatum de quo dicit. nt. s. e. ti. cu; sit romana.

Petierit. quia nō sufficit. q. h; gerat i mente nisi hoc exprimat or. ff. de uer. ob. l. q. quid astrin-

gēde. Et no. q. h; iura uetera. aut recipiebatur appellatio a iudice. uel a parte aut non. nec statuebatur terminus. In secundo casu sufficit mittere procuratorem ad impetrandum et contradicendum. In primo debet mittere procuratorem ad psequendam causam: appellatiōis. sed de principali nil dicebatur per antiqua iura hodie autem si hoc petit appellatus. tenetur mittere non solū ad psequendam causam appellatiōis sed etiā pncipalē ut hic uides. si huius cōstitutiois penas euitare uoluerit. et sic addit solū ista cōstitutio et nō derogat. Sed s. s. eo. qua fronte. ubi hoc uidetur esse in optiōe appellantis. So. quidā exponit ubi si maluerit aduersari⁹. s. appellatus. Alij dicunt illud correctū per istud. Alij q. de re. illa dat optiōnem appellati ad quē appellare uelit. nō an uelit pncipalē cām ad iudicē appellatiōis deferri. uel dic q. ubi datur optio an uelit corā eo ad quē appellauit litigare uel delegatū impetra. et hoc cū appellatus non contradixit. ut hic.

Legitima iudex qui recusatur. statuit competens tempus arbitris ad finiendam cam. quo elapso si finita non fuerit in principali pcedit. Emanauit ad suppletionem decre. s. de offi. dele. suspitionis. io. an.

Legitima. de ueritate cause non dubitatur. quin habeat arbiter cognoscere. S3 q3 cognoscet an causa sit legitima: dic q idem arbiter. ut no. s. e. cu speciali in. iii. glo.

Judicem. uel oz dinarium uel delegatum a papa. s. e. cum speciali de of. dele. suspitionis. Si autem esset delegatus episcopi uel eius officialis uel essent plures delegati cu clausula q si n oes et unus ex his recusetur. tunc no itur ad arbitros qd dic ut no. s. e. li. de of. dele. si contra vnu et coram ipso iudice qui recusatur da dus est libellus recusatorius. s. e. secundo requirit. C. de iudi. apertissimi.

Forma iuris. s. eo. cum speciali. et non debent esse laici tales arbitri. qz euz habeant testes copellere et alta facere que pnter ad hunc articulu. talis spualis iurisdictione non caderet in eos fm ber. ad hoc. xvi. di. bene quide. de iudi. discernim. Item no debet esse suspecti. alias possent sicut iudices recusari. Itē nec debet esse multu remoti. s. e. secundo requirit. et. c. cu spali. Itē debent esse in locis ppetentib: ubi possit haberi copia peritor. s. e. li. de rescrip. statutum.

Cognoscatur. et pnuiciat. ff. de iudi. de qua re. s. de cau. pos. cu su per. et. i. patet. io. an.

Proferat qd pot. s. de of. dele. suspitionis.

Aditu. caueat tales arbitri iuris a pena. s. ti. pxi. c. i. l3 arbitri copromissarij illam timere non habeant. ut ibi dixi.

Alpendunt. et ex eo magis ligatur. s. de sen. ex. per tuas.

Ipsa. s. recusationis.

Arbiter. s. e. li. de excep. pia.

Per iudicē. ipsu recusatu ordinariu uel delegatu. Cōtra. s. d. of. deleg. suspitionis. So. ista corrigit illa fm ber. et sic. o. reuolauit. ad a. idest hoc extremu ius ad illud qd olim erat ante decre. suspitionis. Sed dic q decre. ista no corrigit illa. illa. n. decr. loquit in termino partibus assignado ad pbadu. i. parti que suspitionez vult pbare: que no qui recusat s3 arbitri assignare debent vt ibi. Ista loquit in termino assignato arbitris ad cam finiendam que no arbiter sed iudex recusatus debet statuere.

Copetes. q si minus copetentē terminu assignaret. locus eet ap pellationi. s. de dila. i. io. an.

Aliogm. s. si elapso termino nodu sit p ipsos negociu terminatu. n. d. m. t. videt q constitutio ista sit iniqua. sic pbo. Pone q iudex in veritate sit suspectus suspitioe que pponit d ipsu: arbitri fauore partiu uel partis no finitnt negociu in termino iudex pcedit in principali et sic inutiliter pponit recusatio. Quomodo ergo fiet cu hic copellat corā iudice suspecto reus litigare? Dicunt quidam: qz pars pter a iudice ut fm acta corā arbitris negociu finiat. ad h3 s. de testi. pntata et si male pnuiciauerit. appellat uel dic q si arbitri nolūt pnuiciat uel male pnuiciat appelladu est ad papā. s. e. li. d. of. dele. ab arbitris. io. an.

Romana. huius decr. xi. sunt partes sicut et sunt. xi. eius dicta. Primum q de officiali episcopi non ad episcopum. sed ad archiepiscopum appellatur. Secūdu q de subdito episcopi ad ip3 non ad archiepiscopu appellatur. nisi aliud esset de consuetudine Tertiu q archiepiscopus cam appellationis ad episcopu interposite non debet comittere vel partes citare. nisi in appellationibus pbabilis ca sit expressa. Quartu q si negetur per ap. negociu deuolutum. no imbibebit archiepiscopus iudicem principalis cause. pcedere nisi prius de deuolutione constiterit. Quintu q si dicit ex in

iusa causa appellatum inhiberi non potest nisi prius recepta ap. vt probabili incipiat cognoscere de cause ueritate. Sextum q licet dicatur appellatum a diffinitua in casu prohibito a iure. ex quo de hoc cognoscere cepert. potest inhibere ne sententia executioni mandetur. Septimu q archiepiscopus in tertiam personam post imbitioem suam in causa per ap. delata ad ipsu3 ali

quid inuouantem iurisdictionem exercere non potest. Octauum q archiepiscopus appellatē in alijs causis a iurisdictione episcopi non potest eximere. Nono dicit q ab episcopis in quib3 causis iurisdictionem temporale habent. de iure debet ad archiepiscopum appellari nisi spale ius aliud inducat. Decimo q censuram ecclesiasticam in appellatē prolatam per episcopum archiepiscopus reuocare no potest. nisi partibus uocatis et de causa legitime cognito. Undecimo et ultimo dicit q ex quo archiepiscopus pronunciat rit male appellatus ante sententiam. statim debet causas ad suffraganeu remittere. Generaliter. No. per hac litteram q officialis est ordinarius non delegatus. et sic e fprobata opinio gos. qui no. in summa de offi. vi. s. ite du bitari. q officialis episcopi d legatus est non ordinarius: et ob hoc dicebat de ipso ad episcopum esse appellanduz et hoc idē videbat tenet ber. s. ne prela. vi. sic. c. ii. in glo. ii. vbi dicit. q episcopus non pot de iure ordinariu dare sed solu pnceps uel lex. Sed dicit posset q per hoc no negat officialē ee ordinariu qz dicit posset q habet a lege. Unde ipse ber. hic et immo. et host. et oes no. officialē ordinariu ee. qz ex dicto necessario pcludit hic: et pba hoc vt dixi. s. de offi. vica. l3 ad hoc. s. de of. vica. sua. in auc. d. iudi. circa principium coll. vi. zc.

Adē. non tamen per omnia ut supra de offic. deleg. si contra vnum. s. ultimo.

Suffraganeos. etiam si consuetudo eet. q appellari posset ad eos. ut. s. de consue. c. u. e. li. et vide qd ibi dixi.

Ad seipsos. quod esse non potest. Appellatio enim est de minori ad maio rem zc. Si autem appellatur de officiali ad episcopuz. non appellatur de minori ad maiorem. immo de eodem ad eundem. et sic non pot dicit appellatio.

De iure quasi diceret de consuetudine poss3 secus induci. ad hoc infra. c. proximo. et hoc tenent moderni. quod est falsum. ut supra de consuetud. c. ii. vbi de hoc.

Curiam. nisi appellare vellet ad papam. ad que omisso medio appellat. ii. q. vi. ad romanā. et. c. quisquis. et idem in legato. de offi. deleg. c. i. vbi de h3. et. ii. q. vi. c. iij. secus fm. l. ff. de ap. l. imperatores.

Prelatis. qui iurisdictionem habent. quod dic. ut. s. de offi. ordi. cum ab ecclesiarum.

Curiam. remen. de qua. s. dixi.

Consuetudine. que dat iurisdictionem. s. de foro. compe. cum contingat. s. eo. lib. eo. titu. romana. de offi. ord. romana. et in hoc casu possumus intelli gere. s. de preben. referente. de no. op. nun. significantibus. Idem si de priui legio cum ista sint paria. tx. q. iij. conquestus. s. de of. oz. duo simul. in. s. d3.

Cui pro tempore quasi diceret istud non est ius speciale et personale qd extingatur cum persona. immo perpetuum est. s. de transac. decetero. et in alijs archiepiscopis etiam seruandum est. s. de offi. oz. romana ad fi.

Diffinitiuam. quia in appellationibus et diffinitiuam non est necesse causas exprimere. ut dixi. s. eo. cordi. et sic non haberet locu qd sequitur.

Citent. et si citauerit impune non paretur. ff. de iurisd. om. iudi. l. vlt. et h3 intelligas. vbi cu3 quis citatur ab aliquo. et constat q citatus non est d iurisdictione citantis non tenetur comparere. nisi causa talis in citatioe exprimitur. per quam appareat illum iurisdictionem habere. si uera sit illa causa. ff. q satisfda. cog. l. si uero. ff. de fier. l. i. In dubio melius est comparere. xxij. q. i. quid culpatur. ff. de iudi. si quis ex aliena. et adde quod no. iij. q. ij. si episcop3 de actu. veniens.

Expressa. dupliciter potest intelligi. s. q archiepiscopus nisi videat in appellatione expressam probabilem causam nec citabit nec comitter. uel dic expressa in citatioe uel commissione. quia in commissione uel citatioe exprimit pbabilem causam. ob quam sit appellatum. Sed contra. s. eo. titu. si duobus vbi archiepiscopus cam in citatione non expressit. et tamen tenuit citatio. sed illud per istud supplendū est: uel citare non debet vt hic. si citauerit expressio

dicium parat quominus uetera iura repeti possint ut hic. alias enim quid p
desset super diffinitua appellasse?

a Non parat. sicut est videre in dilatorijs uel in condemnationibus expensa
rum super eo q in exceptione succubuit: uel propter aliam causam similem.

b Del. repete: super eo quod no.

c Appellatur ab ipsa. Quid

si lata tali interlocutoria iude

statim uult pcedere in causa

petit pars contra quam lata

est interlocutoria non proce-

di infra. x. dies. ut dliberet an

ab ipsa interlocutoria appel-

lare uelit necne: querit an sit

audienda. Et uidetur q sic:

q: beneficiu iuris ec. xxviii.

di. de his. j. de reg. iu. indul-

tum: cu3 suis concoz. ad hoc

optie facit. ij. q. vi. anterioru

vbi dicitur q. x. dies dantur

ad appellandu. vt liceat infra

ipsam spatium plenissime de

liberare. an appellandum ei

sit uel quiescendum. sed iste

litigando t pcedendo super

principali sic plenissime deli-

berare non potest. So. dico

q non est audienda t hoc no.

guil. in spe. ti. de ap. s. restat

uideri in fi. t est eius ratio: qz

quo ad iudicem non transit

in rem iudicatam sententia:

t ideo cum possit eam reuo-

care: non omittat processum

t in hoc dicit in priuata sua

examinatione omnes recto-

res bono. concoz. dalle. t vi-

de euidentes rationem. si co-

trarium dices nunq esset litium finis. in qualibet enim interlocutoria ter-

mini assignatide uel iudicis actu diceret pars quiescatis per. x. dies ut delibe-

ret an uelim appellare. qd esset absurdum.

d Interiectam. intelligo etiã si infra. x. dies a die ipsius interlocutorie a dif-

finitua fuerit appellatum ppter rationes quas dixi. s. in glo. hoc dicit in pñ

capio.

e Reuocari. iudex ergo in quem ex appellationis uirtute principale negoci-

um transit. de his que principale non impediunt introumittere se non debet.

f Clerici. clericus ioculator ano uel tertio monitus no desistens ipo

iure pdit privilegium clericale. Et emanauit ad declaratione t ap-

probationem eoz que de quadã equitate dicebat host. s. de sen. ex.

perpendimus. in summa eo. ti. s. quis possit. ner. quid. t dicebat bo-

num esse si papa hoc determinaret t tempora limitaret.

g Dignitati. Nota q clericatus est dignitas. ad idem. iij. di. deniqz. vbi de

hoc. t de de. no. resi. c. ij. Si ergo detrahunt dignitati merito privilegiu per-

dere debent. quod non persone sed dignitati pfertur. ut. s. de fo. compe. si di-

ligenti. t de sen. ex. contingit.

h Ioculatores. quasi ioci lat oves in publicum. s. eo. ti. cum decorem. faciunt

enim spectaculum ppij copeoz. ad hoc. ff. de his qui no. in fa. l. ij. s. fi. in oc-

culto tamen uel infirmitatis uel alterius honeste rei causa. aliquid ioci facei

non reprobat. t facit quod no. io. de citarijs t bis qui uarijs ytuntur in

strumentis. lxxvi. di. donare in. i. glo.

i Goliardos. vulgare gallico. io. an.

k Bufones. vulgare tuscoz. io. an.

l Annum. ad hoc. j. de here. cu3 contumacia. s. de regula. statumus in an.

de sanc. epi. s. interdicitur. col. ix. t hoc est ius nouu. cu alias nisi monitide

trina premissa fuerint incorrigibiles inuenti non perdant privilegiu clerica-

le. ut. s. de sen. ex. in audientia. t. c. contingit. ij.

m Ignominiosam. ff. de his qui no. in fa. l. ij. s. ignominiose. t. s. fi. cu ergo

talibus ignominiosis artibz clerici intender no debeã t mimis ioculatozibz

t histrionibus. s. e. clerici. i. rñso. multo minus ea exercere debet. ad h. xliij.

di. non licet. ubi dicitur q non licet clerico tabernam ingredi multo min⁹ te-

ner. utilitas ergo vite tales non patitur privilegio gaudere. C. de adul. que

adulterium in fi. s. de apost. c. i. xlvj. di. clericu scurilem. ne de. uel. mo. c. ij.

n Breuiozi. Nota infra annum dici breue tempus. post annum longum uel

uetus. ad hoc. xxxv. q. viij. c. i. vbi de hoc. t. s. de ner. sig. quid per nouale.

o Moniti. hoc de ueteri iure. Sed per quem monebuntur? Sic q per suu

prelatum uel iudicem. ut. s. de sen. ex. in audientia. ibi si a prelatu suis ec. t

c. cõtingit. ij. ibi si a te tertio.

p Carcant. repete ipso iure.

q Omni. hoc dicit qz multiplex est clericorum privilegium. quod dic ut dixi

s. de biga. altercationis. ubi est idem uerbum.

r Clerici. Si clericus coniugatus ferat habitum t tonsuram clerica

li privilegio gaudet. alias non t fuit tracta de fine cuiusdam extra

uagantis que incipiebat ad quorundam. Et emanauit ad declara-

tionem eorum que no. xxij. di. clerici in. i. glo. t. c. ti. ioãnes. io. an.

Abi uero interlocutoria super eo. p
fertur quod non parat p̄iudiciu
negocio principali: uel iudicium
nullum reddit: nisi fuerit appella-
tum ab ipsa per appellationez a dif-
finitua postea interiectã grauamẽ
illatuz nequaquam poterit reuoca-
ri. **B**onifacius octauus.

Explicit secundus. Incipit tertius.
De uita t honestate clericorum.

Quod clericus qui clericali or-
dinis dignitatẽ nõ modicam
cum detrahentes se iocu-
latores seu goliardos fa-
ciunt aut bufones si p̄ anũ artẽ illam
ignominiosã exercuerũt ipso iure
si aut tpe breuiozi t tertio monitõ
nõ respuerint: careant omni pri-
uilegio clericali. **B**oni. octauo.

De clericis coniugatis Rubri.

Quod clericus qui cum uicis t
uirginibus contraxerunt
si tonsuram t uestes defe-
rant clericales priuilegiũ

Unicis. q: si bigami essent omni privilegio clericali exuti cẽnt
nec possunt etiam portare tonsuram. s. e. l. de biga. altercationis.

Uirginibus. secus si cum corruptis uel uicibus contraxissent: t
cas cognouissent. ut. xxxij. di. valentino. t rationem quare uirgi-
nitas in mulieribz requirat quo ad h potu q in uiro: que de biga

mis debitu i gl. pe.

U Contraxerunt

Nota p̄ opinioẽ

bugo. t host. q mu-

lier debeat esse de-

sponsata in uirgin i-

tate. unde si primo

deslorauit quis mu-

lierem t postea cu3

illa contraxit nõ vi-

detur qz promoue-

ri possit. ad h. xxx.

q. v. qis vbi s. h. t

xxxij. di. nõ. Pre-

terea carnis comix-

tio conformitatem

õsignat humane di-

uincqz nature. que

per incarnationis

mysterium fuit in

utero uirginali. cõ-

tracta. opoz ergo

qz summatio que

illud designat fue-

rit facta in utero y-

ginali qz si ante illã

corrupt esse nõ po-

test. t bene facit ad

hoc. xxxij. di. mari-

tum. Sed contrari-

um credo fm tãr.

t gos. qui hoc no. i

summa huius tit. de biga. s. item quid si quis. licet Ber. contrarium

not. de cleri. coniuga. sanc. t Bar. brix. in questione dominicali q

incipit. quis cognouit uirginem. t Ber. s. de biga. debitum in glo.

ylt. tum quia non diuisit carnem suam in plures. ut ibi. tum quia se

quens matrimonium fingitur p̄cessisse. ut supra qui si. sunt legitr.

tanta.

U uestes. xxi. q. iij. omnis iactantia: t per totam questionem t. s.

de vi. t bone. cleri. clerici.

U Canonis. xvij. q. iij. si quis suadente.

U Clericalis. huius ergo fauori clericus renunciare non potest. de

sen. excom. contingit. j. de foro compe. si diligenti. Sed nunquid ta-

lis clericus si habebat rescriptum ad uacaturam antequam contra-

beret. mortua tali uxore si postea uacat illa p̄benda. potest illã pe-

tere? Terminauit. Bar. brix. in princ. questionum suarum questio-

ne que incipit. quidam impetravit q non. quia contrahendo ma-

trimonium renunciauit per ipsum factum t animũ deposuit t hoc

est uerum. nam tunc etiãz perdidisset ius in re. multo fortius ergo

ad rem fm ea que no. s. co. c. i. ad hoc. j. de concess. p̄ben. c. vlt.

Item contrahendo uoluit perpetuo adberere uxori. xxxij. q. ij. so-

let. s. de condi. ap. c. vlt. t eligendo alterum de contrarijs alteri re-

nunciauit supra eo. li. de postul. c. vno. de elec. vt quis duas ad hoc

j. e. c. vbi dicit in ceteris ec.

U Concilium. supra de foro compe. c. ij. quod habetur pro palea.

xi. q. i. c. ij.

U Declaramus. ex hoc t superioribus nota approbatam opinio-

nem io. no. xxij. di. clerici. t reprobata opinionem. Bar. brix. ibi

no. qui dicebat q clericus coniugatus in nullo poterat privilegio

gaudere. quantumqz in habitu t tonsura incederet. quomodo er-

go responderetur ad decre. s. e. ioannes. triplex est solutio. prima e

qz ex sola delatione tonsure sine habitu non retinet privilegiũ. uel

ibi cum uicibus uel corrupta contraxerat uel aliam uxorez habuerat

uel quia hoc est diuinare. dic tertio t uerius qz de alio privilegio lo-

quitur t sic concordat vt. j. e. s. in ceteris autem.

U Coniugatos. deferentes tonsuram uel habitum. ut. j. dicit.

U Renegatur. j. de reg. iu. cum quid una. cum suis concoz. ibi uide

de hoc. io. an.

U Ceteris. vt privilegio quod habent ne vexentur exactionibus

uel collectis. C. de epi. t cle. l. ij. s. de vi. t hosta. cleri. c. vlt. io. an.

U Premissis. privilegio scilicet canonis inno. privilegio concilij pa-

risiensis.

U Clericali t sic intelligatur decre. s. e. ioannes.

U Insuperndnem. distributiones quodiane solum presentibz

qui interfunt diuinis dari debent consuetudine non obstante

Et qui aliter illas receperunt non faciunt illas suas. t ideo de

distributionibus que dantur pro anninerarijs defunctorum t p-

baratur huius decre. dictum in fi. per decre. s. de p̄ben. licet.

De vna p[ro]p[ri]e d[omi]ni
De l[ib]er[ati]o[n]e p[ro]p[ri]e
De r[ati]o[n]e p[ro]p[ri]e
De p[ro]p[ri]e d[omi]ni

Distributio[n]es. s. de preben. licet.
Annualia. vt. s. de ver. sig. olim.
Contracta. s. eo. dec. etero.
Presentes. quid enim prodest presentia in loco ex quo diuinis n[on] adsum p[ro]pter que sunt beneficia constituta.

Improbantes. licet igitur de p[ro]p[ri]e tudine corpus prebende d[omi]ni possit absentibus. qui diuinis non interfut[ur] s. de cons. cu[m] m[er]ito secus in distributi onib[us] quotidianis vt hic.
Ipsarum. cathe dralium uel collegi ararum.
Affuerint. Ad q[ui]s impetrat q[ui] in absentia perci piat p[ro]u[er]sus suos ac si p[re]sens esset. dispensatio bec facit eum reputari p[re] sente. sed non p[ro] it[er]essente diuinis officijs. sed si p[re]s ens esset officijs non interesset[ur] has distri butiones non perci peret ut hic. ergo nec dispensationis vigore perci peret. s[ed] si diceret in gra tia q[ui] sciperet ac si p[re]sens esset et di uinis officijs inter esset. tunc secus r[ati]o ne predicta. sit igit[ur] impetrans in hoc cautus vt fm hanc formaz impetret si potest.

Ordinationem vtputa q[ui] tantu[m] de tur ei qui intererit in missa. et tantu[m] ei qui intererit in ma tutino. et sic de sin gulis horis.

Infirmas. que a celebrati[one] diuinor[um] excusat. ut. s. de p[re]ben. si gnificati. alias clerici ad o[mn]es horas tenentur. quod dic ut. s. de ce lebra. m[is]s. c. i.

Utilitas. bec duo solent dispensationem inducere. s. de preben. exposuisti. Et signatur huic c[on]tra. s. e. li. de elec. cu[m] no[n] deceat. vbi il li qui p[ro]sequunt[ur] utilitatem ecclesie et distributiones no[n] percipiunt So. canonici non tenentur eas talib[us] p[re]cedere ut ibi. t[ame]n si c[on]cesserint illi no[n] tenent[ur] ad restitu[ti]o[n]em vt hic. Alij dicit[ur] hoc locu[m] in p[re]s[en]tibus illud in absentib[us]. ut p[re]s[en]tes qui p[ro]sequunt[ur] utilitatem ecclesie distribu tiones percipiunt. absentes non ut ibi. p[ri]mu[m] credo.

Suas. s. bis ergo no[n] pot[est] fieri elemosina. q[uo]d dic ut no. xliij. q. v. in summa. et. s. de deci. ex transmissa. Quid si illi quor[um] lucro p[re]di ca debebant remittat[ur] nunquid est canonic[us] absolutus. satis videt[ur] q[ui] sic. m[is]s. de re. di. s. per traditione[m] cu[m] hic no[n] sit addit[us] remissio[n]e no[n] p[ro]desse. ut. s. de rescrip. statut[us]. s. ante pe. et. j. d. cens. exigit in si.

Reciperit. dicit[ur] quida[m] eti[am] in p[re]teritu[m] ut sic constitutio ista p[re] terita c[on]p[re]bendar. maxime cu[m] videat[ur] ius antiquu[m]. s. de p[re]be. licet. Sed d[omi]ni credo. tu[m] ex eo q[uo]d supra dixit statuim[us]. tum ex eo q[uo]d dicit[ur] hic p[ro]tra hanc nostr[am] p[ro]stitu[ti]o[n]em et. s[ed] qui ante hanc p[ro]stitu[ti]o[n]em recepit c[on]tra hanc c[on]stitu[ti]o[n]em no[n] recepit. q[ui] pena legis ex t[em]p[or]e le gis. xxxij. q. iij. dixit fara. p[re]terea s[ed] statut[us] esset has distributioes solu[m] his qui diuinis interfut[ur] officijs dari no[n] tam[en] erat expresse sta tutu[m] p[ro]p[ri]e d[omi]ni no[n] valere. Item nec pena addita q[uo]d facit con stituo[n]e bec. Sed quid dices de ecclesijs que no[n] habet aliquo modo distinctas prebendas. s[ed] tantu[m] singulis dieb[us] dan[ti] cuilibet p[ro] victu tot libe panis tot mensure vini: et sic de singulis. Credo q[uo]d de illis no[n] loquat[ur] decre. cu[m] ille potius sint prebende q[uam] distributioes. alias ess[et] canonica siue prebenda in talibus ecclesijs. q[uo]d esse. no[n] debet. i. q. iij. si quis. s. de preben. relatum. et hoc optime p[ro]bat iudicio meo decre. de ver. sig. olim certu[m] eni[m] est q[uo]d quotidiane distributioes no[n] dan[ti] abibit[ur] eti[am] in theologia studentib[us] uel p[ri]uilegiatis. ut in p[re] di. decre. licet. et tam[en] in talib[us] ecclesijs dan[ti] tales p[ri]uilegiatis ab

qua canonici et alij b[en]eficiati seu cle rici cathedraliu[m] et aliaz collegiata ru[m] ecclesiaz distributiones quoti dianas: que alias manualia bene ficia seu uictualia nu[m]cupantur: et tantu[m] residu[m] tribuunt: qualitercu[m]q[ue] in ciuitatib[us] seu alijs locis in quibus ipse consistit ecclesie sint p[re]s[en]tes s[ed] diuinis officijs no[n] interfut[ur] ex inte gro p[ro]cipiat: ac si p[ro]tinue ipsis eccle sijs in eisdem officijs deseruirent pe nitus improbat[ur] statuim[us] ut di strictiones ipse quotidiane in qui buscu[m]q[ue] rebus p[ro]sitat: canonicis ac alijs beneficiatis et clericis ecclesi aru[m] ipsaz qui eisdem officijs in ipsis ecclesijs affuerint: tribuunt iuxta ec clesie cuiuslib[et] ordinatione[m] r[ati]o[n]a bitem iam factam seu etiam faciend[am] Qui uero aliter de distributio[n]ibus ipsis quicquid receperit: exceptis il lis quos infirmitas seu iusta et r[ati]o[n]a bilis corporalis necessitas aut cuius dens ecclesie utilitas excusaret: re ru[m] sic receptaz dominium non ac quirat nec faciat eas suas: imo ad omnium restitu[ti]o[n]em: que p[ro]tra bu iusmodi nostram constitu[ti]o[n]em re ceperit teneatur. De distribu tionibus etiam p[ro] defunctoru[m] an niuersarijs largiendis idem decer nimus obseruad[um]. Re. iij.

De prebendis et dignitatibus. **A**cepti regiminis nos cura sollicitat: ut utilitati bus subiecto[rum] in illis p[re]cipue per quas anima

sentib[us]. ut in p[re]dic. decre. olim qui uerus est beere. intellect[us]. alias nulla ibi esset decre. ratio. nisi q[ui] ita placuit pape. et ad hoc facit quod no[n]. Ver. in p[re] dicta decre. licet de preben. plus dico q[uo]d in ecclesijs in quibus sunt distincte p[re] bende. et postea est mensa cois grossa. et postea distributioes: solu[m] in his distri butio[n]ibus. et non in illa mensa grossa locu[m] habeat bec decre. et ita fuit p[ro]sultuz

rum saluti consulitur nunc nouoru[m] editione iurium nunc antiquorum innouatione sollicitate p[ro]uidere cure mus. Sane fuit olim per se. apo. p[ro]uide constitutu[m]. ut diocesani lo corum ad presentationem religio / sozum nullum ad aliquam ecclesia[m] recipiant. nisi tantu[m] ei de p[ro]uenti bus ipsi ecclesie cora[m] eis fuerit af signatu[m]: unde iura episcopalia pos sint soluere: et congrua sustentatio nem habere. Veruz sicut nobis querela multorum frequens insinu at: religiosi exempti de p[ro]uentib[us] parrochialium ecclesiarum in qui bus ius obtinet patronatus: seu re ctorum presentatio pertinet ad eos dem: tantum percipiunt annuatim q[uo]d rectores ecclesiarum ipsaruz no[n] possunt de residuo commode suste tari et episcopalia iura persoluere: ac alia incumbencia eis onera sup portare: p[ro]pter quod sepe contin git q[uo]d no[n] iueniunt p[ro]p[ri]e idonee que huiusmodi ecclesias uelint recipere Sicq[ue] frequenter minus idoneis co ferunt: ex quo pericula iminet aiaz. Nos itaq[ue] uolentes super hoc salu bre remedi[u]m adhibere presentia de creto statuim[us] et madamus p[ro]stitu tionem huiusmodi quod ad o[mn]es pa tronos ecclesiarum religiosos tam ex[em]ptos qua[m] no[n] ex[em]ptos et alios in uiolabiliter obseruari p[ro]suetudine p[ro]p[ri]a non obstante. Idem. **I**ter ecclesiaru[m] personatu[m] di gnitatu[m] alio[rum]q[ue] beneficior[um]

hujus li. ad si. exordij.

Religio[rum] de monachis statut[us] fuerat. s. eo. de moachis. de alijs religia sig eadem ratione. id[em] dicebamus per decre. s. eo. auaricie. et. c. in lateran[ensi].

Assignatu[m]. quod per eos diuinu[m] augeri uel diminui non poterit. dicit ar chi. s. e. auaricie. et habent circa bec p[ro]uidere diocesani etiam quo ad exem ptos. vt in cle. de sup. neg. p[re]la. q[ui] regulares.

Soluere. hospitalitate[m] tenere vt in p[re]dicta. decre. de monachis et dic ut ibi. et. xxxi. q. i. c. i.

Exempti. ecclesia tam[en] cu[m] populo non erat ibi exempta. alias non intro mitteret se episcopus. s. de p[ro]uile. quom[od]o. et de sup. neg. p[re]la. sicut hodie. se cus vt in cle. c. ii. q[ui] regulares.

Sustentari. forte dimittebant quarram quarte. i. sextamdecimam decima rum. s. eo. ti. extirpande. in p[ri]m. nolebant q[uo]d eis generarentur podagre. de co se. di. v. legimus quosdam. notauerunt autem Tan. et goff. et ber. s. eo. de mo nachis. q[uo]d si monachi hanc portio[n]em assignare nollent. elapsis sex mensibus episcopus ordinar[et] ecclesiam. allegant decre. de sup. neg. p[re]le. sicut hodie. diocesanus ad hanc assignationem faciendam statuet eis terminu[m] infra que si non fiat. presentatum admitter[et] et postea faciet hanc assignatione[m] in qua ra xanda in pluri uel minori non debet excedere. quod dic vt in cle. de iurpa tronatus vt constitutio.

Onera. hospitalium receptionis nuncio[rum] aposto. sedis. et similia. io. an. **A**nimarum. quarum regimen est ars artium. s. de eta. et qua. cu[m] sit. c[on]s. no anima p[re]ciosior corpore. xii. q. i. p[re]cipimus. io. an.

Alios. clericos intelligo. q[ui] laici nihil percipiunt. s. de iurepa. p[re]terea. et sic etiam intelligitur. s. e. ii. extirpande in p[ri]m. io. an.

Constitudo[n]e. cum enim animabus sit periculosa. ut supra probatum est ergo extirpanda supra eo. extirpande de consue. c. vliio. et de hoc ibi plene. Joan. and. **I**ter ecclesiarum. beneficia vacantia in curia alius q[uam] papa conferre no[n] pot[est]. quod si fecerit irrita est collatio.

ecclesia bono[n]i. et hoc sonat uerbum quotidiane. et. s. du[m] dixit que tantum residentib[us] et. Sed quid dices ordina tio e[st] in ecclesia qui vadit ad talem horam tantum habe bit et. vadit canonic[us] ad ho ram principaliter p[ro] uenari o. nu[m]quid simonia comittit videt[ur] q[uo]d sic arg. de simo. su[m] nobis. et. c. sicut p[ro] certo. Co tra. s. de p[re]ben. significatum. So. die fm host. qui hoc no. de uer. sig. olim. q[uo]d tales non comittit ueram simonia[m] cu[m] nulla expressa pactio interce dat: peccat tamen grauit[er] et mentalem simonia[m] comittit et per penitenti[am] satisfaciunt s. de simo. tua nos. et. c. vlt.

Idem. s. q[ui] hi qui non in terfunt nil habeant et consue tudo contraria non valeat et recipientes sine iusta causa ad restitu[ti]o[n]em teneantur.

Acepti. ad p[ro]p[ri]e tione[m] religio[rum] etiam exempto[rum] non debent in ec clesijs ipso[rum] rectores insti tui. nisi primo tantum eis de q[ui] assignetur. unde incumbencia onera subire possint et p[ro]grue sustentari. nec ualet p[ro]p[ri]a co suetudo. Et diuide in quatu or partes. In prima arengat In secunda antiquaz consti tutio[n]em recitat. In tertia ip sius iuris transgressio[n]e. In quarta ponit reuocatio[n]em et extensio[n]em ipsius et contrari am consuetudinem danat.

Animarum. s. e. li. de co stit. c. ii. j. de sepul. c. i.

Innouatio[n]e. nu[m]c antiquo rum declaratio[n]e. s. e. in p[ro]e.

De vna p[ro]p[ri]e d[omi]ni
De l[ib]er[ati]o[n]e p[ro]p[ri]e
De r[ati]o[n]e p[ro]p[ri]e
De p[ro]p[ri]e d[omi]ni

sti. ad hoc de ver. sig. cū tibi. Immo etiā interdū solū cathedralis cō
prehendit. ut de ver. sig. cum clerici. io. an.

¶ Includi. si. j. de sen. ex. q. periculosus. et hoc tenebat Cōpost. in
supradicta glo. Sed ber. et tan. videbatur tenere priū in predic. de
ere. accepimus. in glo. pe. Sed forte bonum habuerūt intellectum:

si ad casum decr. se
ritulerūt. i. in his q
primo erant obliga
ti puidere. obliga
uerat. n. se eps or
dines cōferēdo. ut
s. co. cū fm aposto
lū. ad finē puidere
vel i cathedrali uel
alia. lre igit ibi ipe
trate fuerūt littere
iusticie. sed hic de
lris gratie loquimur
vnde in hoc casu p
cōem formā in ca
thedrali uel alijs. p
uidef tenebit et sic
decre. illa loquatur
in suo casu. nec sit
correcta per istam
ad h. s. e. li. d. elec.
cum expediat.

¶ Extendit. quid
si mādatur sub hac
forma. nūquid i ca
pellania uel māfio
naria maioris eccle
sie cathedralis po
terit puidere: et vi
detur papa solū ca
nonicos et ipsorum
excepisse prebēdas
ad hoc. s. vbi dicit
ppter ipsius hono
rem ad hoc. s. d. re
scrip. statutu. et. s. de ver. sig. cū clerici. Satis credo cū hec lra sic in
distincte loquat q in nullo beneficio cathedralis ecclesie poterit p
uideri. nō. n. dicit q nō includat canonicat⁹ ecclesie cathedralis: l3
q nō includat ecclesia. s. nullū ipsius ecclesie bñficiū includet. ad h
optime. j. de pñtule. p. exēptionē. et. s. i. r. n. Sed pone impetraui. p
uideri mibi in ecclesia sancti petri bonon. nō est alia sancti petri ec
clesia q cathedralis. nūquid in ea puidet mibi. videf. ppter stilū
curie grām surrepticiā. qz in cathedralibus ecclesijs nō solet expri
mi nomē sancti. l3 in inferioribus sic. qd credo nisi aliter p lras ap
pareret papā de cathedrali intellexisse per illud. c.

¶ Prouincie. in h casu loquitur decre. s. e. ti. p illoz. vnde nō aduer
tebat qui decre. illam allegabant. q per lras quibus. puideri māda
bat in aliqua ecclesia ciuitatis potest puideri in cathedrali. cuz ibi
archiepiscopo de ecclesijs sue. puincie scriberet.

¶ Obteror. si q querat diuersitatis ratio. sufficiat ista. l3 ad metro
politnam ecclesiam nō multum efficac videat sed sufficit sic p pa
pam peccatum de re indi. in causis.

¶ Am de beneficio. vno. Nota p bis que no. ber. s. d. cau. pos.
et pprie. cū ecclesia futrina. in glo. ex hoc videtur.

¶ Instituitis. s. si de facto tātū occupatū essz per eos nō haberet lo
cū prescriptio. uel si tibi nō ut rectores l3 ut vicarij uel cōducticij se
culares clerici reuissent. io. an.

¶ Legittima. l. xl. annoz. de prescrip. d. quarta. de cau. pos. cū eccle
sia. de consue. c. vlt.

¶ Ante. inceptā prescriptiōem. l3 secus si post inceptam et ante cō
pletā et ideo dixit. s. cōtinue.

¶ Post. nō tñ pñtue et pacifice spatio. xl. anno. et ideo dicit quādo
qz illa igit administratio pcedens tēporis tollit per prescriptiōez
sequētiē. administratio aut prescriptiōem sequēs illam non tollit.
nisi alia interuenirent que ius alioz habent perimere.

¶ Pnoratu. pnoratus est generale uerbū qd ad pnoratū secularem
uel regularē pōt extendi. sed rōne psonē impetrātis qui clericus se
cularis est sibi regularis pnoratus pferri nō potuit. ut artetur id so
lū ad seculares. nā graue est in expertos et. xix. q. iij. mōasterijs. s.
de elec. cum ad nostram. et. c. officij.

¶ Seculari. Quid si tēpore impetratiōis secularis erat impetrans
modo factus est regularis. nūquid de tali pnoratu sibi poterit. pui
deri. Credo q nō. per decre. s. e. li. de elec. si eo tempore.

¶ Modū pmissū. s. px. rii. l. per. xl. annos pñtue et pacifice ab
vno uel pluribus institutis in ipso de. io. an.

¶ Super eo. habere personatum cum cura. et prebendā cui anne
xa est parrochialis ecclesia non est contra cōcilij generale et
reprobatur per istam decre. opt. ber. s. e. ti. extirpande. s. qui uero.

mus hoc casu includi se mādātū hu
iosmodi nō extēdit. Sec⁹ ē cū mā
dam⁹ i aliqua ecclesiaz puicē pro
uideri. tūc. n. et metropolitana et ce
tere cathedrales ecclesie indyduē
sub tali mādato: cū uberoz⁹ hoc
casu quā alio ipetrātū gratiaz facere
uideamur.

¶ Am de bñficio ecclesiastico
pñtuo clericis secularib⁹ assignari
puideri mādat de illo d3 itelligi q
tāto tpe ab uno uel plurib⁹ seculari
b⁹ clericis institutis in eo rectori /
b⁹ extitit pñtue ac pacifice guber
natū ut prescriptio legitima sit cō
pleta. etiā si an⁹ uel post religiosi quē
qz ministrauerint in eodē. Qñ ue
ro scribit ut. puidet de aliquo pri
oratu alicui clerico seculari. pui
deri non pōt de prioratu qui p religio
sos iuxta modū premisū est soli
t⁹ gubernari nisi hoc i litteris caue
atur expresse.

¶ Super eo q prebēdas quib⁹
parrochiales ecclesie sūt ane
re: in quibus spūalē iurisdicōnez
fm ecclesie uestre consuetudinē ap

cui facebat gnil. in spe. ti. de legato. s. videndū. v. quid si habeo. et approbatur
opt. Immo. et hosti.

¶ Annexe. in quibus deseruire debet per vicarium perpetuū. ut in predi. s.
sed an ipse vicari⁹ uel ipse prebēdarius curā aiaz illius parrochie habeat. de
hoc fuerunt opinionēs diuerse ut sequit. vicarius. n. curam aiaz habet. qd p
batur. s. de offi. vi. ex parte.

sed ut vicarius. ut ibi no. ber.
cū ergo rector spūalē iurisdicō
ctiōem ibi habeat et sup pica
riū existat. qz excōicare pōt.
et similia facere. s. quin curaz
habeat negari n pōt. s. de ele.
dudum. ij.

¶ Personatib⁹. et sic videtur
q vn⁹ possit plures psonat⁹
et prebēdā etiā cū parrochia
li annexā in vna ecclesia ob
tinere sine dispensatiōe pape
vñ dicit aperte. s. e. li. de cō
sue. c. i. S3 hic papa plurib⁹
loqz. ut vides. j. vbi dicit ob
tineatis. vnde plurib⁹ canōi
cis eiusdē ecclesie de hoc que
rentib⁹ pñtū papa respōdit
et sic nō est contra.

¶ In eadē ecclesia. idē et mul
to font⁹ si in diuersis ad hoc
s. de pces. pben. litteras.

¶ Concilio. s. e. de multa.

¶ Ad obuiet. cū. n. accessio
riuz habeat sequi naturā pñ
cipalis. s. e. li. d. of. dele. si gra
j. de reg. iur. accessioz. cum
suis pcor. et de pñtū nō est
cautū q vacet. s. nec vacabit
capella accessoria ad preben
dā. ad hoc. ff. de ser. rust. pre
di. l. vna est via. ff. que ad mo.
serui. amit. si cōem. ad h. j. e.
qz sepe. preterea cessat ratio
qz respē. ut. s. e. extirpande.

¶ Pro clericis pauperibus uel
salijs nostras litteras ut eis de
beneficijs. puidet: etiā si anima
rum cura sit annexa eisdez: reape
re te contingat ipsis: l3 nec in sacris
sint pñtū ordinibus: nec de de
fectu ordinum in eisde litteris mē
tio habeat: poterit de bñficijs cu
rā habēb⁹ licite. puidere ne pre
teru dicti defectus tua poterit. pui
sio impugnari. Cōportet tamē

phibitiōis. qz in ecclesia anexa prebēde nō tenet residet. ut. s. e. extirpande.
ergo constitutio de multa. hic locum non habeat.

¶ Dispensatio. intelligo pape. de q loqur pñtū de quo mētiōez fecit. alias in
pñtū et dignitate bñ requirit dispensatio epī. nisi pñtū ecclesie aliud idu
ceret. ut illa sine dispensatiōe possint simul de iur. teneri ad h. s. e. li. d. rescrip.
gratia. et qd ibi dixit. dicebat q immo. et host. s. e. extirpāde. hūc esse casū in quo
de iure cōi uel saltē de cuiuslibet superioris dispensatiōe fm diuersas opinioes
quas no. s. e. ti. cum iam dudum. quis plures curas habebat.

¶ Am cui. in impetratiōe bñficiōz inspicit data nō pñtū uel receptio.
emanauit ad declaratiōem oium que no. s. de rescrip. capitulū. et repro
batur cōmunis opinio.

¶ Collatus. longe diuersū est cōferre et mādat conferri. ad hoc. s. e. li. de re
scrip. tibi qui. et. c. duobus.

¶ Preferendum. nisi in casu. j. e. si clericus. s. vep. ad hoc. s. e. li. de rescrip.
tibi qui in fi.

¶ Similis. ideo dixit qz secus si maior vtrpura q oibus prioribus preferatur
vt. j. de cōces. prebē. auctoritate. ad idem in casu. j. e. qz sepe.

¶ Isti. posteriores impetrantes.

¶ Pmo. approbat q illa lectura decre. capitulū. qz ibi prius sit nomē nō ad
uerbiū et certe satis erat absurdū dicere. qz p cursū tuū tu me pueniret in tu
re tā mibi acquisito. et scire debes. qz sicut pmo impetrās preferē oibus sedō
impetrātib⁹ in hoc casu. sic pferitur oibus quib⁹ prebēda vacās etiam ab
ignorātib⁹ conferretur postea. ut. j. e. si postquaz.

¶ Pro clericis. p lras ap. nō faciētes de defectu ordinis mentionem pōt
impetrāti de curato beneficio puideri. ad ordines tñ se faciet. pximis tē
poribus pmoueri. tracta sunt de extranagātū que incipiebat venerabilib⁹ fra
trib⁹. alias super. pñsione. et fuit alexandri.

¶ Alijs. hoc fuit nō sine mysterio dictū. qz pñtū alex. solū de paupib⁹ lo
qbat. vñ multi dicebat sec⁹ in alijs. et declarat hic qd no. Cōpost. de rescrip.
capitulū. in gl. qz qōnes. s. itē qrit an collatio. Et no. qz quattuor requirūt in
pmouēdo. scia mores etas et ordo. in primis trib⁹ patijs defectū auctoritate
lraz se. apo. nō pmouet. nisi fiat mētiō. s. de eta. et qua. eam te. et. c. ci. in quar
to sic. vt hic vides. et sic caute decre. illa quartū omiserat.

¶ Aiaz cura. alias. n. nisi hoc esset expresse de curato. puideri nō posset. s.
de preben. c. vlt. j. e. ti. cū in illis.

¶ Defectu ordinū. secus in defectu etatis. s. e. li. de rescrip. si eo tpe. et no. qz
bene. pbat ista lra et inferior que idem repetit qz pmouēd⁹ ad curā si nō est in
sacris defectū panitur. et facit ad id qd dicam. j. glo. pxi.

¶ Puidere. olim de iure cōi. tales ad talia bñficia nō poterāt assumi. s. de
eta. et qli. pteca. hodie dicit qdā idistincte qz pñt. ad h. s. d. elec. cū ex eo. j. d
instit. c. ij. et hic. sed nō sum ausus corrigere decre. preterea. et dico ab ea recedē
dū solū in casibus in quibus h expressā inuenio. ut hic. et. j. de insti. c. ii. in
alijs salua maneat. et fm h intelligo decre. cū ex eo. e Cōportet. vñ

H qui. decre. ista emanant ad declarationem eorum que no. Inno. et Hostien. et moderni. s. e. relatus. Ber. Compost. s. de rescrip. capitulum in glo. magna. s. item si vnus primo et pbabat hoc olim per decre. de accu. accedens in parte decisa. et tunc ponebatur de concess. preben.

Antea nota qd regula illa qui prior e tempore: potior est iure. locū habet in his: quorum par e causa: quod probat ff. de reg. iur. quoties vtriusq. et dicit. j. de regu. iur. qui prior. ad hoc. s. e. eum cui si ante dispar est causa non habet locū regula ut hic. hic est qd lex dicit priuilegia considerari: nō tam ex tēpore qd ex causa. ff. d. priu. cre di. l. priuilegia. et cre ditrix totalis pfer tur quibusdā creditōribus etiam ante rioribus non tamē filius ex priori matri monio: qui agūt de dote materna. l. q po. in pig. ba. l. vlti. ubi de hoc.

Specialiter. auctoritate ergo huius spātis mandati fingitur potius delegatus qd legatus: et sic delegatus auctoritate videt esse receptus. Sed tempore alexandri quidā cōtrariū dicebāt. dicētes qd speciale mandatum legato directū nō inducit nonā auctoritatem pape sed veteris potestatis legati prorogatione: ar. ff. d. preca. s. si manēte. vñ primo recepto tali aucte legati prorogata receptus vñ postpōmū secūdo recepto auctoritate pape: et hoc videbatur dicere pstitutio alexandri execrabilis. Sz priū ē verum: ut hic vides. nec ob. l. s. si manēte. que loquit cū prima et ha cōcessio sūt eiusdē naturē et forme: s. hic pās legatiōis ē per se: et potestas prouidendi vel conferēdi auctoritate apostolica postea cōcessa eodem mō per se: et gratiosa data vel fauore legati: uel eius. p quoscribitur. constitutio execrabilis uel loquebatur in suo casu specialiter: cū. f. puidit vltra quaternariū numerū vel in legato cardinali qui cōferebat iure legatiōis: uel sit coniecta. s. i. si. pemi b. lib. i.

Si postq. Si post gratiā mibi faciā a papa de canonicatu et prebenda bonon. canonici hoc ignorantes: et ignorantī prebendam conferunt post vacantem: non tener collatio. Nota ergo qd sicut inspicitur tempus date quo ad secundum impetrantē a papa: sic etiam inspicitur. quo ad illum qui postmodum recipit a capitulo etiam ignoranter.

Contulimus. qd si non contulit sed conferri mādauit: dic ut. j. de concess. preben. si capitulo. et c. si soli.

Postmodū. Quid si tunc temporis vacabat prebenda: que postmodum fuit collata: uidetur qd teneat collatio. quia mandabatur o prima vacatura prouideri. sed illa iaz vacabat ergo non debetur: ut c. si clericus in si. s. eo. et ideo est stilus curie: prebendam si qua vacabat uel qd primo vacauerit et c. Satis credo idem per rationem q

I sequitur. nam eo ipso et c. ad hoc. j. eo. si beneficia. Jo. an.

Contulimus. quia secus si contulissent expectanti auctoritate papali. s. c. pro.

Vacaturam. multo fortius ergo vacantem quia difficilior ius constituit in vacatura qd in vacante. s. de concess. preben. nulla supra. eo. ti. dilectus filius. t.

ecclesie que i partibus illis existit et prebendam nulli alij de iure debita si qua tunc uacabat in dicta ecclesia contulim: et sibi prouidim de eisdem. Si uero nulla talis prebenda uacabat ibidem: nos prebendam proximo inibi uacaturam conferendam dicto camerario cum vacaret donationi apostolice duxim referendam: decernentes extunc irritum et inane: si secus super hoc a quoquam contingeret autentari: certis sibi ad hoc executoribus deputatis. Cūq. post modum ni colaus uasalli clericus canonicatū et prebendam: quos in dicta lexonen. ecclesia obtinebat: in dicti episcopi manibus resignasset: et dicte potestatis preteritu eos idē episcopus collationis prouisionis reservationis et decreti predictorum forsā ignarus guilhelmo uasalli presbytero contulisset: dicti executores collatione non obstante predicta litterarum nostrarum auctoritate prebendam eandē dicto camerario uelut sibi debitam contulerunt quem dicit presbyter preteritu collationis per dictum episcopum sibi facte qd prebendam ipsam pacifice possidere ualeat: non permittit: ppter quod idem camerarius nobis supplicauit humiliter ut prouideret sibi super hoc de opportuno remedio dignaremur. Nos igitur attendentes qd si memorato episcopo predictam concessimus potestatem penes nos tamen nihilominus remansit maior: licet eadē potestas etiam in predictis: propter quod nostra qui eandē preoccupauim potestatem potior debet esse cōditio: eo presertim qd secundū canonicas et legitimas sanctiōes p speciem generi derogatur: quāquam de genere in derogante specie mētio nulla fiat. Considerantes quoq. qd nos exposito nobis de potestate predicta nihilominus litteras

I sequitur. ille tamē cui sic collatum fuerat. si dimisit aliud quod beneficium propter illud habendum recuperat illud. si sine difficultate cognito prebendam illi deberi eam sibi dimiserit alias non infra. eo. ti. si beneficia.

Quidz venerabili. Si papa det licentiam legato suo recipiendi auctoritate apostolica resignatiōes beneficiorum legationis sue libere in manibus suis factas. et beneficia cōferendi. Secūdo papa de predicta potestate non habita mentione canonicatum et prebendam si vacat uel qd primo vacauerit in aliq ecclesia legationis mibi conferat. Tertio canonicus ipsius ecclesie renunciet: et legatus etiam ignorans collationem michi factam confert tibi prebendam predictam. nō tenet collatio legati. sed mibi illa prebenda debetur.

Auctoritate nostra. hoc fortificabat dubium. quasi ex quo auctoritate apostolica h faciebat in secundo mandato de illa prima potestate mentio fieri deberet. alias enim si potestate ordinaria hoc faceret: satis videbatur dubium terminatum. supra. eo. ritu. c. proxi.

Beneficia. sumitur hic beneficium large. ut ad beneficia ecclesiarum cathedralium extendatur. ut per inferiora patet argumen. contra supra e. q. uis.

Libere. non enim pactio uel conditio in his locum habet supra de transac. super. e. et facit de elec. cum inter. R. et quod ibi no.

Idoneis. et sic non pueris uel aliis beneficiatis. s. e. sup inordinata infra eo. ti. is cui. Joan.

Potestate. hanc potestatem legatus non demandat ex se. et est casus in quo potest quis per se quod nō per alium. vt. s. de offi. lega. c. penulti in fine. et est ratio. ne detur via ad uacatura: vt ibi.

Jo. an. Canonizatus. et sic affecta erat prebenda primo uacans sine alio decreto vt. s. c. pro. et j. sequitur.

Que. lexon. ecclesia et c. io. an.

Illis. f. gallicantis.

Eisdem. f. canonicatu et prebenda.

Alio. f. canonicatus. et nulli alij de iure debita.

Predicta. facta a legato ipsi guilhelmo uasalli.

Presbyter. s. uasalli.

Pacifico. si igitur prebenda habeat certum ordinem annexum. non tenetur se facere promoueri supra eo. lib. de elec. commissa. s. primo et c.

Eadem. est maior: et eadem diuerso respectu.

Preoccupauim. sic. s. de procura. nō iniuste. s. eo. li. eo. ti. si duo. et de offi. dele. cum plures.

Sanctiōes. s. de rescrip. capitulo primo et c. pastoralis supra de offi. lega. studuisti infra de reg. iur. generi. et ibi uide de hoc. et ff. de re. iur. in toto. optime conco. j. eo. quamuis. i. et. ii. rñ.

k

ficia que spectant ad collationem episcopi. s. ne. se. pa. ca. ii. r. j. eo. li. eo. ti. c. vno. r. tri tuc instituit instituendos ab epo. j. eo. li. de insti. c. i. s. de ma. r. obe. cum olim. r. idem vides in generali vicario. s. de insti. ex frequentibus. s. e. li. de offi. vi. c. vlt.

Adiecto. ex quo papa hoc non adiicit: alterum tantum gravare non intendit. r. hoc intellige fm determinationem quam habebis. j. e. ti. c. vl. r. fuit hoc sumptum ex quadam extrava ganti que icipiebat contingit interdum sicut te ec.

Alio. absurdum enim esset illum gravari de quo papa si intellexit. In contra rium videbatur: qz ad collatione suam spectat: licet r. alteri us: nam r. qui iurat suum non esse: iurat r. sibi commune no esse. ff. de ver. sign. pupillus. s. ultimo. r. qui legat servos suos r. qui in totum r. qui in parte sui se videtur legasse. ff. de le. iii. l. si quis servos sed hoc facit contra riam intentio pape: idē est qz dicere ad collationem talis. r. soli talis.

Si tibi absenti. beneficium mihi collatum ante dis sensum meum alteri conferri non pot nisi terminus mihi datus ad consenti dum esset elapsus r. tunc etiam post terminum antequam alteri cōferatur potero cōfē tire Emanavit hoc decre. ad declaratione r. approbationem eoz q no. Inno. r. Hosti. r. moderni: s. e. accedens. r. Hosti. in summa de insti. s. quis institui. sciebamus enim qz absenti poterat beneficium conferri: r. absens investiri. ut ibi: sed dubitabatur an medio tempore posset collatio renovari: qd hic terminatur. r. qz dicit absenti idēz r. multo fortius si presenti: qui forte deliberare velle se dixit.

Episcopum. factum ponit non ius: quia idē si per alium. **A**baueris. acceptando vel consentiendo vel ratum habendo. si negotiorum gestor vel procurator generalis fuerat investitus de ipso sed si specialis statim dici debuit suoz. qd dic vt no. eo. accedēs ad hoc. ff. de neg. gest. si ego. ff. de sol. ratum. ff. de acquiren. posses. qui absenti.

Acquiras. secus in legato speciei. quia tunc acquiritur dominū legatario ignoranti. lz comutabiliter. ff. de le. ii. cū pater. s. surdo. fa cit. ff. de condi. r. demon. l. legata. per que iura dicebāt quidā quod hic dicitur. item per id quod habes. s. de elec. cum inter canonicos r. c. publicato. ad hoc. j. de reg. iur. qd semel cū suis cōcordan. Alii dicebāt qz si secūdo pri⁹ fieret traditio: vel prius p̄sentiret bñ tenebat collatio per. l. c. de rei ven. l. quotiens in principio r. i sine vbi dicitur. qz si res vendita fuerit duobus ille potior est cui prius fue rit tradita: r. vide qz dixi. j. de reg. iur. qui prior. Tertia opinio erat qz aut secundus scienter recipiebat beneficium aut ignoranter in p̄ mo casu non tenebat collatio. in secundo sic tenetur tamen cōfē rēs providere primo in equivalenti beneficio. ad hoc. s. e. inter cetera j. de iure pa. pastoralis. facit ad hanc distinctione. j. de concess. p̄ ben. qz cunctis. ff. de vsu fruct. l. sticho.

Alius. puta legatus de latere qui confert beneficia vacantia. s. de of. lega. c. ii. istud at p̄ferre non poterit: quod lz vacet tñ non est liberum. vt. j. sequitur.

Personā. sed nūquid poterit alteri sub ditione conferre. s. si il le non acceptaverit nō. s. e. li. de elec. c. ii. r. j. de reg. iur. actus. sicut beneficiū nō vacās nō cōfertur cū ditione qñ vacabit. r. de cōces. p̄ben. c. ii. ad. hoc. s. de rescrip. pastoralis. Sed nūquid potest de illo ordinare non conferendo persone sed alias puta vniēdo vel re ligiosum locū cōstituendo. non nisi sicut posset post acceptione. cū eadez sit ratio. s. de ec. edi. ad audientiaz. ii. s. e. exposuisti. xii. q. ii. c. antepe. r. etiam tunc secundario fit ordinatio in personam.

Terminum. sed nonne statutus est terminus a iure infra quē cō

sentire debet. s. vms mensis. s. e. li. de elec. q̄ sit. nec videtur qz de beneficio iuris possit episcopus diminuerē. j. de reg. iur. indulgum cū suis conco. Dic. decre. illam loqui in electis. qui adhuc habent confirmationem petere. istam in his quibus fit collatio in his autem non est statutum certum tempus. r. fa cit. s. c. pro. probatur r. hoc per id quod sequitur nam in decre. q̄ sit lapsus ter

mino priuatus est ipso iure. nec potest ulterius consenti re. hic autem etiaz post terminum consentit dummodo res sit integra ut sequitur. **L**apsus. quasi dissensisse vi deatur. sic. s. e. li. de ap. ab eo. vbi etiam ista ponitur ut pa riam. r. per hanc litteram videt idem dicendum si dissenserit scilicet qz adhuc re integra pos sit consentire. quod verum ē conferente in eadem volunta te manente. ad hoc. s. de p̄cu rato. lz vbi de hoc dixi Joan. an.

Consensum. ad hoc. ff. de op. le. l. mancipioruz.

Em qui. qui vi vel iniuste occupat secundū beneficium curatum. priuatus est primo. qui autem ut bene ficium aliquod occupat ē ipso iure priuatus iure. quod in il lo vel ad illud habebat. Ema navit hoc decre. ad approba tionem r. declarationem eoz que no. Inno. r. Hosti. s. e. ti. de multa.

Cura. alias non haberet locum pena. decre. s. e. d. mul ta. si ergo habet ecclesiam cu ratam. r. postea violenter oc cupet simplex beneficium nō vacat primum. sed perdit ius si quod habebat in secundo ut. j. pro. r. r. s. qz quid si ha bet curatam ecclesiaz. r. vi oc cupat prebendaz vel simplex

beneficium cui est annexa ecclesia curata: nunquid vacat prima. Dic qz nō. lz locum habebit sequens responsio. hoc dico per decre. supra. e. tit. super co. vbi ergo esset priuatus primo per iustam receptionem secundi. erit etiam pri uatus per iniustam alias non. r. est si. quod dicimus de bigamia que inducit per matrimonium. quod non tenet eo casu quo incurreretur si matrimoniuz teneret. alias non. s. de biga. nuper. Jo. an.

Scienter. ignoranter igitur non tenebit pena: ad hoc. j. e. ti. si bñficia. qd d ignorancia facti verum intelligo. secus in ignorantia iuris. j. de re. iur. ignorā tia cum suis conco.

Obtinebat. eadem ratione que hic ponitur in pena decre. de multa. dicaz idem de decre. cum in cunctis. s. de elec. f. qz si aliquis scienter r. iniuste se fa ciat in episcopum consecrari. puta lite pendente qz vacet priora beneficia sua ac si canonicè consecratus fuisset: r. sic etiam iam audiui in curia fore factum propter rationem que sequitur. r. eadem ratione videtur: qz si aliquis iniuste detinens beneficium impetrat aliud beneficium non facta mentione de illo beneficio quod occupatum tenebat: qz littere non valeant: ne sit melioris con ditionis r. vt hic ad hoc. s. e. q̄vis. r. sic intelligitur. j. e. si motu. r. idē etiā s̄z id dici pot d̄ decre. si pot. j. e. f. qz si aliquis habebat plura beneficia. ex quib⁹ vnum erat occupatum. r. tacito de illo super aliis impetravit dispensationem dispensatio non valet.

Existat. xvi. q. i. legi epistolam in princ. ff. quod vi aut clam. l. nam r. ser nus. ff. de iur. r. fac. igno. l. regula. s. antepenult. nec ex delicto quis facit con ditionem suam meliorem. ff. de donat. inter viuz r. vxoz. l. iiii. s. i. de sen. exc. si vere. nec melior: eē debet p̄tumacium q̄ obedientium conditio. s. de postula. c. i. de do. r. contu. contingit.

Violenti. nota qz latius loquitur pars prima quam hec secūda: quia loqui tur hic solum in violento non in alio se iniuste intrudente. ut in prima parte r. innititur iste. s. rigozi illius legis. l. vnde. vi. l. si quis in tantā. r. xvi. que stione. vi. placuit.

Verentur. vereri deberent cum sine iusto titulo illa detinere non possint nec eos iuvat antiqua possessio infra de regulis iuris capitulo primo cum su is conco.

Formidine. l. iii. d̄. docendus. de elec. cum in cunctis. de vi. r. bone. cleri. vt clericorum ad idem. l. de emen. propin. l. vna. accedat quod dicitur ode runt peccare r. r. vocatur talis timor servilis qui per se premium non habet nisi quia solet inducere filialem. r. est timor servilis fm greg. in quo uiuit pec candi voluntas. et sequeretur opus si speraretur ipunitas et pertinet ad ser uum. Initalis respicit amissionem premiti r. pertinet ad mercenarium. filia lis respicit offensam r. proprie ad filium pertinet.

fatius expressum per decre. s. e. li. de offi. or. ordinarii ad. si. ibi dnm dicitur. vel ea que rē. vt ibi dixi.

Cundem per receptiones ergo tertii vacant duo prima vt i cle. eo. ti. si plures.

Surrepticia. quod fieret exceptis duobus casibus. s. d. rescrip. gratia. r. i. e. si motu proprio. nota ergo qd sufficit huic clausule. qd suū consequatur effectum: et alium non poterit operari. ff. d. admē. lega. l. legata inutili ter.

Apostolice quod hic dicitur habuisti. s. e. si eum. r. emanauit ad declaracionem eoz que ibi dixi: nec est differentia in iure licet in facto videri possit. ibi si fuerat obteperatū lris legati. Tres ibi papa mandauit canoniam statim conferri: prebendam autem cum vacaret: hic canoniam r. prebendam pferri mandauit: vacabant: r. sic ibi expectas iā erat in canonicis receptus. hic non.

Legatus. s. de la tere. alius enim nec pferre nec reseruare possit. s. e. li. d. of. si. le. c. i.

Legatio. si. n. auctoritate ap. speciali hoc faceret nō esset alia confirmatio necessaria. s. eo. li. hi. qui. ii. r. i. so.

Ecclē. in qua eiusdē legati alia reseruatō non pendeat: quod dicitur. ut. s. de of. lega. c. iii. ad fi. r. quod dixi vix intelligo nisi etiā id papa ex certa scientia confirmaret ei rei facta plena narratione: ut. j. dicitur.

Decernat. no. contra opt. modernorum qui dicebant qd legatus non poterat decretum apponere nisi ad id speciale haberet mandatum: ad idem. s. e. li. de of. legati presenti. r. dicam. j. de concess. p. ben. quia cunctis.

Pos. s. canonicam r. prebendam.

Confirmamus. non in forma communi sed ex certa scientia facta fuit hec confirmatio. s. de p. firma. vt. i. uel inuti. c. penul. Quid dices de vltima questione receptus est aliquis proprio motu capituli impetrat confirmationem a papa per formam: ne inane canonici nomen rē in qua confirmatione papa quod. l. de ipso factum ē cōfirmat auctoritate ap. cum clausula si est ita. mandans etiam executori: qd si est ita auctoritate ap. prebendam r. post impetrat aliquis canonicam r. prebendam nulli alii de iure debitam secundum stilum solitum: vacat modo prebenda: cui debeat queritur. Super hac questione multoties fuit a me petitum consilium r. sigillum: r. dubitans de ea plura lucra respici. sed communiter tenent doctores per hanc decre. r. per decre. s. e. li. eum. qd preferatur receptus r. confirmatus. r. bene facit pro eis. e. li. s. de rescrip. cum aliquibus in fi. quod satis puto.

Conferendum. quod plus est qd mandare conferri. ut. s. e. li. de rescrip. duobus.

Preferri. pferretur ergo r. hoc consequitur qd gratia sua est perpetua: cum alias si confirmatio pape non interuenisset: expirasset finito legationis officio. si ad collationem vacantis processum non fuisset. s. de offi. legati presenti in prin. r. per hoc patet qd cum per talem confirmationem acquiratur r. augmentetur qd talem confirmationem impetrans de prioribus beneficiis tenetur facere mentionē r. idē dico de recepto proprio motu capituli. ad hoc. s. e. li. d. preben. quannus r. melius eo. ti. non potest si eniz in litteris p quas ius iam acquisitum conseruatur. s. in dispensatione super pluralita

te tenetur ipetrās beneficiorū suozum facere mentionem: multo fortius lris teris per quas nouū ius acquirit r. acquisitum auget eius imutatio naturaz vt hic p. r. sic seruat curia. nam r. qui cōfirmat donat. ff. de ver. sig. l. obuenit. l. postmodū. l. post confirmationem r. auctoritatem impartitam. ut. s. v. certum est r. c. r. si qui igitur medio tempore impetrauerunt a papa. s. post reseruationem r. mandatum legati: r. ante confirmationem: illi pferentur. Plus est ergo quo ad hoc qui a principio legatus auctoritate ap. p. tulit. vt. s. eo. bi. qui.

Idem.

Motu proprio alicui aliqd beneficium obrinenti conferam aliud de illo non habita mentione: non ob hoc gratiam huiusmodi: que de nostra mera liberalitate processit: inuvalidam uolumus reputari. Secus si ad petitionem illius uel alterius pro eodem oblatam gratiam huiusmodi faciamus tunc eniz quantuncunqz modicum beneficium taceatur in ea ipsaz ueluti surrepticiam uires nolumus obtinere. Adon quozqz proprio tūc soluz gratia fieri censetur: cū hoc expresse cautum fuerit in eadem.

Idem.

Pluribus simul in aliqua ecclesia uacantibus dignitatibus uel prebendis: nos de hac uacatione incerti dignitates uel prebēdas si qua nulli alii de iure debita in ipsa uacat ecclesia: cuiquam in genere conferamus: gratiam huiusmodi si motu proprio eā fecerim: ut tūc fiat interpretatio plenissima in eā dē referri uolumus ad dignitatē uel prebēda que inter illas maioris cēset cē ualoris: seu si sint foris equalis ad eā quā is cui cōferim infra decēdiū post habitū de dicta uacatione noticiam duxerit eligendam. Si uero ad petitionē alterius ipsa gratia fuerit p nos facta: eā: ut hoc casu put iuri congruit restringatur ad illā que minoris ualoris existit

leat rescriptum. uel per dolum: ut tunc non ualeant per decre. de rescrip. super litteris.

Taceatur. indistincte intelligo. cum. n. ius non distinguat. nec ego distinguam unde siue per maliciam siue per simplicitatem taceat. locum habeat hec dē cre. illam tamen distinctionem approbat inno. s. de rescrip. postulasti per decre. e. ti. super litteris que in litteris ad lites loquitur nō in gratiosis. Jo. an.

Expresse. concor. s. c. li. de rescrip. cum aliquibus. s. e. ti. c. ii. ad fi. unde de eo qd licet probaretur qd papa proprio motu collationem fecit ex quo exprimitur in litteris. locum habeat secundum dictum. r. non primum. quid eni scimus forte papa ante annum rogatus fuerat pro illo. sufficit ita scriptum esse qui r. a quibus. l. prospexit. vt. q. iii. scriptum. Jo. an.

Pluribus. declaratur hic dominicalis questio Bar. brix. que incipit episcopus quidam promisit auctoritate domini pape. r. vti hic papa equitate. r. s. proz decre.

Vacantibus. idem eadem ratione puto. quando scriberetur de prima uacatura. r. due simul uacarent. ita qd neutra primo.

Ancerti. qd si incertus fuisset expressisset quā dari uoluisset. io. an.

Preben. non sunt ista uerba litterarum sed mandauit de dignitate prouideri. r. plures dignitates uacant. uel mandauit de prebenda r. plures uacant prebende. io. an.

Motu proprio. quod non intelligitur nisi id i gratia exprimat. ut. s. c. p. rimo. in fi. illud enim omni casu locum habet r. generaliter loquitur.

Maioris. maioritas consistit in multis quod dicitur ut. s. de testi. super eo. ii. r. no. s. de rescrip. sedes. hic autem inspicitur maioritatem ualoris. scilicet. n. qd clerici hoc magis cupiunt. s. de cleri. non resi. quia nonnulli. s. eo. auaricie excecantur ergo auaricia. ut. s. eo. li. de elec. auaricie cecitas.

Noticiam. non ergo currit ignorantia sicut nec decendum datum ad appellandum. s. eo. li. de appel. concertationi. si de concess. preben. qd diuersitatem.

Alterius. s. ipsius cui fit uel alterius. vt. s. c. px.

Iuri. s. e. quis r. c. non potest. Jo.

Asinosis. j. de re iur. in obscuris. s. de censi. ex parte. ff. de le. ii. nūmis.

fit rō. et consilium indifficte loquitur. is quoqz ad que prioris decr. et cui. verbo declarative venit bec decr. vt. s. dixi.

a Tandem. sic. s. e. li. de elec. cōmissa. §. i.
b Conferre. Nota ex hoc textu qd decr. illa. s. de elec. c. vlt. e. li. l. i. i. cōfirmationibus locū sibi p̄dicet: non tamen i collationibus: vii

quod cum animarum cura tenebas postquā aliud recepisti consimile: ac ipsius possessionem pacificāz habuisti uel per te stetit quō min⁹ haberes eandem possit alteri de iure conferre illum tamen cui contulerit non debet te non uocato cum tibi forsā ius possit competere retinēdi in possessionem ipsius iduce re corporalem. **Dem.**

Sicuti prouideri mandatur simpliciter de prebenda. primo uacatura sacerdotalis prebenda conferri nō pōt si nōdū i etate tali existat qd possit ad sacerdotium promoueri sed aliam expectare debet. **Dem.**

S pauper clericus cui cū beneficium nulluz haberet mā dabatur d̄ beneficio iuxta sue probitatis merita per episcopum p̄ uideri aliud antequā sit prouisum eidem beneficium fuerit assecutus

c Vocato. non ergo remouebit possessor a sua possessione uel q̄si sine cause cognitione. ex quo titulo possidet h̄ iniusto. xvi. qōne iiii. volumus. et sic intelligatur de concess. preben. cū nostris. de resti. spo. in litteris. de cā pos. c. ii. et expressū. l. de rei p̄. l. si. hic est qd usufructuari⁹ usufructu finito nō pōt a quasi possessione expelli: imo nō eū agerit negatione. uel ex cautōe de restituēda re p̄sita. ff. si usufruc. per. l. vii. frui. i. r̄iso. ff. usufruc. que ad mo. ca. l. i. §. hoc autē agat ergo is cui collata ē ecclesia ut sibi tradat possessio. in quo p̄cedet summarie possessore uocato. l. si per vim uel alio modo. l. vlt. nemini. n. licz rē ēt suā sua auctoritate occupare. l. unde vi si q̄ in tantam. xvi. q. vi. placuit. s. e. eum qui. ii. r̄iso. ad hoc. s. d̄ diuoz. p̄oro. et quod hic d̄. idē intelligo fm̄ predictos doctores i oi eo casu in quo priuatus ē quis ipso iure. pone i terminis. s. de elec. l. 3. cā nō h̄ ytilis ēēt declaratio. ut dixi. e. ti. commissa.

d Retinēdi. vt si sufficēter fecū disp̄sati ēēt. s. e. non pōt. uel ad tempus hoc cōcessum. ut. s. de rescrip. si gratiose uel ex causa non percipit. fructus secūdi b̄ficii. s. e. ti. si tibi cōcesso. uel habet cōmē datam eam. s. de elec. nemo.

e Sicuti simpliciter. hoc nō sine mysterio dictū fuit. si. n. in litteris contineretur non ob. aliquib⁹ rē. per q̄ effect⁹ gratie nō stre impediri ualeat uel differri. hic secus qz p̄z qd papa uult sibi prebendā dari. ordinē autē recipiet cū etatis erit ad hoc apte. et super h̄ uidi declarationē sub bulla.

f Sacerdotalis. ex p̄uilegio ex p̄suetudine uel statuto ecclesie. Jo. an.

g P̄ondū. ergo nō ispicimus tēpus date: sed tēpus uacatiōis. vt si tunc ē i etate bene quidē. alias sequētē expectet sed cōtra. s. eo. li. de rescrip. si eo tpe. vbi nō ispicitur tempus quo uacat b̄ficiū cū cura imo solū tps date. So. i. curatis b̄ficiis et ip̄orū impetratione maior idoneitas requiritur q̄ i sacerdotalibus p̄bēdis. s. e. cū in illis de elec. statuti. et id̄ fauorabilior ē bec gratia q̄ illa. p̄terea hic loquitur generaliter quod gen⁹ ciuilit̄er est intelligendū. ff. de seruit. l. si cui. p̄terea grat. a illius decr. saltē i alia parte ē duratura. hic autem possit gratia i totum extingui. pone. n. qd oēs p̄bēde ibi essent sacerdotalis. si ḡ ille q̄ ipetrauit sibi prouideri de beneficio cū cura. uel sine cura. tunc non erat etatis idonee. pro ea parte qua de curato expressit sūt littere vitiose. si autem simpliciter ipetrauit su per primo beneficio curatum non debet. s. e. cum i illis. sed secus cū ipetro. p̄uideri de prebenda ut hic uides. Jo.

h Etate. Quam dicit hic q̄gruā etatē. Dicedū uidef qd etas. xxx. annoz. lxxviii. di. c. i. et. iii. vbi est expressuz. Sed bodie si atigerit xxv. annū satis ē i etate legitima: per decr. s. de elec. cū i cūctis. et lxxviii. vi. c. vlt. et hoc approbat cle. de eta. et quali. generalē. et nō di co bodie seruanda intersticia tēporū de q̄b⁹ habes. xxvii. di. c. ii. et iii. et per totū. Sed quid dices tā erat sacerdos. h̄ nō ēēt i etate legitima. nūquid debet sibi p̄benda. uidetur qd nō. quia nō ē i legitima etate. quod requirit bec littera. et nō debem⁹ respicere quid factū sit rē. vt. s. de elec. cū cāz cū suis concor. Cōtra uidef ex quo. n. p̄motus ē iam quid querimus etatē ad p̄mouēdū. recepit. n. veruz ordinē. de tēp. ordi. uel nō ē p̄pos. primū credo cū tali iudicanda

fit executio ordinis sic suscepti: ut in pre. decr. uel non ē compos. et qz nō d̄z eē melior conditio eius qui deliquit. s. eo. cum qui.

i Aliam non sacerdotalem. uel etiam sacerdotalem. si tunc peregerit etatem idoneam. ut. s. dixi.

k S pauper clericus. Nō. pauper. quia non sine mysterio dictum puto si

enim in gratia speciali prouisum sit alicui et postea ante uacationē adipiscatur aliud beneficium. non expirat gratia. bec enim decr. loquit de forma que prouidet necessitati pauperū que est iustitia uel q̄ si. de preben. cum secundum prouisione igitur facta impetranti cessat causa iuris et sic ipsius executio. et facit. i. e. si episcopus. i. r̄iso. in si. ibi per euz uel alium rē. ius enim beneficium non beneficiat. s. e. quia intant um. et hoc uerū puto nisi adeptum beneficium se non compareretur cum prima gratia. si iam haberet effectum vt in duobus curatis. s. e. de multa. cūz enim in eo casu periret ius in re multo fortius ad rem. i. de concess. preben. c. vlt. et hoc approbat cle. de rescriptis gratie.

l Prouidere. talis forma etiam in litteris gratie non extēditur ad hospitalia uel loca similia. ut in cle. eo. ti. per litteras.

m Causa mandati. et sic cessabit effectus. et que erat causa quia nullum habebat beneficium. et sic causa iusticie potius q̄ gratie. vt. s. dixi. concor. de appel. cum cessante cum si. S; qd dices pone: est illi prouisum de vicaria nunquid per id expirabit mandatum. Solutio. si vicaria est temporalis pone in terminis. s. e. li. de elec. cum. ex eo. in si. et. j. de regula. beneficium. s. de ap. peruenit. i. tunc nō expirabit mandatum quia beneficiatus non est cum beneficia sint perpetua. sed si vicaria est perpetua. ut. s. e. extirpande. tunc secus. s. de rescrip. postulasti.

n A sede apostolica uel legato. intelligas de latere quia alii beneficia conferre non possunt: nisi haberent specialem super hoc potestatem. s. de of. lega. c. i. Quid dices si papa cōtulit vni et legatus alteri. Dic idēz quod. j. sequitur in papa uel legato ex vna parte. et ordinario ex altera: quia eadē ratio. idē dico si papa vni legatus alteri ordinarius tertio contulerit. in archiepiscopo autem et episcopo et suis subditis dubitatio non procedit quia ad alterum solum pertinebat collatio. et illa sola ualuit.

o Appareat. si enim possit apparere que fuerit primo facta illa obtinebit. ut si probetur per testes de hora. uel in ipsis litteris dicitur d̄ hora. et facit quod dixi. s. de rescrip. duobus. vbi idē uerbum habes.

p Possidentis. magnum ergo est possessionis commodum. l. d̄ rei ven. l. res alienas. insti. de interdic. §. retinende. j. de regulis iuris in pari. cum suis concor.

q Reuter uel uterqz nec appareat quis tunc primo. idē iur. s. de rescrip. duobus. ii. r̄iso in prin.

r Prerogatiuam. sic. s. de ma. et obe. per tuas.

s Alteri cui contulit ordinarius.

t Am singula. Religiosus habens prioratum uel ecclesiam curatam si recipit secundum sine licentia pape. ipso iure uacat primum. quod si statim non dimiserit efficitur ineligibleis. et priuatur utroqz. Eadem est pena in his qui habebant ante hanc constitutionem. nisi infra mensem alterum elegerint et alterum dimiserint. Prioratus ecclesie uel administrationes vni us monasterii solite per ipsius monachos gubernari absqz se ap. licentia alterius monasterii monachis non committantur. nec commissā dimittantur qui contra fecerint sunt priuati potestate ordinandi predicta ea vice. et deserf ad dioecesanum in non exemptis et ad papam in exemptis recipientes uel eligentes sunt ineligiblees ipso iure. Emanant ad declarationem eorum q̄ no. host. s. e. de multa.

u Personis. lxxix. di. c. i. in prin. sicut singula membra corporis singulos actus habent. ut ibi ad idē. xvi. q. i. presbyteros. s. e. ti. quia intantuz. l. d̄ affel. l. nemo.

x Aferenda. ad hoc. s. e. li. de elec. si religiosus. i. responso. et quorundam et. c. indemnitatibus. §. sed cūz eas. j. de statu regula. c. vno. j. ne cleri. uel mona. c. ii. monasterium enim est eis quasi carcer. xvi. q. i. placuit. ii. de sent. ex. ut fame.

y Prioratibus. potest dici etiam non curatis. et quod. j. dicitur de cura referatur ad proxime dictum de ecclesie per decr. s. eo. de multa. s. de elec. du dum. ii. et hoc approbat conci. uien. de sup. ne. p̄lati. quia regulares i n si. in casu autem est dissimilitudo inter personatus et parrochiales ecclesias: quā habes. j. ne cleri. uel mo. c. i.

A Legales secundum quas xx. miliaria computantur pro die. ff. si quis cautio. l. vicena milia. et si modicum etiam superesset non includeretur sub loco. ff. de verborum sig. l. iii. Jo. an.

B Specialiter. si hoc est speciale. ergo ipsius contrarium est generale. et facit ad ea que nota. supra de rescrip. nonnulli. et que dixi supra eo. libr. de rescrip. statutum. §. cum autem de elec. cupientes. i. respō. Jo. an.

C Originis. certe satis idēz puto si ibi habet continuūz do micium: licet inde non sit oriūdnis: ad hoc. x. di. si in adiutorium. et optime supra de elec. fundamenta. §. ult. de temp. po. or. c. iii. i. respon. so. ff. ad munici. ei. §. ultimo. C. ubi sena. vel cla. l. senator. nec rationez di versitatis video: et idem dico in oriūdo qui ibi propriam non haberet domū sed forte conductaz cum eadem sit ratio ad hoc. ff. de legi. non possunt unde quod dicit originis sue domum: et dō mo propria et de do mo habitationis po test intelligi.

D Adoretur. ali as enim grane pre iudicium inferretur loco ubi degit curia si omnia beneficia tunc ibi vacantia ha berent solum con ferri p papā.

E Apostolica sede vacante ali quas parochiales ecclesias uacare decetero contigerit apud ipsam statuimus ut de eis ne ipsa rum uacatio diutina periculum ua leat animabus afferre: per eos ad quos pertinet: possit libere ordina ri: constitutione felicis recordatio nis clementis pape predecessoris nostri de beneficijs apud sedem ip sam uacantibus per alium quam p romanum pontificem minime con ferendis: uel alia quavis contra ria super hoc edita non obstante. Idem uolumus et de illis que ibi dem ipso romano pōnifice uiuente uacabunt: si de ipsis per eum ante ipsius obitum non fuerit ordina tum.

F De ipsarum. rationem hic ponit. et. s. eo. lib. de of. dele. si is cui: et. i. ne se. va. c. vno in fi.

G Afferre. s. e. ti. c. i.

H Alia. ut. s. e. statutū. et. s. c. prox.

I Obitum. scilicet cum decessit infra men sem. alias non esset que stio. s. eo. statutum.

K Cui nulla. Gratia alicui concessa: ut prouidere possit per somis idoneis in certa ecclesia personis non expressis: non expirat re integra obitu concedentis secus si persone essent expresse.

L Expressione. multum ergo operatur expressio persone. et facit. i. c. prox. et. s. de of. dele. is cui. e. li.

M Idoneis. vt. s. e. ti. super inordinata. et. c. is cui. e. li.

N Legitime. scilicet secundum statuta lat. uel generalis concilii su pra. de conces. preben. c. ii. et de elec. ne pro defectu. Et talia benefi cia legati de latere qui sunt in prouincia: conferre possunt supra. e. uenerabilis.

O Decet. i. de re. iu. decet cum suis concoz.

P Suam. quando est ergo gratia eius cui scribitur. non expirat: ut supra secus quando alterius puto pro quo scribitur ut hic.

Q Adoriatur uel renunciet supra de renunci. capitulo primo. eo. lib. ad hunc finem expresse contra dicit supra eo. lib. de of. dele. si super gratia. ubi dicitur qz executorum potestas datur super gra tia alicuius: non expirat re integra: sicut nec gratia cum sit accesso ria ad gratiam. hic contrarium dicitur. solu. facti diuersitas soluit contrarium: ibi loquitur de gratia iam facta hic de faciēda per ex

ecutores. unde ibi dicit textus gratia facta et. hic dicit prouisione faciēda. si ergo papa concedat canonicatum et prebendam. si vacat uel que primo va cauerit. nulli alii de iure debitam. et super hac gratia per se facta dat execu tores. habet locum decre. illa: quia cum iam sit canonicus. et iam sit facta gra tia: potestas executorum uelut accessoria non expirat. sed si papa non facit gratiam s; mader fieri puta p uideri mibi de beneficio: hic potestas executoris principa lis est et expirat re integra. Sed quare non expirat in su pra proxi. casu. cum etiaz ad huc sit prouisio faciēda. So. ibi etiam iam erat facta gratia cum respiceret eum qui prouidere debebat non eum cui debebat prouideri.

Dem.

S Cui nulla personarum fa cta expressione sit gratiose cōcessa facultas: ut auctoritate apo stolica possit aliquib; personis ido neis in certa ecclesia prouidere: uel beneficia quorum collatio est ad sedem apostolicam legitime de uoluta: conferre: contradictores eadem auctoritate per censurā ec. compescendo huiusmodi concel sio quam cum specialem gratiaz o tineat: decet esse mansuram non ex tat etiam re integra per obitum cō cedentis. Secus si super prouisione certe persone faciēda sit da ta potestas eidem: non ob suam s; eius cui prouideri mandatur gra tiam uel fauorem illa quidem expi rat omnino: si concedens re integra moriatur.

Dem.

S Episcopus cui nullis per somis expressis in genere cō misisti: ut uice tua ordines i tua di ocesi celebraret: ad sacros ordines pmouerit quempiam titulum non habentem: ei cū i culpa fuerit taliter ordinando eūde: tenebitur uite necessaria ministrat. dōec sibi per eum uel aliū de ppetenti beneficio sit prouisum. Si uero certas com misisti eidē ordinare personas: tu q prouidere hoc casu an haberēt ti tulum debuisti: taliter ordinato ad predicta donec per te beneficiat; fuerit obligatus existis. Etsi autēz quibus a dioecanis datur licentia ut possint aquo uoluerit episcopo ad omnes sacros ordines promo ueri: non qui ordinant: sed qui tri buunt licentiam: cum eam dare nō debeāt titulū n̄ habēti ad premissa

seipsum elegisset de regulis iuris. qui per alium. Sed hec uera ubi man dauit de certo. ut statim sequitur. et facit supra de electio. si compromissa rina.

3 Alium. No. pro bis que diri. s. e. ti. si pauper.

4 Certas. et expressas intelligo. quia si commississet ei ordinare clericos ta lis uille uel loci. adhuc est hic genus et non species. unde locum habebunt su periora. aliud est enim certum. aliud certum et expressum. facit. i. de conces. preben. ne captande.

5 Predicta. s. uite necessaria.

6 Per te. uel per alium. s. prox. r̄iso. nec poterat sibi indignitatez beneficii obicere ex quo illum dignum ad ordines reputauit. s. de eta. et quali. accepti mus quod dicit ut ibi.

a Quo uoluerint. dum tamen catholico. et in aperta se. ap. rebellionē nō fue rit. s. de prescrip. veniens.

b Ad premissa. s. uite necessaria. donec eis de competenti beneficio sit pro uisum. et transit talis obligatio ad successorem. ut. s. e. ti. cum secundum apo stolum. Quid dices si clericus ordinatus sine titulo ad sacros promissit epi scopo. qz eum super his non inquietaret. nunquid tali renunciatione non ob stante agere poterit. uidetur qz non ex quo renunciauit. vii. questione. i. quaz periculosum. de elec. cum inter. R. Contra quia istud uidetur ius publicuz quod remitti non potest. de foro competenti. si diligenti. de senten. excom. contingit. et beneficio quod nondum habebat renunciare non potuit. sicut nec hereditati nondum delate. ff. de acquir. here. l. qui superstitis. et alimen ta pacto alimentarii non tolluntur. ff. de transactio. cum hi. dixit da. qz ualet pactum. Bar. brix. dixit hoc verum: si post ordinationem interuenit. sed in

r Episcopus cui. Ema nauit ad declaratio nem decre. supra. e. non lice at. et. c. episcopus si. et. c. cū se cundum apostolum.

f Commissisti. quod alias si ne pena facere non possit. ut s. eo. li. de tem. or. c. u.

t Ad sacros. id dixit qz p or dinatis ad minores nō scribit ecclesia ut ordinatores com pellat. ut no. s. e. tit. c. ii.

t Titulum. saltem patrimo ni. vnum scias quod Jo. an. goffre. et Immo. tenent supra e. episcopus quod quantun cunque clericus habeat patri monium: nisi expresse ordi netur ad titulum patrimonii sui habet actionem contra or dinantem ad ea que dicuntur infra. Tan. et Hosti. contra dicentes eum si patrimonium habet tacite ad titulum pa trimonii ordinatus: ita quod deficiet actio quibus ego con sentio per predictam decre. tales episcopus si alias illud nisi quod ibi ponitur. nec pro prie nec exceptiue veniet. et per decre. ius. eodem titulo de hoc habes per Hostien. d rescrip. postulasti.

u In culpa. et sic esse debet in pena. ut. xxxviii. dist. quia e. et. xxxviii. di. qz sūt. Jo. an.

x Tali. s. sine certo titulo.

y Administrare. videbatur qz puniri deberet ille qui man dauit. et imputare sibi debu it. quod talem elegit: et per ali um fecit. unde idem ac si per

ordinatione yterq; simoniacus esset & deponendus. s. de simo. c. pe. in que
stione reneriali. que incipit. esto q; episcopus ordinet.

Quoniam tibi. si primo loco papa dat licentiam conferendi beneficia certo
modo vacantia vel ad papam deuoluta: secundo aliquod d' his con
ferat specialiter. uel conferri mandet species generi derogat ita q; secundo
beneficium debetur: ad hanc
decre. concor. e. ti. dudum.

In genere. si autem in spe
cie dedisset licentiaz. pura ar
ebid. bononien. cum uacabit
tunc secus quia utrunq; spe
ciale: & sic ualere primum ni
si de primo fieret metio i secu
do. & idem est si ante secundam
specialem gratiam iam erat d'
scensum ad speciem ex virtu
te prime generalis: ad hoc. s.
de si. presby. ex tua. d' of. dele.
ex parte. i.

Quorum. qui dicantur sui
clerici hoc casu & similibus ha
bes infra de verborum signi.
c. ult.

Decedentium. ista duo se
diuersa: maxime in impetra
tionibus uel gratiis. ut proba
tur. ut. s. de rescrip. susceptu
ti. responso. Sed nunquid si
clericus suus cedit uel dece
dit in curia romana. poterit
eius beneficium conferre. Dic
quod non nisi haberet ad hoc
mandatum expressum ut sup
e. c. i. ii. in fi. Sed quid dices.
ille cui facta est talis gratia
nult conferre. beneficia que
uacant per exoracionem cleri
ci sui. uel per adeptionem epi
scopatus. uel secundi benefi
cii curati. nunquid poterit. et
uidetur q; sic. iam enim tacite
ipso facto renunciasset vide
tur ad hoc supra de his que
fi. a ma. par. ca. ex ore. de offi.
dele. gratum. Credo q; cum
tales indulgentie restringan
tur supra. e. is cui & c. quauis
q; talia beneficia conferre no
poterit. cum potius priuatio
ne iuris quam renunciatione
uacant: quod patet ex eo q; co
pelluntur ad illa dimittenda.
ut supra de cleri. coniu. c. i. s.
e. de multa. & licet episcopus.
& c. cuius singula. ad hoc facit
predicta decre. susceptum. na
similiter posset dici q; cedens
esset mortuus quo ad benefi
cium. cui cessit. vii. questione
i. s. ecce in quibus. xxxiii. q. ii.
s. i. Sed pone. iam contulit
beneficia. v. clericorum mori
unif duo sui clerici simul. quo
rum alter habebat pinguis
beneficium altero. nult pin
guis conferre. nunquid po
terit. uidetur distinguendum
aut papa proprio motu dedit
hanc gratiam. aut non ut primo casu possit pinguis conferre. secundo non
ut. s. c. si pluribus. Sed dic q; illud posset locum habere. si posset conferre be
neficia sex priorum clericorum suorum decedentium. sed hic de primis cleri
cis non est dictum. unde quod beneficium uoluerit conferre poterit. domini
Jo. an.

Idoneis. s. e. is cui.

Post. alias non fuisset tanta questio ex quo primum mandatum speciale
genus precessisset. Jo. an.

Derogat. ut. j. de re. iu. generi. cum suis concor. Jo.

Conferamus. penes papam enim remansit eadem potestas. & maior eti
am in predictis. unde ex quo ipse preoccupauit. melior est ipsius conditio. ut
s. e. dudum.

Is cui. habuit ortum ex constitutionibus reuocatoriis: quas fecit bo
nifacius statim post promotiones suam de gratiis factis a nicolao. iiii.
& celest. p. per quas ius quesitum erat ad rem non in re. Reuocatoria gratiaz

si titulum non habeant obligantur
idem.

Quoniam tibi nuper in gene
re potestatem dederimus:
beneficia sex clericorum tuorum
cedentium uel decedentium aucto
ritate nostra personis idoneis con
ferendi canonicatum. tamen & pre
bendam: quos in tua ecclesia: in
qua post predictam gratiam tibi fa
ctam mandauimus cuidam specia
liter prouideri obinebat quidam
ex eisdem tuis clericis nunc defu
ctis: conferre non potes: cui illi. p
quo scripsimus debeantur. naz pri
me generali gratie tibi facte dero
gar posterior specialis licet de illa
non fecerit mentionem. Simili
ratione si post facultatem tibi con
cessam a nobis conferendi benefi
cia tue diocesis: quorum collatio
est ad sedem apost. deuoluta: nos eo
rum aliquod antequam tu conferas
conferamus specialiter alicui uel
conferri mandemus de concessio
ne tibi facta non habita mentione:
facta per nos collatio canonica est
censenda.

idem.

Is cui de canonicatu prebe
da & dignitate personatue
officio per felicis recordationis ni
colai uel celestini predecessorum
nostrorum litteras gratia in aliqua
ecclesia facta erat: constitutionis no
stre reuocatorie tempore canoni
catum & prebendam dignitati per
sonatui uel officio alicui non anne
xam erat adeptus: licet dignitates
personatum seu officium inibi ex
pectaret: propter expectationem
huiusmodi priuatus non intelligit
iure: quod in canonicatu & prebe
da fuerat canonicus affectus: ius ta
men quod ad dignitatem persona
tum uel officium competebat eidem
iuxta uerba dicte reuocationis in
telligitur reuocatum. Non sic
autem: si canonicatum cum digni
tate personatu aut officio conferri

nicolai incipiebat. pridem ad apicem. illa uero celestini incipit du
dum circa promotionis. & de his etiam constitutionibus tractat. j.
c. prox. & j. de concess. preben. c. ult. plenius.

Nicolai. quarti.
Celestini. quinti.

tantum canonico consuetis: fuerat
affectus sub expectatione preben
de: cum ius magis dignum quod
iste in dignitate personatu seu offi
cio huiusmodi iaz habebat: ius mi
nus dignum canonicatus retineat
cuius canonicatus ratione idem
ius eidem saluum remanet ad pre
bendam nulli alij debitam aposto
lica ante ipsius auctoritate recepto
Sed et si ex episcopi uel alteri
cuiuscunq; collatione uel prouisi
one adeptus fuerat in eadem eccle
sia dignitatem personatum siue of
ficium conferri tantum canonico
consueti prefatus qui canonicatus
auctoritate ap. iam habebat: idem
erit censendum.

idem.

Quodam per litteras felicis
recordationis nicolai pape
predecessoris nostri canonicatum
sub expectatione uacature preben
de in certa ecclesia obtinente: suc
cessor eius celestinus cuidam alte
ri similem in eadem ecclesia grati
am fecit: quem omnibus etiam an
te ipsum auctoritate apostolica uel
quauis alia in ecclesia ipsa receptis
uoluit anteferri: cum interpositio
ne decreti priusquam tamen ad pri
mum & eius executores secunde gra
tie noticia peruenisset: uacans pre
benda eidem primo per suos fuit ex
ecutores collata: p' huiusmodi au
tem & ante factam secundo collatio
nem ipsius prebende nostra consti
tutio reuocatoria emanauit: & quo
niam quis eorum ius habeat i pre
benda huiusmodi dubitatur: nos
neutrum illorum decernimus ius
habere in eadem. prima enim col
latio post: & contra decretum a di
cto celestino interpositum facta lz
ab ignorantibus & etiam ignorati
non obtinet firmitatem. Ius uero
quod secundo ad prebendam non
in prebenda huiusmodi compete
bat: cum nostraz reuocationem eius
collatio no precesserit: per eam pe
nitus est sublatu.

uel al. q; in dubiis. cum suis concor.

Et si. tolle quod e. j. prefatus qui canonicatu auctoritate ap. ia ba
bebat adeptus fuerat in eadem ecclesia ex episcopi & c. Jo.

Cuiuscunq; ad quem pertinebat collatio. uel forte legati.

Idem. s. q; canonicatum retineat. & canonicat' rōe prebendam.

Quodam. alias hoc erat de iure cōt. s. e. ti. bi qui.

Anteferri. ad idem. j. de concess. preben. auctoritate.

Constitutio. reuocatoria de qua uidisti. s. pxi. c.

Ignoranti. s. e. si postq; & c. dudum. & c. si beneficia & c.

Collatio. quia si precessisset collatio: ius habuisset no ad rem s; in re. & sic non fuisset reuocatum per constitutionem reuocatoriaz
s. c. prox. j. de concess. preben. c. ult. & sic no. q; quis impedit aliu in
eo quod per se non consequitur. ad idē. j. de concess. preben. aucto
ritate. sed ibi aliquid consequitur. q; habet secundam prebendam
qui alias solum habiturus esset tertiam. lo. an.

Annexam. qua
si in annexis secus.
s. e. ti. super eo. & c.
quia sepe. & i. pro
xi. B.

Uerba. quorum
mentem habes. j. d'
concess. preben. c. vl
ti. s; ad litteram erit
dec omnes collatio
nes prouisiones re
seruantes super ca
nonicatus digni
tatis personatib;
prebendis officii
dignitatibus porti
onibus prestimon
is ecclesiarum parrochi
alibus ruralib; uel
aliis necnon super
quibuscunq; benefi
ciis ecclesiasticis va
caturis cuius cura uel
sine cura. in quibus
non sit ius quesituz
in re licet ad re per
dictum antecessore
nostrum. seu ei' au
toritate factas: con
cessas seu commis
sas: & ea que ab ipso
super bis uel circa
ea quomodolibet p
cesserit apostolica
aucte i fratrum no
stroz presentia. vi.
calendas ianuarii:
cu adhuc sicut pmit
tit essemus Neapo
li oino cassauim; it
ritauim; & uacanti
mus. cessas irritas
& uacuas nūciamus
nulli' et decernim;
fore firmitatis: & qd
extitit sec' a quoq; a
sciēter uel ignorāter
tiggerit attēdari & c.
iō igit dixit ista vba
q; p vba illa cassat
ius q̄situm ad re s;
nō i re nō sic intelli
tur reuocatum.

Confuetis. p' h' si
reuocat' gra. e. n. eg
us q; pp ius i re ser
uaretur ius ad re in
hoc cau q; pp ius ad
re extingueret. ius
i re d' mentez consti
tutionis.

Adagis dignum
s. de conse. ecclesie

Annexam. qua
si in annexis secus.
s. e. ti. super eo. & c.
quia sepe. & i. pro
xi. B.
Uerba. quorum
mentem habes. j. d'
concess. preben. c. vl
ti. s; ad litteram erit
dec omnes collatio
nes prouisiones re
seruantes super ca
nonicatus digni
tatis personatib;
prebendis officii
dignitatibus porti
onibus prestimon
is ecclesiarum parrochi
alibus ruralib; uel
aliis necnon super
quibuscunq; benefi
ciis ecclesiasticis va
caturis cuius cura uel
sine cura. in quibus
non sit ius quesituz
in re licet ad re per
dictum antecessore
nostrum. seu ei' au
toritate factas: con
cessas seu commis
sas: & ea que ab ipso
super bis uel circa
ea quomodolibet p
cesserit apostolica
aucte i fratrum no
stroz presentia. vi.
calendas ianuarii:
cu adhuc sicut pmit
tit essemus Neapo
li oino cassauim; it
ritauim; & uacanti
mus. cessas irritas
& uacuas nūciamus
nulli' et decernim;
fore firmitatis: & qd
extitit sec' a quoq; a
sciēter uel ignorāter
tiggerit attēdari & c.
iō igit dixit ista vba
q; p vba illa cassat
ius q̄situm ad re s;
nō i re nō sic intelli
tur reuocatum.
Confuetis. p' h' si
reuocat' gra. e. n. eg
us q; pp ius i re ser
uaretur ius ad re in
hoc cau q; pp ius ad
re extingueret. ius
i re d' mentez consti
tutionis.
Adagis dignum
s. de conse. ecclesie

Andatū. deere. venit declaratio ad deere. s. e. cū in illis. i. fi.
Beneficio. de curato non prouidebitur. s. e. ti. cū in illis. i. fi.
nec de dignitate. s. e. ti. c. vii.

Collationes. de spectante ad presentationem institutionē uel ele
ctionem nō poterit prouideri. s. cum in illis. s. cum autem.

Capituli. idē. n.
ē facere per aliū qd
per. se. j. de re. iur. q
per aliū cū suis con
cor. ff. quod cuiusqz
vniuer. itē cor. s. si
decuriones.

Statuto. est forte
consuetudo vel sta
tutum qd beneficia
vacantia primo mē
se pertinentia ad col
lationē capituli con
ferat primus cano
nicus; vacantia secū
do secundus. tertio
tertius et sic d. singu
lis. vel qd beneficia
familiarium suorum
spectantia ad collati
onē capituli vacan
tia canonici cōferāt
tales cōsuetudines
et statuta sunt i. mul
tis ecclesiis gallica
nis.

Excedit. qz papa
non itēdebat graua
re alterā dignitatez
capituli s. totū capi
tulū. s. e. cū in illis
ad si.

Singulariter. q.
si n. vice capituli. ut
in. i. rifo. Jo. an.

Prebendarum.
vel dignitatū vel of
ficioz ipsi ecclesie:
ut in secūdo rifo et
no. q. dicit rōne hu
iusmodi prebenda
rū. quasi dicat si per
tineret ob aliā cām.
puta propter alia be
nificia que habet in
alia ecclesia: manda
tum tunc non cōpre
hēdit illa.

Astoralis
Emanauit ad de
claratio
nez deere. s. eo. ex.
parte in fi. et eorum
que ibi no. Hosti. et
e. ti. de rectoribus i
fi. et hoc dicit. datio
coadiutorum episco
porum suorum superiorum est de maioribus causis: et spectat ad so
lum papā: pōt n. ep. senio uel infirmitate perpetua ipeditus de con
sensu capituli sui. uel maioris partis sibi auctoritate ap. vni. uel du
os coadiutores assumere. et si demēs fuerit. capitulum aut due ipsi
partes hoc faciēt. S. si ep. contradicit. tunc nil inouabit capitulū
sed episcopi et ecclesie cōditionem quāto poterit intimabit pape. et
coadiutores illi sumptus moderatos habebunt d. prouentibus pre
latorum ipsorum.

Ad aliorū. cōnumeretur ergo inter alias quas habes notaras
s. de trāslatio. c. i. de of. lega. q. translationem de excef. prelato. sicut
vni.

Nō obstat. no. p. hāc litterā q. rōma. ec. nō currit prescriptio
ibis que sibi i. signū specialis priuilegii reseruauit sicut nec s. priu
legiū prelatis. de hoc. s. de prescrip. cū nobis.

Tantummodo. sic. s. e. li. de sup. ne prela. ecclesie. ergo nō ab archi
episcopo uel patriarcha uel legato qz i. generali legatioe talia nō trā
seūt i. predicta dec. q. trāslationē. Ad decr. s. e. ex parte i. fi. nidef
q. illud fuit de speciali auctoritate uel mādato dñi pape. et qd ita ef
set per ātūa iura. pbabat p. can. vii. qōe. i. c. i. et c. quis triste. cum
in ultis capitulis eiusdē qōis. ad idem decr. superius allegate tō re

Item.

Mandatū apostolicū tibi
directū: ut. T. clerico de be
nificio spectante ad collationem
narbon. capituli prouideres: bene
ficia eiusdem capituli: siue dentur
in communi per ipsum: siue per ca
nonicos eiusdem ecclesie singula /
res uice ac auctoritate capituli aut
ex iure ipsius de consuetudine uel
statuto merito comprehendit: ad
beneficia tamen ratione dignitatz
personatum uel officioz que nō
nulli ex eisdem canonicis obtinent
in ipsa ecclesia: ad eorundem colla
tionem spectantia mandatur huius
modi minime se extendit. Idem
esse censemus si ratione prebenda
rum suarū ad ipsos canonicos col
lario dictorum beneficiorū singu
lariter pertinere noscatur: nisi con
tineatur forsitan in mādato q. eidē
clerico prouideas de beneficio ad
collationem narbon. capituli. per
tinentē communiter uel diuisim:
tunc enim beneficijs que ad ipsoz
collationes pertinet ratione huius
modi prebendarum poteris pro
uidere.

Bonifacius octauus.

De clerico egrotante.

Astoralis officij debi
tum exequentes decla
ramus atqz statuimus
coadiutorum episco
porum et superiorum
prelatorum dationes intelligendā
esse de causis maioribus et referen
dam ad sedem apost. ac ab ea con
suetudine non obstante contraria
tantummodo postulandum. Ae
rum ne hoc pretextu ecclesie existe
tes precipue in remotis: dispēdia
patiantur: nos eorum in hac parte

gula licet ver. illa seper. de renūci. nisi ad finē.

Remotis. bis. n. precipue prouidēdū fuit: ad hoc. s. de elec. nihil est ad finē.
Perpetuo. et sic no. q. l. egrotas laboret infirmitate incurabili: non remoue
tur sed datur coadiutor: ad idē. s. e. ti. ex parte et sic reprobat opi. ber. de qua
no. s. e. t. i. u.

indemnitatibus precauere uolēt
bac generali constitutione sancim
ut episcopus senio aut ualitudine
corporali grauatus uel etiam alias
adeo impeditus perpetuo ut offi
cium suuz nequeat exercere possit
de sui consilio et assensu capituli uel
maioris partis ipsius unuz uel du
os auctoritate apostolica. coadiu
tores assumere ad dictum officiu
exequendum. **S**i uero episco
pus demens fuerit et quid uelit aut
nolit exprimere nesciat uel non pos
sit: tunc eius capitulum uel due ip
sius partes eadem auctoritate unū
aut duos coadiutores assumant
idoneos: qui eius officiu exequā
tur. **S**i autem episcopus senio
aut incurabili morbo grauatus: uel
perpetuo impedimento detentus
ad sui executionem officij reddat
inutilis: et coadiutorem assumere
uel habere noluerit: licet a capitu
lo requisitus proprio: se illius non
indigere suffragio forsitan asseren
do: tunc nil per capitulum inuoue
tur: sed hoc casu et etiam proximo
idem capitulum episcopi et ecclesie
sue conditionem et statu ac facti cir
cūstantias uniuersas: quam cito
poterit: fideliter et explicitē referat
ad noticiam dicte sedis: et receptu
ri humiliter et efficaciter implerū
quod super hoc per sedem ipsā cō
tulerit ordinari. **P**resenti quo
qz adijcimus sanctioni: ut coadiu
tores huiusmodi de prouentibus
prelatorum in quorū assumentur
auxilium sup̄tus recipiāt modera
tos ab alienatione qualibet de bo
nis ecclesiasticis prelatorum ipso
rum uel ecclesiarum suarum quo
modolibet faciendā penitus absti
nentes rationem non solum in di
stricto examine sed et prelatis eis
dem si sane mentis extiterint ac ca
pitulis eorundem: seu etiam ipsoz

Ad maioris. regulariter enī
tenet qd facit maior pars. d. bis
que si. a. ma. p. ca. c. i. et d. totū
capitulu fecisse. lvi. di. aposto
lica. cū si. s. hoc fallit. j. px. ca
su.

Auctoritate apostolica. si
igit isti delegati pape i. hac par
te. et p. cor. s. d. of. or. irrefraga
bili. s. de here. ad abolēdā in
fi. et j. de sta. re. c. vno. et i. de.
qz regulares de sup. ne. p.

Demens. de sac. ab inte. cū
dilect. iii. q. ix. idicas. et ē si.
qd dicit lex q. qñ pater ē furi
osus fili dāt curatoz pri. l.
de cu. su. si pater. ff. eo. ti. l. ii.
alias at erubescit lex filios eē
castigatores parētū. in auc. d.
nup. s. si. q. sanctus colla. iii.
de ma. et obe. cū inferior. hinc
est q. ipsi inuito coadiutore nō
dabunt. ut in se. rifo.

Due partes. et sic non suffi
cit maior pars. et est speciale.
ad idem. s. de elec. sed ibi in
electione. ro. pon. requirunt
ad minus due partes. ad idē
s. e. t. scriptum. ubi in postula
tione que concurrunt cū electi
one due partes etiā requirū
tur. ad idem. s. e. li. de elec. si
quando. et c. indemnitatibus
s. i. l. autem hoc sit speciale:
q. due partes debēt sentire
regulariter est q. due partes
collegiū uel uniuersitatis de
bent esse presentes. ff. quod
cuiusqz vniuer. l. plane. ff. de
decr. ab or. fa. l. iii.

Aut duos. hāc litterā quā
sup̄ habueras hic uideas re
petitam. per quam litterā cre
do. q. si plures dare uellent.
non possent et potuit papa ad
hoc motus esse ex eo: coadiu
tores debent sumptus habere
ab ecclesia ut. j. c. s. present.
stem ergo scripture. quia pa
pa si de pluribus uoluisse sic
expressisset: de deci. ad audie
tiam. et sufficit ita scriptum es
se. vi. q. iii. scriptum. ff. qui et a
quibus. l. prospexit. cum etiā
isti non ordinaria sed delega
ra potestate fūgāt. vñ habēt
suare metas mādati. s. ti. px.
cui d. n. s. d. referi. cū dilecta.

Officium est ergo coadiutoris officium ea facere que pertinent ad officiu
eius qui deputatus est.

Poluerit. non est ergo idem tacere quod tradicere. quia si contradicit ca
pitulum coadiutorem non dat. si tacet secus. ut in proximo casu. ad hoc fa
cit. j. de reg. iuris is qui tacet. ubi dicam de hoc. Et no. arg. ad hoc. quia coad
iutor non datur inuito. ad hoc. vii. q. i. scripti. et c. qualiter. et c. quis. s. ecce.
sed hoc est falsum quia inuito datur. ad hoc de ec. ed. ad audientiam. i. in fi. et
no. s. eo. ex parte. in ult. gl. Et iura illa non in coadiutore sed in substituto lo
quuntur qui non datur inuito. coadiutor autem in casu isto per capitulum in
uito episcopo non datur. alias autem per eum ad quem pertinet bene datur i
uito. ut dixi. sed hic ap. auctoritate datur. sed hoc casu non dabitur. quia capi
tulum in hoc casu mandatum non habet a papa ad quem datio eius pertinet
ut in p̄ncipi.

Proximo. s. quando demens est episcopus et nescit uel nō potest exprime
re quid uelit.

Circūstantiis. aliter enim ad ueritatem peruenire non posset. xxiii. q. viii.
occidit. s. de testi. cum causaz.

Moderatos. ad idē. s. e. ti. de rectoribus. et c. se. nō. n. coguntur p̄p̄is mi
litare stipendiis. x. q. ii. precarie. xii. q. ii. charitatem.

Abstinentes. ad idem. s. de elec. nihil est et eo. li. eo. titu. is cui. et c. indem

a Depositionis. idem in inhibitione suspensione uel excitatione videt: oi ad hoc de do. 7. contu. veritatis in fi.

b Valebat. hoc veru esset si de certa prebenda uel dignitate mandatu fuisset uel in casu isto post acceptationem. 7. hoc no aduertit allegator.

c Cum sua habet. priuilegiu eni datu alicui statim vi sua habet cu puenerit ad illu cui concedit: ad hoc facit lex diuisa qd si scripsi seruo meo ut in libertate morer no stati liber est: sed tuc cu lra ad ipsum puenerit. ff. de acquiren. pos. l. q. absentis seruo. in prin. sed non sic cu dat alicui potestas conferendi prebenda. ut. j. v. non sic ante ec.

d Certam exprefaz uel no exprefaz puta prima que va cauerit.

e Incertam. sicut cu dicit prebenda conferas qua duxerit acceptada. ut in casu nostro.

f Adimatur. s. de pbedis dilectus. ii.

g Et irritum. no. qd executor qui habet potate conferendi potest interdicer collatione ei ad que pmet de iure 7. reseruare sibi collatione 7. cernere irritu quod postea fieret sicut 7. legatus de inrepatrona. cu dilectus. 7. no. de h de preben. c. vlti. et sic babes hic tres casus i quibus prebenda afficitur. de bis videbis. j. c. si capitulo. 7. c. si solio. an.

h Quia cum illi. optima responsio. 7. fm Inno. papa eni prebendas oes 7. dignitates conferre potest. s. de preben. c. ii. 7. tame illi ad quos collato spectat possunt illas conferre: nisi prius papa insinuet illis qd no conferant cum decreto sic p tale potestate data executori no auferit ei ad que pmet conferendi potestas nisi in litteris id dicatur. scilicet qd conferre non possit.

i Illi executori.

k Ab ipso. ro. po. Joannes an.

l Subiunctum. p parte ipsius an. cui scribit.

m Post acceptatione. intelligit autem acceptare petendo p executo rem suu sibi conferri beneficium qd poterat acceptare uel recipiendo illud sibi presenti collatu. ut in elemen. eo. ti. cu ei que. iii. riiso.

n Acceptaret. rso. qd quando scribit sub hac forma quam duxerit acceptanda: decernentes irritum 7. inane executor ante illa acceptationem nil potest facere. 7. si fecerit non valebit: tanq sup incerto prolatu. ar. ff. qd cuiusq vnuer. l. item eo. 7. s. i. Si vo papa madet

depositionis sententia pferat: contractus quos inuit ignoranter potest ut prelatus nullu robur obtinent firmitatis: 7. in supradictis litteris irritum decernimus 7. inane quicquid sup huiusmodi prebenda uel dignitate contra nostru contigerit attentari mandatu collatio qua idem episcopus post tale nostru decretum: siue illud ignorauerit siue non de prefata prepositura p se uel per aliu fecerat: no ualebat. Ex parte vo tua extitit replicatum: qd hoc de illis priuilegijs 7. indulgentijs equitate suadente debet intellegi que vim sua habent: mox cu ad illos quibus concedunt perueniunt: ex quo tenore liquido nosci potest qd talis circa ea fuerit intentio concedentis: utpote cum alicui concedit qd excommunicari non possit: ex hoc eni euidenter apparet: alijs ipsum excommunicandi ademptam esse penitus facultatem: non sic autem si alicui conferendi prebendam siue certam siue incertam tribuatur potestas: non enim tunc esse uidet tribuentis intentio: ut p hoc et ad cuius donatione prebenda ipsa pertinet conferendi possibilitas adimatur: nisi prius ille sibi notificauerit tale potestate fore sibi concessam: uacuum decernat 7. irritum si secus de ipsa presumat: qd cum illi no amplior detur potestas qua ipse romanus pontifex habeat in hac parte: sicut per ea qua obriuet ipse romanus pontifex facultas conferendi beneficium uel prebendam nisi suam insinuet uoluntate: alicui no auferit: similiter 7. per eaz que taliter illi ab ipso conceditur ei ad que ipsius prebende spectat collatio: priusquam insinuet ille sibi qd uelit eam concedere: uel ena conferat si forte uacet: potestas no tollitur conferendi: nisi forsitan qd ipsam conferre non possit: exprimat in concessione huiusmodi potestatis tunc enim licet ralem concessionem fortassis ignoret: sua tame collatio si postmodum prebendam ipsam conferat: nihil ualet cum satis sup

alicui prouideri de prebenda qua duxerit acceptanda sine clausula illa decernentes: tunc tenebit collatio illius ad que de iure pertinet anteq ei nunciet de acceptatione. Si aut papa mandat alicui prouideri de prebenda qua acceptauerit cu clausula decernentes tunc acceptatione facta statim executor interponit auctoritate sua prohibendo ne contra prohibitionem suaz aliquid disponat de

hoc concedentis intentio agnoscat: sicut cum indulgetur alicui qd excommunicari non ualeat: ut in superioribus est premissu. Subiunctum etiam extitit qd cum memorato priori p prefatas litteras mandauissemus ut memorato. D. prebendam uel dignitatem sine cura quam acceptandam duceret: si uacaret tunc: uel qua primo uacare contingeret in ecclesia predicta conferret: idem prior prouidendi ei de prebenda uel dignitate ipsa post acceptationem ipsius non habebat aliquam potestatem: unde cu sepedicta prepositura fuerit tibi antequam illam idem. D. acceptaret prefati episcopi auctoritate collata: huiusmodi collatio talis mandati nostri preterit etiam si prius illud episcopus ipse sciisset no poterat uacuari: nostrum autem in hac parte decretum ad prebendam seu dignitatem quam predictus. D. acceptaret referri debebat: alioquin super incerto fuisset editu: nec alicui quem astrinxisset. Sed extitit ex aduerso responsu qd si prefatus prior iam dicto. D. prebendam uel dignitatem huiusmodi cum uacaret ante huiusmodi acceptationem conferre nequiret: idem tame D. prebendam uel dignitatem taliter licite posset 7. libere acceptare quare predictus episcopus prefata preposituram: cum non prius eum requisierit: an acceptare uellet eandem: cuiquam conferre non potuit: quinimo ipsius collatio cu idem D. prepositura ipsam postmodum acceptaret: irritari debet: 7. concessio per iam dictum archiepiscopum sibi facta debet stabilis permanere sicut cum legatur alicui unus ex seruis que elegerit uel optauerit: 7. heres ante optionem uel electionem illius manumittit aliquem uel alienat ex illis: profecto manumissio uel alienatio irritat: ceditqz ille legato si legatarius cum duxerit eligendum. Contra uero pro parte tua propositum extitit: qd id in ultimis uoluntatibus tenet nec premissa i legatis futuris que admodum in extantibus habent locum: quia nec etiam ad optanduz

illa prebenda: decernendo irritu 7. inane quicquid postea duxerit faciendu cu hoc pilla forma sit ei concessu: nec ualebit. pmissio tunc facta ab eo ad que pmet illius prebende collatio: ena ignorante huiusmodi acceptatione 7. decretum. ber.

o Talis. s. qua duxerit acceptandam.

p Refertur. licet igitur dicat in litteris: decernentes 7. nihil operatur decretu priusq fiat acceptatio: alias decretu eest super incerto. put sequitur. papa eni no uult qd statim asumat illud decretu suum vigore: sed tuc cu acceptauerit tunc ualet: etiam si ille ad que pmet collatio ignorauerit acceptatione quia tunc decretum sumit vigorez 7. ligat ignorantes. ut dic. 7. s. de preben. dudum. secus eni est in casu uel decre: qd prohibet aliqd fieri. 7. qd contra factu fuerit cassat. quia statim ligat. xxxv. q. iii. contradicimus. s. de elec. quia ppter. v. aliter ec. quando non apponit clausula illa decernentes: sepe locu habet regula illa multa fieri prohibetur facta tamen tenent. de regulari. ad apostolicam fm ber.

q Astrinxisset. c. cor. cle. e. si. cum ei que. ii. riiso.

r Ex aduerso. s. ex parte diaconi.

s Archiepiscopu byteru. cui potest qui erat executor diaconi commiserat collatione preposituram ut patet in integra. 7. dixi in principio.

t Legat. ponit tenore legis ff. de op. lega. si. cum optio. io. an.

v Ceditqz. ille. s. seruis manumissus uel alienatus anq legatarius elegerit. legatari ergo poterit illu seruu manumissu uel alienatu redicare si uoluerit: forsitan seruus ille alijs seruis melior erat. 7. heres legatario electione auferre no potuit eodem modo uidebat qd episcopus non potuerit auferre electione isti diaconi. 7. sic collatio archiepiscopu teri ualere debebat: hoc intedit bec allegatio. sed non est uera. ber.

x Ultimis. comunis responsio aduocatoru nostri temporis ad. l. infortiati. speciale i uoluntatibus. Sed dicat quare. unde admirando dicebat Hosti. Domine dno nr. ec. si in ultimis uoluntatibus hoc

locu habeat. multo fortius in beneficijs in quibus est adhuc plenior interpretatio facienda. s. de dona. cu dilectus. Sed no aduertit qd ista no sunt talia beneficia que sic large sunt interpretada. ut notauerat de elec. dudum. 7. habes. s. de preben. quis pmo.

y Futuris. ut lego titio unu seru nascituru de grege quem eligere uoluerit: 7. fuit huiusmodi forma similis huic delegato. du dicit que primo uacauerit qua duxerit acceptanda legatus de presenti est. lego tibi unu de seruis meis que elegeris. in bis a tpe adite hereditatis itelligat rei legatario dnu suu 7. legatari. unde nec seruu legatum sub condi. heres manumittendo. facit

liberum. ff. de manumissi. l. seruum.

Allis. legatis de futuro ibi non potest ad eligendum terminus assignari: ut sequitur: sed in legatis de presenti bene assignat terminus legatario ad eligendum. assignauit enim pater sibi terminus ut eligat quod si non fecerit heres poterit seruos vendere. ff. de opt. l. i. incipio. et l. si tibi in pn. et l. si optio §. vlti. ad hoc facit de resti. spolia. frequens.

Incogruu. j. eo. executor.

Periculo. in beneficiis greditur res publica: in legatis priuata in quibus et testator quaz vult legere sine alicuius iniuria potest imponere. L. de sacro sanc. ec. l. i. io. an.

Tales. l. sine cura.

Aceptaret. No. q. ille p quo scribitur sub hac forma: potest acceptando sine pntia et collatione executoris impedire collatione episcopi. qd e veru. si est ibi clausula decernentes et. ut superius dictu est. sit ergo vigil ille p quo sic scribit: ut ordinarius in acceptando preueniat. ad ide. j. e. ne captade. in fi. et ff. de his que in frau. cre. l. pupill. i. fi.

Causa. ergo sine causa no potest. ut dixi. j. e. ne captande. et vna acceptata no poterit aliaz acceptare. ff. de opt. lega. l. apud aufidium. nisi fuisset deceptus. ut qz debebat alii et ignorabat. vel p dignitate simplex beneficium acceptauit.

Nouimus. ipsum g mouit iusticia no carnalitat. et e hoc contra quosda hypocritas: q ut videant iusti. pnunciat contra suos.

Curauim. quia collatio tibi facta puenit acceptationem draconis.

Estetanda. omnis promissio per quaz datur uel ad beneficia uacatura est reprobanda. Emanauit hec de cre. ad correctione decre. s. e. accedens. et ad declaratione et approbatione eoz que ibi tangebant imo. et hosti.

Locessis. fuerit hec verba sumpta de canoe. xlvii. di. vlti catholico. ibi dicit: meo auida potentie nec abstinere nouit a uetitis: nec gaudere concessis: nec adhibere pietati consensu. nam et ut dicit canon. mens cupiditati alligata cito deuiat a vero. lxxxiii. di. nihil. et. xvi. di. bene quide. et alibi. omniu maloz radix est cupiditas. xlvii. di. bonoz. de pe. di. ii. quia radix. ad hoc de constitutu. nam concupiscentiam.

Reuocanda. ad hoc optime. lxxiii. di. §. veru. s. de consang. et affi. no debet. de deci. suggestum. vbi et priuilegiu reuocat cum tendit ad noxam.

Secretum. s. eo. ti. accedens.

Facultas. antiquis iuribus generalior uisa fuit hec forma q illa cum uacabit. qz multis casibus potest se facultas offerre q no est mo: canonici expectanda sed ut dicebat hosti. in decre. accedens. etia potest beneficium preter morte vacare. puta renunciatione de positione prebendaru diuisione et similibus modis. vnde vtrobiqz videbat mala intentio esse posse. vnde uoluit dicere q voluntas ibi erat. p ratione sed hec littera sup posita: iusta fuerat consideratione et. dicit contrariu. vnde oportet dici ratione generalitatis licebat olim. qd specialiter et expresse no licebat. ad hoc de offi. or. si sacerdos. et qd ibi no. et. xliii. di. q. et. j. c. pxi.

Experientia. que est efficax magistra reru. de elec. q. sit. cum concor

Concedunt. s. de rescrip. c. vlti. e. li. et. s. de pur. ca. cu in iuuentute. j. de reli. do. c. i. L. de pe. bo. sub a. l. i. li. x. et est ibi importunitas ambitiosa et non ambigua. ut dixi de rescrip. c. vlti.

Laf. s. e. c. ii.

Solima verbor. puta cu in genere promittitur ecclesiasticum beneficium ut no. s. eo. accedens.

Decetero. ad preterita ergo no extendit hec constitutio. tum quia no est iuris veteris declaratio: imo correctio. tum quia de preteritis no cauetur in ea. ad hoc. s. e. li. de consue. c. i. de offi. lega. c. pen. ad fi. ad hoc. xxxii. q. iiii. dixit sara. de consti. c. ii.

seu eligendus ex illis sicut ex istis pot termin assignari et granis inect p dicio: qd dāqz incogruu uidere f si qm mandaret alicui de beneficio qd duceret acceptadu in aliqua p uincia quā primo illud uacare pingeret. puideri: oportet et ipsu i singulis bnficijs post modu inibi uacantib. progata no absqz piculo forsitā ipsoz collatione regri: vñ cu sepe pfato prioru fuisset iniuctuz ut dicto. D. prebēda uel dignita / tē quā acceptandā duceret si uacaret i ecclesia meozata: uel q cito cōtingeret eā uacare: sibi auctoritate ap. pferret. et ita eidē. D. circa futuras siue uacaturas prebēdas uel dignitates tales ipsi ecclesie optio data esset no poterat p hoc meo rati epi i illis qm uauaret collatio i pediri: nisi forsan cu aliqua ex eis uacare pingeret illā ipse. D. priuilegiu eā pferret eps acceptaret: uel etiā nisi an uacatione alicui ipsaz uacaturarum ex his primaz uel ea omissa ex aliqua eā ulterioze duceret acceptadā: qz taliter acceptatā eps postmodu pferre no ualeret.

Nos itaqz tā tuis q prefati. D. rōnibus pleni intellectus: qz sepe dictā prepositurā ad te nouimus pnerere: ipsam tibi habito fratruz nroz filio adiudicare curauim. ipsi. D. sup ea ppetuū silentim imponentes. Bonifacius. viij.

Obstinere nescies a uetitis nec gaudere debito modo pcessis: di gne plerūqz officiu excitat psidentis ad ea q iusta fuerat p consideratione pcessa: cu in abusu ea uergere cir /

Indirecte. nunquid omnia indistincte reuocata dicentur p que via paretur ad uacaturas. sicut receptiones canonicorum. et sic sit reuocata decre. s. de preben. relatum. de concess. preben. cu3 super. et reservationes. de inrepatro. cu dilectus. Dico q no. vnde breuiter dic q aut recipit quis in canonicu simpliciter: aut recipitur et promittit sibi de prebēda cum se facultas obtulerit. puideri. aut no recipitur. s. solū. pmittitur sibi de prebēda cu primo se facultas obtulerit uel cu poterit uel simpliciter. In primo casu ualeat receptio. ex cuius uirtute debet habere prebēda qd e uerum nisi sit ibi expectans auctoritate pape. s. de pbe. bi qui. et secudo casu etiā debet habere prebendam non ex uirtute pmissionis sed ex uirtute receptionis. et sic intelligant contraria relatu. et cu super. In tertio casu. l. cu no recipit sed simpliciter. puideri. pmittitur de prebenda cu uacabit: non tenet pmissio. ut s. eo. ex tenore. et. c. ii. Si uo non recipit sed pmittit. puideri de prebenda: cu poterit pmittens. fm iura antiqua obligatus erat hz bec noua non. ut hic uides. Et q per hoc uerbu indirecte no sit reuocata expectantiu receptoruz pmissio. pbat ex eo qz uitaanda est quatum fieri potest iurium correctio. s. e. li. de elec. cu expediat. cu suis pcor: hic aut nil de expectationib. sed soluz de pmissionibus dicit: qd etiā quadruplicatū est in textu. et sic hoc ius correctorium non habitemus. Secundo quia bodie uidemus confirmationes receptionu emanare a curia sicut olim. licz a quibusdā audierim qtales confirmationes no concedit cancellaria per formam iusticie nisi eas papa concedat per formā gratie. Sed certe his rationibus et per formam iusticie saltem iudices concedi deberent. scilicet cum clausula ne inane canonici et. Tertio quia ea dem ratione sequeretur reservationes legatorum sublatas. quod e falsum. s. eo. li. de offi. lega. c. iiii. et. iiii. concludo ergo breuiter: vbi ex sola pmissione quis expectat. non ualeat pmissio ut hic. sed vbi ex receptione uel reservatione secus. ut in predictis iuribus. quia casus illos no tangit hec decretalis.

Cas. l. promissiones.

Caprande. habens litteras apostolice sedis super primo beneficio dignitate uel prebenda quod duxerit acceptandum. certum acceptare non potest. sed pmiū quod uacabit. uel ex causa secudu uel ulterius poterit acceptare. reservationes processus et decreta contra hoc facta non ualent. Et fuit tracta hec decre. de decre. extrauaganti. eo. ti. que incipiebat. licz alias audiuimus. et uer. licz in genere aditus est. et emanauit hec decre. ad declarationem decre. s. eo. quia cunctis. §. penult. in fi. et eorum que ibi no. Inno. et hosti. et que no. composit. de rescrip. capitulum. uersus finem. in §. item queritur qualiter fiat et quando fiat acceptatio. io. an.

Tribuatur. contra concilium laf. et contra decretalem proximā s. Joannes an.

Quem. scilicet personatum. alias quam scilicet prebendam uel dignitatem.

Quod. scilicet beneficium.

Ex...
b...
c...
d...
e...
f...
g...
h...
i...
k...
l...
m...
n...
o...
p...
q...
r...
s...
t...
u...
v...
w...
x...
y...
z...

Executores, sine ad providendum siue ad compellendum non curat licet alias distinguat. j. c. pxi.

In genere, et sic licet in genere quod non licet in specie, et interdum est e converso, quod dicitur ut. s. de offi. or. si sacerdos. xxiii. di. q. q.

Causa subdit. Nota ergo quod ille pro quo scribitur de prebenda acceptanda potest primam acceptare: sed non ulteriore nisi ex causa ut. s. e. q. cunctis. ad fi. r. j. c. pxi. Sed que potest esse causa forte prima debet alteri. uel dubitatur an debeat ad h. xxiii. q. i. quid culpatur. ad fi.

Careat. Nota casu in quo finis ex communicationis non ligat. alios videbis j. de sent. excom. presenti.

Taliter. s. certum et expressum uel secundum uel ulterio-rem sine causa. io. an.

In ipso, super hoc vide quod habuisti. s. de preben. si is cui. r. c. fe. j. eo. c. vlti.

Provideri, non ergo necesse habet expectare quod ille acceptet uel sibi terminum ad hoc concedere. ut. s. e. q. cunctis. s. penul.

Executo, fuit extracta hec de cre. de extrauaganti que incipit. e. r. sicut ex parte. r. s. potest tamen. aditus fuit. et emanauit ad declarationem eorum que proxima.

Provincia, idem puto de ciuitate dice. nel ecclesia propter eandem rationem. ad hoc. s. e. c. pri. r. j. proxi. r. nro. Sed dicit contra. ut hoc uerbum inferius etiam repetitum aliquid operet. s. de deci. ad audientiam. j. de priu. si papa. s. i. r. in fi. ad ide. s. e. quia cunctis s. penul. nec est eadem ratio cum grauius sit totam puincia impedi-ri quod dioc. uel ecclesiam. vi. q. iiii. scitote. ad hoc. s. e. li. de preben. quis. i. r. ii. responso.

Expresse, rone ergo expressiois hoc tunc poterit. ad hoc. s. de offi. dele. c. vlti. s. vices. r. de cura. c. i. r. vlti. io. an.

Huiusmodi, s. generalis. de qua super dixerat.

Talem, s. specialem. de qua dixit in proxi. r. nro. nam quod fieret contra generale ualere. cu illa non teneat. ut. s. dixit. ad hoc. s. c. pxi.

In capitulo, hic determinat decre. s. e. pposit. r. corrigitur opinio glo. ibi no. in glo. que incipit Inno. in fi. in qua glo. dicitur ber. quod celestinus illi fecit iniuriam: cum collatio prebende per capitulum sibi facta ualere. potuit tamen id facere de plenitudine potestatis. Approbatur aut opinio inno. ibi nota. r. qua ibi recitat hosti. r. opi. pe. de samp. r. abb. qui posuerunt in illo. c. casum fm istud. c. r. composit. etiam dicebat hunc uerum intellectum. s. de rescrip. capitulum in glo. magna. ver. si uo or dinario. Et hoc dicit decre. bec i summa. Si mandetur capitulo ut me recipiant in canonicum r. prebendam conferant: cum id pertineret ad eos dato exco-lore ad providendum per solam presentationem factam capitulo affecta est prebenda. r. exco-lore negligente capitulo infra terminum per eum statutum me recipere r. prebendam conferre non uocato capitulo id exequi poterit.

Pertinebat, de speciali privilegio uel prescripta consuetudine alias secus. s. de elec. cu ecclesia. j. ti. pxi. c. vno. j. de regu. c. vlti.

Exequatur, istud est quod soluit contrarietate. j. pxi. de re. quia hic exco-lore datus fuit ad providendum ibi ad compellendum tantum. Et si querat que ibi sit ratio huius diversi iuris. So. est in promptu. quod in primo casu cum dat papa exco-lore ad providendum. uideat ad se uel ad suum exco-lore puisionem reuocare. r. sic per consequens ordinario adimere. ad hoc de ap. ut nostrum. sed ubi dat solum ad compellendum: tunc potest ad se non reuocare nec adimit: imo potest penes ipsum permittit dum uult ipsum ad puisionem compelli.

hoc executoribus deputatis gra- noscit esse facta licet in genere pri- mu personatum dignitate prebenda seu beneficiu in eadem puincia dio- cesi uel ecclesia uacaturum aut fm seu ulterius si rationabilis causa subdit ualeat acceptare: certum tamen r. expressum priusquam uacet acceptare non potest: quod si fecerit etiam si per executores eius fm acceptationem huiusmodi facta fuerit reseruatione inibitio uarijque processus ac sen- tentie pmulgare: ta acceptatio ipsa qua processus uiribus careant: nec aliquam obtineant roboris firmitatem. Immo nisi acceptator ille dignitatem prebendam psonatum seu beneficiu taliter acceptatum r. reser- uatum p collationem uel institutionem postmodum factam de uacanti ia ad- eptus: uel ius in ipso fuerit acqui- situm: p eum ad que eiusdem perso- natus dignitatis prebende aut bni- ficij collatio seu puisionem pertinet di- ctis acceptatione ac exco-lore pro- cessibus inde secutis nequaquam ob- stantibus de illo uacare libere po- terit alij puideri. Dem.

Executo super puisionem ali- cuius a se. ap. p generales lit- teras in aliqua puincia deputat prelati r. alijs: ad quos benefici- orum in eadem puincia spectat col- latio: ne ad puisionem aliquorum p- cedant: donec illi p quo scribitur

Illo, numquid requiritur quod scripta directa executoribus presenten- tur capitulo. an sufficit quod presentent ipsius capituli littere. id est. sibi directe licet sit cautius r. illa presentari: puto tamen sufficere si ipsi capitulo presentent littere ad eum directe. hoc uerum si de intentione pape per ipsas parz litteras facit ele. ii. ut lit. pen. puta quod in litteris directis capitulo dicit noueritis nos

sit puisionem: non potest generaliter inbi- bere nisi expresse in ipsis litteris facultas huiusmodi inibitionis concedat. Potest tamen refer- uationem r. eisdem inibitionem face- re speciale de primo: uel si hoc illi ex beneficio competat litterarum de secundo uel ulteriori beneficio in ibi uacantio eidem clerico pferendo. Quod autem contra talem refer- uationem r. inibitionem ab eo ad que beneficij reseruationem collatio p- tinebat fuerit attentatum non tenet.

Dem.

In capitulo alicuius ecclesie cum ad ipsum canonicorum re- ceptio ac prebendarum collatio per- tinebat: ut te in canonicum recipet r. tibi de prebenda si tunc uacaret inibi puideret: uel cum se facultas offerret: ac exco-lore qui eodem ca- pitulo negligente mandatum aposto- licum exequatur: directa fuerit scri- pta nostra: per sola illo present- atione capitulo ipsi facta absque alia etiam exco-lore insinuante in- hibitione seu reseruatione beneficij p quo tibi pferendo scriptum extite- rat: adeo est affectum quod de illo alteri facta collatio non obtinet firmitatem Immo si capitulum infra terminum co- petentem sibi ab exco-lore prefixum mandatum apostolicum ei p te directum inquam poterit: non duxerit ad im- plendum extunc in ipsum exco-lore

t. mandasse ut uobis negligetibus mandatum nostrum exequi non postponat: in hoc casu uel simili credo sufficere: si de littere fuerint presen- tate. Si autem per litteras capituli de uacatione exco-lore r. quod sit ad providendum non apparet: tunc credo neces- sariu executorum litteras capi- tulo presentari. hoc uideretur sensisse composit. in. v. supra dicto. r. ver. se.

Capitulo. No. quod si sit pu- sentatio litterarum capitulo. r. postea uacet uel tunc uaca- bat: prebenda iam est affecta etiam antequam executoribus sue littere presentent. hoc sonat bec littera.

Factam, quero quomodo fiet bec presentatio capitulo. requirat illum qui habet cono- care capitulum ut ipsi puocet uel per sonum campanie: uel p alium modum in ecclesia solitum. si autem se includeret uel im- pediret ne fieret presentatio perinde est ac si presentatio esset facta ad instar eius qui latitat uel ipedit quod citari non possit. s. ut lit. non contes. quo- niam. s. pono. poterit etiam com- pelli p exco-lore ille qui habet puocare capitulum ut ipsi conuocet uel ipse idem conuoca- re. licet primu tutius sit. ad h. de offi. delega. preterea. Si autem aliqui uenerint aliqui non dic quod sufficit puicare decano uel ei qui ibi est maior. r. bis canonicis qui cum eo sunt pre- sentes. ad hoc ut capitulo ad

imatur ptas ut hic dicit: nec requirit quod pbat quod maior pars prius ibi fuerit. in edictis enim citationibus r. denunciacionibus uniuersitati faciendis sufficit quod in loco congruo coram maioribus r. alijs ibidem inuentis publice propo- nantur. xvi. di. quod dicitur. s. de postula. c. i. r. in hoc concordant doctores. s. de elec. bone. Et si diceret quod de necessitate haberet pbare quod maior pars ibi fuerit presens. pone quod maior pars nolit conuenire qui nec libenter ad ta- lia conueniunt: bis ergo qui uocati ueniunt fiat presentatio r. satis est. Sed quid si collatio pertinet ad duos puta ad episcopum r. ad capitulum: numquid per presentationem alteri factam admittitur utriusque potestas: dic quod sic fm co- post. qui hoc no. in predicta glo. ver. Item quid si collatio. ex quo enim pote- stas admittitur uni: sine quo alius conferre non potest. ergo r. alteri sicut r. uno ex pluribus arbitris uel iudicibus impedito alii pcedere non possunt. s. de offi. delega. vno. ff. de arbi. si in tres. r. l. sequen. ad hoc facit lex que dicit quod sufficit denunciatio facta uni ex illis qui habent domum comunem. ff. de no. ope. nunci. l. de pupillo. s. si plurium res.

Conferendo, secus si fuisset scriptum de eo quod duceret acceptandum. s. e. quia cunctis. r. c. ne captande. io.

Affectum, licet sit affectum: non tamen habet ius in dignitate uel prebenda ut archidiaconus uel prebendarius dici possit: sed habet ius ad eam. unde r. renocatoria ibi locum haberet. j. eo. ti. c. vlti. io. an.

Firmitatem. Contra. s. e. li. de rescrip. tibi qui. i. r. nro. in fi. ibi non scribe- batur capitulo: sed solum exco-lore qui etiam partim erat ad compellendum par- tim ad puoidendum. hic uo scribebatur capitulo r. exco-lore ad puoidendum r. ideo plus operatur hic quod ibi simplex presentatio litterarum. io. an.

Competentem, alias posset appellari. ut. s. de dilatio. c. i. r. sic nota exco-lore rem prefigere terminum. si. s. de preben. si tibi absenti.

Poterit, ut exnunc recipiant in canonicum cum poterunt providebunt de prebenda.

Extunc, extremum tempus designat. ff. de conditio. r. demon. l. si is. s. cu ita. r. hoc intelligo de exco-lore qui hoc habebat in mandatis ut capitulo ne- gligente exequeretur. Si autem simpliciter esset datus. puta quia solum execu- tori esset scriptum. tunc non haberet necesse negligentiam expectare. r. facit quod dicam. j. c. pxi.

Uocatione. hoc tenebat composit. in predicta glo. v. sed quid si postq̄ ex-
cutor. Et licz de canonicatu hoc satis videtur: tamen de prebenda cōtrariū
videbat. quia licz capitulum fuerit negligens in vno non in alio. quia diuer-
sa sunt mandata. vnum de recipiendo. aliud de conferendo. ad hoc de dolo
et contuma. cum dilecti. sed ex quo fuit negligēs in vno iam presumitur in re-
liquo. ad hoc de presum. scri-
bam. et optime. s. e. li. de dolo
et cotu. cum qui.

Soli ordinario. emana-
uit ad declarationē decre. s.
de preben. dilectus. ii. z. iiii. z
eoz que ibi no. per ber. z mo-
dernos. z eoz que plene no.
composit. s. de rescrip. capitu-
lum in glo. magna ad prin. z
ad correctionē p parte eozū
que no. s. de pben. c. vlti. Et
hoc dicit in suma. Si soli or-
dinario vel soli executori ad
compellēdū vel ordinario z
tali executori sit scriptū. p p-
sentationē talis mandati nō
afficitur prebenda nisi in li-
teris esset decretū: aut execu-
tor ille insinuasset z interdi-
xisset maxime cum decreto:
vel ratione mandati tam eēt
facta receptio ad canonicatū
In his casibus vel ipsozū al-
tero affecta est prebenda: ita q̄ collatio alteri facta non tenet.

Ordinario. per ordinariū intellige illum ad quem collatio pertinet. z in
hoc casu intellige. s. de preben. dilectus. ii.

Compellat. secus si fuisset datus ad prouidendū. s. c. pxi.

Prouideri. de hac forma no. s. de rescrip. abbatē. s. de preben. pro illorū
de concess. preben. cum nostris.

Providendus. de preben. dilectus. ii. de offi. delega. prudentiā. s. adicim⁹.

Adimitur. rationem dixi. s. c. proxi.

Contra ipsam. z tunc etiam ante presentationem litterarum affecta est:
in casu. s. de rescrip. tibi qui. s. quinimmo. alias nec per presentationem affi-
citur ut hic.

Insinuans. s. e. quia cunctis. s. ex parte.

Interdixisset. Nota reprobata opinio. ber. no. s. de preben. c. vlti. vbi
dicebat q̄ executor datus ad compellendum non poterat interdicare. com-
posit. contra in predicta glo. allegabamus decre. quia cunctis. s. ex parte. sed
in prouidore loquitur. sed illud vicinū est mandatum. vnde satis mandatum
intelligitur. s. de elec. in causis. ff. iudi. fol. iam tamē. s. in hoc.

Iam receptus. tunc enim negociū prouisionis faciende de prebenda post
receptionem vacante est deuolutum ad papam. z sic capitudo adeptū. vi.
q. ii. dudum. de ap. ut nostrum. de offi. le. licet. de preben. inter cetera. vbi ne-
gociū permutationis prebende ad papam deuoluto non valuit collatio ordi-
nariū de prebenda que pmutari debebat.

Tunc enim. s. in his tribus casibus vel altero eoz. s. cum erat decretum
cum executor inbibuit vel cum iam facta erat receptio.

Firmitatem. Ad plenam z breuem indaginem veritatis huius materie
primo videndum est de expectantibus quis alteri preferat. secundo que gra-
tie prebendas afficiant. Ad primū distingue aut vterq̄ expectat auctori-
tate apo. aut alteri tantū aut neuter. In primo casu subdistingue. q̄ aut vtriq̄
collatus est canonicatus a papa: aut vtriq̄ mandāt cōferri. aut alteri ē col-
latus: alteri cōferri mandatur. Si vtriq̄ collatus est can. a papa. si apparet
quis primo impetrauit ille preferatur. quātūcūq̄ secundo impetrans pri-
mo suas presentet litteras z primo recipiatur. de prebē. e. li. cum cui. z sic de-
bet intelligi de rescrip. capitulū sancte crucis. hoc fallit in casibus in quibus
pferri secundus impetrans. Primo si primus fuit negligens petere preben-
dam sibi debitam. s. e. li. de prebē. si clericus. s. verum. de rescrip. tibi qui. in
fi. Secundo q̄i debetur dignitas secundo que habet prebendam annexam. s.
de preben. quia sepe. Tertio quando secundus ex se habet prerogatiuam. s.
de preben. c. penul. Quarto quando secundus nō ex persona sua sed ex per-
sona tertii impetrantis super primū prerogatiuā. habet. j. c. pxi. Quinto si
vacavit sacerdotalis prebenda. z secundus est in etate z non p̄mus. s. de pre-
ben. e. cui. quod tamē sane intelligas. put ibi dixi. Idem putant quidā i casu
decreta. e. ti. si pauper. sed dic ut ibi dixi hoc cum apparet: quis primo impe-
trauit. Si autē non apparet ex data vel alio modo quis p̄mo impetrauerit:
aut alter p̄uenit in presentando: aut ambo concurrunt. si alter p̄uenit ille
preferatur. si autem ambo concurrunt ille vel illi vel ipsozū maior pars ad
quos collatio z receptio spectat: alterum eligere tenentur. z ille solus admit-
tetur vel alteri preferet: nisi papa vtriq̄ voluerit prouidere. ut. s. de rescrip.
duobus. ii. r̄iso. si aut neutri collatus sit canonicatus: sed vtriq̄ cōferri mā-
datur: aut constat quis primo impetrauit aut non. Si non constat tūc dic. ut
s. pxi. dixi. quando vtriq̄ collatus erat per decre. de rescrip. duobus. ii. r̄i.
si constat: aut mandatur vtriq̄ pure cōferri. aut alteri sub conditione alteri
pure. aut vtriq̄ sub conditione. Si constat quis primo z mandāt vtriq̄ pu-
re cōferri datus executoribus ad prouidendū. si primus primo presentauit
z primus receptus fuit hic nulla questio. si vō secundus primo presentauit. z

potestas prouisionis huiusmodi tras-
feratur: z executor ipse canonica/
tum incontinenti poterit tibi dare
ac prebendam etiā sine alia capituli
uocatione vel monitione si uacat:
uel cum obulerit se facultas.

Idem.

Soli ordinario pro te be-
neficiando executor nō datus vel
ordinario z executori: ut euz ad fa-
ciendum quod mandatur compel-
lat aut soli executori ut tibi faciat
de canonicatu z prebenda vel alio
beneficio in certa ecclesia diocesi
seu prouincia prouideri: manda-
tum apostolicū sit directus: per ta-
lis presentationē mandati ordina-
rio ipsi factā licz si contra faciat pu-

primo fuit receptus adhuc indistincte in prebenda vacante post re-
ceptionem primi. uel etiam ante si adhuc nō erat collata secundo p̄-
fertur primus impetrans. de rescrip. tibi qui. i. r̄iso. si aut tempore
receptionis primi iam erat prebenda collata secundo. aut in litteris
primi erat decretum. z tunc indistincte prebenda illa primo debet

niendus existat: ei tamē potestas
sic non adimitur conferēdi: quin
teneat alteri facta collatio ab eodē
nisi nos in gratia tibi facta decre-
uimus irritus z inane: quod fieret
contra ipsam: aut executor huius
modi ordinario suam insinuans
potestatem: ne alteri conferret be-
neficiū de quo tibi est fm tenore
huiusmodi mandati apostolici pro
uidendum interdixisset eidem:
preferim cum interpositione de-
creti: uel nisi tu iuxta dictum man-
datum esses in canonicum iam re-
cepus: tunc enim prebende col-
latio alteri facta firmitatem ali-
quam non haberet.

Idem.

casu preferri. intelligas sane. ut etiā preferat secundus in casibus
quos. s. pxi. parte notauit. Si vō mandāt alteri sub conditione
alteri pure conferri. si prima est pura secunda conditionalis. idē q̄
s. si vō prima gratia est conditionalis. puta ut prouideatur si accesserit
consensus capituli. si secundus pure impetrat priusq̄ consensus acce-
dat a papa vel executor suo obtineat canonicatū. p̄fert p̄mo. alias
preferet primus. s. de rescrip. si pro te. Si vō vtriq̄ mandāt sub
conditione cōferri. puto in hoc casu q̄ qui primo ad prouisionem
z conditionem peruenerit ille preferatur in allocatione prebende
tunc vel post vacantis. ar. predicte decre. si pro te. iam enim dies
date ad diem conditionis referri. ad hoc. s. de ap. preterea. de voto
licet. de conditio. ap. super eo. Si vō nō appareat quis p̄mo ad cō-
ditionem peruenerit. satis esset seruandū quod dicit. s. de rescrip.
c. penul. Si aut canonicatus alteri collatus est: alteri cōferri mā-
datur. aut primo impetranti collatus est. secundo vō cōferri mā-
datur. aut econuerso. aut ignorat quis primo impetrauit. in primo
autem casu dubium non est primo impetrantez preferri. de pben.
cum cui. In secundo adhuc primus impetrans preferatur secundo
s. de rescrip. tibi qui. de preben. si apostolice ad fi. quod verum pu-
to. nisi in casu quo. s. dixi. ex duobus quib⁹ mandāt cōferri secūdu
primo preferri. de rescrip. tibi qui. i. r̄iso. in fi. si autem nec ex data
nec alio modo apparet quis p̄mo impetrauerit indistincte tūc pre-
fertur cui collatus est canonicatus. s. de rescrip. duobus. i. respon.
si vō alter tantū ap. auctoritate expectat. iste sine sit primus siue se-
cundus preferatur inferiorum legatorū uel quorūcūq̄ auctoritate
receptis uel expectantibus. s. e. li. de preben. bi qui. si autem aliquis
esset receptus auctoritate legati habentis speciale mandatum a pa-
pa auctoritate pape receptus intelligit. ut ibi. ii. r̄iso. interdū etiā
recepti per lit teras facultatis. intelliguntur recepti auctoritate ap.
q̄d dic ut s. e. li. de rescrip. cum aliquibus. Si aut aliquis expectat
auctoritate legati. secundus vō auctoritate pape. demum impetret
primus confirmationē z executores a papa. adhuc preferri secūdu
sed ille primus preferatur omnibus post suam confirmationē impe-
trantibus a papa. s. de preben. si apostolice. z. c. si cum. si vō neut
expectet auctoritate apostolica. aut vterq̄ ex reservatione legati.
aut vterq̄ ex receptione capituli: aut vnus ex receptione capituli.
alter ex reservatione legati. prima dubitatio hodie non procedit.
quia aut vnus z idem legatus fecit reservationē. z tunc nō valet se-
cunda nec eius processus z decreta. ut s. de offi. lega. presenti. s. ce-
terum. aut predecessor fecit primā successor secundā. z adhuc nō
procedit questio. quia ex quo ad collationem iam vacantiū. p̄cessū
non erat. expirant reservationes z decreta finito legationis officio
ut. e. c. i. r̄iso. si vterq̄ auctoritate capituli expectat de equitate de-
beretur primo prebenda. si tamen capitulum eam secūdo vel neu-
tri. sed alteri tertio conferat: tenet collatio. quia capitulū ius ad pri-
mam vacaturā dare nō potuit. sed papa solus. s. e. c. ii. z de hoc s.
de preben. relatum per Inno. z Hosti. z dicunt quidam q̄ tales re-
ceptiones non valent hodie per decre. s. eo. detestanda. quod non
credo. ut ibi dixi. si vnus expectat ex receptioe capituli. alter ex re-
servatione legati. puto q̄ siue sit primus siue secundus. illi p̄ quo
reservata est a legato debetur. quia tunc poterit reservari preben-
dam nulli debitam. ut. s. de inrepatrona. cum dilectus. ista autem
nulli esset debita. quia ut dixi capitulum ius ad vacaturā nulli con-
ferre potuit. ergo super ipsa tenuit reservatio legati. Et si p̄tra illā

inhibitionem reservationem. et decretum alteri conferatur non va-
leat. ut in predicta decre. cum dilectus. s. de offi. lega. presenti. i. rñ.
videndum est de secundo scilicet que gratie prebendas afficiant
et dic breuiter qd si papa contulit canonicatum: statim affecta est pre-
benda que tunc vacabat. uel que primo vacabit nulli alij de iure
debita. sup. de pre-
ben. si postq. r. c.

Auctoritate martini pape pre-
decessoris nostri quodam ad
prebendam primo in parmensi ec-
clesia uacaturam nulli alij de iure
debitam in eiusdem ecclesie cano-
nicus recepto: et alio a nobis in ea-
dem ecclesia similem gratiam ad-
epto secundo: tertius deinde aucto-
ritate nostra in ipsa parmensi eccle-
sia in canonicum et in fratrem reci-
pitur cum prerogativa gratie: qd om-
nibus predecessorum nostrorum
auctoritate non autem nostra receptis
in affectatione prebende debeat an-
teferri: post hec autem quedam na-
carprebenda in ecclesia memoria-
ta: queritur quis eorum alteri pre-
feratur: et sim quem ordinem pre-
bendas assequi debeant tres pre-
dicti: Cum igitur ex tenore gra-
tie tertio a nobis concessa appare-
at euidenter nos uoluisse primo
tertium: et secundum tertio anteferri
decernimus qd primam secundus:
secunda tertius: et tertiam primus
debet obtinere prebendam: alias
forma mandati minime seruare: s.
licet enim ex persona sua secundus
primam obtinere non posset: ex p-
sona tamen tertij qui primam supe-
rat illam habet: sicut contingit in
successione illius qui ab intestato
relictis patre in adoptiua familia
constituito matre atqz fratre dece-
dit: in qua successione pater ex se
matrem excludit: sed quoniam ta-

uideat aut soli executori ut provideat. in primis tribus casibus p-
presentationem litterarum non afficitur prebenda nisi in tribus ca-
sibus uel altero ipsorum. primo si in gratia erat decretum: tunc eni
statim per presentationem litterarum est affecta prebenda ut hic. Item
si non erat decretum. si auctoritate illius gratie in canonicum fuerit
receptus. tunc per receptionem affecta est prebenda. ut hic in fine
Item cum executor insinuauerit et interdixerit maxime cum decreto
et hoc casus habes hic. et sic intelligant decreta. de preb. dilectus.
ii. r. iii. in casu quarto. s. quando scribitur illi ad quem pertinet col-
latio dato executori: ut provideat hic per presentationem litterarum
facta collatori affici prebenda. ita qd collatio postea alteri facta non
tenet. s. c. pxi. et sic intelligi debet. s. e. ppositus. quod quidam veru
putant nisi executor ille pronunciaffet se executorem non esse per
decre. s. de preben. dilectus. iii. quod verum non puto. nam affectio
prebende que per presentationem erat inducta tolli non potest in
preiudicium impetrantis p executoris iniqua pronunciationem.
vnde ibi secundam opinionem teneo vlti. glose si executor datus fue-
rat ad providendum. ut s. c. pxi. dico tamen tutu impetranti qd ab
illa pronunciatione appellet. in quinto casu quando soli executori
scribitur ut provideat hic per sola insinuationem executoris. et no-
tificationem eius qd vult prebendam per illam potestatem confer-
re. etiam si non interdicit. puto affici prebendam. s. eo. qz cunctis
s. ex parte. et sic erit ista differentia quando scribitur soli executori
ad compellendum. et quando soli ad providendum. quia primus ut
afficiatur prebenda habet insinuare et interdicare ut hic. secundo
sufficit si insinuet. ut in pre. s. rationem diuersitatis collige ex his
que dixi. s. c. pxi. in. glo. ii.

Auctoritate martini. Politer casus istius decretalis similis
illi quem habuisti. s. de preben. c. penul. et emanauit ad decla-
rationem et correctionem eorum que no. compos. s. de rescrip. ca-
pitulum. in glosa magna. s. Item si duo recepti sunt. et breuiter di-
cit capitulum: qd si tres expectantes sunt in vna ecclesia. vnus au-
toritate martini. alter auctoritate bonifacii. tertius eiusdem aucto-

ritate cum prerogativa. ut preferatur omnibus receptis non auctoritate bo-
nifacii. prebendas bi consequentur hoc ordine. qz prima habebit secundus
secunda tertius. tertiam primus. quod probat. ar. legali.

C Bartini. ita forte fuerat de facto uel studiose hoc dixit. quia in expectan-
tibus auctoritate nicolai uel celesti. non pcedebat dubitatio propter reuoca-
tionem bonifacii. de qua dici-
tur. j. c. proxi. r. s. de preben.
c. pen. et antepenul.

Similem. cum nulla pre-
rogativa. ut patet per inferi-
ora.

Preferat. in illa prebenda
uoluisse. uoluntas igitur
ipsius seruanda est et manda-
tum. de preben. cui de non.
cum si.

Primam. secundus. contra-
rium dicebat compos. i. pre-
di. loco i simili. uel eade que-
stioe que talis est. primus re-
ceptus fuit per litteras gene-
rales. secundus p speciales.
tertius per speciales cum hac
clausula: qd deberet preferri
omnibus receptis in ecclesia
auctoritate generalium litte-
rarum querebat sim quem or-
dinem deberent predicti pre-
bendas assequi. et dicebat co-
pos. qd tertius excluderet p-
mu. sed quia primus excludit
bat secundum. qui senudus
postponebat tertium ex per-
sona ipsius secundi. et si non
ex sua. primus debebat habe-
re primam. secundus secunda
tertius tertiam sim regulam.
si vinco vincentem et. ff. de
diuer. et temp. prescrip. de ac-
cessioibus. ad hoc s. de offi.
lega. dilectus. sed hoc est fal-
sum. ut hic uides. et satis id
patet per considerationem in-
tentiois pape. ut dicit littera.
intentio enim eius fuit secun-
dum preferri tertio. et tertium
primo. et sic seruetur ordo. et
sic etiam fallit et locum habet
regula illa. si vinco et. de q
no. xxiii. q. i. rogamus. et sal-

lem patres agnatus materqz uin-
cit agnatum: mater patri non ex se
metipsa: sed agnati persona in suc-
cessione huiusmodi antefertur.

Quoniam ex constitutione no-
stra per quam paulopost p-
mononem nostraz ad summi pon-
tificatus apicem omnes collatio-
nes prouisiones reservationes et
concessiones super canonicibus:
dignitatibus personaribus prebe-
dis officijs portionibus prestimo-
nijs ecclesijs parrochialibus ru-
ralibus et alijs quibuscunqz bene-
ficijs ecclesiasticis uacaturis: quo-
cunqz nomine censerentur: ac etia
super canonicibus sub expecta-
tione dignitatum uel aliorum quo-
rumcunqz beneficiorum: quibus
ius non esset questum in re: licet ad-
rem: a felicis recordationis nico-
lao papa. iiii. et celestino. v. prede-
cessoribus nostris factas siue con-
cessas auctoritate ap. in fratru no-
strorum presentia omnino cassau-
imus irritauimus et uacuauimus cas-
sas irritas et uacuas nunciuimus
et nullius fore decreuimus firmita-
tis: multe dubitationes insurgunt
ut unde prefate constitutionis re-
uocatorie pcessit editio: interpre-
tatio eius quoqz pcedat: presenti
declarandum duximus sanctione
qz in illis qui editiois tempore su-
pradice ultra statutum numerum

litteram illa regula in casu. l. j. posite. ff. ad tertullianu. equisimiu. s. si ex filio
L. de na. li. auc. licet. in auc. de equalitate do. s. bis. ff. qui po. in pigno. ba. l.
claudius felix.

Seruarietur. que tamen diligenter est seruanda. s. e. li. de preben. cui de no
cum suis concoz.

Contingit. ponit casu legis. ff. ad tertull. l. ii. s. obiciit. ver. sed si sit agna-
tus. alias est ibi. s.

Patre. carnali: sed adoptato ut sequitur.

Strare. non constituit in adoptiua familia. et de carnalibus intellige.

Pater. carnalis constituit in adoptiua familia: vnde desit esse agnatus.

Agnatus. scilicet frater. Tres ergo ponit regulas. Prima qd pater carna-
lis adoptatus excludit matrem carnalem. Secunda qd mater excludit agnatum
quod hodie sim iura. L. et auc. locum non habet. Tertia qd agnatus excludit
patrem carnalem in adoptiua familia constitutum. pone ergo patrem primu
impetrantem: matrem secundu agnatum tertiu cu prerogativa. et sic intelliges. et
sic nota qd in affectatione prime prebende tertius nocet primo. et sibi quo ad
illam non prodest: tamen sibi prodest in hoc: quia citius suam consequitur.
et est simile vxor legitima excludit naturales non legitimos. quia alias si non
esset proles uel vxor legitima succederent in duabus vncijs. et tñ ipsa vxor
excluditur ab agnatis. L. vnde vir et vxor. l. i. sed si ipsa non superesset natu-
rales excludunt agnatos in duabus vncijs. hec pbanf. L. de na. li. auc. licet
et in auc. quibus mo. na. effi. le. s. si quis autem. colla. vi. Jo. an.

Quoniam. Emanauit declaratorie ad reuocatorias. de quibus dixi. s. de
preben. c. pen. et antepenul.

Constitutione. a principio dum erat neapoli forte vnica fuit constitu-
tio postmodum fuerunt due. vna super gratijs nicol. alia super gratijs celesti. ut
dixi de preben. si is cui.

Post. scilicet sexta calendas ianuarij. ut ibi dixi. id est quinto die exeunte
decembri. et super hoc vide quod dixi in fine huius libri super data.

Aplicem. sic. s. in proemio huius li. s. sane. r. xl. di. non nos.

Procedat. xi. q. i. s. ex his. de senten. excommunicata. inter alia. L. de legi.
l. vlti. et de multiplici interpretatione habes in predicto. s. ex his. et de postu-
la. ca. i.

a Locum habet. habes igitur primū casum declaratorium. scz in his receptis ultra numerum expectantibus portiones vel prebendas.

b Huiusmodi. s. auctoritate nicolai vel celestini.

c Necessum. uel depositionem uel iuris priuationem. de elec. cū in cunctis de do. et contu. veritatis.

d Distinctio. nūquid impetrans in tali ecclesia ut sibi pvideatur de canonicatu et prebenda si uacat. uel q̄ primo uacauerit: uel se facultas obtulerit. in tali ecclesia recipitur per has litteras: et dicitur quidam q̄ non. quia cōditio non est extitura: quia ibi prebenda non uacat nec uacare potest. de preben. dilecto. qz etiam talia rescripta ut ambrosia sūt restringēda. de elec. dudum. s. de preb. q̄uis. i. Alii dicūt q̄ si simpliciter scribatur ut recipiatur: nō obstāte. certo canonicorum numero: sed nō adiciatur q̄ prouideatur sibi de prebenda si uacat uel q̄m o uacauerit tūc statim recipitur etiam si numerus canonicorū ibi statim nō esset. quia illud nō ob. nō minuit. sed addit. s. q̄ statim recipiatur. licz ibi certus sit numerus: sed ex quo adicitur de prebenda. si uacat et. patz q̄ de tali ecclesia nō pōt intelligi ut superius dictū ē. Tertii dicunt q̄ si non est distinctus numerus canonicorum nec prebendarū: tali impetranti nō p̄uidebitur: sed si numerus canonicorum statutus est ut in questione proposita et in casu nostro: p̄ consequens statutus intelligitur certus numerus portionum ad hoc de consti. translato. et idem dicunt econuerso. hoc poteris uidere per Inno. s. eo. ii. ex parte. et p̄ compos. d̄ rescrip. capituli. in glo. magna. s. item. quid si papa mādat aliquē. Host. aut i. decre. pre. ex parte. dicit indistincte q̄ etiā si non sit certus numerus canonicorum nec prebendarum: etiam si in rescripto

caueatur q̄ assignet prebenda uacans. uel q̄ primū se facultas obtulerit: et non ob. certo can. et. ualeat rescriptum. sequitur enim fm̄ eum: q̄ si papa intendat prouidere in ecclesia in qua certus numerus est q̄ est minus impetrabile: q̄ multo fortius in ecclesia in qua non est certus q̄ magis est impetrabile allegat. s. de deci. ex parte. iii. qui si. sint le. per venerabilem. de trāssa. c. viti. et in ele. litteras. de rescrip. in glo. si. nec ob. q̄ talis statim canonicatū et prebendam habebit. et quia si hoc durum sit obediendū est. de rescrip. si quādo. nec ob. q̄ non extrahit conditio si uacat. quia illud si uacat non fuit appositū ut receptionē conditionalem reddat. uel ut impedimentum inducat. facit. s. de rescrip. constitutus: sed ut impedimentum remoueat. si quod esset. et que causa dubitationis tollende in rescriptis inseruntur ius eius non ledant nec mandatum impediunt. ff. manda. quia de mutua. ff. de mili. test. si miles. nec ambitiosum est pauperem clericum sibi beneficium impetrare. de era. et quatuam. de preben. cum secūdū. non ob. decre. ex parte. et decre. dilecto. qz licz in tali ecclesia. in qua nullus est numerus lateran. concilium locum non habeat. ut ibi. prouisio tamen papalis locum habet. ad hoc. ix. q. iii. cuncta per mundum. et. c. per principalem. fatetur tamen q̄ obstabit impetranti penuria ecclesie si tanta sit: q̄ non sufficiat pluribus non qualitercūqz. sed q̄ quilibz honeste de sua portione uiuere possit fm̄ consuetudinem prouincie uel in eadem ecclesia antiquitus obseruatam. s. de insti. c. i. et. ii.

e Portiones. de consti. cum. ad. in prin.

f Istos. tales qui per vacationem nil recipiunt nisi portionem augmentū.

g Vel eos. tacite aggreditur alium casum quem reuocatoria non comprehendit.

h Facularis. concessas eis ad quos alias pertinebat receptio. nec cautum erat in litteris illis q̄ auctoritate apostolica id facere possent. hoc dico p̄ decre. s. de rescriptis cum aliquibus. et per uerba ipsius reuocatorie. que scripsi in precedenti. c. si is cui. ibi dicit per dictū ante cessorum nostrum seu ei auctoritate factas concessas seu commissas et.

erāt per eosdē predecessores canonici sub expectatione prebendarū uel etiā portionū eadem p̄stitutio locū habet. **S**i autē huiusmodi recepti ultra numerū distributio/ nes et alia ut canonici de numero existentes sic tpe dicte reuocatio/ nis habebāt q̄ p̄ cessionem uel de cessum illoz qui erāt intra numerū ex uigore prioris gratie. nil amplius assequi expectabāt nisi distributionū seu partiū suarū augmentum: cū forsā esset ecclesia in qua canonicorū nō aut portionū numerus uel prebendarū distinctio habebat: quantoqz inter pauciores cuiusuis ecclesie diuidunt. puen/ tus: tanto maiores fieri possūt singulorū percipientiū portiones: ad istos uel eos q̄ p̄ litteras facultatis dictorū predecessorū nostrorū aliquorū ecclesiarū canonicos erāt recepti: licz prebēdas uel alia beneficia expectarent: p̄stitutionem certum est nō extendi prefatā. **I**n illis uo qui ultra numerū auctoritate prefata in aliquarū ecclesiarū canonicos iam recepti: quantum ad capitulū et ad choz ac distributionem perceptionē quotidianarum plenitudine iuris canonici tūc habebant: sed in eis dignitates per/ sonatus prebendas portiones uel alia beneficia: que dantur tantū existentibus de numero expectabāt p̄stitutionē prefatā locū habere ratione huiusmodi expectationis dubium nō existit. **S**ane in his q̄ super canonicatibus prebendis et dignitatibus parochialibus uel

i Prefatam. ratio quia nō sunt ipsoz pontificum: sed recipientiū auctoritate recepti. ut dixi in pre. decre. cum aliquibus.

k Existit. ista igitur est differentia inter hūc casum et. pxi. quia ibi expectabat tantū augmentum portio: hic certam prebendā uel portionē dandā solum is qui erant de numero. ad illam igitur expectationē reuocatoria non extendit ad istam sic.

alijs ecclesijs seu beneficijs quibus cūqz a dictis prede. nris litteras impetrauerūt: etiā si p̄ executores illoz facte fuerint reservationes decreti interpositiones uarij qz. p̄cessus: et etiā si eadē beneficia tunc uacabant et p̄ impetrates penitus fuerat ab executoribus q̄ eis illa p̄ferrerēt nō tū ipsoz beneficiorū uacantiū collationes tūc tpe erāt facte: locum habet p̄stitutio supradicta: ut oēs huiusmodi gratie quaz ratioe tūc nō erat ad collationē p̄cessus: et sic per consequens ius in re nō fuerat ipsis impetrantibus acquisitū intelligantur penitus reuocate.

Senefacius. viij.

De sede vacante aliquid innouet

Sed ad episcopum et capitulum communiter per tunc collatio prebendarum mortuo episcopo uel a beneficiorum collatione suspensio: poterit capitulum uacantes conferre prebendas: etiam si episcopus interesse habeat in collatione huiusmodi ut prelatus. **I**dem poterit episcopus si capitulum ab ipsa collatione suspensio attingat uel singulariter omnes de capitulo maioris excommunicationis uinculo innodari. **C**um uero ad solum episcopum prebendarum spectat collatio cum consilio sui capituli uel assensu: defuncto episcopo uel suspensio: nisi episcopus in petenda relaxatione suspensionis huiusmodi sit in mora: capitulū se nō potest intromittere

l Erāt facte. **I**dem contra regulam q̄ per me non stat et. de eo. quit mit. in poss. c. ii. ubi d̄ hoc nam per me nō stetit quin fieret mibi collatio: sed per executorē. et tamen reuocatoria habet locum. et sic iste excogitatus casus p̄pter reuocatoriam q̄ reuocauit omnes ius ad rem. sed per petitionem ad rem non in re ius habebam. et sepi⁹ habes simile q̄ nō sufficit quid petere nisi ob tinea. s. de renū. quidam. et. eo. li. de elect. si religiosus. cum similibus.

m Sed ad episcopum. **S**emana nauit d̄r. ad declarationem decre. s. e. illa et ad declarationē et correctionem et correctionem eorū q̄ ibi no. Host. Inno. et Host. de cōces. preben. quia diuersa tenem.

n Mortuo. idem est si quocūqz alto modo uacet sedes renunciatione. et d̄ posttōe uel quouis modo. ad hoc. vii. q. i. s. ecce in quib⁹ xxxii. q. ii. in prin. **o** Suspensio. pone

q̄ peccauit in decre. s. de preben. graue.

p Etiam si. hoc dicit propter dominū Innocentiū et Hostiensē qui dicebant q̄ si episcopus intererat in capitulo ut canonicus. p̄pter mortem eius non impediatur capitulum conferre nisi sicut per mortem alterius canonici. si autem ut prelatus eo mortuo conferre non poterat: nō est uerum ut hic uidet.

q Prelatus. interdum enim est ut canonicus. de concess. preben. postulastis. de preben. cum in ecclesia. de appellatio. a collatione. s. eodem libro.

r Singulariter. hoc dixit. quia capitulum vniuersitas uel collegiū excommunicari non debet. j. de senten. excom. romana. s. in vniuersitatem.

s Maioris. si enim minoris eligere possent. de cle. ex. mi. si celebrat. Suspensi autem uel maiori excommunicatione ligati nō eligūt nec eliguntur. ut de elec. cum inter. et de consue. cum dilectus. ubi de hoc.

t Assensu. hoc dixit compos. esse de iure cōmuni in ipsis prebendis cathedralis ecclesie. ut no. s. de electione cum ecclesia uulnera. Scire debes q̄ cum episcopus habet conferre prebendam cū consensu capituli si sunt viginti canonici. et decem consentiant non ualet collatio. quia non habet maiorem partem capituli: sed si haberet uocem in capitulo ut canonicus. tunc diceretur facta ab. xi. et sic a maiori parte capituli. de p̄ces. preben. postulastis. Inter ista autem duo. s. consilium et assensu: est magna differentia. q̄ dicit ut no. s. de arbi. cum olim. de elec. cum in veteri.

v Assi. istud nisi uenit exceptiue a suspensio.

x In mora. si ergo sit in mora bene poterit se intromittere capitulum. Sed quero. nunquid capitulum hoc casu canonicas statim ex quo episcopus fuerit in mora possit conferre: uel an post moram

petendi sex menses habeat expectare? et videtur quod ex quo fuit in mora petendi absolutionem demum post sex menses et non ante conferre possit. quia antequam fuerit in mora non currit tempus: postea incipit currere. de concess. preben. quia diuersitate. de elec. c. vlti. si episcopus simpliciter sine consensu capituli habet conferre locum haberet quod dicitur. h. hic de eo sensu capituli habet conferre. unde videtur a contrario sensu istius littere quod statim ex quo fuit in mora capitulum possit conferre. Sed cum hic equiparet consilium et consensum verum. puto quod prius dixi. sed quando dicitur esse in mora. hoc ipso quod petito potuit licentiam non petiit. ff. ad termul. l. ii. §. cōfessim. non tamē amara facienda ē interpretatio. ff. de donatio. inter virum et uxorem si id quod. §. si quis sine operas. nec est calumnia. s. de priuile. in his. ff. ad erbi. l. penul. arbitratif ergo hic bonus iudex. ff. de iure deli. l. i. Si autē malitiose impediatur ne petere possit: subuenit ei. quia non est in mora. de concess. preben. postulatis. nisi ipse hoc procuraret. ff. si quis caut. l. ii. §. vlti. de of. dele. pastoralis. §. si.

Ubi vero de spali alii / cuius ecclesie consuetudine uel statu / to beneficio collatio ad aliquem / consilio episcopi noscitur pertinere: sub / lato episcopo de medio: cum consilio ne / queat tunc peti ab eo: non erit propter / hoc uacans beneficii collatio dis / ferenda: nec etiā si egerit in remor / tis: ita quod non possit ipsi presentia i / breui haberi: quod in petendo uel ex / pectando eius consilio possit uacanti / beneficio periculum imminere.

Innocentius quartus. De rebus ecclesie non alienandis.

Quodum infra dicitur uerbo archidiaconus ex aduerso respondit illas decimas illi ecclesie restitui non debere: proferens in medium ordinationem quandam episcopi dulmen. de consensu capituli sui factam inter alia contentam quod idem episcopus attendens prouentus archidiaconatus

set annectare ob hanc causam ut ibi dicitur. episcopus enim de consensu capituli sui potest ecclesiam et res suas ex iusta et honesta causa alteri dare. de his que fi. a prela. c. iii. et c. pastoralis. sed contradicit expresse. xvi. q. i. ecclesie. ubi dicitur quia antique ecclesie decimis priuari non debent. ut nouis oratoribus tribuantur per quod. c. indistincte dicebat Hugo quod episcopus inuito sacerdote non poterat de iure unius ecclesie alteri dare. Sed non est verum ut ibi non. et de hoc per ber. de relig. do. constitutus. Sic ergo quod. c. il lud loquitur: quando iusta causa non subest uel potest loqui quando ipsa ecclesia in nullo sibi abundat. ad hoc. s. de preben. cum cam. p. ista parte facta de ec. ed. ad audientiam. i. et c. tuam.

Quoniam quidam de officio. or. cum vos. de episcopis et clericis omnes. §. hec nihilominus. et ad huius officium pertinet excutere et denunciare iudicium quare fiat alienatio. et si fiat propter soluenda debita. an pecunia possit haberi aliunde an de fructibus satisfieri possit aut de mobilibus et an potius expe diat obligare quam distrabere. an de minoribus possessionibus precio liberari possit. et caneat iudex ne talis possit corumpi. ff. de rebus eorum magis. §. non passim. et. §. se. bis omnibus consideratis defensor rem distrabere poterit. et nihilominus episcopus sine interponit auctoritatem. s. e. ti. c. i. de his que fi. a pre. cum apostolica. si vero episcopus re mense sine alienet hoc faciat de consensu capituli sui. et archiepiscopus auctoritate interponet. ad hoc. ix. q. iii. c. ii. xvi. di. bene quidem circa si. fm. hostien.

Quodum si cum consensu. Idem videtur cum eade sit ratione vacationis diuine in hoc casu. et ad hoc. s. de preben. si apostolica. et aliquando consilium ponitur pro consensu. de offi. delega. venerabilis de foro compe. c. i. Contrarium credo. quod cum habet eligere de consensu: non sic liberam habet potestatem. sicut cum de consilio. unde minus habet expectare hoc casu quam in illo: dico tamē quod non curret sibi tempus: cum non possit eligere. de concess. preben. quia diuersitate. de elec. c. vlt. preterea ponamus in requisitione consilij absentiam pro contradictione. ad hoc de ar. c. ii. e. li. quod in consensu esse non potest. et facit pro hac parte quod dixi de rescrip. si pro te in glo. sed pone.

Quodum de hac vita. et exponere ut dicitur. xxiii. q. iiii. bec autez vita. et quare dicat media ibi non.

Quodum eo. simile de rescrip. si gratiose.

Quodum remotis. arbitratif erit hoc terminare sine consideratione tē poris que sequitur infra.

Quodum imminere. habes similem casum. s. de offi. dele. si is cui. eo. li. et no. quod difficultas prestationis reddit obligationem inutilem. contra id ff. de ver. obli. l. ii. §. i. Item nec seruat forma que inerat collationi ergo non ualet quod agitur. ff. de arbi. l. parui. So. licet in contractu grauis uel impossibilis modus uel conditio vitiet tractum secus in spiritualibus. s. de conditionibus ap. c. vlt. reijciat ergo nec rem in utilem reddit. Item periculum vacationis que iminet imurat ius quod alias esset seruandū. sic. j. de testa. c. ii. eo. li. de offi. dele. si is cui.

Quodum. perpetua alienatio facta de rebus ecclesie vacantis et non precedente tractatu et sine iusta causa non ualet. Et infra. intelligas quod quidam rector cuiusdam ecclesie dioce. dulmen. petebat sibi et ecclesie sue restitui et adiudicari decimas quas archidiaconus dulmen. percipiebat in sua parrochia: que de iure et consuetudine antiqua pertinebant ad ipsam ecclesiam dictus vero. et c.

Quodum aduerso. ad petitionem ipsius rectoris.

Quodum respondit. contestando litē. et facit quod dixi de lit. conte. c. ii.

Quodum non debere. nec adiudicari. ut in decisione dixi. ut patet in fi. nā sententia et c. de or. cog. cum dilectus.

Quodum proferens. archi. excipiendo contra intentionem actoris.

Quodum in mediū. i. in iudicium ubi est mediū inter actorem et reum.

Quodum capituli. per hoc videbatur ualere: de his que fi. a prela. c. ii. et iii. sed hoc non sufficit. ex quo diligens forma seruata non fuit: nec causa suberat et uacabat ecclesia ut sequitur.

Quodum tenues. iusta uidebat causa: sed non apparuit uera ut dicit in fi. sed nunquid dices istam iustam causam indistincte si alias fuisset tunc uera: certe sic. s. de preben. exposuisti. nam etiā capellas pos-

dulmen. adeo fore tenues et exigiles. quod non sufficiebat ad eius onerata supportanda: prefatas decimas archidiaconatus memorato concessit: et infra. Quia uero in concessione huiusmodi predicta ecclesia cui uacaret legitimo caruit defensore qui sibi prius ab eodem episcopo debuerat deputari: quod etiam tractatus sollemnis et diligens: qui in talibus concessionibus perperuis et alienationibus rerum ecclesiasticarum exigunt: non fuit habitus in eadem: ordinationem et concessio nem ipsam: presertim cum euidens necessitas quare fieri deberet: uel utilitas non subesset de fratrum nostrorum consilio decernimus non ualere dictas decimas ipsi ecclesie tanquam pertinentes ad eam sententia iudicari curantes.

Gregorius. x. in concilio generali lugdunensi.

Tractatus. fm. quod no. de his que fi. a pla. tua. et debet diligenter fieri et uerile est sepius id facere: ne decipi possit. de proba. tertio ubi quoniam et c. Solet dubitari nunquid ualeant consensus canonicorum non habiti in comuni. et dixit lau. quod non. Ad. l. ff. de serui. ru. pre. per fundū. respondet illud uerū in re comuni pluribus ut singulis. et idem tenet hosti. in dicta decre. tua. et approbare uidentur inno. et compos. de consue. cum consuetudinis. gof. de his que fiunt a prela. cum apostolica. et in summa ipsius. t. circa prin. dicit contra. nā lex inueniatur in electione quod requiratur consensus. de elec. in genesi. secus in alienatione. eo. ti. cum vos. xii. q. ii. si qua d. rebus. et ad hoc. qd olim. hic. no. ber. qui dixit quod speciale erat in electione quod a principio erat nullū postea non conualecebat. s. de elec. auditis. in alienatione tamen quod a principio non ualet conualecit subsequenti consensu ex nunc non ut extitit. dicit potest ubi non precessit tractatus uera sit prima opinio ut hic. sed si precesserit et deliberauerunt alienare: licet singulariter consentiant. ualeat consensus et locū habet secunda opinio. Sed querit hic ber. nunquid sollemnitatis. l. hoc ius porrectū. in alienatione rerum ecclesie locum habet. et dixit ber. quod non de necessitate dummodo seruetur forma. xii. q. ii. sine. non ob. quod sit incorporatum in canonibus. quod alij can. de eo non faciunt mentionem. et fuit positum ut sciret affectus principū ad ecclesiam hosti. contra. propter rationem supradictam: sed tanta sollemnitatis in desuetudine per uisum contrarium abiit. iii. di. §. leges. Distinuerunt autē hic inno. et hosti. inter decretum auctoritatis et consensum siue collaudationem. Decretum est sententia quia iudex contractū futurum iustum fore decernit auctoritatem suam imponendo uel aliquem in possessionem mittendo uel mittendū declarando. ff. de dam. infec. si finita. §. iul. et. §. si forte. et interponitur ante contractū. ff. de rebus. e. l. magis. §. non passim. et. §. se. Auctoritas autē est auctorizabilis consensus qui competit sibi ex publico officio uel legitima administratione sic sunt tutores et curatores. ff. de auctoritate tu. Consensus autem siue collaudatio est multorum uoluntas ad quos res pertinet simul iuncta. et dicitur qui dam quod in alienatione rei ecclesiastice non requiritur decretum. de quo. s. di etum est: sed cause cognitio auctoritas episcopalis et consensus clerici.

Quodum Perpetuis. Nota quod in temporalibus in quibus non ita ledit ecclesia sufficit tacitus consensus. s. de his que fi. a pre. c. ii. in perpetuis expressus et tractatus fm. formā. xii. q. ii. sine fm. ber.

Quodum Presertim. ecce tertium propter quod non ualuit concessio.

Quodum Ecclesie. non format snia in psona diu. de hoc. s. de elec. querelam.

Quodum Pertinentes. de iure comuni. s. de deci. cum contingat. et c. cum in tua. §. eo. ti. dudum. dicit ut ibi.

q. Onera. f. congrue sustentationis archidia. hospitalitatis et episcopatum iurium. s. de preben. de monachis.

r. In concessione huiusmodi. facta. s. de decimis ecclesie tunc vacantis secus si concederet uel uireret ipsa ecclesia uacans quod dicitur in cle. e. ti. si uina.

s. Ecclesia que agebat. et non quod non solum in cathedrali ecclesia locū habet quod sede uacante et c. sed etiā in minoribus ecclesiis. de offi. ordi. cum vos.

t. Defensore. si igitur ecclesia caret prelato: debet episcopus sibi alium deputare defensorem uel iconomum qui res eius colligat: conseruet et gubernet.

lxxv. di. quoniam quidam. de offi. or. cum vos. de episcopis et clericis omnes. §. hec nihilominus. et ad huius officium pertinet excutere et denunciare iudicium quare fiat alienatio. et si fiat propter soluenda debita. an pecunia possit haberi aliunde an de fructibus satisfieri possit aut de mobilibus et an potius expe diat obligare quam distrabere. an de minoribus possessionibus precio liberari possit. et caneat iudex ne talis possit corumpi. ff. de rebus eorum magis. §. non passim. et. §. se. bis omnibus consideratis defensor rem distrabere poterit. et nihilominus episcopus sine interponit auctoritatem. s. e. ti. c. i. de his que fi. a pre. cum apostolica. si vero episcopus re mense sine alienet hoc faciat de consensu capituli sui. et archiepiscopus auctoritate interponet. ad hoc. ix. q. iii. c. ii. xvi. di. bene quidem circa si. fm. hostien.

Tractatus. fm. quod no. de his que fi. a pla. tua. et debet diligenter fieri et uerile est sepius id facere: ne decipi possit. de proba. tertio ubi quoniam et c. Solet dubitari nunquid ualeant consensus canonicorum non habiti in comuni. et dixit lau. quod non. Ad. l. ff. de serui. ru. pre. per fundū. respondet illud uerū in re comuni pluribus ut singulis. et idem tenet hosti. in dicta decre. tua. et approbare uidentur inno. et compos. de consue. cum consuetudinis. gof. de his que fiunt a prela. cum apostolica. et in summa ipsius. t. circa prin. dicit contra. nā lex inueniatur in electione quod requiratur consensus. de elec. in genesi. secus in alienatione. eo. ti. cum vos. xii. q. ii. si qua d. rebus. et ad hoc. qd olim. hic. no. ber. qui dixit quod speciale erat in electione quod a principio erat nullū postea non conualecebat. s. de elec. auditis. in alienatione tamen quod a principio non ualet conualecit subsequenti consensu ex nunc non ut extitit. dicit potest ubi non precessit tractatus uera sit prima opinio ut hic. sed si precesserit et deliberauerunt alienare: licet singulariter consentiant. ualeat consensus et locū habet secunda opinio. Sed querit hic ber. nunquid sollemnitatis. l. hoc ius porrectū. in alienatione rerum ecclesie locum habet. et dixit ber. quod non de necessitate dummodo seruetur forma. xii. q. ii. sine. non ob. quod sit incorporatum in canonibus. quod alij can. de eo non faciunt mentionem. et fuit positum ut sciret affectus principū ad ecclesiam hosti. contra. propter rationem supradictam: sed tanta sollemnitatis in desuetudine per uisum contrarium abiit. iii. di. §. leges. Distinuerunt autē hic inno. et hosti. inter decretum auctoritatis et consensum siue collaudationem. Decretum est sententia quia iudex contractū futurum iustum fore decernit auctoritatem suam imponendo uel aliquem in possessionem mittendo uel mittendū declarando. ff. de dam. infec. si finita. §. iul. et. §. si forte. et interponitur ante contractū. ff. de rebus. e. l. magis. §. non passim. et. §. se. Auctoritas autē est auctorizabilis consensus qui competit sibi ex publico officio uel legitima administratione sic sunt tutores et curatores. ff. de auctoritate tu. Consensus autem siue collaudatio est multorum uoluntas ad quos res pertinet simul iuncta. et dicitur qui dam quod in alienatione rei ecclesiastice non requiritur decretum. de quo. s. di etum est: sed cause cognitio auctoritas episcopalis et consensus clerici.

Perpetuis. Nota quod in temporalibus in quibus non ita ledit ecclesia sufficit tacitus consensus. s. de his que fi. a pre. c. ii. in perpetuis expressus et tractatus fm. formā. xii. q. ii. sine fm. ber.

Presertim. ecce tertium propter quod non ualuit concessio.

Ecclesie. non format snia in psona diu. de hoc. s. de elec. querelam.

Pertinentes. de iure comuni. s. de deci. cum contingat. et c. cum in tua. §. eo. ti. dudum. dicit ut ibi.

Hec consultissimo. Binide hanc deere. in quattuor partes. In quartu pri ma que durat vsqz ad. §. tractus. pibet submissioe ecclesiaz suoz imobilu bonoz uel iuru fieri laicis absqz consensu capituli z licentia pape. In secunda vsqz ibi z nibilominus. cassat tractus quacuzqz firmitate valla tos tra bec decetero faciendos. In tertia vsqz ibi ex contractibz. punit pre lator cotrafacientes z electi cos no cotradicentes laicos qui ipsos prelatos ad hoc co pulerut uel copellit. In qrtia vsqz ad fi. precipit laicos per tales tractus eo casu quo ual ent ultra debitum no vsurpare z penam apponit.

Consultissimo. i. cu mul to cosulto facto: sic fieri debet iura. xxxv. q. ix. apostolice. z l. de legibus. humanu. uel id est p quod ecclesius ualde consultitur.

Conuersos. z feminas co prebendit. de hoc dixi. s. de elec. generali.

Conmobilia. bec igit pbi bitio ad mobilia: in quibz no consueuerut tales fieri sub missiones: no extendit. lz ta mobilia q imobilia pibeant alienari. s. e. c. i. nisi que ser uado seruari no possint. l. de adm. tu. lex que. Querit bic gar. nunquid clericus be neficiatus faciat fructus suos z testari z donare possit: di xi de hoc. s. de offi. oz. pnti.

Cura. No iura uel incor poralia poni inter imobilia bona. bic eni in vtriusqz idem ius statuit. ad hoc. l. de lo. temp. prescrip. l. vlti. incorpa lia eni prescribi habet ut im obilia. ut ibi. ad idem. l. s. fac. sanc. ec. iubemus. it. §. i.

Cyparum. f. ecclesiasticaru. z sic no bonoz ecclesiastico ru dominiu penes ecclesiam esse. de quo dic ut no. xvi. q. i. c. vlti. xii. q. i. expedit. de v. si. c. i.

Csupponere. pro eode po nuntur: uel singulis singula referas.

Consensu. iste requiritur regulariter in alienatione. z etiā preter hanc pstitutione requirebat i b casu speciali. non sufficit hoc casu generalis. z hoc est ius nouu z statutum: qz in talibus submissionibus matus periculū uertit. z ideo cautius qz i aliis alienationibus est agendū. xlii. di. quiescamus. de elec. vbi periculū. ff. ad car bo. l. i. z qz quedā seruitus erat. z ut laici qui sepe vexabāt uel vexari pmitte bant ecclesias ut eis fierent tales submissiones: uidentes illas plerius fieri non posse desistant a talibus. ad hoc. s. de pcel. preben. detestanda.

Concededo. quidā male intelligentes dicūt bic. piberi empbitico sim z alios cotractus a iure pmissos: sed non est uerū. z. j. est posita disium ctiva. sed huic intellectui cotradicit: nec est presumēdū zc. s. de elec. ecclesia ystra. ii. s. e. l. e. ii. cū expedit. hoc ergo sonat littera qz no pibet papa bo na ipsa alienari forma z casibus alias a iure pmissis. sed pibet submissio nes fieri. io. an.

Calienando. uendendo permittando.

Casibus. casus habes notatos. xii. q. ii. in summa.

Caduocando. i. ranqz ad aduocatis recognoscendo.

Carybus. gallicanis.

Con modicu. ad modicu ergo tempus possūt uocari in patronos uel de fensores. quia tunc in modico tempore non est periculum. ff. de iudi. si debi tori. potest autē dici modicu tempus infra. x. an. uel fm guil. z gar. relinquit iudicis arbitrio: ex quo hic no determinat inspecto statu ecclesie. z iminenti periculo z conditione personarum. ut. s. de offi. dele. de causis. ff. de iure de li. l. i. in fine.

Curamēti. no eni debet cē vinculu iniquitatis. s. de iur. iur. c. i. cū suis pcor.

Cecutum. j. de reg. iur. accessoriū. cum suis pcor.

Cprescribendi. l. de agri. z cen. queadmoduz. in fi. li. xi. z est hoc speciale cum alias ex inutili cotractu transferat dominiu. z minus iustus titulus det causam prescribendi. z de hoc no. de prescriptio. si diligenti. ff. de dolo. z eli ganter. z l. de suffra. l. vna.

Cofficio. i. officii sui executione. z dicit gar. qz a beneficio est suspensus. de appella. pastoralis. vbi de hoc.

Hec consultissimo prohibe / nus edicto vniuersos / z sin gulos prelatos ecclesias sibi com missas bona imobilia seu iura / ipsarum laicis submittere subijce re seu supponere absqz capituli sui consensu / z apostolice sedis licen tia speciali: no cōcedendo bona ipsa uel iura i empbiticosim seu ali as alienando in forma z casibus a iure permissis: sed constituendo uel recognoscendo seu profitendo ab illis ea tanquaz a superioribus se tenere seu ab ipsis eadem aduo cando prout in quibusdam parti bus vulgariter dicit auoyer: uel ipsos patronos uel aduocatos ec clesiarum seu bonorum ipsaru per petuo aut ad tempus no modicu statuendo. **C**ontractus autem omnes etiam iuramenti pene uel alterius cuiuslibet firmitatis adie ctione uallatos quos de talibz alic nationibus sine butusmodi licen tia z consensu contigerit celebrari z quicquid ex eis securum fuerit: decernim adeo uiribus omnino carere: ut nec ius aliquod tribuāt nec prescribendi etiam causam pa rent. **C**t nibilominus prelatos qui secus fecerint ipso facto ab of ficio / z administratione: clericos etiam qui scientes cotra inibitio nem predictam aliquid esse presū prum id superiori denunciare ne / glexerint a perceptione beneficio rum que in ecclesia non obtinēt sic grauata triennio statuimus cē sus

Administratione temporalium. de solu. si quorundā. **D**enunciare sumptū fuit ex canone. ii. q. vii. quapropter. in auē. col. ii. de non alie. aut permu. re. eccle. §. ii. qui incipit. iconomū. cle ricus ergo videns prelatū in hoc delinquere denunciare debet: qd si nō fecerit punit. ut bic. z si iurasset nō accusare: nibilominus de nūciat. s. d. iur. iur. quemadmodū. i. fi. z nō obstante pro missione obediē tie accusat. de accu sa. ex parte.

Laici vō qui prelatos uel capitula ecclesiarū seu alias p/ sonas ecclesiasticas ad submissio nes huiusmodi faciendas hacten / compulerūt: nisi post cōpetentem monitionem remissa submissione quā puim uel metum exegerāt: ec clesias z bona ecclesiastica eis sub missa taliter in sua libertate dimit / tant. **C**lli vō qui decetero prela tos uel personas easdez ad talia fa ciēda compulerint cuiuscūqz sint conditionis aut status: excōmuni cationis sint sententia innodati.

Contractibus preterea sup premissis huiusmodi licentia z cō sensu interuenientibus hactenus intis: uel quos in futurū iniri cō tingerit: seu occasione illorum laici ultra id quod ex natura cotractū ipsorum uel adbibita in illis lege permittitur: aliquid non usurpet.

Cui uero secus egerint: nisi le gitime moniti ab huiusmodi usur patione destiterint: restituēdo etiaz que taliter usurparāt: coipso sniaz excōicationis incurrat: z exiūt ad supponendū terrā ipsorū: si opus fuerit: ecclesiastico interdico libe re pcedat. **S**omfacius. viij.

De rerum permutatione.

Iter in tua diocesi ali / qui auctoritate apostoli ca beneficia proximo uua catura expectet: illos ta / men qui fm formam iuris sua be neficia in eadem diocesi ad tuam collationem spectantia pmutare

exigit natura tractus. z sic contractus ex conventionem legem acci piunt. j. de re. iur. contractus. cū suis pcor.

Secus. vsurpando contra natura uel pactum appositum: **R**estituendo. z sic non sufficit a grauaminibz abstincere nisi vsur pata restituant. xiiii. q. vi. c. i. j. de re. iur. peccatum.

Iter. no obstantibus expectationibus bnificioz pmutatio fieri pot. Nota qz qui expectat primā vacantē. primā con sequi debet. fallit bic z in casibus quos dixi. s. de preben. quia sepe. z de concef. preben. si soli.

Diocesi. no excludit imo includit ciuitate. ad idē. l. xiii. di. scōz. s. eo. li. de tem. oz. cū nullus. i. rnsō. de of. oz. cū epus. ad hoc. ff. de ser. expor. pacto. cui non ob. de rescrip. aduolphus. qz in rescriptis ad lites loquit que sūt odiosa. z includat etiā ecclesia cathedralis. ad h. s. de ver. sig. cū clerici. no ob. s. de pbe. q. i. qz ibi ē abitio.

Auctoritate ap. idem puto. z multo fortius si expectat auctori ta te reservationis legatoz uel receptionis capituli.

Proximo. idem z multo fortius puto: si expectaret quā ducerēt acceptandā. nam plus afficitur prebenda per istā gratiā qz p illam ut dixi. s. de concef. preben. si soli ad fi.

Juris. s. e. questum.

Bnificia. bic large intellige: ut minora z maiora bnificia dignita tes z pbendas etiā cōprebendat. i. q. iii. si quis dator. s. de concef. preben. c. ii. s. de ver. sig. tua. qd optime etiā pbat. j. de re. iur. c. i. vbi dixi de hoc.

Collatione. Quid si nō spectant ad collatione sed ad cōfirma tionē tantū. Item quid si pertinent ad collatione sui z alterius uel sint illa in diuersis diocesis: in his questionibus primo uidef qz nō habeat locū bec deere. ratio qz p pmutatione non possumus ne gare. quin uacēt beneficia. deberent ergo expectanti primā vaca turā de rigore z ueritate iuris: sed bec equitas scripta uult qz nō de beantur. Est ergo tenēda regula nisi in ea parte qua uitiata repit.

... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa. ... de elec. ... de offi. oz. pnti. ... de pcel. preben. ... de iudi. ... de iur. iur. ... de re. iur. ... de ver. sig. ... de pbe. ... de concef. preben. ... de ver. sig. tua. ... de re. iur. c. i. ... de appella. pastoralis. ... de re. iur. ... de non alie. ... de iur. iur. ... de accu sa.

L. de ap. precipim⁹. et sic non videtur a littera recedendum: et nisi casus mutetur regula non vitietur. ad hoc faciat. s. de preben. cum in illis. vbi aliud est dicere ad collationem: aliud ad confirmationem. ad idem. e. c. in si. et c. n. c. vlti. vbi aliud est dicere ad collationem: aliud tamen et alteri. Satis potest dici contrarium. et de hoc dictum fuit. qz sic fuit questum. vnde p illa verba potius factum videtur narrari: qz in ris diuersitas ponitur. In prima igitur questione impeditur expectans: sed ad huc tenet pmutatio erit necesse qz interueniat illorum consensu qui habet eligere. ad hoc de offi. archid. ad hoc in si. In secundo casu fiat in manibus vtriusqz libera resignatio: uel quilibet in manibus sui episcopi. uel alii alteri committere: quod melius videtur. ad hoc de sen. ex. cum illoz. nec video quare aliud in casibus istis quod in expresso. Inspiciamus ergo solum an licite fiat pmutatio: ut p expectationes non impediatur. hoc dicitur de re. ad hoc facit finis huius capituli.

Volentes libere ac sine fraude in manibus tuis ipsa resignant: non lumus occasione premissa equitatem preferentes in hac parte rigori: circa faciendam permutacionem beneficiorum huiusmodi que alias minime resignassent: ullatenus impediri. Bonifacii. viij.

De testamentis et ultimis voluntatibus. Rubrica.

S pater filium et filiam habens impuberes: et uxorem filiarum in re cer

viribus erunt heredes: nisi in casu vbi duo sunt instituti p iunctim et alter. d. uisum. ff. de here. insti. si alterius. et l. se.

K Institutum. nunguo ad filiam sufficeret. legasset de h fuerat opinio de tacte. s. e. rainuti. in pn. Et dicitur quidam quod tutius est quod necessaria sit institutio. in aut. ut cu de ap. cog. s. aliud quoqz. et s. bec aut. colla. viii. et c. de ioffi. testa.

ta: filium uero in ceteris bonis suis uniuersalem heredem instituit: et uxori aliqua in suo testamento legauit adijciens: ut si decederet filia sine liberis eidem filio: et si ipse absqz liberis obiret filius: prefate filie moreretur christi pauperes instituitur heredes: si utrunqz sine liberis mori contingeret filiorum: testator mortuo ac deinde filio subsequenter et filia superstitite matre defunctis ante repona pubertatis absqz deductione

nō liceat. dicentes. l. de in offi. testa. l. oimodo. et l. cum queritur aut. nouissima. per aut. illa posteriorē eē cone/ cras. alii p predictas. l. et p decre. rainuti. vbi nihil dicitur qz altero cha fuerit instituta. Mo distinguit an testator uoluerit solemniter testari. ut qz uocauit testes. vii. signacula et subscriptiones rogauit. et tunc est necesse qz in aliquo instituat. ut in aut. cu de ap. cog. colla. viii. aut nō solēnt sed nūcupatine. et tūc sufficit quocūqz relinquat titulo ut in antiquis. l. vnde dicitur alii qz si relinquat in testamento necesse est iure institutionis

relinqui. si in codicillis sufficit quocūqz relinquat titulo. et de hoc no. l. de i offi. testa. aut. nouissima. Alii dicitur qz fm canōes sufficit quocūqz relinquat titulo. ut in decre. rainuti. secus fm. l. et hoc ibi tenet Hosti. ut talis pntio sa subtilitas euitet. Alii distinguunt qz aut testator inter filios tantū testator: aut inter extraneos et filios simul mixtos. In primo casu sufficit quocūqz relinquat titulo. ut in antiquis. l. qz et inter ipsos imperfecta simplex et plana uoluntas sufficit: oimodo d ipsa appareat. l. e. ti. bac pultissima. s. ex imperfecto. et c. l. fa. ber. l. si. et aut. ibi signata. In secundo casu. f. cu extraneos instituit nō sufficit quocūqz relinquere titulo: nisi fiat institutio. et sic intelligitur aut. ut cu de ap. cog. Sed ut. s. dixi primū tutius. et iō tenendū uidetur. de pe. di. vii. nullus. et uerbū illud relinquit in decre. rainuti. nō uidetur poni pro pte. ut patet etiā ex institutione adiecte. idem in decre. rainuti.

L egatum. de facto. ut dixi in casu: legauerat usufructū quorundā bonorum et altero solū supstite ex filiis augebat in testamento legatū. et nemine superstite adhuc augebat. et ex hoc etiā ut patet in integrā allegabat p pauperes qz patebat qz intentio testatoris fuerit uxori filiam anteferri.

M idē filio. moreret qd ē infra. Sed h ista filia nec exheredata erat nec instituta. qz in certa re ut. s. dictū. g nec ei pupillariter pōt substitui. ut insti. de pupill. substi. s. nō solū. ff. de vulg. substi. l. sed si plures. So. l. bec pupillā nō fuerit instituta heres in pmo gradu: tū fuit instituta in secundo. f. post mortē filii. et sic ei pupillariter substitui potuit. uel dic qz ex liberis vnus ē ex certa re: alter uniuersaliter institutus: uterqz est heres: licz alter nō tenetur ad credita uel legata. et sic intelligatur hic. et. s. e. rainuti. secus si nō ex liberis. qz tūc institutus in certa re habebit loco legatarii. ut. s. dixi. et c. d. here. insti. l. quotiens. uel hic nō querit an tenuerit substitutio de filia ad filium. sed econuerso. qz de facto prius decessit filius.

N liberis. sufficit vnus. ff. de ver sig. l. non est sine liberis. l. de condit. insti. l. et sup hoc vide qd no. de pbat. in presentia. in. i. glo.

O filie moreret. i. ad opus filie: quasi dicat qz hereditas filii directe et immediate ad filiam pueniat. et eōtra. si vō in successione mater esset media iam nō filie. sed primo matri moreret. sic allegabat p parte pauperū.

P auperes. licz certa psona heres institui debeat et nomē specificari. tamen pauperū institutio ualet. et de pauperibus loci p ptiū domiciliū sensisse intelligitur: vbi sumentū uiuens p solatōes et seruitia a multis recipit. l. de episc. et cle. si quis ad declinandā. et l. nulli licere. de hoc dicit ut. s. e. ti. cum tibi.

Q uotiens. executoribus relictis qui petebant bona testatoris postmodum ab uxore. ut dixi in casu.

R absqz deductione. hic decidit questione. Dicebat aut mater qz habebat tertiam et quartā in bonis testatoris ex persona filii. et sic sola dimidia restituenda fuerat filie. Item in alia dimidia habebat etiā tertiam et quartā ex psona filie. et sic dimidia. et sic facta cōputatione videbat fm eā restitutio faciendā pauperibus solū in tribus vnciis eius partis: in qua fuerat filius institutus. et in dimidia eius partis in qua fuerat instituta filia: pbat hoc ex eo quia dicebat qz substitutio de filia ad filium. et de pauperibus ad illā erat fideicommissaria: et hoc pbatat tali mō. directa substitutio fit p bec uerba: et heres esto. uel ille ei sit heres indirecta p uerba: rogo uolo uel mando ut restituas et c. sed p ista uerba alteri moreret nō pōt dici directa et pupillaris substitutio: imo uidetur intellectus fuisse: qz mater filio ab intestato succederet. et ab intestato hereditatē restitueret substituto. Itē dicēdo sine liberis: apparebat testatorē puberi substitūe uoluisse: vñ fideicommissarie nō pupillares itelligi debebāt substitutiones et de filiis ad inuicē et de pauperibus ad eos. Rūdebat p pte executorz et pauperū. qd. s. dixi in glo. de facto. et glo. i. et qd. j. sequitur. Ad clariorē autē intellectū nota: qz substitutionū alia directa alia indirecta sine obliqua. Directarū alia vulgaris alia pupillaris alia exemplaris alia breniloqua. de q pōe exemplū. ff. de vulg. substi. iaz hoc iure. f. cu testator dicit duos impuberes filios mihi heredes istituo: et eos inuicē substituo: habēt enī bec brenia uerba in psonas cuiusqz duas substitutiones vulgarē et pupillares alia compendiosa de his psequere. ut no. s. eo. rainuti. circa pn. Sed ad vltimū et ad ppositum ueniamus. l. cōpendiosa que fit bis uerbis: quicūqz filius me decesserit

A libere. ut symonia uideat. de pac. cum pridem.

B grande. pone in terminis per decre. s. e. li. de renuci. c. ii. f. cū pmutat beneficiū: quod sperabat in pximo vacatur: ut precludatur uia expectanti.

C resignant. et si resignata conferant aliis qz pmutare uolentibus non ualet collatio. ut in cle. e. ti. c. vno.

D rigori. sic. l. d. indi. placuit. l. de furtis et ser. cor. l. si quis seruo de hoc s. de transac. c. vlti.

E adimime. istud facit p eo qd. s. dixi. naz inspiciat papa qz nil de perit expectanti. qz alias non resignasset.

S pater. tracta fuit bec decre. de extratraganti inno. iiii. q incipit. Ioannes frangiapani. et forte nimis fuit decisa. et sic pone casum. Ioannes fran. habebat uxore noie saracanam. et ex ea filium et filiam impuberes petru et philippa: in extremis positus condidit testamentū: et filiam sibi heredem instituit in certa pecunie quantitate: filium uero in ceteris bonis suis: et uxori vñ fructū quorundā bonoz suoz sub certo tenore reliquit. et adiecit. ut si decederet filia sine liberis moreret filio suo. et si filius sine liberis decederet: moreretur filie. si aut uerqz sine liberis decederet pauperes heredes instituit: et executores testamento reliquit. Adortu est ioannes ipse testator: demū mortuus est petrus filius suus adhuc impubes. et demū filia etiā impubes. ipsa. f. matre superstite ptra quā agebāt executores: et ab illa domina uel eius pcuratore petebāt corā papa bona que fuerāt testatoris et filie sub quibus et bona filii cōprehendebāt: dicebat pcurator: domine qz substitutio facta de filio ad filiam: et d filia ad paupes fuerat fideicommissaria. vñ in substitutione filie ad filium debebat deducē tertiam iure nature debitam filio. et quartā trebellianicā. Item in substitutione pauperū ad filiam p residuo noie filie eadē tertiam et quartā habebat. p parte uero executorz allegabat qz substitutio fuerat directa et pupillaris. et cōueniebat talis substitutio psonis et uerbis. vnde nō habebat locuz quartarū deductio. Item qz pater in testamento qd faciebat impuberi filio matre portione iure nature debita priuare poterat: licz filius id suo testamento facere nō posset. Per has ultimas allegationes pnuclauit papa bona illa deferri pauperibus absqz aliqua deductione tertie uel quartę partis: hoc dicit: vnde sic in summa. In fideicommissariis substitutionibus locū habet quartarū deductio: in directis nō. et substitutiones interpretari debemus directas: dū modo conueniant uerbis et psonis institutis.

S impuberes. f. filia minorē. xii. annis. filium minorē. xiiii. annis ff. de ver. sig. pupillus. l. quando tu. uel cu. esse desit. l. indecorā. et insti. qui. mo. fi. tui. in prin. licz quo ad mrimoniū nō inspiciam⁹ solū annos sed etate qua pubescere possit. qd dicit ut. s. de despon. impuberes.

T uxorem. puberē intelligas et matre ipsoz filioz alias dubitatio nō pcessisset. et hoc pater in si.

R e certa. instituit qd est infra qd si nō fecisset egisset filia de in officioso: nūc aut non posset agere nisi ad supplementū: si aliquid deesset portioni iure nature debite. l. de inoffi. testamē. l. oimodo et l. se. et l. quoniam nouella. et l. si quādo. et de hoc. s. eo. rainuti. in pn. Scire debes qz in certa re instituit⁹ habet loco legatarii: ita qz creditoribus nō tenet. l. de here. insti. l. quotiens. et hoc cū ē al⁹ vñ uersaliter institutus. si enī nullus alius institutus ē in totū succedit heres. ff. de here. insti. l. i. s. si ex fūdo. et l. si itaqz qd heres. Si aut plures instituti sūt in certis rebus. et nullus alius uniuersaliter p

quot & quanto animas constitutio hec affringit: nā quasi omnes sibi talia attrahunt & tales alliciant: ut infirmitati qua cōtingit me dicos qui sanare debuerant infirmari.

a Colētes. ad hoc. s. de offi. lega. officii.

b Eterne. hodie transgressores excommunicati sunt ipso iure: nec

absoluntur ab ali quo q̄ a papa: nisi in mortis articulo per cle. s. penis cupientes in st. que reseruat etiaz penas infra positas.

c Promittenduz. non enī facit deus differētiā inter ista xxi. q. v. iuramēti.

d Sepulturaz. cū enī hoc sit spiritua le: pactio interueni re nō debet. i. q. ii. q̄ pio. de pac. pactio nel. Sumitur autē sepultura multis modis: quod dicit ut no. xiii. q. ii. s. Itē querit. s. e. c. pe.

e Denier. di. licet nō teneat principa le: tenet accessoriū quo ad quid. & est speciale. ad idem d iure iur. debitoroz ybi de hoc. & eo. ii. cū contingat.

f Eligere. puniē q̄ in quo deliquit. de temp. ordi. litteras de his que fiunt a ma. par. c. q̄siuit.

g Apud quas. scz ybi sūt maiorz suorum sepulchra. xii. q. ii. ebron. cum. c. se. & s. eo. c. i. i. p̄n. qd̄ de intestato de ber intelligi. Quid si ecclesia ista de q̄ pmiserat sit illa in qua ab intestato se peliri debebat: de clarari debuisset: quia si dicamus q̄ ibi nō debeat se peliri: ybi ergo sepelietur: & littera dicit non apud illas &c. vnde possit dici. q̄ ibi sepeliet nō obligatio promissio nis: sed potestate iuris: sicut cum ex duabus seruitutibus remittit altera: altera remanet. ad hoc de vsupal. ex tuarum. ff. de seruit. v. pre. si domus tua. In contrariuz videt quod. s. dixit: nec apud ele ctas ecclesias vlatenus sepeliri. preterea sim hoc semper illi apud quos est sepulchru maiorū etiā ex electione uel promissione: qua priuati erunt potestate eligendi: habebunt obtentum: quod esse nō debet. xxiii. q. v. hec imago. s. de p̄cu. tue. j. de re. iur. cū quid.

h Predictos. quos sic induxerunt: non ergo p̄hibet decre. qm̄ pos sit eligere: sed p̄hibet inductiones & promissiones.

i Corporum. s. c. ex parte.

k Decendum. istud decendum in restitutione corporis currit ex quo petiti fuerit: sed in restitutione rerum credo q̄ statim currat. & ideo in rebus nō fuit additum si petant. ista enim constitutio nō intendit minuire sed addere. ad decre. pleriqz. sed ibi sine aliqua petitione dicebatur eos obligatos ad restitutionē: ista imponi tem pus & penam.

l Faciendam. nō dicit cui ecclesie. credo q̄ ecclesie cui facta est in iuria. videlicet apud quam sepeliri debebat. parrochialis ecclesia iā habuit suā canonicā. & sic nō ob. i. c. p̄xi. que in alio casu loquitur. si vō ipsa eadem fuerat ecclesia dimissa cui soluet pena: vnde extin cta videt actio. sicut euz creditor succedit debitor. ff. de solu. stich. s. a dno.

m Interdicto. ergo propter transgressionem vnus fratris eccle sia tota & cimiteriū punietur: sufficit ita scriptum esse. et potest esse

scandalis: que frequenter ex his pueniunt: obuiare uolentes uni / uersis religiosis & secularibus cle ricis: cuiuscunqz status uel condi tiōis existat: in uirtute sancte obe dientie ac sub interminatione ma ledictionis eterne districtissime p bibemus: ne aliquos ad uouēduz iurandum uel fide interposita seu alias promittendum inducant: ut apud eoz ecclesias sepulturam eligant: uel iam electam ulterio nō imutent. Nos enī si secus actū fuerit electionē ralem decernimus nullius penitē existere firmitatis.

Statuetes ut bi qui sic elegerint nec apud sic electas ecclesias ulla tenus sepeliri nec alibi ne contra uotum iuramentum aut promissū huiusmodi a se factum materiā ha beant ueniendi: possint eligere se pulturam: sed contradictione qua cuiqz cessante sepeliatur omnino apud illas ecclesias: apud quas sepeliendi de iure fuissent: si alias sepultura non electa forsitan decel sissent: si uero ijdē religioſi uel cle rici predictos in suis ecclesijs uel cimiterijs p̄sulerint sepeliri ad re stitutionē tam sepulchroꝝ corpoꝝ: si petant quā etiā omniū que occa sione sepulture illorū peruenerint quomodolibet ad eodē: infra de cendum integraliter faciendam ipsos obligatos esse censem: quā nisi fecerit ecclesie ipse apud quas sepulti fuerint: necnō et cimiteria earundem extunc eo ipso sint: & tā diu maneat ecclesiastico supposita interdicto: donec ab eis facta fuerit restitutio plenaria omnium predictorum. **Dem.**

Quam quis cuius maiores sūt soliti ab antiquo in aliquo ec /

ratio. quia ex quo illum sciebant suum non esse: inuestigare debebant diligē ter qua ratione ad eos deueniret. ad hoc. l. vnde vi. cum querebas.

Quam quis. primū dictū huius decre. emanauit ad declarationes eozum que no. ber. & moderni. s. eo. de bis. & approbat opi. Inno. & reprobat opi. Du. & Ber.

clesia sepeliri: ea dimissa eligit ali bi sepulturā: canonica portio di / misse non debetur ecclesie: sed illi duntaxat in qua ille officia consue uit audire diuina & ecclesiastica re cipere sacramenta. Cum ab eo qui duo habet domicilia se collo cans equaliter in utroqz: in loco tertio eligitur sepultura: domici liozum ecclesie habebūt inter se di uidere canonica portione. Si quis antiqua dimissa nouam etiā in loco minus religioso elegerit se pulturam electionē huiusmodi li cet iura super hoc uideantur esse diuersa: nequaquā uolumus im / pugnari. **Dem.**

Is qui habet domicilium in ciuitate uel castro quandoqz ad uillam ruralem se transfert re / creationis causa: uel ut ruralia exerceat in eadem: si nō electa sepul tura decedat ibidem: non in eccle sia dicte uille sed in sua parrochia li uel in ea portus in qua maiorz ipsius ab antiquo sepultura exti tit: sepeliri debet: dummodo absqz periculo ad ipsam ualeat de poniari. Mulier autem que plures uiros habuit successiue: si sepulturam non eligit: est cum ui ro ultimo cuius domicilium reti net & honore tumulanda.

Dem in eodem.

Iter pater minores filios: qui nequeunt antequā ad an nos pubertatis perueniant elige re sepulturam: possit si consuetu / do terre id habeat quo uoluerit sepelire: hoc tamē non potest ubi consuetudo huiusmodi non habe tur: sed sunt cum suis maioribus uel in parrochiali ecclesia tumu /

l. de reg. iur. in alternatiuis. cū suis con cor. econtra videt ordinem scripture seruandū. xlii. di. sit rector. ad si. s. e. li. de elec. si quis iusto. s. i. & s. de pben.

Sepeliri. vnde si intesta tus decessisset ibi sepeliri de buisset. ut dixi. s. c. pximo. & s. e. ti. c. i.

Canonica. saltem quarta uel stetur consuetudini. s. e. certficari in his qui eligunt sepeliri apud miores uel pre dicatores taxata est quarta p extrauagan. bonifa. que inci pit super cathedrā. que fuit reuocata per benedictuz. ho die inuonata p cle. e. ti. dudū

Duntaxat. q̄ etiā si apud debitā sepult⁹ fuisset: habuisset parrochialis ecclesia ca / nonicam. s. e. c. i.

Domicilia. qd̄ esse pōt de rescrip. dilectus. ii. ff. ad mu nici. l. assumptio. Itē possit quis esse sine domicilio ut si relicto domicilio nauiget uel iter faciat querēs quo se col locet. ff. ad munic. l. labeo. in prin. & l. eius. & quod dicit hic diuersis domiciliis. satis pu tarem eē equū in vno. q̄ eq̄ liter esset in duabus parro chijs utputa inhabitat quis domū in confinio duaz par rochiarum uel duas domos contunctas habitat que sunt in duabus parrochijs ut ca dem ratione ille one diuidat quartam.

Dimidere. si. s. de testa. re latum. ii. ad fi.

Si quis. hic terminat q̄ nota. xii. q. ii. s. ar illi. alias i cipit nūc querit. & s. e. frater nitatem. & approbat opinio. Lau. Cin. Jo. & Hof. repro bara opinioe hu. ala. t. & ber. quā etiā Hosti. magis dice bat inri consonam.

Is qui non electa. alias non esset questio. quia apud illā sepelietur. s. p̄xi. c. in fine.

Ab antiquo. Quid dices auus proauis & alii ab anti quo sunt sepulti in aliqua ec clesia. pater eligit sepulturaz in alia. & ibi sepultus est. fili⁹

decedens intestatus sepeliet in sepulchro patris uel in sepulchro auis & alioꝝ & intelligo ut bene pcedat dubitatio q̄ pōt sepeliri commode in vtroqz pro vtraqz parte inuenies textū. xii. q. ii. s. ioseph. & ver. ibi econtra. qui alias ē. s. per istā litterā quā etiā habemus. s. c. p̄xi. in prin. satis videt habendam rationem antique sepulture aut proauis & alioꝝ potius q̄ paterne. ad idez. s. e. c. i. in prin. & c. fraternitatem ybi dicit patrū alioꝝqz parentuz copulatiue dictū. quasi non sufficiat patrem ibi fore sepultum. Item uiuente patre sepe litur in sepulchro auis. j. c. p̄xi.

Deposari. simile. j. e. c. vlti. iminēs ergo periculū imutat ius cōmune. ut hic vides. ad idē. s. e. li. de procura. si duo. s. sane.

Mulier. hic terminat quod no. bu. & io. xii. q. ii. vnaqueqz. **E**ligat. eligere enī pōt cū quo uoluerit uel cū nemie sepeliri. s. e. de vxore. **C**iro. si verus vir fuit. ff. ad munic. de iure. s. fi. **H**onorem. ff. ad munic. l. filii. s. ii.

Iter. emanauit ad declarationē decre. s. e. de vxore. ii. r̄iso. **P**ubertatis. s. xii. an. i muliere. xiiii. in viro. qd̄ dicit ut. s. dixi. de testa. c. f. **E**ligere. sicut nec alias testari. ff. de testa. qua etate. alias in qua. ii. q. vi. s. diffinitia. circa prin. l. quādo. p̄uo. non est ne. l. ii.

Consuetudo. sicut ergo consuetudo dat iurisdictionē & ius eligendi pre latum. de fo. cōpe. cum contingat. de causa poss. cum ecclesia. sic etiā dat ius eligendi sepulturā. ut hic vides.

Tel in parrochiali. hic est distincta. nūquid ergo datur electio: qd̄ videt j. de reg. iur. in alternatiuis. cū suis con cor. econtra videt ordinem scripture seruandū. xlii. di. sit rector. ad si. s. e. li. de elec. si quis iusto. s. i. & s. de pben.

mandato. et hoc tutius. ad hoc. s. c. pxi. nec semper i alternatiis est electio ut dicam in pre. regula in alternatiis: consuetudo tñ habet qd parentes uel amici tales sepeliunt in altera qd uolunt: et graue uidet pueru. viii. dieru semp in antiquis tumulis solemniter sepeliri.

Quauis. de hoc tractabat Hosti. in su. hui. s. et apud qua. s. si vo is.

Silius familias. maior tamen pubertate. et est huic si. s. e. li. de pcur. qui generaliter. s. i.

Sepulturam. quia electio refert ad id tempus: quo solutus est a patria potestate. ad hoc. s. e. de vxore. i. rifo.

Castrense. s. qd a parentibus uel cognatis in militia d gentibus donatus est: uel qd ipse filius familias in militia acquisiuit: quod acquisitum non fuisse: nisi militasset. ff. de castren. pecu. l. castrense.

Quasi castrense. aduocatus in postulando: nam et ipsi aduocati militant. l. de adu. diuer. iudi. l. aduocati.

Judicare. i. in ultima uoluntate relinquere. iudicium enim hic sumitur pro ultima uoluntate. et aliter multis modis: ut ut dicam. j. de regu. iur. i. iudicij.

Non potest. ff. de donati onibus causa mor. l. tam bis.

Religiosi. emanauit ad declaratione eorum que no. Inno. et Hosti. s. de exce. prela. nimis iniqua. et Hosti. s. e. ti. d. vxore. et approbat opinio Inno. reprobata opinione Hosti.

Commode. Nota ratione incommoditatis id permitti: quod alias no pmitteretur: sic. s. e. is qui. Item causa incommoditatis alienantur res ecclesie. xii. q. ii. terrulas.

Debeant. sic. s. ti. pxi. c. vlti. cum suis conxor.

Sepulturam. hoc tenebat inno. sed hosti. contra per decre. s. e. de vxore. s. qd talis electio ad illud tempus. s. post mortem refertur quo solutus est monachus a ingo: ut ibi dicit de vxore. ad idem. s. c. pxi. i. rifo. et hoc etia probabat per decre. pre. de exce. prela. nimis iniqua. et per decre. de priuilegia. ut priuilegia. vbi dicit qd illi fratres eligunt sibi sepulturas. Ad primu respondo qd licet vxor uel filius familias sint in potestate uiri uel patris: non tamen intantū quin aliquid habeant et uelle et nolle quod non est in monacho. et facit. s. de pcurato. qui generaliter. s. i. Ad decre. nimis. et ut priuilegia. dic qd non loquuntur in ueris religiosis: sed in his qui assumuntur in confraternitatem uel intelligatur fm istud. scilicet quando a monasterijs sunt remoti. Jo. an.

Discretioni. decre. est greg. ix. decisa de extrauaganti sua que incipiebat grauem nobis. put ibi patet ex querela archiepiscopi et capituli pisani peruenit ad papam: qd predicatores et minores predicabant decimas ex precepto no debent. scribit greg. ut sequitur hodie. psum est contra omnes religiosos quibus non competit recipere decimas. ut in cle. de penis cupientes. ii. responso.

Decimarum. in decimarum solutione an debeantur ex precepto: an consuetudine tollant: diuerse fuerunt antiquoru sententie. et dixerunt quida quos secutus est inno. in glo. quam posuit super ista rubrica: qd decime indistincte debentur et personales et prediales. probat per auctoritates veteris et noui testamenti. et p iura. xvi. q. i. reuertimini. et c. decime. et q. vii. quicunq. et c. ocs. et in multis capitulis. Dicunt quida theologi et hoc scripsit pe. lombardus: qd precepto alia moralia. et hec ad litteras seruanda. ut no occides et. quedā criminalia. et hec non seruantur ad littera. ut de puri. post par. c. vno. quedam mystica. et hec sunt sacrificiorum precepta: quorum non uerba: s; mens seruanda est. et sic dicunt in decimis ut. s. sint mystica: uel partim moralia. ut sufficiat aliquid dari pro decima ex rigore consuetudinis: puta centesimam uel ulterioiorem uel ceteroierem partem. ad hoc. v. di. in prin. vi. di. s. vlti. s. eo. commissum. et c. in aliquibus. in si. et c. ad apostolice cum si. Sed hec opinio est falsa. et reprobata per omnia iura et per cōciliū generale. s. eo. in aliquib; vbi dicit integraliter decimas persoluendas. Alii theologi dicunt qd hodie decime non debentur. quia olim iussi erāt dari clericis qui nihil aliud habebāt ut numeri. xviii. vbi dicebatur clericos parte decimarum debere esse contentos. hodie vō habent predia: unde eis decime non debentur. et hec opinio reprobatur. s. eo. tua nobis. Alii dicunt qd decime in illis regionibus in quibus non est consuetudo qd soluantur nec exiguntur nec predicant no solnere no sit peccatum quasi ex tolerantia papa dispenser: quod uidet posse fm ea que norā. s. e. a nobis. vbi autem exiguntur et predicantur: non soluere est peccatum. que opi. per hanc decre. et per omnia concilia. et decret. s. eo. ti. reprobata uideretur. in quibus satis patz qd papa non tolerat sed contradicit expresse. ad hoc exo. xxii. ibi decimas et primitias tuas non tardabis offerre. Hosti. nota. s. eo. in aliquibus. qd prediales decime debentur lege diuina. persona-

les vō non. et ideo in primis non admittitur consuetudo. In secundis vō sic. unde si consuetudo est personales non prestari non debentur. et sic intelligit si. ipsius decre. Sed hoc Inno. execratur: ut dixi in prin. et eius in hoc opinio tutior est. et ideo tenenda esset. de pe. di. vii. nullus.

Decimarum seu aliarum re rum ecclesijs debitarum solutione retrahant: uel alias animas corumpant audientium in sermonibus uelstris: uel alibi proponere decetero presumatis: imo uerbo et opere in formetis eisdem: ut ad solutionem predicatorum prompte uoluntatis animo sint intenti.

Alexander quartus.

Statuto perpetuo declaramus qd indultum illud apostolicū quod plerisq; conceditur: ut noualium decimas pro ea portione percipere ualeant: qua ueteres eos contingunt ad illas noualium decimas quas tempore illo: quo impetratum uel obtentū extitit hoc indultum: alij possidebant: cum de hoc in ipso mentio nulla fiat: nullatenus se extendit:

iores.

Animas. alias animos. ad hoc. s. eodem quauis. de na. ex li. ven. c. vno.

Sermonibus. tale officium priuilegiatum est. de sta. mo. quod dei timorem.

Alibi. puta in collationibus disputationibus uel in confessionibus in quibus iniungere debent confitentibus: qd aliena restituant. quia non dimittitur peccatum et. j. de regu. iuris. peccatum cum suis conxor. et hoc faciendo licite ab excommunicatis elemosinas recipiunt. de senten. excommu. cum uoluntate. priuilegium ergo illud merentur amittere: contrarium suggeredo. xii. q. iii. priuilegium. cum suis similibus.

Voluntatis. uoluntarium milites sibi eligit christus. xv. q. pma non est quod cuiusq. xxiii. q. v. tunc saluabitur. alias incipit qui sitit. in fine.

Statuto. hic alexander in prima parte ponit quasdam declarationes circa illas indulgentias in quibus conceditur aliquibus: ut noualium percipiant decimas pro ea portione qua percipiebant antiquas. Et a quibusdam ex ipsis declarationibus duos excipit ordines. hic vsq; ad. s. vbi ibi prouidet parrochijs pauperibus: quarum decime alijs debentur vsq; ad. s. sane. tertio prouidet circa decimas recipiendas uel non de manibus laicorum vsq; ad. s. diocesani. quarto prouidet circa decimas soluendas a religiosis. et circa diocesanorum potestatem super his vsq; ad. s. nec pro eo. vbi statuit noualium decimas religiosis no accrescere: qui anti quas de laicorum manibus habuerunt.

Declaramus. Nota quia hic alexander non statuit ius nouum sed antiquum declarat: unde primum dictum habebamus casum. s. de priuilegijs. c. antepultimo. quod incipit dudum.

Contingit. forte priuilegio uel compositione uel feudatione uel prescriptione uel receptione de manibus laicorum. ut dicit in fine. uel alio quocunq; modo iure communi non est reperire simpliciter qd debeatur certa pars: nisi forte in episcopo qui iure communi petit quartam. sup. de offi. ordi. conquerente. de prescriptione. de quarta.

Tempore illo. sic in his inspicitur date tempus. ad idem. s. de rescriptis. eam te. et c. si eo tempore. eo. li. de elec. dudum. j. vbi de hoc.

Possidebant. iure suo tanquā sibi debitas: tunc non debet illis obesse priuilegium hoc tacito impetratum. s. de priuileg. dudum. Item potest dici: si bona fide possidebant: sed proprietatem iuris non habebant: ut sola bone fidei possessio vires priuilegij impediatur. Si autem esset uolenta uel male fidei possessio vires priuilegij non impediret fm Innocen. et Hostien. qui hoc no. in pre. decre. dudum. allegant de restit. spol. grauis. de prescrip. c. vltimo. de bona. inter uirum et vxorem. et si necesse. ob hoc etiam ibi dicunt qd si abbas impetrat priuilegia exemptionis pro se et capellis sibi subiectis: qd si aliqua capella sua ab alio monasterio bona fide possideatur: impediuntur vires priuilegij: alias non per eadem iura.

Aliarum rerum. puta primitiarum oblationum canonicarum portionū debitarum ex funebus et eorum que debentur propter suas laudabiles consuetudines. de simo. ad apostolicas olim solvebantur: quatuor genera decimarum. s. eo. c. i. et ideo homines bonis obibus abundabant. xvi. q. vii. maiores nunc nec una bene soluitur. et ideo homines ad decimas conuertuntur. xvi. q. i. decime. et ideo dominus locustas no increpat nec plagas amouet. xvi. q. i. reuertimini. et tollit fiscus quod non accipit christus. ut in predicto. c. ma-

A Nec ad alias. secunda declaratio. pone: debebat mihi medietas decimarum antiquorum prediorum certe parrochie. ipetravi ut reciperem pro ea parte noualia pro qua et ipetratois non tota prochia sed solum in certa parte. pone: citra riuum percipiebatur parte illa decimarum. in illa solum parte recipi noualia non in vltiori.

B Et pro ea. tertia declaratio. pone: debebat mihi dimidia decimarum certe parrochie: sed non dabatur nisi tertia. ipetravi privilegia de noualibus pro ea parte et. solum tertia in noualibus habebatur.

C Statuimus. sequetur ad huc declarationes. Ad earum intelligentiam scias quod aut ille qui ipetrat tale indultum percipiat integras decimas: aut plus quam dimidia aut dimidia aut minus. in primis duobus casibus scilicet cum integram uel plus quam dimidia percipit: in antiquis per textum privilegii noualium solas habebit dimidia. si percipit dimidia uel minus antiquorum tantundem percipiet noualium.

D Medietate. nomine portio dimidia continetur. ff. de sig. nomen filiarum. §. portionis. ff. de usufructu. etiam.

E Quia non est. ratio. Cum non sit. diceret aliquis quare fit iam stricta interpretatio et aspera? Respondet. io. an.

F De medietate. bene ergo comprehenduntur tribus declarationibus prime partem. sed istis duabus declarationibus istis. §. statuimus. non percipiuntur et hoc intendit. si ergo percipiant integram uel plus quam dimidia in antiquis et in noualibus per textum talis indulti tantum habebit. dicitur io. an.

G Cognue. quod dicitur. ut. §. de pben. de monachis. xxi. q. i. c. i.

H Illarum. decimarum parrochie sue.

I Onera. legatorum nunciorum se. ap. collectarum et si. ad idem. §. eo. ii. de preb. c. i.

L Assensu. laicorum habebat decimas quas religiosi donare volebat: fingebat se per instrumentum ab illis habere in feudum ut sic quasi restitueret ipsas eis sine assensu episcopi sed talis factio non proderit ut hic vides.

M Lateranensis. de privilegio. cum et plan tate.

N Perpetuo. secus si ad tempus. et concordat. de his que si. a prelat.

nec ad alias etiam: nisi in his tantum locis ubi ueteres tunc quando dictum indultum impetratum fuit: ipsi imperatores habebant: et pro ea solummodo portione qua ipsi tempore impetrationis huiusmodi percipiebant antiquas. Statuimus preterea quod idem indultum obtentum ab his qui tempore impetrationis tota liter ueteres percipiebant decimas: ultra medietatem decimarum noualium nullatenus extendatur. quia non est uerisimile si tunc de plena et integra portione ueterum fuisset expressum quod apostolica sedes pariter et similiter noualium decimas in tam graue parrochialium ecclesiarum dispendium indulgisset quodque ratio talis indulti siue impetrati iam siue impetrandi deinceps non possit in noualibus: que a modo fuerint: uendicari et acquiri uel percipi plus quam medietas decimarum ipsorum noualium: etiam si amplius in ueteribus habebatur: cum non sit dicendum asperum sed pius potius et benignus: si super decimis futurorum noualium: contra parrochialium ecclesiarum gratiam quod ex distinctione indulti huiusmodi possit accidere taliter obuiari. Religiosos tamen cisterciensium et cartusienis ordinis statuto et declaratione huiusmodi quantum ad hos duos articulos uidelicet de medietate decimarum noualium percipiendi nolumus uel constringi.

Ubi autem per huiusmodi concessiones decimarum parrochiales ecclesias adeo grauari cōtingit quod earum rectores de ipsarum redditibus congrue sustentari et comode iura episcopalia exhibere non possunt: prouideatur per locorum ordinarios et ordinetur taliter quod eisdem rectoribus tantum de illarum relinquatur pueniabus: quod exinde competentem sustentationem habere et episcopalia iura soluere ualeant aliisq; onera debita supportare. Sane quauis forte a religiosi exēptis et alijs fiant in feudationes de decimis detentis a laicis: et iudicet laici quod illas ab ipsis religiosi in feudum teneant recognoscant non tamen licet religiosi eisdem post rationem in feudationem uel recognitionem sic de facto presumptra huiusmodi decimas de manibus laicorum ipsorum acquirere uel recipere absque definitione episcoporum assensu.

Illas autem decimas intelligimus posse taliter a religiosi de manibus laicorum recipi uel acquiri que ante lateranensem concilio. ipsis laicis in

cum apostolica. in si. io. an.

O Exemptis. i. de ipsis decimis. uel decimis exemptorum prediorum.

P Iure. §. eo. ex parte. i.

Q Forundez. sicut enim ipsi laici non accrescebant noualia. ut. §. eo. tua. i. sic nec ipsis religiosi qui a laicis pceperunt. ad idem. §. eo. cum contingat. arg. contra

de iurepa. c. i. Sed ibi res a laico donata mutat naturam in nullum iudicium. hic fieret iudicium ecclesie parrochiali. ad hoc. §. i. in fi.

R S qui. si minor. xiiij. an. ingreditur religionem in. xv. anno. libere exit. nisi in ipso

so. xv. anno. professionem fecerit uel habitum professionum receperit. uel expressis ratas habuerit professionem prius a se factam. si autem per totum. xv. an. portat habitum ubi non est distinctus: intelligitur professus. nisi tanta sit indistinctio quod uidentes cum eis simili habitu induant. Si maior. xiiij. an. ingreditur portat habitum per annum quantumcumque sit indistinctus intelligitur professus. In fine declarat qui sunt habitus indistincti.

B Annum. consumatum quia non sufficit incepisse. quod dicitur. ut. §. eo. ad nostram.

C Ingreditur. hic tolle quod est. libere potest.

D Sequenti. si. in. xv. sic. xx. q. i. illud.

E Vel repete eo completo et. io. an.

F Prius. §. an. xiiij. annum: Expresse. et sic reprobatum est quod io. not. xx. q. i. illud. et ber. §. e. significatum. qui dicebat quod si professionem fecerat ante

xiiij. an. tacite ibi mox trabendo post. xiiij. an. uideat eas ratas habere. ar. de despo. impu. literas. et. c. accessit. host. aut quod hanc uideat decre. in decre. significatum. tenebat quod hic dicitur.

H Sequentem. §. xv. etatis sue

I Uideat. ecce ergo quartum casum. post. xiiij. annis. ergo bene habet ratam professionem factam ante illud. sed non corpore sed tunc demum cum lapsus fuerit annus. xv. et in ipso portauerit habitum distinctum.

K Cōm. ut fuerit capellani et seculares clerici. et si hitus ille religiosus non est: sed forte secularium clericorum id esset per episcopum commedum. de testa. c. ij. §. e. sicut. Sed nūquid appellat talis profertur: non pisse sed causa tunc ut uel piteat uel exeat. ut. §. de elec. cum causam. in fi. ad hoc. §. eo. ut clerici.

L Annu. ad idem. §. eo. ex parte.

M Distimilitudine. patenti in colore scissura uel forma. secus quod ad huc casum de alta latere: de quod loquitur h. finis. ut i. cle. e. ff. eos qui. et uide quod ibi not. in glo. ij. et glo. licet ergo.

N Distimilitudine. sed nonne ibi factio pido hitu quod dicitur. professus ut. §. cite. professus ut. §. illud uerum est quod distinctus est hitus. ubi uero est non distinctus secus ut hic uides. et sic intelligas sane quod no. ber. §. e. ex parte. i. ylt. gl. ad si. et pbat idem. §. eo. statum.

O Etia. si propter hoc aduersum illud qui uero quod in prin. §. positum est.

P Agnoscat. i. agnoscere debet.

A Plenum. maior septennio impubes intellectū habet s; nō plenu ut hic videt. minor autē septēmo ignorat quid videat. *L. de fal. mo. l. i.*

B lund. ut q; venitur a certis psonis vel in certis diebus vel formis.

A dū solum. predicatorēs et minores. j. annū pbationis quēq; ad sui ordinis professionē recipere nō possunt. qd si fecerint receptus alligatus nō est corū ordini. et ipsi a receptione pfectionis alioz sūt suspensi et puniēdi pena que pro graviorib; culpis eis cōsuevit infligi. excipit decret. ista a regula quā habuisti. *s. eo. ad apostolicam.*

E t. j. decimus hoc fuit. q; habebat. *s. eo. ad apostolicā. et c. statumimus.*

S elum. quasi dilectiois sermo. ad idē. *s. e. l. de re iudi. ad apostolicam. in prin.*

E xpedi. de bap. maiores. *s. eo. li. de elec. cuz expediat. et c. cū non deceat.*

R ationis. ratio enī que a discretionē pcedit nō debet deesse. est enim omniū virtutū mater discretio. *i. q. v. presentū. s. de offi. custo. c. i.*

S ubsequat. ad idē de de ci. *q. v. s. de offi. custo. c. i.*

P ena. cōtrafaciens non erit ppter hoc excoicatus. ut *s. de inrepa. relatū. quod dicitur ut not. lxij. di. salomiane. de simo. sicut. ij. de sagit. c. vno.*

A nnum. interdū inuenit de biennio interdum de triennio. et de hoc dicitur ut not. *xxij. q. i. consaldu. s. e. ad apostolicam.*

R ecipere presumatis. qd est in si.

T rāseat. sequebat in antiqua sicut de sua voluntate. et qd est infra. iste igit. v. qui sequit usq; ibi. sicut. additus est per cōpilatores huius lib. et h ne aliqui crederent q; talis nō posset redire ad seculū quia solum dicebatur ad religionem. et c.

Q d nō ad declarationē ei qd habes. *s. eo. consulti. et c. statumimus.*

I ndicijs. ut si bñficio renunciauit. uel de bonis ppiis verbo et re disposuit uel similibus modis.

R ecipere. f. ad professionem infra annum probationis.

D e iro ordini. nō quia professio tacite uel expresse facta infra annū probationis nō obligat ordini tñ obligat religioni ut supra.

S usptos. dixit hosti. q; superior qui nō peccauit potest ipsum absoluerē arg. de senten. excō. nuper.

E t insuper. Nota q; quis multiplici pena punitur. ratio: quia altera per se non sufficiebat. ut nō. *s. de iudi. ar si clerici. in fi.*

C onfuevit. ipsa p̄suetudine inspecta uel ordinationibus q; sunt fm regulā.

I nstitutionem. *s. c. proxi.*

D eclarauit. eius declarationem hodie non habemus.

I nducti. *s. de trāsla. inē corpalia. de rescrip. inē ceteras. L. ad. l. fal. l. vlt.*

P rorogamus. prima facie ista decre. videt facere ad questionē qua queritur: an cōstitutio sup catbedrā extrauagās bonifacij que habet in cle. de sepul. dudum. extendat ad alios mendicātes q; predicatorēs et minores: et videt q; sic per hanc litterā. s; cōtrarium pronūciat ut dixi. *j. de reg. in. que a inre. et ibi vide. et decre. ista facit pro hac parte. Bico enī q; hic bonifacius nō dixit declaramus s; dixit. progamus. unde h eadē ratio esset in alijs mendicantibus que in predicatoribus et minoribus tñ cōstitutio illa nō extendet ad illos: nisi hic per bonifaciū prorogata fuisset. unde alexander declarauit s; bonifacius progauit ut vides. regule ergo et antiquo iuri standū est. nisi iniquantū reperimus excessum. ut in predicta regula dixi.*

R eligionibus. f. non mendicantium.

L icite. in medicantib; etiā pōt fieri s; nō licite. ut. *s. c. pxi. dixi.*

A dutato. ad idem. *s. eo. sicut nobis. habitus enim non facit monachum sed professio regule. s. eo. ti. porrectum.*

I nfra probationis. ergo de illa tacita que fit per lapsum anni nō loquitur hic. de qua. *s. eo. c. i. s. qui vero. et. s. eo. ex parte. in illa ergo non licebit infra*

in illo qui ante discretionis annos habitū induit regularē: cum eozus que tunc agit plenu non habeat intellectū.

D istinctos quoq; seu dissimiles intelligimus esse habitus siue nouitij siue professis dissimiles vestes dentur: siue benedicant cum p̄sistentibus cōceduntur: siue etiam aliquid aliud fiat per quod nouitioz a professorū habitu discernantur.

A lexan. quartus fratribus predicatorib; et minorib;.

N on solum. et infra. *l. zeluz.*

A nimax habentes eas lucrari domū sollicitē cupiat: quia tñ decet et expedit ut conscientie puritati non desit iudicium rationis ne unde spiritalis profectus queritur salutis dispendium subsequatur: nobis de fratrum nostrorum cōsilio in virtute obedientie et sub pena excoicacionis auctoritate presentiū districtius inbibemus ne ante annū probationis elapsū: qui est maxie in subsidium fragilitatis humane regulariter instituit: quē quā ad professionē uestri ordinis seu renūciationem seculo faciendā recipere: nec cōstitutum infra buiusmodi annū aliquatenus impedire: quo minus infra ipsum ad aliam religionē quā maluerit transeat: uel nisi maior quatuordecim annis existens professus sit tacite uel expresse: aut euidenter cōstet illum uitam uoluisse mutare quod tñ nō presumitur nisi clara probatiōe uel cōpetentibus indicijs ostendatur omnino ad seculū redeat: sicut de sua uolūtate processerit: presumatis **Q** uod si forte cōtra hanc no-

tridū penitere ut in ista. quia nō reperitur de illa hic statutum: **H** abitus. hoc ubi nō distincti sunt habitus p̄fessorum a nouitij ut. *s. eo. c. i. dixi.*

O bligat. quo ad hanc obligationē ex tacita nō dicā differentiaz inter mendicātes et nō medicātes. ut. *s. e. c. pxi. s; sic in expressa: q; illa obligat illi religioni in nō mendicantibus i medicantibus solū religioni in genere ut ibi et hic.*

E tatis. maior. *xx. iij. in mare. xij. in femina.*

S cics. sec? si nō intelligēs. ut si furore laborat. *s. e. sicut tenor.*

V oluntarius. se cus si inuit? *xx. q. iij. p̄sens. s. eo. cuz virum.*

T riduo. terminata sunt varie nō. *s. e. ti. ad n̄az. quidā dicebat q; illud dispensatiue loquebatur. alij q; illud speciale ppter electionē. alij q; quiaz ibi concurrebat ppter q; penitentia tridui locū habuit. primū q; sine deliberatiōe intrauit. secūdū q; illectus. tertū q; si nō pbatione suscepit habitū p̄fessorū quartū q; prope pueritiā. quintū q; infra tridū penitit et hoc tenet ibi goff. et recitat hosti. Videt q; hodie ius eē cōe declaratur. f. q; per p̄fessionē tacitam factā per receptionē habitus p̄fessorū infra annū pbationis quis nō obligat nisi triduo p̄fueret similis dilatio tēporis. *L. de erro. aduo. l. vlt.**

B eneficiū. **E** manauit ad declarationē decre. *s. de renū. ex trāsmilla. et eoz que not. ber. et moderni. s. eo. statumimus. et io. xxvij. q. ij. desponsatam. et. xxij. q. i. consaldu. Et ponit bec decre. regulam et quatuor casus exceptos.*

P robatōnis annū. per hanc lram credo q; si minor. *xiiij. an. in grediatu religionē q; ante finē. xv. anni beneficiū suū nō poterit cōferri. q; xv. annus est annus pbationis in illo. s. e. c. i. qd veruz est nisi post annū. xiiij. aliqd de his que sequuntur interueniat. beneficio autem nil deperit: cum de p̄uentibus illi deseruiat ut dicitur in fi.*

C onferendū. p̄tra ut in p̄e. decre. *s. de renū. ex trāsmilla. ubi tenet collatio facta infra annū pbationis. s; dic fm hosti. q; ibi cum recuperauerat bona sua renūciauerat bñficio suo exp̄sse in ingressu uel ante ingressū qd satis videt. alias quare decre. illa poneret sub titulo de renun. uel dic q; illa intelligit fm primū casū inferius exceptum. Scdm alios nō potest intelligi. q; papa nō mandasset postea illum de hono recipi. si igitur beneficiū tale nō est cōferendum ergo tēpus nō currit ei ad quē spectat cōferre. de cōcef. p̄beb. q; di ueritatē. de elec. c. vlt. i. et merito cum adhuc nō vacet effectualiter: nō currit tempus. cū nō nisi a vacatione currat. *s. de elec. nō pro de sectu. de cōcef. p̄ben. c. ij. s; quid dices si nō habebat ius in re s; ad rem: nūquid perit infra pbationis annū ius illud? Credo eadē ratione q; nō. et in decre. de cōcef. p̄ben. c. vlt. illud fuit. ppter reuocatoriā et eius verba. ad idem de p̄ben. c. antepenul. s; nunquid constituto in probatione poterit conferri beneficiū? Puto q; non: quia dubius est status et iam fingitur ibi religiosus quo ad priuilegium immunitatis. *j. de sen. excō. religioso. ij. respōsō. et statu dubius nō pmouetur ad militiā. ff. de re milit. qui status. ff. de libe. cau. qui de libertate. et iam per hoc induceret ad religionē dimittēdam***

I dem parisien. capitulo. **B** eneficiū illius qui religionē ingreditur: nō est infra probationis annū alicui conferendū: *s. de renū. ex trāsmilla. et eoz que not. ber. et moderni. s. eo. statumimus. et io. xxvij. q. ij. desponsatam. et. xxij. q. i. consaldu. Et ponit bec decre. regulam et quatuor casus exceptos.*

P robatōnis annū. per hanc lram credo q; si minor. *xiiij. an. in grediatu religionē q; ante finē. xv. anni beneficiū suū nō poterit cōferri. q; xv. annus est annus pbationis in illo. s. e. c. i. qd veruz est nisi post annū. xiiij. aliqd de his que sequuntur interueniat. beneficio autem nil deperit: cum de p̄uentibus illi deseruiat ut dicitur in fi.*

C onferendū. p̄tra ut in p̄e. decre. *s. de renū. ex trāsmilla. ubi tenet collatio facta infra annū pbationis. s; dic fm hosti. q; ibi cum recuperauerat bona sua renūciauerat bñficio suo exp̄sse in ingressu uel ante ingressū qd satis videt. alias quare decre. illa poneret sub titulo de renun. uel dic q; illa intelligit fm primū casū inferius exceptum. Scdm alios nō potest intelligi. q; papa nō mandasset postea illum de hono recipi. si igitur beneficiū tale nō est cōferendum ergo tēpus nō currit ei ad quē spectat cōferre. de cōcef. p̄beb. q; di ueritatē. de elec. c. vlt. i. et merito cum adhuc nō vacet effectualiter: nō currit tempus. cū nō nisi a vacatione currat. *s. de elec. nō pro de sectu. de cōcef. p̄ben. c. ij. s; quid dices si nō habebat ius in re s; ad rem: nūquid perit infra pbationis annū ius illud? Credo eadē ratione q; nō. et in decre. de cōcef. p̄ben. c. vlt. illud fuit. ppter reuocatoriā et eius verba. ad idem de p̄ben. c. antepenul. s; nunquid constituto in probatione poterit conferri beneficiū? Puto q; non: quia dubius est status et iam fingitur ibi religiosus quo ad priuilegium immunitatis. *j. de sen. excō. religioso. ij. respōsō. et statu dubius nō pmouetur ad militiā. ff. de re milit. qui status. ff. de libe. cau. qui de libertate. et iam per hoc induceret ad religionē dimittēdam***

I dem parisien. capitulo. **B** eneficiū illius qui religionē ingreditur: nō est infra probationis annū alicui conferendū: *s. de renū. ex trāsmilla. et eoz que not. ber. et moderni. s. eo. statumimus. et io. xxvij. q. ij. desponsatam. et. xxij. q. i. consaldu. Et ponit bec decre. regulam et quatuor casus exceptos.*

P robatōnis annū. per hanc lram credo q; si minor. *xiiij. an. in grediatu religionē q; ante finē. xv. anni beneficiū suū nō poterit cōferri. q; xv. annus est annus pbationis in illo. s. e. c. i. qd veruz est nisi post annū. xiiij. aliqd de his que sequuntur interueniat. beneficio autem nil deperit: cum de p̄uentibus illi deseruiat ut dicitur in fi.*

C onferendū. p̄tra ut in p̄e. decre. *s. de renū. ex trāsmilla. ubi tenet collatio facta infra annū pbationis. s; dic fm hosti. q; ibi cum recuperauerat bona sua renūciauerat bñficio suo exp̄sse in ingressu uel ante ingressū qd satis videt. alias quare decre. illa poneret sub titulo de renun. uel dic q; illa intelligit fm primū casū inferius exceptum. Scdm alios nō potest intelligi. q; papa nō mandasset postea illum de hono recipi. si igitur beneficiū tale nō est cōferendum ergo tēpus nō currit ei ad quē spectat cōferre. de cōcef. p̄beb. q; di ueritatē. de elec. c. vlt. i. et merito cum adhuc nō vacet effectualiter: nō currit tempus. cū nō nisi a vacatione currat. *s. de elec. nō pro de sectu. de cōcef. p̄ben. c. ij. s; quid dices si nō habebat ius in re s; ad rem: nūquid perit infra pbationis annū ius illud? Credo eadē ratione q; nō. et in decre. de cōcef. p̄ben. c. vlt. illud fuit. ppter reuocatoriā et eius verba. ad idem de p̄ben. c. antepenul. s; nunquid constituto in probatione poterit conferri beneficiū? Puto q; non: quia dubius est status et iam fingitur ibi religiosus quo ad priuilegium immunitatis. *j. de sen. excō. religioso. ij. respōsō. et statu dubius nō pmouetur ad militiā. ff. de re milit. qui status. ff. de libe. cau. qui de libertate. et iam per hoc induceret ad religionē dimittēdam***

I dem parisien. capitulo. **B** eneficiū illius qui religionē ingreditur: nō est infra probationis annū alicui conferendū: *s. de renū. ex trāsmilla. et eoz que not. ber. et moderni. s. eo. statumimus. et io. xxvij. q. ij. desponsatam. et. xxij. q. i. consaldu. Et ponit bec decre. regulam et quatuor casus exceptos.*

P robatōnis annū. per hanc lram credo q; si minor. *xiiij. an. in grediatu religionē q; ante finē. xv. anni beneficiū suū nō poterit cōferri. q; xv. annus est annus pbationis in illo. s. e. c. i. qd veruz est nisi post annū. xiiij. aliqd de his que sequuntur interueniat. beneficio autem nil deperit: cum de p̄uentibus illi deseruiat ut dicitur in fi.*

C onferendū. p̄tra ut in p̄e. decre. *s. de renū. ex trāsmilla. ubi tenet collatio facta infra annū pbationis. s; dic fm hosti. q; ibi cum recuperauerat bona sua renūciauerat bñficio suo exp̄sse in ingressu uel ante ingressū qd satis videt. alias quare decre. illa poneret sub titulo de renun. uel dic q; illa intelligit fm primū casū inferius exceptum. Scdm alios nō potest intelligi. q; papa nō mandasset postea illum de hono recipi. si igitur beneficiū tale nō est cōferendum ergo tēpus nō currit ei ad quē spectat cōferre. de cōcef. p̄beb. q; di ueritatē. de elec. c. vlt. i. et merito cum adhuc nō vacet effectualiter: nō currit tempus. cū nō nisi a vacatione currat. *s. de elec. nō pro de sectu. de cōcef. p̄ben. c. ij. s; quid dices si nō habebat ius in re s; ad rem: nūquid perit infra pbationis annū ius illud? Credo eadē ratione q; nō. et in decre. de cōcef. p̄ben. c. vlt. illud fuit. ppter reuocatoriā et eius verba. ad idem de p̄ben. c. antepenul. s; nunquid constituto in probatione poterit conferri beneficiū? Puto q; non: quia dubius est status et iam fingitur ibi religiosus quo ad priuilegium immunitatis. *j. de sen. excō. religioso. ij. respōsō. et statu dubius nō pmouetur ad militiā. ff. de re milit. qui status. ff. de libe. cau. qui de libertate. et iam per hoc induceret ad religionē dimittēdam***

I dem parisien. capitulo. **B** eneficiū illius qui religionē ingreditur: nō est infra probationis annū alicui conferendū: *s. de renū. ex trāsmilla. et eoz que not. ber. et moderni. s. eo. statumimus. et io. xxvij. q. ij. desponsatam. et. xxij. q. i. consaldu. Et ponit bec decre. regulam et quatuor casus exceptos.*

P robatōnis annū. per hanc lram credo q; si minor. *xiiij. an. in grediatu religionē q; ante finē. xv. anni beneficiū suū nō poterit cōferri. q; xv. annus est annus pbationis in illo. s. e. c. i. qd veruz est nisi post annū. xiiij. aliqd de his que sequuntur interueniat. beneficio autem nil deperit: cum de p̄uentibus illi deseruiat ut dicitur in fi.*

C onferendū. p̄tra ut in p̄e. decre. *s. de renū. ex trāsmilla. ubi tenet collatio facta infra annū pbationis. s; dic fm hosti. q; ibi cum recuperauerat bona sua renūciauerat bñficio suo exp̄sse in ingressu uel ante ingressū qd satis videt. alias quare decre. illa poneret sub titulo de renun. uel dic q; illa intelligit fm primū casū inferius exceptum. Scdm alios nō potest intelligi. q; papa nō mandasset postea illum de hono recipi. si igitur beneficiū tale nō est cōferendum ergo tēpus nō currit ei ad quē spectat cōferre. de cōcef. p̄beb. q; di ueritatē. de elec. c. vlt. i. et merito cum adhuc nō vacet effectualiter: nō currit tempus. cū nō nisi a vacatione currat. *s. de elec. nō pro de sectu. de cōcef. p̄ben. c. ij. s; quid dices si nō habebat ius in re s; ad rem: nūquid perit infra pbationis annū ius illud? Credo eadē ratione q; nō. et in decre. de cōcef. p̄ben. c. vlt. illud fuit. ppter reuocatoriā et eius verba. ad idem de p̄ben. c. antepenul. s; nunquid constituto in probatione poterit conferri beneficiū? Puto q; non: quia dubius est status et iam fingitur ibi religiosus quo ad priuilegium immunitatis. *j. de sen. excō. religioso. ij. respōsō. et statu dubius nō pmouetur ad militiā. ff. de re milit. qui status. ff. de libe. cau. qui de libertate. et iam per hoc induceret ad religionē dimittēdam***

I dem parisien. capitulo. **B** eneficiū illius qui religionē ingreditur: nō est infra probationis annū alicui conferendū: *s. de renū. ex trāsmilla. et eoz que not. ber. et moderni. s. eo. statumimus. et io. xxvij. q. ij. desponsatam. et. xxij. q. i. consaldu. Et ponit bec decre. regulam et quatuor casus exceptos.*

P robatōnis annū. per hanc lram credo q; si minor. *xiiij. an. in grediatu religionē q; ante finē. xv. anni beneficiū suū nō poterit cōferri. q; xv. annus est annus pbationis in illo. s. e. c. i. qd veruz est nisi post annū. xiiij. aliqd de his que sequuntur interueniat. beneficio autem nil deperit: cum de p̄uentibus illi deseruiat ut dicitur in fi.*

C onferendū. p̄tra ut in p̄e. decre. *s. de renū. ex trāsmilla. ubi tenet collatio facta infra annū pbationis. s; dic fm hosti. q; ibi cum recuperauerat bona sua renūciauerat bñficio suo exp̄sse in ingressu uel ante ingressū qd satis videt. alias quare decre. illa poneret sub titulo de renun. uel dic q; illa intelligit fm primū casū inferius exceptum. Scdm alios nō potest intelligi. q; papa nō mandasset postea illum de hono recipi. si igitur beneficiū tale nō est cōferendum ergo tēpus nō currit ei ad quē spectat cōferre. de cōcef. p̄beb. q; di ueritatē. de elec. c. vlt. i. et merito cum adhuc nō vacet effectualiter: nō currit tempus. cū nō nisi a vacatione currat. *s. de elec. nō pro de sectu. de cōcef. p̄ben. c. ij. s; quid dices si nō habebat ius in re s; ad rem: nūquid perit infra pbationis annū ius illud? Credo eadē ratione q; nō. et in decre. de cōcef. p̄ben. c. vlt. illud fuit. ppter reuocatoriā et eius verba. ad idem de p̄ben. c. antepenul. s; nunquid constituto in probatione poterit conferri beneficiū? Puto q; non: quia dubius est status et iam fingitur ibi religiosus quo ad priuilegium immunitatis. *j. de sen. excō. religioso. ij. respōsō. et statu dubius nō pmouetur ad militiā. ff. de re milit. qui status. ff. de libe. cau. qui de libertate. et iam per hoc induceret ad religionē dimittēdam***

I dem parisien. capitulo. **B** eneficiū illius qui religionē ingreditur: nō est infra probationis annū alicui conferendū: *s. de renū. ex trāsmilla. et eoz que not. ber. et moderni. s. eo. statumimus. et io. xxvij. q. ij. desponsatam. et. xxij. q. i. consaldu. Et ponit bec decre. regulam et quatuor casus exceptos.*

P robatōnis annū. per hanc lram credo q; si minor. *xiiij. an. in grediatu religionē q; ante finē. xv. anni beneficiū suū nō poterit cōferri. q; xv. annus est annus pbationis in illo. s. e. c. i. qd veruz est nisi post annū. xiiij. aliqd de his que sequuntur interueniat. beneficio autem nil deperit: cum de p̄uentibus illi deseruiat ut dicitur in fi.*

C onferendū. p̄tra ut in p̄e. decre. *s. de renū. ex trāsmilla. ubi tenet collatio facta infra annū pbationis. s; dic fm hosti. q; ibi cum recuperauerat bona sua renūciauerat bñficio suo exp̄sse in ingressu uel ante ingressū qd satis videt. alias quare decre. illa poneret sub titulo de renun. uel dic q; illa intelligit fm primū casū inferius exceptum. Scdm alios nō potest intelligi. q; papa nō mandasset postea illum de hono recipi. si igitur beneficiū tale nō est cōferendum ergo tēpus nō currit ei ad quē spectat cōferre. de cōcef. p̄beb. q; di ueritatē. de elec. c. vlt. i. et merito cum adhuc nō vacet effectualiter: nō currit tempus. cū nō nisi a vacatione currat. *s. de elec. nō pro de sectu. de cōcef. p̄ben. c. ij. s; quid dices si nō habebat ius in re s; ad rem: nūquid perit infra pbationis annū ius illud? Credo eadē ratione q; nō. et in decre. de cōcef. p̄ben. c. vlt. illud fuit. ppter reuocatoriā et eius verba. ad idem de p̄ben. c. antepenul. s; nunquid constituto in probatione poterit conferri beneficiū? Puto q; non: quia dubius est status et iam fingitur ibi religiosus quo ad priuilegium immunitatis. *j. de sen. excō. religioso. ij. respōsō. et statu dubius nō pmouetur ad militiā. ff. de re milit. qui status. ff. de libe. cau. qui de libertate. et iam per hoc induceret ad religionē dimittēdam***

I dem parisien. capitulo. **B** eneficiū illius qui religionē ingreditur: nō est infra probationis annū alicui conferendū: *s. de renū. ex trāsmilla. et eoz que not. ber. et moderni. s. eo. statumimus. et io. xxvij. q. ij. desponsatam. et. xxij. q. i. consaldu. Et ponit bec decre. regulam et quatuor casus exceptos.*

P robatōnis annū. per hanc lram credo q; si minor. *xiiij. an. in grediatu religionē q; ante finē. xv. anni beneficiū suū nō poterit cōferri. q; xv. annus est annus pbationis in illo. s. e. c. i. qd veruz est nisi post annū. xiiij. aliqd de his que sequuntur interueniat. beneficio autem nil deperit: cum de p̄uentibus illi deseruiat ut dicitur in fi.*

C onferendū. p̄tra ut in p̄e. decre. *s. de renū. ex trāsmilla. ubi tenet collatio facta infra annū pbationis. s; dic fm hosti. q; ibi cum recuperauerat bona sua renūciauerat bñficio suo exp̄sse in ingressu uel ante ingressū qd satis videt. alias quare decre. illa poneret sub titulo de renun. uel dic q; illa intelligit fm primū casū inferius exceptum. Scdm alios nō potest intelligi. q; papa nō mandasset postea illum de hono recipi. si igitur beneficiū tale nō est cōferendum ergo tēpus nō currit ei ad quē spectat cōferre. de cōcef. p̄beb. q; di ueritatē. de elec. c. vlt. i. et merito cum adhuc nō vacet effectualiter: nō currit tempus. cū nō nisi a vacatione currat. *s. de elec. nō pro de sectu. de cōcef. p̄ben. c. ij. s; quid dices si nō habebat ius in re s; ad rem: nūquid perit infra pbationis annū ius illud? Credo eadē ratione q; nō. et in decre. de cōcef. p̄ben. c. vlt. illud fuit. ppter reuocatoriā et eius verba. ad idem de p̄ben. c. antepenul. s; nunquid constituto in probatione poterit conferri beneficiū? Puto q; non: quia dubius est status et iam fingitur ibi religiosus quo ad priuilegium immunitatis. *j. de sen. excō. religioso. ij. respōsō. et statu dubius nō pmouetur ad militiā. ff. de re milit. qui status. ff. de libe. cau. qui de libertate. et iam per hoc induceret ad religionē dimittēdam***

I dem parisien. capitulo. **B** eneficiū illius qui religionē ingreditur: nō est infra probationis annū alicui conferendū: *s. de renū. ex trāsmilla. et eoz que not. ber. et moderni. s. eo. statumimus. et io. xxvij. q. ij. desponsatam. et. xxij. q. i. consaldu. Et ponit bec decre. regulam et quatuor casus exceptos.*

P robatōnis annū. per hanc lram credo q; si minor. *xiiij. an. in grediatu religionē q; ante finē. xv. anni beneficiū suū nō poterit cōferri. q; xv. annus est annus pbationis in illo. s. e. c. i. qd veruz est nisi post annū. xiiij. aliqd de his que sequuntur interueniat. beneficio autem nil deperit: cum de p̄uentibus illi deseruiat ut dicitur in fi.*

C onferendū. p̄tra ut in p̄e. decre. *s. de renū. ex trāsmilla. ubi tenet collatio facta infra annū pbationis. s; dic fm hosti. q; ibi cum recuperauerat bona sua renūciauerat bñficio suo exp̄sse in ingressu uel ante ingressū qd satis videt. alias quare decre. illa poneret sub titulo de renun. uel dic q; illa intelligit fm primū casū inferius exceptum. Scdm alios nō potest intelligi. q; papa nō mandasset postea illum de hono recipi. si igitur beneficiū tale nō est cōferendum ergo tēpus nō currit ei ad quē spectat cōferre. de cōcef. p̄beb. q; di ueritatē. de elec. c. vlt. i. et merito cum adhuc nō vacet effectualiter: nō currit tempus. cū nō nisi a vacatione currat. *s. de elec. nō pro de sectu. de cōcef. p̄ben. c. ij. s; quid dices si nō habebat ius in re s; ad rem: nūquid perit infra pbationis annū ius illud? Credo eadē ratione q; nō. et in decre. de cōcef. p̄ben. c. vlt. illud fuit. ppter reuocatoriā et eius verba. ad idem de p̄ben. c. antepenul. s; nunquid constituto in probatione poterit conferri beneficiū? Puto q; non: quia dubius est status et iam fingitur ibi religiosus quo ad priuilegium immunitatis. *j. de sen. excō. religioso. ij. respōsō. et statu dubius nō pmouetur ad militiā. ff. de re milit. qui status. ff. de libe. cau. qui de libertate. et iam per hoc induceret ad religionē dimittēdam***

I dem parisien. capitulo. **B** eneficiū illius qui religionē ingreditur: nō est infra probationis annū alicui conferendū: *s. de renū. ex trāsmilla. et eoz que not. ber. et moderni. s. eo. statumimus. et io. xxvij. q. ij. desponsatam. et. xxij. q. i. consaldu. Et ponit bec decre. regulam et quatuor casus exceptos.*

P robatōnis annū. per hanc lram credo q; si minor. *xiiij. an. in grediatu religionē q; ante finē. xv. anni beneficiū suū nō poterit cōferri. q; xv. annus est annus pbationis in illo. s. e. c. i. qd veruz est nisi post annū. xiiij. aliqd de his que sequuntur interueniat. beneficio autem nil deperit: cum de p̄uentibus illi deseruiat ut dicitur in fi.*

C onferendū. p̄tra ut in p̄e. decre. *s. de renū. ex trāsmilla. ubi tenet collatio facta infra annū pbationis. s; dic fm hosti. q; ibi cum recuperauerat bona sua renūciauerat bñficio suo exp̄sse in ingressu uel ante ingressū qd satis videt. alias quare decre. illa poneret sub titulo de renun. uel dic q; illa intelligit fm primū casū inferius exceptum. Scdm alios nō potest intelligi. q; papa nō mandasset postea illum de hono recipi. si igitur beneficiū tale nō est cōferendum ergo tēpus nō currit ei ad quē spectat cōferre. de cōcef. p̄beb. q; di ueritatē. de elec. c. vlt. i. et merito cum adhuc nō vacet effectualiter: nō currit tempus. cū nō nisi a vacatione currat. *s. de elec. nō pro de sectu. de cōcef. p̄ben. c. ij. s; quid dices si nō habebat ius in re s; ad rem: nūquid perit infra pbationis annū ius illud? Credo eadē ratione q; nō. et in decre. de cōcef. p̄ben. c. vlt. illud fuit. ppter reuocatoriā et eius verba. ad idem de p̄ben. c. antepenul. s; nunquid constituto in probatione poterit conferri beneficiū? Puto q; non: quia dubius est status et iam fingitur ibi religiosus quo ad priuilegium immunitatis. *j. de sen. excō. religioso. ij. respōsō. et statu dubius nō pmouetur ad militiā. ff. de re milit. qui status. ff. de libe. cau. qui de libertate. et iam per hoc induceret ad religionē dimittēdam***

quod esse non debet. s. de elec. quomoda. xij. q. ij. bone rei. nam plā
tare religionē et plantatā fouere debemus. s. de priuil. cū et plātare
et h̄ intelligo de beneficio qd̄ per regulares possideri nō possit. ad
ep̄atum aut in seculari et regulari ecclesia talis eligi p̄t. s. co. li. de
elect. nullus. S; nūquid canonicus ecclesie cathedralis qui est in
p̄batione habitus et
regule i aliquo mo
nasterio vocari d;̄
ad electionē ep̄i: q̄
tūc iminet faciēda.
et dicam monaste
riū eē in loco vicio
de quo alias vocari
deberet et q̄ nō ap
paret illū vitā volū
isse mutare. et vidē
q̄ sic per istā decr.
retinet enī b̄ficiū
suis q̄ iura ex eo
p̄uenientia. nec. n.
ex eo q̄ ad bonū a
spirat et vitā religio
sam p̄bat d;̄ et cō
ditio fieri deterior.
xvi. q. i. sūt nōnulli.
Itē video q̄ p̄bit
m̄rimoniū carnale
q̄ sp̄iale p̄rabere
poterit. licet enī de
vno ad reliquū ar
guere. xxi. q. ij. sic.
s. de trālla. p̄ totū.
Itē eligere platum
ecclesie etiā ep̄m ca

nisi ad id accedat assensus aut cō
ster q̄ uitam uoluerit absolute mu
tare uel professionem expressaz se
cerit seu scienter habitum recepe
rit professoz s; interim eidem be
neficio per aliū deseruiri debebit
assignata sibi congrua de ipsius p̄
uentibus portione.

Qui post votū a se de certa re
ligione intranda emisit re
ligionem aliam etiam laxiorem in
greditur et proficitur in ipsa: potest
voto nō obstante prior: cui tāquā
simplici per secundū solēne nosc̄
derogatum: remanere licite in ea
dem. pro voto tamen nō cōpleto
erit eidem penitentia imponēda.

S ad solū abbatē p̄near cre
nequibit nouus monachus a cōue

dit in religiosum etiā p̄fessum. s. de electi. cumana. imo et religiosi
ad talia sunt vocādi. lxxij. di. obeuibus. Itē video q̄ in statulibero
inspicimus statū pristinū. ff. de sta. libe. l. statuliberū. et l. statulibe
ri a ceteris. sic et in nouitio pristinū et nō statū regulare qui forte e
rit et forte nō erit cōsiderare debem. maxie cum p̄cedens status
certus sit et sequens incertus. ad hoc de pe. di. vii. c. vlti. Itē tacēs
hereditas obtinet vicē defuncti qui certus fuit: nō heredis qui est
incertus. q; certus sit institut⁹ forte repudiabit. insti. de here. in
sti. §. fuis alienus. Itē appellatione denūciatione et lite pendente
nil debet inuari in p̄iudiciū appellantis denūciātis uel litigan
tis. ii. q. vii. appellatione. ff. nil inno. in rubro et nigro. s. de no. ope.
nun. per totū. s. ut li. pen. c. i. et ii. sic et tēpore p̄bationis in p̄iudici
um nouitij eo absente nō fiet electio. Itē dato q̄ nollet uel nō poss;̄
venire p̄curatorem cōstituire poterit per p̄ciliū q; p̄pter. de ele. p̄
hac parte facit. ff. de bo. pos. ex tel. mili. l. vna. in fi. et ff. de le. iii. l. q̄
litū. i. rī. et ff. de fun. instru. et instru. l. l. seie. §. pamphile. et l. p̄dia.
in orium vidē q; in solitudine et silentio d;̄ fieri p̄batio. ad id. xvi
q. i. c. i. et ii. de sta. mo. cū ad monasteriū. et ex exitu claustrī timetur
piculū de pe. di. v. c. i. ad fi. et qui similē cū alijs vitā suscipiūt et c. de
sta. mo. recolentes. et talis quis esse putat qualē habitū ostendit. j.
de sen. ex. si iudex laicus. et dissimiliter vivere d;̄ nouitius ne vide
atur seculū mutare nō fugere. lii. di. lege. et p̄pter similitudinē cō
putat quis in eoz numero in quoz numero in veritate nō est. s. de
big. nuper. Itē talis quo ad imunitatē religiosus censet. de sen. ex.
religioso. ii. rī. et bene facit littera ipsius decre. que dicit talē nō eē
religiosum cū effectu quasi di. eū religiosum s; reuocabiliter ad in
star eius qd̄ dicit de tacite p̄fessio qui penitet infra tridū. s. c. con
stitutionē. et c. ad n̄am. vnde iura. s. e. sup. eo. cōsulti. postulasti. sta
tumus. et s. e. li. et ti. c. i. et ii. dicit talē redire uel remeare ad secu
lū. p;̄ igit q̄ seculū exierat alias redire nō possit. et est si. de cō. di.
iij. qui in m̄ris. et j. de here. accusatus. debet q̄ iste nouit⁹ aut in
totū dimittere aut in totū amplecti. sic pupillus. aut oia noia tuto
ris d;̄ rata habere aut oia respicere. ff. de admi. tu. cū querit. ad idē
de cō. di. ij. cōperimus. Itē dato q̄ in alijs tractantib;̄ capituli absen
tes nō debeāt vocari. s̄m ea que no. x. q. ij. hoc ius. et dixi. s. d̄ testi.
presentiū. tñ nō p̄t negari quin debeāt vocari ad receptiōes cano
nicoz et ad cessationes diuinoy faciēdas. s. c. li. de p̄ben. cū in ec
clesijs. et de offi. or. q̄nis. Si igit ad electionē prelati et ad p̄dicta
vocabit et sic sepe discurret. quo monasteriū probabit mores eius
forte tunc inboneste viuet cū exibat claustrū. et sic infringet decre.
ad nostrā. s. e. ti. Itē iste incertus de statu suo certā legē dicere nō
p̄t. ff. de testa. l. qui in dñi. et l. se. et idem in eo qui ignorat an sit ca
ptiuus an a latriculis captus. ff. de leg. iij. l. i. rī. ergo nec electio
nē facere que d;̄ esse certa. s. e. li. de elec. c. ij. et bene facit pro hac p̄
te qui de. uel vo. cōsuluit. vbi dicit q̄ habitus sine p̄fessione impe
dit ne p̄batur. ad idē. s. de offi. del. iudex. c. l. vbi per solā p̄positio
nē recusationis etiā ante cām finitā impedit delegatus pape facer
q̄d alias sibi de iure p̄petit. f. delegare nisi volēte recusatoz: sic di
cam q̄ ante p̄fessionē per solā p̄bationē impediatur talis eligere

nisi de gratia per capitulū vocaretur. ad idem bene facit. s. co. li. de tem. or.
cum nullus. in fi. et j. de priuile. c. i. in fi. vbi qui reuocabiliter manet in loco:
naturā loci sortitur. ad idem optime. s. co. lib. de p̄ocu. c. ij. duobus modis.
primo quia ibi ingressus religionis intelligo etiā causa probationis ut ibi d;̄
xi. et absentia in loco remoto equiparant. sed si in remoto loco iste esset ab

tu creari: alias poterit si eoz crea
tio spectet insimul ad utrunq;.
Consa. octau⁹ biteresi. episcopo
De uoto et uoti redemptione.

Quod votum debeat dici
solenne: ac ad dirimen
dum matrimonij efficac
nos consulere uoluisti:
Nos igitur attendentes q̄ voti so
lennitas ex sola constitutione eccle
sie est inuenta: matrimonij uo vin
culum ab ipso ecclesie capite rerū
omniū conditore ipsum in paradisi
so et in statu innocentie instituentē
unionem et indissolubilitatem ac
ceperit: presentis declarandū du
rimus oraculo sanctionis: illud so
lum votum debere dici solēne quā
tum ad post contractum matrimo
nium dirimendum quod solenni
zatum fuerit per susceptionem sa
cri ordinis: aut per p̄fessionē ex

sens nō deberet vocari. ergo
nec ingressus religionē. Itē
ibi p̄curator qui erat dñs lit.
p̄fessa. per ingressum religio
nis amittit vsum litis. sic di
cā canonicū per ingressum a
mittere vsuz vocis quā in ca
pitulo habebat. amittit uero
quo ad actū nō quo ad habi
tū. ad idē. l. de cur. fur. cum
alijs. et hoc verū credo. puto
enī locū esse illi clausule cōci
lij q; p̄pter. volunt et possunt
et. quasi iste sic in p̄batione
manēdo interim videat nol
le. nec ob. hoc decre. nō enim
simplicit̄ ex iure beneficij p̄
cedit ius eligendi. qd̄ probat
s. de elec. cū in cūctis. et c. cū
vintomeū. et s. e. r. e. li. ex eo
q; cū si. Secus crederē in pa
trono uel in eo ad quē nō iur
re collegij: sed iure singulari
spectaret electio.

Assensus. tunc enim bene
ficio renūciat. et ideo licite al
teri confertur. et sic intelligat
decr. s. de renū. ex trāmissa.
Aur consuet. secundus ca

sus et die constet clara probatione uel cōpetentibus indicijs. s. e. nō solum.
Cel professionem. tertius casus. intelligo alicui de approbatis religioni
bus. ut. j. ti. p̄xi. c. vno.

Seu. quartus casus.

Scienter. s. eo. sicut tenor. et s. c. p̄xi.

Professoz. ubi distinctus est ut dixi. s. e. c. f.

Sed interim. puidit personis modo prouidet ecclesijs. ad idē. s. de elec.
cum nobis olim. et c. cū ex eo. e. li. et promisso executioni mandabitur per epi
scopū ut in p̄dicta decre. cum ex eo. §. p̄no. s; sponse nō sic est per vicariū
puidendum. et ideo ibi tempus arratur. de cōuer. cōiug. ex publico. propter
quod dicebant quidam idem in clerico beneficiato et male.

Debet. in officijs diuinis etiā in cura si curatū esset beneficiū.

Portione. et reliqua portio conseruabitur uel in utilitatem ecclesie expen
detur. s. de elec. quia sepe. de offi. or. presentis. §. p̄no. nec credo q̄ dari debe
at ipsi qui est in probatione. iam enim nō bene probaret si tales redditus in
terim haberet. Bar. brix. contradicens q̄ tan. sic tenebat. f. q̄ ille interim de
beat habere fructus quia adhuc nō est monachus et potest reuerti. hoc dixit
in questione quidam clericus. circa si. questionū suaz. fatetur tamē ibi q̄ cō
suetudo se habet in contrarium.

Qui post emanauit ad declarationē eius qd̄ no. ber. s. e. p̄nectum.

Intranda. Nota uerbum quia aliud est religionē profiteri. aliud rone
re de intrando uel profitendo. In primo casu non loquitur hec decret. quia
talis etiam seculari habitu non mutato iam monachus illius religionis dicit
tur. s. eo. sicut nobis. et c. constitutionem. quia habitus et c. eo. p̄nectum.
in secundo casu loquitur decre.

Laxiorem. quia de strictiori nō dubitatur. quia etiam si esset p̄fessus pos
set ad strictiorem transire. s. eo. licet. sed de pari et laxiori dubitatur et plus
de laxiori. et ideo dicit etiam laxiorem.

Penitētia. tāto durior q̄ro manifestius fuit notū. j. ti. p̄xi. c. vno. in fi.

Sibi no. mo. et guil. in spe. de sta. mo. §. xxi.

Pertineat. de consuetudine p̄scripta uel p̄uilegio. alias de iure perti
net simul ad utruq; s. de his que fi. a p̄la. ea noscitur.

Creari. sicut mortuo prelato ad quem pertinet beneficij collatio capitulū
nō confert. s. ne se. va. c. vno. quod cū isto cōcordat.

Ad utruq; multo fortius si ad cōuentum tantum. et quia de hoc articu
lo non dubitatur ideo fuit omissum.

Quod votū emanauit ad declarationē eorum que no. io. xxvij. q. i.
in p̄m. et c. i. et ber. qui de. uel vo. rursus.

Innocentie. i. ante peccatū. et nota cōtra illos qui dicūt matrimo
niū esse institutum per hec uerba. Crescite et multiplicamini. s; ut
hic uides in paradiso et ante peccatum institutum fuit et per illa uerba p̄ho
plauisti. hoc nūc os ex ossibus meis et c. Gen. ij. c. in fi. et xxij. q. ij. lex diuine.

Sacri ordinis. ut. s. qui cleri. uel vo. c. i. et ij. In minoribus autem licite
contrahitur ut. s. de c̄eri. cōiug. c. i. et ex eo q̄ hic equiparat prof. s̄sionem re
ligionis: sacrum ordinem. uidetur q̄ sicut per p̄fessionem religionis solū
tur sponsalia de presentis. sic per receptionē sacri ordinis ante carnalē copu
lam dissoluitur: sic et alibi equiparantur ista. xx. q. ii. c. i. et s. de vi. et honest.
cleri. clericus. sed iam disputauit et terminauit cōtrarium quod est bodie ap
m ij

probatum per constitutionem. io. que incipit: altercationis antique. s. sponsalia de presenti non dissolui per receptione sacri ordinis. per decre. ex parte. ij. s. de conuer. cōinga. vbi etiam de hoc. r. xxvij. q. ii. desponsatam. nonne enim recipiēdo sacrum ordinē vouet se castitate seruaturū in seculo: et tamē tale votum castitatis in seculo seruande nō dissoluit sponsalia de presenti ut sibi. Inducat ergo hoc fauor religionis et merito. quia alia est causa monachi: alia clericus. xvi. q. i. alia. In solo ergo casu expresse dicamus separari qd enim nō est sanctorū patriū decretis. r. s. de transla. inter. et si diceremus contrarium iam hic nō esset equalitas. qz iam duplici remedio posset vir sponsalia dissolueret et mulier vnico. qz ppter se xus fragilitate ordinem recipere nō pōt. Est aut ratio quare hoc speciale est in religiosis. quia mortui sunt mundus. xvi. q. i. placuit. vnde sicut mors naturalis solueret sponsalia sic et ista civilis permitte canone. de conuer. cōiu. verum. r. c. ex publico. qz ratio deficit in clerico seculari. nō ob. bec decre. imo potius cōcordat. quia equiparat ista quo ad dirimendū matrimoniu post contractū quasi quo ad dirimendū prius contractū paria non sint. imo disparia ratioibus predictis. plura enī pfitēdo pmittit monachū qz recipiēdo sacrum ordinē clericū.

Tacitam. que fit cum maior sponte et sciens recipit habitum professionum vbi est distinctus. s. titu. p. xxi. c. i. r. c. constitutionem. vel cum habitus indistinctum ferret per annum. s. eo. ti. c. p. xxi. et. c. i. r. c. ex parte. eo. li. **S**ede apostolica. aliq. enī nō pōt. ut. s. de reli. do. c. vlt. r. eo. ti. c. vno. j. eo. li. io. an. **A**pprobatis. ergo si proficetur religionem non approbatam: si postea contrahit tenet matrimonium. quod verum puto etiam si quando profitebatur credebatur illam approbatam. Et eadē ratione dico qz si recipit quis subdiaconatum ab eo quem credebatur episcopum sed non erat. si postea contrahat matrimonium bene tenet. et ita terminauit Bar. brix. fm. l. i. in questuibus quidam ordinatus.

Contrahendum. ut. s. qui cle. vel vo. rursus. io. an. **D**ebeatur. Ex manifestatione igitur grauius sit peccatum. ad hoc. s. de pen. r. remif. c. i. de hoc die ut not. xxxii. q. iij. nemo. lxxxii. di. clericus solus. et s. de cele. mis. de homine.

Periculoso. In quattuor partes diuidio hanc decre. In quarū prima que durat usqz ad. s. sane. ponit causam cōstitutionis et cōstitutionem de clausura monialiu. In secunda precipit vltra facultates monasteriorum nō mendicantiū nullam recipi et contra factū irritum decernit usqz ad. s. veruz. In tertia prouidet quid iuris quando moniales habent facere fidelitate vel homagium temporalibus vel secularibus dominis. et quādo in ecclesiastico vel seculari foro causas habent. et hoc usqz ad. s. et quoniam. In quarta facit ordinarios executores huius iuris de clausura: etiam quo ad exempta monasteria protestādo qz per hoc in ipsīs exemptis quo ad alia nihil iurisdictionis sibi vendicet.

Habentis. similitudinarie ad equū qui laxatis habentis currit quo vult. de homi. dilectus.

Cerecundia. xxx. q. v. nec illud. r. xxxii. q. v. bec imago.

Abiectis. sic. s. eo. li. de elec. quorundam.

Spontanea. alias nō obligarentur. ut. xx. q. iij. presens clericus. s. de reg. cum virum. in fi.

Offensam. xxvii. q. i. nec aliqua.

Cupientes. hic incipe constructum.

Presentes. sed quomodo presentibus monialibus districtior vita imponi potuit cōtra id. xv. q. i. nec is. xxij. q. i. integritas. xx. q. iij. presens. cū et nemo credere cōpellat. lxxiiij. di. gesta. et ibi de hoc. Pōt dici qz illud verū de regula. s. hic ad regulā nihil adijci s. modū habitādi fm nām rei taxat. vel dic supdicta vera in clericis secularib. in religioib qui velle vel nolle nō bit

pressam vel tacitā sacram alicui de religionibus per sedem apostolicam approbatam. Reliqua vero vota et quicquid matrimonium impediunt contrahendum et quanto manifestius sunt emissa: tanto propter plurimum scandalum et exemplum durior penitentia transgressoribus debetur: non tamen rescindere possunt matrimonia prius contracta.

De statu regularium Rubrica.

Periculoso et detestabili quarundam monialium statuti: que honestatis laxatis habentis et monachali modestia sexusque verecundia impudenter abiectis extra sua monasteria nonnunquam per habitacula secularium personarum discurrunt: et frequenter infra eadem monasteria personas suspectas admittunt in illius: cui suam integritatem volunt spontanea deuouerunt: graue offensam in religionis opprobrium et scandalum plurimum prouidere salubriter cupientes: presentis constitutione perpetuo irrefragabiliter valitura sancimus vniuersas et singulas moniales presentes atque futuras cuiuscumque religionis sint uel ordinis in quibuslibet mundi partibus existentes: sub perpetua in suis monasterijs debere decetero permanere clausura. Ita quod nulli earum religionem tacite uel expresse ptesse sit uel esse valeat quacumque ratione uel causa

secus. quia illis potest strictior vita induci etiam ex regula secundum immo. qui hoc non de regula. super eo. et hoc probat ista decre. et adde quod dixi. j. de regu. iur. quod omnes. io. an.

Partibus. quod varietas locorum iuris varietat regularis non inducit. de re. in inte. rest. l. supvacua. Et non quod dicit mundi. totum. n. orbis

nisi forte tanto et tali morbo euidenter earum aliquam laborare constaret quod non posset: cum alijs absque graui periculo seu scandalo commorari: monasteria ipsa deinceps egrediendi facultas: nullique aliqua tenuis in boneste persone nec etiam honeste: nisi rationabilis et manifesta causa existat: ac de illius ad quem pertinuerit speciali licentia: ingressus uel accessus pateat ad eadem: ut sic a publicis et mundanis conspectibus separate omnino seruire deo valeant liberius: et lasciuiendi oportunitate sublata eidez corda sua et corpora in omni sancti monia diligentius custodire.

Sane ut hoc salutare statutum commodus valeat obseruari districtius inibemus: ne in monasterijs ordinum non mendicantiū aliqui recipiantur decetero in sorores nisi si quot poterunt de ipsorum monasteriorum bonis sine prouentibus absque penuria sustentari: si secus actū fuerit irritū decernentes. Uterque quod abbatissa uel priorissa cuiusuis monasterij pseudo: quod monasteriū ipsū tenet ab aliquo picipe seu dno temporalis: sibi debet homagium uel fidelitatis sacramentū prestare: nisi quod per procuratorem illud prester possit efficere apud eum de monasterio cum honesta et decenti societate exire poterit: eo casu licet homagio facto: quāprimū modo poterit: seu fidelitatis prestato sacro: ad ipsū monasteriū eue-

papa tenet principatus. ix. q. iiii. c. i. p. mundū. et i. p. huius. li. cū suis concor.

Perpetua. si credo quod decre. ista tollit. qn possent si lēt ad strictiorē religionē hūilitatis et puritatis cā trāsire. s. de regu. l. p. petita licētia ut ibi. Tū qn vna monialis ad regimē alteri monasterij possit assumi. s. e. li. de ele. null. cū suis cōcor. semp enī erūt in clausura

Proferre. quod dicitur. s. ti. ii. c. i. r. c. cōstitutionē. si s. p. l. sa nō erat huiusmodi tutōis tpe nō tenent. **H**oneste. vñ nec monachi ad eas accedere debēt uel cū eis colloq. nisi in p. sentia abbatis et p. modica vba. xviii. q. ii. diffinim. nec debēt eē monasteria duplicia ut ibi. et in c. sequenti.

La. sic in medicis barbitōribus sartorib. carpentariis cū egerit et his si.

Oppositum. xviii. q. ii. diffinim.

Absque penuria. nō nō dicitur cōmode. nā in quadā q. e. de facto oppōbat. p. quāsdā moniales qz earū receptio nō tēbat. qz facultates nō sufficiebāt et for-

mat fuerat articulus in hec vba. Intēdit. pbare qz ex facultatibus monasterij sci petri nō pnt totū modo sustentari. Oppositū qz inētio pbata nō releuabat. qz posset esse qz nō possent modo et tū possēt absque penuria. iam enī dico qz canonicū bonū. de centū florentis non posset modo sustentari et tū de. xv. sustentare absque penuria. idē dicitur de incipso. nā in illa cōmoditate inspicit cōsuetudo regionis et q. l. tas p. one. vñ l. nō possū modo sustentare. tū possū sine penuria. penuria enī fm deriuatores h. in se egestatē indigentā et defectū necessariorū. h. ergo voluit cōstitutio qz cōstitute in monasterio nō mediantū nō haberēt necesse medicare ppter necessarios defectū. Si autē cōsiderato antiquo statu monasterij uel alijs monasterijs ciuitatis nō pnt modo sustentari. tū si pnt absque penuria tenebit receptio hoc enim ius nouum quod receptionē viciat extendendum nō est et sic obtinuit.

Sustentari. de insti. c. i. r. c. auctem. de vi. et bon. cleri. quoniam ut air.

Irritum. hoc speciale dictum videt in talibus monasterijs feminarū. secus puto in monasterijs virorū. l. z enim et in illis vltra qz sustentari possunt recipi nō debeant. si tamen fuerint recepti tenebit quia et hominū centibus se miscere et sibi vite necessaria acquirere possunt. de conse. di. v. nunq.

Temporalis. in ecclesiastico enī secus. qz ille de necessitate illas procuratōrē ad hoc faciendum admittere debet. j. eo. s. ep. is.

Homagium. s. de reg. iur. c. vlt. So. pro spūalibus nō prestat homagium. qz illud est simonia. s. de simo. ex dilgēti. s. pro tpalibus iurisdictionib. uel si bene prestat et sic intelligit hoc. ad h. xviii. di. si epus. r. s. e. li. de ap. romana. s. debet. in auct. quō op. ep. os. s. illud.

Prestet. et sic iurat per procuratōrē. ut. lxxii. di. tibi dno. vbi de h.

Rum dominum temporalem.

Societate. habebit secū duas uel plures ex antiquis monachibus et capellanos suos et incedat honeste. io. an.

Fragmentary text from the right margin, including words like "papa tenet", "perpetua", "proferre", "oppositum", "absque penuria", "sustentari", "irritum", "temporalis", "homagium", "prestet", "rum dominum", "societate".

Effugio. i. statim uel continuo.

Fraudē. sic. s. de iudi. mulieres. sed ibi pena excoicatiois imposita hic nō. forte ratio fuit iudicialis auctas propter quā ibi magis delinquitur. io. an.

Partibus. anglicoz et normanz. et volebant forte qd h possent per pcuratorē agere: in illos haberēt cōstituerē in pntia iudicis et releuare et canere. io. an.

Inducat. merito q potuit papa super h legē dare. ad idēz s. de fo. cōpe. c. vlti. et de iureiur. licet. j. de sen. exc. decernimus. io. an.

Tractari. S3 nō ne hoc est ius omni ne omniū mulierū: qd personalit nō trahant ad iudiciū. s. de iudic. mulieres. sic q nō trahant in uite. s3 iste nō debēt etiā uolentes trahi ut ibi in. s. ceterum et hic.

Demādarēt. s. e. li. de elect. vbi periculum. s. pterea. et ff. de ori. iur. l. ii. s. post originē.

Primatibz. Ista sunt noia diuersa: in idē est officium. xcix. di. c. i. io. an.

Sua auctē. qd ē i. io. an.

Clausura. facienda. qd est. j. io. and.

Secularis. xxij. q. v. prodest. et exhibebit nō ad pndicanduz sed ad ea q deo sunt placita exequendū. s. de offi. or. c. i. et possunt ad hoc cōpelli. xxij. q. v. administratorē.

Per hoc. protestatio quedā. si. s. e. li. de elect. vbi periculum. s. pterea. et s. s. d. bere. ad abolendam. in fi. saluo eo qd habes in cle. eo. ti. attendentes. in prin. io. an.

Religionū. In pma pte repetens ius antiquū ordies medicantes inuentos post pāliū nō cōfirmatos p ipsum: in qrtū pcesserunt de facto ruocat. In secūda parte que incipit ibi: cōfirmatos. de approbatis puidit qd pfectores illorum possint in ipis remanere nullū ad pfectionē recipiendo loca noua nō emēdo et vetera non yedendo sine licētia ap. se. irritans s factū: et excoicans facietes s rtiū. In tertia pte que incipit ibi: sane cōstitutionē dicit ad pdicatores et minores nō extēdi. ppter euidentē ytilitatē ipoz. nec ad carmelitas uel heremitas: qd cōciliū pcesserunt. In quarta pte que incipit ibi: ad bec. cōcedit personis singularibus ordinū ad quos cō-

stitutio extenditur ut possint transire ad ordines approbatos. sed non cōueniunt ad cōuentum sine licētia pape. io. an.

Antiā. pene nil inensum bonū. in anc. ut determinat sit nu. cleri. in prin. coll. i. nec in multitudine sacrificioz. ppiciat deus. xxij. q. v. scriptū. de cō. di. v. nō mediocrit. et melius est paucos bonos q multos malos hre mistros s. de eta. et qua. c. pe. ad idēz s. e. li. de rescript. c. ii. cum suis concoz.

Cōciliū. s. eo. ti. c. vlti.

Importuna. s. eo. li. de rescript. c. vlt. de cōcel. pben. de testanda. de pe. di. i. importuna. in anc. ut dif. in. in prin. et c.

Presumptuosa. reus eniz violatē legis habet qui cōtra legē ausus fuerit sperare qd licitū nō ē. L. d. pe. bo. sub. l. i. in prin. cōtra legē aut ē absqz licētia pncipis nouū ordinē uel collegiū instituire. ut in pre. c. et. s. eo. c. vlti. L. de col. illi. l. i. et. ij. io. an.

Repetita. sic. L. de epi. et cleri. repetita. L. de emen. in sti. co. l. i. in medio.

Habitū. h intellige in pluribus simul in eodē collegio habitantibus et eandē religionē pfitentibz. alias singularis psona secras nō inueniens et seorsū habitās nouū habitū induere sibi posset. ad h. xli. di. parsimoniam.

Affatum. i. generalit. si di cas affatum tunc significabis abunde. Affatum dicēs faciū de significabis.

Benedicātes. reprobatū mendicitas. xcij. di. diaconi vlt. h paupras nō sit de genere maloz. xv. q. i. ita. in fi.

Procellerant. de facto.

Profectio. i. religio uel regula quā proficet. ynde qd sequitur uenit expositiue et bec sunt reperire in minoribz. s. de excels. prela. nimis. ij.

Publicū. i. publice faciendū. ad idē. L. de mē. val. l. vna. li. xi. habēt igit elemosynas queref pū riuat. qz certos redditus uel possessiōes nō habēt ynde sequitur ierita mendicitas.

Subfidere. alias subsistere. io. an.

Si uelint. qsi ad religionē aliā trāfire poterūt. ut in fi. c. dicit ad seculū nō poterūt redire fm guil. ad h. s. ti. ij. nō solū. et c. cōstitutionem.

Admittat. et sic definit in seipis. in anc. ut det. sit nu. cle. s. sancimus igit. col. a. i.

Domū. veterē ecclesiā bene poterunt reficere. s. de iud. de. c. iudei. et c. consuluit. et si legetur eis domus ut vendāt bene poterūt recipere. ex elemosynis enim uiuere debent quia ex quo nō debet apud eos remanere nō dicit ad eos uenisse. quia non dicitur uer sum. et. ff. de in rem uer. si p patre. et fm guil. et gar.

Loca. prophana. de alijs non erat dubiū. s. d. re. pnu. mācipia. insti. de re. di. s. sac.

Ordinarios. nec ordinarij hoc poterunt sine speciali pape mādato uel licētia per id qd. s. dixit dispositiōi se. ap.

Recceptio. quo ad recipientem: sed forte sic quo ad receptum ut aliam latiorē ingredi debeat. ad hoc. s. ti. ij. non solum. arg. contra de re. eccle. nō alte. hoc consultiū. s. contractus. Uel dic q si hunc tantum ordinē intē-

da: et de ipsis monialibus includēdis quāprimū commode poterunt: prouidere procurant: si diuine ac nostre indignationis uoluerint acrimoniam euitare: cōtradietozes atqz rebelles per censuraz ecclesiasticaz appellatione postposita cōpescendo: inuocato ad hoc: si opus fuerit auxilio brachij secularis. **P**er hoc autē in monasterijs exemptis ordinarij locozū quo ad alia nullam sibi credent iurisdictionem uel potestatem aliqua tenus attributam. **B**reg. x. in cōcilio generali lugduj.

De religiosis domibus Rubri.

Religionū diuersitatē nō in confusione induceret: generale cōciliū p̄sulta prohibitionē uctauit: S3 qd nō solū importuna p̄tentū in batio illarum postmodū multiplicatiōē extorsit: uerū etiā aliquoz p̄suptuosa temeritas diuersoz ordinū precipue mendicantiū quoz nondū approbatiōis meruerit principium: effrenatā quasi multitudinē adinuenit: r̄petitā cōstitutionē districti inbibētes: ne aliqs decetero nouū ordinē aut religionē adinueniat uel habitū nō ue religionis assumat. **L**unctos affatim religioes et ordines medicātes post dictū cōciliū adinuentos qui nullā cōfirmationē se. ap. meruerūt: perpetue p̄hibitioni subijcimus: et quatenus p̄cesserāt reuocamus. **C**ōfirmatos autē per sedē eandē: post idē in cōciliū institutos quibus ad cōgruam sustentationē redditus aut possessiōes habere p̄fessio siue regula quelibet interdictū: s3 per questū publicū tribuere uictū solet icerta mendicitas. modo decernimus subsistere in frascripto ut uidelz professoribus eozundē ordinū ita liceat in illis remanere si uelint: q nulluz deinceps ad eoz p̄fessionē admittat: nec de nouo domū uel aliqū locū acq̄rant nec domos seu loca que habēt alienare ualeāt sine sedis eiusdē licētia speciali. **N**os enī ea dispositiōi se. ap. reseruamus in terre sancte subsidiū uel paupey: uel alios pios vsus per locozū ordinarios uel eos quibus sedes ipsa cōmiserit conuertenda. **S**i uero secus p̄sumptum fuerit: nec personarū receptio: nec domozū uel locozū

debat profiteri non est obligatus alias sic. et creditur ei. quia non est verisimile quod sit immemor sue salutis. i. q. vii. fancimus. fm. guil.

Ceterorum satis videtur quod tantum de mobilibus deberet intelligi. quia talia debent esse subiecta qualia predicata permittunt. de si. instrumen. inter dilectos. ad fi. et tales partes in substitutione fieri intelliguntur quales in institutione precesserunt. insti. de vul. substit. §. et si ex disparibus. et permissio eis manere in ordine. et ea sine quibus ibi esse non possunt. cum autem interdicitur eis officium predicandi et reliqua ut sequitur de quo vivunt. nisi interdum ornamenta et libros et similia vendant. In contrarium videtur: quia verbum ceterorum omnia comprehendit. ff. de ver. sig. l. ceterorum. et per verbum ceterorum: in omnibus sit institutio heredis. §. de testa. raimutius Item verbum loca comprehendit immobilia. ff. de ver. sig. locus. ad quid sequeretur ceterorum si immobilia etiam sola comprehenderet. Et preterea possunt sibi providere ordinem exequendo fm. Guil. necessaria fuisset declaratio. io. an.

Sepulturarum. predicare in aliena parrochia non licet nisi si licentia habita a rectore. deberet. cum ex iniuncto. absolueret alienum parochianum non licet sine proprii sacerdotis licentia. §. de penit. et re. omnia. nec ipsum ad sepulturam admittit nisi elegerit. et tunc parochiali relinquere canonica. §. de sepult. c. i. inter se autem ista omnia poterunt exerceri. Si ergo isti habebant privilegium ut quoslibet possent ad sepulturam admittit illud cessat. et c.

Ordines. per hos duos ordines fides illuminata est. et dicitur ecclesia exaltata. de exce. prelat. nimis. **P**recessit. unde tangi non debent cum concilium ne nimia. futura respiciat ibi. ne quis decetero. **S**olido. alias solito. et hoc detrahit bonifacius de concilio grego. sic enim dicebat littera in suo statu volumus permanere donec de ipsis fuerit ordinatum. intendimus siquidem. tam de illis quam de reliquis etiam non mendicantibus ordinibus prout animarum saluti et eorum statui expedire videbimus providere. hoc est decisum. et dicebatur quod Grego. volebat aliquem mendicantium dimittit nisi predicatores et minores. de non mendicantibus tres: cisterciensium. et ordinem nigorum. et de templariis et hospitalariis unum ordinem facere. **A**d hec. i. preter hec. **T**otaliter. Non idem in toto quo ad totum quod in parte quo ad partes. totus ergo ordo sacrorum vel conventus ipsius ordinis ad alium ordinem vel conventum se transferre non poterit. io. an.

Reliqui. Emanavit ad declarationem decre. §. eo. c. i. et eius quod ibi not. inno. et hosti.

Presentantur. Presentationes tales fieri debent a prelo et conventu de iure communi. consuetudo tamen potest contrarium inducere. ut. §. de his que fi. a prelo. ea noscitur.

Ipsis. f. episcopis. et sic non pleno iure habent illas cum ad eas non spectet institutio. de privile. cum et plantare.

Perpetui. Non enim beneficia dantur ad tempus. l. vi. di. precepta. lxx. di. sanctorum. et de hoc de fil. presby. veniens. Sicut enim matrimonium carnale ad tempus non contrahitur: sic nec spirituale. de condi. ap. c. vlti. nec legitimi actus recipiunt diem. j. de regu. iur. actus. nec moribus nostris expedit: temporales habere filios. ff. de adop. questum. papa tamen potest dare prelaturas ad tempus. ut. vii. q. i. pastoralis. immutat enim substantialia rei. de concess. preben. proposuit.

Consuetudine. contrarium not. inno. et hosti. in pre. decret. qui dicebant quod ex consuetudine prescripta abbas tales potest removere. et nota quod consuetudo revocat statuta sed non privilegia. unde hoc hodie facere poterunt: qui hoc habent ex privilegio pape. sicut de humiliatis fertur.

Episcopos. intelligas removeri per episcopos quando per vicarios suos ad hoc mandat habentes remouentur vel per delegatos. §. de offi. vi. licet j. de regu. iur. qui per alium.

Rationabili. xvii. q. vii. inuentum. lvi. di. satis peruersus. et pro leui culpa non debet removeri. ut in pre. c. inuentum. et lxxvii. di. c. i.

acquisitio aut ipsorum ceterorumque bonorum alienatio valeat: et nibi / lominus contrarium facientes sententiam excommunicationis incur / rant. **P**ersonis quoque ipsorum ordinu omnino interdicitur quo ad extraneos predicationis et audiende confessionis officium aut etiam sepulturam. **S**ane ad predicatorum et minorum ordines quos evidens ex eis utilitas ecclesie vniuersali proueniens prohibet approbatos presentem non patimur constitutionem extendi. **C**eterum heremitarum sancti augustini et carmelitarum ordines quorum institutio dictu concilium generale precessit in solido statu volumus permanere. **A**d hec personis ordinum ad quos presentia presens extenditur transiendi ad reliquos ordines approbatos licentiam concedimus generalem: ita quod nullus ordo ad alium vel conventum ad conventum se ad loca sua totaliter transferat: sedis eiusdem super hoc permissione specialiter non obtenta.

Bonifacius octauus.

De capellis monachorum. **R**ubrica. **R**eliqui qui ad curas populi per monachos in eorum ecclesijs presentantur episcopis et instituunt ad ipsos cum debeant esse perpetui consuetudine vel statuto quouis contrario non obstante: ab eisdem nequeunt ecclesijs nisi per episcopos et ex causa rationabili amoueri.

Bonifacius octauus.

De censibus exactionibus et procuracionibus. **R**ubrica.

Silud. uel de spiritualibus intendebat prohibere sed non de spiritualibus annexis sicut ius patronatus. §. de iudi. quanto. fm. hosti. sed quia decre. illa est in isto titulo ut faceret ad titulu. satis videbatur etiam ius patronatus prohibetur concedi sine auctoritate episcopi. sed satis facit ad titulum inquantum vetat ne patronus donet ecclesiam sine consensu episcopi.

Derogari. alias derogaretur si assensum prebuisset fm. formam quam habes. §. de dona. pastoralis.

Quadrimestre. Non habebamus olim de hoc ita expressum textum: sed ita seruabamus per decret. §. eo. c. iij. et c. cum propter. que tamen hoc expresse non dicebant. habebamus glo. §. de offi. ordi. cum vos.

Semestre. de concess. preben. c. ij. et sic nota quod qui in ius alterius succedit non vititur eodem iure contra regulam. j. de regu. iur. is qui in ius. et ff. eo. ti. qui in ius. et est hoc ideo: quia ex quo res facta est ecclesiastica: ecclesiastico debet iure censer. Et idem dicebatur olim per decre. de preben. dilectus. vlti. et per ea que ibi not. sic est etiam videre in conventionibus: vbi ex persona successoris forus mutatur ut in predicta regula dixi. et bene facit hec decret. ad questionem de excommunicato qui donando cessit alteri actiones sibi competentes: an ille cui facta est cessio possit illo excommunicato manente illas intentare: et terminant bar. brix. in questione venientis. quidam cum esset. fm. Zan. quod sic. quia illud viciu excommunicationis persone adherens ad successorem non transit per. l. ff. de diuer. et tempo. prescrip. l. an viciu. l. de acqui. pos. l. vicia. et idem Guil. in spec. de procu. §. vlti. circa prin. et ad hoc optime facit. §. qui ma. accu. poss. cum in tua. in fi. arg. contra. §. de testi. licet ex quadam. sed illud in teste ut ibi no. ite contra. §. e. li. de deci. c. ij. in fi. vbi soluit in vlt. glo.

Ecclasticus. vni legatus posset offerre. §. e. cu dilectus. non poterit variare. §. e. pastoralis. prius si presentant indigni. quod dic ut not. §. de offi. ordi. cu vos. Quid dices si ecclesia et patronus laici si mul habet presentare: nuquid habebunt. vi. menses uel quatuor: tantus uel alter sex uel alter quattuor: dico quod habebunt sex menses ita quod ratione cõionis privilegii ecclesie transeat ad laicum ad instar eius quod dicimus de eo qui habet rem cõem eius pupillo. ff. que ad. ser. amir. l. si commẽ. ita quod per ecclesiam consequetur quod per se consequi non posset. si. §. de concess. preben. c. penulti.

Silud. uel de spiritualibus intendebat prohibere sed non de spiritualibus annexis sicut ius patronatus. §. de iudi. quanto. fm. hosti. sed quia decre. illa est in isto titulo ut faceret ad titulu. satis videbatur etiam ius patronatus prohibetur concedi sine auctoritate episcopi. sed satis facit ad titulum inquantum vetat ne patronus donet ecclesiam sine consensu episcopi.

Derogari. alias derogaretur si assensum prebuisset fm. formam quam habes. §. de dona. pastoralis.

Quadrimestre. Non habebamus olim de hoc ita expressum textum: sed ita seruabamus per decret. §. eo. c. iij. et c. cum propter. que tamen hoc expresse non dicebant. habebamus glo. §. de offi. ordi. cum vos.

Semestre. de concess. preben. c. ij. et sic nota quod qui in ius alterius succedit non vititur eodem iure contra regulam. j. de regu. iur. is qui in ius. et ff. eo. ti. qui in ius. et est hoc ideo: quia ex quo res facta est ecclesiastica: ecclesiastico debet iure censer. Et idem dicebatur olim per decre. de preben. dilectus. vlti. et per ea que ibi not. sic est etiam videre in conventionibus: vbi ex persona successoris forus mutatur ut in predicta regula dixi. et bene facit hec decret. ad questionem de excommunicato qui donando cessit alteri actiones sibi competentes: an ille cui facta est cessio possit illo excommunicato manente illas intentare: et terminant bar. brix. in questione venientis. quidam cum esset. fm. Zan. quod sic. quia illud viciu excommunicationis persone adherens ad successorem non transit per. l. ff. de diuer. et tempo. prescrip. l. an viciu. l. de acqui. pos. l. vicia. et idem Guil. in spec. de procu. §. vlti. circa prin. et ad hoc optime facit. §. qui ma. accu. poss. cum in tua. in fi. arg. contra. §. de testi. licet ex quadam. sed illud in teste ut ibi no. ite contra. §. e. li. de deci. c. ij. in fi. vbi soluit in vlt. glo.

Ecclasticus. vni legatus posset offerre. §. e. cu dilectus. non poterit variare. §. e. pastoralis. prius si presentant indigni. quod dic ut not. §. de offi. ordi. cu vos. Quid dices si ecclesia et patronus laici si mul habet presentare: nuquid habebunt. vi. menses uel quatuor: tantus uel alter sex uel alter quattuor: dico quod habebunt sex menses ita quod ratione cõionis privilegii ecclesie transeat ad laicum ad instar eius quod dicimus de eo qui habet rem cõem eius pupillo. ff. que ad. ser. amir. l. si commẽ. ita quod per ecclesiam consequetur quod per se consequi non posset. si. §. de concess. preben. c. penulti.

De censibus exactionibus et procuracionibus. **R**ubrica. **S**ilud. uel de spiritualibus intendebat prohibere sed non de spiritualibus annexis sicut ius patronatus. §. de iudi. quanto. fm. hosti. sed quia decre. illa est in isto titulo ut faceret ad titulu. satis videbatur etiam ius patronatus prohibetur concedi sine auctoritate episcopi. sed satis facit ad titulum inquantum vetat ne patronus donet ecclesiam sine consensu episcopi.

Derogari. alias derogaretur si assensum prebuisset fm. formam quam habes. §. de dona. pastoralis.

Quadrimestre. Non habebamus olim de hoc ita expressum textum: sed ita seruabamus per decret. §. eo. c. iij. et c. cum propter. que tamen hoc expresse non dicebant. habebamus glo. §. de offi. ordi. cum vos.

Semestre. de concess. preben. c. ij. et sic nota quod qui in ius alterius succedit non vititur eodem iure contra regulam. j. de regu. iur. is qui in ius. et ff. eo. ti. qui in ius. et est hoc ideo: quia ex quo res facta est ecclesiastica: ecclesiastico debet iure censer. Et idem dicebatur olim per decre. de preben. dilectus. vlti. et per ea que ibi not. sic est etiam videre in conventionibus: vbi ex persona successoris forus mutatur ut in predicta regula dixi. et bene facit hec decret. ad questionem de excommunicato qui donando cessit alteri actiones sibi competentes: an ille cui facta est cessio possit illo excommunicato manente illas intentare: et terminant bar. brix. in questione venientis. quidam cum esset. fm. Zan. quod sic. quia illud viciu excommunicationis persone adherens ad successorem non transit per. l. ff. de diuer. et tempo. prescrip. l. an viciu. l. de acqui. pos. l. vicia. et idem Guil. in spec. de procu. §. vlti. circa prin. et ad hoc optime facit. §. qui ma. accu. poss. cum in tua. in fi. arg. contra. §. de testi. licet ex quadam. sed illud in teste ut ibi no. ite contra. §. e. li. de deci. c. ij. in fi. vbi soluit in vlt. glo.

Ecclasticus. vni legatus posset offerre. §. e. cu dilectus. non poterit variare. §. e. pastoralis. prius si presentant indigni. quod dic ut not. §. de offi. ordi. cu vos. Quid dices si ecclesia et patronus laici si mul habet presentare: nuquid habebunt. vi. menses uel quatuor: tantus uel alter sex uel alter quattuor: dico quod habebunt sex menses ita quod ratione cõionis privilegii ecclesie transeat ad laicum ad instar eius quod dicimus de eo qui habet rem cõem eius pupillo. ff. que ad. ser. amir. l. si commẽ. ita quod per ecclesiam consequetur quod per se consequi non posset. si. §. de concess. preben. c. penulti.

De censibus exactionibus et procuracionibus. **R**ubrica. **S**ilud. uel de spiritualibus intendebat prohibere sed non de spiritualibus annexis sicut ius patronatus. §. de iudi. quanto. fm. hosti. sed quia decre. illa est in isto titulo ut faceret ad titulu. satis videbatur etiam ius patronatus prohibetur concedi sine auctoritate episcopi. sed satis facit ad titulum inquantum vetat ne patronus donet ecclesiam sine consensu episcopi.

Derogari. alias derogaretur si assensum prebuisset fm. formam quam habes. §. de dona. pastoralis.

Quadrimestre. Non habebamus olim de hoc ita expressum textum: sed ita seruabamus per decret. §. eo. c. iij. et c. cum propter. que tamen hoc expresse non dicebant. habebamus glo. §. de offi. ordi. cum vos.

Semestre. de concess. preben. c. ij. et sic nota quod qui in ius alterius succedit non vititur eodem iure contra regulam. j. de regu. iur. is qui in ius. et ff. eo. ti. qui in ius. et est hoc ideo: quia ex quo res facta est ecclesiastica: ecclesiastico debet iure censer. Et idem dicebatur olim per decre. de preben. dilectus. vlti. et per ea que ibi not. sic est etiam videre in conventionibus: vbi ex persona successoris forus mutatur ut in predicta regula dixi. et bene facit hec decret. ad questionem de excommunicato qui donando cessit alteri actiones sibi competentes: an ille cui facta est cessio possit illo excommunicato manente illas intentare: et terminant bar. brix. in questione venientis. quidam cum esset. fm. Zan. quod sic. quia illud viciu excommunicationis persone adherens ad successorem non transit per. l. ff. de diuer. et tempo. prescrip. l. an viciu. l. de acqui. pos. l. vicia. et idem Guil. in spec. de procu. §. vlti. circa prin. et ad hoc optime facit. §. qui ma. accu. poss. cum in tua. in fi. arg. contra. §. de testi. licet ex quadam. sed illud in teste ut ibi no. ite contra. §. e. li. de deci. c. ij. in fi. vbi soluit in vlt. glo.

Ecclasticus. vni legatus posset offerre. §. e. cu dilectus. non poterit variare. §. e. pastoralis. prius si presentant indigni. quod dic ut not. §. de offi. ordi. cu vos. Quid dices si ecclesia et patronus laici si mul habet presentare: nuquid habebunt. vi. menses uel quatuor: tantus uel alter sex uel alter quattuor: dico quod habebunt sex menses ita quod ratione cõionis privilegii ecclesie transeat ad laicum ad instar eius quod dicimus de eo qui habet rem cõem eius pupillo. ff. que ad. ser. amir. l. si commẽ. ita quod per ecclesiam consequetur quod per se consequi non posset. si. §. de concess. preben. c. penulti.

De censibus exactionibus et procuracionibus. **R**ubrica. **S**ilud. uel de spiritualibus intendebat prohibere sed non de spiritualibus annexis sicut ius patronatus. §. de iudi. quanto. fm. hosti. sed quia decre. illa est in isto titulo ut faceret ad titulu. satis videbatur etiam ius patronatus prohibetur concedi sine auctoritate episcopi. sed satis facit ad titulum inquantum vetat ne patronus donet ecclesiam sine consensu episcopi.

Derogari. alias derogaretur si assensum prebuisset fm. formam quam habes. §. de dona. pastoralis.

Quadrimestre. Non habebamus olim de hoc ita expressum textum: sed ita seruabamus per decret. §. eo. c. iij. et c. cum propter. que tamen hoc expresse non dicebant. habebamus glo. §. de offi. ordi. cum vos.

Semestre. de concess. preben. c. ij. et sic nota quod qui in ius alterius succedit non vititur eodem iure contra regulam. j. de regu. iur. is qui in ius. et ff. eo. ti. qui in ius. et est hoc ideo: quia ex quo res facta est ecclesiastica: ecclesiastico debet iure censer. Et idem dicebatur olim per decre. de preben. dilectus. vlti. et per ea que ibi not. sic est etiam videre in conventionibus: vbi ex persona successoris forus mutatur ut in predicta regula dixi. et bene facit hec decret. ad questionem de excommunicato qui donando cessit alteri actiones sibi competentes: an ille cui facta est cessio possit illo excommunicato manente illas intentare: et terminant bar. brix. in questione venientis. quidam cum esset. fm. Zan. quod sic. quia illud viciu excommunicationis persone adherens ad successorem non transit per. l. ff. de diuer. et tempo. prescrip. l. an viciu. l. de acqui. pos. l. vicia. et idem Guil. in spec. de procu. §. vlti. circa prin. et ad hoc optime facit. §. qui ma. accu. poss. cum in tua. in fi. arg. contra. §. de testi. licet ex quadam. sed illud in teste ut ibi no. ite contra. §. e. li. de deci. c. ij. in fi. vbi soluit in vlt. glo.

Ecclasticus. vni legatus posset offerre. §. e. cu dilectus. non poterit variare. §. e. pastoralis. prius si presentant indigni. quod dic ut not. §. de offi. ordi. cu vos. Quid dices si ecclesia et patronus laici si mul habet presentare: nuquid habebunt. vi. menses uel quatuor: tantus uel alter sex uel alter quattuor: dico quod habebunt sex menses ita quod ratione cõionis privilegii ecclesie transeat ad laicum ad instar eius quod dicimus de eo qui habet rem cõem eius pupillo. ff. que ad. ser. amir. l. si commẽ. ita quod per ecclesiam consequetur quod per se consequi non posset. si. §. de concess. preben. c. penulti.

De censibus exactionibus et procuracionibus. **R**ubrica. **S**ilud. uel de spiritualibus intendebat prohibere sed non de spiritualibus annexis sicut ius patronatus. §. de iudi. quanto. fm. hosti. sed quia decre. illa est in isto titulo ut faceret ad titulu. satis videbatur etiam ius patronatus prohibetur concedi sine auctoritate episcopi. sed satis facit ad titulum inquantum vetat ne patronus donet ecclesiam sine consensu episcopi.

Derogari. alias derogaretur si assensum prebuisset fm. formam quam habes. §. de dona. pastoralis.

Quadrimestre. Non habebamus olim de hoc ita expressum textum: sed ita seruabamus per decret. §. eo. c. iij. et c. cum propter. que tamen hoc expresse non dicebant. habebamus glo. §. de offi. ordi. cum vos.

Semestre. de concess. preben. c. ij. et sic nota quod qui in ius alterius succedit non vititur eodem iure contra regulam. j. de regu. iur. is qui in ius. et ff. eo. ti. qui in ius. et est hoc ideo: quia ex quo res facta est ecclesiastica: ecclesiastico debet iure censer. Et idem dicebatur olim per decre. de preben. dilectus. vlti. et per ea que ibi not. sic est etiam videre in conventionibus: vbi ex persona successoris forus mutatur ut in predicta regula dixi. et bene facit hec decret. ad questionem de excommunicato qui donando cessit alteri actiones sibi competentes: an ille cui facta est cessio possit illo excommunicato manente illas intentare: et terminant bar. brix. in questione venientis. quidam cum esset. fm. Zan. quod sic. quia illud viciu excommunicationis persone adherens ad successorem non transit per. l. ff. de diuer. et tempo. prescrip. l. an viciu. l. de acqui. pos. l. vicia. et idem Guil. in spec. de procu. §. vlti. circa prin. et ad hoc optime facit. §. qui ma. accu. poss. cum in tua. in fi. arg. contra. §. de testi. licet ex quadam. sed illud in teste ut ibi no. ite contra. §. e. li. de deci. c. ij. in fi. vbi soluit in vlt. glo.

Ecclasticus. vni legatus posset offerre. §. e. cu dilectus. non poterit variare. §. e. pastoralis. prius si presentant indigni. quod dic ut not. §. de offi. ordi. cu vos. Quid dices si ecclesia et patronus laici si mul habet presentare: nuquid habebunt. vi. menses uel quatuor: tantus uel alter sex uel alter quattuor: dico quod habebunt sex menses ita quod ratione cõionis privilegii ecclesie transeat ad laicum ad instar eius quod dicimus de eo qui habet rem cõem eius pupillo. ff. que ad. ser. amir. l. si commẽ. ita quod per ecclesiam consequetur quod per se consequi non posset. si. §. de concess. preben. c. penulti.

De censibus exactionibus et procuracionibus. **R**ubrica. **S**ilud. uel de spiritualibus intendebat prohibere sed non de spiritualibus annexis sicut ius patronatus. §. de iudi. quanto. fm. hosti. sed quia decre. illa est in isto titulo ut faceret ad titulu. satis videbatur etiam ius patronatus prohibetur concedi sine auctoritate episcopi. sed satis facit ad titulum inquantum vetat ne patronus donet ecclesiam sine consensu episcopi.

Derogari. alias derogaretur si assensum prebuisset fm. formam quam habes. §. de dona. pastoralis.

Quadrimestre. Non habebamus olim de hoc ita expressum textum: sed ita seruabamus per decret. §. eo. c. iij. et c. cum propter. que tamen hoc expresse non dicebant. habebamus glo. §. de offi. ordi. cum vos.

Semestre. de concess. preben. c. ij. et sic nota quod qui in ius alterius succedit non vititur eodem iure contra regulam. j. de regu. iur. is qui in ius. et ff. eo. ti. qui in ius. et est hoc ideo: quia ex quo res facta est ecclesiastica: ecclesiastico debet iure censer. Et idem dicebatur olim per decre. de preben. dilectus. vlti. et per ea que ibi not. sic est etiam videre in conventionibus: vbi ex persona successoris forus mutatur ut in predicta regula dixi. et bene facit hec decret. ad questionem de excommunicato qui donando cessit alteri actiones sibi competentes: an ille cui facta est cessio possit illo excommunicato manente illas intentare: et terminant bar. brix. in questione venientis. quidam cum esset. fm. Zan. quod sic. quia illud viciu excommunicationis persone adherens ad successorem non transit per. l. ff. de diuer. et tempo. prescrip. l. an viciu. l. de acqui. pos. l. vicia. et idem Guil. in spec. de procu. §. vlti. circa prin. et ad hoc optime facit. §. qui ma. accu. poss. cum in tua. in fi. arg. contra. §. de testi. licet ex quadam. sed illud in teste ut ibi no. ite contra. §. e. li. de deci. c. ij. in fi. vbi soluit in vlt. glo.

Rubrica. **S**ilud. uel de spiritualibus intendebat prohibere sed non de spiritualibus annexis sicut ius patronatus. §. de iudi. quanto. fm. hosti. sed quia decre. illa est in isto titulo ut faceret ad titulu. satis videbatur etiam ius patronatus prohibetur concedi sine auctoritate episcopi. sed satis facit ad titulum inquantum vetat ne patronus donet ecclesiam sine consensu episcopi.

a Liberetur. additur pena. i. c. primo.

b Alijs. s. archidiaconis et plebanis. s. eo. cum apostolus.

c Saluis. ad hoc. s. de sta. mo. in singulis.

d Exigit peruersoz. quia decre. Inno. iij. s. pxi. nō bñ seruabat in illo. c. quo preceperat procuraciones in victualibus nō in pecunia recipi: et nō recipi munera nec etiam procuraciones in victualibus a locis nō visitatis illaz confirmat penas adijciens. et bene dixit exigit. qz magna ratio suadet ob maleficia penas solui. ff. d. fideiusso. si a reo. s. id quod. et fuerit sumpta hec verba ex aut. de depo. s. sed ne p. hac. colla. vi.

e Audacia. in mala parte ponitur. sic. iij. di. facte. L. d. se pult. vi. pergit. audacia quā doqz ponit in bona. ut. viii. q. i. audacter. L. de iudi. rez. nō nouā. in fi.

f Imponamus. ut quos dei timor. et. de vit. et bo. cleri. ut clericoz. lxxii. di. plurimos. Et dicit papa cobibeatur de incens manus temerarie formidie vltōis quos dei uel nō stra reuerentia nō coercet. i. de. pe. felicio. s. in premissis.

g Constitutionē. s. c. pxi. s. i. et. s. pcuraciones. vbi tria statuta erant que hic cōfirmant appositā pena. primū qz procuratio recipiat solū a locis visitatis. secundū qz soluz in victualibus. tertiu qz visitantes uel familiares munera nō recipiant.

b Preterire. maledictionis pena ibi appositā nō curātes nec excusant qz multi. qz nō minus ardebūt qui cum multis ardebūt. ij. q. i. multi. i. fi.

i Statuentes. qd. s. c. pxi. in archiepiscopis dictuz erat hic ad omēs extenditur quibus competit visitare.

k Visitatōis. in alijs qz procuraciones que debent legatis uel nūcijs ap. se. uel que debent ratiōe cōsuetudinis: uel ratiōe pacti in fundatione uel cōsecratōe appositū nō habent locū he. decre. de qui bus habes. s. c. qto. et. c. pcuraciones. et. c. cū nuper. et. xv. iij. q. ii. eleutherius.

l Exigere. i. ab invito extorquere. ff. de leg. iij. fideicommissa. s. si rem.

m Pecuniā. fm. inno. hosti. guil. et gar. p. o. vecturis et feraturis equozū si indigeant: pecuniam exigere possunt.

n Volente qd. dic. ut. i. c. pxi. Nō casum speciale in quo parificant ista duo exigere et a volente recipere. sic. s. de rescrip. statutū. s. in super. cū. s. se. sic. L. li. xii. publice leticie uel consuli nūcia. l. vna. in fi. cū alias sepe sit licitū recipere qd. nō licet exigere. xviii. di. de eulogijs. de simo. dilectus. ff. de va. et. ex. or. cogn. l. i. s. est quidem.

o Munera. cōsulte facit visitās si ab omni munere se abstinet. i. q. i. sunt nō nulli. et. s. e. ti. c. pxi. s. pe. credit. tri. gar. qz si modicū elculentū uel poculentū recipiat qz nō sit verisimile qz aliquē moneat: uel donantē pauperiorē faciat: nō bz locū pena. ar. de simo. et. si qōnes. ff. de off. presi. l. plebiscito. qz talia nō trabunt ad munera. ff. de offi. pcon. l. solent. ad. fi. ad hoc. s. de dona. inter vi. et. vto. c. vlti. s. eo. li. de rescrip. statutum. s. in super.

p Officio. qd. qliter exerceri debeat colligit. x. q. i. placuit. s. c. pxi. s. sane.

q Nō impēto. ille cui ex ordinaria pte opetit visitare ipedit. p. aliu visita re pōt et ille visitās pcurabit nō ille qz omisit. qd. dic. ut. s. d. of. or. si epis. e. li.

r Aliud. xiiij. q. iij. pleriqz. de simo. intantum.

s Duplū. xiiij. q. i. militare. xviii. di. quomā. i. q. i. cōcussionis. et. l. seq.

t Teneantur. saluo eo quod dicitur. i. c. pxi. et tenetur etiam familia de eo quod percepit et ipse episcopus tenetur de facto ipsozum. lxxvi. di. an putatis. s. eo. li. de elec. generali. s. vlti.

earum nomine: sed in victualibus expētas tantū recipiat moderatas.

Quareat insuper ne ipse uel quis / quā suozum aliquod munus quod / cunqz sit et qualitercūqz offeratur / presumat recipere: ut non que sua / sunt videatur querere sed que iesu / cbristi. qz si fuerit cōtra presumptū / recipiens maledictionem incurrat / a qua nunquā nisi dupluz restituat / liberetur. volumus enim in his / fraudem quālibet penitus euitari.

Manc autē uisitandi formam ab / vniuersis etiam episcopis alijsqz / prelatis ordinario iure suos subie / ctos uisitātibz plene obsuari pre / cipim: saluis sup hoc rōnabilibz / et approbatis religiosozuz psuetu / dinibus et regularibus institutis.

Regori. x. in generali concilio / lugdunē.

Exigit peruersozum audacia / ut non simus sola delictozum / prohibitione contenti: sed etiā pe / nam delinquentibus imponamus: / constitutionem itaqz felicioz reco / rdationis Inno. pape quarti pre / decessoris nostri editam super nō / recipiendis in pecunia procuratio / nibz ac super receptione munez / uisitātibz eozūqz familiaribus / interdita: quam multozum fertur / temeritas preterire volentes in / uiolabiliter obseruari eam decer / nimus pene adiectione iuuandam / Statuentes: ut vniuersi et singuli / qui ob procuracionem sibi ratiōe / uisitacionis debitam exigere pe / cuniam uel etiam a volente reci / pere: aut alias cōstitutionem ipsaz / recipiendo munera: siue uisitatio / nis officio nō impensoz pcuratio / nem in victualibus aut aliquid ali / ud pcuratōis occasione violare / presumpserint duplum eius quod / receperit ecclesie a qua id receptū / fuerit infra mensem reddere tenez

Extunc. elapso mense.

Unterdictū. nouerint qd. est. i. a tali pena incipit cū istis maior / bus. ut. s. e. li. de of. dele. c. ij. et si durate in dicto isti moriant nō se / peliunt in cimiterio. et si interi celebrent in ecclesia in suo officio si / cut prius irregulares efficiunt. ut. i. de sen. ex. is cui.

antur. Alioquin extunc patriar / che archiepiscopi episcopi dupluz / ipsum vltra predictum tempus re / stituere differentes ingressum sibi / ecclesie sentiant interdictum. infe / riores uero ab officio uel benefi / cio nouerint se suspensos: quo / usqz de duplo huiusmodi grauatis / ecclesijs plenariam satisfactionem / impendant: nulla eis in hoc danti / um remissione liberalitate seu gra / tia ualitura.

Sonifacius. viij.

Riccius recordatōis Grego / rius papa. x. pre. noster pro / hibuit in concilio lugdunē. ne ali / qui ob procuracionem sibi ratiōe / uisitacionis debitam exigere pe / cuniam presumerent: uel etiam re / cipere a volente.

Uerum quo / niam rerum experientia nos instru / xit: ex hoc taz personis uisitātibz / quā locis et ecclesijs uisitatis mul / ta incommodozum dispendia p / uenire: cōcedimus ut patriarche / archiepiscopi episcopi: et alij qui / bus ex officio competit uisitare: / a uolentibus ecclesiarum et locozū / uisitatorum rectoribus seu perso / nis pecuniam licite recipere uale / ant pro sumptibus moderatis faci / endis in uictualibus diebus qui / bus uisitacionis officiu personali / ter exercebunt. Adijcētes qz / nō licet uisitanti: nisi vnam pcura / tionem recipere vna die siue vnuz / locum siue locum uisitauerit siue plura / etiā si locum quilibet uisitatus ab / illo sufficer ad pcuracionem integrā / psoluēdā cū eidē sufficere debeat / ut tēporalia metat a locis persona / liter uisitatis pro diebus quibus / eis spiritalia subministrat. Le / tera vō in eiusdē predecessoris cō / stitutione cōtenta in suo uolumus / robore perdurare.

Uerum quo / niam rerum experientia nos instru / xit: ex hoc taz personis uisitātibz / quā locis et ecclesijs uisitatis mul / ta incommodozum dispendia p / uenire: cōcedimus ut patriarche / archiepiscopi episcopi: et alij qui / bus ex officio competit uisitare: / a uolentibus ecclesiarum et locozū / uisitatorum rectoribus seu perso / nis pecuniam licite recipere uale / ant pro sumptibus moderatis faci / endis in uictualibus diebus qui / bus uisitacionis officiu personali / ter exercebunt. Adijcētes qz / nō licet uisitanti: nisi vnam pcura / tionem recipere vna die siue vnuz / locum siue locum uisitauerit siue plura / etiā si locum quilibet uisitatus ab / illo sufficer ad pcuracionem integrā / psoluēdā cū eidē sufficere debeat / ut tēporalia metat a locis persona / liter uisitatis pro diebus quibus / eis spiritalia subministrat. Le / tera vō in eiusdē predecessoris cō / stitutione cōtenta in suo uolumus / robore perdurare.

Uerum quo / niam rerum experientia nos instru / xit: ex hoc taz personis uisitātibz / quā locis et ecclesijs uisitatis mul / ta incommodozum dispendia p / uenire: cōcedimus ut patriarche / archiepiscopi episcopi: et alij qui / bus ex officio competit uisitare: / a uolentibus ecclesiarum et locozū / uisitatorum rectoribus seu perso / nis pecuniam licite recipere uale / ant pro sumptibus moderatis faci / endis in uictualibus diebus qui / bus uisitacionis officiu personali / ter exercebunt. Adijcētes qz / nō licet uisitanti: nisi vnam pcura / tionem recipere vna die siue vnuz / locum siue locum uisitauerit siue plura / etiā si locum quilibet uisitatus ab / illo sufficer ad pcuracionem integrā / psoluēdā cū eidē sufficere debeat / ut tēporalia metat a locis persona / liter uisitatis pro diebus quibus / eis spiritalia subministrat. Le / tera vō in eiusdē predecessoris cō / stitutione cōtenta in suo uolumus / robore perdurare.

Uerum quo / niam rerum experientia nos instru / xit: ex hoc taz personis uisitātibz / quā locis et ecclesijs uisitatis mul / ta incommodozum dispendia p / uenire: cōcedimus ut patriarche / archiepiscopi episcopi: et alij qui / bus ex officio competit uisitare: / a uolentibus ecclesiarum et locozū / uisitatorum rectoribus seu perso / nis pecuniam licite recipere uale / ant pro sumptibus moderatis faci / endis in uictualibus diebus qui / bus uisitacionis officiu personali / ter exercebunt. Adijcētes qz / nō licet uisitanti: nisi vnam pcura / tionem recipere vna die siue vnuz / locum siue locum uisitauerit siue plura / etiā si locum quilibet uisitatus ab / illo sufficer ad pcuracionem integrā / psoluēdā cū eidē sufficere debeat / ut tēporalia metat a locis persona / liter uisitatis pro diebus quibus / eis spiritalia subministrat. Le / tera vō in eiusdē predecessoris cō / stitutione cōtenta in suo uolumus / robore perdurare.

Uerum quo / niam rerum experientia nos instru / xit: ex hoc taz personis uisitātibz / quā locis et ecclesijs uisitatis mul / ta incommodozum dispendia p / uenire: cōcedimus ut patriarche / archiepiscopi episcopi: et alij qui / bus ex officio competit uisitare: / a uolentibus ecclesiarum et locozū / uisitatorum rectoribus seu perso / nis pecuniam licite recipere uale / ant pro sumptibus moderatis faci / endis in uictualibus diebus qui / bus uisitacionis officiu personali / ter exercebunt. Adijcētes qz / nō licet uisitanti: nisi vnam pcura / tionem recipere vna die siue vnuz / locum siue locum uisitauerit siue plura / etiā si locum quilibet uisitatus ab / illo sufficer ad pcuracionem integrā / psoluēdā cū eidē sufficere debeat / ut tēporalia metat a locis persona / liter uisitatis pro diebus quibus / eis spiritalia subministrat. Le / tera vō in eiusdē predecessoris cō / stitutione cōtenta in suo uolumus / robore perdurare.

Uerum quo / niam rerum experientia nos instru / xit: ex hoc taz personis uisitātibz / quā locis et ecclesijs uisitatis mul / ta incommodozum dispendia p / uenire: cōcedimus ut patriarche / archiepiscopi episcopi: et alij qui / bus ex officio competit uisitare: / a uolentibus ecclesiarum et locozū / uisitatorum rectoribus seu perso / nis pecuniam licite recipere uale / ant pro sumptibus moderatis faci / endis in uictualibus diebus qui / bus uisitacionis officiu personali / ter exercebunt. Adijcētes qz / nō licet uisitanti: nisi vnam pcura / tionem recipere vna die siue vnuz / locum siue locum uisitauerit siue plura / etiā si locum quilibet uisitatus ab / illo sufficer ad pcuracionem integrā / psoluēdā cū eidē sufficere debeat / ut tēporalia metat a locis persona / liter uisitatis pro diebus quibus / eis spiritalia subministrat. Le / tera vō in eiusdē predecessoris cō / stitutione cōtenta in suo uolumus / robore perdurare.

Uerum quo / niam rerum experientia nos instru / xit: ex hoc taz personis uisitātibz / quā locis et ecclesijs uisitatis mul / ta incommodozum dispendia p / uenire: cōcedimus ut patriarche / archiepiscopi episcopi: et alij qui / bus ex officio competit uisitare: / a uolentibus ecclesiarum et locozū / uisitatorum rectoribus seu perso / nis pecuniam licite recipere uale / ant pro sumptibus moderatis faci / endis in uictualibus diebus qui / bus uisitacionis officiu personali / ter exercebunt. Adijcētes qz / nō licet uisitanti: nisi vnam pcura / tionem recipere vna die siue vnuz / locum siue locum uisitauerit siue plura / etiā si locum quilibet uisitatus ab / illo sufficer ad pcuracionem integrā / psoluēdā cū eidē sufficere debeat / ut tēporalia metat a locis persona / liter uisitatis pro diebus quibus / eis spiritalia subministrat. Le / tera vō in eiusdē predecessoris cō / stitutione cōtenta in suo uolumus / robore perdurare.

Uerum quo / niam rerum experientia nos instru / xit: ex hoc taz personis uisitātibz / quā locis et ecclesijs uisitatis mul / ta incommodozum dispendia p / uenire: cōcedimus ut patriarche / archiepiscopi episcopi: et alij qui / bus ex officio competit uisitare: / a uolentibus ecclesiarum et locozū / uisitatorum rectoribus seu perso / nis pecuniam licite recipere uale / ant pro sumptibus moderatis faci / endis in uictualibus diebus qui / bus uisitacionis officiu personali / ter exercebunt. Adijcētes qz / nō licet uisitanti: nisi vnam pcura / tionem recipere vna die siue vnuz / locum siue locum uisitauerit siue plura / etiā si locum quilibet uisitatus ab / illo sufficer ad pcuracionem integrā / psoluēdā cū eidē sufficere debeat / ut tēporalia metat a locis persona / liter uisitatis pro diebus quibus / eis spiritalia subministrat. Le / tera vō in eiusdē predecessoris cō / stitutione cōtenta in suo uolumus / robore perdurare.

Uerum quo / niam rerum experientia nos instru / xit: ex hoc taz personis uisitātibz / quā locis et ecclesijs uisitatis mul / ta incommodozum dispendia p / uenire: cōcedimus ut patriarche / archiepiscopi episcopi: et alij qui / bus ex officio competit uisitare: / a uolentibus ecclesiarum et locozū / uisitatorum rectoribus seu perso / nis pecuniam licite recipere uale / ant pro sumptibus moderatis faci / endis in uictualibus diebus qui / bus uisitacionis officiu personali / ter exercebunt. Adijcētes qz / nō licet uisitanti: nisi vnam pcura / tionem recipere vna die siue vnuz / locum siue locum uisitauerit siue plura / etiā si locum quilibet uisitatus ab / illo sufficer ad pcuracionem integrā / psoluēdā cū eidē sufficere debeat / ut tēporalia metat a locis persona / liter uisitatis pro diebus quibus / eis spiritalia subministrat. Le / tera vō in eiusdē predecessoris cō / stitutione cōtenta in suo uolumus / robore perdurare.

Uerum quo / niam rerum experientia nos instru / xit: ex hoc taz personis uisitātibz / quā locis et ecclesijs uisitatis mul / ta incommodozum dispendia p / uenire: cōcedimus ut patriarche / archiepiscopi episcopi: et alij qui / bus ex officio competit uisitare: / a uolentibus ecclesiarum et locozū / uisitatorum rectoribus seu perso / nis pecuniam licite recipere uale / ant pro sumptibus moderatis faci / endis in uictualibus diebus qui / bus uisitacionis officiu personali / ter exercebunt. Adijcētes qz / nō licet uisitanti: nisi vnam pcura / tionem recipere vna die siue vnuz / locum siue locum uisitauerit siue plura / etiā si locum quilibet uisitatus ab / illo sufficer ad pcuracionem integrā / psoluēdā cū eidē sufficere debeat / ut tēporalia metat a locis persona / liter uisitatis pro diebus quibus / eis spiritalia subministrat. Le / tera vō in eiusdē predecessoris cō / stitutione cōtenta in suo uolumus / robore perdurare.

Uerum quo / niam rerum experientia nos instru / xit: ex hoc taz personis uisitātibz / quā locis et ecclesijs uisitatis mul / ta incommodozum dispendia p / uenire: cōcedimus ut patriarche / archiepiscopi episcopi: et alij qui / bus ex officio competit uisitare: / a uolentibus ecclesiarum et locozū / uisitatorum rectoribus seu perso / nis pecuniam licite recipere uale / ant pro sumptibus moderatis faci / endis in uictualibus diebus qui / bus uisitacionis officiu personali / ter exercebunt. Adijcētes qz / nō licet uisitanti: nisi vnam pcura / tionem recipere vna die siue vnuz / locum siue locum uisitauerit siue plura / etiā si locum quilibet uisitatus ab / illo sufficer ad pcuracionem integrā / psoluēdā cū eidē sufficere debeat / ut tēporalia metat a locis persona / liter uisitatis pro diebus quibus / eis spiritalia subministrat. Le / tera vō in eiusdē predecessoris cō / stitutione cōtenta in suo uolumus / robore perdurare.

Uerum quo / niam rerum experientia nos instru / xit: ex hoc taz personis uisitātibz / quā locis et ecclesijs uisitatis mul / ta incommodozum dispendia p / uenire: cōcedimus ut patriarche / archiepiscopi episcopi: et alij qui / bus ex officio competit uisitare: / a uolentibus ecclesiarum et locozū / uisitatorum rectoribus seu perso / nis pecuniam licite recipere uale / ant pro sumptibus moderatis faci / endis in uictualibus diebus qui / bus uisitacionis officiu personali / ter exercebunt. Adijcētes qz / nō licet uisitanti: nisi vnam pcura / tionem recipere vna die siue vnuz / locum siue locum uisitauerit siue plura / etiā si locum quilibet uisitatus ab / illo sufficer ad pcuracionem integrā / psoluēdā cū eidē sufficere debeat / ut tēporalia metat a locis persona / liter uisitatis pro diebus quibus / eis spiritalia subministrat. Le / tera vō in eiusdē predecessoris cō / stitutione cōtenta in suo uolumus / robore perdurare.

Uerum quo / niam rerum experientia nos instru / xit: ex hoc taz personis uisitātibz / quā locis et ecclesijs uisitatis mul / ta incommodozum dispendia p / uenire: cōcedimus ut patriarche / archiepiscopi episcopi: et alij qui / bus ex officio competit uisitare: / a uolentibus ecclesiarum et locozū / uisitatorum rectoribus seu perso / nis pecuniam licite recipere uale / ant pro sumptibus moderatis faci / endis in uictualibus diebus qui / bus uisitacionis officiu personali / ter exercebunt. Adijcētes qz / nō licet uisitanti: nisi vnam pcura / tionem recipere vna die siue vnuz / locum siue locum uisitauerit siue plura / etiā si locum quilibet uisitatus ab / illo sufficer ad pcuracionem integrā / psoluēdā cū eidē sufficere debeat / ut tēporalia metat a locis persona / liter uisitatis pro diebus quibus / eis spiritalia subministrat. Le / tera vō in eiusdē predecessoris cō / stitutione cōtenta in suo uolumus / robore perdurare.

Uerum quo / niam rerum experientia nos instru / xit: ex hoc taz personis uisitātibz / quā locis et ecclesijs uisitatis mul / ta incommodozum dispendia p / uenire: cōcedimus ut patriarche / archiepiscopi episcopi: et alij qui / bus ex officio competit uisitare: / a uolentibus ecclesiarum et locozū / uisitatorum rectoribus seu perso / nis pecuniam licite recipere uale / ant pro sumptibus moderatis faci / endis in uictualibus diebus qui / bus uisitacionis officiu personali / ter exercebunt. Adijcētes qz / nō licet uisitanti: nisi vnam pcura / tionem recipere vna die siue vnuz / locum siue locum uisitauerit siue plura / etiā si locum quilibet uisitatus ab / illo sufficer ad pcuracionem integrā / psoluēdā cū eidē sufficere debeat / ut tēporalia metat a locis persona / liter uisitatis pro diebus quibus / eis spiritalia subministrat. Le / tera vō in eiusdē predecessoris cō / stitutione cōtenta in suo uolumus / robore perdurare.

Uerum quo / niam rerum experientia nos instru / xit: ex hoc taz personis uisitātibz / quā locis et ecclesijs uisitatis mul / ta incommodozum dispendia p / uenire: cōcedimus ut patriarche / archiepiscopi episcopi: et alij qui / bus ex officio competit uisitare: / a uolentibus ecclesiarum et locozū / uisitatorum rectoribus seu perso / nis pecuniam licite recipere uale / ant pro sumptibus moderatis faci / endis in uictualibus diebus qui / bus uisitacionis officiu personali / ter exercebunt. Adijcētes qz / nō licet uisitanti: nisi vnam pcura / tionem recipere vna die siue vnuz / locum siue locum uisitauerit siue plura / etiā si locum quilibet uisitatus ab / illo sufficer ad pcuracionem integrā / psoluēdā cū eidē sufficere debeat / ut tēporalia metat a locis persona / liter uisitatis pro diebus quibus / eis spiritalia subministrat. Le / tera vō in eiusdē predecessoris cō / stitutione cōtenta in suo uolumus / robore perdurare.

Uerum quo / niam rerum experientia nos instru / xit: ex hoc taz personis uisitātibz / quā locis et ecclesijs uisitatis mul / ta incommodozum dispendia p / uenire: cōcedimus ut patriarche / archiepiscopi episcopi: et alij qui / bus ex officio competit uisitare: / a uolentibus ecclesiarum et locozū / uisitatorum rectoribus seu perso / nis pecuniam licite recipere uale / ant pro sumptibus moderatis faci / endis in uictualibus diebus qui / bus uisitacionis officiu personali / ter exercebunt. Adijcētes qz / nō licet uisitanti: nisi vnam pcura / tionem recipere vna die siue vnuz / locum siue locum uisitauerit siue plura / etiā si locum quilibet uisitatus ab / illo sufficer ad pcuracionem integrā / psoluēdā cū eidē sufficere debeat / ut tēporalia metat a locis persona / liter uisitatis pro diebus quibus / eis spiritalia subministrat. Le / tera vō in eiusdē predecessoris cō / stitutione cōtenta in suo uolumus / robore perdurare.

Uerum quo / niam rerum experientia nos instru / xit: ex hoc taz personis uisitātibz / quā locis et ecclesijs uisitatis mul / ta incommodozum dispendia p / uenire: cōcedimus ut patriarche / archiepiscopi episcopi: et alij qui / bus ex officio competit uisitare: / a uolentibus ecclesiarum et locozū / uisitatorum rectoribus seu perso / nis pecuniam licite recipere uale / ant pro sumptibus moderatis faci / endis in uictualibus diebus qui / bus uisitacionis officiu personali / ter exercebunt. Adijcētes qz / nō licet uisitanti: nisi vnam pcura / tionem recipere vna die siue vnuz / locum siue locum uisitauerit siue plura / etiā si locum quilibet uisitatus ab / illo sufficer ad pcuracionem integrā / psoluēdā cū eidē sufficere debeat / ut tēporalia metat a locis persona / liter uisitatis pro diebus quibus / eis spiritalia subministrat. Le / tera vō in eiusdē predecessoris cō / stitutione cōtenta in suo uolumus / robore perdurare.

Uerum quo / niam rerum experientia nos instru / xit: ex hoc taz personis uisitātibz / quā locis et ecclesijs uisitatis mul / ta incommodozum dispendia p / uenire: cōcedimus ut patriarche / archiepiscopi episcopi: et alij qui / bus ex officio competit uisitare: / a uolentibus ecclesiarum et locozū / uisitatorum rectoribus seu perso / nis pecuniam licite recipere uale / ant pro sumptibus moderatis faci / endis in uictualibus diebus qui / bus uisitacionis officiu personali / ter exercebunt. Adijcētes qz / nō licet uisitanti: nisi vnam pcura / tionem recipere vna die siue vnuz / locum siue locum uisitauerit siue plura / etiā si locum quilibet uisitatus ab / illo sufficer ad pcuracionem integrā / psoluēdā cū eidē sufficere debeat / ut tēporalia metat a locis persona / liter uisitatis pro diebus quibus / eis spiritalia subministrat. Le / tera vō in eiusdē predecessoris cō / stitutione cōtenta in suo uolumus / robore perdurare.

Uerum quo / niam rerum experientia nos instru / xit: ex hoc taz personis uisitātibz / quā locis et ecclesijs uisitatis mul / ta incommodozum dispendia p / uenire: cōcedimus ut patriarche / archiepiscopi episcopi: et alij qui / bus ex officio competit uisitare: / a uolentibus ecclesiarum et locozū / uisitatorum rectoribus seu perso / nis pecuniam licite recipere uale / ant pro sumptibus moderatis faci / endis in uictualibus diebus qui / bus uisitacionis officiu personali / ter exercebunt. Adijcētes qz / nō licet uisitanti: nisi vnam pcura / tionem recipere vna die siue vnuz / locum siue locum uisitauerit siue plura / etiā si locum quilibet uisitatus ab / illo sufficer ad pcuracionem integrā / psoluēdā cū eidē sufficere debeat / ut tēporalia metat a locis persona / liter uisitatis pro diebus quibus / eis spiritalia subministrat. Le / tera vō in eiusdē predecessoris cō / stitutione cōtenta in suo uolumus / robore perdurare.

Uerum quo / niam rerum experientia nos instru / xit: ex hoc taz personis uisitātibz / quā locis et ecclesijs uisitatis mul / ta incommodozum dispendia p / uenire: cōcedimus ut patriarche / archiepiscopi episcopi: et alij qui / bus ex officio competit uisitare: / a uolentibus ecclesiarum et locozū / uisitatorum rectoribus seu perso / nis pecuniam licite recipere uale / ant pro sumptibus moderatis faci / endis in uictualibus diebus qui / bus uisitacionis officiu personali / ter exercebunt. Adijcētes qz / nō licet uisitanti: nisi vnam pcura / tionem recipere vna die siue vnuz / locum siue locum uisitauerit siue plura / etiā si locum quilibet uisitatus ab / illo sufficer ad pcuracionem integrā / psoluēdā cū eidē sufficere debeat / ut tēporalia metat a locis persona / liter uisitatis pro diebus quibus / eis spiritalia subministrat. Le / tera vō in eiusdē predecessoris cō / stitutione cōtenta in suo uolumus / robore perdurare.

Uerum quo / niam rerum experientia nos instru / xit: ex hoc taz personis uisitātibz / quā locis et ecclesijs uisitatis mul / ta incommodozum dispendia p / uenire: cōcedimus ut patriarche / archiepiscopi episcopi: et alij qui / bus ex officio competit uisitare: / a uolentibus ecclesiarum et locozū / uisitatorum rectoribus seu perso / nis pecuniam licite recipere uale / ant pro sumptibus moderatis faci / endis in uictualibus diebus qui / bus uisitacionis officiu personali / ter exercebunt. Adijcētes qz / nō licet uisitanti: nisi vnam pcura / tionem recipere vna die siue vnuz / locum siue locum uisitauerit siue plura / etiā si locum quilibet uisitatus ab / illo sufficer ad pcuracionem integrā / psoluēdā cū eidē sufficere debeat / ut tēporalia metat a locis persona / liter uisitatis pro diebus quibus / eis spiritalia subministrat. Le / tera vō in eiusdē predecessoris cō / stitutione cōtenta in suo uolumus / robore perdurare.

Uerum quo / niam rerum experientia nos instru / xit: ex hoc taz personis uisitātibz / quā locis et ecclesijs uisitatis mul / ta incommodozum dispendia p / uenire: cōcedimus ut patriarche / archiepiscopi episcopi: et alij qui / bus ex officio competit uisitare: / a uolentibus ecclesiarum et locozū / uisitatorum rectoribus seu perso / nis pecuniam licite recipere uale / ant pro sumptibus moderatis faci / endis in uictualibus diebus qui / bus uisitacionis officiu personali / ter exercebunt. Adijcētes qz / nō licet uisitanti: nisi vnam pcura / tionem recipere vna die siue vnuz / locum siue locum uisitauerit siue plura / etiā si locum quilibet uisitatus ab / illo sufficer ad pcuracionem integrā / psoluēdā cū eidē sufficere debeat / ut tēporalia metat a locis persona / liter uisitatis pro diebus quibus / eis spiritalia subministrat. Le / tera vō in eiusdē predecessoris cō / stitutione cōtenta in suo uolumus / robore perdurare.

Uerum quo / niam rerum experientia nos instru / xit: ex hoc taz personis uisitātibz / quā locis et ecclesijs uisitatis mul / ta incommodozum dispendia p / uenire: cōcedimus ut patriarche / archiepiscopi episcopi: et alij qui / bus ex officio competit uisitare: / a uolentibus ecclesiarum et locozū / uisitatorum rectoribus seu perso / nis pecuniam licite recipere uale / ant pro sumptibus moderatis faci / endis in uictualibus diebus qui / bus uisitacionis officiu personali / ter exercebunt. Adijcētes qz / nō licet uisitanti: nisi vnam pcura / tionem recipere vna die siue vnuz / locum siue locum uisitauerit siue plura / etiā si locum quilibet uisitatus ab / illo sufficer ad pcuracionem integrā / psoluēdā cū eidē sufficere debeat / ut tēporalia metat a locis persona / liter uisitatis pro diebus quibus / eis spiritalia subministrat. Le / tera vō in eiusdē predecessoris cō / stitutione cōtenta in suo uolumus / robore perdurare.

Uerum quo / niam rerum experientia nos instru / xit: ex hoc taz personis uisitātibz / quā locis et ecclesijs uisitatis mul / ta incommodozum dispendia p / uenire: cōcedimus ut patriarche / archiepiscopi episcopi: et alij qui / bus ex officio competit uisitare: / a uolentibus ecclesiarum et locozū / uisitatorum rectoribus seu perso / nis pecuniam licite recipere uale / ant pro sumptibus moderatis faci / endis in uictualibus diebus qui / bus uisitacionis officiu personali / ter exercebunt. Adijcētes qz / nō licet uisitanti: nisi vnam pcura / tionem recipere vna die siue vnuz / locum siue locum uisitauerit siue plura / etiā si locum quilibet uisitatus ab / illo sufficer ad pcuracionem integrā / psoluēdā cū eidē sufficere debeat / ut tēporalia metat a locis persona / liter uisitatis pro diebus quibus / eis spiritalia subministrat. Le / tera vō in eiusdē predecessoris cō / stitutione cōtenta in suo uolumus / robore perdurare.

Uerum quo / niam rerum experientia nos instru / xit: ex hoc taz personis uisitātibz / quā locis et ecclesijs uisitatis mul / ta incommodozum dispendia p / uenire: cōcedimus ut patriarche / archiepiscopi episcopi: et alij qui / bus ex officio competit uisitare: / a uolentibus ecclesiarum et locozū / uisitatorum rectoribus seu perso / nis pecuniam licite recipere uale / ant pro sumptibus moderatis faci / endis in uictualibus diebus qui / bus uisitacionis officiu personali / ter exercebunt. Adijcētes qz / nō licet uisitanti: nisi vnam pcura / tionem recipere vna die siue vnuz / locum siue locum uisitauerit siue plura / etiā si locum quilibet uisitatus ab / illo sufficer ad pcuracionem integrā / psoluēdā cū eidē sufficere debeat / ut tēporalia metat a locis persona / liter uisitatis pro diebus quibus / eis spiritalia subministrat. Le / tera vō in eiusdē predecessoris cō / stitutione cōtenta in suo uolumus / robore perdurare.

Uerum quo / niam rerum experientia nos instru / xit: ex hoc taz personis uisitātibz / quā locis et ecclesijs uisitatis mul / ta incommodozum dispendia p / uenire: cōcedimus ut patriarche / archiepiscopi episcopi: et alij qui / bus ex officio competit uisitare: / a uolentibus ecclesiarum et locozū / uisitatorum rectoribus seu perso / nis pecuniam licite recipere uale / ant pro sumptibus moderatis faci / endis in uictualibus diebus qui / bus uisitacionis officiu personali / ter exercebunt. Adijcētes qz / nō licet uisitanti: nisi vnam pcura / tionem recipere vna die siue vnuz / locum siue locum uisitauerit siue plura / etiā si locum quilibet uisitatus ab / illo sufficer ad pcuracionem integrā / psoluēdā cū eidē sufficere debeat / ut tēporalia metat a locis persona / liter uisitatis pro diebus quibus / eis spiritalia subministrat. Le / tera vō in eiusdē predecessoris cō / stitutione cōtenta in suo uolumus / robore perdurare.

Quoniam si universitas vel singularis persona ecclesias vel ecclesiasticas personas compulerit soluere pedagium vel guidagium vel exactiones pro rebus suis quas causa negociationis non deseruit vel pro personis singulares sunt excoicari et universitas interdici. nec prodest propria consuetudo. **L**e. hoc addit. quod diocesani quibus constat aliquos has finias incidisse illos publice re debet et ipsas sententias facere observari. e. ti. presenti.

Pedagogium. quid sit guidagium: et quod pedagogium vide. s. de verb. sig. super qui busdam.

Canonico. pre. decre. sup. quibusdam.

Civili. **L**. noua rec. instit. no. pos. l. ab ecclesijs. **L**. de sacrosan. eccl. placet.

Adatoris. f. q. si exigant a laicis.

Ecclesiasticum. f. ecclesiasticum et ecclesiasticarum personarum. nam res clericorum eodem privilegio gaudent quo res ecclesiarum ut. xvi. q. i. similiter et rationem ibi not. io. et ber. s. de pign. ex litteris. in gl. pe. nec est illud universalius verum ut no. io. xvi. q. iij. c. i.

Humano. positum ut dicitur est. s.

Divino. legitur Gen. xlvii. ultra medium. Subiecit Joseph omni terram egypti pharaoni et cunctos populos eius a novissimis terminis egypti usque ad finem eius propter terram sacerdotum. et sequitur sic. Ex eo tempore usque ad presentem diem in universa terra egypti quinta pars regibus soluitur. et factum est quasi in legem propter terram sacerdotalem: que libera ab hac conditio ne fuit. Item eisdem. vij. ultra medium. ubi dicitur rex Sedageij suis ministris. vobis quoque notum facimus de universis sacerdotibus et levitis cantonibus et ianitoribus et ministris domus dei ut rectigal et tributum et annonas non habeatis potestate imponendi super eos. et concordat ad hoc. s. de immu. eccle. non minus.

Constitutionem. quam habes. j. de immu. eccle. c. i. et pro parte eius mentem vide hic decisam.

Negociandi. ad hoc de vi. et ho. de. c. vi. Et non in his que negociationis causa portant non in proprijs vel his que portant ad utilitatem sicut solunt exactiones iste. **L**. de rec. et com. l. universi.

Adjuvare. s. eo. exigit. in prin.

Consuetudine. ad idem. s. eo. romana. §. procuratores. s. de capel. mo. c. vno. cum si.

Collegium. ex quibus hec cognoscantur no. s. de exce. pla. dilecta.

Predictis. proprijs. f. quas causa negociationis non deseruit.

Alium. j. de reg. iu. qui per alium.

Alieno. xvi. di. sicut non suo. j. de reg. iur. quod alicui.

Singulares. etiam epi. q. de ce. quia periculosum. de sententijs suspensivis et interdicti loquitur.

Universitas. in collegio enim vel universitate excoicationis sententia perferri non debet. j. de sen. ex. romana. §. in universitate. ubi de hoc. Et intelligo hoc etiam de universitate vel collegio ecclesiastico. ut. s. de personis dixi in. xxi. glo. et facit. ff. si servi. vendi. l. altius. et de na. ex lib. ven. c. vno. de deci. q. iis.

Satisfecerint. ad instar excoicati pro manifesta offensa. s. de v. sig. ex parte. i. et c. se. j. de sen. ex. solet. et c. venerabilibus.

Perpetuo. Emanavit ad declarationem de. s. e. romana. et correctiones eorum que ibi not. ber. et s. eo. c. nuper. et s. de accu. sicut olim.

Constitutionis. s. eo. c. i.

Negligentes. Contrarium not. ber. in predictis locis. sed aliud est visitare aliud de criminibus inquirere. ut dixi. s. c. i.

terdicti sententias ipso facto incur rant. nec ab excoicatione huiusmodi absolutione vel interdicti relaxatione obtineant: donec exacta plenarie restituerint et de transgressione satisfecerint competenter.

Idem.

Perpetuo declaramus edicto archiepiscopi possit semper et non constitutionis felicitis recordationis Inno. pap. iij. predecessoris nostri super hoc edite sua prouintia visitare libere: sed non sint eius suffraganei negligentes et iterare visitatione eandem: ac procuraciones a locis recipere visitatis: consuetudine: siqua forsitan ab ipsis suffraganeis vel ab alijs allegetur premissis contraria non obstantibus. Potest etiam idem archiepiscopus dum visitat possessiones subditorum suffraganeorum audire ac absolueret consuetudines: et ipsi penitentias iniungere saluantes.

Bonifacius octauus.

De consecratione ecclesie vel altaris.

Sanctam polluitur sanguinis: aut seminis effusione contingat: ipsius cimiterium si contiguum sit eidem censetur esse pollutum: unde an requam reconciliatum fuerit: non debet in eo aliquis sepeliri. secus si remotum fuerit ab eadem. Non sic quoque in casu pueris sentimus ut videlicet polluto cimiterio: quamuis ecclesie priguu debeat ecclesia reputari polluta: ne minus dignum

erat. quod patet ex eo quod adultero indicta fuit purgatio

Sanguinis. humani et inuisi. unde si occidat canis vel humanus sanguis casu effundat ecclesia non est reconcilianda. et si sine sanguinis effusione occidat ibi homo. pura cum torso ad collum bene reconciliat. propter criminis horrorem semper homo. qui no. hoc de co. di. i. ecclesijs. et est casus. s. e. pposuisti. ubi dicitur quod propter homicidia et vulnera reconciliat ecclesia. non dicitur an in eis fuerit sanguinis effusio necne. et si extra ecclesiam vulnerat ad ecclesiam fugiat et ibi sanguinem spargat non reconciliat ecclesia. secus e contrario vel cum sanguine colligit in sentella. si autem supra tectum: pone cum sagitta homo interficit. Dixit ibi bng. q. no. c. si facienda reconciliatio. quod extra ecclesiam videtur factum. Sed quid si sanctus vir ibi occidatur nuncquid reconciliabit ecclesia: videtur quod sic. quod iura indistincte loquuntur et sceleratius est iustus et sanctum occidere quam iniustum. xxij. q. v. si non licet. In contrario videtur cum ecclesia sanctificata sit non polluta. sed hoc verum est ex sanguinis effusi passione. sed ex ipsius effusi actione bene polluit. iuxta illud. actio displicuit passio grata fuit. unde primum teneas. locum tamen sanguinis non lauantur.

Semine. humani non canum. et intelligunt hic quidam de semine fornicario. unde si vir cognoscit uxorem in ecclesia non reconciliabitur. hoc tenet hu. cuius glo. posuit io. de con. di. i. in ecclesijs. Un. et gandolphus. Sed ipse io. contra. quod vix puto. allegabat. ff. de solu. l. q. dicim. et hoc no. xxxi. di. quoniam nam. lxxiii. di. ecclesijs. xxxii. q. iij. apostolus. nam multa licita ex loco sunt illicita. j. q. vii. accusatio. de immu. eccle. c. i.

Contiguum. contigua dicuntur quorum extrema se contingunt.

Pollutum. concors. j. de senten. excō. si civitas. ubi idem de ecclesia interdicta distinguitur.

Pollutio. sanguinis vel seminis effusione ut. s. vel q. ibi fuit aliquis exco

Et iterare. repete semper constitutione et. quod est. s. et idem repetas in. xxi. ver.

Alijs. puta subditis suffraganeorum.

Premissis. visitationi iterationi et procurationi.

Obstante. ad idem. s. c. pr. cum suis concors.

Absolueret. Non casum in quo archiepiscopus in subditos suffraganeorum iurisdictionem habet. Item per totam prouintiam dat litteras indulgentiarum s. de pe. et re. nostro. alios casus habes. ix. q. iij. in summa s. de offi. or. pastoralis.

Saluantes. non nimirum auferas. xxvi. q. vii. alligant. et in eis imponendis consideret quod legatur de pe. di. v. confideret. et s. de homi. sic dignum.

Item ecclesiam. Emanavit ad declarationem eorum que not. bo. s. eo. ti. c. i. p. prie ecclesia dicitur consecrata basilica non consecrata. de relit. do. c. i. s. contra non consecrata polluitur. s. aliter reconciliat. s. eo. c. vlti.

Polluit. quo ad opinionem hominum qui ea polluitur quod in eis est. que enim sunt sancta inquinari non possunt. xv. q. vlt. c. vlt. de coha. cle. et mulie. v. et quid firmum erit aut stabile si sanctitas incorrupta conseruetur. **L**. de epi. et cler. si quec. et ob id dico quod si pollutio fuerit occulta non debet reconciliari. Dixit enim theolo gi quod ideo reconciliat ecclesia: ut videntes laici ecclesiam sic lauare que non peccauit cogitent intra se quantum pro lauacione peccatorum laborandum sit. et probat hoc iure. quod ecclesia non iudicat de occultis. xx. di. di. erubescat. de simo. ma no ob. de adul. significasti. quod dico quod adulterium ibi publicum

municatus sepultus. s. co. consulti.

Ad hunc ad se trahere videatur quod est infra et hoc esse non debet. s. e. q. in dubio. ubi de hoc. ad idem. s. co. li. de preben. c. antepenult.

Prinipale. quod esse non debet. immo potius econtrario. i. de reg. iu. ac cessorum. cum suis concol.

Pariete. paries igitur divisionem inducit. ad idem. s. co. li. de elec. vbi periculum. s. in eodem.

Quiolatum. Nota q. l. accessorium sequatur principale contiguum: non tamen sequitur accessorium etiam contiguum ut hic. multo ergo minus principale sequetur accessorium. ut. s. pxi. rifo.

Loziosus. festa. xij apostolorum. quatuor evangelistarum et quatuor doctorum et confessorum ecclesie. s. gregory augustini ambrosij et hieronymi sub officio duplici debet solenniter celebrari.

Quodeno. s. dicit propter paulum et illos qui non fuerunt de numero. hi aut sunt. xij. Petrus iohannes iacobus zebedei andreas philippus thomas bartholemeus matheus iacobus alphei simon iudas iacobus et matthias qui fuit in locum de scarioti.

Quattuor. marcus mattheum lucam et iohannem.

Sedis. solus papa habet non solum certum de sanctis prealij extollere sed etiam eos canonizare multiplica ratione. primo quia ista est vna de maioribus causis que inter christianos poni possit. et sic e ad se. ap. referenda. de bapt. maiores. Secundo quia miracula attribuuntur fidei. hec igitur festio cum sit de fide precipue est ad sedem apostolicam referenda xxiii. q. i. quotiens. Tertio. quia ad papam spectat declarare dubia scripturarum qui filii sint legit. per venerabiles. multo fortius dubia sanctitatis. quia circa maiora maius periculum vertit. ideo et. s. de elec. vbi periculum. Quarto ne propter multorum episcoporum simplicitatem populum decipi contingat s. e. ti. c. i. et. ij. Quinto ne in finitum contingat sanctos multiplicari et sic deuotionem refrigerare et sanctitatem vilescere lxx. di. epi. videtur tamen ad id contra. s. de feriis. c. vlti. de cose. di. iii. c. i. vbi videtur quod episcopi hoc possint. sed illud intelligitur de sanctis iam canonizatis. non enim omnium festa vbiq. colunt. hoc autem consequitur sanctus per canonizationem quod ecclesia pro eo solenniter et pro aliquibus solennius dicit officium ut hic. Item inter alios sanctos in letanij nominatur et invocatur. et si ecclesia in canonizatione erraret quod non est credendum. sed accidere posset. de sent. ex. a nobis. ij. nihilominus preces in honore talis accepte et grate sunt. per fidem enim christi omnia purgant. de cobra. cle. et mu. vestra. Et esto quod veritas canonizationis deficiat non deficit fides. de bap. debitum. de presby. non bapti. c. ii. et. iii. Dicit enim quod cuiuslibet licet in secreto alicui defuncto quem sanctum credit pre-

maius aut accessorium principale ad se trahere videatur. Non vnus sed plura cimiteria esse noscuntur: que quauis sibi coherentia pariter in medio se iunguntur. Ideo quod violato eorum altero alterum licet de vno ad aliud per portam inter mediam habeatur accessus: non propter hoc reputabitur violatum.

Bonifa. octauus.

De reliquijs et veneratione sanctorum.

Loziosus deus in factis suis: et in maiestate mirabilis: cui ineffabilis altitudo prudenter nullis inclusa limitibus et nullis terminis comprehensa recti censura iudicij celestia pariter et terrena disponit: et si cunctos eius ministros magnificentis decorat honoribus et celestis efficiat beatitudinis possessores illos tamen ut dignis digna re pendat: prioribus attollit insignis dignitatus: et premio vberiori retributione prosequitur quos digniores agnoscit: et commendat in gentior excellentia meritorum: sic et alma mater ecclesia eius sacra vestigia prosequens et exemplo ducta laudabili: in vniuersos in regnis celestibus constitutos studijs honorare sollicitis et sonoris effere precoribus non desistat: gloriosissimos in christiane fidei principes arletas dei electos iustos seculi iudices lumina vera mundi: uidelicet christi redeptoris apostolos numero duodeno contentos: qui uiuentes in carne predictam ecclesiam suo preciose sanguine platurerunt ipsas erigendo sublimiter et disciplinis sanctissimis dirigendo reuerendissimos etiam presuros clarissimos quatuor evangelistas desuper quos diligentissima et fidelissima studia eidem ecclesie sacra euangelia illuxerunt. Egregios quoque ipsi doctores ecclesie beatos gregory: qui meritis inclitus se. ap. curam gessit. augustinum et ambrosium venerandos antistites ac hieronymum sacerdotij preditum titulo eximios professores sumis attollere uocibus laudibus personare precipuis: et specialiter disponit honoribus uenerari: horum quippe doctorum perlucida et salutaria documenta predicta illustrarunt ecclesiaz: decorarunt uirtutibus et moribus infor marunt: per ipsos preterea quasi luminosas ardentesque lucernas sup candelabrum in domo domini positas errorum tenebris profugatis to-

ces ponigere ut pro ipso ad deum intercedat. sed solenes preces publice emittere uel solenne officium publice dicere nequeat ut dixerunt in no. et hosti. s. e. ti. Ad canonizandum autem sanctos inquirendum est an illi de quo canonizando queritur prior vita testimonium prebeat per laboribus multis moribus castis actibus strenuis. lxi. di. miramur.

Sportet enim hoc presenti testificatione predicari et bone fame personis non taceri. xii. q. ii. quatuor. et maxie queri de simplicitate et humilitate: quod superbis deo resistit. humilibus autem dat gratiam. Item queri an in vita perfectionis passus fuerit. vii. q. i. ois qui et. c. ibi adunati. et an passus fuerit ex charitate. i. q. i. vide. Querendum etiam est de miraculis factis in vita et post mortem. et quantum ad hoc quod sit miraculum quatuor requirunt. Primum quod ex deo non ex arte contingat. nec ex diabolo. nam miracula quatuor sunt per malos. i. q. i. teneam. et. c. prophetavit. necesse est enim martyres a deo ipetrasse quod madar. l. di. figs. prepostera. Secundum quod sit contra naturam sicut de vga moysi: mutata in colubum. et de asina loquente ad balaam. s. d. here. cum ex iniuncto. Tertium quod sit ex vi uerborum sed hominis merito id contingat. nam panis et uinum potestate et virtute uerborum transubstantiantur in corpus et sanguinem. s. de cele. mis. cum marthe. s. q. i. uisisti. Quartum quod sit ad corroboracionem fidei. herba enim ministerio hominis transfit in uinum. s. h. nil ad corroboracionem fidei. et ideo ad canonizationem nisi hec quattuor concurrant miracula non prederent sed summissa qui hoc no. s. e. ti. et moderni. s. d. testa. venerabili.

Alexander quartus. De immunitate ecclesiarum cimiteriorum et aliorum locorum religiosorum.

Quia nonnulli habentes temporalem dominium uel potestatis gerentes officium secularis libertate et immunitate ecclesiastica ledere ac minuere tanquam honoris et priuilegij ecclesiarum inuidi molunt: expedit quod per diligentiam et auctoritatem se. ap. que curam habet ecclesiarum omnium et tutelam contra talium ausus et conamina oportunum remedium apponatur ut ecclesie ipse in plenitudine iuris sui et libertatis integritate letent: ac detestabilis malignorum audacia et insolentium nefaria temeritas propulsetur. Sane

uel exactioes pro rebus uel possessionibus acquisitis uel acquirendis exigere non presumat. nec eos compellere ad ipsas distrabendum uel ex manu suam ponendum. s. dicit. g. Temporalis quod ecclesiastico minus esse

hoc presenti testificatione predicari et bone fame personis non taceri. xii. q. ii. quatuor. et maxie queri de simplicitate et humilitate: quod superbis deo resistit. humilibus autem dat gratiam. Item queri an in vita perfectionis passus fuerit. vii. q. i. ois qui et. c. ibi adunati. et an passus fuerit ex charitate. i. q. i. vide. Querendum etiam est de miraculis factis in vita et post mortem. et quantum ad hoc quod sit miraculum quatuor requirunt. Primum quod ex deo non ex arte contingat. nec ex diabolo. nam miracula quatuor sunt per malos. i. q. i. teneam. et. c. prophetavit. necesse est enim martyres a deo ipetrasse quod madar. l. di. figs. prepostera. Secundum quod sit contra naturam sicut de vga moysi: mutata in colubum. et de asina loquente ad balaam. s. d. here. cum ex iniuncto. Tertium quod sit ex vi uerborum sed hominis merito id contingat. nam panis et uinum potestate et virtute uerborum transubstantiantur in corpus et sanguinem. s. de cele. mis. cum marthe. s. q. i. uisisti. Quartum quod sit ad corroboracionem fidei. herba enim ministerio hominis transfit in uinum. s. h. nil ad corroboracionem fidei. et ideo ad canonizationem nisi hec quattuor concurrant miracula non prederent sed summissa qui hoc no. s. e. ti. et moderni. s. d. testa. venerabili.

Duplici. dicitur quod officium duplex cum tota antiphona dicitur an psalmum et tota psalmum. cum alias non tota sed solum principium dicitur an psalmum aliter: clericis et

Reliquo. Quia nonnulli secularis potestates ab ecclesijs uel ecclesiasticis personis talias

margin notes on the right edge of the page, including references to other parts of the text and legal or theological discussions.

dubium nō est. xvi. di. si imperator. s. de malo. r obe. solite.

a Francie. accidentia facti exprimit nō localem decre. facit. vnde ea generaliter psequitur. j. r. s. de censu. c. i. eo. li.

b Honor. Quid dices si tributariū prediū donetur ecclesie: nūquid teneat ecclesia ad tributū? Dic q sic. qz res transit cum onere suo. x. q. ii. aut. sic aut. r aut. se. xvi. q.

c Exactiones. ad huc puidetur. j. eo. clericis.

d Ponendū. dicit de iudeis q tenent ad decias pdiales. qz si ipsi nō colerēt alij colerēt. s. d. dec. d. terris. sic dicebāt isti laici aut ex manū uestraz ponatis bec predia. aut ex actiones soluat: ut uel a nobis uel ab alijs collectas r talias de ipsis possessibus habeamus.

e Ecet domum. Binide decr. in quatuor partes. In prima ponit cōstitutionis cam usqz ibi. sit itaqz. In secunda qualis boies debeāt se habere in ecclesijs r a quibus abstinere usqz ibi: ordinarij. In tertia q ordinarij p se uel per alios hoc faciāt obseruari usqz ibi: qui uero. ibi cōminat penaz: in otra faciēt.

f Sanctitudo. sūptū ex psalmo. dñs regnauit decorem.

g In pace. ex psalmo notus i idea.

h Cultus. naz erit cultus iusticie silentiū. v. q. iiii. in loco.

i Pacificus. ē eni rex pacificus r uenit paces docere. xxiiij. q. i. nisi bella. io. an.

k Instruat. per bonū exemplū. vii. q. i. s. cum uero.

l Reficiat. per doctrinaz. xxxvi. di. si qz uult. naz anima cibo spūali nutritur s. de off. ordi. inter cetera.

m Abidē. attollant qd est infra.

n Jesu christi. Jesus hebraice: dicitur latine saluator. chrisus grece latine dicitur unctus. christiani a christo. de sacr. vnc. c. vno. s. i frōte r primo apud antiochiam fuit nomē illud. xxii. dist. c. sacrosancta.

o Peccatis eoz neminem eni uult perire. de bap. maiores. s. caute. io. an.

p Ordie. ad cor eni respicit deus. xiiij. q. v. siquid inuenisti.

q Tel. i. saltē.

r Capitū. l. di. in capite. io. an.

intelligim⁹ q in regno francie cōmunie scabini seu cōsules r alij domini temporales: r bi qui iurisdictionem in ipsis cōmunijs ciuitatibus castris r uillis temporales exercent: uel quibus in illis cōmissa est executio iusticie secularis molesti sunt nimis ecclesijs super pluribus r infestis: r inter cetera nituntur r student ut illi collectas r talias r alia huiusmodi eedem ecclesie preteritu bonoz que acquisierunt tribuant r persoluant: uel extra manū suam ponant huiusmodi acquisita. Volentes itaqz super his omnibus put expedire sollicite providere: totqz temerarijs ausibus cōgruis presidijs obuiare: auctoritate ap. prehabita cum fratribus nostris diligenti deliberatiōe decernimus nō licere prefatis cōmunijs scabinis: et bi qui in eis iurisdictionē temporalem obtinēt uel iusticiam secularē exercent talias uel collectas seu exactiones quascuqz ecclesijs uel personis ecclesiasticis imponere uel exigere ab eisdem pro domibus predijs: uel quibuscuqz possessionibus ab eisde ecclesijs uel personis ecclesiasticis legitime hactenus acquisitis uel in posterum acquirendis etiaz si ipse ecclesie uel persone uel res huiusmodi sint infra illorū districtum uel territorium constitute.

o Ecet domum domini sanctitudo decet: ut cuius in pace factus est locus eius cultus sit cum debita ueneratione pacificus. Sit itaqz ad ecclesias humilis et deuotus ingressus: sit in eis quietas cōuersatio deo grata insipientibus placida: que cōsiderantes nō solum instruat sed r reficiat. Cōuenientes ibidem nomen illud: quod est super omne nomē a quo aliud sub celo non est datum hominibus in quo saluos fieri credentes oporteat: nomen uidelicet Jesu christi qui saluum faciet populū suum a peccatis eorum exhibitio ne reuerentie specialis attollant et quod generaliter scribitur ut in no

o Rego. x. in generali concilio lugduū.

o Ecet domum domini sanctitudo decet: ut cuius in pace factus est locus eius cultus sit cum debita ueneratione pacificus. Sit itaqz ad ecclesias humilis et deuotus ingressus: sit in eis quietas cōuersatio deo grata insipientibus placida: que cōsiderantes nō solum instruat sed r reficiat. Cōuenientes ibidem nomen illud: quod est super omne nomē a quo aliud sub celo non est datum hominibus in quo saluos fieri credentes oporteat: nomen uidelicet Jesu christi qui saluum faciet populū suum a peccatis eorum exhibitio ne reuerentie specialis attollant et quod generaliter scribitur ut in no

o Rego. x. in generali concilio lugduū.

o Ecet domum domini sanctitudo decet: ut cuius in pace factus est locus eius cultus sit cum debita ueneratione pacificus. Sit itaqz ad ecclesias humilis et deuotus ingressus: sit in eis quietas cōuersatio deo grata insipientibus placida: que cōsiderantes nō solum instruat sed r reficiat. Cōuenientes ibidem nomen illud: quod est super omne nomē a quo aliud sub celo non est datum hominibus in quo saluos fieri credentes oporteat: nomen uidelicet Jesu christi qui saluum faciet populū suum a peccatis eorum exhibitio ne reuerentie specialis attollant et quod generaliter scribitur ut in no

o Rego. x. in generali concilio lugduū.

o Intentis. ut nil animus cogitet q precetur ad quod sacerdos populū excitat sursum corda dicendo. de conse. di. i. quando.

p Parlamenta. Nota contra yniuersitates italie que frequenter faciunt in ecclesijs talia parlamenta.

q Turbare. ad hoc. s. de sen. excō. ueniēs. in aut. de sanc. epif. s. siquis tam sacra. colla. ix.

mine iesu omne genu flectatur singuli singulariter in seipsis implentes: precipue dum aguntur missarum sacra ministeria gloriofum illud nomen quancocunqz recolit flectat genua cordis sui quod uel capitis inclinatione testentur: at tendantur in locis eisdem intētis precordijs sacra sollempnia deuotis orationib⁹ insistatur nullus in locis eisdem in quibus cum pace ac quietate uota cōuenit celebrari seditionem excitet: r clamorem moueat impetūe cōmittat. **o** Ecet in locis illis yniuersitatum r societatum quarūlibet consilia cōciones r publica parlamenta. **o** Ecet uana r multo fortius feda r ppba colloquia **o** Ecet cōfabulati ones quelibet: sint postremo que cunqz alia que diuinijs possunt turbare officium: aut oculos diuine maiestatis offendere ab ipsis prosus extranea: ne ubi peccatorū est uenia postulanda ibi peccandi delectatio occasio aut deprehendatur peccata cōmitti. **o** Ecet in ecclesijs earumqz cimiterijs negociatiōes r precipue nūdinaruz ac fori cuiuscunqz tumultus: omnis in eis secularium iudiciorū strepitus cōquiescat: nulla inibi causa per laicos criminalis maxime agitet: sint loca eadem a laicorū cognitionib⁹ aliena. **o** Ordinarij loco hoc faciāt obseruari: suadenda suadeant interdita huius canonis auctoritate cōpescant: ad hoc alios etiaz in ecclesijs ipsis magis assiduos r ad premissa idoneos deputando: r nihilominus processus iudicij seculariū ac specialiter prolate sentētie in eisdem locis omni careāt roborē firmitatis. **o** Qui uo premissas inhibitiones animo petulanti contēperint preter processum ordinariorū r deputandorum ab ipsis diuine ultionis r nostre poterūt acrimonia formidare: donec suum cōfessi reatū a similibus firmato. pposito deliberauerint abstinere.

o Ecet in locis illis yniuersitatum r societatum quarūlibet consilia cōciones r publica parlamenta. **o** Ecet uana r multo fortius feda r ppba colloquia **o** Ecet cōfabulati ones quelibet: sint postremo que cunqz alia que diuinijs possunt turbare officium: aut oculos diuine maiestatis offendere ab ipsis prosus extranea: ne ubi peccatorū est uenia postulanda ibi peccandi delectatio occasio aut deprehendatur peccata cōmitti. **o** Ecet in ecclesijs earumqz cimiterijs negociatiōes r precipue nūdinaruz ac fori cuiuscunqz tumultus: omnis in eis secularium iudiciorū strepitus cōquiescat: nulla inibi causa per laicos criminalis maxime agitet: sint loca eadem a laicorū cognitionib⁹ aliena. **o** Ordinarij loco hoc faciāt obseruari: suadenda suadeant interdita huius canonis auctoritate cōpescant: ad hoc alios etiaz in ecclesijs ipsis magis assiduos r ad premissa idoneos deputando: r nihilominus processus iudicij seculariū ac specialiter prolate sentētie in eisdem locis omni careāt roborē firmitatis. **o** Qui uo premissas inhibitiones animo petulanti contēperint preter processum ordinariorū r deputandorum ab ipsis diuine ultionis r nostre poterūt acrimonia formidare: donec suum cōfessi reatū a similibus firmato. pposito deliberauerint abstinere.

o Ecet in locis illis yniuersitatum r societatum quarūlibet consilia cōciones r publica parlamenta. **o** Ecet uana r multo fortius feda r ppba colloquia **o** Ecet cōfabulati ones quelibet: sint postremo que cunqz alia que diuinijs possunt turbare officium: aut oculos diuine maiestatis offendere ab ipsis prosus extranea: ne ubi peccatorū est uenia postulanda ibi peccandi delectatio occasio aut deprehendatur peccata cōmitti. **o** Ecet in ecclesijs earumqz cimiterijs negociatiōes r precipue nūdinaruz ac fori cuiuscunqz tumultus: omnis in eis secularium iudiciorū strepitus cōquiescat: nulla inibi causa per laicos criminalis maxime agitet: sint loca eadem a laicorū cognitionib⁹ aliena. **o** Ordinarij loco hoc faciāt obseruari: suadenda suadeant interdita huius canonis auctoritate cōpescant: ad hoc alios etiaz in ecclesijs ipsis magis assiduos r ad premissa idoneos deputando: r nihilominus processus iudicij seculariū ac specialiter prolate sentētie in eisdem locis omni careāt roborē firmitatis. **o** Qui uo premissas inhibitiones animo petulanti contēperint preter processum ordinariorū r deputandorum ab ipsis diuine ultionis r nostre poterūt acrimonia formidare: donec suum cōfessi reatū a similibus firmato. pposito deliberauerint abstinere.

o Ecet in locis illis yniuersitatum r societatum quarūlibet consilia cōciones r publica parlamenta. **o** Ecet uana r multo fortius feda r ppba colloquia **o** Ecet cōfabulati ones quelibet: sint postremo que cunqz alia que diuinijs possunt turbare officium: aut oculos diuine maiestatis offendere ab ipsis prosus extranea: ne ubi peccatorū est uenia postulanda ibi peccandi delectatio occasio aut deprehendatur peccata cōmitti. **o** Ecet in ecclesijs earumqz cimiterijs negociatiōes r precipue nūdinaruz ac fori cuiuscunqz tumultus: omnis in eis secularium iudiciorū strepitus cōquiescat: nulla inibi causa per laicos criminalis maxime agitet: sint loca eadem a laicorū cognitionib⁹ aliena. **o** Ordinarij loco hoc faciāt obseruari: suadenda suadeant interdita huius canonis auctoritate cōpescant: ad hoc alios etiaz in ecclesijs ipsis magis assiduos r ad premissa idoneos deputando: r nihilominus processus iudicij seculariū ac specialiter prolate sentētie in eisdem locis omni careāt roborē firmitatis. **o** Qui uo premissas inhibitiones animo petulanti contēperint preter processum ordinariorū r deputandorum ab ipsis diuine ultionis r nostre poterūt acrimonia formidare: donec suum cōfessi reatū a similibus firmato. pposito deliberauerint abstinere.

o Ecet in locis illis yniuersitatum r societatum quarūlibet consilia cōciones r publica parlamenta. **o** Ecet uana r multo fortius feda r ppba colloquia **o** Ecet cōfabulati ones quelibet: sint postremo que cunqz alia que diuinijs possunt turbare officium: aut oculos diuine maiestatis offendere ab ipsis prosus extranea: ne ubi peccatorū est uenia postulanda ibi peccandi delectatio occasio aut deprehendatur peccata cōmitti. **o** Ecet in ecclesijs earumqz cimiterijs negociatiōes r precipue nūdinaruz ac fori cuiuscunqz tumultus: omnis in eis secularium iudiciorū strepitus cōquiescat: nulla inibi causa per laicos criminalis maxime agitet: sint loca eadem a laicorū cognitionib⁹ aliena. **o** Ordinarij loco hoc faciāt obseruari: suadenda suadeant interdita huius canonis auctoritate cōpescant: ad hoc alios etiaz in ecclesijs ipsis magis assiduos r ad premissa idoneos deputando: r nihilominus processus iudicij seculariū ac specialiter prolate sentētie in eisdem locis omni careāt roborē firmitatis. **o** Qui uo premissas inhibitiones animo petulanti contēperint preter processum ordinariorū r deputandorum ab ipsis diuine ultionis r nostre poterūt acrimonia formidare: donec suum cōfessi reatū a similibus firmato. pposito deliberauerint abstinere.

o Ecet in locis illis yniuersitatum r societatum quarūlibet consilia cōciones r publica parlamenta. **o** Ecet uana r multo fortius feda r ppba colloquia **o** Ecet cōfabulati ones quelibet: sint postremo que cunqz alia que diuinijs possunt turbare officium: aut oculos diuine maiestatis offendere ab ipsis prosus extranea: ne ubi peccatorū est uenia postulanda ibi peccandi delectatio occasio aut deprehendatur peccata cōmitti. **o** Ecet in ecclesijs earumqz cimiterijs negociatiōes r precipue nūdinaruz ac fori cuiuscunqz tumultus: omnis in eis secularium iudiciorū strepitus cōquiescat: nulla inibi causa per laicos criminalis maxime agitet: sint loca eadem a laicorū cognitionib⁹ aliena. **o** Ordinarij loco hoc faciāt obseruari: suadenda suadeant interdita huius canonis auctoritate cōpescant: ad hoc alios etiaz in ecclesijs ipsis magis assiduos r ad premissa idoneos deputando: r nihilominus processus iudicij seculariū ac specialiter prolate sentētie in eisdem locis omni careāt roborē firmitatis. **o** Qui uo premissas inhibitiones animo petulanti contēperint preter processum ordinariorū r deputandorum ab ipsis diuine ultionis r nostre poterūt acrimonia formidare: donec suum cōfessi reatū a similibus firmato. pposito deliberauerint abstinere.

o Ecet in locis illis yniuersitatum r societatum quarūlibet consilia cōciones r publica parlamenta. **o** Ecet uana r multo fortius feda r ppba colloquia **o** Ecet cōfabulati ones quelibet: sint postremo que cunqz alia que diuinijs possunt turbare officium: aut oculos diuine maiestatis offendere ab ipsis prosus extranea: ne ubi peccatorū est uenia postulanda ibi peccandi delectatio occasio aut deprehendatur peccata cōmitti. **o** Ecet in ecclesijs earumqz cimiterijs negociatiōes r precipue nūdinaruz ac fori cuiuscunqz tumultus: omnis in eis secularium iudiciorū strepitus cōquiescat: nulla inibi causa per laicos criminalis maxime agitet: sint loca eadem a laicorū cognitionib⁹ aliena. **o** Ordinarij loco hoc faciāt obseruari: suadenda suadeant interdita huius canonis auctoritate cōpescant: ad hoc alios etiaz in ecclesijs ipsis magis assiduos r ad premissa idoneos deputando: r nihilominus processus iudicij seculariū ac specialiter prolate sentētie in eisdem locis omni careāt roborē firmitatis. **o** Qui uo premissas inhibitiones animo petulanti contēperint preter processum ordinariorū r deputandorum ab ipsis diuine ultionis r nostre poterūt acrimonia formidare: donec suum cōfessi reatū a similibus firmato. pposito deliberauerint abstinere.

r Committi. Non enim debent ibi misceri scelerib⁹ ubi de peccatis est uenia postulanda. in aut. colla. viij. ut liceat. ma. r auie. s. quia uero. ita r. s. eo. titu. immunitatez. ad idem de accu. qualiter. et **o** ynde vi. meminerint.

s Cimiterijs. s. cū ecclesia.

t Negociationes. nam dominus negociatores eiecit d templo r mensas numulariorum euertit. i. q. iij. ex multis. lxxxviii. di. eijciens. palea est. r est ratio. quia talia difficile sunt sine peccato. ut ead. di. quoniam non cognoui. et de pe. di. v. qualitas.

u Seculariū. idem. s. e. c. i. Ecclesiastica uero iudicia ibi tractari possunt. ii. q. ii. c. vlt. r. s. de ap. qua fronte. io. an.

x Suadēda. que. s. dicta sūt usqz ad uer. nullus.

y Compescant. per censurā ecclesiasticam uel aliam arbitriariam penam. s. de offi. de le. de causis. io. an.

z Processus. quid de cōtractibus initis in ecclesia nunquid ualebunt: dic q non debent fieri r qui faciūt peccatū per hanc decre. tamen cōtractus tenent. nam cum tantuz processus r sententias iudicium irriter r penalis sit constitutio penam non extendā. j. de regul. iur. in penis. cum suis concoz.

a Deputandorum. i. illoruz quos debet ordinarius deputare assiduos et ad ista idoneos.

b Acrimonia. i. acrez penaz r dicitur quasi acris monitio uel. i. pena excoicatiois qsi a gremio ecclesie expellentes. **c** Abstinere. bec est uera penitentia. de pe. di. iij. c. i.

d Clericis. in pma pte ponit excessus laicorū q clericis collectas talias r onera iponebāt r excessus clericorū q talibus pntiebāt. scdo ibi nos igit. pcepit psonas ecclesiasticas p reb⁹ suis uel ecclesijs nil a laicis soluere debē absqz licētia ap. se. sub quocūqz colore mutui subuētōis domi uel alio quolibz ut etiā ipi laici talia nō exigant uel recipiāt. nec occupēt q cūqz mō dposita ecclesiaz uel psonaz ecclesiasticaz. singularis p factiēs excoicat yniuersitates infidit q pene locū hēant in pmissiōib⁹ factis etiā an hāc psti. si postmod soluat uel recipiāt r ab his suis solus pa pa absoluit pter q i mortis articulo. tertio i. v. nō obstantib⁹ oia p uilegia derogātia huic pstitutioni cassat r irritat.

e Oppido. i. ualde. **f** Antiquitas. ii. q. vii. laicos. r. c. laici. r antiquitati credulitas r fuerētia debet. xi. di. catholica. r. c. ecclesiasticaz. s. d. trāsla. qto.

g Tempoz. s. de censu. felicitas. r de elec. fundamenta. **h** Cōtēti. r male. xiiij. q. i. c. i. d. sepul. c. i. j. de pui. c. i. **i** Potestas.

Satisfactus, ergo non sufficit cautio immo debet precedere satisfactio, sicut cum quis excoicatus est pro manifesta offensa. s. de ver bo. sig. ex parte. i. r. c. se. uel pro manifesta contumacia. ut. j. de sen. excom. venerabilibus. s. secus.

Absoluitur, tunc demum poterit ab ordinario absolui. ex quo pa pa sibi non referua uit. de sen. ex. nup.

Qui. contra hos qtra quof hic prouidetur ar guebat ber. de pri uile. quato in glo. i. in fi.

Subditis. s. so lis subditis impar et tamē clericis cōpe tebat actio de dolo ad suum damnum consequenduz que cōperit quoniscūqz aliquid dolo fit. r a lia actio deficit. ff. de do. l. i.

Libertatis. isti s. quo ad vba nō vi derentur infringē libertatez. tñ infrin gebant quo ad mē tem faciendo frau dem de psona ad p sonam. nā de quo dicit ut. xliij. q. iij. ple riqz. s. d. pūle. quā ro. ff. de le. l. contra j. de reg. in. c. vl. r d tales habebas pro uisum. s. de sen. ex. grauem.

Subiacere. in sta tutazis potestatis consilioribz r scripto ribus statutoz que sunt d libertate ec clesie dicit ut. s. de se ten. ex. nouerint.

Statutum. s. e. super spe cula.

Plebanis. quod intellige ut dicitur.

Leges. non enim debent uelle uideri seculariū uel forensium di scepationum periti. l. de epi. r cleri. repetita.

Physicam. non debet hoc facere sub specie languentium curan dorum fratrum. s. e. non magno.

Clementis quam non habemus. s. eius mentem hic inserit. r in ciebat habito cum fratribus nostris concilio.

Declaramus. s. no. approbatam opi. qof. qui hoc dicebat in sum ma huius. in fi. r concord. pe. de sam. r abbas. r est ratio. qz dstitutio illa penalis erat. r ideo restringenda. j. de regu. in. in penis. cū suis concord. non ob. de elec. dudū. ij. vbi dicitur qz idem iudiciū rē. quia illud habet locum in casu ipsi? decre. f. quo ad pluralitatez. Itē quo ad ordines. uides enim qz archidiaconus nō cogit nisi quo ad dia conatum. de elec. cum in cunctis. ergo nec habens curam animaz. s. h est falsum. ut. s. e. li. de elec. licet canon. Reprobata est autē opi. ber. inno. fm quosdam libros r hosti. qui dicebant drium ppter di ctam decre. dudū. item ex eo qz quis habet curā sacerdos fieri d. s. sacerdotes phibentur p ipsam decre. honozij. s. r curā habentes Item ex eo qz dstitutio fauorabilis erat. r sic amplianda. j. de reg. tur. ordia. Item ex eo qz pdicare teneb. r sic debet esse sacerdos. r vi. q. i. adijcimus. s. pfectyteri ex ordine non ex cura cōprehendū cōstitutione honozij. r interdū de necessitate nō habent fieri sacer dotes rectores parrochialiū ecclesiarum. ut. s. e. li. de elec. statutū. uel pone qz annus nō elapsus. uel pone secū dispensatū p. decre. s. de elec. cū ex eo.

Ratione. q. d. si haberent dispensatiue uel alio modo psonatum cum illis ecclesijs bene tenentur dstitutione. uel si essent presbyteri tenentur non ratione ecclesie. s. ordinis. ut. s. dixi.

Capellas. Quid si vnicam habet capellam. si arguamus a ver bis saltem due debent esse. ad hoc. j. de reg. in. pluralis. cū suis con cor. ad hoc de deci. ad audientiaz. tutius uidet dtrarium tenere. ad hoc. ff. vi. bo. rap. l. ait pretor. s. homines. in fi. eo. ti. in pn. ad idem s. eo. li. de elec. c. penul. i. rno. s. de pui. ut pūlegia. ibi aperiant ec clesie. i. ecclesia. i. di. oēs leges. cuz suis pcor. r. ij. q. i. in primis. nec

ob. ar. a verbis. quia non dicit hoc. nisi fuerit plebania habens capellas. s. di citur in plurali plebanie habentes capellas. r pluralitate capellarum ad plu ralitate plebaniarum referam. ar. predi. decre. ut pūlegia.

Perpetui. s. de capel. mo. c. vno.

Ab ipsis scilicet plebanis uel capellis r melius.

Absqz causa rationabili de capel. mo. c. vno. vbi. d. h.

Periculosa. tracta fu it de extrauanganti gra uis r dolore non vacua.

Quācuqz. dū tñ approba tā. s. de uo. c. vno. eo. li.

Expresse. s. e. li. de re gula. c. i. r. ij. r in casu isto in ter expressam professionem r tacitam non est differentia sicut alibi est. s. de elec. null. r. c. indemnitatez.

Professus. nam pfectus non potest redire ad seculuz qd dicit ut. s. de reg. in. d. sulti.

Temere. ex causa enim li cet habitum transformare: si iusta sit puta timor. s. de vit. r bo. de. clerici.

Conuentus. alibi dat p lar? licentiā sine requisitōe puent? s. e. li. de elec. si religiosus. ij. rno. s. illud fauore ecclesiaz vacantū. ad idē. s. de testa. c. vl. r illud fauore vltimaz vo luntatū. r qz pū executionis testamentoz onus.

Cicētia. r tūc pōt oia sine quibus in studio pmode esse nō possēt. qd dicit ut not. ij. q. vii. cuz pastoratis. de accu. ex parte.

Hoz. f. qz apostatar dimit tēdo hūū. uel qz vadit ad stu diū sine licentiā.

Ipsa facto. spāle in religi olo apostata. qz alias aposta ta nō ē excoicat? s. excoican dus fm qz no. io. r ber. xxxij. di. si quis ex clericis. de vit. r bo. cler. si quis ex clericis. de aposta. c. iij.

Dimisso. quid si nō dimi serit habitū? v? qz tūc doctores nō sint excoicati. qz hec pena nō est ampliāda j. de reg. in. in penis. dicit qz cōicant in crimine. r sic eadē r nō mīnozi ex coicatione ligant. de sen. ex. nuper. r. c. si cōcubine. r in hoc poterit dici hoc potius venire ad declarationē iuris veteris qz nouū casum ponere.

Scienter. vbi incederēt in habitu nō haberet locū ignorantia. s. vbi dimi serant habitū probabiliter poterant ignorare.

Retinere. s. no. officii doctoris scholarē de scholis expellere. r p id qd dicit retinere. dicas qz h doctor sciat monachū habētē domū iux scholas doctoris in domo ppra audire. excoicatus non est. iā. n. inbibere non posset qui stet in domo ppra. r facit qd dixi. j. de reg. in. locupletari. Quid si monach? nō vult exire scholas? v? p hāc lram qz licite vi possit expelli. ad hoc de sen. exc. veniens. r hoc maxie si vō posset opinio. qz excoicatus non gauderet pūle gio canonis. qd non est verum fm io. ber. r hostien. qui de hoc no. xvij. q. iiii deinceps. de senten. excō. contingit. i. Quid si non potest expelli? exeat scho las doctor ad instar eius. quod dicimus cum excoicatus intrat ecclesiam. ut no. xi. q. iij. sicut apostoli. r per modernos. s. de sen. excom. nuper.

Simili. qz cōicant in crimine ut dixi. r qz ditor: sibi nō reseruaui absolu toz. alijs indulsisse v? s. de sen. ex. nuper. r facit qd no. s. e. sup specula.

Episcopus. emanauit ad declarationem eoz que no. ber. inno. r moder. s. e. clericis vbi videbat glo. r hosti. sentire. qz generalē vicariū uel bali mu posset dare ad talia. s. nō specialē. s. ex verbis ipsoz olim tenebā dtrariū nam dicunt qz si appelleretur in tali causa. d. appellari ad ipsum prelatū r ipse alij delegabit. s. etiā fm eos specialiter poterat delegare. Quid ergo iuris de prelati temporalē iurisdictionē habentibus babes hic. r quomodo eā cōmit tere possint. Quid iuris de clericis iniuriam passis r quomodo de ipsa con queri possunt babes. j. de homici. prelati.

Hoc maleficio. ergo r specialiter cōmittit. dicit hostien. s. e. clericis. qz sibi placeret. qz aut daretur clericis licentiā tales causas iudicandi per seipos. aut talium causaz potestas ipsis tolleretur. cum commissio sit contra ius. ff. de of. eius cui man. est iur. l. i.

Iusticia mediante. Quid si cōtra iusticiam dicit idem. nam episcopus qui mandauit iusticiam fieri non est in culpa si iusticiarius delinquat. r absit qz ea que propter licitū r bonū rē. xxxij. q. v. de occidendis. non ob. j. de bo mi. is qui mādat. quia ibi culpa precessit: r casus qui culpam sequitur bene

imputatur. de hoc plene de homi. sicut dignum. hic nulla culpa precessit.

Liceat. s. e. clericis. r. c. sententiam.

Possunt. ergo potest quis per alium quod non per se. de hoc dicit. j. de regu. iu. potest quis.

Sponsalibus. Emanavit ad declarationem eorum que no. xxvij. q. ii. si quis desponsa

nerit. ij. s. e. ti. ad audientiam.

Puris. conditionalia non inducunt publice honestatis iusticiam. ut dicitur in fi.

Certis. ut si promisit ducere bertam filiam titij. incerta sunt quando promisit ducere vna ex filiabus titij. ad hoc. s. e. c. ex litteris. ij.

Conanguinitatis. infra gradum quartum. s. de consan. non deder. r. iste erat casus. s. eo. ad audientiam.

Affinitatis. in pmo gener. r. quarto gradu vel ceterior. s. de consangu. r. af. no. debet. r. cuz talis affinitas annullat matrimoniu qm precessit. secus si secuta fuerit. de eo qui cogno. consang. yro. sue. discre. tionem.

Frigiditatis. s. de frigi. p. rotum.

Religionis. precedentis. qz tunc nullu est matrimoniu vel sponsalia. si sequitur tunc dissolvit sponsalia. ut. s. d. conner. r. tu. ex publico. r. c. ij.

Alia. sicut dicebat predictus canon. xxvij. q. ij. si quis desponsaverit. r. multe alie cau se reperiuntur. puta votu solenne cognatio spiritalis et legalis r. reliqua impedimenta. ut dixi in summa. iij. li.

Consensus. puta contracta ab infante vel furioso. s. e. di. lectus. de desponsa. impu. litte. teras. r. c. accessit.

Dissoluedum. bñ g dicebant hug. io. r. sui sequaces q dicebat monachuz sacerdotē frigidu r. similes psonas r. strabendo cum aliqua impedire oēs cō sanguineos r. strabere cū eadē. ut no. in pdicto. c. si quis desponsaverit.

Publice honestatis. s. c. spōsam. publice enim honestum est ex quo consanguineus meus consenserit in bertam. qz ego illam habere non possum.

Idem fecit. s. quia sponsalia contraxerit. sponsalia vō sunt futuraz nuptiarum promissio. ff. e. ti. l. i. xxx. q. v. nosstrates. vnde aduerte. si cum prima contraxerit de futuro. r. postmodu cum secunda consanguinea in prohibito gradu eodem modo r. traxit. r. secundam cognovit. nec primā habere poterit. ppter affinitatem supervenientē. que solvit sponsalia de futuro. ut. s. de eo qui cog. consang. vx. sue. veniens. i. r. c. ex litteris. secundam habere non poterit. qz publice honestatis iusticia illum contractum impedit r. dirimit. ut. s. r. i. fo. pxi.

Derogatur. No. qz licet superviens affinitas dissolvat sponsalia de futuro. superviens tñ iusticia publice honestatis ipsa non dissolvit r. merito. secunda enim sponsalia tollunt p publice honestatis iusticiam ex primis inductaz. nō ergo ex secundis potest esse honestas que tollat primā. r. est si. lvi. di. sigs.

Obligatus. nisi cum alia non ipsius consanguinea contraheret p vba de presenti. s. e. si inter. vel superveniret aliquod de his impedimētis q dixi in summa circa prin.

Ille vō. reprobatu opi. imo. de spon. duorum. c. i. vbi dicebat qz sponsalia sub conditione contracta inducitur publice honestatis iusticia. hosti. p. r. a. s. eo. ad audientiam.

Ante. secus si post. quia tunc non deesset consensus sed esset perinde ac si a principio pure contraxisset.

Presenti. quid si contrahit p verba de futuro. nunquid soluta sunt prima sponsalia conditionalia? credo qz sic. si enim prima sponsalia inducunt publice honestatis iusticiam. p iusticiam publice honestatis supervenientē ex secundis non solvantur. ut. j. pxi. r. i. fo. s. si p primam non inducitur iusticia. pura qz per iusticiam supervenientē ex secundis bene solvantur prima. licet in veritate prima sponsalia dicenda non sint. ex quo consensus defecerat ut hic. sic enim est in alijs impedimentis. s. de eo qui cogno. consang. vx. sue. veniens. cum si. vnde si post secundum contractum superveniat conditio. dico qz primum matrimonium r. sumare non potest. publica enim honestas non insurgit a die contractus s. a die conditionis. r. ideo publica honestas que pvenit conditionem habet matrimoniu impedire r. dirimere. ut. s. i. r. i. fo. cum p b reddatur inhabilis prime. de iur. iur. an. quemadmodum.

Conditionem. bec vera intelligas. nisi interueniat carnalis copula. quia

nō liceat eas nō cū iurisdictionē obtinent tpalē dñi r. pñi metu irregularitatis cessante alijs delegare.

Sonifacius octavus.

Explicit liber tertius incipit quartus De sponsalibus r. matrimonijs.

Sponsalibus. puris r. certis. etiam si cōsanguinitatis. affinitatis. frigiditatis. religionis. aut alia. quavis ratione

sint nulla: dūmodo non sint nulla ex defectu consensus. oritur efficax ad impediendū r. dirimendū sequentia sponsalia vel matrimonia non aut ad precedentia dissoluedum impedimentū iusticie publice honestatis. Quare ille qui spōsalia pure ac determinate cū aliqua muliere r. traxit: r. postmodu cum secunda prioris cōsanguinea idē fecit: ex priorum sponsalioz uigo re. quibus per publice honestatis iusticiā ex secundis sponsalib. sub secutā minime derogatur: ad matrimoniu contrahenduz cū prima remanet obligatus. Ille vō qui sponsalia cum aliqua muliere sub cōditione cōtraxerit: si postmodu ante cōditionis euentum cū alia

tunc receditur a conditione. de condi. ap. de illis. r. sic esset ibi consensus r. matrimonium. vnde tum propter affinitatē. tum propter iusticiam non teneret matrimoniu postea cum consanguinea contractum. r. intellige de conditione honesta. non de tali que habeat pro non adiecta. s. de condi. ap. c. vlti. quia illa inducerent publicaz honestatē. ac si pñi contracta fuissent. r. no. hosti. s. eo. ad audientiam. qz sigs sub tali conditione contrahat cum aliqua. promitto qz te ducā i yro. s. i. deo et ecclesie placuerit. postea comper to impedimēto r. solutis sponsalibus d bat cum consanguinea illius tener contractus. r. licet bec conditio intelligat etiam si non apponatur tñ quādo nō exprimitur consensus purus remanet conditiones enim tacite nō faciunt obligationē. conditio nalem. ff. de condi. r. demō. l. conditio nes extrinsecus. et no. de iur. iur. quem admoduz. tacitum tamē si exprimitur facit rem conditionalem. ff. de l. i. si ita legatum. s. i. vbi conditio si volet posita in persona legatarij facit conditio nalem legatum r. expressa nocent que non expressa non nocent. ff. de regu. in. expressa.

prioris consanguinea p verba contraxerit de presenti: cum secunda remanere debet: cum ex sponsalibus. conditionalibus ante conditionem extantem sicuti ex consensum non habētibus r. incertis nulla publice honestatis iusticia oritur.

Son. octavus.

De desponsatione impuberum.

Sinfantes. adiuuicē vel vnus maior septēnio r. alter minor spōsalia contraxerint: ipsi vel parentes p eis: nisi p cobabitationē eorū mutuā seu alias vbo. vel facto ipsoz ligdo appareat: eosdē i eadē uolūtate factos maiores septēnio pdurare: spōsalia huiusmodi: que ab initio nulla erāt: p lapsū dicti tēporis minime r. ualeant: r. ideo cū sint nulla rōne defectus r. sensus publice honestatis iusticiā non inducunt. Idem quoqz si pubes et impubes vel duo impuberes non proximi pubertati: r. in quib. etatē malicia nō supplebat: p verba cōtraxerint de presenti. spōsalia enim illa que iuris interpretatione tantum fuerunt sponsalia de futuro. licet uerba consensus exprimentia de presenti haberent r. matrimoniu r. trahere intenderent r. trahē

Sinfantes. Ibi sponsalia contrahere non possunt. cum etas illa quod videat ignoret. L. de fal. mo. l. i. ad hoc. s. eo. li. de tempo. ordi. nullus. L. de iur. deli. si infanti.

Septennio. No. qz licet quo ad pubertatem sit in sexu differentia in numero annorum. s. e. puberes. r. c. r. t. inebatur. quo ad infantiā secus. quia vterqz infans minor septennio. ut hic. r. s. e. litteras. r. c. accessit.

Cis. ignorantibus vel scientibus non curo s. aliter in maioribus ut. i. s. p. no.

Cerbo. qz post septenniu adiuuicem vocant se sponsos.

Cel factu. ut qz post septenniu secum tacet vel eā osculat. ut spōsus vel bis si. r. sic non refert. an quid fiat verbo vel facto. de ap. di. lecti. r. c. ut nostrum. r. ad hoc concor. de resti. spo. ex parte.

Conualecunt. j. de reg. iu. non firmatur. r. intellige per hoc. c. solutionem quam dixi. j. de reg. iu. non firmatur. e. li. f. qz solo tempore contractu non firmatur quod a principio nō valebat. sed nouo subsequenti consensu interdum tacito interdum expresso bene hic vides. r. ibi plenius dixi.

Inducunt. s. e. c. proxi.

Supplebat. s. de spon. veniens. r. c. ad id quod. s. e. puberes. r. c. de illis. Et sic no. qz si malicia suppleat etatem r. trahere poterit matrimoniu. r. p. cor. s. e. c. vlti. r. c. de illis. r. est hoc cōtra opi. tan. r. hosti. qui dixerunt in predi. decre. de illis. qz ad hoc ut teneat matrimoniu contractū inter minores. in quibus malicia supplet etatē requirit qz inuicem se cognouerint. cum de hoc aliter constare non possit ex quo sunt minores. s. j. g. ibi d. cui concor. ber. imo. r. abbas. r. hoc verum. r. hic approbatur. Quid si puer minor. xiiij. an. multas mulieres cognouit. r. mulier minor. xij. an. a pluribus est cognita. hi contrahunt matrimoniu. quis habet dicere tale matrimoniu pter carnalē ad inuicem copulam non tenere.

De futuro. approbatur quod no. ala. tan. ber. g. f. imo. r. hosti. s. e. a nobis. r. probabatur olim hoc per decre. s. e. attestaciones. r. c. ul. r. s. de condi. ap. super eo. sepe enim extra id quod agitur tacita nascitur obligatio. ff. commo. si is cui comodatum. s. vlti.

Matrimonium. r. non sponsalia. vnde non videbatur sponsalia ad hoc. s. de offi. dele. cum super. ff. de sponsa. questum. L. si quis alteri vel sibi. l. multum interest. nec matrimoniu. quia etas probi

Sinfantes. Ibi sponsalia contrahere non possunt. cum etas illa quod videat ignoret. L. de fal. mo. l. i. ad hoc. s. eo. li. de tempo. ordi. nullus. L. de iur. deli. si infanti.

Septennio. No. qz licet quo ad pubertatem sit in sexu differentia in numero annorum. s. e. puberes. r. c. r. t. inebatur. quo ad infantiā secus. quia vterqz infans minor septennio. ut hic. r. s. e. litteras. r. c. accessit.

Cis. ignorantibus vel scientibus non curo s. aliter in maioribus ut. i. s. p. no.

Cerbo. qz post septenniu adiuuicem vocant se sponsos.

Cel factu. ut qz post septenniu secum tacet vel eā osculat. ut spōsus vel bis si. r. sic non refert. an quid fiat verbo vel facto. de ap. di. lecti. r. c. ut nostrum. r. ad hoc concor. de resti. spo. ex parte.

Conualecunt. j. de reg. iu. non firmatur. r. intellige per hoc. c. solutionem quam dixi. j. de reg. iu. non firmatur. e. li. f. qz solo tempore contractu non firmatur quod a principio nō valebat. sed nouo subsequenti consensu interdum tacito interdum expresso bene hic vides. r. ibi plenius dixi.

Inducunt. s. e. c. proxi.

Supplebat. s. de spon. veniens. r. c. ad id quod. s. e. puberes. r. c. de illis. Et sic no. qz si malicia suppleat etatem r. trahere poterit matrimoniu. r. p. cor. s. e. c. vlti. r. c. de illis. r. est hoc cōtra opi. tan. r. hosti. qui dixerunt in predi. decre. de illis. qz ad hoc ut teneat matrimoniu contractū inter minores. in quibus malicia supplet etatē requirit qz inuicem se cognouerint. cum de hoc aliter constare non possit ex quo sunt minores. s. j. g. ibi d. cui concor. ber. imo. r. abbas. r. hoc verum. r. hic approbatur. Quid si puer minor. xiiij. an. multas mulieres cognouit. r. mulier minor. xij. an. a pluribus est cognita. hi contrahunt matrimoniu. quis habet dicere tale matrimoniu pter carnalē ad inuicem copulam non tenere.

De futuro. approbatur quod no. ala. tan. ber. g. f. imo. r. hosti. s. e. a nobis. r. probabatur olim hoc per decre. s. e. attestaciones. r. c. ul. r. s. de condi. ap. super eo. sepe enim extra id quod agitur tacita nascitur obligatio. ff. commo. si is cui comodatum. s. vlti.

Matrimonium. r. non sponsalia. vnde non videbatur sponsalia ad hoc. s. de offi. dele. cum super. ff. de sponsa. questum. L. si quis alteri vel sibi. l. multum interest. nec matrimoniu. quia etas probi

Sinfantes. Ibi sponsalia contrahere non possunt. cum etas illa quod videat ignoret. L. de fal. mo. l. i. ad hoc. s. eo. li. de tempo. ordi. nullus. L. de iur. deli. si infanti.

Septennio. No. qz licet quo ad pubertatem sit in sexu differentia in numero annorum. s. e. puberes. r. c. r. t. inebatur. quo ad infantiā secus. quia vterqz infans minor septennio. ut hic. r. s. e. litteras. r. c. accessit.

Cis. ignorantibus vel scientibus non curo s. aliter in maioribus ut. i. s. p. no.

Cerbo. qz post septenniu adiuuicem vocant se sponsos.

Cel factu. ut qz post septenniu secum tacet vel eā osculat. ut spōsus vel bis si. r. sic non refert. an quid fiat verbo vel facto. de ap. di. lecti. r. c. ut nostrum. r. ad hoc concor. de resti. spo. ex parte.

Conualecunt. j. de reg. iu. non firmatur. r. intellige per hoc. c. solutionem quam dixi. j. de reg. iu. non firmatur. e. li. f. qz solo tempore contractu non firmatur quod a principio nō valebat. sed nouo subsequenti consensu interdum tacito interdum expresso bene hic vides. r. ibi plenius dixi.

Inducunt. s. e. c. proxi.

Supplebat. s. de spon. veniens. r. c. ad id quod. s. e. puberes. r. c. de illis. Et sic no. qz si malicia suppleat etatem r. trahere poterit matrimoniu. r. p. cor. s. e. c. vlti. r. c. de illis. r. est hoc cōtra opi. tan. r. hosti. qui dixerunt in predi. decre. de illis. qz ad hoc ut teneat matrimoniu contractū inter minores. in quibus malicia supplet etatē requirit qz inuicem se cognouerint. cum de hoc aliter constare non possit ex quo sunt minores. s. j. g. ibi d. cui concor. ber. imo. r. abbas. r. hoc verum. r. hic approbatur. Quid si puer minor. xiiij. an. multas mulieres cognouit. r. mulier minor. xij. an. a pluribus est cognita. hi contrahunt matrimoniu. quis habet dicere tale matrimoniu pter carnalē ad inuicem copulam non tenere.

De futuro. approbatur quod no. ala. tan. ber. g. f. imo. r. hosti. s. e. a nobis. r. probabatur olim hoc per decre. s. e. attestaciones. r. c. ul. r. s. de condi. ap. super eo. sepe enim extra id quod agitur tacita nascitur obligatio. ff. commo. si is cui comodatum. s. vlti.

Matrimonium. r. non sponsalia. vnde non videbatur sponsalia ad hoc. s. de offi. dele. cum super. ff. de sponsa. questum. L. si quis alteri vel sibi. l. multum interest. nec matrimoniu. quia etas probi

bebat. s3 primū falsum ut hic vides. et sic nota illud generale si non valet ut ago valeat ut valere potest. s. e. a nobis.

A dmodum alium. ut quia simul cohabitauerunt. uel se coniuges nominabant et amplexabantur. ut coniuges.

P ubertatis. statim ergo fugere debet quicquid potest. quod dicitur. ut s. de sponsa. ad id quod. et reprobatur.

O pi. pe. d. samp. no. s. e. ti. c. ul. p. abbatē.

P orro. de clarat notata p. inno. et hostien. s. d. resti. spo. et parte.

P ro filijs nō eis mandantibus. quia tunc idem est ac si ipsi contraberent. s. e. li. de pen. c. ul.

C ontradixerint ergo qui tacet hoc casu non consentit. j. de reg. i. qui tacet cū suis concor.

S ponsalia. contracta p. parentes. et idem eadem rōe intelligas de quolibet alio. s. de spon. ad id qd. et s. d. ma. contrac. contra inf. dic. ec. c. i. quod huic bene pcor. et hoc ibi tenet. hosti. sed inno. ibi no. contrarium dicens speciale in parte. ut nominale filie presentis et non contradicētis possit sponsalia contrahere. ff. de spō. s3 que patris. et l. se quen. l. de nup. nī due. secus in tutor. ff. de spon. si puelle. et non ob. d. spō. ad id quod. q. ibi i. f. uenit carnalis copula. alias secus s3 cum. s3 verius videtur qd. dicit hosti. licet ber. videatur ibi tenere opinioez inno. et q. decre. illa non loquatur de expresso consensu probatur. qz quare posuisset papa ibi verba que sapiunt tacitum consensum. Tūc nō inueniuntur q. paternus consensus aliquid in contractu matrimoniali impuberis operetur alias q. in precedentibus casibus.

S urgit. reprobatur opti. rai. in summa de spon. s. pone quod. et pe. de sam. et ab. s. e. ti. c. i. qui p. illud. c. dicebant. cum ibi dicatur q. pater filium non adultum potest cui vult matrimonio tradere. q. ex sponsalibus contractis a patre et iam filio non consentiente oriebatur iusticia. et nitebantur idem probare per decre. s. e. c. accessit ad fi. que non facit. ut ibi no. p. probatur in opinio inno. et hostien. q. hoc ibi no. et erat casus expressus. xxvii. q. ii. lex diuina. palea est.

E dum inter baptizatum. cognatione spūalem et c. qd. est. j. uxorem. non quid de concubina leuantis prius cognita de h. xxx. q. iij. si quis in ius. in vlti. glo.

C ognitā. secus si post fiat vxor. uel si prius erat vxor. post et non primo carnaliter sit cognita. qz per vnionē carnis sequentē non potest transire in vnionē spūalem precedentē. xxx. q. iij. post vxoris. vir ergo et vxor sibi cōicant actiones spūales. xxx. q. iij. si quis vnus. s. e. ti. martinus. licet non passiones. vñ si filius alterius tantus leuetur de sacro fonte leuans alteri cuius filius non est. cōpater nō est. ut. j. probatur. qd. dicit ut no. s. e. martinus. et xxx. q. iij. in summa. Et dicebat gos. q. illud qd. agit pars corporis equum est. ut alteri partem cōmunicetur. s3 non sic cōicatur alteri q. in persona filij alterius tantum agitur. et ista sit ratio. uel dic q. satis est leuanti habere comunitatem matrē ipsi leuati. Et no. q. si leuans primo cognouerit vxorē non esset curandum. an post cōpaternitatem cognouerit vel non. s3 gratianus contra. xxx. q. iij. s. notandum.

S uscipiēte. supple et vxorem eius prius carnaliter cognitam

tes: per aduentū pubertatis in matrimonium non transeunt de pre / senti: nec matrimonium quod ut ma / trimonium etate non tenuit probi / bente per lapsus dicti temporis cō / ualescit: nisi per carnis copulā sub / secutam. uel aliquo modum ali / um contrabentes eisdem cū eius / dem perseverantia uoluntatis ad / pubertatis tempora peruenisse cō / stiterit euidenter: per dictum tamē / contractum: qui ualuit ut potuit nō / sicut agebatur: publice honestatis / iusticia est inducta. **P** orro. ex / spōsalibus que parētes pro / filijs / puberibus uel impuberibus ple / runqz cōtrahunt: ipsi filij si expres / se consenserint uel tacite: ut si pre / sentes fuerint nec dixerint: ob / ligantur et ex eis oritur iusticia pu / blice honestatis. **E** t idem si / filij tempore sponsaliorum absen / tes et etiam ignozantes eadem spō / salia post scientes ratificauerunt / tacite uel expresse: alias ex sponsa / libus contractis a parentibus pro / filijs nec ipsi filij obligantur nec pu / blice honestatis iusticia inde sur / git. **B** ni. viij.

De cognatione spirituali.

E dum inter baptizatum et illum qui euz suscepit de baptismo ac inter eundem baptizatum et suscipientis filios et uxorem ante susceptionem carnaliter cognitam ab eodez: imo etiam inter suscipientem patremque baptizati et matrem cognatione spiritualem in baptismo cō

xxx. q. iij. si quis vnus. et s. e. ti. martinus.

E t matrē. No. non dixit patrē baptizati et eius vxorē. imo dixit matrem: si igitur de prima vxore uel concubina vir procreet filiū. ille qui leuat filiū est cōpater concubine et viri. sed non eius vxoris. ut. s. dixi.

S piritualē. q. dignior est q. carnalis. xxx. q. iij. c. i. j. et iij. **E** t est cognatio spiritualis attinētia pueniēs ex sacramento datione uel ad id detentione. est etiā cognatio carnalis et legalis de quibus nil ad propositum.

C ontractum. si igitur leuans et leuatus. uel leuatus et filius leuantis uel leuatus et vxor leuantis ante cognita. uel leuans et parentes leuati contrahunt. non tenent matrimonium. Scire debes q. pater spiritualis si copulet foron filie spiritualis bene tenet matrimonium. xxx. q. iij. c. ul. et ut ibi no. io. bene potest pater sumere filiam spiritualem filij carnalis. quia licet cognatio spiritualis d. patre ad filios descendat. ut. s. e. c. i. et c. super eo. non tamen ascendit cum cautū non reperiat et edictum de matrimonio prohibitorium est. s. de spō. cum apud.

E adem. ut. s. si baptizans et baptizatus. uel baptizatus et filij baptizantis. uel baptizatus et vxor baptizantis prius cognita uel baptizans et parētes baptizati matrimonium contraxerint non tenent. ad hoc. s. e. ti. c. ul. et nō est ita in eo qui recipitur ad penitentiā. ut ibi not. et xxx. q. i. oēs quos. et est expressum. j. c. c. vlti. in fi. io. an.

F rontis. hoc fit a solo epō de conse. di. v. manus. s. de consue. q. to. in vertice atqz christi man. presbyteri. de pse. di. iij. psbyteris. Sine sacramento confirmationis nō dī q. ver. xpian. de pse. di. v. c. i.

E t idē mōis. s. inf. pfirmatū et suscipiēte. et pfirmatū et filiū suscipiētis et pfirmatum et vxorem suscipiētis prius cognitam et suscipientes et parentes confirmati: parentes confirmati et vxorem suscipiētis prius cognitam. Item inter ipsum confirmantem et confirmatum. et cōfirmatum et filios confirmantis. et eius vxorem prius cognitam. et ipm pfirmatē et parentes confirmati. hoc vult dicere eisdē modis. vñ. xx. sunt casus p. b. i. bitū ex hac cognatione quos numerat in summula quarti li.

E t dicit in sū ma. q. cōpaternitas p. carbecismū dōta impedit matrimonium. s3 nō dirimit. Carbecismū dī. a caritō. qd. est idē qd. instruo vñ an baptizatus instruit debent baptizandi in fide adulti precipue. de conse. di. iij. ante. xx. **E** t iannā. xxxij. di. s. verum. s. de presby. non bapti. c. veniens. **D** ecretali. s. e. contracto. **R** es. f. cōpaternitas in carbecismis contracta. **E** xistit. ff. de iudi. l. vix certis ex causis. ad idē. xv. q. i. merito queritur. **S** eparatur. ad idē. s. e. li. de vo. c. vno. s. de iurciu. quēadmodū. cū si. **V** auis. No. hoc hosti. s. e. martinus. **A** nus. imo si vgeret necessitas in carbecismo et baptismo et pfirmatōe vñ potest pfirm. s3 nō habet p. s. uetudo romana d. pse. di. iij. in carbecismo. **I** nstituta. d. pse. di. iij. non plures. et potuit esse ratio que redditur in adoptione uel cognatione legali q. imitat naturā. sic et spiritualis cognatio habet imitari naturā uel cognationē carnalē. ut. f. vnus solus sit in sacramento patris. s3 s. xxx. q. iij. quod autem. So. ut ibi no. s. e. ti. c. ul. **C** ontrahitur. f. cū oib. et sic multa fieri p. b. i. bitū q. facta tenent. s. c. pri. **I** dem. f. ut plures in confirmatione tenere non debeant tñ si teneant. oēs sunt compadres uel compatrinī. **S** acramento. f. penitentie corporis christi extreme vnctionis ordinis et coniugij. Renascimur enim in baptismo. et christinatio frontis illam confirmat. quod non est in alijs sacramētis. et ideo per ista spiritualis contrahitur cōpaternitas non per illa. et hoc no. xxx. q. i. omnes. et s. e. c. ul.

P rimo carnaliter sit cognita. qz per vnionē carnis sequentē non potest transire in vnionē spūalem precedentē. xxx. q. iij. post vxoris. vir ergo et vxor sibi cōicant actiones spūales. xxx. q. iij. si quis vnus. s. e. ti. martinus. licet non passiones. vñ si filius alterius tantus leuetur de sacro fonte leuans alteri cuius filius non est. cōpater nō est. ut. j. probatur. qd. dicit ut no. s. e. martinus. et xxx. q. iij. in summa. Et dicebat gos. q. illud qd. agit pars corporis equum est. ut alteri partem cōmunicetur. s3 non sic cōicatur alteri q. in persona filij alterius tantum agitur. et ista sit ratio. uel dic q. satis est leuanti habere comunitatem matrē ipsi leuati. Et no. q. si leuans primo cognouerit vxorē non esset curandum. an post cōpaternitatem cognouerit vel non. s3 gratianus contra. xxx. q. iij. s. notandum.

E t dicit in sū ma. q. cōpaternitas p. carbecismū dōta impedit matrimonium. s3 nō dirimit. Carbecismū dī. a caritō. qd. est idē qd. instruo vñ an baptizatus instruit debent baptizandi in fide adulti precipue. de conse. di. iij. ante. xx. **E** t iannā. xxxij. di. s. verum. s. de presby. non bapti. c. veniens. **D** ecretali. s. e. contracto. **R** es. f. cōpaternitas in carbecismis contracta. **E** xistit. ff. de iudi. l. vix certis ex causis. ad idē. xv. q. i. merito queritur. **S** eparatur. ad idē. s. e. li. de vo. c. vno. s. de iurciu. quēadmodū. cū si. **V** auis. No. hoc hosti. s. e. martinus. **A** nus. imo si vgeret necessitas in carbecismo et baptismo et pfirmatōe vñ potest pfirm. s3 nō habet p. s. uetudo romana d. pse. di. iij. in carbecismo. **I** nstituta. d. pse. di. iij. non plures. et potuit esse ratio que redditur in adoptione uel cognatione legali q. imitat naturā. sic et spiritualis cognatio habet imitari naturā uel cognationē carnalē. ut. f. vnus solus sit in sacramento patris. s3 s. xxx. q. iij. quod autem. So. ut ibi no. s. e. ti. c. ul. **C** ontrahitur. f. cū oib. et sic multa fieri p. b. i. bitū q. facta tenent. s. c. pri. **I** dem. f. ut plures in confirmatione tenere non debeant tñ si teneant. oēs sunt compadres uel compatrinī. **S** acramento. f. penitentie corporis christi extreme vnctionis ordinis et coniugij. Renascimur enim in baptismo. et christinatio frontis illam confirmat. quod non est in alijs sacramētis. et ideo per ista spiritualis contrahitur cōpaternitas non per illa. et hoc no. xxx. q. i. omnes. et s. e. c. ul.

E t dicit in sū ma. q. cōpaternitas p. carbecismū dōta impedit matrimonium. s3 nō dirimit. Carbecismū dī. a caritō. qd. est idē qd. instruo vñ an baptizatus instruit debent baptizandi in fide adulti precipue. de conse. di. iij. ante. xx. **E** t iannā. xxxij. di. s. verum. s. de presby. non bapti. c. veniens. **D** ecretali. s. e. contracto. **R** es. f. cōpaternitas in carbecismis contracta. **E** xistit. ff. de iudi. l. vix certis ex causis. ad idē. xv. q. i. merito queritur. **S** eparatur. ad idē. s. e. li. de vo. c. vno. s. de iurciu. quēadmodū. cū si. **V** auis. No. hoc hosti. s. e. martinus. **A** nus. imo si vgeret necessitas in carbecismo et baptismo et pfirmatōe vñ potest pfirm. s3 nō habet p. s. uetudo romana d. pse. di. iij. in carbecismo. **I** nstituta. d. pse. di. iij. non plures. et potuit esse ratio que redditur in adoptione uel cognatione legali q. imitat naturā. sic et spiritualis cognatio habet imitari naturā uel cognationē carnalē. ut. f. vnus solus sit in sacramento patris. s3 s. xxx. q. iij. quod autem. So. ut ibi no. s. e. ti. c. ul. **C** ontrahitur. f. cū oib. et sic multa fieri p. b. i. bitū q. facta tenent. s. c. pri. **I** dem. f. ut plures in confirmatione tenere non debeant tñ si teneant. oēs sunt compadres uel compatrinī. **S** acramento. f. penitentie corporis christi extreme vnctionis ordinis et coniugij. Renascimur enim in baptismo. et christinatio frontis illam confirmat. quod non est in alijs sacramētis. et ideo per ista spiritualis contrahitur cōpaternitas non per illa. et hoc no. xxx. q. i. omnes. et s. e. c. ul.

E t dicit in sū ma. q. cōpaternitas p. carbecismū dōta impedit matrimonium. s3 nō dirimit. Carbecismū dī. a caritō. qd. est idē qd. instruo vñ an baptizatus instruit debent baptizandi in fide adulti precipue. de conse. di. iij. ante. xx. **E** t iannā. xxxij. di. s. verum. s. de presby. non bapti. c. veniens. **D** ecretali. s. e. contracto. **R** es. f. cōpaternitas in carbecismis contracta. **E** xistit. ff. de iudi. l. vix certis ex causis. ad idē. xv. q. i. merito queritur. **S** eparatur. ad idē. s. e. li. de vo. c. vno. s. de iurciu. quēadmodū. cū si. **V** auis. No. hoc hosti. s. e. martinus. **A** nus. imo si vgeret necessitas in carbecismo et baptismo et pfirmatōe vñ potest pfirm. s3 nō habet p. s. uetudo romana d. pse. di. iij. in carbecismo. **I** nstituta. d. pse. di. iij. non plures. et potuit esse ratio que redditur in adoptione uel cognatione legali q. imitat naturā. sic et spiritualis cognatio habet imitari naturā uel cognationē carnalē. ut. f. vnus solus sit in sacramento patris. s3 s. xxx. q. iij. quod autem. So. ut ibi no. s. e. ti. c. ul. **C** ontrahitur. f. cū oib. et sic multa fieri p. b. i. bitū q. facta tenent. s. c. pri. **I** dem. f. ut plures in confirmatione tenere non debeant tñ si teneant. oēs sunt compadres uel compatrinī. **S** acramento. f. penitentie corporis christi extreme vnctionis ordinis et coniugij. Renascimur enim in baptismo. et christinatio frontis illam confirmat. quod non est in alijs sacramētis. et ideo per ista spiritualis contrahitur cōpaternitas non per illa. et hoc no. xxx. q. i. omnes. et s. e. c. ul.

E t dicit in sū ma. q. cōpaternitas p. carbecismū dōta impedit matrimonium. s3 nō dirimit. Carbecismū dī. a caritō. qd. est idē qd. instruo vñ an baptizatus instruit debent baptizandi in fide adulti precipue. de conse. di. iij. ante. xx. **E** t iannā. xxxij. di. s. verum. s. de presby. non bapti. c. veniens. **D** ecretali. s. e. contracto. **R** es. f. cōpaternitas in carbecismis contracta. **E** xistit. ff. de iudi. l. vix certis ex causis. ad idē. xv. q. i. merito queritur. **S** eparatur. ad idē. s. e. li. de vo. c. vno. s. de iurciu. quēadmodū. cū si. **V** auis. No. hoc hosti. s. e. martinus. **A** nus. imo si vgeret necessitas in carbecismo et baptismo et pfirmatōe vñ potest pfirm. s3 nō habet p. s. uetudo romana d. pse. di. iij. in carbecismo. **I** nstituta. d. pse. di. iij. non plures. et potuit esse ratio que redditur in adoptione uel cognatione legali q. imitat naturā. sic et spiritualis cognatio habet imitari naturā uel cognationē carnalē. ut. f. vnus solus sit in sacramento patris. s3 s. xxx. q. iij. quod autem. So. ut ibi no. s. e. ti. c. ul. **C** ontrahitur. f. cū oib. et sic multa fieri p. b. i. bitū q. facta tenent. s. c. pri. **I** dem. f. ut plures in confirmatione tenere non debeant tñ si teneant. oēs sunt compadres uel compatrinī. **S** acramento. f. penitentie corporis christi extreme vnctionis ordinis et coniugij. Renascimur enim in baptismo. et christinatio frontis illam confirmat. quod non est in alijs sacramētis. et ideo per ista spiritualis contrahitur cōpaternitas non per illa. et hoc no. xxx. q. i. omnes. et s. e. c. ul.

E t dicit in sū ma. q. cōpaternitas p. carbecismū dōta impedit matrimonium. s3 nō dirimit. Carbecismū dī. a caritō. qd. est idē qd. instruo vñ an baptizatus instruit debent baptizandi in fide adulti precipue. de conse. di. iij. ante. xx. **E** t iannā. xxxij. di. s. verum. s. de presby. non bapti. c. veniens. **D** ecretali. s. e. contracto. **R** es. f. cōpaternitas in carbecismis contracta. **E** xistit. ff. de iudi. l. vix certis ex causis. ad idē. xv. q. i. merito queritur. **S** eparatur. ad idē. s. e. li. de vo. c. vno. s. de iurciu. quēadmodū. cū si. **V** auis. No. hoc hosti. s. e. martinus. **A** nus. imo si vgeret necessitas in carbecismo et baptismo et pfirmatōe vñ potest pfirm. s3 nō habet p. s. uetudo romana d. pse. di. iij. in carbecismo. **I** nstituta. d. pse. di. iij. non plures. et potuit esse ratio que redditur in adoptione uel cognatione legali q. imitat naturā. sic et spiritualis cognatio habet imitari naturā uel cognationē carnalē. ut. f. vnus solus sit in sacramento patris. s3 s. xxx. q. iij. quod autem. So. ut ibi no. s. e. ti. c. ul. **C** ontrahitur. f. cū oib. et sic multa fieri p. b. i. bitū q. facta tenent. s. c. pri. **I** dem. f. ut plures in confirmatione tenere non debeant tñ si teneant. oēs sunt compadres uel compatrinī. **S** acramento. f. penitentie corporis christi extreme vnctionis ordinis et coniugij. Renascimur enim in baptismo. et christinatio frontis illam confirmat. quod non est in alijs sacramētis. et ideo per ista spiritualis contrahitur cōpaternitas non per illa. et hoc no. xxx. q. i. omnes. et s. e. c. ul.

E t dicit in sū ma. q. cōpaternitas p. carbecismū dōta impedit matrimonium. s3 nō dirimit. Carbecismū dī. a caritō. qd. est idē qd. instruo vñ an baptizatus instruit debent baptizandi in fide adulti precipue. de conse. di. iij. ante. xx. **E** t iannā. xxxij. di. s. verum. s. de presby. non bapti. c. veniens. **D** ecretali. s. e. contracto. **R** es. f. cōpaternitas in carbecismis contracta. **E** xistit. ff. de iudi. l. vix certis ex causis. ad idē. xv. q. i. merito queritur. **S** eparatur. ad idē. s. e. li. de vo. c. vno. s. de iurciu. quēadmodū. cū si. **V** auis. No. hoc hosti. s. e. martinus. **A** nus. imo si vgeret necessitas in carbecismo et baptismo et pfirmatōe vñ potest pfirm. s3 nō habet p. s. uetudo romana d. pse. di. iij. in carbecismo. **I** nstituta. d. pse. di. iij. non plures. et potuit esse ratio que redditur in adoptione uel cognatione legali q. imitat naturā. sic et spiritualis cognatio habet imitari naturā uel cognationē carnalē. ut. f. vnus solus sit in sacramento patris. s3 s. xxx. q. iij. quod autem. So. ut ibi no. s. e. ti. c. ul. **C** ontrahitur. f. cū oib. et sic multa fieri p. b. i. bitū q. facta tenent. s. c. pri. **I** dem. f. ut plures in confirmatione tenere non debeant tñ si teneant. oēs sunt compadres uel compatrinī. **S** acramento. f. penitentie corporis christi extreme vnctionis ordinis et coniugij. Renascimur enim in baptismo. et christinatio frontis illam confirmat. quod non est in alijs sacramētis. et ideo per ista spiritualis contrahitur cōpaternitas non per illa. et hoc no. xxx. q. i. omnes. et s. e. c. ul.

Dist. q. decre. ista et sequens emanauerunt ad declarationes
decre. s. e. qualiter. i. t. ij. r. c. cum oporteat. r. c. ad petitiones
tibi iudicium r. c. r. corriganur opinionones hostien. nota. in
c. qualiter. i. in. i. glo. vltra vnam columnam ver. quid si inquisi
tor. r. in. ij. glo. r. quod no. in. c. cum oppreat super verbo sub

dito v. queritur si inquisitor
similiter r. in secundo qualiter
super verbo fuerit r. super v.
bo legitime. r. facit quod no
guil. in spe. ti. de inquisiti. s.
nunc tractemus. v. quid si in
quisitor p. mixtm. io. an.

Confessus. nulle igitur sunt
partes iudicis. nisi ut ferat sen
tentiam. quid enim querem?
de infamia vel capitulis ex
quo claret de crimine. xxiiij.
q. iij. ecce. de elec. per inquisi
tionem. de confes. si sup. ff. s.
iudi. si debitor. Jam enim e
notorium crimen. de cobabi.
cleri. r. muli. vestra. r. c. si.

Iusticia. s. imponendo pe
nas a iure statuta vel arbitra
riam si nulla pena est statuta
s. de of. del. de causis. io. an.

Fuerunt. si infamatus no
erat. ad inquisitionem procedi
non debuit veritatis ut in p
dictis iuribus. s. ille debuit
appellare r. non respondere.
vii. imputet sibi. idem dico s
capitulis que tradi debuerunt
s. e. qualiter. ij. s. debet. si pe
tita non fuerunt. r. confessus
est crimen sibi imputet. potu
it enim iuri p se introducto
renunciare. r. tunc tacite re
nunciat. ad hoc. ff. de procu.
pomponius. s. rati. s. host.
contra in predicta decre. qua
liter. i. per. l. ff. de procu. fili.
s. inuitus. r. hunc dicebat ca
sum ipsius decre. e. ti. ad peti
tionem. naz. ibi presente r. no
contradicente illo. pra quez
inquirebatur. non fuerat ser
uatus ordo qui debuerat ser
uari. vii. processus cassari ma
datur. s. de alio ordine intel
ligatur.

Sis cui. fuerat. ad peti
tionem alicuius. quia si
papa proprio motu committit
inquisitionem criminu alicuius. iam illu approbat infamatum. cum episcop
r. metropolitanus procedant. etiam ad inquisitionem omisso tali articulo. ij.
q. v. omnibus. s. e. n. sicut olim. s. si ad petitionem alterius commiserit tunc p
us inquit inquisitor de infamia. hoc tenet inno. s. e. ti. cum oporteat. Quid
si ille qui litteras inquisitionis impetrat sit excoicatus. dixi. s. d. rescrip. c. i. r. c.
f. Reclamante. dicebat hostien. in supradictis glo. q. taciturnitas habebat
hic pro dissensu r. contradictione. quod non est verum ut hic videt. immo ta
cendo tacite iuri suo renunciat. j. de regu. iu. qui tacet r. dixi de hoc. e. ti. is q
tacet. Reclamare igitur debuit. r. petere prius inquiri super inquisitione infamie.
r. si hoc non fieret debuit appellare. ut dixi. s. c. proxi.

Primus. i. ante q. quereretur de veritate. io. an.

Requis. non ergo ordo iste ita est de substantia q. ei renunciare non
possit. facit. s. de fer. c. ul. r. quod no. s. de offi. dele. de causis.

Quoniam. incipiebat r. si contra. r. bene de medietate decurtata est

Canonicus. xv. q. vii. si quis timidus. r. duobus. ca. se. r. debent
esse. vi. in degradatione presbyteri. tres in degradatione diaconi. r. ita de sub
diacono videtur. ut s. de fer. non oz. miramur.

Facili. bene est possibile s. non facile. lex. n. no d3 ee impossibilis. iiii. di.
erit autem.

Pro heresi. in alijs igitur criminibus si immineret degradatio facienda.
ferunt antiq. iura. q. i. hoc crimine h. introductu est spale. ad id. j. e. i. fider.

Relinquendus. quod dic ut. s. de ver. sig. nouimus. r. j. de penis. c. ij.

Immurandus. s. e. excoimunicamus. ij.

Solus episcopus. excludit episcopos. non capitulum suum. ad idem. xv.
q. vij. si autem. r. s. se. r. c. episcopus. xvij. q. ii. c. nullam.

Alicuius.

Scienter. ignorantia ergo probabilis bene illos excusat. s. de cle. excō.
mim. apostolice.

Sepulture. sic r. manifesti vsurarij non traduntur sepulture. s. de vsur. q3

Incipit liber quintus. De accusa tionibus inquisitionibus r. denun ciationibus Rubrica.

Dist. q. coram eo
qui pra te super cer
tis criminibus inqui
sitor fuerat deputa
tus: eadem crimina
fuiti confessus. s. fru
stra confessiones tuas: quo minus
puniaris ex ea prout iusticia suade
bit: ex preterito impugnare contē
dis: q. super eisdem criminibus
non fueras antea diffamatus. uel
q. per eundem inquisitorem capi
tula super quibus pra te volebat
inquirere tibi tradita non fuerunt.

Idem.

Sis cui. contra te commissa
fuerat simpliciter inquisitio
super certis criminibus facienda
processerit te presente nec reclamā
te aut quicquam super hoc excipi
ente infamie inquisitione omisa
ad veritatem eorundem criminu
inquirendam: processum huiusmo
di ex eo q. non fuit de infamia pri
mitus inquisitum: ulterius impu
gnare nequibus. **R**egori
us nonus reuensi archiepiscopo
r. suffraganeis suis.

De hereticis.

Quoniam episcoporu
numerus ad degrada
tionem clericorum a
canonicis constitui
tus non potest de faci
li conuenire. concedimus ut sacer

in omnibus. r. qui moriuntur in torneamentis. s. de tor. c. i. r. s. bec
de sepul. ex parte in vlti. glo. Dicitur autem sepultura multis mo
dis. ut no. xij. q. ii. s. item queritur. r. s. de sepul. c. penul.

Clq3. hic licet satisfacciant. sequi debet absolutio. ut patet per id
quod sequitur.

dotem uel alium clericum in sacrif
ordibus constitutum: cum pro
heresi fuerit seculari curie relinque
dus aut perpetuo immurandus:
conuocatis abbatibus alijsq3 pre
latis r. religiosis personis ac litte
ratis sue diocesis de quibus expe
dire uidebitur: suus solus possit
episcopus degradare.

Alexander quartus.

Quicunq3 hereticos creden
tes receptatores defensores uel
fauores eorum scienter presum
pserint ecclesiastice tradere sepul
ture: usq3 ad satisfaccionez idone
am excommunicationis sententie
se nouerint subiacef: nec absolutio
nis beneficium mereantur: nisi p
prijs manibus publice extumu
lent: r. proiciant huiusmodi cor
pora damnatorum: r. locus ille p
petua careat sepultura. **C**onhibe
mus quoq3 ne cuiqua laice perso
ne liceat publice uel priuatum de
fide catholica disputare: qui uero
contrafecerit excommunicationis
laqueo innodetur. **H**eretici autē
credētes receptatores defensores
r. fautores eorum ipsorumq3 filij
usq3 ad secundam generationem
ad nullum ecclesiasticum benefi
cium seu officium publicu3 admit
tantur: quod si secus actum fuerit
decernimus irritum r. inane. **A**d
hoc quoscunq3 uiros ecclesiasticos
qui ad preces huiusmodi pestilen
tium personarum dignitates per
sonatus r. quecunq3 alia eccle
siastica beneficia sunt adepti: extu

Conhibemus quoq3 ne cuiqua laice perso
ne liceat publice uel priuatum de
fide catholica disputare: qui uero
contrafecerit excommunicationis
laqueo innodetur. **H**eretici autē
credētes receptatores defensores
r. fautores eorum ipsorumq3 filij
usq3 ad secundam generationem
ad nullum ecclesiasticum benefi
cium seu officium publicu3 admit
tantur: quod si secus actum fuerit
decernimus irritum r. inane. **A**d
hoc quoscunq3 uiros ecclesiasticos
qui ad preces huiusmodi pestilen
tium personarum dignitates per
sonatus r. quecunq3 alia eccle
siastica beneficia sunt adepti: extu

mentem uel alium clericum in sacrif
ordibus constitutum: cum pro
heresi fuerit seculari curie relinque
dus aut perpetuo immurandus:
conuocatis abbatibus alijsq3 pre
latis r. religiosis personis ac litte
ratis sue diocesis de quibus expe
dire uidebitur: suus solus possit
episcopus degradare.

penam r. doctor decretorum laicus incidat. tamen sufficit ita esse
scriptu. r. solu duo sut christianoz genera clerici r. laici. xij. q. i. duo
sunt. r. concoz. ad hoc. l. de sum. tri. l. penul.

Innodetur. nunquid per sententiā uel ipso iure: et uidef q. ipso
iure per id q. dicit laqueo. quasi ipsum factum damnatus illaqueet
in contrarium uidetur. quia in penis benigna fieri debet inter
ratio. ut. j. de regu. iu. in penis cum suis concoz. est igitur benignu3
ut intelligamus canonē esse ferende sententie q. iam late. ergo est
hec pars amplectenda. ut tibi. ad hoc. ix. di. sana quippe. **P**reterea
si uoluissef q. esset canō late sententie dixisset sit innodatus uel eo
ipso uel similia uerba.

Silij. No. casum in quo pro delicto paterno puniatur filius. **H**oc
etiam procedit in crimine lese maiestatis. quod est minus hoc cri
mine. quo leditur eterna maiestas. s. e. uergentis. r. si cōtra homi
nes illate blasphemie impunitē nō trāseunt. multo magis qui ipsuz
dominum blasphemat dignus est supplicia sustinere. in auc. ut nō
lux. contra na. i. r. iso. r. s. i. col. vi. nec debemus illius opprobrium
inultum dimittere. qui nostra probra deleuit. s. de iudeis in nōnul
lis. **Q**uod enim in religione diuina committitur in omnium fertur
iniuriam. l. de heret. manicheos. ad idem. xvij. q. iij. sicut. alias
regulariter pena temporalis non puniatur vnus pro alterius delicto.
quod dic ut no. i. q. iij. in summa. r. xxiiij. q. iij. in summa. r. intelli
gas hoc de filijs non infectis. **I**lli enim punirentur. ut ipsi ex pro
prio delicto non ex alieno.

Secundā. s. intellige s. m. determinationē decre. j. e. ti. statutū. ij.

Beneficium. large sumif. de hoc dixi. j. de reg. iu. c. i.

Publicum. ut iudicatus notozia r. bis similia. ad idem. j. de pe
nis felicit. s. q. si quis. in prin.

Dignitates. nunquid r. pontificalis dignitas includitur? pro r

Proprijs mani
bus. **N**ota casum
quo possuz per me
quod non possim
per alium: de hoc
dixi. j. de regu. iur.
potest. sicut enim
exhibuerunt mem
bra sua feruire ini
quitati ad iniquita
tes. sic exhibere de
bent illa feruire ius
ticie ad iusticiam.
sicut dicit apostolus.
i. ad romanos. vi. c
r. sunt hec uerba in
canone. xvij. disti.
omnes huius.

Publice. quia
que publice peccan
tur publice emen
dentur. de pe. r. re.
ca. i.

Extumulent. s.
ueruz intelligo: qm
ossa ipsorum pos
sent ab ossibus alio
rum discerni. alias
secus. s. de sepult.
sacris. io. an.

Locus. puniatur
res animata. sic
s. de penis in qui
busdam. s. de elec.
vbi periculum. s. ci
uitas. r. j. de pe. c.
vlt. in fi. xv. q. i. mu
lier.

Laice. forte in
tellexerunt de laico
ad modum vltra
montanorum qui il
litteratos laicos vo
cant r. litteratos cle
ricos uocant. quid
enim est dicere q.
ruralis clericus di
sputando de fide
non incidat in hāc

penam r. doctor decretorum laicus incidat. tamen sufficit ita esse
scriptu. r. solu duo sut christianoz genera clerici r. laici. xij. q. i. duo
sunt. r. concoz. ad hoc. l. de sum. tri. l. penul.

Innodetur. nunquid per sententiā uel ipso iure: et uidef q. ipso
iure per id q. dicit laqueo. quasi ipsum factum damnatus illaqueet
in contrarium uidetur. quia in penis benigna fieri debet inter
ratio. ut. j. de regu. iu. in penis cum suis concoz. est igitur benignu3
ut intelligamus canonē esse ferende sententie q. iam late. ergo est
hec pars amplectenda. ut tibi. ad hoc. ix. di. sana quippe. **P**reterea
si uoluissef q. esset canō late sententie dixisset sit innodatus uel eo
ipso uel similia uerba.

Silij. No. casum in quo pro delicto paterno puniatur filius. **H**oc
etiam procedit in crimine lese maiestatis. quod est minus hoc cri
mine. quo leditur eterna maiestas. s. e. uergentis. r. si cōtra homi
nes illate blasphemie impunitē nō trāseunt. multo magis qui ipsuz
dominum blasphemat dignus est supplicia sustinere. in auc. ut nō
lux. contra na. i. r. iso. r. s. i. col. vi. nec debemus illius opprobrium
inultum dimittere. qui nostra probra deleuit. s. de iudeis in nōnul
lis. **Q**uod enim in religione diuina committitur in omnium fertur
iniuriam. l. de heret. manicheos. ad idem. xvij. q. iij. sicut. alias
regulariter pena temporalis non puniatur vnus pro alterius delicto.
quod dic ut no. i. q. iij. in summa. r. xxiiij. q. iij. in summa. r. intelli
gas hoc de filijs non infectis. **I**lli enim punirentur. ut ipsi ex pro
prio delicto non ex alieno.

Secundā. s. intellige s. m. determinationē decre. j. e. ti. statutū. ij.

Beneficium. large sumif. de hoc dixi. j. de reg. iu. c. i.

Publicum. ut iudicatus notozia r. bis similia. ad idem. j. de pe
nis felicit. s. q. si quis. in prin.

Dignitates. nunquid r. pontificalis dignitas includitur? pro r

A hereticus. sic et in alijs criminibus excoicatus. qz non venit responsurus de crimine si in excoicatione stat p annu post annu habetur pro pucto. xi. q. iij. rursus. r. c. quicumqz.

A censat. de heresi. diuide dect. in. iij. ptes. In quaz pma ponunt tres casus quibz quis dicitur relapsus. r durat vsqz ad. s. licet vo. Ibi secunda in qua dicit qz pcurus in ca be- resis certis casibus testimo- nium pbibet r durat vsqz ibi sane. Ibi tertia in qua ponu- tur. vi. casus oliz dubitati. an ad officiu inquisitoz specta- rent. vsqz ad. s. religiosi. Ibi iij. in q dicitur religiofos in bere- si delinquentes grauius alijs puniendos.

Celeberrimos. non violen- ra. d. psump. c. lras. r facit qd dicit. s. c. pxi.

C fictione. ideo dicit. qz ve- re no pot dicit relapsus de qo no pstat an fuerit lapsus. sic dicit canon qz non pot dicit re- natus qui prius no fuit natus. de ofe. di. iij. qui in maternis neqz enim dicit in eu regene- ratio potest que generatio n pcessit. ut ibi dicit. ppter vebe- mentem s suspicionem fingit lap- sus. ita q post abiurationem re- dicit fingit relapsus. sepe. n. iura talia fingunt. de h. l. di. ferrum.

C Ex h. s. qz post abiuratio- nem reperitur lapsus.

C Grauius. s. qz si nunqz ab- iurasset.

C Pena. s. e. ad abolenda. s. illos quoqz. r. s. e. super co.

C Secta. multas potes vide- re. xxiiij. q. iij. c. pe.

C Articulo. quos habes ex- plicatos. s. d. su. tri. firmiter.

C Simpliciter. p bec verba- puto qz si abiurasset solu in il- lo capitulo. lz habere in alio non diceret relapsus. Et no. qz indefinita equipollet vni- uersali. ad id de puaile. qz cir- ca. r nunquid de vno articu- lo infamatus se teneat d om- nibus expurgare. no. de ofe. di. ij. ego berengarius. r pu- to hanc lram p illa parte fa- cere qz non teneat. n si id fa- ctat valet. r habebit postmo- dum locum pena relapsioz ut sequitur.

C Iudicari. s. c. de trasac. si de certa. ff. de trasac. q cu- tutoribus. s. i. vbi generalis transactio restringit ad id d quo specialit actus erat. So. illa locu habent in non pue- xis. s. hic omnes hereses fut conece qz habent caudas ad imicem colligatas. r de va- nitate conueniunt in ipsum. s. e. excoimunicamus. i. r. ij. vnde non querimus an sit re- lapsus in illaz heresim in qua prius fuerat lapsus. sed que- rimus an fuerit relapsus in heresim. Semel ergo lapsus in heresim post abiurationem iterum lapsus. licet in alia secta dicitur relapsus.

C Aduera. differentia est inter donum r munus. munus enim ex causa datur. donum ex causa r sine causa. ff. de ver. sig. inter donum.

C No possit. puta ppter necessitate famis. xliij. di. qescam. lxxvi. di. no sa- tis uel ignorabat illos hereticos r sic p ignoratia excusat. j. d. re. iij. ignoratia

C Verbis vestris. si. s. de re. ec. no ali. hoc consultissimo.

C f. receptare deducere visitat associare donare mittere uel fauore ipede- f

C Repellantur. vi. q. i. quicumqz. r. s. de testi. testimonij.

C Celando. duplex est forma iuradi. qd dicitur. s. de accusatio. qualiter. ij.

mo sustineat pertinaci: extunc ue- lut hereticus condemnatur.

Idem eisdem.

Actus contra quem de hoc cri- mine magna r uehemens suspitio orta erat: si heresim in iudicio ab- iurauit r postea comittit in ipsa. ce- seri debet quadam iuris fictione re- lapsus: licet ante abiurationem suaz heresis crimen plene pbatum no fuerit contra ipsum. Si autem leuis r modica suspitio illa fuerit: quan- quam ex hoc sit grauius punien- dus: non tamen debet in heresim relap- sorum pena puniri. **E**um vo qui in vna heresis specie uel secta com- misit. aut in vno fidei articulo seu ecclesie sacramento errauit: r post modum heresim simpliciter uel ge- neraliter abiurauit: si extunc in ali- am etiam heresis specie siue sectaz aut alio articulo seu sacramento co- mittat. uolumus ut relapsus in he- resim iudicari. Ille quoqz de eu- ius lapsu in heresim ante abiuratio- nem pstitit uel nunc pstat si post illa hereticos receperit: deducat ut- sitet siue associet aut dona uel mu- nera eis donet uel mittat seu fauo- rem eis impendat: qui excusari no possit etiam sine adoratione: ut uer- bis uestris utamur: merito debet iudicari relapsus: cu illu ex appro- bati a se prius erroris psequencia non sit dubiu id fecisse. Licet vo p iuri a testimonio etiam post peniten- tiam repellantur: si in bi qui coram inquisitoribus iurantes tam de se qua de alijs super facto heresis di- cere ueritatem eam celando deie- rent: r postmodu uelint corrigere dictu suum contra se ac alios suos coplices deponendo: cu3 crimen huiusmodi sit exceptum: si ex ma- nifestis indicijs apparuerit tales non animi leuitate aut odij fomite seu corruptione pecunie sed zelo fidei orthodoxe dictu suum uelle corrigere: ac modo que prius taci- erant reuelare in fauorez fidei: ni- si aliud obstat: stari debet tam co- tra se quam ptra reliquos attesta- tionibus eorum. Sane cu nego- cium fidei: quod summe priuile- giatum existit: p occupationes ali- as no debeat impediri: pestis in q

Postmodu. ex intervallo. ut sit hoc speciale fauore catholice fi- dei. alias nil esset hic fauoris. ut. s. de testi. co. preterea.

Indicij. sic. s. e. in fidei. r sic per indicia statur probationi. r d. h. s. qui si. sunt le. transmissi.

Aliud obstat. s. qz predictu peritru. vnde si de falso redargue- rent no stabit eoz dicto. de testi. ex te- noze.

Priuilegiatum. No. magis priuile- giatu anteponi. s. d. of. leg. volentes. xxi. di. demiqz. ff. de of. procon. l. vlti.

Apostolica. mul- to minus alij.

Saperent. sicut est circa aras idolo- rum nefarias pces emittere sacrificia offerri. demones co- sulere. eoz resposa suscipere. xxvi. q. ij. bi qui. r. q. iij. igit uel associant sibi p- pter sortes exercen- das hereticos uel faciunt pdicta cu cor- pore uel sanguine xpi uel in foribus ut possint habere re- sposa. puez rebap- tizat uel his familia

A manifeste. i du- bio ergo h casu no- habent iurisdictione r licet alias iudex agnoscat an sua sit iurisditio. r in du- bio dicat iurisditio- ne habere. ff. d. iud. si quis ex aliena. q in ordinario loquitur hic tamen nisi id mani- feste appareat se no- intronmittit r est si. s. e. li. de cens. c. i. s. notoria. r. j. d. pe. c. i. s. d. of. del. c. ul.

Et illos. q. d. multo minus si co- tra alios.

Affendiculum. pluribus intentus minor est ad singu- la sensus. r sepe q ad ptraqz festinat neutru bñ pagit. r. vi. q. i. pbyteros. r. c. de assef. nemo.

Hereticos. s. s. e. ti. c. pe. vbi defen- sores r fautores he- reticos heretici fut So. no in fauore et defedete s in credete loquitur ibi.

Ad salute. ut pu- ra ut fundaret uel e- dificarer ecclesiam hospirale uel alium pium locu. uel face- ret simile pui opus ut in auc. de ec. ti.

fitores heretice a sede aposto. r de- putati: de diuinationibus aut sor- tilegijs: nisi heresim saperent ma- nifeste intronmittere se non debent nec punire talia exercentes: s3 eos relinquere suis iudicibus punien- dos. **D**e questionibus pte- rea usurarum motis: et contra il- los quibus restitutionem usura- rum in penitentia pro heresis cri- mine intulerunt ac illi se r sua ad hoc faciendum in iudicio ecclesie obligauerunt: intronmittere se no- possunt: ne per causas huiusmodi of- fendiculum negotio fidei prepa- retur. **S**i uero pro his que in heresi receptando uel defenden- do hereticos seu eis fauendo. no- tamen existens hereticus quis co- miserit: sub obligatione bonorum suorum inquisitoribus se astrinxit ad recipiendam ab eis penitenti- am r complendam r ea licet iniun- cta non tamen peracta decessit: si per huiusmodi penitentiam onus impositum fuerit proficiens ad sa- lutem: in bonis eius temporalibus exequendum: ad compleme- tum ipsius per inquisitores cogi- debent heredes uel alij: ad quos cum suo onere bona huiusmodi deuenerunt. **P**orro si propter huiusmodi hereticorum recepta- tionem defensionem seu fauorem quis ad faciendaz penitentiam. qua inquisitores ipsi iniungere uellent bona sua obligauerit eisdem. r an tequam ei penitentia iniungere- tur decesserit eius heredibus non est satisfactio pro extincto iam cri- mine iniungenda. **I**n eo uero casu quo heredes ad suc- cessionem non debent ob heresim sui auctoris admitti. non obstante qz auctore ipso uiuente hoc non fue- rit interueniente ipsius morte per sententiam declaratum ad confi- scationem bonorum post mortem eiusde3 nihilominus procedatur. Sacerdotes insuper r alij clerici qui negotium inquisitionis instru- endo citatos hereticos uel eorum credentes de celanda ueritate uel dicenda falsitate seu eos indebite liberando inuenti fuerint impedi- re: cum non sit dubium: eos ipsa facere in fauore heretice prauitatis

Siquis edificationem. col. ix.

Temporalibus. s. dicit qz secus si ieiunio uigilijs oronibus uel si- milibus pstitit illa penitentia. id effer si non possit illud iniunctu. licet saluiteru expleri p aliu. sicut esset theologia audire uel similia

Heredes. xij. q. ii. epus qui filios. de sepul. c. ul. de rap. in lris.

Here. xv. q. i. si quis laicus de deci. pastoralis. r. c. cu no sit. c. de serui. r aqua. l. r in punciati. s. de pig. ex litteris.

Extingu. crimina extingunt morte. ut. xxiiij. di. quoruundaz. xx- xiiij. q. ii. admonere. ff. d. bis q mor. si consci. l. ul. ex quo igit extincui

[Marginal notes on the right edge of the page, partially cut off and difficult to read.]

ē crimē. et pnia nō ē iposita p crimine iā extincto. n̄ imponat viteri
i. **C**asu. quia non fuit remcorporatus vnitati ecclesie.

k. **P**ost mortē. xxiii. q. ii. sane. ii. z. l. ad. l. iul. matel. l. vl. z. intelli-
ge hoc vsqz. ad. xl. annos. nā postea abdicari non poterūt etiā a ro.
eccle. a filijs catholicis. q. illa tanto tpe bona fide possederūt. qd̄ ve-
rus est si parētes ca-
tholici putabāt. ut
s. e. li. d̄ p̄seri. c. ult.

l. **I**mpedit. mani-
feste vel non mani-
feste. dummodo h̄
constare possit.

a. **C**astigari. sic. j.
de penis romana.

b. **R**elinquentis.
nā grauius delictū
est grauius vindi-
candum. xxiii. q. i.
non afferamus. s.
de excels. pla. tāta. z.
in eq̄libus delictis
eq̄les sunt pene. j. t.
pri. c. vno in fi.

c. **R**eligiosi. isti si
reperiant heretici
non sunt dicēdi re-
ligiosi s̄ religionis
obumbratiōe fusca-
ti. s. e. ti. ad abolen-
dam. s. i. z. c.

d. **I**mmurationis
s. e. ti. c. penult.

e. **S**eculares. s. de
rici vel laici. z. con-
cor. optie. s. ne cle.
vel mo. c. fed. nec.

f. **C**onsimilib. s. q.
b. vidisti. s. pri. s.

g. **S**tatutū. dire-
cte. puta ne a-
liquis civis illi lo-
ci accusari possit.
vel s̄ euz ingri sup
crimine heresif. vel
q̄ nullus s̄ aliu de
crimine heresis au-
deat testificari vel
bis similia.

b. **I**ndirecte. puta
ut nullus possit de
aliquo crimine pu-
niri ab aliquo q̄ a
potestate vel ut nul-
lus ali q̄ potestas
possit aliquē capere
vel capi facere vel
ut nullus nisi sit de
familia potestatis
possit arma portare
vel bis similia.

i. **R**etardari. No.
d̄ generale illud. qd̄
differtur non aufer-
tur. xiii. q. vi. c. i.

k. **N**omine. s. de
elec. fundamenta.

l. **A**doze. no. moza
vitandā. s. h̄ dixi. s.
de elec. c. vlti.

m. **T**ale. s. q̄ directe vel indirecte impediatur vel retardet.

n. **R**etardent. vñ statuto de non portandis armis excipiet inquisi-
tōum familia z. bis similia. non tamen debent inquisitores abuti
concessione portationis armorum. ut in cle. e. ti. c. nolentes.

o. **C**ompellendos. sic. s. de iureiu. c. l. j. de excep. c. ul. j. de senten.
excommu. decernimus. io. an.

p. **A**liqui. sicut officium legati non expirat re integra mortuo
papa. ut. s. de offi. lega. c. ij. sic z. officium inquisitionis heretice
prauitatis in fauorem fidei re integra non expirat ut hic.

q. **E**xpiret. sicut potestas delegatorū datorū ad causas. s. de offi.
delega. licet vndiqz. c. gratum. z. c. relatum.

r. **I**ncepta. de quibus non dubitabāt p iura p̄xime inducta. z. no.
incepta. qz p quemlibet iudicialē actū etiā p̄ter citationē iurisditi-
perpetuat. ut dicitur solet in decre. de of. le. licet. ibi vti ceperit.

per inquisitores a talibus cōpesci
possunt: z. pena debita castigari. tā
per captione psonaz quā alias: p
ut culpa exegerit deliquētis. Re-
ligiosi etiā sunt immurationis pe-
na vel alia graui p̄nitiō. quā secu-
lares si inuēti fuerint in heresi vel
consimilibus deliquisse.

Quābanus quartus.

Statutum civitatis castri uille
vel alteri loci: p quod negoci-
um inquisitionis heretice prauitatis
directe vel indirecte ne in eo liber
pcedi valeat: p̄tulerit ipediri: vel
quomodolibet retardari: nullius
exister firmitatis: ipsiusqz civitatis
vel loci dñm potestati capitaneuz
cōsules vel rectores: per quez vel
quos eadē civitas seu loc⁹ regitur
quocūqz noie censeant: ad statu-
tū huiusmodi loci diocesano vel ei-
us vicario aut inq̄sitori seu inq̄sito-
rib⁹ labis prefate: sine moze dispē-
dio exhibendū: z. si tale inuentus
fuerit reuocandū oīno. vel saltē ea
tenus moderandū qz p illud inq̄-
sitionis p̄cessus nō impediānt. vel
aliquaten⁹ retardent p̄ censurā ec-
cle. decernim⁹ compellendos.

Quemens quartus inquisitori-
bus heretice prauitatis.

Omnis dubitationē sollicitam
excitantes in dubiū reuocet: an
officiū inquisitionis heretice pra-
uitatis sollicitudini vestre infra cer-
tos limites ab ap. sede p̄missū expi-
ret p̄ mortē ro. pon. q̄ cōmisit pre-
senti declaram⁹ edicto: ipsum offi-
ciū nō solū quo ad negocia viuere
mādatore icepta: immo etiā quo
ad integra z. nō cepta: z. quod pl⁹
est: quantū ad ea que tunc nequa-
z quā emerferāt in fauore fidei post
cōmittentis obitu perdurare.

Idem eisdem.

Omnis officium inquisitionis p̄tra
hereticos in puincia in qua
uobis idē officium est cōmissum au-
cto. apo. possitis efficaciter adimplere
discretionem vestre p̄ apostolica scri-
ptamandam: quaten⁹ ubiqz in p̄-
fata puincia simul vel separatim

Non cepta. No. qz si h̄ esset speciale fauore fidei catholice. ut. j. d̄. s̄. vbi
non est fauor eius d̄riū est regulare. z. sic nō terminatā questionē no. s̄. de
offi. dele. licet. q̄ querit. an p̄petuatio facta in vno articulo p̄petuet in alijs p̄-
eisdem lras delegato cōmissis. ad idē. s. e. li. de offi. delega. c. ul. s̄. officiu. z. ē
in hoc differetia in illum inquisitorē z. p̄seruatorē. ut ibi patet.

aut singulariter: prout negocij uni-
litas suadebit: contra hereticos
credētes receptatores fautores z
defensores eoz necnō p̄tra infama-
tos de heresi vel suspectos iuxta sā-
ctiones canonicas hominū metu
diuino timore postposito p̄ceda-
tis. Si vō aliquis ex predictis
heretica labe p̄mit⁹ abiurata: re-
dire noluerit ad ecclesie vnitatē: ei
iuxta formā ecclesie absolutiōis
bñficiū impendatis z iniungatis
eidē: quod inūgi talib⁹ p̄sueuit. p̄-
uiso solerter: ne simulata p̄uersio
ne redeant fraudulentē: z uos im-
mo seip̄os fallentes sub agni spe-
cie lupū gerant. Verum qz in tam
gravi crimine cum multa oportet
cautela procedi: ut in reos sine ul-
lo proferatur errore dure ac digne
seueritas ultionis: uolum⁹ z māda-
mus: ut in examinatione testium:
quos recipi sup crimine predicto
ipsūqz contingentib⁹ oportuerit:
adhibeatis duas religiofas z di-
scretas p̄sonas: in quaz p̄sentia
habere personam aut per duos ui-
ros idoneos fideliter eorundē de-
positiones testium conscribantur.

Ad conscribendas quoqz huius-
modi depositiones testium z ad fa-
ciendum oia que in cōmissio uobis
officio ad scriuarij seu tabellionis
officiū pertinet teneri districte pre-
cipimus: cū per uos fuerint requisi-
ti omnes z singulos vestri ordinis
fratres: qui dū essēt in seculo tabel-
lionar⁹ officiu habuisse z exercuis-
se noscunt: z illos etiā quibus idē
tabellionatus officiu ratione pre-
fati negocij fidei fuit ab ap. se. com-
missum z in posterū committeretur
p̄cedentes huiusmodi fratrib⁹ nec
non z alijs religiosis quibuslibet
qui similit dū essēt in seculo tabel-
lionar⁹ officiu habuerūt: z exercue-
rūt: quibusuis etiā clericis secula-
rib⁹ officiu ipsū habentib⁹. etiā si
ijde fratres religiosi z clerici sint in
sacris ordinib⁹ p̄stituti: exercendi
libet officiu ipsū quo ad p̄missa

Emerferant. ut si tpe mor-
tis pape non erat titius here-
ticus. postea lapsus senserit
heresim. de h̄ poterit cognos-
cere inquisitor.

Fauore. sic. s. e. in fidei fa-
uore. z. s. e. accusatus. s̄. licet
cum si. in hoc ti.

Omnis officium. diuino de-
cre. in tres partes. In p̄-
ma informat inquisitores ad
deū. ut eius timorē hominūz
metui anponāt in p̄cedendo
simul vel separatim s̄ hereti-
cos z suos fautores. z etiam
in eos absoluendo cū vere re-
derint. z durat vsqz ibi vez
qz. Ibi secunda pars in qua
eos instruit in modo exami-
nationis testiu. z in p̄sonis q̄
testificate scribere debeāt vs
qz ad. s̄. cōpescendi. Ibi inci-
pit tertia pars in q̄ eos instru-
it circa p̄sonas. p̄ q̄s impedi-
ri posset vel differri inq̄siti-
nis negocium.

Prouincia. inspiciat factus
qz idēz si in ciuitate diocesis
uel alio certo loco.

Ubiqz. sic z ordinarius in
quibet parte dioc. sue p̄t cau-
sas audire. z p̄ tribunali fede-
re. s. e. li. de of. or. cū ep̄s. ad
idem de offi. le. nouit.

Separatim. regulariter s̄
nisi ex forma cōmissionis id
habeat. s̄. d̄ offi. del. causa. z
c. cū plures. s. e. li. s̄. est hoc
speciale fauore fidei. ut effica-
tius. ut. s̄. dixi. z equiparant
in hac parte ordinarijs quoz
quilibet p se p̄cedere p̄t. ff.
de of. p̄con. l. i. qd̄ de ordina-
rijs intellige qui in solidū iur-
isdictionē habent sicut est in
scholarib⁹ ep̄is magistris et
doctozib⁹. l. ne fil. p̄ patre
aut. habita. secus in his q̄ nō
hnt in solidū. sicut est cū capi-
tulū cognoscat qz tunc quibet
singularis p se nō ē iudex. ad
h̄ qd̄ no. xv. q. vii. ep̄s nulli⁹
z de of. or. irrefragabili. z cō-
cor. ad h̄c dec. j. c. p̄. io. an.

Simul. xi. q. iij. iulianus
sic. s. e. li. d̄ immu. ec. clericis
ad idem. s. e. v̄gentis.

Procedatis. hodie restri-
cta ē potestas inq̄sitorū in qui-
busdā p̄ clemētē. s. e. c. multoz

Labe. gñaliter vel simpli-
cif. uel dic ea de q̄ suspectus
uel conuictus erat. s̄. h̄ dixi. s̄.
e. accusatus. s̄. i. io. an.

Sonnam. xi. q. iij. cū aliquis. s̄. de sen. excom. cum desideres.

Ecclēsie. que gremium non claudit. s. e. super eo.

Simulata. xxvii. di. q̄ interrogasti. i. q. i. sicut ficti. xxii. q. v. caute. ē tñ in
terdū vtilis simulatio. xxij. q. ij. vtilē. z dic s̄ h̄ ut ibi. z. xxiii. q. i. officij.

Fallētes. mētiri deo p̄nt. fallere aut ipsū nō p̄nt. s̄. de. di. ii. panē s̄ altari.

Lupum. s̄. de renun. nisi. s̄. p̄pter maliciam.

Duas. integrum enim est iudicium. qd̄ plurimoz sententijs p̄firmatur
s̄. de offi. dele. p̄udentiam. ad idem. xx. di. de quibus.

Discretas. semper enim qui graues causas ecclesiasticas audiunt debēt ef-
se discreti. s̄. de consang. z affi. c. i.

Idoneos. sic. s̄. de p̄ba. quoniam contra falsam. z dic ut ibi.

Ad p̄missa. per hanc lram bene patet qz tabellio factus monachus non
potest exercere quo ad alia tabellionatus officium. z hoc etiā bene patet ex

ea facti sunt christiani. isti dicunt redire. hi qui nunquam fuerant iudei sed semper christiani. isti dicuntur transire. io. an.

Infantiles. s. minores septennio. unde videbantur non obligati ad fidem. qz etas illa ignorat quid videat. l. de sal. mo. l. i. unde nec sponsalia tales contrahere possunt. s. e. l. de sponsa. c. vno. s. p. rari.

Absolute. ergo absolute coactus non recipit sacramentum baptismi. s. p. ditione. n. voluntas voluntas e. xv. q. i. merito qrit. Est autem absoluta coactio. cu3 q3 renitens inuitis et reclamans fert ad fontes. et cu verbo rum platione immergitur. et est si. l. di. presbyteros. s. quod me. ca. sacris

Iudeos. non ergo possunt isti se inuare per professionem quam contempserunt. l. de apost. l. hi qui sancta. licet alias infidelis non recipiatur ad testimonium. s. de testi. c. i. io. an.

Procedendum. erit ne per istud capitulum cano ille cor rectus. i. q. iij. in dei. vbi dicitur q bona iudeorum de

uoluntur ad catholicos filios. s. bona hereticorum sunt confiscata. j. e. cum fm. qz correctio iurium est vitanda. dicendum videt q non. ut istud. c. loquatur de pena psonali. non de datione bonorum. maxime qz bec noua iura qui corrigere intendunt hoc expriment. s. d. co. c. p. e. i. j. de sen. exc. c. vl. contra videt cu aperte dicat eos puniendos. ut hereticos. ergo ipsoz bona non deuolunt ad filios j. e. cum fm. quod tutius videt. nec necesse est ut noua lex corriges

precedente de illa facit mentione. s. e. l. de cost. c. i. io. an.

Confiscari. ut sic mulier mariti odio non grauetur. j. de reg. iur. l. ne vx. pro ma. per totum nisi in causa primipilarij. l. in quibus ca. vi. uel hypo. contra. l. sacris.

Tunc. s. tpe pectus. ergo si tunc ignorabant. licet postea scierint non habet locum pena ut sic inspiciat in iur. s. de emp. et ven. cum di lecti. presumunt aut ignorare. nisi probent scire. ff. de proba. veri. de hoc. s. c. ij. et. j. de reg. iur. presumitur. io. an.

Statutum. Innocentij. Si loquatur de quarto habebamus id in commissioibus p eum factis. ut dixi. s. c. pr. si dicam. d. tertio possit loqui de decre. s. e. vergentis. r. c. excicamus. s. credetes.

Alexandri. quarti. s. e. quicunq3. s. heretici.

Conane. hucusq3 durat antiqua constitutio. modo sequit declaratio in qua declarantur no. per hosti. s. e. vergentis. et hanc declaratione sic intelligo. Si titi fuerit hereticus receptor fautor uel defensor et habuit filium et filia pterq3 ipsoz subiacet phibitioni. et si ille filius habeat filium. ipse nepos ex filio phibitioni subiacet. s. si filia habeat filium. nepos ex filia non subiacet huc phibitioni. Item si mulier aliqua est heretica et habeat filios. soli filij includuntur hac phibitione. s. nepos ex filijs non. et hoc intendit bec declaratio. Et hoc secundo casu cum mater fuit heretica. intelligas veru si pater fuit catholicus. ut eius respectus non habeatur. et facit in hoc contra id quod no. accur. l. ad. l. inl. ma. l. quisquis. vbi dicit q eadem est pena cum mulier committit crimen lese ma. quo ad descendentes sicut cu vir. Est tam sciendum q vbi alias non cauetur

transierint uel redierint iudeorum. etiaz si huiusmodi redeuntes du3 erant infantes aut mortis metu non tamen absolute aut precise coacti baptizati fuerunt. erit tanquam contra hereticos: si fuerint de hoc confessi: aut per christianos seu iudeos convicti: et sicut contra fautores receptatores et defensores hereticorum sic contra fautores receptatores et defensores talium est procedendum.

Dem. Creuit felicitis recordatio / nis inno. papa quartus. q. ppter heresim maritorum uxorum catholicarum dotes non debeant confiscari quod intelligendum fore censem nisi forte mulieres ipse cum uiris matrimonia contraxissent quos hereticos tunc sciebant.

Statum felicitis recordatio nis innocen. alexan. predecesso. nostrorum: ne uidelicet heretici credentes receptatores defensores et fautores eorum ipsoz q3 filij usq3 ad secundam generationem ad aliquod beneficium ecclesiasticum seu publicum officium admittantur: quod si secus actum fuerit sit irritum et inane primus et secundum gradum p paternam lineam comprehendere declaramus per maternam vo ad primum du

de descendentes per maternam lineam. illi nullo gradu comprehendunt p sententiam iuris uel hominis. ut. j. de penis vbiunq3. sed q filij etiam filiarum includent videbatur pbari per decre. s. de penis in quibusda. s. sacri. vbi punit posteritatem. et. j. ii. pxi. c. vno. et videbantur illi puniri et per verba et per mentem. per verba quia sunt descendentes et a verboz significatione non est recedendum. ff. de le. iii. l. non aliter. et differetia agnationis et cognationis hodie sublata videt. in anc. coll. ix. de heredi. que ab itest. deser. et de mente id videbatur. qz voluerat pstitutio punire hereticum in filijs. xxiii. q. iii. s. sed qui. et. ff. qd metus ca. l. isti quide. si enim ex vnica filia nepote haberet: et ille non includeretur. non puniret in filios. idem videt de mente id nequis ducat filiam hereticam in uxorem. sicut enim vir infidelis saluatur p mulierem fidelem. sic et damnari possit. ar. de diuor. gaudemus. Unde qui emit mancipia de origine solet querere. ff. de edic. edic. quod si nolit. s. mancipia. sed de iure secus est. ut in pdicta decre. vbiunq3. j. de penis. nisi aliud cauetur ut hic. et bñ facit. ff. de sena. l. liberos. vbi dicitur senatores vocari debere ipsos senatores et filios eorum et nepotes natos ex eis nepotes vo ex filiabus nati senatores non dicuntur. sed patris sui additione sequuntur.

Tarar uolumus hoc extendi. hoc sane de filijs et nepotibus hereticorum credentium et aliorum huiusmodi qui tales esse uel tales etiam decessisse probantur: intelligendum esse uidetur: non autem illorum: quos emendatos esse constituit: et reicoorporatos ecclesie unitati: et pro culpa huiusmodi ad mandatum ecclesie penitentiam recepisse quas ipsi uel iam perfecerunt uel humiliter prosecutioni eius in sistunt. uel parati fuerint ad recipiendam eandem.

Inquisitores hereticę prauitatis ab apostolica sede seu alio uel alijs quibuslibet deputati: de huiusmodi crimine inquirere contra episcopos nequeunt: aut eius preterito procedere contra eos nisi in litteris commissionis apostolice q hoc possint contingatur expresse: si tamen inquisitores ipsi episcopos uel alios superiores prelatos sciverint uel inuenerint circa crimen hereseos commississe: aut eos de hoc diffamatos existere uel suspectos: id tenebuntur sedi apostolice nunciare.

Per hoc q negociuz hereticę prauitatis alicui uel aliquibus ab apo. se. generaliter in aliqua p uincia ciuitate uel dioc. delegatur dioecanis episcopis: quin et ipsi

et bene facit bec littera ad questionem qua queritur. an filij legitimi includantur hac prohibitione. et videt q non. qz no sunt in patris potestate. in sti. d. nup. circa fi. sed q potestas nil operetur. pbat bec littera que punit descendentes per maternam lineam primi gradus cum tñ filius in potestate matris non sit. et hoc equu ne plus habeat luxuria q castitas. in anc. de resti. et ea que pa. in fi. col. iij. s. interdum secus. s. de biga. quia circa. verum est tñ q isti alio capite phibentur et a successione. ut. s. qui fi. sint le. p venerabilem in fi. et ab honoribus. lvi. di. per totum. s. de fi. psoy. per totum.

Nunc quia uiuunt. Reincorporatos. quia lapsi fuerant simpliciter. non relapsi. de quo dicitur s. e. ti. accusatis.

Constituit. ad hoc. s. de tem. or. ex tenore. et. s. de fur. c. ulri.

Parati. ex quo non stat per eos non eis debet imputari. de hoc. s. de eo q mit. in pos. c. i. et. ij.

Inquisitores. inquisitor pape super heresi sine speciali mandato non inquit contra episcopum. s. si eum culpabilem sciverit nunciabit pape.

Quibuslibet. de quibus minus dubitatur.

Apostolice. Nota hanc litteram. non dicit in litteris commissionis apostolice uel aliorum a quibus dubitati fuerint fm q dixerat in prin. per quod omis sum videtur. quod inquisitor deputatus ab alio q a papa. etia si habeat expsum mandatum. inquirere non possit contra episcopum. et licet antiqua iura dicant. q synodus audit causam criminalē episcopi licet diffinitione pape reseruet. iii. q. vi. accusatus. r. c. se. v. q. iiii. duodecim tñ committere non poterit in hoc casu. et isti inquisitores non poterunt inquirere etia ut instructas remittant causam. s. de ap. constitutus. quia non solum diffinitio sed processus et inquisitio est ipsis interdicta per hoc. c.

Expresse. quantuncunq3 igitur sint uerba expressa generalia. puta ut inquirere possit ptra quoscunq3 cuiusq3 conditionis dignitatis aut status non inquireret contra episcopos. nisi id exprimat ppter prerogatiuam episcoporum. ad idem. j. de senten. excom. quia periculosum.

Nunciare. q cito poterunt propter periculum quod ex facto possit insurgere. concor. s. e. l. de cleri. egro. c. vno.

Per hoc. generaliter bene dicit. quia secus esset si fieret de certis criminibus et personis specialis commissio. quantum enim ad illa causas p iudicaretur

l. in prin. z. c. ut commissi. in fi. z. c. decrevit.

a Percussu. No. canonem late sententia. z. quia non reservat ab-
solutionem pape. ordinarius absolvere poterit. de sen. excō. nup.

b Condemnetur. ad idem. s. e. cum contumacia.

c Quam fm leges. bona hereticorum ipso iure sunt confiscata. qd
probatu tri-
plici ar. legali. s. ap
prebentio bonoz
non fieri debet per
dominum secularē
nisi prius pronun-
ciatum fuerit super
crimine p iudicem
ecclesiasticum qui
hoc possit.

d Nature contra-
rarias. in quibus se-
xus perdit formaz
z scelus est tale qd
non proficit scire.
venus mutatur in
aliam formaz. L. d
adul. l. cū vir. z om-
nium carnaliū cri-
minum pessimū est
ysus contra naturā
xxxii. q. vii. adulte-
rij. z si totus mun-
dus videretur illo vi-
tio non excusat. e.
cau. z. q. flagitia.

e Coipso. ppter h
facit ad propositū.
f Perdāt. L. d in
cel. nup. l. cum an-
cillis. z. l. se. z. l. si
gs. ff. e. ti. l. inceste.
z insti. de nup. s. si
aduersus.

g Et mulier. repe-
te z cum fm leges
civiles mulier zc. q
re hoc dicam vide-
bis. j. z dic mulier ingenua. L. de rap. vir. l. vna. s. z si quidez. in an-
cillis enim z libertinis non habet locū pena malozum ut ibi.

h Humanā legē. L. de rap. virgi. l. vna. z bene dicit humanā. id est
civilem qz fm canonum legē secus. rapta enim fm nos licite contra-
bit cum raptoze. si prior dissensus transeat in consensum. xxxvi. q.
ij. tria. z. c. se. z. s. de rap. c. penul. z vlti.

i Consortibus. delicti ut qz comitati sunt raptorē in inuisione vel
rapina. ut in predicta. l. vna. L. de rap. virgi. l. vna. s. penas autem.
k Ipso iure. propter hoc facit ad ppositū. z habes hoc in auc. de
rap. mu. que rap. mi. in fi. col. ix.

l Certoqz casu. cum parentes mulieris non suspunt nec alter eoz
vel superiunt ipsi vel alter. pferunt talibus nuptijs. hoc casu bo-
na deuoluntur ad fiscū. ut in predicta auc. de rap. mu. in fi. s. nun-
quid de iure canonico habebit locū hec pena. cū fm canones licite
contrabat. ut. s. dixi. no. io. xxxvi. q. ii. d. puellis. alias. s. quibus. qz
pena ista locū non habebit fm canones fm quos cessat interdictū
nisi cum sponsa alterius rapitur. xxvii. q. ij. statūtū z accedat quod
no. ii. q. iiii. s. notandum. in fi. de secundis nup. c. pe. z vlti. z fm hoc
bene dixi. s. repete z cum fm leges civiles. qz fm canones contra.
sed satis videtur. qz licet fm nos teneat matrimonij. pena legis ha-
beat locū in his que non essent de temporali iurisdictione ecclesie. cū
enim illa ibi tractet de lucro captando non de diminutione sui pa-
trimonii. z pena illa sibi per. l. obueniat. quare lex eo quod confert
privare non potest. z accedat quod dixi. j. de regu. iu. c. ii. secus for-
te in pena de qua in predicta decre. vlt. de secun. nup. ibi enim pri-
uat lex eo quod non contulit. io. an.

m Illicitas. ut is qui defert arma ferrum z lignamina saracenis
de indeis ita quozundam.

n Dimittens. hoc habet locum in privato. ff. de rectigal. l. fi. s. di-
uus. in milite non. ut. L. e. ti. l. iiii. z habes hoc quod hic dicitur. ff.
eo. ti. l. commissi. L. e. ti. l. omnium. z. l. si quis cum si.

o Bona hereticorum. secus in bonis ecclesiarum in quibus intitu-
lati erant ipsi heretici. ut in cle. e. ti. volentes post prin. io. an.

p Pravius. ergo sunt grauius puniendi. xxiii. q. i. non asseram?
q Quam pdicti. s. hēns nefarias nuptias. rapta qz cū raptoze p
rit. transuebens illicitas spēs. vel rerū vectaz pfectionē omittēs.
r Ipso iure. determinatū sit ergo qd olim dubitabaf p decre. s. e.
excōicamus. i. ii. rīso. vbi dicebatur ita qz bona dātoz si laici fue-
runt pscenē. intelligam? ergo pscenē ipso iure ut hic vides. z in
telligo ipso iure pscata a tpe cōmissi criminis. L. e. ti. l. iiii. idē dico

In crimine le. maie. ff. de dona. l. donationes. secus est in alijs criminibus. ff.
de dona. l. post contractum. z puto pscationem hanc locū habere etiā si ille
catholicos filios habeat. z iste textus non distinguit. sap hoc tū fuerunt opi.
no. s. e. ti. vergentis.

U Declarationem. quam bodie non habemus.

Ecclēsiasticam. secularis
enim sup hoc ecclesiastico cri-
mine iudicare nō potest. s. c.
proxi. s. penul.
Statura. In prima par-
te usqz ibi iubemus. concedit
in negotio inquisitionis here-
tice prauitatis procedi posse
simpliciter z de plano. In se-
cunda dic quid iuris: si ex pu-
blicatione nominū accusato-
ruz z testū ipsi periculū im-
mineret. z quid si non immi-
neret. z fictions vitare pre-
cepit. ac dicat periculū vbi nō
est vel cōuerso. In tertia ibi
constitutiones. statuta pde-
suozum sup hoc negotio edi-
ta bis constitutionibz nō ad-
uersa corroborat.

U Quaedam. alias quondaz.
alias quedam.

Possit. nō dicit p quos. in
telligo qz p inquisitores de-
putatos a papa. z p ordinari-
os z p delegatos. ad h. s. e. ti.
per totum in fi.

Figura distingueret moder-
ni qui no. istā materiā. s. d ac-
cusatio. olim. Inno. z hostie.
gul. in spe. de inquisitione. s.
nunc tractemus. v. quid igit?
si aut det potestas pcedendi
simpliciter de plano. z sine iu-
dicioz strepitu. an addat
ibi illud verbū sine iudicioz
figura. Et in pmo casu oēm
iudiciariū ordinē seruare te-
neat in libelli oblatione in exceptionibz dilationibz lit. pte. iuramentū z testū
receptiōe z sine platione z alijs. s. operabunt illa vba. qz si aliquid omittat. nō
ideo vitabit pcessus. z magis poterit partiū aduocatoz z testū vtilē strepi-
tū refrenare tū omittere non poterit lit. pte. vel aliud substantiale qd etiā d cō-
sensu partiū omitti non possit. ut no. s. de of. del. de causis. s. e. li. de re iudi.
c. ul. In secundo casu qm addit ibi sine figura ut hic. nullū ordinē iudiciariū
seruare tenet. ad h. L. de lati. liber. tol. l. vna. s. similiqz modo. ij. tūc. n. suffi-
ciet snia qm omittā solēnitare. ut pbat z no. L. quoz le. l. vna. bodie dic ut
in cle. de ver. sig. sepe. z vide qd ibi no. in. v. glo. S3 dubitari solet an inferi-
oz a papa etiā legat? in casu alias nō pmissio a iure possit cognoscere de aliq
cā. vel eā cōmittere de plano sūmarie sine strepitu z figura iudicij: z videf qz
non. absurdū. n. esset dicere qz minor legē maiorū tot vigilis z laboribz adue-
tam tollere possit. de elec. ecclesia vestra. ii. xxi. di. inferior. L. de inoffi. testa.
si. bñ. l3 successor p ditoris. q pari fungit potestate illam tollere possit. ff. ad tre-
bel. ille a quo. s. tempestiuū. s. de elec. immotuit. s. e. li. d pcel. pben. c. ii. z ipse
idē p ditor qui p dicit. s. e. li. de rescrip. statūtū. s. i. z. preterea regula dicit bñ
ficiū iuris nemini denegari debere. j. de reg. iu. indultū. xxviii. di. de bis in
prium qz possit videf. qz legatus oia pōt q papa spālter sibi non reservat. ge-
rit. n. vices ei? z si est de latere manus omnibz post pncipem impertū censet
habere. s. e. li. de elec. si abbatē. Itē legatus qm sibi videf fm equitatē pcedit
s. de transac. c. ul. z dicit apostolus. in cui? locū vī esse legatus oia mibi licēt
xi. q. i. ali. ud. ad idē. ff. de of. pcon. s. j. in aliā in fi. Dicit pōt p iura pns allega-
ta. qz inferior a papa etiā legat? iuris solēnitates quo ad h tollere nō possit i
casibz nō expsita. vñ d inferiores nō seruātes pdita sunt appellationū reme-
dia. ii. q. vi. p totū. de appel. p totū. solus aut pnceps pōt ius alteri? auferre.
cognoscat qz cōmittat etiā legatus ordine iuris seruato. ad h. s. de vbo. sig.
sup quibusdā de iure iu. ad nostrā. iiii. z. c. ego. No. ad hoc. ff. de offi. pcon. l.
nec quicqz. s. de plano. z. s. vbi decretū. legatus enim habet instar proconsu-
lis. s. de of. lega. c. ii. e. li. z pconful ea q cōmuniā sunt pcedibus seruare d3
ut in predicta. l. nec quicquā in fi. nec in generali demandatione videf man-
datū. quod specialiter mandaturus non fuisset. s. e. li. de offi. vica. cū in ge-
nerali. z. j. de reg. iu. c. in generali. z delegatus a papa in causa sibi delegata
maior est legato. de offi. lega. studuisti. z ordinarios. s. de of. dele. sane. ii. et
tamen tenetur ordinem iudiciarium obseruare. s. de indi. exhibita. de libel.
obla. c. ii. z. iiii. de litis contest. c. vno. cum si. io. an.

Periculum. timetur mors vel de truncatio ipsorum vel filiozum vel parē
tum suozum. vel denastatio substantie ipsorum. vel bis similia.

Presente. qz dioc. pscenē corā officiali nō fiet. nisi forte ut corā honesta pso-
na d q seqf. ad idē. s. e. ut cōmissi. s. e. li. d of. or. c. i. l. fi. de tē. or. cū null? s. ii.

Haberi possit. cōmode. xxii. q. ii. facit bō. ff. de ver. sig. l. nepos. io. an.

Periculum. timetur mors vel de truncatio ipsorum vel filiozum vel parē
tum suozum. vel denastatio substantie ipsorum. vel bis similia.

Presente. qz dioc. pscenē corā officiali nō fiet. nisi forte ut corā honesta pso-
na d q seqf. ad idē. s. e. ut cōmissi. s. e. li. d of. or. c. i. l. fi. de tē. or. cū null? s. ii.

Haberi possit. cōmode. xxii. q. ii. facit bō. ff. de ver. sig. l. nepos. io. an.

Periculum. timetur mors vel de truncatio ipsorum vel filiozum vel parē
tum suozum. vel denastatio substantie ipsorum. vel bis similia.

Presente. qz dioc. pscenē corā officiali nō fiet. nisi forte ut corā honesta pso-
na d q seqf. ad idē. s. e. ut cōmissi. s. e. li. d of. or. c. i. l. fi. de tē. or. cū null? s. ii.

Haberi possit. cōmode. xxii. q. ii. facit bō. ff. de ver. sig. l. nepos. io. an.

Periculum. timetur mors vel de truncatio ipsorum vel filiozum vel parē
tum suozum. vel denastatio substantie ipsorum. vel bis similia.

Presente. qz dioc. pscenē corā officiali nō fiet. nisi forte ut corā honesta pso-
na d q seqf. ad idē. s. e. ut cōmissi. s. e. li. d of. or. c. i. l. fi. de tē. or. cū null? s. ii.

Haberi possit. cōmode. xxii. q. ii. facit bō. ff. de ver. sig. l. nepos. io. an.

iodonius . xvi. vi. constantinus. palea e. r. s. e. li. de elec. sudameta.

Alibi . f. extra romanam ecclesiam et eius curiam et sumit hic ecclesia romana stricte.

Suturam . si . s. e. ne aliqui.

Cardinalis . epi bene comprehenduntur quia constitutio . j. de sen. ex. quia periculosa.

Habuerit . no. ca sum in quo punis liberata cogitatio cum alias cogitationis penas nemo me reatur. de pe. dif. i. cogitationis de hoc dif. eo. s. cogitatio.

Sede . va. no. ar. q. collegium cardinalium va. sedis non fungitur iurisdictione pape et contrariuz ar. etiam postea sumi quasi si hoc hic non vetuisset papa collegium id potuisset et de hoc no. bu. io. et alii. lxxix. dif. nullus . ii. plenius. hostien. de pe. et remis. cum ex eo i. fi. Sed quid dicemus succedit collegium in iurisdictione et eius exercitio: necne: dixit hosti. q. sic saltem in his que de grandi necessitate euidet et iminenti expediri oportet pro eo facit quo ad hoc de cre. s. e. de elec. vbi periculum. s. idem quoque. quod etiam multuz facit contra. mouebatur autem hostien. his rationibus dicebat enim alia collegia hoc habent: s. ma. et obe. bis que. r. c. cum oliz. r. s. e. li. e. ti. c. vno. tuz q. sic utuntur cardinalibus. ar. s. de elec. venerabilem. s. obiectioni. ver. quod autem . s. s. offi. or. irrefragabili. s. excessus. s. fo. compe. cum contingat. tum quia alius iudex non superest. s. de elec. licet in fi. in quo casu conceditur que alas non concederentur ut ibi r. l. de decur. l. generali. li. r. ff. de his que i. fran. cre. l. ait pretor. s. si debitor. tu q. necessitas non habet legem. s. s. reg. iuris. q. non est. tum quia non est verisimile q. filio dei placuerit contrarius intellectus ne videatur gregem suum et ecclesiam sine pastore reliquisse. j. ti. proxi. c. i. nec ob. fm eum q. aliqui dicunt q. cardinales sunt sine capite. hoc enim non est verum imo habet caput ecclesie generale et proprium. s. christum: immo illud sentire ab be. resi non est longum. xxii. di. c. i. r. ii. r. esset res monstruosa: de offi. or. quoniam in plerisque nec ob. quod dicitur ex hoc posse scisma scadalum et vacationem diuinam suscitari quia id posset esse veruz si indistincte concederetur: sed restringi debet ad necessaria uel utilia ecclesie seu reipublice quibus omnino prouidendum est. vii. q. i. scias. cauere ergo debent ne nimis laxent habenas. ff. de offi. p. c. sul. l. nec quicquam. s. vbi decreto. r. s. s. plano. r. s. i. Preterea ad potestatem cardinalis spectat vacante sede delinquentes anathematizare. lxxix. di. si quis pecunia et anathema mucro est episcopalis. xvi. q. ii. c. i. et maior pena in ecclesia. xxiii. q. iii. corripiantur in pn. vnde si possunt maiorem penam imponere ergo et minore. s. s. de dec. ex parte. iii. Itē cano dicit. q. episcopi cardinales vacante sede vicē metropolitanam obtinent. xxiii. di. in nomine dñi et exponi debz. i. pape qui et metropolitanus. e. s. de offi. vi. sua. nec alii posset romane

eorum bonis et iuribus publicatis confiscatis ipsiqz posteris dicti to annis per masculinam et femineam lineam descendentibus indignis perpetuo redditus ad cardinalatus honorem et quelibet officia beneficia et ministeria in ecclesia memorata uel eius curia alibi vo usqz ad quartam generationem. Omne personam presentem et futuram cuiuscumqz fuerit preeminentie conditionis dignitatis aut status ecclesiastici uel mundani etiam si foret sancte romanę ecclesie cardinalis que ipsos iacobum et petrum uel alioz alterum scienter et deliberate pro cardinalibus habuerit et tenuerit aut ad cardinalatum admiserit seu uotuz eorum uel alicuius ipsorum suffragiu in electione romani pontificis admiserit aut in pontificem romanum elegerit nominauerit assuaserit uel receperit seu dederit i. bis uel ad hoc auxilium consilium uel fauorem excoicationis sententia duximus inodandum: a qua absqz expressa licentia romani pontificis non possit absolui nec etiam per collegium apostolice sedis eadem sede uacante eaqz prelacione dignitate statu et honore ecclesiasticis oino priuamus: nihil ominus omnes qui dictis iacobo et petro alias et natis dicti iohannis fauorem prebuerint uel auxiliu in rebeliōe uel scismate persistentibz excoicationis sententia innodates. **H**ec et alia p nos facta in predictis nostris processibus et in literis nostris bullatis super eis confectis contenta: hac constitutione perpetuo ualitura ratificamus confirmamus et etiam innouamus eadeqz de nouo facimus de fratrum nostrorum consilio predictorum. Et ut dictorum malicia non inueniat successorem et punite transgressionis exemplar retrahat alios ab offensa ac in

ecclesie metropolitanus esse: nec debemus oim querere ius expressuz: multa enim suppletur quod patet de cele. mis. cum marte. s. j. et concedi oportet q. saltem illam iurisdictionem habet collegium quam et legatus apostolice sedis que non expirat mortuo papa. s. de offi. lega. c. ii. eo. li. non enim illa duraret nisi collegium se. ap. censeretur et posset dici q. cardinales habent potestatis plenitudinem bitu tuc in quantum ro. eccle. censer: que no moritur. xii. q. ii. libri . ii. s. e. li. de rescrip. si gratio. se. etiam si vnus tantum cardinalis collegii superest. lxxv. di. si forte supra de postula. gratum. iurisdictione uero habent in exercitio fm modum superius dictum: queqz cardinales de facto obseruet. vi detur q. uacante sede non debeant se intromittere nisi de provisione et his que ad provisionem pertinent nisi ex gradi causa et iminenti periculo per predictam decre. s. eo. li. de elec. vbi periculum. s. ides quoque nec ob. si minora collegia possunt ergo et illd: q. ob accelerandam provisionem ecclesie in cuius tardatione imminet periculum: speciale qd statui debuit et e. s. s. de here. accusatus. s. sane. dic ut i. cle. ne romani. de elec.

obliuionem ueritas ueniens non uagetur incerta statuimus atqz decernimus ut et ipsa iuiolabiliter obseruentur: et q. similes excessus et culpe penis similibus in posterum puniantur. **Innocen. quartus in p. filio generali lugdui.**

De homicidio.

Pro humani redēptione generis de summis celorum ad ima mundi descendens et mortem tandem subiens temporalem dei filius iesus christus ne gregem sui precio sanguinis gloriosus redēptum ascensurus post resurrectionem ad patrem absque pastore desereret: ipsius curam beato petro apostolo ut sue stabilitate fidei ceteros i. christiana religioe firmaret eorumqz metes ad salutis opera sue accederet deuotionis ardore commisit: unde nos eiusdem apostoli effecti disponente domino licet immeriti successores et ipsius redemptoris locum in terris quaquā indigne tenentes circa gregis eiusdem custodia sollicitis excitati uigilijs: et animarum saluti iugis attentione cogitationis intendere submouēdo noxia et agēdo profutura debemus ut excusso a nobis negligētie somno nostri qz cordis oculis diligentia sedula vigilantibz animas deo lucrifacere sua nobis cooperante gratia ualeamus. **C**um igitur illi qui sic horrenda in humanitate detestandaqz seuitia mortem sicut aliorum ut ipsos faciant per assassinos occidit si solum corporum sed morte procurant etiam animarum: nisi eos exuberans gratia diuina preuenerit ut sint armis spiritualibus premuniti: ac omnis potestas tribuatur a domino ad iusticiam rectunqz iudicium exercendum. **P**ros tanto

et enim uerus homo de su. tri. capitulo. i. s. de here. cum christus. **M**pecto. unde dicit cano quis non potest amplius amare q. christus qui animam suam posuit pro ouibus suis. xxiii. q. iiii. quis nos. **N**deserret. No. contra prelatos se etiam ex nulla causa absentantes qui non dimittunt vicarios et sic dimittunt gregem suum sine pastore et per hac litteram satis patet q. potestas petri transiit ad pastores: alias post petrum sine pastore remansisset ecclesia quod non est verum: ut. j. sequitur ad idem xliii. di. c. i. et idem potest hic argui circa collegium cardinalium cuz uacat se des: ut dixi. s. ti. proxi. c. vno. **O**stabilitate si dei. hac debemus armari ut. xxiii. q. i. nisi bella in fi. **P**recenderet. uerbo opere et exemplo. viii. q. i. qui episcopatus. r. c. se. xliiii. di. sit rector. **Q**immeriti. humiliat se. ut aug. in canone dicens. Secundus locus gubernaculorum traditus est imbi qui remu tenere no nouera. xl. di. ante oia i. fi. **R**egulius. s. in pemo istius li. s. de offi. le. c. i. **S**ebem. ad idē. s. s. p. uile. cum et plantare in prin. **T**omno. di. lxxvi. frem. **U**deo lucrifacē. s. e. li. de reg. no solū. **X**animarum. quod plus est. xii. q. i. precipimus. **Y**premuniti. ideo dat cano consilium quod nullus expectet in ultimis peristere: de pe. di. vii. c. ultimo. **Z**ad domino. potestates igitur sunt a deo unde christus pilato. io. xix. Non.

Alias. s. etiam extra cardinalatus officium. **E**xcoicationis. quia istius excoicationis sicut superioris absolutionem sibi non reseruauit intelligatur illam ordinarius concessisse. de se. ex. nuper.

Obluionem. si. s. s. testi. significauit et. c. albericus.

Similes sunt pene: in au. vt fra. fi. in fi. colla. ix. graui at delictum grauius vindicetur xxiii. q. i. non afferamus.

Pro humani. in tres diuide partes. In quaruz prima ponit probemū vsqz ibi: cu igitur. ibi ponit horrendum assassinozum factuz usque ibi sacri. ibi ponit penam multiplicem illis qui per tales queqz christianozum interfecerint mandauerint receperunt desererint uel occultauerint hoc facit.

Dortem. uere igitur mortuus est et languores tulit et dolores portauit. s. de cele. mis. cum marte. circa medium fu

cederentur ut ibi r. l. de decur. l. generali. li. r. ff. de his que i. fran. cre. l. ait pretor. s. si debitor. tu q. necessitas non habet legem. s. s. reg. iuris. q. non est. tum quia non est verisimile q. filio dei placuerit contrarius intellectus ne videatur gregem suum et ecclesiam sine pastore reliquisse. j. ti. proxi. c. i. nec ob. fm eum q. aliqui dicunt q. cardinales sunt sine capite. hoc enim non est verum imo habet caput ecclesie generale et proprium. s. christum: immo illud sentire ab be. resi non est longum. xxii. di. c. i. r. ii. r. esset res monstruosa: de offi. or. quoniam in plerisque nec ob. quod dicitur ex hoc posse scisma scadalum et vacationem diuinam suscitari quia id posset esse veruz si indistincte concederetur: sed restringi debet ad necessaria uel utilia ecclesie seu reipublice quibus omnino prouidendum est. vii. q. i. scias. cauere ergo debent ne nimis laxent habenas. ff. de offi. p. c. sul. l. nec quicquam. s. vbi decreto. r. s. s. plano. r. s. i. Preterea ad potestatem cardinalis spectat vacante sede delinquentes anathematizare. lxxix. di. si quis pecunia et anathema mucro est episcopalis. xvi. q. ii. c. i. et maior pena in ecclesia. xxiii. q. iii. corripiantur in pn. vnde si possunt maiorem penam imponere ergo et minore. s. s. de dec. ex parte. iii. Itē cano dicit. q. episcopi cardinales vacante sede vicē metropolitanam obtinent. xxiii. di. in nomine dñi et exponi debz. i. pape qui et metropolitanus. e. s. de offi. vi. sua. nec alii posset romane

et enim uerus homo de su. tri. capitulo. i. s. de here. cum christus. **M**pecto. unde dicit cano quis non potest amplius amare q. christus qui animam suam posuit pro ouibus suis. xxiii. q. iiii. quis nos. **N**deserret. No. contra prelatos se etiam ex nulla causa absentantes qui non dimittunt vicarios et sic dimittunt gregem suum sine pastore et per hac litteram satis patet q. potestas petri transiit ad pastores: alias post petrum sine pastore remansisset ecclesia quod non est verum: ut. j. sequitur ad idem xliii. di. c. i. et idem potest hic argui circa collegium cardinalium cuz uacat se des: ut dixi. s. ti. proxi. c. vno. **O**stabilitate si dei. hac debemus armari ut. xxiii. q. i. nisi bella in fi. **P**recenderet. uerbo opere et exemplo. viii. q. i. qui episcopatus. r. c. se. xliiii. di. sit rector. **Q**immeriti. humiliat se. ut aug. in canone dicens. Secundus locus gubernaculorum traditus est imbi qui remu tenere no nouera. xl. di. ante oia i. fi. **R**egulius. s. in pemo istius li. s. de offi. le. c. i. **S**ebem. ad idē. s. s. p. uile. cum et plantare in prin. **T**omno. di. lxxvi. frem. **U**deo lucrifacē. s. e. li. de reg. no solū. **X**animarum. quod plus est. xii. q. i. precipimus. **Y**premuniti. ideo dat cano consilium quod nullus expectet in ultimis peristere: de pe. di. vii. c. ultimo. **Z**ad domino. potestates igitur sunt a deo unde christus pilato. io. xix. Non.

haberes in me potestatem etc. canon. Qui resistit potestati dei ordinationi resistit. xi. q. iii. qui resistit et uniuersitas non possit aliqua ratione consistere: nisi si tantus eam differentie ordo seruaret. lxxix. di. ad hoc.

Prelertim. pro maxime.

Somniantes probabiliter. maxime propter qualitatem assassinorum qui non timent mortem: et dicuntur esse del rezo dala mon / tagia.

Prelatus. etiam episcopus quod decre. quia periculosus. de sen. ex. j. e. li. non eximit illos a pena excommunicationis.

Mandauerit. si mandauit ergo cogitatio non stetit in suis finibus. et ideo non est mirum si puniatur. alias secus de pe. di. i. cogitationis. mitius proceditur cum mandate in casu. j. eo. li. de senten. excō. qui cuius ubi mandans et renouans re integra pena euadit: hic autem puto quod etiam si renouauerit re integra penam incurrit. cum ex solo mandato iam prius ligatus esset: et ad hoc facit quod statim sequitur.

Receptauerit: tenentur receptores ut aggressores. l. d. bis qui la. ocul. li. i. r. ii. pefsimi enim sunt receptores sine quibus delinquens diu latere non potest. ff. d. recep. li. i.

Excommunicationis. ex quo papa non referuauit absolutioem puto quod ordinarius possit absolueret. s. d. sen. ex. nuper ad hoc. s. ti. proxi. c. vno.

Libere. etiam illo non uocato si possideret. s. eo. li. de preben. licet. ii.

Relatis: sine pena irregularitatis possunt clerici de suis malefactoribus conqueri coram iudice seculari etiam de criminibus ex quibus debetur pena sanguinis expresse protestando quod ad penam sanguinis non intendit et emanauit hec decre. ad declarationem eorum que no. xxiii. q. iii. maximianus. r. q. v. vnum solum. r. s. eo. ti. postulasti.

Laicis. si enim de clerico uel ecclesiastica persona coram iudice laico conqueritur habet locum pena. s. de foro compe. si diligenti

Secularem. poterunt etiam conqueri coram ecclesiastico iudice. s. de foro compe. cum sit. dic ut ibi.

Emendam. licet iniuriam passus racionem dimittere teneatur: non tamen emendam. xc. di. si quis contristatus. de hoc. xxiii. q. iiii. si is qui.

Prouideri. prouidet ergo iudex in futurum sicut et in seruitutibus. ff. si si ui. ven. l. egi. r. l. baruz. sicut et in alimentis. ff. d. liber. agno. l. si quis. s. alimentum. r. circa futuras expensas supra de procu. auditis i. fi. vbi de hoc. r. supra de sepul. in nostra. licet dicat lex quod tractus futuri temporis non spectat ad iudicem. ff. de usu. l. i. s. i. illud enim locum habet in usuris que sunt odiose vel non spectat: ita quod statim detur exactio: hic autem prouidebit statuendo penas comitendo: uel penas malefactoribus imponendo: sic metus pene erit meta presumptionis et clericorum prouiso. s. c. proximo.

Protestando expresse. Non requiritur expresse: ubi non sufficit tacitum ad idem. s. e. li. de elec. nullus. r. c. indēnitibus in prin. r. caute facit clericus si de hac protestatione confici faciat publicam scripturam: ad idem. s. de si. ex diligenti in fi. de cle. ex. mini. proposuit. r. quod no. de offi. dele. cū in iure.

Inrogari. in casu quo non debebat irrogari habebamus casum supra. eo. postulasti.

Iusticia. idem si contra iusticiam cum clericus non fuerit in culpa et absit: ut ea que propter bonum et licitum facimus etc. xxiii. q. v. de occidendis. r. facit quod dixi. s. ne cle. vel mo. c. vlti. quod simili modo prouidit prelati temporalem iurisdictionem habentibus nec ob. j. c. proxi. ut ibi dixi.

Aliter. s. cum protestatione ut dictum est. s.

Altera. hoc idem dicebatur in predicto canone. xxiii. q. v. vni soli i. fi.

Qui. determinat no. per Inno. r. Hosti. s. eo. ti. ad audientiam. r. expressius per hosti. eo. ti. petrus.

Expressis. per hoc videbatur non teneri: quia plus est expresse contradi-

periculo uolentes occurrere aiarum etiam nepharias presumptiones ecclesiastice animaduersionis mucrone ferire ut metus pene meta huiusmodi presumptionis existat: presertim cum nonnulli magnates taliter perimidos mandantes coacti fuerint securitatem ab eorundem assassinatorum domo impetrare: sicque ab eo non absque christiane dignitatis opprobrio redimere quodammodo uitam suam. Sacri approbatione concilii statutus ut quicumque princeps prelati seu queuis alia ecclesiastica secularisue persona quepiam christiana norum per predictos assassinos interfici fecerit uel etiam mandauerit quaquam mors ex hoc forsitan non sequatur aut eos receptauerit uel defenderit seu occultauerit: excommunicationis et depositionis a dignitate honore ordine officio et beneficio incurrat sententias ipso facto: et illa libere alijs per illos ad quos eorum collatio pertinet conferantur sit etiam cum suis bonis mudanis omnibus tanquam christiane religionis emulsa toto christiano populo perpetuo diffidatus: et postquam probabilibus constiterit argumentis aliquem scelus tam execrabile commisisse nullatenus alia excommunicationis uel depositionis seu diffidationis aduersus eum sententia requiratur. Bonifacius octauus.

Relatis uel clericis quibuscumque qui de laicis suis malefactoribus querelam penes secularem iudicem deponentes peunt emendam sibi fieri et prouide-

cere quam minime consentire. s. de bay. r. eius es. maiores. sed si non consentiens irregularitatem non incurrit: ergo multominus expresse contradicens.

Mandatarius. iste etiam tenetur quod dicitur ut no. s. de sen. ex. mulieres.

rius contra eos talia decetero presumantur: protestando expresse quod ad vindictam seu penam sanguinis non intendunt: imputari non debet quauis alias in tali casu de iure debeat pena sanguinis irrogari si iudex motus illis inferat iusticiam ex gente alioquin si prelati aut clerici propter metum huiusmodi quod iudex ad penam sanguinis posset procedere de suis malefactoribus taliter conqueri non audent dare plerisque materia trucidandi eosdem: et ipsorum bona libere deprehendendi.

Idem. **I**s qui mandat aliquem uerberari licet expresse inibeat ne occidatur ullatenus uel membro aliquo mutiletur irregularis efficitur si mandatarius sine mandato excedens mutilet uel occidat cum mandando in culpa fuerit et hoc euenire posse debuerit cogitare. Grego. x. i. generali concilio lugdunensi.

De usuris
Surax uoraginem que animas deuorat et facultates exhaurit compescere cupientes constitutio nem late. concilii contra usurarios editam sub diuine maledictionis interminatione precipimus iurabiliter obseruari. Et quod minor feneratoribus aderit feneratorum moditas eo magis adimeat fenore exercendi libertas hac generali constitutioe facimur ut nec collegium nec alia uniuersitas uel singularis persona cuiuscumque sit dignitatis conditionis aut status alienigenas et alios non

Culpa. istud est regulare quod ubi culpa precessit quis tenetur de casu quod dicitur ut plene no. s. e. titu. sicut dignus. si cut et quando culpa precedit non excusat metus. ff. quod metus causa. l. si mulier. fallit in matrimonio. supra de spon. ueniens. ii.

Cogitare. s. eo. decetero. r. c. continetur. ff. ad. l. ac. quil. l. qui occiderit. s. in hac.

Surax uoraginem. primo inuatur et obseruari precipit lat. concilio trausurarios editum vsque ad uer. r. quia ibi precipit omnibus dominis et uniuersitatibus terrarum: ne permitant alienigenas in terris suis condocere domos ad exercendum fenore uel conductas habere et quod aliquis eis ad hoc domos non locet usque ad uer. q. uero. ubi ipsonam penam clericis contra facientibus usque ad uer. ceterum. ubi ipsonam penam laicis: et b. facit usque in fi.

Uoraginem. lex dicit usurarium dulcedinem. ff. d. bis que in frau. cre. l. ait pretor. s. si quid in fraude. r. si uero.

Animas. recipiunt et bene deuorat animas ipsorum quia prohibite sunt usure in nouo et ueteri testamento et iure canonico. xiiii. q. iiii. r. iiii. per totum. s. e. per totum. r. forte hodie iure civili secundum ea que no. s. e. quia in omnibus.

Facultates. soluentium. s. e. ti. quanto.

Constitutionem. s. eo. ti. quia in omnibus que prohibet usurarios manifestos ad comunem altaris admitti precipit oblationes eorum non recipi. et in morte illis denegat ecclesiasticam sepulturam: et clericos contrafacientes punit. r. j. de sepul. eos i. cle.

Maledictionis. i. pene eterne que pro mortali tantum debetur xxiii. q. iiii. deus quando.

Quo. i. quanto.

Eo. i. tanto. sic. s. de consti. cum. ad. in prin.

Adimeretur. No. quod tollenda est occasio delinquendi. ff. d. usufru. l. equissimum. r. uilius esurienti panis tollitur etc. v. q. v. non ois. ad idem. s. de coha. cle. r. mulie. c. i.

Collegium dictum a colligendo: et de hoc. s. de elec. c. i. de excel. prela. dilecta. ff. quod cuiusque uniuers. l. i. s. quibus.

Alienigenas. hec ergo constitutio non extenditur ad indigenas et tamen illi sunt alias penis usurariorum puniendi et potuit esse ratio quia maius scandalum est in alienigena usuras exercere: quam indigena et minus scandalum in expulsionem illius quod istius et magis conuenienter uereri inter suos exercere fenore quam inter extraneos: et ideo fuit magis prouidendum de dato quod isti alienigenae essent ciues uel incole: locum habet hec constitutio in eis: et hoc forte uoluit repetitio uerbi et alios non oriundos ut dicimus alienigenas etiam si sint ciues uel incole et alios etc. qui ciues uel incole non sunt: oriundus autem de ciuitate dicitur is qui ibi uel in uico ciuitatis illius ortus est. ff. ad municipi. l. qui ex uico. uel etiam si pater eius inde origine duxit. l.

e. ti. l. assumptio. §. filius. r. l. x. de munic. r. origi. l. i. r. l. filios.
Que autē differētia sit inter ciuem municipem accollam aduenaz
r incolam. no. ff. ad municip. l. i. r. l. de col. l. ciues. li. x.

Quod manifestos. manifesti dicuntur illi de quibus notorium est de
iure: ut qz confessi vel p̄demnat vel de facto: vel quia habent opis
evidentiaz que nul-
la i giueriatioe pos-
set celari: ut quia re-
net altare suum pa-
ratum poterit autē
eps eos publicat si
conuicti fuerint uel
confessi coram ipso
uel si cōtra eos fiat
probatio testiuꝝ uel
sint certa argumēta
cum fama. s. e. cum
tu. r. c. i. i. diocesi.
Tres menses. s. g.
tempus duozꝝ mē-
sium quo a tempore
publicationis regu-
lariter ligat p̄stitu-
tio de hoc. s. de po-
stul. c. i. interdū au-
getur: interdum di-
minuit. ut hic r. s.
eo. li. de preben. c. i.
singula: de hoc. j. in
fi. li. super data.

Quod expellant. sic do-
ctor monachum audientem leges uel physicas: de scolis suis expel-
lere debet. s. e. ne de. uel mo. c. i. in fi. sic r. lenones debent de ciuita-
tibus expelli. in au. de lenonibus. §. sancimus igitur. colla. ii. r. le-
prosi: de piug. lepro. c. i. r. propter simplicem alicuius denūciatio-
nem nō debet dominus terre eum qui dicitur esse talis expellere: s. g.
tunc debet inquirere r si perum esse reperit expellere. s. de offi.
oz. c. i. ff. de of. presi. l. preses. prouideat aut em in his consciētie sue
fi. s. de here. c. ultimo.

Quod ad fen⁹. quid ergo si aliquis locauit domū alicui usurario quez
usurarium ignorabat uel non locauit ad exercendum fenus: dic qz
probabilis ignorantia illum excusabit. ff. loca. si quis ignorans. s.
de senten. excō. si vero. it. r. c. in audientia. in dubio tamē presumū-
tur ad hoc conducere si consueuerunt usuras exercere. ff. d. accusa.
l. si cui. quia semel malus r. j. de reg. iur. semel. r. ex quo scit debet
euz repellere. s. d. loca. propter qz peruerse uerfatur i ca ut ibi r. c.

Quod titulo. puta pignoris comodati depositi precarii r huiusmodi
r idem si sine ylo titulo illum ibi sineret esse. rly. di. recedite sed si
vendit donat uel permittat non uidetur habere locum bec consti-
tutio per uerbum concedat quod solus usus concessionem non
domini translationem notare uidetur: sed guil. dixit idem si mani-
feste apparet qz ad exercendum fenus uult accipere quia presumit
etiam in fraudem agi. s. de pigno. illo r de emp. r ven. ad nostram
nam uerbum cōcedo est generale r accipitur fm naturam cōtract⁹
cui adicitur. ar. §. loca. l. si yno. r bi etiā sunt ti. ff. r. l. pro emptor
r pro donato.

Quod contrarium fecerint. s. talibus locando uel permittendo habet
domos conductas: uel nō expellēdo. j. tres menses: nec ob. uerbū.
cōtrafecerint: quia r qui nō facit facere uidetur. ff. de reg. iuris qui
non facit.

Quod Episcopi. nisi fuissent expressi non incurrerent banc penā. j. de
senten. ex. quia periculosum.

Quod Admones uero persone. repete ecclesiastice.

Quod Interdicti. in yniuersitatē. n. uel collegiuꝝ non fertur excōica-
tionis sententia: nec contingat inozis irretiri. j. de sen. excō. roma-
na. §. in yniuersitatē.

Quod Quā intellexit guil. s. sententiam excōicationis suspensionis et
interdicti.

Quod Sustinuerint. s. prelati singulares p̄ se collegiū seu yniuersitas.

Quod Ipsorum. s. prelatorum clericozꝝ collegioꝝ seu yniuersitatum:
r dic. i. ipsoꝝ iurisdictioni subiecte r sic puniuntur alter pro alterius
delicto: quod dic ut. i. q. iiii. in summa. rly. q. iiii. in summa.

Quod Quādiu. illis ergo recedentibus cessabit interdictū. lxxxi. di. si
qui. de hoc. s. de ma. contrac. c. vlti. s. de sponsa. non est.

Quod Extunc. extremuz tempus mensis designat. ff. de cōdi. r demō.
l. si is. §. si ita.

Quod Cessante. sic. s. de here. ad abolendam in fi. l. vbi. de cri. agi.
opor. au. qua in provincia. reatus enim omnem honozes excludit
l. vbi sena. uel cla. l. i. de primile. c. i.

Quod Censuram. s. de ver. sig. querenti. sed quia a capite edenda ē rō
ff. de eden. l. argentarius. §. i. r quia pari debet quis leges quā ipse
tulerit. ff. quod quisquis iuris. l. i. s. de consti. cum oēs banc p̄stitu-
tionem primo debeat in sua curia facere obseruari: decet enim euz

fm leges viuere. l. de legi. digna vox.

Quod Quāquam usurarii. Manifesto usurario licz mandauerit ysuras re-
stitui ecclesiastica sepultura negabitur: nisi primo satisfiat uel fm
formā huius decre. idonee caueatur: sepelientes eos contra banc p̄-
stitutionem late. p̄ci. penam incurrunt testamenta ipsorum aliter facta non
valent nec debet eis aliquis
iheresse uel eos absolueret uel
ad confessionem admittere.
hoc dicit.

Quod Manifesti. qui dicant ysu-
rari manifesti. dixi. s. c. pxi.
ti quo ad casum nostrū satis
posset etiam dici manifestus
si coram sacerdote r testibus
publice fatetur se usurarium
r ysuras restitui mandat for-
te libros rationum tradens
fm guil.

Quod Satisfieri. debet autem sa-
tisfieri ei a quo pecunia est ex-
torta uel eius heredi. illis nō
extantibus pauperibus ero-
gabitur. s. e. cū tu. r. c. micha-
el. dicit tamen guil. qz hoc ca-
su debz publice p̄poni edictū
in locis a quozū incolis sunt
extorte: qz omnes a quibus
extorte sunt ueniant r si aliq
appareant quibus fides ē ad
bibenda: potius restituatur
illis qz pauperibus erogetur
ad hoc facit de homicidi. sicut dignum. §. eos.

Quod Indistincte. i. non expressa aliqua quantitate: quia mandauit in geneꝝ re-
stitui quecuqz extorserat per usurariam prauitatem.

Quod Mandauerit. dicebat late. conct. s. e. c. iiii. qz usurarii si in hoc peccato de-
cedebant non admittebantur ad ecclesiasticam sepulturaz: ex quo mandau-
rant de restituendo non decedebant in illo peccato: r sic non habebat locuz
pena constitutionis. huius ergo elusioni prouidit hic grego. Et scire debes qz
dato qz usurarius de restituendo non mandet: heres nihilominus restituere
tenetur. s. eo. tua. nos. vbi de hoc: etiam si ad heredē de ysuris nihil peruene-
rit: tenetur tamen inquantuz se extendit vires hereditatis. quod dic ut. xii.
q. ii. episcopus qui filios. s. de sepul. c. vlti. si autē usurarius restitui non man-
det: licet heres paratus sit restituere denegabitur illi sepultura: cum in pacto
decessit nisi alias de mortui contritione appareat. rly. q. vi. qui recedūt. s.
de sen. ex. a nobis. ii.

Quod Denegetur. est ergo hic opus facto. s. restitutione uel cautione: nec satis ē
hic bene uelle. lxxxi. di. non satis. quia r uerba sunt cum effectu intelligen-
da. s. de cle. non resi. relatum. sed nōne qui mandat solui soluere uidetur. ff.
de solu. l. qui mandat. ergo mandatum hic sufficere deberet: sed illud habet
locum facta solutione per mādatarium qui enim per alium facit per se facere
uidetur. j. de re. iur. qui per alium: sed uidetur qz ex quo iste peccatus confes-
sus est. r sic diuino iudicio tam relicta sepultura priuandus non sit. l. di. pō-
deret: ibi peccator in quacūque die r. sed imponitur bec pena: nō qz de salu-
te ipsi⁹ desperetur propter hoc: quia sepultura nec prodest nec nocet quo ad
deum. s. de sepul. sacris. r est si. s. de ap. super eo.

Quod Facultates. pauperas igitur excusat. quod uerū est si sit nota. s. e. cū tu.
vbi si nihil potest restituere nihil restituat: si partem illam restituat unde p̄us
deducuntur usure tanqz es alienum: quā soluantur legata: r alia que relicta
sunt titulo lucratiuo: intelligitur enim hereditas ere alieno deducto. l. de
lega. l. si ynuerfe. Queri solet an heres usurarii qm hereditas non sufficit sa-
tisfacere debeat primo uenientibus. dixit hic guil. qz non: imo fiet eis r aliis
satisfactio pro rata ynuicūqz contingente. ar. s. de testa. relatum. ii. in fi. ff. de
pac. l. si plures. satis uideretur hoc casu haberi debere considerationē tēpor-
is ut ille qui prius soluit ysuras recipiat quod suū est integraliter r sic d̄ sin-
gulis fm regulam. j. de re. iur. qui prior: cum istorum. par sit causa: ut ibi dixi
r in hypot. hoc consideramus. l. qui po. in pig. ba. l. si fundus. sed uidetur
esse bona usurarii hypothecata. s. eo. cum tu.

Quod Uel illis quibus. tolle hic litterā que est. j. bene per. xii. lines ibi idonee
de restitutione faciēda sit cautuz illis quibus r. usqz ibi de ipsa parrochia
postea accipe quod est infra: aut seruo publico de ipsius ordinariū mandato
deinde redeas. s. quibus quidem r.

Quod Si p̄sto. l. presentes.

Quod Possint acquirere: ut serui proprii filii in potestate patris: serui in quib⁹
habemus usufructum: serui alieni bona fide possessi r liberi homines quos
bona fide possidemus ut seruos: nisi. per quas perso. non ac. per totum. ff.
de acqui. rerum do. l. acquiritur. sed nunquid procur. domino absente hanc
personale obligationem acquirat. r uidetur qz sic: quia procurator: quod ex
re domini acquirat domino acquirat. ff. de procu. l. procurator: in contrarium
uidetur: si enim procurator pro pecunia domini quaz mutuat fideiussores
recipit domino non acquirat personalem contra fideiussores: nisi dominus
sit p̄uilegiata persona. ff. si cer. pe. l. si pecunia. Itē si procurator stipulatur.
de emptione non acquirat. ff. de acqui. pos. l. possessio quoque. §. r si possessio
Dixit sic gar. sic distinguendum: aut procurator stipulatur in iudiciis aut in

q. v. humane. et supra de verbo. sig. propterea. lex tamen non debz imponi verbis sed rebus. e. li. de elec. comissa ad fi.

A est idem. s. q. ecclesia debet plene iudicari exempta.

B libertate. s. e. cum. olim. ii.

C indefinite. quia secus si post determinatione alicuius certe libertatis concessit. ut. j. s. idem.

D Collocare. in locis. n. exemptis hoc non possunt epi. xxiij. q. ii. luminoso. s. e. li. d. offi. or. cu. eps.

E Non existunt. s. sunt privilegiati: ut j. de ver. signi. veniens. i. rifo. recipiendo ergo illos in filios. videtur illos recipere in amozes filialem sicut subdiaconus ordinatus a papa non in exemptionem sed in honorem intelligitur ordinatus: princeps tamen eos quos in patres eligit si vult aliis subici ut i. au. c. ositu. que de dig. col. vi. et si dominus apud acta nominat seruum suum filius dicitur ei libertatem concessisse. l. d. la. ti. liber. tol. l. vna. s. similiaq. modo. sed ibi sibi sibi fit preiudicium: hic autem fiet preiudicium ordinario cuius iurisdictioni potius est fauendum. s. e. cu. p. sone. xi. q. i. peruenit ubi ergo papa exprimit aliquos speciales subiectos si esset alii subiecti non esset speciales subiecti et ideo illa verba exemptionem faciunt ut s. pri. rifo. sed licet aliquis sit filius: si sequitur quod sit specialis subiectus quia vnus potestatis filius alteri potestati possit esse subiectus: et ideo aliud hic aliud ibi filiaro ergo amorem et privilegium denotet specialis subiectio exemptione.

F Censum. non enim omnes ecclesie exempte solvunt censum nec omnes qui censum solvunt sunt exempte. s. e. ti. recepimus. vnde non probat hoc esse et. l. de proba. ad probationes. s. de offi. dele. cum contingat.

G Idem dicimus s. q. non propter hoc exempta censentur.

H Non possunt de quo dic ut. s. eo. ne aliqui. io. an.

I Subiecti. ergo no. q. vnum et idem verbum diversificatur scdm adiuncta. ff. de contraben emp. l. q. sepe. s. nemi. et. ff. de verbo. si. l. qui venenu. vnde si indefinite dicitur q. ad iudicium percepte libertatis soluat censum exempta dicitur ut. s. s. et est ideo si post certam libertatem non propterea vltra id intelligitur exempta ut hic. et est si. s. de dona. pastoralis.

L Iacet vobis. declarat no. per ber. Inno. et hosti. s. eo. quia nonnullis. l. existat. per speciale privilegium: et sic facit ad titulum.

M Exclusis. istud erat q. inducebat dubitationem per etus contrarium quasi a contrario non excōicatos nec interdictos: et aliunde venientes admittere poterant. et ar. a contrario fortissimū est. s. d. bis que si. a prela. cum apostolica in fi. sed hoc non est vez: nisi illi super hoc sint privilegiati: ut. j. patet. quia ex quo locus interdictus est videtur oibus interdictū ibi audire divina nisi super hoc sint privilegiati nec privilegium vnus alteri penitus prodest ad hoc. s. eo. sane. et preterea ante hanc decre. in dubio erat tutius hoc tenere propter pe-

emptam aut eam iuris beati petri existere siue ad ius et proprietatem ro. ec. uel ad ro. ecclesiam specialiter aut sine medio uel etiaz simpliciter pertinere per hoc plene debet exempta huiusmodi ecclesia iudicari: cum enim iure cōi omnes ecclesie per orbem diffuse ad ro. ec. pertineant si id alicui cōcedatur ecclesie vel de ea per sententiam iudicetur ex hoc ipsius comprobatur exemptio ut privilegij nihil alias allatura cōcessio ei cui conceditur: et sententia nulluz aliter data sub sidium ecclesie pro qua fertur prerogatiua cum verba aliquid operari debeant conferat gratie specialiter. Et est idem. si privilegium contineat vel ipse papa per modum ex primat supra scriptum q. ecclesia sit libera: seu q. potestatur romae ecclesie libertate uel q. in hoc prerogatiua gaudeat speciali: aut si dicitur indefinito: ecclesie romae annuus census soluat ad percepte iudicij libertatis siue q. ipsam ecclesiam eximit ab ordinarij potestate uel q. non au deat illic episcopus cathedram collocare aut impetradi seu ordinati onem quauis leuissimā faciendi exercere aliquam potestare. Similiter si aliqui recipientur in proprios et speciales subiectos censentur exempti non sic si in proprios et speciales filios romane ecclesie sint suscepti: tales quippe exempti propterea non existunt. Si vero dicatur simpliciter q. aliqua ecclesia romane ecclesie annuum censum soluat: non propter hoc exempta ecclesia dici debet. Idem dicimus si circa aliqua per privilegium concedatur libertas et clausula de censu annuo persoluendo sequatur ut si alii-

riculum aiaz et ideo amplectendo erat de homi. ad audientia. de spon. sinter nis. sed oppono q. bec decre. est superflua cum hodie sine privilegio competat tpe interdicti taliter celebrare de iure cōi. ut. j. de sen. ex. c. vl. pōt dici. qd iuris in concessione per privilegium dicitur est: idem in concessione p ius cōe vt ibi. et ideo forte generaliter dicit. s. concessū nō dicens qualiter: vel dic q. etia per privilegium possit habere locū casus noster et sbau ditus prime gloselle. pone. n. q. papa interdicendo locum venisset celebrari etia secun dum formā illius decre. sepe enim pp rebellionē delinquentium aggranatur pene et postea concessisset aliquibus celebrare ibi: secundum formā istius decre. habemus ergo hūc casū dubitabile ad litterā contra istā decre. vidi oliz seruari in ciuitate bononi. tpe generalis interdicti: quia religiosi sic privilegiati admittēbant forenses ad diuina.

N Privilegiati. ut sic accipiētes signū crucis pro subsidio terre sancte in hoc esset privilegium vel quibus ali.

O Per se. puta epo regi committi uel baroni.

P Premisso. s. ianuis clausis et cetera.

Q Domestici. itelligo nō ob hanc cām in fraudē supri ut. j. de ver. signi. c. vlt.

R Admittitur. pcor. lex. ff. de preca. l. cum pcuri. ii. ubi si quis precario rogauit ut i fundo morari liceat et de suis quoq. concessum videtur ad idem. ff. de vsu. et ha. l. ii. s. i. et. l. se. et. ff. de ver. ob. l. si stipulatus fuero. illud aut illud ad idē. l. de aduo. p. tner. in l. restituēde. vbi dicit cōcessū primatibus intelligi cōcessū et bis qui sub eis sunt ad idē. ff. de condi. et demō. l. muniti cipibus.

S Ad debet. et ratio diuersitatis: q. in primo casu alias privilegium esse possit inutile q. eē nō debet. s. e. in bis. sed in hoc so casu cōuentus pōt sine familiaribus per se celebrare diuina: et ideo privilegium ē restringendū. s. e. ut privilegia versus si. quid dices si in cōuentu nō sint nisi tres. et duo sunt infirmi: nūquid tertius possit celebrare cū familiaribus.

T Quorem. s. vna episcopi eorumque suorum.

U Interdicti tēpore ianuis clausis excōicatis et interdictis exclusis voce submissa diuina celebrare possunt ad ea in aliquos et si aliunde venierint nisi super hoc privilegium existant precipere nulla ratione debetis. Cum cōcedatur singulari persone ut mō premisso tpe interdicti celebrare valeat uel audire diuina ea et celebradū sibi diuinū officium licite admittit (nō sic aut in familiaribus alicuius pueri seu collegij cōcedū: illi. n. nisi privilegium fuerit admitti nō debet. Admisiuō quoq. concessione gaudet nō pōt is cuius causa seu culpa dolo uel fraude fuit sententia interdicti polata seu qui ad ppetradū delictū: cuius occasioe lata extitit prebuit p silij auxiliū uel fauorem.

U Quomā episcopi eorumque suorum. s. q. nonnullis q. sic ne inutile sit privilegium ad instar eius quod dicitur de singulari persona. s. s. pri. et ca. ad idē. s. e. q. nonnulli in si. interdum licet tales admittant ad auditionem diuinorum tñ pbi benē appropinquare altari. j. de seten. ex. c. vl. s. penul.

Q Quomā episcopi eorumque suorum. s. q. nonnullis q. sic ne inutile sit privilegium ad instar eius quod dicitur de singulari persona. s. s. pri. et ca. ad idē. s. e. q. nonnulli in si. interdum licet tales admittant ad auditionem diuinorum tñ pbi benē appropinquare altari. j. de seten. ex. c. vl. s. penul.

Q Quomā episcopi eorumque suorum. s. q. nonnullis q. sic ne inutile sit privilegium ad instar eius quod dicitur de singulari persona. s. s. pri. et ca. ad idē. s. e. q. nonnulli in si. interdum licet tales admittant ad auditionem diuinorum tñ pbi benē appropinquare altari. j. de seten. ex. c. vl. s. penul.

Q Quomā episcopi eorumque suorum. s. q. nonnullis q. sic ne inutile sit privilegium ad instar eius quod dicitur de singulari persona. s. s. pri. et ca. ad idē. s. e. q. nonnulli in si. interdum licet tales admittant ad auditionem diuinorum tñ pbi benē appropinquare altari. j. de seten. ex. c. vl. s. penul.

Q Quomā episcopi eorumque suorum. s. q. nonnullis q. sic ne inutile sit privilegium ad instar eius quod dicitur de singulari persona. s. s. pri. et ca. ad idē. s. e. q. nonnulli in si. interdum licet tales admittant ad auditionem diuinorum tñ pbi benē appropinquare altari. j. de seten. ex. c. vl. s. penul.

Q Quomā episcopi eorumque suorum. s. q. nonnullis q. sic ne inutile sit privilegium ad instar eius quod dicitur de singulari persona. s. s. pri. et ca. ad idē. s. e. q. nonnulli in si. interdum licet tales admittant ad auditionem diuinorum tñ pbi benē appropinquare altari. j. de seten. ex. c. vl. s. penul.

Q Quomā episcopi eorumque suorum. s. q. nonnullis q. sic ne inutile sit privilegium ad instar eius quod dicitur de singulari persona. s. s. pri. et ca. ad idē. s. e. q. nonnulli in si. interdum licet tales admittant ad auditionem diuinorum tñ pbi benē appropinquare altari. j. de seten. ex. c. vl. s. penul.

Q Quomā episcopi eorumque suorum. s. q. nonnullis q. sic ne inutile sit privilegium ad instar eius quod dicitur de singulari persona. s. s. pri. et ca. ad idē. s. e. q. nonnulli in si. interdum licet tales admittant ad auditionem diuinorum tñ pbi benē appropinquare altari. j. de seten. ex. c. vl. s. penul.

Q Quomā episcopi eorumque suorum. s. q. nonnullis q. sic ne inutile sit privilegium ad instar eius quod dicitur de singulari persona. s. s. pri. et ca. ad idē. s. e. q. nonnulli in si. interdum licet tales admittant ad auditionem diuinorum tñ pbi benē appropinquare altari. j. de seten. ex. c. vl. s. penul.

Q Quomā episcopi eorumque suorum. s. q. nonnullis q. sic ne inutile sit privilegium ad instar eius quod dicitur de singulari persona. s. s. pri. et ca. ad idē. s. e. q. nonnulli in si. interdum licet tales admittant ad auditionem diuinorum tñ pbi benē appropinquare altari. j. de seten. ex. c. vl. s. penul.

Q Quomā episcopi eorumque suorum. s. q. nonnullis q. sic ne inutile sit privilegium ad instar eius quod dicitur de singulari persona. s. s. pri. et ca. ad idē. s. e. q. nonnulli in si. interdum licet tales admittant ad auditionem diuinorum tñ pbi benē appropinquare altari. j. de seten. ex. c. vl. s. penul.

Q Quomā episcopi eorumque suorum. s. q. nonnullis q. sic ne inutile sit privilegium ad instar eius quod dicitur de singulari persona. s. s. pri. et ca. ad idē. s. e. q. nonnulli in si. interdum licet tales admittant ad auditionem diuinorum tñ pbi benē appropinquare altari. j. de seten. ex. c. vl. s. penul.

Q Quomā episcopi eorumque suorum. s. q. nonnullis q. sic ne inutile sit privilegium ad instar eius quod dicitur de singulari persona. s. s. pri. et ca. ad idē. s. e. q. nonnulli in si. interdum licet tales admittant ad auditionem diuinorum tñ pbi benē appropinquare altari. j. de seten. ex. c. vl. s. penul.

Q Quomā episcopi eorumque suorum. s. q. nonnullis q. sic ne inutile sit privilegium ad instar eius quod dicitur de singulari persona. s. s. pri. et ca. ad idē. s. e. q. nonnulli in si. interdum licet tales admittant ad auditionem diuinorum tñ pbi benē appropinquare altari. j. de seten. ex. c. vl. s. penul.

Q Quomā episcopi eorumque suorum. s. q. nonnullis q. sic ne inutile sit privilegium ad instar eius quod dicitur de singulari persona. s. s. pri. et ca. ad idē. s. e. q. nonnulli in si. interdum licet tales admittant ad auditionem diuinorum tñ pbi benē appropinquare altari. j. de seten. ex. c. vl. s. penul.

Q Quomā episcopi eorumque suorum. s. q. nonnullis q. sic ne inutile sit privilegium ad instar eius quod dicitur de singulari persona. s. s. pri. et ca. ad idē. s. e. q. nonnulli in si. interdum licet tales admittant ad auditionem diuinorum tñ pbi benē appropinquare altari. j. de seten. ex. c. vl. s. penul.

Q Quomā episcopi eorumque suorum. s. q. nonnullis q. sic ne inutile sit privilegium ad instar eius quod dicitur de singulari persona. s. s. pri. et ca. ad idē. s. e. q. nonnulli in si. interdum licet tales admittant ad auditionem diuinorum tñ pbi benē appropinquare altari. j. de seten. ex. c. vl. s. penul.

Q Quomā episcopi eorumque suorum. s. q. nonnullis q. sic ne inutile sit privilegium ad instar eius quod dicitur de singulari persona. s. s. pri. et ca. ad idē. s. e. q. nonnulli in si. interdum licet tales admittant ad auditionem diuinorum tñ pbi benē appropinquare altari. j. de seten. ex. c. vl. s. penul.

Transgressione licet enim possint celebrare in loco interdicto: non tamē
alta voce et admittis interdictis et interdictum violando. s. e. q. nonnullis.

Quod si pignorationes. Represalie contra personas ecclesiasticas concedi
vel concessa non debent extendi: contrafacientes nisi reuocent infra mē
sem singulares sūt excoicati vniuersitates interdicte. hoc dicit: et sic cō

strue et si. i. quāuis pignorati
ones sint iure civili prohibi
te tanquā graues legibus. et
contrarie naturali equitati:
quas vulgaris elocutio nomi
nat represalias in quibus ali
pro alio ptegrauatur ut tri. c.
b. **E**locutio. intelligas quo
rundam locorum: et nota con
siderandum qualiter vulgus
loquatur. ff. d. fun. in. et istru.
le. l. cum delationis. s. asinā.
supra eo. li. de re. eccle. non
alie. hoc consultiſſimo. et. s. d.
spon. ex litteris. i.

Ptegrauatur. quod esse nō
debet. s. de bis que fi. a ma.
par. ca. quesit. l. de inof.
testa. si quis suo. j. de re. iur.
nō debet cum suis cōcor. non
ob. q. beres bonoz possessō
conuenitur pro defuncto qā
eadem persona censetur idēz
in successore ad predecessorē
s. de sol. c. i. l. si cer. pe. l. i.
nec ob. de fideiussoze qui rōe
sue obligationis conuenitur
tū conuenitur seruato tenorē
illius aut. l. de fideius. anē.
presente. et quod no. s. de fi
deiusso. c. ii. i. i. glo. Sed que
rebat hic gar. an cōdēmnato
debitore intelligatur cōdēna
tus fideiussoz. So. aut est fi
deiussoz contractus aut iudi
ci. In contractu cōdēmnato
debitore non intelligitur cō
dēmnatus fideiussoz contrac
tus sed agendum erit cum eo
actiōe ex stipulatu. ff. de fide
iusso. grece. s. si cum fideiussoze. ibi enim dicitur q. agitur cum vtriusq. si. n.
cōdēmnato debitore cōdēmnatur. et fideiussoz. ad quid ageretur cum fide
iussoze si vero fideiussoz qui interuenit in iudicio si tantum promisit reū in
iudicio sibi cōdēnato reo absoluitur fideiussoz: quia iam adimpleuit quod p
misit: videlicet quia fecit reum iudicio stare. ff. de fideius. grece. s. i. si autēz
iudicatum solui promisit cōdēmnato reo cōdēmnatur et fideiussoz per conse
quens. ff. iudica. sol. l. i. et est idem dicendum si totū cause fideiussoz est accep
tus. ut in predicto. s. ff. de fideius. grece. s. finem. s. item querebat ipse guil.
quid si clericus principalis debitor cuius occasione represalie sunt concessa
captus est: an habeat bec decre. locum. dicunt quidam penam istius decre.
locum non habere: tum quia hic idem grauatur pro se ipso: tū quia constitutio
penalis est restringenda. ad hoc. s. eo. li. de elec. statutum.

Legibus. l. ne vx. pro ma. per to. ne fil. pro pa. per totum. et. l. vt null
ex vica. pro alie. vica. demo. l. i. est enim sanctius nocentem impunitum reli
quere quam innocentem cōdēmnare. ff. de pen. absentem. bene est tamen in
terdum reperire: q. lege permittente punitur aliquis sine culpa sed non sine
causa: quod dicitur. j. de regu. iur. sine culpa.

Naturali. concoz. igitur bec equitas naturalis rigori que est q. alter alter
ius odio non grauatur: et q. quis nō locupletetur cum alterius iactura. j. de
re. iur. non debet: et. c. locupletari et quod quis nō faciat et. i. di. in prin. s. de
ma. et obe. dilecti interdum tamen discrepare. s. eo. li. de re. permu. c. vno. cū
suis concoz.

Eccelesiasticis. clericis templariis hospitalariis conuersis et deo deuotis
xii. q. i. duo. s. de sen. excō. parrochianos. s. eo. li. de elec. scient.

Specialius inhihentur. tolle quod est. j. presenti decre. distinctius inhi
bemus. et redeas. s. eas. concedi et. solet enim plus timeri quod specialiter
et. xxiii. di. quāq. et. s. de here. si aduersus.

Concedi. pro credito clericis vniuers dioc. contra clericos alterius dio. in q
sit debitor constitutus seu pro credito alicuius laici vniuers dioc. cōtra laicos
et clericos alterius dioc. q. grauius esset dicunt tamen doc. q. c. illud. xxiii. q.
ii. dominus. non eē correctum: tunc. f. quando dominus vel ciuitas requisita
non vult iusticiam facere ita tamen q. et tunc ad clericos non extendantur.

Abusum. quia contra libertatem ecclesiasticam. s. de iureiur. c. i.

Extendi. facit differentiam inter concedi et extendi: quia ciuitas vel su
perior dicitur concedere ille cui cōcedit dī extēdē. puta q. ciuitas bononi. de
dit represalias cimi suo contra florentinos quas ille extendit contra clericos.

Distinctus. i. stricte vel proprie. f. q. per civile constitutionez ibiditū cēt.
m. **P**resumptionē. i. concessionem vel extensionem represaliarum.

periores se hnt diuersis ex causis
a suis ecclesijs et diocesisibus absen
tare frequenter nec semper possūt
pmodē ad ecclesias accedere pro
missa celebranda vel audienda in
ipsis sine qua eos transire nō decz
absqz cā rōnabili vllā diem pnti cō
stitutione indulgem⁹ eisdē: ut alta
re possint bēre uaticū et in eo cele
brare ac facef celebrari: ubicunqz
absqz interdicti trāsgressiōe⁹ illis p
mittitur celebrare vel audire dina
s. Rego. decim⁹ i gene. pc. lugdunū.

De iniurijs et damno dato.

Quod si pignorationes quas
vulgaris elocutio sprefa
lia noiat i quibus alijs. p
alio ptegrauatur tanquā
graues legib⁹ et equitati naturali
contrarie civili sunt pstitutione pbi
bite. ut tñ eaz pphibitio i psonis ec
clesiasticis rāto ampli⁹ timeat quā
to in illis spāliu⁹ inhihent: eal cō
cedi⁹ contra psonas predictas seu
bōa ipsoz aut quātiūcūqz generalitē
preteru cuiusuis p̄suetudinis quā
pon⁹ reputam⁹ abusu⁹ forte pcessas
ad illas extēdi⁹ pnti decreto diltric
n⁹ inhihem⁹. Illi aut qui p̄fecerit
aduersus psonas ealdē pignoratio
nes seu represalias pcedēdo vel ex
tēdēdo ad eas nisi p̄sumptionē

Utensem. quot dies habere debeat mensis dixi. s. e. li. d. elec. q
sit. quid si infra mensē istum processum fuit ad actum: quia fuit p
sona ecclesiastica pro alio pignorata: nunquid habebit locum bec
pena infra mensē. dic fm gar. q. in statum pristinum reuocandū
erit infra mensē. j. de sen. ex. quicunqz uel

secundum guil. reuo
catio re integra fie
ri debet antequam
procedatur ad actū
alias locuz babz pe
na: ar. ff. mā. si. mā
dasset. ff. ad mace.
si tamen. et. l. si fili⁹
. s. d. rescrip. ex par
te decani. sed si añ
istam constitutionē
concesse erāt uel ex
tense represalie con
tra clericos non bz
locum pena quia cō
stitutio futura respī
cit. s. de cōsti. c. vlt.
nō tam en amplius
p̄tetur illis nec eas
extendet. alias hu
ius constitutionis
pena locuz habebit
que est late sentētie
ut patz ex verbo sū
taceat.

Ano. iiii. Depenis.

Romana ecclesia: et infra.
Licet aut remen. archie
piscopo suā prouinciam
uistatū⁹ eos qui tunc sibi
uel sue familie aut alijs quos pp̄
hoc per eandē puiciā dirigit et etiā
qñ p̄ciliū cōuocat eos qui nuncijs
suis: quos p̄ illo uel alias p̄ puin
ciā ipsā sua debita iurisdictione vten
do trāsmittit iniuriari p̄sumunt si
bac occasiōe sua in bis ipediā iur
isdictione p̄ iniuria huiusmōi dūmō
existat notoria propria auctoritate
punire nisi amplius ei de remensis
ecclesie cōsuetudine p̄petere dino
scat. Sibi et metropolitāis alijs⁹
in suis prouincijs dum sic i illis iur
isdictionem exercent puniendi ma
nifestas et notorias offensas tunc
eisdem illatas uel suis: etiaz si exin
de impediri iurisdictionē huiusmo
di nō p̄rigat: libera sit de nostra spe
ciali concessione facultas. **B**oni
facius octau⁹ bitteren. episcopo.

Degradatio qualiter fieri de
beat a nobis tua fraternitas

Romana. de
peteri iure
poterit ar
chieps cum in prou
incia sua iurisditi
onem suam exequi
tur punire notorios
iniuriantes sibi nū
cijs et familie sue si
per id sua iurisditio
impedit: alias non
nisi consuetudo am
plius tribuat: sed b
die tales iniurias
tunc punit etiā si iur
isdictionem nō im
pediant. b. d. p. **L**icet. i. licitum est.

Visitant. quod singulis annis facere pot̄ seruata forma decre.
s. e. li. de censi. romana. etiam si episcopi non sunt negligentes. e. ti.
c. vlt. et tolle. hic quod est infra. p̄p̄a auctoritate punir eos q tūc et.

Aliis. quibuscumqz etiam si de familia sua non sunt.

Illo. transmittit quod est infra.

Debita. quod dicitur no. ix. q. iii. c. ii. s. de of. or. pastoralis.

Punire. et sic est iudex in causa sua ad idem. xxiii. q. iiii. guilfari
us. sed contra quia nemo sibi uel suis ius dicere debet. l. ne quis
in sua causa. l. vna. xxiii. q. iiii. inter querelas. et. q. v. de occidentis
z. iiii. q. iiii. c. i. de hoc. vide. ii. q. vii. si quis erga et. s. de clerici. male
dic. c. i. Dixit hic ber. q. si iniuria illata prelato ipsum tantuz contri
git non potest aliquem pro iniuria illa punire. si vero t̄git ecclesiaz
uel publicam utilitatem pot̄ iniuriantes punire imo nec talem iniu
riam remittere possit. lxiii. di. salomitate. ad instar filii familias qui
potest remittere iniurias sibi factam in quantum ipsum tangit sed
non in quantum patrem. ff. d. iniur. l. i. s. vsque adeo. iniuria igitur
sibi uel suis illata per quam eius iurisditio impeditur poterit puni
re archiepiscopus si notoria fuerit alias non de veteri iure nisi cō
suetudo amplius tribueret: puta q. etiam nō notorias et eas que iur
isdictionem non impediunt punire possent consuetudo enim iurisd
ditionem tribuit. s. de fo. compe. cum p̄tingat sed modo inno. iurisd
ditionem ipsoz prorogando huius decre. beneficio concedit q. ta
les iniurias etiam si iurisdictionem non impediunt punire possunt.

Aliis. ad idem. s. eo. li. de of. or. c. i. in fi.

Et pro idest. uel secundum alios proprie ut. f. etiam manifestos
per publicam famā extra de accusa. qualiter. ii. punire possunt.

Exinde. i. ex iniurijs supradictis.

Degradatio. bene sciebamur qualiter clericus degradatus
tradendus erat curie seculari. s. de ver. signi. nouimus. s.
p̄tus erat sciendum qualiter deberet degradari et hoc do
cet bec decre. dicēs in summa quibus assistentibus fieri debeat de
gradatio quibus vestibus ornamentis libris et instrumentis in de
gradatione fiat bec expoliatio et quibus uerbis utatur ipse degra
dans.

Tanonibus et. q. vii. felix. et. s. si autem. et. c. se. adiungit enī sibi
episcop⁹ in causa presbyteri sex episcopos in cā diaconi tres vt ibi
et dicamus q. eodem iure censetur subdiaconus. s. de ser. nō or.

De p[er]p[et]ua p[ro]p[ri]etate
de p[er]p[et]ua p[ro]p[ri]etate

Sepiscopus subito, puta archidiacono archipresbytero abba
ti priori uel similibus personis que immediate subsunt epis.
Quid dices de inferioribus, puta laicis parrochianis certe parro
chie, nuquid illis eps pot licentia dare ut sibi confessor eligant. vt
q[ui] no. s. eo. ois. de pe. di. vi. placuit de parrochi. nullus. Dic contra
quia quilibet d[omi]no
ce. potest recurrere
pro penitentia et ad
pprium sacerdotem
et ad ep[iscopu]m uel archi
presbyterum cathe
dralis ecclesie: qui
quo ad hoc est vica
rius episcopi. ut. s.
de of. archid. officii
um. unde credo q[uo]d
sufficiat alterius li
c[en]tia scilicet uel epi
uel parrochialis sa
cerdotis.

Cadoneu: qui sci
at circustantias co
siderare. et diuersis
medicamentis vii ad
sanandum egrotu
s. eo. omnis. de pe.
di. vi. qui vult. d[omi]no
mi. sicut dignum.

Refertur. sed
qui sunt isti casus?
dic q[uo]d absolue ex
coicatos maior ex
coicacione non co
petit simplici sacer
dote sed episcopo:
ut. s. de sen. ex. nu
per. imponere pe
nitentias blaffema
toribus dei et sanctorum. s. de cleri. male. c. ij. sortilegij. s. de sortile.
c. ij. coputatio quozlibet uozorum. vt. s. de vo. et vo. red. emp. c. i. di
spositio male ablatorum incertorum uel certorum quando non ex
tant hi quibus facienda est restitutio. s. de iudeis cum sit. peniten
tia matrimonium cladesine contractorum uel contra interdium
ecclesie per episcopos solet imponi. s. de clades. despo. cum inbibiti
o. et de matrimonio contrac. contra interdic. eccle. c. i. et vlt. Solent
episcopis referuari penitentie omnium publicorum enormium crimi
nium. oppressionis filiorum ex pposito uel ex casu cuiuscunq[ue] ho
micidij falsi testimonij uel falsi instrumenti periurij. incestus cor
ruptiois monialiu coeuitis cum brutis et his similia. ad hoc. l. di. mi
roz. et. c. in capite. xxxij. q. ij. quicunq[ue]. cu. si. casibus. ut no. host. in su
ma huius ti. s. cui confitendum sit.

Coessurus. ut. j. de re. iu. in generali cu suis cocoz. ad idē. s. eo.
li. de offi. vic. c. vlt.

Cosuetudine. est. n. onerosa ecclesijs: ideo no ualet. s. de p[ro]p[ri]et. c.
ij. et ex ea fragitur ecclesiastice discipline neruus. s. de cosu. cu vene
rabilis. etiā esset h[oc] contra obediētia p[ri]ncipis prescribere q[uo]d esse no
pot. s. de prescrip. cu non liceat.

Eligere. epi et archiepi et superiores et inferiores ab ep[iscopis] exēpti
habēt a iure licētia q[uo]d idoneu confessorē sibi eligunt. qui pot eos
soluere et ligare. s. e. ti. c. vlt.

Ligare. ideo dixit. quia cuiusq[ue] volo possum confiteri peccata
mea petendo etiā salubre aie consiliu. s[ed] ille no pot ligare uel soluere
ut hic vides. sic dicimus de laico in necessitate q[uo]d possumus ei cōsi
teri. sed ipse no pot soluere. q[uo]d no habet clauēs. de pe. di. i. que peni
ter. et no. de offi. or. pastoralis.

Adulgentie. declarat opi. not. s. e. ti. cum ex eo. et reprobat
opi. io. et ber. ibi no. et approbatur opinio host.

Casibus. ad pia opera. puta edificatiōem uel reparationē eccle
sie. refectionem uel edificatiōem pontiu uel viarum. sustentationē
hospitatorum uel similia.

Non obtinent. quid dices: nuquid saltē in eo q[uo]d poterāt dare te
nebit indulgentia: vides q[uo]d sic. q[uo]d regulariter vtile per inutile no vi
tiatur. j. de re. iu. vtile. ibi vide ar. de hoc pro et cōtra. preterea bec ē
quedā liberalitas et in liberalitatibus uel donatiōib[us] dicimus q[uo]d ten
ent pro parte vsq[ue]. s. legitimū modū: et in residuo no: vt. l. de do
na. l. sancim[us]. xij. q. ij. siquos de seruis. preterea hic agimus de re se
parabili scilicet de numero dierum vbi no vitatur vtile per inutile
ff. de aqua quo. et est. l. i. s. trebatius. et hoc uerū puto. Alij contra
dicentes indulgentias in nullo tenent. quia qui p[ri]uilegio abutitur
perdit illud. xi. q. iij. p[ri]uilegium. cum similibus. licet non est ve
rum q[uo]d qui abutitur p[ri]uilegio perdat illud. sed mereatur perdere:
sic dicit. c. vnde p[ri]ncipis erit estimatio. quod dicit ut no. immo. s. de
deci. suggestum.

I Generalis. s. eo. cu ex eo:
Quam medicinalis. Iudex qui excoicat suspēdit uel interdicit. in scri
ptis hoc faciat et cam p[re]scribat et requisitus exemplū snie tradat in
fra mensem. qui p[ro]tra fecerit per mēsez ab ingressu ecclesie et diu
inis est suspensus et relaxabit illa snia per superiorē absq[ue] difficul
tate et p[ro]dēnabit latoz in expē
sis. et alias pena p[ro]digna si sic
suspensi celebrat vt prius sūt
irregulares nec absoluūt ab
alio q[uam] a papa.

Absortalis. ut. ij. q. i. mul
ti. et. xxij. q. iij. notandus.

Coremnar. et tūc amplius
ex contemptu ligatur. xxij.
q. iij. notandus. xi. q. iij. s. cū
ergo. et. s. e. ti. p[ro] tuas. crefcit
igitur homo per meritū obe
dientie parendo inique snie
vii. q. i. sciendus. xi. q. iij. qd
ergo.

Corrigētis. siue plectēdo
siue ignoscēdo hoc solū bene
agit ut vita hoium corrigat.
ut. xxij. q. v. p[ro]dest.

Adedētis. sanabit et mede
bitur quātum in se erit. alias
non erit quid sibi imputetur
xliij. di. c. ep[iscopu]s. xliij. di. c.
vlt. faciat igit q[uo]d snia sit iusta
ex aie ex ordiēte et ex cā de q[ui]bus
dicitur. s. e. sacro.

Excoicat. suspēdit uel in
terdicit. j. eo. ca. s. et bec ea
dem.

Scriptis. Nota casus in
quibus scriptura requiritur
et de his plene dixi. s. e. li. de
cens. c. i.

Causam. ut q[uo]d p[er]ceptore citatus corā nobis renuit cōparere et de iusticia
risurus uel q[uo]d iustus vt infra talem diē centū titio solueret ad que sibi ex cā
depositi tenebatur q[uo]d facere recusauit. iccirco et. et est hic ordo retrogradus
quia primo debet cam exprimere et postea excoicare. Sed nuquid bec consti
tutio locū h[ab]et cū excoicatio fertur p[ro]tra incertā p[er]sonā. ut. v. q. vi. quidā. et. s. de
offi. or. si sacerdos. diem quidā q[uo]d no. ad hoc. s. e. li. de elec. qui p[ro] certā. sed
tutius est tenere p[ro]u. tū q[uo]d certā p[er]sonā h[ab]et no expressam ligat snia. que tū post
ea exprimef. ad hoc. j. e. romana. s. caueant. Et nota ex hac l[ite]ra duas diuersi
tates inter snias excoicacionis et alias diffinitiuas. q[uo]d vtraq[ue] d[omi]n[us] ferri in scri
ptis. sed si diffinitiuā no feratur in scriptis non tenet de re iud. c. vlt. snia aut
excoicacionis licet no sit lata in scriptis tenet. sed locū habent pene que. j. se
quuntur. Item in diffinitiuis non est necesse exprimere cam. s. de re iudi. si
cut. sed in sententia excoicacionis secus ut hic vides.

Propter quam. et h[oc] falsa sit causa. ligat tamē excoicatio. xi. q. iij. c. i. et. ij. s.
e. sacro. de absolutione dic ut. s. de of. or. ex parte.

Exemplum. totale. alias non esset exemplum. sed parā.

Excoicatio. per hoc videtur loqui cū excoicatur certa persona. fateo: hoc
quo ad traditionem exempli.

Requisitus. alias ergo non habebit locū pena que sequit. et est si. s. eo. li. s.
ap. ut sup. et. c. ab eo. et intelligo q[uo]d requisitio fiat loco et tpe cōp[er]iētib[us]. ar. p[re].
c. ab eo. et. s. de elec. cū in veteri. et intelligo mensem et tpe sententie: non a die
recusatiōis. sic. ij. q. vi. s. diffinitiuā. uer. iudicibus. et. l. de ap. l. iudicibus. si
aut requiratur post mensem. non habet locum bec p[ro]stitutionis pena. sed ni
hilominus illam dare tenetur. sicut et cetera acta cause. de p[ro]ba. quoniam p[ro]tra
ad hoc de do. et p[ro]tu. cum dilecti.

Auctentico. ista sunt paria. s. de si. instru. c. ij. ad idē. s. e. li. de of. or. si ca
nonici. sed nuquid sufficerēt testes: videtur q[uo]d sic. l. de si. instru. l. in exercē
dis. s. de si. instru. cū iohannes. dic illud regulare. sed hoc spāle sicut et alia que
dixi. s. de cens. c. i.

Iudiciū. quozlibet q[ui]z. ut etiā sacerdotes excoicātes hoc seruare debeāt. s.
de of. or. cū ab eccle. ap. pena tū suspēcionis de qua. j. loquit in ep[iscopu]m locū no
habet. ut. j. eo. q[uo]d periculosum.

Temerrari. nuquid requirit q[uo]d sit in dolo: q[uo]d videt p[ro] hac l[ite]ra. ad hoc. ff.
vi bo. rap. l. ij. s. doli mali die d[omi]n[us]. q[uo]d sufficit q[uo]d in negligētia stulticia uel fatu
te hoc fecerit. ad idē. ff. de iudi. cū que temere. et est si. s. eo. li. ne cle. vel mo. c.
ij. et p[ro] l[ite]ra p[ro] p[ro]tra q[uo]d si excoicator no fuit in aliqua culpa. puta no erāt neces
saria ad scribēdū. et periculū erat in mora. credo q[uo]d no beāt locū pena: ad hoc
ff. de vsu fruct. equissimū. et. s. de elec. indēnitatibus in fi.

Antem. quo lapsio ipso iure restitutus est. lxxxi. di. siquis ammodo. et. s.
de spon. non est nobis.

Ingressu ecclesie. de hac suspēcione habes. j. e. is cui. et adde quod dicit
j. eo. is cui.

Superior. istud satis habebamus. s. e. sacro.

Difficultate. s. cautionis exigēde uel remissionis faciēde

Pena. sic. s. de vsu pal. nisi spālis. xxxvij. di. s. qui ea.

Observari. et sic ista tria sunt paria et habes simile. j. eo. ti. is cui. ad idem s. de appel. ad bec quonia. r. c. dilectus. de ofue. cu dilectus. de elec. cuz inter R. cu si. et intelligas. de interdicto uel suspensione etiã a spualib. plata. secus si. interdicetur ingressus ciuitatis uel pomerij. ff. de ser. expor. cui pacto. ff. de inter. et rele. p. totu fm modernos qui de hoc plene no. in pdicta decre. ad bec quoniam.

Sicut prius. quasi in officio suo agens ut dicit canon xi. q. iij. si quis episcopus i concilio. quod uerū est in quocūqz officio cantando. et in quibuscūqz horis officiet ecclesiā ut i predicto canone et cōcor. s. eo. li. de re iudi. cū eter ni.

Irrregularitatem. qd ergo in antiquis canonibus statutu erat de excomunicatis extenditur ad suspētos. xi. q. iij. c. si quis eps dānatus. r. c. si quis eps in concilio. r. s. de re iudi. cum eterni.

Summum. nota casū specialiter referuati ro. pon. ali os habes de offi. leg. qd trāslationem. r. de excel. prela. si cut vniere.

Serua nonnullis. qui pe tit absolui ad cautelam dicens excomunicatiōis sententiam in se laraz esse nullā absoluet cuiusqz contradicti one non ob. nisi dicat r. pbe tur infra octo dies excoīcat^o pro manifesta offensa: qui p bat se excoīcatum post appel latōem. pbatōne pendente i iudicijs euitabitur extra iu dicitum uero non. hoc dicit.

Nonnullis. scholasticis uel iure peritis conflictuz rō nuz habētibz. sic. s. de rest. spo. frequens.

Superiorem. excoīcatōis. quod die ut. s. e. per tuas. r. per hanc litteram que sic generaliter loquitur. dixit ber. qz quilibet iudex ordinarius r. delegat^o hāc absolutiōem impartiri pōt. Inno. r. alij contra in delegato dicētes qz de legat^o etiã pape nō absoluit ad cautelā ex generali cause cōmissiōe. delegata eni pās ē stricti iuris. r. id solū pōt qd ei spālter est omissū. r. sine quo cā ex pediri nō pōt. s. de offi. dele. c. i. r. c. pndētiā. sed sine absolutiōe ad cautelā bene pōt expediri. qz cū patebit illū excoīcatū poterit p legatū in ueritate nō ad cautelā absolui. ut in. c. pndētiā. s. qz delegat^o pape absoluat ad cautelam uidef exp̄ssū. s. de ap. ad p̄ntiā. s. qz qui tenet d̄riū dicit qz illud fuit. ppter spā lem omissiōem: uel illud in auditoribz. secus in delegatis quasi auditores ha beant ordinariā. de hoc de rescrip. auditor. in cle. in. i. glo.

Contradictionis. ipsius excoīcatōis uel aduersarij qui illum fecit excoīca ri. ut. s. de ap. qua fronte. r. j. sequitur.

Eran ante. secunda questio.

Huiusmodi. f. ad cautelā. idem puto etiã si nō peteret absolui. qz nec ope litur hoc casu: ut. s. e. per tuas.

In iudicio. ibi etiã iudici faciēda est. pbatō. ff. de. pba. l. quinquaginta. s. e. li. de rescrip. statutu. s. cum uero cum similibz.

Errore. pone exemplū. j. e. venerabilibz. s. pōt. r. in alijs duobus casibus est. nulla excoīcatōis snia: r. in alijs quos. j. dicam. j. e. p̄nti.

Ceteris. iudicialibz rē.

Alius. f. de precedente legitima appellatiōe.

Petenti humiliter. s. e. per tuas. de offi. dele. cum cōtingat. pōt etiã nō pe tens absolui. ij. q. v. quanto.

Opponat. qz periculū est in mora. iā. n. sic decedere possēt cū r. ppter pec catum r. ppter excoīcatōem quis facilius moriatur. xi. q. iij. cpi. ad idem. s. de ap. qua fronte. ff. de ap. reci. uel non. l. vlt.

Manifesta. i. notoria. qd dic ut. s. de uer. sig. cū oliz. r. c. ex parte. vbi de b̄ idem in manifesta p̄tumacia. ut. j. e. venerabilibz. s. secus. r. idem putarem si peteret absolui ad cautelā a snia excoīcatōis canonis. r. diceret casus talis esse quo absolutio fieri nō deberet ante satisfactiōez. ut. s. de offi. dele. c. vlt. s. pars uero. r. s. de cēsi. quāqz in fi. r. de immu. eccle. quonia. in fi. r. de bere. quicūqz in prin. cum suis similibz.

Octo dierum. dixit ber. qz hic r. s. de resti. spo. frequēs. r. s. de excep. pia de qua tamē die ut ibi dixi r. vbiqz certus terminus a iure statuitur si petatur maior dilatio. negabitur iusta cā cessante. sed si cā subesset dixit eū audī endū ex illa generali clausula. si qua mihi iusta cā rē. ff. ex quibus cau. ma. l. i. in fi. r. si minor esset uel ecclesia audiretur. etiã si pbatōes negligēter infra terminū omississet. si aut reus ad pbandū d̄riū peteret dilatiōem logioez. d̄i da est fm eum. r. prodest dilatio illa actori. qz si nō plene pbauerit. ad huc ali

cente discant iudices quam graue sit excomunicatiōis sententias si ne maturitate debita fulminare. Et hec eadem in suspensionis r. inter dicti sententijs uolumus obserua ri. **C**aucautem ecclesiā r. prelati r. iudices uniuersi ne predi ctam penam suspensionis incurrāt quoniam si contingeret eos sic su / spenfos diuina officia exequi sicut prius irregularitatem non effugi ent iuxta canonicas sanctiones: su per qua non nisi per summū pon / nificē poterit dispēdari. **D**e i eodē.

Serua nonnullis in dubiū re suocari: an cum aliquis p supe riorē absolui postulat ad cautelā dū in se larā excomunicatiōis sen tentiam asserit esse nullā sine cōtra dictionis obstaculo munus ei de / beat absolutiōis impendi: r. an aī absolutiōez huiusmodi is qui se of fert i iudicio. pbatuz se post appel lationē legitimā excoīcatōe inno / datum uel intolerabile errorez in sententia fuisse patenter exp̄ssum sit in ceteris excepto probatiōis il lius articulo euitandus. In prima igitur dubitatione sic statuim^o obf uandum: ut petent^o absolutio non

as plenas pbatōnes inducet. **L**. de temp. in integ. resti. l. petende r. sic in his casibus audiretur infra dies statutos. r. post etiã si postu lat per predic. l. petende. imo etiã post terminū ipm i eo datū p pre dic. l. admitteretur. cum ex facto illius impeditur.

Sic. f. excoīcatum illum pro manifesta offensa.

negetur: quāuis in hoc excoīcatoz uel aduersarius se opponat nisi eū excomunicatum pro manifesta di / cat offēsa i quo casu termin^o octo dierum indulgebimur sic dicēti ut si probauerit quod opponit non rela xetur sententia: nisi prius sufficiens prestetur emenda uel competens cautio de parēdo iuri. si offēsa du bia proponatur. **I**n secunda ue ro questioe statuimus ut is qui ad probandum admittitur pēdente. p banonis articulo in ceteris que ut acto: in iudicijs attentauerit. inte rim euitetur extra iudicium uero in officijs postulatiōibus r. ele / ctiōibus ac alijs legitimis actibz nihilominus admittatur.

Idem in eodem.

Statuimus ut nullus iudicum participans cuz excomunica tis ab eo in locutiōe r. alijs quibus ligatur participans excommunica tione minor ante monitionem ca nonicā excommunicare maiori ex communicatione presumat: saluis constitutionibus contra illos legi time promulgatis qui in crimine p sumunt participar dānato. **Q**uod si ex locutione r. alijs quibus parti

Relaxetur. etiã ad cautelam. ut for mata fuit questio.

Emenda. in spi ritualibz non semp habet locū qz ante omnia emendet ex coīcat^o p maifesta p̄tumacia uel offēsa. pone. n. aliquez excoīcatū. qz nō fecit se ordinari. pro mouebitur ne aīqz absoluet: absit. r. de hoc per inno. r. mo dernos. s. de p̄bē. pro illorum.

Subia. r. sic nō offendit de nullita te. put dicebat. io. an.

Probādum. de nullitate. f. qz sentē tia fuerit lata post legitimā appellatiō nem. uel qz p̄tineat intolerabile erroze rē.

Actor. sec^o si ut reus. s. de iudi. in tellerimus. de ex cep. cum inter. s. e. li. de rescrip. c. i. r. repellitur a iudice etiã reo nō opponē te. s. de excep. exce ptiōem.

Extra iudiciū.

queritur. quare aliud in iudicio r. alium extra iudicium: reddebat ber. super hoc tres rōnes. Prima qz in iudicijs nō tollitur actio. s. differtur. s. eo. li. de excep. pia. r. sic nō est multū p̄iudicium. **L**. de p̄ci. imper. of. l. quotiens. qz qd differtur nō aufert. xiiij. q. v. c. i. sed in extrajudicialibz magnū est p̄iudicium. qz nō sine magno damno a rebz nostris reuocatur. ff. que admo. test. ape. l. sed si quis ex signa toribus. Secūda qz facilius interdictū iudicialia qz extrajudicialia r. ea que sunt iuris qz ea que sunt facti. ff. de penis. l. quidā serui. Tertia qz in iudicio vbi alitū impetimus. leuius impediiri debemus qz extra iudiciū vbi nullū impetimus. sed tantū iuri nōo inittimur.

Officijs. publicis uel diuinis. vnde ex quo de appellatiōe confi dit secure celebrat ut prius. s. de appella. ad presentiam nostram. r. c. dilectis.

Admittatur. non statim est efficax admissio sed postea in proces su apparebit. qz si admissus fuerit ad electiōez. postea discutietur de appellatiōe. r. si apparebit prius p eū legitime appellatū. appare bit illū bene admissum. sin aut apparebit illū tūc excoīcatū. r. sic nō ualere uocē suā. uel die ut no. s. de ap. pastoralis in gl. pe. contra. j. eo. li. ibi soluitur in vlt. gl.

Statuimus. excoīcatio lata in participantes excoīcatōis in locu tione r. simili canonica monitiōe nō p̄missa non tenet. decla rat aut bec decret. j. eo. c. ostitutiōem. r. ad snias interdicti r. suspē sionis extenditur. j. e. statutum.

Excoīcatōis. maiori excoīcatōne.

Alijs. puta osculo salutatiōe mensa choro r. similibz. sic. n. sciē ter cōcantes excoīcato sunt excomunicati minori excomunicatiōe ipso iure. xi. q. iij. cum excoīcato. r. c. qui cōcauerit. Et a quibz re pellant he excoīcatōes habes. ut. q. iij. engeltrudam r. de excep. a nobis. d. cle. ex. mi. si celebrat. Sūt aut quedā p̄one exceptie que sine hac pena excoīcato excoīcant. ut. xi. q. iij. quonia multos. de sen. ex. qz in dubijs. r. c. inter alia.

Admonitiōe canonica. hoc est regulare in excoīcatōne homi nis. ut semper precedat monitiō. ut. s. e. n. de sent. ex. sacro. xiiij. q. iij. de illicita. r. dicitur quo ad hoc monitiō canonica. ut moniti ex primantur nominatim r. tribus monitiōibus moneantur. uel vna p oibus cum intervallo dierum. nisi necessitas aliud suadeat. j. eo. constitutionem.

Constitutionibus. s. eo. nuper. r. c. si cōcubine. r. interdum qui coīcat in diuinis excoīcato. excoīcatōis est excoīcatōe maiori. ut. s. c. significauit. quod yerum est si quinqz cōcurrant que ibi ex textu

notantur. No. autem hic ber. q. si episcopus communicat in crimine cum excommunicato a se. q. non incurrit maiorem excommunicationem. quia sic communicans peccat in eum qui damnauit et ab eo est absoluendus. s. e. nuper. sed iste sua sententia se ligare non potuit. ff. de arbi. l. penult. ff. de iudi. l. iulianus. tamen dixit q. minor excoicatione ligatus est: q.

a iure contrahitur alij contra dicentem q. et minor et maior excoicatione. s. p. eioinez in crimine et in locutione cotra bitur a iure non ab homie. et hoc tenet host. s. eo. nuper. p. bar hoc per uerbu3 q. p. is enim et tunc et c. quod bene facit pro prima parte. q. absoluit ab excom municatione com muniens in crimie ergo no est senten tia canonis. q. tunc absolueretur a pro prio ordinario.

a Indurecat. q. videt se habere com munionem hoium quam non habere et inter homies ee grauis est pena. l. de apostat. bi qui sanctas.

b Participantes. scilicet in locutione et similibus.

c Confimili. s. ma iori.

d Teneat. nota casum in quo non tenet ipso iure excoicationis sen tentia. et fuit hoc statutum ppter episcopos qui statim excoicabant cu pncipibus. alios dicaz. j. e. pnti.

e Penam. s. eo. sacro. vbi puniuntur qui admonitione no premissa excoicant subditos.

Q. Ita periculosum. et ideo vitandum. xlii. di. quiescamus. s. eo. li. de elec. vbi periculum. ff. ad carbo. l. i. s. ii. quia igitur officium episcoporum et superiorum communius et generalius est. et plures grauentur. si illud impediri contingeret. ideo papa non tam episcopis q. subditis per hac constitutione uoluit puidere. cosistit enim. istorum officium in chrismatia confectione in frons chrisma tione. ordinum collatione ecclesiaruz et altariu3 psecratione et sic mul tu periculum in suspensione ipsozum.

g Superioribus. archiepiscopis patriarchis et primaribus.

b Officij. per hanc littera no credebatur olim q. pstitutio ista haberet locum in penis suspensionuz a beneficio. l. j. host. s. de elec. cu in cunctis. et gar. c. ti. cupientes. tamen hodie non dubito q. etia in suspensionibus a beneficio. no solu ab officio ingressu ecclesie uel similibus locum habet hec constitutio. hoc. p. bar. s. e. li. de elec. si co promissarius. s. huiusmodi. et que potuerit esse ro. ibi dixi.

i Suspensiois. secus in excoicatione. q. in illa privilegiati no sunt: et noluit papa eos intatu privilegare q. tolleretur quo ad eos canonis siquis suadente et alios similes.

k Constitutionis. s. e. sacro. e. li. et c. cu medicinalis. de solu. c. ij. de elec. cum in cunctis cum si.

l Sententie. aliud est pstitutio. aliud snia. ut. j. p. c. s. caueant. si ergo papa uel legatus uel alius ferat aliquam sniam suspendendo pfacientes hec non comprehendet epos.

m Mandati. vbi si mandat papa q. oes prelati et clerici soluant tam pecunia suspendedo non soluens infra terminu assignatu. p tales ergo pstituciones snias et madata epi no pprehendunt. neglecta. n. huiusmodi maiora vident que spaliter non designat. ff. de iuu. ue apud labconem. s. hoc edictum.

n Pp. constitutione snia vel mandato.

o De episcopis. nota q. caute puto remota lram que olim hic erat que sic dicebat de epi3 et eoz superiorib3 expressa et c. p. qua dicebat host. q. l. in snia diceretur de episcopis. non coprehendebatur archiepiscopi. plus dicebat q. si dicebat de episcopis et superioribus. nomine superiorum intelligebant archiepiscopi. sed non patriarche. ad hoc de rescrip. sedes. et omnia iura que inducuntur ad penalia iura restringenda. sed dic contra quia non est superiorum ordinem epi3 reperire. et ob hanc cam papa se vocat epi3. vnde eoi3 q. de epi3 exprimat remittunt superiores. q. no ispicimus dignitate sed officium pontificale. et in p. m. c.

p Habeatur. hic erat olim plus de textu. et erat quedam declaratoria illius decre. solet. que no habebat ronez. vnde fuit sublata.

q Romana. huius decre. quinqz sunt dicta. Primu q. archiepiscopus snias latas a subditis suorum suffraganeorum. nisi hoc habeat de consuetudine non relaxet. Secundu q. generalis snia archiepiscopi ligat ratum subditos. Tertiu q. p.

seu quibuslibet alijs iurisdictione habentibus suffraganeoz reme. ecclesie subditis reme. archiepiscopus et eius officiales omisiss ip sis excoicationibus no relaxet. salua cotraria sup hoc consuetudine si quam habet. Porro excoicationum sententie a reme. archiepiscopo suisqz officialib3 generaliter p mulgate subiectos eiusdem iurisdictioni archiepiscopi tantuz ligant. Sed nec in specie nec in genere pro culpis et offensis preteritis uel presentibus excoicationu3 sententias absqz competenti monitione premissa promulgent: et si cotra presumpserint iniustas nouerint esse illas. Caueant etia ne tales sententias sine specialiter siue generaliter in aliquos pro futuris culpis videlicet si tale quid fecerit: uel etiam pro iaz commissis sub hac forma si de illis infra tale tepus minime satisfecerint proferre presumant. nisi mora in exhibenda satisfactioe uel culpa seu offensa precesserit quib3

preteritis uel prius culpis monitione non premissa ab eis lata sententia est iniusta. Quartum q. pro futuris culpis uel tam commissis. s. nisi satisfaciant excoicare no debent. nisi mora culpa uel offensa. uel alia iusta ca subist. Quintum q. in vniuersitate uel collegiu no feratur excoicationis snia. sed in illos qui culpabiles extiterunt.

r Archidiaconoz. uel ipsi3 archidiaconis. Et sic nota in feriozes epi iurisdictionez habere. de hoc. xxv. di. plectis. s. de offi. or. cum ab ecclesiarum.

s Relaxet. qd si fecerint no tenet relaxatio. cu3 nec excoicantium nec excoicatoz sint iudices. ut c. j. ti. venerabilib3 i. r. io. an.

t Consuetudine. et sic cosuetudo in talibus iurisdictionez dat. ad ide. s. eo. l. s. offi. or. romana. et de foro compe. romana. s. i. idem intelligas si haberet priuilegium sup hoc a papa. ista n. sunt ad hoc priuilegium et cosuetudo ix. q. ij. conquestus. s. de of. or. duo simul cu similibus.

u Sententie. canon que3 fa cit archiepiscopus in concilio puinciali iste ligat subditos totius puincie. xvij. di. c. vlt. ad hoc de preben. grane. de accu. sicut oliz. Sententia aut lata ab archiepiscopo puta quicunqz furtu fecerit sit excoicatus. ista no coprehendit subditos totius puincie sed solius dioc. sue. et de hac loquitur hic. nec etiam ipsi subditi pbabiliter ignorat ligatur. vt. s. e. li. de p. sti. c. ii. intelligo in delinquentes in dioc. ipsius archiepiscopi scienter illa snia ligari: q. iam per delictum effecti sunt subditi. de foro compe. c. vlt. de rap. c. i. ro aut huius dicti est: q. sicut in specie no pot ligare subdituz suffraganei sui. sic nec in genere. immo multo minus. ar. de rescrip. pastoralis.

x Subiectos. et de hoc demu cu in sua dioc. deliquit. ut. s. de p. sti. c. ij. ij. r. ij.

y Specie. excoic. p. q. furtu fecit. uel sacrilegiu comisit.

z Genere. excoico omnes qui sacrilegiu commiserunt.

aa Operenti. s. e. sacro. et c. statumus.

bb Iniustas. no dixit nullas. ligat ergo excoicatio lata non pmissa monitione fallit in casu. s. e. statumus. incurret ergo excoicator pena constitutois. s. eo. sacro saluo eo qd habuisti. s. c. px.

cc Futura. q. tractus futuri tps non spectat ad iudice. ff. de vsu. l. i. s. ff. si ferui. ven. l. egi cu si. ff. de liber. agno. l. siquis. s. alimeta. dic q. tractus futuri tps no spectat ad iudice. ita q. statim detur exac. io. uel dic q. lex loquitur in ysuris que sint odiose. l. q. non pdenabit ad futuras ysuras que committuntur ex mora. alias bene puidet iudex in futuz. ff. de iudi. l. in bone fidei. sicut in alimeta. ut predicto. s. alimeta. uel loquitur lex cu non est obligatus. si uero est obligatus incontinet. tuc iudex puidet in futuru. vnde et ppter pitem cotumacia pdemnat ad futuras expetas. ut. s. de p. cu. auditis. sed qru ad casu nrm expresse pdicit. de sen. ex. a nobis. i. vbi fertur snia excoicationis p futuro delicto. et. s. e. li. de p. sti. c. ii. So. dic q. aliud est statutum et aliud snia. statutum enim bene pot fieri p futuris delictis h mo. statumus vt nullus h faciat et q fecerit sit excoicatus ipso facto. aliud est snia que sic pfertur. excoico tan. si furtuz fecerit et hoc hic. p. b. i. b. e. aliud ergo est statutum. et aliud snia vt. p. b. i. tur. s. c. p. xi. et dixi. s. e. c. s. p. o. r. o.

a Infra tale tepus. est ergo ne correcte decre. s. de ap. preterea. ij. non. sed claratum est quo casu possit hoc mo. pferri snia.

b Adora. pdenatus in actioe psonali si non soluit infra quattuor menses ut debuit. postea poterit iudex percipere. ut soluat infra certum temp. alias sit excommunicatus. hic. n. mora precessit.

c Culpa. q. negligentes fuerunt clerici in diuinis officijs dicendis. poterit iudex dicere. excommunico oes qui non interfuerit horis canonicis. hic. n. culpa precessit casuz.

d Offensa. vt in iugato qui tenuit concubinam separetur ab ea. excommu nicetur si ulterius redcat ad ipsam. s. e. li. concubine. Sed dices quando erit reperire casum in quo non intercedat mora culpa uel offensa. Sol. si statim post condemnationem factam in personali iudex precipit q. soluat infra certum tempus ferendo sententiam excoicationis hic non precessit mora vadit ad ecclesiam. inuenit clericos sollicitos circa horas. hic non intercessit

culpa. uel inuenit clericos bene continentis. excoicant eos. qz non seruant cō-
tinentiam. hic non precessit offensa.

a **C**ausa. pone exemplum supra de testi. qstutis. sed ibi precesserat offensa
pro parte. sed pot poni in executoribus qui excoicant pferentes bnificia. qz
preiudicari possit ei qui debet acceptare fm formā decre. de cocel. pben. qz
cunctis.

b **C**ollegiuz. an uniuersitas
uel collegium possint accusa-
ri de crimine. no. xij. q. ii. epi
scopus qui mancipium. r. s.
de sumo. c. dilectus. ij.

c **P**enitus. per hanc litterā
dicunt quidam qz non tenet se-
tentia. r pot esse rō. qz uniuers-
sitas uel collegium non ē ma-
teria capax ad recipiendum
talem sniaz. ber. qra dicens
qz si snia fuit lata bene tenet
r hoc est tutius.

d **I**rreriri. itelligas quo ad
ecclesiam. secus quo ad deuz
cuius opinio nec fallit nec fal-
litur. de sen. ex. a nobis. ij.

e **C**ulpabiles. sicut prelati
uel pules r huiusmodi ma-
iores. ur. s. de sumo. dilectus.

f **F**lecto. prelati cōtra
potentiā tpalez etiā spi-
rituali gladio. f. ecclesiastice
censure se tueri pot. b. dicit.

g **D**ecanus. decanus iste de
prietudine uel priuilegio ha-
bebat ordinariam uel saltem
potestatem fulminandi cen-
suram. r concord. s. de ap. dile-
ctus. de offi. or. irrefragabili
s. excessus. s. de uerb. sig. ex
parte. i. alias secus de bis q
fi. a ma. par. ca. quesuit. de b
s. de offi. or. cū ab ecclesiā.

h **C**im vi. s. de homi. signi-
ficasti. ij. vbi sunt hec uerba
r de ibi hoc in glo. magna q
posset hic repeti. r uniuersa-
lis ppositio oēs leges restri-
gitur ad particulares ac si di-
ceret. quedam leges r quedā
iura scilicet de hac materia
loquentia ber.

i **P**redictus. in parte decisa
sub illo infra.

k **B**onis. ergo licz defende-
re non solum personam sed
bona. tamen pro defensione
bonorum non licet sic seuire
sicut pro defensione persone.
s. de homici. c. ij. ibi. te tuaqz
eo. ti. suscepimus. r die vt e.
ti. significasti. ij. r. xiiij. q. i. s.
i. r. q. iij. in prin.

l **O**ccupar. vt si sit gemiatō
vboz. spoliar referat ad mo-
bilia occupar ad mobilia.

m **S**uperius. in pte decisa.

n **P**rimiaz. respectu tēpora-
lis potentie ipsius decani. nā
potentioribus pares esse non possumus. ff. de ali. mu. in. causa fac. l. iij.

o **E**cclēstia. dicit ambro. r ex nimia humilitate loquitur qz arma sua sūt
lachryme. xxij. q. vi. puenior. gladius autem hic continet quod censura. s. de
ver. sig. querenti.

p **P**ropter hoc. f. quia tēporalis defensio sibi non aderat.

q **A**summine. no. qz non loquitur hic de prelato qui vlcisat. qd vtruz facere
possit no. s. de maledi. c. i. ij. q. vij. si quis erga. sed solū de eo qui se defendit.

r **P**rouocatus. i. turbatus uel cōmorus. ad idem. s. de offi. dele. suspitionis
alter sumitur. s. de ap. cum sit romana.

s **E**idem. contra tales prodita est pena per constitutionem. j. eo. quicunqz
quia excommunicati sunt ipso iure. nisi infra octo dies restituant. ut ibi.

t **C**icino. ergo quilibet tenetur vicinum suum r amicum suum defendere
vt. xxij. q. iij. non inferenda r. c. fortitudo. lxxij. di. error. r. s. eo. quāte. vbi
de hoc. multo ergo fortius seipsum. vt sequitur.

u **S**ibimet. quia ordinata charitas a se incipit. xxij. q. v. si non licet. sed vt
detur qz hoc non liceret isti decano. excessit enim moderamen inculpate tu-
tele. quod facere non debuit. s. de resti. spo. olim. i. s. eo. si uero. r de homi. fi.

merito ad iniungenda satisfactione
huiusmodi: r taliter prohibenda si
milia inducatur: aut alia rōnabilis
quaz in ipsis sententijs expriment
causa subsit. **C**In uniuersitate uel
collegium pferri excoicandis se-
tentia penit. prohibemus uolētes
aiarum periculū uitare: quod exin
de sequi posset: cū nōnūquam con-
tingeret innocios huiusmodi snia
irretiri: sed in illos dūtaxat de col-
legio uel uniuersitate: quos culpa
biles esse constiterit. pmulgetur.

Dem in eodem.

Flecto filio decano aurelianē
si. i. p. d. c. u. c. u. o. s. leges
oiaqz iura vim vi repellere cūctis
qz se se defendere pmitat: licuit uti /
qz ipsi decano si predictus baliuuf
eū bonis suis mūdatis iniuriose
spoliare: uel ea uiolenter occupar
presūperit: ut superius est expres-
sum: qra illi uiolētā iniuriā se tu-
eri: r quoniā aduersus ei. nimirū
potentiā sufficiens ipalis defensio sibi
forte nō aderat: potuit se etiā spūa-
liter gladio uidelicet utendo eccle-
siastico defendere: ac recurrere pro-
pter hoc ad arma spūalia: que sunt
ecclesie ppria: r p suo munimie il-
lis uti: presertim cū dictus baliuuf
post latas in eū ab eodē decano ex
alijs causis excoicandis snias: sicut
idē decanus asseruit ipsū tāquā ex /
inde puocat. sententijs ipsis con-
temptis bonis spoliasset eisdē: r p
pter hoc postmoduz ipse decanus
sententiam tulerit interditi tāquāz
spiritali se mucrone defendens cō-
tra illius iuriā r uiolētā sibi ab eo
dem occasione predictaz sniaruz.
r in ipsaz contemptuz illaram. Et
quidem cum liceat cuilibet suo in-
cino uel primo pro repellenda ip-
sius iniuria suū impartiri auxilium
inimmo si potest r negligit uideatur
iniuriātes fouere ac esse particeps
eius culpe: licuit pfecto ipsi decano
pprio sibi met. subuenire subsidio
r suammet tēporalem iniuriā sua p

gnificasti. ij. ad si. maior. n. ē pena spiritalis. que ligat animā qz tē-
poralis que ligat corpus. sicut anima preciosior est corpore. xij. q. i.
precipimus. ad idem. xi. q. iij. nemo. xxij. q. iij. corripiantur. r hec
forte fuit dubitatio decre. sed papa hic approbat hanc defensionē
r ita quocūqz modo licitum est se defendere. dūmodo corporalis le-

sio non inferatur:
maxime quia huius-
modi sententię sūt
medicinales. s. e. c.
i. ij. q. i. multi r. xx
iij. q. iii. notanduz
in fi.

x **C**trūqz. ergo du-
plici defensione po-
test qz vti. j. de re.
i. u. nullus pluribus
cum suis concor.

y **S**uffragari. xx
iij. q. v. prodest. s.
de of. ord. c. i. tamē
videt qz temporalis
gladio vti non po-
tuerit. qz post aduē-
tuz xpi fuerunt gla-
dij r potestates di-
uise. x. di. quoniam
xxvi. di. cum ad ue-
rum. die illud uerū
de executione gla-
dij tēporalis in mo-
dū iusticie. sed hic
loquimur de execu-
tione ipsius gladij
non in modum iu-
sticie sed defensionis
quo gladio cuilibet
priuato licet vti. p-
mo non nisi iudici
r sic non ob.

Dem.
Enerabilibus r infra. **L**etex
rothomagensi archiepiscopo uel
eius officiali non licet excoicanda
tis ab archidiacono uel alijs sub-
ditis suffraganeoz ipsius archiepi-
scopi: cum nec excoicantuz nec ex-
communicatorum sint iudices: ab-
solutionis beneficium impartiri.
Excoicatos autē ab ipsis suf-
fraganeis uel eoz officialibus pos-
sunt absolueri: si ab ipsis litiganti-
bus ad eos fuerit prouocatum.

Contra uero partū appellāte
si qua ipsarum per archiepiscopuz
uel eius officialē ab excoicatio-
ne contra eam lata pro reliqua po-
stuler se absolui: uel alias coraz eis
de parte aduersa querimoniā sine
appellationis interpositione depo-
nar: nō est in hoc ab ipsis cū sui nō
sint iudices audiēda. **S**ed si ex-
coicatus deponat apud eos de suf-
fraganeo ut iponat ei pena: r pro
suo interesse super iniuria excoi-
catione querelā: audire utiqz de-
bet eū: secus autem si conquerat
de ipso: ut relaxetur huiusmodi sen-
tentia cōtra se ab eo pro alio. pmul-
gata: quoniā tueri hanc cām nō ad
ipsū suffraganeū sed ad eū pro quo
est sentētia lata spectat. **A**ttamē
si suffraganeus uel extra iudicium
pro suozum defensione iuriuz uel
etiam in iudicio ex suo procedens
officio inquirendo uidelicet uel si-
mile quid agendo aliquem excom-
municet: in hoc casu conueniēdus
est ipse suffraganeus corā archiepi-
scopo uel eius officiali: qz ipsius i-
terest defendere causam suam.

Porro archiepiscopus uel ei
mana. i. niso. in fi.
a **P**rouocatum. seruato tamen eo quod babes. j. s. sed si ex causa
r. s. seq.
b **D**e parte. aduersa non dicit de iudice. quia tunc secus. ut patet
per sequentia.
c **A**ppellationis. si enim appellasset archiepiscopus tunc esset cō-
petens iudex. est enim vnus de casibus in quo iurisdictionē habet
in subditos suffraganeoz. no. s. de offi. or. pastoralis.
d **I**psius. archiepiscopo uel officiali eius.
e **P**ena. s. e. li. sacro. r. c. cum medicinalis.
f **D**ebent eum. quia tunc archiepiscopus est competens iudex
scilicet rei r sic vna via permittitur quod alia prohibetur. quod dicit
ut. j. de re. iu. cum quid.
g **P**ro alio. secus enim si ex officio. ut patet in prox. s.
h **D**efensione. ut supra ca. prox. r est similis distinctio. s. de app.
cum special.
i **C**ausaz suā. r ante oia ille absoluet. j. s. ij. nisi in casu ibi posito.

3 **E**nerabilibus
Texcoicatus
a subditis suf-
fraganeoz archi-
episcopi non pos-
sunt absolueri. sed
excoicatos a
suffraganeis uel of-
ficialib. bene. si ad
eos appellatus fue-
rit hoc dicit prin.
r **R**othomageni.
idez in alijs. archie-
piscopis. s. eo. li. de
penis romana. de
offic. ordi. romana
in fi.

2 **S**ubditis. ergo
inferiores episcopis
bene possunt exco-
municari. quod dicit
vt. ij. q. i. nemo. s.
de of. ordi. cum ab
ecclesiārum.
r **I**mpartiri. nisi
hoc habeat de con-
suetudine. s. e. ro-

2 **S**ubditis. ergo
inferiores episcopis
bene possunt exco-
municari. quod dicit
vt. ij. q. i. nemo. s.
de of. ordi. cum ab
ecclesiārum.
r **I**mpartiri. nisi
hoc habeat de con-
suetudine. s. e. ro-

2 **S**ubditis. ergo
inferiores episcopis
bene possunt exco-
municari. quod dicit
vt. ij. q. i. nemo. s.
de of. ordi. cum ab
ecclesiārum.
r **I**mpartiri. nisi
hoc habeat de con-
suetudine. s. e. ro-

2 **S**ubditis. ergo
inferiores episcopis
bene possunt exco-
municari. quod dicit
vt. ij. q. i. nemo. s.
de of. ordi. cum ab
ecclesiārum.
r **I**mpartiri. nisi
hoc habeat de con-
suetudine. s. e. ro-

2 **S**ubditis. ergo
inferiores episcopis
bene possunt exco-
municari. quod dicit
vt. ij. q. i. nemo. s.
de of. ordi. cum ab
ecclesiārum.
r **I**mpartiri. nisi
hoc habeat de con-
suetudine. s. e. ro-

2 **S**ubditis. ergo
inferiores episcopis
bene possunt exco-
municari. quod dicit
vt. ij. q. i. nemo. s.
de of. ordi. cum ab
ecclesiārum.
r **I**mpartiri. nisi
hoc habeat de con-
suetudine. s. e. ro-

2 **S**ubditis. ergo
inferiores episcopis
bene possunt exco-
municari. quod dicit
vt. ij. q. i. nemo. s.
de of. ordi. cum ab
ecclesiārum.
r **I**mpartiri. nisi
hoc habeat de con-
suetudine. s. e. ro-

2 **S**ubditis. ergo
inferiores episcopis
bene possunt exco-
municari. quod dicit
vt. ij. q. i. nemo. s.
de of. ordi. cum ab
ecclesiārum.
r **I**mpartiri. nisi
hoc habeat de con-
suetudine. s. e. ro-

2 **S**ubditis. ergo
inferiores episcopis
bene possunt exco-
municari. quod dicit
vt. ij. q. i. nemo. s.
de of. ordi. cum ab
ecclesiārum.
r **I**mpartiri. nisi
hoc habeat de con-
suetudine. s. e. ro-

2 **S**ubditis. ergo
inferiores episcopis
bene possunt exco-
municari. quod dicit
vt. ij. q. i. nemo. s.
de of. ordi. cum ab
ecclesiārum.
r **I**mpartiri. nisi
hoc habeat de con-
suetudine. s. e. ro-

2 **S**ubditis. ergo
inferiores episcopis
bene possunt exco-
municari. quod dicit
vt. ij. q. i. nemo. s.
de of. ordi. cum ab
ecclesiārum.
r **I**mpartiri. nisi
hoc habeat de con-
suetudine. s. e. ro-

2 **S**ubditis. ergo
inferiores episcopis
bene possunt exco-
municari. quod dicit
vt. ij. q. i. nemo. s.
de of. ordi. cum ab
ecclesiārum.
r **I**mpartiri. nisi
hoc habeat de con-
suetudine. s. e. ro-

2 **S**ubditis. ergo
inferiores episcopis
bene possunt exco-
municari. quod dicit
vt. ij. q. i. nemo. s.
de of. ordi. cum ab
ecclesiārum.
r **I**mpartiri. nisi
hoc habeat de con-
suetudine. s. e. ro-

2 **S**ubditis. ergo
inferiores episcopis
bene possunt exco-
municari. quod dicit
vt. ij. q. i. nemo. s.
de of. ordi. cum ab
ecclesiārum.
r **I**mpartiri. nisi
hoc habeat de con-
suetudine. s. e. ro-

2 **S**ubditis. ergo
inferiores episcopis
bene possunt exco-
municari. quod dicit
vt. ij. q. i. nemo. s.
de of. ordi. cum ab
ecclesiārum.
r **I**mpartiri. nisi
hoc habeat de con-
suetudine. s. e. ro-

2 **S**ubditis. ergo
inferiores episcopis
bene possunt exco-
municari. quod dicit
vt. ij. q. i. nemo. s.
de of. ordi. cum ab
ecclesiārum.
r **I**mpartiri. nisi
hoc habeat de con-
suetudine. s. e. ro-

a Formam. s. eo. cum desideres.

b Appellatum. post diffinitivam sententiam et post excommunicationem et hic terminari puto dubitabilem questionem. qua queritur ex decre. non solum an appellatio interposita post diffinitivam infra decem dies renovet per modum attentati excommunicationem medio tempore inter sententiam et appellationem latam. si

cut renovat alia at-
tenta: et per istam lit-
teram est dicendum
q. no. immo est ne-
cessaria absolutio.
de tali enim senten-
tia loquitur iste. s.
et q. ita sit verus pa-
ter. quia excommu-
nicatio aut statim va-
let aut statim no. va-
let. s. pone q. post
latam diffinitivam
sententiam infra de-
cem dies iudex ex-
communicat partem
non parentem. po-
stea illa pars no. ap-
pellat. non est dubi-
um q. bene ligat se-
tenta. speciale ergo
sit in illa q. per ap-
pellationem sequen-
tem non annullatur
licet male fecerit iu-
dex exequendo in-
fra. x. dies et exco-
municando. cu. tol-
leret illi beneficiuz
iuris. s. appellandi
quod esse non de-
bet. j. de reg. in. in-
dultum. alij dicunt
hoc ee immutatu p
decr. non solum que
est posterior. qd no
credo ratione pre-
dicta.

c Casibus. quos
vide. s. e. li. de app.
romana. s. si auez.
d Innodavit. s. e
solet. et dabitur ter-
minus octo dieruz
ad hoc probanduz
ut ibi.

e Idem est. s. q. p
mitus debet absol-
vi. ut dicitur in fi.

f Captus. sic. s. de
pig. c. significante.
et q. dicit captus in
telligere possumus
etiam a privato. qz
exquo venire non
potuit. non fuit co-
tumax. ergo nec ex-
communicandus.
xi. q. iii. nemo epi-
scoporum. sed quo
ad restitutionez ex-
pensarum bene di-
stinguitur. an a iu-
dice an a privato ca-
ptus fuerit. ut in p-
mo casu non condē-
netur ad expensas
secundo sic: quia ha-
bet regressum con-
tra illum privatam
capientem. ff. sigs
cau. l. ii. in. r. l. iiij.
et intelligat captus
non sui procuratioe
et dolo. ut in dicta

officiales excoicatos a suffragane-
is semp antequa audire cam incipi-
ant: in casibus in quibus eis iuris-
dictio ppetit iuxta ecclesie formas
debent absolvere: utpote si post dif-
finitiva fuerit excoicatiois snia pro-
mulgata et ad eos fuerit appellatu
exceptis casibus in quibus iura p-
hibent post sententia appellare.

Similiter si suffraganeus extra
iudicium excoicet aliquem pro ei-
offensa vel pro sui defensione iuris
et super hoc querimonia ille. ppo-
nat. est ille primitus iuxta formam
ecclesie absolvendus: nisi suffraga-
neus probaturum se offerat q. pro
manifesta offensa excoicatiois
cum vinculo innodavit. **I**des
est etiam si quequa pro presu-
pta contumacia videlicet qz citatus presu-
ptus sibi termino non comparuit ex-
coicacione constringat quia si sic li-
gatus proposita querimonia petit
ab archiepo se absolvi siue quando
suffraganeus ex suo pcessit officio
siue quando est ad ipsum archiepi
scopum ante diffinitivam sententia
appellatum et ab aduersario propo-
natur q. absolvendus no. sit: nec pa-
di ei debeat iudicij aditus nisi pri-
expensas restituat et iudicio sisti ex-
bibeat cautionem. ipse qz respode-
at q. recte contumax reputari non
debet pro eo q. i itinere captus vel
etiam alio impedimento detentus i
termino comparere nequirit: tunc
protinus sibi iuxta formaz ecclesie
beneficium debet absolutionis im-
pendi. **S**ecus autem si se cotu-
macem cofiteatur vel alias de cotu-
macia sua constet. quia forte predi-
xerat in iudicio q. minime copare-
ret. tunc enim cu. manifesta sit cotu-
macia. et manifesta reputet offensa
non est ei nisi primo expensaz satis-
factione. ac de stado iudicio cautio-
ne prestita absolutio ipededa. **E**t
hoc ipsum est in similibus obseruan-
du. sicut si aliquis ad certu locu cite-
tur et ille proponat ipsuz non esse si-
bi tutu et iudex postea in euz. qz no
probaunt hoc. nec comparuit: sen-
tentiam excommunicationis pro-
mulget. nam tunc si excoicatus ipse
ad superiorem appellet. et ante om-
nia se ab eo petat absolvi (cum pba-
re coram eo uelit ipsuz locu no. exi-
stere sibi tutu) in hoc e. pculdubio
audiendus: cum presumpsa solum-
mo eius cotumacia videatur. sed si
iudex pnunciasset locum illuz esse
idoneum et securum. et ille no. copa-
ruisset: ac ideo excoicatuisset eun-
dem: ipse postmoduz super hoc si
si post lataz interlocutoria infra de-
cendium puocasset nullatenus au-
diri debet. **S**ed si ex causa legiti-

l. ij. ad fi.

s Impedimento. puta validudine tempestate vi fluminu. multa impedime-
ta videre potes. ff. si quis cau. l. ij. et. iij. et quod dicit de impedimento ide dicit
si alia ronabilis causa preter impedimentum subisset. puta quia probabiliter
credebat terminum prorogatum. s. de in integ. resti. ex litteris.

ma seu probabili quis appellet pu-
ta quia locus no. est tutus et post ap-
pellationem huiusmodi excomuni-
catione ligetur: ac deinde constet su-
periori q. ad ipsum ex tali ca. extitit
puocatu: non tamen illico pronu-
ciare dz excoicacionis sententi-
am fore nullam: sed potest eam ad
cautelam iuxta formam ecclesie re-
laxare. **S**ane si certum est excoi-
municationis sententiam esse iusta
uelud cum propter manifestum ex-
cessum est in aliquem promulgata
superior iudex: nisi periculum sit in
mora excoicatum ad excomu-
nicatorem proslus remittere debz
nec debet eum absolvere nisi exco-
municator requisitus maliciose il-
li absolutionis beneficiuz deneget
exhibere. **S**i vero constet hu-
iusmodi sententiam esse iniusta: ne-
quaqua remittendus est ad suu exco-
municatore excoicatus. sed de-
bet sine difficultate aliqua mori ab-
solui. **Q**uod si dubitetur. utz iusta
sit vel iniusta superior: nisi excomu-
nicator deferat: relaxare iuxta for-
ma ecclesie potest illam: quaqua
bonestius et couenientius agat si ei
deferat in hoc casu. **U**bi aut su-
periori competit de excoicacione co-
gnoscer: absolutio seu flaratio qua
ipse fecerit tenet: lz forsita sit iniusta
quoniam et si contra ius litigatoris
non tamen contra ius costitutiois
absoluit. **D**eniqz a subditis suf-
fraganeis emendas pecuniarias po-
test archiepiscopus fm consuetudi-
nem regionis exigere in casibus in
quibus ei licet eos excoicacione
nis vinculo innodare. **P**otest
quoqz archiepiscopus beneficium
absolutiois iuxta forma ecclesie no-
nuqua impendere ad cautelam: ut
pote si asseritur in excoicacionis
sententia intolerabilem errorem fuisse
patenter expressu idest aliquid sub
vi precepti uel mandati aperte i ea
conneri: quod coiter uel in suo ge-
nere est peccatu: ueluti si dicat for-
te aliquis se a suffraganeo excoica-
tu fuisse: p eo q. elemosyna paupe-
ri tribuebat uel qz faciebat aliquid
aliud quod in se bonu est: aut quia
n operabatur id quod suo actu illi-
citu est et prauuz: et suffraganeus ip-
se asserat q. pro digna et ronabili ca-
nel pro coferuanda uel exequenda
iusticia hoc illi prohibuisset uel etia
iniunxisset: nam tunc archiepisco-
pus ad cautelam absolvere potest
eum. **S**imiliter si aliquis propo-
nat se ante diffinitiva sententiam in
iudicio uel extra post appellatioez
ex causa legitima interpositam vin-
culo excoicacionis astricu po-
test archiepiscopus postquam sibi

b In iudicio. quasi si extra
iudicium hoc dixerit secus:
sicut nec nocet confessio ex-
tra iudicium facta quod dicit
ut. s. de confes. c. vlt. unde p
hoc videtur q. si nuncio citan-
ti dixerit se nolle venire et nu-
cius sic remiserit. non propte-
rea dicatur vera contumacia
et facit quod dixi. s. de con-
fes. c. ii.

i Offensa. s. de verb. sig. ex
parte. et. c. olim.

k Tutum. iusta erat expecta-
tio si vera fuisset. s. de ap. ex
parte. s. e. li. de priui. cuz per
sone cum si.

l Decendium. sic. s. de elec.
cum dilecti ad fi. tra sit igitur
interlocutoria in rem iudicata
si infra decem dies no. fuerit
appellatum quo ad partē. lz
non quo ad iudicē. quod dicit
ut. s. de ap. cu. cessante. io. an.

m Illico. antequam q. de nul-
litate pnuciet. oportet q. do-
ceat de veritate cause appel-
laciois. nec sufficit ad hoc p-
nuncianduz q. ostendat se ex
causa legitima appellasse. ad
idem. s. de ap. interposita in
prin.

n Nec debet. tamē si absol-
uerit tenet absolutio. ut. j. s.
ubi autem.

o Exhibet. s. e. per tuas. s.
de of. dele. cum contingat. et
c. prudentiam.

p Competit. si igitur ei no.
competeret. non tenet absol-
utio. ppter defectum iurisdic-
tionis. ubi competit tenet lz i-
iusta. sicut et iniusta excoicacio
xi. q. iij. c. i. par. n. ius dnis ee
voluit ligadi et absoluedi. de
pe. di. i. verbum.

q Constitutiois. ad idēz. ij.
q. vi. s. diffinitiva. et. s. de re
iudi. cum inter.

r Innodare. excoicacio. n.
no. est pena lz medicina que
dam. s. e. c. i. ante ergo q. ex-
coicet. p satisfactioe delicti et
i absolutioe uel p. pena pecu-
naria imponere poterit. et fa-
cit ad ea que no. s. de penis
licet. io. an.

s Intolerabile. xi. q. iij. si is
qui pcessit et quomodo hoc i
telligat. vide. s. eo. per tuas.

t Iusticia. sicut si precepisset
ut boiem pcuteret. et dicit se
h fecisse. p exequenda iusticia
uel ppter delictu suu phibit
erat cu dare elemosina. sicut
etia interdū ob h qz phibeet
ab oblatioibus. xvij. q. iij. c.
miros uel ppter delictu illi-
cui elemosyna tribuere. vole-
bat. qz vtili panis esuriēti tol-
li q. et. v. q. v. no. ois. io. an.

u Absolueret. alias ubi ita re-
plicaret. denunciat sniam il-
la nullā. s. eo. per tuas.

x Similiter. qd hic dicit. di-
xerat. s. e. s. lz ex causa.

y Postq. de h no. q. necesse
est stare prius appellatu qn
p iij.

alias sunt paria. j. e. is cui. s. e. c. i. Qne ergo fuit huius iuris ratio? reprobatis alioz solutionibus. quorum quidaz dixerunt sic placuit grego. que reprobatur per hoc uerbum declaramus. alij dixerunt hoc factum ut magis timeretur censura ecclesiastica. tertij ne finis ynius negocij alterius sit exordium. L. de fruc. r. lit. expen. termi nato. cuz bec ratio ne non roborentur dic q hoc statutu est ppter commu- nionis periculū in excommunicato q ad aliorum cautela fit bec absolutio: s; in participatione i terdictorum nō est tantum periculum z ideo secus. unde etiam interdicti tē- pore quedam sacra- menta ministrant z interdum celebra- tur. s. de spon. non ē uobis. de pe. r. re. q in te. s. e. rii. r. c. permittimus. j. co. quoniam. r. c. vlti. sed contra. s. d ap. ad presentiam. vbi ad cautelam excō- cati datur absolutō unde dic q ideo ali- tud i excommuni- catione q interdicto quia excommuni- catio est mortis eter- ne dānatio. z ideo festinare debemus vt mortuus z xpo separatus per excō- municatiōem rein- tegrat christo p ab- solutionem. maiori- bus enim malis de-

ad cautelam quo ad interdicti sen- tentias in ciuitates castra uel quelibet alia loca siue terras aliquas ge- neraliter promulgatas locum ali- quatenus non habere.

Quem in eodem. **Q**uicūq; pro eo q in rges pri- cipes barones nobiles baliuos uel quoslibet ministros eorum aut quoscuq; alios excōicationis su / spēsiois seu interdicti sententia fue- rit promulgata: licentiam alicui de- derint occidendi capiendi seu ali- as in psonis seu bonis suis uel suo- rum grauandi eos qui tales sentē- tias protulerunt: siue quorum sunt occasio prolata: uel eisdem sen- tētiis obseruantes seu taliter excō- municatis communicare no- entes nisi licētiā ipsam re integra reuo- cauerint: uel si ad bonorum captio- nem occasione ipsius licētiē sit pro- cessum: nisi bona ipsa fuerint infra octo dierum spatiū restituta: aut sa- tisfactio p ipsiū ipensa: eo ipso sen- tentiam excōicationis incurrar.

Eadem quoq; sententia sint in- nodati oēs qui ausi fuerint predicta licētia data ut uel aliquod premis- sorum ad que pmittēda dari licētiā

lia. concor. s. de priu. quāto de immu. ec. c. vlt. e. li.

i Occasione. quoz interest pncipaliter defendere suas ipsas in iudicijs. s. eo. venerabilibus. s. u. in fi.

k Re integra. littera sequens contradicit isti. vbi dicit q h; res non sit inte- gra infra octo dies potest fieri emēdatio. pot dicit q hoc locū habet in iniuria

prohibuimus: alias pmittere suo motu. Qui autē in eadez sententia permanserint duorum mēsum spa- tio extunc ab ea non possint nisi per- se. ap. absolutionis beneficium ob- tinere.

o mifacius octauus.

Si iudex laicus malefactorem captum detineat. z bis se cleri- cum dicens ad curiaz ecclesiasticā petat remitti: uel curia ipsa eum tā- quam suum clericum repetat: iudi- ce illum inficiante clericum: ac ob- hoc minime remittendum: dubita- tionis huiusmodi. an scilicet sit qui repetitur clericus ad iudicez eccle- siasticum quia de re ecclesiastica. z spiritali. uocato tamen iudice se- culari uel alio cuius interest cog- nitio pertinebit. **E**t si notorium fu- erit q idem malefactor sit clericus qui huiusmodi priuilegio gaudere debeat: statim absq; alia cognitio- ne uel fama publica de hoc extire- rit: aut ipse pro clerico cōiter habe- batur: incontinenti etiam ante co- gnitionem de clericatu ecclesiasti- ce curie debet reddi. **E**dem esse censemus si reus ipse ante depre- hensionem pro laico publice se nō

personal. illud in reali vt in prima statim sit excōmuni- catus in secunda tunc quādo i- fra octo dies non restituerit uel die id quod sequit respi- cit tempora istius pstitutionis vt si tēpore istius pstitutionis pterextu illius licētiē aliqua erāt occupata. nisi infra octo dies reddantur. habeat locū pena z est si. s. de rebus ecc. non alie. hoc consultissimo. s. laici. vbi in compulsiō- bus iam factis datur tempus ad reuocandum in faciendis ipso facto imponitur pena p- mum uerius.

l Octo dierum. similis dista- tio temporis. s. de excep. pia. r. s. e. solet.

m Impensa. s. cum res non extat uel placet lesio. si. s. e. li. d. vlt. quāq; ff. omo. l. iij. s. i.

n Incurrant. z si prius excō- icati erāt modo duplici su- niculo sunt ligati. quod esse pot. ut no. iij. q. iij. engeltru- dam. s. de iudicis. ita quozū- dam.

o Eadem. s. maioris excō- icationis.

p Cui. z sic mandans z mā- datarius eadē pena puniunt sic. ff. de vi z vi armata. l. i. s. quotiens. nec excusat hic inf- sus maioris quod die ut dixi j. de re. iur. q. quif. ff. ad. l. ac- quil. liber homo. ij.

q Alias. i. pter aliquam licentiam. sed nunquid ille tunc ratus habens ex- communicatus erit: distingue. vt. j. e. cum quis.

r Obtinere. si. in incēdatis ecclesiarijs. qui ex quo denūciati fuerūt nō pnt absolui ab alio q a papa. s. e. tua. z si papa hoc non expressisset. perpetuo po- tuisset ordinarius ipsum absoluer. ut. s. e. nuper.

s Si iudex laicus. si malefactor captus a iudice laico dicit se clericum huius rei cognitio ad iudicē ecclesiasticū spectat. z si notorie uel publice fama uel cōestimatiōe habet. p clerico statim sit remissio. idē si prius se gerebat p clerico. z modo dephensus fuit in habitu clericali. si autē prius se gerebat p laico. h; mō in clericali habitu deprehensus fuerit nō fiet remissio donec fue- rit de clericatu probatū. sed interim contra euz iudex in nullo pcedet. z hoc dicit. z declarat decre. ista ea que no. Inno. z host. s. e. ut fame.

t Repetat. sic z ciuitas repetit suū cinē. ff. de rei ven. l. i. s. i. ff. ad munic. l. de iure. sic z petit suo ciui iusticiam fieri. z violenter ablata restitui. xxij. q. ij. do- minus. sic z pater reperit filiu. quod die ut. s. de conuer. in fi. c. vlt. sic z miles armate militie per magistrum militum in ciuilibus z criminalibus indicatur L. de iurisd. om. iudi. l. magisterie. sic z clerici corā suo iudice. s. de iudic. at- si clerici.

u Iudice. seculari qui malefactorem detinet.

x Ecclesiasticum. uide qd est. j. cognitio pertinebit.

y Spirituali. de qua nec pncipaliter nec incidenter habet secularis iudex se intromittere. s. de or. cog. tuaz. qui si. sint legit. per venerabilem. r. c. laoz: cum si.

z Interest. puta aduersario qui illū fecit detineri z p maleficio fecit puniri z sic bi sunt uocandi quozum interest. sic. s. de ma. z obe. inter quattuor. L. d. cuic. emptor. fundi. Si aut nō est aduersarius. puta qz iudex pcedit ex officio citabit iudex. ut. s. dicit. z cōcor. s. e. venerabilibus. s. ii.

z Notorii. facti. s. qd nulla possit tergiverfatiōe celari. s. de coha. cle. z mult. ysa. qz notorie cognoscit p clerico vt archid. uel archiepiscopus uel presbyter bon. uel bis similes. uel si est notoriū iuris. ad idē. s. de uer. sig. cum olim.

z Debeat. hoc ideo dicit. qz si esset clericus buffo uel goliardus. z gestasset artem illam per annū. uel tertio monitus non desistisset uel esset clericus yro- ratus non incedens in habitu. uel esset bigamus uel degradatus. talis nō re- mitteret. qz priuilegio nō gaudet. ut. s. e. li. de vi. z bone. cle. c. i. de cle. cōiug. c. i. de bigamis. c. vno. de penis. c. ii. in fi.

z Cel. repete si.

a Aut. repete si.

b Habebatur. sic. ff. ad mace. l. iij. ff. de off. pte. barbarius. s. de iurepatro. consultationibus.

c Cognitiōes. s. cū est fama uel communis estimatiō. qz si est notoriū. ibi nō

a Cautelam. quod fit in excōicationis sententia. tunc quādo dicit nulla. vt si post appellatiōem legitimā. secūdo si cōmet intolerabile errorem. ut. s. eo. venerabilibus cū si. tertio in casu. s. e. statuimus. quarto si dicatur q iudex nō erat is qui tulit sniam. de cōsue. c. iij. d. priu. cum olim. quinto si a iudice suo lata est. sed excōicato. xxij. q. i. audiuimus. r. c. ex parte. sexto cū quis excōicat a delegato dē dele- gātis intentionē. s. de pteben. c. vlt. septimo si ab intruso uel a inuis- dictiōe suspēso. rii. q. ii. c. alienationes. octauo si feratur a violente interdictū boīs. s. de excē. p. zela. tāta. nono vbi cūq; p. zela. subditū excōicat cōtra priuilegiū sui tenorē. s. de priu. cū capella. r. c. quan- to. decimo fm quosdam quos sequor in casu. s. de excē. p. zela. cum ad quozūdā. Plures ex his casibus pprehendūtur sub quarto. vn- decimo si feratur a delegato impetrato ab excōicato in casu nō pre- misso. s. e. li. de rescrip. c. i. z adde casū nouū. s. de off. or. qz pleriq; io. and.

b Generaliter. quid sit generale habes. s. de uer. sig. cū in pibus Quid si feratur nō generaliter in loca sed spālter i personā: dic qz bñ poterit fieri relaxatio ad cautelam. ar. a cōtrario istius littere. qz spālter interdicto oia sacramēta negātur ante absolutiōez z sic idē qd in excommunicato.

c Nō habere. unde si id fiat nō ualebit relaxatio per hāc litteram z est si. s. de bis que vi metusue cā fiunt. c. vno. e. li.

d Quicūq;. Oriri potuit ex facto decre. s. e. dilecto. z die quicum- qz z an epi. nec ob. s. e. qz periculosum. qz nō loquit in senten- tijs excommunicationis.

e Reges. est aut ordinari⁹ regis is eps in cuius diocesi delinquit uel domiciliū habet. xvi. di. si imperator. r. c. duo sunt. vbi de hoc.

f Ministros. ad clericos pot referri. z sic ppropie sequitur uerbuz suspensionis.

g Suoz. sanguineoz uel familiarū z sic no. casum in quo pcuti- ens z mādās pcuti laicū excōicatus est. ad idē. s. e. li. de elec. sciāt cuncti. z de immu. ec. quoniam. io. an.

b Grauandi. puta ne quis emat ab eis uel eis vendat uel bis simi-

litas sunt paria. j. e. is cui. s. e. c. i. Qne ergo fuit huius iuris ratio? reprobatis alioz solutionibus. quorum quidaz dixerunt sic placuit grego. que reprobatur per hoc uerbum declaramus. alij dixerunt hoc factum ut magis timeretur censura ecclesiastica. tertij ne finis ynius negocij alterius sit exordium. L. de fruc. r. lit. expen. termi nato. cuz bec ratio ne non roborentur dic q hoc statutu est ppter commu- nionis periculū in excommunicato q ad aliorum cautela fit bec absolutio: s; in participatione i terdictorum nō est tantum periculum z ideo secus. unde etiam interdicti tē- pore quedam sacra- menta ministrant z interdum celebra- tur. s. de spon. non ē uobis. de pe. r. re. q in te. s. e. rii. r. c. permittimus. j. co. quoniam. r. c. vlti. sed contra. s. d ap. ad presentiam. vbi ad cautelam excō- cati datur absolutō unde dic q ideo ali- tud i excommuni- catione q interdicto quia excommuni- catio est mortis eter- ne dānatio. z ideo festinare debemus vt mortuus z xpo separatus per excō- municatiōem rein- tegrat christo p ab- solutionem. maiori- bus enim malis de-

bet sincera charitas subuenire. l. di. vt cōstitueret. In iterdicto autē non traditur quis sathane. nec est ibi tantum periculum z ideo nec tantum festinandū ea etiā rōne quia in iterdicto uolūt iura vni- uersi pari pro reliquo. in excommunicatione secus. ut. s. dixi. Ptercrea excōicatio non potest suspēdi nisi in totū relaxetur. z ideo in ea lo- cum habet absolutio ad cautelam. interdictum potest suspēdi z iō non est necessaria relaxatio ad cautelam. s. de appel. ad h; quoniam.

a Cautelam. quod fit in excōicationis sententia. tunc quādo dicit nulla. vt si post appellatiōem legitimā. secūdo si cōmet intolerabile errorem. ut. s. eo. venerabilibus cū si. tertio in casu. s. e. statuimus. quarto si dicatur q iudex nō erat is qui tulit sniam. de cōsue. c. iij. d. priu. cum olim. quinto si a iudice suo lata est. sed excōicato. xxij. q. i. audiuimus. r. c. ex parte. sexto cū quis excōicat a delegato dē dele- gātis intentionē. s. de pteben. c. vlt. septimo si ab intruso uel a inuis- dictiōe suspēso. rii. q. ii. c. alienationes. octauo si feratur a violente interdictū boīs. s. de excē. p. zela. tāta. nono vbi cūq; p. zela. subditū excōicat cōtra priuilegiū sui tenorē. s. de priu. cū capella. r. c. quan- to. decimo fm quosdam quos sequor in casu. s. de excē. p. zela. cum ad quozūdā. Plures ex his casibus pprehendūtur sub quarto. vn- decimo si feratur a delegato impetrato ab excōicato in casu nō pre- misso. s. e. li. de rescrip. c. i. z adde casū nouū. s. de off. or. qz pleriq; io. and.

b Generaliter. quid sit generale habes. s. de uer. sig. cū in pibus Quid si feratur nō generaliter in loca sed spālter i personā: dic qz bñ poterit fieri relaxatio ad cautelam. ar. a cōtrario istius littere. qz spālter interdicto oia sacramēta negātur ante absolutiōez z sic idē qd in excommunicato.

c Nō habere. unde si id fiat nō ualebit relaxatio per hāc litteram z est si. s. de bis que vi metusue cā fiunt. c. vno. e. li.

d Quicūq;. Oriri potuit ex facto decre. s. e. dilecto. z die quicum- qz z an epi. nec ob. s. e. qz periculosum. qz nō loquit in senten- tijs excommunicationis.

e Reges. est aut ordinari⁹ regis is eps in cuius diocesi delinquit uel domiciliū habet. xvi. di. si imperator. r. c. duo sunt. vbi de hoc.

f Ministros. ad clericos pot referri. z sic ppropie sequitur uerbuz suspensionis.

g Suoz. sanguineoz uel familiarū z sic no. casum in quo pcuti- ens z mādās pcuti laicū excōicatus est. ad idē. s. e. li. de elec. sciāt cuncti. z de immu. ec. quoniam. io. an.

b Grauandi. puta ne quis emat ab eis uel eis vendat uel bis simi-

est necessaria cognitio.

Clericales. s. de vi. z bone. cle. vt clericorum. z. e. clerici.
Reputare. vt in quo statu reperitur in eo iudicetur pro presenti. lz possit i
quiri de alio statu. ff. de iniur. cum apud. §. si quis z. j. in fi. c.
Legalio. L. de libe. can. ea que. ff. de libe. ca. liberis. §. si. z. l. cuz necessitas
ff. de proba. l. circa.

Comprobaf. hoc vult di
cere. bi qui portant talem ba
bitum solent clerici esse. vno
iste putetur clericus sicut habi
tus demonstrat. ut qui simile
cu alijs vita suscipiunt zc. s. d
sta. mo. recolentes.

Stigmatate. ides verbu ha
beg. xxxiii. q. ii. hoc ipsum.

Agnoscat. hoc habes. L.
de fabricc. l. stigmata. li. xi. z
dicitur fabricensis qui publi
ca arma facit z in publicis fa
briis z non alibi z dat pmi
cerio qui reponat in publicis
armamentis. Et est stigma i
strumentum quo eorum bra
chia figurabatur cui erat im
pressum nomen imperatoris
facies vero non figurabatur
L. de penis si quis. z est sim.
huic. s. d. cri. fal. ad audienu.

Signati. L. de aquedu. l.
decernimus ad fi. z annota
tio est quia singulis manibus
eorum imprimitur nome im
peratoris. hydrophili autē
dicitur ab hydra qd ē vas vbi
aqua deserit uel hydra aqua
phalare. i. custodire. inde hy
drophili. i. custodes aquaz
z est si. qd d. gazophylatio di
citur. s. de proba. c. i.

Clericali. multo ergo for
tius. si etiaz deprebensus sit
in habitu laicali. z hoc deno
tat qd dicit qdus zc. z lz dica
mus qd vltima moza nocet. ff.
de peri. z pmo. rei ven. l. illō
hec vltima possessio nō rele
uat in hoc qd fiat remissio.

Seceri coram iudice ec
clesiastico. ut. s. i. rii. z sic cō
tinentia cause diuiditur con
tra id. s. de sequestra. c. i. z ē
ideo. quia natura cause requirit alium iudicem. de or. cogni. tuā qui si. sint le.
latoz cum si. Sed detentus in seculari curia. quō litigabit coram ecclesiastico
dic qd forte relaxabitur datis fideiusoribus. sed non propter hoc non remit
tetur. j. e. si clericos in fi. vel litigabit per pcuratorem. natura enim facti hoc
habet qd interdum per alius quis psequatur cam. s. de iud. mulieres. de sta.
regu. c. vno. ff. de custo. reo. l. diuus. hac aut fidem faciet per publicuz instru
mentum ordinatiois sue. ii. q. i. legum. per testes etiam poterit hoc pbare. s.
de cle. peregre. tue.

Presumptionē. no. quādo presumptio est non sufficit possessio. nisi fiat si
des de titulo. z concor. s. e. li. de prescrip. c. vno.

Interim. i. pendente pbatione de titulo clericali. est eni hoc preiudiciale d
quo primitus debet cognosci. ut sciatur an ut clericus ab ecclesiastico uel ut
laicus a laico puniri debeat z est si. L. de or. cog. l. vlt. iij. q. xi. in fi.

Processus. ergo non solum iudicare. pbibetur. sed etiam pcedere ad idē
s. e. li. de here. c. vt inquisitionis. §. penul.

Tatutum. non tenet suspensio vel interdictum lata in participantes nō
premissa monitione canonica. hoc dicit.

Breg. s. e. constitutionem.

Innocentiane. s. e. statumns.

Inducit. dic ut dixi. s. e. constitutionem.

Canonica. quod dic ut. s. e. constitutionem.

Alter. f. non premissa canonica monitione z nominatim parificata igit
sunt in hoc excommunicatio suspensio z interdictuz. ad idem. j. e. is cui in fi.
z concor. s. e. ti. c. i.

Fecit excommunicationis. emanauit ad declarationem eorum que not.
to. tan. ber. z moderni. s. de appel. sepe. z hoc dicit per negligentiaz non
prosequenti debito tempore appellationem excommunicatio post eam lata
non conualefcit. sed poterit tunc denunciari. z debeat vitari donec de sentē
tie nullitate docuerit.

Excommunicationis. licet de excommunicatione exprimat. idem puto d
sententia suspensionis z interdicti. cum eadem sit ratio. ad hoc. s. e. c. proxi. z
s. eo. c. i. z. j. co. is cui in fi. z. s. de appella. ad hoc quoniam. z idem in quali

gerens deprebensus fuit in habi
tu clericali: tonsuraz uidelicet z ue
stes deferens clericales. nā tales
debemus clericū donec pstar de cō
trario reputare sicut de illo qui in
possessione ingenuitatis existit si di
catur ab alio libertinus legalis san
xit auctoritas. ut probandi necessi
tate non ipse sed aduersari^o astrin
gatur. Iustum est eniz ut ipse talis
quē gestat ex habitu quousqz appa
reat aliud presumat qualis is eē cu
ius fert habitū pprobaf. z stigma
te nāqz p fueto fabriccētib^o imprimi
latitans fabriccētis agnoscat z custo
des aquarum: quos hydrophila
tos noiant. que eis infigi solet āno
ratioe signan^o maifesti sūt oib^o z an
gariāz noie nō tenēf. Itqz stat^o ali
cui^o eē uidet in quo ipse depreben
dit donec p rariū doceat. **C**hō
fic aut uolum^o obseruari li ante de
prebentionē. p laico publice se ge
rebat: ac pro tali cōter habebatur
quāuis deprebētiōis tpe repertus
fuerit in bitu clericali: nūc. n. resti
tuēdus nō est. quousqz fidē de titu
lo fecerit clericali cui^o eidē. pbatio
nis on^o incūbat propter presūptio
nē que aduersus ipsū orta ē ex de
lacione laicalis habitus pcedēti
contra cum tñ interim pcessus^o in
dicis penitus conquefcit.

Statum grego. pape. x. fa
ctū ad declaratiōem pstitutiōis
innocētiāne que pbibet participā

bet sententia que nulla est ipso iure. ita qd non esset necesse appella
re. s. eo. lib. de re. iudi. c. vlt. qz tūc si p dēnatus appellaret z non p
sequeretur non propter hoc conualefceret sententia eadez ratione
quod dico verum nisi talis esset casus quo ratificaretur per app.
sententia nulla. vt lata cum falso procuratore. ff. rem ra. ba. l. iij. §.
falsus. de quo vide
s. de re iudi. c. i.

Legitimam. si
causa fuit vera. ex
quo fuit legitima se
tentia est nulla. s.
eo. per tuas. sed ni
si prius appareat d
eius veritate nō po
terit denunciari nul
la. licet tunc possit
fieri absolutio ad
cautelam. s. eo. ve
nerabilibus. §. sed
si ex causa. z. §. vlt.
si ergo fuit nulla. so
lo tractu temporis
non potuit conua
lescere. s. e. li. de de
spon. impu. c. vno.
z. j. de reg. iur. non
firmatur cum suis
concoz.

Fecit excommunicationis^o sen
tentia post appellationē legiti
mam promulgata per negligentia
appellantis appellationem suā mi
nime prosequenti non ratificetur
nec etiam conualefcit excommuni
catus tamen nominatim uel specia
liter z expresse qui post appellatio
nem legitimam excommunicatio
nis sententiam asserit in se latam: si
appellationem eadez infra tēpus
ad ipsam prosequendam ab homi
ne uel a iure statutū nō fuerit ut de
buit proscutus: lapso eodem tem
pore excommunicatus publice nū
ciari^o: z nedum in iudicialibus sed
etiam inextrajudicialibus euitari:
ac a legitimis actibus remoueri de
bebit quousqz qd post appellationē
legitimam excommunicatus fue
rit: uel alias de ipsius sententie do
cuerit nullitate.

S clericos tue iurisdictioni sub
vnde sententia postea lata non tenet propter iurisdictionis defe
ctum.

Expresse. interdum. n. ferē sententia excoicationis in personaz
incertam. v. q. i. quidam. s. de offi. or. si sacerdos.

Ab homine. de quo dic vt not. supra de appella. cum sit ro
mana.

Denunciari. No. non sequitur iste denunciatus est excommuni
catus. ergo excommunicatus est. hic eniz denunciatur qui forte ex
communicatus non est. z facit ad questionē de qua dixi. supra eo.
lib. de excep. pias sed nunquid ad repellendum actorē sufficiat pro
bati denunciationē excoicationis: videtur. n. qd non per hūc textū
z per rationem dictam superius. cum illa decre. pia. dicat id proba
ri debere apertissimis documentis. hōst. tamen no. contrarium vt
ibi dixi. z pro parte illa facit hec decre. nam hic per talez denuncia
tionē vitatur a iudicialibus z extrajudicialibus z legitimis actibus
vt sequit. lz forte excommunicatus non sit. vt predixi. sic dicā. ex quo
de denūciatione non dubitatur. vitatur z repellatur ab agendo do
nec ostēdat se absolutū uel sententiam nullā: sed si volumus tenere
primū huic ridet qd hic non solum de denūciatiōe. sed etiā de sen
tentia excoicationis constabat.

Legitimam. idest ex legitima z vera causa interpositam ut supe
rius dixi.

Alias. tolle exempla que dixi. s. e. pñti.

Docuerit. potest exponi idest docere ceperit quia pendente pro
bationis articulo ab extrajudicialibus z legitimis actibus non re
pellitur z sic cassabit contrarium decr. supra eo. solet in fi. nel dic il
lud habere locum in eo qui debito tempore appellationem profes
tur istud in eo qui prosequi neglexit. vnde in penam euitabitur ab
extrajudicialibus donec docuerit zc. z sic stabit proprie hoc nec
bum.

C clericos. Prelatus capi faciens z includens etiā per laicof
clericum nondum incorrigibilem excommunicatus non est

nec etiam ipsi captiues. Secundo dicitur: talis si dat fideiussores de parendo iuri detineri non debet. nisi iusta causa id suadeat. et corripit prima pars que no. ber. s. e. vniuersitatis in vl. glo. r. c. vt fame et declarat quod ibi no. moderni.

Circa iurisdictioni. cui loquatur non apparet: et ideo dico decre.

locū habere in quo libet iurisdictiones habente siue de cōi iure siue privilegio vel consuetudine: ad idem. C. de sportu lis. l. vlt. et facit qd dicit. s. e. li. de penis quatuor.

Pena. quia carcer non est pena. qd tamē dicit. ut. s. e. li. de penis quatuor.

Postea. illos eē huius contrarium no. ber. in predictis glo. dicens. qd si apparebat clericus in corrigibilem. capi poterat per laicos sine pena. alias nō et sic et soluebat d. riu d. decr. vniuersitatis ad d. e. vt facit s. e. tu die ut i se. gl.

Modari. cōcor. s. eo. ut fame. d. s. e. vniuersitatis vbi excommunicationes incurrunt abbas et laici qui d. ipsi mō dato monachū verberabant ber. et hostien. soluebat: ut dixi in glo. pxi. qd est falsum. vt hic vides. alij dicunt qd decre. vt fame loqit in episcopo. decre. vniuersitatis. in ab

bate sed hoc patet falsum per istam decre. que loquitur in quolibet iurisdictione habere. ut dixi supra glo. ij. die ergo qd decre. ut fame et ista loquuntur in captione et inclusione que de mandato prelati cui iussumus qui crimina punire possit. potest fieri etiam per laicos. Is ille nondum incorrigibilis appareat. decre. vniuersitatis de verberibus loquitur. que si prelati clerico vel monacho per laicum inferri iubeat sed iniuriose non est dubium si in modum iusticie. hoc tamen per laicum facere non debuit. sed per clericos vel per semet ipsum. si erat minor episcopo. et ideo mandans et mandarius excommunicati sunt vt ibi.

Excedat. ad idem. s. de resti. spo. olim. i. in fi. et hoc vult dicere si clericus captus quiete se duci permittit et ducentes eum nō resistentem calce pugno vel alio modo percutiunt. vt iā vidi de facto. isti sunt bene excoīcati hoc sonat littera.

In iuria. xvij. q. iij. si quis suadente. r. s. de sen. ex. contingit. et facit hec littera ad questionē dominicales de illo qui fugiens inimicos obuiavit clerico equitanti a quo equum petijt et fugere possit: quem cum ille negasset: sibi per vim abstulit et postea remisit. an talis sit excommunicatus: bar. bix. in questione dominicali quidam cum fugere opinionem posuit: quarum vna fuit talem excoīcatum non esse. qd id non fecerat diabolo suadente. ad cautelam tamen ab episcopo absoluti poterat. alia fuit talem excommunicatū sed min⁹ puniendum. l. di. presbyteros. s. quod me. cā sacris. tertia fuit tan. quam ibi sequitur bar. talem excommunicatum. sed propter id nulla pena puniendum.

Clericos. idē in laicis et bene etiam eodem modo dicit lex. ff. de custo. reorum. l. diuus.

Fideiussoriam. ergo non nudam tātū. idem et multo fortius si pignora darent cū sit melius pignori incubere qm in personam agere et qui se promisit satisfaturus satis dat si pignora vel fideiussores det. ff. de pñ. pe. l. pmissor. in fi.

Causa rōnabilis. cū plures forte fuerint malefactores vult vnū detineri ut per eum veritatē manifestantem alios capere possit.

Sententia. Interdicto clero non est interdictus popul⁹ nec eōuerso interdicta ciuitate. ppter delictum domini ciues nō interdicti extra ipsam audiunt diuina. interdicto populo singulares de populo intelliguntur interdicti. hoc dicit et approbat primū dictum quod not. hosti. s. de priuile. ex parte. super uerbo populū

secm et tertium declarāt no. per ber. inno. hosti. s. de priuile. qd nonnullis.

In clerum. interdicto clero alicuius ecclesie non propter hoc intelligit ecclesia interdicta. vnde alij clerici licite celebrant in illa. ad hoc. s. e. li. d. priuile. per exemptōem in fi.

Econuerso. hoc idem pbabatur olim per decre. predictam ex parte. vbi lata fuit sententia interdicti in clerum et populū. sed ibi vnū esset supfluum. si interdicto vno intelligeretur alterum interdictum. et ad idem s. d. preben. c. l. xlii. di. nosse cum si. videtur tamen argu. contra insti. de iure natura. § plebiscitum. vbi appellatiōe populi vniuersi ciues intelliguntur. etiam connumeratis patricijs et senatoribus sed il li eiusdem professionis sunt isti vero alterius. ad idē. xii. q. i. duo sunt. sicut et expresse laico in rescripto per generalem clausulam non conuenit clericus. ut no. s. de rescrip. sedes.

interdictas esse cōstat ne sententia effectu careat cum diuinorum auditio et sacramentorum perceptio populo ut vniuersis non competant non debent alicubi casibus expressis a iure duntaxat exceptis audire diuina vel ecclesiastica recipere sacramenta. **I**dem.

Si ciuitas castrum aut villa subiciantur ecclesiastico interdicto illorum suburbia et continentia edificia eoispo intelligi uolum⁹ in terdicta. nam licet predicta uideatur alias muroz ambitu terminari. hoc tamen casu ne uilipendi ualeat sententia interdicti quod fieret si posset in ipsoz suburbijs uel continentibus edificijs licite celebrari ut prius expedit interpretationem fieri latiore. **R**atione quoqz simili si sit ecclesia interdicto supposita uel subiecta nec i capella eius celebrari: nec in cimitero ipsius eidē ecclesie coniguis poterit sepeliri secus si ei contigua non existant.

Idem. **I**s qui in ecclesia sanguinis aut seminis effusione polluta uel q presentibus maiori excoīcatio ne nodatis sciēter celebrare presumit. licet in hoc temerarie agat ir

ligendum ut res potius valeat qm pereat. s. de ner. sig. abbate. ff. de rebus uerbis. l. quotiens.

Non competant quia vniuersitas res est inanimata in quam non cadunt alia. s. eo. romana in fi. vbi autem tractamus de his que vniuersitati competunt ita dicitur illud esse penes vniuersitatem. qd non penes singulos. ff. de ius vo. l. si hac. §. qui manumittitur. canonizata. xii. q. ii. qui manumittit. populus autē est idem bodie qui fuit ante centum annos. vnde tunc interdicto populo et nondum relaxato. qui nunc est dicitur interdictus. vii. q. i. deniqz. xpi. di. habeo. ff. de iudi. pponeretur.

Alicubi. etiam in loco non interdicto.

Expressis a iure. j. e. c. vlt. quo ad diuina. quo ad sacramēta habes. s. de pe. et re. qd in te. r. j. e. quoniam.

Ciuitas. Interdicta ciuitate suburbia et cōtinētia edificia dicuntur interdicta: et interdicta ecclesia capella contigua et cimiterium contiguum dicitur interdictum hoc dicit.

Suburbia. ad idem. ff. de ver. sig. l. ii. r. l. edificia et l. alphenus. r. l. in cōtinētibz.

Predicta. l. ciuitas castrum uel villa.

Uilipendi. ad idē. s. c. pxi. in fi. r. s. de cōsue. cum inter vos.

Continētibz. satis uidei iudicis arbitrio relinquendū que dicantur continētia edificia et nō dicit cōtiguis. ut. j. px. rii.

Ut prius. hoc dicit qd celebrari pōt. is nō vt prius. j. c. vlt.

Contiguis. contigua sunt quozū extrema se inuicem contingunt.

Sepeliri. est si. j. e. is cui. ij. rii. si enim alicui interdictum ingressus ecclesie et sepultura cimiterij. vt ibi. sed pone tunc temporis aliquem ibi sepultum et postea relaxatum est interdictum. nunquid talis exhumabitur: non si penitens decesserit fm inno. qui hoc no. s. de excoī. prela. c. vlt. qd res deuenit ad eum casum rē. hosti. no. contra. s. de conse. ec. uel alta consuluisti.

Existant. idem habuimus in pollutione. s. e. li. de cōse. ec. uel alta. c. vno Est autem secus econtrario. ut ibi. l. quia cimiterio interdicto non dicitur interdicta ecclesia etiam contigua: et ibi patet ratio.

Is qui in ecclesia. declarat et approbat que no. ber. s. de priuilegijs tuaz in. ii. gl. inno. et hosti. de excoī. prela. tanta.

Sanguinis. intelligas humani et iniuriosi. de semine etiam intelligas hūa no etiam vxorio et de hoc uide plenius. s. e. li. de conse. ec. uel alta. c. vno.

Modatis. isti interdictus est ingressus ecclesie. s. eodem li. de priuile. epi scoporum. vnde caueat quia proximus est irregularitati. j. eodez titulo is cui primo responso.

A Legitimum aliqua exempla posui. s. c. pxi.

B Decernimus. no vicit declaramus. et sic suo tēpore vera fuit opī nio gos. ber. et host. qui dicebant eū non recidere. dicebat tamē hosti. hoc preterea multi illudunt eū. vnde puidendum esset nō igitur est prouisum.

C Idem. s. q. in sententia; recidant ipso iure.

D Dec. s. duo superius dicta. s. p̄tare penitentiarijs et satisfacere iniuriam passis. io. an.

Quam quis. de clarat et ap. p. bat notata per io. xvii. q. iiii. omnes ecclesie p. ber. et modernos. s. eo. mulieres. et hoc dicit si percussorem in clericis sine meo mandato. tamen nomine meo factam ratam habeam excommunicatus sum. secus si meo nomine nō sit facta et per banc decre. exemplificamus regulas. j. de reg. iur. ratum quis et regulas ratibabitionem.

Cadandato. quid si quis mandauit clericum verberari: et postea ante manum iniectionem reuocauit mandatum demum mandataris percussit ante quā reuocatio puenit ad eū. In hac questione videt tenere ber. s. e. mulieres. tales esse excōicatum. ad quod bene faciunt iura ibi per eum allegata: et idem per eadez iura ibi tenet hosti. et tamen arg. contra.

Si de acqui. bere. si quis mihi bona. ad fi. et. s. eo. li. de. p. cu. c. vlt. in fi. inno. ibi dixit talem excommunicatum non esse. teneat tamen de culpa de qua alias puniri possit. canon. n. dolum requirit. bar. brix. in fi. questionum suarum. venerabilium in questione que incipit aliquis mandauit. dixit q. talis quo ad deum nō tenetur: tamē quo ad ecclesiam excōicatus est. quod verum videtur.

Clericū. large sumitur. vt. xij. q. i. duo sunt.

Quo nomine. puta tui contemplatiōe seruitor vel amicus tuus clericum qui tibi iniuriam reale vel verbalē intulerat percussit quē tu postea ratum habendo receptasti et magis amicum habuisti. Sed quid dices retento hoc themate. si ille amicum vel seruitorem tales non receptasti. vel illum expulisti. nec per aliqua exteriora potest apparere q. ratum habuerit. sed tamen in veritate ratum habuit i. coz. de. dixit hosti. s. eo. mulieres. talem quo ad deum esse ligatum. nō tamen quo ad ecclesiam militantem. que non iudicat de occultis: de sumo. si cut nobis. et. s. eo. a nobis. ii.

Concurrat. ex ratibabitione predicta. dico ergo eum excommunicatum exnunc. s. ex quo ratum habuit non exnunc quo fuit facta in iectio. s. j. dicitur ratibabitionez retrotrahi. quia satis trahitur ad tempus anterius cum ex facto anteriori ligat licet exnunc. nec enī sententia excommunicationis trahitur retro sicut alie sententie. s. eo. s. que statim ligat aut non ligat nec suspendit effectum suoz. s. de ap. pastoralis. et facit quod dixi. s. eo. venerabilibus i. gl. post dif. finiquam.

Coparari. vt. j. de reg. iur. ratibabitionē et dic ut ibi nota.

Cō sit facta. puta inimicus inimicū sibi clericū percussit. ego gaudeo et forte illum postea recepto. et illi communico.

Bestū. j. de reg. iur. ratum quis. et dic vt ibi.

Mater ecclesia. Corrigit bec decre. in quibusdam ius vt. vt. j. patebit. et dicit hoc tempore interdicti etiam san: ad penitentiā admittuntur nisi sint excōicati qui non nisi in mortis articulo

admittentur. vel eam dederūt interdicti o qui non admittent nisi satisfacti uel canent put possunt. Itē illo tpe misse et alia diuina officia sub pena distributionuz sicut prius in ecclesijs celebrātur ianuis clausis plane sine excōicatis interdictis et sonitu campanaz. et quater in anno alte cū cāpanis et in nūis apertis celebrare p̄nt et exclusis excōicatis interdictos admittere. ita tamen q. hi ppter quoz excessum latum est non appropriant quant altari. in ceteris seruā dum est interdictum: et renouata sunt priuilegia vltra id q. buscuq. concessa. hoc dicit. Et p̄t diuidi i quattuor. In prima premitur penitentiā vsq. ibi. sane. In secunda in qua tractat de sacramento penitentiē quō et quibus sit exhibendum tpe interdicti. vsq. ad. s. adijcimus. In tertia. vbi tractat quō diuina officia sunt illo tempore celebranda. vsq. ad. s. ceteris. In quarta et vltima i q. quo ad cetera suari precepti interdictum et priuilegia p̄ria reuocat.

stum.

Idem.

Mater ecclesia plerunq. nonnulla rōnabiliter ordinat et cōsulte: que suadente subiectoz utilitate postmodum consultius ac rōnabilius reuocat in meliusue commutat. Sane a nostris dudum fuit predecessozib. constitutum ut in terris seu locis ecclesiastico suppositis interdicto nulla certis casibus et sacramentis exceptis diuina celebrent officia uel ministrēt ecclesiastica sacramēta. Quia uero ex distictione huiusmodi statutoz excreuit indeuotio populi: pullulant hereses et infinita pericula aia rū insurgūt ac ecclesijs sine culpa eaz debita obsequia subtrahūt: cū fratribus nostris deliberatione habita super his diligētī concedimus q. tpe interdicti ab homine uel a iure prolati non tantūmodo morietes sed etiam uiuentes iam sanī etiam quā infirmi ad penitentiā que propter prouitatem et facilitatem hominū ad peccanduz sūme necessaria est licite admittantur: dum tamē excōicati nō fuerint: quos admitti preterquam in mortis articulo nolimus ad eandem. Illis etiam ppter quozum culpam doli uel fraudem lata est sententia interdicti uel qui ad ppetradum delictum cuius occasione ipsum interdictum est latum prebuerunt auxilium consiliū uel fauorem nisi de ipso delicto si sint tales q. id facere valeant prius satisfecerint uel de satisfaciēdo ido

penitentia morientū et viaticum. cōfirmatio in fronte. s. oc. spon. non est nobis. de pe. et re. q. in te. s. eo. rīso. permittebat etiā p̄fectio chrisimatis. s. eo. quoniam. et celebratio misse semel in septimana. p. conficiēdo corpore christi p. infirmis. s. e. p̄mittimus. tenet etiā matrimonium contractum tempore interdicti. cum teneat etiam cōtractū ab excōicato maiori. s. de eo qui duxit in ma. quā pol. p. adul. significasti. s. n. illud sit sacramentum. nō tamē sic p̄ferē grā p. illud sicut p. alia. de hoc. i. q. i. quicquid.

Confirmat. quia h. varie tatem temporum statuta expedit variari. s. de consan. et affi. non debz et optime. lxxii. vi. s. verum. nam etiam prius legum reuocatur cum tēdit ad noxas. s. de deci. suggestū Et nota q. raro inuenies et forte nunquā saluo eo q. d. xi. s. de ber. p̄tra christianos q. constitutio bonifa. reuocoz ius antiquum quin uerba ex primat que hoc denotēt vt vides hic. et. s. de rescrip. statutum. s. de concess. p̄ben. c. ij. de censu. felicia. s. hoc non sit necesse. ut. s. e. lib. de constit. c. i. est tamen utile. vnde non debemus esse faciles ad dicē dum per suas constitutiones vetera iura esse correctā vbi id non exprimit. quia si hoc intenderet in illis expressis vt in istis. ad hoc. s. de celeb. mis. cum martbe. ver. io. cūz suis conco.

Sacramentis. p̄mittetbat enim baptismā paruulorum

enim baptismā paruulorum etiam in fronte. s. oc. spon. non est nobis. de pe. et re. q. in te. s. eo. rīso. permittebat etiā p̄fectio chrisimatis. s. eo. quoniam. et celebratio misse semel in septimana. p. conficiēdo corpore christi p. infirmis. s. e. p̄mittimus. tenet etiā matrimonium contractum tempore interdicti. cum teneat etiam cōtractū ab excōicato maiori. s. de eo qui duxit in ma. quā pol. p. adul. significasti. s. n. illud sit sacramentum. nō tamē sic p̄ferē grā p. illud sicut p. alia. de hoc. i. q. i. quicquid.

Insurgūt. et oibus his fuit p̄uidēdū. s. de osti. c. ii. de sepul. c. i. Audiat de quodam loco in marchia q. tāto tpe steterat interdictum. q. facta relaxatiōe boies illius loci. xxx. et. xl. an. qui nunquam audierant missam deridebant presbyteros celebrantes.

Sine culpa. quod regulariter esse non debet. j. de reg. iur. sine culpa cum suis conco.

Iure. pone exēplū. s. e. li. de elec. vbi periculū. s. ciuitas de cēsi. q. q. de i. mu. ec. clericis. de vsu. c. i. de penis. c. vlti.

Sani. vide q. verificatur hic falsa opinio quā posuerat gos. s. de spon. non est nobis in fi. vbi dicit textus penitentiā morientium. dicebat gos. et etiam viuorum. quoniam nulli deneganda est penitentiā. allegat de pe. et re. q. quidā de pe. vi. c. vlt. p̄betauit et suo tempore falsum dixit. licet bodie p. hāc de cre. sit verum.

Ad peccandum. quia procliuus est cursus ad voluptatem. et natura imitatrix est vitiorum. xx. q. iij. procliuus. et omnis etas ab adolescētia p̄na est ad maluz. xii. q. i. omnis etas. et natura humana facile labitur ad delicta in auct. de monachis. s. si vero bis colla. i. vnde est penitentiā secunda post naufragiū um tabula qua sustinemur post casum. de pe. di. i. secunda naufragiū et post baptismum qui lapsus fuerit in peccatum per eam reparatur. s. de sum. tri. firmiter. ad fi.

Admittantur. sed nūquid talibus sanis. post penitentiā dari posset eucharistia: et videtur q. sic. cum ipsa per penitentiā intelligatur. s. de pe. et re. q. in te. Sed dic contra. nam licet eo casu per penitentiā intelligatur viaticum vt ibi. non tamen simpliciter eucharistia. nam ista est regula a canone

Persoluant. sed in quo sunt isti privilegiati quo ad hoc: nōne isti fratres de iure sunt privilegiati: q̄ non teneantur ad decimas laborum & novatium. s̄. de deci. ex parte. i. sunt enim isti de quibus bic papa loquitur templarii hospitalarii hierosolymitani. qui cum iherosolyma. episcopo questionem habebat super diversis articulis in qua causa prodierunt privilegia superius dicta. Sciendum est q̄ isti fratres laici sunt ex ordine: quia ordinem clericalem non habent. quidam ex eis sunt milites. s̄. de sen. excom. canonica. alii sunt clerici: isti igitur fratres de laboribus & novatibus que colunt solvent decimas sibi ipsi. i. clericis fratribus ordinis sui: qui clerici de his decimis episcopo non dabunt quartam quā alias de iure communi deberet habere. de offic. ordina. conquerente. de prescriptio. de quarta. est enim quarta de lege dioecana. s̄. de of. or. conquerente. a qua nulli sunt exempti: ut. s̄. vidisti. Si igitur bene advertis per hoc sua privilegia isti obtinent prius i eo: quia ex quo sunt proprii & speciales ecclesie romane sicut ab ipso episcopo interdici vel excommunicari nō possunt. Item q̄ ratione ecclesiarum per eos constitutarum in locis desertis nihil lege dioec. debet episcopo. Tertio q̄ propter eas excommunicari vel interdici non possunt. Quarto q̄ solum per suos clericos eas gubernant. Quinto q̄ decimas laborum & novatium & alia que colunt clericis sui ordinis & sic sibi ipsi solvunt. Sexto q̄ de illis decimis quartam episcopo non solvunt.

Generalis. s̄. de deci. nuper. f. q̄ de possessionibus questis post concilium solvunt decimas.

In aliis. f. quas aliis colendas tradunt vel ab aliis colendas recipiunt vel de quibus anteq̄ fierent novalia magni proveniunt proveniebant. vel que sunt ipsorum quo ad primum & directum dominium: tamē parrochiani eas possident & tenent: pone habentes eas per emp̄bit̄ eosim. ad hoc. s̄. de elec. dilecti. r. c. licet. r. s̄. eo. quid p̄ novale ad si. de acquisitis post concilium dixerat. s̄. proximo.

Per declarationem. Nota verbum si ageretur de exemptione & exemptio non probaretur. & pronunciaretur contra opponentem bene fieret preiudicium saltem quo ad eum: licet non quo ad superiorem. s̄. de privi. cum olim. de resti. in inte. c. ii. quia si non appellatur a sententia pretextu privilegiorum de novo reperiatur non revocatur sententia. s̄. de re iudi. inter monasterium. r. ca. suborta. s̄. hic non diffinitive pronunciat sed declarat quodammodo iterloquendo quid impotent verba privilegiati. unde licet per illud privilegium quo sunt exempti in filios non sint exempti: si habent alia privilegia exemptionis bene sunt exempti: ut dixi in prin. non enim pronunciat illos exemptos vel non sed declarat quid illa verba privilegiati impotent. Idem in aliis casibus de quibus. s̄. dicitur.

Constitutionem. Primo declarat manifestum & evidens est synonyma. & idem significare quo ad casum decre. de elec. si forte. Secundo declarat conspiratores & coniuratores qui iuraverunt & statuerunt de non recipiendo aliquem in canonicum ad mandatum pape donec possent resistere. Tertio declarat tale statutum detestabile & illicitum multis ex causis. secunda ibi: ceterum. tertia ibi statutum quoq̄. Et declarat primum dictum yr. s̄. dixi decre. s̄. e. li. de elec. si forte. & que ibi no. gar. & guil.

Lugdun. s̄. e. li. de elec. si forte. cuius verba ad litteram. j. sequuntur vsq̄ ad verbum in illo. ubi ponit declarationes: & hec omnia vsq̄ ibi exponit ut ibi dixi.

Defecisset. ut. s̄. e. li. de elec. c. i.

Manifestum. videbatur contra. q̄ constitutio si forte. loquebatur

in evidenti & non manifesto. & aliud videtur evidens & aliud manifestum. Evidens enim est quod semper palam est & evidenter apparet. arg. i. q. i. vt evidenter. r. s̄. de accusa. evidenti. ff. de contraben. emp. l. ea que. quod enim est in evidenti nulla potest tergiversatione celari. s̄. de cobabita. cleri. & multe. c. vl. s̄. de of. ordi. s̄. ceterum. eodē. lib. Manifestum vero aliquando probatione indiget. xi. q. iii. eorum. de hoc no. ii. q. i. manifesta. s̄. de coa. cleri. & mu. vestra. sed contrarius est verum per hanc constitutionem & merito. nā constitutio si forte. requirit probationem examinationis in evidenti defectu & probatur manifestum. s̄. de elec. bōe. i. c. si mi. se. ma. di. l. iii. ibi nisi palam & evidenter ex instrumentorum probatione & c. & preterea hec duo videntur synonyma. s̄. e. ti. cum olim.

Nam & si opponatur evidens defectus scientie. non palam hoc apparet: sed est necesse examinationem fieri. examinatione autem hoc fiet certum si certum pe. l. certum. imo etiam no. guil. in decre. si forte. q̄ si obiiciatur contra electum q̄ omnino illiteratus. & ideo repellendus: licet non dicatur evidenter vel manifeste in exceptione habebit locum decre. ipsius forma. quia idem est verborum sensus: & ideo idē ins. ec. d. s̄. d. post. trā. slato. ff. ad legem aquil. illud. & ad hoc facit insti. de excu. tu. s̄. similiter eum qui litteras nescit & c. & formale verborum hodie sunt sublata. insti. de iur. ob. s̄. i. c. de formu. & in petra. act. subla. l. i. r. ii. & verba nō debent prevalere sensui: sed econtra sup. eo. ti. intelligentia & c. preterea. et. i. q. i. marchion. intelligamus ergo evidenter & manifestum: cui

ius probatio est in evidenti & manifesto licet id in exceptionis forma non exprimitur. alias sequeretur. q̄ si dico electum eum: ex quo non addo evidenter vel manifeste nō haberet locum constitutio. quod esset absurdum.

In visu. vnde oculo carens non promovetur. l. v. di. si euangelica.

Intellectu. ergo sine memoria. siue intellectu careat non promovetur ad dignitatem. r. xix. di. petrus.

Intentione ipsius. q. d. interdū bene sunt diversa. ut dixi. s̄. in glo. videbatur in prin.

Statutum. ex hoc & ex eo q̄ dicitur in fine videbat q̄ canonici possint facere statuta. dūmodo alias sint licita. solet dici q̄ capitulum sine episcopo statuta facere non potest. que tangant generalem statum ecclesie. vel tangant episcopum vel eius iura. sic intelligatur de consue. cum consuetudinis. sup. de his que si. a prela. novit. ē enim prelati caput a quo nō licet membrum recedere. de prescrip. cū nō liceat. & hec vera sunt etiam si capitulum talia statuat cū archidiacono suo vel preposito vel alio q̄ post ep̄m presit capitulo. Si vero statuatur super his que nō tangunt ep̄m vel statum ecclesie: sed sua singularia negocia puta q̄ certis modis quotidianas obventiones distribuāt. vel q̄ certo modo ad capitulum vocetur. puta p̄ talē cāpanā vel alio modo. vel q̄ certis reperiibus ēt nō vocati veniant ad capitulum vel his similia. satis potest dici q̄ super his tenet ipsius capituli constitutio sine ep̄o alias licita & legitima ad hoc. s̄. de rescrip. edoceri. s̄. de consti. ex litteris. ff. q̄ cuiusq̄ vniuer. l. i. s̄. ii.

Predicto modo. f. cum procuratorio capituli & cōib⁹ exp̄sis.

Canonicas. xi. q. i. cōiurationū. r. c. cōspirationū. r. c. sequētib⁹. & est pena talium depositio ut ibi. Itē conspiratores repelluntur ab accusatione denunciatione et testimonio contra eos contra quos conspiraverunt. iii. q. iii. conspiratores. s̄. d. accusa. qualiter & quando. et cū oporteat. de sumo. l. j. beli. et. c. per tuas. et. c. cū oporteat. Est autem cōiurare simul vel vnum iurare: cōspirare simul vel idē spirare. credo autē q̄ prelati qui huic constitutioni per capitulum facte auctoritate interposuissent: eadem pena puniretur. omnia enim nostra facimus quib⁹ auctoritatem impartimur. c. de vet. iur. enu. l. i. vltra medium. et. s̄. eo. li. de preben. si enu. et. c. si apostolice. e. li. et per hanc decre. pbatur q̄ per instrumentum probatur crimen. producitur. n. publicum instrumentum in quo cōtinebatur q̄ tales canonici tale statutum fecerint. per quod probabitur illos esse conspiratores. ad idem. s̄. e. li. de iureiu. cum in positionibus. ii. q. vi. s̄. de finitina. ner. nullis. s̄. de his que si. a prela. quanto in fi.

Libertatem. exhibendi quod est. j.

Laudabile notum. s̄. de syndi. c. vno. unde nec dolum facit qui rem deserit ut litem effugiat. ff. de alie. mu. iudi. ca. fac. litem si res in fu. et magnum ē

q̄ de possessionibus questis post concilium solvunt decimas.

In aliis. f. quas aliis colendas tradunt vel ab aliis colendas recipiunt vel de quibus anteq̄ fierent novalia magni proveniunt proveniebant. vel que sunt ipsorum quo ad primum & directum dominium: tamē parrochiani eas possident & tenent: pone habentes eas per emp̄bit̄ eosim. ad hoc. s̄. de elec. dilecti. r. c. licet. r. s̄. eo. quid p̄ novale ad si. de acquisitis post concilium dixerat. s̄. proximo.

Per declarationem. Nota verbum si ageretur de exemptione & exemptio non probaretur. & pronunciaretur contra opponentem bene fieret preiudicium saltem quo ad eum: licet non quo ad superiorem. s̄. de privi. cum olim. de resti. in inte. c. ii. quia si non appellatur a sententia pretextu privilegiorum de novo reperiatur non revocatur sententia. s̄. de re iudi. inter monasterium. r. ca. suborta. s̄. hic non diffinitive pronunciat sed declarat quodammodo iterloquendo quid impotent verba privilegiati. unde licet per illud privilegium quo sunt exempti in filios non sint exempti: si habent alia privilegia exemptionis bene sunt exempti: ut dixi in prin. non enim pronunciat illos exemptos vel non sed declarat quid illa verba privilegiati impotent. Idem in aliis casibus de quibus. s̄. dicitur.

Constitutionem. Primo declarat manifestum & evidens est synonyma. & idem significare quo ad casum decre. de elec. si forte. Secundo declarat conspiratores & coniuratores qui iuraverunt & statuerunt de non recipiendo aliquem in canonicum ad mandatum pape donec possent resistere. Tertio declarat tale statutum detestabile & illicitum multis ex causis. secunda ibi: ceterum. tertia ibi statutum quoq̄. Et declarat primum dictum yr. s̄. dixi decre. s̄. e. li. de elec. si forte. & que ibi no. gar. & guil.

Lugdun. s̄. e. li. de elec. si forte. cuius verba ad litteram. j. sequuntur vsq̄ ad verbum in illo. ubi ponit declarationes: & hec omnia vsq̄ ibi exponit ut ibi dixi.

Defecisset. ut. s̄. e. li. de elec. c. i.

Manifestum. videbatur contra. q̄ constitutio si forte. loquebatur

in evidenti & non manifesto. & aliud videtur evidens & aliud manifestum. Evidens enim est quod semper palam est & evidenter apparet. arg. i. q. i. vt evidenter. r. s̄. de accusa. evidenti. ff. de contraben. emp. l. ea que. quod enim est in evidenti nulla potest tergiversatione celari. s̄. de cobabita. cleri. & multe. c. vl. s̄. de of. ordi. s̄. ceterum. eodē. lib. Manifestum vero aliquando probatione indiget. xi. q. iii. eorum. de hoc no. ii. q. i. manifesta. s̄. de coa. cleri. & mu. vestra. sed contrarius est verum per hanc constitutionem & merito. nā constitutio si forte. requirit probationem examinationis in evidenti defectu & probatur manifestum. s̄. de elec. bōe. i. c. si mi. se. ma. di. l. iii. ibi nisi palam & evidenter ex instrumentorum probatione & c. & preterea hec duo videntur synonyma. s̄. e. ti. cum olim.

Nam & si opponatur evidens defectus scientie. non palam hoc apparet: sed est necesse examinationem fieri. examinatione autem hoc fiet certum si certum pe. l. certum. imo etiam no. guil. in decre. si forte. q̄ si obiiciatur contra electum q̄ omnino illiteratus. & ideo repellendus: licet non dicatur evidenter vel manifeste in exceptione habebit locum decre. ipsius forma. quia idem est verborum sensus: & ideo idē ins. ec. d. s̄. d. post. trā. slato. ff. ad legem aquil. illud. & ad hoc facit insti. de excu. tu. s̄. similiter eum qui litteras nescit & c. & formale verborum hodie sunt sublata. insti. de iur. ob. s̄. i. c. de formu. & in petra. act. subla. l. i. r. ii. & verba nō debent prevalere sensui: sed econtra sup. eo. ti. intelligentia & c. preterea. et. i. q. i. marchion. intelligamus ergo evidenter & manifestum: cui

ius probatio est in evidenti & manifesto licet id in exceptionis forma non exprimitur. alias sequeretur. q̄ si dico electum eum: ex quo non addo evidenter vel manifeste nō haberet locum constitutio. quod esset absurdum.

In visu. vnde oculo carens non promovetur. l. v. di. si euangelica.

Intellectu. ergo sine memoria. siue intellectu careat non promovetur ad dignitatem. r. xix. di. petrus.

Intentione ipsius. q. d. interdū bene sunt diversa. ut dixi. s̄. in glo. videbatur in prin.

Statutum. ex hoc & ex eo q̄ dicitur in fine videbat q̄ canonici possint facere statuta. dūmodo alias sint licita. solet dici q̄ capitulum sine episcopo statuta facere non potest. que tangant generalem statum ecclesie. vel tangant episcopum vel eius iura. sic intelligatur de consue. cum consuetudinis. sup. de his que si. a prela. novit. ē enim prelati caput a quo nō licet membrum recedere. de prescrip. cū nō liceat. & hec vera sunt etiam si capitulum talia statuat cū archidiacono suo vel preposito vel alio q̄ post ep̄m presit capitulo. Si vero statuatur super his que nō tangunt ep̄m vel statum ecclesie: sed sua singularia negocia puta q̄ certis modis quotidianas obventiones distribuāt. vel q̄ certo modo ad capitulum vocetur. puta p̄ talē cāpanā vel alio modo. vel q̄ certis reperiibus ēt nō vocati veniant ad capitulum vel his similia. satis potest dici q̄ super his tenet ipsius capituli constitutio sine ep̄o alias licita & legitima ad hoc. s̄. de rescrip. edoceri. s̄. de consti. ex litteris. ff. q̄ cuiusq̄ vniuer. l. i. s̄. ii.

Predicto modo. f. cum procuratorio capituli & cōib⁹ exp̄sis.

Canonicas. xi. q. i. cōiurationū. r. c. cōspirationū. r. c. sequētib⁹. & est pena talium depositio ut ibi. Itē conspiratores repelluntur ab accusatione denunciatione et testimonio contra eos contra quos conspiraverunt. iii. q. iii. conspiratores. s̄. d. accusa. qualiter & quando. et cū oporteat. de sumo. l. j. beli. et. c. per tuas. et. c. cū oporteat. Est autem cōiurare simul vel vnum iurare: cōspirare simul vel idē spirare. credo autē q̄ prelati qui huic constitutioni per capitulum facte auctoritate interposuissent: eadem pena puniretur. omnia enim nostra facimus quib⁹ auctoritatem impartimur. c. de vet. iur. enu. l. i. vltra medium. et. s̄. eo. li. de preben. si enu. et. c. si apostolice. e. li. et per hanc decre. pbatur q̄ per instrumentum probatur crimen. producitur. n. publicum instrumentum in quo cōtinebatur q̄ tales canonici tale statutum fecerint. per quod probabitur illos esse conspiratores. ad idem. s̄. e. li. de iureiu. cum in positionibus. ii. q. vi. s̄. de finitina. ner. nullis. s̄. de his que si. a prela. quanto in fi.

commodum a lite recedere: propter quod indebitum per transactionem solum non repetitur. *L. de transac. l. i. ff. de conei. inde in summa.*

Ad peccandum. ad quod statuto consuetudine uel iuramento astringi non possumus. *s. de consue. c. pe. t. ult. xxii. q. iiii. in malis t. c. si aliquid. t. per totum. j. de reg. iur. non est. t. c. in malis. s. eo. li. de iureiuran. c. i.*

Erit qui seminat. ne cederet aliquis hanc constitutionem esse sublatam: id sic decise hic ponitur ut habeatur pro reseruata t. de ea loquatur proemium huius li. i. si. ut ibi dicit. t. quia sic decisa uenit sub bulla. t. q. j. et. p. b. betur glosari prohibitioni parbo.

Priuegiu. exemptis cellis alicuius monasterii. quid appellatio celle significet. hic ostendit.

Legato. intelligo generaliter. sicut generaliter loquitur ex quo aliud non exprimitur: t. est si. quod dixi. s. eo. li. de rescrip. statutum. i. rii. in glo. quia uerbum.

Commorantes. large loquatur. quia interdum sunt instituti perpetui: interdum ad tempus: interdum ad solam moram ibi trahenda: de sta. mo. c. ii. ad si. s. e. li. de tempo. or. cum nullus in si. t. de capel. mo. c. vno. sed quo ad casum nostrum non est curandum.

In aliquo. tolle defendat quod est in si. t. iterum repetite: sed defendat residentes tantum t. c.

Hoc est. propter hoc facit ad titulum nostrum. de uer. sig.

Secreta t. solitaria. cella dicitur a celando t. occultando. t. sic h. casu loci solitarii. t. talem uitam ducentes digni sunt conuenienti bonore. xvi. q. i. q. vere. t. ad has cellas religiosi etiam mendicantes de prelatozum licentia trahere possunt. s. eo. li. de exce. prela. c. vno. Alias autem large sumendo dicimus cellas que sunt etiam infra clausuram monasterii: unde ex causa: puta propter infirmitatem monachi dispensat abbas cum eo ut habeat suam cellam extra commune dormitorio: tamen infra monasterii septa. xx. q. iiii. c. vlt. t. de talibus cellis hoc priuegium non intelligitur.

Conuiuii. i. communi victu.

Contemplandum. de uita contemplatiua t. actiua dicitur. s. de renun. nisi cum pridem ad si.

Sicut nobis. priuegiato aliquo ut possit conferre beneficia clericorum suorum quid appellatio clericorum suorum designet ostendit t. c.

Decedentium. nunquid talis possit conferre beneficia suorum clericorum cedentium uel decedentium in curia romana. Item nunquid possit conferre beneficia clericorum suorum alio modo vacantia: dixi. s. eo. li. de preben. qua uis. ii.

Residerent. ex sola residentia si non interessent diuinis non perciperent quotidianas distributiones. unde nec isti perciperent. s. c. li. de cle. non resi. c. i. t. super hoc uide quod ibi dixi in glo. no. quod si quis dominus.

Respondemus. per hoc uidetur quod ista decre. sit ueteris iuris declaratoria non noui promulgatoria. h. ar. contra infra dum dicit volumus. t. quod sit declaratoria patet quia tractat de uerbi significatione. ad hoc. s. e. c. ii. rii. i. i. si. nec bene occurreret ratio quare hoc esset ius nouum t. non uetus preterea priuegium prius concessum: postea priuegiatus consuluit papam circa priuegium prius concessum sic est responsum: per quod patet quod a concessione priuegii etiam antequam emanasset hoc decre. priuegium sic erat intelligendum.

Similibus. pone conceditur ei priuegius. ut cum clericis suis super pluralitate beneficiorum curatorum uel dignitatum dispensare possit: uel eis conferre ius ad uacaturas uel similia. t. bene dicit in his t. similibus: quia in aliis casibus dissimilibus appellatio clericorum omnes subiectos clericos comprehendit. s. eo. li. de rescrip. cum tibi. t. potest esse ratio: quia hic de priuegio loquitur odioso: quia per primum tollebatur iuris seu potestas conferendi beneficium ei ad quem ordinario iure spectabat per secundum minuitur cultus diuinus. t. non deseruiens ecclesie recipit stipendium: ergo bene ambiosa t. restringenda sunt talia indulta. s. e. li. de preben. quantus. i. quod non est i. de cre. cum tibi.

Propterea. sic. s. de elec. c. officii. s. eo. li. de rescrip. statutum. s. insuper. s. iudi. mulieres. t. de renu. c. ii. sic affectata tutela imunitatem non prebet. *L. de his qui spon. mu. sube. l. i. t. iii.*

Continue. civili modo intelligendum est uerbum. ff. de ser. si cui. de psc. di. v. nuqua sicut t. seruitus dicitur continua t. aqua quotidiana. ff. de ser. vr. pre. l. forame. ff. de aqua quo. t. est. l. i. s. q. aut. t. fluuius dicitur continuus qui quod exarscit. ff. de flu. l. i. rii.

instam litem mouere compellit: iniuste que prouerbie seu liti cec. mdo bonam fide seu conscientiam agnoscere prohibet: t. adigit ad peccandum pspiratione t. coniuratione continere contra libertate t. auctoritate se. ap. manifeste ac alias detestabile proisus qz illicitum reputamus: *Dez.*

Erit qui seminat: t. infra.

Omnifacit octauus.

Priuegium monasterio tuo concessus: ut monachi siue fratres in cellis ad monasterium ipsi spectantibus habitantes: ab alio quam a papa uel eius legato excommuniari aut suspendi: uel ipse celle interdito supponi non possint: non fratres in prioribus ecclesiis seu capellis eiusdem monasterii prioratus: aut ipsos prioratus ecclesias uel capellas ab ordinario iuris ditione in aliquo: sed residentes tantum in cellis t. cellas ipsas hoc est lo

Tuis. s. de cle. non resi. ex parte. t. si egrotaret seruire intelligitur. ff. de sta. li. cum beres. s. sticus. nec sumo ita amare uerbum quin etiam pro suis propriis interdum possit abesse. ad hoc. s. eo. li. de pben. pnti. i. t. ii. rii. sicut iudex propter sua propria negocia differre potest t. remittere causam. ff. de iudi. l. si longius.

ca secreta t. solitaria: que ab hominum separato conuicti sunt ad preplandum t. deo uacandum: specialiter deputata defendat. *Dem.*

Sicut nobis significare curasti tibi gratiose concessimus: ut beneficium clericorum tuorum cedentium uel decedentium possis conferre: quod qz iudem clerici prebendarum suarum fructus percipiant ac si in suis ecclesiis personaliter residerent: uerum quia dubitas: qui clericorum tuorum appellatione debeant contineri: breui respondeamus oraculo: quod illos in his t. similibus casibus tuos uolumus intelligi clericos: qui per te non quesiti propterea uel recepti sine fraude t. fictione qualibet uere tui clerici familiares existunt: t. in tuis expensis continue domesticis comenfalibus etiam si quos ex illis aliquando pro tuis gerendis negociis abesse con

Non est nonum ut aliquibus specialiter enuertiis generalis clausula subsequatur que omnia comprehendat. ut. xlix. di. per totum. xxiii. q. v. de occidendis. s. de pba. quomam contra falsam. s. e. li. de procur. qui ad agendum. ff. ad. l. aquil. si fuus seruus. s. inq. lex i. si. *L. de sacrosan. ec. l. generali.* Jecirico post rubricas supra positas. que secundum suas materias iuris regulas comprehendunt ponit hic rubrica generalis ad materias uniuersas. de reg. iur. Si queratur quare in principio compilationis non posuit boni. hanc rubricam cum sepe premitat clausula generalis secuta postmodum

speciebus: ut. s. de proba. cum rubricis se. de re eccle. non alie. cum rubricis se. de regula. cum rubricis se. ff. de serui. cu rubricis se. posset dari coloratiua responsio: quia que ultimo dicuntur melius merito commendantur. de conse. di. ii. liquido. est autem uera solutio. ideo hunc ordinem obseruauit ut ostenderetur ius non sumi ex regula: sed regulam ex iure. si enim a principio posita fuisset: fortitan crederet aliquis quod ius sequens regulas ex regulis sumeretur in si. igitur ponitur: ut appareat ex iure quod precesserit regulas sumi. ff. e. l. i. Videndum est igitur primo quid sit regula. unde dicat. qualiter constituatur. t. quod sit eius officium. t. que ipsius sit potestas. Secundo uidendum est quid sit ius: unde dicatur: t. quomodo hic sumatur. Tertio que sunt he iuris regule singulariter. t. clare eas sequendo uidebimus. Circa primum regula secundum grammaticeos est multorum similium collectio. Lex autem describit regulam eam esse que rem que est breuiter enarrat. ff. e. l. i. Dicitur autem regula. quia regit uel normam recte uiuendi prebet: t. ab hac regula quod dicitur norma recte uiuendi dicitur regularis. dicitur etiam regula eo quod recte ducit nec oborsum uel aliorum trahit quasi a rga uel regula. que idem est quod rectitudinis forma. sicut enim per regulam nouit scriptor: modum recte scribendi. fecator: modum recte secandi: t. sic de singulis. ita per has regulas modum recte iudicandi cognoscimus. ad hoc. iii. di. regula. Est autem regula latine ide quod canon grece. iii. di. canon. Et dicitur regula proprie quasi regulariter uera. quantum paciatur exceptiones in se. Que autem continetur sub regula. fuerunt opinioniones que no. ff. eo. l. i. t. facit quod no. iii. di. regula. Subtilitatis tamen circa hoc omittis breuiter t. grosso modo sic dico: quod quo ad potestatem uerborum que in ea profertur uniuersaliter uel saltem indefinite affirmando uel negando comprehendit exceptiones: alias non diceretur exceptio. sicut si dicerem omnis homo currit excepto equo titi. hoc enim non est exceptio. quia equus non comprehendebatur sub illa propositione omnis homo. sed si dicerem. omnis homo currit excepto titio. tunc propria est exceptio. quia propositio omnis homo bene comprehendit titium. tollitur ergo titius uirtute exceptionis quo ad materiam de qua fit sermo. ut scilicet dicatur non currere. sic quo ad iuris determinationem exceptio non comprehenditur sub regula. quod contraria ratio t. plus est in exceptione quam in regula. hoc ergo operatur exceptio. ut illud quod alias sub uerbis regule comprehendebatur ad determinationem regule exceptionis uirtute tollatur. *L. d. stituitur autem regula. ut supra dixi per uerba que de sui natura omnia comprehendunt. i. per signa uniuersalia affirmatiua. que omnia comprehendunt. s. e. c. omnis res. t. c. defleat. ff. e. l. omnis diffinitio. t. lege. omnes actiones. t. lege. omnia fere. t. lege. omnia quecumqz.* Item per uerba negatiua que uniuersaliter negando excludunt omnia. ut infra. eo. nemo potest. i. t. ii. t. j. e. nullus. i. t. ii. t. ff. eo. l. nemo. t. l. nullus. Item per uerba indefinite que simpliciter prolata equipollent uniuersalibus. xix. di. c. i. s. de priuile. quia

circa. **C.** de here. v. l. vlt. & ideo omnes regule paucis exceptis traduntur per signa indefinita affirmatiua vel negatiua. ut. **s.** eo. r. j. eo. r. ff. e. ti. factis apparet. Officium autem regule est plures similes casus simul iungere clauo ratiōis. ut. ff. e. ti. l. i. Que sit potestas regule. an. f. constituat ius de nouo. an. antiquum recitet. dubitatur & uidetur qd ius de nouo nunquam constituat: quod iure & ipso facto probatur iure. ff. eo. l. i. facto. quia in octuaginta octo regulis infra positis non est vnā et solā inuenire: que

ius de nouo constituat ut in prosecutione patebit. Ecōtra videtur quia regula cationiana de nouo statuit: qd legata que sunt inutilia ratione legantis tantum vel ratione legantis & legatarii: vel legatarii & eius a quo legatum est prestandum. vel ratione rei tantum: vel mixta ratione rei legatę. & persone legatarii tractu temporis non constituantur: etiam si causa impedimenti remoueat. ff. de reg. cato. l. i. in prin. ff. de le. i. l. cetera. §. i. ergo ipsa regula constituit ius d nouo. ad hoc faciunt infinita iura in quibus papa iudicat ex regulis: ut. **s.** de cōsti. c. ii. & de rescrip. c. i. & c. pastoralis. de iudi. nouit **s.** de fo. compe. si diligēti. de fi. instru. inter dilectos ad fi. & de presump. dudum. de excep. cum venerabilis. de regula. ad apostolicam. d cōfang. & affi. c. ult. cum mille similibus: ex quibus videtur qd ius sumatur ex regula. Subtiliter dixerunt doctores: qd tres species casuum est considerare. quidam sunt iam determinati. & in illis regula non constituit ius. quia inuenit iam constitutum. Item sunt quidam excepti a legis determinatione. & in illis similiter regula non constituit ius: quia non claudunt sub regule determinatione. Quidam sunt in quibus est eadem equitas que est in casibus a iure determinationis: nec tamen reperiuntur in iure positi. & in illis regula facit propter identitatem rationis non patientis ius similitum casuum esse diuersum. Apertius dici posset: qd aut constitutio iuris precedit traditionem regule: & regula & iure iam constituto quasi materiam de materia producit. & tunc proprie habet locum distinctio predictorum casuum. ut videlicet in iam determinatis & exceptis non faciat ius. in non determinatis in quibus est eadem ratio ius constituit: sed ubi non est ius constitutum ante regule dispositionem. sed inuenit ut sola simplex traditio regule. tunc ipsa regula est ius vel iuris constitutio & non ab alio. sed a constituyente procedit. & ita potest intelligi predicta lex prima. de regu. cato. probatur hoc satis per antiquas regulas. **s.** eo. ti. quas veritate inspecta esset in iure precessisse iuris traditionem. vides enim pro maiori parte qd ubi sunt decre. alexan. iii. sunt prime in titulis maxime post cōcilia antiqua ut. **s.** de rescrip. de renuncia. cum duabus rubricis sequē. de his que vt metusue causa fi. cum duabus seq. de do. & contu. cum duabus se. & multis alijs. & tamen omnes regule. **s.** eo. ti. precesserunt alexan. iii. excepta vltima que fuit luc. iii. qui ipsum secutus ē. vt ex chronica & decretaliū ordinatione satis apparet. Singitur prima regula. **s.** c. ti. exemplificetur per decre. **s.** de spon. preterea. i. se cunda per decre. & si questiones. de simo. tertia per decre. de uoto magne. & sic de singulis dico. qd regule ille dicta iura precesserant. vnde regularum dispositio non potuit et ipsis iuribus sumi qd nondum erant. immo potius videtur determinatio ipsorum iurium facta per regulas. ad hoc faciunt omnes ille decre. superius allegate in quibus papa pronunciat per regulas. ego tamen nō recedo a verbis legis. & dico qd per regulam non statuitur ius. sed ex iure sumitur regula. alias non video quomodo posset dici regula iuris. Sicut enim in regula ligni vel ferri necesse est illas materias preuenire lignum. scilicet vel ferrum. ad hoc qd disponatur ex eis regula. sic in regula iuris necesse est ius quod ē ibi materia preuenisse ad hoc ut regula possit inde disponi. & tunc proprie loquitur dicendo de regulis iuris. alias dicere debuisset de iure regularum. Et si dicatur qd in casibus non expressis a iure ubi est ratio similis regula facit ius. hoc ē sine regula aliqua per iura que hoc volūt. **s.** rescrip. inter ceteras. de transla. inter corporalia. ff. de legi. non possunt cū si. et si obiciatur de regula cato. dico qd non proprie dicitur regula nec inter regulas ponitur. ff. eo. ti. et si dicatur qd aliquę regule precessisse videantur iuris expressam traditionem. dico qd ius quod ē idem quod ratio. vt. i. di. cōsuetudo. ix. di. sana quippe. ab exordio rationalis creature precesserat. v. di. in prin. vel saltem dispositione concedentis regulam ius precessit. videns enim formator regule sic esse debere de iure. quod in eius saltem mente sedebat formauit regulam. allegatur tamen regula pro iure. non tam ex origine quā ex forma. et potior est eius causa pro quo facit regula. habet enim ad uersarius necesse ostendere rationem quare in illo casu regula nō loquatur. et facit quod dicam. **j.** eo. unte. Ad secundum quo queritur quid sit ius et unde dicatur et quomodo hic sumatur. dicendū ē breuiter qd ius ē ars boni et equi & c. ff. de iusti. & iur. in prin. & dicitur a iusticia. ut ibi & **s.** de uerbo. sig. ius autem. quam summum in rebus bonum est colere. xii. q. ii. cum deuotissimam. Ius autem

tingat.
Beneficius. viij.

De regulis iuris.

est generale nomen habens multas species. i. dif. ius generale. cuius species diuidas & subuidas. ut ibi per totum. & ff. de iusti. & iur. per totum. Sumitur autem hic pro nostro iure canonico: non autem pro iure civili: ut probatur. **j.** eo. in secunda regula: que de iure civili non procedit. quod dic ut ibi dicā. tertio autem ordinate has regulas est uidere & primo primam.

Beneficium ecclesiasticū non potest licite sine institutione canonica obtineri.

Beneficium ecclesiasticum. Done casum per. c. xvi. q. vii. si quis deinceps. **s.** de inst. ex frequentibus. ff. de decur. l. berenius modestin. Super ratione autem huius regule fundatur decre. **s.** e. li. de eo q

mit. in pos. c. cum qui. quia proceditur eum agitur de beneficio ecclesiastico absentia partis lit. non contestata. nec sit missio in possessionem causa rei seruande: quia sic sine institutione canonica beneficium obtineret. consideratur igitur in beneficis canonica institutio non antiqua possessio: & sic nota casū in quo non currit prescriptio: idem est in matrimonio carnali. xxxiii. q. v. qd deo. **s.** de confang. & affi. non debet. & idem in alijs casibus qui no. xvi. q. iii. clerici. & **s.** de prescrip. cum non liceat. Sumitur autem hic beneficium largo modo: ut comprehendat dignitates personatus ecclesias omnes cum cura & sine cura que cum titulo habentur: sic. l. q. iii. si quis dator. **s.** de concess. prebē. nulla. ff. de ser. expoz. l. seruus. Sumitur autem interdum stricte: vt distinguitur a prebenda. xii. q. ii. alienationes. de concess. preben. ex parte. alias includit prebendam. i. q. iii. c. vlt. de ver. sig. tua. Alibi stricte sumit pro solis simplicibus beneficiis sine cura. **s.** de preben. c. vlt. & **s.** co. ti. & li. cum i illis. & ibi ratio patet in littera. Cum igitur in beneficio quolibet requiratur canonica institutio. vt hic uidendum est quid sit institutio. Instituire autem est ius canonicum in ecclesia vel ecclesiastico beneficio tribuere quod dic ut no. **s.** de inst. auctoritate. & iure communi ad episcopum spectat. xvii. q. vii. nullus omnino de here. cum ex inuncto in fi. Non ob. de of. archi. ad hoc. quia institutio ibi sumitur pro inuestitura: & sic intelligatur decre. de insti. cum uisissent. & quod ibi no. Videtur qd etiam capitulum vacante sede instituire possit. ar. vii. q. i. pontifices. de here. ad abolendam. **s.** eo. li. de tempō. ordi. cum nullus. ar. contra xxiii. di. presbyteri. lxxi. di. fraternitatem. ne se. uacan. c. ii. die vt nota. **s.** de maio. & obe. cum oli. & terminat hoc. **s.** eo. li. de insti. c. vno. Inter collationē at presentationē & institutionem magna est differentia. vt. **s.** eo. li. de preben. cum in illis. §. cum autem.

b Non potest. hec dictio potest negatiue posita ut hic necessitatem importat. cum autem affirmatiue ponitur: necessitatem non inducit. Ad primum si. q. i. c. i. **s.** de accusa. de bis. Ad secundum. iiii. q. iii. §. item in criminali. nec. potest. de preben. de multa in fi. de ap. oblate ad fi. ff. de arb. quin etiam. & id dicit lex qd uerbum potest necessitatem non importat. ff. de offi. preb. l. sepe & l. se.

c Licite. superabundat. id. n. dicimur posse qd licite possumus. xxii. q. ii. facti. ar. ubi de multiplici potentia. & **s.** de rescrip. sciscitatus. per Ber. & Inno. de concess. preben. accedens.

d Obtineri contradicit huius regule. **s.** de iurepa. cura. So. ibi nō prescribit ecclesia tanquam beneficium. sed ut proprietas. Item necessitatis causa nel pietatis nel causa impensi obsequii sine canonica institutione possidet quis ecclesiasticos proventus. nec ex eo canonicus uel beneficiarius proprie dicitur xii. q. ii. quicunqz suffragio. xvi. q. i. possessiones. & q. iii. clericus: & c. si episcopus. **s.** de magistris quontam. eodem modo respondetur ad. c. xxxii. di. si qui uero xii. q. i. quia. l. di. studeat. de ele. pug. in du. benricus. Item ar. contra. **s.** de elec. in genesi. **s.** de iurepa. consultationibus. ubi possessio dat ius eligendi & prescriptio. **s.** de causa pos. cum ecclesia. so. per possessionem acquiritur ius eligendi & presentandi quia procedit ex nostris actibus. ff. de acqui. pos. l. i. Institutio autem procedit ex actibus aliorum. que ad hoc ut ualeat debet esse canonica. ut hic in qua precipue quatuor requiruntur. Primo qd persona sit que instituire possit. xvi. q. vii. nullus. secundo qd instituitur sit talis qui possit institui. de insti. c. ii. quia non laicus: ut ibi vel ipse idem instituens. eo. tit. c. vlt. Tertio qd illius beneficii institutio ex iure proprio uel deuoluto uel delegato ad instituentem pertineat. eo. ti. c. iii. Quarto qd seruetur forma constitutionis illius. **s.** eo. li. de electi. c. vlt. Et no. qd hec regula est in argumentis contra clericum qui est in quietā possessione beneficii sui: & petitur ad eo titulus possessionis. l. institutio. qd teneatur illam ostendere. nam & libertas ecclesie licet sit i quasi possessione libertatis probat manumissionem suam. xii. q. i. c. longinquitate. & c. se. & hoc probat decre. de ap. personas in parte decisa. ubi de hoc per Lau. nam & possidens pro herede uel possessore cogitur probare titulum. **L.** de acqui. pos. l. cogi. ad hoc facit quod no. de do. & contu. contingit in glo. vlt. circa medium. In contrarium uidetur. arg. xx. q. ii. quem pro genitores. **s.** de regul. uidua. & i pre. l. cogi. ii. q. v. §. i. & pro hoc facit quod no. Inno. de procu. ex insinuatione. & Ber. Composit. de rescrip. capitulum. in glo. v. §. item queritur an executor. **s.** sed secundum hec. primam opi. tenebat Abel. & Ber. is per iura predicta. Jo. & la. no. c. di. contra morem. qd clericus habens duo beneficia cogitur dicere titulum: habenti autem unum solus sufficit possessionem ostendere. ar. ad. hoc. **s.** e. li. de prescrip. c. i. & de of. or. e. li. c. ordinari. Dicit potest primam partem veram. cum episcopus ex suo officio uult uidere institutionem clerici. hoc probatur de preben. dilecto. vt ec. bene fi. c. vno. Secundam cum alius agit forte dicens se ius habere in prebenda: tunc actor quod asseruerat & c. vi. q. vlt. actor. & i preal. c. vno. ut ecc. benefi. & **L.** de proba. actor. & hoc probatur ex his que no. Inno. & Ber. compo. in

predictis glo. et per hosti. et hoc de simo. licet heli. super ner. officii sui debi-
tum.

Possessor male fidei. pone casum. xxxiii. e. ii. si virgo. §. de prescrip.
t. vlt. hęc regula secundum leges vera est in prescriptioe. x. uel. xx. an-
norum. L. de prescrip. lon. tempo. auc. male fidei. in prescrip. autem. xxx. vel

xl. annorum non requiritur bo-
na fides. xvi. q. iii. §. potest. §.
de prescrip. uigilanti. L. de
prescrip. xxx. vel. xl. annorum
cum nouissim. nisi uelis dice-
re leges eē coniectas per pre-
dic. decr. de prescrip. c. vi. ubi
de hoc. quod quidam abhor-
rent dicentes papam nō pos-
se tollere leges nisi quo ad suum forum. alii uero dicunt papā indistincte quo
ad vtrunq; forum posse leges tollere: de hoc. x. di. constitutiones de testamē.
cum esset. in his autem tenens mediū: credo q; papa ubi non habz tempora
lē iurisdictionē non possit tollere legem quo ad forum ciuile. nisi in his in qui-
bus vertitur periculum anime cum potestates distincte sint. xvi. cum ad ve-
rum. x. di. quoniam. ubi de hoc et qui si. sint legi. causam. ii. in his autem in
quibus periculum anime vertitur quo ad vtrunq; forum tollit legem: proba-
tur hoc de iudi. nouit. de prescrip. c. ult. de secun. nup. c. pe. et vlt. §. eo. li. de so.
compe. c. vlt. de iureiuran. c. ii. eo. li. de excep. c. ii. de senten. excom. decerni-
mus. nam in his leges sacros canones imitari non dedignatur. §. de iudi. cle-
rici: in auc. vt non luxu. contra natu. colla. vi. in auc. ut clerici apud proprios
episcopos. §. si uero ecclesiasticum. ex quibus satis possit inferri: idem de iure
canonico circa hoc quod de iure ciuili. Sciendum est autem q; secundum
nos non solum ab initio sed in qualibet parte prescriptiois debet prescribē
etiam cognoscere bonam fidem: ut hic et in concor. In his autē in quibus ē
secundum leges requiratur bona fides: sufficiebat ab initio bonam fidem
agnouisse. ut in predic. §. potest. et l. cum nouissim. Si autem queratur de eo
qui completa prescriptioe incipit habere malam fidem: an teneatur rem re-
stituere. dic ut no. xliii. q. vi. c. i. et xxxiii. q. ii. si virgo. et §. de prescrip. uigilan-
ti. Non solum autem in prescriptioe requiritur bona fides vt hic. sed etiaz
titulus qui det causam prescribendi: de hoc. x. q. iii. quia. xvi. q. iii. dilecto. de
prescrip. si diligenti. ar. contra eo. ti. de quarta. c. ad aures. et c. vlt. ubi non
fit mentio de titulo. So. dic breuiter q; si ius commune vel prescriptio non ē
contra possessorem. sufficit bona fides: alias necesse est allegari titulum et pro-
bati nisi allegatur prescriptio tanti temporis: cuius contrariū non sit memo-
ria. §. eo. lib. de prescrip. c. i. Quid autem sit prescriptio quid usucapio: que i
eis requirantur: quis eorum effectus: plene no. xvi. q. iii. in summa. quomo-
do interrumpatur. ea. q. §. potest. §. bec de prescriptionibus et supra de pre-
scrip. c. illud.

Sidei. multis modis sumitur fides: quod dic ut no. §. de fide catbo. in ru-
brica. et xxii. q. i. monet. hic sumitur pro conscientia. sic. xxviii. q. i. §. ex his. §.
prescrip. c. vlt.

Ullo tempore. potes facere punctum ante et post: et sic habebis duos intel-
lectus. Primus est q; nulla antiqua dierum possessio et. §. de prescrip. uigilan-
ti. Secundus q; nullo tempore prescriptiois debet agnoscere malam fidez
§. eo. c. ult.

Prescribit. si ergo possidens conscientiam habet rei aliene non prescribit
contra. xvi. q. iii. placuit ut quicumque. §. de prescrip. c. i. ubi prescribit qui cer-
tus est rem esse alienam. Solu. illud speciale in fauorem fidei catholice: sicut
alia. ii. q. vii. si hereticus. §. e. li. de hereti. c. i. et iii. L. de episcopa. audien. l.
nemo. cum sumi. preterea satis videtur suam conscientiam purgasse et bonam
fidem agnoscere qui verum dominum requisit. ar. j. co. scienti cum suis cō-
cor. et sic auctoritate canonis excusatur. sic. ff. de noxa. l. et generalit. ubi usuce-
pit qui scit seruum alienum qui sub alio bene fidei possessore fuerat. datus p
noxa. ex quo uerus dominus requisitus noxaz emandare non uult. Jte con-
tra. §. de iurepa. cura. So. vt ibi et xvi. q. iii. si sacerdotes in. l. glo. vltra medi-
um. quod ē videtur contra. Si queratur quis dicatur bone fidei possessor et
male. dic ut no. de prescrip. si diligenti in glo. penult.

Sine possessione. bec regula sumpta est ex lege. ff. eo. ti. qui in seruitu-
te est per quam etiam potest hic poni exemplum casus et per. c. xvi. q.
iii. pōno. et §. de prescrip. causam que seruus cum ab alio possideatur nō pos-
sident vt in primo casu. hereticus et paganus vt in secundo. laicus spiritualia
vt in tertio. Sciendum est autem q; possessionum alia iuris alia facti alia iu-
ris et facti bec interdum habet plurimum iuris et minimum facti: interdum
econtra quod prosequere. ut no. §. de concol. preben. cum nostris. et L. de ac-
qui. pos. l. i. ut ergo currat prescriptio debet quis possidere de facto et de iure
de facto planum est: quia qui non possidet non prescribit. et debet possidere
proprio nomine non alieno: alias ille prescriberet cuius nomine possideret
xvi. questione tertia clerici. de restit. spol. cum uenisset in fi. de prescrip. si di-
ligenti. ff. de acqui. pos. quod meo. debet etiam possidere de iure: quia ad
prescriptionem requiritur ciuilis possessio. idest. q; talis sit persona in quam
cadere possit huiusmodi possessio: ut probatur per iura inducta in prin. glo.
ad hoc etiam. xliii. q. i. in prin. et quod ibi nota. et de proba. ex litteris in fi. ff. §.
usuca. sine possessione. hoc dico. quia laici de facto interdum possident deci-
mas et spiritualia. ut no. Bar. brix. xliii. q. i. in prin. glo. magne et in fi. ad hoc
§. eo. li. de resti. spol. ad decimas. nam vt ibi patet. aliud esse possidere: aliud ē
legitime possidere. Et nota q; bec possessio facti debet esse continua: quid si
interrumpatur possessio iterrupta ē prescriptio. xvi. q. iii. §. potest. de prescrip.
illud. L. de prescrip. xxx. uel. xl. anno. cum nouissim. si tamen fiat iterruptio

Possessor male fidei. ullo tē-
pore non prescribit.
Idem.

Possessor male fidei. ullo tē-
pore non prescribit.
Idem.

Possessor male fidei. ullo tē-
pore non prescribit.
Idem.

Possessor male fidei. ullo tē-
pore non prescribit.
Idem.

Possessor male fidei. ullo tē-
pore non prescribit.
Idem.

Possessor male fidei. ullo tē-
pore non prescribit.
Idem.

Possessor male fidei. ullo tē-
pore non prescribit.
Idem.

Possessor male fidei. ullo tē-
pore non prescribit.
Idem.

Possessor male fidei. ullo tē-
pore non prescribit.
Idem.

Possessor male fidei. ullo tē-
pore non prescribit.
Idem.

Possessor male fidei. ullo tē-
pore non prescribit.
Idem.

Possessor male fidei. ullo tē-
pore non prescribit.
Idem.

Possessor male fidei. ullo tē-
pore non prescribit.
Idem.

Possessor male fidei. ullo tē-
pore non prescribit.
Idem.

ciuilit. puta per lit. contesta. secundum canones q; amodo nō cur-
rat prescriptio. quia presumitur titubare et malam fidem habere: s; leges
que de mala fide non curant. nouos. xl. annos requirunt: ut
in predic. §. potest. et hoc no. Jo. xvi. q. iii. c. i. et quod dicit regula §
possessione: hoc intelligas uel de quali possessione: quia incorpora-
lia non possidentur
sed quasi possiden-
tur. ff. de usuca. l. se-
quitur. §. si riam. ff.
de acqui. pos. l. iii. in
principio. et tamen
prescribuntur. §. de
causa pos. cum eccle-
sia.

Sine possessione prescriptio
non procedit.
Idem.

Peccatū nō dimittit nisi restituat
Idem.

Prescriptio. nec usucapio. ff. de usuca. l. iii. et l. se.
Non procedit. prescriptio est uerbum iuris: parit enim acti-
onem vel exceptionem ex tempore. et ex ea acquiritur dominium:
etiam directum secundum Adar. Jo. contra de hoc. xvi. q. iii. §. po-
test circa p̄n. Usucapio autem est acquisitio domini per continua-
tionem possessionis temporis lege diffinita. ff. de usuca. l. iii. ex qui-
bus satis p̄ rō regule: que cōtrariū patitur de lege dicente: q; captus
ab hostibus usucapit. ff. de usuca. l. iusto. §. vlt. et tamen nihil possi-
det cum ab alio possideatur. ff. de acqui. pos. cū heredes. §. in his. s; lex
intelligit q; usucapit per aliu quē habebat in potestate tempore
quo captus fuit: unde rediens postliminio recuperat potestatem quā
eius fictione uidetur continuasse. et sic usucapione dominiuz quest
uisse. sed si per se possidebat perdit possessionem. et licet postlimi-
nio redeat fictio postliminio non extenditur ad possessionem que
cōsistit in facto et sic nec ad usucapionem que ex possessione proce-
dit. ff. de cap. et possi. re. in bello. §. facte. et de usucap. l. si is qui pro
emptore. ubi de hoc. Item opponitur: ignorans possessionem non
querit: cum animus sit de substantialibus. L. de acqui. pos. licet. ff.
de acqui. pos. l. licet. et l. quēadmodum. et tamē ignorans prescribit
ff. pro solu. l. ii. §. celsus. So. ignorans per se possessionem non que-
rit. tamen bene potest ignorans querere possessionem ministerio
suii uel serui quem habet in potestate. ut in contrario. et sic usucape-
re ut ibi. Item opponitur de decre. §. de do. et conti. contingit. ibi
enim prescribit annualiter ille qui non possidet. Sed potest illud di-
ci speciale in odium illius contumacis qui non permittit actorem i-
gredi in possessionem secundum decretum iudicis causa rei seruā
deuel iam missus expulsi: ne sit melioris conditionis contumax q̄
obediens. ut ibi: nec debent stulti melioris conditionis eē q̄ periti
xvi. q. i. legi. §. e. li. de preben. eum qui beneficium. ff. q; vi aut elaz
l. seruus. vel aliter ibi loquitur de quodam temporis lapsu. qd̄ ha-
bet aliquem constituere possessorem tantum: hic autem loquitur §
quodam temporis lapsu quod per prescriptioem inducit domini-
um. ut. §. dixi. et sic non obstat. vel dic q; canon fingit illum posside-
dere in odium illius contumacis vt. §. dixi. ad hoc. ff. de bo. auc. iur-
di. pos. l. quantis. sepe enim iura finguntur causa quod non est. l.
dis. ferrum. ubi de hoc. de translati. iter copozalia. L. §. rei vx. acti.
l. vna circa prin. et de hoc. §. de spon. is qui.

Peccatū nō dimittit nisi restituat
Idem.

Peccatū nō dimittit nisi restituat
Idem.

Peccatū nō dimittit nisi restituat
Idem.

Peccatū nō dimittit nisi restituat
Idem.

Peccatū nō dimittit nisi restituat
Idem.

Peccatū nō dimittit nisi restituat
Idem.

Peccatū nō dimittit nisi restituat
Idem.

Peccatū nō dimittit nisi restituat
Idem.

Peccatū nō dimittit nisi restituat
Idem.

Peccatū nō dimittit nisi restituat
Idem.

Peccatū nō dimittit nisi restituat
Idem.

Peccatū nō dimittit nisi restituat
Idem.

Peccatū nō dimittit nisi restituat
Idem.

Peccatū nō dimittit nisi restituat
Idem.

Peccatū nō dimittit nisi restituat
Idem.

Peccatū nō dimittit nisi restituat
Idem.

Peccatū nō dimittit nisi restituat
Idem.

Peccatū nō dimittit nisi restituat
Idem.

Peccatū nō dimittit nisi restituat
Idem.

penis mitti debeat ad eos si sint remoti. no. iiii. q. i. §. sed notandus
in predicta decre. cum tu. et tene quod ibi nota. l. d. ost. bis autem
non extantibus soluetur pauperibus ut ibi et eis extantibus paupe
ribus solvens non liberatur: quia omnis non remittitur et. xiii. q.
v. forte. de iureiur. eam te. ff. de const. pe. §. si uero. et expressum est

de homici. sicut di
gnus. §. eos. et quod
supra dixi restituē
dum ci a quo fuit ex
torius intellige si fie
ri potest. si vero ne
scitur a quo pōe ca
sum de iudeis. c. cū
sit pauperibus ero
gabitur providētia
episcopi. ut ibi. Trē
dico id uerum cum turpitudō versatur ex parte recipiētis tantum.
si uero ex parte utriusq; et transfertur dominium. nec repetitio cō
petit nec restituatur danti. sed pauperibus erogabitur. xiii. q. v. nō
sane uel ecclesie si sibi facta esset iniuria. §. de sumo. de hoc ar. cōtra
§. e. ti. ueniens. So. ut no. in predi. c. decre. de hoc. i. q. iii. si quis do
tor ybi de hoc pone q; superest ille a quo extorsit excommunicatus tam
men est nūquid ei debeo restituere. super hoc uide quod no. xv. q.
vi. nos sanctoz. et §. de here. c. vlt. Satis possit dici deponendum
i edem sacram. ar. l. de iur. empbi. l. ii.

ablatum.

Dem.

Peccati uenia non datur nisi

correcto.

Dem.

Quomodo potest ad impossibile

obligari.

Dem.

Privilegium personale per

sonam sequitur. et extinguit

cum persona.

Dem.

est ius persequendi in iudicio quod nobis debetur insti. de actio. ff. resposio
dberere autē est de alio habere sed quod non est nec esse potest. de alio haberi
non potest. ergo ibi non est actio et sic nec obligatio. nota tamen q; hec regula
locum habet in matrimonio et ultimis uoluntatibus et singulis contractibus
in sententiis et preceptis. ff. que sen. sine ap. re. l. vlt. i. et. iii. resposio. in confes
sionibus. et ad. l. aquil. l. inde
neratus. §. vlt. nota. §. de cō
fel. c. ultimo. Item in legibus
et constitutionibus que debēt
eē possibiles. iiii. di. crit. Est
tamen in hoc differentia q; i
possibilia conditio apposita i
contractu uittat contractum.
ut in preallegatis legibus. ff.
de actio. et obli. l. nō solum. et
insti. de iuri. stipu. §. impossibi
bilis. In testamentis tamen et matrimonio ob ipsorum fauorem habetur p
non adiecta. de condi. ap. c. vlt. vbi de hoc. et l. de institu. et substi. l. reprebē
denda. et quod dicit hec regula de impossibili. intelligas etiam hoc de turpi.
et de hoc dicam. j. eo. non est obligatorium. et c. in malis.

Ablatum. pone nihil abstuli: sed iniuste damnum dedi ex quo
nihil ad me peruenit: idem teneo: enim damnum passio: alias non
remittitur peccatum. xii. q. ii. si quis de clericis. de iniur. et dam. da.
c. i. ff. de elec. et effu. l. vlt. tenetur etiam heres meus. licet ad me uel
ad ipsum nihil peruenit ex maleficio secundum canones: qd dic
ut no. xii. q. ii. episcopus qui filios de sepul. c. vlt. secundum leges §
L. et delict. defun. in quantum be. cō. l. vna hec regula sic exposita nō
patitur instantiam. et adde quod dicam. j. c. px.

Peccati uenia. Colligitur hec regula ex. c. xxxiii. q. ii. legatur
§. eo. li. de scisma. c. vno. l. d. here. manicheos. per que pōes
catum. Ad huius autem regule euidentiam scire debes: q; pecca
tor non solum delinquit in deum: sed etiam in ecclesiam. per contri
tionem autem que contrario uocatur deletur peccatum: quo ad de
um et per penitentiam susceptam a sacerdote ostēditur deletū quo
ad ecclesiam. de hoc de pe. di. per totum. licet tamen per contritio
nem deletum sit quo ad deum: tamen adhuc d. crimine accusari po
test. xxxiii. q. ii. admonere. vbi de hoc et de accusa. de bis ad hoc. ff.
de edil. edic. l. quid sit fugitiuus. si ergo semel conteritur et penitet
uiterius non cogitur penitere: si in iudicio accusatus absoluitur: ul
terius non poterit accusari. nisi in casibus no. ii. q. v. habet hoc pro
prium. et in predic. e. de bis: remissiones ergo que fiunt ab ecclesia
conferentibus ad hospitale pontes uel alia pia loca non profunt ni
si correctis. de quibus dic ut plene nota. de pe. et re. q; autē. Signa
tur contrarium ad hanc regulam. iiii. di. deniq; ibi enim datur ue
nia non correcto. sed ibi exponitur uenia id est impunitas. loquitur
ergo hec regula de uenia culpe non pene quod patet dum dicit. pec
cati uenia. propter scandalum enim uitandum interdum relinquitur
peccata impunita. l. di. ut constitueretur. xxiii. q. iiii. quidam cū
si pro quolibet igitur mortali debetur duplex pena eterna et tempo
ralis. de pe. di. i. si peccatum dauid. uenia temporalis interdum in
bac uita datur non correcto ex causa: et sic loquitur contrarium. in
terdum sine causa. xxvii. q. i. si qua eterna autem nō. et hoc dicit hec
regula. Item contra de pe. et re. quod quidam. et c. officii. vbi dat
penitentia non correcto. sed dic q; licet ibi imponatur penitentia.
non tamen datur remissio. et ideo penitentia illa inutilis dicitur quo
ad uitaz eternam. de pe. di. iii. ad fi. et di. v. falsas. merito autem dat
peccati uenia correcto. quia correctionem necessario habet dolor
peccati precedere: nam ut dicit Augusti. in canone. Quomō gau
debis te fore correctū. nisi primo te doleas fuisse peruersum. xxiii.
q. vii. c. vlt. Correctus autem ulterius peccator: dicendus non est. l.
di. ferrum. xxvii. q. i. apud misericordem.

Nemo potest. hec regula sumpta est ex. l. ff. eo. ti. l. impossibi
lum. Scire debes q; impossibilitas proprie triplex est iuris et facti
et nature. De prima pone casum. l. iiii. di. abbati. de pac. c. ult. ff. d. v.
obli. l. inter stipulantem. §. sacram. stipulatio enim rei sacre uel libe
ri hominis non tenet ut ibi. De secunda ibidem. et ff. de uer. obli. l.
generalite. r. et l. se. non enim tenet promissio: si id promitto quod i
possibile est de facto. ut montes alpiū ultra mare deferre. ff. de sta.
li. l. cum heres. §. i. Item si dare promitto quod natura dari est im
possibile. ut solem lunam et stellas. uel facere quod natura est ipof
sibile fieri. ut celum ascendere uel digito tangere. ff. de uer. obli. si
stipuler. i. et ii. resposio. huius autem regule ratio satis patet. quia
omnis obligatio aut in dando aut in faciendo consistit. ff. de uer.
obli. l. ii. in prin. sed quod non est nec esse potest. dari uel fieri non
potest. ergo ibi constitui nequit obligatio. Item obligatio actio
nem parit. ff. de procura. licet. §. ea sed quod non est nec esse po
test: obligationem parere non potest et sic nec actionem. Item actio

Obligari. etiam iuramento quia temerarium est. xxii. q. iiii. per totum. et
§. de iureiuran. sicut. et §. de ap. question. nec obligatur etiam naturaliter. vbi
dicit lex. ff. eo. ti. impossibilium. nulla est obligatio. uniuersale igitur negatiuum
omne obligationem denegat nec committitur stipulatio pene promissio. ff. d
uer ob. l. si homo mortuus. Nota ergo q; si bononie constitutus promittam
centum bodie rome me tibi daturum. quia impossibile est promissum. nō na
scitur obligatio: ut hic: et est expressum insti. de uerbo. obli. §. loca. preterquaz
in casu. ff. de uer. ob. l. ult. §. si inter eos. l. quando stipulator. et promissor: bo
non. constituti notificauerant dispensatoibus suis rome constitutis: stipula
tionem eo die fore futuram: mandans promissor suo dispensatori ut solueret
et stipulator suo ut reciperet ea die. ar. contra. §. de do. et contu. cum dilecti. ff.
de arbi. celsus. ff. man. l. si mandato. ii. §. paulus respondit. uic solu. ibi ē ynu
mandatum duo possibilia continens: et ideo ad utrunq; obligat. et si defici
at primum tenetur ad secundum: hic autem yna est obligatio tantum et tota i
possibilis uel ad minus primum impossibile ex quo sequitur scdm. preterea
contractus sunt uoluntarii. l. de acti. et obli. l. sicut. iudicium autem redditur
in inuitum. ff. de uer. ob. inter stipulantem. §. i. et ob hoc etiā notauerit Hof.
et Hostien. in dicta decre. cum dilecti. q; si iudex citet aliquem eo die quo ipof
sibile est eum comparere. q; non est omnino inutile mandatum: immo licet nō
teneatur comparere in die propter impossibilitatem tamen tenetur compare
re post diē et pot esse huius ratio. quia principale est ibi q; ueniat: accessoriuz
q; ueniat tali die: et principale non uiciatur propter accessoriū sed potius eō
tra. ut dicā. j. e. accessoriū. Jo. an.

Priuegium personale. Hec regula sumpta est ex. l. ff. eo. l. priuegia
quedam. et l. in omnibus causis. pone casum. vii. q. i. petisti. de auct. et
inupal. c. ii. l. de legi. leges in fi. ad idem. ff. de consti. prin. l. i. in fi. ff. de cen
si. l. etatem in fi. et ff. fo. ma. maritus. et l. seq. vbi heres mariti extraneus con
demnatur in solidum non habita ratione ne egeat cum maritus condemna
retur in quantum facere potest habita ratione ne egeat. Item in personali p
riuegio quod datur patri patrono et militi ut condemnentur in quantum facere
possunt quod cum persona extinguit. ff. de re iur. l. sunt qui in id. et l. patronus
et l. item miles. Et nota q; dicit priuegium. quia ius commune ad vna; per
sonam directum ad omnes extenditur. lxi. di. miramur. de re iudi. in causis
ff. de iur. et fa. igno. l. regula. §. vlt. et idem i rescriptis directis ad personas: qz
cum personis extinguntur. §. de of. delega. quoniam. sic et pacta personalia
personas non transgrediuntur. §. de transac. decetero. et c. ueniens. ff. d. pac.
iurifgentium. §. pactorum. et compromissum non extenditur ad heredes: nisi
de ipsis caneat. §. de arbi. c. vlt. et intelligitur hec regula de priuegio perso
nali. i. persone concessio. Item si esset personale ex parte concedentis. ut. §.
eo. lib. de rescrip. si gratiose. priuegiuz ergo aliud personale aliud reale:
ut. §. de presump. in data. Si autem simpliciter cedantur: an dicantur per
sonalia an realia. dic ut no. xxv. q. ii. in summa. xvi. q. i. possessiones. et §. de in
sti. cum uenissent. et quod dicitur hic q; priuegium personale extinguitur cū
persona intelligas idem in reali. ut. l. extincta re extinguitur priuegiū. xvi.
q. vii. et hoc diximus de uer. sig. abbate in fi. ff. quando di. usu. ce. l. usufructu.
quod dic verum quando ipse res uel loca. puta ecclesia ciuitas uel propbana
destruuntur superioris auctoritate secundum Jo. et Lau. qui hoc no. in pre.
c. et hoc diximus. ad hoc de conse. di. i. placuit. de no. ope. nunci. c. ii. et in pre.
l. usufructu. non ergo uiterius uocandus erit aliquis clericus ecclesie uel mu
niceps illius loci. si autem destruat ab hostibus retinet omnia priuegia et
remanet ibi clericus. vii. q. i. pastoralis. xix. q. iii. qui semel. Item si auctori
te superioris transferatur ad alium locuz. uel aliu uniat. xvi. q. i. et temporis
et c. se. de reli. do. quia monasterium. ff. de contraben. emp. l. ede. secundum.
Immo. qui ad hoc bene nota. §. de no. ope. nun. c. ii. licet hic dicatur priuegi
um tunc extingui cum extinguitur persona: interdum etiaz ante extinguitur
ut cum abutitur priuegio. quia tunc meretur extingui. xi. q. iii. priuegium
et in casibus ibi no. xxii. di. c. renouantes. et de consti. cum accessissent. et de p
uile. accedentibus. et de deci. suggestum. Ad hoc autem quod dicitur hic q;
priuegium sequitur personam contradicit. §. de usupal. ex tuarum. So. ide
terminate concessum personam sequitur precise. ut hic. priuegium autē usu
pallii conceditur cum determinatione loci et temporis. et ideo extra locum p
sonam non sequitur. tenor enim priuegiuz attendendus est et seruandus
§. de priuile. porro. et c. recepimus. uel dic ut. j. dicaz contra. de priuilegi. an

ti qua. xxi. di. deniq. ff. de of. proconsul. l. vlt. vbi presente maiore minor nō vti
tur p̄uilegio. So. speciale est ob superioris reuerentiam: & dic vt. s. vel. dic
q̄ sequitur personā semper habitu. licet non actu: sic est vbi ad tempus suspē
ditur iurisdictio. lxxi. di. si quis. vel ob reuerentia superioris. s. de. offi. dele.
volentes uel ob certam causam. L. de cur. sur. l. pe. §. i. de hoc dicā. j. e. quod
alicui.

Semel malus. pone ca
sum in semel periuro
xxii. q. v. parvuli. in semel cō
tumace. s. de presump. scribā
in semel calumniante. s. accu
sa. l. ii. ad hoc. xxv. di. c. vlti. s.
de elec. super eo. ff. de decur.
l. eos. hic ergo presumitur eū
qui semel malus fuit semper
malum esse. & potest hec dici
presumptio hominis: quia cō
tra hominem sic presumitur. potest etiam dici presumpcio facti: quia ex semel
facto sic presumitur. potest etiam dici presumpcio iuris: quia ius sic presumpit
ex facto. ut hic vides & in iuribus supra signatis. de quibus diuersis presump
tionibus prosequere. ut no. per Jo. l. di. ferrum. l. iiii. di. fraternitatem. p. ber.
de spon. is qui per accur. ff. quod me. cau. l. nota est verisimile. hic ergo videt
q̄ presumitur ex preterito circa presens. & futurum. interdū presumitur ex
presenti circa preteritum. interdū circa presens interdū circa futurum.
quod prosequere ut no. xliiii. distincti. multis. xxxiiii. q. ii. cum per bellicam
de presump. scribam. & in predic. c. is cui. licet autem vt. s. dixi. hec potest di
ci presumpcio iuris non est iuris & de iure. admittit enim probationem in cō
trarium. & probato q̄ penituerit ulterius malus non dicitur. l. di. ferrum. de
confe. dif. iiii. c. ii. de rescrip. eam te. de testi. testimoniu. ff. de edil. edic. q̄ ita.
saluo eo quod dicitur. s. de heredi. ad abolendam. §. illos quoq. s. eo. li. eo.
ti. super eo. Nota ergo q̄ qui semel fuit bonus uel malus semper presumitur
bonus uel malus. lxi. di. miramur. & s. de presump. dudum. ff. de le. ii. cū paf
§. rogo. Qui autem semel malus semper presumitur malus. ut hic. c. ff. d. re
mili. l. non omnes. §. a barbaris. L. de suscep. & archa. l. si aliquid. li. x. & pro
cedit hec presumpcio. tum ex presumentis natura corrupta. tum quia natura
humana prona est ad delicta. xii. q. i. omnis etas. in auc. de monachis. §. si vō
bis. col. i. Idem in simili quilibet presumitur pauper. quia nudus natus fuit
xlvii. di. sicut hi. L. de proba. l. ex persona. ff. de magistra. comue. l. i. §. magi
stratus. ubi tamen probatur semel esse solvendo adhuc idem presumitur. &
sic intelligitur lex. ff. de p̄uilegiis. credi. l. si creditores in fine. Queritur
autem quare quis presumatur virtutibus plenus & non diuitis. vide per
Ber. & Hostien. de ser. c. uno. & nota q̄ hec presumpcio interdum transit ad
filios quia qui patrem incontinentem habuit incontinentens presumitur. & ob
hoc illegitimus non promouetur. lvi. dist. per totum. et metuitur crimen pa
rentis in filio. xvi. q. i. si quis cum. ad hoc supra eo. li. de heredi. statutum. de
scism. c. i. ad b. ff. de edil. edic. q̄ si nolit. alias si seruus. §. qui m̄cipia. Jo. an.

Ratum quis. Pone casum. ix. q. ii. c. i. s. eo. li. de senten. excom. cum q̄
ii. respon. ff. de neg. ges. si pupilli. §. sed si ego. ubi si liber homo gessit
negocium filii uel serui peculiare tantum contemplatione ipsius: ratibabitio
sequens patris uel domini nil operatur. quia per ratibabitioem non tenet
vltra id ad quod prius tenebatur. s. ad quantitatem peculii. Contradicit ad
hanc litteram. ix. q. ii. lugdun. xvi. q. i. c. vlt. s. de elec. q̄ sicut de his que fi. a p̄
la. cum nos de iurepa. cura in his iuribus habet quis ratum quod suo nomi
ne non est gestum. So. dixerunt quidam. q̄ secundum canones poteram ra
tum habere quod meo nomine non est gestum per iura predicta. ut. no. d. ref.
spol. cum ad sedem in glo. penult. sed hec solutio extirpatur per hanc regulā
alij dixerunt hoc fallere in spiritualibus in quibus ratum habeo: quod meo
nomine non est gestum per iura predicta. & hoc nota. in predi. deere. q̄ sicut
in glo. sic patet. vel dic quod in capitulo lug. fuit ordinatio facta nomine pro
p̄rii episcopi. & spes in eo posita quod ratum haberet: ut ibi nota. Verius dic
q̄ ordinatio facta non a proprio episcopo bene tenet quo ad ordinem. licet nō
quo ad executionem. s. d. tempo. or. q̄ translationem. s. eo. li. eo. ti. c. i. & ii. ibi
igitur episcopus proprius non ratificauit collationem ordinis quo ad ordinē
quia non erat neccesse: sed executionem illi dispensatiue contulit quam nō ha
bebat. Alia etiam iura non proprie loquuntur de ratibabitioe: sed de quodam
nono consensu que sunt ualde diuersa: & super hoc uide quod dicam. j.
eo. non firmatur. Item contra. L. ad macedo. l. vlt. vbi ratuz habet pater cō
tractum filii suo nomine non gestum. So. dupliciter potest esse gestum meo
nomine uocaliter. ut. s. e. l. de sen. ex. cum quis & realiter ad mei p̄iudiciuz
vt quando filio meus mutuum contrahit sine meo assensu: fit in mei p̄iudicium.
ff. ad macedo. l. i. & hoc possum ratū habere: quia quod ibi ius repro
bat per dissentium. approbat per consensum. In autē vnus iudex possit. ra
tam habere sententiam latam per alium. dic ut no. ix. q. ii. c. i. de bis que fi. a
p̄la. cum nos. de offi. dele. prudentiam. in glo. ii. in fi. & per bar. brix. in que
stione venerali. que incipit episcopus mutinen. de materia huius regule ad
de quod. j. dicam. c. px.

Ratibabitioem. Hec regula sumpta est ex. l. ff. eo. ti. l. hoc iure. §. die /
cit. & l. semper qui. §. i. Pone casum in iudiciis. ii. q. vi. non solent. s. e.
li. de iur. iur. c. vlt. ff. de iudi. licet in maleficiis. s. eo. li. de sen. ex. cum quis. i.
rii. in contractibus. L. ad macedo. l. ult. & habet locum hec regula in casu. s.
c. proximo scilicet. quando meo nomine gestum est quia tunc ratum habere
possum & ratibabitio retrotrahitur & mandato comparabitur. Unum nota

q̄ si infra certum tempus teneor aliquid facere. & alius id fecit no
mine meo. i. tempus quo id facere debebam debeo illud ratū habe
re alias ratibabitio non prodesset. ii. q. vi. non solent. ibi. q̄ mox re
us ratum haberet. ff. rem ra. ba. l. penult. imputatur enim tunc cul
pa tacite renunciationis. ar. contra. s. eo. li. de preben. si tibi. i. Hec

Ratibabitioem retrotrahi
& mandato non est dubiuz cō
parari.
Idem.
Quam sunt partiu iura obscu
rari eo fauendū est potius quā
actori.

autem regula fallit
in casu. ff. d. bis qui
no. infra. l. quid ergo
in prin. non enim no
tatur infamia pater
qui non iussit filium
contrahere cum mu
liere que erat infra
tempus iuctus licz
postea consenserit
uel ratum habue
rit. Ratio quia ibi
spectatur initium ut ibi. uel est ratio. quia licet ratibabitio equipa
retur mandato ut hic non tamen iussit ut ibi. iussus enim neccesaria
tem imponit mandatum non: ut nota. ex. l. ff. quod ius. l. i. §. si ego
quero. & ff. quod cum eo. l. i. & l. si mandator. nec comparatur man
dato quo ad speciem actionis: quia datur actio neg. gesto. ff. de ne
go. ges. si pupilli. §. ait p̄tor. vbi mandato datur actio mandati. ff.
de procur. l. licet. §. ea obligatio. comparatur autem quo ad effectū
& ideo non dicit q̄ ratibabitio sit mandatum. sed q̄ mandato com
paratur. Item fallit in casu. ff. de offi. proconsul. & lega. l. obseruare
in fi. proconsul. enim dando legatum antequam ingrediatur prou
ciam nil agit. si autem postquam ingressus est dationem illam ratā
habuit valet: non tamen retrotrahitur ad totuz tempus s; ad id tā
tum quando ingressus est prouiciam ut ibi. ratio quia ratibabitio
operari non potest: nisi quod posset mandatum expressum. Item
fallit. ff. de acqui. bere. qui mihi bona. §. iussus. vbi ratibabitio tu
toris in aduenda hereditate mandato non comparatur & esset idē
inuenire in omnibus in quibus consideratur initium. & sic non est
contra. xvi. q. iii. §. potest. ff. eo. q̄ ab initio. & j. eo. non firmatur. &
ibi dicam. & de hoc per Ber. s. de pac. c. ii. & per Hof. s. qui ma. ac
cusa. pos. insuper. Item fallit in casu. s. de rescrip. nonnulli. ubi de
hoc. & c. ex parte decani in fi. ubi non valet rescriptum impetratuz
sine mandato licet ille cuius nomine impetratum est postea ratum
habeat. & hoc facit ius acquisitum illi contra quem facta est ipetra
tio: quod auelli ab ipso inuito non potest ad hoc. s. eo. li. de elec. ab
eo qui contra. & est simile huic regule i eo quod dicit q̄ ratibabitio
retrotrahitur. quod dicit lex q̄ appellans condemnatus de furto
si non prosequitur ap. retro notatur infamia: videtur enim ratam
habere sententiam. ff. de bis qui no. infra. l. furti. Olim dubitabā
an idem excommunicatione post ap. lata. sed dic ut. s. eo. li. de sen.
excom. licet. Et scire debes q̄ si faciens condemnatus est & satis
fecit sententie. non agitur amplius contra ratum habentem ad inte
resse. sed ad penam bene. ff. de vi & vi ar. l. i. §. quotiens. ff. d. admi.
tu. l. tres tutores. ff. de iurisd. om. iudi. l. adeo. Jo. an.

Quam sunt partiu. hec regula supra est ex. l. ff. eo. ti. l. fauora
biles. pone casum. iiii. q. i. indicas. s. e. de fi. instru. inter di
lectos. ff. de ac. & ob. arrianus. Hec autē regula vera est. nisi actor
foueat fauorabilem causam: puta matrimonii libertatis testamen
ti uel dotis. tunc enim fallit regula. quia fauendum ē actori. xxxiii.
q. i. si quis acceperit. s. de proba. ex litteris. ff. de manumif. l. ante
penult. Et habet hec regula locum non solum in sententia ferenda
ut. s. s. etiam in iam lata: puta a duobus ordinariis. uno absolue
te & altero condemnante. tenet enim sententia pro reo: nisi in supra
dictis casibus. s. de re iudi. c. vlt. ff. de re iudi. inter pares. Et nota
q̄ dicit obscura. si enim certum esset reum esse obnoxium punire
tur. quia culpa est relaxare vindictam. xxxviii. di. quia sunt. & hoc di
co cum est certum iudici ut iudici. fecus si ut deo. s. de of. ordi. si sa
cerdos. uel ut homini. iiii. q. vii. iudicet. de offi. dele. pastoralis. §. q̄
vero si certum est eum non eē obnoxium absoluitur. idem si dubiū
vt hic vides. sanctius est enim nocentem absoluerē. q̄ innocentem
condemnarē. ff. de penis. absentem. & sic in re dubia fertur certa se
tentia. contra. xi. q. iii. graue. & de spon. d. muliere. ad hoc. L. d. tra
fac. ut responsum. sed hic non est dubium: immo certum. q̄ ex quo
actor non probauit clare debet reus absolui. vi. q. vlt. actor. vt ecclē.
benefi. ut nostrum. L. de proba. actor. sic no. Ber. de spon. iuuenif
& vide quod de triplici ambiguitate no. xxxiii. di. c. ult.

Reo. sic dicto a re que petitur. uel super qua impetitur. s. de s.
sign. foris.

Actori. contra. ff. de iudi. l. si quis intentione. ubi ambigam ora
tionem actoris in sui utilitatem interpretamur. So. illud in prin.
lit. in quo fauetur actori. hic in fi. i quo fauetur reo: quod dic ut no.
de ref. spol. cum ad sedem in glo. ii. in fi. In summa igitur no. q̄ in
obscuris potius fauetur reo q̄ actori. nisi fauor cause aliud iducat
vt. s. dixi. hinc est q̄ cum semiplene probauit actor. & talis est cau
sa in qua non est deserendum iuramentum. puta criminalis nel fa
mosa uel ardua. L. de proba. sciant cuncti. L. de dolo. d. vlt. & L.
quod me. cau. l. metuz. absoluitur reus. Si ar talis est causa in qua

fit deferendum deferri debet reo: nisi ex circumstantiis personarum
et cause videatur iudici illud deferendum actori: de iureiur. c. vlti.
nec intelligas hanc regulam in obscuris probationibus iudicis a reo
quia illas contra eum interpretamur. de proba. licet quod dic ut dicam
j. eo. contra eum. Jo. an.

In iudiciis.
Pone casum
iii. q. ix. necesse. s. d.
indi. nonit. r. s. eo.
li. de rescrip. statutū
§. insuper. r. §. se. ff.
de arbi. si cum dies
§. si arbiter. aliorum
enim honores alius
nō debent esse occa
sio nocēdi. l. d. sta.
r. imagi. l. vl. ad hoc
xi. q. iii. si quis vero
Signantur contra
ria ad hanc regulaz
xl. di. c. i. xlv. di. cuj
beatus. xviii. di. nobilissimus. xliiii. q. i. qui contra pacem. s. de of.
dele. sane. ii. s. eo. li. de of. dele. c. ii. r. de sen. ex. quia periculosus. ff.
de pen. aut facta. l. de mo. mulie. eos in fi. r. s. d. sumo. per tuas. i.
vbi de hoc. So. i. penis defertur dignitati et persone: ut ibi: r. d. hoc
transac. c. vlt. ar. cōtra. s. de iureiur. cum quidam dic ut ibi. Idem
in fedendo vel assurgēdo. xciii. di. non oportet. r. no. iii. q. ix. c. vlt.
in iudiciis autem vel sententia non est habenda personarum acce
ptio: ut hic: in eis enim equalitas est seruanda. l. de prox. fac. scri.
l. in sacris. l. x. Idem in penitētie exhibitione. xxvi. q. vii. sacerdos
in prin. in fide christi suscipienda: de conse. di. iiii. nec quēquam
et in aliis sacramētis: de coniu. seruo. c. i. r. in paupēz receptioe cuj
sufficere possumus. xlii. di. quiescamus. r. in aliis operibus pietatis
xvi. q. i. si cupis. hoc ergo quod dicit in iudiciis soluit cōtraria. Et
no. q. iudicium interdū ponitur pro eo quod precedit sniam: ut hic
r. ii. q. i. sicut sine iudicio. r. c. in primis. Interdū p cōdemnatione
de conse. di. ii. timorem. Interdum pro discretionē. iii. q. vii. §. tria
Interdū pro ultima voluntate s. eo. li. de sepul. c. penult. Et nota
q. licet iudex vti non debeat in iudiciis acceptione personarum: ut
hic r. in concor. tamen utile est in arbitrariis iudicem g'ratiosuz ha
bere. s. d. of. dele. consulti. r. facit de accusa. nulli r. qd ibi no. caue
at tamen iudex ne in faciēdo gratia incurrat penam constitutiōis
de re iudi. cum eterni. s. eo. li.

In ignorantia facti. Pone casum in ignorantia facti: in ordina
to ignoranter a simoniaci. i. q. i. si qui a simoniacis. in eo qui
ignorabat beneficium reservatum per papam vel alii collatum. s.
eo. li. de preben. si beneficia simile. s. eo. li. de rescrip. gratia. in eo.
qui locat militi: credens cum paganum. ff. locati. l. si ignorans. nō
enim disciplinam cōtempnit qui militem ignoravit: ut ibi. In igno
rantia iuris pone casum. i. q. iiii. §. notandū in fi. s. eo. li. de prebē.
eum qui. ibi stultus r. c. de iur. r. fac. ig. l. ii. r. l. cum quis. Hec re
gula non indiget glossis: cum eius materia plenissime babeatur. i.
q. iiii. §. notandū. in textu r. glo. xxxviii. di. in summa. r. de hoc dic
ut ibi. Quid no. q. cum queritur de cōdemnatione expensarum
dicimus q. in principali causa probabilis error excusat ad expen
sarum cōdemnatione. ii. q. iiii. c. paulum. de elec. c. i. in fi. s. eo. li. sed
in causa appēlindistincte victus cōdemnatur victori in expensis
ii. q. vi. omnimodo. s. de appel. sepe. l. d. ap. eos. §. ne temere. Rō
autem huius diversi iuris colligitur per hanc regulā. i. principali. n.
causa est error facti quia in ea ex probationib⁹ que i facto cōstitunt
procedit. sed i ap. causa proceditur ex actis prioris cause: unde ibi
ē error iuris: et ideo nō excusat a cōdemnatione. ut hic Et ideo no.
Inno. r. host. s. de do. r. contu. finem. q. si in causa ap. non procedi
tur per sola antiqua acta: sed iducatur probationes noue per quas
pnuicief: tunc probabilis error bene excusat victū a cōdemnatione
expensarum: quod verum puto: r. videtur casus predictē de re. s. eo.
li. de elec. c. i. in fi. Ad primum dictū huius regule signatur contra
riū. xxxiii. q. ii. in lectum. vbi iponitur penitētia. pbabiliter ignoran
ti factū: sed illud ad cautelā. Itē pira d cōse. di. iiii. q. bis. vbi igno
rante rebaptizatus ordinari nō pōt. illud speciale r. punif sine cul
pa. subest tamen causa. s. iniuria p'imi sacramenti. vel dic ut ibi no.

Quam quis in ius. Hec regula sūpta est ex. l. ff. eo. ti. l. qui in al
terius. Pone casum. xvi. q. iiii. si sacerdotes. sed tertius casū
ibi nō r. de iurep. cura. r. ff. de posu. l. i. in fi. r. l. ii. ibi enim beres
vēdēs rē depositā credens illā fuisse defuncti nō tenetur ad rē s; ad
p'ciuz. qd ar i hac regula dicit: uey ē si cū ipso successore agatur: se
cus si ipse agat. quia certus debuit esse de facto suo cum ad iudici
um puocat: ut i pred. l. qui in alterius. r. est si quia deliberatoe dā
tur reo. sed non actori. quia certus debet eē ad iudiciū puocando.
de hoc dicā. j. eo. nō licet. cū ē si agat probabilis posset eē ignoran
tia. itelligitur at hęc regula generaliter de quolibet successore. siue
sit singularis siue vni uersalis. de quibus dicā. j. eo. is qui in ius. q

Quia restringi: r. fauores cō
uenit ampliari.
Idem.
Ecce concessum a principe
beneficium esse mansurum.
Idem.
Adulterū a iure beneficiū nō
est alicui auferendum.
Idem.

videtur cōtra sed non est. quia ibi loquitur de iure. hic dō facto vbi ergo quere
retur de prescriptione in qua sufficit bona fides. quod dic ut. s. eo. li. de pre
scrip. c. i. prescriberet successor bone fidei. quod non prescriberet predecessor
cum mala fide ubi autem requireretur titulus. si iniustū titulū habuit prede
cessor talem qui non det causam prescribendi. successor qui eodem iure uti
tur non prescribit. ff. d. diuer.
temp. prescrip. l. cuj heres. r.
aduerte quia regula ista uēit
exmplicatiue ad preceden
tem. ignorantia facti proba
bilis excusat vt ibi vel si in ius
succesit alterius vt hic.

Quia restringi. Pone
casum in primo dicto.
xxxv. q. iiii. quod scripsi. ubi p
uilegium odiosū de cōtraben
do. f. i. gradu prohibito restri
gitur. s. de deci. tua. i. vbi deci
me noualium nō accrescunt
laicis habentibus decimas i
feudum. ut. s. eo. li. de fi. pre
sby. c. i. r. vlt. i secundo pone. xvi. q. ii. c. i. s. eo. li. d. priuile. licet. ii. respōso. l.
de sen. pas. r. resti. l. i. que canonizata r. ij. q. iij. in fi. r. cōcor. ad hanc regulam
xvi. q. iij. §. potest. s. eo. li. de priuile. ne aliq. ff. de libe. r. potestbu. l. cū quidaz
si ergo ius uel priuilegium odiosum ē: restringēdū ē si fauorabile ampliandū
vt. s. si fauorabile: r. odiosū. ut macedoniam ampliā pacto. quia illi iuri nō
potest renūciari. ff. ad macedo. sed r. si pater i. si. item extenditur non solum
ad pecuniam. sed ad rem aliam datā in fraudem. ff. eo. ti. si iulianus. §. mutui
r. l. iiii. §. i. r. per hanc regulam soluūt contrarium decre. de deci. ex parte. iiii.
ad decre. eodem titulo cum contingat in decret. enim ex parte erat fauor. sci
licet priuilegium r. ideo concessis decimis intelliguntur concessa etiam no
ualia sed in decre. cuj contingat. erat odium. f. prescriptionis. s. de prescrip.
vigilati. r. iō s; prescripserim decimas nō videor prescripsisse idualia postea in
surgentia. ut ibi. Et facit ad questionem quā no. host. s. d. prescrip. cū ex of
ficiū. de prelato qui prescripsit visitationē r. nūq. fuit procuratus. modo perit
pcurationē. an sit audiendus. r. dicit q. nō prescriptio enī odiosa ē. r. iō vnum
sine altero acquiri potest per eā nec tūc ē visitationi annexa procuratio: sed
ius eōe fauorabile. r. iō visitationi que d iure cōi sit. annexa ē pcuratio vt ibi
odia igitur restringēda sunt vnde alterius odio quis grauari non debet. j. e.
nō d; r. adde hic quod ibi dicam io. an.

Ecce concessum. Pone casum. xxv. q. ii. c. i. r. ii. s. eo. li. de preben. sicut
nulla in auc. col. vi. constitutio que de digni. in fi. ubi filiūssa. per digni
tatē sibi delatā factus sui iuris dignitatis sue administratione finita remanet
sui iuris. ad hoc. s. eo. li. de priuile. c. i. i. prin. priuilegia ergo principis sunt per
petua. r. hoc vey ē in realib⁹. personalia enī extinguntur cū personā. quod dic
ut dixi. s. eo. priuilegiū. idē dico de priuilegio ad tēpus dato. pone casū de v.
fig. tua. s. eo. li. de prescrip. si propter r. h; hic exprimat de principe idem i
beneficiis aliorum. xi. q. ii. si cōp. de instit. cū venissent. possunt. n. episcopi da
re priuilegia de re iudi. cū iter vos de hoc. xxv. q. ii. i. sūma. Et no. q. licet p'ri
uilegiū debeat eē ppetuū vt hic. extinguitur tū pp abusu. negligentia. cōtrari
um factū r. superueniens enorme preiudiciū: quod dic ut no. xxij. di. reuonan
tes. xi. q. iij. priuilegiū. de deci. suggestū. vnde dico q. ab ipso principe uerba
priuilegiū iterpretanda sunt ita q. alteri enorme preiudiciū nō afferant. s. de
uer. sig. quid per nouale. si autem ex postfacto superueniat preiudiciū. pone
casum per decr. suggestū. de deci. hic cū sit necesse directe venire contra uer
ba priuilegij credere. pponendā principi questionem de priuilegio. quod de
nouo tendit ad noxā. r. contra illud non debere propria auctoritate venire se
cundum Lau. qui hoc sentit. xxv. q. i. in fi. r. Ber. i. predicta decre. suggestū
i vltima glo.

Princape. qui solus secundum quosdam potest priuilegiū i alterius preiudicium conferre. ix. q. iij. nunc vero. r. c. se. s. de cōcef. preben. proposuit. l.
de quadri. prescrip. bene a zenone. quod nō est uerū. ut no. xxv. q. ii. i. sūma.
in prin.
g. Adulterum. r. omni malicie r. diminutioni contrarium in auc. constitutio
que de digni. libe. in fi. colla. vi. Et no. q. hoc uerbum decet quod ponitur
in hac regula quantum ad ipsos subditos necessitatem importat. r. quantum
ad ipsum principem honestatem. ipse enim priuilegium per se concessum di
minuere nel moderari r. etiam in totū tollere potest. primum probatur. supra
eo. li. de deci. c. ii. r. de sta. regula. c. vno. de priuilegijs. c. i. r. c. ne aliqui. r. c.
se. secundum pbatur. c. li. de elec. quia sepe. de immu. ec. clericis. de sen. ex.
c. vlt. in fi. ad hoc. lxiiij. di. c. uey. l. de legi. digna uox.

Indultum a iure. Pone casum in licentia nubendi data ab apostolo.
lxviii. di. de bis. in anno dato ad promotionē sacerdotii. supra. eo. li.
de elec. cōmissa. In quadrimestri tempore dato cōdemnato in personali
actione ad soluedū. ff. de re iudi. l. iiii. §. si qs cōdemnatus. Cōtra. supra de
re iudi. qd ad consultationem. supra de ap. cum sit. r. c. oblat. ff. de re iudi. l.
ij. cum suis si. So. quoddam est iuris beneficium quod non potest alicui au
ferri. ut inducie. x. dierum ad appellandum. ij. q. vi. anteriorum. inducie. iiii.
annorum ad petendam restitutionem. supra. eo. li. de in inte. resti. c. i. Et illō
uerum est in istis r. aliis inducijs que dantur a lege sine tacito vel exp'esso
ministerio iudicantis. Quoddaz est quod sine causa auferri non potest. r. sic
intelligatur hęc regula. sed cum causa r. causa cognita bene. et nota. de hoc
plene in dicta decre. cum sit. et illud uerū in iudicijs. que licet dentur a iure

interuenit tamen in eis tacitum uel expressum ministerium iudicantis: ut in deliberatoris. xx. dierum et similibus quod ergo hic dicit: quod beneficium iuris nemini est auferendum. intelligas ab homine et sine eade cognitione. alio enim iure interdum tollitur alterius iuris beneficium. pone exemplum in solenniter ueniente qui non contrahit. s. eo. li. de vo. et vo. re. c. vno. In corumate in non ueniendo. In notorio criminoso et i tertio appellante: qui non audiuntur appellantes. xxiii. q. iii. de illicita. d. ap. proposuit. et c. sua nobis. C. ne. lice. in vna et eade causa ter. ap. per totus. s. ubi ius aufert uel permittit hominem auferre: cessat regula: sicut est uidere in patre qui a iure habet usufructum in bonis aduenticiis filii. C. de bo. que li. l. cum oportet et l. vlt. et tamen aufertur propter relinquentem ea conditione ne ad patrem perueniat usufructus. in auc. ut li. matri et auie in prin. col. ix. Item a lege datur marito administratio bonorum parafernalium: et tamen potest auferri per mulieris prohibitionem. C. de pac. conuen. l. hac lege. Sed ista que sunt permittente lege per hominem fieri non videntur. sed potius per legem permittentem. Et est hec regula pro clerico electo qui confirmationem debet petere in fra tres menses. ut. s. de elec. q. sit. post prestitum consensum. ut ibi. episcopus ei mandat quod petat confirmationem infra mensem: uidetur enim quod non possit hoc mandare: ex quo. n. eodem uel alio iure non cauetur quod hoc possit: ergo beneficium illi electo indultum tollere non poterit per hanc regulam. et ea que supra dixi. Jo. an.

Non firmatur. Hec regula sumpta est ex l. ff. e. ti. l. quod ab initio. Pone casum. i. q. i. principatus. ubi non conualefcit sumoniacus ingressus s. eo. li. de rescrip. si eo tempore. ubi spectatur impetrantis etas quam habebat impetrationis temporis. ff. de uer. obli. inter stipulantem. s. sacram. ubi non ualet liberi hominis stipulatio: licet postea seruus fiat: ad idem. supra. eo. li. d. sen. ex. licet. ff. qui et a qui. ma. li. l. si seruo. ubi libertas data seruo alieno non ualet. licet postea efficiatur seruus meus: ad idem insti. quibus non est permiffa. testa. s. preterea. ubi testamentum furiosi uel impuberis non ualet. licet postea efficiatur maior uel sane mentis: concoz. ad hoc. xvi. q. iii. s. potest v. quod ab initio. s. de elec. auditis cum si. Nota ergo ex hac regula initium spectandum. alibi habes de fine: sed prosequere hoc brocardum: ut no. s. de elec. dudum. item no. quod a principio nullum est ipso iure. tractu temporis non conualefcere: secus autem si non esset nullum: sed annullandum. s. de postula. bone. ii. de elec. q. sicut. Expresse contra. xii. q. ii. si qua de rebus. xvi. q. i. c. vlt. de his que fiunt a prela. cum nos et ibi de hoc: de regula. significatum. de inrepatro. cura. de despon. impu. de illis. de coniu. ser. proposuit. ff. de ritu nup. l. si quis in senatorio. C. de nup. et si contra i his omnibus dicitur: quia conualefcit: quod a principio nullum erat. So. ad predic. c. si qua de reb. dic quod non ob. secundum io. qui ibi nota. quod contractus factus per clericos vacante sede tenet ipso iure: sed restituitur ecclesia. Sed Hug. ibi. Tan. Hof. et Ber. extra ne se. vacan. c. i. dicunt contrarium: scilicet quod non tenet ipso iure. et dicunt ibi rescindi quantum de facto processit: et quod potest postea haberi ratum. dicunt esse speciale fauore ecclesie. uel dic generaliter ad illud: et ad oia contraria supradicta. quod illud quod ab initio nullum est non firmatur solo tractu temporis: ut hic. sicut enim tempus non est modus inducende obligatio nis. x. q. iii. quia cognouimus. d. centi. peruenit. C. de pac. si certis annis. nec tollende. s. de prescrip. causam. ff. de acti. et obli. l. obligationum. s. placet. sic nec reparande ut hic: ad idem. ff. de ser. expoz. l. si minor. sed nouo subsequenti consensu interdum expresse sublata causa impedimeti bene. ut per contraria probatur ad hoc. C. si ma. fac. ra. ha. l. i. et ii. probatur hec optime opinio. s. eo. li. de spon. impu. c. i. valent ergo ex subsequenti consensu. ex nunc. no. ut extunc. ff. de offi. procon. l. obseruare in fi. Speciale tamen uidetur secundum Ber. in contractu minoris. ubi non tenet contractus nisi tutor uel procurator ibi sit presens. licet postea consentiat. insti. de auctoritate tu. s. tutor. ff. eo. ti. l. obligari. item in electione que si nulla est subsequenti consensu non confirmatur. supra de elec. auditis secundum Ber. qui hoc no. supra. eo. lib. de rebus eccle. alie. uel non dudum in glo. magna i fi. sed adhuc ob. et solutioni contradicit predic. decre. supra de iurepatro. cura ubi etiam tractu temporis confirmatur quod ab initio non ualebat. So. ibi non fuit solus tractus temporis: sed bona fides cum tempore legitimo. quod prescriptione induxit. et facit quod dixi. supra eo. cum quis uel fuit illud propter scandalum uel fuit ibi etiam tacitus consensus episcopi. ut ibi no. item solutioni contradicit. s. de eo qui dux. in ma. quam pol. per adulte. c. ii. ubi matrimonium contractu cum secunda ueniente. prima. mortua prima ex nouo consensu confirmari non potest. So. illud est propter impedimeti perpetuum. s. adulterium cum spofalibus de facto. ut supra eo. tit. c. vlti. licet ergo supuenit casus. s. mors prime. a quo potuerat cum secunda matrimonium inchoari. remanet tamen impedimentum predictum propter quod nouus consensus non potest inducere matrimonium cum secunda. et ibi de hoc illa ergo que de necessitate desiderant initium uel que ideo non valent quia subest in eis perpetuum impedimentum: nec tractu temporis nec nouo subsequenti consensu confirmantur. ut hic et ibi: sed ea que de necessitate non respiciunt initium nec subest in eis perpetuum sed temporale tantum impedimentum. et si non solo tractu temporis confirmantur ut hic tamen sublato impedimento nouo subsequenti consensu interdum tacito. interdum expresse bene ut in contrariis. et sic solutionem intelligo supra dictam.

Non firmatur tractu temporis quod de iure ab initio non subsistit.

Non est sine culpa qui rei que

Non est sine culpa. Hec regula sumpta est ex l. ff. eo. ti. l. culpa est. Pone casum in clerico iacente lapidem et ceco sagittante. l. vi. clerico. xv. q. i. s. ut itaqz. in monacho cibirugico. s. de homic. tua. i. respon. Scire enim debet quod suum non est ad alios pertinere. C. unde uel cum querebatur. Si hec regula vera est: ergo

ad cum non pertinet se immiscet.

Nullus pluribus uti defensionibus prohibetur.

Nemo ex bis.

est culpa gerere aliena negotia: et sic est contra. ff. de neg. g. l. ii. per totum. ubi pedita est actio gerenti. ex improbitate. n. non debuit actiones consequi. xxii. q. iii. si ad peccatum. s. d. consue. c. penult. ff.

de furtis. itaqz. fullo. So. officium hoc debet homo homini. xxii. q. iii. c. ij. s. de testa. cum in officiis. ibi primo loco et. ff. d. ser. expoz. l. seruus. Et nota quod proprie loquendo inter deum et hominem est religio: in decre. iuramenti religio. xxii. q. iii. vnusquisqz. inter prelatum et subditum obedientia. ii. q. vi. qui se scit. inter maiorem et minorem reuerentia. s. eo. li. de offi. dele. c. ii. inter patrem et filium dilectio. v. q. v. non osculatur. inter consanguineos pietas. inter dominum et seruum seruitium: inter patronum et libertum obsequium inter hominem et hominem officium. non potest ergo dici ad eum non pertinere: nam uides quod olim appellans pro condemnato habebat biduum ut in propria causa. non triduum. et aliena. ff. d. ap. non tantum. ff. quando ap. sit. l. ii. ad hoc. ii. q. vi. non solent. Explicare potes hanc regulam etiam in imperito medico et in iudice qui per imperitiam male iudicauit. qui tenetur actione in factum in quantum religioni iudicantis uidebitur equum. ff. d. uaritis et ex traor. cog. l. si iudex. insti. d. obli. que ex quasi delict. in prin. quia imperitia culpe comparatur. i. q. i. non est puranda in fi. xxix. di. c. ult. s. de eta. et quali ad aures. de homici. tua. ff. eo. ti. l. imperia. si ergo est in culpa hec miscendo: ergo tenet ut de casu. quia semper si casus culpa preuenit tenetur quis de casu. de homici. presbyterum. et c. continebatur. et c. ad audientiam. et s. eo. li. e. ti. c. ult. de hoc. l. di. d. bis. s. de homici. sicut dignum in glo. pe. ad hanc regulam concoz. s. de sen. ex. perpendimus.

Nullus pluribus. hec regula sumpta est ex l. ff. e. l. nemo ex bis. Pone casus. xxiii. q. i. quisquis ubi negat Augu. quod dicebat. An. eum facere dicens quod posito quod id verum esset id facit ex causa. de prescrip. auditis. ubi allegatur exemptio et prescriptio C. de transac. interpositas. ubi dicitur transactionem non tenere. tum quia metu interposita. tum quia facta cum seruo proprio. et quod dicit defensionibus. intelligas etiam contrariis. xiii. q. ii. in prin. ubi de hoc. ff. de excep. l. nemo nisi forte specialiter ius impediatur. ut in predic. l. ff. eo. ti. l. nemo ex bis. ipedit. n. ius interdum contrarias defensiones proponi. pone casum. ff. d. noxa. l. quotiens. s. proz ibi conuentus noxali negans seruum habere in potestate conuictus de mendatio tenetur in solidum nec penitere potest. Idem in con uento de pauperie. ff. si quadru. pau. fe. di. l. i. s. interdum. Idem in eo qui negat pecuniam numeratam conuictus de mendacio non potest dicere se soluisse. C. de non nume. pecu. auc. contra qui propriam. idem in eo qui negat se socium amittit privilegium. ut con ueniat in quantum facere potest. ff. de re iudi. sed hoc ita. s. i. idem in eo qui negat sibi pecuniam solutam si conuincitur de mendacio amittit privilegium per quod aduersarius compellebatur probare indubitum. sed ipse compellitur probare debitum. s. de solu. is q. ff. de proba. cum de indebito in prin. item impedit. ff. de rei uen. l. ul. C. qui po. in pig. ba. auc. si possessor. nam conuentus rei uen. uel pigno. negans se. possidere conuictus de mendacio commodum possessionis amittit ut ibi: et aquila inficiatione crescit in dupli. ff. ad. l. aquil. l. ij. et heres qui negat legatum conuictus. non recurrit ad solemnitatem iuris ut dicatur testamentum imperfectum. insti. de fideicom. bere. s. ult. itez impedit. insti. de fideicom. liber. s. sed quod et in auc. de trien. et se. s. studium. et s. illud actor. colla. iii. du as autem electiones quis simul prosequi non potest. nec una electa redire ad alteram. s. e. li. de elec. ut quis duas. et facit. s. de re iudi. cum olim an autem quis pluribus actionibus uti possit no. xiii. q. ii. in prin. de relig. domi. cum dilectus. et per inno. et hosti. de resti. in inte. constitutus. et plene. ff. de tribu. quod in beredez. s. elige re. licet autem ex titulo duplicato non agatur. s. de fi. instru. iter dilectos. C. de cont. rabe. emp. cum res. tamen bene excipitur. s. de concess. preben. post electionem. de relig. domi. constitutus. et c. cuz dilectus. In illa autem decre. de prescrip. ueniens. simul proponuntur illa duo. privilegium et prescriptio. per quorum vnum uidebatur recedi ab altero. ut ibi patet. Sed nonne contraria allegant non audiri. ut. xxiii. q. vij. quod autem in prin. de ap. sollicitudine in fi. C. de fur. et ser. corrup. l. i. Quidam indistincte dixerunt allegantes contraria non audiri per pre. decre. iter dilectos sed obstat supradicta iura. Alii dixerunt. l. Huil. naso. Tan. et Hof. recitando quod illud habet locum in actore et in eadem instantia iudicii nam seipsos in diuersis. ff. de inof. testa. l. papinianus. s. s. nec impuberis. i. reo

autem non habet locum: ut supra probant. Sed huic opinioni contradicit predicti. decre. veniens. nam ibi erant mutue petitiones. et super eo super quo se defendebat abbas non auditur ibi allegans contraria prescriptionem scilicet et privilegium: et ideo dixerunt quod non auditur allegans contraria in eadem instantia iudicii ut in contrarijs: sed

in diversis bene. et ideo dixit quod qui primo egit de inofficio suo testamento: et sic cubuit: post postea dicere nullum. vt. l. de inoffi. testa. l. contra mores. sed huic contradicunt de re-

scrip. auditis. et c. cum olim. vbi in eadem instantia proponuntur. unde dixerunt alij: quod sub conditione licet proponere contraria: pro no talem facit de excep. cum venerabilis. et quod ibi nota. et sic intel ligunt dicitur decre. auditis. et c. cum olim. et hoc recitat Hoffr. feruari in curia. Sed hoc non colligitur ex ipsis decr. et videtur quod dam diuinare. unde verius dicas. quod aut sunt contraria que propo nunt ex pri. aut ex fi. Si ex pri. sunt tria s; ad vnu sine tendunt. pone casum in pre. decre. auditis. et in decr. cum oli et i dec. post electione cu si. tunc proponi possunt in eadem instantia. et vnum non preiudicat alteri. Si at ad sine contrarium tendunt. pone exemplum per decre. sollicitudinem. tunc simul. vel in eadem instantia non proponuntur. ut dixi. s. nec credas quod in pre. decre. veniens privilegium in eo quod privilegium sit contrarium prescriptioni in eo quod prescriptio. sed tenor privilegij erat contrarij prescriptioni. per prescriptionem. n. ibi dabatur abbati plena et pura potestas recipiendi ordines a quo cunq; vellet episcopo. sed per privilegium cum determinatione dabatur predicta potestas. si episcopus catholicus non esset et c. dicit tamen quidam referre in verbis an scilicet dicat allego privilegium et prescriptionem: et tunc debet audiri an dicat allego prescriptionem et privilegium. et tunc non auditur: quia ponit carrucam ante boues et sic intelligunt decre. sed vt ibi patet primo privilegium fuerat allegatum. unde precedens ratio verior est. Et nota quod exceptione ob uiciens non contestatur litem. s. eo. li. de lit. contes. c. ii. nec fatetur. ut. j. e. exceptiones. et adde quod ibi dicam: et concoz. ad hanc regu lam de ap. cum parati.

Quod semel placuit. Pone casum in matrimonio. xxxii. q. v. honorandus. de iureiur. quemadmodum. ff. de adu. li. vxor. i. fi. In electo. viii. q. ii. dilectissimi. s. eo. li. nulli. de elec. ff. de decur. l. penult. in fi. In iudice. iii. q. iii. offeratur. de causa pos. cum olim. l. de iudicis apertissimi. Idem in alijs omnibus. iiii. dist. in istis s. de proba. per tuas. ff. de neg. ges. pomponius. ii. Salit interdum hec regula ex causa superuenienti vel de nono ad noticiam perueniente. s. eo. li. de elec. ut circa. et c. nulli. s. d. excep. pastoralis. quia que de nouo emergunt indigent auxilio. s. de offi. dele. infinuante ff. de inter. act. de etate. s. ex causa. Itē fallit in casu. ff. de mu. et bo. vt gradatim. s. reprobari. ubi medicus semel probatus iterum repro batur. et est illud speciale propter hominis sanitatem. Item fallit in omnibus casibus in quibus a iure permittitur penitere vel variare sic in ap. a qua licet appellanti recedere. ii. q. vi. si quis libellos. de of fi. dele. gratum supra eo. lib. de elec. quanuis. et c. prouida. et supra de ap. interposita. Item in patrono laico qui variare potest supra d iurepa. quod autem. et c. pastoralis. in cardinali qui variat in casu supra de elec. licet in moniali. s. eo. li. c. ti. indemnitaribus. s. si autē et in testamento quod mutari potest usq; ad supremum vite exitum. xiiii. q. ii. vltima voluntas. de cele. mis. cum marte. ff. de adi. men. leg. l. iiii. non obstat pactum de non mutando. l. de pact. l. pactum quod dotali. ff. de leg. iii. si quis in prin. i. responso. et in li bello qui vsque ad litis contes. mutari potest. l. de eden. l. edita. d. hoc de libel. ob. c. ii. et accusans ante inscriptionem penitet: de ac cu. c. licet. Item iudex mutat interlocutoriam suam supra de appel. cum cessante. et dicit ut ibi et ff. de re iudi. quod iussit. Itē in manda to societate et deposito licitum est penitere: institutio. mandati. s. re cre supra eo. li. de procur. c. ii. et penult. ff. pro socio. sed si socius. s. ultimo. ff. deposti. l. i. s. penulti. et regulariter in contractibus imo minatis quod dicit vt plene nota. ff. de condit. causa da. et causa non se. si pecuniam. Item precarium ad certum tempus concessum eti am ante tempus renouatur. ff. de preca. l. cum precario. ratio quia certi temporis adiectio est contra naturam illius contractus Itē soluntur sponsalia de futuro per secuta sponsalia de presenti de spon. si inter et sponsalia de presenti per ingressum religionis. d. cō ner. coniu. ex publico et ingressus religionem ante annum vel pro fessionem penitet de regula. ad nostram et professus vnam religio nem et iam inuito prelato proficitur et ingreditur artorem. eo. tit. licet. et a simplici voto receditur per sequens matrimonium supra eo. lib. de vo. et re. c. vno ratio ibi. Item a voto de certa religio ne profitendo receditur per ingressum et iam regule laxioris. s. e.

li. de regula. qui post votum. item fallit in casu quo licet infra triduum peni tere supra de regula. ad nostram. et eo. lib. eo. ti. constitutionem in fi. item in electo qui consentit electioni de se facte qui propria auctoritate penitet ante confirmationem. de transla. iter corporalia secundum Ber. in is igitur et simi libus casibus quod semel placuit ad huc poterit displicere. Et incidit i hanc

Sed. In culpa nisi subsit causa nō e aliquis puniendus. Item. Quod quis mandato facit iu/

de arbi. l. penult. vbi licet partes faciant pactum de non recedendo ab arbitrio et ap. renuncient. nihilominus recedere possunt. Item habet locum i bis que scienter placent. et non per errorem facti. xxxviii. di. quanuis. xxii. q. ii. in qui bus. s. de elec. cum in cunctis. et de solu. c. vlti. de coniu. ser. c. ii. et vlt. ff. de iur isdi. om. iudi. si per errorem. Item requiritur quod non placeant sola mente. s; verbo vel facto. de spon. tue. et quod alterius inter sit. facit. j. eo. mutare et quod ibi dicam.

Quod semel placuit. Pone casum in filio qui non excommunicatur p peccato patris. xxxiii. q. iii. si babes. in compromittentibus qui nō pu niuntur dolo compromissarii. s. eo. li. de elec. si compromissarius. s. i. idē. l. de in offi. testa. si quis suo versus si. vbi renouatur lex antiqua que permitte bat filium exheredari a matre propter paternum odium. ad idem. i. q. iiii. iu dei. de simo. nobis. et c. sicut tuis. supra eo. li. de iniur. et dam. da. et si pignora tiones. l. de penis. sancimus cum si. Contra. ii. q. vi. biduum. ver. si aduer sus absentem de cau. pos. cum olim. ff. de tributis. procuratoris ubi negligen tia vt in primo. factum ut in secundo dolus ut i tertio. procuratoris nocet do mino. Sed dicit quod ratione mandati ipse dominus videtur id facere. unde eius odio grauatur inquantum fines mandati patiuntur in eo quod excedit. nota. de of. dele. cum olim. intelligas hoc ut plene no. s. ut. li. non conte. c. i. si idē dicit in herede qui grauatur pro defuncto et in fideiussore qui grauatur pro prin cipali. ut nota. de hoc per gar. in predicta decre. et si pignorationes. item con tra. lxx. di. neminem. ubi in odium ordinantis deponitur ordinatus. Sed ibi non solum fuit odium ordinantis. sed delictum ordinati qui se permisit sine ti tulo ordinari ut ibi nota. item contra. lvi. di. per totum. i. q. iiii. s. item peccato vi. q. i. si quis cum. xv. q. vlt. cum multe. xxxiii. q. iii. in prin. xxv. q. ii. ita nos. d. conse. di. i. in sancta. ibi perit iustus sepe pro impio. s. de sil. presby. per totum s. de spō. non est vobis. de here. uergentis. et c. e. ti. c. li. c. ii. s. ii. cuz multis si. So. triplex est pena eterna spiritualis et temporalis quod prosequere ut no. i. q. iiii. in summa. et xxxiii. q. iii. in summa. de bis que fi. a ma. par. ca. que fuit pena ergo temporalis uel spiritalis alia ab excommunicatione sepe punif. un? pro alio et speciale est: et rationem videre potes: uel in odium criminis. puta lese maiestatis heresis uel scismatis ad hoc. s. eo. li. de scisma. c. uno. uel quia incontinentia paterna timetur in filio. et facit quod dixi. s. e. semel in fi. item contra. ff. de instito. sed et si pupillus. s. ceterum in fi. sed ibi fuit culpa propo nentis. et eodem modo soluitur. ff. de offi. proconsul. obseruare. s. i. q. i. ubi cul pa fuit proconsulis secum ducentis vxorem. item contra. l. in quibus cau. pig. ta. contra. l. satis. ubi bona mulieris in causa mariti primipilarii sunt tacite obligata. ita quod si ipsius bona exhausta sunt. bona vxoris distrahantur. s; illud e speciale. et facit ad hanc regulam. j. eo. damnium quod quis. et quod ibi dicam et satis continuatur hec regula cum infra proxima. p. quam et respōde tur ad contraria. s. signata.

Sine culpa. bice ponitur regula. et eius exceptio. i. regula po. ca. lvi. di. statis perversum. s. de consti. cognoscentes. ff. ad. l. aquil. si putator: et exceptione pone casum in marito corrupte qui a promotione sine culpa re pellitur tamen ex causa propter sacramenti defectum. xxxiiii. dist. si cuius. in clerico leproso qui sine culpa propter scandalum priuatur ecclesia. de cle ri. egro. tua. item in domino serui qui noxam dedit qui compellitur emenda re noxam vel dare seruum pro noxa institu. de noxa. in prin. Regulariter ergo nullus punitur sine culpa. xvi. q. vii. inuentum de homici. iohannes. et c. vlt. l. de penis sancimus. s. de consue. c. penult. et. s. regula proxi. cum suis concoz. et est ratio: quia pena est mensura culpe. de offi. deleg. sang. ii. d. trā fac. c. ult. de homici. sicut dignum. ubi autem non extat mensurandum men sura locum non habet. ergo ubi non est culpa nec pena bene tamen ex causa punitur quis sine culpa supra ut lit. non contes. quoniam frequenter. s. si vo in fi. Et hec materia plus glo. non indiget prosequere enim eam ut no. xxii. dist. renouantes supra de consti. cognoscentes de priuile antiqua.

Quod quis mandato. hec regula sumpta est ex. l. ff. eo. ti. l. non uiden tur data. s. qui iussu. Po. ca. in milite qui de mandato iudicis occidit. xxii. q. v. miles. in laico uel clerico qui de mandato episcopi capit clericum supra eo. li. de sen. excom. si clericos et in eo qui iussu pretoris corrupit albus qui excusatur a pena. ff. de iur isdi. om. iudi. si quis id. s. doli mali. et hec uera cum iudex aliquid mandat officium suū exercendo. ff. ad trebel. seruo. s. cū pretor. Et causa quare tunc excusatur parens est iudicialis auctoritas ut ibi secundo ne contra publicam utilitatem impediatur puniatio malefactorum. ut ff. ad. l. aquil. ita vulneratus. si uero non exercet officium suum: non est parē dum nisi ex reuerentie exhibitione. ff. de in ius vocan. l. generaliter. naz. iter dum resistere debent officiales. de pe. dist. i. nemo supra de elec. fundamenta s. iudices. l. de ap. quoniam: et hoc uerum in atrocioribus. in quibus poti?

deo q̄ hominibus obediendum est. xi. q. iii. si dominus. de sen. ex. inquisito
ni. ff. co. ti. ad ea. In his autem que sine dolo committuntur etiam extra offi
cium parēs excusatur. ff. ad. l. aquil. liber homo. ii. vbi de hoc plene nota. Et
nota q̄ sicut dolo caret qui iudicis obtemperat precepto: ita e conuerso dolo
non caret qui iudicis non obtemperat precepto. ff. eo. ti. l. non potest. dolo. ca
rere qui imperio magistratuf
non obtemperauit.

Cum habeat. reddituuz
cause. in his ergo in quibus
non habet necesse parere. ut
in atrocioribus que ad suum
non spectant officium. dolo si
caret vt supra dixi. et facit de
sen. ex. vniuersitatis. vbi ter
berans monachum si est lai
cus licet faciat hoc de manda
to abbatis sui excommunicatus est. Et nota q̄ dicit q̄ habeat parere necesse
sicut enim necessitas excusat a furto: ut de conse. di. v. discipulos supra de fur
tis. c. iiii. ad hoc. ff. ad. l. rbo. de fac. l. ii. §. cu3. in eadem nau. sic et a dolo ut hic
videt. cum ergo nullum maleficium sine dolo vel lata saltem culpa que dolo
cōparatur. xv. q. i. aliquos de sen. excom. capitulo primo. ff. de ini. l. illud. er
go et a quolibet maleficio excusat necessitas. quod intelligat ut supra dixi. Est
autem regula hec in argumento ad questionem de eo qui ad mādatum eccle
sie reddit debitū p̄roxi p̄dente lite adulterii vel cōditionis. de hoc no. xxxiiii.
di. si cuius. et d̄ cōm. sermo. proposuit.

Mora sua. hec regula sumpta est ex. l. ff. eo. ti. in condemnatiōe. §. vni
uersi. Pone casum in eo qui est in mora soluendi decimas: quia per
unt periculo suo etiam casu fortuito. xvi. q. i. decime. Idez in commodatario
uel depositario qui fuit in mora. de commo. c. vno. de depo. bona fides. Idez
in fure qui statim est in mora. l. de furt. l. subtracto. Circa hanc tamen regu
lam nota q̄ ad hoc q̄ quis dicatur morosus requiritur q̄ sciat se debere vel
scire debet: q̄ interpellatus fuerit a die vel homine: et q̄ habuerit possibili
tatem dandi hoc habes. ff. de rebus cre. l. quod te. et tunc tenetur morosus d̄
casu fortuito. etiam si eodem modo fuisset res apud dominum peritura secu
dum Accur. licet. Adar. contra: ut nota. in dicta. l. quod te. et probatur. ff. de
le. i. cum res. §. vlt. fortassis enim dominus rem vendidisset: et apud alium p
iisset: et hoc tenet Ber. s. de commo. c. vno. et de depo. bona fides. Et nota q̄
dicit mora sua. nā in duobus reis debendi altero interpellato alter liberat in
teritu speciei: sed interpellatus tenetur. ff. de usur. l. mora i si. Item mora fide
iustoris sibi nocet non reo quo minus liberetur interitu speciei: secus econ
uerso. ff. de ver. obli. l. cum filius. et l. mora. et hoc quia fideiusso: habet causā
a reo. non reus a fideiusso:re. Anū nota q̄ si debitor primo fuit in mora sol
uendi. et postea creditor in mora recipiendi. uel contra. q̄ vltima mora nocet
vt. ff. de usuris. l. creditor. et vide quod nota. de deci. cum homines. De mo
ra autem et multiplici eius effectu plene no. ff. de usur. l. mora. Sed nunquid
mora semel commissa purgari potest. et videtur q̄ non. xii. q. ii. longinquitate.
xx. q. ii. puella. de elec. cu3. in cunctis. ibi elapso tempore. de supplen. neg.
prela. licet. et c. vlt. ff. de acti. et obli. l. trahetie. l. de cōtra. et commit. stipul.
magnam. Contra q̄ possit purgari. xviii. di. c. i. ubi de hoc. et c. di. quoniam.
de sup. neg. prela. litteras. de elec. q̄ sicut in fi. de rebus. eccle. non alie. si quis
presbyterorum. de loca. et conduc. propter in fi. et c. potuit in ff. vbi de hoc. et d̄
elec. c. ult. ff. si quis cau. l. et si post tres. ff. de peri. et commo. rei. ven. l. i. l. d̄
fideius. sancimus. s. eo. li. de preben. si tibi. Solu. dic q̄ vbi dies presiguntur a
canone vel lege penam imponente mora purgari non potest. pena enīz semel
commissa non purgatur: et sic intelliguntur prima iura et hec regula. et hoc est
verum nisi eadem lege vel alia vel canone caueatur: in eo casu moram posse
purgari et penam euitari. et sic intelligantur contraria. Lex autēz illa et si post
tres. loquitur de preparatorijs iudiciorum: in quibus mora bene purgatur.
ut ibi cum suis si. sed post litem contesta. non purgatur. ff. de verborum obli
gatione. l. si insulam. multo ergo minus purgatur pena semel commissa: nisi
forte fingeretur non fuisse in mora. ii. q. vi. bidnum. de re. iudi. cum bertoldo
ff. de in inte. restitu. l. diuus sicut enim a pena canonis non appellatur. s. de
ap. consulti. iii. et c. quia nos. nec a pena legis. ut. ff. de verborum significati
one. si qua pena. sic nec purgatur vt. s. dictum est. et hoc nota. gar. s. eo. li. de
elec. cupientes. §. q̄ si per. xx.

Et que sunt. Hec regula sumpta est ex. l. ff. eo. ti. l. factum a iudice. Po
ne casum. lxxviii. dist. quorum vices. vbi simplex presbyter ordines cō
ferendo chrismando virgines consecrando nil agit. s. eo. li. de pe. et re.
indulgentie. vbi non tenet indulgentia data ab episcopo vltra tenorem concii
lii generalis. ad idem. ff. de iurisd. om. iudi. l. vlt. vbi dicitur extra territorii
tus dicenti non pareatur impune. idem si supra iurisdictionem suam velit ius
dicere. Et habet hec regula locus etiam cum bonum est id quod facit iudex:
tamen ex quo ad eius non spectat officium viribus non subsistit. pone exem
plum. xvi. dist. bene quidem bonum enim est statuere res ecclesie alienari n̄
posse. xii. q. ii. per totum. de rebus eccle. non alie. per totum. tamen statutum
imperatoris super hoc non valuit. quia ad eius non pertinebat officiu3. ut ibi
ad idem de ap. dilectus. ibi enim officialis archiepiscopi bonum et equum de
creuerat. tamen quia id ad suum non pertinebat officiu3 ratione appellatiois
interposita ad papam non valuit quod fecit. generale enim est q̄ non sufficit
bonum facere nisi et bene id fiat. xvi. q. i. monachi. ii. de postul. c. ii. ff. d̄ re mi
li. l. iii. §. in bello. et facit. xxiii. q. v. relegendes. et de collusi. c. i. et quod ibi nota.
Et quod dicit regula: ea que sunt a iudice alias subaudi. nam in eo q̄ facit

non pertinet ad suum officium non dicitur iudex. sicut ergo pro
curator: fines mandati non debet excedere. sic nec iudex fines iur
isdictionis. et hoc dico siue sit ordinarius siue delegatus siue arbi
ter. saluo eo quod de prorogatione nota. supra. de offi. delega. p. et
S. Q̄neri solet si iudex qui de. x. tantum potest iudicare. iudicat de

non spectant officium: viribus nō
subsistunt. Idem.

Scienti et consentienti non fit
iniuria neque dolus. Idem.
Que a iure cōi exorbitant ne /

fi. Ad contraria ibi signata. xii. q. ii. si quos de seruis. l. de dona
ti. sancimus. potest responderi id speciale favore donationuz. Ad
decre. de arbi. cum tempore. de preben. dilectus. potest dici quod
ibi sententia continebat plura capitula. vnde in vno potest tenere
in alio non hic autem continet vnum tantum. et cum Joa. concor.
Accur. ff. de iurisd. om. iudi. l. vlti. lxxv. tamen et Lau. tenent con
trarium. scilicet q̄ sententia bene tenet in. x. et dicitur sententiam re
sciudi tantum in superfluo. et hoc nota. ex verbis illius uer. cu3. cer
ta. dum dicit quod contrarius gestum videtur. l. quando prouo.
non est ne. l. certa et pro eis facit quod nota. de donat. apostolice. et
regula. infra eo. vtile. et quod ibi dicam. Pro Joa. optime facit pre
di. decre. supra eo. li. de pe. et re. indulgentie. Pro lxxv. et Lau. s.
eo. lib. de arbi. c. i. ff. de arbi. l. diem. §. si plures. Et facit hec regula
pro his que dixi supra eo. q̄ quis mandato. Ad primum casum cō
tra. xcv. dist. capitulo primo vbi presbyteri chrismandant in fronte.
Sed illud ad tempus a grego. fuit specialiter concessum. et dic ut
ibi. et tunc ad eorum spectabat officium et si non ex ordine ex demā
datione. et vide quod de hoc nota. de conse. dist. v. manus i vltima
glo. nec habet locum hec regula in spiritualibus que potius depen
dent ex potestate ordinis quam iurisdictionis. hinc est quod si epi
scopus qui hoc potest ex ordine consecraret alienam ecclesiam vel al
tare uel ordineret alienum subditum. quod non potest ex iurisdicō
ne consecratio tamen et ordinatio. bene tenet. licet ordinatus exe
cutione careat. vii. q. i. episcopus in dioce. de tempo. ordi. q̄ trāsta
tionem. et dixi. s. eo. ratum.

Scienti. hec regula sumpta est ex. l. ff. eo. ti. l. nemo. vide
tur fraudare eos qui sciunt et consentiunt. Pone casum in
ingenuo qui sciens et consentiens contraxit matrimoni
um cum serua uel econtrario. xxix. q. ii. si quis ingenuus. et c. si fe
mina. in clericis qui scienter et uoluntate iocosa se adiuuicem
conferunt supra de senten. excommu. capitulo primo Item in eo
qui sciebat rem quam emebat seruitutem debere. ff. de act. emp. et ven.
l. i. in fi. Et concordat ad hanc regulam infra. eo. eum qui certus.
Et quod dicit hec regula scienti. dic vel scire debenti. ff. de edil.
edic. l. i. §. si intelligatur. ad hoc. xvi. dist. quod dicitis. supra de cle
ri. exc. mi. apostolice supra quod me. cau. c. penulti. in fi. Item dic
scienti a principio. secus si ex post facto. ff. de edil. edic. l. iustissime
§. vltimo. Et nota quod dolus malus est omnis calliditas fallacia
machinatio ad circumueniendum fallendum decipiendum alteruz
adhibita secundum labeonem. ff. de dolo. ma. l. i. §. i. sed sciens
non circumuenitur. fallitur uel decipitur. ergo sibi non inferitur
dolus ergo inductus ad clericatum uel monachatum nō dicitur do
lum passus. quia non est deceptus. xx. q. iii. constituit. ubi de hoc et
de conuer. coniu. dudum in fi. et quod dicit hec regula. non inferri
dolum scienti et uolenti uerum est ut ex eo agi possit. inferitur tamē
ita quod nascitur ex eo actio per exceptionem elidenda. ff. de fur.
inter omnes. §. vlti. et penulti. Et nota quod hec regula formata est
copulatiue non disiunctiue. unde hec duo coniunctim requirun
tur scilicet quod sciat et consentiat. scienti enim et non consentienti
bene inferitur iniuria et dolus. xv. q. i. illud cum simili. Ad hanc
regulam signatur contra. de sent. excommunt. contingit. i. ibi huius
manus iniectio. et si non uolenta tamen iniuriosa noscitur. Solu.
non est iniuriosa. quia iniuria fiat ipsi clerico uolenti ut hic sed est
iniuriosa. quia fit iniuria toti ordini clericali. et ideo ibi sequitur
cum canon ille et c. et ibi de hoc. Item contra. l. de rap. virgi. l. una
ubi si rapio virginem etiam uolentem teneor. sed hoc ideo quia id
uoluit persuasione dolosa. quod plus est quā uolentia. ff. d̄ ser. cor.
l. i. §. persuadere. Item contra. l. de furtis et ser. cor. l. si quis ser
uo. ibi sciens et consentiens agit furti et serui corrupti. Solu. de ri
gore et rei ueritate illi scienti et consentienti non fuit facta iniuria
tamen de quadam equitate agit. ac si iniuria uel dolus sibi fuisset il
latus. unde nec furtum fuit ibi factum nec seruus corruptus ex equi
tate tamen agitur de utroq3. et facit hec regula ad id quod dixi sup
eo. possessor male fidei ad fi.

Que a iure. Hec regula sumpta est ex. l. ff. eo. ti. q̄ contra ra

tionem. Pone casum. xvi. q. i. hinc est etiam supra de privile. sane. ff. de constitu. prin. l. i. in fi. et concordat ad hanc regulam infra. e. quod alicui et. c. in argumentum. potes igitur intelligere hanc regulam in privilegio: ut supra quia singulorum privilegia legem communem non faciunt. xxvi. q. ii. non exemplo. Item in iure pone in velleiano. nam regulariter quilibet intercedendo obligatur. fallit in muliere. hoc ergo non trahitur ad consequentiam: et idem in fi. et vide quod dixi supra eo. privilegium. et quod nota. de privile. sane. Et nota quod sicut ea que exorbitant a iure communi ad consequentiam trahenda non sunt ut hic: sic nec amplianda. sed restringenda ut supra eodem libro. de si. presbyte. is qui in fi. ad idem supra. eo. odia. Item licet favorabile privilegium ampliatur ibi: non tamen ad consequentiam trahitur ut hic. Et facit hec regula ad questionem qua queritur an fratres heremitani vel fratres sancti augustini et alii religiosi mendicantes et non mendicantes comprehendantur constitutione illa extravaganti noviter edita per bonifacium papam. viij. que incipit super cathedram preeminentie pastoralis. que habetur in cle. de sepul. dudum. in qua exprimitur solummodo minores et predicatores. et quicquid alii dicant dicendum est quod non extenditur ad alios religiosos mendicantes vel non mendicantes vel ad seculares clericos. sed solum minores et predicatores amplectitur: tum quia intentio pape videtur hec fuisse: ut per verba ipsius constitutionis apparet. tum quia exorbitans est a iure communi illa constitutio. et ideo ad consequentiam non trahenda nec amplianda ut hic. vult enim illa constitutio dari quartam etiam de his de quibus a iure dari non debet: sicut de ornamentis relictis pro fabrica anniversario xx. xxx. et sic de singulis. puta relictis pro luminaribus vel certis personis: de testa. c. vlti. de verborum significatione ex parte. iii. Dicam ergo illa iura mutata et correctata per constitutionem solum quo ad expressos in ea: quo ad alios remaneant adhuc ipsa iura: contra etiam iurium est vitanda. de elec. ecclesia vestra. ii. cum si. in talibus enim non arguimus de similibus ad similia. concor. quod dicam infra eo. in penis: et facit ad hoc optime supra eo. lib. de elec. statutum et de regula. constitutionem. et ita pronuntiatum fuit per profundissime scientie et bone memorie virum dominum Joannem de monte murlo et per me in quadam questione: in qua fuimus ad consulendum assumpti.

Pro quod omnes tangit. Pone casum in archiepiscopo considerando ab omnibus suffraganeis. lxxvi. dist. c. i. In electione faciendi ab omnibus canonicis. de elec. quia propter. In concedendo haustum aque in quo omnes vocandi sunt qui ius habent ff. de aqua pluvi. ar. l. in concedendo. ad idem. lxxij. dist. c. i. viii. licet de tempo. ordi. si archiepiscopus. l. de auc. presban. l. vltima ff. de adop. l. nam ita dicitur. nam si qui leduntur vocandi sunt in confirmatione ad proprios ut ibi. Et nota quod dicit id quod tangit omnes debere approbari ab omnibus: ergo non valet quod facit maior pars: et sic est contra. lxxv. dist. c. i. supra de his que fi. a maio. par. ca. c. i. ff. ad municipa. quod maior. Solu. aut competit ut singulis: aut ut collegio: quod prosequere: ut nota. per Ber. et Inno. de constitu. cum omnes. Fallit autem hec regula in casu. institui. de reruz divi. §. religiosum ver. in commune. ut nota. in pre. decret. cum omnes ad id quod supra dixi: quod sufficit quod facit maior pars collegii contradicit decret. de re iudi. cum olim in fi. ibi plena omnium qui presentes fuerint et. Sed ibi subauditur vel maioris partis: nam illud dicuntur omnes facere: quod facit maior pars. lvi. dist. apostolica. de elec. cum inter canonicos in princ. ff. ad municipa. quod maior. interdum tamen requiruntur due partes: de elec. licet. et eo. tit. scriptum cum si. et facit hec regula in argumentis ad id de quo olim dubitabatur: an in electione inferiorum dignitatum vel canonicorum vocentur absentes: et videbatur quod non per predictam decre. cum olim in fi. hodie terminatum est. §. eo. lib. de preben. cum i ecclesiis. Item est arg. ad questionem: an papa possit statueri in iuris acholytis: quod ipsi contineant. et hec questio nota. lxxxiij. dist. proposuisti. et dixit ibi Jo. quod non. quia castitas suaderi potest. non imperari. xxxii. q. i. integritas. Bar. brix. ibi contra: cuius dictum penitus est falsum: nisi intelligas de promovendis: sed ipse de promotis etiam intellexit: ut eius verba demonstrant. monachis autem pfectis qui renuclauerunt proprie voluntati austerior regula possit iudici etiam ip sis non approbantibus secundum inno. qui hoc no. de regula. sup eo. et est satis expressum supra eodem libro de sta. regula. c. vno. ibi monialibus indicitur austerior vita: licet non possit sine omnium

voluntate ordinem mutare. de his que ut metusue can. fiunt. c. penulti. Et nota quod secundum primum casum quem posui archiepiscopus de iure consecrandus est ab omnibus suffraganeis. papa tamen sibi hoc usurpat secundum. Joan. qui hoc no. xxxiii. questione. i. pudenda. et li. distinctioe qui in aliquo.

Quod omnes tangit: debet ab omnibus approbari. Idem. **Q**uod licet actori: quod reo licitum non existit. Idem.

In obscuris. hec regula sumpta est ex. l. ff. eo. tit. semper in obscuris. et l. semper in stipulationibus. Pone casum supra de cens. ex parte. vbi in dubio non cōpellitur solvere nota ad maximam. sed ad minimam mensuram. ad idem. ff. de le. iii. l. nummis. vbi nummis sic genere legatis debentur minimi. Circa hanc regulam no. quod in obscuris non statim inspicimus quod

est minimum. immo inspicimus primo quod est verisimilius et quod plerumque consuevit fieri: ut infra eo inspicimus cum suis concor. et ff. e. tit. l. in obscuris inspicimus. et si hoc sciri non potest tunc inspicimus quod est minimum ut hic. Primo ergo inspicimus quod expresse agitur. puta. x. li. bonon. vel quod agitur tacite. tacite dico vel ratione rei que venditur decem lib. vel ratione persone. vel ratione consuetudinis. Ultimo quod est minimum ut hic. et est si quod dixi supra. eo. cum sunt partium. Et potuit esse ratio huius regule: quia de minimo non est dubium sensisse. quia si intellexit de maximo ergo de minimo. quia plus includit sub se minus. sed non econverso. et de hoc dicam. §. eo. plus semper. Alibi tamen habes argumenta de mediocritate spectanda x. q. ii. hoc ins. de of. custo. c. i. et est expressum. ff. de leg. i. l. legato in prin. vbi de hoc. ff. de auro et arg. le. qui lance. l. de dona. si quis argentum. §. si vero et §. se. cum si. Et potest dici quod in speciebus et artificibus inspicimus. ut nota. ff. manda. l. fideiussozem. et sic intelligantur illa iura. In quantitatibus autem inspicimus quod est minimum ut. §. dixi. ut in predicta. l. fideiussozem. et ff. de leg. i. apud iul. §. scio ex facto. que videtur contraria ad supradictam solutionem. nam ibi legato fundo. si duos fundos habebat testator: debetur minimum si non apparet de quo senserit. sed ibi non erat medium et adverte quia vilissimum hominem habere non expedit. et ideo legato vel promisso homine mediocritas debetur. ut in predicta. l. legato. sed vilissimos numeros habere nobis expedit. unde etiam bagatinos. ut in predicta. l. nummis et vile triticum. ut in predicta. l. fideiussozem. et ideo in his debetur minimum Item habet locum hec regula in penis. ut. §. eo. in penis ut ibi dicam.

Quod qui certus. Pone casum. xi. dist. c. vlti. ver. sepe dilectionem tuam. supra. de ap. si duobus. In archiepiscopo qui sciens illum excommunicavit qui appellaverat ad papam. ff. de ac. emp. et ven. l. i. in fi. In eo qui sciebat rem quam emebat servitutem debere quia non aget ex empto quanto minoris ut ibi. et facit supra eo. scienti. et quod ibi dixi. et nota. ff. eo. si. nemo videtur. et quod ibi dicit qui certus est. subaudi vel esse debet. nam non est necessarium singulorum auribus intimari quod est publice promulgatum. xvi. dist. quod dicitis. de postula. prela. c. i. ff. de insti. sed et si pupillus licet autem canonicus qui certus est de morte episcopi de ipsius morte non debeat ulterius certiorari: ut. §. de elec. cuz inter vniuersas. tamen citari debet ad electionem faciendam. ut nota. Ber. in dicta decre. cum inter. quod veruz puto. nam qui certus est ut homo certioratur ut iudex. ii. q. i. multi. et interdum certus adhuc certioratur ad cautelam. ut in predic. c. xi. di. i. c. vlt. et si consilium indistincte dicit absentes vocandos qui sunt in loco et. de elec. q. propter preterea licet sciat ecclesiam vacare: diem tamen assignatum ad celebrandum electionem ignorat. et ideo vocandus est et dies notificandus. ar. ff. de adul. l. denunciasse. Concordat ad hanc regulam. §. de rescrip. ab excommunicato. ibi qui de facto suo certus et. et de loca. et conduc. potuit ibi dies statuta interpelari sine alia hominis requisitione. ut. §. eo. li. de elec. cupientes circa prin. ibi vel post obtentam de ipsorum electione noticiam et. et est hec regula in argumentum ad questionem qua queritur: an qui ingressus religionem in fine anni exiit. si iterum eandem religionem ingrediar. an debeat habere annum. et satis videtur quod non per hanc regulam. nisi conditio persone vel religionis mutata esset. et hoc tenet. Bar. brix. in questionibus suis in questione que incipit aliquis intravit monasterium.

Quod licet actori. hec regula sumpta est ex. l. ff. eo. ti. l. non debet actori ratione. §. de mu. pe. prudentiam. vbi remotio ap. prodest reo ut actori. ad B. l. de prox. sacro. feri. l. in sacris. li. x. et facit ad hanc regulam. §. eo. in iudiciis. et quod ibi dixi. Formata autem fuit hec regula per hunc modum. quia favorabiliores sunt rei quam actores. unde siquid actori licet. multo magis reo qui favorabilior est. ut. §. e. ti. cum sunt. sed ea ratione qua paritas est seruanda in iudiciis. ut in predicta. l. in sacris. et. §. e. in iudiciis. intelligatur idem iuris et econverso ut non liceat. quod non licet actori. No. tamen quod reus maioris habet dilationes quam actor. ut. ff. de fertis. l. vlti. et reus habet dilatorias et non actor. ut in auc. l. de lit. contesta. auc. offeratur. canonizata. iii. q. iii. Item si reus plures habet ordinarios. actor eligit vnum. salvo eo quod de scholasticis dicitur in constitutione Sedertici. l. ne fi. pro patre. auc. habita. et sic

actor recuset ordinariū quod non potest reus secundum leges. de hoc. l. de iudi. apertissimi. r. l. de iurisd. om. iudi. l. nemo. sed secundum canones bene recusat ordinariū. xi. quest. i. peruenit. de so. compe. si quis contra clericum. secundum formam decre. de ap. cū speciali. adhuc remanet differentia quo ad hoc quia in predicto casu actor vnum eligendo. reliquum sola voluntate recusat. quod non potest reus: immo necesse habet causam allegare. r. coram arbitris probare: ut in predicta decreta. cum speciali. r. a principio habet proponi exceptio de suspecto. d. hoc plene iii. q. iii. offeratur. de re iudi. inter monasterium. ex superuenienti autem causa recusat per actores r. reum. de off. si. dele. causam que. r. c. insinuante cum si. Item reus de maiori excommunicatiōe excipit contra actorem. sed non actor contra reum. de iudi. intelleximus. de excep. cum inter priorem. Item magis puniuntur contumacia actoris quam rei: quod probatur supra de do. et contu. causam que r. supra eodem libro. eo. tit. actor qui. r. idem i. similibus. Et no. q. si reus vult se onerare superflua probatione. mos ei gerendus est ut. ff. de proba. l. circa. r. facit bec regula.

Mutare. Idec regula sumpta est ex. l. ff. eo. tit. l. nemo potest mutare pone casum in electione. viii. questione secunda dilectissimi supra d. electi. publicato. r. c. ab eodem libro. vi. In eo qui servitutem cessit: qui mutare non potest: licet nondum socii cesserint. ff. de serui. rusti. predi. l. per fundum. ad idem. l. de neg. ges. l. vltima. ff. quorum lega. l. i. §. prodest. Illa igitur regula supra eodem quod semel. intelligitur secundum istam: scilicet quando r. mutatione voluntatis vel placiti alteri impedimentum vel detrimentum affertur ut dixi ibi: r. fallit in casibus ibi nota. item fallit in suo bene abstinentie vel repudiante qui re adhuc in eodem statu manente adire potest vel tempus ad liberandum petere. l. de repub. here. l. vltima. ff. de iudi. deli. si quis seruus. r. facit bec regula ad ea que notantur supra de elect. in causis.

Eneri. bec regula sumpta est ex. l. ff. eo. tit. l. in toto iure. Pone casum c. in quo obtinet vices episcopi. item. s. de offi. lega. studuisti. vbi de causa cognoscit de legatus specialis non legatus generalis. ff. de penis. sanctio legum que nouissime certam penam irrogat his qui legis preceptis non obtemperant. ad eas species pertinere non videtur quibus specialiter ipsa legis pena addita est. conco. ff. de le. iii. l. vxorem. §. codicillis. s. de rescrip. pastoralis. §. i. r. de hoc eo. tit. c. i. r. xxv. q. ii. in summa. Idec regula habet locum in rescriptis siue primum sit generale. r. secundum speciale: ut in predi. c. pastoralis siue primum speciale r. secundum generale. ut eo. tit. abbatem. siue eodez tempore datum sit generale r. speciale. ad hoc. s. eo. li. de rescrip. c. penult. rescriptum autem speciale non tollit privilegium generale: ut eo. tit. cum ordinem quod est contra. nisi de ipso privilegio fiat mentio i. rescripto ut ibi. uoluerit quidam huius regule dictum extendere ad privilegia. ut secundum speciale deroget primo generali sed hoc est falsum quia semper ualet primum siue sit generale siue speciale. si in secundo non tollatur expresse supra de rescrip. ve niens supra eo. decet cum suis simi. ratio diuersitatis est quia per primum privilegium etiam generale consequitur quis statim plenum ius: sed per primum rescriptum generale non consequitur quis plenam iurisdictionem in speciebus. de rescrip. pastoralis. r. c. ad bec. r. ideo statim tollitur facilius. Contra supra de offi. dele. ex parte. vbi secundum speciale non derogat primo generali. sed ibi si bene intueamur utriusque fuerat speciale r. dic ut ibi. Notauit igitur Hoffr. s. de of. lega. c. ii. quod bec regula fallit in tribus casibus. in primo le. ut de rescrip. cum ordinem. r. cum genus ad unam rem refertur. ut i. hac decre. ex parte. r. cum speciales littere non exhibentur re integra. s. de filiis presbyte. ex tuarum. Nota ex hac regula. q. non tantum ualet genus quo ad speciem quantum ipsa species: ad idem. s. de ap. c. ii. eo. li. de pcura. qui ad agendum. ff. si quis caut. sed r. §. questus cum si. de hoc. xxiii. dist. quāquā. de offi. ordi. si sacerdos. item nota q. licet per speciem generi derogetur. ut hic r. s. eo. li. de preben. dndum. tamen species sub genere bene continetur. xiii. q. ii. non estimemus. r. predicta decre. dudum. et optime. ff. de leg. iii. hoc legatum. vbi generale verbum que vxoris causa parata sunt singulas continet species r. ff. que in frau. credi. l. vlti. §. i. et. ff. eo. ti. l. semper in generalibus specialia insunt. Contra. ff. de donat. l. filiusfamilias. vbi dicitur q. si filio concessum est donare. non potest mortis causa donare nisi id specialiter fuerit permissum. r. sic generali verbo donatio specialis donatio mortis causa non continetur. que species est ut in sti. de dona. in prin. r. est speciale quod ibi non tantum ualet genus quo ad speciem quātū species ut. s. dixi. r. potest esse ratio. de his non uideat actū vel cogitatu. l. que res pig. obli. pos. l. i. uel q. qñqz genus ut proprium attribuitur speciei. ff. de adop. l. i.

Plus semper. Idec regula supra est ex. l. ff. eo. ti. l. in eo q. plus pone casu. xxiii. q. i. si quis dederit. vbi quidā iponebat penitentiam. x. anno rii. alii. vii. alii. v. r. ibi canon hac vltimā sequitur. item i. arbitris pronuntiatis bus quilibet diuerso numero. s. eo. li. de arbi. c. i. ff. de arbi. l. die. §. si plures. r. facit in sti. de seruit. §. actus. ubi qui actū habet. f. ius ducēdi domine uel iumē

tum uel uehiculū habet et iter sed non econtrario. Et est bec regula ratio quare i. obscuris sequimur minimū quia plus continet i. se minus sed non econtrario. ut dixi. s. eo. in obscuris. r. concoz. ad hanc regulā. j. eo. cui licet. Contra. s. eo. li. de preben. cū i. illis. §. ult. vbi dicit q. si mandaf. puideri de beneficio qd spectabat ad collationē

Idem.

Pro possessore habetur qui dolo desit possidere.

Idem.

Title nō debet per inutile mutari.

Idem.

capituli nō adiecto cōmuniter vel diuisim. nō pōt provide ri d. beneficio quod spectat ad collationem alterius de capitulo. So. illud facit forma mandati. et intentio scribentis qui alterum solus grauari nō iten debat. itē hanc regulam r. illā. j. e. cui licet. et illam. j. eo. q. ob gratiā r. j. eo. in

toto. et. s. e. li. d. pben. cui de nō sacerdotali. vbi si mādaf. alicui puideri de pōda integra ēt eo volēte sibi nō poterit d. dimidia puideri. uel si mādaf. puideri d. prebēda certi valoris. de prebēda minoris valoris ēt eo volēte puideri nō poterit ut ibi i. si. p3 solutio. quia id facit forma mādati que exacta diligentia ē seruanda ut ibi itē fallit bec regula i. casibus ubi requirit specialis expressio. ubi gen^o qd plus est nō p̄tinet speciē qd minus ē. ut dixi. s. regula. pr. Et no. q. bec regula locū h3 in eo qd ē p̄tinet q̄titate. qd. n. plus ē utiqz tāti est. s3 plus qualitate non icludit minus qualitate. ut dicam. j. eo. cui licet.

Pro possessore. Idec regula supra ē. ex. l. ff. e. ti. l. qui dolo desierit. et. l. parē eē. r. l. ad ea. §. sep. po. ca. s. ut lite pen. ecclesia sancte marie. ii. ff. de rei ve. q. si dolo. et. l. si ar. §. si is. vbi conuentus rei uendi. si dolo desit possidere habet p. possessore. idē in p̄ueto petitione hereditas. ff. d. peti. here. sed et si. §. qd ait. et. §. perinde iquit idē i. p̄ueto norali. ff. d. noxa. si bone fidei. ff. si ex nor. cā ag. l. ii. §. i. idē i. cōueto quod vi aut clā. ff. qd vi aut clā. l. sep. §. aī repe. et idē i. similibus. Idec at regula nera est quo ad hoc vt itatū teneat q. dolo desit possidere. iquātum possidēs nō tū tenet taliter. nā d. possidētē daf. directa. hic aut daf. utilis. ut. ff. d. noxa. l. electio §. ult. Quid sit dolo dixi. s. e. ti. scienti. Et est si. ad hanc regulā. s. d. do. r. cōtu. p̄tingit. vbi ille qui causa rei seruāde nō pōt adipisci possessionē ob dolo uel potentiam rei elapso anno efficitur verus possessor: ac si possedisset corporaliter. ad idē. ff. d. dolo r. elegāter. §. si dolo. Et no. hic. d. fictiōe. q. ius fingit eū possidere: qui nō possidet i. neritate r. ioperator. p̄sentancū nobis est ubi nulla stipulatio fuit i. terposita itelligi eam adhibita. l. de rei vt. act. circa pi. ad idē. ff. de adop. si arogator. xvi. q. iii. si sacerdotes. de transla. inter corporalita. r. facit. qd dixi. s. e. sine possessione. Dicit tū lex q. p. fictionem iuris ueritas nō p̄funditur nec delectur. l. de iure do. i. reb^o. Et no. q. d. eū qui dolo desit possidere: r. fecit ut nō possibilitatē dādi iuratur in litem ad estimationē rei: r. ibi precedit iuramentū r. sequitur iudicis taratio: r. est speciale: q. illud iuramentum est de affectu: nō de ueritate. quod dic ut plene nota. ff. de in lit. iuran. uideamus. §. iurare. item no. q. bec regula locū h3 i. p̄ueto r. etiam in p̄ueto qd ad bona propria. Si autem ecclesia desinat possidere dolo p̄lati nō h3 locū in ecclesia iste rigor: quia delictū persone r. e. vt. j. eo. de licitum cum suis cōcoz. r. hoc no. ber. secundum lau. s. ut lit. pen. ecclesia. i. in vlti. glo. item no. q. regula dicit dolo: q. si sine dolo tempore quo mora est ius uel quo res iudicat desit possidere: absoluit s. de excep. aduersario. ff. de rei uen. sin at circa prin. Sed si itez i. cipiat possidere r. itez agatur contra eū nō ob. excep. rei iudi. vt ibi dī. Si agens dicat reū dolo desisse possidere: reus aut em dicat q. desit sine dolo: quis habeat p̄bare queri solet: de quo dic ut no. p. ber. i. predicta decre. d. excep. aduersario. r. qd. s. dixi. q. qui sine dolo desit possidere absoluitur: verum intellige euz a p̄ncipio sine dolo possedit. Si autem a p̄ncipio dolose possedit: puta per usuras furtū uel rapinaz uel simili modo. ēt si sine dolo possidere desit pu ta naturali interēptiōe uel casu uel furto uel uolentia nibilominus tenetur: de vsur. cuz. tu. d. rap. super eo. r. l. de furtis subtracto. ff. de vi. r. ui. ar. l. i. §. rectissime. r. facit quod dixi. s. e. mora.

Amanumit seruum benemeritum cui dedit ultra. xx. sed illd amplius tantū reuocabitur. s. de preben. dilectus ubi confirmatur factū legari in uno capitulo r. non in alio. l. de donatio. sancimus vbi tenet donatio pro parte r. pro parte non tenet. Et no. q. hoc est brocardicū. r. p. hac parte faciunt iura. s. inducta. ad idem. xxxvii. di. turbat. r. c. si quid veri. i. q. i. nōne sodomite. r. c. vris declarauit xii. q. v. q. xvii. q. iiii. q. xxi. q. iiii. inter cetera. xxi. q. iiii. quid ergo. de conse. dist. iiii. si nō sanctificat. s. de ar. cū tempore. de donatio. apostolice. r. ibi nota. de testa. rainuritus. r. c. rainaldus. institui. d. iuri. stipul. §. q. si quis. ubi si stipulo: michi et alii. tenet stipulatio

pro dimidia. pro alia dimidia non. ff. de usufr. usufras. vbi illicite usufru re non vtiuntur. et eo. ff. l. placuit. vbi stipulatus usufras vltra modum licitum vel usufras usufrarum licitas tantum petit. licet non vltra: et ff. de iure do. l. siue generalis. vbi si generalis curator vel specialis doris vande causa constitutus: amplius quam fuerint mulieris facultates promiserit: non valet ipso iure promissio in superfluo: sed vsqz ad licitum modum bene. et l. de transac. si ex falsis. vbi transactio tenet p parte et p parte non. l. de usufr. cum allegas. l. si ser. pe. si p mutua.

Et eo non debet quis fructus consequi quod nifus extitit impugnare. **I**dem. **Q**uid quid prohibetur: prohibentur omnia que sequuntur ex illo. **I**dem.

vbi pene promissio tenet vsqz ad legitimam quantitatem usufrarum et non vltra. et l. de secundis nup. hac edictali. §. si vbi. vbi si vltra statutum modum relinquat vitrico vel nouerco id quod plus est solummodo reuocatur. l. de liber. preter. uel exbere. aucte. ex causa. vbi dicitur ex causa preteritionis uel ex hereditationis irritum est testamentum quod ad institutionem: cetera namque firma permanet: per que et similia probatur vitale per inutile non vitiari. Contra quod vitale vitium per inutile. probatur ix. di. si ad sacras. xxiii. di. quorundam. iii. q. ix. puro. §. de offi. dele. cum super. et c. super questionum. §. si vbi. de re iudi. ad probandum. ff. de aqua quo. et est. l. i. §. item queritur. ff. de ar. l. pedius. vbi com promissum in seruum et liberum factum non tenet. ff. de transac. cu. hi. §. preter. vbi requiritur totum vitale gestum. et insti. qui mo. tol. ob. §. preterea. vbi prior stipulatio vitale vitatur pretextu sequentis non nationis: licet sit inutile. So. dixit bar. brix. et hoc no. iii. q. ix. pura quod vitale per inutile vitatur. vbi in iure id inuenitur expressum: alias non. uel dic plenius quod regulariter vitale non vitatur per inutile. ut hic patet. vides enim quod hoc pars probandi. f. negatiua hic ponitur per regula: habemus igitur stare regule nisi specialitatis ratio: uel casus specialis contra regulam appareat. ut dixi. §. in rubrica. Est autem contra hanc regulam casualiter inuenire vitale vitari per inutile. ut in contrariis. Et est specialitatis ratio. quod vitale et inutile sunt inseparabilia. ut vides in c. quorundam. in decre. cu. sup. et in decre. super questionum. et in decre. ad probandum. in l. pedius. et in omnibus contrariis. probatur optime hoc solutio. ff. de aqua quo. et est. l. i. §. trebatius. et c. item queritur. dicit enim in §. trebatius. quod si habeo seruitutem ducendi ad aquam certum numerum pecorum. si plus ducam: superflua poterit dominus remouere. et in §. item queritur. dicit quod si habeo seruitutem ducendi certam aquam per fundum tuum. et ego aliam aquam illi misceo quod a toto potero prohiberi. Ratio ergo diuersitatis est. quod pecora separabilia sunt. aqua mixta inseparabilia. ideo in primo prohibetur solum a superfluo: in secundo a toto. Item probatur optime. ff. de edil. edic. plerumque. et l. ediles. §. cum autem. et §. se. vbi si difficultis est separatio: redibit vno redibitur et reliquum. ad. idem. ff. de le. i. plane. in prin. ff. de verbo. ob l. i. §. sed et imbi. et l. que extrinsecus. cum si. Colligit solutio. ff. de usufr. l. pecunie. i. niso. in vlti. glo. Arg. §. ff. de dona. inter vi. et vxor. si sponsus. §. ii. Sed illud speciale donationum fauore. Item contra predicta. ff. communia predicti. l. proprium solum. vbi si vendo proprium solum: ita ut mihi et vicino seruiat: mihi soli et non vicino seruitus acquiritur. et ff. quod cum sal. tu. l. i. §. sed pompo. vbi si verus tutor auctori tate prestitit cum falso tutore tenet ipsius veri tutoris auctoritas. et ideo subsistit quidam quod si vitale et inutile sunt inseparabilia. et vitium est in re: tunc vitatur ut. §. dicitur est. Si autem vitium est in persona adiecta: tunc non vitatur. et sic intelligantur hec contraria. Sed hoc solutio reprobari videtur per predicta decre. de offi. dele. cu. super. et ideo possit responderi ad predicta. l. quod cum sal. tu. ff. vbi ibi no. ber. uel possit dici quod in illa. l. verus tutor et falsus auctoritate non simul sed separatim prestitit. et ideo cum actus commissi non fuerint: vitale non habet per inutile separari. Ad. l. proprium. ff. communia predicti. bene fateor quod seruitus est res inuisibilis: sed ibi vendens seruitutem integram sibi et integram vicino acquirere voluit. seruitus autem vicini bene est separabilis a seruitute vendentis. et ideo altera vitale per alteram inutile non vitatur. Ad leges autem superius allegatas. ff. de ar. l. pedius et ff. de transac. cu. hi. §. si pretor. dico quod ibi non erant duo: quorum alterum vitale est alterum inutile: sed vnum solum. f. transactio super aliter in secundo casu inuoluita. quod non quesierat pretor de omnibus que mandat pretor. in primo casu vnum fuerat compromissum et non duo. Sed ad hoc ultimum est melior prima solutio: videtur tamen fallere predicta solutio in casu. ff. de fideius. l. grece. §. in omnibus. vbi dicit quod si fideius obligatus est in duriorum causam quam principalis: omnimodo non obligatur: sed secundum opinionem illam que expedit omnimodo non obligatur in eo. f. quod excedit non contradicit.

Et eo non debet. Po. ca. in eo qui dicit decre. epistolas non esse autenticas quod nullam debet per se obligare. xix. di. si romanoz ad ide. viii. di. quo iure. Item pone in eo qui impugnat compositionem qui ex ea beneficii non consequitur. §. de cens. cum olim. Item in eo qui impugnat testamentum: dicitur illud inofficiosum qui si id improbe dixit et succubuit quicquid ex testamento capiebat perdit. ff.

de inoffi. tes. pap. §. meminisse. ad idez. xiii. q. ii. quod preposterum. §. de testi. presentium. l. de his quibus ut indig. l. alia est. et dicitur lex absurdum est que redire ad id quod semel renunciandum putauit. l. de rebus credi. si quis iustitiam et facit ad hanc regulam. §. eo. quod semel. et quod ibi dixi. et quod hic dicit nifus extitit vix cum effectu saltem quantum in eo fuit quia per seueravit. si autem simpliciter protestaretur secus esset: ut intel ligit ber. pred. decre. de testi. presentium. Item si inciperet agere uel excipere et desisteret ante sententiam. ut probatur predicta. l. pap. §. meminisse. et l. alia est. et hoc no. ber. in pred. decre. de cens. cu. olim et quod dicitur hoc regula verum intelligo nisi forte ex necessitate officii habuerit impugna-

Pluralis locutio duorum numero est propria. **I**dem. **D**isputari non debet ei per quem non stat: si non faciat quod per eum fuerat faciendum. **I**dem.

re. nam tunc proprio nomine fructum consequi posset. hoc probatur. iii. q. vii. §. tria. ver. si contra patrem pupilli. ff. de postul. l. vl. ff. de iudi. iulianus ait. et melius. l. de adm. tu. uel cu. cu. quedam. vbi filius preteritus a matre tutor uel curator instituti heredis hereditate ad eundem nomine pupilli sibi non preiudicat. ad hoc. §. e. li. de elec. c. penul. §. porro. Item licet quis impugnet sententiam in vno capitulo: ex alio capitulo consequitur fructum. de testa. ramutus. et c. ramaldus. et facit quod dixi. §. regula proxi. Et concordat ad hanc regulam. i. q. vii. c. i. xvi. di. si imperator. de postu. c. vlti. et simile est quod dicitur. frustra legis implorat auxilium et c. de usufr. quia frustra. Item nota quod sicut non debet quis consequi fructum ex eo quod impugnat ut hic. ita e converso non debet quis impugnare id ex quo fructum consequitur. xix. di. c. i. iii. q. iii. si quis testibus. iii. q. viii. cuius in agendo. de cens. cum olim. in fi. ad hoc de transac. ex litteris. et aperte. ff. de iure do. l. cum in fundo. ver. et siquidem. ff. solu. ma. sed si ideo. et hoc sane intelligas secundum ea que dicta sunt. §. in alio casu.

Quid prohibetur. Po. ca. in prohibito a carnibus: qui prohibitus intelligitur ab omnibus que trahuntur a semine originem. iiii. di. demiqz. et prohibita concupiscentia lege prohibita intelliguntur omnia mala que consequuntur ex illa. de consti. nam concupiscentiam. Item prohibita alienatione: prohibita intelligitur venditio: donatio: manumissio et c. l. de rebus ali. no. alie. l. vlt. ad ide de re. ec. no. alie. nulli. Item prohibito officio. et beneficii. lxxxi. di. eos. Item et furto. prohibito: prohibetur omni rei aliene illicita usurpatio. et prohibita mechia omni illicito concubitus prohibetur. xiiii. q. v. penale. xxii. q. iiii. meretricis. et cui prohibetur ecclesie comunio. et eius stipendia prohibita intelliguntur. de ap. pasto ralis. in fi. ad idem. ff. de seruus expo. l. cui. Et concordat ad hanc regulam i. e. accessorium.

Pluralis locutio. Po. ca. de conse. di. i. hoc quoque. ibi dominus vobiscum duos numero comprehendit. Item. §. eo. li. de preben. is cui. §. i. vbi beneficiorum nomine duo tantum beneficia continentur. Item per. l. ff. de ma. testa. l. libertas. §. post annos. nam si legat libertas seruo post annos de duobus intelligitur. Item si promittitur vel legatur post dies: de duobus intelligitur. ff. de ver. si. l. in illam. §. ita datam. Item per. l. ff. de testi. vbi numerus. vbi sunt hec verba. et iiii. q. iii. vbi numerus. Contra. ff. de op. lega. l. i. vbi dicitur quod si alicui legata est seruo optio: tres eligit. So. speciale est in fauore vitime uoluntatis. ut ibi potius sequamur quoddam medium quam minimum. quod ad minus de duobus intel ligitur: ex quo dixit in plurali. et forte de pluribus. sequamur ergo quoddam medium. et sic optet tres. uel dic ut ibi no. quod ibi legatus fuerat equus uel seruo quem serui testatoris elegerint: quos seruos legatarius optare debeat: tunc optabit tres seruos qui eligent sibi equum uel seruum legatum. et ideo tres. quia duo de facili discordarent. viii. q. i. nec nouum. §. de ar. c. i. ff. de ar. ut si vnus §. principaliter. et quod hic dicitur quod pluralis locutio est contenta duorum numero uerum est regulariter. et vbi eodem uel alio iure non adicitur numerus. ut in predicta. l. vbi numerus. canonizata. iiii. q. iiii. In causis igitur instrumentis regulariter duo testes sufficiunt. interdum tamen vnus sufficit. vbi. f. m. si fit preiudicium. de conse. di. iiii. placuit. Et multi sunt casus in quibus requiruntur tres ad minus. Primus in depositione pecunie. in auct. de fi. instru. §. si quis igitur. collati. viii. Item quando imperitus litterarum contrahit in scriptis. l. si cer. pe. l. vl. In instrumento de quo fit comparatio. l. de fi. instru. l. pen. Quando pater legitimat filium naturale instrumentum publico. in auct. ut liceat ma. et a. §. ad bec. colla. viii. Quando mulier fatetur se pro intercessione aliquid recepisse. l. ad vel. antique. Quando quis vult infirmare testamentum quod facit post transcursum decennium. l. de testa. sancimus. In inuentario. l. ad. l. fal. auc. sed cum testator. In priuata scriptura ut fidei facit. Qui po. in pig. ba. l. scripturas. Item quinto requiruntur duo contractus excedit libram auri in ciuitate. l. si cer. pe. auct. sed nouo. et in codicillis. et donatione causa mortis similiter. v. l. de dona. causa mor. l. vl. Item in testamentis communiter. vii. In testamento. tamen ceci. viii. l. qui testa. fa. pos. hac consultissima aliquando. v. ut in testamento rustici. ut in municipiis. et villis vbi est hominum raritas. l. de testa. l. si. Aliquando sufficiunt duo uel tres ut in testamento facto inter filios et nepotes. l. de testa. hac consultissima. Item interdum requiruntur xv. testes. l. de proxi. fa. scri. l. vna. Interdum plures. ii. q. iiii. presul. et c. se. Et no. id quod hic dicitur de plurali locutione: non habet locum in prohibitis: ut nos uos vester. et c. nam vnus prelatus scribit. et ei scribitur in plurali. et papa semper se scribit sic supra de cri. fal. quod graui.

Disputari non debet. Po. ca. in eo qui debet appellationem prosequi infra annum cui non imputatur: si per eum non stetit. ii. q. vi. anteriorum. In eo qui debet promoueri ad sacerdotium infra annum cui non currit annus ipse: si iusto impedimento detentus promoueri non potuit. §. eo. li. de elec. commissi. §. i.

patrimonialibus convenit coram suo iudice. xi. q. i. nullus epus. de fo. compe. cu sit. r. c. st diligenti. Item fallit in casu. s. e. li. de iurepa. c. vno. vbi ecclesia que succedit laico patrono habet. vi. menses cu tamen ipse laicus solus. iiii. habeat. Item legatarius legatum acceptare non potest p parte. r. p parte respuere: si tamen decedat pluribus relictis heredibus. vnus heres p sua parte poterit acceptare r alter p sua respuere. ff. de le. i. l. legatari. Et est rō huius regule quare eodē iure vti debet. qz plus iuris habere non potest. qz nemo plus iuris r cetera. i. e. nō potest cu simi. minus nō. qz heres ceteris eadē psona cu defuncto. successor cu pdecessore. p ergo idē ius vti vtiqz. Et nota qz dicit eo iure. qz nō eo privilegio ex sui psona: si psonale fuerat pdecessoris privilegium. ut. s. e. privilegii. cu suis pcor. Idē dico de pacto psonali. s. de tras. ac. decetero. r. s. de pben. nisi cu similibus. r facit hec regula ad ea que no. de pben. tuis.

P Resumitur ignorantia ubi scientia nō pbatur. Dem. **L** Cupletari nō debet alius quis cu alterius iniuria vel iactura. Dem. Resumitur ignorantia. Po. ca. lxxii. di. proposuisti. in fi. fm qz ubi iacet littera. de sen. ex. si vo. ii. r. ff. de pba. l. rerr. Cōtra xvi. di. qd dicitis. i. q. i. si q a simonia. ix. q. i. ordinationes. xxxiiii. q. ii. in lectu. s. de elec. innotuit. cu similibus in quibus iuris dicit qz nō presumit ignorantia: sed potest scia. So. dic ut no. de postul. c. i. in. iii. glo. de cōsti. c. ii. r in pdicto. c. lxxii. di. pposuisti. qz circa ea que publice sunt presumit scia: nisi pbeet ignorantia: circa ea que sunt occulte psumit ignorantia nisi pbeet scia ut h. Et scias qz hec regula vera est i bis que quis scire vel indagare nō tenet. In bis aut que quis scire vel indagare tenet: habet locum sicut in cūgendo plato. lxi. di. c. ii. viii. q. ii. dilectissimi. de elec. cu in cūctis. r iō ibi psumit scia nisi pbeet ignorantia. ut. e. ti. innotuit. Ad hoc est qd dicit lex qz magistratus tenet de idoneitate tutoris vel curatoris quā noiauit inquirere. r iō imputat ei si idoneus nō est. L. de magis. conue. l. penul. r p totū. r illud qd hec regula dicit psumit. est aut huius virtutis hec psumptio. ut trasferat onus pbadī in aduersariū. ut. s. di. xi. r idē est in aliis casibus qui no. vi. q. vl. actor. s. ut eccle. benefi. ut nostrū. Item no. qz ignorantia tribus modis pbat. vno mōper sa cramentū. r sic pbo in veritate me ignorasse. de sen. ex. co. si vo. ii. de excep. pastoralis. s. eo. li. de elec. ut circa. r tūc demū admittit probatio hec: cu est pbabilis. ut no. in pdicto. c. pposuisti. Secūdo qz pbat id ex quo necessario sequit me ignorasse. puta me tūc amicum lū vel furiosū. iiii. q. ix. indicas de suc. ab intes. cū dilectus. Tertio qz pbat id ex quo nō necessario sed versimiliter me ignorasse: puta me tūc absentē fuisse. r hoc dicere voluit io. i. q. i. si qui a simonia eis. r licz in facto ppro pbabilis interdū sit ignorantia. ut. xxxiiii. q. ii. in lectu. pbabilior tū in alieno. ff. p suo. l. vl. qd dic ut no. i. q. iiii. s. notandū. r qz ignorantia iuris pcpue naturalis nō excusat: qd dic ut no. in pdicto. s. notādū. de tali ignorantia non loquit hec regula. cum ibi par sit pena scienti r ignorantī. xvi. q. i. si cupis. L. de in ius vocan. l. ii.

L Cupletari. Hec regula sumpta est ex. l. ff. eo. ti. l. iure nature po. ca. xvii. q. vl. c. vl. s. de dona. apostolice. vbi nō dicitur monasteriū cu iactura cathedralis ecclesie. ff. d. di. inde. l. naturaliter i si. r. l. se. ubi si pupill' accepit mutuū r locupletior inde fact' soluit nō repetit. r emens a pupillo sine tutoris auctoritate. si ex sua pecunia locupletior factus est pupillus cū post pubertatē agentē exceptione repellit. L. de vsuca. p emptore. l. vlti. r concor. xcix. di. ec. ce. xii. q. ii. bone rei. xi. q. iiii. si qz vo. xiiii. q. v. deniqz. xxi. q. ii. primū in prin. L. de epis. r cler. l. si qz vo. xiiii. q. v. deniqz. xxi. q. ii. primū ubi sūt hec verba. r ideo privilegii interpretamur ne alteri enorme preiudiciū afferat. de ver. sig. quid p nouale. ix. q. iiii. nūc verō. xxy. q. ii. de ecclesiasticis. de consue. cum olim. in. fi. cu si. hec regula fallit in pscriptiōibus r vsucapionib' ut p te vides. r in excep. nō numerate pecunie que si infra debitū tēp' nō opponit. locupletiar' petēs cū aliena iactura. L. de nō nume. pecu. l. in dētibus. Item in expensis facta in re aliena. ff. de do. excep. l. paulus sed vbi ē auctoritas iuris nō potest dici iniuria. xxi. q. iiii. qui peccat. Qd ē hic diē iniuria vel iactura expōe vel p et. sic. lxxxvii. di. c. i. de fo. cōpe. dilecti. L. d. ver. sig. l. penul. r iō etiā pdicta. l. iure nature. ff. eo. ti. vnde hec sumpta sūt. dixit detrimēto r iniuria r cauti'. Cōcordat ad hanc regulā. ff. de ser. ruf. predi. l. impatores in fi. ubi aqua de publico flumine ita demū duci pmittit: si sine alterius iniuria id fiat ad idē. ff. de serui. vr. predi. l. fistulā. L. de serui. l. vlti. in fi. cū simi. ex quib' pbat qz etiā in meo facere nō debeo qd noceat in alieno. Cōtrariū tū pbat. ff. de dam. infec. l. fluminū. s. vlti. r. l. peculio. ff. de aqua plu. arcen. l. i. s. deniqz. dicit solet cū facio aliqd i meo ex quo alit noceo: aut imitto i alienū: vel opus facio: r tūc nō licet. ut ff. si serui. ven. l. scuti. s. aristo. r. l. testatrix. aut nō imitto nec op' facio in alienū: r tūc aut id dolo facio ut noceat alteri. r tūc pbibeo: aut nō facio dolo: sed eo solo pposito ut mibi psum. licz p id alit

noceam. r tūc nō pbibeo. ff. de aqua plu. arcen. l. i. s. deniqz. cū suis pcor. e fa. ad hoc qd no. xi. q. iiii. si quis vo. de auctoritate r vsu pal. c. iiii. r qd diē hec regula intelligas enormi: nā privilegii bene affert iactura: licz enormē inferre nō debeat. de hoc. xxy. q. ii. rescripta. de ver. signi. olim. ad hoc. L. de pci. imper. offi. l. quotiens.

I n penis benignior est interpretatio faciēda. Dem. **A** ctus legitimi conditionē non recipiunt neqz diem. Dem. **S** emel deo dicatum nō ē ad

ppter culpā: remotus intelligit' ppter culpā. ff. de suspec. tu. l. be eni. s. i. cōcor. de pe. di. i. s. pene. s. e. li. de elec. statutu. ff. de penis. si preses. r ex hac regula r eo qd dixi est ar. qz in dubio presumit castatio electionis facta non vti psona: sed electiōis mō. r sic addi potest ad decre. de elec. sup. eo. ut ibi no. p compos. nam etiā iudice pnuiciante qz vim fecisti. de pnuata intelligit' ut in predictis. l. si preses. r. l. penul. Et nota qz hic benigna interpretatio fit in multis. Primo qz ex multiplici pena expressa eligimus minorem. l. di. eos. xxxiiii. q. i. si quis dederit. Item qz si verbū potest importare penā perpetuā r temporalem: eligimus temporale. xxxiii. q. iiii. nō oportz. ii. saluo eo qd habes. l. di. c. i. r. s. de psti. ex litteris. per ber. r modernos. r p actur. ff. de postu. pu. to. s. i. Item qz de penis nō arguim' ad similia. qz penē nō excedūt propriuz casū. de pe. di. i. s. pene. Item vbi est tale verbū pmanē pvenit: intelligimus p sniam nō ipso iure. de elec. c. qz ppter. nisi ibi essent verba que aliud saperent: puto ipso iure vel eo ipso. s. eo. li. de elec. qz sit in fi. licz ibi gar. ptra. sed primū credo fm gnil. Item qz i dubio mitiorē casū eligimus. ff. de suspec. tuto. l. be eni. r. s. dixi. An iudex possit penas moderari. no. ii. q. iiii. notandum in glo. que incipit. in tertia.

B enignior dicit canon. Illa digniora sunt imitatioe que sunt excellentiora pietate. ix. di. c. vlti. **I** nterpretatio. de multiplici interpretatione. vide qd no. xi. q. i. s. ex bis omnibus. r de postu. c. i. **F** acienda. ratio. quia odio restringi r fauores cōuenit ampliari. s. e. odia cum suis concor.

A ctus legitimi. Hec regula sumpta est ex lege. ff. eo. ti. l. actus legitimi ut emancipatio acceptilatio: bereditatis aditio: serui optio: tutoris datio r c. p quā exemplificare potes hanc regulā. Item exemplū pone i snia que nō debet fieri sub pditione. ii. q. vi. biduū. Item electio vel postulatio nō debet fieri sub cōditione. s. e. li. de elec. in lectionibus. Item matrimoniu nō pbit in diē. xxxii. q. ii. solet queri. s. de pdi. ap. c. vl. Cōtra. xviii. di. c. vlt. lxxxvi. di. tanta. x. q. iiii. vno. in fi. in quibus excoīcat quis vsqz ad duos menses. So. ubi sumit excoīcatio p remotiōe a sacris. excoīcatio eni debet esse ppetua. x. q. i. qz sacerdotes. exponimus tū ppetuā. i. donec penituerit. xxvii. q. i. de vi dnis. i. rriso. qz p psumacia serf. fa. s. de psti. ex litteris. Item cōtra. s. de elec. cum in veteri. vbi eligēdi ptās in certū tēp' pferit. So. electio est ille actus legitimus qui nō recipit diē. vñ nō potest canon. sibi aliquid eligere in prelaturū vsqz ad festū resurrectionis ut hic: sed ptās eligēdi non est ille actus. r iō dat' in tēp' ut ibi. nā r pcurator dat' ad tēp'. s. e. li. de pcur. si quis sub ca. hinc est qz etiā de iure cōi tpa ad eligendū sunt tarata. de elec. ne p defectu. de cō ces. pben. c. ii. s. eo. li. de iurepa. c. vno. cū simi. Item ptra. vii. q. i. pastoralis. s. de filiis presby. remies. vbi platura eccle. dari videt' ad tempus. So. ut ibi no. in vlti. glo. Item ptra. qz mrimoniū licz nō recipiat diem. ut. s. recipit tū pditione. de condi. ap. sup. eo. So. veritate inspecta nōdum est mrimoniū vbi nō interuenit purus cōsensu: ut ibi patet. imo nec sponsalia. ut. s. e. li. de spon. c. i. in fi. Item ptra ad id qd. s. dixi de datioe tutoris. insti. qui da. tu. pos. s. ad certū. vbi tutoris datio diē recipit. So. qd sup dixi habet locū in tutore dato a iudice: sed si a testatore. ut in pdicto. s. Item ad idem ptra. ff. de tutel. l. tuto. s. pe. vbi dat' a iudice sub cōditione si satisfecerit. r illa si satisfecerit: pura est. r fa. qd habes. s. de elec. significasti. Et nota qz sicut hi actus nō recipiunt cōditionē vel diē: sic nec distiūctiōe. ut in pdicto. c. in electiōib'. et eo. ti. ut quis duas. Item nota qz regula ista indistincte loquit' de actibus legitimis qui nō recipiunt pditionē nec diem: lex aut' strictius dicit. Actus legitimi qui cōditionē nō recipiūt. r cetera qua. di. aliqui sūt qui recipiunt: et aliqui non. r loquit' ipsa lex in actibus qui nō sunt cōtractus sed quasi. ptra. actus eni bene recipiunt cōditionē. ff. de contraben. emp. l. hec venditio. r sic etiā potest solui id qd. s. dixi. de matrimonio fm lau. goff. r ber. qui hoc no. de pdi. ap. super eo. in prin. r facit. j. eo. contractus.

S emel deo dicatū. Po. ca. xii. q. ii. nulli. s. de reli. do. ad hoc. ff. de reli. r sump. fu. l. si quis sepulchri. s. i. ad idē. xix. q. iiii. qui semel. de cōse. di. i. ligna. r. c. vestimenta. de fo. cōpe. conquestus. de rerū pnu. mancipia. L. de sacrosan. eccle. aucten. ptererea. Et habet locū hec regula nō solū i re ppta sed etiā in aliena cōsecrata. vnde si aurifaber habebat calicē que episcopus cōsecrauit. amplius nō reddet aurifici calicē ipse: sed eius estimatio: r est casus specialis in quo pnuat' quis re sua. xiiii. q. vi. cōperimus. Et qd dixi i calice. idem est in qualibet re inanimata: fecus aut' in animata puta i seruo. r sic nō est cōtra. l. iiii. di frequens. r. c. se. ratio est quā ibi no. io. in pdicto. c. cōperimus. r ber. in pdicta decre. de reli. do. ad hoc. quia res aiata. f. homo delinquit pmittendo se psecrari. inaiata vō nō. Et est si. vii. q. i. episcopus i dioce.

potuit. ad idē. ff. de pac. l. veteribus. vbi plene de hoc. contra. ff. de indi. si quis intentione. So. illud in iudicio: hoc in contractibus. Sed ad hoc contra. s. codē cū sunt obscura. sed ibi solui. Itē ptra ff. de contraben. empti. si ita distrabat illa aut illa res quā elegerit venditor: hec erit empti. So. verba illa fuerunt dicta ab emptore:

nel naturale est in alternatiuis q̄ sit debitoris electio. i. eo. in alternatiuis cū suis cōcor. Itē ptra eo. ti. si in emptione. in prin. vbi si in emptione fuit di dictū fuerit accē

Ad n̄ est obligatorium cōtra bonos mores prestūz iuramentum. Idem.

Olo facit qui petit quod restitueret oportet eundem.

dere stichū seruū accedit ille de quo venditor intellexit. So. hoc i. principali: illud in accessorio: sed hoc nihil est. vnde dic ibi verba plara fuisse ab emptore. Itē ptra. ff. de serui. vr. predio. si seruus ibi ne luminibus officiat: intelligit de p̄sentibus et futuris. Sz ibi nō est obscuritas sed generalitas. ad idē de priu. qz circa. vbi generaliter remittens decimas futuras et p̄sentes intelligit remisisse. Itē cōtra. ff. de verbo. obliga. l. cū qui. vbi intelligunt calende pri/me ad voluntatē stipulantis. So. inutilis esset stipulatio: si ad voluntatē debētis qui de vltimis mūdi calendis intelligeret et diceret Itē ptra. ff. eo. ti. l. in ambiguis. vbi stat animo p̄ferentis. So. illa in testamentis rescriptis et legibus. ut ibi no. hic aut in p̄tractibus Et igit̄ plene liqueat hec materia: licz de ipsa tractetur de spon. ex litteris. i. ff. de pac. l. veteribus. tu tñ nota q̄ obscuritas nel ambi/guitas aut apponit̄ in vltimis voluntatibus: aut in cōventionibus factis in iudicio: aut in cōfessionibus: aut in cōtractibus et pactis: aut in sententiis. si in vltimis voluntatibus subdistingue: qz aut cōstat de voluntate expresse nel tacite. si expresse: illa seruat. qz nihil est qd tantū debeat hoibus q̄ q̄ vltime voluntatis liber sit stulus. xiii. q. ii. vltima voluntas. de testa. officii. de codi. ap. in ma. c. ii. l. de sacrosanc. eccle. l. i. Si cōstat tacite ut p̄ coniecturā: illa seruat. ad hoc. xxvi. q. vi. qui recedunt. de testamen. requisisti. ff. de le. i. si seruus pluriū. in si. nisi dicta voluntas turpis esset. ut. ff. de condi. insti. l. quidā. nel alias contra ius. Pone exemplū. s. de testa. tua. et c. rainaldus. in si. ff. ad. l. falc. titia. quia priuata dispositio testatoris. et de testa. requisisti. ff. de leg. i. l. nemo p̄t. si nō cōstat exp̄sse nec tacite: sicut verbis testamenti. ad hoc. xxii. q. ii. is aut. de celebr. mis. in quadā. de spon. ex litteris. i. ff. de exer. l. i. §. si is q̄ nauē ff. de leg. iii. l. nō aliter. Si aut verba sūt nimis larga: sequimur benignius et minimū. ff. de leg. iii. l. nūmis. s. eo. in obscuris. cū suis p̄cor. et sic esset beredis electio. l. de condi. inde. l. si quis seruū ff. de lega. i. legato. et lex. ff. e. ti. si domus. et l. qui duos. loquit̄ cuz heres est in mora. ut nota. de testa. iudicante. ad hoc insti. de lega. §. si generaliter. Si vō nō appareat que pars sit benignior: uel minor: neutra tenet. ff. de testa. tu. l. duo sūt. ff. de manumif. tes. ff. cuz ex pluribus. ff. de libe. et postbu. noiatim. Si querat̄ ad quē spectat indagatio: dic qz ad iudicē. l. de fidei cōmis. l. voluntas defuncti. Si in iudiciis sit ambiguitas sit interpretatio p̄ p̄ferente: ratio qz debitor semp̄ negaret se de hoc sensisse. l. de anna. exceptio. l. vlt. in si. ff. de ver. obliga. inter stipulante. §. i. ar. ff. de tribu. l. illud. §. p̄t. ff. de eo qui cer. lo. l. nō vtiqz. §. damus. et hoc in litis exordio: de hoc de resti. spo. cū ad sedē. Si vō in p̄batiōibus sit ambiguitas interpretamur ptra p̄ducentē. de condi. ap. p̄ tuas. de p̄ba. in p̄sentia. de testi. cū tu. de fide instrumen. inter in fine. dōēt enī p̄bationes esse clare. de p̄scrip. auditis. salvo eo qz possent testes obscure deponentes interdū iterū interrogari. de testi. cū clamor. qd̄ dic ut ibi no. In cōfessionibus si p̄fiteat̄ quis incertū: certifica re cogit. ff. de confes. l. certū. alioquin accipiet̄ qd̄ magis expedit aduersario. ut ibi. et ff. de inter. actio. de etate. §. nihil. ad hoc. s. d̄ accusa. cū dilecti. et s. eo. li. de confes. c. ii. In cōtractibus aut ē certum de consensu. aut de dissensu: aut est dubiū. In primo statur et qd̄ senserūt. ff. de re. du. l. in ambigua. de spon. c. i. In secundo nil valet. xxx. q. ij. c. vno. s. de rap. cū cā. de pigno. illo vos. xxix. q. i. §. i. ff. de contraben. emp. l. in venditionibus. et ibi error nō solū corpo ris sed etiā materie venditionē impedit. nihil enī tam contrarium p̄sensui sicut error. ff. de iurisd. om. indi. si p̄ errorē. ff. de iudic. l. ii. et errare est aliud p̄ alio putare. xxxviii. di. q̄uis. et xxii. q. ii. in quibus. nō tamē ois error matrimoniū impedit: sed error tantum p̄sone et cōditionis. qd̄ dic ut. xxix. q. i. §. i. et in sūma: tenet etiā p̄gnus cum obligat̄ es p̄ auro. ff. de pigno. acti. l. i. In tertio casu. si cum est dubium subdistingue: aut p̄t valere s̄m vnius intellectus tantū: aut s̄m vtriusqz. si s̄m vni tantū: valeat s̄m quē valere p̄t. ff. de ver. obli. l. quonēs. Et habet hoc locū etiā in cōtractu matrimoniali in foro iudiciali. In foro aut̄ aie stare ē ei qui dissensisset i tali dubio. ut. s. de spon. tua nos. si s̄m vtriusqz intellectū p̄t valere: valeat qd̄ est verisimilius. ff. de ver. obli. l. eum qui ita stipulat̄ ff. eo. ti. l. in obscuris. et de ver. sig. abbate. s. eo. inspicimus. cū suis concor. Sed dubitat̄ qd̄ est verisimilius seruat̄ qd̄ i hac regula dicitur. ff. de ver. ob. l. quicquid. et l. si quis ex plurib⁹ fundis. Et hec vera cum neuter dolū cōmittit. si aut̄ alter dolū cōmittat: cōtra euz

fieret interpretatio. xxii. q. v. §. ex bis. et c. quactinqz. si vterqz: tunc ad cōmū nem significationē recurretur. ut in dicta decre. ex litteris. vbi de hoc. et xxii q. v. §. si ergo. et idē reperit̄ in iuramentis. ut ibi no. In sententiis suis interpretari poterit p̄ses provincie uel procurator cesaris. ff. de appella. ab executore in principio. minor nō. l. de senten. ex peri. reci. l. ii. vbi de hoc. ff. de

Idem.
Ad n̄ est in mora qui potest exceptionē legitima se iuri.
Idem.
Quod ob gratiam alicuius

re iudi. l. iudex. functus ē enī officio suo siue bene siue male iudicando: quod intellige in diffinitiuā: secus in interlocutoria. qd̄ dic ut nota. de appellationibus cū cessante. De fructibus tamē et expensis supplere p̄t eadem die. ff. de re iudi. l. paulus. et s. c.

li. de ap. cū appellatiōibus. et de hoc no. xxxv. q. ix. §. quia ergo. alias incipit bis. ita in prima glo. xi. q. i. §. ex bis. de postu. c. i. et ibi de multiplici interpretatione. De legibus non est dictū. quia in eis nihil est obscurū uel ambigū iiii. di. c. erit. et in proemio decretaliū. l. de no. co. compo. in prima cōstituti one. ibi erit lex certa et breui sermone conscripta. si tamē ambiguitas videret̄ in eis esse: recurretur ad condentē. quia ille solus interpretari potest qui condere. xi. q. i. §. ex bis. de iudi. cum venissent. de sen. excom. inter alia. l. de legi. l. vlti. et idem in privilegiis que sunt leges priuate per cadē iura. io. an.

Ad n̄ est obligatoriu. Hec regula sumi potuit ex. l. ff. e. ti. l. contractus qui adam. ver. exceptio. per quam pone exemplū. nam non valet pactum qd̄ dolus futurus non p̄stet. ut ibi. Item pone in eo qui iurauit patrē occidere nel simile quid facere. xxii. q. iiii. c. i. et per totū. In eo qui iurauit vxorem et filios expellere. de iureiur. quinquau. et per. l. ff. de leg. i. si quis inquilinos in si. vbi quod scriptū est in testamento cōtra bonos mores et iuramentū nullius est momenti. ad idem. ff. de pac. do. l. conuenire. vbi pactum ne cū vxore agatur rerum amotarū non valet. quia per illud inuitant̄ mulieres ad furandū. Non est ergo p̄cise vera regula: que dicit qz iuramentū seruandū est si potest sine interitu salutis eterne seruari. s. de iureiur. si p̄o. nam si ē cōtra bonos mores non obligat ut hic. et in supradictis iuribus. Idem in quolibet temerario. e. ti. sicut. et c. tua nos. et quando vi uel dolo p̄stitū est. s. e. li. de iureiur. l. quod dic ut s. qd̄ me. causa abbas. et xv. q. vi. c. ii. Et facit ad hanc regulā. i. e. in malis. et habuisti idē de impossibili. s. eo. nemo p̄t. Non tenet ergo turpe pactū nel cōtra bonos mores. s. de pac. c. vlti. ergo nec iuramentū qd̄ accessorium est. et facit. s. eodem accessoriū. et vide qd̄ ibi dixi. Et nota qz debemus rebus vti eo modo ad quē sunt institute. vt. xxii. q. ii. is aut̄ sed iuramentū non est institutū: ut sit iniquitatis vinculū. xxii. q. iiii. inter ce tera. ergo iniquitatem non vinculat nel obligat. ut hic vides.

Olo facit. Hec regula ex lege sumpta est. ff. eo. ti. l. in condemnatiōe. §. dolo facit. Po. ergo casum in vsurario qui non petit vsuras a debitore. ipsas enī restituere cogere. xiiii. q. iiii. nullus. ad idem de iureiuran. debito res. i. r̄iso. ad idem. ff. de excep. doli. l. dolo. vbi berede damnato a debitore debitor non potest ex testamento agere. et doli mali exceptione vti p̄t. et ibi etiā sūt hec verba. Duo aut̄ notant̄ circa hanc regulam. Primo qd̄ hic dicitur locū habere quādo restituenda est res ei a quo petitur. cōmodatarius enim repetit rem a fure quā restituere eum oportet dno. l. de fur. et ser. cor. l. vlti. §. sed cum. Vir soluto matrimonio petit dotē a socero quā vxori et ei⁹ liberis eum restituere oportet. ff. so. ma. si socer. §. lucius. Item in vsurario qui vsuras repetit quas aliis soluit si non est soluendo. p̄stita cautione de ipsis restit vendis ei a quo percepit. arg. de resti. spo. olim. ii. et no. de vsu. qz frustra. Secūdo no. hanc regulā nō habere locū in possessoriis iudiciis: sed in petitoriis: et hoc etiā no. gof. de offi. deleg. venerabili. et ber. de resti. spo. in litteris. et p̄bat. ff. quoz̄ lega. l. i. in prin. vbi dicit̄ qz heredi restituit̄. qd̄ legatorū nomine p̄ter eius voluntatē per legatarios possidet. iiii. q. i. c. ii. de or. cog. c. vlt. et in pred. decre. in litteris. et in. c. se. et. l. de rei ven. ordinati. cuz suis concor. et ff. de iudi. si de vi.

Ad n̄ est in mora. Hec regula sumpta est ex lege. ff. e. ti. nulla intelligitur et l. nihil interest. Po. exemplū in domino qui non requisit̄ inter trimitimū seruū suū fugitiuum monachum factum. dicitur enī fuisse in mora. quod est verum nisi tueri se possit exceptione legitima: puta longinquitate loci. xvii. q. ii. si quis incognitus. Itē pone in clerico qui nō dicit̄ in mora soluendi quartā decimarū: si tutus est exceptiōe p̄scriptiōis. s. de p̄scrip. d̄ q̄rta. Item pone per legē. ff. si cer. pe. l. lecta est. §. sed cum sortis. vbi sūt hec verba. vbi ille qui tutus erat exceptione dilate sortis per tertū pactū nō dicitur in mora. et sic non veniūt vsure ut ibi. ad idem ut li. non conte. quoniā. §. si vō aliter in si. Potes etiā exemplificare per ea que dixi. s. eo. imputari non debet. Et nota qz ut dixi. s. eo. mora sua cuiuslibet. ut quis dicat̄ morosus necesse est qz sciat nel scire debeat se debere. sed ille qui tutus est exceptiōe legitima nescit se debere nel nescire debet. ergo non est in mora. Item nota qz dicit̄ exceptione legitima que est cum est obligatus iure naturali et ciuili sed obstat exceptio. puta pactū de non petēdo. nel similis. nel est obligatus iure naturali tantū. Et facit qd̄ circa indebitū no. i. q. iiii. in si. et de solu. is qz Et intelligitur exceptio illa legitima que replicatione non eliditur. pone exemplū. debebas mihi decem. tibi feci pactum de non petēdo sed p̄ metū uel furoris tempore hoc feci. tūc exceptio pacti non est legitima. quia elidit̄ replicationē furoris uel metus. et ideo diceris i mora fuisse. et idē in similib⁹.

Quod ob gratiam alicuius vacante non debet. xii. q. ii. cbaritatez. Item pone p̄ decre. de regu. ad apostolicam. In religionibus non mendicantibus p̄ decre. eo. ti. nō solū. s. e. li. et c. se. Item pone per legē. l. de procu. non minus. vbi

sententia p minor lata qui sine tutore causam agit: bene tenet. vnde dicit ibi textus: minoribus etas in damnis subuenire non in rebus pperere gestis ob esse cōsuevit. et habes idem. C. de legi. l. quod fauore. ff. de legi. l. nulla iuris ratio. et prosequere ut ibi vtrobiqz. et facit in auctē. de illustri. et qui sup illust. sunt. colla. v. vbi licz concessum sit clarissimis qz p procuratorē agere possunt

nihilominus et p se agunt si volunt: nec cogere potest aduersarius minorē uti bene fictio restitutionis in integrū sibi concessum contra cōtra-ctum. ff. de mino. l. si iudex. C. de non sacerdotali. So. illud facit forma mandati. et fa. qd dixi. s. eo. plus semp. Itēz d. s. de mutu. pe. prudentiam. vbi clausula ap. remo. impe-

trantis fauore apposita in lesionē retorquetur ipsius. So. ibi quia id locum habet. cum princeps aliquid concedit ad instantiaz petentis. hoc cum motu proprio puta minoribus vel ecclesiis. Et sic etiam respondetur ad decre. de consili. cum omnes. ff. quod quisqz iuris. l. i. et pbatur eo. ti. l. iii. et facit optime ad hanc solutionem. s. eo. li. de preben. si motu proprio. Item contra. ff. de iur. au. anu. l. ii. vbi lata sententia pro me sup ingenuitate perdo ius anulorum: sed hoc non inducit sententia: sed tacita mea renunciatio. qz eligendo vnum ex contrariis alteri renunciatio. s. de elec. ut quis. C. de sur. l. i. Itē contra. C. de questionibus. l. p. idem. vbi seruus pro domino non torquet. So. non possit torqueri pro domino qui etiam torqueretur contra eum. quia pro vtraqz parte testis iurat dicere veritatem. Itē contra. C. de iudeis. l. die sabati. vbi precipitur qz iudei non conueniantur nec conueniant in solennitatibus suis. So. speciale est propter festiuitates. vel possit dici qz concessio illi privilegii non stetit in simbus propriis. Item contra. ff. de peri. et cōmo. rei ven. l. si vna. vbi in fauorem emptoris vna ementis excepta fuerunt acida et mucida. et tamen ipse emptor illa inuito emptore habere non possit. So. ibi nullus fauor sed ius cōmune. hic autē de gratia vel fauore loquitur: quod est proprie contra ius cōmune fm accur. Item signatur ptra. ff. de auc. tu. l. obligari. §. hereditatem. et insti. de attil. tu. §. neqz. vbi dicitur qz pupillus nō potest adire hereditatem etiam locupletem sine tutoris auctoritate. So. in his quibus certum est conditionem pupilli effici meliorem valet factū a pupillo etiā sine tutoris auctoritate. ut si feratur pro eo sententia. ut in l. non eo minus. In his vō quibus certum est conditionē pupilli deteriorē constitui. ut si alicui obliget vel actionem cedat: factum sine tutoris auctoritate nō tenet. C. de aucto. prestan. l. ii. et iii. In his vō quibus dubius esse potest. an pupilli conditio cōstituat melior vel deterior. ut in hereditatis aditiōe: que potest habere latentia onera. factum a pupillo sine tutoris auctoritate nō tenet. ut in dictis contrariis. et hoc fauore pupilli ne oneribus implicet. ff. de acquir. her. l. more. et l. pupillus. Et hec regula habet veritatē in sui contrario. s. qz pena vel odium nō debet conuerti in premiū. xvi. q. i. legi. s. de sen. ex. si vō. cū suis concor. ff. de le. l. i. si seruus plurium. §. qui autē. io. an.

Quod illud ex p̄silio. Hec regula sumpta est ex l. ff. e. ti. l. consilii. Ratio huius regule colligitur ex canone. xliii. q. i. quod precipit ex decre. de ar. cum olim. ex l. ff. man. l. ii. in fine. per quam exemplificare pot. et ibi de hoc. nullū enī tenet consiliū sequi imo explorare et deliberare debet apud seipsum: an si ibi expediat necne. ut in predic. iuribus. si autē consiliū sit fraudulentū bñ obligatur consulens: licz daret ratio supradicta. et hoc ratione fraudis. exemplifica per canonem. lxxvi. di. tanta. s. de renun. sane. ff. de dolo. si cū scires Nota igitur et breuiter circa hoc: aut consilium datur circa contractū vel qsi aut circa maleficium vel quasi. Primo casu subdistingue. aut consiliū nō est fraudulentū. et tūc nō tenetur. ut hic et in supradictis iuribus. ff. de dolo. eleganter in si. aut est fraudulentū. et tūc tenet actione de dolo ipsi. cui cōsiliū dedit. ut in pre. l. qz si cum scires vbi ille qui dolose mihi cōsulu. et forte sui lucri causa mutare debitori non idoneo. tenet mihi actione de dolo. ad idē ff. de proxenet. l. ii. In secundo casu. s. cum dat circa maleficium: tūc tenet consulens. non tamē illi cui sed illi contra quem consilium dedit. nec tūc tenetur actione de dolo: sed eius malefici nomine. nam si consuluit occidi: homicida est. l. di. si quis viduam. de homic. sicut dignū. si cōsulu. seruo ut fugeret vel furtum faceret tenet furti vel serui corrupti. de ser. cor. l. i. §. per sua dote. Si consuluit titium mihi iniuriam facere tenet mihi actione iniuriarū de pe. di. i. non solū. ff. de iniu. l. non solum. Idem vbi cūqz cadit in nomen malefici. ipsi autem cui dedit cōsiliū non tenet. tūc quia scire debebat id sibi non expedire. ut. s. dixi. tūc quia ex improbitate sua nullus cōsequit actionem. ff. de sur. itaqz sullo. Differentia est ergo inter mandatū et cōsiliū nam mandator obligatur mādando. sed non cōsulendus consulendo. ff. māda. l. ii. et insti. manda. §. tria genera. vbi de hoc.

Exceptionem obijciens. Pone casum. s. de prescrip. illud. ff. de excep. l. non vtiqz. et habes hec verba. s. de excep. cum venerabilis. Et prosequere hanc materiā ut ibi nō. Et aduerte qz mirabilis videt hec regula. nam si ego excipio de pacto de non petendo. video: confiteri debuit fuisse. si dico interrupti prescriptionē. video: fatefi prescripsisse. si dico cōtra te prescripsi ergo primo id tibi debitum erat quod prescripsi. et sic actor nil ammodo deberet cogi probare: sed excipiens tantū. et facit ad hoc. s. de trāfac. preterea ii. Et ideo dixerunt quidā hic loqui de exceptione non nū. pecunie. et similibus in quibus reus nil fatefi. ut. no. in. d. l. non vtiqz. sed fm hoc mihi videt hec regula superflua et ipsius nulla dubitatio. Dic ergo qz huius regule ratio

conceditur: non est in eius dispendium retorquendum.

Quod illud ex concilio dūmodo fraudulentum non fuerit: obligatur.

Exceptionem obijciens nō

triplex est. Prima qz licz dicam: fecisti pactū de non petendo. poterat esse qz illud non erat vere debitum vel naturaliter debitum tantū vel nullo modo. Itē licz dicam interrupti: forte non erat completa prescriptio. imo hoc dicere videor qz cōpleta nō fuerit dicēdo: me interrupisse. vel si completa fuerat sine titulo fuerat et bona fide. Itē i aliis exceptioibus. Secunda. quia per exceptionē nego me debere. si per ipsaz de intentione actoris diceret confiteri. eadem exceptio duos cōtrarios effectus haberet. qd esse nō debet. ff. de solut. qui boiem. §.

videtur de intentione aduersarij confiteri.

Quod contra ius fuit: debent vtiqz pro infectis haberi.

In pari delicto vel causa potior est conditio possidentis.

vlti. de bap. et eius ef. maiores. cum igitur per exceptionē negem intentionē aduersarij. non est congruū me p ipsaz dici fateri. Tertia quia reus privilegiatus est ut possit proponere duas exceptiones etiam contrarias. ut dixi. s. e. nullus pluribus. sicut ergo expresse dicere posset: nego te prescripsisse. et postea si prescripsisti: interrupti. vel nego me promississe et postea pactum opponere de non petēdo. sic dicendo tuā prescriptionē interrupti: vel pactū de nō petēdo fecisti vel bis simile. intentionē aduersarij non fatetur: cum adhuc dicere possit nō promississe: non prescripsisti. et sic de singulis. Tutius tamē esset ipsi reo sic dicere. nego me promississe. et posito qz promiserim mihi pactum de non petendo fecisti. et sic de singulis. ad hoc xlii. q. ii. in prin. et no. in pred. decre. cuz venerabilis. et in pred. l. nō vtiqz. Sed quia hec forma verborū docet mentiri. vbi sententia et veritas est contrarium non est amplectenda: cū prius animas de 7 mum linguas oporteat fieri eruditas. ut in p̄oemio. ff. in fi. et facit qd. s. dixi de confes. c. i. Unū nota quia idem qd dicit hec regula i exceptione. intelligas et in replicatione. vnde sicut excipiens nō cōfitetur actionē ita nec replicans exceptionē eadē de causa. sicut enī se habet exceptio ad actionem. ita replicatio ad exceptionē. et replicatio ad replicationē. et hoc satis pbaf. s. de excepti. dilecti.

Quod contra ius fuit. Pone exempla que dixi. s. c. nō prestat impedimentū. Item. xv. q. ii. imperiali. vbi sunt hec verba. et s. e. li. de regula. nō solū. et s. de testi. c. ii. et l. de legi. nō dubius. vbi de hoc. Obijciatur ad hanc regulam de matrimonio contracto post simplex votū quod tenet. s. e. li. de vo. c. vno. et de matrimonio cōtracto post interdictum ecclesie. s. de ma. contrac. contra interdic. ec. per totum. et inter cōpatres ex cathedismo. s. e. li. de cogna. spiritali. c. ii. et de sententia sub conditione lata que tenet. ii. q. vi. bidduum. et in ecclesia consecrata per alienū episcopū. ut. vii. q. i. epus in dioc. et de oibus que fieri pbibent. tamē facta tenent. Itē obijci de his que fiunt contra ius et postea confirmant que allegauit. s. c. non firmat. So. generaliter dici p̄ fm io. qui hoc no. x. di. videas et ber. qui idem no. de spon. duo. c. vlt. in vlti. glo. et accur. in pre. l. nō dubium. hanc regulā habere locū in his que perpetuā habent pbibitionis cām. Contraria in his que temporales. Vel dic hanc regulā esse verā nisi eodē vel alio iure tolleret. et sic intelligunt cōtraria. vel dic qz illa nō sunt directe contra ius. qz lz ius nō assistat non tamē plene resistit. Quidam tamē distinguere voluerunt dicētes qz aut ius pbibet. et addit qz si ptra pbibitionē fiat non valeat aut simpliciter pbibet. In primo casu habeat locū hec regula cuz suis cōcordat. In secūdo habeat locū ptra et sua similia. et facit ad hoc. s. de regula. ad apostolicā. sed hec distinctio reprobat per predictā. l. non dubiū. vbi habes expresse. qz sufficit legislator ali quid pbibuisse. licz nō adiecerit: si contra factū fuerit non valere. Idem videt tenere guil. s. de offi. ordi. romana. iuxta fi. Itē obijciatur de maleficiis que ptra ius fiunt. nec tamē habent p infectis. So. hec regula habet locū in his que de iure sortiunt effectum. et facit qd dixi. s. e. ti. nō prestat impedimentū. et illud hic adde. nam matrimonii nullū interdū nō habet p infecto. imo prestat impedimentū secūdo. et electio nulla interdū prestat impedimentū secūdo qd dic ut no. de elec. auditis. io. an.

In pari delicto. Inq̄tum hec regula dicit de delicto supra ē de lege. ff. e. ti. l. cum par delictū. inq̄tum dicit de cā sumpta est de lege. ff. eo. ti. in pari cā. Po. ca. in delicto p cano. xliii. q. v. nō sane. In eo scilicet qui repetit pecuniam quā dedit p iniquo iudicio. Item in eo qui vsuras quas soluit repetit: cum ipse sit in pari delicto. de vsur. qz frustra. Item p legē. ff. de condi. ob turpē cām. l. vbi aut. et l. se. vbi habet qz nō repetit: qd ppter stuprū vel ut male iudicet datū est. De cā pone p decre. s. eo. li. de preb. si a sede. et p. l. ff. de ver. obli. si seruū. §. sequit. vbi dicit qz cū querit de dāno et par est vtriusqz cā: porior ē qui tenet qz qui psequit. Et aduerte quia male video: exemplificare p decre. illā si a sede. nā ibi nō erat par cā: qz fuerat vni collata p papā: alteri p ordinariū. S3 nō querit de pariete quo ad ptatē pferentiū: sed de pariete quo ad tēpus qz cui primo collata fuerit dubitat. et tō in hac pari cā tēpus porior erit conditio possidentis. Et nota qz hic exhibet fauor: reo. quia

absoluitur in pari cā vel delicto. *L. de condi. ob turpē causam. l. ii.* unde semper dicere cōsuevimus q̄ in pari delicto uel cā potior sit excipientis conditio. ut in p̄allegatis iuribus. ad hoc de concess. p̄ben. ex tenore. de adulte. c. penul. et vlt. Contradicere videt̄ de cre. illa de cōces. p̄ben. cū sup. s̄z solue ut ibi in glo. que incipit. qz frustra. in fi.

Quam non stat per eum. *l. de regu. sumpta est ex lege. ff. eo. ti. l. in iure ciuili. Po. exēplum abrahe p̄ que nō stetit quo min⁹ fin domini p̄ce/ptum filiū immola ret. vii p̄inde apud dominū gratū fuit ac si imolasset. xxii q. ii. p̄p̄terauit. et.*

Quam non stat per eū ad quē pertinet quo minus conditio impleatur haberi debet p̄inde ac si impleta fuisset. *Dem.*
Quod alicui suo nō licet noie nec alieno licebit. *Dem.*
Potesť quis p̄ aliū quod p̄t facere per seipsum. *Dem.*
c. se. Item pone in eo qui impedit ne ad eū citatio p̄ueniat. ut. s̄. ut li. non conte. quomā. s̄. poro. In stipulatione. ff. de p̄di. et demon. l. iure ciuili. Item potes ponere in libertate legata. ut aliquid def heredi. et p̄ herede stat. *L. de condi. infer. l. pe. alias est vlti. et idem in aliis legatis. ff. de condi. et demon. l. cum pupillus. et in instituti one heredis. ff. de condi. insti. l. iiii. Nota tamē q̄ si mihi. x. p̄miseris si te videro. tacite videt̄ hoc actū ut resistere possis. et sic habet̄ p̄ exp̄presso. ff. si cer. p̄ta. l. q̄ quid. Et no. q̄ dicit p̄ eū ad quē pertinet. nā si staret p̄ aliū tertiu vel etiam per impedimentū meip̄s tunc habet locū regula. s̄. eo. imputari. qz tunc licz imputeť q̄ per me nō stat ut ibi: tamē nō habebit̄ p̄ impleto ut hic. et ff. de condi. et demon. l. quibus diebus. in prin. Item nota q̄ si libertas legata est seruo. si. x. heredi dederit. et p̄ herede. steterit quo minus seruo dederit illa. x. perinde est ac si impleta esset conditio. quia ille liber erit: tenet tamē postmodū ad illa. x. nisi forte obtulerit. et heres nō susceperit. *L. de condi. infer. l. vlti. Sed dicit lex q̄ si testator legat liberto. x. sub conditione: si cui filio steterit et filius moriat̄. et sic p̄ eum uel p̄ casum in eius p̄sona contingentē stat quo minus conditio impleat̄: nō tamen debet̄ relictū. ff. de adimen. lega. l. seio. in prin. So. cum stat p̄ eū. i. p̄ factū eius uel impedimentū ab eo p̄stitum habet conditio p̄ impleta. et sic simpliciter vera est regula. Sed si stat p̄ casum in persona eius contingentē distinguē: aut erat relictū p̄templatōe eius in cuius p̄sona erat implenda conditio. et tūc nō debet̄ relictū. ut in predicta. l. seio. aut fauore eius cui relinquit̄. et eo casu debet̄. ff. de an. lega. l. mentia. i. p̄n. aut dubitat̄. et eo casu relictū debet̄ q̄si in dubio sit interpretandū legatariū fauore relictū. si ex veritate uel ex coniecturis aliud nō apparet. ff. de p̄di. et demon. l. illis libertis. et. *L. de legi. l. i.***

Quod alicui. *Po. ca. p. c. xlvii. di. sic nō suo. meo enī noie mihi nō licet senus exercere. ita nec alieno. Itē p̄ decre. de cri. fal. ad fallarioz. sicut enī p̄prio noie litteras papales falsare nō debeo ita nec alieno. Itē nec noie alieno nec p̄prio albi p̄toris conum p̄ere debeo. ff. de iurisd. om. iudi. si quis id in fine. Et nota q̄ bec regula vera est in maleficiis. Indecens enī est crimē suū cōmodis alienis impendere. ut in dicto. c. sicut nō suo. hoc dico. quia delegatus ex delegatione cognoscit de cā. de qua et p̄prio noie cognoscere non possit. q. vi. si episcopus. et punit quos alias punire nō possit. de offi. dele. sanc. ii. Et libertus noie alieno vocat̄ patronū in ius. qd noie p̄prio nō p̄t. ff. de in ius vocado. l. questū. Et laicus qui nō potest cām spirituale tractare p̄prio noie: tractat alieno. ut s̄. c. li. de p̄cu. c. i. et idē in similib⁹. Itē h̄z locū in his que ut deman dari possint: requirunt ordinis adminiculū. unde sicut suo noie fa cerdos simplex non eximat in fronte. non ordinar ad sacros. ita nec episcopi sui mandato: cū tali demandari non possit. et de hoc. s̄. de cōse. ec. uel alta. aqua. et facit qd dixi. s̄. e. ea que.*

Potesť quis p̄ aliū indicare. *lxiii. di. tibi dño. sicut p̄ aliū matrimoniu contrahere. s̄. e. li. de p̄cura. c. vl. sic. ff. de p̄cura. l. i. s̄. ii. ff. de sta. bo. l. areusa. in fi. Hec regula fallit i eo cui cōmittit̄ certū ministeriu. s̄. de offi. dele. c. vl. s̄. e. li. e. ti. is cui. et op time. *L. de cadu. tol. l. vna. s̄. ne aut. ad idē. ii. q. iii. abolitio. de cle. nō rest. qz nōnulli. ff. de solut. inter artifices. Itē in p̄nia suscipienda. de pe. di. i. que penitet in prin. quā p̄se quisqz recipe debet. rō est pudor qui est maxima pars penitentie ut ibi. Itē in eo viro qui veniā etatis impetat qd p̄ se facere debz. *L. de his qui ve. eta. ipe. l. ii. Itē adoptare uel arrogare nō p̄t quis p̄ aliū. ff. de adop. post mortē. s̄. neqz. ratio est. qz adoptio imitat̄ naturā. Itē fallit in iudi ce qui p̄ seip̄s recitare debet sniam nisi sit ep̄s siue superior. s̄. e. li. de re iudi. c. vlt. *L. de iudi. aucten. ad hoc. Itē in eo qui incipit cōferre sacramentū vnitatis qui id p̄ aliū p̄ficere nō p̄t. xxiii. di. quo rundā. Itē abbas p̄ se verberando p̄t corrigere monachū non p̄ aliū maxime laicū. de sen. ex. vniuersitatis. Itē dñs nouū emphiteotā nō p̄ p̄curatorē sed p̄ se in possessionē inducere debet. *L. de iure embi. l. vl. s̄. penul. Itē qui est in possessionē seruitutis. et p̄clamat in libertatē p̄ se agit et nō p̄ p̄curatorē. *L. de affer. tol. l. i.******

et regulariter in criminali cā. ut. ii. q. vi. si quādo. Itē que sunt meri imperii uel gladii p̄tatis nō delegant̄ fm leges nisi in casu. ff. de offi. eius cui mā. est iuris. l. i. secus fm canonicos. de hoc no. xcy. di. c. i. xxiii. q. iiii. illud. et. s̄. de of. or. qz sedē. et de rap. i archiepiscopatu. et p̄ se ridere debet adultus qui cathe tizatur et nō per aliū. de conse. di. iiii. cū p̄ paruulis. Itē fallit in casu. s̄. e. li. de elec. cupientes. Item i ca su. s̄. eo. li. de offi. le. c. penul. i. rñso. et de here. c. ii. in prin. bec igit̄ et similia specialia fi unt. Et nota qz etiā ecouerfo quedā p̄ aliū possit que nō p̄ me. Episcopus clericū suū p̄ aliū p̄t verberare nō autē p̄ seip̄s. lxxxvi. di. nō liceat. *L. de ep̄sco. et cler. auct. sed neqz. Itē episcopus p̄ aliū li rigare debz. v. q. iiii. c. vlt. Itē prelatu cleric⁹ habēs tēpo rale iurisdictionē audit et iudi*

In malis promissis fide nō expedit obseruari. *Dem.*
In alternatiuis debitoris ē electio: et sufficit alterum ad impleri. *Dem.*
Quā ad agendum admittitur est ad excipiendum multo magis admittendus. *Dem.*

cat d cā sanguinis p̄ aliū nō p̄ se. s̄. e. li. ne cleri. uel mo. c. vl. Itē religiosa mu lier p̄ aliū p̄t esse in iudicio nō p̄ se. s̄. e. li. de iudi. c. ii. s̄. e. li. de elec. indemni tatis. s̄. sed cū eas. Itē episcopus tuitionē gubernationē et curā viduarū et pupilloz et pegrinoz nō p̄ seip̄s sed p̄ aliū archiep̄s byterū scilicet uel archi diaconū gerere debet. lxxxviii. di. ep̄s gubernationē. et ibi de hoc. et oia ista sunt etiā specialia cōtra regulā fm quā: qd possum per aliū et p̄ me. Et acci dit hoc uel ratione p̄sonē cui hoc nō conuenit uel etiā rōne rei puta cause cri minalis. et interdū p̄ alterū consequit̄ quis qd per se consequi nō possit. ut. s̄. eo. li. de concess. p̄be. c. auctoritate. et. ff. sta. bo. imperator. ii. ff. que res pig. ob. l. aristo. sicut et quedā p̄t quis tanq̄ aliū et nō tanq̄ ipse. insti. de inoffi. tel. s̄. si tutor. ff. de adoptio. si pater. s̄. qui duos. vbi nepotes ex filio adoptat auus tanq̄ genitū ex alio filio. et hoc non tanq̄ auus sed tanq̄ quidā extra neus. ad idē. ff. de in ius vo. l. questū. cum similibus. Et nota qz id dicimur posse qd de iure possumus. hāc igit̄ regulam credo loqui de his que de iure fortitū uel fortiri possunt effectū. nō igit̄ superabundat regula. i. e. qui facit p̄ aliū. que generaliter loquit̄. ut etiā maleficia cōp̄bendat. et ista regula lo quit̄ de p̄tate faciendi. illa de effectu iam facti. Itē nota ex hac regula qz sic per se p̄t quis subscribere. ita p̄ aliū. qd dicit ut no. s̄. de re iudi. cum inter ros. in glo. potest enim.

In malis promissis. *Po. exempla que posuit. s̄. e. non est obligatoriu. et p sequere hanc regulā. ut ibi dixi. Et habes bec verba. xxiii. q. iiii. in ma lis promissis. et ibi de hoc p̄ totā questionē. Et nota qz dicit in malis promissis: nam licz mala promissa non debeant seruari. tamē interdū mala promissa puta per dolum uel metū seruant̄. quādo. s̄. seruari possunt sine salutis eterne dispe dio si iuramentū intercessit. de iureiuran. si vō. et dixi in predicta regula. s̄. eodem non est.*

In alternatiuis. *Hec regula sumpta fuit ex lege. ff. e. ti. l. in eo qz plus ē vbi verba iuncta nō sūt: sufficit alterutrū esse factū. Po. expluz p̄ cano. xii. q. ii. bone rei in fi. s̄. de p̄scrip. inter ceteras. Et in viro qui in cām solu ti matrimonii dotē uel eius estimationē restituere p̄misit. ff. de iure do. ple runqz. in fmad idē. s̄. de plus peti. c. vno. vbi dicit plus petere cā. et in expen sis condemnat̄ qui ex duobus alternatiue debitis precise petit alterū. ad idē de appel. significauit. vbi de hoc. et de rescrip. ex parte. et facit de p̄ben. c. ii. ff. de condi. insti. l. si heredi plures. Sunt tamē quedā alternatiua in quibus debet ordo seruari. ff. de le. ii. cū pater. s̄. penul. ut cū mādāt testator aliquid dari liberis aut his deficientibus cōsanguineis aut affinibus. quia tūc seq mur ordinē. Et ad hoc argumentū qd dixi de ordine sequēdo. lxiii. di. sit re ctor in fi. s̄. eo. li. de elec. c. pe. in prin. et eo. lib. de p̄ben. mandato. in fi. *L. o tradicirad hanc regulā. insti. de leg. s̄. si generaliter. So. illud cū eligēs fuit in mora. ff. de adop. l. mancipioz. s̄. e. li. de cōsue. c. vlti. et sic no. ber. in p̄e. decre. de rescrip. inter ceteras. et facit qd dixi. s̄. e. contra eum.**

Quā ad agendum. *Hec sumpta est ex regula. ff. eo. ti. l. inuitis nemo. s̄. cui damus. Po. ca. in eo qui legitime p̄scribit. qz si cadit a possessione dat̄ sibi actio: multo fort⁹ dū possidet dat̄ exceptio. xvi. q. iiii. s̄. potest. in prin. ad idē de p̄scrip. illud. Itē cōductor soli ad suspiciē ad nō modicum temp⁹ habet vtilē rei vendicationē etiā ostra dñm: multo fortius exceptionē. ff. de sup̄. l. si. s̄. qz ait. Ratio huius regule quā habuisti. s̄. eo. cui licet plus et minus licet sed plus est agere q̄ excipere. ergo si p̄t primū: multo fortius secundū ut hic nā video exceptionē dari cui nō dat̄ actio ut excōicatio. s̄. de excep. cū inter priorē. Itē q mala fide p̄scripsit fm leges exceptionē habet aduersus oēm petentiē. et si a possessione cadat nō habet actionē. xvi. q. iiii. s̄. p̄t. ver. qz s̄. et *L. de p̄scrip. xxx. uel. xl. anno. si quis emptionis. et vbi actio tpe tollit̄ per petno durat exceptio. ff. de do. excep. pure. s̄. vlt. et venit in cōpensationē qd nō venit in petitionē fm legē ut debitū naturalē. ff. de cōpen. l. etiā. Et econ uerso interdū venit in petitionē qd nō in cōpensationē. sicut est videre in de posito. *L. de compē. l. vlti. et. s̄. de deposito bona fides. et est speciale. Et ad de qd no. de iuretur. quēadmodū in glo. nā cui. Et dic qz ad agendū admit titur contra eū cōtra quē excipere vult. hoc dico ne obstat qd dicit̄ de publi ciana. nā habēs publicianā actionē ostra alios excipit nō ostra dominū. ff. de publi. l. penul. et vlti. et idē in similibus. hoc aut̄ regularit̄ fallit in possessionis iudiciis. *L. loca. et conduc. l. si quis cōductionis. vbi conventus possi. s̄. orio si dicit se conduxisse an oia possi. s̄. sionem restituit. et post agit. et facit qd dixi s̄. eo. dolo. nā ostra p̄donē agentē possi. s̄. orio non admittit̄ exceptio. tamen admittit̄ actio. de resti. spo. in litteris. et. c. fe. Et generalit̄ agētī possi. s̄. orio****

referit questio proprietatis agendo. et tamen non excipiendo. de or. cog. c. vlt. l. de rei ven. ordinarii. de concess. preben. post electionem. in fi. de ap. constitutis. in fi. de accu. accedens.

Qui facit per alium. Hec regula sumpta est ex lege. ff. eo. ti. l. q. iussu alteri. Do. exempla in regula. et sequere ea ut dixi. s. e. potest quis. Et non supabundat hec regula p illa ut ibi dixi in fi.

Hereditas legitime. Hec regula sumpta est ex lege. ff. e. ti. l. qui in ambiguis. s. i. Ex empirica in eo qui contraxit matrimonium. et postea factus est furiosus. xxxii. q. vii. c. neq. furiosus. Idem in supuenire a similitate. de eo qui cognov. cofan. vxo. sue. c. penul. Idem in adoptione supuenire. ff. de ritu nup. adoptivus in pn. et l. si qua. Et nota q. habuisti alia regula p contrarium. s. ea. no. firmat. q. licet casus superveniat a quo potuit inchoari no. firmat qd ab initio no. valebat ut ibi. quod in intelli-

gas ut ibi dixi. ita qd a principio factum erat legitime no. retractat: lz supueniat casus a quo no. potuit inchoari ut hic. Et concordat ad hanc regula. ff. de itine. actuz. pri. l. nec eni. ibi dicitur textus. nec eni. corrupti aut comutari qd recte tractatum est supueniente delicto poterit. Concordat ad hanc regula. de iure patrona. cofultationibus. de conuer. p. u. placet. de eo qui cognov. cofang. vxo. sue. discretionem et qd i. bis iurib. no. Et no. qd dicit retractari. q. di. p. p. cam supuenientis no. retractat ac si legitime no. fuisset factum. Interdu. tamem ppter supuenientem cam impedit eius effectus qd legitime factum erat. exemplificat p. can. xxxiii. di. comunitat. et c. vsq. adeo. et d. clerici. egro. presbyteru. et c. tua. cu. si. Et eodem modo rident ad leges que p. contrarius signari solent. ff. de iudi. si a me. et l. se. ff. ad legem aquil. q. in eu. casu. in quibus dicit q. iudicium soluit p. arrogationem ei. cu. quo lit. prestaturus erat. q. deuenit in eu. casu in quo a principio no. poterat consistere. et in pred. l. q. dr. simile. l. q. cessat actio legis aquil. q. seruus mortifere vulneratus liber factus e. q. ia. i. eu. casu. deuenit quo locu. habere no. poterat et. et est ratio q. aquila danu. respicit.

Quod alicui. Po. exempla que dixi. s. e. ti. que a iure. et sequere ut ibi dixi. et in regula privilegii personale. et p. cor. ad hanc regula. i. e. in argumentum.

Rustra sibi. Po. ca. in dno. quo ad fidelis. et i. fideli. quo ad dnm. xxii. q. v. de forma. Item in eo qui interposita conditione promittit et iuravit aliquid facere de iure. puenit. ut vbi de hoc. In eo qui no. vult transactionem interposita observare. l. de pac. cu. pponas. ii. p. cor. dat. xvi. di. esto subiecti. ibi. cur ego te habeo ut principem. cu. in me no. habes ut senatorem. sed nomine hosti seruanda est fides. xxii. q. iiii. innocens. xxiii. q. i. noli. So. ut ibi no. et in dicto. c. puenit. illud eni. veru. est. cu. iste hostis nobis fide. seruat. et sic cocor. dat. cu. hac regula. It. p. tra. xxxiii. q. v. q. deo. pari. vbi dicit q. q. vir et vxor pari. p. sentu. p. m. r. i. v. ouet. vno. labete. alter. p. seuerare. debet. So. ibi. no. fuerat. fides. hoi. p. missa. sed. deo. na. sine. vlla. p. ditio. adimpleri. debent. que. deo. vouent. xxxii. q. viii. c. vno. in. fi. Et. vides. q. licet. vxor. adulterata. fuerit. nihil. ominus. vir. peccat. adulterando. xxxii. q. vi. c. i. p. totu. frustra. igit. debitu. pe. tit. qui. qd. debet. no. impendit. et. frustra. legis. auxiliu. inuocat. q. comittit. i. legem. de. vsur. q. frustra. et. ibi. de. hoc. Unu. nota. q. n. partes. adinuicem. aliqd. sub. pena. p. mittit. et. vna. pars. primo. frangit. fide. aut. expedit. magis. alteri. parti. pe. na. p. leg. et. stare. pacto. uel. p. tractu. aut. magis. expedit. sibi. fide. rumpere. In. primo. casu. lz. sibi. fides. sit. fracta. ipse. in. p. sua. pre. seruet. eandem. et. sic. penam. petere. poterit. cu. effectu. In. secundo. casu. secure. frangit. fide. et. fiat. bincinde. penaru. mutua. copensatio. ut. s. de. p. mis. constituta. et. sic. illa. de. cre. intelligas. et. que. ibi. nota. et. est. ad. hoc. simile. qd. no. de. conuenio. sup. spoliatio. cui. aut. expedit. magis. rebabere. rem. p. p. n. aut. retinere. re. qua. possidet. in. p. mo. casu. agat. in. secundo. excipiat. hoc. no. ber. de. or. cog. c. vl.

Relictu. p. sone. Po. ca. in. ep. o. deposito. ppter. crim. ob. hoc. eni. no. debet. ecclesie. rebus. suis. expoliari. xvi. q. vi. si. ep. m. et. vbi. de. hoc. Item. pone. in. p. curatore. qui. falsam. instrumentu. q. ppter. hoc. no. p. det. ecclesie. cam. d. excep. cu. venerabilis. et. c. delictu. tutoris. no. obligat. pupillu. ff. e. ti. l. neq. et. ff. de. tabu. ex. bi. l. pe. Contra. xvi. q. iii. placuit. ut. vbi. delictu. plati. no. repetit. nis. re. ecclesiastica. nocet. ecclesie. ad. idem. de. prescrip. c. i. p. totu. So. delictum. aliud. i. faciedo. et. lz. no. p. iudicat. ecclesie. ut. hic. et. aliud. in. omittedo. et. lz. b. in. p. iudicat. ut. ibi. Ad. hanc. solutionem. p. dicit. xxv. q. ii. ita. nos. vbi. delictu. qd. e. i. fa. ciendo. p. iudicat. ecclesie. So. dicit. pot. fm. io. qui. hoc. ibi. no. et. in. dicto. c. si. epi. scopu. q. hec. regula. intelligit. de. detrimento. facultatu. illud. aut. de. detrimen. to. hono. ris. uel. pot. ibi. nocet. delinquentibus. q. ecclesie. Ad. huc. p. solutionem. de. censu. cu. olim. vbi. delictu. qd. est. in. faciedo. nocet. ecclesie. de. in. inte. resti. auditis. vbi. delictu. qd. e. in. omittendo. non. p. iudicat. ecclesie. Satis. p. grue. possit. distingui. in. iudicialia. et. extraiudicialia. ut. in. iudicialibus. iudicioz. fauore. siue. sit. in. faciedo. siue. in. omittedo. p. iudicat. ecclesie. et. i. de. cre. auditis. b. in. p. iudicat. ecclesie. delictu. qd. fuit. in. omittedo. sed. fuit. rest. ituta. et. sic. no. est. p. In. de. cre. cu. venerabilis. dicit. potuit. extraiudicialia. uel. ibi. sol. p. cura. toz. deliquit. in. faciedo. f. instrumetu. falsando. It. p. l. iiii. di. si. seruus. vbi. pu. nif. eps. q. p. vno. seruo. duos. dare. debet. Sed. illud. facere. debet. de. p. p. no. si.

habet: no. de bonis ecclesie ppter hac regula. It. p. de or. cog. cum dilectus. vbi. dolus. et. violen. abbas. ecclesie. nocere. videt. Sed. ibi. soluit. p. ber. in. iii. glo. f. q. ibi. delictu. fuerat. comissu. p. p. clatu. et. collegiu. coicato. p. silio. et. eo. mo. soluit. l. de. sacrosan. ec. in. bem. nullu. ibi. ppter. delictu. p. sone. p. sifca. nauis. ecclesie. Et. no. q. dicit. hec. regula. delictu. q. fm. p. p. n. huius. vocabuli. significati. one. videt. loqui. de. eo. qd. p. sifca. i. omit. tendo. fm. ea. q. no. ber. s. eo. peccatu. in. illi. significati. one. no. semp. stat. ut. ibi. dixi. It. hoc. quod. dicit. p. sone. intelli. gere. possumus. de. plato. et. est. vulgare. dnoz. meozu. angli. coru. de. rescriptis. ex. pte. f. p. sone. et. d. ap. bone. memorie. nel. indistincte. de. q. libet. p. sone. intelli. gatur. cuius. delictu. ecclesie. non. nocet. salt. cu. effectu. q. dare. restituo. vsq. ad. quadrienniu. tantu. nisi. ex. causa. plus. tps. dare. ut. s. eo. li. de. resti. in. inte. c. i.

Relictu. p. sone. no. debet. in. de. trimentu. ecclesie. redudare. Idem.

Rationi. congruit. ut. succedat. in. onere. qui. substituitur. in. honore. Idem.

In. argumetu. trahi. nequeut. que. ppter. necessitatez. aliqu. sunt. concessa. Idem.

Emo. potest. plus. iuris. tras. ferre. in. alium. quam. sibi. co. petere. dinoscatur. Idem.

Ratio. p. gruit. Po. ca. in. filio. pat. h. herede. qui. succedit. i. bo. more. iuris. patronat. sic. in. onere. defensandi. ecclesie. succedat. debet. xvi. q. vii. filius. ac. nepotibus. It. pone. in. plato. qui. succedit. in. honore. sic. et. in. onere. soluendi. p. decessoris. debita. p. ecclesie. vtili. tate. p. tracta. s. de. solu. c. i. idem. in. iudice. ff. de. iudi. l. mortuo. iudice. q. eu. iudicare. oportuerat. Idem. eu. et. qui. substituitur. e. leg. o. ad. idem. s. de. of. dele. quonia. abbas. et. p. cor. ad. hanc. regula. c. di. ronis. et. s. e. sentit. onus. Et. qd. ibi. dixi. hic. adde. et. p. illa. regula. pot. et. hic. resol. ut. ut. f. succedat. in. onere. q. substituitur. i. honore. ad. h. xl. di. no. nos.

In. argumetu. Hec. regula. sumit. ex. l. ff. e. ti. que. ppter. neces. sitate. Po. ca. l. v. di. c. i. vbi. ex. necessitate. tps. ppter. miseri. toz. def. cu. monachos. pmissu. fuit. assumi. ad. parrochiales. ecclesias. cessante. hac. necessitate. in. argumetu. trahi. no. bz. ut. ibi. It. p. de. cre. s. de. elec. cu. in. euctis. ibi. ne. q. a. quibus. da. p. necessitate. tps. et. Et. alienatio. sacroz. vasoz. ppter. necessitate. redimedo. p. captiuoz. con. cessa. ad. p. sequentia. trahi. no. debz. l. de. sacrosan. ec. l. antepenul. que. incipit. sancimus. et. p. cor. ad. hanc. regula. s. e. que. a. iure. et. s. e. qd. alicui. nec. sup. fluit. hec. regula. p. illas. que. loquunt. i. eo. qd. pcedit. ob. fauore. uel. gratia. nec. in. eo. qd. cocedit. ob. tps. necessitate. Et. di. cit. etia. in. argumetu. q. d. iurista. uel. arguens. non. debet. arguere. de. eo. qd. interdu. ex. necessitate. cocessu. est. q. argumenta. de. similibus. ad. penitus. similia. pcedunt. sed. inter. tepus. necessitatis. et. no. neces. sitatis. no. est. similitudo. ergo. no. pcedit. argumetatio. Et. p. cor. dat. ad. hanc. regula. xxxv. q. i. c. i. p. qd. etia. exemplificare. potes. na. a. p. n. cipio. generis. humani. licite. p. traxit. frater. cu. sorore. q. ex. neces. sitate. id. fiebat. hodie. aut. creuit. humanu. gen. et. sublata. e. necessitas. et. ideo. no. licite. p. trahit. infra. quartu. gradu. de. p. ang. et. affi. no. bz. l. de. pa. q. si. di. l. i. et. ii. vbi. ppter. necessitate. famis. licet. siliu. distra. bere. qd. alias. no. liceret. Et. no. ex. hac. regula. illud. gn. q. cessan. te. ea. cessat. effectus. et. de. iure. i. si. christus. in. fi. de. ap. cu. cessante. de. pe. et. remis. cu. infirmitas. de. quo. dic. ut. no. de. remun. post. trans. lationem. lxi. di. s. bis. oibus. xix. q. ii. due. cessante. igit. necessitate. p. pter. qua. dispensatu. est. cessat. constitutio. i. q. vii. q. p. remedio. qd. veru. e. circa. facienda. no. circa. iam. facta. ut. ibi. nota. et. de. iure. iur. et. si. christus. in. fi. ad. hoc. s. e. factu. legitime. i. fi. et. etia. hoc. veru. nisi. vtilitas. succedat. loco. necessitatis. sicut. est. de. monachis. ordinan. dis. ut. p. bat. xvi. q. i. sunt. nonnulli. in. fi.

Emo. pot. plus. iuris. Hec. regula. sumpta. fuit. ex. l. ff. e. ti. l. ne. mo. plus. Po. ca. i. q. vii. daibertu. de. donationibus. inter. vi. et. vxor. nup. vbi. snt. hec. verba. et. ff. de. acquir. re. do. l. traditio. et. fa. ad. hanc. regula. s. de. pigno. cu. d. et. s. eo. is. qui. in. ius. ibi. duz. dicit. eodem. iure. et. sic. no. maiori. et. p. cor. qd. dicit. nemo. dat. qd. non. habet. de. iure. pa. q. aut. Contra. de. elec. suffraganeis. vbi. madat. archieps. qui. consecratus. no. est. electu. p. suffraganeos. p. secretari. et. ff. de. acq. re. do. no. est. nouu. vbi. creditor. pignus. distrahit. cui. p. dominu. no. habet. de. co. di. iiii. solet. vbi. et. baptismu. dat. q. no. bz. So. ut. no. i. q. i. c. q. hoc. est. gnale. illa. snt. sp. ealia. sp. ealitates. rone. p. siderare. po. teris. Et. idem. no. ber. i. pre. de. cre. nup. et. de. iure. pa. cur. na. sp. eale. in. baptismo. ut. in. pre. c. solet. et. demadare. iurisdic. ois. e. g. archieps. p. firmatus. demadare. pot. epis. q. p. secretari. erat. ut. ep. m. p. secret. et. in. creditore. e. sp. eale. sic. et. tutore. et. curatore. l. de. adm. tu. l. vlt. et. l. lex. q. et. i. pcuratore. insti. de. reru. di. s. nihil. In. iudice. insti. de. of. iudi. s. fi. i. executore. ff. de. iur. c. s. pignora. in. vsuf. fruct. formali. ff. d. vsuf. fruct. l. qd. nrm. i. eo. q. fide. boa. emu. a. male. fidei. possessore. q. vsu. capit. insti. d. vsuca. s. q. aut. In. celsio. no. et. flumie. ff. de. acq. re. do. l. s. s. alluio. In. donat. ois. libertatis. insti. de. liber. s. vl. io. an.

Emo. pot. plus. iuris. Hec. regula. sumpta. fuit. ex. l. ff. e. ti. l. ne. mo. plus. Po. ca. i. q. vii. daibertu. de. donationibus. inter. vi. et. vxor. nup. vbi. snt. hec. verba. et. ff. de. acquir. re. do. l. traditio. et. fa. ad. hanc. regula. s. de. pigno. cu. d. et. s. eo. is. qui. in. ius. ibi. duz. dicit. eodem. iure. et. sic. no. maiori. et. p. cor. qd. dicit. nemo. dat. qd. non. habet. de. iure. pa. q. aut. Contra. de. elec. suffraganeis. vbi. madat. archieps. qui. consecratus. no. est. electu. p. suffraganeos. p. secretari. et. ff. de. acq. re. do. no. est. nouu. vbi. creditor. pignus. distrahit. cui. p. dominu. no. habet. de. co. di. iiii. solet. vbi. et. baptismu. dat. q. no. bz. So. ut. no. i. q. i. c. q. hoc. est. gnale. illa. snt. sp. ealia. sp. ealitates. rone. p. siderare. po. teris. Et. idem. no. ber. i. pre. de. cre. nup. et. de. iure. pa. cur. na. sp. eale. in. baptismo. ut. in. pre. c. solet. et. demadare. iurisdic. ois. e. g. archieps. p. firmatus. demadare. pot. epis. q. p. secretari. erat. ut. ep. m. p. secret. et. in. creditore. e. sp. eale. sic. et. tutore. et. curatore. l. de. adm. tu. l. vlt. et. l. lex. q. et. i. pcuratore. insti. de. reru. di. s. nihil. In. iudice. insti. de. of. iudi. s. fi. i. executore. ff. de. iur. c. s. pignora. in. vsuf. fruct. formali. ff. d. vsuf. fruct. l. qd. nrm. i. eo. q. fide. boa. emu. a. male. fidei. possessore. q. vsu. capit. insti. d. vsuca. s. q. aut. In. celsio. no. et. flumie. ff. de. acq. re. do. l. s. s. alluio. In. donat. ois. libertatis. insti. de. liber. s. vl. io. an.

Emo. pot. plus. iuris. Hec. regula. sumpta. fuit. ex. l. ff. e. ti. l. ne. mo. plus. Po. ca. i. q. vii. daibertu. de. donationibus. inter. vi. et. vxor. nup. vbi. snt. hec. verba. et. ff. de. acquir. re. do. l. traditio. et. fa. ad. hanc. regula. s. de. pigno. cu. d. et. s. eo. is. qui. in. ius. ibi. duz. dicit. eodem. iure. et. sic. no. maiori. et. p. cor. qd. dicit. nemo. dat. qd. non. habet. de. iure. pa. q. aut. Contra. de. elec. suffraganeis. vbi. madat. archieps. qui. consecratus. no. est. electu. p. suffraganeos. p. secretari. et. ff. de. acq. re. do. no. est. nouu. vbi. creditor. pignus. distrahit. cui. p. dominu. no. habet. de. co. di. iiii. solet. vbi. et. baptismu. dat. q. no. bz. So. ut. no. i. q. i. c. q. hoc. est. gnale. illa. snt. sp. ealia. sp. ealitates. rone. p. siderare. po. teris. Et. idem. no. ber. i. pre. de. cre. nup. et. de. iure. pa. cur. na. sp. eale. in. baptismo. ut. in. pre. c. solet. et. demadare. iurisdic. ois. e. g. archieps. p. firmatus. demadare. pot. epis. q. p. secretari. erat. ut. ep. m. p. secret. et. in. creditore. e. sp. eale. sic. et. tutore. et. curatore. l. de. adm. tu. l. vlt. et. l. lex. q. et. i. pcuratore. insti. de. reru. di. s. nihil. In. iudice. insti. de. of. iudi. s. fi. i. executore. ff. de. iur. c. s. pignora. in. vsuf. fruct. formali. ff. d. vsuf. fruct. l. qd. nrm. i. eo. q. fide. boa. emu. a. male. fidei. possessore. q. vsu. capit. insti. d. vsuca. s. q. aut. In. celsio. no. et. flumie. ff. de. acq. re. do. l. s. s. alluio. In. donat. ois. libertatis. insti. de. liber. s. vl. io. an.

Emo. pot. plus. iuris. Hec. regula. sumpta. fuit. ex. l. ff. e. ti. l. ne. mo. plus. Po. ca. i. q. vii. daibertu. de. donationibus. inter. vi. et. vxor. nup. vbi. snt. hec. verba. et. ff. de. acquir. re. do. l. traditio. et. fa. ad. hanc. regula. s. de. pigno. cu. d. et. s. eo. is. qui. in. ius. ibi. duz. dicit. eodem. iure. et. sic. no. maiori. et. p. cor. qd. dicit. nemo. dat. qd. non. habet. de. iure. pa. q. aut. Contra. de. elec. suffraganeis. vbi. madat. archieps. qui. consecratus. no. est. electu. p. suffraganeos. p. secretari. et. ff. de. acq. re. do. no. est. nouu. vbi. creditor. pignus. distrahit. cui. p. dominu. no. habet. de. co. di. iiii. solet. vbi. et. baptismu. dat. q. no. bz. So. ut. no. i. q. i. c. q. hoc. est. gnale. illa. snt. sp. ealia. sp. ealitates. rone. p. siderare. po. teris. Et. idem. no. ber. i. pre. de. cre. nup. et. de. iure. pa. cur. na. sp. eale. in. baptismo. ut. in. pre. c. solet. et. demadare. iurisdic. ois. e. g. archieps. p. firmatus. demadare. pot. epis. q. p. secretari. erat. ut. ep. m. p. secret. et. in. creditore. e. sp. eale. sic. et. tutore. et. curatore. l. de. adm. tu. l. vlt. et. l. lex. q. et. i. pcuratore. insti. de. reru. di. s. nihil. In. iudice. insti. de. of. iudi. s. fi. i. executore. ff. de. iur. c. s. pignora. in. vsuf. fruct. formali. ff. d. vsuf. fruct. l. qd. nrm. i. eo. q. fide. boa. emu. a. male. fidei. possessore. q. vsu. capit. insti. d. vsuca. s. q. aut. In. celsio. no. et. flumie. ff. de. acq. re. do. l. s. s. alluio. In. donat. ois. libertatis. insti. de. liber. s. vl. io. an.

Emo. pot. plus. iuris. Hec. regula. sumpta. fuit. ex. l. ff. e. ti. l. ne. mo. plus. Po. ca. i. q. vii. daibertu. de. donationibus. inter. vi. et. vxor. nup. vbi. snt. hec. verba. et. ff. de. acquir. re. do. l. traditio. et. fa. ad. hanc. regula. s. de. pigno. cu. d. et. s. eo. is. qui. in. ius. ibi. duz. dicit. eodem. iure. et. sic. no. maiori. et. p. cor. qd. dicit. nemo. dat. qd. non. habet. de. iure. pa. q. aut. Contra. de. elec. suffraganeis. vbi. madat. archieps. qui. consecratus. no. est. electu. p. suffraganeos. p. secretari. et. ff. de. acq. re. do. no. est. nouu. vbi. creditor. pignus. distrahit. cui. p. dominu. no. habet. de. co. di. iiii. solet. vbi. et. baptismu. dat. q. no. bz. So. ut. no. i. q. i. c. q. hoc. est. gnale. illa. snt. sp. ealia. sp. ealitates. rone. p. siderare. po. teris. Et. idem. no. ber. i. pre. de. cre. nup. et. de. iure. pa. cur. na. sp. eale. in. baptismo. ut. in. pre. c. solet. et. demadare. iurisdic. ois. e. g. archieps. p. firmatus. demadare. pot. epis. q. p. secretari. erat. ut. ep. m. p. secret. et. in. creditore. e. sp. eale. sic. et. tutore. et. curatore. l. de. adm. tu. l. vlt. et. l. lex. q. et. i. pcuratore. insti. de. reru. di. s. nihil. In. iudice. insti. de. of. iudi. s. fi. i. executore. ff. de. iur. c. s. pignora. in. vsuf. fruct. formali. ff. d. vsuf. fruct. l. qd. nrm. i. eo. q. fide. boa. emu. a. male. fidei. possessore. q. vsu. capit. insti. d. vsuca. s. q. aut. In. celsio. no. et. flumie. ff. de. acq. re. do. l. s. s. alluio. In. donat. ois. libertatis. insti. de. liber. s. vl. io. an.

Emo. pot. plus. iuris. Hec. regula. sumpta. fuit. ex. l. ff. e. ti. l. ne. mo. plus. Po. ca. i. q. vii. daibertu. de. donationibus. inter. vi. et. vxor. nup. vbi. snt. hec. verba. et. ff. de. acquir. re. do. l. traditio. et. fa. ad. hanc. regula. s. de. pigno. cu. d. et. s. eo. is. qui. in. ius. ibi. duz. dicit. eodem. iure. et. sic. no. maiori. et. p. cor. qd. dicit. nemo. dat. qd. non. habet. de. iure. pa. q. aut. Contra. de. elec. suffraganeis. vbi. madat. archieps. qui. consecratus. no. est. electu. p. suffraganeos. p. secretari. et. ff. de. acq. re. do. no. est. nouu. vbi. creditor. pignus. distrahit. cui. p. dominu. no. habet. de. co. di. iiii. solet. vbi. et. baptismu. dat. q. no. bz. So. ut. no. i. q. i. c. q. hoc. est. gnale. illa. snt. sp. ealia. sp. ealitates. rone. p. siderare. po. teris. Et. idem. no. ber. i. pre. de. cre. nup. et. de. iure. pa. cur. na. sp. eale. in. baptismo. ut. in. pre. c. solet. et. demadare. iurisdic. ois. e. g. archieps. p. firmatus. demadare. pot. epis. q. p. secretari. erat. ut. ep. m. p. secret. et. in. creditore. e. sp. eale. sic. et. tutore. et. curatore. l. de. adm. tu. l. vlt. et. l. lex. q. et. i. pcuratore. insti. de. reru. di. s. nihil. In. iudice. insti. de. of. iudi. s. fi. i. executore. ff. de. iur. c. s. pignora. in. vsuf. fruct. formali. ff. d. vsuf. fruct. l. qd. nrm. i. eo. q. fide. boa. emu. a. male. fidei. possessore. q. vsu. capit. insti. d. vsuca. s. q. aut. In. celsio. no. et. flumie. ff. de. acq. re. do. l. s. s. alluio. In. donat. ois. libertatis. insti. de. liber. s. vl. io. an.

Emo. pot. plus. iuris. Hec. regula. sumpta. fuit. ex. l. ff. e. ti. l. ne. mo. plus. Po. ca. i. q. vii. daibertu. de. donationibus. inter. vi. et. vxor. nup. vbi. snt. hec. verba. et. ff. de. acquir. re. do. l. traditio. et. fa. ad. hanc. regula. s. de. pigno. cu. d. et. s. eo. is. qui. in. ius. ibi. duz. dicit. eodem. iure. et. sic. no. maiori. et. p. cor. qd. dicit. nemo. dat. qd. non. habet. de. iure. pa. q. aut. Contra. de. elec. suffraganeis. vbi. madat. archieps. qui. consecratus. no. est. electu. p. suffraganeos. p. secretari. et. ff. de. acq. re. do. no. est. nouu. vbi. creditor. pignus. distrahit. cui. p. dominu. no. habet. de. co. di. iiii. solet. vbi. et. baptismu. dat. q. no. bz. So. ut. no. i. q. i. c. q. hoc. est. gnale. illa. snt. sp. ealia. sp. ealitates. rone. p. siderare. po. teris. Et. idem. no. ber. i. pre. de. cre. nup. et. de. iure. pa. cur. na. sp. eale. in. baptismo. ut. in. pre. c. solet. et. demadare. iurisdic. ois. e. g. archieps. p. firmatus. demadare. pot. epis. q. p. secretari. erat. ut. ep. m. p. secret. et. in. creditore. e. sp. eale. sic. et. tutore. et. curatore. l. de. adm. tu. l. vlt. et. l. lex. q. et. i. pcuratore. insti. de. reru. di. s. nihil. In. iudice. insti. de. of. iudi. s. fi. i. executore. ff. de. iur. c. s. pignora. in. vsuf. fruct. formali. ff. d. vsuf. fruct. l. qd. nrm. i. eo. q. fide. boa. emu. a. male. fidei. possessore. q. vsu. capit. insti. d. vsuca. s. q. aut. In. celsio. no. et. flumie. ff. de. acq. re. do. l. s. s. alluio. In. donat. ois. libertatis. insti. de. liber. s. vl. io. an.

Emo. pot. plus. iuris. Hec. regula. sumpta. fuit. ex. l. ff. e. ti. l. ne. mo. plus. Po. ca. i. q. vii. daibertu. de. donationibus. inter. vi. et. vxor. nup. vbi. snt. hec. verba. et. ff. de. acquir. re. do. l. traditio. et. fa. ad. hanc. regula. s. de. pigno. cu. d. et. s. eo. is. qui. in. ius. ibi. duz. dicit. eodem. iure. et. sic. no. maiori. et. p. cor. qd. dicit. nemo. dat. qd. non. habet. de. iure. pa. q. aut. Contra. de. elec. suffraganeis. vbi. madat. archieps. qui. consecratus. no. est. electu. p. suffraganeos. p. secretari. et. ff. de. acq. re. do. no. est. nouu. vbi. creditor. pignus. distrahit. cui. p. dominu. no. habet. de. co. di. iiii. solet. vbi. et. baptismu. dat. q. no. bz. So. ut. no. i. q. i. c. q. hoc. est. gnale. illa. snt. sp. ealia. sp. ealitates. rone. p. siderare. po. teris. Et. idem. no. ber. i. pre. de. cre. nup. et. de. iure. pa. cur. na. sp. eale. in. baptismo. ut. in. pre. c. solet. et. demadare. iurisdic. ois. e. g. archieps. p. firmatus. demadare. pot. epis. q. p. secretari. erat. ut. ep. m. p. secret. et. in. creditore. e. sp. eale. sic. et. tutore. et. curatore. l. de. adm. tu. l. vlt. et. l. lex. q. et. i. pcuratore. insti. de. reru. di. s. nihil. In. iudice. insti. de. of. iudi. s. fi. i. executore. ff. de. iur. c. s. pignora. in. vsuf. fruct. formali. ff. d. vsuf. fruct. l. qd. nrm. i. eo. q. fide. boa. emu. a. male. fidei. possessore. q. vsu. capit. insti. d. vsuca. s. q. aut. In. celsio. no. et. flumie. ff. de. acq. re. do. l. s. s. alluio. In. donat. ois. libertatis. insti. de. liber. s. vl. io. an.

re ut ibi. et concoz. ff. de except. rei iudi. l. sigs. cu totu petijset
si parte petijt exceptio rei iudi. nocet. na ps in toto est. pcor. xiiij. q.
v. penale. xxii. q. iij. meretrices. de peni. di. i. §. hoc idem.
b In generali cōcessione. Po. ca. xvi. q. i. frater noster. vbi gene

ralis pmissio facta
legato per papā nō
extendit ad causas
fidei. Itē pone per
decre. s. e. li. de pe.
et re. si episcop. vbi
habes hec verba.
Item per. l. l. que
res p. ob. poss. l. i.
vbi in generali obli
gatione pignoris nō
veniunt vxor et alii
ni. et que quis veri
similiter nō est credē
dus specialiter obli
gasse. et facit opri. s.
eo. li. de of. vica. cū
in generali. et no. qz

In toto parte nō est dubiū cō
tineri. **Dem.**

In generali cōcessione nō ve
niūt ea que quis nō esset veri
similiter in specie cōcessurus.

Quā contra iura mercatur: bo
nam fidem presumitur non ha
bere. **Dem.**

Dona fides nō patitur: ut se
mel exactum iterū exigatur.

nō solum in obscuris inspicimus id quod est verisimile s; etiam in
generalibus. de primo. s. e. inspicimus. de secundo hic et in cōcoz.
et ff. de pecul. l. qui peculij. vbi qui administrationē concedit videt
permittere generaliter qd specialiter permittitur est. et ff. de pig.
l. gñali. et i pignoris obligatiōe gñali rerū qz quis hūit vel hirusus
est ea nō pntebunt que verisimile est aliqū spālī obligatur nō fu
isse: pura supellex. itē vestis relinquēda ē debitori. Sigs qrat quō
scietur que sunt illa que verisimiliter in specie nō dicit que cōcessisse
Rū. potest hoc cognosci ex impossibili vel ibumana vel dura separa
tione. ut puta ministeria artis sue vel que ad affectionē pertinet:
generalī obligatione nō veniunt. ut in predi. l. obligatione. et l. se. et
probat op. l. cōia vtriusqz iudi. l. possessionū. vbi habes qz posses
siones in quibus sunt ascripticij: ita debent dividi qz penes vnum
quēqz integra familia remaneat ut pater a liberis pūmz a viro fra
a sorore nō separetur. Et nota ex hac regula verbus generalis res
stringi. ad idem. s. eo. li. de rescript. c. ij. et c. si eo tēpore. de preben.
eum cui. et c. qñis. cum si. Item facit hec regula ad questionē de
eo qui generaliter tenet cōtra omnes aliqūqz iurare nūquid cōtra
se vel filios? et not. de hoc. xxij. q. v. de forma. in. i. glo. et de iureiur.
petitio. in vlti. glo.

Quā contra iura mercatur. Po. ca. in eo qui recipit ecclesiā de
manu laici. xvi. q. vii. si quis deinceps. de eo qui emit spiritua
lia. de sumo. nō satis. ad idem. l. de agi. et cen. l. quādamodū. l. xi.
vbi qui emit ascripticium sine gleba cōtra legū interdicta mercat.
et malefidei possessor dicitur. et ideo qz talis presumit nō habere bo
nam fidem ideo nō preferbit. ut in prediens iuribus. contra. s. de
dona. apostolicē. sed solue ut in glo. sed videtur. Itē ptra. s. de iure
pa. cura. solue ut ibi. et sic patet qz iuris ignorantia nō excusat in
pcriptionibus sicut nec in vscapitōibus. ff. de vscu. l. nunq. io. an.

Bona fides nō patitur. Hec regula sumpta fuit ex lege. ff. e. ti.
bona fides. ecclesiā nō debet suū repetere cuz augmento: sed
si semel exactum iterū exigeret augmentū reciperet. xij. q. ij. frater
nitas. ad idem de pe. c. suam. ff. de tabu. exbi. l. iij. §. cōdemnatio. et
habet locū. Hec regula etiam in penis que semel exacte ab eodē ite
rum exigi nō debent. ad hoc. xij. q. ii. c. vlti. de iudi. at si cōtrici. l.
de pe. l. omnia. ab eodē ideo dixi. qz si plures insolidū tenentur ad
penaz soluta pena per vñ nō liberat alter. xij. q. ii. cū denotissimā
ff. ad. l. acqui. item. §. si plures. An autē reo et pena simul peti pos
sunt? dic ut no. xxv. q. ii. si ecclesie. Hanc autē regulā dico veram in
his quoz causa vnica exactione finit. vnde si decē debeo ipsoz
solutio tollitur omnis obligatō. vnde nō patit bona fides ut illa ite
rum exigant. et si solvant ut indebita repetunt. qd dic ut no. i. q. iij
in fi. de solu. c. vlt. si aut vnica exactione nō finitur obligatio. Pone
casum in exactione debiti vxoris ad virū et cōuerso nō habet locū
regula. Idem in pcuratione quā exigit epus visitans primo anno
Nam secūdo anno visitans iterū pcurationē exigit. et ideo si de ne
cessitate ecclesie iterū eodem anno visitaret. et sic pōt intelligi de cē
si. cū venerabilis. vbi de hoc. et. v. q. ii. visitandi. Idēz dico in ex
actione pene: vbi de hoc actū est in cōtractu ut totiens pena cōmit
tatur et exigi possit quōntēs cōtractū fuerit. nam tunc pena semel
exacta etiā ab eodē iterum exiget. cōtractus enī ex pventionē legē
accipiūt. j. e. cōtractus. cum suis cōcoz. S; veritate inspecta in his
casibus et similibus nō est idē sed aliud h; eiusdez generis. Et facit
hec regula ad questionē quam no. io. xii. q. ii. monemus. an si eccle
sia cōsecuta est suū a possessore qd facere potest. ut e. q. apostolicas
an adhuc idem possit petere a prelato? et cōte nō. qz bona fides h;
nō patitur ut hic. ad penā tñ agere bene possit cōtra eum ut. s. dixi
de hoc etiā not. de re. ecclē. nō alie. siquis.

Quā quid vna via. Po. casum. xxiiij. q. v. hec imago. s. e. li. de
pcc. preben. detestanda. l. si māci. ita ven. ne prosti. l. vl. vbi

dicit text^o eas que ita venit ne corpore questū faciat. nec in canpona sub spe
cie ministrandi propositi ne fraude dicte legi fiat. cōcoz. s. de pcc. tue. cū suis
cōcoz. Nota ergo qz cum aliquid prohibetur: phibent omnia que sequuntur
ex illo. ut. s. eo. cūz quid. et per que perueniri possit ad illud ut hic. Fallit hoc
interdum. quia seruus nō admittitur ad testimoniū ferendū: neqz pro domi
no nec aduersus dominū et
tñ testificat de facto suo: pu
ta dum dicit per eū depositū
uel cōmodatū uel simile. iij.
q. iij. serui neqz. Item qui nō
pōt accusare denunciāt. de iur.
reiu. quēdamodū. in fi. Sed
alius est effectus denunciatio
nis qz accusationis ut ibi p;
sed idem est etiā vbi idē esset
effectus vtriusqz. de cog. spi.
tua. vbi de hoc. Item patro
nū nō vocat libertus in ius si
ne venia: si tñ agat alieno no
mine bene. ff. de in ius vo. l.
questum. Ratio: qz non ipse
sed ille cuius nomine agit cō
uenire videt. et facit qd dixi
s. eo. potest. Item denegat dilatio vna via. l. per remediū iuris cōmunitis cui
conceditur alia via per beneficiū. l. restitutionis in integrū. ut de resti. in in
teg. coram. sed dic ut ibi in vlti. glo. Item prelati de molibus per ecclesiā
am acquisitis testari nō potest: et tñ in egritudine moderate potest de ipsis a
liqua erogare. de testa. ad hoc. Item pater nō potest filiū priuare quarta et tñ
libertates dando minuet quartā. et sic alia via priuat eū. ff. de inoffi. testa. pa
pinianus. §. quoniam autē. v. cum igitur. et est speciale libertatū fauor. Satis
circa hoc dici possit qz cū aliquid phibetur habito principaliter respectu ad
prohibitū nō ad viam vel modū quo phibetur. exemplifica per iura in prin
cipio inducta. et per decre. de cōces. pben. cōstitutus tunc sufficit phibitum
vna via vel modo ut ad id in eius fraudē alia via vel modo admitti nō debe
at ut hic. speciale tñ est in libertate ut. s. dixi. Si autē phibitio principaliter
se habet ad viam vel modū nō ad rem tunc secus. vnde alteri ecclesie alliga
tus episcopus nō eligitur sed postulat. Itēz qui iuravit nō accusare bene de
nunciāt. qz sibi nō est phibitum deferre crimen sed per modū accusationis de
ferre phibitum est. Idem in casu de iudi. examinata. vbi petendo rem vna
actiōe repello: p alia admitto. et h; est videre in oibus actionibus. nam depo
nēs agens cōmodati repellit: agens depositi admittit et sic de singulis.

Quā quid vna via prohibetur
alicui: ad id alia non debet ad
mitti. **Dem.**

Contractus ex cōuentione le
gem accipere dinoscuntur.

Ammum quod quis sua cul
pa sentit: sibi debet nō alij im
putare.

Infamibus porte nō pateant
dignitatum. **Dem.**

Ertum est qz is pmittit i legē

et eo. potest. Item denegat dilatio vna via. l. per remediū iuris cōmunitis cui
conceditur alia via per beneficiū. l. restitutionis in integrū. ut de resti. in in
teg. coram. sed dic ut ibi in vlti. glo. Item prelati de molibus per ecclesiā
am acquisitis testari nō potest: et tñ in egritudine moderate potest de ipsis a
liqua erogare. de testa. ad hoc. Item pater nō potest filiū priuare quarta et tñ
libertates dando minuet quartā. et sic alia via priuat eū. ff. de inoffi. testa. pa
pinianus. §. quoniam autē. v. cum igitur. et est speciale libertatū fauor. Satis
circa hoc dici possit qz cū aliquid phibetur habito principaliter respectu ad
prohibitū nō ad viam vel modū quo phibetur. exemplifica per iura in prin
cipio inducta. et per decre. de cōces. pben. cōstitutus tunc sufficit phibitum
vna via vel modo ut ad id in eius fraudē alia via vel modo admitti nō debe
at ut hic. speciale tñ est in libertate ut. s. dixi. Si autē phibitio principaliter
se habet ad viam vel modū nō ad rem tunc secus. vnde alteri ecclesie alliga
tus episcopus nō eligitur sed postulat. Itēz qui iuravit nō accusare bene de
nunciāt. qz sibi nō est phibitum deferre crimen sed per modū accusationis de
ferre phibitum est. Idem in casu de iudi. examinata. vbi petendo rem vna
actiōe repello: p alia admitto. et h; est videre in oibus actionibus. nam depo
nēs agens cōmodati repellit: agens depositi admittit et sic de singulis.

Contractus. Dicunt vulgares: pactum rumpit leges: et hoc dicit hec re
gula que sumpta fuit ex lege. ff. eo. ti. l. contractus. Quidam ponunt ca
sum per canonem. xvij. q. ii. elcutherius. vbi cōuentio inter episcopus et dioce
sanū et fundatricem inita de oblationibus obuientibus in festo ipsius ec
clesie seruanda est depositarius de iure cōmuni tenetur solum de dolo et lata
culpa que comparatur dolo. si tamen interuenit cōuentio ut teneatur de leui
et de leuissima culpa. et de casu fortuito illa seruatur. de deposti. c. ii. ad idem
ff. deposti. l. i. §. si conueniat. et ibi sunt hec verba. concoz. de commo. c. vno. s.
eo. lib. de pact. c. i. Et quod dicit regula hic cōuentione: intelligas honesta et
non contra honos mores. vnde si conuenierit ne dolus prestetur nō valet cō
uentio. ut in predi. l. contractus. ff. eo. ti. in impossibili idem. quod dic ut
dixi. s. eo. nemo potest.

Ammum quod quis. Hec regula sumpta fuit ex lege. ff. e. ti. quod quis
ex sua culpa. Po. casum per canones. xxiiij. q. iij. displicet. vbi siquis ad
iudicem ductus se de equo proieciat et ledat sibi soli imputet. Idēz per decre
talem. s. eo. libro de preben. si clericus. vbi clericus qui negligit petere pre
bendam sibi debitam cum vacat sibi imputare debet non sequenti expectan
ti. ad idem. ff. pro socio. l. cum duobus. §. si. et l. sequenti. vbi socius omnium
bonozz damnatus ex contractu ob contumaciam suam uel ex maleficio: pu
ta furto uel simonia nō recuperat quid a socio. pcor. l. di. sepe. et c. bi qui. de bo
ni. c. vlti. et ff. ad leg. aquil. si putator. Item procurator penam quam ex suo
delicto prestavit a domino non recuperat. ff. de procura. qui proprio. §. idem.
econtra ad idem. l. de eue. l. emptor fundi. vbi dicitur qz si emptor in iudi
cio nō fuit: re euicta de euictione nō agit contra venditorem. quia culpa sua
res euicta videtur.

Infamibus. Po. casum per canonē. lxxi. di. tantis daniel de excess. pre
la. inter dilectos. Et dicit lex neqz famosis et notatis et quos seclus et vi
te turpitudine ingnat: et quos infamia ab honestatuz cetu segregat: dignitatis
porte nō patebūt. l. de digni. l. ij. li. xii. ad idē. xxiiij. di. laici. vbi dicit qz opti
mo ordinandi vacillare nō debet. de testi. c. vlti. de accu. omnipotens. l. de
infami. l. vna. De infamia aut quid sit et quō cōtrahit: et de multiplici ipsius
genere. dic ut no. iij. q. vij. §. tria. v. porro infamia. Et qd dicit regula d digni
tatis: intelligas ecclesiasticis et secularibus. infamis enī iudex esse nō po
test. iij. q. vij. infamis. bene tñ potest arbiter esse. ff. de arbi. l. pedius. ij. q. vij
§. tria. v. cognitores. An pcurator possit esse: quere no. l. di. accedēs. iij. q. vi
infamis. et q. x. c. vl. et de iura. ca. impator. in vl. glo. et in sti. de excep. §. vlt.

Ertum est. Po. casum. xiiij. q. iij. pleriqz. s. eo. li. de electio. anaricie. ff.
ad vell. quāuis. §. si cum ess. m. concoz. l. q. i. sunt nōnulli. de sumo. intā
tum. de emp. et vendi. ad nostram. s. eo. li. de elec. commissā. §. porro. de im
mu. ecclē. clericis. et c. vlt. ff. de legibus. l. fraus. l. de legi. l. non dubiuz. vbi
sunt hec verba. Circa autem hanc regulam non insisto: pressequere enī eam
ut not. xiiij. q. iij. pleriqz. ber. de priuileg. quanto. ac. ff. de legi. l. cōtra legē.

